Stadsfullmäktiges
i
Västerås
Protokoll
och
Handlingar
1935

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1935.

REGISTER.

Wilh. Nybergs Boktryckeri, Västerås 1936.

PROTOKOLL

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 2 Januari 1935.

Närvarande: Direktören Axel Sundström, Direktören Erik Falk, Redaktören And. Pers, Köpmannen Carl Hedberg, Folkskolläraren Georg Leontein, Kassören Einar Keijser, Metallarbetaren O. Håvberg, Sjukvårdaren J. O. Wass, Bokförlagsföreståndaren R. Hult, Måleriföreståndaren A. Lundkvist, Överingenjören Oscar Hellman, Byggmästaren F. Eklund, Studieledaren G. Sund, Tubdragaren K. Engdahl, Stuveriförmannen Carl Hellström, Direktören R. Liljeblad, Arbetsförmedlingsföreståndaren Josef Widén, Kaptenen G. Robsahm, Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, Posttjänstemannen E. L. Östlund, Brandförmannen Ernst Johansson, Förste Baningenjören C. Henning, Verkmästaren Gust Karlsson, Kontoristen C. G. R. Sjöberg, Redaktionssekreteraren Henry Karlsson, Byggnadssnickaren David Johansson, Muraren Mats Hellblom, Inköpschefen John Lundgren, Fru Ebba Berg, Förmannen E. A. Westholm, Hyvlaren K. H. Thorén, Förrådsförmannen Hugo Fredriksson, Kommunalarbetaren Nils G. Lööv, Svarvaren Hugo Carlström, Fru Ebba Holmström, Advokaten Ruben Nyman, Filaren Viktor Persson, Fru Anna Westberg, Lasarettsläkaren I. Behring, Valsverksarbetaren Gunnar Larsson, Folkskoleinspektören Em. Granér, Lantbruksingenjören H. Welin-Berger, Kassören Gösta Lundberg, Civilingenjören Hugo Trangius och Montören Arthur Lundell.

Frånvarande med godkänt förfall: Expeditören C. G. Pettersson, Rektorn Hj. Thyresson och Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 1.

Jämlikt honom av Stadsfullmäktige vid sammanträde den 17 dec. 1934 givet uppdrag hade Herr Sundström till denna dag sammankallat Stadsfullmäktige för att bland sig utse ordförande för det ingångna året m. m.; och öppnades nu sammanträdet av Herr Sundström.

§ 2.

Ang. ledamöter i stadsfullmäktige.

Enligt till Stadsfullmäktige överlämnade utdrag av Magistratens protokoll för den 18 och 19 september 1934 hade vid nämnda dagar förrättade röstsammanräkningar efter den 16 september 1934 hållet val för besättande av samtliga 48 stadsfullmäktigemandat i staden för åren 1935—1938 ovan såsom närvarande och frånvarande antecknade personer valts till stadsfullmäktige.

Med ledning av dessa protokoll hade kallelsen till dagens sammanträde utfärdats; och förrättades nu upprop.

§ 3.

Ang. val av ordförande.

Företogs val av ordförande hos Stadsfullmäktige för innevarande år, och utsågo Stadsfullmäktige härtill på förslag av Herr Keijser med acklamation Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist.

§ 4.

Den valde ordföranden övertog härefter ledningen av förhandlingarne och hälsade därvid Stadsfullmäktiges ledamöter och särskilt de nyvalda välkomna till deltagande i stadsfullmäktiges förhandlingar.

§ 5.

Ang. val av vice ordförande.

Till Stadsfullmäktiges vice ordförande för det ingångna året valde Stadsfullmäktige härefter på förslag av Herr Falk med acklamation Herr Överingenjören Oscar Hellman.

§ 6.

Ang. val av beredningsutskott.

Företogs till behandling fråga om val av beredningsutskott för innevarande år; och beslöto Stadsfullmäktige härvid till en början enligt av Herr Keijser framställt förslag, att utskottet skulle bestå av nio ledamöter och lika antal suppleanter.

Härefter valde Stadsfullmäktige efter inom Stadsfullmäktige framställda förslag med acklamation till ordinarie ledamöter i Beredningsutskottet Stuveriförmannen Carl Hellström, Bokförlagsföreståndaren R. Hult, Posttjänstemannen E. L. Östlund, Redaktionssekreteraren Henry Karlsson, Brandförman-

nen Ernst Johansson, Rektorn Hj. Thyresson, Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, Kaptenen G. Robsahm och Folkskolläraren Georg Leontein.

Till suppleanter i Beredningsutskottet valdes likaledes med acklamation Fru Ebba Berg, Kontoristen Gösta Sjöberg, Kassören Gösta Lundberg, Verkmästaren Gustaf Karlsson och Förrådsförmannen Hugo Fredriksson att i nämnd ordning inträda vid förfall för någon eller några av Herrar Hellström, Hult, Östlund, Henry Karlsson och Johansson, Överingenjören O. Hellman, Inköpschefen John Lundgren och Lasarettsläkaren I. Behring att i nämnd ordning inträda vid förvall för någon eller några av Herrar Thyresson, C. W. Karlsson och Robsahm samt Förste Baningenjören Carl Henning att inträda vid förfall för Herr Leontein.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 31 januari 1935.

ALB. LUNDKVIST.

Offentligen uppläst den 31 januari 1935; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 31 januari 1935.

Närvarande: Ordföranden Herr Målerïföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Falk, Pers, Hedberg, Leontein, Thyresson, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Liljeblad, Widén, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Fru Berg, Herrar Westholm, Thorén, Fredriksson, Lööv, Carlström, Fru Holmström, Herrar Nyman, Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Trangius och Lundell.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Pettersson, Keijser och Wass.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 7.

Justering.

Upplästes och justerades Stadsfullmäktiges protokoll för den 2 innevarande januari.

§ 8.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Sundström och Hellman att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 4 nästkommande februari kl. 1 e. m.

§ 9.

Ang. tillfällig upplåning.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 3 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 1) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga ej mindre Drätselkammaren att i bankinrättning eller eljes för stadens räkning upptaga tillfälliga lån för bestridande dels av löpande utgifter i avvaktan på uppbörderna av kommunalutskylder och dels av utgifter, som slutligen skulle gäldas med fasta lån, ävensom för erhållande

av nödiga förråd av materialier och förbrukningsartiklar till belopp, som Drätselkammaren kunde finna erforderligt, än även Vatten- och Gasverksstyrelsen att ikläda staden skuld genom upptagande av tillfälliga lån till erforderligt belopp för tillgodoseende av de tekniska verkens behov av rörelsekapital.

Efter föredragning härav bifölllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens sålunda gjorda framställning.

§ 10.

Ang. resereglemente för Västerås stad

Sedan Stadsfullmäktige den 25 oktober 1934 till Drätselkammaren för utlåtande remitterat ett av Lönenämnden framlagt förslag till kommunalt resereglemente, hade Drätselkammaren såsom yttrande i ärendet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande januari föreslagit, att Stadsfullmäktige ville antaga ett av Drätselkammaren utarbetat från Lönenämndens förslag avvikande förslag till resereglemente för Västerås stad.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 2) uppstod en stunds överläggning. Under denna yrkade dels Herrar Henning och Granér bifall till Lönenämndens förslag, dels Herrar Sundström och Eklund ävensom i huvudsakliga delar Herr Engdahl bifall till Drätselkammarens förslag, dels ock Herrar Lundgren, Pers, Falk och Thyresson, att Stadsfullmäktige före ärendets slutgiltiga avgörande ville föranstalta om ytterligare beredning av detsamma, i vilket hänseende Herr Falk föreslog, att ärendet måtte remitteras till Beredningsutskottet.

Vid framställning av proposition å de gjorda yrkandena beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning remittera ärendet till Beredningsutskottet för utlåtande.

§ 11.

Ang. ordnande av en gångstig vid västra Svartåstranden mellan kvarndammen och Skerikesbron.

Med överlämnande till Stadsfullmäktiges prövning av en skrivelse från Planteringsnämnden med anhållan om ett anslag å 3,000 kronor för anläggande av en gångstig jämte strandskoning utmed västra Svartåstranden mellan kvarnfallet och Skerikesbron, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 3), under framhållande av att arbetet, om det utfördes enligt Planteringsnämndens förslag, komme att medföra en betydligt högre kostnad än nämnden beräknat, tillstyrkt framställningen under villkor, att arbetet utfördes enligt ett

av byggnadschefen framlagt förenklat förslag, vilket ändock kunde beräknas draga en kostnad av 3,500 kronor, och sålunda för sin del föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att för utförande av ifrågavarande gångstig ställa till Planteringsnämndens förfogande ett belopp av högst 3,500 kronor att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöto Stadsfullmäktige efter yttrande av Herr Sundström, vilken dock ej framställde särskilt yrkande, bifalla framställningen enligt Drätselkammarens förslag.

§ 12.

Ang. dytidstillägg å vissa äldre pensioner.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande januari hade Lönenämnden föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta att hittills gällande bestämmelser angående dyrtidstillägg å vissa före antagandet av 1929 års pensionsstat för stadens befattningshavare beviljade pensioner och pensionsersättningar skulle tillsvidare vara gällande även under år 1935.

Drätselkammaren hade i häröver den 17 innevarande januari avgivet yttrande tillstyrkt Lönenämndens förslag.

Stadsfullmäktige beslöto efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 4) utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen.

§ 13.

Ang. värdesättning av tjänstebeklädnadsförmån.

Lönenämnden hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande januari föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte för år 1935 bestämma värdet av förmånen av fri beklädnad för en var av de befattningshavare, som enligt lönestaten åtnjöte sådan förmån, till 215 kronor för personal vid polisverket, 170 kronor för personal vid brandverket och 60 kronor för personal vid renhållningsverket samt besluta, att den kriminalkonstapel och kriminalöverkonstapel för året tillkommande slitningsersättningen skulle utgå med 215 kronor.

Drätselkammaren hade i häröver den 17 innevarande januari avgivet yttrande tillstyrkt bifall till Lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 5) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 14.

Ang. värdesättning av förmån av bostad och bränsle.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande januari hade Lönenämnden hemställt, att stadsfullmäktige måtte för år 1935 fastställa följande värden å vissa befattningshavare tillkommande naturaförmåner av bostad och bränsle att avräknas å dessa befattningshavares lönebelopp enligt gällande lönestat, nämligen:

för bostad i logement	Kr.	264:—
„ „ av ett rum och kök	„	425:—
„ „ „ två „ „ „	„	700:—
„ „ „ tre „ „ „	„	1,000:—
„ „ „ fyra „ „ „	„	1,250:—
för stadens jordbruksförvaltare tillhandahållen bostad om fem rum och kök jämte övriga förmåner	„	1,600:—
för bränsle till ett rum och kök	„	100:—
„ „ „ två „ „ „	„	140:—
„ „ „ tre „ „ „	„	180:—
„ „ „ fyra „ „ „	„	220:—

Drätselkammaren hade i häröver den 17 innevarande januari avgivet yttrande tillstyrkt Lönenämndens förslag.

Stadsfullmäktige beslöto efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 6) utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen.

§ 15.

Ang. lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande januari hade Lönenämnden hemställt, att Stadsfullmäktige ville, med Stadsfullmäktige förbehållen rätt att däri företaga den ändring, som kunde föranledas av eventuell statlig lönereglering för ifrågavarande personal, fastställa i skrivelsen angivna lönebestämmelser rörande folk- och småskolans samt högre folkskolans lärarepersonal att gälla tills vidare under år 1935.

Drätselkammaren hade i häröver den 17 innevarande januari avgivet yttrande tillstyrkt Lönenämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 7) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 16.

Ang. tilläggspension åt en småskollärarinna.

Lönenämnden hade, med åberopande av en framställning i ämnet från Folkskolestyrelsen, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande januari hemställt, att Stadsfullmäktige ville förklara f. småskollärarinnan Agnes Vilhelmina Pettersson berättigad att från och med den 1 februari 1935 och tillsvidare så länge av Stadsfullmäktige godkända grunder för avlöning av folkskolans lärarepersonal och för dess pensionering gällde åtnjuta en årlig kommunal tilläggspension av 651 kronor att utgå av uttaxerade medel å folkskolans stat.

Drätselkammaren hade i häröver den 17 innevarande januari avgivet yttrande tillstyrkt Lönenämndens förslag.*

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 8) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning ifrågavarande framställning enligt Lönenämndens hemställan.

§ 17.

Ang. tilläggspension åt en folkskollärarinna.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande januari hade Lönenämnden, under åberopande av en framställning i ämnet från Folkskolestyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville förklara f. folkskollärarinnan Ester Maria Kolmodin berättigad att från den 1 december 1934 och tillsvidare så länge av Stadsfullmäktige godkända grunder för avlöning av folkskolans lärarepersonal och för dess pensionering gällde åtnjuta en årlig kommunal tilläggspension av 923 kronor att utgå av uttaxerade medel å folkskolans stat.

Drätselkammaren hade i häröver den 17 innevarande januari avgivet yttrande tillstyrkt Lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 9) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen enligt Lönenämndens hemställan.

§ 18.

Ang. återbesättande av två renhållningsarbetarebefattningar.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 18 oktober 1934 hade Lantegendomsnämnden, under förmälan att sedan ett antal år tre befattningar som ordinarie renhållningsarbetare å renhållningsverkets stat vore vakanta, hemställt, att Stadsfullmäktige ville medgiva, att två av dessa befattningar finge återbesättas med ordinarie innehavare.

Lönenämnden, som med skrivelse den 9 innevarande januari överlämnat berörda framställning till Stadsfullmäktiges prövning, hade därvid såsom eget yttrande i ärendet tillstyrkt bifall till framställningen.

Jämväl Drätselkammaren, som yttrat sig i ärendet den 17 innevarande januari, hade förordat bifall till Lantegendomsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 19.

Ang. ändring av § 2 mom. c) i pensionsreglementet för stadens befattningshavare och arbetare.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande januari hade Lönenämnden på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att § 2 mom. c) i pensionsreglementet för stadens befattningshavare skulle erhålla följande ändrade lydelse:

”då han till följd av sjukdom, vanförhet eller lyte i andra fall än under b) sägs eller eljes till följd av nedsatt arbetsförmåga under mer än tre fjärdedelar av ett år varit och av den myndighet, som under b) sägs, efter inhämtat läkarutlåtande anses för framtiden oförmögen att sköta sin tjänst.”

Drätselkammaren hade i häröver den 17 innevarande januari avgivet yttrande tillstyrkt Lönenämndens förslag samt tillika hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta vidtaga samma ändring i § 2 mom. c) i pensionsreglementet för stadens arbetare.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 10) biföllo Stadsfullmäktige, sedan Herr Ernst Johansson yttrat sig utan yrkande samt Herr Sundström yrkat bifall till framställningen, utan omröstning såväl Lönenämndens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag beträffande pensionsreglementet för befattningshavarne som ock Drätselkammarens förslag med avseende å pensionsreglementet för arbetarne.

§ 20.

Ang. ändring av § 4 i pensionsreglementet för stadens befattningshavare.

Magistraten hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 december 1934 föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att 4 § i pensionsreglementet för stadens befattningshavare skulle från och med den 1 januari 1935 hava följande ändrade lydelse:

”Befattningshavare, som uppnått den för rätt till ålderspension i § 3 stadgade levnadsålder, är skyldig att från tjänsten avgå; dock må, där ej annorlunda är särskilt stadgat, vederbörande myndighet, där myndigheten är kollegial för så vitt minst 2/3 av antalet ledamöter i myndigheten därom äro ense, låta uppå ansökan av befattningshavaren för ett år i sänder och för en sammanlagd tid av högst tre år med anskedet anstå, därest befattningshavaren prövas fortfarande kunna på ett tillfredsställande sätt sköta sin befattning.”

Sedan Stadsfullmäktige den 17 december 1934 beslutat remittera denna framställning till Lönenämnden och Drätselkammaren för utlåtande, hade nu de infordrade yttrandena avgivits, därvid såväl Lönenämnden som Drätselkammaren tillstyrkt Magistratens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 11) godkände Stadsfullmäktige utan omröstning det föreliggande förslaget.

§ 21.

Ang. anslag till flickläroverket.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 12) hade Drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från Styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor, hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta, dels att för tiden 1 juli 1935—30 juni 1936 anslå 7,447 kronor, motsvarande ränta efter 5½ % å stadens andel i byggnadskostnaden för läroverkets fastighet, 135,000 kronor, samt 1,650 kronor, motsvarande ränta efter samma procentsats å ett stadens lån till läroverket, stort 30,000 kronor, dels att för samma tid bidraga till de vid läroverket anställda lärarinnornas ålderstillägg och pensionsavgifter med, vad anginge ålderstilläggen, halva det belopp, staten ansloge för samma tid samt beträffande pensionsavgifterna i överensstämmelse med Stadsfullmäktiges i samma ärende den 31 mars 1910 fattade beslut och de grunder, som funnes angivna i Kungl. Kungörelsen i ämnet den 23 december 1910, dels ock att ovanberörda anslag skulle i vad de motsvarades av ovan beräknade räntor, utgå av dessa räntemedel och i övrigt av uttaxerade medel.

Stadsfullmäktige biföllo efter av handlingarna tagen del utan omröstning Drätselkammarens berörda hemställan.

§ 22.

Ang. ordnande av handeln med pilsnerdricka i staden.

Anmäldes Konungens befallningshavandes i länet till Stadsfullmäktige genom Magistraten överlämnade resolution den 19 december 1934 angående Stadsfullmäktiges framställning om indragning av samtliga inom staden beviljade tillstånd att till avhämtning försälja pilsnerdricka. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 13.)

Efter föredragning av resolutionen uppstod en stunds överläggning, under vilken Herr Hellblom yrkade, att Stadsfullmäktige måtte anföra besvär över Konungens befallningshavandes resolution samt Herrar Engdahl och Hellström yrkade att resolutionen måtte läggas till handlingarne. Utan yr-

kande yttrade sig dessutom Herrar Borgmästaren, Pers, Ernst Johansson och Hult.

Stadsfullmäktige beslöto vid framställning av proposition å de gjorda yrkandena lägga resolutionen till handlingarne.

§ 23.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 24 december 1934 hade Barnavårdsnämnden hemställt, att sådan bestämmelse måtte införas i instruktionen för stadsläkaren i Västerås, att någon av dem skulle vara skyldig att tjänstgöra som läkare vid stadens barnhem.

Ang. ändring i instruktionen för stadsläkarna.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden remittera framställningen för yttrande till Hälsovårdsnämnden, Lönenämnden och Drätselkammaren.

§ 24.

Föredrogs och lades till handlingarne till Stadsfullmäktige överlämnad styrkt avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 7 december 1934, varigenom Kungl. Maj:t fastställt Konungens befallningshavandes i Västmanlands län resolution den 29 september 1934, enligt vilken giltighetstiden för ett tidigare meddelat nybyggnadsförbud beträffande kvarteren vid Stora gatans södra sida mellan Källgatan och Kopparbergsvägen utsträckts att gälla under sex månader från den 15 september 1934.

Ang. fortsatt nybyggnadsförbud vid Stora gatan.

§ 25.

Genom resolution den 21 innevarande januari hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande före den 1 maj 1935 över de s. k. organisationssakkunniges betänkande med utredning och förslag rörande den samhälleliga hjälpverksamhetens organisation m. m.

Ang. yttrande rörande den samhälleliga hjälpverksamhetens organisation.

På yrkande av Herr vice ordföranden beslöto Stadsfullmäktige för förberedande yttrandes avgivande remittera handlingarne i ärendet till Beredningsutskottet, som för detta ändamål borde samarbeta med de kommunala styrelser och nämnder, vilka berördes av den ifrågasatta reformen.

§ 26.

Väcktes av Herr Welin-Berger, med instämmande av Herrar Lundgren, Hult, Granér, Robsahm och Widén i skriftlig motion förslag om inledande av underhandlingar med Kungl. Maj:t och Kronan och bederbörande arrendator

Ang. dispositionsrätt till eller inköp av visst område

av kronoegendomen Johannisberg för anordnande av strandbad.

om dispositionsrätt till eller inköp av ett lämpligt område av kronoegendomen Johannisberg för anordnande av strandbad samt om verkställande av utredning huru ett dylikt företag lämpligen borde utföras.

På yrkande av Herr Welin-Berger och efter yttrande av Herr Sundström beslöto Stadsfullmäktige remittera motionen till drätselkammaren för utlåtande.

§ 27.

Ang. instruktion för revisorerna av stadens räkenskaper.

I avgiven motion hade Herrar Bergquist, Lundgren och Lundberg hemställt, att Stadsfullmäktige ville vidtaga åtgärder för utarbetande och utfärdande av en instruktion för revisorerna av stadens räkenskaper.

På yrkande av Herr vice ordföranden beslöto Stadsfullmäktige remittera motionen till Beredningsutskottet för utlåtande.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 4 Februari 1935.

ALB. LUNDKVIST.

O. Hellman. *Axel Sundström.*

Offentligen uppläst den 4 Februari 1935; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 Februari 1935.

Närvarande: Vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Pers, Hedberg, Pettersson, Leontein, Thyresson, Keijser, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Liljeblad, Widén, C. W. Karlsson, Östlund, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Sjöberg, Henry Karlsson, Hellblom, Lundgren, Fru Berg, Herrar Westholm, Thorén, Fredriksson, Lööv, Carlström, Fru Holmström, Herrar Nyman, Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Trangius och Lundell.

Frånvarande med godkänt förfall: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Falk, Robsahm och David Johansson.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 28.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Trangius och Lundell att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset fredagen den 1 nästkommande mars kl. 5,15 e. m.

§ 29.

Ang. gatukostnadsbestämmelser m. m.

Sedan Stadsfullmäktige den 17 december 1934 i anledning av därom av Drätselkammaren väckt förslag beslutat upptaga till behandling fråga om införande av gatukostnadsbestämmelser för Västerås stad samt anmodat Drätselkammaren att till Stadsfullmäktige inkomma med utredning och förslag i ämnet, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 14), med överlämnande av en utredning, avgiven av en särskild på Drätselkammarens föranstaltande tillsatt kommitté, vilken utredning jämväl omfattade frågan om och på vad sätt staden borde medverka till hållandet av trafikleder utom stadsplanen, hem-

ställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta dels antaga ett i Bil. A. till kommitténs skrivelse upptaget förslag till gatukostnadsbestämmelser, dels ock bemyndiga Drätselkammaren att efter prövning i varje särskilt fall enligt i Bil. B till kommitténs utlåtande angivna regler bevilja bidrag till underhåll av enskild väg utom stadsplanen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade Herr Eklund, att Stadsfullmäktige måtte låta, innan slutligt beslut i ärendet fattades, genom Drätselkammaren enligt 23 § byggnadsstadgan utställa förslaget till gatukostnadsbestämmelser för granskning, samt uppdraga åt Drätselkammaren att underkasta förslaget i dess helhet den ytterligare bearbetning, vartill till äventyrs framkomna erinringar kunde giva anledning, och att därefter till Stadsfullmäktige inkomma med slutligt betänkande i ärendet. I detta yrkande instämde Herrar Östlund, Pers, Engdahl och Hult.

Sedan överläggningen förklarats avslutad fattade stadsfullmäktige beslut enligt det av Herr Eklund framställda yrkandet.

§ 30.

Ang. anslag till inventarier å byggnadschefskontoret.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 15) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för anskaffande av inventarier till byggnadschefskontoret anvisa 2.150 kronor, att utgå med 1,500 kronor av uppkommen besparing å förut beviljat anslag till iordningställande av lokaler för samma kontor och med 650 kronor av 1935 års anslag till diverse och oförutsedda behov.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav på yrkande av Herr Eklund utan omröstning Drätselkammarens hemställan.

§ 31.

Ang. nytt kontrakt med Kungl. Vattenfallsstyrelsen ang. leverans av elektrisk kraft.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande januari hade Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville godkänna ett vid skrivelsen fogat förslag till nytt kontrakt med Kungl. Vattenfallsstyrelsen angående leverans av elektrisk kraft till staden samt uppdraga åt Vatten- och Gasverksstyrelsen att å stadens vägnar underteckna detsamma.

Drätselkammaren, som förehaft detta ärende till förberedande behandling, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande februari föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte bifalla Vatten- och Gasverksstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 16) biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Henning utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 32.

Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 mars 1932 beslutat för förberedande behandling till Drätselkammaren, Byggnadsnämnden, Stadsplanekommittén och Trafikkommittén remittera en av Herr Henning och dåvarande ledamoten av Stadsfullmäktige Herr Edv. Karlsson väckt motion med förslag, varom nu vore fråga, till sådan ändring av gällande stadsplan för Västerås, att Stora gatan i sträckningen mellan Källgatan och Kopparbergsvägen skulle vidgas till 18 meters bredd, hade nu de infordrade yttrandena jämte därtill hörande handlingar till Stadsfullmäktige inkommit. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 17).

Byggnadsnämnden hade i skrivelse den 7 december 1934 hemställt, att Stadsfullmäktige ville dels med bifall till motionen godkänna sådan ändring i den för staden gällande stadsplanen, att Stora gatan i sträckningen mellan Källgatan och Kopparbergsvägen skulle vidgas från 12 meter till 18 meter med vidgningen förlagd utefter gatans södra sida, dels antaga å bilaga till skrivelsen sammanfattade och å särskilda kartor angivna, såsom Alt. I betecknade byggnadsbestämmelser för kvarteren Märta, Manfred, Martin och Mats, dels ock giva Byggnadsnämnden i uppdrag att underställa detta beslut Kungl. Maj:t för fastställelse, varjämte Byggnadsnämnden meddelat, att två av byggnadsnämndens ledamöter i avseende å byggnadsbestämmelserna haft den avvikande meningen, att de ansett, att dessa borde antagas enligt ett jämväl i bilaga och å särskilda kartor avfattat förslag, betecknat såsom Alt. II.

Stadsplanekommittén hade enligt utdrag av sina protokoll för den 14 februari och den 19 april 1934 tillstyrkt den föreslagna breddningen av Stora gatan samt i fråga om byggnadsbestämmelser för de därav berörda kvarteren uttalat sig för sådant innehåll i desamma som sedermera utformats av Byggnadsnämnden enligt Alt. I, varvid dock två av kommitténs ledamöter reserverat sig och förordat bestämmelser av innehåll, som motsvarade Alt. II.

Trafikkommittén, som icke uttalat sig om byggnadsbestämmelserna, hade i skrivelse den 18 december 1934 förordat den i motionen föreslagna gatuutvidgningen.

Drätselkammaren hade slutligen i avgivet yttrande den 14 innevarande februari till alla delar tillstyrkt Byggnadsnämndens förslag, men samtidigt meddelat, att i fråga om byggnadsbestämmelserna, två av dess ledamöter, med vilka drätseldirektören och stadsombudsmannen instämt, reservationsvis

yrkat bifall till minoritetens inom Byggnadsnämnden förslag, att dessa skulle avfattas enligt Alt. II.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade *dels* Herr Henning med instämmande av Herrar Hellblom, Hedberg, Engdahl, Hellström och Liljeblad bifall till Byggnadsnämndens förslag, dock med den ändringen, att byggnadsbestämmelserna måtte antagas enligt Alt. II,

dels Herrar Eklund, Hult och Pers bifall till Byggnadsnämndens förslag oförändrat,

dels ock Herr Nyman avslag å det framställda förslaget.

Jämväl Herr borgmästaren yttrade sig under överläggningen.

Sedan överläggningen förklarats avslutad framställdes först proposition å Byggnadsnämndens förslag i första punkten om breddning av Stora gatan samt å Herr Nymans avslagsyrkande; och biföllo Stadsfullmäktige härvid utan omröstning Byggnadsnämndens förslag.

Vid härefter framställd proposition å de gjorda yrkandena beträffande andra punkten i Byggnadsnämndens förslag biföllo Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 23 ja emot 20 nej, avgivna för Byggnadsnämndens förslag oförändrat, det av Herr Henning framställda yrkandet, att byggnadsbestämmelserna skulle avfattas enligt reservanternas i Byggnadsnämnden förslag, betecknat såsom Alt. II.

Slutligen beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning jämlikt tredje punkten i Byggnadsnämndens framställning giva Byggnadsnämnden i uppdrag att underställa Stadsfullmäktiges beslut Kungl. Maj:t för fastställelse.

§ 33.

Ang. anslutningsavgifter för stadens ledningar år 1935.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande februari hade Vatten- och Gasverksstyrelsen på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, att avgifterna för anslutning till stadens vatten-, avlopps-, gas- och elektriska ledningar skulle för år 1935 utgå med samma belopp som för år 1934 eller alltså utgörande pr kvm. tomtyta:

	För ett bergigt område, huvudsakligen omfattande Jakobsberg:	För staden i övrigt:
för vattenledning	44 öre	34 öre
„ avloppsledning	57 „	44 „
„ gasledning	29 „	22 „
„ elektrisk ledning	10 „	10 „

Drätselkammaren hade i häröver den 14 innevarande februari avgivet utlåtande tillstyrkt Vatten- och Gasverksstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 18) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 34.

Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Stockholmsvägen vid Sommarro.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande februari hade Vatten- och Gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte ur de tekniska verkens amorteringsfond anvisa 25,500 kronor för anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Stockholmsvägen mellan Sommarroområdets västra gräns och Vargbogatan.

Drätselkammaren hade i häröver den 14 innevarande februari avgivet utlåtande tillstyrkt vatten- och gasverksstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 19) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 35.

Ang. ny elektrisk ledning mellan kraftverket och stadens elektricitetsverk.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande februari hade Vatten- och Gasverksstyrelsen på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville ur de tekniska verkens amorteringsfond anvisa 27,000 kronor till anläggande av en jordkabel för 6,600 volt och med en areal av 3×120 kvmm. mellan statens kraftverk och stadens elektricitetsverk i sträckningen genom Kungsängen, Södra Esplanaden och Vasaparken.

Drätselkammaren hade i häröver den 14 innevarande februari avgivet yttrande tillstyrkt Vatten- och Gasverksstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 20) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 36.

Ang. anskaffande av en luftkompressor med verktyg för jord- och stenarbeten.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 21) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville för anskaffning av ett luftkompressaggregat med verktyg, att användas för jord- och stenarbeten, anvisa förslagsvis 9,000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att ersättas ur anslag till arbeten, vid vilka maskineriet komme till användning.

Efter härav tagen del biföllo Stadsfullmäktige utan omröstningen Drätselkammarens framställning.

§ 37.

Ang. omändring och utvidgning av lokalerna för apoteket Bäfvern.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 22) hade Drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville för omändring och tillökning m. m. av de lokaler i stadens fastighet N:o 4 vid Stora torget, som vore upplåten till apoteket Bävern, anvisa förslagsvis 39,000 kronor att utgå av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren vid fastställande av stadens utgiftsstat för år 1936 kunde komma att besluta.

Efter föredragning härav yrkade dels Herr Eklund bifall till Drätselkammarens förslag, dels ock Herr Hedberg, med instämmande av Herrer Leontein, Pers och Westholm, återremiss av ärendet till Drätselkammaren för ytterligare utredning.

Vid framställd proposition å frågan om bifall till återremissyrkandet samt huruvida ärendet i dag skulle företagas till avgörande beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning återremittera ärendet till Drätselkammaren.

§ 38.

Ang. rusdryckslagstiftningsrevisionens betänkande.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 november 1934 i anledning av Magistratens resolution den 12 samma månad och år, varigenom Stadsfullmäktiges yttrande infordrats över rusdryckslagstiftningsrevisionens den 23 oktober 1934 avgivna betänkande med förslag till spritdrycksförordning m. m., för förberedande utlåtande remitterat betänkandet till Nykterhetsnämnden och Beredningsutskottet, hade nu de infordrade utlåtandena inkommit och funnos intagna i Stadsfullmäktiges tryckta handlingar för dagen under N:o 23.

Efter föredragning av de till ärendet hörande handlingarna uppstod överläggning. Därunder yrkade Herr Ernst Johansson, att Stadsfullmäktige måtte såsom eget yttrande åberopa vad Nykterhetsnämnden och Beredningsutskottet i sina förberedande utlåtanden anfört med det tillägg, att Stadsfullmäktige jämväl måtte i sitt yttrande upptaga det särskilda yrkande han inom Beredningsutskottet framställt. Herr Hellström instämde med Herr Johansson utom beträffande hans sistberörda särskilda yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning, med avslag å Herr Johanssons särskilda yrkande, att såsom infordrat yttrande i detta ärende åberopa de av Nykterhetsnämnden och Beredningsutskottet avgivna förberedande utlåtandena.

§ 39.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 oktober 1934 hade Magistraten på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville för sin del besluta, att i § 31 i särskilda ordningsföreskrifter för Västerås stad skulle införas ett andra stycke av följande lydelse:

Ang. visst tillägg till ordningsstadgan för staden.

"Det i § 26 stadgade förbudet gäller dessutom för det å Biskopsängen mellan ullspinneriet i söder och Nya Kyrkogården i norr belägna koloniområdet, ävensom för det omedelbart väster därom belägna området intill ett avstånd av 50 meter från Svartåns västra strand".

Sedan Stadsfullmäktige den 25 oktober 1934 remitterat framställningen till Beredningsutskottet för yttrande, hade Beredningsutskottet i skrivelse den 19 innevarande februari hemställt, att Stadsfullmäktige måtte fatta beslut i ärendet i enlighet med Magistratens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 24) godkände Stadsfullmäktige utan omröstning Magistratens i ärendet gjorda framställning.

§ 40.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 18 innevarande februari hade Hälsovårdsnämnden anfört följande:

Ang. återbesättande med ordinarie innehavare av tjänsten som föreståndare för köttbesiktningsbyrån.

"Efter framställning av Stadsfullmäktige har Kungl. Medicinalstyrelsen den 5 juli 1934 förklarat sig intet hava att erinra emot att med åtgärder för återbesättande med ordinarie innehavare av tjänsten som förste besiktningsman vid stadens köttbesiktningsbyrå får anstå intill den 1 mars 1935.

Vid framläggande av förslag till provisorisk budget för byrån för år 1935 framhöll nämnden nödvändigheten av att under år 1935 vunna erfarenheter i fråga om besiktningarnas omfattning efter den av Västerås andelssiakteri igångsatta verksamheten lades till grund för vidare åtgärder i fråga om fastställande av löner eller arvoden åt byråns personal, samt meddelade att nämnden komme att sedermera föreslå Stadsfullmäktige att hos Kungl. Medicinalstyrelsen begära förlängt anstånd med 1:ste besiktningsmannabefattningens återbesättande med ordinarie innehavare.

Under hänvisning härtill får Hälsovårdsnämnden alltså föreslå Stadsfullmäktige,

att Stadsfullmäktige ville hos Kungl. Medicinalstyrelsen utverka anstånd med återbesättandet med ordinarie innehavare av tjänsten som föreståndare för köttbesiktningsbyrån i Västerås till den 1 mars 1936.

Drätselkammaren hade i häröver avgivet utlåtande den 20 innevarande februari tillstyrkt Hälsovårdsnämndens framställning.

Stadsfullmäktige biföllo efter tagen del av handlingarna i ärendet på yrkande av Herr Eklund utan omröstning det av Hälsovårdsnämnden framställda förslaget.

§ 41.

Ang. tillstånd för Dolly Johansson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 8 augusti 1934 infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Fru Dolly Johansson den 31 juli 1934 hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1934 utskänka pilsnerdricka till spisande gäster under tre år i de matserveringslokaler inom fastigheten Köpmangatan 8 här i staden, som sökanden övertagit av Fru Anna Lindkvist, hade Nykterhetsnämnden, som under hand lämnats tillfälle i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande februari anfört följande:

"I ett handlingarna bilagt intyg anger visserligen fru Anna Lindkvist sig avstå från sin inom vederbörlig tid ingivna framställning om tillstånd att i lokalerna utskänka pilsnerdricka från och med den 1 oktober 1935 under förutsättning, att Fru Dolly Johansson beviljades enahanda tillstånd, men har enligt vad Länsstyrelsen upplyst vidhållit sin framställning och erhållit vederbörligt tillstånd.

Vid sådant förhållande torde framställningen numera kunna handläggas som en framställning om överlåtelse av rättigheterna och ej, som eljes bort ske, som en framställning, som ej inom laga tid till Konungens befallningshavande i länet inkommit.

Då sökandens lämplighet att förestå en utskänkning av pilsnerdricka hittills är oprövad anser Nykterhetsnämnden lämpligast, att tillståndet endast beviljas för ett år och ej såsom sökanden hemställt till och med den 30 september 1937.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande tillstyrka, att fru Dolly Johansson beviljas tillstånd att i lokaler i fastigheten N:r 8 vid Köpmangatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka till och med den 30 september 1935."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 42.

Ang. tillstånd för Thyra Söderström att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 11 december 1934 infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av fru Thyra Söderström hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att i av fru Olga Adams-

son övertagna lokaler i fastigheten N:o 46 vid Stora gatan här i staden jämväl övertaga den rätt till utskänkning av pilsnerdricka, som innehafts av fru Adamsson, hade Nykterhetsnämnden, som under hand lämnats tillfälle i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande februari anfört följande:

"Då sökandens lämplighet att förestå en utskänkning av pilsnerdricka hittills är oprövad anser Nykterhetsnämnden lämpligast, att tillstånd endast beviljas för 1 år och ej till och med den 30 september 1937 såsom sökanden hemställt.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande tillstyrka, att Fru Thyra Söderström beviljas tillstånd att i lokaler i fastigheten n:r 46 vid Stora gatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka till och med den 30 september 1935."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 43.

Ang. tillstånd för Karl Joh. Sandberg att försälja pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 9 februari 1934 infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av bryggeriarbetaren Karl Johan Sandberg i egenskap av innehavare av Hummelsta Mineralvattenfabriks nederlag inom fastigheten n:r 9 vid Domkyrkoesplanaden här i staden hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att i dessa lokaler försälja pilsnerdricka klass II till avhämtning, dock med den inskränkning, att försäljningen endast finge ske efter rekvisition och att den försålda varan endast finge avlämnas i köparens bostad, hade Nykterhetsnämnden, som under hand lämnats tillfälle i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande februari anfört följande:

"Lokalerna äro mindre lämpade för sådan rörelse och ett annat försäljningsställe för pilsnerdricka finnes på obetydligt avstånd från det ifrågasatta nya försäljningsstället.

Då behov inom trakten sålunda icke kan föreligga av ytterligare ett försäljningsställe, får Nykterhetsnämnden föreslå, att Stadsfullmäktige ville för sin del avstyrka bifall till framställningen."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 44.

Ang. förvärv och byte av mark för ut-

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande februari hade Drätselkammaren anfört följande:

dragning av Herdegatan m. fl.

"Enligt av Magistraten härstädes nyligen fastställd styckningsplan skall Herdegatan utdragas väster ut genom stadsägan N:o 212 och fram till Djuphamnsvägen.

I samband härmed har ägaren av berörda stadsäga hemställt om uppgörelse med staden, avseende överlåtelse å staden av gatumark för utläggning av såväl nyssnämnda gata som övriga stadsägan berörande gator Pistolgatan och Frankegatan och utgivande av ersättning för sådan gatumark, samt i vad överlåtelsen skulle ske mot vederlag byte och köp av staden tillhörig mark utefter Djuphamnsvägen och Pistolgatan. Enligt närmare utredning skulle å staden överlåtas 1,672 kvm., varav mot ersättning 147 kvm., samt ägaren av stadsägan till staden utgiva ersättning för 275 kvm. och av staden förvärva 210 kvm. att tilläggas den del av stadsägan, som skall bebyggas.

Med överlämnande av karta, angivande stadsägans förhållande till denna reglering, hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga Drätselkammaren att på för staden antagliga villkor genomföra regleringen."

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo att ifrågavarande ärende, ehuru icke upptaget på kallelselistan till dagens sammanträde, finge nu företagas till avgörande, fattade efter föredragning av skrivelsen utan omröstning beslut i ärendet i överensstämmelse med Drätselkammarens hemställan.

§ 45.

Ang. nytt reglemente för Högre folkskolan.

Anmäldes och lades till handlingarne till Stadsfullmäktige från Kungl. Skolöverstyrelsen överlämnad avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 16 januari 1935, varigenom Kungl. Maj:t fastställt nytt reglemente för högre folkskolan i Västerås.

§ 46.

Ang. meddelande om val av ordförande och vice ordförande i drätselkammaren m. m.

Genom utdrag av sitt protokoll för den 3 januari 1935 hade Drätselkammaren lämnat underrättelse angående val av ordförande och vice ordförande inom Drätselkammaren för innevarande år m. m., vilket till protokollet antecknades.

§ 47.

Ang. Kungl. Maj:ts brev rörande provisoriska byggnadsfö-

Med resolution den 11 innevarande februari hade Magistraten överlämnat i styrkt avskrift Kungl. Maj:ts brev den 25 januari 1935 angående provisoriska byggnadsföreskrifter för Västerås stad jämte en avskrift av Kungl. byggnadsstyrelsens utlåtande i ärendet.

Stadsfullmäktige beslöto överlämna handlingarne till Byggnadsnämnden för kännedom och vidtagande av de åtgärder, vartill dessa kunde giva anledning. *reskrifter för Västerås stad*

§ 48.

Genom resolution den 19 innevarande februari hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande före den 1 maj 1935 över en inom justitiedepartementet utarbetad promemoria angående tillsynen över fastighetsregistreringen och fastighetsbildningen. *Ang. tillsyn över fastighetsregistreringen och fastighetsbildningen.*

Stadsfullmäktige beslöto anmoda Byggnadsnämnden och Beredningsutskottet att i ärendet till Stadsfullmäktige avgiva förberedande utlåtande.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 1 mars 1935.

O. HELLMAN.

A. Lundell. Hugo Trangius.

Offentligen uppläst den 1 mars 1935; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 Mars 1935.

Närvarande: Vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Falk, Pers, Hedberg, Pettersson, Leontein, Thyresson, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Widén, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Sjöberg, Henry Karlsson, Hellblom, Lundgren, Fru Berg, Herrar Westholm, Thorén, Fredriksson, Lööv, Carlström, Fru Holmström, Herrar Nyman, Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, Larsson, Welin-Berger, Lundberg, Lundgren, Trangius och Lundell.

Frånvarande med godkänt förfall: Ordföranden Herr Målerieföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Keijser, Liljeblad, Bergquist, David Johansson och Granér.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 49.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Welin-Berger och Lundberg att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 1 nästkommande april kl. 1 em.

§ 50.

Ang. hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934.

Anmäldes och lades till handlingarne Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 36.)

§ 51.

Ang. inbjudan till riksdagens 500-årsjubileum.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 mars 1935 hade kamrarnes talmän enligt riksdagens bemyndigande inbjudit två representanter för Stadsfullmäktige att deltaga i den minnesfest för hugfästande av riksdagens femhundraåriga tillvaro, som komme att hållas i Stockholm den 28 nästkommande maj.

I en cirkulärskrivelse till Sveriges kommuner hade talmännen tillika inbjudit två representanter för Västerås stad till en folkfest å Stockholms stadion den 30 nästkommande maj.

Stadsfullmäktige beslöto antaga de inkomna inbjudningarne samt uppdraga åt Beredningsutskottet att till nästkommande sammanträde inkomma med förslag å personer att vid ifrågavarande tillfällen representera Stadsfullmäktige och staden.

§ 52.

Ang. försäljning av mark att läggas till kv. Gudmund och Grimm.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 25) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt Drätselkammaren att till pris och på villkor, som Drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, försälja staden tillhörig, tidigare till gata avsedd mark, som genom ändrad stadsplan skulle tillföras kvarteren Gudmund och Grimm, i areal uppgående till sammanlagt omkring 170 kvm.

Efter föredragning härav godkände Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens framställning.

§ 53.

Ang. reparation av Apotekarbron.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 26) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville för bestridande av kostnaderna för reparation av Apotekarebron anvisa 1,000 kronor att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning härav godkände Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens framställning.

§ 54.

Ang. pension åt stadsarkitekten Hahr.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 sistlidne januari hade Lönenämnden, i anledning av en av stadsarkitekten Erik Hahr hos Byggnadsnämnden gjord och av Byggnadsnämnden förordad framställning om att han vid sin förestående avgång från befattningen måtte beredas pension, efter anförd motivering hemställt, att Stadsfullmäktige ville förklara stadsarkitekten Hahr berättigad att efter avgång från sin befattning åtnjuta en årlig pension å 3,000 kronor att utgå av uttaxerade medel å Byggnadsnämndens stat.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i detta ärende, hade i

skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande mars föreslagit, att Stadsfullmäktige ville fatta beslut däri enligt Lönenämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 27) uppstod en stunds överläggning, därunder yrkades dels av Herrar Sundström, Behring, Pers, Leontein, Falk, Henning och Hedberg bifall till Drätselkammarens förslag, dels ock av Herrar Hult, Engdahl och Hellblom avslag å framställningen. Herr Sjöberg yttrade sig utan att framställa något yrkande, varjämte Herr Borgmästaren yttrade sig och förordade bifall till det föreliggande förslaget.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, framställdes proposition å de sålunda gjorda yrkandena. Herr ordföranden förklarade därvid frågan om bifall till Drätselkammarens förslag vara med övervägande ja besvarad. På därom framställd begäran anställdes omröstning och utföll densamma så, att för bifall till framställningen avgåvos 21 ja-röster och för avslag 19 nej-röster. Vid denna utgång av omröstningen förklarade Herr ordföranden, som på av Herr Engdahl given anledning tillkännagav, att för bifall till det föreliggande förslaget icke fordrades annat än enkel röstövervikt, Stadsfullmäktige hava bifallit Drätselkammarens förslag.

§ 55.

Ang. utläggning av gator och ledningar å ett för tomtförsäljning avsett område av Blåsbo.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 28) hade Drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville för möjliggörande av försäljning för bebyggelse av tomter inom ett staden tillhörigt område av Blåsbo mellan Per Olofsgatan i söder och Arosvägen i norr anvisa *dels* 30,550 kronor för utläggning av stadens allmänna ledningar till och inom området att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond, *dels ock* 50,000 kronor för anläggning av gator utmed och inom området att påföras reserverade köpeskillingsmedels konto.

Efter härav tagen del och sedan herr Hedberg yttrat sig utan yrkande biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av hr Sundström utan omröstning den av drätselkammaren sålunda gjorda framställningen.

§ 56.

Ang. försäljning av tomtmark inom kv. Klio.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 29) hade drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige måtte bemyndiga drätselkammaren att på i skrivelsen angivna och övriga villkor, som kunde vara för staden antagliga, för-

sälja de delar av tomten N:o 116 västra kvarteret samt av den nuvarande Kungsgatan, som enligt gällande stadsplan skulle ingå i kvarteret Klio.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige efter yttrande av hr Falk utan omröstning drätselkammarens sålunda framställda förslag.

§ 57.

Ang. ändring av punkt 7 d. i lönestatsbestämmelserna.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande mars hade Lönenämnden på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville antaga viss ändrad lydelse av mom. 7 d. uti allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av Västerås stads lönestat av åren 1921 och 1929.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle yttra sig över framställningen, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande mars tillstyrkt Lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 30) uppstod en stunds överläggning, varunder yrkades dels av Herr Sundström bifall till Lönenämndens förslag, dels av Herr Hult, med instämmande av Herr Engdahl, bifall till förslaget med den ändringen, att i slutet av andra stycket införes följande tillägg: "Dock må ersättning för specialvård, som föreskrivits av tjänsteläkare eller läkare med vilken staden träffat överenskommelse, kunna utgå efter prövning av Lönenämnden i varje särskilt fall." Herr Hedberg, med vilken Herrar Ernst Johansson, Henry Karlsson och Westholm förenade sig, yrkade återremiss av ärendet till Lönenämnden för ytterligare övervägande. Herr Behring yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande. Sedan Herr Hult förenat sig i yrkandet om återremiss, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning återremittera frågan till Lönenämnden och Drätselkammaren för vidare beredning.

§ 58.

Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Köpingsvägen närmast Djuphamnsvägen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande mars hade Vatten- och Gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville ur de tekniska verkens amorteringfond anvisa 4,100 kronor för utsträckning av stadens vatten-, avlopps- och gasledningar i Köpingsvägen till Djuphamnsvägen med början vid Narvavägen.

Drätselkammaren hade i häröver samma dag avgivet yttrande tillstyrkt Vatten- och Gasverksstyrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 31) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 59.

Lantegendomsnämnden hade i skrivelse den 9 innevarande mars på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville för utredning av frågan om uppförande av ny ladugård vid Nordanby och därmed sammanhängande frågor anvisa 4,500 kronor.

Ang. anslag till utredning rörande ny ladugård m. m.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande mars hade Drätselkammaren överlämnat berörda framställning till Stadsfullmäktiges prövning och därvid föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte för angivna ändamål ställa det begärda anslaget till Lantegendomnämndens förfogande och tillika besluta, att anslaget skulle förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige kunde komma att besluta vid prövning av den fråga, utredningen avsåge.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 32) yrkade Herr Welin-Berger, med instämmande av Herrar Henry Karlsson och Westholm, bifall till den föreliggande framställningen, varjämte Herrar Engdahl och Hult yttrade sig utan att framställa något särskilt yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 60.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande mars hade Hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville för anskaffande av reservmaterial till djuphamnens malmutlastningsanordning anvisa ett anslag å 2,700 kronor.

Ang. gripanordning för malmutlastningsanläggningen vid Djuphamnen.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande mars tillstyrkt Hamnstyrelsens framställning samt tillika föreslagit, att anslaget skulle gäldas av djuphamnens inkomster för innevarande år.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadfullmäktiges handlingar N:o 33) biföllo Stadsfullmäktige vad Hamnstyrelsen och Drätselkammaren sålunda hemställt och föreslagit.

§ 61.

Sedan Hälsovårdsnämnden hos Drätselkammaren gjort framställning om anvisande av ett belopp å 400 kr. till avlönande av vikarie åt 2:dre stadsläkaren under den tid av en månad, varunder denne beviljats ledighet på grund av sjukdom, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige

Ang. anslag till sjukvikarie för 2:dre stadsläkaren.

den 14 innevarande mars, med överlämnande av Hälsovårdsnämndens framställning i ärendet, hemställt, att Stadsfullmäktige måtte för ändamålet anvisa 400 kronor av innevarande års anslag till diverse och oförutsedda behov (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 34).

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning Drätselkammarens hemställan.

§ 62.

Ang. anslag till semestervikarie för stadsläkarna.

Sedan Hälsovårdsnämnden hos Drätselkammaren gjort framställning om anslag till semestervikarie under år 1935 för stadsläkarne i Västerås, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande mars, med överlämnande av hälsovårdsnämndens framställning i ärendet, hemställt, att Stadsfullmäktige måtte till vikariatersättning under semester för 1:ste och 2:dre stadsläkarne i Västerås år 1935 anvisa intill 1,070 kronor att utgå av 1935 års anslag till diverse och oförutsedda behov. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 35).

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning Drätselkammarens hemställan.

§ 63.

Ang. tillstånd för Carl Uno Oscar Lantz att idka handel med begagnade föremål.

Sedan Magistraten genom resolution den 13 nästlidne februari infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Handlanden Carl Uno Oscar Lantz från Uppsala hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att i fastigheten N:o 4 vid Allégatan här i staden idka handel med begagnade föremål, hade Hälsovårdsnämnden, som beretts tillfälle yttra sig i ärendet, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande mars anfört bland annat följande:

"Med hänsyn till att den fastighet inom vilken rörelsen skall bedrivas är centralt belägen inom staden bör rörelsen ej få omfatta handel med lump och ben. Upplagsplatsen är nu skild från Allégatan genom ett spjälstaket, vilket dock bör utbytas mot ett tätt plank.

Hälsovårdsnämnden får alltså föreslå, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Handlanden Carl Uno Oscar Lantz beviljas tillstånd att med Karl Tore Alm såsom föreståndare i lokaler inom fastigheten n:o 4 vid Allégatan här i staden idka yrkesmässig handel med begagnade föremål dock ej med begagnade guld- och silvervaror samt lump och ben, under villkor att fastighetens mot Allégatan uppsatta spjälstaket utbytes mot ett tätt plank".

Efter tagen del av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri i överensstämmelse med vad Hälsovårdsnämnden föreslagit.

§ 64.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 26 innevarande mars hade Vatten- och Gasverksstyrelsen gjort framställning om anslag till påbyggnad av gasklockan vid gasverket samt till en del nya förbindelseledningar för gas. *Ang. påbyggnad av gasklockan samt nya förbindelseledningar för gas.*

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr Henning remittera framställningen till Drätselkammaren för utlåtande.

In fidem:
THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 1 april 1935.
O. HELLMAN.
Henrik Welin-Berger. *Gösta Lundberg.*

Offentligen uppläst den 1 april 1935; betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 25 April 1935.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Falk, Hedberg, Pettersson, Leontein, Thyresson, Keijser, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Widén, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Sjöberg, Henry Karlsson, Hellblom, Lundgren, Fru Berg, Herrar Westholm, Thorén, Fredriksson, Lööv, Carlström, Fru Holmström, Herrar Nyman, Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Trangius och Lundell.

Frånvarande med godkänt förfall: Vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Pers, Hellström, Liljeblad, David Johansson och Larsson.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 65.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Behring och Granér att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 29 innevarande april kl. 12 middagen.

§ 66.

Ang. badhusstyrelsens årsbsrättelse för 1934.

Badhusstyrelsens till Stadsfullmäktige inomkomna årsberättelse för 1934 föredrogs och lades till handlingarne. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 37).

§ 67.

Ang. påbyggnad av gasklockan samt nya förbindelseledningar för gas.

Sedan Stadsfullmäktige den 28 nästlidne mars till Drätselkammaren för utlåtande remitterat en framställning från Vatten- och Gasverksstyrelsen om anslag till påbyggnad av gasklockan vid gasverket samt till en del nya förbindelseledningar för gas, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfull-

mäktige den 4 innevarande april, under tillstyrkande av framställningen, hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för påbyggnad av gasklockan vid gasverket samt för anläggande av förbindelseledningar för gas dels mellan gasverket och Munkgatan, dels mellan Munkgatan — genom Fiskartorget och Övre Trädgårdsgatan — och Källgatan och dels i Stallhagsgatan anslå 108,000 kronor av lånemedel, samt att uppdraga åt Drätselkammaren att underställa beslutet, i vad det avsåge anslagets gäldande genom lån, Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse, med rätt för Drätselkammaren att dessförinnan förskottera anslaget av tillgängliga medel.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 38) biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Henning utan omröstning Drätselkammarens hemställan.

§ 68.

Ang. inköp av inventarier för stadsingeniörskontoret.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 39) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville till anskaffning av inventarier för stadsingenjörskontoret anvisa förslagsvis 1,500 kronor att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Stadsfullmäktige biföllo efter härav tagen del utan omröstning den sålunda av Drätselkammaren gjorda framställningen.

§ 69.

Ang. inköp av traktor för lantbruket.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Lantegendomsnämnden hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 40) hemställt, att Stadsfullmäktige ville för inköp av en jordbrukstraktor anvisa förslagsvis 6,000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och sedan återgäldas av inkomsterna från lantbruket under förslagsvis de fem närmaste åren med en femtedel varje år.

Efter av handlingarne tagen del biföllo Stadsfullmäktige efter yttranden av Herrar Westholm och Sundström utan omröstning den gjorda framställningen enligt Drätselkammarens förslag.

§ 70.

Ang. fortsatt överbyggande av Persbobäcken såsom stats-

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 41) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att i samarbete med stadens Arbetslöshetskommitté vidtaga alla erforderliga åtgärder för utförande såsom stats-

kommunalt reservarbete.

kommunalt reservarbete av fortsatt överbyggande av Persbobäcken norrut till Persbovägen för en beräknad kostnad av 18,000 kronor samt att av tillgängliga medel förskottera för arbetet erforderlig kostnad, ävensom uppdraga åt Drätselkammaren att framdeles till Stadsfullmäktige inkomma med förslag på vad sätt stadens egen andel i denna kostnad slutligen skulle gäldas.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 71.

Ang. inköp av Solberga handelsträdgård.

Under erinran om Stadsfullmäktiges beslut den 28 mars 1934 beträffande då ifrågasatt inköp av Solberga handelsträdgård för förläggande dit av stadsträdgården hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 42) under åberopande av genom särskilda delegerade verkställd utredning och på i övrigt anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för tillgodoseende av Planteringsnämndens behov av ny stadsträdgård bemyndiga Drätselkammaren att för stadens räkning inköpa Solberga handelsträdgård, omfattande stadsägorna 1535 och 1536 samt del av stadsägan 1537 enligt anbud av den 17 oktober 1934 och den 15 mars 1935 för en köpeskilling av 85,000 kronor och på de villkor i övrigt, som Drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, samt att för köpeskillingens gäldande anvisa 85,000 kronor, att utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Tillika hade Drätselkammaren meddelat, att reservation mot dess beslut i ärendet anförts av dess ledamöter Herrar Eklund och Hellström, vilka ansett att frågan bort före förslagets avgivande underkastas ytterligare utredning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade dels Herrar Widén, Falk, Persson, Sundström, Trangius, Granér, Henry Karlsson, Leontein och Lundgren bifall till Drätselkammarens förslag, dels ock Herrar Hult och Hellblom avslag å framställningen, varjämte Herrar Eklund, Engdahl och Östlund uttalade sig i överensstämmelse med den inom Drätselkammaren avgivna reservationen, utan att dock framställa något yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad framställdes proposition å de gjorda yrkandena därvid Herr ordföranden förklarade sig finna frågan om bifall till Drätselkammarens förslag vara med övervägande ja besvarad. I anledning härav begärdes votering. Vid anställd omröstning avgåvos för bifall till Drätselkammarens förslag 22 ja-röster och för avslag 20-nejröster. Vid denna utgång av omröstningen förklarade Herr ordföranden, att Stadsfullmäktige, enär för bifall till Drätselkammarens förslag erfordrades 2/3 röstövervikt, avslagit den föreliggande framställningen.

§ 72.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande april hade Hamnstyrelsen överlämnat förslag till ny taxa å avgifter för Västerås hamn att gälla under åren 1936—1938 under hemställan, att Stadsfullmäktige måtte för sin del godkänna förslaget samt till Kungl. Maj:t ingiva detsamma med en skrivelse, vartill förslag av Hamnstyrelsen vidfogats. *Ang. ny hamntaxa.*

Drätselkammaren hade yttrat sig i ärendet den 11 innevarande april och därvid tillstyrkt Hamnstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 43) beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Falk bordlägga ärendet.

§ 73.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 44) hade Drätselkammaren anhållit, att Stadsfullmäktige måtte förklara hinder icke möta för Drätselkammaren att av Torngrenska fondens medel lämna Änkefru Olga Olausson ett månatligt understöd av 100 kr. från den 1 april 1935 och tillsvidare under innevarande år. *Ang. understöd ur Torngrenska fonden.*

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 74.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 45) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville för uppförande av en mindre personalbyggnad å Elba samt för vissa omändringsarbeten i restaurantbyggnaden därstädes anvisa förslagsvis 7,000 kronor att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget till diverse och oförutsedd behov. *Ang. till- och ombyggnader för restauranten å Elba.*

Efter föredragning härav yrkade Herr Engdahl den ändring i Drätselkammarens förslag, att den angivna förutsättningen av tilläggshyra för det nya bostadshuset skulle uppställas såsom uttryckligt villkor för dess utförande.

Härefter godkände Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 75.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 10 innevarande april hade Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville ur de tekniska verkens amorteringsfond anvisa 3,400 kronor för anläggande av ledningar för *Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Pistolgatan.*

vatten, avlopp och gas i Pistolgatan mellan ledningarnas nuvarande ändpunkt och Djuphamnsvägen.

I häröver den 11 innevarande april avgivet yttrande hade Drätselkammaren tillstyrkt Vatten- och Gasverksstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 46) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Vatten- och Gasverksstyrelsens hemställan.

§ 76.

Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Gjutaregatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 10 innevarande april hade Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville ur de tekniska verkens amorteringsfond anvisa 2,100 kronor för anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Gjutaregatans övre del.

I häröver den 11 innevarande april avgivet yttrande hade Drätselkammaren tillstyrkt Vatten- och Gasverksstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 47) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Vatten- och Gasverksstyrelsens hemställan.

§ 77.

Ang. försäljning av en del tomter vid Ragvalds backe.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 48) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till pris och på villkor, som Drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, försälja tomter inom två särskilda områden, det ena nordväst om Ragvalds backe intill Köpingsvägen och det andra sydväst och söder om Ragvalds backe invid Gästgivarevägen och Stohagsvägen.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 78.

Ang. muddrings- m. fl. arbeten i gamla hamnen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 49) hade Drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från Hamnstyrelsen, hemställt, att Stadsfullmäktige ville för uppmuddring av den öster om Lillån befintliga småbåtshamnen och utbyggnad av brygga i denna, för uppmuddring av gamla hamnbassängen och därav föranledd intagning och utläggning av bojar samt av Svartåmynningen och utläggning i denna av en flytande vågbrytare anvisa sammanlagt 35,000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen gäldas

på sätt efter förslag av Drätselkammaren kunde av Stadsfullmäktige bliva bestämt vid fastställande av stadens utgifts- och inkomstsat för år 1936.

Efter föredragning härav framhöll Herr Welin-Berger önskvärdheten av att muddringsarbetet utlystes på entreprenad oberoende av det entreprenadarbete, som nu pâginge i hamnen. Vidare yttrade sig Herrar Hedberg, Engdahl, Sundström, Thorén och Persson utan att framställa något särskilt yrkande.

Härefter bifölls utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 79.

Ang. försäljning av ett mindre markområde i byggnadsområdet Hemdal.

Föredrogs följande av Drätselkammaren den 11 innevarande april gjorda framställning:

"I anledning därav att ägaren av stadsägan 2128 eller enligt gammal beteckning tomten n:r 99 av byggnadsområdet Hemdal anhållit att av staden få inköpa ett område i areal 94 kvm., som enligt planläggning av detta stadsområde skall tilläggas stadsägan, hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga Drätselkammaren att på för staden antagliga villkor försälja ifrågavarande område."

Stadsfullmäktige godkände utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 80.

Ang. omändring och utvidgning av lokalerna för Apoteket Bäfvern.

Sedan Stadsfullmäktige den 28 sistlidne februari till Drätselkammaren återremitterat en framställning om anslag för omändring och utvidgning av apoteket Bäfverns lokaler hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 50) hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för omändring och tillökning m. m. av erforderliga lokaler i stadens fastighet N:o 4 vid Stora torget för apoteket Bäfvern anvisa förslagsvis 28,000 kronor, att utgå av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren vid fastställande av stadens utgiftsstat för år 1936 kunde komma att besluta.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade Herr Lundgren bifall till Drätselkammarens förslag med den ändringen, att för ändamålet skulle anslås högst 28,000 kronor. Herrar Falk och Hedberg förklarade sig kunna ansluta sig till Drätselkammarens nu gjorda framställning.

Vid härefter framställd proposition å Drätselkammarens senast i ärendet framställda förslag och Herr Lundgrens ändringsyrkande blev Drätselkammarens förslag utan omröstning av Stadsfullmäktige godkänt.

§ 81.

Ang. byggnadsbestämmelser för kv. Gudmund.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 53) hade Byggnadsnämnden hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta dels antaga byggnadsbestämmelser för kvarteret Gudmund, återgivna i bilaga till Byggnadsnämndens skrivelse, ävensom sådan ändring i stadsplanen för detta kvarter, att till förgård avsatta områden emot Brahe- och Wallingatorna finge bebyggas, dels ock giva Byggnadsnämnden i uppdrag att för fastställelse underställa vederbörande myndigheter Stadsfullmäktiges beslut i ärendet.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet och sedan antecknat blivit, att Drätselkammaren enligt dess protokoll för den 14 nästlidne mars icke hade någon erinran emot Byggnadsnämndens förslag, biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Byggnadsnämndens i ärendet gjorda framställning till alla delar.

§ 82.

Ang. representanter för staden vid riksdagsjubileet.

Sedan Stadsfullmäktige den 28 nästlidne mars beslutat antaga två särskilda inbjudningar från riksdagen genom dess talmän att genom två representanter deltaga i två särskilda minnesfestligheter i Stockholm för firande av riksdagens femhundraåriga tillvaro dels den 28 och dels den 30 nästkommande maj samt uppdragit åt Beredningsutskottet att inkomma till Stadsfullmäktige med förslag å personer att vid ifrågavarande tillfällen representera staden, hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige innevarande dag med erinran tillika, att till utskottet för förberedande åtgärd överlämnats en inbjudan till staden från Arboga stad att genom två representanter närvara vid en minnesfest av samma anledning i Arboga den 27 nästkommande maj, hemställt, att Stadsfullmäktige ville antaga jämväl inbjudningen från Arboga samt till representanter för Stadsfullmäktige och staden vid samtliga ifrågavarande festligheter utse sin ordförande Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist och sin vice ordförande Överingenjören Oscar Hellman.

Med bifall i övrigt till Beredningsutskottets förslag valde Stadsfullmäktige med acklamation till sina och stadens representanter vid ifrågavarande tillfällen de av Beredningsutskottet föreslagna personerna.

§ 83.

Ang. brandchefens årsberättelse.

Brandchefens med skrivelse från Brandstyrelsen överlämnade verksamhetsberättelse för år 1934 anmäldes och lades till handlingarne. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 51.)

§ 84.

Ang. nykterhetsnämndens årsberättelse för 1934.

Nykterhetsnämndens till Stadsfullmäktige avlämnade årsberättelse för 1934 beslöto Stadsfullmäktige lägga till handlingarne. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 52.)

§ 85.

Ang. återbesättande av besiktningsveterinärstjänsten med ordinarie innehavare.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande april hade Kungl. Medicinalstyrelsen i anledning av framställning från Stadsfullmäktige den 28 sistlidne februari meddelat, att Medicinalstyrelsen medgivit, att med åtgärder för återbesättandet med ordinarie innehavare å besiktningsveterinärstjänsten vid Västerås stads köttbesiktningsbyrå finge anstå tills vidare intill dess annorlunda förordnades, dock högst till den 1 mars 1936.

Stadsfullmäktige beslöto lägga skrivelsen till handlingarne.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 29 april 1935.

ALB. LUNDKVIST.

Em. Granér. Ivar Behring.

Offentligen uppläst den 29 april 1935; betygar

Ex. officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 31 maj 1935.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Vice Ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Falk, Pers, Hedberg, Leontein, Thyresson, Keijser, Håvberg, Wass, Hult, Engdahl, Hellström, Liljeblad, Widén, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Bergquist, Henning, Gust. Karlsson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Fru Berg, Herrar Westholm, Thorén, Lööv, Carlström, Fru Holmström, Herrar Nyman, Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Trangius och Lundell.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Pettersson, Eklund, Sund, Ernst Johansson och Fredriksson.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 86.

Justering.

Uppdrogs åt Fru Westberg och Herr Larsson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset onsdagen den 5 nästkommande juni kl. 12.30 e. m.

§ 87.

Ang. Drätselkammares räkenskapsberättelse för år 1934.

Anmäldes och lades till handlingarna Drätselkammarens till Stadsfullmäktige avlämnade räkenskapsberättelse för år 1934. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 54.)

§ 88.

Ang. ny hamntaxa.

Föredrogs ånyo hamnstyrelsens med skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 nästlidne april överlämnade, av Drätselkammaren tillstyrkta, vid Stadsfullmäktiges senaste sammanträde den 25 i samma månad bordlagda förslag till ny taxa å avgifter för Västerås hamn. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 43.)

I detta ärende hade inkommit en skrivelse av den 14 innevarande maj från Handelskammarens för Örebro och Västmanlands län länsutskott i Västerås, däri *dels* framhållits önskvärdheten av att taxans nomenklatur gjordes överensstämmande med tulltaxans, *dels ock* framförts den synpunkten, att den utrikes sjöfartens intresse borde hava bättre tillgodosetts än som skett i taxeförslaget.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uttalade Herr Falk, att Handelskammarens erinringar vid hamntaxeförslagets vidare behandling borde beaktas. Herr Hellström, med vilken Herr Hedberg förenade sig, yrkade bifall till hamnstyrelsens och Drätselkammarens förslag samt att skrivelsen från Handelskammaren måtte med yttrande från hamnstyrelsen överlämnas till länsstyrelsen för att biläggas handlingarne i ärendet.

Sedan överläggningen förklarats avslutad beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning dels för sin del godkänna hamnstyrelsens förslag till ny taxa å hamnavgifter i Västerås att gälla under åren 1936—1938 samt underställa förslaget Kungl. Maj:ts prövning med skrivelse i överensstämmelse med det förslag härtill, som av hamnstyrelsen avfattats, dels att den av Herr Hedberg väckta och av Stadsfullmäktige den 25 januari 1934 till hamnstyrelsen och Drätselkammaren remitterade motionen icke skulle till någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda, dels ock att till hamnstyrelsen remittera den nu inkomna skrivelsen från Handelskammarens länsutskott, med uppdrag för styrelsen att med eget utlåtande överlämna densamma till de myndigheter, vilka hade att vidare behandla hamntaxeförslaget.

§ 89.

Ang. tillstånd för staden att upptaga ett nytt amoteringslån.

Föredrogs och lades till handlingarne av Drätselkammaren till Stadsfullmäktige överlämnad styrkt avskrift av Kungl. Maj:ts beslut den 1 sistlidne mars angående tillstånd för staden att upplägga ett nytt amorteringslån å 96.700 kronor. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 55.)

§ 90.

Ang. tilläggsanslag för ordnande av Arosvägen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 56) hade Drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för ordnande av Arosvägen, i ändamål att arbetet må omfatta även den del av trafikleden, som ligger mellan Flodinsgatan och Agnegatan, utöver av Stadsfullmäktige den 25 oktober 1934 anslagna medel anvisa av innevarande års anslag till diverse och oförutsedda

behov ett tilläggsanslag å 2.325 kronor, samt att enahanda villkor, som bestämts i fråga om det av Stadsfullmäktige tidigare beviljade anslaget, skulle gälla även den nytillkomna gatusträckan.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens framställning.

§ 91.

Ang. köp och försäljning av tomtmark inom kv. Lorenz.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 57) hade Drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige måtte bemyndiga Drätselkammaren att till pris och på villkor, som Drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, dels förvärva den ej staden tillhöriga mark, som enligt år 1917 beslutad och fastställd ändrad tomtindelning av östra delen av kvarteret Lorenz inginge i nyreglerade tomten N:o 83, dels ock avhända staden all staden nu tillhörig och genom eventuellt byte förvärvad mark, som enligt samma tomtindelning inginge i de nyreglerade tomterna N:ris 82 och 83.

Stadsfullmäktige bifölIo efter föredragning härav på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammarens hemställan.

§ 92.

Ang. försäljning av industritomter öster om Lillån.

Drätselkammaren hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 58) på anförda grunder anhållit, att Stadsfullmäktige måtte bemyndiga Drätselkammaren att försälja byggnadstomter inom det staden tillhöriga området mellan Lillån, järnvägsspåret till kraftverket och tomten för stadens blivande reningsverk.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens i ärendet gjorda hemställan.

§ 93.

Ang. den samhälleliga hjälpverksamhetens organisation.

Sedan Magistraten genom resolution den 21 januari 1935 infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över de s. k. organisationssakkunnigas betänkande med utredning och förslag rörande den samhälleliga hjälpverksamhetens organisation m. m. samt Stadsfullmäktige den 31 samma månad och år beslutat för förberedande utlåtandes avgivande remittera handlingarna i ärendet till beredningsutskottet, som för detta ändamål anmodats samarbeta med de kommunala styrelser och nämnder, vilka berördes av den ifrågasatta reformen,

hade beredningsutskottet nu, med överlämnande av särskilda utlåtanden från fattigvårdsstyrelsen, barnavårdsnämnden, pensionsnämnden, nykterhetsnämnden och arbetslöshetskommittén i skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande maj för egen del utlåtit sig i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 59) uppstod överläggning, under vilken dels Herrar Granér, Hellström, Engdahl, Wass, Trangius, vice ordföranden, Welin-Berger och Sundström yrkade bifall till beredningsutskottets förslag, dels ock Herr Sjöberg, med vilken Herrar Keijser och Hellblom förenade sig, yrkade bifall till den inom beredningsutskottet av Herr Sjöberg avgivna reservationen, varjämte Herr Hult yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad framställdes proposition å de under densamma gjorda yrkandena och beslöto Stadsfullmäktige härvid genom begärd och anställd omröstning med 38 ja mot 5 nej, avgivna för den inom beredningsutskottet avgivna resolutionen, att under åberopande av vad beredningsutskottet i sitt förberedande utlåtande anfört, förklara sig i princip icke kunna tillstyrka organisationssakkunnigas förslag.

§ 94.

Ang. försäljning av tomtmark i kv. Guttorm.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 60) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till pris och på villkor, som Drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, försälja den staden tillhöriga mark, utgörande i areal 485,4 kvadratmeter, som enligt av Konungens befallningshavande i länet den 9 mars 1935 fastställd tomtindelning inginge i tomten N:o 13 i kvarteret Guttorm.

Efter härav tagen del biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens framställning.

§ 95.

Ang. anslag till flickläroverket för sänkning av terminsavgifterna.

Sedan Stadsfullmäktige den 28 mars 1934 till Drätselkammaren för utlåtande remitterat en såsom egen motion av Herr Thyresson upptagen framställning från styrelsen för härvarande högre elementarläroverk för flickor om anslag till läroverket i ändamål, att läroverket skulle kunna företaga sänkning av elevavgifterna till paritet med avgifterna vid högre allmänna läroverket i Västerås, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande maj på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte

besluta att för höstterminen 1935 lämna Västerås högre elementarläroverk för flickor ett kontant bidrag motsvarande skillnaden mellan detta läroverks nu utgående terminsavgifter i skolans fem lägsta klasser och terminsavgifterna i högre allmänna läroverkets realskola med hänsyn tagen till avgiftsbefrielser och nedsättningar för obemedlade och mindre bemedlade elever i flickskolan i lagbestämd omfattning, under villkor att de allmänna avgifterna i ifrågavarande klasser för samma termin nedsattes till samma belopp, som utginge i högre allmänna läroverkets realskola, samt att för ändamålet anvisa förslagsvis 5.000 kronor av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 61), godkände Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren i detta ärende föreslagit.

§ 96.

Ang. understöd åt Västerås teater.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 62) hade Drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ärendet från Västerås Teater Aktiebolag, föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för åren 1935 och 1936 bevilja Västerås Teater Aktiebolag ett understöd, motsvarande under samma år till stadskassan inflytande nöjesskatt från föreställningar å teatern.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens hemställan.

§ 97.

Ang. försäljning av tomt å f. d. regementsområdet samt utdragning av järnvägsspår till tomten.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 63) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att bemyndiga Drätselkammaren att till pris och på villkor, som Drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, försälja den del av f. d. Västmanlands regementes område, som motsvarade södra hälften av kvarteret Värjan om c:a 5.000 kvm. enligt en av stadsingenjörskontoret den 23 mars 1929 uppgjord indelningsplan för området söder om Pilgatan, samt att av köpeskillingen för sagda tomt anvisa förslagsvis 19.600 kronor, för gäldande av kostnad för framdragning av järnvägsspår från stationsområdet till tomten.

Stadsfullmäktige biföllo, efter föredragning härav och sedan Herr Pers yttrat sig utan särskilt yrkande samt Herr Sundström yrkat bifall till den föreliggande framställningen, utan omröstning Drätselkammarens hemställan.

§ 98.

Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Gästgivarevägen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 64) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för utsträckning av stadens vatten-, avlopps- och gasledningar i Gästgivarevägen, c:a 200 meter norrut från Kryddgårdsgatan anvisa ett anslag å 10.350 kronor, att utgå med 8.250 kronor ur de tekniska verkens amorteringsfond och 2.100 kronor av reserverade köpeskillingsmedel, det sistnämnda beloppet såsom förskott att av Vatten- och Gasverksstyrelsen återgäldas med framdeles inflytande anslutningsavgifter från andra fastigheter invid ledningssträckningen än de fem tomter vid Ragvaldsbacke, för vilkas behov ledningsanläggningen i första hand vore avsedd.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens hemställan.

§ 99.

Ang. överföring av en del fastigheter från elektrisk likström till växelström.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande maj hade Vatten- och Gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville av elektricitetsverkets driftmedel, att utgå med 30.000 kr. per år anvisa ett anslag av 65.300 kr. för överföring från likström till växelström av fastigheterna utefter Domkyrkoesplanaden mellan Östra Kyrkogatan och Vasagatan, utefter Vasagatan mellan Domkyrkoesplanaden och Stora gatan samt i sistnämnda gata mellan Vasa- och Källgatorna, ävensom belysningen i Stadshotellet.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande maj tillstyrkt Vatten- och Gasverksstyrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 65) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 100.

Ang. tillsyn över fastighetsregistreringen och fastighetsbildningen.

Sedan Magistraten genom resolution den 19 sistlidne februari infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en inom Justitiedepartementet utarbetad promemoria angående tillsynen över fastighetsregistreringen och fastighetsbildningen samt Stadsfullmäktige den 28 i samma månad anmodat byggnadsnämnden och beredningsutskottet att till Stadsfullmäktige avgiva förberedande utlåtande i ärendet, hade nu sådana utlåtanden till Stadsfullmäktige

inkommit (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 66), därvid såväl byggnadsnämnden som beredningsutskottet föreslagit, att Stadsfullmäktige ville uttala sig för, att Kungl. Byggnadsstyrelsen måtte bliva tillsyningsmyndighet för fastighetsregistreringen och fastighetsbildningen.

Stadsfullmäktige beslöto efter föredragning av handlingarna i ärendet att med åberopande av vad i berörda utlåtanden anförts uttala sig enligt byggnadsnämndens och beredningsutskottets förslag.

§ 101.

Ang. försäljningen av mark inom byggnadsområdet Hemdal att tilläggas stadsägan n:o 2127.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande maj hade Drätselkammaren, i anledning därav att ägaren av stadsägan N:o 2127 eller enligt gammal beteckning tomten N:o 97 av byggnadsområdet Memdel anhållit att få inköpa ett område i areal omkring 20 kvm. som enligt planläggning av nämnda stadsområde skulle tilläggas stadsägan, hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att på för staden antagliga villkor försälja ifrågavarande område.

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåve, att ifrågavarande ärende, ehuru icke upptaget på kallelselistan till sammanträdet, nu finge företagas till slutligt avgörande, godkände utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 102.

Ang. riksdagens jubileumsmedalj.

Med skrivelse till Stadsfullmäktiges ordförande den 23 innevarande maj hade kommittén för Riksdagens 500-års minne översänt till Västerås stad ett exemplar av Riksdagens jubileumsmedalj i silver.

Stadsfullmäktige beslöto uttala stadens tack för denna uppmärksamhet.

§ 103.

Ang. K: B:s fastställelse av stadsfullmäktiges beslut rörande tillägg i ordningsstadgan för staden.

Föredrogs och lades till handlingarna Konungens befallningshavandes i länet resolution den 7 maj 1935, varigenom Konungens befallningshavande fastställt det av Stadsfullmäktige den 28 februari 1935 beslutade tillägget till 31 § i den särskilda ordningsstadgan för Västerås stad.

§ 104.

Ang. viss ändring i pensionsreglementet för

Genom resolution den 15 innevarande maj hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande med anledning av Svea Hovrätts utlåtande i fråga om nådig fastställelse beträffande Rådhusrättens och Magistratens ledamöter

stadens befattningshavare.

av Stadsfullmäktiges beslut den 31 januari 1935 om vissa ändringar av 2 § mom. c. och 4 § i pensionsreglementet för stadens befattningshavare.

Stadsfullmäktige beslöto remittera handlingarna i ärendet till lönenämnden och Drätselkammaren för förberedande utlåtande.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 5 juni 1935.

ALB. LUNDKVIST.

Anna Vestberg. *Gunnar Larsson.*

Offentligen uppläst den 5 juni 1935; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 21 Juni 1935.

Närvarande: Ordföranden Herr Målerіföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Falk, Hedberg, Leontein, Thyresson, Keijser, Håvberg, Hult, Sund, Engdahl, Liljeblad, Widén, C. W. Karlsson, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Fru Berg, Herrar Thorén, Fredriksson, Lööv, Carlström, Fru Holmström, Herrar Nyman, Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, Larsson, Granér, Lundberg, Trangius och Lundell.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Pers, Pettersson, Wass, Eklund, Hellström, Robsahm, Östlund, Westholm och Welin-Berger.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 105.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Nyman och Persson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset onsdagen den 26 innevarande juni kl. 10 fm.

§ 106.

Ang. vatten- och gasverkstyrelsens årsberättelse för 1934 samt fråga om anslag till elektrisk kabel m. fl. ledningar.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 25 nästlidne maj hade Vatten- och Gasverksstyrelsen överlämnat berättelse över styrelsens verksamhet år 1934 och i samband därmed gjort framställning om vissa tilläggsanslag.

I häröver den 6 innevarande juni avgivet yttrande hade Drätselkammaren föreslagit, att Stadsfullmäktige ville med bifall till styrelsens hemställan besluta *att,* med godkännande av Vatten- och Gasverksstyrelsens åtgärd att anlägga en elektrisk högspänningsjordkabel mellan statens kraftverk och vattenverket vid Hesslö för en kostnad av kronor 42.537:94, härför dels anvisa kronor 29.556:24, utgörande besparade medel av tidigare beviljade lånemedelsanslag till nyanläggningar för de tekniska verken, dels ock till nyes bevilja

av lånemedel kronor 12.981:70, med uppdrag för Drätselkammaren att underställa beslutet i denna del Kungl. Maj:ts prövning och godkännande, *samt att* ur de tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett tilläggsanslag för under år 1934 utförda ledningsanläggningar å kronor 3.772:89.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 67) beslöto Stadsfullmäktige *dels* lägga årsberättelsen till handlingarne, *dels ock* utan omröstning bifalla den i samband därmed gjorda framställningen i enlighet med Drätselkammarens förslag.

§ 107.

Ang. anslag till arbetare-institutets föreläsnings-verksamhet.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 68) hade Drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från styrelsen för Västerås Arbetareinstitut, föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för uppehållande av Västerås Arbetareinstituts föreläsningsverksamhet under år 1936 av uttaxerade medel anslå ett bidrag av 3.000 kronor.

Stadsfullmäktige godkände efter föredragning härav utan omröstning Drätselkammaren förslag.

§ 108.

Ang. förvärv av mark för utläggning av Snickare-gatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 69) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att bemyndiga Drätselkammaren att för stadens räkning inköpa den del av tomten N:o 1 i kvarteret Loke, som erfordrades för Snickaregatans utläggande samt att för gäldande av köpeskillingen för sagda fastighetsdel och ersättning i samband därmed för minskat byggnadsvärde å tomten anvisa sammanlagt 15.000 kronor, att utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammarens framställning.

§ 109.

Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i del av Apalbyvägen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande juni hade Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringstid anvisa ett anslag av 2.200 kronor för utsträckning av stadens ledningar för vatten, avlopp och gas i Apalbyvägen från ledningarnes nuvarande slutpunkt till tomten Daniel N:o 9.

Drätselkammaren hade i avgivet yttrande över framställningen samma dag tillstyrkt bifall till densamma.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 70) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Vatten- och Gasverksstyrelsens hemställan.

§ 110.

Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i del av Hyvlaregatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande juni hade Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville för anläggande av ledningar för vatten, avlopp och gas i Hyvlaregatans övre del med utgångspunkt från ledningarnes nuvarande slutpunkt i samma gata anvisa ett anslag av 2.650 kronor att utgår ur tekniska verkens amorteringsfond.

Drätselkammaren hade i avgivet yttrande över framställtningen samma dag tillstyrkt bifall till densamma.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 71) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Vatten- och Gasverksstyrelsens hemställan.

§ 111.

Ang. fortsatt förordnande av taxeringsassistent.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 72) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för ytterligare anställning av taxeringsassistent under 2½ månader innevarande år av tillgängliga medel ställa till Drätselkammarens förfogande ett belopp av 2.000 kronor, med uppdrag för Drätselkammaren att framdeles inkomma till Stadsfullmäktige med förslag, på vad sätt detta anslag slutligen skulle gäldas.

Efter föredragning härav och efter överläggning, under vilken Herr Sundström yrkade bifall till framställningen och Herr Engdahl avslag å densamma, biföllo Stadsfullmäktige vid framställning av proposition å dessa yrkanden utan omröstning Drätselkammarens hemställan.

§ 112.

Ang. nybyggnad för köttbesiktningsbyrån.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 73), hade Drätselkammaren under erinran om Stadsfullmäktiges beslut den 28 maj 1931 att anvisa 140.000 kr. för uppförande av en nybyggnad för köttbesiktningsbyrån invid Pilgatan inom ett såsom kvarteret Dolken betecknat område, anmält, att på grund av de ändrade förhållanden, som inträtt genom det nyligen igångsatta andelsslakteriets i Västerås tillkomst,

programmet för nybyggnaden kunnat i hög grad inskränkas och att Drätselkammaren vidtagit åtgärder för uppförandet av en nybyggnad för köttbesiktningsbyrån av vida mindre storlek än den tidigare beslutade och därvid så till vida ändrat byggnadens läge att den skulle uppföras inom ett öster om kvarteret Dolken, vid Pilgatan beläget område, betecknat såsom kvarteret Pistolen samt anhållit om Stadsfullmäktiges godkännande av de sålunda av Drätselkammaren vidtagna åtgärderna.

Efter föredragning av denna framställning yrkade Herr vice ordföranden, med vilken Herr borgmästaren instämde, bifall till Drätselkammarens förslag, varjämte Herr Falk yttrade sig utan att framställa något yrkande.

Härefter beslöto Stadsfullmäktige med godkännande lägga Drätselkammarens anmälan till handlingarne.

§ 113.

Ang. förteckning å vid årsskifte oavgjorda stadsfullmäktigeärenden.

Sedan Stadsfullmäktige den 25 januari 1934 till beredningsutskottet för utlåtande remitterat en av Herr Ernst Johansson väckt motion med förslag om upprättande och framläggande årligen inför Stadsfullmäktige av en förteckning över hos Stadsfullmäktige väckta, oavgjorda ärenden m. m., hade beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 nästlidne maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 74) på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, att genom sekretariatet vid varje årsskifte skulle upprättas en förteckning över sådana oavgjorda ärenden, vilka för besluts fattande förutsatte särskild utredning, samt även av Stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka av en eller annan anledning icke blivit verkställda, samt att denna förteckning skulle föreligga i tryck vid omedelbart efter årsskiftet förekommande sammanträde med Stadsfullmäktige.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning beredningsutskottets hemställan.

§ 114.

Ang. stadsplaneändring och byggnadsbestämmelser beträffande Klockaregatan samt kvarteren Idolf och Isidor.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 nästlidne maj hade Byggnadsnämnden, med överlämnande av till ärendet hörande handlingar och på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, att Klockaregatan mellan Stora Torget och Vasagatan, med ändring av Stadsfullmäktiges beslut den 28 mars 1929 och den 30 juni 1932 skulle utläggas till en bredd av 12 meter med den ökade bredden, 1 meter, förlagd på gatans norra sida, allt på sätt närmare angåves å till handlingarna hörande karta, *att* antaga i bilagan

till skrivelsen sammanfattade stadsplanebestämmelser för byggndskvarteren å ömse sidor om gatan, det norra kallat Idolf och det södra Isidor, *samt att* giva byggnadsnämnden i uppdrag att underställa Stadsfullmäktige blivande beslut i ämnet Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren hade i avgivet yttrande över framställningen den 6 innevarande juni hemställt om antagande av byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 75) yttrade sig dels Herr borgmästaren och tillstyrkte byggnadsnämndens förslag, dels ock Herr Ernst Johansson, som dock icke framställde något särskilt yrkande.

Härefter fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet till alla delar i överensstämmelse med byggnadsnämndens framställning.

§ 115.

Ang. fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1934.

Fattigvårdsstyrelsens till Stadsfullmäktige överlämnade årsberättelse för 1934 anmäldes och lades till handlingarne. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 76.)

§ 116.

Ang. barnavårdsnämndens årsberättelse 1934.

Barnavårdsnämndens till Stadsfullmäktige överlämnade årsberättelse för 1934 anmäldes och lades till handlingarne. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 77.)

§ 117.

Ang. tilläggspension åt slöjdläraren Vilh. Alexander Hammarsten.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från folkskolestyrelsen hade lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande juni hemställt, att Stadsfullmäktige ville förklara Slöjdläraren vid folkskolan Vilh. Alexander Hammarsten berättigad att från den 1 maj 1935 tills vidare och så länge nuvarande bestämmelser för avlöning av folkskolans lärarepersonal och för dennas pensionering förbleve i kraft åtnjuta en årlig kommunal tilläggspension å 769 kronor att utgå av uttaxerade medel i folkskolans stat.

I häröver avgivet utlåtande den 13 innevarande juni hade Drätselkammaren tillstyrkt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 78) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Lönenämndens hemställan.

§ 118.

Ang. anslag till vaktmästare vid folkskolan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 nästlidne maj hade folkskolestyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville bestämma årsarvodet till en nyanställd vaktmästare vid den nya skolbyggnaden i Herrgärdsskolan till 1.320 kronor samt för innevarande år till dennes avlöning anvisa ett belopp av 560 kronor.

Lönenämnden, som med eget yttrande den 12 innevarande juni överlämnat framställningen till Stadsfullmäktige för avgörande, hade på det sätt tillstyrkt densamma, att nämnden föreslagit, att Stadsfullmäktige för närvarande måtte besluta att till arvode för uppehållande av vaktmästaregöromålen vid skolbyggnaden under höstterminnen 1935 anvisa 560 kronor att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Drätselkammaren hade avgivit utlåtande i ärendet den 13 innevarande juni och därvid tillstyrkt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 79(bifölllo Stadsfullmäktige utan omröstning framställningen på sätt lönenämnden föreslagit.

§ 119.

Ang. anslag till pensionsunderstöd åt lyktvakten Bror Leonard Pettersson vid tekniska verken.

Med överlämnande av en framställning i ärendet från Vatten- och Gasverksstyrelsen hade lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande juni föreslagit, att Stadsfullmäktige ville tillerkänna lyktvakten Bror Leonard Pettersson efter avgången ur anställningen hos staden ett årligt understöd av 714 kronor att utgå av tillgängliga medel vid stadens tekniska verk.

I häröver den 13 innevarande juni avgivet utlåtande hade Drätselkammaren tillstyrkt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 80) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning lönenämndens i ärendet gjorda framställning.

§ 120.

Ang. viss ändring i pensionsreglementet för stadens befattningshavare.

Sedan Magistraten genom resolution den 15 nästlidne maj infordrat Stadsfullmäktiges yttrande med anledning av Svea Hovrätts utlåtande i fråga om nådig fastställelse beträffande Rådhusrättens ledamöter av Stadsfullmäktiges beslut den 31 januari 1935 om vissa ändringar av 2 § mom. c. och 4 § i pensionsreglementet för stadens befattningshavare samt Stadsfullmäktige

den 31 maj 1935 beslutat remittera handlingarne i ärendet till lönenämnden och Drätselkammaren för förberedande utlåtande, så hade nu dessa utlåtanden till Stadsfullmäktige inkommit.

Lönenämnden hade sålunda i skrivelse den 12 innevarande juni på anförda grunder föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte dels besluta att de av Hovrätten framställda erinringarna icke skulle föranleda ändring i Stadsfullmäktiges beslut vad anginge § 2 mom. c i reglementet, dels ock förklara, att den beslutade ändringen av 4 § i reglementet allenast avsåge paragrafens första stycke och att andra stycket skulle bibehållas i sin förutvarande lydelse.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 13 innevarande juni tillstyrkt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 81) fattade Stadsfullmäktige, under åberopande av de skäl lönenämnden anfört, sitt beslut i ärendet utan omröstning i överensstämmelse med nämndens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 121.

Ang. tillträde för allmänheten till vattentornet.

Sedan Stadsfullmäktige den 25 oktober 1934 vid behandling av Vatten- och Gasverksstyrelsens samt Drätselkammarens utlåtanden över en av Herr Pers väckt motion om anordningar för att allmänheten skulle få tillträde till vattentornet återremitterat frågan till Drätselkammaren för vidare behandling, hade Drätselkammaren nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 82) på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta *att* uttala sig för att vattentornet på försök hölles tillgängligt för besökande i huvudsaklig överensstämmelse med av Drätselkammaren i skrivelsen angivna riktlinjer, *att* för de anordningar, som härför påkallades, till Vatten- och Gasverksstyrelsens förfogande ställa ett förslagsanslag å 600 kronor att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov, *samt att* bemyndiga Vatten- och Gasverksstyrelsen att i övrigt vidtaga de åtgärder som ansåges erforderliga för ifrågavarande ändamål.

Efter föredragning härav uppstod en stunds överläggning, under vilken samtliga talare yrkade bifall till Drätselkammarens förslag i huvudsak, dock att Herr Leontein i fråga om förslagets detaljer förordade, att försökstiden borde utsträckas till den 1 oktober 1935 och att öppethållandet borde bestämmas till kl. 1—3 varje dag, Herrar vice ordföranden och Sundström i

allt anslöte sig till Drätselkammarens framställning samt Herr Engdahl framhöll, att frågan om den dagliga besökstiden borde helt anförtros åt Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Sedan överläggningen förklarats avslutad beslöto Stadsfullmäktige till en början utan omröstning bifalla Drätselkammarens förslag, sådant det ovan sammanfattats, samt vidare i fråga om den tid under vilken vattentornet nu skulle vara tillgängligt för besök uttala sig för att densamma utsträcktes till den 1 oktober 1935 ävensom beträffande den dagliga besökstiden att härutinnan icke göra något särskilt uttalande.

§ 122.

Ang. reparationer vid Högre Allmänna Läroverket.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 83) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för utförande av diverse reparationsarbeten i högre allmänna läroverkets nya annexbyggnad och gymnastikhus anvisa förslagsvis 2.500 kronor, att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 123.

Ang. tillstånd för Elisabeth Adamsson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 30 sistlidne april infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan till Konungens befallningshavande i länet från Fru Ida Elisabeth Adamsson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka hade nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande juni anfört följande:

"Sökanden ämnar från och med den 1 juli innevarande år övertaga den av Harry Edén Andersson i lokaler i fastigheten n:o 5 vid Pilgatan här i staden bedrivna matserveringsrörelsen, för närvarande förenad med rätt att utskänka pilsnerdricka till spisande gäster.

I ett handlingarna bilagt intyg avstår Harry Edén Andersson från den nu av honom innehavda utskänkningsrätten under förutsättning, att fru Elisabeth Adamsson erhåller enahanda rätt.

För nykterhetsnämnden är intet ofördelaktigt känt om sökanden, men anser nämnden dock, att enligt godtagna principer, utskänkningsrätten till

en början endast bör bedrivas för återstående oktrojtid under innevarande år och därefter för tiden från och med den 1 oktober 1935 till och med den 30 september 1936.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså,

att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att fru Ida Elisabeth Adamsson beviljas tillstånd dels att till och med den 30 september 1935, med övertagande av den av Harry Edén Andersson bedrivna utskänkningsrörelsen, dels ock därefter att från och med den 1 oktober 1935 till och med den 30 september 1936 i lokaler i fastigheten n:o 5 vid Pilgatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri enligt nykterhetsnämndens förslag.

§ 124.

Ang. tillstång för Ellen Maria Ericsson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 1 sistlidne april infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan till Konungens befallningshavande i länet från Fru Ellen Maria Ericsson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka hade nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 inevarande juni anfört följande:

"Fru Ellen Maria Ericsson har tidigare innehaft dylikt tillstånd men på grund av förbiseende icke utverkat sådant åt sig för tiden 1/10 1934—30/9 1935.

Då sökandens lämplighet att leda en dylik rörelse sålunda redan är prövad, föreligga inga skäl för att begränsa tillståndstiden till en början till ett år, utan föreslår nämnden, att hon beviljas en tvåårig oktroj till och med den 30 september 1937, då samtliga hittills beviljade treårsoktrojer av detta slag för utskänkning av pilsnerdricka utlöpa.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså,

att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att fru Ellen Maria Ericsson beviljas tillstånd att fr. o. m. den 1 oktober 1935 t. o. m. den 30 september 1937 i lokaler i fastigheten n:o 2 vid Stora torget här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri enligt nykterhetsnämndens förslag.

§ 125.

Ang. tillstånd för Anna Linnea Johnsson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 1 sistlidne april infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan till Konungens befallningshavande i länet från Fru Anna Linnea Johnsson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande juni anfört följande:

"Sökanden innehar tillstånd att utskänka pilsnerdricka under ett års tid till och med den 30 september 1935.

Då sökandens lämplighet att leda en dylik rörelse sålunda redan är prövad, föreligga inga skäl för att ånyo begränsa tillståndstiden till ett år, utan föreslår nämnden, att hon beviljas en tvåårig oktroj till och med den 30 september 1937, då samtliga hittills beviljade treårsoktrojer av detta slag för utskänkning av pilsnerdricka utlöpa.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså,

att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att fru Anna Linnea Johnsson beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1935 till och med den 30 september 1937 i lokaler i fastigheten n:o 2 vid Vasagatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri enligt nykterhetsnämndens förslag.

§ 126.

Ang. tillstånd för Dolly Frideborg Sofia Johansson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 1 sistlidne april infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan till Konungens befallningshavande i länet från Fru Dolly Frideborg Sofia Johansson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande juni anfört följande:

"Sökanden har under början av innevarande år erhållit tillstånd att utskänka pilsnerdricka till och med den 30 september 1935.

Då sökandens lämplighet att leda en dylik rörelse sålunda redan är prövad, föreligga inga skäl för att begränsa tillståndstiden till en början till ett år, utan föreslår nämnden, att hon beviljas en tvåårig oktroj till och med den 30 september 1937, då samtliga hittills beviljade treårsoktrojer av detta slag för utskänkning av pilsnerdricka utlöpa.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså,

att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att fru Dolly Frideborg Sofia Johansson beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1935 till och med den 30 september 1937 i lokaler i fastigheten n:o 8 vid Köpmangatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri enligt nykterhetsnämndens förslag.

§ 127.

Ang. tillstånd för Tyra Josefina Söderström att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 1 sistlidne april infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan till Konungens befallningshavande i länet från Fru Tyra Josefina Ingeborg Söderström om tillstånd att utskänka pilsnerdricka hade nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande juni anfört följande:

"Sökanden innehar nu tillstånd att utskänka pilsnerdricka till och med den 30 september 1935.

Då sökandens lämplighet att leda en dylik rörelse sålunda redan är prövad, föreligga inga skäl för att begränsa tillståndstiden till en början till ett år, utan föreslår nämnden att hon beviljas en tvåårig oktroj till och med den 30 september 1937, då samtliga hittills beviljade treårsoktrojer av detta slag för utskänkning av pilsnerdricka utlöpa.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså,

att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att fru Tyra Josefina Ingeborg Söderström beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1935 till och med den 30 september 1937 i lokaler i fastigheten n:o 46 vid Stora gatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri enligt nykterhetsnämndens förslag.

§ 128.

Ang. tillstånd för Sigrid Johanna Charlotta Andersson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 1 sistlidne april infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan till Konungens befallningshavande i länet från Fru Sigrid Johanna Charlotta Andersson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka hade nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva föreberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande juni anfört följande:

"Sökanden har i 8 års tid bedrivit matserveringsrörelse, dock utan rätt att utskänka pilsnerdricka.

För nykterhetsnämnden är intet ofördelaktigt känt om sökanden, men anser nämnden dock, att enligt godtagna principer, utskänkningsrätt till en början för prövning av sökandens lämplighet endast bör beviljas för ett år.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså,

att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att fru Sigfrid Johanna Charlotta Andersson beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1935 till och med den 30 september 1936 i lokaler inom fastigheten n:o 10 vid Köpmangatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri enligt nykterhetsnämndens förslag.

§ 129.

Ang. tillstånd för Ingeborg Anne Marie Lundström att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 1 sistlidne april infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan till Konungens befallningshavande i länet från Fru Ingeborg Anne Marie Lundström om tillstånd att utskänka pilsnerdricka hade nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande juni anfört följande:

"Av den utredning, som av nykterhetsnämndens övervakare i ärendet verkställts, torde på grund av frågans natur böra anföras följande.

"Till Nykterhetsnämnden i Västerås.

— —

1934 1/1 Billiga Baren.

Från den 1 november 1934 driver fru L. den under benämningen Billiga Baren igångsatta serveringslokalen på Stora gatan n:r 7 här i staden.

Lokalerna bestå av ett stort kök vettande åt gården, en liten genomgångskorridor med utgång till gården samt en serveringslokal vettande åt gatan. I serveringslokalen, som har mera karaktär av affär än av matsal, äro placerade 13 st. mindre bord avsedda för 2 personer till varje bord. Golvet i detta rum är belagt med stenplattor. En liten disk med ett par hyllor på väggen samt ett litet glasskåp för bröd m. m. fullborda inredningen.

Öppethållande. Tiden för öppethållandet var fastställd från klockan 6 f. m. till klockan 11 e. m. enligt uppgift.

Personal. T. o. m. den 14 juni 1935 var anställt ett köksbiträde. Därefter skötes affären av fru L. jämte dotter.

Dagskassa. Enligt fru L:s egen uppgift uppgår dagskassan till mellan 50—100 kronor.

Fasta gäster eller portionsspisning.

Vid undertecknads besök i lokalen den 14/6 1935 på middagen funnos endast tvenne matgäster i lokalen. Några böcker eller papper, som utvisa att s. k. fasta (dagligen återkommande) matgäster använda sig av serveringen, kunde icke uppvisas. Fru L. uppger, att hon har en del, som återkomma men medger, att de flesta matgästerna äro *tillfälliga* besökande. Måltiderna betalas kontant efter avätandet. Av allt att döma är här fråga om portionsspisning."

— —

Västerås den 15 juni 1935.

G. Thunberg."

Då av denna utredning tydligt framgår, att den rörelse, som sökanden driver icke kan inrangeras inom begreppet pensionatsrörelse, utan här är fråga om utskänkning av pilsnerdricka till portionsspisande gäster, alltså av samma slag som den rörelse, som drives i Automaten, och att dessutom lokalen är olämplig för ändamålet, får nykterhetsnämnden, med framhållande, att nykterhetsnämndens ställningstagande icke får tolkas såsom ett underkännande av sökandens personliga förmåga att handhava en rörelse av dylikt slag, på vilken fråga nykterhetsnämnden här icke ingår, med hänsyn, ej blott till en rörelses av här ifrågavarande art olämplighet ur allmän nyk-

terhetssynpunkt, utan även till Stadsfullmäktiges tidigare ställningstagande i frågor av denna art föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta

> avstyrka bifall till den av fru Ingeborg Anne Marie Lundström gjorda framställningen att få utskänka pilsnerdricka inom lokaler i fastigheten n:o 7 vid Stora gatan här i staden."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning i likhet med nykterhetsnämnden avstyrka bifall till ansökningen.

§ 130.

Ang. tillstånd för Nils Valfrid Ullman att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 1 sistlidne april infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan till Konungens befallningshavande i länet från Kaféinnehavaren Nils Valfrid Ullman om tillstånd att utskänka pilsnerdricka hade nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande juni anfört följande:

"Sökanden avser med sin ansökan att få bedriva utskänkning av pilsnerdricka till spisande gäster inom lokaler i fastigheten n:o 9 vid Vasagatan här i staden, d. v. s. gamla Vasarestauranten, numera benämnd Vasaborgens Kafé, Matsalar och Resanderum.

Erfarenheterna av den tidigare utskänkningen av pilsnerdricka i Vasarestauranten voro som bekant av så avskräckande art, att Stadsfullmäktige efter förslag av nykterhetsnämnden den 31 maj 1934 beslutade avstyrka bifall till dåvarande innehavarinnans framställning om utskänkningstillstånd och följde Konungens befallningshavande, som känt är, Stadsfullmäktiges linje i detta fall.

Den nuvarande innehavaren av rörelsen, som övertog densamma i tro, att utskänkningstillstånd funnes och i saknad av kännedom om den misskötsel, som vidlådde rörelsen, är en 50 års man, som enligt en ansökan bifogad betygsavskrift under 8 års tid med mycket goda vitsord senast varit anställd å Plaza hotell och pensionat i Stockholm. I en vid ansökan ävenledes fogad P. M. har sökanden redogjort för hur han ämnar bedriva rörelsen, därest utskänkningstillstånd lämnas och anser nykterhetsnämnden, att om dessa uttalanden komma att förverkligas de tidigare olägenheterna av rörelsen icke komma att återupprepas. Utöver vad i P. M. angives får nykterhetsnämnden ytterligare meddela, att rörelsen är förenad med helinackordering och att 10 à 15 fasta matgäster finnas. Man torde ej få binda orsakerna till en miss-

skötsel vid lokalerna — ty dessa äro dock lämpliga — utan vid innehavarens förmåga att handhava en utskänkningsrörelse. Beträffande den nuvarande innehavaren hava de upplysningar, nämnden om honom sökt anskaffa endast varit av rekommenderande art. Slutligen får nykterhetsnämnden som tillstyrker en 1 års oktroj påpeka, att rörelsen, om den misskötes, kan av Konungens befallningshavande indragas.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså

att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att Kaféinnehavaren Nils Valfrid Ullman beviljas tillstånd att fr. o. m. den 1 oktober 1935 t. o. m. den 30 september 1936 i lokaler i fastigheten n:o 9 vid Vasagatan här i staden, Vasaborgen, till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri enligt nykterhetsnämndens förslag.

§ 131.

Ang. tillstånd för direktören Frithiof Sandberg att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 1 sistlidne april infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan till Konungens befallningshavande i länet från Direktören Frithiof Sandberg om tillstånd att utskänka pilsnerdricka hade nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande juni anfört följande:

"Stadsfullmäktige beslutade som bekant den 22 februari 1934 att i princip uttala sig för att utskänkningen av pilsnerdricka härstädes skall — frånsett utskänkningen i samband med pensionatsrörelse och spritrestauranter — efter den 1 oktober 1935 omhändertagas av ett kafébolag med kommunal anknytning i huvudsaklig överensstämmelse med ett förslag till bolagsordning, som varit bilagt det betänkande, som särskilda kommittérade avgivit i frågan rörande ordnande av utskänkning och försäljning till avhämtning av pilsnerdricka inom staden.

Detta bolag är, efter vad nämnden har sig bekant, bildat, men har, troligen då lokalfrågan icke hunnit ordnas, icke i år ingivit ansökan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.

Direktören Sandberg anför i sin framställning sina skäl för, att oktroj skulle lämnas honom under en treårsperiod, men anser nykterhetsnämnden — huru än Stadsfullmäktiges inställning må kunna komma att bliva ett annat år till en oktrojframställning från Västerås Kaféaktiebolag — att ett nu

lämnat treårigt tillstånd till pilsnerdricksutskänkning i Automaten vid Hantverkaregatan i viss mån dock skulle kunna komma att verka inkräktande på Stadsfullmäktiges handlingsfrihet, varför nykterhetsnämnden, jämväl med hänsyn till Stadsfullmäktiges under en följd av år fattade beslut att icke tillstyrka oktroj för detta företag för längre tid än ett år i sänder, anser sig för sin del icke böra för närvarande tillstyrka sökandens framställning för längre tid än ett år, förbunden dock med nu och sedan flera år tillbaka gällande restriktioner.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså,

att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Direktören Frithiof Sandberg beviljas tillstånd att för tiden 1 oktober 1935 till och med den 30 september 1936 i lokaler inom fastigheten n:r 5 vid Hantverkaregatan här i staden (Automaten) utskänka pilsnerdricka under villkor, att utskänkningen alla dagar upphör senast kl. 9 e. m., att utskänkningen endast medgives till spisande gäst (mat utan bestämt pris), att fredag, lördag samt dag före helgdag efter kl. 6 e. m. samt sön- och helgdagar hela dagarna, utskänkning endast medgives till gäst, som intager verklig måltid bestående av lagad mat till ett pris av 75 öre, att till varje gäst ej utskänkes mer än högst 2/3 liter pr gång, samt att gäst, till vilken utskänkes pilsnerdricka, icke måtte ånyo erhålla sådan dryck inom utskänkningsställe förrän efter 2 timmar, ävensom att genom sökandens försorg ordningsvakt hölles vid lokalen under fredagar, lördagar och dagar före helgdag endast å eftermiddagen, å sön- och helgdag hela dagarna."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade dels Herrar C. W. Karlsson och Hult bifall till nykterhetsnämndens förslag, dels ock Herr Engdahl, att Stadsfullmäktige måtte avstyrka bifall till ansökningen.

Vid framställning av proposition å de gjorda yrkandena fattade Stadsfullmäktige beslut i ärendet utan omröstning i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 132.

Ang. ansökan av Harry Edén Andersson att

Sedan Magistraten genom resolution den 1 sistlidne april infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan till Konungens befallningshavande i länet från Stenhuggaren Harry Edén Andersson om tillstånd att utskänka

pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande juni meddelat, att nämnden i annat yttrande samma dag tillstyrkt, att Fru Ida Elisabeth Adamsson måtte beviljas tillstånd att med övertagande av Anderssons matserveringsrörelse i fastigheten N:o 5 vid Pilgatan därstädes utskänka pilsnerdricka dels under tiden till och med den 30 september 1935, dels ock därefter från och med den 1 oktober 1935 till och med den 30 september 1936, samt i anledning härav förklarat, att nu ifrågavarande ansökning icke föranledde vidare yttrande från nämndens sida.

utskänka pilsnerdricka.

Efter föredragning härav och sedan tillika antecknats, att Stadsfullmäktige förut denna dag, på sätt framginge av § 123 i detta protokoll, tillstyrkt berörda ansökan av Ida Elisabeth Adamsson, beslöto Stadsfullmäktige i likhet med nykterhetsnämnden förklara sig sakna anledning att vidare yttra sig i ärendet.

§ 133.

Ang. tillstånd för Uno Lantz att idka handel med begagnade föremål.

Med utdrag av sitt protokoll för den 11 innevarande juni hade hälsovårdsnämnden överlämnat en ansökan från Uno Lantz därom, att han som erhållit Konungens befallningshavandes tillstånd att i fastigheten Allégatan 4 idka handel med begagnade föremål med undantag av lump, även måtte få idka handel med lumpvaror, och därvid för egen del efter anteckning, att hälsovårdsnämnden icke ägde rätt att utöka det av Konungens befallningshavande meddelade tillståndet, och sedan förste stadsläkaren upplyst, att sökanden anordnat förvaringsplats för lump i ett magasin, som vore fristående på öppen tomt inom den fastighet, där sökanden beviljats tillstånd att driva sin verksamhet, beslutat med tillstyrkan överlämna framställningen till Stadsfullmäktige för vidare befordran till Konungens befallningshavande i länet.

Efter föredragning av berörda handlingar och sedan Stadsfullmäktige enhälligt medgivit, att detta ärende, ehuru icke upptaget på kallelselistan till dagens sammanträde nu finge företagas till slutligt avgörande, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med hälsovårdsnämndens hemställan överlämna handlingarne i ärendet till Konungens befallningshavande och därvid även för sin del tillstyrka bifall till den av Lantz gjorda ansökningen.

§ 134.

Ang. riksdagens 500-års-jubileum.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande juni hade Sveriges Riksdag, som i Stockholms storkyrka fått mottaga den adress, varigenom Väs-

terås stad framburit sin hyllning åt minnet av Riksdagens tillblivelse för 500 år sedan, genom sina talmän givit uttryck åt sin tacksamhet för denna adress.

Stadsfullmäktige beslöto lägga skrivelsen till handlingarne.

§ 135.

Ang. betänkande med förslag rörande stadens inköpsväsende.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 november 1934 tillsatt en särskild kommitté med uppdrag att verkställa utredning och framlägga förslag rörande stadens inköpsväsende, hade kommittén nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 29 nästlidne maj avlämnat sitt betänkande med förslag i ämnet.

Efter föredragning härav beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herrar vice ordföranden och Hedberg remittera skrivelsen dels till Drätselkammaren med uppdrag att efter hörande av samtliga styrelser och nämnder, som verkställde upphandling för stadens räkning, avgiva utlåtande i ämnet, dels ock till beredningsutskottet för yttrande.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 26 juni 1935.

ALB. LUNDKVIST.

Wiktor Persson. *Ruben Nyman.*

Offentligen uppläst den 26 juni 1935; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

›tmanl. Folkblads Tr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 29 Augusti 1935.

Närvarande: Ordföranden Herr Målerïföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören O. Hellman samt Herrar Pers, Hedberg, Pettersson, Leontein, Keijser, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Liljeblad, Widén, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Bergquist, Ernst Johansson, Gust. Karlsson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Fru Berg, Herrar Westholm, Thorén, Fredriksson, Fru Holmström, Herr Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, Larsson, Welin-Berger, Lundberg, Trangius och Lundell.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Sundström, Falk, Thyresson, Henning, Lööv, Carlström, Nyman och Granér.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 136.

Justering.

Uppdrogs åt Fru Holmström och Herr Fredriksson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset lördagen den 31 innevarande augusti kl. 1.30 e. m.

§ 137.

Ang. pension åt stadsarkitekten Erik Hahr.

Genom resolution den 30 sistlidne april hade magistraten till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat av Muraren Martin Hellblom anförda besvär över stadsfullmäktiges beslut den 28 mars 1935 att bevilja stadsarkitekten Hahr pension.

Beredningsutskottet, som anmodats i ärendet avgiva föreberedande utlåtande, hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 8 sistlidne juni på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte tillstyrka besvären.

I särskild reservation hade utskottets ledamöter Herrar Hellström och C. W. Karlsson, med vilka stadsombudsmannen Tenow instämt, för sin del föreslagit, att stadsfullmäktige måtte avstyrka besvären.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 84) framställdes proposition å de sålunda föreliggande förslagen.

Genom begärd och anställd omröstning beslöto stadsfullmäktige med 29 nej emot 11 ja, avgivna för beredningsutskottets hemställan, enligt reservanternas förslag avstyrka bifall till de anförda besvären.

§ 138.

Ang. utökade och förbättrade lokaler åt tullkammaren.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 sistlidne juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 85) hade drätselkammaren på anförda skäl och med överlämnande av en skriftväxling med Kungl. Generaltullstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville giva drätselkammaren i uppdrag att efter utredning av föreliggande behov av utökade och förbättrade lokaler för tullkammaren inkomma till stadsfullmäktige med det förslag, som denna vidare utredning kunde föranleda.

Stadsfullmäktige beslöto efter föredragning av handlingarne i ärendet utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 139.

Ang. viss ändring i instruktionen för stadsläkarna.

Sedan stadsfullmäktige den 31 januari 1935 vid behandling av en av barnavårdsnämnden gjord hemställan, att sådan bestämmelse måtte införas i instruktionen för stadsläkarne i Västerås, att någon av dem skulle vara skyldig att tjänstgöra som läkare vid stadens barnhem, beslutat remittera framställningen för yttrande till hälsovårdsnämnden, lönenämnden och drätselkammaren, hade nu de infordrade yttrandena inkommit till Stadsfullmäktige.

Hälsovårdsnämnden och lönenämnden hade samstämmande föreslagit, att stadsfullmäktige måtte besluta, att 1:ste stadsläkaren skulle tillsvidare enligt eget åtagande och medgivande utan särskild ersättning ombesörja läkarevården åt genom barnavårdsnämndens försorg å stadens barnhem intagna medellösa barn.

Drätselkammaren hade för sin del föreslagit, att stadsfullmäktige måtte besluta *dels* att tillsvidare och till dess bestämmelse härom i stadens tjänsteläkareinstruktion influtit, 1:ste stadsläkaren skulle enligt eget åtagande utan särskild ersättning ombesörja läkarevården åt de å stadens barnavårdsnämnds barnhem intagna medellösa barn, *dels ock* till hälsovårdsnämnden och lönenämnden återremittera ärendet för berörda skyldighets instruktionsmässiga fastställande för någon av stadens tjänsteläkare.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 86) fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt drätselkammarens förslag.

§ 140.

Ang. allmänna handlingars offentlighet.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 87) hade drätselkammaren, i anledning därav att Konungens befallningshavande i länet genom resolution den 26 sistlidne juni anmodat drätselkammaren att inkomma med eget och stadsfullmäktiges yttrande över av särskilda sakkunniga uppgjort förslag till ändrade bestämmelser rörande allmänna handlingars offentlighet, avgivit eget utlåtande i ärendet samt hemställt, att stadsfullmäktige ville, med överlämnande till Konungens befallningshavande av detta utlåtande såsom sitt yttrande åberopa vad drätselkammaren i berörda utlåtande anfört.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade Herr Pers, att stadsfullmäktige för sin del såsom yttrande i ärendet måtte åberopa drätselkammarens förslag allenast till den del det överensstämde med Svenska stadsförbundets yttrande.

Vid framställning av proposition å drätselkammarens förslag och Herr Pers yrkande fattade stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 26 ja emot 14 nej, avgivna för bifall till Herr Pers yrkande, sitt beslut i ärendet enligt drätselkammarens förslag.

§ 141.

Ang. nya vatten-, avlopps- och gasledningar inom Viktoriaföreningens område.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 88) i enlighet med vad styrelsen föreslagit hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för bestridande av kostnaderna för ombyggnad av vatten-, avlopps- och gasledningar i Oden-, Stjernhöks- och Tegnérgatorna i sträckningen mellan Malmabergs- och Myggbogatorna anvisa ett belopp av 29.400 kronor att gäldas av de tekniska verkens amorteringsfond, under särskilt villkor dock, att ledningsarbetena ej finge påbörjas förrän fastighetsägare förbundit sig att erlägga anslutningsavgifter i sådan utsträckning att företaget bleve för staden ekonomiskt bärande.

Efter av handlingarne tagen del biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 142.

Ang. reparation av elektricitetsverkets ackumulatorbatteri.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 89) hade drätselkammaren, i överensstämmelse med vad vatten- och gasverksstyrelsen i en vid skrivelsen fogad framställning föreslagit, hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 25.000 kronor för reparation av elektricitetsverkets ackumulatorbatteri att tillsvidare bestridas av tillgängliga medel å vatten- och gasverksstyrelsens stat och sedermera gäldas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren och vatten- och gasverksstyrelsen kunde komma att besluta i samband med fastställande av budget för de tekniska verken för år 1936.

Sedan handlingarne i ärendet föredragits biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 143.

Ang. köp av fastigheten N:o 5 Valsborg.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande augusti hade drätselkammaren på anförda grunder föreslagit, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att för ett pris av 20.000 kronor och på de villkor i övrigt, som drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, inköpa fastigheten N:o 5 Valsborg samt bestämma, att köpesumman skulle utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 144.

Ang. tillfälligt biträde å stadsingeniörskontoret.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 91) hade drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från byggnadsnämnden föreslagit, att stadsfullmäktige ville till avlönande av ett extra tekniskt biträde å stadsingenjörskontoret anvisa 1.000 kronor att gäldas av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Stadsfullmäktige godkände efter föredragning härav utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 145.

Ang. anordnande av fixpunkter.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från byggnadsnämnden hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 92) hemställt, att stadsfullmäk-

tige ville för anordnande av fixpunkter anvisa åt byggnadsnämnden ett anslag å 1.500 kronor att gäldas av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Efter av handlingarne tagen del biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 146.

Ang. elektriska ledningar till ett byggnadsområde vid Hofdesta.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 sistlidne maj hade vatten- och gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville ur de tekniska verkens amorteringsfond anvisa 3.650 kronor för utsträckning av stadens elektriska högspänningsnät till byggnadsområde inom Hofdesta N:o 1 samt för anläggande av nu erforderliga fördelningsledningar inom området.

Drätselkammaren hade i avgivet yttrande över framställningen på anförda grunder föreslagit, att stadsfullmäktige måtte avslå styrelsens hemställan, därvid drätselkammaren tillika meddelat, att en av drätselkammarens ledamöter Herr Widén reserverat sig mot drätselkammarens beslut och för sin del tillstyrkt vatten- och gasverksstyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 93) yrkade dels Herrar Widén, Hult, Engdahl, Robsahm, Pers och Welin-Berger bifall till vatten- och gasverksstyrelsens förslag, dels ock Herr vice ordföranden bifall till drätselkammarens förslag, varjämte Herr Eklund yttrade sig utan yrkande.

Vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i ärendet enligt vatten- och gasverksstyrelsens förslag.

§ 147.

Ang. viss ändring i stadens pensionsreglemente.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts genom magistratens resolution den 19 innevarande augusti till stadsfullmäktige i avskrift överlämnade brev den 2 augusti 1935, enligt vilket Kungl. Maj:t fastställt det av stadsfullmäktige den 31 januari 1935 antagna förslaget till ändrad lydelse av § 4 första stycket i pensionsreglementet för Västerås stads befattningshavare, i vad detsamma avsåge magistratens och rådhusrättens ledamöter, men lämnat utan bifall framställning om fastställelse å stadsfullmäktiges samma dag fattade beslut om ändrad lydelse av § 2 mom. c samma reglemente likaledes i vad detsamma avsåge magistratens och rådhusrättens ledamöter. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 94.)

§ 148.

Ang. ersättning för viss anstaltsvård.

Genom resolution den 31 nästlidne juli hade magistraten anmodat stadsfullmäktige avgiva yttrande före den 10 nästkommande september över av vederbörande statsmyndigheter utarbetade förslag till bestämmelser för tiden från och med den 1 januari 1936 angående ersättningsbelopp för vård å vissa sjuk- och fattigvårdsanstalter samt barnhem.

Sedan fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden anmodats till stadsfullmäktige inkomma med förberedande yttranden i detta ärende hade styrelsen och nämnden i gemensam skrivelse den 20 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 95) avgivit sådant utlåtande.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning såsom infordrat yttrande åberopa vad fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden i berörda utlåtande anfört.

§ 149.

Ang. anstånd med åtgärder för till- och ombyggnader för polis- och brandstationen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande augusti hade kommitterade för utredning av fråga om förbättrade och utökade lokaler för polisverket och brandväsendet på grund av anförda omständigheter påkallat stadsfullmäktiges beslut, huruvida entreprenadanbud å de ifrågasatta byggnadsarbetena nu omedelbart skulle infordras eller om därmed lämpligen borde anstå.

I avgivet yttrande i ärendet den 15 innevarande augusti hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville uttala, att entreprenadanbud å bygget icke för närvarande skulle infordras.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 96) yrkade dels Herr vice ordföranden bifall till drätselkammarens förslag, dels ock Herr Ernst Johansson, att stadsfullmäktige ville uttala, att kommittén redan till nästkommande vår borde inkomma till stadsfullmäktige med förslag om byggets igångsättande, varjämte Herr Borgmästaren, Robsahm och Pers yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de sålunda gjorda yrkandena fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt drätselkammarens förslag.

§ 150.

Ang. revisorernas berättelse över granskning

Med skrivelse av den 22 innevarande augusti hade magistraten överlämnat stadens revisorers berättelse över verkställd granskning av stadens räkenskaper för år 1934 jämte av magistraten införskaffade förklaringar i anled-

ning av i berättelsen framställda erinringar (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 97).

av stadens räkenskaper för år 1934 samt vederbörandes förklaringar.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet och sedan Herrar Bergquist och Eklund yttrat sig i ärendet, därvid den förstnämnde yrkat bifall till revisorernas förslag om decharge för vederbörande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning jämligt revisorernas tillstyrkan bevilja ansvarsfrihet för revisionsåret åt drätselkammaren och stadens övriga förvaltningsorgan.

§ 151.

Ang. gemensam valdag för stadsfullmäktige-, landstingsmanna- och elektorsval.

Genom resolution den 1 innevarande augusti hade magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande före den 1 nästkommande oktober över en å socialdepartementets lagbyrå upprättad promemoria ang. gemensam valdag för stadsfullmäktige-, landstingsmanna- och elektorsval.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden remittera handlingarne i ärendet till beredningsutskottet för förberedande utlåtande.

§ 152.

Ang. tillstånd för Gustaf Kollberg att utskänka pilsnerdricka.

Genom resolution den 17 sistlidne juni hade magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Pensionatsinnehavaren Gustaf Kollberg gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka.

Nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande hade i skrivelse till stadsfullmäktige anfört följande.

"Sökanden har övertagit den av Fru Margareta Schubert i fastigheten n:r 8 vid Nedre Trädgårdsgatan här i staden bedrivna matserveringsrörelsen, förenad med rätt för fru Schubert att utskänka pilsnerdricka till spisande gäster.

I ett handlingarne bilagt intyg avstår fru Margareta Schubert från den av henne innehavda utskänkningsrätten under förutsättning, att E. G. A. Kollberg erhåller enahanda rätt.

Då sökanden är nyinflyttad till staden har nämnden verkställt undersökning beträffande honom och har därvid intet blivit känt, som bör hindra ett tillstyrkande från nämndens sida. Enligt godtagna principer anser nämnden emellertid, att utskänkningsrätten till en början endast bör beviljas för återstående oktrojtid under innevarande år och därefter för tiden från och med den 1 oktober 1935 till och med den 30 september 1936.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att Erik Gustav Adolf Kollberg beviljas tillstånd dels att till och med den 30 september 1935, med övertagande av den av fru Margareta Schubert bedrivna utskänkningsrörelsen, dels ock därefter att från och med den 1 oktober 1935 till och med den 30 september 1936 i lokaler i fastigheten n:r 8 vid Nedre Trädgårdsgatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att detta ärende, ehuru icke upptaget i kallelsen till dagens sammanträde, nu finge företagas till slutlig behandling, fattade utan omröstning beslut i ärendet enligt nykterhetsnämndens förslag.

§ 153.

Ang. tillstånd för O. M. Hammarström att försälja pilsnerdricka.

Från nykterhetsnämnden hade till stadsfullmäktige inkommit en den 26 innevarande augusti dagtecknad skrivelse av följande innehåll:

"Bryggaren Olov Mattias Hammarström har i en här bilagd skrivelse till Konungens befallningshavande i länet av den 10 augusti 1935 och med anförande att Konungens befallningshavande genom särskilda resolutioner tidigare meddelat honom och Karl Johan August Lindström tillstånd att till avhämtning försälja pilsnerdricka i lokaler i fastigheten n:r 2 B vid Stora gatan härstädes samt att Lindström numera avlidit, hemställt, att Konungens befallningshavande ville meddela honom, O. M. Hammarström, tillstånd att i lokaler inom fastigheten n:r 2 B vid Stora gatan här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka.

I detta fall är det sålunda endast fråga om, att en tidigare innehavd rättighet att till avhämtning försälja pilsnerdricka kommer att för framtiden utövas blott i den ene bolagsmannens namn och finner nykterhetsnämnden i anledning härav ingen anledning föreligga att motsätta sig bifall till Hammarströms ansökan.

Nykterhetsnämnden får alltså hemställa,

att stadsfullmäktige ville med framställningens överlämnande till Konungens befallningshavande för sin del tillstyrka, att Olov Mattias Hammarström beviljas tillstånd att inom lokaler i fastigheten n:r 2 B vid Stora gatan härstädes till avhämtning försälja pilsnedricka."

Efter föredragning av berörda skrivelse och därvid fogade handlingar fattade stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att detta ärende, ehuru icke

uppaget i kallelsen till dagens sammanträde, nu finge företagas till slutlig behandling, sitt beslut i föreliggande fråga enligt nykterhetsnämndens förslag.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 31 augusti 1935.

ALB. LUNDKVIST.

Ebba Holmström. *Hugo Fredriksson.*

Offentligen uppläst den 31 augusti 1935; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 september 1935.

Närvarande: Ordföranden Herr MålerIföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Pers, Hedberg, Pettersson, Leontein, Thyresson, Keijser, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Hellström, Widén, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust Karlsson, Sjöberg, Henry Karlsson, Hellblom, Lundgren, Fru Berg, Herrar Westholm, Thorén, Lööv, Carlström, Fru Holmström, Herrar Nyman, Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, Granér, Lundberg och Trangius.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Falk, Engdahl, Liljeblad, David Johansson, Fredriksson, Larsson, Welin-Berger och Lundell.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 154.

Justering.

Utsågos Herrar Carlström och Lööv att jämte Herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet och tillkännagavs därefter, att justeringen och det offentliga uppläsandet av protokollet skulle äga rum å stadsfullmäktiges sessionssal i rådhuset tisdagen den 1 nästkommande oktober kl. 12.30 e. m.

§ 155.

Ang. rivning av Kristiansborgs ladugård m. m.

I skrivelse till stadsfullmäktige (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 98) hade drätselkammaren under åberopande av att den pågående bebyggelsen av de delar av Kristiansborgs egendom, som vore belägen omedelbart norr om området för huvudbyggnaden, påkallade rivning av ladugårdsbyggnaden vid egendomen samt avgränsning och hägnad av gårdsområdet vid huvudbyggnaden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att av reserverade köpeskillingsmedel ställa till Drätselkammarens förfogande ett belopp av förslagsvis 5.000 kronor för bestridande av kostnaderna för dels rivning av ladugårdsbyggnaden vid Kristiansborgs gård och dels anordnande av stängsel kring gårdsområdet.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning denna drätselkammarens hemställan.

§ 156.

På framställning av Drätselkammaren (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 99) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagligt, försälja staden tillhöriga del i tomten N:r 12 inom byggnadskvarteret Guttorm, innehållande i areal enligt av Konungens befallningshavande i länet den 9 mars 1935 fastställd tomtindelning 92.7 kvm.

Ang. försäljning av tomtmark i kv. Guttorm.

§ 157.

I framställning till stadsfullmäktige hade vatten- och gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt om anvisande av ett anslag ur de tekniska verkens amorteringsfond å 30.000 kronor för anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i St. Ursulavägen och tvärgatorna mellan denna och Narvavägen samt anläggande av en kloakpumpstation för automatisk drift vid södra sidan av Köpingsvägen.

Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i S:t Ursulavägen m. fl. gator och en kloakpumpstation vid Köpingsvägen.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, hade föreslagit, att stadsfullmäktige i anledning av framställningen ville besluta att för anläggande av vatten-, avlopps och gasledningar i S:t Ursulavägen och i tvärgatorna mellan denna och Narvavägen samt av en kloakpumpstation invid Köpingsvägen att utföras sedan erforderlig gatumark överlämnats till staden och i den mån anslutning till ledningarne skedde i sådan omfattning, att stadens andel av anläggningskostnaden för varje del av anläggningen bleve räntabel, anvisa ett anslag å 30.000 kronor att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Efter föredragning av handlingarne (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 100) beslöto stadsfullmäktige på yrkande av Herr Henning utan votering i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 158.

I skrivelse till stadsfullmäktige (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 101) hade drätselkammaren tillstyrkt bifall till en skrivelsen bilagd framställning av vatten- och gasverksstyrelsen angående anvisande ur de tekniska verkens amorteringsfond av anslag å dels 2.300 kronor för anläggande av en elektrisk luftledning mellan Arosvallen och Blåsbo i huvudsaklig sträckning utefter Kapellvägen och dels ett anslag av kronor 13.700:— för anläggande av en underjordisk transformatorstation vid korsningen mellan Köpings- och Djuphamnsvägarne samt utbyggnad av lågspänningsnätet i S:t Ursulavägen

Ang. nya elektriska ledningar samt transformatorstation vid Djuphamnsvägen.

och angränsande gator, ävensom förstärkning av luftledningarne vid Djuphamnsvägen mellan Köpings- och Stohagsvägarne.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 159.

Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Pressar- m. fl. gator vid Malmaberg samt i Herdegatan.

I avgivet yttrande (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 102) hade drätselkammaren tillstyrkt en yttrandet bifogad framställning av vatten- och gasverksstyrelsen, att Stadsfullmäktige ville för utsträckning av ledningar för vatten, avlopp och gas i Pressar- och Utmarksgatorna anvisa ett anslag av 2.800 kronor samt i Herdegatan ett anslag av 1.500 kronor att i båda fallen utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet och sedan Herr Westholm såsom sin mening framhållit såsom önskvärt, att samtidigt med nedläggning av ledningar inom stadens utomplansområden anordningar för avledande av dagvattnet bleve vidtagna, biföllo stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 160.

Ang. försäljning av fastighet vid Strömsholms våg.

I skrivelse till stadsfullmäktige (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 103) hade drätselkammaren med åberopande av föreliggande möjligheter av en försäljning hemställt att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att i samförstånd med Köpings stad och vad anginge stadens del i äganderätten till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, försälja s. k. städernas hus med tillhörande markområde å Borgås udde i Kolbäcks socken.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning denna drätselkammarens hemställan.

§ 161.

Ang. försäljning av tomt av f. d. Västmanlands regementes övningsfält vid Pilgatan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande månad (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 104) hade Drätselkammaren under erinran om de förut skedda försäljningarne för industriella ändamål av tomter av Västmanlands regementes f. d. övningsfält närmast Pilgatan och med anmälan att köpare nu funnes till en tomt med areal av omkring 4.000 kvm. och belägen i nordöstra hörnet av kvarteret Dolken enligt indelningsplan för området söder om Pilgatan hemställt, att stadsfullmäktige måtte bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, försälja ifrågavarande tomt.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet och på yrkande av Herr Henning att vid beslut om bemyndigande för drätselkammaren att försälja tomten måtte av stadsfullmäktige uttalas, att drätselkammaren vid utformandet av de slutliga köpehandlingarne måtte tillse att sådana villkor infogades i dessa, att den verksamhet, som fastigheten vore avsedd för, ej komme att bli störande för trafiken å Pilgatan med hänsyn till dennas uppgift att vara huvudtrafikled, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens framställning med det av Herr Henning föreslagna tillägget i avseende å villkoren för försäljningen.

§ 162.

Ang. ordnande av trafikled söder om kv. Phyllis.

I anledning av en framställning av Kungl. Byggnadsstyrelsen att staden ville påbörja iordningställandet av gatorna invid byggnadskvarteret Phyllis, där en byggnad för lantmäterikontorets räkning vore under uppförande, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 105) hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för iordningställande medelst planering, anläggande av en gångväg och en trappa ned till Skepparbacken av ett såsom park i gällande stadsplan betecknat område söder om kvarteret Phyllis anvisa förslagsvis 2.000 kronor att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Stadsfullmäktige bifölло utan omröstning denna drätselkammarens hemställan.

§ 163.

Ang. reglering av stadsägorna N:ris 213 och 214.

En framställning av drätselkammaren (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 106) att stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga drätselkammaren att på villkor, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, träffa avtal om reglering av stadsägorna N:ris 213 och 214 avseende avskiljande från stadsägorna av mark för Herdegatan och Stohagsvägen samt sammanläggning med dessa stadsägor av mark utefter Djuphamnsvägen i areal respektive 105 och 590 kvm., beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla.

§ 164.

Ang. justering av spåret till portalkranen vid djuphamnen.

Sedan hamnstyrelsen i staden hos drätselkammaren anhållit om utverkande av ett anslag å 1.000 kronor för uppriktning och justering av spåret till portalkranen i djuphamnen samt för utbyte av slipers till detsamma, hade drätselkammaren i skrivelse (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 107) hem-

ställt, att stadsfullmäktige ville för ändamålet besluta anvisa ett förslagsanslag å 1.000 kronor att utgå av hamnens inkomster.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning denna drätselkammarens hemställan.

§ 165.

Ang. reglering av civilrådmannens lön under sjukledighet.

I skrivelse till stadsfullmäktige hade magistraten med anmälan, att civilrådmannen J. W. Ödman på grund av sjukdom oavbrutet alltsedan den 10 september 1934 varit förhindrad att förrätta sin tjänst vid rådhusrätten och magistraten samt att anledning förelåge att antaga att detta hinder komme att fortfara ännu någon tid underställt stadsfullmäktige för avgörande huru stor del Ödman av sin avlöning jämlikt bestämmelserna för tillämpning av stadens lönestater för åren 1921 och 1929 skulle avstå för den del av sjukledigheten, som varade utöver ett år, och hade magistraten i avseende härå föreslagit ett belopp av 400 kronor i månaden.

I avgivet yttrande hade drätselkammaren på anförda skäl föreslagit, att stadsfullmäktige ville på det sätt besluta i ärendet, att civilrådmannen Ödman för sjukledighet utöver ett år månatligen skulle avstå vad som åtginge för tjänstens skötande genom vikarie.

I detta senare förslag hade lönenämnden i särskilt utlåtande instämt.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 108) fattade stadsfullmäktige beslut i ärendet i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 166.

Ang. förbud mot nybyggnad inom nybyggnadskvarteren Fjalar, Fjolner och Gregor.

I skrivelse till stadsfullmäktige hade byggnadsnämnden i anledning av väckt förslag angående ändring av stadsplanen för byggnadskvarteren Fjalar, Fjolner och Gregor avseende borttagande av vissa förgårdar samt ändrade bestämmelser för kvarterens bebyggelse anhållit, att stadsfullmäktige ville med stöd av 15 § i stadsplanelagen hos Konungens befallningshavande utverka byggnadsförbud för nämnda kvarter.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle taga del av denna framställning hade i skrivelse såsom sitt yttrande tillstyrkt densamma.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 109) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning till Konungens befallningshavande avlåta den av byggnadsnämnden föreslagna framställningen.

§ 167.

Ang. reglering av byggnadskvarteret Gregor.

På framställning av Drätselkammaren (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 110) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bemyndiga drätselkammaren att efter genomförd sådan ändring i stadsplanen för byggnadskvarteret Gregor att till kvarteret skulle läggas gatumark nu ingående i den öppna platsen söder om kvarteret i areal innehållande omkring 105 kvm. samt från kvarteret till samma öppna plats avskiljas omkring 6 kvm. till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga med ägaren av kvarteret träffa avtal om reglering i enlighet med denna stadsplaneändring.

§ 168.

Ang. gemensam valdag för stadsfullmäktige-, landstingsmanna- och elektorsval.

Sedan magistraten genom resolution den 1 sistlidne augusti infordrat yttrande av stadsfullmäktige före den 1 nästkommande oktober över en å Kungl. Socialdepartementets lagbyrå upprättad P. M. angående gemensam valdag för stadsfullmäktige-, landstingsmanna- och elektorsval samt stadsfullmäktige genom beslut den 29 i förstnämnda månad överlämnat handlingarne i ärendet till beredningsutskottet för förberedande utlåtande, hade nu beredningsutskottet i avgivet utlåtande på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäkige såsom sitt yttrande ville förklara de föreslagna ändringarne i den kommunala vallagen icke föranleda någon stadsfullmäktiges erinran.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning i enlighet med denna beredningsutskottets hemställan.

§ 169.

Ang. pension åt stadsarkitekten Erik Hahr.

Föredrogs och lades till handlingarne Konungens befallningshavandes i länet utslag den 11 september 1935, varigenom av Muraren Martin Hellblom i Västerås anförda besvär över stadsfullmäktiges beslut den 28 mars 1935 att bevilja Stadsarkitekten Erik Hahr pension blivit av Konungens befallningshavande ogillade.

§ 170.

Ang. anstånd med återbesättande av ordinarie innehavare av besiktnings-

I skrivelse till stadsfullmäktige hade hälsovårdsnämnden anfört följande:

"Kungl. Medicinalstyrelsen har, efter av stadsfullmäktige den 28 februari 1935 gjord framställning, funnit skäligt medgiva, att med åtgärder för återbesättandet med orinarie innehavare av besiktningsveterinärstjänsten vid Väs-

veterinärs-tjänsten vid köttbesikt-ningsbyrån.

terås stads köttbesiktningsbyrå finge anstå tillsvidare intill dess annorlunda förordnades dock högst till den 1 mars 1936.

Vidare har Kungl. Medicinalstyrelsen i skrivelse till hälsovårdsnämnden den 8 juni 1935 funnit skäligt godkänna att ersättning till förste besiktningsveterinären vid Västerås stads köttbesiktningsbyrå tillsvidare intill dess annorlunda förordnades finge utgå med 3.000 kronor per år och förklarat att ändring av den godkända ersättningen icke finge företagas utan styrelsens därtill givna tillstånd.

Kungl. Medicinalstyrelsens avsikt är att med tjänsten som förste besiktningsveterinär vid köttbesiktningsbyrån skall förenas besiktningsveterinärtjänsten vid kontrollslakteriet n:r 74 i Västerås, varför denna senare tjänst icke heller blivit med ordinarie innehavare besatt.

Emellertid har nu statsinspektören över köttkontrollen i riket hos hälsovårdsnämndens ordförande anmält, att det synes nödvändigt att besätta besiktningsveterinärtjänsten vid kontrollslakteriet med ordinarie innehavare och i anledning därav hemställt, att hälsovårdsnämnden ville vidtaga åtgärder för att stadsfullmäktige återkallade sitt tidigare beslut rörande uppskov med återbesättande med ordinarie innehavare av förste besiktningsveterinärtjänsten vid köttbesiktningsbyrån och låta genom Kungl. Medicinalstyrelsen kungöra ifrågavarande tjänst till ansökan ledig.

Som bekant är ersättningsfrågan till förste besiktningsveterinären (föreståndaren för köttbesiktningsbyrån) icke löst utan utgår åt denne, som ovan nämnts, en provisorisk ersättning per år av 3.000 kronor.

Hälsovårdsnämnden anser emellertid, att denna omständighet — under förutsättning, att stadsfullmäktige reserverar sig för ersättningens förändring uppåt eller neråt — icke bör utgöra hinder för att tillmötesgå statsinspektörens framställning, varför hälsovårdsnämnden föreslår, att stadsfullmäktige ville, med upphävande av sitt under § 40 i sitt protokoll för den 28 februari innevarande år fattade beslut rörande anstånd med återbesättandet med ordinarie innehavare av tjänsten som föreståndare för köttbesiktningsbyrån i Västerås, förklara, att hinder icke möter för tjänstens ledigförklarande omedelbart genom Kungl. Medicinalstyrelsen, under förutsättning, att reservation göres för den nuvarande ersättningens eventuella förändring uppåt eller nedåt".

Drätselkammaren, som beretts tillfälle taga del av framställningen, hade i denna dag avgivet yttrande hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta avgiva den föreslagna förklaringen, därvid skulle förutsättas, att nu utgående årliga ersättningen till förste besiktningsveterinären vid stadens köttbesiktningsbyrå framdeles kunde efter medgivande av Kungl. Medicinalstyrelsen bli föremål för reglering uppåt eller nedåt.

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att ärendet, ehuru ej upptaget

på föredragningslistan, finge upptagas till omedelbart avgörande, beslöto utan omröstning i enlighet med hälsovårdsnämndens och drätselkammarens hemställan, med upphävande av sitt beslut den 28 februari 1935 i fråga om anstånd med tillsättande av innehavare av befattningen som besiktningsveterinär vid stadens köttbesiktningsbyrå, förklara hinder under förut angivna förutsättning icke möta för tjänstens omedelbara ledigförklarande genom Kungl. Medicinalstyrelsen.

§ 171.

Ang. ersättning till kommunala förtroendemän.

En motion av Herrar Henry Karlsson och Einar Keijser med förslag, att stadsfullmäktige ville till prövning upptaga frågan om ersättning för förlorad arbetsförtjänst vid fullgörandet av kommunala uppdrag samt att låta utreda frågan om arvode till ordförande och ledamöter i de med arbete mest betungade kommunala styrelserna, beslöto stadsfullmäktige på yrkande av Herr Keijser remittera till drätselkammaren för förberedande behandling.

§ 172.

Ang. tomträtt som upplåtelseform för stadens tomtmark samt inrättande av en tomträttskassa.

I motion hade Herrar O. M. Hellblom, David Johansson och Gösta Sjöberg på anförda skäl föreslagit, att stadsfullmäktige ville besluta att genom en särskild kommitté låta skyndsamt utreda frågan om tomträtt som upplåtelseform för stadens tomtmark samt om inrättande av en tomträttskassa.

På yrkande av Herr Hellblom remitterades motionen till beredningsutskottet för förberedande utlåtande.

In fidem:

RAGNAR TENOW.

Justerat den 1 oktober 1935.

ALB. LUNDKVIST.

Hugo Carlström. *N. G. Lööv.*

Offentligen uppläst den 1 oktober 1935; betygar

Ex officio:

Ragnar Tenow.

Västmanl. Folkblads Tr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 31 Oktober 1935.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Falk, Pers, Hedberg, Leontein, Thyresson, Keijser, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Widén, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Thorén, Fredriksson, Lööv, Carlström, Fru Holmström, Herrar Nyman, Persson, Fru Vestberg, Herrar Behring, Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Trangius och Lundell.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Pettersson, Wass, Liljeblad, Bergquist, Fru Berg och Herr Westholm.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorvald Bergquist.

§ 173.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Lundgren och Thorén att jämte Herr Ordföranden justera dagens protokoll, i samband varmed tillkännagavs att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset lördagen den 2 nästkommande november kl. 1.15 em.

§ 174.

Ang. inköp av mark för utläggning av Norra Ringvägen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 111) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, inköpa den del av fastigheten Gamla Nygård eller stadsägan N:o 1787, som åtginge för utläggande av Norra Ringvägen, samt att kostnaderna för ifrågavarande markförvärv skulle gäldas av reserverade köpeskillingsmedel.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 175.

Ang. försäljning av mark för utvidgning av område för Västerås kraftverk.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 112) hade drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, till Kungl. Vattenfallsstyrelsen för utvidgning av Västerås Kraftverks område försälja 20.000 à 25.000 kvm. staden tillhörig mark liggande sydväst om det markområde, som staden senast eller år 1930 försålt till kraftverket.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 176.

Ang. ordnande av en del av Zimmermansgatan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 113) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för utläggande av trottoarkantstenar vid Zimmermansgatan mellan Kristiansborgsallén och Engelbrektsgatan anslå 1.000 kronor, att utgå av det i innnevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 177.

Ang. nytt staket kring f. d. vedgårdsområdet å hamnplanen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 114) hade drätselkammaren i anledning av en framställning från stadens arbetslöshetskommitté om uppförande av en hägnad omkring stadens f. d. vedgårdsområde hemställt, att stadsfullmäktige måtte för ändamålet anvisa förslagsvis 3.000 kronor att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 178.

Ang. förvärv av mark för rätning och vidgning av Köpingsvägen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 115) hade drätselkammaren på anförda skäl föreslagit, att stadsfullmäktige måtte besluta att bemyndiga drätselkammaren att åt staden genom frivillig uppgörelse eller expropriation förvärva de i annans

ägo varande markområden, som erfordrades för rätning och vidgning av Köpingsvägen mellan Västmannagatan och järnvägskorsningen vid Hammarby, samt att de kostnader, som föranleddes av dessa markförvärv och i samband därmed stående ersättningar skulle utgå av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren kunde komma att besluta.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 179.

Ang. vatten- och gas- samt avloppsledningar i en del av Stohagsvägen.

Sedan vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 19 nästlidne september hemställt, att stadsfullmäktige ville ur de tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag å 2.800 kronor för anläggning av vatten- och gasledningar å en sträcka av 70 meter i Stohagsvägen med början vid Västmannagatan samt avloppsledningar i en mindre del av nämnda sträcka, hade drätselkammaren efter förberedande behandling av ärendet i skrivelse till stadsfullmäktige den 17 innevarande oktober föreslagit, att stadsfullmäktige måtte bifalla vatten- och gasverksstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 116) godkände stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 180.

Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Edmansgatan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 17 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 117) hade drätselkammaren, med överlämnande till stadsfullmäktiges prövning av en av vatten- och gasverksstyrelsen gjord framställning, att stadsfullmäktige ville ur de tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag å 4.300 kronor för anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Edmansgatan från ledningarnes nuvarande ändpunkt i gatan till tomterna N:ris 29 och 30 Sommarro, såsom eget yttrande i ärendet tillstyrkt den av vatten- och gasverksstyrelsen gjorda framställningen.

Efter tagen del av handlingarnes innehåll biföllo stadsfullmäktige utan omröstning vatten- och gasverksstyrelsens hemställan.

§ 181.

Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar

Sedan vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 19 nästlidne september hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 3.500 kronor ur de tekniska verkens amorteringsfond för anläggning av

i en del av Åsgatan.

vatten-, avlopps- och gasledningar å en sträcka av 170 meter i Åsgatan med början vid Götgatan, med uppdrag för styrelsen att utföra arbetet så snart gatumarken överlämnats till staden, hade drätselkammaren, efter förberedande behandling av ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 17 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 118) tillstyrkt den sålunda gjorda framställningen.

Efter föredragning av ärendet bifölło stadsfullmäktige utan omröstning vatten- och gasverksstyrelsens framställning.

§ 182.

Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar inom gamla lasarettsområdet.

Sedan vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 19 nästlidne september hemställt, att stadsfullmäktige ville under i skrivelsen närmare angiven förutsättning för anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar inom gamla lasarettsområdet i kvarteren Phyllis, Pandora och Penelope angränsande gator anvisa ett anslag ur de tekniska verkens amorteringsfond å 13.400 kronor att användas i den mån byggnadsverksamheten inom nämnda kvarter så påfordrade, hade drätselkammaren efter förberedande behandling av ärendet i skrivelse till stadsfullmäktige den 17 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 119) tillstyrkt den gjorda framställningen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet bifölło stadsfullmäktige utan omröstning vatten- och gasverksstyrelsens framställning.

§ 183.

Ang. stadsplaneändring beträffande kvarteren Fjalar, Fjolner och Gregor.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande oktober hade byggnadsnämnden, med överlämnande av till ärendet hörande karta och beskrivning, hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *dels* antaga sådana ändringar av stadsplanen beträffande kvarteren Fjalar, Fjolner och Gregor, att förgårdslinjerna skulle borttagas inom kvarteren Fjalar och Fjolner emot Norra Ringvägen och Brahegatan, inom kvarteret Fjolner dessutom emot Vasagatan och emot den öppna platsen vid Linnégatans mynning i Vasagatan samt inom kvarteret Gregor emot Vasa- och Rudbecksgatorna ävensom att i samband härmed skulle göras mindre jämkningar i kvartersgränserna för kvarteret Fjalar mot den öppna platsen mellan Brahegatan och Norra Ringvägen, för kvarteret Fjolner mellan Linnégatan och Vasagatan och för kvarteret Gregor mot Rudbecksgatan, allt på sätt närmare angåves å ovanberörda av stadsingenjören F. Schiött den 11 september 1935 upprättade karta, *dels*

antaga de byggnadsbestämmelser för kvarteren, som funnes återgivna i den till kartan hörande vid byggnadsnämndens framställning fogade beskrivningen, *dels ock* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa stadsfullmäktiges beslut i ärendet Kungl. Maj:t för fastställelse.

I detta ärende hade stadsplanekommittén enligt utdrag av kommitténs protokoll för den 29 sistlidne augusti yttrat sig på frågans förberedande stadium och därvid i princip tillstyrkt det nu framförda förslaget, därvid dock en av kommitténs ledamöter reservationsvis framfört avvikande mening i avseende å viss del av förslaget beträffande kvarteret Fjolner.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 17 innevarande oktober tillstyrkt byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 120) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 184.

Ang. anordnande av värmeledning och w. c. i vissa delar av Sundinska huset.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 17 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 121) hade drätselkammaren i anledning av en framställning från Västmanlands läns arbetsförmedling samt på i övrigt anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige ville för anordnande av värmeledning och w. c. i arbetsförmedlingens lokaler i Sundinska huset samt w. c. i de för folkskolans tandklinik, folkbiblioteket och pastorsexpeditionen upplåtna lokalerna i samma fastighet anvisa ett anslag å förslagsvis 3.700 kronor att utgå av innevarande års förslagsanslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uppstod en stunds överläggning, varunder dels Herr Engdahl yrkade återremiss av ärendet till drätselkammaren för ytterligare beredning, dels ock Herrar Sundström, Eklund och Nyman bifall till drätselkammarens förslag, varjämte Herrar Granér och Leontein yttrade sig utan särskilt yrkande.

Vid först framställd proposition å Herr Engdahls återremissyrkande och frågan, huruvida stadsfullmäktige ville nu företaga ärendet till slutligt avgörande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning nu avgöra frågan. Härefter biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 185.

Ang. förbättrad belysning vid Djuphamnen.

Med överlämnande av en framställning av hamnstyrelsen angående åstadkommande av förbättrad belysning inom djuphamnens område hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 17 innevarande oktober

(Stadsfullmäktiges handlingar N:o 122) såsom eget yttrande i ärendet hemställt, att stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa 1.810 kronor att utgå av inkomsterna vid djuphamnen under år 1935.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning av handlingarne i ärendet utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 186.

Ang. bidrag till brandväsendet från Städernas Allm. Brandstodsbolag.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 17 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 123) hade drätselkammaren, med överlämnande av en skrivelse från Städernas Allmänna Brandstodsbolag, däri bolaget meddelat, att bolaget beslutat lämna staden ett bidrag till brandväsendet å 5.300 kronor, föreslagit, att stadsfullmäktige ville, under uttalande av sin tacksamhet för detta bidrag bestämma, att beloppet skulle reserveras för ändamål, som betjänade stadens brandväsens utveckling och fulländning, i enlighet med vad stadsfullmäktige framdeles kunde komma att bestämma.

Efter föredragning härav godkände stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 187.

Ang. tillbyggnad av varmbadhuset.

Med överlämnande av en framställning i ärendet från badhusstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 17 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 124) i huvudsaklig överensstämmelse med styrelsens hemställan föreslagit, att stadsfullmäktige ville för tillbyggnad av varmbadhuset anvisa förslagsvis 25.400 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att återbetalas av inkomsterna av badhusrörelsen med 1/5 under vart och ett av åren 1936—1940.

Efter härav tagen del och sedan Herr Engdahl yttrat sig utan yrkande godkände stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 188.

Ang. inköp av en väghyvel.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 17 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 125) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för inköp av en ny väghyvel anvisa av tillgängliga medel högst 10.000 kronor att påföras förrådets konto och amorteras genom inkomster från vederbörliga anslag av det med väghyveln utförda arbetet.

Stadsfullmäktige bifölllo efter föredragning härav utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 189

I skrivelse till stadsfullmäktige den 17 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 126) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för reparation och förbättring av en lägenhet i Sundinska husets östra flygel anvisa förslagsvis 2.300 kronor att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov. *Ang. reparation och förbättring av en verkstadslokal i Sundinska huset.*

Efter föredragning härav bifölllo stadsfullmäktige utan omröstinng drätselkammarens hemställan.

§ 190.

Genom resolution den 17 innevarande oktober hade magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande senast den 15 januari 1936 över ett av statens sjukvårdskommitté avgivet betänkande angående folktandvård. *Ang. folktandvård.*

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden remittera handlingarne till beredningsutskottet med uppdrag för utskottet att i samråd med folkskolestyrelsen och hälsovårdsnämnden avgiva förberedande utlåtande i ärendet.

§ 191.

Föredrogs och lades till handlingarne konungens befallningshavandes i länet resolution den 18 nästlidne september, varigenom konungens befallningshavande fastställt det av stadsfullmäktige den 31 januari 1935 antagna förslaget till ändring av § 2 mom. c) och § 4 i pensionsreglementet för stadens befattningshavare, så vitt förslaget avsåge befattningshavare vid stadens polisväsende, men förklarat, att magistratens hemställan om fastställelse av beslutet i vad det rörde stadens övriga befattningshavare samt det samtidigt fattade beslutet om motsvarande ändringar i pensionsreglementet för stadens arbetare icke föranledde någon konungens befallningshavandes åtgärd. *Ang. ändring i pensionsreglementet för stadens befattningshavare.*

§ 192.

Föredrogs och lades till handlingarne konungens befallningshavandes i länet resolution den 23 innevarande oktober, varigenom konungens befallningshavande i anledning av stadsfullmäktiges framställning meddelat förbud *Ang. nybyggnadsförbud inom kvar-*

tern Fjalar, Fjollner och Gregor.

att utan särskilt tillstånd av konungens befallningshavande inom byggnadskvarteren Fjalar, Fjolner och Gregor verkställa nybyggnad eller därmed jämförlig till-, på- eller ombyggnad, att gälla intill dess stadsfullmäktige beslutat i fråga om föreslagen ändring av stadsplanen för dessa områden, dock ej längre än ett år från den 23 oktober 1935.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 2 november 1935.

ALB. LUNDKVIST.

Herman Thorén. *J. Lundgren.*

Offentligen uppläst den 2 november 1935; betygar

Ex officio:

Ragnar Tenow.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 November 1935.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Pers, Pettersson, Leontein, Thyresson, Keijser Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Liljeblad, Widén, C. W. Karlsson, Östlund, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Fru Berg, Herrar Westholm, Fredriksson, Lööv, Carlström, Fru Holmström, Herrar Nyman, Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Trangius och Lundell.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Falk, Hedberg, Robsahm och Thorén.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 193.

Justering.

Uppdrogs åt Fru Berg och Herr Westholm att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 2 nästkommande december kl. 1 e. m.

§ 194.

Ang. skogsaccis för år 1935.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 127) hade drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, att skogsaccis i Västerås för år 1935 skulle utgå med 2 kronor för varje 100-tal kronor av det taxerade rotvärdet.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 195.

Ang. gäldande av kostnader för taxeringsassistenten år 1935.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 128) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, att för täckande av efter erhållet statsbidrag kvarstående kostnader för anställandet under år 1935 av en taxeringsassistent enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 november 1934 och 21 juni 1935 av 1935 års anslag till diverse och oförutsedda behov anvisa ett belopp av 3.722 kronor 66 öre.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 196.

Ang. anställande av taxeringsassistent år 1936.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 129) hade drätselkammaren hemställt att stadsfullmäktige måtte besluta att bemyndiga drätselkammaren att för en tid av 9 månader under år 1936 anställa i stadens tjänst en taxeringsassistent med uppdrag att efter magistratens förordnande biträda taxeringsnämnderna med deklarationsgranskning och andra i samband därmed stående göromål, samt att för ändamålet anvisa ett anslag av 7.200 kronor att utgå, till den del kostnaden ej täcktes av statsbidrag, av uttaxerade medel i 1936 års budget.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 197.

Ang. nedsättning av w. c.-avgiften.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande november hade vatten- och gasverksstyrelsen med stöd av en utförlig motivering hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, att den här i staden utgående w. c.-avgiften av 25 kronor skulle från och med år 1936 tillsvidare utgå med ett till 18 kronor pr år nedsatt belopp.

Tillika hade styrelsen meddelat, att en av styrelsens ledamöter Ingenjören P. Hiersemann för sin del ansett, att den nuvarande w. c-avgiften borde bibehållas oförändrad.

Drätselkammaren, som med eget yttrande den 14 innevarande november överlämnat framställningen till stadsfullmäktiges avgörande, hade för sin del hemställt, att stadsfullmäktige ville så besluta i ärendet, att den årliga avgiften för w. c.-anläggning, ansluten till stadens avloppsledningar skulle från och med år 1936 och tills vidare utgå med ett från 25 till 15 kronor nedsatt belopp.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 130) uppstod en stunds överläggning, varunder yrkades dels av Herrar Henning, Larsson, Welin-Berger och Hult, bifall till vatten- och gasverksstyrelsens förslag, dels ock av Herrar Sundström, Engdahl, vice ordföranden, Persson, Pers och Trangius bifall till drätselkammarens förslag.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de sålunda gjorda yrkandena beslöto stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 24 ja emot 20 nej, avgivna för vatten- och gasverksstyrelsens förslag, bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 198.

Ang. anläggande av en gångstig vid västra Svartåstranden norr om Skerikesbron.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från planteringsnämnden hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 131) hemställt, att stadsfullmäktige ville i enlighet med nämndens framställning för iordningställande av en gångstig utefter västra Svartåstranden från Skerikesbron till gränsen mot Vallby inägor anvisa ett belopp av 1.000 kronor av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning härav yrkade Herr Hult återremiss av ärendet till drätselkammaren för vidare beredning samt Herrar Sundström och Pers bifall till drätselkammarens förslag.

Sedan stadsfullmäktige härefter med avslag år Herr Hults yrkande beslutat nu företaga ärendet till slutligt avgörande, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 199.

Ang. inköp av f. d. skeppsvarvsområdet

I skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 132) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 65.000 kronor och under de villkor i övrigt, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, inköpa stadsägorna N:ris 2293 och 2290 A eller s. k. Skeppsvarvets område samt därvid tillika bestämma, att köpeskillingen skulle gäldas av reserverade köpeskillingsmedel.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 200.

Ang. stadsplaneändring beträffande del av Vasagatan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 26 nästlidne oktober hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *dels* att uppdraga åt byggnadsnämnden att snarast upprätta förslag till vidgning av Vasagatan söder om Smedjegatan till 14 meter samt i vederbörlig ordning handlägga detta ärende, *dels ock* att i enlighet med 15 § i stadsplanelagen hos länsstyrelsen omedelbart göra framställning om nybyggnadsförbud inom de områden öster om Vasagatan, som berördes av den ifrågasatta breddningen.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse den 14 innevarande november hemställt, att det föreliggande förslaget icke måtte föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd, därvid drätselkammaren dock meddelat, att en av kammarens ledamöter, Herr Widén, reservationsvis tillstyrkt byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 133) uppstod en längre överläggning, varunder yrkades dels av Herrar Hult, Liljeblad, C. W. Karlsson, Behring, Henning, Sund, Granér, Widén, Westholm, Pers, Lundgren och Welin-Berger, med vilka Herr Borgmästaren förenade sig, bifall till byggnadsnämndens förslag, dels av Herr Eklund bifall till drätselkammarens förslag, dels ock av Herr Sundström, med instämmande av Herrar Nyman och vice ordföranden, att ärendets behandling måtte uppskjutas till stadsfullmäktiges sammanträde under nästkommande januari månad.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, framställdes först proposition å Herr Sundströms uppskovsyrkande och frågan om stadsfullmäktige nu ville stlutligen avgöra ärendet; och beslöto stadsfullmäktige härvid genom begärd och anställd omröstning med 38 nej emot 6 ja, avgivna för bifall till uppskovsyrkandet, att nu företaga ärendet till slutligt avgörande.

Härefter beslöto stadsfullmäktige likaledes genom begärd och anställd omröstning med 36 ja emot 7 nej, avgivna för drätselkammarens förslag, bifalla byggnadsnämndens i ärendet gjorda framställning.

§ 201.

Ang. resereglemente för Västerås stad.

Vid behandling den 31 januari 1935 av ett av lönenämnden framlagt förslag till kommunalt resereglemente samt ett av drätselkammaren vid avgivet yttrande över sagda förslag framfört eget från lönenämndens förslag avvikande förslag till sådant reglemente, hade stadsfullmäktige beslutat remittera ärendet till beredningsutskottet för utlåtande.

I anledning härav hade nu beredningsuskottet i skrivelse till stadsfullmäktige den 19 innevarande november hemställt, att stadsfullmäktige måtte

antaga ett tredje av beredningsutskottet utarbetat förslag till resereglemente för Västerås stad.

Efter föredragning av till ärendet hörande handlingar (Stadsfullmäktiges handlingar N:ris 2 och 134) beslöto stadsfullmäktige, sedan Herr Pettersson yrkat bifall till beredningsutskottets förslag med den ändringen av bestämmelsen om att förtroendeman skulle gottgöras för av bortovaro föranledd påvisbar förlust i arbetsförtjänst, att i stället för 10 kronor pr dag såsom högsta ersättningsgrund, skulle insättas 12 kronor pr dag, genom begärd och anställd omröstning med 22 nej emot 19 ja, avgivna för bifall till beredningsutskottets förslag oförändrat, godkänna det av beredningsutskottet nu framlagda förslaget med den av Herr Pettersson under överläggningen påyrkade ändringen.

§ 202.

Ang. val av kommunala förtroendemän.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 135) hade beredningsutskottet avgivit förslag angående val av kommunala förtroendemän i följd av att mandat med innevarande år utlöpte och i anledning av eljes uppkomna ledigheter.

Med ledning av detta förslag och under föredragningen framställda yrkanden företogs nu ifrågavarande val, på sätt under §§ 203—238 här nedan närmare omförmäles.

Valen förrättades i samtliga fall med acklamation.

§ 203.

Drätselkammaren.

Till ledamöter i drätselkammaren för åren 1936—1939 utsågos Byggmästaren Fritz Eklund, Kassören Einar Keijser, Ingenjören David Sjölander, Arbetsförmedlingsföreståndaren J. Widén och Statens Lantbruksingenjör H. Welin-Berger.

§ 204.

Vatten- och gasverksstyrelsen.

Valdes till ledamöter i vatten- och gasverksstyrelsen för åren 1936—1939 Förste Baningenjören Carl Henning, Statens Lantbruksingenjör H. Welin-Berger och Ingenjören H. Trangius samt till suppleant i styrelsen för samma tid Muraren O. M. Hellblom.

§ 205.

Hamnstyrelsen.

Återvaldes till ledamot i hamnstyrelsen för åren 1936—1940 Bergsingenjören G. Lundberg och till suppleant i styrelsen för åren 1936—1938 Förste Baningenjören Carl Henning.

§ 206.

Lönenämnden.

Till ledamöter i lönenämnden för åren 1936—1939 utsågos Förste Baningenjören Carl Henning och Byggnadssnickaren David Johansson.

Till suppleant i nämnden för samma tid valdes Muraren O. M. Hellblom.

§ 207.

Hälsovårdsnämnden.

Återvaldes till ledamöter i hälsovårdsnämnden för åren 1936—1939 Veterinären M. Jonsson, Sjukvårdaren J. O. Wass och Gjutaren Axel Larsson samt till suppleanter i nämnden för samma tid Ingenjören Th. Arvidsson, Posttjänstemannen E. Östlund och Kyrkoskrivaren J. O. Sjöblom.

§ 208.

Barnavårdsnämnden.

Återvaldes för åren 1936—1939 till ledamöter i barnavårdsnämnden såsom representant för fattigvårdsstyrelsen Kassören Einar Keijser och för kommunen i övrigt Kontoristen C. G. R. Sjöberg samt till suppleant för representanterna för kommunen i övrigt Snickaren J. A. Grönberg.

Stadsfullmäktige beslöto i samband härmed även för den nya mandatstiden förnya förordnandet för Herr Keijser att vara nämndens vice ordförande.

§ 209.

Sakkunnige vid brandsyn.

Återvaldes för år 1936 såsom sakkunnige vid brandsyn Byggmästaren J. Alb. Grönberg och Muraren O. M. Hellblom med Kakelugnsmakaren Jonas Johansson och Byggnadssnickaren A. Vretholm som suppleanter.

§ 210.

Fattigvårdsstyrelsen.

Inom fattigvårdsstyrelsen valdes:

Till *ledamot och ordförande* för åren 1936—1939 Kassören Einar Keijser.

1:sta distriktet:

Till *vårdare* under åren 1936—1937 efter Församlingsdiakonissan Gerda Nilsson, som på grund av avflyttning från staden avsagt sig uppdraget, Fröken Ester Johansson.

2:dra distriktet:

Frågan om val inom detta distrikt återremitterades på yrkande av Herr Hellström till beredningsutskottet för förnyat förslag.

3:dje distriktet:

Till *vice distriktschef* för åren 1936—1939 Filialföreståndaren Axel Andersson.

Till *vårdare* för åren 1936—1937 Förrådsförmannen Joh. Teodor Bergquist.

4:de distriktet:

Till *distriktschef* Verkstadsarbetaren Gunnar Jakobsson och till *vice distriktschef* Förmannen J. Brunnsberg, båda för åren 1936—1939, samt till *vårdare* för åren 1936—1937 Verkstadsarbetaren Olof Klinga.

7:de distriktet:

Till *distriktschef* Folkskollärarinnan Elsa Pettersson och till *vice distriktschef* Småskollärarinnan Anna von Essen för åren 1936—1939.

8:de distriktet:

Till *distriktschef* för åren 1936—1939 Förmannen Hugo Svensson.

Till *vårdare* för åren 1936—1937 efter Byggnadssnickaren Otto Andersson, som på egen begäran entledigades från uppdraget, Snickeriarbetaren J. G. Lindholm.

9:de distriktet:

Frågan om val inom detta distrikt återremitterades på yrkande av Herr Hellström till beredningsutskottet för förnyat förslag.

11:te distriktet:

Till *distriktschef* för åren 1936—1939 Kyrkoskrivaren J. O. Sjöblom.

Till *vice distriktschef* för åren 1936—1937 Lagerarbetaren Oskar F. Löfkvist.

Till *vårdare* för åren 1936—1937 Plåtslagaren Axel Ture Åberg.

§ 211.

Folkskolestyrelsen.

På yrkande av Herr Lundgren återremitterades frågan om val av folkskolestyrelse till beredningsutskottet för förnyat förslag.

§ 212.

Lantegendomsnämnden.

Till ledamöter i lantegendomsnämnden för åren 1936—1938 valdes Statens Lantbruksingenjör H. Welin-Berger, Lantbrukaren Joh. Jansson, Svarvaren B. A. Lundvall, Förmannen G. F. Lundberg och Arbetsförmedlingsföreståndaren Josef Widén.

§ 213.

Taxeringsnämnderna.

Beslöts, att antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i en var av 1936 års taxeringsnämnder skulle vara tre med tre suppleanter utom i 11:te distriktet, där antalet sådana ledamöter bestämdes till fem med lika antal suppleanter.

Härefter valdes till ledamöter och suppleanter för år 1936 i de olika taxeringsnämnderna följande personer, varvid bestämdes, att varje ledamot skulle hava sin särskilda suppleant.

1:sta distriktet:

Ledamöter: Handelsträdgårdsmästaren Elow Eriksson, Bokföraren R. Söderquist och Fabrikören Otto Peterson.

Suppleanter: Köpmannen O. Maunsbach, Montören E. V. Larsson och Tapetseraren Gust. Lindström att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

2:dra distriktet:

Ledamöter: Ingenjören Erik Kjörning, Bokförlagsföreståndaren R. Hult och Överpostiljonen J. E. Wirén.

Suppleanter: Köpmannen Sigfr. Holm, Gjutaren Axel Larsson och Linjeförmannen V. R. Brännström, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

3:dje distriktet:

Ledamöter: Sågverksägaren A. Norén, Fastighetsägaren Fritz Nyberg och Verkmästaren Gust. Karlsson.

Suppleanter: Handelsföreståndaren Axel Andersson, Bryggaren O. M. Hammarström och Förmannen Gunnar Larsson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

4:dje distriktet:

Ledamöter: Handlanden Nils Åberg, Fanjunkaren K. A. Jansson och Byggnadssnickaren Karl Viktorsson.

Suppleanter: Kalkylatorn Oskar Norstedt, Löjtnanten Gust. Olsson och Gjutaren Aug. Lindström att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

5:te distriktet:

Ledamöter: Byggmästaren Axel Hammer, Verkstadsarbetaren Gust. Spännare och Ingenjören Algot Svensson.

Suppleanter: Kaptenen G. Robsahm, Verkstadsarbetaren C. A. Fröbom och Köpmannen Bror Edling att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

6:te distriktet:

Ledamöter: Byggmästaren E. A. Eriksson, Grosshandlaren Alb. Reutergårdh och Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist.

Suppleanter: Disponenten Oscar Johansson, Kamreraren S. Holmblad och Byggnadsarbetaren J. E. Willebrand att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

7:de distriktet:

Ledamöter: Kyrkoskrivaren R. Pettersson, Handelsföreståndaren C. E. Juhlin och Plåtslagaren Erik Karlsson.

Suppleanter: Folkskolläraren G. Leontein, Överingenjören O. Hellman och Snickaren Erik Lindström att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

8:de distriktet:

Ledamöter: f. d. Överkonstapeln P. E. Winroth, Matvaruhandlaren F. H. Berglind och Byggnadssnickaren K. J. Pettersson.

Suppleanter: Arkitekten V. Segerstedt, Skräddaren K. Torstensson och Svarvaren A. V. Adamsson att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

9:de distriktet:

Ledamöter: f. Slöjdläraren F. Brandt, Plåtarbetaren Emil Johansson och f. Guldsmeden C. E. Tengström.

Suppleanter: Folkskolläraren Elis Hedberg, Plåtslagaren J. V. Bergstrand och Ingenjören F. O. Berling att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

10:de distriktet:

Ledamöter: Järnvägstjänstemannen A. Rosborg, Ingenjören Ferd. Wahlberg och Förmannen C. F. Larsson.

Suppleanter: Verkmästaren V. Linde-Olsson, Målaremästaren O. Hansson och Plåtslagaren Olof Larsson att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

11:te distriktet:

Ledamöter: Lokeldaren Ernst Larsson, Snickaren J. A. Johansson, Lindaren Fredr. Wetter, Lantbrukaren Jakob Pettersson och f. Lantbrukaren A. Engström.

Suppleanter: Lokeldaren Gunnar Lindgren, Snickaren J. A. Grönberg, Lantbrukaren Herman Falk, Lantbrukaren C. P. Carlstedt och Bankkamreraren Curt Möller att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda. Åt nämnden i detta distrikt och närmast åt ledamoten Herr Pettersson skulle givas uppdraget att taga befattning med virkestaxering enligt § 81 i taxeringsförordningen med Herr Falk som suppleant i detta särskilda uppdrag.

§ 214.

Pensionsnämnderna.

Inom pensionsnämnderna valdes:

I distriktet för äldre stadsområdet:

Till ledamöter för åren 1936—1939 Kyrkoskrivaren John Sjöblom, Fru Blanche Daun och Bokförlagsföreståndaren R. Hult samt till personliga suppleanter för dem i den ordning de blivit nämnda Fru Märta Johansson, Tjänstemannen S. Svensson och Fattigvårdssysslomam A. Norén.

I distriktet för f. S:t Ilians socken:

Till ledamöter för åren 1936—1939 Snickaren J. A. Grönberg och Trädgårdskonsulenten Gunnar Larsson samt till personliga suppleanter för dem i den ordning de blivit nämnda Lantbrukaren J. V. Lundkvist och Lokeldaren

Ernst Larsson. Tillika utsågs till personlig suppleant för kvarstående ledamoten Snickaren O. Blomkvist för åren 1936—1937 i stället för till ordinarie ledamot valde Herr Grönberg Metallarbetaren Gunnar Pettersson.

I distriktet för f. Lundby socken:

Till ledamöter för åren 1936—1939 Folkskolläraren A. Segerström och Lindaren Fredr. Wetter samt till personliga suppleanter för dem i den ordning de blivit nämnda Lantbrukaren C. A. Falk och Posttjänstemannen C. A. Litzén. Tillika utsågs till personlig suppleant för kvarstående ledamoten Lindaren Karl Ludvig Lundin för åren 1936 och 1937 i stället för till ordinarie ledamot valde Herr Segerström Fabrikören Carl Holmquist.

§ 215.

Nykterhetsnämnden.

Valdes till ledamöter i nykterhetsnämnden för åren 1936—1939 Sjukvårdaren J. O. Wass, vilken tillika förordnades att vara nämndens ordförande samt Andre Stadsläkaren C. Idar, Fru Blanche Daun och Lokmästaren Erik Holmström samt till suppleanter för samma tid Köpmannen Edvin Johansson och Polismannen Lorenz Gustafsson.

§ 216.

Västerås Kaféaktiebolag.

Till ledamöter i styrelsen för Västerås Kafé A.-Bol. för år 1936 återvaldes Stuveriförmannen Carl Hellström, Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och Kassören Gösta Lundberg med Byggnadssnickaren David Johansson och Förrådsförvaltaren John Beckman som suppleanter.

Till revisor i bolaget för samma tid återvaldes Bokförlagsföreståndaren R. Hult med Rektorn Hj. Thyresson som suppleant.

§ 217.

Ombud vid mantalsskrivningen.

Till ombud vid mantalsskrivningen för år 1936 omvaldes Skrivaren Axel Andersson, Snickeriförmannen Hugo Svensson, f. Guldsmeden E. Tengström och Fattigvårdstillsyningsmannen Erik Johansson.

§ 218.

Brandstodskommittén för fast egendom.

Till ledamöter i brandstodskommittén för fast egendom för år 1936 återvaldes Direktören Axel Sundström samt Byggmästarne E. Edv. Karlsson, J. Alb. Fredriksson och Axel Hammer ävensom till suppleanter för dem Byggmästaren Fritz Eklund och Byggnadssnickaren David Johansson.

§ 219.

Ang. gode män vid mätningsförrättningar.

Till gode män vid mätningsförrättningar för åren 1936—1941 utsågos Byggmästaren Alb. Andersson, Faktorn E. Svedlund och Lantbrukaren Joh. Jansson.

§ 220.

Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd.

Återvaldes för åren 1936—1937 till ledamöter i Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd Fabrikören J. Svensson, Svarvaren B. A. Lundvall, Fabrikören C. Holmquist, f. Guldsmeden E. Tengström och Stationskarlen C. F. Melin.

§ 221.

Nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen

Återvaldes för åren 1936 och 1937 till ledamöter i nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Köpmannen Carl Hedberg, Sjukvårdaren J. O. Wass, Kaptenen G. Robsahm, Fru Ebba Berg, Kassören Einar Keijser och Folkskolläraren G. Leontein.

§ 222.

Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

Återvaldes för åren 1936—1937 till ledamöter i nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Köpmannen Carl Hedberg, Sjukvårdaren J. O. Wass och Fru Ebba Berg.

§ 223.

Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.

Återvaldes för åren 1936—1937 till ledamöter i nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus Guldbröllopsfond Fröken Hilda Pihlgren, Komministern E. Enochsson och Metallarbetaren Gunnar Pettersson.

§ 224.

Nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond.

Återvaldes för åren 1936—1937 till ledamöter i nämnden över Fru Johanna Fryklunds donationsfond från tjänstemannaklassen Drätseldirektören Theofil Öberg, från handlande och hantverkareklassen Fabrikören Otto Peterson och från arbetareklassen Tapetseraren Carl Bäckman.

§ 225.

Till delegerad för utdelning ur Noreliska fonden för åren 1936—1939 återvaldes Kommінistern E. Enochsson. *Delegerad för utdelning ur Noreliska fonden.*

§ 226.

Återvaldes till ledamöter i nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden för åren 1936—1937 Direktören Axel Sundström och Fru Agnes Söderquist. *Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.*

§ 227.

Till ledamöter i nämnden över Lagerquistska donationsfonden valdes dels för åren 1936—1939 Kassören Einar Keijser, Fru Ida Grönberg och Fattigvårdssysslomanen A. Norén, dels ock för åren 1936—1937 efter församlingsdiakonissan Gerda Nilsson, som avflyttat från staden, Brandförmannen Ernst Johansson. *Nämnden över Lagerquistska donationsfonden.*

§ 228.

Återvaldes till ledamöter i styrelsen för statens elektrotekniska fackskola i Västerås för åren 1936—1939 Drätseldirektören Theofil Öberg och Överingenjören Oscar Hellman. *Styrelsen för statens elektrotekniska fackskola i Västerås.*

§ 229.

Till ledamöter i styrelsen för Västerås Arbetareinstituts förening återvaldes för åren 1935—1938 Rektorn Hj. Thyresson och Redaktören Sven Strömblad. *Styrelsen för Västerås arbetareinstituts förening.*

§ 230.

Till revisorer av stadens räkenskaper för år 1936 utsågos Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist, Kassören Gösta Lundberg, Bankkassören Harry Öjve, Inköpschefen John Lundgren, Hovrättsnotarien Erik Genell, Tjänstemannen E. Ekeroth och Tubdragaren Karl Engdahl med Kamreraren Rickard Landstätt, Svarvaren Viktor Karlsson, Bokföraren J. E. Vestling, Folkskolläraren Knut Karlfors, Kontoristen C. G. Sjöberg, Kamreraren Fritz Lillie- *Revisorer av stadens räkenskaper.*

creutz och Bokföraren B. Sjöberg som suppleanter med uppdrag för Herrar Ekeroth och Engdahl att även deltaga uti revisionen av räkenskaperna för år 1935.

§ 231.

Revisor av arbetareinstitutets räkenskaper.

Återvaldes till revisorer av Arbetareinstitutets räkenskaper för år 1936 Ingenjören F. O. Berling med Kassören Gösta Lundberg som suppleant.

§ 232.

Revisorer av Högre allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper.

Till revisorer av Högre Allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper för år 1936 utsågos Verkmästaren Gust. Karlsson och Kaptenen G. Robsahm med Bokföraren Josef Emanuel Vestling som suppleant.

§ 233.

Revisor av flickskolans räkenskaper.

Återvaldes till revisor av Västerås högre elementarläroverks för flickor räkenskaper för år 1936 Folkskolläraren I. Fröier.

§ 234.

Revisor av Arbetarnes Bildningsförbunds biblioteksverksamhets räkenskaper.

Återvaldes till revisor av Arbetarnes Bildningsförbunds biblioteksverksamhets räkenskaper för år 1936 Posttjänstemannen E. L. Östlund med Kaptenen G. Robsahm som suppleant.

§ 235.

Revisor av Baptistkyrkans ungdomsförbunds biblioteksverksamhets räkenskaper.

Återvaldes till revisor av Baptistkyrkans ungdomsförbunds biblioteksverksamhets räkenskaper för år 1936 Posttjänstemannen E. L. Östlund med Kaptenen G. Robsahm som suppleant.

§ 236.

Huvudmän i Västerås stads sparbank.

Till huvudmän i Västerås stads sparbank för åren 1936—1940 återvaldes Kassören Einar Keijser, Baningenjören Carl Henning och Byggmästaren Axel Hammer.

§ 237.

Sakkunnige vid sjöförklaring och sjöförhör.

Beslöto stadsfullmäktige såsom sakkunnige att gå Rådstuvurätten till handa vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör under år 1936 föreslå Hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, Sjökaptenen G. Thorslund, Ångbåtsbefälhavaren N. Sander, Maskiningenjören G. Wallenius och Kaptenen Karl Wenström.

§ 238.

Arbetslöshetskommittén.

Till ledamöter i stadens arbetslöshetskommitté under år 1936 valdes Studieledaren Gust. Sund, Direktören K. R. Liljeblad, Statens Lantbruksingenjör H. Welin-Berger, Montören H. Gustafsson, Överingenjören O. Hellman, Svarvaren Hugo Karlström, Muraren O. M. Hellblom, Förrådsförvaltaren John Beckman och Hyvlaren Herm. Thorén med Smidesmästaren F. H. Eriksson, Redaktören E. Berg, Rörarbetaren E. Widén, Ingenjören Nils Ramqvist och Förmannen Gunnar Larsson som suppleanter.

Till revisorer av kommitténs under år 1936 med statsbidrag bedrivna verksamhet utsågos Kamreraren Harald Ivarson och Kassören Gösta Lundberg med Kassören Harry Öjve som suppleant.

§ 239.

Ang. donation av fröken Maria Hallander.

Genom resolution den 20 innevarande november hade magistraten till stadsfullmäktige överlämnat en skrivelse samma dag av Rådmannen V. Åsberg, därmed denne i egenskap av utredningsman i dödsboet efter Fröken Maria Sofia Vilhelmina Hallander för kännedom överlämnat avskrifter av två av henne den 15 december 1923 och den 27 januari 1932 upprättade testamenten, vilka av honom bevakats, med hemställan dels om stadsfullmäktiges förklaring, att Västerås stad vore villig mottaga den i testamentet den 15 december 1923 omnämnda donationen på i testamentet angivna villkor, dels ock att bemyndigande måtte lämnas för någon att vid blivande bouppteckning och boutredning bevaka stadens rätt i boet enligt testamentet.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden remittera handlingarne i ärendet till drätselkammaren för yttrande, varjämte drätselkammaren bemyndigades förordna person att vid boutredningen bevaka stadens rätt.

§ 240.

Henry Karlsson. Ang.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 27 innevarande november hade Redaktionssekreteraren Henry Karlsson på grund av avflyttning från staden an-

avsägelse av kommunala förtroende-uppdrag.

hållit om befrielse från ledamotskapet av stadsfullmäktige samt från övriga kommunala uppdrag.

Med bifall till denna hemställan beslöto stadsfullmäktige dels hos magistraten anmäla den uppkomna ledigheten inom stadsfullmäktige för utseende av ny ledamot i den avgångnes ställe, dels ock uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma till stadsfullmäktige med förslag angående de fyllnadsval, som stadsfullmäktige hade att företaga i anledning av Herr Karlssons avgång från övriga kommunala uppdrag.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 2 december 1935.

ALB. LUNDKVIST.

Fru Ebba Berg. *E. A. Westholm.*

Offentligen uppläst den 2 december 1935; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västm. Folkblads Tr., Västerås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 19 December 1935.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordförande Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Falk, Pers, Hedberg, Pettersson, Leontein, Thyresson, Keijser, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Liljeblad, Widén, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Fru Berg, Herrar Westholm, Thorén, Fredriksson, Lööv, Carlström, Fru Holmström, Herrar Nyman, Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Trangius, Lundell och Grönberg, utgörande stadsfullmäktiges samtliga ledamöter.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 241.

Ang. ny stadsfullmäktigeledamot.

Genom utdrag av sitt protokoll för den 16 innevarande december hade magistraten meddelat, att vid av magistraten sagda dag företagen röstsammanräkning för utseende av ledamot av stadsfullmäktige efter Redaktionssekreteraren Henry Karlsson, vilken entledigats från uppdraget, Snickaren J. A. Grönberg förklarats vald till stadsfullmäktig för tiden intill den 1 januari 1939.

Efter föredragning härav hälsade Herr ordföranden den nye ledamoten, som infunnit sig till sammanträdet, välkommen att deltaga i stadsfullmäktiges arbeten.

§ 242.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Hellblom och David Johansson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset tisdagen den 24 innevarande december kl. 10 fm.

§ 243.

Ang. tillstånd för staden att försälja viss donationsjord.

Till stadsfullmäktige hade överlämnats i styrkt avskrift en ämbetsskrivelse från Kungl. Socialdepartementet den 22 november 1935 innehållande Kungl. Maj:ts beslut angående tillstånd för staden att med äganderätt upplåta mark för bebyggelse inom vissa områden av stadens donationsjord å den s. k. Östra Utmarken. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 137.)

Stadsfullmäktige beslöto lägga skrivelsen till handlingarne, varjämte underrättelse om dess innehåll skulle meddelas drätselkammaren för vidtagande av på drätselkammaren ankommande åtgärder.

§ 244.

Ang. tomträttsupplåtelser och inrättande av en tomträttskassa.

Sedan stadsfullmäktige den 26 sistlidne september till beredningsutskottet för yttrande remitterat en av Herrar Hellblom, David Johansson och Sjöberg väckt motion med förslag, att stadsfullmäktige ville genom en särskild kommitté låta skyndsamt utreda frågan om tomträtt som form för upplåtelse av tomter å stadens mark samt om inrättande av en tomträttskassa, hade beredningsutskottet nu i skrivelse till stadsfullmäktige den 28 nästlidne november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 138) föreslagit, att stadsfullmäktige ville för den ifrågasatta utredningens verkställande tillsätta en kommitté av fem personer ävensom avgivit förslag till val av ledamöter i kommittén.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet godkände stadsfullmäktige utan omröstning beredningstuskottets förslag angående tillsättande av den ifrågavarande kommittén, varefter med acklamation likaledes enligt beredningsutskottets förslag till ledamöter i kommittén utsågos Herrar Borgmästaren Thorwald Bergquist, Byggmästaren Edv. Karlsson, Muraren O. M. Hellblom, Byggnadssnickaren David Johansson och Statens Lantbruksingenjör H. Welin-Berger.

§ 245.

Ang. donation efter fröken Maria Hallander.

Sedan utredningsmannen i dödsboet efter Fröken Maria Sofia Vilhelmina Hallander, Rådmannen V. Åsberg i skrivelse till stadsfullmäktige, som överlämnats genom magistraten, bland annat anhållit om stadsfullmäktiges förklaring, att Västerås stad vore villig mottaga en i ett av Fröken Hallander den 15 december 1923 upprättat testamente omnämnd donation på i testamentet angivna villkor, samt stadsfullmäktige den 28 nästlidne november remitterat denna framställning till drätselkammaren för yttrande, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande december, med förmälan, att drätselkammaren jämlikt stadsfullmäktiges bemyndigande förordnat stadsom-

budsmannen att vid blivande bouppteckning och boutredning bevaka stadens rätt i boet enligt testamentet, hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *dels* förklara, att Västerås stad vore villig mottaga den ifrågavarande donationen till staden, *dels ock* uppdraga åt beredningsutskottet att utarbeta och till stadsfullmäktige inkomma med förslag till reglemente för den fond, som enligt testamentet skulle bildas av donationen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 139) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 246.

Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Lidmansvägen, Iggebygatan och Akademivägen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 nästlidne november hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville ur de tekniska verkens amorteringsfond anvisa dels 4.200 kronor till utsträckning av ledningar för vatten, avlopp och gas i Lidmansvägen till nybyggnad i hörnet av denna gata och Bondegatan, dels 7.000 kronor till utförande av ledningar för vatten, avlopp och gas i Iggebygatan med anslutning till Vasagatans ledningar och dels 1.350 kronor till ledningsutbyggnad för vatten och avlopp i norra delen av Akademivägen.

Drätselkammaren hade i avgivet yttrande över framställningen den 5 innevarande december tillstyrkt bifall till styrelsens hemställan.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 140) utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 247.

Ang. anläggning av diverse elektriska ledningar och transformatorstationer.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 nästlidne november hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige måtte anvisa dels ur tekniska verkens amorteringsfond 2.750 kronor till elektriska luftledningar för nya kvarter inom norra Blåsbo, 6.700 kronor till högspänningskablar mellan transformatorstationen vid Folkets Park och Myggbo Sågbolags anläggningar vid Pilgatan jämte transformatorstation därstädes och 1.700 kronor till elektrisk jordkabel till kvarteret Penelope, att med utgångspunkt från Hållgatan dragas i gatan närmast norr om Västmanlands Läns Sjukhem, dels ock av elektricitetsverkets driftmedel att, på sätt förut skett, sedermera ingå i den årliga avskrivningen vid verket för omläggning till växelström, 8.000 kronor till högspänningskablar mellan Vasagatans transformatorstation och Mjölkcentra-

len samt anordnande av transformatoranläggning i av Mjölkcentralen tillhandahållet rum.

Drätselkammaren hade i avgivet yttrande över framställningen den 5 innevarande december tillstyrkt bifall till styrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 141) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 248.

Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Drottning-, Göt- och Jakobsbergsgatorna m. fl. trafikleder.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 3 innevarande december hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa 9.500 kronor för utsträckning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Drottning- och Götgatorna å en sträcka av cirka 200 meter, utgående från ledningarnes nuvarande ändpunkt samt 10.600 kronor för liknande ledningsarbeten i Jakobsbergs-, m. fl. gator norr om vattentornet å en sträcka av omkring 300 meter, med början vid ledningarnes ändpunkt i Djäknebergsgatan, med uppdrag åt styrelsen att utföra arbetena så snart för gator avsedd mark överlämnats till staden.

Drätselkammaren hade i häröver avgivet yttrande den 5 innevarande december tillstyrkt bifall till styrelsens hemställan.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 142) utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 249.

Ang. lönetillägg åt en maskinist vid elektricitetsverket för utförande av maskinmästaregöromål.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen och under tillstyrkande av däri gjord hemställan hade lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 30 nästlidne november föreslagit, att stadsfullmäktige ville besluta tillerkänna maskinisten vid elektricitetsverket O. B. Börjesson, så länge han uppehölle göromålen i maskinmästarebefattningen, ett årligt tillägg till lönen i maskinistbefattningen å 800 kronor att utgå av de tekniska verkens driftmedel.

Drätselkammaren hade i häröver den 5 innevarande december avgivet yttrande tillstyrkt bifall till lönenämndens förslag.

Efter av handlingarne tagen del (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 143) godkände stadsfullmäktige utan omröstning lönenämndens i ärendet framställda förslag.

§ 250.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 8 sistlidne oktober hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga styrelsen att, intill dess frågan, huruvida sysslan som maskinmästare i elektricitetsverket skulle bibehållas, bleve avgjord, förordna ytterligare en maskinist vid elektricitetsverket med full tjänstgöring.

Ang anställande av ytterligare en maskinist vid elektricitetsverket.

Lönenämnden hade den 30 nästlidne november avgivit yttrande över denna framställning och därvid tillstyrkt densamma med det tillägg, att avlöningen till den nye maskinisten skulle bestridas av de tekniska verkens driftmedel.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse den 5 innevarande december tillstyrkt bifall till lönenämndens förslag.

Stadsfullmäktige godkände efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 144) utan omröstning lönenämndens förslag.

§ 251.

Vatten- och gasverksstyrelsen hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 8 sistlidne oktober hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, att från och med den 1 januari 1936 skulle vid de tekniska verken på fast stat inrättas en ny befattning såsom biträdande ingenjör att insättas i lönestatens 34:de lönegrupp, att, därest till denna befattning överflyttades nuvarande assistenten G. Lönnqvist, denne skulle tilldelas ett personligt lönetillägg av 1.200 kronor årligen, att, under samma förutsättning, Ingenjör Lönnqvists rättigheter och skyldigheter med avseende å blivande pensionering skulle förbliva orubbade såsom om han fortfarande innehaft assistentbefattningen med de löne- och pensionsbestämmelser, som nu gällde för befattningen, samt att den ledigblivande assistentbefattningen finge återbesättas i vanlig ordning.

Ang. inrättande av en ny ingeniörsbefattning vid tekniska verken m. m.

I häröver den 30 nästlidne november avgivet utlåtande hade lönenämnden för sin del föreslagit, att stadsfullmäktige ville bifalla vatten- och gasverksstyrelsens framställning.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse den 5 innevarande december i likhet med lönenämnden tillstyrkt vatten- och gasverksstyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 145) bifölla stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 252.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 8 sistlidne oktober hade hälsovårdsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att från och med den 1 januari 1936 befattningen som vaktmästare vid köttbesiktningsbyrån skulle

Ang. lönereglering m. m. för vaktmäs-

taren vid köttbesiktningsbyrån.

placeras i lönestatens 25:te lönegrupp att gälla endast för nuvarande innehavare av tjänsten och med skyldighet för befattningshavaren att förutom de med befattningen å köttbesiktningsbyråns stat förenade göromål fullgöra de åligganden i stadens tjänst, som kunde bliva honom tilldelade för full tjänstgöring ävensom uppdraga åt vederbörande myndigheter att vid uppgörande av budget för varje kommande år föreslå skälig fördelning av ifrågavarande löneförmåner å de stater, som kunde komma ifråga.

Lönenämnden hade i häröver den 30 nästlidne november avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige måtte bifalla hälsovårdsnämndens framställning.

Jämväl drätselkammaren, som yttrat sig i ärendet den 5 innevarande december, hade tillstyrkt framställningen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 146) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning vad hälsovårdsnämnden i ärendet hemställt.

§ 253.

Ang. lönereglering för ett biträde å hamnkontoret.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 7 sistlidne juni hade hamnstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 juli innevarande år den å hamnstyrelsens stat upptagna manliga kontorsbiträdesbefattningen av II klass skulle förändras till manlig kontorsbiträdesbefattning av I klass.

Lönenämnden hade i häröver den 30 nästlidne november avgivet yttrande föreslagit, att stadsfullmäktige ville besluta, att den begärda regleringen av befattningen skulle genomföras och träda i tillämpning från och med ingången av år 1936.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande december tillstyrkt framställningen med den jämkning, som av lönenämnden föreslagits.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 147) utan omröstning den föreliggande framställningen i enlighet med lönenämndens och drätselkammarens förslag.

§ 254.

Ang. inrättande av en ny kriminalkonstapelsbefattning.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 sistlidne oktober hade polisnämnden hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att från och med den 1 januari 1936 ytterligare en kriminalkonstapelsbefattning skulle här i staden inrättas.

Såväl lönenämnden som drätselkammaren hade beretts tillfälle att yttra sig i ärendet och i skrivelser till stadsfullmäktige den 30 nästlidne november och den 5 innevarande december tillstyrkt bifall till polisnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 148) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 255.

Ang. återbesättande av en biträdestjänst vid tekniska verkens kontor.

I anledning av en av vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 sistlidne juli gjord hemställan, att få återbesätta en ledigbliven befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning, i enlighet med lönenämndens och drätselkammarens i avgivna yttranden den 30 nästlidne november och den 5 innevarande december framställda förslag, förklara hinder icke möta mot tjänstens återbesättande.

§ 256.

Ang. återbesättande av två befattningar som renhållningsarbetare.

I anledning av en av lantegendomsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 17 sistlidne oktober gjord hemställan att få med ordinarie innehavare återbesätta två lediga befattningar som renhållningsarbetare, vilken framställning i avgivna yttranden den 30 nästlidne november och den 5 innevarande december tillstyrkts av såväl lönenämnden som drätselkammaren, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning förklara hinder icke möta mot befattningarnes återbesättande.

§ 257.

Ang. värdesättning av vissa befattningshavare tillkommande bostads- och bränsleförmåner.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 30 nästlidne november hade lönenämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville för år 1936 fastställa samma värden å vissa befattningshavare tillkommande förmåner av fri bostad och vedbrand, som gällde för innevarande år, på sätt dessa närmare angivits i skrivelsen, ävensom bestämma, att i lönestaten upptagna lönebelopp skulle minskas med belopp, motsvarande dessa värden.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse den 5 innevarande december tillstyrkt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 151) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning på yrkande av Herr

Keijser bifalla den föreliggande framställningen med undantag för frågan om värdesättning av bostad i logement, i vilket avseende frågan återremitterades till lönenämnden för ytterligare beredning.

§ 258.

Ang. värdesättning av vissa befattningshavare tillkommande beklädnadsförmåner.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 30 nästlidne november hade lönenämnden föreslagit, att stadsfullmäktige måtte besluta att för år 1936 bestämma värdet av förmån av fri beklädnad för en var av personalen vid polisverket till 215 kronor, vid brandverket till 170 kronor och vid renhållningsverket till 60 kronor, samt att kriminalkonstapel och kriminalöverkonstapel för samma år tillkommande slitningsersättning skulle utgå med 215 kronor och att anslag härför i enlighet därmed skulle beräknas i utgiftsstaten.

Drätselkammaren, som med skrivelse den 5 innevarande december överlämnat denna framställning till stadsfullmäktiges prövning, hade därvid tillstyrkt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 152) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 259.

Ang. dyrtidstillägg å vissa pensioner.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 30 nästlidne november hade lönenämnden under erinran, att av stadsfullmäktige den 16 december 1929 antagen pensionsstat för stadens befattningshavare icke vore tillämplig i avseende å tidigare beviljade pensioner eller s. k. pensionsersättningar, i följd varav å dessa utgående dyrtidstillägg tillsvidare måste bibehållas, föreslagit, att stadsfullmäktige ville besluta, att hittills gällande bestämmelser angående dyrtidstillägg å sådana pensioner och pensionsersättningar måtte vara gällande även under år 1936.

Drätselkammaren, som med skrivelse den 5 innevarande december överlämnat denna framställning till stadsfullmäktiges prövning, hade därvid tillstyrkt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 153) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 260.

Ang. lönebestämmelser för folksko-

I skrivelse till stadsfullmäktige den 30 nästlidne november hade lönenämnden hemställt, att de under innevarande år gällande lönebestämmelserna rörande folk- och småskolans stat samt högre folkskolans lärarepersonal, så-

dana dessa återgivits i skrivelsen, måtte förlängas att gälla tillsvidare under år 1936 med reservation för den ändring, som kunde föranledas av en statlig lönereglering för denna personal. *lans lärare-personal.*

Drätselkammaren, som beretts tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse den 5 innevarande december tillstyrkt bifall till lönenämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 154) godkände stadsfullmäktige utan omröstning det av lönenämnden framställda förslaget.

§ 261.

Ang. försäljning av ett mindre markområde i västra förstaden.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 155) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna för staden antagliga försälja ett staden tillhörigt å registerkartan med bokstäverna bm betecknat mindre markområde inom Västra Förstaden.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 262.

Ang. anslag till ett förvaringsskjul för "Barnens dags" material.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 156) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att till gäldande av kostnaden för uppförandet av ett skjul å stadens f. d. vedgård å hamnplanen, avsett att kostnadsfritt och tillsvidare upplåtas för förvaring av "Barnens dags" material anvisa 2.510 kronor att gäldas av det i innevarande års stat avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 263.

Ang. tillfällig upplåning.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 157) hade drätselkammaren, med förmälan, att stadens behov av penningmedel under nästkommande år för bestridande dels av löpande utgifter i avvaktan på uppbörderna av kommunalutskylder och dels

av utgifter, som slutligen skulle gäldas med fasta lån, ävensom för hållande av nödiga förråd av materialier och förbrukningsartiklar samt för hållande av rörelsekapital åt stadens tekniska verk föranledde tillfällig upplåning, hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga ej mindre drätselkammaren att i bankinrättning eller eljes för stadens räkning upptaga tillfälliga lån för ovan angivna ändamål, i vad de avsåge drätselkammarens förvaltning, till belopp, som drätselkammaren kunde finna erforderligt, än även vatten- och gasverksstyrelsen att ikläda staden skuld genom upptagande av tillfälliga lån till erforderligt belopp för tillgodoseende av de tekniska verkens behov av rörelsekapital under år 1936.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 264.

Ang. förbindelsespår till djuphamnen m. m.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 26 nästlidne november hade hamnstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta dels att för anläggning av järnvägsspår mellan järnvägskorsningen vid Fridnäs och Västerås Västra anvisa på staden belöpande andel härför, förslagsvis 45.000 kronor, att förskotteras av tillgängliga medel och påföras djuphamnens anläggningskostnad för att framdeles jämte andra å detta konto balanserade kostnader gäldas genom lånemedel, dels ock bemyndiga drätselkammaren att på sätt i skrivelsen angivits till Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag överlåta för spåranläggningen och för anläggningen av växlingsplatsen vid Hammarby, benämnd Västerås Västra, med dithörande banvaktsstuga erforderlig mark, ävensom därå befintliga staden tillhöriga spår.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig över framställningen, hade i skrivelse den 5 innevarande december tillstyrkt bifall till densamma.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 158) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 265.

Ang. yttrande över bostadssocial utredning.

Genom resolution den 16 sistlidne oktober hade magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande över av Bostadssociala utredningen den 14 september 1935 avgivet betänkande med förslag rörande ändringar i vissa delar av hälsovårdsstadgan samt anordnande av förbättrad bostadsinspektion i städer och stadsliknande samhällen m. m.

Sedan stadsfullmäktiges ordförande låtit överlämna handlingarne i ärendet till hälsovårdsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtande, hade hälsovårdsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 innevarande december anfört bland annat följande:

"I betänkandet redogöres inledningsvis för bostadsutredningen för landsbygden och medicinalstyrelsens förslag samt 1935 års riksdags härpå grundade beslut angående ändrade bostadsbestämmelser i hälsovårdsstadgan och förbättrad bostadsinspektion med avseende på landsbygden, vilka i väsentliga delar tagits till utgångspunkt för bostadssociala utredningens nu framlagda förslag, som *närmast avser förhållandena i städer och stadsliknande samhällen.*

I enlighet med en principmotivering föreslå de sakkunniga vissa ändringar i *hälsovårdsstadgans bostadsparagrafer,* vilka närmast avse städerna, men med smärre ändringar även anses kunna tillämpas beträffande landsbygden. Ändringsförslagen innebära först en omformulering av bostadsparagrafernas många olika moment, så att de inbördes bättre passa samman. Vidare åsyftas att förtydliga, komplettera och konkretisera samt särskilja minimikraven på bostäder. De fordringar, som härvidlag uppställas på bostadsunderhåll, dagerbelysning, luftväxling samt skyddande mot fukt, kyla, dålig lukt, buller, ohyra m. m. innebära i huvudsak en närmare precisering av nuvarande bestämmelser. Beaktas bör, att krav ej ställas enbart på husvärden utan även på hyresgästen, som tillhålles att väl vårda sin lägenhet och ej genom osnygghet, buller eller på annat sätt förorsaka sanitär olägenhet för närboende. Biutrymmenas betydelse beaktas genom föreskrift, att bostadslägenhet skall vara försedd med förstuga eller vindfång samt att till bostadslägenhet skall höra garderob, ävensom, därest till lägenheten hör kök eller kokvrå, ett med tjänlig ventilationsanordning försett skafferi, så framt icke andra för kläders och matvarors förvaring lämpliga utrymmen stå till buds. Starkt betonas den hygieniska betydelsen av, att varje hushåll får sitt eget avträde men understrykes tillika, att kravet är svårt och i vissa fall omöjligt att förverkliga under nuvarande förhållanden.

Förslaget innebär vidare förtydligande och skärpning av nuvarande bestämmelser mot trångboddhet. Härvid har iakttagits, att behövliga och önskvärda *minimimått icke införas i själva hälsovårdsstadgan,* utan i en specialmotivering för att i samband med författningsförslagets prövning erhålla statsmakternas godkännande såsom angivande *lämpliga riktlinjer för hälsovårdsnämndens arbete utan att binda detta i så hög grad, som fallet bleve, om de införts i lagtexten.*

Hälsovårdsnämndernas ingripande göres till skyldighet, då minimikraven

icke äro uppfyllda, men formen för ingripande kan växla efter de olika möjligheter, som böra tagas i betraktande. Såsom första åtgärd göres tillsägelse av hälsovårdsnämnden eller någon dess ledamot eller tjänsteman. Sker då icke rättelse, skall nämnden antingen förelägga viss efter omständigheterna lämpad kortare tid för felaktighetens avhjälpande eller förbjuda vidare användning för bostadsändamål, där felaktigheten synes vara av beskaffenhet att de ej kunna avhjälpas, eller ock förklara ärendet vilande, då nämnden finner särskild anledning därtill och uppenbar fara för hälsan icke är för handen. Där lägenhets beskaffenhet det påkallar, må hälsovårdsnämnden förbjuda, att lägenhet bebos av mer än ett visst antal personer eller att den användes såsom bostad för minderåriga. Dylik lägenhet kan även, där så synes befogat, godkännas för beboende endast av vuxna eller av vuxna med arbete utom lägenheten eller av ensam vuxen person. Där särskilda omständigheter föreligga må hälsovårdsnämnden tillåta utdömd lägenhet att användas såsom bostad, så länge den vid tillfället däri boende hyresgästen kvarbor. Hälsovårdsnämnden må ock förbjuda användande av lägenhet för bostadsändamål under viss årstid.

I fråga om bostadssociala utredningens här ovan i korthet relaterade förslag till ändring i vissa delar av hälsovårdsstadgan finner hälsovårdsnämnden, att de föreslagna nya bestämmelserna i hälsovårdsstadgan rent teoretiskt sett äro välbetänkta, men kan det starkt ifrågasättas, huruvida en tilllämpning därav i praktiken över huvud taget är möjlig. Givet är att för närvarande finnas synnerligen många bostäder av äldre typ, som icke fylla måttet enligt de nya bestämmelserna, men torde en hälsovårdsnämnd knappast kunna utdöma en i övrigt fullt beboelig och lämplig lägenhet därest exempelvis olämpliga förvaringsställen för kläder och födoämnen förekomma. Skulle utdömning av lägenheter förekomma i den utsträckning, som synes bliva en följd, därest förslaget utan vidare genomföres, måste givetvis också förutsättas, att andra bostäder i deras ställe finnas att tillgå, som fylla de nya hälsovårdsbestämmelserna. Hälsovårdsnämnden har härigenom velat framhålla, att bostadsproblemet ytterst är en ekonomisk fråga, som icke enbart kan regleras av lagstiftningsbestämmelser utan lätt bliva döda bokstäver, därest desamma icke kunna efterlevas. För bostadsfrågans lösning torde det med andra ord vara nödvändigt att lagstiftningen föregås av en ekonomisk nyorientering på bostadsområdet och ej tvärtom.

Betänkandets *andra del* avser anordnande av förbättrad bostadsinspektion.

Bostadssociala utredningen lägger stor vikt vid att utfärdade bostadsbestämmelser kontrolleras genom effektiv inspektion från hälsovårdsnämndens sida. Den nuvarande föreskriften om återkommande besiktning av bo-

städer, samlingslokaler och dylikt utsträckes till att avse även arbetslokaler, varvid nämnden bör samråda med vederbörande yrkesinspektör.

I syfte att åstadkomma en effektivisering av bostadsinspektionen framlägga de sakkunnige en till väsentliga delar ny organisationsplan. Enligt beslut av innevarande års riksdag skall bostadsövervakningen å landsbygden i första hand ombesörjes genom en utbyggd och omlagd distriktsvårdsorganisation. Även *bostadsinspektionen i städer* och stadsliknande samhällen *bör*, enligt de sakkunniges mening under hälsovårdsnämndens ledning *uppbyggas så, att den fortlöpande primära inspektionen över allt åläggés distriktssköterskor.*

I städer med mer än 5.000 invånare tillkomma därjämte för bostadsinspektionen speciellt anställda manliga eller kvinnliga tjänstemän, vilka emellertid blott i städer med 20.000 invånare och däröver skulle ägna hela sin arbetstid enbart åt denna uppgift. I samtliga samhällen skall bostadsinspektionen ledas och övervakas av ortens tjänsteläkare. Bostadsinspektörerna skulle enligt de sakkunniges mening icke tagas i anspråk för den fortlöpande inspektionen av bostadsbeståndet utan borde denna i första hand utföras av *distriktssköterskor. Dessa skulle över huvud ombesörja alla av socialhygieniska skäl påkallade hembesök, vilka ej oundgängligen måste utföras av specialutbildade funktionärer.* Bostadsinspektörerna kunde således företrädesvis ägna sig åt den del av bostadsbeståndet, som på grund av bristfällighet eller dylikt påfordrar särskild uppmärksamhet, ävensom åt andra mera speciella uppgifter såsom besiktning ur sanitär synpunkt av nybyggda lägenheter och dylikt. Genomsnittliga antalet invånare i ett sköterskedistrikt i stad anses kunna ökas till närmare det dubbla mot på landsbygden eller förslagsvis till i genomsnitt 5.000 invånare. Med denna utgångspunkt skulle distriktssköterskeorgnisationens utsträckande till städerna kräva ett ytterligare antal sköterskor utöver föreslagna 1.400 av cirka 400, d. v. s. en ökning med omkring en tredjedel. Årliga kostnaderna för en sålunda vidgad distriktsvård skulle med utgångspunkt från de av riksdagen beslutade minimilönerna belöpa sig till cirka 800.000 kronor, men anses den faktiska merkostnaden gentemot nuvarande organisation med stadssköterskor, diakonissor m. fl. i städerna liksom på landsbygden bli skäligen ringa om ens någon.

Bostadsinspektionen i dess olika grenar, inberäknat därmed förenad upplysningsverksamhet, har ansetts böra ställas under inseende av ett centralt statsorgan, närmast medicinalstyrelsen. I samband med denna åsyftade statliga kontroll föreslås beviljande av vissa statsbidrag till av städerna anställda distriktssköterskor à 1.000 kronor och bostadsinspektörer à 1.500 kronor. I principiell överensstämmelse med vad som genom beslut av 1935 års riksdag skett beträffande landsbygden. Särskilt betydelsefull är den av stats-

makterna då knäsatta principen, att i största möjliga utsträckning sammanföra den förebyggande vårdens olika grenar till en enhetlig organisation och med utgångspunkt härifrån sörja för, att erforderliga krav på specialisering bliva tillgodosedda. Detta beslut, som på grund av praktiska skäl måste kräva en längre tidsrymd för sitt fullständiga genomförande skulle nu enligt bostadssociala utredningens förslag bringas i tillämpning även med avseende på hälsovårdsorganisationen i städer och stadsliknande samhällen.

Beträffande den nu här föreslagna omorganisationen kan man vid en första granskning av förslaget få den uppfattningen, att denna organisation skulle ersätta de nuvarande inom socialhygienens olika grenar. Vad Västerås angår skulle i sådant fall distriktssköterskesystemet ersätta följande:

1 sköterska för spädbarnsvård
1 sköterska för dispensärvård
1 sköterska för skolbarnsvård
4 stadssjuksköterskor och
4 diakonissor.

Emellertid säga sakkunnige i sin motivering följande:

"Förslaget att genomföra distriktssköterskeorganisationen även för städernas del skulle givetvis icke medföra *avskaffande* av den specialutbildade personalen inom socialhygienens olika grenar. Fortfarande kräves sådan personal för utförande av vissa hembesök, för tjänstgöring på läkarmottagningar i skolor, på barnavårdscentraler, på polikliniker och sjukhus, vidare för de olika grenarne av understödsverksamhet med hänsyn till varje grens speciella krav o. s. v. Men då hembesöken, som nu taga stor del av dessa specialutbildade tjänstemäns tid, för deras del till stor del bortfalla, torde specialpersonalens antal kunna betydligt nedsättas."

När bostadssociala utredningens förslag beträffande bibehållandet av bostadsinspektörer för städer över 20.000 invånare, äger tillämpning på Västerås stad och av den här senast citerade motiveringen framgår, att specialutbildad personal måste bibehållas inom socialhygienens olika grenar, så synes ett genomförande av utredningens förslag komma att innebära en personalökning. Måhända skulle förslagets genomförande kunna innebära att endast stadssjuksköterskorna för mindre bemedlade, två till antalet, och diakonissorna, 4 till antalet, skulle utbytas mot 6 distriktssköterskor men detta torde icke innebära annat än en ren namnförändring. Hade däremot förslaget inneburit, att all den socialhygieniska vården skulle överflyttas på distriktssköterskorna hade man däremot kunnat göra den anmärkningen, att det torde hava varit omöjligt att så insätta en sköterska i alla de grenar, som social-

hygienen omfattar, att hon behärskar dem alla. Vad sålunda angår Västerås stad finner hälsovårdsnämnden den föreslagna organisationen icke innebära någon förbättring av nu rådande förhållanden.

Hälsovårdsnämnden får därför beträffande förslagets andra del avseende anordnande av förbättrad bostadsinspektion föreslå, att stadsfullmäktige ville uttala sig för att förslaget icke måtte läggas till grund för lagstiftning."

Vidare hade beredningsutskottet i skrivelse den 17 innevarande december för sin del hemställt, att stadsfullmäktige ville såsom sitt utlåtande över förslaget åberopa vad hälsovårdsnämnden i ärendet anfört.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet och sedan Herr Engdahl yttrat sig utan att framställa något yrkande fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri enligt beredningsutskottets hemställan.

§ 266.

Ang. återbesättande av en del kommunala förtroendeuppdrag.

Sedan stadsfullmäktige den 28 nästlidne november till beredningsutskottet för förnyat övervägande återremitterat utskottets förslag angående återbesättande av lediga uppdrag inom folkskolestyrelsen samt fattigvårdens 2:dra och 9:de distrikt ävensom anmodat utskottet att upprätta valförslag i anledning av Redaktionssekreteraren Henry Karlssons befrielse från innehavda förtroendeuppdrag, hade nu utskottet i skrivelse till stadsfullmäktige den 17 innevarande december anfört bland annat följande.

"Folkskolestyrelsen:

Majoriteten inom beredningsutskottet har ansett principiella skäl tala emot att i styrelsen inväljes under styrelsen direkt lydande tjänsteman, och får därför föreslå sådan ändring i det förut avgivna valförslaget, att såsom ledamot i styrelsen i stället för Herr Leontein måtte inväljas Handelsträdgårdsmästaren Erik Billert med Tjänstemannen Gust. Lindén som suppleant.

Herr Henning, vilken som suppleant deltagit i beredningsutskottets beredning av detta val, har för sin del reservationsvis yrkat, att beredningsutskottet måtte vidhålla sitt förut avgivna valförslag.

Fattigvårdsstyrelsen:

Beredningsutskottet föreslår den ändring i avseende å val av vårdare inom 2:dra och 9:de distrikten, att till vårdare inom det förra måtte utses Filaren Ivar Abrahamsson, Tegelvreten 4, i stället för till vårdare föreslagne Svarvaren Axel Bernhard Adamsson, och till vårdare inom det senare Träd-

gårdsarbetaren Vilhelm Björk, Rusthållarvägen 8, efter Lantbrukaren Herman Nordin, gällande valet av båda intill utgången av år 1937.

I avseende å frågan om efterträdare till Redaktionssekreteraren Henry Karlsson i av denne innehavda kommunala uppdrag föreslår beredningsutskottet val av Bokförlagsföreståndaren R. V. Hult till ledamot i nykterhetsnämnden intill utgången av år 1937, av Förrådsförmannen Hugo Fredriksson till suppleant i idrottsplatsstyrelsen intill utgången av år 1936, samt av Muraren O. M. Hellblom till ledamot i kommittén för avgivande av förslag till rationellt ordnande av byggnadsverksamheten i staden," och företogs nu ifrågavrande val, på sätt §§ 267—269 nedan vidare förmäles.

§ 267.

Ang. val av ledamöter och suppleanter i folkskolestyrelsen.

Till ledamöter i folkskolestyrelsen för åren 1936—1939 valdes med acklamation Bokföraren R. Söderquist, Studieledaren G. Sund, Rektorn F. Ericsson, Byggnadssnickaren David Johansson, Muraren O. M. Hellblom, Fru Agnes Söderquist, Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist, Redaktören And. Pers, Komministern E. Enochsson, Fru Ebba Berg och Ingenjören Nils Ramqvist.

Beträffande den ytterligare ledamot, stadsfullmäktige hade att utse för samma tid, valdes efter en stunds diskussion, under vilken Herrar Henning, Granér, Pers och Östlund förordade den i beredningsutskottets nu avlåtna skrivelse omförmälda reservationen samt Herr vice ordföranden yrkade, att stadsfullmäktige måtte följa majoritetens i beredningsutskottet förslag, genom sluten omröstning med 27 röster Folkskolläraren G. Leontein. 14 röster tillföllo Handelsträdgårdsmästaren Erik Billert.

Till suppleanter i folkskolestyrelsen likaledes för åren 1936—1939 valdes med acklamation Snickaren J. A. Grönberg, Metallarbetaren Gunnar Pettersson, Lektorn E. Zachrisson, Brandförmannen E. Johansson, Redaktören Sven Strömblad, Verkstadsarbetaren Ivar Andersson, Verkmästaren Gustaf Karlsson, Byggmästaren K. A. Darnell, Domkyrkosysslomannen Hugo Berggren, Fru Ebba Holmström, Bokhandlaren Ivar Wennberg och Handelsträdgårdsmästaren Erik Billert.

Det bestämdes enligt beredningsutskottets förslag, att suppleanterna skulle vara personliga för ledamöterna och inträda vid förfall för dem i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

Herr Lundgren lät till protokollet anteckna, att enligt hans mening stadsfullmäktige vid valet bort följa majoritetens inom beredningsutskottet förslag.

§ 268.

Till vårdare i fattigvårdsstyrelsens 2:dra distrikt för åren 1936—1937 efter fru Emma Eriksson, som på egen begäran entledigades från uppdraget, utsågs med acklamation Filaren Ivar Abrahamsson.

Ang. val av distriktschefer och vårdare i fattigvårdsstyrelsen.

Till distriktschef i 9:de fattigvårdsdistriktet för åren 1936—1937 efter Lindaren Fredr. Wetter, som på egen begäran entledigades från uppdraget, valdes med acklamation Tjänstemannen Hugo Lindgren.

Till vice distriktschef i samma distrikt för åren 1936—1939 valdes med acklamation Muraren Ludvig Gräns.

Till vårdare i distriktet efter lantbrukaren Herman Nordin, som på egen begäran entledigades från uppdraget, utsågs med acklamation Trädgårdsarbetaren Vilh. Björk.

§ 269.

I anledning av Redaktionssekreteraren Henry Karlssons avgång från nedan angivna uppdrag valdes i hans ställe enligt beredningsutskottets förslag med acklamation:

Ang. återbesättande av en del kommunala uppdrag efter Henry Karlsson.

till ledamot i *nykterhetsnämnden* intill utgången av år 1937 Bokförlagsföreståndaren R. V. Hult,

till suppleant i *idrottsplatsstyrelsen* intill utgången av år 1936 Förrådsförmannen Hugo Fredriksson, samt

till ledamot i *kommittén för avgivande av förslag till rationellt ordnande av byggnadsverksamheten i staden* Muraren O. M. Hellblom.

§ 270.

På förslag av Herr Keijser utsågs med acklamation till ordförande i stadsfullmäktige för år 1936 Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist.

Ang. val av ordförande i stadsfullmäktige för år 1936.

§ 271.

Till stadsfullmäktiges vice ordförande för nästa år valdes på förslag av Herr Falk med acklamation Herr Överingenjören Oscar Hellman.

Ang. val av vice ordförande i stadsfullmäktige för år 1936.

§ 272.

Företogs till behandling fråga om val av beredningsutskott för år 1936; och beslöto stadsfullmäktige härvid till en början enligt av Herr Keijser framställt förslag, att utskottet skulle bestå av nio ledamöter och lika antal suppleanter.

Ang. val av beredningsutskott.

Härefter valde stadsfullmäktige efter framställda förslag med acklamation till ordinarie ledamöter i utskottet Stuveriförmannen Carl Hellström, Bokförlagsföreståndaren R. V. Hult, Posttjänstemannen E. L. Östlund, Brandförmannen E. Johansson, Kassören Gösta Lundberg, Rektorn Hj. Thyresson, Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, Kaptenen G. Robsahm och Folkskolläraren G. Leontein samt till suppleanter Fru Ebba Berg, Verkmästaren Gust. Karlsson, Kontoristen Gösta Sjöberg, Förrådsförmannen Hugo Fredriksson och Valsverksarbetaren Gunnar Larsson att i nämnd ordning inträda vid förfall för någon eller några av Herrar Hellström, Hult, Östlund, Johansson och Lundberg, Överingenjören Oscar Hellman, Inköpschefen John Lundgren och Lasarettsläkaren I. Behring att inträda vid förfall för någon eller några av Herrar Thyresson, Karlsson och Robsahm samt Förste Baningenjören Carl Henning att inträda vid förfall för Herr Leontein.

§ 273.

Ang. stadsplaneändring beträffande kv. Karolina samt byggnadsbestämmelser för samma kv.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande december hade byggnadsnämnden i anledning därav, att sedan staden försålt mark tillhörande kvarteret Karolina, byggnadsnämnden efter ansökan från tomtägare inom kvarteret åt stadsingenjören uppdragit att inkomma med förslag till ändring i stadsplanen för kvarteret och stadsplanebestämmelser för detsamma, anhållit, att stadsfullmäktige ville hos konungens befallningshavande göra framställning om byggnadsförbud för kvarteret Karolina jämlikt bestämmelserna uti 15 § stadsplanelagen.

Drätselkammaren, som med skrivelse samma dag överlämnat ärendet till stadsfullmäktige för avgörande, hade därvid såsom eget yttrande tillstyrkt bifall till byggnadsnämndens hemställan.

Sedan stadsfullmäktige enhälligt medgivit, att detta ärende, ehuru icke upptaget i kallelsen till dagens sammanträde, nu finge företagas till slutligt avgörande, bifölllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 274.

Ang. dyrortsgraderade folkpensioner.

Genom resolution den 4 innevarande december hade Kungl. Socialdepartementet berett stadsfullmäktige tillfälle att före den 20 januari 1936 avgiva utlåtande över ett vid resolutionen fogat betänkande av särskilda sakkunnige rörande dyrortsgraderade folkpensioner.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden bemyndiga drätselkammaren, att, därest drätselkammaren så funne lämpligt, i ärendet avgiva yttrande å stadsfullmäktiges vägnar.

§ 275.

Föredrogs och lades till handlingarne Kungl. Maj:ts den 6 december 1935 givna resolution med fastställelse av taxa å hamnavgifter i Västerås att gälla från och med den 1 januari 1936 tills vidare intill utgången av år 1938.

Ang. Kungl. Maj:ts fastställelse av hamntaxa för Västerås stad.

§ 276.

Sedan magistraten genom resolution den 11 innevarande december infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Fru Olga Sjögren-Brusewitz hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka hade nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till stadsfullmäktige den 18 innevarande december anfört följande:

Ang. tillstånd för Olga Sjögren-Brusewitz att utskänka pilsnerdricka.

"Sökanden har övertagit den av Herr Erik Gustav Adolf Kollberg i fastigheten n:r 8 vid Nedre Trädgårdsgatan här i staden bedrivna matserveringsrörelsen, förenad med rätt för Herr Kollberg att utskänka pilsnerdricka till spisande gäster.

I ett handlingarna bilagt intyg avstår Herr Kollberg från den av honom innehavda utskänkningsrätten under förutsättning, att Fru Olga Sjögren-Brusewitz erhåller enahanda rätt.

Då sökanden är nyinflyttad till staden har nämnden verkställt undersökning beträffande henne och har därvid intet blivit känt, som bör hindra ett tillstyrkande från nämndens sida. Enligt godtagna principer anser nämnden emellertid, att utskänkningsrätten till en början endast bör beviljas för den återstående tid, under vilken Kollberg åtnjuter oktroj eller till och med den 30 september 1936.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså, att stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att Fru Olga Sjögren-Brusewitz beviljas tillstånd att till och med den 30 september 1936, med övertagande av den av Herr Erik Gustav Adolf Kollberg bedrivna utskänkningsrörelsen i lokaler i fastigheten n:r 8 vid Nedre Trädgårdsgatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Stadsfullmäktige medgåvo enhälligt, att detta ärende, ehuru icke upptaget i kallelsen till dagens sammanträde nu finge slutligen avgöras.

Härefter fattade stadsfullmäktige beslut i ärendet enligt nykterhetsnämndens förslag.

§ 277.

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 25 nästlidne november hade magistraten överlämnat av drätselkammaren upprättat förslag till utgifts- och

Ang. utgifts- och inkomst-

staten för år 1936. inkomststat för stadskommunen år 1936, över vilket förslag beredningsutskottet avgivit utlåtande den 4 innevarande december.

Vid föredragning av handlingarne i detta ärende, vilka funnos intagna under N:o 136 i stadsfullmäktiges tryckta handlingar för innevarande år och varav ett exemplar skulle biläggas detta protokoll, fattade stadsfullmäktige nedan antecknade beslut.

Före behandlingen av de särskilda punkterna i statförslaget uppstod en stunds överläggning rörande förslaget i allmänhet. Därunder yttrade sig Herrar Falk, Sundström och Pers.

Räntor och amorteringar.

Med godkännande av drätselkammarens förslag i avseende å under huvudtitlarne räntor och aktier samt kapitalavbetalningar upptagna utgifter och inkomster beslöto stadsfullmäktige särskilt att ingen utdelning för år 1935 skulle beräknas å stadens innehav av stamaktier i A.-Bol. Arbetarebostäder i Västerås.

Fattigvård.

Fattigvårdsstyrelsens särskilda förslag till budget för stadens fattigvård godkändes allenast med den av drätselkammaren förordade ändringen, att anslaget till oförutsedda utgifter för den yttre fattigvården skulle upptagas med 500 kronor i stället för av fattigvårdsstyrelsen begärda 1.000 kronor.

Barnavårdsnämnden.

Barnavårdsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag till stat för nämndens verksamhet godkändes i oförändrat skick.

Folkskolestyrelsen.

Enligt folkskolestyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta förslag beslöto stadsfullmäktige, att rätt för skolans lärare till uppflyttning i högre lönegrad skulle, även om anslag för ändamålet upptoges i staten, inträda endast under förutsättning, att statsbidrag för samma ändamål av statlig myndighet beviljades.

Beträffande folkskolestyrelsens hemställan, att den hittills arvodesavlönade skolsköterskebefattningen skulle uppföras på ordinarie stat, beslöto stadsfullmäktige enligt drätselkammarens förslag remittera denna framställning för yttrande till lönenämnden, och skulle i avvaktan på stadsfullmäktiges slutliga beslut i ärendet i staten reservationsvis upptagas det av styrelsen begärda anslaget till denna befattningshavares avlöning.

I fråga om folkskolestyrelsens hemställan om anslag till bostadstelefoner åt tillsyningsläraren och tillsyningslärarinnan i slöjd yrkades dels av Herrar Granér och Keijser bifall till folkskolestyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta förslag, dels ock av Herrar vice ordföranden och Engdahl avslag därå i enlighet med beredningsutskottets hemställan. Genom begärd och anställd omröstning biföllo stadsfullmäktige med 28 ja, emot 20 nej, avgivna för beredningsutskottets hemställan, folkskolestyrelsens och drätselkammarens förslag.

I övriga delar godkändes det föreliggande förslaget till utgifts- och inkomststat för folkskolan.

De särskilda staterna för fortsättningsskolan och högre folkskolan fastställdes enligt de föreliggande förslagen, dock med samma reservation i fråga om lärarnes vid högre folkskolan rätt till uppflyttning i högre lönegrad, som beslutats beträffande folkskolans lärarepersonal. *Fortsättningsskola. Högre folkskola.*

Efter yttrande av Herr Falk, som dock ej framställde något särskilt yrkande, beslöto stadsfullmäktige med godkännande av drätselkammarens beräkning av utgifterna för högre allmänna läroverket särskilt att av uttaxerade medel anslå ett belopp av 100.000 kronor till påbörjande av den om- och tillbyggnad av läroverkets hus, beträffande vilken utredning påginge genom en särskild av stadsfullmäktige tillsatt kommitté. *Allmänt läroverk.*

I enlighet med drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige för år 1936 av uttaxerade medel anvisa åt Västerås högre elementarläroverk för flickor förslagsvis 11.800 kronor för möjliggörande av nedsättning av terminsavgifterna i skolans fem lägsta klasser enligt de grunder, som funnes angivna i stadsfullmäktiges beslut i samma ämne den 31 maj 1935. *Högre flickskola.*

I övriga delar godkändes drätselkammarens förslag till beräkning av stadens utgifter för flickskolan.

Enligt drätselkammarens tillstyrkan beviljades Västerås Arbetareinstitut av uttaxerade medel ett anslag å 15.000 kronor för upprätthållande av institutets biblioteksverksamhet under år 1936. *Arbetareinstitutet.*

Beslöto stadsfullmäktige under hänvisning till den utfästelse stadsfullmäktige avgivit den 29 december 1922 för erhållande av statsbidrag till statens skolor för yrkesundervisning fastställa det uppgjorda statförslaget för ifrågavarande skolor för läsåret 1 juli 1936—30 juni 1937 samt för skolverksamheten under år 1936 av uttaxerade medel anvisa förslagsvis kronor 22.878:33. *Teknisk skola*

Anslogs till hyresbidrag för år 1936 åt rektor vid statens elektrotekniska fackskola i Västerås 2.000 kronor. *Elektroteknisk fackskola.*

Hälsovårdsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag till särskild utgifts- och inkomststat för nämndens verksamhet godkändes till alla delar; och beslöto stadsfullmäktige i samband härmed att av uttaxerade medel anvisa ett anslag å 4.000 kronor jämte fri lokal åt Västerås stads förening mot tuberkulos. *Hälso- och sjukvård.*

I fråga om drätselkammarens hemställan om anslag till breddning av Slottsgatan från Stora gatan till Trädgårdsgatan yrkades, dels av Herrar Sundström och vice ordföranden bifall till drätselkammarens förslag, dels av Herr Engdahl bifall till beredningsutskottets förslag, dels av Herr Ernst Johansson avslag å drätselkammarens framställning, dels ock slutligen av Herrar *Gatuläggning.*

Hult, Hedberg och Thyresson, att stadsfullmäktige måtte så till vida bifalla drätselkammarens förslag, att anslagsbeloppet reservationsvis upptoges i budgeten, men att frågan i övrigt återremitterades till drätselkammaren med uppdrag för drätselkammaren att efter hörande av planteringsnämnden inkomma till stadsfullmäktige med förnyad utredning i ärendet. Vid efter överläggningens slut först framställd proposition å återremissyrkandet och frågan om ärendets omedelbara avgörande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning, på sätt under överläggningen yrkats, återremittera framställningen till drätselkammaren. Vidare beslöto stadsfullmäktige, att ifrågavarande anslagsbelopp skulle reservationsvis uppföras i budgeten.

I övriga delar godkändes drätselkammarens förslag angående anslag för gatuläggningsändamål och beräkning av inkomsterna under ifrågavarande titel.

Vägar. Godkändes till alla delar det av drätselkammaren upprättade förslaget till utgifter och inkomster beträffande vägarne, vilket beslut således innefattade, att stadsfullmäktige för komplettering av stensättningen i Köpingsvägen mellan Västmannagatan och Djuphamnsvägen anvisat 86.000 kronor att utgå med 51.000 kronor av påräknat bidrag av automobilskattemedlens utjämningsandel och till återstående belopp, 35.000 kronor, av uttaxerade medel.

Planteringar. Planteringsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat för stadens parker och planteringar godkändes med den av drätselkammaren föreslagna ändringen, att planteringen av alléträd i Vasagatans fortsättning norrut för närvarande skulle avse endast sträckningen till Persbovägen och att för ändamålet skulle upptagas ett anslag av 500 kronor.

Gatubelysning. I fråga om anslag till nya gatulyktor yrkade dels Herr Sjöberg, med vilken Herrar Robsahm och Henning förenade sig, bifall till vatten- och gasverksstyrelsens förslag oförändrat, dels ock Herr Sundström bifall till drätselkammarens förslag. Sedan Herr ordföranden efter överläggningens slut framställt proposition å de sålunda gjorda yrkandena och beredningsutskottets förslag samt förklarat sig anse frågan om bifall till drätselkammarens förslag vara med övervägande ja besvarad och votering i anledning härav begärts samt till kontraproposition mot drätselkammarens förslag utan omröstning antagits Herr Sjöbergs yrkande, belöto stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 33 nej emot 13 ja, avgivna för bifall till drätselkammarens förslag, bifalla vatten- och gasverksstyrelsens i förevarande avseende gjorda framställning utan förändring.

Övriga poster under rubriken gatubelysning godkändes enligt det föreliggande förslaget.

Gaturenhållning. De av drätselkammaren begärda anslagen till gaturenhållning upptogos utan förändring.

I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 28 nästlidne november rörande nedsättning i w. c.-avgiften samt med iakttagande av hamnstyrelsens nedan omförmälda förslag beträffande muddring i Svartåmynningen godkändes förslaget till utgifts- och inkomststat för avloppsledningarne enligt drätselkammarens ändringsförslag. *Avloppsledningar.*

Hamnstyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta förslag till stater för den äldre hamnen och för djuphamnen godkändes till alla delar, varvid stadsfullmäktige särskilt beslöto, dels att det av stadsfullmäktige den 25 april 1935 anvisade anslaget å 35.000 kronor för uppmuddring av den öster om Lillån befintliga småbåtshamnen och utbyggnad av brygga i denna, för uppmuddring av gamla hamnbassängen samt av Svartåmynningen och utläggning i denna av en flytande vågbrytare skulle med 8.700 kronor gäldas av uttaxerade medel under avloppsledningarnes stat samt med återstående belopp 26.300 kronor gäldas av äldre hamnens inkomster med 2.630 kronor om året under 10 år, dels ock att överskottet å rörelsen för äldre hamnen, beräknat till kronor 34.160:03 skulle tagas i anspråk för gäldande av kostnad för östra kajens förut beslutade ombyggnad. *Hamnar.*

Lantegendomsnämndens förslag till utgifts- och inkomststater för renhållningsverket med svingården samt för stadens lantegendomar och skogar godkändes i oförändrat skick. *Renhållningsverk, svingård, lantegendomar och skogar.*

Godkändes till alla delar vatten- och gasverksstyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta förslag till utgifts- och inkomststater för vatten-, gas- och elektricitetsverken; och beslöto stadsfullmäktige i samband därmed *dels* godkänna vatten- och gasverksstyrelsens förslag till ändring av elektricitetsverkets taxor 1, 2, 3, 4, 7 och 8 a, vilka sålunda skulle erhålla den lydelse, som funnes angiven i bilaga till drätselkammarens betänkande, och träda i tillämpning från och med avläsningen för 1936 års första kvartal, *dels* att av elektricitetsverkets inkomster för 1936 anvisa 10.000 kronor för gäldande av del av kostnaden för den reparation av ackumulatorbatteriet, som av stadsfullmäktige beslutats den 29 augusti 1935, *dels ock* för nya serviser och diverse mindre ledningsanläggningar anvisa ett förslagsanslag av 30.000 kronor att gäldas av de tekniska verkens amorteringsfond. *Vatten-, gas- och elektricitetsverken.*

De av badhusstyrelsen uppgjorda förslagen till utgifts- och inkomststater för stadens kall- och varmbadhus godkändes med det av drätselkammaren förordade tillägget, att bland utgifterna för varmbadhuset skulle uppföras första årets amortering, 5.000 kronor, av det anslag å 25.000 kronor, som stadsfullmäktige den 31 oktober 1935 anvisat för tillbyggnad av varmbadhuset. *Kall- och varmbadhusen.*

Drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststater för båttrafiken och för grustaget godkändes. *Båttrafik och grustag.*

Brandväsen. Den särskilda av brandstyrelsen uppgjorda och av drätselkammaren tillstyrkta utgifts- och inkomststaten för stadens brandväsen godkändes i oförändrat skick.

Fastighetsförvaltning. Drätselkammarens statförslag beträffande utgifts- och inkomststater för stadens egendomar inom stadsplanen samt för jordar och andra fastigheter utom stadsplanen godkändes.

Magistrat och rådhusrätt. Godkändes magistratens förslag till utgiftsstat för magistraten och rådhusrätten.

Kronouppbörds- och exekutionsväsen. I fråga om magistratens hemställan om inrättande å kronouppbördskontoret av ytterligare en kvinnlig kontorsbiträdesbefattning av II klass beslöto stadsfullmäktige enligt drätselkammarens förslag remittera denna framställning till lönenämnden för utlåtande samt att, i avbidan på denna frågas slutliga avgörande, det av magistraten upptagna särskilda löneanslaget till den nya befattningen skulle utgå ur statförslaget, men å andra sidan det begärda anslaget till extra och tillfälliga biträden höjas med 2.100 kronor.

Beträffande förslaget om upptagande av ett anslag till semestervikarie åt exekutionsbiträdena skulle den gjorda framställningen enligt drätselkammarens förslag ej föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

I övriga delar godkändes det uppgjorda statförslaget för kronouppbörds- och exekutionsväsendet.

Polisväsen och fångvård. Polisnämndens förslag till utgifts- och inkomststat för polisväsen och fångvård godkändes till alla delar, varvid stadsfullmäktige särskilt beslöto att på av polisnämnden och drätselkammaren föreslagna villkor lämna det i förslaget upptagna anslaget å 1.000 kronor till bidrag för en polismans utbildning vid högre polisskolan.

Allmänna pensionsförsäkringen. Beträffande pensionsnämndens för äldre stadsområdet hemställan om förhöjning av anslaget till biträde åt nämndens ordförande yrkade dels Herrar Keijser och Hult, att förhöjningen enligt pensionsnämndens framställning skulle utgå med 600 kronor, dels ock Herr Sundström, att förhöjningen enligt drätselkammarens förslag skulle stanna vid 300 kronor. Genom begärd och anställd omröstning beslöto stadsfullmäktige med 30 nej emot 16 ja, avgivna för drätselkammarens förslag, bifalla pensionsnämndens hemställan.

I övrigt fastställdes det uppgjorda förslaget till utgiftsstat rörande den allmänna pensionsförsäkringen.

Stadsfullmäktige och drätselkammaren. Godkändes drätselkammarens förslag beträffande såväl utgifter som inkomster avseende under rubriken stadsfullmäktige och drätselkammaren samt automobiler uppförda belopp, därvid särskilt beviljades förhöjning av anslaget till extra biträden å ombudsmannaexpeditionen och stadskamrerarekontoret med 2.500 kronor och ett anslag för år 1936 å 1.800 kronor för tillfälligt sekreterarebiträde å stadskansliet.

Byggnadsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag till budget för nämndens verksamhet godkändes till alla delar. Härvid beslöto stadsfullmäktige särskilt att för anskaffande av en teodolit anvisa 3.000 kronor, att höja anslaget till arvode för ritbiträde åt stadsingenjören till 3.600 kronor samt att för år 1936 anvisa förslagsvis 2.000 kronor till extra biträden åt stadsingenjörskontoret. *Byggnadsnämnden.*

Jämlikt drätselkammarens förslag anvisade stadsfullmäktige för år 1936 till *Västerås Arbetsstugas* verksamhet 4.000 kronor, till *Västerås Barnhem för flickor* 1.000 kronor och till *Västerås Natthärbärge* 600 kronor att utgå av Sundinska donationsfondens för välgörande och allmännyttiga ändamål medel. *Sociala ändamål.*

Härefter beviljades utan omröstning enligt drätselkammarens tillstyrkan för år 1936 till främjande av nedan angivna institutioners verksamhet av uttaxerade medel följande anslagsbelopp:

Västerås Barnkrubbas Understödsförening		kr. 3.500:—
Västmanlands läns arbetsförmedlingsanstalt		„ 3.000:—
Barnhemmet Sparvboet		„ 600:—
Föreningen Vita Bandet till hyra för dess i en stadens fastighet upplåtna butikslägenhet under villkor, att föreningen överlämnade samma belopp till barnhemmet Sparvboet		„ 800:—
Frälsningsarméns slumstation i Västerås		„ 800:—
Frilufts- och folkkonserter till drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas		„ 2.300:—
Till sjukkasseverksamheten att utgå till Västerås erkända sjukkassa, ASEA-personalens erkända Centralsjukkassa och härvarande avdelning av Träarbetareförbundets enskilda centralsjukkassa såsom bidrag till förvaltnings- och dylika kostnader, motsvarande 1 krona 50 öre för varje i Västerås mantalsskriven fullt försäkrad medlem, förslagsvis		„ 14.000:—
Arosgårdens Intessentförening		„ 3.000:—
Stadens Nykterhetsnämnd:		
Övervakare, reservationsvis	1.000:—	
(alternativt 750 kronor)		
Alkoholistvård	1.500:—	
Diverse	200:—	„ 2.700:—
Arbetarnes Bildningsförbund för biblioteksverksamhet		„ 2.500:—
Föreningen Västerås Skollovskolonier		„ 11.000:—
Västerås Gymnastikförening		„ 1.000:—

Västmanlands läns Fornminnesförening .... kr. 3.000:—
Kristliga Föreningen av Unge Män i Västerås för social verksamhet .... „ 1.000:—

Taxeringsnämnderna.

I överensstämmelse med drätselkammarens hemställan beslöts, att arvodet till de av stadsfullmäktige valda ledamöterna i taxeringsnämnderna skulle utgå med 1 krona 40 öre per sammanträdestimma, dock högst 10 kronor per sammanträdesdag. Förslaget till beräkning av utgifter och inkomster under rubriken taxeringsnämnderna godkändes.

Diverse utgifter.

Till *Arbetslöshetskommitténs* verksamhet under år 1936 anvisades ett anslag av uttaxerade medel å 15.000 kronor.

Enligt drätselkammarens hemställan beviljade stadsfullmäktige att uttaxeras i 1936 års stat ett anslag å 65.000 kronor för avskrivning av stadskassans fordringar hos *Västerås Masugns Aktiebolag.*

Anvisades för täckning av utbetalade garantibelopp för utdelning å *Byggnadsaktiebolaget Mimers* preferensaktier av uttaxerade medel kronor 32.445:62.

Till påbörjande av *grundförstärkningsarbeten för stadshotellsbyggnaden* anslogs av uttaxerade medel i 1936 års budget 50.000 kronor.

Jämlikt drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige att för *restaurering av polis- och brandstationsbyggnaden* och påbörjande av *nybyggnad för polisväsendet och brandverket* av uttaxerade medel i 1936 års stat anslå 100.000 kronor.

Skatter.

Hundskatten för år 1936 bestämdes oförändrad till 25 kronor pr hund.

Den kommunala progressivskattens och nöjesskattens inkomstbelopp skulle beräknas enligt drätselkammarens förslag.

Sedan stadsfullmäktige den 31 oktober 1929 remitterat en av Herr Pers väckt motion om avsättande av inflytande nöjesskattemedel för åstadkommande av en biblioteksbyggnad hade drätselkammaren nu i samband med budgetförslagets upprättande hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, att det av Herr Pers framställda förslaget icke för närvarande skulle föranleda annan åtgärd, än att år 1936 av nöjesskattemedel skulle avsättas 25.000 kronor till kulturellt eller annat ideellt ändamål, varom stadsfullmäktige framdeles kunde komma att fatta beslut. Stadsfullmäktige bifö llo härutinnan drätselkammarens hemställan.

Med bifall till drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag samt med godkännande av drätselkammarens beräkning av avkortningssumman beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att för bestridande av stadens utgifter år 1936 skulle uttaxeras för år 1935 sju kronor 7 öre per skattekrona.

Slutligen godkände stadsfullmäktige i allt övrigt i överensstämmelse med drätselkammarens förslag och ovan antecknade beslut den föreliggande utgifts- och inkomststaten i dess helhet, därvid bestämdes, att de beslutade förändringarne i drätselkammarens förslag skulle utjämnas genom motsvarande jämkningar i förslagsanslagets belopp.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 24 december 1935.

ALB. LUNDKVIST.

O. M. Hellblom. *David Johansson.*

Offentligen uppläst den 24 december 1935, betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., V:ås

HANDLINGAR

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1935. Den 31 Januari. I.

N:o 1.

Drätselkammarens skrivelse ang. tillfällig upplåning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadens behov av penningmedel under innevarande år för bestridande dels av löpande utgifter i avvaktan på uppbörderna av kommunalutskylder och dels av utgifter, som slutligen skola gäldas med fasta lån, ävensom för hållande av nödiga förråd av materialer och förbrukningsartiklar samt för hållande av rörelsekapital åt stadens tekniska verk föranleder fortfarande såsom hittills tillfällig upplåning.

Drätselkammaren hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville bemyndiga ej mindre drätselkammaren att i bankinrättning eller eljes för stadens räkning upptaga tillfälliga lån för ovan angivna ändamål, i vad de avse drätselkammarens förvaltning till belopp, som drätselkammaren kan finna erforderligt, än även Vatten- och Gasverksstyrelsen att ikläda staden skuld genom upptagande av tillfälliga lån till erforderligt belopp för tillgodoseende av de tekniska verkens behov av rörelsekapital under år 1935.

Västerås den 3 januari 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 2.

Drätselkammarens skrivelse ang. resereglemente för Västerås stad.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 25 oktober 1934 beslöto stadsfullmäktige inhämta drätselkammarens yttrande över ett av lönenämnden framlagt förslag till kommunalt resereglemente. I anledning därav får drätselkammaren anföra följande.

Drätselkammaren har i fråga om reglementets innehåll en uppfattning, som i väsentliga stycken avviker från lönenämndens. Enligt drätselkammarens mening bör resegottgörelsen för förtroendemän mera särskiljas från gottgörelsen till tjänstemän och andra befattningshavare, än vad som skett i lönenämndens förslag, varjämte de förra, vilka icke åtnjuta lön eller arvode för sina uppdrag av staden, böra tillförsäkras något högre ersättning än de senare, för vilka bortovaron i anledning av tjänsteresa ej föranleder något löneavdrag. Vidare finner drätselkammaren det icke påkallat att i fråga om reseersättningen indela tjänstemännen i olika klasser. Även i anledning härav bör reseersättningen till dem hållas vid ett lämpligt medeltal, som icke kan komma upp så högt som den föreslagna ersättningen till förtroendemännen. Allenast för det fall, att tjänsteman deltager i gemensam resa med förtroendeman, bör av praktiska skäl göras sådant undantag, att tjänstemannen då åtnjuter samma ersättning som förtroendemännen. Slutligen har drätselkammaren velat införa en mindre ersättning, halft dagtraktamente, för viss del av dag av minst 4 och högst 8 timmar, i samband varmed den alltför långa tid av 6 timmar såsom del av dag, för vilken enligt lönenämndens förslag ingen som helst dagersättning skulle utgå, nedsatts till 4 timmar.

Med anledning av dessa ganska betydande avvikelser har drätselkammaren utarbetat ett eget förslag till resereglemente. I de delar, som ovan ej berörts, innehåller dock drätselkammarens förslag, med en del smärre avvikelser och redaktionella ändringar, i huvudsak samma bestämmelser som lönenämndens förslag.

Med stöd av det anförda får drätselkammaren sålunda för sin del föreslå, att stadsfullmäktige ville antaga bifogade av drätselkammaren upprättade förslag till resereglemente för Västerås stad.

Västerås den 17 januari 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 2.
Ang. resereglemente för Västerås stad.

DRÄTSELKAMMARENS FÖRSLAG TILL RESEREGLEMENTE FÖR VÄSTERÅS STAD.

Ledamöter av stadsfullmäktige samt andra kommunala förtroendemän ävensom befattningshavare i stadens tjänst äro berättigade till ersättning för de kostnader, som äro förenade med resor till annan ort i och för fullgörande av kommunalt uppdrag eller tjänst enligt följande grunder.

A). *Kommunala förtroendemän.*

1. Ersättningen utgår med 12 kronor i dagtraktamente, 6 kronor i nattlogiersättning samt med den verkliga kostnaden för själva resan, vilken sistnämnda kostnad ej må överstiga avgift för resa i 2:dra klass å järnväg jämte sovplats vid nattresa, hyttplats å båt, samt om och till den del resa med automobil, omnibus eller annat fortskaffningsmedel behöver användas, den kostnad som härav betingas, varvid i förekommande fall gällande taxor skola tillämpas.

2. Förtroendeman gottgöres därjämte för av bortovaron föranledd påvisbar förlust i arbetsförtjänst, beräknad efter högst 10 kronor pr dag.

3. Det särskilda uppdrag, som föranlett resan, skall vara givet av stadsfullmäktige eller annan kommunal styrelse, nämnd eller kommitté.

B). *Kommunal befattningshavare.*

4. Ersättningen utgår med 8 kronor i dagtraktamente, 6 kronor i nattlogiersättning samt med den verkliga kostnaden för själva resan, vilken sistnämnda kostnad ej må överstiga avgift för resa i 3:dje klass å järnväg jämte sovplats vid nattresa, salongsplats å båt samt om och till den del resa med automobil, omnibus eller annat fortskaffningsmedel behöver användas, den kostnad som härav betingas, varvid i förekommande fall gällande taxor skola tillämpas.

5. Företages resa i sällskap med kommunala förtroendemän för gemensamt uppdrag må ersättning jämväl till befattningshavare utgå enligt bestämmelserna i punkterna 1 och 2.

6. Resan skall vara beslutad av vederbörande styrelse, nämnd eller kommitté eller anbefalld av ordförande i sådan styrelse, nämnd eller kommitté eller ock av högste förvaltningschef.

7. Bidrag till resekostnader i andra fall än ovan avses, såsom för bevistande av kongresser, föreningsmöten och dylikt, må kunna utgivas enligt beslut av den kommunala myndighet, under vilken befattningshavaren lyder.

N:o 2.
Ang. resereglemente för Västerås stad.

C). *Allmänna bestämmelser.*

8. Dagtraktamente utgår icke för del av dag, som är mindre än 4 timmar. För del av dag som uppgår till minst 4 timmar, men understiger 8 timmar, utgår halvt dagtraktamente. Med dag förstås tiden mellan kl. 6 f. m. och kl. 12 midnatt. Nattlogiersättning utgår endast i det fall att resan varit förenad med uppehåll å annan ort och nattlogi där måst anlitas.

9. Ersättning må ej avse längre tid än som för uppdragets fullgörande är nödvändigt. Resa bör planläggas så, att den med nödig hänsyn till uppdragets fullgörande, för staden medför lägsta möjliga kostnad.

10. För reseutgifternas bestridande må i mån av behov förskott utgivas.

11. I reseräkning skall uppgivas resans ändamål, beslut eller annan omständighet, som påkallat resan, färdsätt samt tidpunkterna för avresa och återkomst.

12. Vid resor utom Sverige utgår ersättning enligt grunder, som för varje fall bestämmas av stadsfullmäktige eller vederbörande styrelse, som beslutat om sådan resas företagande.

13. Frågor rörande tolkningen och tillämpningen av detta reglemente avgöres i tveksamma fall av lönenämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Kostnader för resor, företagna av stadens förtroendemän eller befattningshavare för fullgörande av uppdrag eller tjänst ha hittills utgått efter regler, som utvecklat sig ur praxis men ej efter bestämmelser i ett i vederbörlig ordning antaget resereglemente.

Vid flera tillfällen och senast av stadens revisorer i berättelsen över revisionen av stadens räkenskaper för år 1933 har detta förhållande påtalats som en brist i förvaltningsmaskineriet.

Till bot härför framlägger lönenämnden nu efter företagen utredning ett förslag till reglemente för resor i stadens ärenden, och får i avseende därå anföra följande.

Vid utarbetande av detta förslag har det varit lönenämnden angeläget att få bestämmelserna så uttömmande som möjligt för alla resefall och samtidigt så lättfattliga och enkla som ärendets beskaffenhet medgivit, och hava därvid såväl statens resereglemente som kommunala resereglementen, där sådana funnits antagna, varit förebilder.

I avseende å den föreslagna uppdelningen allt efter inkomst av de resande i olika grupper med olika resekostnadsersättning, är detta såväl i statens resereglemente och så gott som undantagslöst i de kommunala resereglementena vedertagt bruk, och kan lämpligheten härav i betraktande av denna enhällighet och den erfarenhet, varpå den grundats, knappast ifrågasättas.

I fråga om avvägningen av de kostnader, som äro förenade med uppehåll å annan ort, äro de föreslagna beloppen i överensstämmelse med vad som å andra orter utgår. Något motiv för en avvikelse härifrån har lönenämnden icke funnit föreligga.

N:o 2. *Ang. resereglemente för Västerås stad.*

Bestämmelserna i förslaget i övrigt synes icke påkalla någon särskild utläggning, då de tydligt tala för sig själva.

Med bifogande av en redogörelse över stadens utgifter för resor och dagtraktamenten under år 1933 hemställer lönenämnden att stadsfullmäktige ville till efterrättelse antaga förslaget, sådant det formulerats i bilaga till denna skrivelse.

Västerås den 8 oktober 1934.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

LÖNENÄMNDENS
FÖRSLAG TILL
RESEREGLEMENTE FÖR VÄSTERÅS STAD.

Ledamot av stadsfullmäktige samt annan kommunal förtroendeman ävensom å fast lönestat anställd kommunal befattningshavare är berättigad till ersättning för de kostnader, som äro förenade med resor till annan ort i och för fullgörande av kommunalt uppdrag eller tjänst enligt följande grunder.

Resekostnaden uppdelas i dagtraktamente och nattlogiersättning samt färdsättskostnad. Dagtraktamente utgår med 10 kronor och nattlogiersättning med 8 kronor, när resan företages av stadens förtroendeman eller befattningshavare i lönegrupperna 30—64 i lönestaten (grupp I) och med 7 kronor resp. 5 kronor för annan stadens befattningshavare (grupp II).

Dagtraktamente utgår icke för del av dag, som är mindre än 6 timmar. Nattlogiersättning utgår endast i det fall att resan varit förenad med uppehåll å annan ort och nattlogi där måst anlitas.

Färdsättskostnad i grupp I motsvarar kostnaden för resa i 2:dra klass å järnväg jämte sovplats vid nattresa och i hyttplats å båt och i grupp II med kostnad för resa i 3:dje klass å järnväg jämte sovplats vid nattresa och med salongsplats å båt. Måste för resa eller del av resa annat färdsätt än ovan angivna anlitas, utgår ersättning motsvarande den verkliga resekostnaden; vid resa med bil efter fastställda taxor. Ej må debiteras högre färdsättskostnad än som verkligen utgivits.

Resan må ej draga längre tid än som för uppdragets fullgörande är nödvändigt.

N:o 2.
Ang. resereglemente för Västerås stad.

Med dag förstås i detta reglemente tiden mellan kl. 6 och 24 och med natt övrig del av dygnet.

Förtroendeman, som på grund av resa i stadens ärenden förlorar lön, arvode eller arbetsförtjänst, må efter prövning av lönenämnden äga rätt att av staden erhålla motsvarande vederlag, dock högst 10 kronor pr dag, varvid del av dag skall räknas som hel dag.

För reseutgifternas bestridande må i mån av behov förskott utgivas.

Befattningshavares resa må anträdas endast efter särskilt uppdrag av styrelse eller nämnd eller efter tillstånd av vederbörande ordförande eller tjänstförrättande ordförande.

Resa av kommunal förtroendeman skall för att berättiga till ersättning vara beslutad av stadsfullmäktige eller vederbörande styrelse eller nämnd.

I räkning å resekostnads- och traktamentsersättning skall uppgivas resans ändamål, beslut eller annan omständighet, som påkallat resan, färdsätt samt tid för avresa och återkomst.

Bidrag av stadens medel till resekostnader i andra fall än förut avses, såsom för bevistande av kongresser, föreningsmöten o. d. må lämnas efter avgörande av den kommunala myndighet, som beslutat om resan, dock må sådant bidrag med undantag, som omförmäles i nästa mom. i intet fall utgå med högre belopp än de i detta reglemente fastställda.

Vid resor utom Sverige utgår ersättning enligt särskilt beslut av stadsfullmäktige eller vederbörande styrelse eller nämnd, som beslutat om sådan resas företagande.

Frågor rörande tolkningen och tillämpningen av detta reglemente avgöres i tveksamma fall av lönenämnden.

Vid resa, företagen av å extra stat anställd befattningshavare eller av tjänstförrättande vikarie, skola ovanstående bestämmelser i tillämpliga delar vara gällande.

N:o 3.

Drätselkammarens skrivelse ang. ordnande av en gångstig vid västra Svartåstranden mellan kvarndammen och Skerikesbron.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 8 nästlidne oktober, som för förberedande behandling ingivits till drätselkammaren, har planteringsnämnden anhållit om ett anslag å 3,000 kronor för anläggande av en gångstig jämte strandskoning utmed västra Svartåstranden mellan kvarnfallet och Skerikesbron. Med överlämnande av denna framställning till stadsfullmäktiges prövning får drätselkammaren såsom eget utlåtande i ärendet anföra följande.

N:o 3. *Ang. ordnande av en gångstig vid västra Svartåstranden mellan kvarndammen och Skerikesbron.*

Byggnadschefen har i avgivet yttrande till drätselkammaren i ärendet anfört, att gångstigen torde kunna utföras för ett belopp av 3,500 kronor, under förutsättning att arbetet verkställes vid lämplig väderlek under varm årstid, att vägen lägges tre till fyra meter från stranden, så att denna icke beröres av arbetet utan kan bibehållas i det skick den nu har samt att de förekommande mindre ravinerna icke utfyllas utan passeras med tillhjälp av med räcke försedda enkla spänger.

Drätselkammaren har intet att erinra emot, att detta arbete kommer till utförande, dock under villkor att det verkställes i enlighet med byggnadschefens ändringsförslag. Utförandet enligt planteringsnämndens förslag skulle komma att draga en oproportionerligt stor kostnad. Enbart strandskoningen, som ej kan utföras som en stenslänt, då denna ej skulle ligga kvar vid den tvärdjupa stranden, utan måste anordnas som en träspånt, kan beräknas kosta omkring 9,000 kronor.

Drätselkammaren föreslår alltså, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för utförande av en gångstig vid västra Svartåstranden mellan kvarndammen och Skerikesbron ställa till planteringsnämndens förfogande ett belopp av högst 3,500 kronor, att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 17 januari 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Ordnandet av Åstigen mellan Skarpskyttebron och fallet vid Kvarndammen, som skett efter det anslag av Stadsfullmäktige anvisats tillförde staden ett parti av verklig naturskönhet. Allmänheten har också uppskattat detta och utnyttjat stigen synnerligen livligt. Från många håll har uttalats önskvärdheten av att anläggningen skulle utsträckas till Skerikesbron. Då planteringsnämnden nu framlägger förslag om anläggande av en stig å åbrinken mellan Västerås kvarn och Skerikesbron sker det ej blott av den önskan, att stadens allmänhet skall beredas större möjligheter att vandra utefter den vackra kvarndammen, utan även med hänsyn till att annat ordinarie arbete icke kan beredas de inom planteringsförvaltningen anställda kommunalarbetarne.

N:o 3.
Ang. ordnande av en gångstig vid västra Svartåstranden mellan kvarndammen och Skerikesbron.

En närmare undersökning av sluttningen väster om ån mellan fallet vid kvarnen och Skerikesbron ger vid handen, att ett framdragande av Åstigen över detta område låter sig göra utan allt för stora kostnader. På en del ställen är schaktning nödvändig och på andra ställen åter är det behövligt att göra en del utfyllnader och strandskoningar. I större delen av stigens sträckning är emellertid detta icke nödvändigt. Närmast Skerikesbron anlägges en trappa av samma beskaffenhet, som den tidigare anlagda väster om fallet vid kvarnen. Genom ordnandet av denna gångväg kunna de promenerande få tillgång till ett av stadens allra vackraste partier, som nu endast kan ses från fördämningsbron eller Skerikesbron. En gångväg här, så nära vattnet som möjligt, blir ett värdefullt tillskott till stadens naturtillgångar.

Kostnaderna för denna anläggning, som är 300 meter lång, belöpa sig enligt av stadsträdgårdsmästaren uppgjorda beräkningar till c:a 3,000 kronor.

Schaktning och planering samt ditforsling av fyllning ..	1,500: —
Körning av sten samt läggning av strandskoning	1,200: —
Grus och pinnmo	300: —
Kronor	3,000: —

Planteringsnämnden hemställer alltså att Stadsfullmäktige ville för bestridande av kostnaderna för anläggande av en stig i västra åbrinken mellan kvarnfallet och Skerikesbron anvisa 3,000 kronor.

Västerås den 8 oktober 1934.

För Planteringsnämnden:

AND. PERS.

/*Eric Plantin.*

N:o 4.

Drätselkammarens skrivelse ang. dyrtidstillägg å vissa äldre pensioner.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna till stadsfullmäktiges prövning närlagda skrivelse från lönenämnden angående dyrtidstillägg för år 1935 å vissa pensioner och pensionsersättningar och därvid tillstyrka bifall till lönenämndens förslag.

Västerås den 17 januari 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning därav att av stadsfullmäktige den 16 december 1929 antagen pensionsstat för stadens befattningshavare icke är gällande för de befattningshavare och änkor efter befattningshavare som dessförinnan erhållit pension eller pensionsersättning i följd varav å dessa pensioner och ersättningar utgående dyrtidstillägg tills vidare måste bibehållas, föreslår lönenämnden att stadsfullmäktige ville besluta, att hittills gällande bestämmelser angående dyrtidstillägg å här förut angivna pensioner och pensionsersättningar måtte tills vidare vara gällande även under år 1935.

Västerås den 9 januari 1935.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 5.

Drätselkammarens skrivelse ang. värdesättning av tjänstebeklädnadsförmån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna till stadsfullmäktiges prövning närlagda skrivelse från lönenämnden angående värdet av beklädnadsförmån för vissa av stadens befattningshavare för år 1935 och därvid tillstyrka bifall till lönenämndens förslag.

Västerås den 17 januari 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lönenämnden ifrågasätter icke för innevarande år någon ändring i förut enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 januari 1934 åsatt värde å beklädnadsförmån, där sådan ingår i löneförmånerna för stadens befattningshavare och ej heller i kontant uppburen slitningsersättning för viss polispersonal, och får alltså föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta att för år 1935 bestämma värdet av förmån av fri beklädnad för en var av personalen vid polisverket till 215 kronor, vid brandverket till 170 kronor och vid renhållningsverket till 60 kronor, samt att kriminalkonstapel och kriminalöverkonstapel för samma år tillkommande slitningsersättning skall utgå med 215 kronor och att anslag härför i enlighet härmed beräknas i utgiftsstaten.

Västerås den 9 januari 1935.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 6.

Drätselkammarens skrivelse ang. värdesättning av bostad och bränsle.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna till stadsfullmäktiges prövning närlagda skrivelse från lönenämnden angående värdesättning för år 1935 av en del befattningshavare tillkommande förmån av fri bostad och vedbrand och därvid tillstyrka bifall till lönenämndens förslag.

Västerås den 17 januari 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Någon ändring för år 1935 uti av stadsfullmäktige den 26 april 1934 antagna bestämmelser angående värdesättning av befattningshavare tillkommande förmån av fri bostad och vedbrand, har lönenämnden ansett icke vara av förhållandena påkallad och hemställer förty, att stadsfullmäktige ville besluta för år 1935 fastställa följande värden därå eller

för bostad i logement	kr.	264: —
för ett rum och kök		425: —
för två rum och kök		700: —
för tre rum och kök		1,000: —
för fyra rum och kök		1,250: —
för stadens jordbruksförvaltare tillhandahållen bostad å fem rum och kök jämte övriga förmåner		1,600: —

och förmån av fritt bränsle följande värden:

för ett rum och kök	100: —
för två rum och kök	140: —
för tre rum och kök	180: —
för fyra rum och kök	220: —

även som bestämma, att i lönestaten upptagna lönebelopp skola minskas med belopp, motsvarande dessa värden.

Västerås den 9 januari 1935.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 7.

Drätselkammarens skrivelse ang. lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna till stadsfullmäktiges prövning närlagda skrivelse från lönenämnden angående lönebestämmelser år 1935 för folkskolans samt högre folkskolans lärarepersonal och därvid tillstyrka bifall till lönenämndens förslag.

Västerås den 17 januari 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 26 april 1934 fastställde stadsfullmäktige lönebestämmelser att gälla tillsvidare under år 1934 för folk- och småskolans samt högre folkskolans lärarepersonal (Stadsfullmäktiges protokoll för angiven dag § 72).

I anledning av att därefter enligt lönenämndens åsikt icke något förhållande inträtt, som för innevarande år påkallar en avvikelse från hittills gällande bestämmelser — i avseende å värdering av in natura åtnjuten vedbrand och ersättning för sådan förmån, där den ej åtnjutes in natura, har under år 1934 vidtagits en reglering — hemställer lönenämnden, att bestämmelserna måtte förlängas att gälla tillsvidare under innevarande år med vanlig reservation för den ändring, som kan föranledas av en statlig lönereglering för denna personal och att stadsfullmäktige ville med detta förbehåll fastställa följande bestämmelser att tillsvidare gälla under år 1935.

Lönebestämmelser rörande folk- och småskolans samt högre folkskolans lärarepersonal.

a) För folk- och småskolans samt högre folkskolans lärare och lärarinnor skall avlöningen utgöra:

1) lagstadgad minimilön;

2) statens dyrtidstillägg och tillfällig löneförbättring;

3) lagstadgad ersättning för övertidsläsning;

N:o 7. *Ang. lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal.*

4) ersättning för bostad och bränsle, där dessa förmåner ej lämnas in natura, skall utgå med:

för ett rum och kök	550: —
för två rum och kök	850: —
för tre rum och kök	1,150: —
för fyra rum och kök	1,450: —

för bränsle för ovan nämnda lägenhetsstorlekar med resp. 100, 140, 180 och 220 kronor.

De lärare, som bebo staden tillhöriga lärarebostäder i den egentliga staden, skola härför vidkännas löneavdrag, motsvarande den ersättning, som för bostad enligt ovan skall utgå;

5) Ortstillägg för ordinarie och e. o. folkskollärare samt för folk- och småsmåskollärarinna med 300 kronor för manlig befattningshavare och 200 kronor för kvinnlig befattningshavare;

6) kommunalt dyrtidstillägg, utgående på den del av den kontanta delen av minimiavlöningen (således ej å bostads- och bränsleersättningarne), varå statens dyrtidstillägg för folkskolans lärare ej beräknas och å ersättning för övertidsläsning efter samma grunder, som om, de belopp, varå det utgår, tillhörde det dyrtidstilläggsunderlag, varå statens dyrtidstillägg beräknas.

Det kommunala dyrtidstillägget utbetalas liksom det statliga enligt därom gällande författningsbestämmelser månadsvis i efterskott.

b) För fast anställd lärare i övningsämne med årslön skola löneförmånerna utgöra;

för slöjdlärarinna: småskollärarinnas löneförmån med tillägg av 100 kronor jämte därå belöpande dyrtidstillägg, beräknat på sätt ovan angivits;

för skolkökslärarinna: småskollärarinnas löneförmåner med tillägg av 300 kronor jämte därå belöpande dyrtidstillägg, beräknat på sätt ovan angivits;

för slöjdlärare: folkskollärarinnas löneförmåner med tillämpning i förekommande fall av statens dyrtidstilläggsbestämmelser rörande familjeförsörjare.

Västerås den 9 januari 1935.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

N:o 8.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggspension åt en småskollärarinna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna till stadsfullmäktiges prövning närlagda skrivelse från lönenämnden angående tilläggspension åt f. småskollärarinnan Agnes Vilhelmina Pettersson och därvid tillstyrka bifall till lönenämndens förslag.

Västerås den 17 januari 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till lönenämnden har folkskolestyrelsen härstädes med anmälan, att Småskollärarinnan Agnes Vilhelmina Pettersson på grund av uppnådd pensionsålder erhållit avsked från den 22 januari 1935 efter att hava varit vid stadens folkskolor anställd från den 1 juli 1901, anhållit att Pettersson måtte berättigas uppbära kommunal tilläggspension från den 1 nästkommande februari.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 maj 1928 äro lärarekrafterna i läsämnen vid folkskolorna tillförsäkrade kommunal tilläggspension, utgående med 65 % å ersättning för bostad och vedbrand, ortstillägg samt ersättning för övertidsläsning jämte dyrtidstillägg därå, därvid tillika föreskrivits, att för full pension erfordras 30 tjänsteår.

För småskollärarinna är underlaget för pensioneringen enligt hittills gällande och för år 1935 föreslagna grunder 1,002 kronor 40 öre enligt följande uppställning: ersättning för bostad 550, vedbrand 100, ortstillägg 200, övertidsläsning i högsta lönegraden 120 och dyrtidstillägg därå 32:40.

Uträknat för fröken Pettersson, som innehar för erhållande av full pension föreskriven tjänstetid, skulle den årliga pensionen utgå med 651 kronor.

Lönenämnden hemställer att stadsfullmäktige ville besluta förklara Småskollärarinnan Pettersson berättigad att från den 1 februari 1935 tills vidare och så länge som gällande bestämmelser för avlöning av folkskolornas lä-

rarepersonal och för dess pensionering äro i kraft, åtnjuta en årlig kommunal tilläggspension å 651 kronor, att utgå av uttaxerade medel å folkskolans stat.

N:o 8. *Ang. tilläggspension åt en småskollärarinna.*

Västerås den 9 januari 1935.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Lönenämnden i Västerås.

Sedan Statens pensionsanstalt meddelat, att småskollärarinnan Agnes Vilhelmina Pettersson förklarats berättigad att uppbära hel tjänstepension, att utgå "från och med månaden näst efter den, under vilken, efter erhållet avsked, befattningen frånträtts", har folkskolestyrelsen beviljat Pettersson avsked från och med den 22 januari 1935.

Med anledning härav får styrelsen hemställa, att tilläggspension beviljas henne, att utgå från och med den 1 februari 1935.

Pettersson, som är född den 21/1 1875, har tjänstgjort vid Västerås folkskolor som ordinarie småskollärarinna fr. o. m. 1/7 1901 t. o. m. den dag, från vilken hon erhållit begärt avsked.

Västerås den 30/10 1934.

För Västerås folkskolestyrelse:

RICH. SÖDERQUIST.

|Em. Granér.

N:o 9.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggspension åt en folkskollärarinna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna till stadsfullmäktiges prövning närlagda skrivelse från lönenämnden angående tilläggspension åt f. folkskollärarinnan Ester Maria Kolmodin och därvid tillstyrka bifall till lönenämndens förslag.

Västerås den 17 januari 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till lönenämnden har folkskolestyrelsen härstädes med anmälan att Folkskollärarinnan Ester Maria Kolmodin på grund av uppnådd pensionsålder efter att hava varit vid stadens folkskolor anställd från den 1 juli 1902 erhållit avsked från och med den 15 november 1934 anhållit att Kolmodin måtte berättigas uppbära kommunal tilläggspension från den 1 december 1934.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 maj 1928 äro lärarekrafterna i läsämnen vid folkskolorna tillförsäkrade kommunal tilläggspension, utgående med 65 % å ersättning för bostad och vedbrand, ortstillägg samt ersättning för övertidsläsning jämte dyrtidstillägg därå, därvid tillika föreskrivits att för full pension erfordrades 30 tjänsteår.

För folkskollärarinna är underlaget för pensioneringen enligt hittills gällande och för år 1935 föreslagna grunder 1,421 kronor 14 öre enligt följande uppställning: ersättning för bostad 850, vedbrand 140, ortstillägg 200, ersättning för övertidsläsning i högsta lönegraden 182 samt dyrtidstillägg därå 49 kronor 14 öre.

Uträknat för Fröken Kolmodin, som innehar för erhållande av full pension föreskriven tjänstetid, skulle den årliga pensionen utgå med 923 kronor.

Lönenämnden hemställer att stadsfullmäktige ville besluta förklara f. Folkskollärarinnan Kolmodin berättigad att från den 1 december 1934 tills

vidare och så länge som gällande bestämmelser för avlöning av folkskolornas lärarepersonal och för dess pensionering äro i kraft åtnjuta en årlig kommunal tilläggspension å 923 kronor, att utgå av uttaxerade medel å folkskolans stat. **N:o 9.** ***Ang. tilläggspension åt en folkskollärarinna.***

Västerås den 9 januari 1935.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Lönenämnden i Västerås.

Sedan Statens pensionsanstalt meddelat, att folkskollärarinnan Ester Maria Kolmodin förklarats berättigad att uppbära hel tjänstepension, att utgå "från och med månaden näst efter den, under vilken, efter erhållet avsked befattningen frånträtts", har folkskolestyrelsen beviljat Kolmodin avsked från och med den 5 november 1934.

Med anledning härav får styrelsen hemställa, att tilläggspension beviljas henne, att utgå från och med 1 december 1934.

Kolmodin, som är född den 4/11 1874, har tjänstgjort vid Västerås folkskolor som extra ordinarie folkskollärarinna tiden 1/7 1902—30/6 1904 och som ordinarie folkskollärarinna från och med 1/7 1904 t. o. m. den dag, från vilken hon erhållit begärt avsked.

Västerås den 30/10 1934.

För Västerås folkskolestyrelse:

RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

N:o 10.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändring av § 2 mom. c) i pensionsreglementena för stadens befattningshavare och arbetare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna till stadsfullmäktiges prövning närlagda skrivelse från lönenämnden med förslag angående ändring av § 2 mom. c) i pensionsreglementet för stadens befattningshavare och därvid, enär ändringen synes drätselkammaren ändamålsenlig, tillstyrka bifall till lönenämndens förslag.

Tillika får drätselkammaren föreslå — något som lönenämnden sannolikt väl även avsett — att samma ändring beslutas i § 2 mom. c) i pensionsreglementet för stadens arbetare.

Västerås den 17 januari 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti § 2 mom. c i reglementet för pensionering av stadens befattningshavare inträder för befattningshavare rätt att uppbära förtidspension om han till följd av sjukdom, vanförhet eller lyte, som ej uppkommit vid olycksfall i tjänst eller under tjänsteutövning under mer än 3/4 av tre på varandra följande år varit och av den myndighet, som tillsätter befattningen efter inhämtat läkarutlåtande, anses vara för framtiden oförmögen att sköta sin eller annan likställd eller likartad befattning i stadens tjänst. Denna bestämmelse kompletteras av föreskrift uti § 4 mom. 2 i reglementet angående skyldighet för befattningshavare att efter beslut av myndighet som nyss sagts avgå ur tjänst.

Bestämmelsen uti § 2 mom c. enligt dess nuvarande formulering har visat sig vara svår att upprätthålla — i något fall har förtidspensionering då förutsättningen i övrigt förelegat av Stadsfullmäktige blivit beslutad efter

kortare tids oförmåga att på grund av sjukdom utöva en tjänst. Förutsatt att läkareutlåtande enligt vilken den framtida tjänsteodugligheten är intygad, föreligger, kan enligt lönenämndens åsikt någon olägenhet icke vara förenad med, att tiden efter vilken förtidspensionering kan ske inskränkes förslagsvis till ett år. Man kan i detta sammanhang ej heller bortse från olämpligheten av att en befattning är besatt med en innehavare som på grund av sjukdom icke kan sköta befattningen under en längre tid och olägenheten med ett därav föranlett vikariatsystem. En ändring i bestämmelsen, som öppnar utväg att kunna förtidspensionera en befattningshavare tidigare än efter tre år, framstår även ur denna synpunkt som en önskvärdhet.

N:o 10. *Ang. ändring av § 2 mom. c) i pensionsreglementena för stadens befattningshavare och arbetare.*

Bestämmelsen om att den befattningshavaren överordnade myndigheten skall ingå i en prövning av frågan, huruvida befattningshavaren är oförmögen att sköta annan likställd eller likartad befattning i stadens tjänst kan vara oförenlig med annan myndighets förvaltningsbefogenhet och bör därför ur § 2 mom. C. utgå.

Med detta anförda som motivering hemställer lönenämnden, att stadsfullmäktige ville besluta, att § 2 mom. c. i pensionsreglementet skall erhålla följande lydelse:

> "då han till följd av sjukdom, vanförhet eller lyte i andra fall än under b) sägs eller eljes till följd av nedsatt arbetsförmåga under mer än tre fjärdedelar av ett år varit och av den myndighet som under b) sägs efter inhämtat läkarutlåtande anses för framtiden oförmögen att sköta sin tjänst."

Västerås den 9 januari 1935.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 11.

Drätselkammarens och lönenämndens yttranden ang. ändring av § 4 i pensionsreglementet för stadens befattningshavare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 6 nästlidne december har magistraten föreslagit viss ändring av § 4 i pensionsreglementet för stadens befattningshavare.

Sedan stadsfullmäktige den 17 i samma månad beslutat remittera framställningen till lönenämnden och drätselkammaren för utlåtande har lönenämnden i skrivelse den 9 innevarande januari tillstyrkt bifall till magistratens förslag.

Drätselkammaren får jämväl för sin del tillstyrka förslaget.

Västerås den 17 januari 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter remiss enligt beslut av stadsfullmäktige den 17 december 1934 av förslag av magistraten angående ändring uti § 4 i reglementet för pensionering av stadens befattningshavare avseende att få denna paragraf i överensstämmelse med Kungl. kungörelsen den 9 november 1934 angående skyldighet för befattningshavare vid rådhusrätt och magistrat att avgå vid viss ålder, får lönenämnden såsom yttrande i ärendet hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta i enlighet med magistratens framställning.

Västerås den 9 januari 1935.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 11.
Ang. ändring av § 4 i pensionsreglementet för stadens befattningshavare.

Genom Kungl. Maj:ts kungörelse den 9 november 1934, som träder i kraft den 1 januari 1935 och äger tillämpning å Västerås, har förordnats om skyldighet för befattningshavare vid rådhusrätt och magistrat att avgå från tjänst vid utgången av den månad befattningshavaren fyller 67 år, för så vitt icke tidigare avgångsålder är stadgad, i vilket fall detta skall lända till efterrättelse. Kungörelsen äger dock icke tillämpning å befattningshavare som före den 1 november 1935 utnämnts till sin tjänst.

Enligt den nuvarande lydelsen av det för Västerås stads befattningshavare gällande pensionsreglementet är möjlighet öppen för nämnda befattningshavare att kvarstå i tjänst längre tid än den i ovannämnda kungörelse bestämda.

Som pensionsreglementet förty synes böra bringas i överensstämmelse med innehållet i berörda kungörelse får Magistraten föreslå att Stadsfullmäktige ville fatta beslut om erforderlig ändring i pensionsreglementet samt om ändringens ikraftträdande från den 1 januari 1935.

Ändringen torde lämpligen kunna verkställas genom en sådan omredigering av innehållet i pensionsreglementets 4 § att densamma erhölle följande lydelse: ”Befattningshavare, som uppnått den för rätt till ålderspension i § 3 stadgade levnadsålder, är skyldig att från tjänsten avgå; dock må, där ej annorlunda är särskilt stadgat, vederbörande myndighet, där myndigheten är kollegial för så vitt minst 2/3 av antalet ledamöter i myndigheten därom äro ense, låta uppå ansökan av befattningshavaren för ett år i sänder och för en sammanlagd tid av högst tre år med avskedet anstå, därest befattningshavaren prövas fortfarande kunna på ett tillfredsställande sätt sköta sin befattning.”

Västerås rådhus den 6 december 1934.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

| I. Bergström.

N:o 12.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till flickläroverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande till stadsfullmäktiges prövning av närlagda skrivelse från styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor angående fortsatt bidrag till läroverket får drätselkammaren, under erinran att framställningen avser anslag för ändamålet enligt oförändrade grunder, såsom eget yttrande i ärendet tillstyrka den gjorda framställningen och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

N:o 12.
Ang. anslag ill flickläroverket.

dels att för tiden 1 juli 1935—30 juni 1936 anslå 7,447 kronor, motsvarande ränta efter 5½ % å stadens andel i byggnadskostnaden för läroverkets fastighet, 135,000 kronor, samt 1,650 kronor, motsvarande ränta efter samma procentsats å ett stadens lån till läroverket, stort 30,000 kronor,

dels att för samma tid bidraga till de vid läroverket anställda lärarinnornas ålderstillägg och pensionsavgifter med, vad angår ålderstilläggen, halva det belopp, staden anslår för samma tid samt beträffande pensionsavgifterna i överensstämmelse med stadsfullmäktiges i samma ärende den 31 mars 1910 fattade beslut och de grunder, som finnas angivna i Kungl. Kungörelsen i ämnet den 23 december 1910, dels ock att ovanberörda anslag skola i vad de motsvaras av ovan beräknade räntor, utgå av dessa räntemedel och i övrigt av uttaxerade medel.

Västerås den 17 januari 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

Till Drätselkammaren i Västerås.

Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse angående ansökningar om statsunderstöd åt enskilda läroanstalter skall vid dylik ansökan bl. a. bifogas "handlingar, som visa, att kommun eller enskilde donatorer till skolans underhållande under tid, för vilken statsunderstöd sökes, dels lämna bidrag, vars värde för år räknat uppgår till minst samma belopp som det sökta statsunderstödet, dels bidraga till de vid skolan anställda lärarinnornas ålderstilllägg med hälften av det beopp, staten för samma ändamål tillskjuter, dels ock förklarat sig villiga att bidraga till lärarinnornas pensionering enligt stadgade grunder".

Senaste anslagsperioden har omfattat tiden den 1 juli 1934—den 30 juni 1935. Då nu underdånig ansökan om förnyelse av statsunderstödet skall avse tiden den 1 juli 1935—den 30 juni 1936 och snarast till Kungl. Skolöverstyrelsen insändas, får styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor härmed vördsamt anhålla,

att Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige göra framställning om förnyande för tiden den 1 juli 1935—den 30 juni 1936 av stadens årsanslag till nämnda läroverk; ävensom om förnyande av förbindelsen angående bidragen till lärarinnornas ålderstillägg och pensionsavgifter, allt i överensstämmelse med stadsfullmäktiges beslut i ärendet under närmast föregående år.

N:o 12. *Ang. anslag till flickläroverket.*

Västerås den 8 januari 1935.

Å Styrelsens för Västerås högre elementarläroverk för flickor vägnar:

S. LANDTMANSON.

Ordförande.

/Hjalmar Thyresson.

N:o 13.

Konungens Befallningshavandens resolution ang. ordnande av handeln med pilsnerdricka i staden.

Konungens befallningshavandes i Västmanlands län resolution på framställning av stadsfullmäktige i Västerås om indragning av samtliga inom staden beviljade tillstånd att till avhämtning försälja pilsnerdricka; given Västerås slott i landskansliet den 19 december 1934.

En av stadsfullmäktige i Västerås tillsatt kommitté med uppdrag att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning angående försäljning till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka inom staden framlade den 18 september 1933 betänkande i frågan, vari anfördes bland annat följande.

Kommitterade hade icke kunnat undgå att finna, att det nuvarande systemet för utskänkning av pilsnerdricka i staden icke helt fyllde de krav, som borde uppställas ur ordnings-, nykterhets- och social synpunkt, varför kommitterade funnit nödigt undersöka, huruvida och på vad sätt en bättre

N:o 13.
Ang. ordnande av handeln med pilsnerdricka i staden.

ordning kan vinnas. Erfarenheter från andra orter, där det enskilda vinstintresset avkopplats, hade synts kommitterade så efterföljansvärda, att kommitterade icke tvekade att förorda införandet av ett dylikt system även i Västerås. Redan den omständigheten, att det enskilda vinstintresset icke finge göra sig gällande, vore enligt sakens natur ägnad att åstadkomma en bättre kontroll och tillsyn över rörelsens bedrivande. Ett kafébolags förankring i den kommunala administrationen medförde tvivelsutan, att företagets funktionärer komme att behärskas av större ansvarskänsla gentemot det allmänna och till följd därav komme att effektivare övervaka efterlevnaden av gällande föreskrifter och få större möjlighet att verka i den anda, som gällande lagstiftning åsyftade. Slutligen borde icke lämnas obeaktat fördelen av, att vinsten av en dylik rörelse användes till allmännyttiga ändamål i stället för att komma enskilda till godo. Särskilt förtjänade därvid framhållas, att av vinsten medel kunde erhållas till främjande av sådan verksamhet, som avsåge att mildra skadeverkningarna av alkoholmissbruk. Emellertid kunde enligt kommitterades mening de fördelar i nykterhetshänseende, som vore att påräkna av den föreslagna utskänkningsorganisationen, icke helt vinnas, därest icke samtidigt en genomgripande förändring av försäljningen till avhämtning genomfördes. Detta borde ske genom en avsevärd begränsning av de nuvarande försäljningsställenas antal. Då det därjämte vore ett önskemål, att den avhämtningsförsäljning, som av de två skattepliktiga bryggerierna i staden bedreves från tillverkningsstället, upphörde, hade kommitterade inlett underhandlingar med bryggerierna och med dem träffat preliminär överenskommelse, att, för den händelse de nuvarande avhämtningsställena till ett antal av 15 stycken skulle komma att indragas, bryggeribolaget skulle upphöra med all avhämtningsförsäljning från tillverkningsställena mot att de erhölle rätt att till avhämtning försälja pilsnerdricka, vardera bolaget på två ställen i staden. Bolagen skulle dessutom förbinda sig att gemensamt anställa och avlöna en av lämplig myndighet tillsatt tillsyningsman över avhämtningsförsäljningen.

I huvudsaklig överensstämmelse med kommitterades förslag beslöto därefter stadsfullmäktige den 22 februari 1934 med 24 röster mot 22.

dels i princip uttala sig för, att utskänkningen av pilsnerdricka i staden — frånsett utskänkningen i samband med pensionatrörelse och å spritrestaurangerna — skulle efter den 1 oktober 1935 omhändertagas av ett kafébolag med kommunal anknytning i huvudsaklig överensstämmelse med ett av kommitterade upprättat förslag till bolagsordning,

dels ock hos Konungens befallningshavande hemställa, att Konungens befallningshavande måtte från och med den 1 januari 1936 återkalla samtliga då i kraft varande tillstånd att till avhämtning försälja pilsnerdricka i stden, ävensom slutligen i princip uttala sig för ordnande av avhämtningsförsäljningen i huvudsak på det sätt kommitterade angivit.

Stadsfullmäktiges i enlighet härmed gjorda framställning om indragning från och med den 1 januari 1936 av samtliga då i kraft varande tillstånd att till avhämtning försälja pilsnerdricka överlämnades till Konungens

N:o 13.
Ang. ordnande av handeln med pilsnerdricka i staden.

befallningshavande av magistraten med skrivelse den 26 maj 1934. Därvid bifogades utdrag av magistratens protokoll den 24 i sistnämnda månad, utvisande, att majoriteten inom magistraten på anförda skäl avstyrkte fullmäktiges framställning. Magistratens ordförande däremot ansåg skäl föreligga för bifall till framställningen och anförde därvid bland annat följande. Beträffande det stora flertalet av dem, som i Västerås innehade rätt till avhämtningsförsäljning, gällde, att de idkade försäljning av pilsnerdricka allenast i samband med annan av dem bedriven handelsrörelse, och pilsnerförsäljningen hade aldrig för dem varit någon huvudnäring. Några billighetsskäl av den styrka, att de kunde anses uppväga de skäl, som ur allmän synpunkt talade för ett återkallande av försäljningstillstånden, syntes därför icke föreligga i dessa fall. Annorlunda vore i viss mån förhållandet beträffande den försäljning, som med vederbörligt tillstånd bedreves av C. Lindström och O. W. Hammarström. Dessa hade försäljningen av pilsnerdricka och läskedrycker till sitt egentliga näringsfång. Med hänsyn till de stora kostnader, som de måste hava nedlagt för anskaffande av inventarier och dylikt, kunde det vara obilligt att utan vidare återkalla deras tillstånd. Magistratens ordförande förordade alltså för sin del bifall till stadsfullmäktiges framställning med undantag allenast för de Lindström och Hammarström meddelade tillstånden.

Tillfälle har beretts samtliga av framställning berörda innehavare av tillstånd jämlikt 8 § i Kungl. förordningen den 11 juni 1919 angående försäljning av pilsnerdricka att inom angiven tid yttra sig över framställningen. Yttranden, vari bestritts bifall till stadsfullmäktiges hemställan, hava jämväl inkommit från flertalet rättighetsinnehavare.

Slutligen hava innehavarna av de två skattepliktiga bryggerierna i staden, Västerås Bryggeriaktiebolag och Nya bryggeri- och mälteriaktiebolaget i Västerås, med skrivelse till Konungens befallningshavande den 31 oktober 1934 överlämnat en av dem samma dag till ordföranden i ovannämnda kommitté, borgmästaren Thorwald Bergquist avlåten skrivelse, utvisande, att bryggerierna icke vore villiga att avstå från avhämtningsförsäljningen från tillverkningsstället och jämväl av andra åberopade skäl icke vore sinnade att fullfölja den med kommittén träffade preliminära överenskommelsen rörande avhämtningsförsäljningens ordnande i staden.

Vad sålunda förekommit och handlingarna vidare innehålla har Konungens befallningshavande tagit i övervägande.

Genom bryggeribolagens förändrade hållning har den plan för avhämtningsförsäljningens ordnande i staden, som legat till grund för stadsfullmäktiges framställning, förfallit.

N:o 13.
Ang. ordnande av handeln med pilsnerdricka i staden.

På grund härav och då giltiga skäl för indragning av bestående rättigheter till sådan försäljning i övrigt icke förebragts, finner Konungens befallningshavande stadsfullmäktiges ifrågavarande framställning icke föranleda till någon Konungens befallningshavandes vidare åtgärd.

Den med denna resolution missnöjde äger att däröver hos Kungl. Maj:t i dess finansdepartement anföra underdåniga besvär sist innan klockan tolv å trettionde dagen efter det denna resolution blivit genom magistratens i Västerås försorg i Västerås stads kyrkor uppläst, den dagen, då sådant sker, oräknad; dock att menighet, som klagar, äger tillgodonjuta femton dagars längre besvärstid än här ovan sägs.

Ort och tid som ovan.

På länsstyrelsens vägnar:

Arvid Lidén. *Carl Fr. Johanson.*

Västerås 1934, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1935. **Den 28 Februari.** **II.**

N:o 14.

Drätselkammarens skrivelse ang. gatukostnadsbestämmelser m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 17 december 1934 beslöto stadsfullmäktige i anledning av därom av drätselkammaren väckt förslag upptaga till behandling fråga om införande av gatukostnadsbestämmelser för Västerås stad samt anmoda drätselkammaren att så snart ske kunde till stadsfullmäktige inkomma med utredning och förslag i ämnet.

I den skrivelse, som låg till grund för detta beslut, meddelade drätselkammaren, att en särskild på drätselkammarens föranstaltande tillsatt kommitté vore sysselsatt med utredning rörande ifrågavarande angelägenhet och samtidigt därmed även med frågan om och på vad sätt staden borde medverka till hållandet av trafikleder utom stadsplanen.

Sedan nu nämnda kommitté inkommit till drätselkammaren med utredning och förslag i båda dessa frågor, får drätselkammaren, som till alla delar instämmer i vad kommitterade yttrat och förordar bifall till dess förslag, med överlämnande av kommitténs betänkande, hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta,

d e l s antaga det i Bil. A. till kommitténs skrivelse upptagna av kommittén utarbetade förslaget till gatukostnadsbestämmelser,

d e l s o c k bemyndiga drätselkammaren att efter prövning i varje särskilt fall enligt de i Bil. B. till samma skrivelse angivna regler bevilja bidrag till underhåll av enskild väg utom stadsplanen.

Västerås den 7 februari 1935.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Ragnar Tenow.

N:o 14.

Ang. gatukostnadsbestämmelser m. m.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Enligt 49 § i stadsplanelagen den 29 maj 1931, vilken lag trädde i kraft den 1 januari 1932, äga stadsfullmäktige meddela bestämmelser om skyldighet för ägare av tomt att bidraga till kostnaden för iordningsställande av gata (gatukostnadsbestämmelser). Med hänsyn till detta stadgande, vartill direkt motsvarighet saknades i äldre lagstiftning, beslöt drätselkammaren den 9 februari 1933 att uppdraga åt Byggmästaren Fritz Eklund, Kassören Einar Keijser och Drätseldirektören Theofil Öberg, att i samråd med en representant för magistraten och ett ombud för stadens fastighetsägare utreda frågan, huruvida gatukostnadsbestämmelser kunde anses önskvärda och erforderliga för Västerås stad. Sedan magistraten till sin representant utsett Borgmästaren Thorwald Bergquist och fastighetsägarna Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, hava kommitterade verkställt den begärda utredningen och få härmed i ärendet anföra.

Den ovan omnämnda föreskriften i stadsplanelagen avser endast stadsplanelagt område och gäller enbart frågan om *iordningställande* av gata. Gatukostnadsbestämmelserna skola fastställas av stadsfullmäktige men skola därjämte underställas Kungl. Maj:ts prövning, därest på tomtägare lägges skyldighet som tidigare icke ålegat honom. I bestämmelserna skola angivas grunderna för beräkning av den kostnad, som skall påföras tomtägarne och för kostnadens fördelning mellan dem samt tid och ordning för ersättningens erläggande. Därvid skall särskilt iakttagas, att ersättningsskyldighet ej må avse gatudel eller avloppsledning, vars anläggning påbörjats, då fråga om gatukostnadsbestämmelser väcktes hos stadsfullmäktige, att ersättningsskyldighet ej må åläggas ägare av tomt vid gata, som lagligen skolat vara upplåten till allmänt begagnande vid tid, som nyss sagts, att tomtägare må belastas med högst halva kostnaden för gatas anläggning framför hans tomt intill en bredd, motsvarande den å tomten enligt stadsplanen vid gatans upplåtande tillåtna hushöjden, ökad med en fjärdedel av samma höjd, att å tomtägare ej må läggas kostnad, som utan motsvarande fördel för tomts bebyggande föranledes därav, att gatas höjdläge skall i väsentlig mån avvika från markens naturliga höjdläge eller att gatas anläggning eljest på grund av särskilda omständigheter ställer sig mer än vanligt kostsam, att tomtägare icke må belastas med större andel av kostnaden för avloppsledning än som kan anses belöpa å avloppet från tomterna, jämförd med annat avlopp, för vilket ledningen är avsedd, att, därest nuvarande eller föregående ägare av tomt mot vederlag helt eller delvis vunnit befrielse från deltagande i kostnad för anläggning av gata eller avloppsledning, hänsyn skall tagas härtill, samt att tomtägarnes åligganden enligt gatukostnadsbestämmelserna motsvara skäliga anspråk på rättvisa och billighet. Till ledning för uppgörande av gatukostnadsbestämmelser har av Kungl. Byggnadsstyrelsen uppgjorts ett normalförslag, till vars innehåll kommitterade längre fram återkomma.

Beträffande *underhåll* av gata eller allmän plats stadgas i 54 § i stadsplanelagen, att detsamma skall vila å staden. Enligt övergångsbestämmelserna till lagen skall emellertid, om vid tiden för lagens ikraftträdande för

stad eller del därav bestämmelse är meddelad eller av ålder gällande angående skyldighet för tomtägare att helt eller delvis besörja eller bekosta gatas underhåll, dylik bestämmelse lända till efterrättelse, intill dess den genom beslut av staden ändras.

N:o 14. *Ang. gatukostnadsbestämmelser m. m.*

Vad därefter angår trafiklederna utom det stadsplanelagda området finnas — förutom i fråga om de allmänna vägarne — inga andra bestämmelser meddelade än de som återfinnas i lagen den 29 juni 1926 om enskilda vägar. Enligt denna lag kan fastighetsägare, som har nytta av en enskild väg, påkalla särskild förrättning (vägdelning) för prövning av frågan om andra fastighetsägares skyldighet att deltaga i kostnaderna för byggande och underhåll av sådan väg. Sedan vid sådan förrättning fastslagits de olika fastighetsägarnas skyldighet i berörda hänseenden, kunna laga åtgärder vidtagas för att förmå en tredskande fastighetsägare att fullgöra sin byggnads- och underhållsskyldighet. Någon bestämmelse om skyldighet för stad att i en eller annan form deltaga i kostnaderna för dylika vägar finnes icke.

Ehuru det uppdrag, som lämnats kommitterade endast avser gatukostnadsbestämmelser, d. v. s. bestämmelser om kostnader för anläggning av trafikled inom stadsplan, hava kommitterade med hänsyn till det nära samband, som förefinnes mellan kostnaderna för anläggning och för underhåll, och på grund av önskvärdheten att klargöra frågan om kostnaderna för byggande och underhåll även av utomplansvägar, ansett sig böra i ett sammanhang till undersökning upptaga hela ifrågavarande spörsmål. Kommitterade komma därvid att under särskilda avdelningar behandla anläggning av gata inom stadsplan, underhåll av gata, anläggning av trafikled utom stadsplan och underhåll av sådan trafikled.

I. OMRÅDE INOM STADSPLAN.

A. *Anläggning av gata.*

Skyldigheten att anlägga gata synes i Västerås hava av ålder ålegat ägarne av tomter intill gatan. Sålunda fastslås i Kungl. resolutionen den 25 februari 1642, att ”eho som gård hafver uti staden skall vara förtänkt att hålla gatorna för gården stenlagda”. Denna bestämmelse är icke upphävd. I en del städer har skyldigheten övertagits av stadskommunen antingen utan vidare eller mot gottgörelse i en eller annan form från vederbörande gårdsägares sida, men i Västerås har något beslut i denna riktning icke fattats. I den s. k. likställighetsresolutionen för Västerås av den 14 juli 1865, grundad på överläggningar och beslut av borgerskapet och fastighetsägarne samt av stadsfullmäktige, framhålles uttryckligen, att från den likställighet med avseende å kommunala rättigheter och skyldigheter, som genom resolutionen genomfördes, skulle undantagas förhållandet mellan stadens fastighetsägare och övriga invånare. I den stadens byggnadsordning som fastställdes av Konungens befallningshavande den 10 maj 1875, fanns

N:o 14.
Ang. gatukostnadsbestämmelser m. m,

den i ovanberörda Kungl. resolution den 25 februari 1642 stadgade skyldigheten för gårdsägare med avseende å gatuhållningen närmare utformad. Motsvarande bestämmelser saknas emellertid i den därefter följande den 23 september 1889 av Konungens befallningshavande fastställda nya byggnadsordningen. Anledningen till denna uteslutning är ej fullt klar. I samband därmed har staden emellertid icke avgivit någon utfästelse att övertaga den gårdsägarne åliggande gatuhållningen eller del därav. Uteslutningen av ifrågavarande bestämmelse i den gamla byggnadsordningen torde närmast få ses i samband med stadens övvertagande i början av 1880-talet av större delen av gatu*underhållet* genom särskild överenskommelse, varför längre fram skall redogöras. Någon nyanläggning av gata förekom helt enkelt icke vid ifrågavarande tid. Tydligt är emellertid, att den här berörda ändringen med avseende å byggnadsordningens innehåll, utan att den åtföljts av uttryckligt åtagande från stadens sida icke kan bringa den i Kungl. resolutionen den 25 februari 1642 stadgade och eljes av ålder bestående skyldigheten för fastighetsägarne att svara för gatuhållningen ur kraft. Så kan heller icke anses hava skett därigenom, att staden under de senare årtiondena på sin bekostnad ombesörjt gatuutläggningen, då det gällt genom utvidgningar av stadsplanen nytillkomna gator. I de flesta fall synes dessutom detta hava skett efter överenskommelse med vederbörande fastighetsägare, därvid staden mot åtagandet att svara för gatuutläggningen bekommit vederlag, vanligtvis i form av överlåtelse till staden av gtaumark, vilket ju före 1908 motsvarade ett icke så obetydligt ekonomiskt värde. — Den senare tidens stadsplanelagstiftning har gått mycket försiktigt fram inom nu ifrågavarande rättsområde. 1907 års stadsplanelag införde visserligen en skyldighet för stadskommunen att i mån av byggnadsverksamhetens fortskridande efter vissa regler svara för att gata utlades i sådant skick, att den kunde upplåtas för allmänt begagnande, men stadgade samtidigt, att frågan om huru kostnaderna för arbeten av detta slag skulle bestridas och fördelas skulle bedömas efter förut gällande rättsgrunder. Den efterföljande stadsplanelagstiftningen har intagit enahanda ståndpunkt, ända till dess genom nu gällande stadsplanelag stadsfullmäktige tillagts befogenhet att fastställa gatukostnadsbestämmelser. Intill dess dylika bestämmelser införts, skall emellertid alltjämt gälla vad som tidigare i detta avseende varit bestämt för varje stad.

Av den ovan lämnade redogörelsen synes närmast framgå, att stadsfullmäktige utan underställning äro berättigade antaga gatukostnadsbestämmelser i den utsträckning, stadsplanelagen medger. Med hänsyn till föreliggande förhållanden kan detta dock icke anses uppenbart och det kan därför ifrågasättas om icke för vinnande av största möjliga säkerhet underställning bör ske. Övervägande skäl tala enligt kommitttrades mening för att sådana bestämmelser införas här i staden. Härför tala i främsta rummet de allmängiltiga motiv, som legat till grund för införandet av ovanberörda stadganden i 49 § stadsplanelagen. Dessa motiv hänföra sig i huvudsak till den nytta och det intresse fastighetsägaren måste hava av gatans iordningställande till och invid hans tomt. Den till tomten hörande gatudelen och dess vidmakthållande såsom utfartsväg och utrymme åt de i fastigheten bo-

N:o 14.
Ang. gatukostnadsbestämmelser m. m.

ende anses fortfarande, liksom av ålder varit fallet, vara ett med stadsfastigheten så nära förbundet intresse, att den väsentliga kostnaden för åstadkommande av ändamålsenlig anordning härutinnan bör hänföras till och vila å fastigheten. För Västerås stads del har frågan dessutom en annan och mera praktisk betydelse. För de få gatuområden, vilka kunna återstå att nyanlägga inom den nuvarande stadsplanen, spela naturligen sådana bestämmelser icke så stor ekonomisk roll. Men vår stadsplan är ju allt för begränsad och stora utvidgningar förestå efter hand under de närmaste åren. Det skulle bliva för stadens skattedragare alltför betungande om staden ensam skulle påtaga sig alla gatuanläggningskostnader inom en vidgad stadsplan. Kraven på stadskassan i förevarande hänseende skulle växa densamma över huvudet, så eftersatta som arbetena med ordnande av nöjaktiga trafikleder på ytterområdena nu äro. I den mån som kostnaderna skola bäras av vederbörande fastighetsägare komma också anspråken att hållas inom måttliga gränser. Det synes därför nödvändigt, att gatukostnadsbestämmelser bliva antagna i god tid innan någon stadsplaneutvidgning genomföres. Om dessa bestämmelser också komma att medföra kostnader för några fastighetsägare eller exploatörer inom den nuvarande stadsplanen, sker därigenom ingen orättvisa, även om det för någon fastighetsägare skulle falla sig mindre lägligt. Antagandet av gatukostnadsbestämmelser, vilka ju icke kunna lagligen tillämpas annat än inom stadsplanelagt område, har också sin stora betydelse på frågan om införande av någon slags ordning beträffande hållandet av trafikleder — frånsett de allmänna vägarne — utom stadsplanen, då förstnämnda bestämmelser lämpligen kunna tjäna som underlag och rättesnöre vid införande av en dylik ordning.

Kommitterade hava därför ansett sig böra utarbeta ett förslag till gatukostnadsbestämmelser för Västerås stad (Bil. A.) Vid uppgörande av detta förslag har det förut omnämnda normalförslaget, vilket ansluter sig till lagens föreskrifter, legat till grund. I allt har normalförslaget dock icke följts. Till jämförelse angives i Bil. A. jämväl normalförslagets text. Särskilt förtjänar framhållas, att normalförslaget innehåller åtskilliga bestämmelser om kostnader för anläggning av avloppsledningar, vilka bestämmelser i bifogade förslag ersatts av en hänvisning, att därom gälla särskilda bestämmelser. Därmed åsyftas de sedan länge här i staden tillämpade bestämmelserna om anslutning och anslutningsavgifter vid utsträckning av stadens allmänna ledningar, till vilka avloppsledningarne ju hänföras. Dessa bestämmelser äro enligt erfarenhet lämpliga åtminstone för förhållandena här i staden, och det finnes ingen anledning att i nu förevarande sammanhang frångå dem och ersätta dem med andra, rörande vilkas tillämpning och verkningar all erfarenhet saknas. Vatten- och gasverksstyrelsen har också på förfrågan förklarat sig ej önska ändring i gällande förhållanden. Ett annat avsteg från normalförslaget är, att gatukostnadsbidraget i föreliggande förslag i flere hänseenden begränsats och fixerats. Bestämmelserna i normalförslaget äro, även om de giva möjlighet till uttagande av större bidrag — i de flesta fall täckande hela anläggningskostnaden — mycket vaga och giva lätt rum för tvistigheter mellan staden och tomtägarne. Det synes bättre att begränsa bidraget, men å andra sidan så vitt möjligt, klar-

N:o 14. *Ang. gatukostnadsbestämmelser m.m.*

lägga bidragsgrunderna i bestämmelserna. Ännu ett skäl kan anföras härför. För att enligt normalbestämmelserna kunna uttaga fullt bidrag är det nödvändigt att på en gång vid gatas iordningställande göra den färdig i det skick man tänker sig att den skall få för en lång framtid således med stensättning eller dylikt, även om sådant vid tiden för anläggningen icke kräves för trafiken och med hänsyn till andra omständigheter. Det låter sig ej heller göra att avfatta bestämmelserna så, att gatuanläggningen sker i etapper med längre eller kortare tids mellanrum och att bidragsskyldighet förbindes med de olika faserna av anläggningsarbetet. Det överensstämmer bättre med det praktiska livets krav att till en början använda ett enklare utförande, enligt vilket också ersättningen skall bestämmas, och att, om framdeles på grund av trafikökning eller eljes en bättre beläggning påkallas, kostnaden härför må bliva en stadskommunens angelägenhet. Normalbestämmelserna hava, om man frånser bestämmelserna om bidrag till avloppsledningar, mycket litet berört frågan om gatukostnadernas fördelning mellan tomtägarna, en angelägenhet som dock enligt stadgande i stadsplanelagen bör bliva föremål för uppmärksamhet vid införande av gatukostnadsbestämmelser. I bifogade förslag har ett försök gjorts i detta hänseende, gående ut på att en gatusträcka mellan två närliggande tvärgator, således utmed ett kvarter, skall behandlas som en enhet och de samfällda kostnaderna för hela sträckan enligt bidragsreglerna slås ut på vederbörande intressenter. Den sålunda föreslagna anordningen kan måhända icke anses stå i full överensstämmelse med en sträng bokstavstolkning av stadsplanelagens uttryck, att tomtägarne äro skyldiga bidraga till kostnaden för gatans iordningställande *framför hans tomt*. Men om man ser denna bestämmelse i sammanhang med stadgandena i övrigt och tar hänsyn till att en formell tolkning som den nyss angivna måste anses strida mot det allmänna rättsmedvetandet och de grundsatser, som kommit till uttryck i andra författningar, såsom exempelvis lagen om enskilda vägar, torde man våga gå ut ifrån, att en bestämmelse som den här föreslagna skall vara genomförbar. Vid närmare eftertanke framstår också lätt, till vilka orimliga och orättvisa konsekvenser en formell tillämpning av detta uttryck ”framför hans tomt” skulle leda.

B. *Underhåll av gata.*

Av den ovan i fråga om anläggning av gata lämnade utredningen framgår, att här i Västerås även underhållet av gatorna inom stadsplanen, i den mån det icke avlösts eller eljes övertagits av staden, är ett till gårds- och tomtfastigheterna knutet onus.

Beträffande gatuunderhållet har emellertid en omfattande avlösning ägt rum. Stadens östra utmark, vilken donerats till staden med ständig besittningsrätt, hade i början av 1800-talet blivit indelad i särskilda lotter på samtliga tomter i staden med undantag av de tomter, som tillhörde eller tillhört Domkyrkan eller varit använda för tullhusbyggnader. Med samtliga tomtägare, som innehaft jordlotter i Östra utmarken, träffade staden, efter långvariga tvister, enligt stadsfullmäktiges beslut den 3 mars 1881 en

N:o 14: *Ang. gatukostnadsbestämmelser m. m.*

överenskommelse av huvudsakligt innehåll, att tomtägarne skulle till staden avträda sina utmarkslotter mot det att stadskommunen övertoge bland annat underhållet medels stensättning och grusning av gård och tomt åbelöpande gata efter därå föregången besiktning och sedan gatan befunnits i lagligt skick. Genom detta avtal hava sålunda de allra flesta tomtägarne inom den år 1881 bebyggda staden friköpt sig från gatuunderhållet. De äldre tomter, som icke innehaft utmarkslotter och sålunda ej genom omförmälda avtal befriats från gatuunderhållsskyldigheten äro tomterna N:ris 87 och 142 i södra kvarteret, N:o 87 i västra kvarteret samt N:ris 18, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 37, 57, del av 68, del av 70, 89, 107, 113 och 118 i norra kvarteret. Men även för dessa senare tomters ägare erbjöds en möjlighet att bliva fria från gatuunderhållet, i det att stadsfullmäktige i anledning av motion av en av dem den 19 oktober 1882 beslöto, att de tomtägare, som ej haft utmarkslotter sig tilldelade, skulle vara berättigade att, sedan de satt sina gatudelar i fullgott stånd, efter verkställd uppskattning inom viss tid friköpa sig från gatuunderhållsskyldigheten genom erläggande av det kapitalbelopp, som efter viss angiven räntefot svarade mot den årliga underhållskostnaden. Ingen av ifrågavarande tomtägare begagnade sig dock av nämnda erbjudande. Staden har icke heller genom något av stadsfullmäktige fattat beslut påtagit sig vare sig dessa tomtägares eller andra nytillkomna tomtägares nu ifrågavarande onus. Frågan om denna skyldighets bestånd eller upphörande har vid skilda tillfällen varit uppe i stadsfullmäktige, men fått vila. Se härom särskilt magistratens framställning till stadsfullmäktige den 21 maj 1912, som finnes intagen i de tryckta handlingarne för den 30 maj 1912 sid. 140 och följande. Faktiskt har staden dock alltfort ombesörjt gatuunderhållet inom stadsplanen utan att avkräva tomtägarne vederlag.

Frågan, huruvida i Västerås alltjämt kan anses förefinnas av ålder gällande bestämmelser angående skyldighet för fastighetsägare inom stadsplan att besörja eller bekosta underhåll av gata, synes kommitterade synnerligen tveksam. Det kan visserligen med fog sägas, att den av ålder förefintliga skyldigheten i detta avseende icke blivit upphävd utom beträffande de tomtägare, som haft jordlotter i Östra utmarken och genom avstående av dessa friköpt sig från förpliktelsen att underhålla gata. Å andra sidan kan den omständigheten icke frånkännas betydelse, att ifrågavarande skyldighet sedan en tid av omkring 50 år icke utkrävts av någon tomtägare och att alltså praktiskt taget hela den nuvarande generationen av fastighetsägare inom stadsplan saknat anledning att räkna med denna skyldighet. Detta förhållande kan tagas till intäkt för påståendet, att den fastighetsägarna tidigare åvilande underhållsplikten genom sedvanerätt upphört att äga giltighet. Därest underhållsplikten skulle återupplivas, kunde densamma för närvarande endast komma att omfatta de fastigheter, vilkas ägare icke friköpt sig från skyldigheten, och dessa fastigheter utgöra i förhållande till hela antalet fastigheter inom stadsplanen ett relativt ringa antal. Ej heller torde staden kunna kräva annat än att den underhållsskyldige fastighetsägaren skulle fullgöra sin skyldighet in natura och ett underhåll i dylik form torde utan tvekan få anses mindre ändamålsenlig. Därest staden skulle vilja genomföra en ändring i detta avseende på så sätt, att det tomtägarne

N:o 14. *Ang. gatukostnadsbestämmelser m. m.*

eventuellt åvilande naturaunderhållet utbyttes mot kontant ersättning till staden (gatuskatt), torde detta lagligen ej kunna ske i annan ordning, än att sammanstämmande beslut fattades av stadsfullmäktige och de av frågan berörda fastighetsägarne, sammankallade inför magistraten, samt att däreffter den sålunda träffade överenskommelsen fastställdes av Kungl. Maj:t. Svårigheten att uppnå en dylik överenskommelse torde ligga i öppen dag. Med hänsyn till de anförda omständigheterna och särskilt därtill, att det måste anses såsom mycket oklart, om staden verkligen äger utkräva någon underhållsskyldighet, finna kommitterade sig icke böra föreslå någon ändring i de nu gällande faktiska förhållandena, utan anse det böra fastslås, att gatuunderhållet inom stadsplanen åvilar staden.

II. OMRÅDE UTOM STADSPLAN.

I den följande framställningen avses både i fråga om anläggning och underhåll av trafiklederna utom stadsplanen endast de s. k. byggnadsområdena, d. v. s. de områden, som efter uppdelning i mindre enheter, närmast motsvarande tomterna inom stadsplanen, tagits i anspråk för en mera samlad byggnadsverksamhet. För samfärdsvägarnes hållande till och inom dylika områden finnas som ovan angivits, inga andra direkt tillämpliga lagbestämmelser än lagen om enskilda vägar. Denna lag utgår ifrån att väghållningen är en omsorg uteslutande för ägarne av de fastigheter, som hava nytta av vägen. Utom detta kan anföras, att magistraten i Västerås med stöd av från äldre tider bestående rättsförhållanden år 1923 ålagt fastighetsägarne å byggnadsområdena att verkställa vissa arbeten för trafikledernas vidmakthållande och iståndsättande, ett åläggande som efter klagomål fastställts av Konungens befallningshavande genom resolution den 5 juni 1924. Det är alltså utan vidare klart, att staden icke har någon laglig skyldighet att ombesörja vare sig anläggning eller underhåll av ifrågavarande trafikleder. Ej heller har staden i detta hänseende gjort något åtagande. Väl har det dock förekommit, att stadskommunen ombesörjt eller haft kostnad för viss väghållning inom byggnadsområdena. Så har det hänt i en del fall, att staden anlagt eller förbättrat trafikleder utom stadsplanen utan att de haft natur av allmänna vägar, t. ex. delar av Malmabergsgatan och dess fortsättning, delar av Tegnérgatan, Kristiansborgsallén och dess fortsättning, Djuphamnsvägen samt en mängd trafikleder inom sådana staden tillhöriga områden, som staden själv ordnat för bebyggande. I alla dessa fall har det varit andra allmänna intressen, som föranlett besluten än att tillgodose de enskilda fastighetsägarne inom resp. områden. Det har sålunda å ena sidan gällt att få fram särskilt behövliga utfarts- eller genomfartsleder eller en förbindelse med någon större stadens anläggning samt å andra sidan att på grund av stadens egenskap av jordägare och exploatör ordna med erforderliga trafikleder. Och än vidare har det hänt i åtskilliga fall att efter överenskommelse mellan fastighetsägarne och drätselförvaltningen, stadskassan lämnat hjälp och bidrag med underhållskostnaden av vissa byggnadsområdens trafikleder. Sådant har skett endast på framställning från vederbörande och till en början sporadiskt och ojämnt. Så småningom har

N:o 14.
Ang. gatukostnadsbestämmelser m. m.

dock en viss praxis utvecklat sig i den riktningen, att sammanslutningar av fastighetsägare samt en och annan gång även en enskild fastighetsägare kunnat få bidrag till underhållet motsvarande hälften av kostnaden, i vad den avser körbana. Beträffande vissa genomgående trafikleder har stadens andel kunnat sträcka sig längre än nyss angivits. I ganska nära överensstämmelse med denna praxis står det beslut, som stadsfullmäktige nyligen fattat om medverkan till iståndsättande av en del av Arosvägen. Som emellertid bestämmelser eller ordningsregler saknats, har tillämpningen som ovan antytts varit ojämn. En hel del byggnadsområden hava icke besvärat staden om någon hjälp, utan skött sitt vägväsen alldeles själva och i allmänhet rätt väl. Andra hava ordentligt planerat och anlagt nödiga trafikleder och med stadens hjälp ombesörjt ett oklanderligt underhåll. Men på åtskilliga ställen har det gjorts litet eller intet ens för att tillgodose de enklaste anspråk på en framkomlig väg. I allmänhet är detta fallet, då områdena tillkommit efter enskild exploatering och utan att någon sammanslutning av fastighetsägarne bildats. Det finnes ingen annan laglig möjlighet att bringa reda i dessa förhållanden än genom vägdelning enligt lagen om enskilda vägar. Genom en sådan förrättning kommer också till stånd ett slags sammanslutning av fastighetsägarne, vilket är av synnerlig betydelse för åstadkommande av bidrag från staden och i övrigt för skötseln av väghållningen.

Efter denna kortfattade redogörelse för de förhandenvarande förhållandena behandlas de två hithörande avdelningarne anläggning och underhåll var för sig.

A). *Anläggning av trafikled.*

Som ovan framhållits kan och bör härutinnan ingen omsorg läggas på staden som sådan. Och detta måste i förevarande sammanhang klart sägas ifrån. Väganläggningen bör helst och rätteligen göras av den, som försäljer tomter, varvid han har tillfälle att gottgöra sig för kostnaden genom att inräkna den i tomtköpeskillingen. Sådant kan visserligen icke lagligen åläggas en exploatör, men det borde dock tagas som allmän regel. Sker det emellertid icke, ankommer det på tomtägarne var för sig, vilka vid köpet icke sett sig ordentligt för, att taga på sig ifrågavarande omsorg, varvid givetvis det ovan rekommenderade sättet att begära laga vägdelning är att tillråda, då härigenom bördan blir rättvist fördelad. Det kan icke komma ifråga, att staden härvidlag påtager sig någon kostnad, allra minst sedan genom gatukostnadsbestämmelsernas införande den väsentliga delen av motsvarande kostnad för det planlagda områdets del kommer att drabba tomtägarne. När staden själv exploaterar sin jord för bebyggande, ordnar som ovan antytts drätselkammaren med anläggning av nödiga vägar, och beräknas köpeskillingen för tomterna därefter. Det vore oriktigt, att köparne av stadens jord och övriga skattedragare skulle hjälpa till att skaffa andra exploatörer än staden större profit på sina försäljningar genom att staden påtager sig en omkostnad, som rätteligen hört dem till. Blir det känt, att varje utsikt härtill är utesluten, måste den enskilde exploatören antingen såsom staden ordna med väganläggning eller nödgas sälja tomterna så mycket bil-

N:o 14. Ang. gatukostnadsbestämmelser m. m.

ligare, så att köparne själva kunna stå kostnaden härför. Vill en exploatör eller en sammanslutning av enskilda fastighetsägare i så måtto anlita stadens hjälp, att staden genom sina organ men på vederbörandes bekostnad ombesörja arbetet med utläggande av trafikleder, bör staden härtill ej ställa sig avvisande. Drätselkammaren har redan i något fall träffat uppgörelse i sådant hänseende. Upplysningsvis kan meddelas, att kostnaden för ordnande av trafilkleder inom ett bostadsområde när marken är något så när jämn och lättarbetad enligt drätselkammarens erfarenhet kan antagas ungefärligen motsvara 60 à 70 öre pr kvm. nyttig tomtyta inom området.

B.) *Underhåll av trafikled.*

Ehuru även härutinnan någon laglig skyldighet icke åvilar staden, torde vad som förekommit den senaste tiden i förevarande hänseende giva anledning till att staden lämnar något underhållsbidrag.

Emellertid är det för åstadkommande av rättvisa och ordning nödvändigt, att det fastslås några regler, som bestämma förutsättningarne för dylikt bidrags utgående överhuvud taget, villkoren och formen härför samt storleken av bidraget.

Två oeftergivliga förutsättningar för underhållsbidrag böra uppställas. Den ena är, att trafikleden är anordnad och färdigställd, så att den tillfredsställande kan tillgodose den trafik, som där kan beräknas förekomma. Den bör sålunda vara ordentligt dränerad och avplanerad i av stadsingeniören angivet eller eljes lämpligt höjdläge, vidare ordnad med tillfredsställande underlag för körbana och denna belagd med singel eller makadam och avgrusad samt ytterligare försedd med åtminstone en grusad gångbana och rännsten. Det må i övrigt bero av särskilda förhållanden, huruvida och i vad mån dessa fordringar må kunna till någon del mildras eller skärpas. Prövningen, huruvida denna förutsättning föreligger samt om arbetet är behövligt, bör ankomma på drätselkammaren. — Den andra förutsättningen bör i regel vara, att det finnes någon förening eller sammanslutning, som gent emot staden svarar för underhållet och gäldande av stadens eventuella kostnader därför. Det är synnerligen olämpligt att underhållet av en trafikled ombesörjes så att den ene, med eller utan stadens hjälp, grusar sin bit då, den andra en annan gång och båda på olika sätt. Otjänligt blir det också för stadens gatuförvaltning, om bidraget, som nu vanligast förekommer, lämnas så att staden ombesörjer underhållet och debiterar vederbörande kostnaden med frånräknande av stadens bidrag, att icke få ombesörja detta arbete för ett större område eller en enhetlig gatusträcka på en gång. Erfarenheten har också klart ådagalagt, att vägunderhållet skötts vida bättre under en förenings regi, än om varje fastighetsägare går för sig, vilket givetvis icke hindrar att i förra fallet de enskilda medlemmarne i föreningen må kunna bidraga med eget arbete däri. Fall kunna dock förekomma, då undantag från dessa allmänna regler kan medgivas.

För ernående av det bästa resultat av stadens bidrag synes i allmänhet böra föreskrivas, att bidraget skall utgå i den form, att staden utför underhållsarbetet och därefter debiterar vederbörande fastighetsägare eller

sammanslutning halva kostnaden därför. Där omständigheterna därtill föranleda bör dock hinder ej möta för de enskilda fastighetsägarne att genom eget arbete medverka till underhållsarbetet. Under inga förhållanden bör dock förening eller fastighetsägare äga att av staden utbekomma kontant gottgörelse för utfört arbete.

N:o 14.
Ang. gatukostnadsbestämmelser m. m.

Beträffande bidragets storlek synes det lämpligt, att den praxis, som enligt vad ovan framhållits utbildat sig, får vara vägledande. Bidragets storlek skulle sålunda kort uttryckt motsvara halva kostnaden för körbanans underhåll. Underhållet av trottoarer och rännstenar skulle sålunda helt falla på fastighetsägarne. I den mån stadens biträde med underhållet av dessa delar av trafiklederna anlitas skulle kostnaden härför helt gottgöras stadskassan.

Vad här angivits i fråga om bidrag till vägunderhållet för byggnadsområdena utom stadsplanen, kan icke sammanfattas i någon stadga eller föreskrift, då ju staden härutinnan icke har någon möjlighet att utfärda föreskrifter för de enskilde. Å andra sidan kan staden ej förplikta sig att i vilken omfattning som helst lämna bidrag, utan bör drätselkammaren förbehållas fri prövningsrätt härutinnan. Eljes kan bidraget till underhåll lätt glida över till att bliva bidrag till nyanläggning eller i varje fall en nyanläggningen närstående förbättring. Saken bör därför ordnas så, att stadsfullmäktige lämna drätselkammaren bemyndigande att inom ramen av tillgängliga anslag och efter bestämda regler, avfattade enligt ovan angivna synpunkter, bidraga till underhållet av de enskilda trafiklederna tillhörande byggnadsområdena utom stadsplanen. För erhållande av bidrag hava kommitterade föreslagit vissa allmänna villkor. (Bil. B.)

Under åberopande av vad här ovan anförts få kommitterade föreslå, att drätselkammaren måtte hos stadsfullmäktige hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

dels antaga det i Bil. A. upptagna förslaget till gatukostnadsbestämmelser,

dels och bemyndiga drätselkammaren att efter prövning i varje särskilt fall enligt de i Bil. B. angivna regler bevilja bidrag till underhåll av enskild väg utom stadsplan.

Västerås den 16 januari 1935.

THORWALD BERGQUIST.

FRITZ EKLUND. CARL W. KARLSSON.

EINAR KEIJSER. THEOFIL ÖBERG.

N:o 14.
Ang. gatukostnadsbestämmelser m. m.

Bil. A.

GATUKOSTNADSBESTÄMMELSER FÖR VÄSTERÅS STAD.

Normalförslaget.

I avseende å skyldighet för ägare av tomt att bidraga till kostnaden för gatas anläggning eller avloppsledning skola gälla följande bestämmelser om grunderna för beräkning av den kostnad, som skall påföras tomtägarna, och för kostnadens fördelning mellan dem samt om tid och ordning för ersättningens erläggande.

§ 1.

Det åligger envar tomtägare att ersätta staden högst halva kostnaden för gatas anläggning framför hans tomt intill en bredd motsvarande den å tomten enligt stadsplanen vid gatans upplåtande tillåtna hushöjden, ökad med en fjärdedel av samma höjd.

Skall gata vidgas, är den, som äger tomt vid någondera sidan av gatan, skyldig ersätta staden högst halva kostnaden för anläggning av den vidgade delen av gatan framför hans tomt intill en bredd, motsvarande den å tomten enligt stadsplanen vid den nya gatudelens upplåtande tillåtna hushöjden, ökad med en fjärdedel av samma höjd.

I fall, då tomt har utfartsväg åt en tidigare för allmänt begagnande upplåten gata, skall skälig jämkning göras i ersättningsbeloppet där tomtägaren visar, att den fördel, som genom den nya gatan eller gatuvidgningen beredes hans tomt, icke svarar mot den honom enligt vad ovan sagts åliggande ersättningsskyldigheten.

Kommitterades förslag.

I avseende å skyldighet för ägare av tomt att bidraga till kostnaden för gatas anläggning skola gälla följande bestämmelser.

§ 1.

Det åligger envar tomtägare att, på sätt och i den omfattning nedan närmare bestämmes, ersätta staden halva kostnaden för gatas anläggning framför hans tomt, dock högst intill en bredd, motsvarande den å tomten enligt stadsplanen vid tiden för gatans upplåtande tillåtna hushöjden ökad med en fjärdedel av samma höjd.

Skall gata vidgas, är den, som äger tomt vid någondera sidan av gatan, skyldig ersätta staden halva anläggningskostnaden för den vidgade delen av gatan framför hans tomt intill en bredd, motsvarande den å tomten enligt stadsplanen vid tiden för den nya gatudelens upplåtande tillåtna hushöjden, ökad med en fjärdedel av samma höjd.

Vid ersättningens bestämmande skall vid hörntomt jämväl i gatukorset ingående mark medräknas.

N:o 14. *Ang. gatukostnadsbestämmelser m. m.*

Vid ersättningens bestämmande skall vid hörntomt jämväl i gatukorset ingående mark medräknas.

§ 2.

Av kostnaden för gatas terrassering (sprängning, schaktning, fyllning, grundförstärkning, uppförande av stödmurar och dylika arbeten för gatas utförande till fastställd höjd) vare tomtägare skyldig att ersätta staden så mycket, som motsvarar halva kostnaden för terrasseringen till i § 1 angiven bredd inom ett avstånd av högst 1 m. över eller under gatans terrasseringsplan. Dock må sistnämnda mått av drätselkammaren eller den myndighet, staden bestämmer, minskas, då 1 m:s terrassering medför betydande olägenhet för tomtägaren, eller ökas i fall, där genomförandet av fastställd gatuhöjd uppenbart åstadkommer ökat värde av tomten och denna enligt stadsplanen icke är avsedd att bebyggas med en- eller tvåfamiljshus, inrymmande lägenheter om högst tre rum och kök.

Kostnaden för utförande av underbädd, för beläggning av kör- och gångbanor med material, som prövas motsvara behovet inom det område, där tomten är belägen, för ordnande av enklare planteringar och rännstenar, ävensom för annat, som erfordras för gatas försättande i fullgott skick, skall med i § 1 angivna begränsningar ersättas av tomtägaren.

Av kostnaden för konstarbeten, såsom broar, viadukter, trappor och dylikt, ävensom för andra anordningar, som icke inrymmas under vad ovan i denna paragraf är omförmält, skall tomtägare ersätta staden skälig del. Å tomtägare får dock ej läggas större kostnad än

§ 2.

Den ersättning, tomtägare enligt § 1 har att utgiva, skall avse nedan angivna kostnader:

a) Kostnad för gatas terrassering såsom sprängning, schaktning, fyllning, grundförstärkning, uppförande av stödmurar o. dylika arbeten för gatas utläggande till fastställd höjd, till den del dessa terrasseringsarbeten hålla sig inom en meter över eller under gatans terrasseringsplan.

b) Kostnad för utförande av underbädd, körbanans makadamisering och grusning samt ytbehandling med asfaltemulsion eller annat likvärdigt ämne, anordnande av rännstenar med trottoarkantsten av gjuten cement eller annan dylik anordning och avloppsbrunnar samt av grusade gångbanor. Dock skall ersättning utgå inom s. k. stenstadsområde för anläggande av såväl körbana som gångbanor och rännstenar av tuktad granit eller annat likvärdigt material, och i fråga om gatuvidgning för utläggande av den vidgade delen av gatan på samma sätt som det förutvarande gatuområdet.

Nedlägges på gatas anläggande mera omfattande arbeten än ovan angivits, skall den ökade kostnad, som därav föranledes, ej inräknas i den ersättning, tomtägare har att utgiva, utan densamma jämkas, så att den motsvarar den normala kostnad, som betingas av ovan i punkterna a) och b) angivna arbeten.

Kostnad för gatas anläggning till den del den skall ersättas av tomtägare skall fördelas dem emellan på

N:o 14.
Ang. gatukostnadsbestämmelser m. m.

som kan anses motsvara på honom belöpande andel av normal gatuanläggningskostnad inom området.

§§ 3—6.

Gälla kostnader för anläggning av avloppsledningar.

§ 7.

Storleken av den ersättning, tomtägare har att gälda för gatas iordningställande, skall, där ej staden därtill utsett annan myndighet, beräknas av drätselkammaren.

Tomtägare, vare, sedan gatan framför tomten eller den tomten betjänande allmänna avloppsledningen upplåtits till allmänt begagnande, skyldig att på anfordran utgiva den på tomten belöpande ersättningen till staden för gatuanläggningen eller avloppsledningen; dock att, därest tomten vid tiden för gatans eller avloppsledningens upplåtande icke är bebyggd i huvudsaklig överensstämmelse med stadsplanen, skyldigheten att utgiva berörda ersättning skall inträda först sedan sådan bebyggelse skett eller vid den tidpunkt dessförinnan, då tomtägaren utnyttjar tomten vidliggande gata i samma omfattning, som om tomten vore på förut angivet sätt bebyggd.

På framställning av tomtägare må dock ersättningsskyldigheten kunna fördelas på visst antal år, icke överstigande tjugo.

Ersättning för stadens kostnad för tomts servisledning vare tomtägare skyldig att utgiva, så snart ledningen upplåtits till begagnande.

Ersättningen inbetalas till drät-

det sätt, att anläggningskostnaderna för varje gatusträcka, som begränsas av närmast liggande tvärgators mittlinier, uppdelas på de bidragsskyldiga tomtägarne efter den gatuareal, för vilken envar enligt § 1 är ersättningsskyldig.

§ 3.

I fråga om bidragsskyldighet till anläggande av avloppsledning är särskilt stadgat.

§ 4.

Storleken av den ersättning, tomtägare har att gälda för gatas iordningställande och som icke må överstiga vad som motsvarar stadens egna kostnader, skall beräknas av drätselkammaren.

§ 5.

Tomtägare vare, sedan gatan framför det kvarter, vari tomten ingår, blivit iordningställd och upplåtits till allmänt begagnande, skyldig att senast en månad efter anfordran utgiva den på tomten belöpande ersättningen till staden. Erlägges ej ersättningen inom angivna tid betalas därjämte laglig ränta från förfallodagen.

På framställning av tomtägare må dock, efter prövning av drätselkammaren, ersättningen kunna fördelas på visst antal år, i allmänhet icke överstigande tio eller, där särskilda omständigheter kunna anses föranleda längre amorteringstid, tjugo år. Härvid skall laglig ränta utgå på den del av ersättningen, som ej genast erlägges.

Ersättningen inbetalas till drätselkammaren, som jämväl har att pröva och förvara den säkerhet för tomtägares fullgörande av skyldighet att bidraga till gatas anläggning, som författningsenligt skall

selkammaren, som jämväl har att pröva och förvara den säkerhet för tomtägares fullgörande av skyldighet att bidraga till gatas anläggning och avloppsledning, som författningsenligt skall ställas, innan byggnadslov meddelas.

Vad i denna paragraf sägs om gata gälle, då gata vidgas, den nya gatudelen.

§ 8.

Anser tomtägare, att honom på grund av dessa bestämmelser påförd ersättning icke står i överensstämmelse med föreskrifterna i 50 § stadsplanelagen eller kunna staden och tomtägare eljest icke enas om ersättningens belopp, skall frågan härom avgöras av en skiljenämnd, sammansatt av tre personer, varav Konungens befallningshavande utser en, tillika ordförande, drätselkammaren en samt tomtägaren en. Den av Konungens befallningshavande utsedde ledamoten skall hava fullgjort vad författningarne föreskriva om den, som må nyttjas uti domarämbete.

Till sådan skiljenämnds prövning och avgörande må även hänskjutas fråga om ökning eller minskning av tomtägares skyldighet att deltaga i kostnaderna för gatas terrassering med tillämpning av bestämmelserna i § 2 första stycket.

För skiljenämnden skall i tillämpliga delar gälla lagen om skiljemän.

§ 9.

Ersättningsskyldighet på grund av dessa bestämmelser avser icke gatudel eller avloppsledning, vars anläggning påbörjats, då fråga om gatukostnadsbestämmelser väcktes hos stadsfullmäktige, d. v. s. den .... ej hel-

ställas, innan byggnadslov meddelas.

Vad i denna § sägs om gata gälle, då fråga är om vidgning av gata, den nya gatudelen.

N:o 14. *Ang. gatukostnadsbestämmelser m. m*

§ 6.

Anser tomtägare, att honom på grund av dessa bestämmelser påförd ersättning icke står i överensstämmelse med föreskrifterna i 50 § stadsplanelagen eller dessa gatukostnadsbestämmelser, äger han påkalla ersättningsfrågans prövning genom skiljedom enligt gällande lag om skiljemän. Skiljedom skall, för att tomtägarens talan må komma under prövning, påkallas senast inom 30 dagar efter det ersättning blivit tomtägaren avfordrad. Skiljemännen skola vara tre, av vilka Konungens befallningshavande i Västmanlands län utser en, tillika ordförande, drätselkammaren en och tomtägaren en. Den av Konungens befallningshavande utsedde skiljemannen skall hava fullgjort, vad författningarne föreskriva om den, som må nyttjas uti domareämbete.

§ 7.

Ersättningsskyldighet på grund av dessa bestämmelser avser icke gatudel, vars anläggning påbörjats, då fråga om gatukostnadsbestämmelser väcktes hos stadsfullmäktige eller den 17 december 1934.

Ej heller åligger ersättningsskyl-

N:o 14. *Ang. gatukostnadsbestämmelser m. m.*

ler åligger ersättningsskyldighet ägare av tomt vid gata, som lagligen skolat vara upplåten till allmänt begagnande eller försedd med avloppsledning vid nyss sagda tid.

dighet ägare av tomt vid gata, som lagligen skolat vara upplåten till allmänt begagnande vid nyss sagda tid.

Därest vid vidgning av stadsplaneområdet befintliga trafikleder upptagas i gatunätet skola dessa trafikleder betraktas som vägar och anläggning av gator, i vilka trafiklederna ingå, icke anses påbörjad förr än efter fastställandet av stadsplaneutvidgningen.

Bil. B.

ALLMÄNNA VILLKOR FÖR BIDRAG AV VÄSTERÅS STAD TILL UNDERHÅLL AV TRAFIKLEDER UTOM STADSPLANEN.

Bidrag av staden till underhåll av trafikleder, som tillhöra byggnadsområden utom stadsplanen och som icke äro allmänna vägar, må av drätselkammaren med anlitande av förefintliga anslag lämnas under följande villkor.

1) Den trafikled, vars underhåll avses, skall av drätselkammaren prövas förut vara försatt i tillfredsställande skick med avseende å den trafik, som kan väntas där framgå.

2) Det ifrågasatta underhållsarbetet skall av drätselkammaren prövas behövligt och får icke vara hänförligt till nyanläggning eller förbättring.

3) För trafikledens underhåll skall, därest ej särskilda omständigheter föreligga, svara en förening eller sammanslutning av de fastighetsägare, som hava intresse av dess vidmakthållande.

4) Bidragets storlek må icke överstiga vad som motsvarar halva kostnaden för underhåll av trafikleds körbana.

5) Beviljat bidrag skall i regel utgå på det sätt, att underhållsarbetet utföres genom stadens försorg, varefter staden av vederbörande underhållsskyldige utkräver hälften av stadens kostnader för arbetet. Drätselkammaren äger dock bestämma, att fastighetsägare själv må deltaga i underhållsarbetet, varvid värdet av sådant arbete skall inräknas i den samfällda underhållskostnaden. I intet fall må dock fastighetsägare eller sammanslutning av dem av staden utfå kontant gottgörelse för materialier eller arbete.

6) Utfästelse skall innan arbetet påbörjas av den sökande föreningen eller sammanslutningen eller, där drätselkammaren finner så erforderligt, av samtliga berörda fastigheters ägare i bindande form avgivas till drätselkammaren att gottgöra staden dess kostnader för utfört arbete utöver värdet av beviljat bidrag eller att utföra det arbete, som på föreningen eller fastighetsägarne må ankomma.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1935. Den 28 Januari III.

N:o 15.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till inventarier å byggnadschefskontoret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 25 oktober 1934 anvisade stadsfullmäktige ett anslag å 12,800 kronor för iordningställande av nya tjänstelokaler för byggnadschefskontoret m. m. Å detta anslag, som avsåg ksotnader för byggnadsarbeten, har uppstått en besparing på omkring 1,500 kronor. I och med särskiljandet av byggnadschefs- och stadsingeniörskontoren har framträtt behov av ny inventarieutrustning för båda kontoren. Vad som härutinnan erfordras för stadsingeniörskontoret, kan drätselkammaren ej för närvarande uppgiva, då den nye stadsingeniören ännu ej tillträtt sin tjänst och han själv torde vara närmast till att uppgöra förslag härutinnan. För byggnadschefskontorets del har byggnadschefen hos drätselkammaren hemställt om ett anslag å 2,150 kronor till inventarieutrustning. Drätselkammaren har för sin del intet att erinra häremot. Av det erforderliga beloppet torde 1,500 kronor lämpligen täckas av besparingen å det förut beviljade omändringsanslaget.

Drätselkammaren får på grund av det anförda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för anskaffande av inventarier till byggnadschefskontoret anvisa 2,150 kronor,
att utgå med 1,500 kronor av uppkommen besparing å förut beviljat anslag till iordningställande av lokaler för samma kontor och med 650 kronor av 1935 års anslag till diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 7 februari 1935.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Ragnar Tenow.*

N:o 16.

Drätselkammarens skrivelse ang. nytt kontrakt med K. Vattenfallsstyrelsen ang. leverans av elektrisk kraft.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmätkige den 8 nästlidne januari anhållit om godkännande av ett efter förhandlingar med Kungl. Vattenfallsstyrelsen uppgjort vid skrivelsen fogat förslag till nytt kontrakt angående leverans av elektrisk energi till stadens elektricitetsverk, får drätselkammaren, som förehaft detta ärende till förberedande behandling, föreslå, att stadsfullmäktige måtte bifalla Vatten- och gasverksstyrelsens gjorda framställning.

Västerås den 14 februari 1935.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av de omfattande anslutningar till stadens elektricitetsverk, som under de senaste åren ägt rum, särskilt med avseende på intensivförbrukare, till vilka bl. a. räknas större och mindre bagerier, har fråga uppkommit om förändring i vissa hänseenden av kraftkontraktet mellan Kungl. Vattenfallsstyrelsen och staden. För att elektricitetsverket i möjligaste mån skall kunna möta de krav, som följa av dessa nyanslutningar, har det visat sig nödvändigt att i viss mån omarbeta prisstommen i det nuvarande kontraktet i ändamål att intensivförbrukarna i första rummet komma i åtnjutande av ett lågt förbrukningspris. Det förslag till nytt kraftkontrakt, som utarbetats under förhandlingar med Kungl. Vattenfallsstyrelsen, är en påbyggnad på det nuvarande kontraktet, men innefattar förbättrade villkor för staden, som betingas dels av ett bättre utnyttjande av den elektriska kraften och dels av elektricitetsverkets ökade distribution. I det efterföljande visas en jämförelse i berörda hänseende mellan det nuvarande kontraktet och förslaget till nytt kontrakt.

Nuvarande kontrakt.

A-kraft 335 kilowatt,
per kw. och år kr. 75 : —,
per kwt. 0,5 öre intill 2,500,000 kwt.

B-kraft 665 kw.,
per kw. och år kr. 50 : —,
per kwt. 1,65 öre intill 3,250,000 kwt.,
per kwt. 2,00 öre för uttagning därutöver.

För varje krona, som kolpriset cif ostkusthamn enligt Kommerskollegii meddelanden överstiger 25 kr., tillkommer för A- och B-energi 0,05 öre per kwt. ström utöver 3,800,000 kwt.

N:o 16. *Ang. nytt kontrakt med K. Vattenfallsstyrelsen ang. leverans av elektrisk kraft.*

C-kraft 1,400 kw.,
per kw. och år kr. 50 : —,
per kwt. 2 öre.

En årlig fast avgift av 1,000 kr. Kolpriset är i detta fall bestämt till 30 kr. och tilläggspriset för ström till 0,04 öre per kwt., under i övrigt enahanda beräkning.

T-kraft 800 kw.,
per kw. och år kr. 25 : —,
per kwt. 4 öre.

En årlig fast avgift av 2,000 : — kr. Även för T-kraft är kolpriset bestämt till 30 kr., men skall tilläggspriset för ström beräknas efter 0,02 öre per kwt. under månaderna april—okt. och 0,07 öre under januari—mars samt november och december.

Förslag till nytt kontrakt.

En årlig fast avgift av 6,000 kr.,

Bottenkraft 2,150 kw.,

per kw. och kalenderår kr. 57 : 50,

per kwt. 1 öre intill 4,700,000 kwt.,

per kwt. 1,75 öre för energi därutöver intill 4,000 timmars utnyttjningstid för den abonnerade botteneffekten,

per kwt. 1,5 öre för ytterligare uttagen bottenenergi,

garanti för energiavgift motsvarande 4,000 timmars utnyttjningstid för vid kontraktets början abonnerad botteneffekt, men däremot endast med 2,000 timmar för varje ny kilowatt av abonnerad botteneffekt,

per kwt. en rabatt av 0,15 öre för den ström, som vid 4,000 timmars utnyttjningstid överstiger 4,700,000 kwt.

Toppkraft 1,075 kw.,
per kw. och kalenderår kr. 25 : —,
per kwt. 4 öre.

Vid ett kolpris överstigande 30 kr. per ton cif. ostkusthamn erlägges ett tilläggspris av:

för bottenenergi 0,04 öre per kwt.,

för toppenergi 0,07 öre per kwt., för uttagen ström under januari—mars samt oktober—december,

0,02 öre under april—september.

N:o 16.
Ang. nytt kontrakt med K. Vattenfallsstyrelsen ang. leverans av elektrisk kraft.

Vid ovanstående jämförelse observeras till en början dels att abonnemanget med avseende på s. k. botteneffekt satts till 2,150 kilowatt mot i nuvarande kontrakt för A-, B- och C-kraft 2,400 kw., men att däremot toppkraften ökats från 800 till 1,075 kw. och dels att en förenkling företagits med avseende på uppmätningen i det endast *ett* grundpris av 57 : 50 kr. per kw. skall tillämpas i stället för två pris, som nu är fallet, det ena 75 kr. och det andra 50 kr. Nu har staden rätt att uttaga intill 2,500,000 kwt. till 0,5 öre och därutöver intill 3,250,000 kwt. till 1,65 öre, varemot i det nya förslaget är räknat med 4,700,000 kwt. till 1 öre, varjämte för därutöver uttagen energi skall betalas för en del av strömmen 1,75 öre med viss rabatt och återstående del 1,5 öre. I den mån strömuttagningen faller inom ramen för bestämmelserna i nuvarande kontrakt och Vattenfallsstyrelsen gjort eftergifter i grund- och förbrukningspris hava i det stället fasta årliga avgifter införts. Härutinnan hava i det nya förslaget dessa avgifter beräknats till 6,000 kr. mot i det nuvarande 3,000 kr.

Redan med nuvarande strömuttagning medför förslaget besparingar för staden, vilka i mån av större strömuttagning och utnyttjningstid öka undan för undan.

§ 3 är omarbetad i samråd med representant för drätselkammaren och är enligt förslaget avfattad med hänsyn till tidigare träffade avtal rörande Vattenfallsstyrelsens befintliga ledningar och med iakttagande så långt det varit möjligt av stadens intressen med avseende på dess framtida utbyggande.

I övrigt hava endast en del mindre ändringar av huvudsakligen redaktionell art företagits.

Det nya kontraktet är avsett att verka retroaktivt från och med år 1934.

Med stöd av det anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville godkänna bifogade förslag till nytt kontrakt med Kungl. Vattenfallsstyrelsen ang. leverans av elektrisk kraft till staden samt uppdraga åt Vatten- och gasverksstyrelsen att å stadens vägnar underteckna detsamma.

Västerås den 8 januari 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING

|Gerh. Geston.

N:o 16.
Ang. nytt kontrakt med K. Vattenfallsstyrelsen ang. leverans av elektrisk kraft.

KONTRAKT

mellan Kungl. Vattenfallsstyrelsen, här nedan kallad Styrelsen, och Västerås stad, här nedan kallad Abonnenten, angående leverans av elektrisk kraft.

§ 1.

På de i detta kontrakt angivna villkoren förbinder sig Styrelsen att leverera och Abonnenten att mottaga elektrisk kraft i form av trefasig växelström om normalt 50 perioder per sekund och c:a 6,300 volts huvudspänning. Leveransen fullgöres vid mätapparaterna i den transformatorstation, som Styrelsen uppfört invid Västerås.

§ 2.

Mom. 1.

A. Styrelsen förbinder sig att från och med den 1 januari 1934 dag och natt året om med de undantag, som finnas angivna i § 11 här nedan, tillhandahålla Abonnenten elektrisk kraft vid den i § 1 angivna leveranspunkten i den omfattningen, att Abonnenten kan uttaga en aktiv effekt av ettusensjuhundratjugofem (1,725) kilowatt, varav ettusentrehundra (1,300) kilowatt bottenkraft och fyrahundratjugofem (425) kilowatt toppkraft.

B. Abonnenten äger rätt att vid början av varje kalenderår öka de under A angivna effektbeloppen med högst etthundra (100) kilowatt bottenkraft och etthundra (100) kilowatt toppkraft, dock intill högst tvåtusenetthundrafemtio (2,150) kilowatt totalt tillhandahållen bottenkraft respektive ettusensjuttiofem (1,075) kilowatt totalt tillhandahållen toppkraft.

Den tillhandahållna toppeffekten får dock icke överstiga femtio (50) procent av den samtidigt tillhandahållna botteneffekten.

Skriftlig anmälan om ökningen skall vara inkommen till Styrelsen senast den 1 oktober föregående år.

Den under visst år tillhandahållna botteneffekten respektive toppeffekten benämnes nedan den abonnerade botteneffekten respektive den abonnerade toppeffekten.

Mom. 2.

Abonnenten äger rätt att uttaga reaktiv effekt till ett belopp, som i kilowatt räknat, motsvarar sjuttiofem (75) procent av den aktiva effekt i kilowatt, för vilken effektavgift erlägges enligt § 7 mom. 1.

Mom. 3.

Abonnenten förbinder sig att icke utan Styrelsens skriftliga medgivande uttaga vare sig större aktiv eller reaktiv effekt än som Styrelsen enligt

N:o 16.
Ang. nytt kontrakt med K. Vattenfallsstyrelsen ang. leverans av elektrisk kraft.

mom. 1 respektive mom. 2 av denna paragraf tillhandahåller abonnenten. Den uttagna aktiva respektive reaktiva effekten bestämmes därvid enligt § 7 mom. 2.

§ 3.

Mom. 1.

Abonnenten förbinder sig att, sedan Abonnenten, på sätt som avtalats i § 7 av ett mellan Styrelsen och Abonnenten den 29 juni och 3 juli 1915 ingånget köpekontrakt, medgivit Styrelsen rätt att avgiftsfritt över Abonnenten tillhörig mark framdraga ett kraftledningsknippe till den i § 1 omförmälda stationen för de övriga kraftledningar, som Styrelsen framdrager över fastigheter, som ägas, innehavas eller arrenderas av Abonnenten och rörande vilka avtal ännu ej träffats mellan parterna, upplåta mark för all framtid respektive under nyttjanderättstiden samt att om möjligt förskaffa Styrelsen rätt att framdraga sina kraftledningar över annan tillhörig, staden angränsande mark, allt på de villkor, som äro angivna i bifogade formulär till kontrakt om kraftledningsservitut, bilaga n:r 1, med iakttagande därjämte av att ersättningens storlek skall ifråga om skada å åker och skogsmark bestämmas enligt bifogade värderingsnormer, bilaga n:r 2.

Mom. 2.

Om det område, varöver Styrelsens ovan under mom. 1 omförmälda kraftledningar framgå, blir planlagt eller tages i anspråk för byggnadsverksamhet eller annat samhälleligt behov och det därvid visar sig önskvärt, att sträckningen av ledningarna ändras, är Styrelsen förpliktigad att utföra sådan ändring av kraftledningarna, med undantag för dels de kraftledningar, som hava en driftspänning av 70,000 volt eller därutöver, dels de kraftledningar med lägre driftspänning, som äro dragna i samma sträckningar som de nyssnämnda. Dylika ändringar i sträckningen av Styrelsens kraftledningar skola ske på Styrelsens bekostnad och inom ett år efter därom av Abonnenten gjord skriftlig anmälan.

§ 4.

Mom. 1.

För uppmätning av Abonnentens kraftuttagning uppsätter och underhåller Styrelsen på sin bekostnad i den i § 1 omförmälda stationen följande mätare för trefassystem med oliksidig belastning jämte erforderliga mättransformatorer, vilka inkopplas på stationens sekundärsida före Abonnentens alla kraftförbrukande apparater:

a) en kilowattimmemätare, här nedan benämnd Styrelsens M_1-mätare, försedd med *dels* räkneverk, som angiver den av Abonnenten uttagna aktiva energien, *dels* effektvisare, som angiver den största efter senaste återställning under någon kvartstimme uttagna aktiva medeleffekten,

b) en kilowattimmemätare, här nedan benämnd Styrelsens M_2-mätare, försedd med *dels* räkneverk, som angiver den av Abonnenten totalt uttagna

energien, *dels* subtraktionsinrättning med därtill hörande räkneverk, som angiver energiuttagningen ovanför den effekt, nedan benämnd subtraktionsgränsen, för vilken mätarens subtraktionsinrättning är inställd. Subtraktionsgränsen skall vara inställd på den abonnerade botteneffekten, N:o 16. *Ang. nytt kontrakt med K. Vattenfallsstyrelsen ang. leverans av elektrisk kraft.*

c) en kilowattimmemätare, här nedan benämnd Styrelsens M_3-mätare, försedd med *dels* räkneverk, som angiver den av Abonnenten uttagna reaktiva energien, *dels* effektvisare, som angiver den största efter senaste återställning under någon kvartstimme uttagna reaktiva medeleffekten.

Abonnenten skall på sin bekostnad i den i § 1 omförmälda stationen uppsätta och underhålla mätare, här nedan benämnda Abonnentens M_1—, M_2— och M_3-mätare, jämte erforderliga mättransformatorer, avsedda att göra samma mätningar som rörande Styrelsens mätare i denna paragraf angivits.

Mätapparaterna skola vara av typ, som Styrelsen bestämmer och spärrade mot backgång.

Styrelsen och Abonnenten äro skyldiga att hålla sina mätapparater i fullt brukbart skick.

Mom. 2.

Styrelsen skall i den i § 1 omförmälda stationen utan kostnad för Abonnenten bereda plats för och framdraga erforderliga ledningar för inkoppling av Abonnentens mätare och mättransformatorer samt där bereda plats för de Abonnentens apparater och instrument, som erfordras för åtta (8) stycken utgående kablar.

§ 5.

De i § 4 omförmälda mätarna skola avläsas av Styrelsen omkring den femtonde och sista i varje månad på dag, varom Styrelsen underrättar Abonnenten. Samtidigt skola effektvisarna av Styrelsen återställas till nolläget. Abonnenten äger rätt att närvara vid avläsningarna.

Vardera kontrahenten äger rätt att plombera båda kontrahenternas mätare.

Kommer icke Abonnenten tillstädes efter sådan Styrelsens underrättelse, som nyss nämnts, respektive vid sådan kontrollering av mätare, som omförmäles i § 6 här nedan, äger Styrelsen likväl rätt att ensam bryta samtliga plomber på båda kontrahenternas mätare.

Styrelsen medgiver Abonnenten rätt att på lämplig tid erhålla tillträde till Styrelsens station för att besiktiga och avläsa mätarna.

§ 6.

Mom. 1.

Till grund för beräkningen av de i § 7 omförmälda avgifterna skola läggas halvmånadsvärden, vilka med nedan i mom. 4 angivna undantag bestämmas såsom medelvärden mellan de effekt- respektive energibelopp, som enligt Styrelsens och Abonnentens motsvarande i § 4 omförmälda mätare uttagits mellan två på varandra följande avläsningar av mätarna.

N:o 16.
Ang. nytt kontrakt med K. Vattenfallsstyrelsen ang. leverans av elektrisk kraft.

Mom. 2.

Var och en av Styrelsens respektive Abonnentens i § 4 omförmälda mätare skall anses vara rättvisande vid angivandet av energi eller effekt, såvida icke genom kontrollering eller på annat sätt visats, att den av mätaren angivna totalenergien respektive för avgiftsberäkningen väsentligt effektvärde eller den på mätaren inställda subtraktionsgränsen med mer än tre (3) procent avviker från det rätta värdet.

Mom. 3.

Om det finnes anledning antaga större missvisning hos någon mätare än den i mom. 2 angivna eller om större avvikelse konstateras mellan Styrelsens och Abonnentens motsvarande mätare än den i mom. 4 angivna eller om Abonnenten skriftligen påfordrar mätarekontrollering, anordnar Styrelsen vid första lämpliga tillfälle kontrollering och bestämning av konstanterna för ifrågavarande mätare. Vid dylik kontrollering äger Abonnenten rätt att närvara.

För kontrollering av Abonnentens mätare, som påfordrats av Abonnenten, skall Abonnenten till Styrelsen erlägga femtio (50) kronor. För kontrollering av Styrelsens mätare, som påfordrats av Abonnenten, skall Abonnenten till styrelsen erlägga femtio (50) kronor, om missvisningen visar sig understiga de i mom. 2 angivna gränserna.

Mom. 4.

För den tid, då någon av Abonnentens mätare angiver totalenergivärde eller för avgiftsberäkningen väsentligt effektvärde, som skiljer sig från det av Styrelsens mätare angivna motsvarande värdet med mer än fem (5) procent av sistnämnda, eller då större missvisning än den i mom. 2 angivna påvisats hos någon mätare, dock högst från och med debiteringsperioden näst före den, då avvikelsen eller missvisningen påvisades, bestämmas motsvarande halvmånadsvärden på följande sätt:

a) Om båda mätarna visa sig vara brukbara, bestämmas halvmånadsvärdena på det sätt, som angives ovan i mom. 1, dock tillämpas för de mätare, vilkas missvisning överstiger den i mom. 2 angivna, de konstanter, som bestämts vid mätarens kontrollering;

b) Om endast en mätare visar sig vara brukbar, anses halvmånadsvärdena vara de av denna mätare angivna värdena, dock tillämpas därvid den konstant, som bestämts vid mätarens kontrollering, därest missvisningen överstiger den i mom. 2 angivna;

c) Om ingen mätare visar sig vara brukbar, bestämmas halvmånadsvärdena såsom medelvärden av de närmast föregående och närmast efterföljande halvmånadsvärden, som enligt Styrelsens bedömande äro brukbara, såvida icke kontrahenterna enas om annat bestämningssätt för halvmånadsvärdena.

Mom. 5.

Skulle meningsskiljaktighet mellan Styrelsen och Abonnenten uppstå om mätarna eller avläsningarna, skall saken hänskjutas till avgörande av

en opartisk sakkunnig person eller institution, varom kontrahenterna enas, eller som om detta ej sker, utses av Länsstyrelsen i Västmanlands län.

N:o 16. *Ang. nytt kontrakt med K. Vattenfallsstyrelsen ang. leverans av elektrisk kraft.*

Kostnaden för dylikt avgörande bestrides av kontrahenterna till hälften vardera.

§ 7.

Mom. 1.

Betalningen för den levererade kraften utgår med:

A. En fast avgift av sextusen (6,000) kronor per kalenderår.

B. En effektavgift av:

femtiosju (57:—) kronor och 50 öre per kilowatt och kalenderår för den abonnerade botteneffekten och

tjugofem (25:—) kronor per kilowatt och kalenderår för den uttagna aktiva toppeffekten.

Effektavgift erlägges under varje år av kontraktstiden för minst åttio (80) procent av den enligt § 2 mom. 1 abonnerade toppeffekten, vare sig motsvarande effekt uttages eller ej.

C. En energiavgift av:

ett (1,0) öre per kilowattimme för uttagen aktiv bottenenergi intill en kvantitet per kalenderår av fyra millioner sjuhundra (4,700,000) kilowattimmar och

ett och sjuttiofem hundradels (1,75) öre per kilowattimme för uttagen aktiv bottenenergi därutöver inom en energikvantitet per kalenderår, motsvarande fyratusen (4,000) timmars utnyttjningstid per kalenderår för den abonnerade botteneffekten, samt

ett och fem tiondels (1,5) öre per kilowattimme för ytterligare uttagen bottenenergi,

fyra (4,0) öre per kilowattimme för uttagen toppenergi.

Abonnenten förbinder sig att under varje kalenderår erlägga energiavgift för minst det belopp bottenenergi, som motsvarar fyratusen (4,000) timmars utnyttjningstid för den vid kontraktstidens början abonnerade botteneffekten. Detta energibelopp benämnes den avgiftsgaranterade bottenenergien. Vid ökning av den abonnerade botteneffekten är Abonnenten skyldig att samtidigt öka den avgiftsgaranterade bottenenergien med ett belopp lika med minst tvåtusen (2,000) kilowattimmar för varje ny kilowatt av den abonnerade botteneffekten.

Abonnenten äger rätt att vid början av varje kalenderår öka den avgiftsgaranterade bottenenergien utöver ovan angivna belopp, vilken ökning gäller under hela den återstående kontraktstiden.

Skriftlig anmälan om ökningen skall vara inkommen till Styrelsen senast den 31 december föregående år.

N:o 16.
Ang. nytt kontrakt med K. Vattenfallsstyrelsen ang. leverans av elektrisk kraft.

Abonnenten erhåller för varje kalenderår en rabatt, som, oberoende av det här nedan omförmälda kolpriset utgår med femton hundradels (0,15) öre per kilowattimme för det energibelopp — inom en energikvantitet per kalenderår, motsvarande fyratusen (4,000) timmars utnyttjningstid per kalenderår för den abonnerade botteneffekten — varmed den avgiftsgaranterade bottenenergien överstiger fyra millioner sjuhundratusen (4,700,000) kilowattimmar.

Därest medelpriset per kalenderår och metrisk ton stora ångkol cif ostkusthamn enligt Kommerskollegii kommersiella meddelanden överstiger trettio (30: —) kronor, erlägger Abonnenten för varje hel överskjutande krona en tilläggsavgift av fyra hundradels (0,04) öre per kilowattimme för den uttagna bottenenergien samt av sju hundradels (0,07) respektive två hundradels (0,02) öre per kilowattimme för den under tiden 1 januari—31 mars och 1 oktober—31 december respektive 1 april—30 september uttagna toppenergien.

D. De avgifter, som Styrelsen bestämmer för eventuell kraftuttagning utöver den enligt § 2 mom. 3 tillåtna.

Mom. 2.

a) Den under ett kalenderår uttagna aktiva totaleffekten anses vara medelvärdet av de två högsta halvmånadsvärdena under året enligt M_1-mätarna. Den under ett kalenderår uttagna aktiva toppeffekten anses vara skillnaden mellan den uttagna aktiva totaleffekten och den abonnerade botteneffekten;

b) Den under ett kalenderår uttagna reaktiva effekten anses vara medelvärdet av de två högsta halvmånadsvärdena under året enligt M_3-mätarna;

c) Den uttagna aktiva totalenergien beräknas som summan av halvmånadsvärdena och uppdelas i bottenenergi och toppenergi på följande sätt:
Den uttagna aktiva toppenergien anses vara den ovanför subtraktionsgränsen uttagna energien enligt M_2-mätarna.
Den uttagna aktiva bottenenergien anses vara skillnaden mellan den enligt M_1-mätarna uttagna totalenergien och den uttagna toppenergien.

Mom. 3.

Det åligger Abonnenten att från och med den 1 januari 1934 på sätt i denna paragraf samt i § 8 här nedan säges, betala av Styrelsen enligt detta kontrakt tillhandahållen elektrisk kraft.

§ 8.

Betalningen erlägges i efterskott senast femton (15) dagar efter mottagandet av Styrelsens räkning till Älvkarleby Kraftverks kassakontor i Stockholm på följande sätt.

N:o 16.
Ang. nytt kontrakt med K. Vattenfallsstyrelsen ang. leverans av elektrisk kraft.

Efter utgången av varje kalenderkvartal erläggas:

dels en fjärdedel av den fasta avgiften,

dels en fjärdedel av effektavgiften för den abonnerade botteneffekten,

dels en fjärdedel av effektavgiften för det i § 7 mom. 1 B. angivna minimibeloppet toppeffekt,

dels energiavgiften för den under debiteringsperioden uttagna aktiva bottenenergien, preliminärt beräknad efter ett (1,0) öre per kilowattimme,

dels energiavgiften för den under debiteringsperioden uttagna toppenergien.

Efter utgången av december månad varje år erlägges dessutom:

dels effektavgift för det belopp toppeffekt, varmed den under året uttagna toppeffekten eventuellt överstiger det i § 7 mom. 1 B angivna minimibeloppet toppeffekt,

dels energiavgift för den energi, varmed den under året uttagna bottenenergien eventuellt understiger den avgiftsgaranterade bottenenergien,

dels de tilläggsavgifter, som eventuellt skola utgå på grund av bestämmelserna i § 7 mom. 1 C. angående högre avgifter för en del av bottenenergien,

dels eventuell tilläggsavgift enligt § 7 mom. 1 C, sista stycket,

dels de avgifter, som eventuellt skola erläggas enligt § 7 mom. 1 D.

Vid samma tillfälle göres avdrag:

dels för rabatt enligt § 7 mom. 1 C, näst sista stycket,

dels för avbrott enligt § 11.

§ 9.

Mom. 1.

Abonnenten förbinder sig:

a) att, så länge Styrelsen på de villkor, som i detta kontrakt bestämts, åtager sig att leverera all den kraft, som är för Abonnentens behov erforderlig, icke utan Styrelsens skriftliga medgivande för täckande av sitt behov av bottenkraft använda elektrisk kraft från annan kraftkälla än Styrelsens. För täckande av sitt behov av toppkraft äger Abonnenten likväl rätt att utan Styrelsens hörande använda effekt från Abonnentens egna, inom Västerås stads gräns befintliga värmekraftmaskineri intill ett effektbelopp av högst fyrtio (40) procent av den vid varje tidpunkt totalt abonnerade effekten.

Skulle däremot Styrelsen icke på i detta kontrakt angivna villkor åtaga sig att leverera hela det ytterligare kraftbelopp, Abonnenten önskar uttaga, är Abonnenten oförhindrad att från annat håll förskaffa sig detta nya kraftbelopp.

N:o 16. *Ang. nytt kontrakt med K. Vattenfallsstyrelsen ang. leverans av elektrisk kraft.*

b) att, icke utan Styrelsens skriftliga medgivande direkt eller indirekt distribuera elektrisk kraft till konsumenter utanför Abonnentens på bifogade karta, bilaga n:r 3, med blåa begränsningslinjer angivna distributionsområde, med rätt dock för Abonnenten att utan Styrelsens hörande leverera kraft, *dels* till sådana elektriska kommunikationsföretag och övriga konsumenter, vilkas anläggningar delvis ligga utanför staden, men till huvudsaklig del innanför området, *dels* till de av Västerås stads verk, som äro belägna utanför distributionsområdet;

c) att inom de delar av distributionsområdet, som ligga utanför Västerås stads jurisdiktionsområde tillhandahålla elektrisk kraft till högst det pris, som skulle tillämpas, därest Styrelsen direkt tillhandahölle elektrisk kraft inom ifrågavarande område;

d) att i erforderlig mängd leverera elektrisk kraft, som av Styrelsen tillhandahålles, till sådana Statens institutioner, som äro belägna inom distributionsområdet, till högst samma pris, som beviljas andra motsvarande konsumenter inom området.

Mom. 2.

Abonnenten förbinder sig:

a) att icke utan Styrelsens skriftliga medgivande mekaniskt eller elektriskt sammankoppla det från Styrelsen matade trefasdistributionssystemet med annan kraftkälla än i § 9 mom. 1 a) här ovan omförmält kraftmaskineri; dock får dylik sammankoppling endast ske under förutsättning, att kraftmaskineriet är så anordnat, att det icke inverkar störande på driften av Styrelsens anläggningar;

b) att, såvitt det är praktiskt möjligt och beror av Abonnentens anordningar, belasta de tre faserna så lika, att strömstyrkan vid mätapparaterna i den i § 1 omförmälda stationen i den mest belastade fasen icke med mer än tio (10) procent överstiger strömstyrkan i den minst belastade fasen;

c) att vid arbeten på sina elektriska distributionsanläggningar för högspänning, såväl vid nyanläggning som vid utvidgning, förändring eller reparation, endast använda av Styrelsen godkända entreprenörer eller egen personal;

d) att i mån av tillgång mot skälig ersättning tillhandahålla personal för utförande av brådskande reparationer på Styrelsens kraftledning mellan Enköping och Västerås;

e) att städse på lämplig tid hålla distributionsanläggningarna tillgängliga för Styrelsens ombud;

f) att årligen i januari månad lämna Styrelsen meddelande om antalet och storleken av anslutna högspända förbrukningsapparater.

Mom. 3.

N:o 16. *Ang. nytt kontrakt med K. Vattenfallsstyrelsen ang. leverans av elektrisk kraft.*

Styrelsen förbinder sig:

att icke utan Abonnentens skriftliga medgivande inom distributionsområdet tillhandahålla elektrisk kraft till annan än Abonnenten, med rätt dock för Styrelsen att utan Abonnentens hörande leverera kraft *dels* till sådana elektriska kommunikationsföretag och övriga konsumenter, vilkas anläggningar delvis ligga inom men till huvudsaklig del utanför distributionsområdet, *dels* till Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget, *dels* till varje annan inom området nytillträdande kraftkonsument, som förbinder sig att årligen från leveransens början erlägga normala kraftavgifter för minst femhundra (500) kilowatt.

Mom. 4.

Därest nytt område inkorporeras med Västerås stad, är Styrelsen utan rubbning av de undantag, som omförmälas i mom. 3 av denna paragraf, skyldig att, om Abonnenten så påfordrar och vederbörande konsumenter härtill samtycka, på Abonnenten överlåta alla kontrakt om leverans av elektrisk kraft med konsumenterna inom nämnda område. Om annan överenskommelse ej träffas, är efter överlåtelsen Styrelsen skyldig att leverera och Abonnenten skyldig att mottaga, till Styrelsen betala och till konsumenterna leverera de i de överlåtna kontrakten angivna kraftbeloppen på de i nämnda kontrakt stadgade villkoren. Vid dylik överlåtelse av kontrakt äger Abonnenten rätt att från Styrelsen uttaga den för vederbörande konsumenter avsedda kraften vid den i § 1 omförmälda leveranspunkten på de i detta kontrakt stadgade villkoren.

Om Styrelsen på ovan angivet sätt på Abonnenten överlåter kontrakt om leverans av elektrisk kraft till konsument inom det ifrågavarande området och därvid denna leverans av Styrelsen skall fullgöras vid den i § 1 här ovan omförmälda leveranspunkten, är Abonnenten skyldig att till deras tekniska värde inlösa samtliga de Styrelsen tillhöriga anläggningar, vilka begagnats endast för leveransen ifråga.

Om inom det nyinkorporerade området elektriska anläggningar finnas, som tillhöra annan Styrelsens abonnent med distributionsrätt inom någon del av området ifråga, och om av Styrelsen godkänd överenskommelse träffas mellan Abonnenten och denna kraftdistributör angående överlåtelse på Abonnenten av distributionsrätten inom denna del av det nyinkorporerade området, är Abonnenten skyldig att inlösa samtliga kraftdistributören tillhöriga elektriska anläggningar, som användas för kraftdistributionen inom nämnda område, till ett värde, varom Abonnenten och kraftdistributören enas.

Kan överenskommelse ej träffas angående ovannämnda lösningsvärden mellan Styrelsen och Abonnenten respektive mellan Abonnenten och kraftdistributören, medgiver Abonnenten, att dessa lösningsvärden bestämmas på sätt, som i § 14 stadgas.

N:o 16.
Ang. nytt kontraktmed K. Vattenfallsstyrelsen ang. leverans av elektrisk kraft.

§ 10.

Mom. 1.

Abonnenten är skyldig att på Styrelsens anmodan, för granskning och godkännande inlämna kartor, ritningar och beskrivningar över Abonnentens högspänningsanläggningar, innan dessa utföras.

Mom. 2.

Styrelsen förbehåller sig rätt att besiktiga och avprova Abonnentens högspänningsanläggningar, innan de anslutas till Styrelsens distributionsnät.

Genom nämnda besiktning befrias varken Abonnenten eller den, som utfört anläggningarna, från dem enligt lag och förordning åliggande skyldigheter.

Mom. 3.

Det åligger Abonnenten:

att, innan högspänningsanläggningarna tillkopplas, vidtaga de ändringar, som styrelsen anser erforderliga för att erhålla betryggande driftförhållanden;

att hålla sina elektriska högspänningsanläggningar i gott skick i enlighet med gällande föreskrifter och så anordnade, att de icke återverka störande på driften av Styrelsens anläggningar, varande Abonnenten skyldig att härutinnan ställa sig till efterrättelse Styrelsens föreskrifter.

Mom. 4.

För utvidgningar och förändringar av Abonnentens högspänningsanläggningar gälla samma bestämmelser som ovan i mom. 1, 2 och 3 äro angivna för nyanläggningar.

Mom. 5.

Skulle Styrelsens anläggningar tillfogas skada, beroende på sådana i Abonnentens egna anläggningar eller därifrån matade anläggningar befintliga brister, som trots Styrelsens enligt denna paragraf lämnade föreskrifter icke inom skälig tid efter Styrelsens skriftliga, till Abonnenten ställda anmodan avhjälpts, är Abonnenten skyldig ersätta Styrelsen sådan skada.

§ 11.

Mom. 1.

Skulle Styrelsen till följd av force majeure, såsom strejk, lockout, krig, uppror, eldsvåda, olyckshändelse, iskravning eller andra naturföreteelser eller till följd av andra händelser, till vilka Styrelsen icke varit vållande, såsom brist på enligt Styrelsens bedömande användbart bränsle eller andra råmaterialier, bliva urståndsatt att tillhandahålla Abonnenten elektrisk kraft, upphör Styrelsens åtagande för den tid, som Styrelsen är urståndsatt att

tillhandahålla kraft. Vid bedömande av bränsletillgången skall icke medräknas bränsle, vilket per en miljon (1,000,000) effektiva värmeenheter kostar mera än tio (10) kronor i upplag vid Västerås.

N:o 16. Ang. nytt kontrakt med K. Vattenfallsstyrelsen ang. leverans av elektrisk kraft.

Mom. 2.

Styrelsen är berättigad att för verkställande av provningar, undersökningar och erforderliga arbeten på sina anläggningar tillfälligtvis avbryta kraftleveransen, om förhållandena enligt Styrelsens bedömande oundgängligen så kräva, men Styrelsen är skyldig att om möjligt förlägga sådana avbrott till sön- och helgdagar mellan kl. 8 och kl. 17; dock må sådana avbrott icke hava längre sammanlagd varaktighet än högst fem (5) timmar per dygn samt icke infalla under den mörka delen av dygnet. Styrelsen skall, om avbrottet kan förutses, i god tid förut underrätta Abonnenten om detsamma.

Mom. 3.

För varje avbrott i kraftleveransen av i mom. 1 och mom. 2 här ovan omförmälda anledningar samt för avbrott, vilka förorsakas av fel i eller bristande skötsel av Styrelsens anläggningar, äger Abonnenten, med nedan nämnda undantag, och för såvitt avbrottet varat mer än en hel timme, rätt att för det kalenderår, under vilket avbrottet inträffat, och för varje hel timme, som det varat erhålla avdrag från effektavgiften per kilowatt med ett (1) öre för bottenkraft och fem tiondels (0,5) öre för toppkraft.

Styrelsen är icke skyldig utgiva någon annan ersättning för avbrott i kraftleveransen.

Abonnenten äger dock icke rätt till dylikt avdrag för avbrott med sammanlagt högst fem (5) timmars varaktighet per sön- och helgdag under enbart den ljusa delen av dagen mellan kl. 8 och kl. 17.

Mom. 4.

För avbrott orsakat av fel i eller bristande skötsel av Abonnentens ledningar och apparater eller ledningar och apparater, som matas från Abonnentens ledningar, göres intet avdrag. Det åligger Abonnenten att ofördröjligen undanrödja orsaken till sådant avbrott och genast underrätta Styrelsens stationsbefäl vid Västerås sekundärstation, dels när felet upptäckts, dels när det sedermera avhjälpts.

Mom. 5.

Styrelsen förbinder sig att ofördröjligen avhjälpa sådana fel i sina anläggningar, genom vilka kraftleveransen till Abonnenten inskränkes eller avbrytes.

§ 12.

Abonnenten skall själv bära det ansvar för skada, förorsakad av elektrisk ström från Abonnentens egna anläggningar, som enligt vid skadans inträffande gällande lag skulle drabba Styrelsen såsom ägare till kraft- eller transformatorstation, för såvitt icke Styrelsen varit vållande till skadan.

N:o 16.

Ang. nytt kontraktmed K. Vattenfallsstyrelsen ang. leverans av elektrisk kraft.

§ 13.

Mom. 1.

Skulle de enligt § 2 mom. 3 tillåtna effektbeloppen överskridas, äger Styrelsen rätt att, om Styrelsen så finner nödvändigt för Styrelsens anläggningars drift eller säkerhet, omedelbart göra avbrott i kraftleveransen, intill dess Abonnenten hunnit frånkoppla tillräckligt antal kraftförbrukande apparater; dock skall om möjligt anmodan därom göras per telefon eller annorledes, innan avbrott sker. För dylikt avbrott äger Abonnenten icke utbekomma någon ersättning från Styrelsen.

Mom. 2.

Styrelsen äger jämväl rätt att omedelbart göra avbrott i kraftleveransen till undvikande av allmän eller enskild fara, intill dess anledning till sådant avbrott upphört. För avbrott av detta slag göres samma avdrag i effektavgifterna som för avbrott på grund av force majeure enligt § 11.

Mom. 3.

Brister Abonnenten i annat fall än som i mom. 1 av denna paragraf avses, i fullgörandet av något, som enligt detta kontrakt åligger Abonnenten, äger Styrelsen, därest rättelse är av brådskande natur, men densamma ej inom av Styrelsen förelagd skälig tid av Abonnenten vidtages, rätt att omedelbart göra avbrott i kraftleveransen, till dess rättelse skett. Något avdrag i den stadgade avgiften göres icke för dylikt avbrott. Ej heller erlägges skadestånd för sådant avbrott i kraftleveransen, för såvitt icke efter prövning, som i § 14 säges, framgått, att Styrelsens åtgärd icke varit befogad. Är av Styrelsen påfordrad rättelse icke av brådskande natur, må rättelsen anstå till efter sådan prövning, som i § 14 säges.

§ 14.

Skulle meningsskiljaktighet uppstå mellan Styrelsen och Abonnenten angående tolkningen eller tillämpningen av detta kontrakt, skall med undantag för vad i § 6 mom. 5 är bestämt, saken hänskjutas till en opartisk sakkunnig tremannanämnd eller institution, om vilken parterna enas eller som, om detta ej sker, utses av Överståthållareämbetet i Stockholm. Skulle kontrahent icke åtnöjas med det avgörande, som träffas av sålunda utsedd sakkunnig nämnd eller institution, är han berättigad att inom en månad efter han därav erhållit del, draga frågan under domstols prövning. Har ingendera kontrahenten inom nämnda tid instämt saken till domstol, är det beslut, som meddelats av nyss nämnda tremannanämnd eller institution, ovillkorligen bindande för kontrahenterna.

§ 15.

Detta kontrakt får icke utan Styrelsens skriftliga medgivande på annan överlåtas och ej heller intecknas.

§ 16.

N:o 16. Ang. nytt kontrakt med K. Vattenfallsstyrelsen ang. leverans av elektrisk kraft.

Det mellan kontrahenterna den 10 december 1930 och 27 februari 1931 upprättade kontraktet angående leverans av elektrisk kraft upphör att gälla den 31 december 1933 och ersättes av detta kontrakt.

§ 17.

Detta kontrakt upphör att gälla den 31 december 1958.

§ 18.

Med detta kontrakt, varav två lika lydande exemplar upprättats och utväxlats, förklara vi oss nöjda.

Västerås den .... Stockholm den ....

N:o 17.

Drätselkammarens m. fl. yttranden ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 31 mars 1932 hava stadsfullmäktige för utlåtande till drätselkammaren överlämnat en motion av Herrar Förste Baningeniören Carl Henning och Byggmästaren Edv. Karlsson med förslag, att stadsfullmäktige måtte besluta giva byggnadsnämnden i uppdrag att framlägga förslag till breddning av Stora gatan mellan Källgatan och Kopparbergsvägen till 18 meter samt att i vederbörlig ordning handlägga detta ärende.

Sedan byggnadsnämnden nu fullgjort sitt uppdrag och i den 17 december 1934 avgivet yttrande hemställt om bifall till motionen med vidgningen av gatan i angiven sträckning förlagd till gatans södra sida samt i fråga om byggnadsbestämmelser för av vidgningen berörda byggnadskvarteren Märta, Manfred, Martin och Mats förordat en bebyggelse av kvarteren i anslutning till ett såsom alternativ I betecknat förslag samt jämväl stadsplanekommittén och trafikkommittén avgivit yttranden i ärendet, får drätselkammaren nu för sin del däri anföra följande.

Vad angår den föreslagna vidgningen ansluter sig drätselkammaren utan meningsskiljaktighet till de skäl, som för densamma åberopats av trafikkommittén och byggnadsnämnden, och tillstyrker alltså motionen i denna del.

N:o 17.
Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.

Ett ställningstagande till de olika alternativa förslagen till byggnadsbestämmelser för ovannämnda kvarter har däremot icke kunnat ske utan meningsskiljaktighet. Då drätselkammarens majoritet härutinnan förordar det av byggnadsnämnden tillstyrkta förslaget vill drätselkammaren såsom motivering härför utöver vad byggnadsnämnden anfört åberopa det sannolika uti, att en alltmer växande förståelse för fördelarne med en mera öppen bebyggelse kommer att underlätta genomförandet av tomtregleringar, som förslagets antagande gör nödvändiga.

Drätselkammaren hemställer alltså, att stadsfullmäktige i ärendet ville fatta beslut i överensstämmelse med byggnadsnämndens framställning.

Av ledamöterna i drätselkammaren hava Herrar Bäckman och Hellström i avseende å byggnadsbestämmelserna anfört reservation och för sin del hemställt om antagande av de av en minoritet i byggnadsnämnden förordade och som Alt. II betecknade byggnadsbestämmelserna, i vilkas avvikande mening jämväl Drätseldirektören Öberg och Stadsombudsmannen Tenow med särskilt här bilagt yttrande instämt.

Västerås den 14 februari 1935.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Ragnar Tenow.

Vi anse för vår del, att de av byggnadsnämndens och drätselkammarens flertal förordade byggnadsbestämmelserna enligt Alt. I, i vad de skilja sig från Alt. II, äro av den beskaffenhet, att de på grund av de så gott som oövervinnerliga svårigheterna att genomföra en efter det föreslagna byggnadssättet lämpad ny tomtindelning komma att verka rent prohibitivt för en eljes önskvärd nybebyggelse mot ifrågavarande delar av Västgötegatan och Munkgatan. Därjämte finna vi det mindre tilltalande att genomföra bestämmelser, emot vilka vederbörande fastighetsägare enstämmigt opponerat sig. Det kommunala intresse, som ligger däri, att byggnadsverksamheten skall föras in på nya linier, vilka anses bättre tillgodose stadsbefolkningens trevnad än de hävdvunna, kan lämpligen tillgodoses genom införande av härför lämpade bestämmelser för kvarter, vilka tidigare ej varit föremål för tomtindelning och bebyggelse. På i huvudsak här anförda grunder anse vi lämpligast, att byggnadsbestämmelserna antagas enligt reservanternas inom byggnadsnämnden och drätselkammaren förslag, betecknat såsom Alt. II.

Theofil Öberg. *Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 17. *Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.*

I en den 26 mars 1932 dagtecknad och vid stadsfullmäktiges sammanträde den 31 i samma månad första gången behandlad motion föreslogo herrar Förste Baningeniören Carl Henning och Byggmästaren E. Edv. Karlsson, att stadsfullmäktige ville besluta dels uppdraga åt byggnadsnämnden att snarast upprätta förslag till bieddning av Stora gatan mellan Källgatan och Kopparbergsvägen till 18 m. samt i vederbörlig ordning handlägga detta ärende, dels ock i enlighet med 15 § i stadsplanelagen till Konungens befallningshavande omedelbart göra framställning om utfärdande av nybyggnadsförbud inom de områden som berördes av den ifrågasatta breddningen.

Sedan stadsfullmäktige remitterat denna motion till drätselkammaren, byggnadsnämnden, stadsplanekommittén och trafikkommittén med uppdrag för byggnadsnämnden och drätselkammaren att omedebart inkomma med särskilt yttrande beträffande andra punkten i förslaget, beslöto stadsfullmäktige på samstämmigt tillstyrkande av byggnadsnämnden och drätselkammaren vid sammanträde den 28 april 1932 att framställning om utfärdande av nybyggnadsförbud för kvarteren söder om Stora gatan i av motionärerna ifrågasatt sträckning skulle göras. Därvid hade antagits att motionären avsett, att breddningen skulle förläggas åt södra sidan av gatan i anslutning till redan skedd vidgning av densamma öster ut från Kopparbergsvägen och väster ut från Källgatan.

På framställning av stadsfullmäktige utfärdade Konungens befallningshavande genom resolution den 20 juni 1932 förbud att utan dess medgivande uppföra nybyggnad eller vidtaga ombyggnad jämförlig med nybyggnad inom byggnadskvarteren Märta, Manfred, Martin och Mats. Detta förbud, som avsåge tiden till den 15 september 1933, blev med medgivande av Kungl. Maj :t förlängt till samma dato innevarande år. En framställning enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 augusti 1934 att få förbudet ytterligare förlängt till den 15 mars 1935 har därefter bifallits av Kungl. Maj :t.

Byggnadsnämnden får nu efter beredning av ärendet i sin helhet jämlikt bestämmelserna uti 19 § i byggnadsstadgan den 15 november 1931 avgiva förslag, dels till breddning av Stora gatan, dels ock till bestämmelser för bebyggelse av byggnadskvarteren Märta, Manfred, Martin och Mats med till de senare hörande kartor och till dessa förslag anföra följande.

Genom att enligt den nya stadsplanelagstiftningen förslag till stadsplan och även till ändringar i redan gällande sådan skola åtföljas av byggnadsbestämmelser för de därav berörda kvarteren, har frågan om vidgningen av Stora gatan fått större räckvidd och omfång än som från början beräknats, en omständighet som icke underlättat utredningen. Under denna har nämnden därför först behandlat frågan om vidgningen som en principfråga och först efter det nämnden därtill intagit ståndpunkt utformat byggnadsbestämmelserna och avser byggnadsnämnden att i detta sitt yttrande bibehålla samma behandling av ärendet.

N:o 17.
Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.

I sin motivering till förslaget (motionen är intagen under N:o 30 i stadsfullmäktiges handlingar för år 1932) ha förslagsställarne redogjort för, huruledes frågan om bredd på Stora gatan behandlats i samband med revisioner av äldre stadsplaner och därvid bland annat anfört, att även om vid tidpunkten för senare revisioner och senast i 1915 års stadsplan en viss tvekan varit för handen i avseende å bibehållandet av Stora gatan vid 18 meters bredd enligt 1878, 1897 och 1902 års stadsplaner man ej längre kan avföra kravet på ökade möjligheter för Stora gatan att tillgodose nuvarande och framtida trafik, ett krav som ytterligare framhäves av därefter genomförd breddning av gatans bägge infarter.

Vad beträffar behovet av en vidgning av Stora gatan till 18 meters bredd är detta väl för närvarande ej så framträdande att det kan betecknas såsom oavvisligt. I betraktande emellertid av att Stora gatan är och efter all förmodan förblir stadens största pulsåder, är det enligt nämndens mening förutseende för att inte säga nödvändigt, att för mötande av framtida trafikbehov säkerställa möjligheten att kunna vidga Stora gatan. Att tillmäta en å tal bragt genomgående trafikled utefter järnvägens nuvarande sträckning genom staden någon större betydelse i avseende å möjligheten att avlasta trafik från Stora gatan anser byggnadsnämnden vara uteslutet med hänsyn till Stora gatans sträckning genom stadens centrala delar. I övrigt ligger det i vida fältet, huruvida ett genomförande av detta senare trafikföretag är för staden ekonomiskt möjligt. Osäkerheten härutinnan bör utgöra ett skäl för att nu ej försitta den mera närliggande utvägen att vidga Stora gatan. Byggnadsnämnden delar därför motionärernas mening och tillstyrker därför ett beslut om vidgning av Stora gatan.

Beträffande de föreskrifter för bebyggelse av de kvarter vidgningen berör eller kvarteren Märta, Manfred, Martin och Mats — såsom nämnts skola bestämmelser härom ingå som en detalj i en stadsplaneändring av här ifrågasatt omfång — har ett utarbetande av dessa icke kunnat ske utan meningsmotsättningar. Sålunda ha inom nämnden olika uppfattningar rått angående byggnadssättets beskaffenhet (öppet eller slutet byggnadssätt) för kvarteren Mats och Martin emot Munkgatan och delvis för kvarteret Märta emot Västgötegatan. Härjämte hava fastighetsägarne inom kvarteren icke ansett bestämmelserna tillräckligt tillgodose deras ekonomiska intressen — ett öde som väl knappast någon stadsplan eller större stadsplaneändring med hänsyn till den avvägning mellan enskilt och allmänt intresse, som är dess kännemärke, kan undgå.

Det av nämnden här nedan framlagda förslaget till byggnadsbestämmelser är en medelväg emellan ett första förslag, som av nämnden upprättats och utställts, men som från fastighetsägarnas sida mötts av en stark opinion, och de krav som därvid kommit till uttryck i första hand i avseende å möjligheten att utnyttja gårdsutrymmen för affärsändamål, vilket behov särskilt vad anginge tomterna emot Stora gatan det första förslaget enligt fastighetsägarnes mening icke tillräckligt skulle ha beaktats. Visserligen har även emot det sålunda reviderade förslaget från fastighetsägarehåll liknande anmärkningar framförts, utan att nämnden ansett sig böra ytter-

ligare omarbeta förslaget som i angivna avseende enligt nämndens förmenande uppfyller rimliga anspråk.

N:o 17.
Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.

Inom byggnadsnämnden ha meningarne gått i sär, icke i avseende å bebyggelsen av kvarteren Manfred och östra delen av kvarteret Märta och ej heller i avseende å bebyggelsen av kvarterstomterna emot Stora gatan och dessas gårdsutrymmen, men väl i avseende å sättet för bebyggande av tomterna utmed Munkgatan inom kvarteren Mats och Martin och emot Västgötegatan inom västra delen av kvarteret Märta.

Medan byggnadsnämndens majoritet av skäl som nedan angives förordar en bebyggelse av dessa tomtområden med gavelställda hus i tre våningar förbundna med fasadhus uppförda i allenast en våning och närmast avsett att kunna utnyttjas för affärsändamål, har en minoritet inom byggnadsnämnden uttalat sig för ett bibehållande av den nuvarande slutna bebyggelsen med höjden för gatuhusen bestämd till 3 våningar.

I sina erinringar mot förslaget hava fastighetsägarne uttalat sig för denna senare linje. Den åsiktsmotsättning som under ärendets utredning trätt i dagen är synbarligen beroende på den olika vikt, som tillmätes gårdsutrymmets beskaffenhet och vilka krav, som sättas på ljus och luft för de mot ett sådant utrymme belägna lokaliteterna. Vad fastighetsägarne angå tillkommer ett ytterligare moment, nämligen önskan att vid en bebyggelse i största utsträckning tillgodose egna ekonomiska intressen. Då byggnadsnämndens majoritet härutinnan såsom förut antytts förordar ett mera öppet byggnadssätt är anledningen härtill att detta utan att i utrymmeshänseende vara underlägset ett slutet byggnadssätt i bostadshygieniska avseenden har större fördelar. Medan anordningen med gavelställda huskroppar medför att ljus erhålles från söder över mellanliggande öppna gårdsutrymmen, och ställer större krav på dettas ordnande på ett tilltalande och för hyresgästernas trivsel mera lämpat sätt, stänga de höga fasadställda husen i hela tomtlängden mot gatorna ute ljus och luft för de åt norr belägna lokaliteterna, samtidigt varmed de ge åt gårdsutrymmet karaktär av bakgård.

Vid stadsfullmäktiges ställningstagande till de båda alternativen bör icke förbises att skäliga anspråk hos fastighetsägarne på att få utnyttja affärsläget åt gatorna är tillgodosett i nämndens förslag på så sätt, att med fasad mot gatorna skulle få uppföras byggnad i en våning. Såsom förut antytts är genomförandet av vidgningen av Stora gatan en tidsfråga. Den kan icke genomföras annat än successivt och allteftersom fastighetsägarne en efter annan besluta sig för en nybebyggelse av tomterna. Med hänsyn härtill och till att stadens eventuella skyldigheter att hålla fastighetsägaren skadeslös för den förlust som vidgningen utgör regleras av bestämmelse i lag och förordning, och tidigast inträder vid tidpunkten för nybebyggelsen kan nu icke ens tillnärmelsevis beräknas de kostnader för staden, som med vidgningens slutliga genomförande blir förenade. Byggnadsnämnden har ansett detta påpekande böra göras enär i något av de avgivna erinringarne framskymtat den felaktiga uppfattningen, att staden efter ett beslut om gatuvidgning omedelbart och i ett sammanhang skulle vara skyldig antingen att inlösa av vidgningen berörd fastighet eller i annan ordning hålla fastighetsägaren skadeslös.

N:o 17.
Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.

Vad byggnadssättet i övrigt angår, har byggnadsnämnden ansett att här berörda kvarters belägenhet inom stadens centralare del påkallar föreskrift om, att huvudbyggnad å tomterna skola uppföras i sten. Å till förslaget hörande kvarterskartor är det av majoriteten i byggnadsnämnden förordade förslaget betecknat såsom alternativ I och av majoriteten gillade som alternativ II. Då byggnadsbestämmelserna hänföra sig till enahanda beteckningar å kvarterskartorna å för bebyggelse upplåtet och icke upplåtet område, har byggnadsbestämmelserna giltighet för bägge alternativen.

Med överlämnande av samtliga till ärendet hörande kartor och övriga handlingar, varibland mot förslaget framställda erinringar, hemställer byggnadsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta,

dels med bifall till motionen godkänna sådan ändring i den för staden gällande stadsplanen, att Stora gatan i sträckningen mellan Källgatan och Kopparbergsvägen skall vidgas från 12 m. till 18 m. med vidgningen förlagd utefter gatans södra sida,

dels antaga å bilaga sammanfattade byggnadsbestämmelser för byggnadskvarteren Märta, Manfred, Martin och Mats och anslutande sig till såsom alternativ I betecknade kartor,

dels ock giva byggnadsnämnden i uppdrag att underställa detta beslut Kungl. Maj:t för fastställelse.

Herrar borgmästaren Thorwald Bergquist, byggmästaren Fritz Eklund och mätningsmannen David Johansson hava förenat sig om detta beslut, varemot herrar förste baningeniören Carl Henning och överingeniören Magnus Schenström i avseende å byggnadsbestämmelserna haft den avvikande mening, att de ansett, att dessa hade bort ansluta sig till en bebyggelse enligt de såsom alternativ II betecknade kvarterskartorna.

Västerås den 7 december 1934.

För Byggnadsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

|Ragnar Tenow.

Alternativ I.

N:o 17.
Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.

STADSPLANEBESTÄMMELSER FÖR KVARTEREN MATS, MARTIN, MANFRED OCH MÄRTA INOM VÄSTERÅS STAD.

§ 1.

Med prickning betecknat område får icke bebyggas.

§ 2.

Inom med III snedsträckning och siffra i romb betecknat område får byggnad för bostads- och affärsändamål uppföras till den höjd i meter över stadens nollplan som siffra i romb angiver och får icke innehålla mer än 3 våningar. Härovan får tak med raka fall uppföras med högst 30° lutning mot horisontalplanet. Inom med IV betecknat område får byggnad innehålla 4 våningar.

§ 3.

Inom med små cirklar och siffra i rektangel betecknat område får 1-vånings byggnader uppföras till högst den höjd över stadens nollplan, som siffran i rektangeln angiver.

§ 4.

Med korsprickning betecknat område får icke bebyggas annat än med uthus eller mindre gårdsbyggnad.

§ 5.

Uthus och dylik mindre gårdsbyggnad får icke uppföras till högre höjd än 2,5 meter.

§ 6.

Huvudbyggnad får icke uppföras av trä.

Alternativ II.

STADSPLANEBESTÄMMELSER FÖR KVARTEREN MATS, MARTIN, MANFRED OCH MÄRTA INOM VÄSTERÅS STAD.

§ 1.

Med prickning betecknat område får icke bebyggas.

§ 2.

Inom med III snedsträckning och siffra i romb betecknat område får

N:o 17. *Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.*

byggnad för bostads- och affärsändamål uppföras till den höjd i meter över stadens nollplan som siffra i romb angiver och får icke innehålla mer än 3 våningar. Härovan får tak med raka fall uppföras med högst 30° lutning mot horisontalplanet. Inom med IV betecknat område får byggnad innehålla 4 våningar.

§ 3.

Inom med små cirklar och siffra i rektangel betecknat område får 1-vånings byggnader uppföras till högst den höjd över stadens nollplan, som siffran i rektangeln angiver.

§ 4.

Området får endast bebyggas med byggnader, som med varandra sammanbyggas.

§ 5.

Med korsprickning betecknat område får icke bebyggas annat än med uthus eller mindre gårdsbyggnad.

§ 6.

Uthus och dylik mindre gårdsbyggnad får icke uppföras till högre höjd än 2,5 meter.

§ 7.

Huvudbyggnad får icke uppföras av trä.

Utdrag av protokoll, hållet vid Stadsplanekommitténs i Västerås sammanträde den 14 februari 1934.

§ 28.

Sedan magistraten genom resolution den 11 december 1933 till byggnadsnämnden för åtgärd överlämnat i avskrift Kungl. Maj:ts beslut den 27 oktober 1933 att fastställa av länsstyrelsen den 25 augusti samma år lämnat medgivande, att giltighetstiden för det av länsstyrelsen den 20 juni 1932 utfärdade förbud mot nybyggnad inom de till Stora gatans södra sida i sträckningen mellan Källgatan i väster och Kopparbergsvägen i öster gränsande byggnadskvarteren finge utsträckas under ett år räknat från den 15 september 1933, dock högst intill dess stadsfullmäktige beslutat i frågan, hade byggnadsnämnden genom utdrag av sitt protokoll för den 13 december 1933 överlämnat ärendet till stadsplanekommittén för vidare utredning.

Stadsarkitekten Hahr överlämnade med en närmare redogörelse i olika alternativ utarbetade förslag till bebyggelse av dessa kvarter.

Vid avgörande av frågan huruvida en bebyggelse av kvarteren Mats och Martin mot Munkgatan och västra delen av kvarteret Märta mot Väst-

götegatan med gvelställda hus eller med fasadställda hus, beslöt stadsplanekommittén uttala sig för en sluten bebyggelse mot gatorna av kvarteren och uppdrogs åt stadsarkitekten att i enlighet härmed omarbeta förslagen.

N:o 17.
Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.

Vidare beslöt kommittén tillstyrka breddning av Stora gatan enligt den till stadsplanekommittén för yttrande av stadsfullmäktige remitterade motionen av Herrar Edv. Karlsson och Henning samt till övervägande upptaga till behandling ett under överläggningen av Herr Henning väckt förslag att samtidigt skulle genomföras en breddning av Munkgatan.

Som ovan

In fidem:

|Ragnar Tenow.

Utdrag av protokoll, hållet vid Stadsplanekommitténs i Västerås sammanträde den 19 april 1934.

§ 33.

Genom beslut antecknat under § 28 i protokollet för den 14 februari innevarande år hade kommittén i ärende angående vidgning av Stora gatan till 18 meters bredd i sträckningen mellan Kopparbergsvägen och Källgatan samt angående byggnadsbestämmelser för kvarteren utmed södra sidan av gatan i denna sträckning anslutit sig till förslaget om gatuvidgningen och i avseende å byggnadsbestämmelser uttalat sig för en sluten bebyggelse av kvarteren emot Munkgatan och Västgötegatan, ävensom givit stadsarkitekten i uppdrag att efter dessa direktiv utarbeta förslag till byggnadsbestämmelser.

Sådant förslag förelåg nu och ävenså som alternativ ett utkast till bebyggelse av kvarteren Mats och Martin emot Munkgatan och den väster om Länssparbankens fastighet belägna delen av kvarteret Märta mot Västgötegatan med mot gatorna gavelställda hus i tre våningar och vad anginge kvarteren Mats och Martin förbundna med varandra genom mellanliggande byggnad för affärsändamål och med en höjd av en våning.

Sedan stadsarkitekten meddelat, att detta senare alternativ vore mera i överensstämmelse med den moderna stadsbildningen, vilken toge sikte på ett öppnare gårdsutrymme, yrkades att kommittén ånyo borde upptaga till principbehandling frågan om ett mera öppet eller slutet byggnadssätt i kvarterens södra gatulinje.

Efter överläggning och votering beslöt kommittén med 5 röster emot 2 frångå sitt förut i ärendet gjorda principuttalande och i stället uttala sig för en bebyggelse enligt det nu alternativt framlagda förslaget och erhöll stadsarkitekten i uppdrag att närmare utforma detta förslag å karta och med byggnadsbestämmelser.

N:o 17.
Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.

Herrar Sundström och Hammer anmälde sig icke kunna biträda detta beslut. Dels beskure det allt för mycket fastighetsägarnes möjlighet att utnyttja tomtfasaderna till hinders för en eljes önskvärd bebyggelse, dels vore det med hänsyn till kvarterens egenskap av affärskvarter av vikt, att så stor del av desamma som möjligt finge bebyggas icke minst med hänsyn till behovet av lagerlokaler i gårdsutrymmet, något som det föreliggande förslaget ej tillräckligt beaktat.

Efter förslags utformning skulle detsamma såsom kommitténs förslag överlämnas till byggnadsnämnden för vidare behandling enligt bestämmelserna i byggnadsstadgan.

Som ovan

In fidem:

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med återställande av till trafikkommittén genom Stadsfullmäktiges beslut den 31 mars 1932 remitterade handlingar rörande breddning av Stora gatan mellan Källgatan och Kopparbergsvägen till 18 meter, får trafikkommittén med betonande av att den nuvarande gatubredden icke medger ens tillfällig parkering av bilar på ömse sidor om gatan och samtidigt trafik i bägge riktningarna ur trafiksynpunkt tillstyrka det uppkomna förslaget om breddning.

Västerås den 18 december 1934.

För Trafikkommittén:

THORWALD BERGQUIST.

vice ordförande.

/Eric Plantin.

Västerås den 30/10 1934.

Till Byggnadsnämnden i Västerås.

Med anledning av Byggnadsnämndens kungörelse av september 1934 rörande bebyggelsen av kvarteren Mats, Martin, Manfred och Märta i Västerås enligt olika alternativ får undertecknad i egenskap av ägare till fastigheten n:r 12 i kvarteret Märta såsom mitt önskemål rörande ifrågasatta byggnadsplan uttala, att ägaren till ifrågavarande fastighet må berättigas att bebygga densamma med hörnhus, därest ny bebyggelse skulle ifrågkomma.

Västerås som ovan.

Högaktningsfullt

Elin Nyman.

Till Byggnadsnämnden, Västerås.

N:o 17.
Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.

Såsom ägare till fastigheten N:r 8 i kvarteret Märta, vilket beröres av det nu framlagda stadsplaneförslaget, få vi meddela, att vi ej kunna gå med på Alt. I, men ej hava några erinringar att göra mot Alt. II.

Västerås den 30 okt. 1934.

Aktiebolaget Otto Lundius Bageri,

Erik Lundius.

Till Västerås Stads Byggnadsnämnd, Västerås.

Eder v. kungörelse av September 1934 ang. nya förslag till ändring av stadsplan i Västerås på grund av Stora gatans föreslagna breddning mellan Kopparbergsvägen och Källgatan emottagen, och få vi i anledning därav göra följande erinringar utöver vad vi redan yttrat i vår skrivelse av den 22 Juni 1934.

I vad vår fastighet Märta 5 beröres av de nya förslagen erfara vi, att Alt. I är lika det tidigare förslaget och sålunda ej behöver vidare upptagas till granskning utöver vad redan skett.

Vad Alt. II betr., så innebär det ett fullständigt inbyggande av hela kvarteret i motsats till det först framförda förslaget.

För vår del hålla vi före att bebyggelsen utav kv. Märta bör rättas efter hur kvarteret i fråga på grund av sin belägenhet har behov utav bebyggelse, och förefaller det oss naturligt, att efter hela Stora gatan förutses en bebyggelse med för affärsdrift lämpliga hus, därvid östra delen av kvarteret så långt sparbanksblocket sträcker sig lämpligen bör bebyggas med monumentalhus, så att ett ”city” i denna stadens centralaste del erhölles.

Bebyggelsen efter Västgöte- och Källgatorna torde på grund av sin centrala belägenhet utan att vara direkt affärsläge lämpligen kunna bebyggas med hus, som kunde utnyttjas för såväl hantverk som för bostäder, och kunde här en viss öppen bebyggelse tänkas fördelaktig.

Vad vi däremot på det bestämdaste reservera oss emot är varje öppen bebyggelse för affärstomterna, ty är det för en affärsfastighet ur flera synpunkter av synnerligen stor vikt att ha en sluten tomt — det bereder sannerligen redan tillräcklig möda att kunna hålla en god ordning på en sluten gård.

Vi tro ej heller att det skulle vara någon vinst i sanitärt hänseende om bostadstomter skulle anordnas i öppen förbindelse med rena affärstomter.

Efter dessa mera allmänt hållna synpunkter å bebyggelsen av ifrågavarande kvarter övergå vi till en granskning av hur Alt. II vid ett ev. fastställande skulle komma att verka å möjligheterna att utnyttja vår tomt Märta 5.

N:o 17.
Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.

Alt. II angiver för Märta 5 ett större överbyggande med envåningshus utav tomten och upptager en öppen gård efter tomtens sydsida av c:a 6½ meters bredd, och avses här tydligen en öppen förbindelse med tomt N:r 6.

Vi ha i vår tidigare ovan nämnda skrivelse framhållit, att tomten i fråga *uteslutande utnyttjas för affärsdrift*, och får man väl även förutsätta att så kommer att ske i framtiden på grund av läget.

Vad i så fall den föreslagna gårdsremsan skall kunna användas till, ha vi svårt förstå, ty den kan icke i ringaste mån bidraga till tomtens ekonomiska utnyttjande, men förutsätta vi att det ligger i stadens intresse, att fastigheterna i staden lämna största möjliga avkastning.

Vi tillåta oss påpeka, att det för affärernas drivande å en fastighet som denna måste finnas ett visst ganska stort gårdsutrymme för att kunna emottaga alla till fastigheten ankommande varor, som i medeltal kunna uppgå till flera ton per dag, och utgöras dessa varor till största del utav synnerligen skrymmande kolli på grund av behövligt emballage.

Att över huvud taget få in en enda större lastbil på den föreslagna gårdsremsan torde nog höra till det omöjliga, medan det i verkligheten ständigt behöves plats för flera bilar samtidigt å gården.

Hur det skulle se ut på denna gårdsremsa om där skulle kunna uppackas ett par ton varor dagligen under en månad, vilket förekommer för en enda firma, det tro vi knappast skulle bereda tomtgrannen någon glädje med de "berg" av packlårar, halm och träull, som därvid belamra gården. Härjämte tillkommer sådant skrymmande gods som stångjärn, rör, balkar, plogar, vältar, kranar, mudderskopor, spisar, kaminer m. m., m. m. i det oändliga.

Byggnadsnämnden kanske häremot vill invända att den för envåningsbebyggelse föreslagna tomtdelen just avser plats för inkörning, lossning och uppackning.

Detta vore nog gott och väl och är f. ö. enda tänkbara möjligheten av inkörning just å denna ej allt för stora del av tomten och komme denna att helt tagas i anspråk härför, men var skola vi då få ersättning för det gårdsmagasin, som nu står å den föreslagna gårdsremsan, om detta skall bort?

Var få ett gårdsmagasin på c:a 800 m² golvarea, som är behövligt enbart för järnhandeln, om ej detta skall få stå kvar å den plats, som nu föreslås till öppen gård?

Ett fastställande utav de föreslagna byggnadsbestämmelserna skulle för den av oss ägda tomten Märta 5 innebära, att tomten i fråga icke kunde ekonomiskt utnyttjas på sätt nu är möjligt, vilket är liktydigt med att bestämmelserna i fråga komme att direkt nedsätta fastighetsvärdet.

Emot sålunda åsamkad förlust bleve vi naturligen nödgade söka hålla oss skadelösa för varje förlust regleringen innebär.

I stället för de föreslagna byggnadsbestämmelserna yrka vi, att allt fortfarande äga rätt bebygga kv. Märta 5 efter hittillsvarande bestämmelser, vilka för kvarteret ifråga efter Slottsgatan utgöras av de s. k. stenstadsbestämmelserna, d. v. s. rätt till helt överbyggande av tomten, samt att

vi för den del, som är att hänföra till Stora gatan, skola äga fri rättighet att å densamma efter önskan inreda byggnader såsom för trähus här är medgivet. N:o 17. *Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.*

På grund av den minskning utav tomtarealen, som ett event. fastställande utav de föreslagna byggnadsbestämmelserna skulle medföra, nödgas vi även yrka på att äga rätt underbygga hela tomten med källare i en à två våningar.

I vår tidigare skrivelse ha vi ej analyserat behövligheten utav den föreslagna gatubreddningen, som ju är den direkta anledningen till de nya byggnadsbestämmelserna, men finna vi det angeläget att här något beröra denna sak.

Att det ur trafik- och ordningssynpunkt är ett allmänt önskemål, att Stora gatan mellan Kopparbergsvägen och Källgatan ägde en större bredd så länge gatudelen i fråga måste upptaga såväl den stora genomfartstrafiken som lokaltrafiken, det är ostridigt.

Vid närmare eftertanke är emellertid starka tvivel underkastat om det är klokt att nu gå in för att göra Stora gatan till den "pulsåder", som vore erforderlig för den på grund av motorismens utveckling ständigt ökande landtrafiken.

Starka skäl tala för att en annan "pulsåder" måste anordnas redan långt innan ett genomförande av den föreslagna gatubreddningen ens kan skönjas i ett avlägset fjärran.

Den enda möjligheten för ett genomförande utav gatubreddningen i fråga inom den snara tid, som den raskt växande trafiken sannolikt kommer att kräva, torde vara, att staden köper in alla de fastigheter, som beröras utav breddningen.

Visserligen reagerar man i vår tid ej så kraftigt för vad man populärt kallar millionrullning, men tro vi det oaktat att Västerås stad kommer att dra sig för en transaktion av de mått, som denna inlösen skulle medföra.

Vi tillåta oss härvid påpeka, att de nuvarande gamla fastigheterna ge en avkastning, som ej i minsta grad komme att stegras om nybyggnader skulle ske å de ev. av staden inlösta fastigheterna, och torde Staden sålunda endast ha att räkna med ett återköpsvärde, som ytterst obetydligt komme överstiga tomtvärdet å de minskade tomterna.

En lösning utav breddningsfrågan efter dessa linier komme sålunda att bli staden en dyr affär — ja sannolikt så dyr att den väl får antagas ligga utom gränsen för det acceptabla.

Att vänta med gaturegleringen utan annat initiativ till trafikens ordnande än att avvakta byggnadernas rivande efter den gatudel här är fråga om för att därefter kunna vidtaga den tänkta gatubreddningen eller att vänta att staden skall övergås utav en konflagration, torde väl knappast vara alternativ att räkna med på allvar, ty måste nog trafikfrågan på ett eller an-

N:o 17.

Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.

nat sätt ordnas dessförinnan, och äro vi ej oriktigt underrättade, så föreligger även förslag härtill för en icke oöverstiglig kostnad.

Under sådana förhållanden ligger den frågan snubblande nära: Är verkligen breddningen av Stora gatan en sak, som lämpligen skall bestämmas nu, eller bör frågan lösas på annat sätt?

För vår del tro vi att "ett lösande på annat sätt" för dagen är att föredraga med ett överlämnande åt en annan tid att besluta om de åtgärder, som i sin tid av omständigheterna kunna anses vara då behövliga.

Då, som bekant, möjligheten till breddning av Stora gatan inom överskådlig tid försuttits genom det tidigare breddningsbeslutets upphävande, så torde det nu vara av mindre betydelse om ett uppskov skulle framskjuta frågan någon tid.

Vi tro t. o. m. att det knappast är ett önskemål att tillföra Stora gatan en ökad genomfartstrafik, som lika gärna och kanske hellre bör förläggas å annat håll, och tro vi ej gatan såsom affärsgata betraktad komme att vinna på en dylik ökad trafik lika litet som vi förmoda att den allmänna trevnaden hade något att vinna härpå.

Det kanske ej heller vore uteslutet, att den avlastning av trafiken från Stora gatan, som är möjlig genom en ny trafikled, kunde medföra sådana överraskningar, att en breddning av Stora gatan helt enkelt icke längre komme att framstå såsom en nödvändighet för dagen.

Skulle detta förhållande visa sig inträffa, så vore ju gatubreddningen obehövlig, och gatan kanske kunde med fördel bibehållas såsom den är under lång tid framåt.

Den nya trafikleden torde med all sannolikhet och under alla förhållanden bli en nödvändighet långt innan någon breddning tar form, och synes oss därför verkan utav en dylik ny trafikled böra avvaktas innan någon gatureglering med ty åtföljande ändring av stadsplan och byggnadsbestämmelser beslutas.

Breddningstanken behöver därför ej släppas ur sikte om ock ett pockande trafikkrav bleve avfört, ty då Stora gatan en gång i tiden blir breddad, utan att behöva upptaga all genomgångstrafik, så kommer detta otvivelaktigt medföra så många trevnadsmoment i den allmänna kommunikationen, att en breddning alltid torde bli önskvärd, men får förmånen härav varken köpas för dyrt eller genom intrång å enskildas intressen.

Västerås den 31 oktober 1934.

Västmanlands Läns Nya Brandstodsbolag:

Gustaf Lundberg.

Till Byggnadsnämnden i Västerås stad.

N:o 17.
Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.

Mot det av Byggnadsnämnden i september 1934 framlagda förslaget till ändring av stadsplanen för Västerås avseende vidgning till 18 meters bredd av Stora gatan i sträckningen mellan Kopparbergsvägen och Källgatan med vidgningen förlagd på gatans södra sida samt till byggnadsbestämmelser för byggnadskvarteren Mats, Martin, Manfred och Märta får undertecknad, ägare av fastigheterna N:ris 3 och 4 i byggnadskvarteret Martin, göra följande erinringar.

Vad först angår vidgningen av gatan får jag åberopa vad jag i min skrivelse till Nämnden den 21 juni 1934 anfört. Skall vidgningen genomföras, bör densamma genomföras omedelbart och i ett sammanhang. Då staden vid ett beslut om vidgningen är skyldig helt inlösa den fastighet, som av densamma beröres eller i detta fall fastigheten n:r 3 i byggnadskvarteret Martin, fordrar jag ersättning för hela sagda tomt med därå uppförda byggnader till ett pris ej understigande det belopp, som jag för desamma utgivit vid mitt förvärv av dem, samt med tillägg för alla kostnader, som jag därefter nedlagt å fastigheten. Härjämte fordrar jag, därest vidgningen kommer att genomföras etappvis och icke på en gång efter hela ifrågavarande del av Stora gatan, ersättning för den förlust och de övriga kostnader, som för mig under tiden kunna komma att uppstå därigenom att jag icke på det för mig förmånligaste sättet kan få utnyttja fastigheten eller vid försäljning erhåller lägre pris än eljest skolat utgå. Jag förbehåller mig i övrigt rätt att, när lösningsfrågan blir aktuell, framställa de ytterligare ersättnings- och skadeståndsanspråk, vartill jag kan anse mig berättigad.

Förslaget till byggnadsbestämmelser är vad de beröra kvarteren Mats och Martin upprättat i två alternativ.

Alternativ I med en bebyggelse mot Munkgatan med fasadhus av en vånings höjd mellan gavelställda hus i tre våningar kan, även om detsamma bättre tillgodoser utnyttjandet av gårdsutrymmet för lagerändamål än tidigare föreslagna byggnadsbestämmelser av skäl, som jag i mitt förut den 21 juni 1934 avgivna yttrande anfört, icke godtagas. Det innebär alltför mycket intrång i en fastighetsägares möjlighet att ekonomiskt utnyttja honom tillhörig fastighet.

Alternativ II erbjuder i så fall en möjlighet att bättre ekonomiskt utnyttja fastigheterna. Munkgatan, som väl torde vara en av de bredaste gatorna i staden, bör väl medgiva en bebyggelse med högre hus än i tre våningar. Därest en bebyggelse i stadens centrum, dit nu ifrågavarande kvarter otvivelaktigt måste hänföras, skall kunna komma till stånd och bliva ekonomiskt möjlig får man ej inskränka allt för mycket på byggnadernas höjd. Sol och luft torde med det läge, som mina fastigheter hava, i tillräcklig grad beredas, då enligt förslagen gårdshusen endast få uppföras i envånings höjd. Ett slutet byggnadssätt med minst 4-våningshus måste anses fullt överensstämmande med de principer, som å andra städer gälla för bebyggelse inom de centrala delarna av staden. Härtill kommer beträffande Munkgatan att, även om grundförhållandena därstädes icke kunna anses goda, kostnaden för ordnande av grund och vad därmed sammanhänger för

N:o 17. Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.

ett bygge därstädes med den nuvarande teknikens möjligheter på grundläggnings- och husbyggnadsområdet icke bliva avsevärt större för ett högre hus än för ett med endast tre våningar. Förr eller senare skall det väl bliva så att även i Västerås en bebyggelse i stadens centrum kommer att ske med användande av högre byggnader och en sådan utveckling synes mig icke böra av myndigheterna förhindras. Jag anser mig därför kunna tillstyrka det föreliggande alternativet II till byggnadsbestämmelser endast under förutsättning att dessa ändras så att uppförande av minst 4-våningars fasadhus, helst även högre sådana medgives emot Munkgatan.

Västerås den 24 oktober 1934.

Elow Eriksson,

ägare till fastigheterna n:ris 3 och 4 i byggnadskvarteret Martin.

Till Byggnadsnämnden i Västerås.

Såsom ägare till tomten N:o 1 i kvarteret Martin, vilken beröres av de nu framlagda nya stadsplaneförslagen, får jag göra följande erinringar mot desamma.

Vad först beträffar breddningen av Stora gatan får jag fasthålla vid de synpunkter jag framlade i min skrivelse av den 23 juni med anledning av det då framlagda men sedermera återtagna förslaget. Att nu genomdriva en breddning utan att först utreda möjligheten av en ny genomfartsled parallell med Stora gatan och beräkna kostnaderna för denna, anser jag absolut förkastligt. De direkta och indirekta förluster, som ägarna av de berörda fastigheterna komma att lida, anser jag vara så betydande, att en sådan utredning borde vara mer än tillräckligt motiverad. Den föreslagna breddningen skulle dessutom med säkerhet för avsevärd tid framåt omöjliggöra en för staden i dess helhet så önskvärd nybyggnadsverksamhet utefter de centala delarna av Stora gatan, då de fastighetsägare, vilka bleve tvugna att börja bebyggelsen efter den sex meter indragna gränslinjen, ej skulle hava möjlighet att få full hyra för sådana i skymundan belägna lokaler, komme säkerligen ingen frivilligt att börja en dylik nybyggnad.

Beträffande byggnadsbestämmelserna i övrigt hava dessa i de nya förslagen bättrats genom att tillåta att nedre våningen i huset mot Stora gatan göres avsevärt mycket djupare än huset i övrigt.

Beträffande bebyggelsen åt Munkgatan anser jag Alt. II:s bestämmelser tillåtande 3-våningshus fullt tillräckliga. Alt. I:s underliga bestämmelse, vilken endast tillåter byggandet av I-våningsbasarer kan väl knappast vara allvarligt menad. Att utan tanke på de ekonomiska konsekvenserna söka göra ett gammalt handelskvarter till bostadskvarter torde väl knappast vara riktigt genomtänkt.

Den i förslaget angivna gränslinjen mellan de två olika byggnadshöjder-

N:o 17. *Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.*

na åt Vasagatan bör givetvis sättas så att den sammanfaller med den nya tomtgräns, som uppstår efter stadfästandet av den i princip godkända uppdelningen av min tomt i två.

Mot bestämmelsen att någon som helst bebyggelse utefter den östra gränsen av tomten, med undantag av en liten uthusbyggnad, måste jag såsom järnhandlare bestämt protestera. För en affär som min är det ett absolut villkor att tillräckliga magasinsutrymmen finnas så nära affärslokalen som möjligt. Att tänka sig dessa förlagda enbart i källare är fullständigt omöjligt. Som ett exempel kan jag anföra att enbart järnlagret tarvar ett utrymme av c:a 20×10 m. med möjlighet till direkt av- och pålastning från åkdon. Att förlägga magasinsbyggnad mot Vasagatan torde knappast verka estetiskt tilltalande vartill kommer det slöseri med fasadutrymmet som blir en följd härav.

Av de framlagda förslagen kan jag förorda Alt. II under förutsättning att bestämmelsen om Stora gatans breddning strykes, samt att bebyggelse med nödiga magasin efter den östra tomtgränsen tillåtes, samt att slutligen hinder ej möter att eventuellt bygga källareutrymmen under större eller mindre del av den öppna gården. För all den skada och ekonomiskt avbräck, jag i egenskap av fastighetsägare med hänsyn tagen till att fastigheten inköpts med tanke att där kunna driva järnaffär, kan komma att lida, förbehåller jag mig öppen rätt till ersättning som vid expropriation.

Västerås den 29 oktober 1934.

Erik Sundström.

Järnhandlare.

Byggnadsnämnden i Västerås.

Mot det förslag till ändring i stadsplanen, som Byggnadsnämnden utställt till påseende och som avser Stora gatans vidgning till 18 meter, vilket förslag kommer att beröra vissa kvarter bl. a. kvarteret Manfred, får Byggnads A.-B. Vestmannia endast erinra, att det utrymme för uthus, som upptagits å befintlig karta, synes vara allt för knappt tilltaget.

Bolaget Vestmannia påyrkar såsom ägare av tomten n:r 6 i kvarteret Manfred, att då slutligt förslag upprättas för ifrågavarande kvarter, förenämnda detalj beaktas, så att ett mot fastighetens storlek svarande tillräckligt stort utrymme reserveras för uthusändamål.

Västerås den 23 okt. 1934.

Byggnadsaktiebolaget Vestmannia:

Byggnadsaktiebolaget:

Martin Jonsson.

J. Hult.

N:o 17.
Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.

Till Byggnadsnämnden i Västerås.

Tagit del av förslaget till Byggnadsbestämmelser för byggnadskvarteret Mats i Västerås stad, enligt kungörelse av den 19 maj 1934.

Den del i förslaget att mot Munkgatan endast uppföra byggnad i en våning är för fastighetsägaren otänkbart ur ekonomisk synpunkt, tanken hos mig vid inköp av en så centralt belägen fastighet var, att få utnyttja tomten mera ekonomiskt.

Jag ber därför att på det bestämdaste få protestera mot förslaget i vad som berör bebyggandet av tomten mot Munkgatan.

Västerås den 22 Juni 1934.

Sigfr. Andersson,
Kv. Mats 3, Munkgatan 8.

Till Byggnadsnämnden, Västerås.

Med anledning av det av Stadsplanekommittén framlagda förslaget till stadsplan och byggnadsbestämmelser för bland annat kvarteret Martin får undertecknad såsom ägare till tomten N:o 1 i detta kvarter göra följande erinringar mot detsamma.

Beträffande den föreslagna breddningen av Stora gatan är det nog mycket som talar härför, men anser jag att om den planerade stora vägen i väst-östlig riktning, vilken skulle avlasta Stora gatan från den mesta genomfartstrafiken och den så hindrande körningen med kol och annat tyngre gods från Djuphamn till upplagen vid Gamla hamn och till Gasverket och andra avnämare i de östra delarna av staden, skulle så stor lättnad i trafiken uppstå att någon breddning ej behöves.

Genomförandet av den föreslagna breddningen skulle säkert stöta på synnerligen stora svårigheter. En fastighet som min skulle t. ex. ej inom en överblickbar framtid kunna ekonomiskt bära att huset åt Stora gatan reves, då detta nu ger praktiskt taget alla hyresinkomster. En ombyggnad i den gamla tomtlinjen kan däremot tänkas ske i t. ex. två etapper.

Den fastighetsägare som för övrigt skulle bliva tvungen att börja med inflyttning till den nya gatulinjen finge säkerligen erfara svåra följder härav, då affärsläget bleve förstört och den butiksägare, som vore hyresgäst i ett sådant, av grannfastigheterna undanskymt hus, snart nog skulle få sin diskförsäljning spolierad och därmed möjligheterna att betala den genom nybyggnaden påfordrade höjda hyran.

Totalkostnaden, sålunda ej endast de direkta utgifterna för stadskassan, skulle säkerligen ställa sig ofantligt mycket högre för den föreslagna breddningen av Stora gatan än för en söder därom belägen öst-västlig genomfartsled, varför jag anser utredningen härom böra påskyndas innan stadens myndigheter hava att taga definitiv ställning i denna fråga.

N:o 17. Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.

Beträffande byggnadsbestämmelserna för tomten måste jag absolut protestera mot att jag berövas möjlighet att i någon form hava magasin på gårdsutrymmet. Fastigheten, vilken jag innehaft sedan år 1923 övertogs i samband med då avlidne Järnhandlare Olssons firma till det efter dåvarande värden höga priset av 260,000 kr., blott och bart på grund av att järnaffär även i fortsättningen skulle kunna drivas i de gamla lokalerna.

Det omöjliga i att i en stad som Västerås driva järnhandel utan tillgång till en rymlig gård och stora magasinsutrymmen torde vara uppenbart även för en icke fackman. Ett sådant byggnadsförbud skulle dessutom framtvinga byggandet av dystra och mörka magasin åt den event. till Järnvägsstationen framdragna Vasagatan och därigenom förstöra gatans möjligheter som snygg och estetiskt tilltalande infart med affärslägen. Det kan knappast vara förenligt med andan i en gammal handelsstad som Västerås att som nu är föreslaget genom restriktiva bestämmelser lamslå en gammal handelsrörelse och hindra den att rationalisera driften och utveckla sig.

Jag måste även protestera mot bestämmelsen att mot den vidgade Munkgatan endast skulle få byggas ett envåningshus förutom gaveln på längan efter Vasagatan. Ur ekonomisk synpunkt verkar detta att ligga på lika dålig grund som de övriga bestämmelserna, och framträder detta särskilt om man betänker att stadens myndigheter ej varit sena att vid varje ny taxering höja markvärdet — nu c:a 50 kr. kvm. — under åberopande att bland annat Munkgatans breddning gjort denna till en verklig framtidsgata med de mest sagolika utvecklingsmöjligheter, varför även markvärdet bleve högre.

Skulle mot förmodan detta stadsplaneförslag, vilket utan någon som helst ekonomisk tanke söker förvandla ett av stadens äldsta affärskvarter till bostadskvarter, antagas av vederbörande myndigheter och hänsyn ej tagas till de påpekade olägenheterna, förbehåller jag mig öppen rätt till ersättning, som vid expropriation.

Västerås den 19 Juni 1934.

Erik Sundström,
Järnhandlare, Västerås.

Till Byggnadsnämnden i Västerås stad.

Mot det framlagda förslaget till ändring i stadsplanen för Västerås stad, avseende vidgning till 18 meters bredd av Stora gatan i sträckningen emellan Kopparbergsvägen och Källgatan med vidgningen förlagd till gatans södra sida samt till byggnadsbestämmelser för byggnadskvarteren Mats, Martin, Manfred och Märta får undertecknad, ägare till tomterna n:ris 3 och 4 i byggnadskvarteret Martin göra följande erinringar.

Vad då först angår vidgningen av gatan synes mig, att, därest densamma är av oundgängligt behov påkallad — vilket jag anser mig icke helt kunna vitsorda, då andra tänkbara lösningar av trafikproblemen i staden icke helt kunna anses uteslutna — densamma bör genomföras omedelbart och i ett sammanhang, då eljest tomtägarna genom nu gällande byggnadsförbud till-

N:o 17. *Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.*

skyndas avsevärda förluster, desto större som Stora gatan är en affärsgata. Ett genomförande av större omändringar av butiker efter moderna tekniska principer kan redan det medföra så avsevärda kostnader, att detsamma faller under byggnadsförbudet. För den skada, som härigenom tillskyndas fastighetsägarna samt för den värdeminskning som byggnaderna och därigenom fastigheterna lida genom ett långvarigt byggnadsförbud måste staden givetvis hålla fastighetsägaren skadeslös. I detta sammanhang förtjänar också erinras, att byggnadsförbudet jämväl torde medföra lägre försäljningspris än eljes, därest ägaren skulle anse sig nödgad att försälja fastigheten.

Ett genomförande av vidgningen måste därför innebära skyldighet för staden att helt inlösa den fastighet som därav beröres, i detta fall fastigheten n:r 3 Martin, som har sin huvudsakliga fasad emot Stora gatan.

Därest vidgningen av gatan beslutas fordrar jag således ersättning för hela tomten n:r 3 Martin med därå uppförda byggnader till ett pris ej understigande det belopp, som jag för desamma utgivit vid mitt förvärv av desamma samt för alla de kostnader, som jag därefter nedlagt å fastigheterna. Härjämte fordrar jag, därest med vidgningens genomförande skall anstå till viss obestämd tid framåt, ersättning för den förlust och de övriga kostnader, som för mig under tiden kunna komma att uppstå därigenom att jag icke på det för mig förmånligaste sätt kan få utnyttja fastigheten eller vid försäljning erhåller lägre pris än eljest skolat utgå. Jag förbehåller mig i övrigt rätt att, när lösningsfrågan blir aktuell, framställa de ytterligare ersättnings- och skadeståndsanspråk, vartill jag kan anse mig berättigad.

Vad därefter angår de föreslagna byggnadsbestämmelserna för kvarteret Martin i vad desamma beröra mig tillhöriga tomter inom detsamma, kunna desamma icke av mig godtagas. Mot Munkgatan får endast byggas hus med en effektiv höjd av 4,15 meter, d. v. s. envåningsbyggnad med vindsvåning. Å tomterna få endast uppföras mindre uthusbyggnad med höjd av 2,5 meter. Anledningen därtill synes mig vara, att mittutrymmet å den västerut liggande tomten i kvarteret större bostadsbygge är föreslaget med fönsterfasader åt öster och söder. Den låga höjden mot Munkgatan och det stora fria utrymmet inne å gården till mina tomter motiveras väl av detta bostadsbygge. En bebyggelse på sätt nu föreslagits måste för mig medföra att jag icke på sätt nu är vanligt kan disponera mitt område för bebyggelse. Munkgatan torde väl snart få affärsläge och dess bredd motiverar uppförande av högsta möjliga byggnader. Å tomterna föreslagna uthus är ej tillräckligt särskilt om hänsyn tages till att inom fastigheten redan nu finnas ett flertal affärer, vilka äro i behov av lagerlokaler. De föreslagna byggnadsbestämmelserna för kvarteret medföra en så avsevärd avvikelse från vad som nu är i staden gällande att de synas mig icke kunna godtagas och äro alltför ekonomiskt betungande. En avvikelse från desamma fordrar beslut av vederbörande myndigheter. Man måste dock betänka att Västerås stad är en stad med äldre bebyggelse som väl inte helt kan spolieras.

De provisoriska byggnadsföreskrifter, som denna dag föreligga för stadsfullmäktiges godkännande enligt stadsplanekommitténs och byggnads-

nämndens skrivelse den 12 nästlidne maj medgiva uppförande mot Munkgatan av 4-våningshus och förtjänar i detta sammanhang att beaktas vad kommittén och nämnden i skrivelsen yttrat, nämligen att "till skillnad från dessa" (de blivande stadsplanebestämmelserna) "vad som ger dem (de provisoriska bestämmelserna) ett visst företräde är att i avseende å hushöjd åt fastighetsägare lämnas frihet att inom vissa maximumbestämmelser välja". Ett förslag till byggnadsbestämmelser mera i överensstämmelse med dessa provisoriska bestämmelser, synas mig vara vida att föredraga framför de bestämmelser, som nu föreslagits och detta främst ur synpunkten att göra övergången mera lätt och smidig för fastighetsägaren.

N:o 17. *Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.*

Västerås den 21 juni 1934.

Elow Eriksson.

Till Byggnadsnämnden i Västerås stad.

Mot det framlagda förslaget till ändring i stadsplanen för Västerås stad, avseende vidgning till 18 meters bredd av Stora gatan i sträckningen emellan Kopparbergsvägen och Källgatan med vidgningen förlagd till gatans södra sida samt till byggnadsbestämmelserna för byggnadskvarteren Mats, Martin, Manfred och Märta får undertecknad, ägare till tomten n:r 2 i byggnadskvarteret Manfred, göra följande erinringar.

Beträffande först vidgningen av Stora gatan synes mig, därest vidgningen skall företagas, som om densamma bör ske snarast möjligt och i ett sammanhang. Nu gällande byggnadsförbud kommer eljes att medföra avsevärda förluster, då ägaren därigenom kan åsamkas svårigheter att, intill dess bindande beslut om vidgningen föreligger, ekonomiskt utnyttja fastigheten samt då därigenom vid försäljning av fastigheten värdeminskning å densamma kan förutsättas uppkomma.

Vid vidgningens genomförande förbehålles fastighetsägaren rätt att framställa alla de ersättnings- och skadeståndsyrkanden av vad slag de vara må, vartill denne kan anse sig berättigad.

Vad därefter angår de föreslagna byggnadsbestämmelserna i vad de beröra fastigheten n:r 2 Manfred erinras, att mot Stora gatan får uppföras byggnad till effektiv höjd av 14,90 meter samt att gårdsplanen i sydöstra hörnet endast får bebyggas med minde uthus. Fastigheten användes redan nu för affärslokaler och kommer väl alltid på grund av sitt läge att så användas. För närvarande utnyttjas gårdsplanen för utrymmen för affärsrörelser inrymda i fastigheten i avsevärt högre grad än vad som enligt de föreslagna bestämmelserna skulle tillåtas. Ett godkännande av bestämmelserna skulle således medföra, att dessa nu befintliga lokaler skulle försvinna och motsvarande utrymmen måste beredas inom byggnaden mot Stora gatan. Detta är emellertid knappast möjligt. Affärer behöva stora utrymmen för lagerlokaler. Skulle dessa icke få uppföras å tomten i omedelbart sammanhang med försäljningslokaler medför detta avsevärda förluster såväl

N:o 17.
Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.

för affärsidkaren som för fastighetsägaren. Förslaget synes icke taga hänsyn till annat än att fastighetens bebyggelse skulle avse bostadsändamål. På de sålunda anförda skälen anser jag mig icke kunna godtaga de nu föreslagna byggnadsbestämmelserna, utan nödgas jag bestämt påyrka, att desamma ändras så att tillbörlig hänsyn tages till vad jag ovan anfört.

Västerås den 22 juni 1934.

Augusta Öberg.

Till Byggnadsnämnden i Västerås.

Undertecknat bolag såsom ägare till fastigheterna n:r 3 och 4 kvarteret Manfred i Västerås stad får härmed avgiva följande erinringar i anledning av de förslag till vidgning till 18 meters bredd av Stora gatan i sträckningen emellan Kopparbergsvägen och Källgatan samt till byggnadsbestämmelser för byggnadskvarteren Mats, Martin, Manfred och Märta, vilka förslag den 19 maj 1934 kungjorts vara för granskning tillgängliga.

Vad först beträffar breddningen av Stora gatan håller bolaget före, att denna breddning icke kan utan oskälig kostnad genomföras inom rimlig tid, och att följaktligen den praktiska nyttan av stadsplaneändring i detta fall bleve ingen. Även med en vidgning till 18 meter torde den alltmera ökade trafiken medföra, att Stora gatan bleve olämplig såsom trafikled för genomfart genom staden i öst-västlig riktning. Trafikbehovet kommer med allra största säkerhet att medföra en trängande nödvändighet att vidtaga snara och effektiva åtgärder för utläggande av en genomfartsled för tyngre genomgående trafik, vilken led icke kommer att löpa genom stadens äldre och centralare delar, utan som kommer att erhålla en sträckning i närmare anslutning till den genom staden gående järnvägen. Behovet av en dylik led kommer ej att förminskas genom Stora gatans utläggande till 18 meters bredd, varemot tillkomsten av ifrågavarande trafikled torde onödiggöra Stora gatans breddande.

De byggnadskvarter som beröras av Stora gatans breddande äro samtliga av den beskaffenheten att utgöra del av stadens affärscentrum, och de därstädes belägna fastigheterna hava sitt huvudsakliga värde såsom affärsfastigheter.

En i olika etapper skeende breddning av Stora gatan skulle för de fastigheter, som i första hand komma att flyttas in från den nuvarande gatulinjen, medföra kännbara olägenheter i affärshänseende.

Några mot ovan framförda olägenheter svarande fördelar skulle ej kunna vinnas genom Stora gatans breddning.

Vad beträffar byggnadsbestämmelserna för ovannämnda byggnadskvarter synes förslagets utformning icke på något sätt hava tagit hänsyn till byggnadskvarterets huvudsakliga användning i affärsändamål. Anordningen med öppna planterade gårdar borttager möjligheten att inom kvarterets bebyggelse anordna erforderliga magasinsrum, och medför alltså att ett ge-

nomförande av förslaget skulle tvinga de nuvarande affärsrörelserna inom byggnadskvarteret att söka sig till andra stadsdelar, vilket allt synes utgöra ett lika kostsamt som onödigt ingrepp i nu rådande förhållanden. Förslagets bristande hänsyn till affärsläget och byggnadskvarterets därav betingade nuvarande utnyttjande måste medföra, att varje nybyggnadsverksamhet inom ifrågavarande byggnadskvarter kommer att ställas på en oviss framtid, och den nuvarande bebyggelsen bliver fastlåst i den nuvarande allt annat än tilltalande formen.

N:o 17. *Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.*

På grund av det anförda hemställer bolaget, att förslaget icke måtte bliva av vederbörande antaget.

Västerås den 22 juni 1934.

Fastighets A.-Bol. Manfred:
H. Lingmark.

Till Byggnadsnämnden i Västerås stad.

I anledning av Byggnadsnämndens kungörelse den 19 nästlidne maj rörande förslag till ändring i stadsplanen för Västerås stad avseende vidgning av Stora gatan samt förslag till byggnadsbestämmelser för kvarteren Mats, Martin, Manfred och Märta, få vi härmed äran meddela, att styrelsen för systembolaget i Västerås vid sitt sammanträde d. 4 d:s uttalat det önskemålet, att i kvarteret Manfred området beläget invid Vasagatan, mellan Stora gatan och Munkgatan, vilket enligt det utställda förslaget uppdelats i tre tomter (3, 4 och 5) förändrades till att omfatta endast två tomter samt att tomtgränsen mellan eventuella två tomter förlades 10 à 12 meter norr om systembolagets nuvarande tomtgräns i omförmälda kvarter.

Västerås den 15 juni 1934.

Systembolaget i Västerås:
Fritz Eklund.
Fr. Barklund.

Till Västerås stads byggnadsnämnd, Västerås.

Anmodad att till Byggnadsnämnden ingiva yttrande angående den ändring av stadsplanen, som avser tomten Märta n:r 9 i Västerås stad, får undertecknad härmed vördsamt anföra följande.

Förslaget torde inom rimlig tid vara outförbart, ty om ett hus skulle kunna uppföras enligt nämnda förslag skulle detsamma vara omöjligt att uthyra, då ingen hyresgäst kan vara belåten med en utsikt, som endast bestod i intilliggande tomters brandmurar, tio à femton meter höga och endast fem à sex meter från fönstren, jämte mer eller mindre trevlig insyn

N:o 17.
Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.

till grannars gårdar. Tomten skulle alltså ej kunna bebyggas med mindre än att samtliga intilliggande tomter samtidigt bebyggdes enligt samma förslag och därefter ordnades med de planteringar, som enligt det nya byggnadsförslaget äro oundgängligen behövliga å respektive tomter.

Då detta sannolikt ej torde kunna utföras inom de närmaste 90 à 100 åren, är jag, såsom ägare till fastigheten n:r 9 Märta, tacksam, att i den mån jag förmår få bebygga min tomt och med planteringar pryda min gård till mina hyresgästers trevnad.

Västerås den 20 juni 1934.

Högaktningsfullt
för tomten n:r 9 Märta.
Aron Johansson.

Till Västerås Stads Byggnadsnämnd, Västerås.

I anledning av att vi äro ägare till fastigheten Märta n:o 5 i Västerås stad har Västerås stads Byggnadsnämnd genom kungörelse av den 19 maj 1934 delgivit oss ett föreliggande förslag till ändrad stadsplan för Västerås stad jämte förslag till ändrade byggnadsbestämmelser för byggnadskvarteren Mats, Martin, Manfred och Märta i Västerås för att vi skulle beredas tillfälle i vad det berör våra intressen avgiva erinringar i frågan, och få vi i anledning därav anföra följande:

Vad det primära i förslaget, breddningen av Stora gatan mellan Kopparbergsvägen och Källgatan, beträffar, så ha vi givetvis intet att erinra häremot i princip, då en dylik åtgärd av trafikbehovet anses påkallad.

Då den föreslagna gatubreddningen emellertid för oss kommer att innebära en reduktion utav vår ovan nämnda tomt med ej mindre än 20 %, så hade varit önskligt om förslaget åtföljts utav en förklaring över hur förslaget tänkts förverkligat och de därmed förenade omständigheterna, ty utgör den ritningarna över förslaget åtföljande "beteckningar" en skäligen minimal förklaring till det föreliggande förslaget.

På denna grund finna vi oss nödgade avgiva en blank reservation emot varje förlust, som ett ev. utförande utav den föreslagna gatubreddningen kan komma att tillfoga oss.

Är det förutsett, att breddning skall äga rum endast successivt i och med gatuliniens indragande efter nybyggnad, så befara vi emellertid att en expanderande landtrafik långt innan en på detta sätt åstadkommen gatubreddning blir verklighet kommer att pocka på en annan lösning av trafikproblemet.

För dagen tro vi att en skärpt trafikordning å gatudelen i fråga skulle vara mycket välgörande och kanske även tillfyllest en god tid framåt.

Vad de föreslagna byggnadsbestämmelserna för ovan nämnda byggnadskvarter beträffar, så kunna vi däremot endast på det kraftigaste avstyrka ett antagande utav desamma, enär desamma synas vara tillkomna endast för

att det gjort sig bra på papperet, men utan varje tanke på hur en bebyggelse på dessa tomter skall tillfredsställa behovet för deras användande.

N:o 17. *Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.*

Att söka kasta in en funkisbebyggelse med "smalhus" uti ett deciderat handels- och hantverkskvarter såsom detta med en bebyggelse, som framkommit genom århundradens samlade erfarenhet, det tro vi knappast kan bli till någon glädje för dem, som skola bo i bostadshusen, men att det kommer att bli till avsevärt förfång för i fastigheten bedriven affärsrörelse, det kunna vi försäkra och skola vi nedan visa.

Den av oss ägda fastigheten Märta 5 lämnar i avkastning från ren bostadslägenhet endast 1/60 av hela hyresbeloppet, varför fastigheten i fråga väl torde kunna betecknas såsom en ren affärsfastighet i stadens "city".

Då fastigheten just tillfölje sitt läge sålunda skapar god inkomst åt staden och arbetstillfällen för en hel del av stadens invånare, så torde det väl ej vara förmätet anse det befogat, att sådana byggnadsförordningar icke tillskapas, att fastighetens inkomstskapande natur förstöres.

I de nya byggnadsbestämmelserna för Kv. Märta 5 har för "område för uthus eller mindre gårdsbyggnad" fastställts ett område av 6×4½ meter = 27 kvm., eller fyra gånger så stort område, som upptages utav den nuvarande, väl behövliga soplåren — att den mindre tomten N:o 6, som är rent bostadshus, har tilldelats ett mera än 7 gånger större område för samma ändamål visar ju endast den totala frånvaron av praktisk uppfattning vid förslagets uppgörande, men passar det ju onekligen bäst så för figuren på papperet.

Då golvytan av nuvarande "uthus eller mindre gårdsbyggnad", som enbart tages i anspråk för affärernas i fastigheten drivande, uppgår till *c:a 35 gånger den nu föreslagna arean* härför — källarutrymmen o. d. oberäknade — och det ändå klagas över bristande utrymmen, så förstå vi för vår del sannerligen icke hur fastigheten efter ett ev. ikraftträdande av dylika föreslagna bestämmelser skulle kunna utnyttjas på sätt nu sker och lämna den avkastning som på detta sätt är möjlig.

I stället för den föreslagna öppna bebyggelsen torde nog framtida behov snarare komma att göra anspråk på, att hela tomten får överbyggas, vilket ju även vore en så mycket naturligare utveckling av saken, såsom ren kompensation betraktat, då 20 % kommer att bortryckas av tomtarean.

Visserligen har det framkommit många önskningar om att söka motverka den diffusa bostadsbebyggelsen i Västerås genom att i stadens centralare delar söka få bostadsbyggande till stånd, men huruvida det är något lyckligt grepp på saken, att enligt förslaget söka pressa in en öppen bostadsbebyggelse uti stadens centralaste affärskvarter, därpå torde väl knappast annat än ett negativt svar kunna ges.

Vi tro för vår del icke, att det kan vara förenat med varken trevnads- eller sanitära begrepp att förlägga ett bostadskvarter bakom en länga av affärshus utan skydd däremellan, och kunna vi mycket väl motivera denna vår uppfattning om så behöves.

Fördelarna och behovet utav en sluten bebyggelse å en affärstomt ligga i så öppen dag, att de väl ej här behöva motiveras.

N:o 17.
Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.

Då förslaget i fråga i dess ena fas är framsprunget ur behovet av utvecklingens underlättande, så borde det väl även ha varit angeläget att ägna den andra fasen av förslaget, byggnadsbestämmelserna, samma omtanke, så att dessa kommit att främja bebyggelsen uti affärskvarteren i st. f. att förslaget här innebär ett rent hämmande av utvecklingen.

På grund av vad vi sålunda anfört vidhålla vi vårt yrkande om avslag å byggnadsbestämmelserna i fråga i den form de föreligga i det oss delgivna förslaget.

Västerås den 22 juni 1934.

Västmanlands Läns Nya Brandstodsbolag:

Gustaf Lundberg.

Till Byggnadsnämnden, Västerås.

Såsom ägare till fastigheten N:r 8 i kvarteret Märta, vilket beröres av det nu framlagda stadsplaneförslaget, få vi härmed inlägga vår skarpaste protest mot byggnadsbestämmelserna.

Vi skola enligt förslaget till bebyggelse endast få utnyttja en remsa av 8 m. bredd efter den östra gränsen, vilket vi anse vara allt för litet, och anse vi att så rigorösa bestämmelser komma att helt hindra en nybyggnad av tomten så vida icke staden träder emellan, och i ett sammanhang nybygger även angränsande tomter.

Vidare vilja vi påpeka, att fastighetens taxeringsvärde är 54,000 kronor, varför det är vår fulla övertygelse att ett så dåligt utnyttjande av tomten som enligt förslaget, aldrig kan bliva ekonomiskt bärkraftigt.

Västerås den 21 Juni 1934.

Aktiebolaget Otto Lundius Bageri:

Erik Lundius.

N:o 18.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslutningsavgifter för stadens ledningar år 1935.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige, som bifogas, har vatten- och gasverksstyrelsen på anförda skäl föreslagit ett bibehållande för innevarande år av hittills gällande avgifter för anslutning till stadens allmänna ledningar, och får drätselkammaren såsom sitt yttrande i ärendet tillstyrka bifall till denna framställning.

Västerås den 14 februari 1935.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Rörande avgift för anslutning till stadens allmänna ledningar, vilken för varje år skall fastslås av Stadsfullmäktige, får vatten- och gasverksstyrelsen meddela, att under senare delen av förra året visserligen en mindre reducering förekom med avseende på arbetskostnader men att däremot kostnader för material visa tendens att öka, varför någon motivering för ändring av föregående års avgifter ej synes föreligga. Avgifterna, som beräknas per kvm. tomtyta, utgjorde för 1934:

	För ett bergit område, huvudsakligen omfattande Jakobsberg.	För övriga staden.
vattenledning	44 öre	34 öre
avloppsledning	57 öre	44 öre
gasledning	29 öre	22 öre
elektrisk ledning	10 öre	10 öre

På grund av det anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville besluta, att avgifterna för anslutning till stadens vatten-, avlopps-, gas- och elektriska ledningar

N:o 18.
Ang. anslutningsavgifter för stadens ledningar år 1935.

skola för 1935 utgå med samma belopp som för 1934 eller alltså i enlighet med de i det föregående angivna siffror.

Västerås den 7 februari 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 19.

Drätselkammarens skrivelse ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Stockholmsvägen vid Sommarro.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna en framställning av vatten- och gasverksstyrelsen med förslag angående utdragning av ledningar för vatten, avlopp och gas i Stockholmsvägen fram till Vargbogatan och därvid såsom eget yttrande i ärendet hemställa, att stadsfullmäktige ville i enlighet med framställningen ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag å 25,500 kronor för ifrågavarande ledningsanläggning.

Västerås den 14 februari 1935.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen får härmed framlägga förslag om utsträckning av allmänna ledningar för vatten, avlopp och gas i Stockholmsvägen mellan västra gränsen av Sommarroområdet och Vargbogatan. Framställningar hava ingivits till styrelsen om erhållande av anslutning för tomter utefter Stockholmsvägen, dels inom Sommarro område och dels på motsatta sidan av vägen. Men även av den orsak, att Stockholmsvägen till stor del av berörda sträckning nu skall iordningställas, böra ledningar nedläggas för att sedermera ej behöva företaga grävning i gatan. Här ifrågasatt

ledningsutsträckning skulle också upptaga det genom Vargbogatan gående avloppet, vilket nu fortsätter genom Regementets f. d. område samt genom Sommarro, där avloppet delvis visat sig bristfälligt, varför en avkoppling från detsamma för ovanför liggande områden är önskvärd.

N:o 19. Ang. vatten- avlopps- och gasledningar i Stockholmsvägen vid Sommarro.

Kostnaderna äro beräknade till 32,000 kr. Då avgifterna för nu till anslutning tecknad tomtyta uppgå till 6,500 kr., skulle stadens utlägg f. n. bliva 25,500 kr. Ränta och amortering torde med nu skedd teckning till anslutning kunna påräknas å omkring 17,000 kr. Emellertid kan för ytterligare anslutbar tomtmark enskilt bidrag beräknas till 3,100 kr. Efter denna anslutning bliver anläggningen ekonomiskt bärande för staden.

Styrelsens avsikt är att förbinda nu ifrågasatt avlopp med nyanlagda avloppet genom Kungsängen, vilket nu utmynnar vid gasverket, varigenom önskvärd avlastning sker av Pilgatans avlopp. I detta fall måste intill dess reningsverk anlagts vissa anordningar företagas vid ändpunkten av Kungsängsledningen.

På grund av det anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag av 25,500 kr. för anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Stockholmsvägen mellan Sommarroområdets västra gräns och Vargbogatan.

Västerås den 7 februari 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 20.

Drätselkammarens skrivelse ang. ny elektrisk ledning mellan kraftverket och stadens elektricitetsverk.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av en framställning av vatten- och gasverksstyrelsen angående anvisande av anslag för anläggning av en jordkabel mellan statens kraftverk och stadens elektricitetsverk i sträckning genom Kungs-

N:o 20.
Ang. ny elektrisk ledning mellan kraftverket och stadens elektricitetsverk.

ängen, Södra Esplanaden och Vasaparken, får drätselkammaren såsom yttrande i ärendet tillstyrka bifall till framställningen.

Västerås den 14 februari 1935.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Mellan Statens Kraftverk och stadens elektricitetsverk finnas för överförande av elektriska energien f. n. 3 st. jordkablar för en spänning av 6,600 volt och med areor av för 2 st. 3×35 och 1 st. 3×25 kvmm. Å en av dessa kablar finnes uttag för frammatning av ström till stadens norra områden samt Lundby och S:t Ilian.

I december förra året uppgick från Kraftverket uttagen effekt till 2,420 kilowatt. Skulle vid dylikt tillfälle fel å någon av kablarna uppstå, kan strömtillförseln ej tillgodoses, då nämigen alla 3 kablarna erfordras för denna effekt. På grund härav samt att strömuttagningen hastigt ökar, bliver det nödvändigt att före nästa belysningssäsong anlägga ännu en kabel, som med hänsyn till den hastigt pågående ökningen av energiuttagning bör väljas för en area av 3×120 kvmm. och som då är tillräcklig för en effekt av 2,700 kilowatt.

Kabeln skulle följa sträckningen av förutvarande kablar genom Kungsängen, Södra Esplanaden och Vasaparken med korsning av järnvägen vid Lillån.

Anläggningskostnaderna äro beräknade till 27,000 kr., däri även inberäknats erforderliga anordningar vid kabelns in- och uttag.

Åberopande det anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa 27,000 kr. till anläggande av en jordkabel för 6,600 volt och med en area av 3×120 kvmm. mellan Statens Kraftverk och stadens elektricitetsverk i sträckning genom Kungsängen, Södra Esplanaden och Vasaparken.

Västerås den 6 februari 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 21.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffande av en luftkompressor med verktyg för jord och stenarbeten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadschefen Smitt har hos drätselkammaren föreslagit inköp för en beräknad kostnad av 9,000 kronor av ett kompressoraggregat med tillhörande luftverktyg och har därvid framhållit, att behovet av en sådan utrustning särskilt vid arbete vintertid i tjälad mark vore särskilt framträdande, och får drätselkammaren med hänsyn härtill hemställa, att stadsfullmäktige ville för anskaffningen ifråga anvisa ett anslag å förslagsvis 9,000 kronor, att förskotteras av tillgängliga medel för att ersättas ur anslag, anvisade för arbeten, vari utrustningen kommer till användning.

Västerås den 12 februari 1935.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Ragnar Tenow.*

N:o 22.

Drätselkammens skrivelse ang. omändring och utvidgning av lokalerna för apoteket Bävern.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

De lokaler inom staden tillhöriga fastigheten med adressnummer 4 vid Stora torget, som för närvarande äro upplåtna åt apoteket Bävern, äro i avseende å utrymmen och anordningar så otillfredsställande, att ett utdömande av lokalerna som apotekslokal i samband med ombyte av innehavare av apoteksprivilegiet kan befaras.

I anledning därav har drätselkammaren berett nyutnämnde innehavaren av apoteket tillfälle angiva, i vilka avseenden han ansåge lokalerna böra genomgå en modernisering genom utökning och omändringar, så att desamma blevo i överensstämmelse med vad som i allmänhet kräves av en apotekslokal och har drätselkammaren efter underhandlingar och beskärning av de först framkomna önskemålen ansett staden böra påtaga sig utförandet av de arbeten, som angivas i en av byggnadschefen upprättad och här bilagd promemoria.

Med hänsyn till att den byggnad vari apoteket är inrymt under den

N:o 22.

Ang. omändring och utvidgning av lokalerna för apoteket Bävern.

närmare framtiden kommer att fortbestå och i betraktande av, att drätselkammaren genom förhöjning av hyran får kostnaden för moderniseringen amorterad inom tio år och att det bör ligga i stadens intresse att kunna behålla en sådan hyresgäst, varom här är fråga och att därför berättigade önskemål från dennes sida i avseende å lokalanordningarna böra kunna tillmötesgås, har drätselkammaren funnit den för moderniseringen beräknade kostnaden 39,000 kronor vara överkomlig.

Drätselkammaren får därför hemställa att stadsfullmäktige ville för omändring och tillökning m. m. av de lokaler, som i förenämnda fastighet äro upplåtna åt apoteket Bävern i den omfattning, som framgår av byggnadschefens promemoria anvisa ett förslagsanslag å 39,000 kronor, att utgå av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren vid fastställande av stadens utgiftsstat för år 1936 kunna komma att besluta.

Västerås den 14 februari 1935.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Vid i närvaro av tillträdande apotekaren å apoteket Bävern i Västerås, J. Nedin från Djursholm, denna dag utförd beräkning å omkostnaderna för av honom föreslagna reparationer i sagda apoteks lokaler, hava dessa uppskattats till:

Nytt vindfång i stora salen	2,000: —
Sänkning av golvet	3,700: —
Avväxling för borttagande av väggar därstädes	2,000: —
Reparation av apotekets bortre och inre del	500: —
Ny källare av måtten c:a 7×7 m. vattentät	5,000: —
Pump och avlopp från källaren	500: —
Kompletterande ytteı väggar av 3" plank	2,000: —
Målning och tapetsering	4,900: —
Diverse sekundära väggar av bräder	2,100: —
Reparation och utbyte av golv	4,500: —
Inredning av laboratoriet, asfaltgolv, dragskåp	2,000: ..
Värmeledning i apotekets lokaler	5,000: —
Elektrisk installation —	1,500: —
Diverse oförutsedda kostnader	3,300: —
Kronor	39,000: —

Anmärkas bör, att byggnaden står å gatumark och är värd ungefär samma belopp.

Västerås den 9/2 1935.

Gösta Smitt.

N:o 23.

Nykterhetsnämndens och Beredningsutskottets yttranden över Rusdryckslagstiftningsrevisionens betänkande.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 29 november 1934 till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande yttrandes avgivande remitterat av rusdryckslagstiftningsrevisionen avgivet betänkande med förslag till spritdrycksförordning m. m.

Nykterhetsnämnden får i anledning härav i ärendet anföra följande:

Nykterhetsnämnden får till en början beträffande förslaget till spritdrycksförordning förklara, att nykterhetsnämnden är tillfredsställd med revisionens förslag att det nuvarande kontrollsystemet bibehålles och att ej försök göres att minska spritdryckskonsumtionen genom särskilt förhöjda priser å spritdrycker. Nykterhetsnämnden har nämligen den uppfattningen att därigenom den illegala spritdryckshandeln endast skulle få ökad omfattning.

Bestämmelserna i 4 kap. 4 § angående utminutering av viss kvantitet spritdrycker och rättighet att inom viss tid därefter uttaga så att säga "förfallen spritdryckskvantitet" finner nykterhetsnämnden även ur nykterhetssynpunkt välbetänkta, då därigenom utan tvivel en tendens till mindre konsumtion kan tänkas. De lättnader ifråga om försändande av spritdrycker, som bestämmelserna i samma kapitels § 7 innehålla vill nämnden förorda, ävensom det smidigare försäljningssätt varom förmäles i kapitlets § 13.

Oaktat den vidlyftiga motivering, som förebragts till kap. 5 rörande det s. k. måltidstvångets bibehållande vid utskänkning av spritdrycker är nykterhetsnämnden icke övertygad om att icke revisionen överskattat betydelsen härav.

Den likformighet landet runt beträffande utminutering, som torde vinnas genom bestämmelserna i kap. 6 rörande systembolag finner nykterhetsnämnden förnuftig och tillstyrker i detta fall det s. k. lokala vetots bortfallande.

Vad angår förslaget till lag om nykterhetsvård har nykterhetsnämnden beträffande den däri förekommande nyheten om länsnykterhetsnämnden intet däremot att erinra, då densamma torde komma att giva å ena sidan nykterhetsnämnden ett stöd i dess verksamhet och å andra sidan lämna de vårdade en viss garanti för att de ej bliva utsatta för ett obehörigt ingripande från de lokala nämndernas sida.

Länsnykterhetsnämndens i § 13 omförmälda rätt att ensam och utan vidare verkställa s. k. avstängning från rätten att utminuterings- och utskänkningsvis bekomma spritdrycker kan — även om nykterhetsnämnden ej direkt vill förorda borttagande av denna bestämmelse — dock åstadkomma en viss dualism i det en dylik avstängning från länsnämndens sida kan olämpligt ingripa i ett under den lokala nykterhetsnämndens behandling liggan-

N:o 23. Nykterhetsnämndens och Beredningsutskottets yttranden över Rusdryckslagstiftningsrevisionens betänkande

de vårdfall, vari den lokala nykterhetsnämnden med dess större personkännedom kan anse en sådan åtgärd vara mer till skada än gagn.

Beträffande bestämmelsen i sista mom. av 3 kapitlets § 16 angående länsnämndens rätt att inlämna ansökan om tvångsintagning å alkoholistanstalt anser nykterhetsnämnden, att denna bestämmelse bör kompletteras med tillägget "dock ej utan den lokala nämnden därom underrättas".

Slutligen får nykterhetsnämnden, som äger kännedom om att vid sidan av nu gällande rusdryckslagstiftning ett otal bestämmelser rörande försäljning och utskänkning därav föreligga, förorda, att sådana särskilda bestämmelser, som sakna varje betydelse ur nykterhetssynpunkt, men som endast skapa onödig irritation och som äro ägnade att minska respekten för den gällande *lagstiftningen*, för framtiden undvikas.

Västerås den 28 januari 1935.

För Nykterhetsnämnden:

J. O. WASS.

Eric Plantin.

N:o 24.

Beredningsutskottets yttrande över förslag angående visst tillägg till ordningsstadgan för staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet skall enligt beslut av stadsfullmäktige den 29 november 1934 avgiva yttrande över betänkande med förslag till spritdrycksförordning m. m., avgivet av den s. k. rusdryckslagstiftningsrevisionen, och får nu för fullgörande av detta uppdrag anföra följande.

På grund av, att betänkandet med lagförslag även är remitterat för yttrande till nykterhetsorganisationerna i riket och att stadens nykterhetsnämnd likaledes efter remiss har att avgiva yttrande däröver samt att aktuella nykterhetsspörsmåls inordnande i ny lagstiftning härigenom göres till föremål för ingående prövning och överväganden, har beredningsutskottet ansett sin granskning av förslaget kunna begränsas till att avse det avsnitt av detsamma, som berör den kommunala bestämmanderätten vid detaljhandeln med spritdrycker och vin och frågan, huruvida förslaget med sina avvikelser från nu gällande lagstiftning på området, bör föranleda erinringar.

I korthet angivet avser förslaget att den kommunala bestämmanderätten inom utminuteringen skulle upphöra och att grunderna för dennas organisering och bedrivande i författningsväg skulle bestämmas av Kungl. Maj:t och riksdag. Vad åter angår utskänkningen skulle den kommunala bestämmanderätten, vad angår frågan om inom en kommun utskänkning skall an-

N:o 23. *Angående visst tillägg till ordningsstadgan för staden.*

ordnas eller icke, fortfarande bestå, med undantag för s. k. turistutskänkning, som emot ett kommunalt veto skulle kunna medgivas av Konungen. I avseende å villkoren för den regelmässiga utskänkningen skulle den kommunala bestämmanderätten bibehållas i vad angår antalet utskänkningsställen och dessas förläggning inom kommunen i så måtto, att kommunen skulle få bestämma, att viss del av kommunen icke skulle få utgöra förläggningsområde för utskänkningsställe men upphävas i avseende å bestämmandet av viss åldersgräns och grunder för förbud mot utskänkning till vissa kategorier av personer (s. k. generell avstängning). Härutinnan skulle kommun alltså icke med bindande verkan kunna fastställa några bestämmelser. Vad åter angår andra inskräkningar vid utskänkning kan kommun föreslå sådana; prövningen av dessa skulle tillkomma länsstyrelse, som därvid har att tillse, att dessa inskränkningar stå i överensstämmelse med allmän lag och författning och åtminstone icke i strid med lagstiftningens allmänna syftemål. En annan avvikelse enligt förslaget skulle även bli att icke såsom nu enbart ett systembolag har att ta initiativ till erhållande av rätt till utskänkning; sådant skall ock kunna tillkomma kommun.

Detaljhandeln med sprit och vin såväl utminutering som utskänkning skulle enligt förslaget handhavas av systembolag, som skulle få formen av aktiebolag, och skulle samtidigt antalet bolag minskas från för närvarande 121 till 30 genom utökning av försäljningsområdet för varje bolag till att omfatta ett län. Tillika skulle det kommunala inflytandet på bolagsskötseln överflyttas till landstingen. Enligt förslaget skulle styrelsen för ett systembolag bestå av fem ledamöter, utsedda för ett år i sänder, en ledamot av kontrollstyrelsen, tillika ordförande, en ledamot av landstinget, två ledamöter av länsnykterhetsnämnden samt en ledamot av bolagsstämman. Den kommun, där systembolaget får sitt säte, skulle alltså berövas rätten att utse ledamot i styrelsen.

Vid granskning av förslaget med den begränsning, som angivits i ingressen, har beredningsutskottet icke funnit anledning till någon erinran, vad angår de föreslagna grunderna för bedrivandet av utminutering och utskänkning. Revisionens uppgift att åstadkomma en så enhetlig lagstiftning som möjligt för hela landet med lika rätt åt alla, synes beredningsutskottet hava blivit lyckligt löst och utan att den kommunala bestämmanderätten blivit alltför tillbakasatt.

Vad däremot angår de föreslagna bestämmelserna för sammansättningen av systembolagsstyrelse kunna berättigade invändningar enligt beredningsutskottets mening göras emot att i avseende å bolagsdriften helt utestänga den kommun, där systembolaget får sitt säte, från medinflytande. Med hänsyn till det förstorade försäljningsområdet och till de olika intressen, som inom ett län kunna finnas representerade, särskilt vad angår förläggning av utminuterings- och utlämningsställen, kan starkt ifrågasättas, huruvida ej antalet styrelseledamöter borde utökas. Beredningsutskottet håller som sin mening före, att ett antal av fem är alltför begränsat och att en utökning till exempelvis sju vore befogad. I varje fall vill beredningsutskottet emellertid inlägga en gensaga emot, att den kommun, som blir säte

N:o 24. *Ang. visst tillägg till ordningsstadgan för staden.*

för systembolaget, skulle helt utestängas från medinflytande vid bolagets förvaltning och skötsel. De stora intressen såväl i avseende å organisationen av försäljningen som i avseende å verksamheten ur ordnings- och trevnadssynpunkt, som denna kommun har att bevaka och även — förutsatt att residensstaden i varje län blir säte för systembolag — det förhållandet, att samfärdseln där har sin centralpunkt, att bolagets lokalfråga oftast löses i samarbete med den beslutande myndigheten, samt att residensstaden representerar en icke oviktig del av länets befolkning, kunna göra kravet på ett medinflytande i bolagsförvaltningen berättigat. Detta medinflytande skulle ta formen av rätt för sådan kommun att insätta representant i systembolagsstyrelsen. Denna rätt bör avse en ledamot med suppleant vid ett antal av fem ledamöter, och två ledamöter med suppleanter vid ett antal av sju ledamöter i styrelsen.

Med det anförda som motivering föreslår beredningsutskottet, att stadsfullmäktige ville förklara sig icke hava någon annan erinran att göra emot revisionens förslag i den del detsamma av beredningsutskottet granskats med därtill hörande lagförslag, än att frågan om ökat antal ledamöter i systembolagsstyrelse måtte tagas i övervägande samt att medbestämmanderätt måtte tilldelas den kommun, där systembolaget får sitt säte vid bolagets förvaltning och skötsel på sådant sätt, att fullmäktige i kommunen måtte få use en eller flere ledamöter i styrelsen med suppleanter.

Ledamoten i beredningsutskottet Brandförmannen E. Johansson har i anledning därav, att beredningsutskottet med sin inställning till frågan, huruvida yttrandet även borde beröra nykterhetsspörsmål, icke till behandling upptagit förslaget i vad det avser att reglera vinstkvantiteten vid utskänkning, anfört avvikande mening under yrkande, att beredningsutskottet härom hade bort uttala sig och tillstyrka den inom revisionen av en minoritet framförda meningen, att vinstkvantitet borde avvecklas genom minskning med 1/25 per år i vid lagens ikraftträdande medgiven vinstkvantitet.

Västerås den 19 Februari 1935.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

N:o 24.

Beredningsutskottets yttrande över förslag angående visst tillägg till ordningsstadgan för staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt beslut av stadsfullmäktige den 25 oktober 1934 har för yttrande till beredningsutskottet överlämnats ett förslag av magistraten angående visst tillägg till § 31 i särskilda ordningsstadgan för staden, avseende förbud mot skottlossning inom koloniområdet mellan ullspinneriet i söder och Nya kyrkogården i norr samt inom ett område utefter västra Svartåstranden i samma utsträckning, och får beredningsutskottet, under åberopande av de

skäl, magistraten därför anfört, för sin del hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta i enlighet med magistratens framställning.

N:o 24. *Ang. visst tillägg till ordningsstadgan för staden.*

Västerås den 19 Februari 1935.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt 26 § i den särskilda ordningsstadga för Västerås stad, som fastställts av länsstyrelsen i Västmanlands län den 21 oktober 1933, får utan magistratens tillstånd skottlossning med skjutvapen icke äga rum annat än å särskild skjutbana. Detta förbud gäller enligt 31 § i samma stadga endast den egentliga staden, varmed förstås stadens planlagda område samt vissa närmare angivna tättbebyggda områden utanför stadsplanen.

Vid skilda tillfällen hava emellertid innehavare av kolonilotter å den s. k. Biskopsängen till magistraten framfört klagomål över att skottlossning å Svartån utanför koloniområdet och åns västra strand, särskilt under tiden för jakt å änder, i stor utsträckning förekommit samt att därigenom fara för liv och egendom och i vart fall otrevnad för de å koloniområdet vistande personerna uppstått. Slutligen hava den 8 september 1934 ett 70-tal innehavare av kolonilotter å berörda område med instämmande av kyrkogårdsnämndens ordförande hemställt, att med hänsyn till de olägenheter, som vore förenade med skottlossning i närheten av koloniområdet, all jakt samt annan skottlossning måtte förbjudas å koloniområdet, Svartån och det område, som sträcker sig väster om Svartån upp till Skerikesvägen från Ullspinneriet i söder till nya begravningsplatsen vid Hovdestalund i norr.

Med anledning av denna framställning har magistraten låtit anställa polisutredning i ärendet, därvid poliskommissarien efter hörande av jakträttsinnehavare och innehavare av kolonilotter ansett sig kunna konstatera, att avlossande av skott å Svartån utanför koloniområdet eller från åns västra strand mittför området kan medföra fara för kolonisterna. På grund härav har poliskommissarien föreslagit, att skottlossning borde förbjudas inom koloniområdet samt å Svartån utanför och å Svartåns västra strand, intill 50 meter från strandlinjen från Ullspinneriet i söder till Nya Kyrkogården i norr, därvid särskilt framhållits att jakträtten å Svartåns västra strand icke borde beskäras mera än nödigt.

Efter övervägande av vad sålunda i ärendet förekommit har magistraten med hänsyn till de olägenheter och den otrevnad, som skottlossning i närheten av ifrågavarande koloniområde är ägnat att medföra för det stora antal personer, som under större delen av året vistas därstädes, funnit det

N:o 24.
Ang. visst tillägg till ordningsstadgan för staden.

önskvärt, att förbud mot skottlossning i områdets närhet utfärdas. Detta förbud bör uppenbarligen avse själva koloniområdet och Svartån utanför, men måste, om förbudet skall göra åsyftad verkan, även omfatta någon del av området väster om ån. I sistnämnda avseende bör med hänsyn till jakträttsinnehavarnas berättigade intressen förbudet ej utsträckas att omfatta alltför stort område. För uppnående av det åsyftade resultatet torde förbudet endast behöva avse Svartåns västra strand till en bredd av 50 meter.

Under åberopande av ovan anförda skäl får magistraten därför hemställa,

att stadsfullmäktige för sin del ville besluta, att i § 31 i särskilda ordningsstadgan för Västerås stad skall införas ett andra stycke av följande lydelse:

"Det i § 26 stadgade förbudet gäller dessutom för det å Biskopsängen mellan Ullspinneriet i söder och Nya kyrkogården i norr belägna koloniområdet, ävensom för det omedelbart väster därom belägna området intill ett avstånd av 50 meter från Svartåns västra strand".

Västerås rådhus den 4 oktober 1934.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/*Erik Ernberg.*

Västerås 1935, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1935. **Den 28 Mars** **IV.**

N:o 25.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av mark att läggas till kvarteren Gudmund och Grimm.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren hava ägarne av stadsägan n:o 13 eller kvarteret Gudmund och av tomten n:o 1 inom stadsägan n:o 14 (kvarteret Grimm) genom befullmäktigat ombud hemställt, att för tomtregleringar inom kvarteren få inköpa staden tillhörig, tidigare till gata avsedd mark, som genom ändrad stadsplan numera skall tillföras kvarteren, i areal uppgående till sammanlagt cirka 170 kvm.

För ett genomförande av försäljningen av här ifrågavarande mark erfordras ett formellt bemyndigande för drätselkammaren; och hemställer drätselkammaren därför, att Stadsfullmäktige ville uppdraga åt drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, försälja densamma.

Västerås den 7 mars 1935.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.
vice ordförande.

Eric Plantin.

N:o 26.

Drätselkammarens skrivelse ang. reparation av apotekarebron.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I här bilagd skrivelse har byggnadschefen till drätselkammaren anmält behovet av reparation av den s. k. apotekarebron och beräknat kostnaderna härför till 1,000 kronor.

Då drätselkammaren övertygat sig om att behovet av reparation av bron är trängande får drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att för bestridande av kostnaderna för reparation av Apotekarebron anvisa ett anslag av 1,000 kronor, att gäldas av det i innevarande års budget upptagna anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 7 mars 1935.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.
vice ordf.

Eric Plantin.

N:o 27.

Drätselkammarens skrivelse ang. pension åt stadsarkitekten Hahr.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av en framställning av lönenämnden angående pensionering av stadsarkitekten Erik Hahr efter avgång ur befattningen och med instämmande uti, vad lönenämnden anfört angående det berättigade uti, att ehuru befattningen icke är upptagen i lönestaten för stadens befattningshavare och därför icke är förenad med pensionsrätt enligt reglemente för pensionering av stadens befattningshavare, bevilja stadsarkitekten Hahr pension, får drätselkammaren såsom yttrande i ärendet föreslå, att Stadsfullmäktige däri ville fatta beslut enligt lönenämndens hemställan.

Västerås den 14 mars 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 27. *Ang. pension åt stadsarkitekten Hahr.*

Sedan stadsarkitekten Erik Hahr i framställning till byggnadsnämnden anhållit att till behandling måtte upptagas och avgöras frågan om hans pensionering efter avgång ur befattningen har byggnadsnämnden överlämnat ärendet till lönenämnden och under hänvisning till arkitekten Hahrs långvariga och förtjänstfulla verksamhet hemställt, att lönenämnden ville förelägga Stadsfullmäktige förslag om pensionering av herr Hahrs från avgång ur anställningen med belopp, som lönenämnden kunde finna vara skäligt.

I detta ärende får lönenämnden nu anföra följande.

Den 30 augusti 1934 beslöto Stadsfullmäktige vid behandling av ett av en särskild kommitté avgivet förslag till omorganisation av bland andra befattningar även stadsarkitektstjänsten antaga till förslaget hörande instruktion för tjänsten innehållande utom övriga föreskrifter bestämmelse om, att tjänsten skulle tillsättas under en tid av högst fem år i sänder, att i stadsarkitektens tjänstgöring skulle ingå att å tjänsterummet hålla mottagning för allmänheten minst 5 dagar i veckan, att befattningen skulle avlönas med ett arvode å 8,000 kronor årligen; och skulle enligt samma beslut den nya instruktionen träda i kraft den 1 januari 1935. Sedermera eller den 17 december 1934 beslöto Stadsfullmäktige vid fastställande av byggnadsnämndens utgiftsstat för innevarande år efter förslag av drätselkammaren, att med den av Stadsfullmäktige den 30 augusti 1934 beslutade omorganisationen av stadsarkitektbefattningen skulle anstå tillsvidare, dock högst intill utgången av år 1935. I sitt yttrande över byggnadsnämndens utgiftsstat hade drätselkammaren förutsatt, att den nuvarande ordningen skulle kunna avvecklas under loppet av år 1935 samt att härunder frågan om pensionering av stadsarkitekten Hahr bleve aktuell och föremål för Stadsfullmäktiges avgörande, därvid drätselkammaren tillika erinrat om, att denne under år 1934 uppnådde den ålder, 65 år, som för stadens befattningshavare i allmänhet vore den föreskrivna åldern för avgång ur tjänst. Frågan om stadsarkitekten Hahrs avgång ur tjänst är närmast beroende på beslut av byggnadsnämnden. Det synes vara att antaga, att den omständigheten, att arkitekten Hahr själv nu framfört frågan om pensionering samt att uppskovet med den nya instruktionens ikraftträdande är begränsat till högst utgången av innevarande år, gjort arkitekten Hahr förtrogen med tanken att avgå ur tjänst vid nästa årsskifte. Huru än förhåller sig med byggnadsnämndens inställning till denna fråga, synes lönenämnden frågan om stadsarkitekten Hahrs pensionering kunna nu avgöras.

I avseende härå är lönenämnden ense med byggnadsnämnden därom, att arkitekten Hahrs förtjänstfulla och långvariga verksamhet i stadens tjänst — alltsedan den 1 november 1909 har han innehaft förordnande som stadsarkitekt — bör få sitt erkännande i form av pensionering. Såsom en arvodesavlönad befattning är stadsarkitektbefattningen icke intagen i lönestaten och kan därför för pensionering av innehavaren bestämmelserna i pensionsstaten för stadens befattningshavare icke vara tillämpliga, även om dessa bestämmelser, vad angår avvägningen av pensionsbeloppet, kan vara i nå-

N:o 27.
Ang pension åt stadsarkitekten Hahr.

gon mån vägledande. Befattningen som stadsarkitekt är avlönad med ett årligt arvode av 5,000 kronor. Å motsvarande lön skulle enligt reglemente för pensionering av stadens befattningshavare och under antagande att för full pension skulle vara föreskrivet en tjänstgöringstid av 25 år utgå en årlig pension av 3,250 kronor.

Lönenämnden anser att med hänsyn härtill och till stadsarkitektens tjänstgöringstid en årlig pension av 3,000 kronor kan vara skälig.

Med det anförda som motivering hemställer lönenämnden för sin del,

att Stadsfullmäktige ville i anledning av den föreliggande framställningen förklara stadsarkitekten Hahr efter avgång ur befattningen vara berättigad åtnjuta en årlig pension å 3,000 kronor att utgå av uttaxerade medel å byggnadsnämndens budget.

Västerås den 9 januari 1935.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

N:o 28.

Drätselkammarens skrivelse ang. utläggning av gator och ledningar å ett för tomtförsäljning avsett område av Blåsbo.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efterfrågan å tomter av stadens mark, färdiga för bebyggelse, är för närvarande stor och tillgången därå i förhållande till efterfrågan mindre än önskvärt är.

I anledning därav har drätselkammaren för avsikt att till försäljning utbjuda tomter å den del av staden tillhöriga fastigheten Blåsbo, som i söder begränsas av Per Olovsgatan och i norr av Arosvägen, enligt uppgjord och nyligen av magistraten fastställd styckningsplan. Förutsättning för denna försäljning är emellertid, att området förses med ledningar och att gatorna omkring och inom detsamma iordningsställas.

Stadens tekniska verk har beräknat kostnaderna för ledningsanläggningen till 55,000 kronor, att fördelas med 30,500 kronor å staden och återstoden å blivande tomtköpare. Enligt å byggnadschefskontoret verkställd beräkning skulle kostnaden för väganläggningen uppgå till 50,000 kronor, vilken utslagen å mark som skulle säljas och inlagd i köpeskillingen skulle motsvara omkring kr. 1:35 per kvm.

N:o 28.
Ang. utläggning av gator och ledningar å ett för tomtförsäljning avsett område av Blåsbo.

Med den upplysningen att drätselkammaren antager, att tomterna skulle kunna säljas inom närmaste framtiden och att därför stadens utgift för ledningsanläggningen bör kunna omedelbart påföras de tekniska verkens amorteringsfond, ävensom att drätselkammaren förut fått Stadsfullmäktiges bemyndigande att till pris och på villkor, som kunna vara för staden antagliga försälja mark av Blåsboområdet, hemställer drätselkammaren,

att Stadsfullmäktige ville för ett möjliggörande av områdets försäljning för bebyggelse besluta anvisa dels 30,550 kronor för utläggning av stadens allmänna ledningar till och inom området, att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond;

dels ock 50,000 kronor för anläggning av gator utmed och inom området, att påföras reserverade köpeskillingsmedel.

Västerås den 14 mars 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Med anledning av infordrad utredning rörande kostnaden för framdragning av vatten-, avlopps- och gasledningar till stadens område utefter Arosvägen och en del till denna angränsande gator får vatten- och gasverksstyrelsen överlämna inneliggande karta, utvisande förslag till ledningar. Anläggningskostnaderna äro beräknade till 55,000 kr. Då tomtytan motsvarar 24,450 kvm., bliver enskilda bidraget 24,450 kr. och stadens utlägg 30,550 kr. Följande räntabilitetskalkyl är upprättad:

Inkomster:

Vatten 48 fam. à 100 kbm. = 4,800 kbm. à 20 öre	960:—	
Gas 48 fam. à 200 kbm. = 9,600 kbm. à 16 öre	1,536:—	
W. C. 48 st. à 25 kr.	1,200:—	3,696:—

Utgifter:

Vatten 4,800 kbm. à 6 öre	288:—	
Gas 9,600 kbm. à 8 öre	768:—	1,056:—
Återstår Kronor		2,640:—

N:o 28.
Ang. utläggning av gator och ledningar å ett för tomtförsäljning avsett område av Blåsbo.

som efter 8 % annuitet räntar och amorterar 33,000 kr.

Förutom här beräknad tomtmark kunna ytterligare 8 st. tomter med en sammanlagd yta av 8,200 kvm. anslutas till ifrågavarande ledningsutsträckning.

Västerås den 7 februari 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

KOSTNADSFÖRSLAG

till gator å Blåsboområdet, Föreningsgatan mellan Vahlbäcksgatan och Arosvägen.

Schaktning inkl. transport 300 kbm. à 6:—	1,800:—	
Sprängning av sten 90 kbm. à 15:—	1,350:—	
Rännstensbrunnar 2 st. à 200:—	400:—	
Grus 180 kbm. à 6:—	1,080:—	
Makadam 120 kbm. à 10:—	1,200:—	
Vältning 600 kvm. à 0:60	360:—	
Diverse oförutsett	610:—	6,800:—

Vahlbäcksgatan mellan Föreningsgatan och Blåsbovägen.

Schaktning inkl. transport 100 kbm. à 6:—	600:—	
Sprängning av sten 100 kbm. à 15:—	1,500:—	
Rännstensbrunn 1 st. à 200:—	200:—	
Grus 230 kbm. à 6:—	1,380:—	
Makadam 176 kbm. à 10:—	1,760:—	
Vältning 900 kbm. à 0:60	540:—	
Diverse oförutsett	620:—	6,600:—

Blåsbovägen mellan Arosvägen och Per-Olovsgatan.

Schaktning inkl. transport 400 kbm. à 6:—	2,400:—	
Sprängning 60 kbm. à 15:—	900:—	
Rännstensbrunnar 3 st. à 200:—	600:—	
Grus 270 kbm. à 6:—	1,620:—	
Makadam 180 kbm. à 10:—	1,800:—	
Vältning 900 kvm. à 0:60	540:—	
Diverse oförutsett	840:—	8,700:—
	Transport	22,100:—

N:o 28.
Ang. utläggning av gator och ledningar å ett för tomtförsäljning avsett område av Blåsbo.

	Transport	22,100 : —
Arosvägen mellan Agnegatan och Apalbyvägen (ny sträckning för Apalbyvägen).		
Schaktning inkl. transport 1,300 kbm. à 6 : —	7,800 : —	
Trädfällning 9 st. à 35 : —	315 : —	
Sprängning av sten 225 kbm. à 15 : —	3,375 : —	
Rännstensbrunnar 6 st. à 200 : —	1,200 : —	
Grus 900 kbm. à 6 : —	5,400 : —	
Makadam 608 kbm. à 10 : —	6,080 : —	
Vältning 3,100 kvm. à 0 : 60	1,860 : —	
Diverse oförutsett	1,870 : —	27,900 : —
	Kronor	50,000 : —

Tomtmark c:a 38,000 kvm.

Gatukostnad $= \frac{50{,}000 : —}{38{,}000} =$ 1 : 32 kr. pr kvm. tomtmark.

Västerås den 15/1 1935.

Gösta Smitt.

N:o 29.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av tomtmark inom kvarteret Klio.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt gällande stadsplan skall kvarteret Klio bland annat regleras på sådant sätt, att i kvarteret skola ingå två staden tillhöriga markområden, dels c:a 228 kvm. av gården och tomten N:o 116 västra kvarteret (s. k. Axellska gården), dels ock c:a 7 kvm. av mark i Kungsgatan.

Nu har person, som har för avsikt att förvärva tomterna N:ris 2 och 4 inom kvarteret anhållit att staden ville lämna sin medverkan till regleringen genom försäljning av ovannämnda markområden och därigenom möjliggöra en bebyggelse av den del av kvarteret, som regleringen berör.

Då drätselkammaren anser det vara av intresse för staden att få denna reglering genomförd, får drätselkammaren, som i avseende å villkoren för försäljningen redan med vederbörande preliminärt överenskommit om ett pris om 15 kronor pr kvm., vilket med omkring 3 kronor pr kvm. överstiger marken åsatt taxeringsvärde och som i avseende å villkoren i övrigt ämnar förbehålla drätselkammaren rätt att godkänna ritningar till den ifrågasatta bebyggelsen, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga drätsel-

N:o 29. Ang. försäljning av tomtmark inom kvarteret Klio.

kammaren att på nu angivna ocn övriga villkor, som kunna vara för staden antagliga, försälja ifrågavarande markområde.

Västerås den 14 mars 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

N:o 30.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändring av punkt 7 d. i lönestatsbestämmelserna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I framställning, som här bilägges, har lönenämnden föreslagit vissa förtydligande ändringar och tillägg till vad som i allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av lönestaterna för åren 1921 och 1929 är stadgat angående stadens befattningshavare tillkommande förmån av fri läkarevård för egen och övriga familjemedlemmars del, och får drätselkammaren såsom yttrande i ärendet och på de skäl lönenämnden anfört tillstyrka att stadsfullmäktige ville besluta i enlighet med lönenämndens hemställan.

Västerås den 14 mars 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt mom. 7 d. i allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av Västerås stads lönestater för åren 1921 och 1929 är befattningshavare inom lönegruppen 1—32 för sig själv samt hos sig boende hustru eller husföreståndarinna samt oförsörjda barn tillförsäkrad kostnadsfri läkarvård genom stadens tjänsteläkare eller annan läkare med vilken staden kan träffa överenskommelse. I avseende å vård å anstalt föreskriver samma moment, att sådan befattningshavare skall åtnjuta kostnadsfri vård å lasarett å allmänt rum efter anvisning av stadsläkaren och för sina förenämnda familjemed-

N:o 30. *Ang. ändring av punkt 7 d. i lönestatsbestämmelserna.*

lemmar halva kostnaden "dock icke sanatorievård annat än efter prövning och beslut i varje särskilt fall av lönenämnden".

Bestämmelsernas obestämda formulering och särskilt saknaden av närmare definition på, vad som inbegripes i denna fria läkarvård och behandling har givit rum för olika tolkningar, medan från befattningshavarhåll hävdats att i sådan vård bör inbegripas behandling med röntgen, radium, massage, bad och dylikt har lönenämnden å sin sida städse avvisat framställningar om ersättning för dylik behandling och har nämnden ansett sig hava stöd för denna sin uppfattning, såväl däri att stadsfullmäktige vid antagande av 1921 års lönestat i avseende å omfattningen av den fria läkarvården anslutit sig till, vad den kommitté, som förberett lönestaten, därom anförde, eller att den fria läkarvården icke borde omfatta specialistbehandling (kommitténs motivering återfinnes å sidan 232 i stadsfullmäktiges handlingar 1921), som däri att stadsfullmäktige vid behandlingen av kommittéförslaget avslagit ett reservationsvis framfört tillägg till bestämmelsen om den fria läkarvården av innehåll, att därest befattningshavare av stadsläkare hänvisades till specialist för viss sjukdom den med denna vård förenade kostnaden skulle betalas av staden mot av stadsläkaren attesterad räkning. I korthet uttryckt kan lönenämndens ståndpunkt angivas vara den, att fri läkarvård allenast skulle omfatta sådan vård som stadens egna tjänsteläkare kunde tillhandahålla i sin praktik.

Denna uppfattning har emellertid underkänts i en rättstvist emellan staden och polisföreningen kamraterna, som avgjorts genom Kungl. Svea Hovrätts dom den 2 juni 1933, däri sådan av vederbörande läkare föreskriven röntgenundersökning, som avsåge att klargöra arten och lämpligaste behandlingssättet för den undersöktes sjukdom, således röntgenundersökning i diagonotiskt syfte ansetts som ett led i en av vederbörande läkare meddelade sjukvården och förty skulle av staden betalas. Genom förenämnda dom har även fastslagits att s. k. poliklinikbehandling som lämnats här berörda befattningshavare sedan denne på grund av platsbrist måst utskrivas från härvarande centrallasarett och som bestått uti s. k. diatermi, massage och hetluftsbehandling varit att anse som lasarettsvård och staden även jämväl härför ersättningsskyldig.

För undvikande av framtida tvister rörande omfånget av befattningshavare tillförsäkrad läkarvård och vård å lasarett synas bestämmelserna böra förtydligas genom angivande av beskaffenheten av denna vård och synes detta kunna ske i huvudsak enligt de anvisningar, som förenämnda hovrättsdom ge och utan att ställa befattningshavare i sämre ställning, med vidhållande av den förut av stadsfullmäktige gillade principen, att vård av specialist icke skall innefattas i förmånen.

Vad som av 1921 års löneregleringskommitté anfördes som skäl för, att staden icke skulle åtaga sig kostnaden för sådan vård eller att staden där fråga vore om sådan vård icke hade någon möjlighet att kontrollera eller begränsa kostnaden har lika stor räckvidd nu som då.

Då sanatorievård även bör vara tillförsäkrad befattningshavare och så torde vara avsett fastän det icke kommit till tydligt uttryck i ordalagen bör ett förtydligande av momentet även i denna punkt ske.

N:o 30.
Ang. ändring av punkt 7 d. i lönestatsbestämmelserna.

Med det anförda som motivering hemställer lönenämnden, att stadsfullmäktige ville antaga följande ändrade lydelse av moment 7 d. uti allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av Västerås stads lönestater av åren 1921 och 1929.

"Åt befattningshavare inom lönegrupperna 1—32, ävensom åt hos sådan befattningshavare boende hustru eller husföreståndarinna samt oförsörjda barn lämnas kostnadsfri läkarvård genom stadens tjänsteläkare eller annan läkare, med vilken staden kan träffa överenskommelse.

Ifrågavarande läkarvård innefattar jämväl av läkare som nyss nämnts föreskriven av annan läkare verkställd röntgenundersökning för fastställande av sjukdomens art, men däremot icke specialistvård eller behandling med röntgen, radium och dylikt och ej heller massage, bad, diatermi eller annan sjukbehandling av vad slag det vara må, som icke utföres själv av stadsläkaren eller läkare med vilken staden träffat överenskommelse.

Sådan befattningshavare erhåller därjämte kostnadsfritt av stadens tjänsteläkare föreskriven vård å lasarett och sanatorium å allmänt rum. För befattningshavare i första stycket omförmälda familjemedlemmar bidrager staden med halva beloppet av kostnaden för sådan vård, dock icke sanatorievård annat än efter prövning och beslut i varje särskilt fall av lönenämnden.

Lasaretts- och sanatorievård enligt detta stycke avser endast vård efter vederbörlig intagning å sjukvårdsanstalten samt under den tid patienten är där inskriven. Den avser icke heller andra anstalter än sådana som upprätthållas av staden eller landstinget. Skulle vederbörande läkare föreskriva vård å annan sjukvårdsanstalt lämnar staden bidrag till anstaltsvården högst med ett belopp, som skulle hava utgått, därest vården meddelats å anstalt för staden eller länet."

Västerås den 6 mars 1935.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.
/Ragnar Tenow.

N:o 31.

Drätselkammarens skrivelse ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Köpingsvägen närmast Djuphamnsvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av vatten- och gasverksstyrelsens närlagda framställning angående utdragande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Köpingsvägen till Djuphamnsvägen, får drätselkammaren, som lämnats tillfälle att yttra sig i ärendet, tillstyrka styrelsens hemställan.

Västerås den 14 mars 1935.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 31.
Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Köpingsvägen närmast Djuphamsvägen.

Till vatten- och gasverksstyrelsen har ansökan inkommit om utdragande av ledningar för vatten, avlopp och gas i Köpingsvägen till en nybyggnad i hörnet av Köpingsvägen och Djuphamnsvägen, avsedd för 5 lägenheter. Kostnaden för erforderlig ledningsutsträckning är beräknad till 5,000 kr., varav på stadens andel kommer 4,100 kr., vilken summa räntas och amorteras genom anslutningen. När på grund av byggnadsverksamhet så erfordras kan ledningsutsträckningen fortsättas dels ett kortare stycke i Köpingsvägen och dels i Djuphamnsvägen.

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa 4,100 kr. för utdragande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Köpingsvägen till Djuphamnsvägen, med början vid Narvavägen.

Västerås den 14 mars 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

|Gerh. Geston.

N:o 32.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till utredning rörande ny ladugård m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande till stadsfullmäktiges prövning av närlagda till drätselkammaren ingivna framställning från lantegendomsnämnden om ett anslag å 4,500 kronor till utredning rörande ny ladugård vid Nordanby och därmed sammanhängande frågor, får drätselkanmaren såsom eget yttrande i ärendet tillstyrka, att stadsfullmäktige måtte besluta att för ändamålet ställa det begärda anslaget till nämndens förfogande samt föreskriva att anslaget skall förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt stadsfullmäktige må komma att besluta vid prövning av den fråga, utredningen avser.

Västerås den 14 mars 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

N:o 32.

Ang. anslag till utredning rörande ny ladugård m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 16 april 1931 anmodade drätselkammaren lantegendomsnämnden att i anledning av den nya bebyggelsen å Kristiansborg, vilken nödvändiggjorde rivning av den nuvarande ladugården, inkomma med utredning angående de kostnader, som bleve förenade med uppförande av ny ladugård å Kristiansborg eller annan mera avlägsen plats.

Den 13 juni 1932 avgav nämnden förslag till uppförande av ny ladugård vid Nordanby med gödselstad konstruerad för emottagande även av latrin från staden för att göra nytt renhållningsverk obehövligt. Förslaget, inkluderande inredande av två lantarbetarebostäder inom Nordanby mangårdsbyggnad och diverse andra anordningar för arbetarne, beräknades betinga en kostnad av 97,000 kronor. Sedan byggnadschefen efter anmodan av drätselkammaren yttrat sig över förslaget och framhållit sin åsikt att kostnaderna betydligt komme att överstiga de av nämnden beräknade, beslöt drätselkammaren, som fann frågan om uppförande av en ny ladugård med hänsyn till därmed förenade stora kostnader böra föregås av ett ställningstagande till frågan, huruvida staden skulle i fortsättningen driva sitt lantbruk med eller utan kreatursbesättning och att frågan härom tarvade en närmare utredning, den 6 oktober 1932 återremittera ärendet till nämnden för att få denna senare fråga förutsättningslöst utredd och i samband därmed kostnaden för ny ladugård enligt det avgivna förslaget jämförd med kostnaden för nytt renhållningsverk utan samband med ladugårdsdrift.

Återremissen, som sålunda innebar uppdrag av synnerligen omfattande art föranledde nämnden att tillsätta en särskild utredningskommitté, i vilken även en ledamot av drätselkammaren ingick.

Kommitténs arbete inriktades omedelbart på att söka erhålla en billigare lösning av frågan än den tidigare, men också att lägga densamma efter enahanda linje, som tidigare nämnden gjort eller att lösa frågan u t a n nytt renhållningsverk. Ett sådant billigare förslag utarbetades också och skulle kommittén övergå till den del av uppdraget, som omfattade de senast beräknade kostnadernas jämförande med kostnaden för nytt renhållningsverk, eller med andra ord utredning av dessa senare kostnader, då sådana omständigheter inträffade att kommittén efter samråd med nämnden ansåg sig böra slopa även den senast verkställda utredningen och verkställa en ny sådan efter helt andra riktlinjer. Resultatet av en hel del jordbruks-tekniska och ladugårdstekniska försök började nämligen framläggas. De dittills vunna erfarenheterna av elektricitetens användning i jordbruks- och ladugårdstekniskt hänseende voro av så revolutionerande natur ej blott för metoderna för jordbruksskördens tillvaratagande utan även för ladugårdsskötseln, att kommittén ansåg sig icke kunna stå till svars med att framlägga ett förslag, vari icke de senast vunna erfarenheterna beaktats, även om därigenom utredningen skulle komma att avsevärt fördyras. De nya riktlinjerna, varigenom elektriciteten i oerhört större omfattning än tidigare tages i jordbruks- och ladugårdsdriftens tjänst voro vid den tidpunkten, då de bringades till mera allmän kännedom relativt oprövade, varför kommittén beslöt sig för att icke påskynda den nya utredningen utan att varligt, i den mån, som vunna erfarenheter genom ytterligare försök bestyrktes, in-

passa desamma i den nya utredningen. Genom stadens inköp av Emaus egendom, varigenom egendomens ladugård kunde tagas i bruk för uppställning av kreatursbesättningen erhölls ett synnerligen värdefullt uppskov för utredningens fullföljande, som särskilt behövdes beträffande lösningen av inblandningsproblemet, d. v. s. av kreatursgödselns och latrinets sammanförande.

N:o 32. *Ang. anslag till utredning rörande ny ladugård m. m.*

I de tidigare utredningarna har man visserligen utgått från att anordna en gödselstad i vilken kreatursgödseln och latrinet skulle blandas och har frågans tekniska sida varit löst, varemot rått en viss osäkerhet i fråga om gödselvärdet av den erhållna blandningsprodukten. Den erhållna tidsfristen har lämnat möjlighet för expertbehandling av frågan vid lantbrukshögskolan och vid praktiska försök. De gjorda undersökningarna synas giva vid handen att man med fördel kan avstå från tanken på en öppen gödselstad och i stället ordna blandningsgödselns lagring i vertikalt gödseltorn.

Med den här lämnade redogörelsen har nämnden avsett att bringa till Stadsfullmäktiges kännedom orsakerna till det dröjsmål, som uppstått med utredningens redovisande samt att i samband därmed anhålla om anslag för bestidande av utredningskostnader.

Kostnaderna hittills belöpa sig till:

Ritningar och arkitektbesök	1,176:25
Resor för kommittéledamöter och tjänstemän	554:65
Kronor	1,730:90

Kostnaderna för pågående utredning innefattande fullständiga ritningar, arbetsbeskrivning m. m. och preliminär renhållningsverksutredning torde icke belöpa sig till mer än cirka 2,300 kronor.

Efter framställning av lantegendomsnämnden har drätselkammaren den 4 januari 1934 anvisat förslagsvis 1,000 kronor för undersökning av vattentillgången vid Nordanby att förskotteras av tillgängliga medel för att sedermera ingå i anslag för ombyggnaden vid Nordanby.

Av detta anslag har hittills förbrukats cirka 500 kronor.

Då nu av nämnden göres särskild framställning om anslag till utredningskostnader torde även detta tidigare av drätselkammaren beviljade anslag böra påföras utredningskostnaderna. I anledning av uppkommen besparing å detta anslag av cirka 500 kronor kan utredningsanslaget beräknas till 4,500 kronor.

Under hänvisning till det anförda får lantegendomsnämnden hemställa,

att Stadsfullmäktige ville för utredning av frågan om uppförande av ny ladugård vid Nordanby och därmed sammanhängande frågor anvisa 4,500 kronor.

Västerås den 9 mars 1935.

För Lantegendomsnämnden:

E. A. WESTHOLM.

|Eric Plantin.

N:o 33.

Drätselkammarens skrivelse ang. ny gripanordning för malmutlastningsanordningen vid Djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen har i skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande mars hemställt om ett anslag å 2,700 kronor för anskaffande av reservmaterial till djuphamnens malmutlastningsanordning.

Drätselkammaren, som förehaft detta ärende till förberedande behandling, får såsom yttrande i ärendet tillstyrka hamnstyrelsens framställning och tillika föreslå, att anslaget skall gäldas av djuphamnens inkomster för innevarande år.

Västerås den 14 mars 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid malmutlastning i Djuphamnen under år 1934 inträffade ett par gånger, att gripanordningarna till malmtippens kyblar blevo skadade, så att utlastningen av malm måste avbrytas till dess reparation skett. I det ena fallet blev härigenom liggetiden för fartyget, som skulle emottaga malmlasten, utökad med ej mindre än 1½ dygn. För att för framtiden få malmlastningen säkerställd genom tillgång på reservmaterial, får hamnstyrelsen hos Stadsfullmäktige hemställa om anslag för anskaffande av en gripanordning av samma modell, som den nuvarande. Enligt från Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget föreliggande anbud, uppgå kostnaderna härför till 2,700 kronor.

Under hänvisning till det anförda får Hamnstyrelsen sålunda hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att för anskaffande av reservmaterial till djuphamnens malmutlastningsanordning anvisa ett anslag å 2,700 kronor.

Västerås den 1 mars 1935.

För Hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Eric Plantin

N:o 34.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till sjukvikarie för 2:dre stadsläkaren.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden har i skrivelse till drätselkammaren, som härmed överlämnas till stadsfullmäktiges prövning, anhållit om anvisande av ett belopp å 400 kronor till avlönande av vikarie åt 2:dre stadsläkaren, under den tid av en månad, varunder denne beviljats ledighet på grund av sjukdom. Drätselkammaren har för sin del intet att erinra emot framställningen och får därför hemställa, att stadsfullmäktige måtte för ändamålet anvisa 400 kronor av innevarande års anslag till diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 14 mars 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren, Västerås.

Magistraten har den 18 februari 1935 efter tillstyrkan av hälsovårdsnämnden beviljat 2:dre stadsläkaren C. Idar tjänstledighet på grund av sjukdom under tiden 23/2—24/3 innevarande år, med legitimerade läkaren Josef Lundblad som vikarie.

Under hänvisning till att enligt allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av Västerås stads lönestat punkt 3 a, doktor Idar äger åtnjuta hela avlöningen oavkortad, får hälsovårdsnämnden hemställa, att drätselkammaren ville för avlönande av vikarie den månad doktor Idar åtnjuter sjukledighet anvisa ett belopp av 400 kronor.

Västerås den 12 mars 1935.

För Hälsovårdsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

/Eric Plantin.

N:o 35.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till semestervikarier för stadsläkarne.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren, som härmed överlämnas till stadsfullmäktiges omprövning, har hälsovårdsnämnden anhållit om anslag till semestervikarie under år 1935 för stadsläkarne i Västerås.

Drätselkammaren får såsom eget yttrande i ärendet anföra följande.

Tidigare då staden haft tre tjänsteläkare, har semesterarvodet plägat beräknas efter 300 kronor pr månad. Sedan numera dessa läkares antal inskränkts till två, och ökat arbete i tjänsten ålagts dem bägge, anser drätselkammaren intet vara att erinra emot, att även vikariatersättningen höjes till det belopp av 400 kronor pr månad, som hälsovårdsnämnden föreslagit.

På grund härav får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att till vikariatersättning under semester för 1:ste och 2:dre stadsläkarne i Västerås år 1935 anvisa intill 1,070 kronor, att utgå av 1935 års anslag till diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 14 mars 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

Till Drätselkammaren i Västerås.

Enligt bestämmelserna i § 6 gällande instruktion för stadens tjänsteläkare skall annan legitimerad läkare än tjänsteläkare, där ej särskilda omständigheter till annat föranleda, förordnas att under semester uppehålla tjänsteläkarebefattningen och skall till denne utgå ersättning från stadskassan med belopp, som för ändamålet i vederbörlig ordning anvisas.

I annan skrivelse till drätselkammaren denna dag har hälsovårdsnämnden hemställt om ett anslag å 400 kronor för avlönande av vikarie för 2:dre stadsläkaren under honom beviljad en månads tjänstledighet på grund av sjukdom.

För att få frågan om vikariatsersättning under den tid tjänsteläkarne hava rätt åtnjuta semester innevarande år eller för 1:ste stadsläkaren 35 da-

gar och för 2:dre stadsläkaren 45 dagar samtidigt ordnad, får hälsovårdsnämnden hemställa, att drätselkammaren ville besluta att vikariatsersättning under semester för tjänsteläkarne skall under år 1935 utgå efter ett belopp av 400 kronor för månad.

N:o 35. *Ang. anslag till semestervikarier för stadsläkarne*

Västerås den 12 mars 1935.

För Hälsovårdsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

/Eric Plantin.

Västerås 1935, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1935. Den 28 Mars IV.

N:r 36.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed för kännedom överlämna sin årsberättelse för år 1934.

Västerås den 16 februari 1935.

För Hälsovårdsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

/Eric Plantin.

Årsberättelse rörande den allmänna hälsovården från Hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1934.

HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN.

Ledamöter: Borgmästare T. Bergquist, ordf., 1:ste Stadsläkare C. Thunström 1/1—30/9 1934, (v. ordf.), 1:ste Stadsläkare G. Andrén, 1/10—31/12 1934, v. ordf., Veterinär M. Jonsson, Byggmästare F. Eklund, Sjukvårdare J. O. Wass, Gjutaren Axel Larsson, Doktor Ivar Behring.

Suppleanter: Direktör A. Sundström, Ing. Th. Arvidsson, Posttjänsteman Erik Östlund, Länsveterinär O. Hultén, Assistent J. O. Sjöblom.

Sekreterare: Notarie E. Plantin.

I. *HÄLSOVÅRDSNÄMNDENS VERKSAMHET.*

Nämnden har sammanträtt 12 ggr. under året. Handlingarna protokollförda i 338 paragrafer.

Betr. Nämndens befattning med den allmänna hälso- och sjukvården, instruktion för Nämnden eller särskilda föreskrifter, tillkomna i enlighet med § 30 i hälsovårdsstadgan ha ändringar ej förekommit.

Diarieförda ärenden 224. Dessutom 132 anmälningar ang. hälsotillståndet å från utländska hamnar hit inkomna fartyg.

N:r 36. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934.*

II. *BEFOLKNINGSFÖRHÅLLANDEN INOM SAMHÄLLET.*

Kyrkoskrivna inv. vid årets början: män 15,087, kv. 16,142, s:a 31,229.
Kyrkoskrivna inv. vid årets slut: m. 15,394, kv. 16,667, s:a 31,761.
Antal under året levande födda: m. 181, kv. 151, s:a 332.
Antal under året döda personer: m. 164, kv. 153, s:a 317.
Antal döda barn under 1 års ålder: m. 6, kv. 3, s:a 9.
Särskilt stor dödlighet inom viss stadsdel har ej förekommit.

III. *ALLMÄN HÄLSOVÅRD.*

A. *Vattentillgång.*

Behovet av dricksvatten tillgodoses genom grundvatten, som tages från 3 stycken sänkbrunnar av stålplåt i en grusås, Badelundaåsen, omkring en halv mil från staden. Ledningsvattnet är rikligt och dess smak och renhet utan anmärkning. Emellertid är vattnet tämligen hårt, (c:a 23 tyska hårdhetsgrader), vilket medför någon olägenhet, då det skall användas till hushållsändamål. Vattnets hårdhetsgrad har på senaste tiden visat tecken att spontant minskas, varför tilltänkta åtgärder att "ursalta" vattnet t. v. icke vidtagits.

I oktober togs det nya vattentornet i bruk. Tornet är 36 m. högt. Vattenhållaren rymmer 1,600 kbm. Övre vattenytan i bassängen ligger 72 m. över Mälarens vattenyta. Vattenförsörjningen har fungerat väl.

B. *Avledning av spill- och grundvatten.*

Avloppsförhållandena från en del hus i stadens ytterområden äro ganska otillfredsställande, så länge de sakna anslutning till stadens avloppsnät. Beträffande förstadsområdet Jakobsberg hava stadsfullmäktige anslagit medel till utdragandet av stadens rörnät till nämnda stadsdel och hava arbetena härmed påbörjats. En hel del sanitära missförhållanden inom sagda stadsområde komma härigenom att undanrödjas.

Samhällets kloaknät:	Allmänna ledningar	62,540 m.
	Enskilda ledningar	8,000 m.
	Summa	70,540 m.

C. *Renhållning.*

a) Latrinrenhållning:

Genom stadens renhållningsverks försorg, förutom i 298 gårdar, belägna i stadens utkanter, där latrinrenhållningen ombesörjes av resp. gårdsägare.

Missförhållanden ang. renhållning ha anmärkts av Tillsyningsmännen i 38 fall, som rättats efter tillsägelse.

Antal våningsklosetter: 4,559, varav 4,424 w. c. i 1,147 fastigheter.

Upplagsplats för latrinen är en stadens torvpudrettfabrik, synnerligen olämpligt belägen inom staden vid hamnområdet och i ganska förfallet skick. Frågan om nybyggnad och omplacering vilar sedan flera år av ekonomiska skäl.

Torvpudretten användes för stadens eget lantbruk.
b) Renhållning av gårdar och gator:
Tredelningssystem är föreskrivet inom det centralare stadsområdet.
Bortforslingen sker genom Renhållningsverket.
Särskilda upplagsplatser finnas å stadens lantegendomar utanför det bebyggda stadsområdet.
Svinmaten inom tredelningsområdet går till stadens svingård, belägen å en av stadens lantegendomar.
Gödselsopor köras ut till stadens lantbruk, skräpsopor till hamnutfyllningar.
Av Tillsyningsmännen ha gjorts anmärkningar beträffande renhållning å gårdar, avstjälpningsplatser och dyl. i 152 fall, varav flertalet grundar sig på bristande sophämtning, bristfälliga sopkärl etc.
c) Antal inom staden befintliga:
Svinhus 5, alla utom stadsplanen,
Fähus 6, alla utom stadsplanen,
Stall 77, därav 45 inom, 32 utom stadsplanen.
Anmärkta olägenheter och bristfälligheter vid dessa ha rättats efter Tillsyningsmännens anvisningar utan Nämndens ingripande.
Svinhållning förbjuden inom stadsplaneområdet.

D. *Begravningsplatser.*

Tre begravningsplatser finnas. Å de båda äldre, inom själva staden, begraves endast i familjegravar. Nya begravningsplatsen, som är belägen omkring ett par kilometer utom den bebyggda staden, togs i bruk 1925. Anmärkta missförhållanden ha ej förekommit.

E. *Fabriker och näringar.*

Sanitära missförhållanden beträffande upplag, fabriker, verkstäder, eller andra näringsgrenar ha ej varit föremål för Nämndens åtgörande.
Anmälan om anläggande eller inrättande av nya fabriker enligt § 24 av hälsovårdsstadgan: Västerås Andelsslakteri har under året uppförts och tagits i bruk.
Uppgift ang. minderåriga i industriellt yrke: 1:ste Tillsyningsmannen förordnad som tillsyningsorgan. Har till yrkesinspektionen insänt vederbörliga rapporter.

F. *Bostäder.*

Antal med bostadshus bebyggda tomter vid årets slut: 2,240.
Under året ha av enskilda uppförts: 82 nya bostadshus, varav: 8 rum utan kök, 7 lägenheter å 1 rum och kokvrå, 3 lägenheter å 2 rum och kokvrå, 78 lägenheter å 1 rum och kök, 78 lägenheter å 2 rum och kök, 4 lägenheter å 3 rum och kök, 9 lägenheter å 4 rum och kök, 3 lägenheter å 5 rum och kök och därutöver.
Rivna fastigheter: 4 byggnader på 2 tomter.
Särskilda bostäder för lungsiktiga finnas ej.

N:r 36.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934.

Härbärgen och asyler ha ej tillkommit under året.

Bostadsinspektionen handhaves av särskild inspektris.

Antal bostadsinspektioner under året: 1:sta besök 1,404, återbesök 828, s:a 2,232. Diverse förfrågningar och klagomål 302, avhjälpta missförhållanden 110.

Av Nämnden utdömda bostäder: enkelrum 1, rum och kök 2.

G. *Samlingslokaler.*

Beträffande utrymme, luftväxling, uppvärmning etc. i skolor, nöjes- och andra samlingslokaler har anmälan endast inkommit beträffande en till en idrottsförening uthyrd lokal. Olägenheterna icke avhjälpta.

H. *Bad- och badanstalter, särskilt skol- och folkbad.*

I stadens varmbadhus har under året serverats 92,869 bad, varav för skolbarn: billighetsbad med simhall 5,173, och simundervisningsbad 7,224, folkbad: billighetsdadstu 32,183.

Staden har dessutom ett större kallbadhus vid hamnen och har även anordnat ett s. k. friluftsbad å en holme i fjärden, dit regelbundna ångfärjeförbindelser finnas dagligen under sommaren.

I. *Födoämnen och njutningsmedel.*

Köttbesiktningstvång finnes. Västerås Andelsslakteri (N:r 74), började sin verksamhet i nov. 1934. En större privat saluhall finnes sedan 1931.

Enskilda, mindre slakterier: 3 st., därav intet under s. k. offentlig kontroll.

Mjölkkontrollen genom Tillsyningsmännen. Mjölkundersökningarna utföras å Kemiska stationen härstädes.

Matvaruberedning och matvaruhandel:

Slakterier	vid årets början 3,	nedlagda 0,	tillkom 1,	s:a 4
Korvfabriker och charkuterier	„ „ „ 27,	„ 2,	„ 2;	s:a 27
Bagerier och Konditorier	„ „ „ 37,	„ 1,	„ 3;	s:a 39
Mejerier	„ „ „ 1,	„ 0,	„ 0;	s:a 1
Mjölkmagasin	„ „ „ 96,	„ 0,	„ 0;	s:a 96
Kött- och charkuteributiker	„ „ „ 29,	„ 1,	„ 6;	s:a 34
Övriga matförsäljn.-ställen	„ „ „ 0,	„ 0,	„ 0;	s:a 0

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Övriga matförsäljningsställen.

Osnygg köttransport	anmärkningar	8,	därav till åtal 0
Fiskbutiker	„	1,	„ „ „ 0
Slakterier	„	4,	„ „ „ 0
Korvfabriker etc	„	28,	„ „ „ 0
Mejerier, ingan anmärkningar.			
Bageier etc.	„	28,	„ „ „ 1
Mjölkmagasin	„	20,	„ „ „ 1
Köttbutiker etc.	„	6,	„ „ „ 0

Av bryggerier och läskedrycksfabriker finnas resp. 3 och 6.

Översikt av under året beslagtagna födoämnen:

	Antal beslag	Kassationsorsak			
		tuberkulos	trikiner	andra sjukliga förändringar	förskämning
Kött av: nötkreatur	5	—	—	—	5
häst	—	—	—	—	—
svin	2	—	—	—	2
får, get	—	—	—	—	—
Inälvor	—	—	—	—	—
Korv	1	—	—	—	1
Andra födoämnen	1	—	—	—	1

Beslaggjorda å Köttbesiktningsbyrån, se särskild bilaga.

Tillsyn av matserveringsställen.

83 inspektionsbesök av Tillsyningsmännen, varvid inga grövre anmärkningar, som föranlett till Nämndens ingripande förekommit.

Livsmedelskontrollens anordning och kostnader:

Mjölk- och matvaruprov undersökas å Kemiska stationen härstädes, 600 mjölk- och 387 gräddprov ha därvid undersökts. Årskostnaderna för undersökningarna har uppgått till 1,000 kronor.

Missförhållanden med avseende på försäljning eller förtäring av spritvaror eller andra berusnings- eller njutningsmedel ha ej varit föremål för Nämndens handläggning.

K. *Åtgärder i anledning av lag ang. könssjukdomar av den 20 juni 1918.*

Poliklinik inrättad sedan 1 juli 1924.

Missförhållanden och i anledning därav vidtagna åtgärder ha ej förekommit.

L. *Åtgärder i anledning av lag den 14 sept. 1914 ang. vissa åtgärder mot utbredning av tuberkulos.*

Antal lägenheter, i vilka smittorening för tuberkulos ägt rum = 26.

Anslag från staden för den privata dispensärverksamheten = 4,000 kr.

M. *Åtgärder i anledning av lag om skyddskoppympning av den 2 juni 1916.*

2:dre stadsläkaren under året förordnad som offentlig vaccinatör.

Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Föreläggande ha lett till ympningsresultat i alla fallen utom 4.

Övriga åtgärder: Anslag för den offentliga vaccinationen har utgått med 150 kronor.

N:r 36. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934.*

N. *Kommunala vårdanstalter.*

Sjukavdelning finnes inrättad vid ålderdomshemmet Karlslund med 77 platser. Därav finnes på tuberkulosavdelningen 19 platser och på sinnessjukavdelningen 16 platser.

Barnhem:

	Plats antal	Stadens kostn., resp. bidrag
Västerås stads upptagningsanstalt för barn	18	12,025: —
Enskilda föreningars barnhem:		
Västerås Barnkrubba. I medeltal per dag	15	3,500: —
Sparvboet	12	1,400: —
Flickbarnshemmet	12	1,000: —

O. *Hälso- och sjukvårdspersonal.*

Tjänstebefattningar: 3 stadsläkare — efter den 1/10 — 2 stadsläkare*), 1 veterinär såsom föreståndare vid Köttbesiktningsbyrån, 3 vaktmästare vid samma byrå, 1 bostadsinspektris, 3 tillsyningsmän, som tillika äro desinfektörer, 4 stadssjuksköterskor, varav 2 äro avsedda för bemedlade — och 2 för mindre bemedlade och obemedlade patienter. Dessutom finnas 4 diakonissor, 2 distriktsbarnmorskor.

*) Den 1/10 indrogs stadsdistriktsläkaretjänsten och tilldelades distriktet 1:ste stadsläkaren, som även erhöll förordnande såsom sundhetsinspektör och som föreståndare för polikliniken för könssjukdomar.

Laboratorium: Kemiska stationen.

P. *Kvacksalveri och olaga medikamentsförsäljning.*

Ingen anmälan härom har inkommit till Nämnden.

R. *Andra omständigheter, som kunnat menligt inverka på befolkningens hälsa.*

Intet att anföra.

Bilagor: 1) Översikt över dödsorsakerna enligt dödsbevisen.
2) Några av de viktigaste dödsorsakerna.

Västerås den 14 Febr. 1935.

För Hälsovårdsnämnden:
GUSTAV ANDRÉN.
1:ste stadsläkare.

Årsberättelse rörande epedimisjukvården från hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1934.

N:r 36.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934.

1. I 2 § 1 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom kommunen under året och i anledning därav enl. 2 § 1 och 2 mom. vidtagna åtgärder (tillkallande av läkare, anmälan till tjänsteläkare eller länsstyrelse).	Skarlakansfeber, insjuknade 37. Difteri insjuknade 2. Nervfeber, paratyfus, insjuknade 1. Epidemisk hjärnfeber, insjuknade 2, döda 2. Summa 42 insjuknade, 2 döda.
2. Från läkare till nämnden enl. 2 § 3 mom. inkomna anmälningar.	42 st.
3. Förekomst av spetälska och åtgärder däremot enl. 2 § 6 mom.	Inget.
4. Åtgärder enl. 3 § 1 och 2 mom. för beredande av isolering och vård åt personer, som äro eller misstänkas vara behäftade med sjukdom, som i 2 § 1 mom. sägs.	För observation å epidemisjukhuset hava varit intagna: Misstänkt sjukdom: Skarlakansfeber m. 4, kv. 1, summa 5 Difteri ...... m. 1, kv. 1, „ 2 Undulantfeber m. 3, kv. 2, „ 5 Tyfus o. paraty:s m. 1, kv. 1, „ 2 Dysenteri kv. 1, „ 1 9, 6, „ 15
5. Åtgärder enl. 3 § 3 mom. för anordnande av observation, isolering m. m. av personer, som utan att vara sjuka likväl av läkare misstänkas föra smitta av sjukdom, som säges i 2 § 1 mom.	De sjuka isolerade på epidemisjukhuset. De sjukas syskon isolerade i hemmet under erforderlig tid.
6. Åtgärder för a) smittrening enl. 4 och 5 §§ och i samband därmed stående frågor enl. 6 och 7 §§.	Formalindesinfektion har utförts: 39 ggr. efter fall av epidemisk sjukdom. 26 ggr. efter fall av tuberkulos.
b) förgörande av ohyra (i bostäder, avlusningsanstalter).	Cyanvätegasbehandling har utförts i 386 rum av 1:e tillsyningsmannen. I en privat cyangaskammare hava utförts 38 gasbehandlingar av möbler m. m.
c) utbildning av härför erforderlig personal.	Förste hälsovårdstillsyningsmannen tidigare utbildad härför.

Västerås den 14 febr. 1935.

GUSTV ANDRÉN.
1:ste stadsläkare.

N:r 36.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934,

Översikt av dödsorsakerna i Västerås

Dödsorsak (Enligt K. Med. styr:es cirk. den 2 jan. 1931)	Mankön: under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—50 år	50—60 år	60—70 år	70 år och däröver	Summa mankön
Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Ålderdomssjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	6
Influensa	—	—	—	—	—	—	1	—		1	2
Ros	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	3
Varfeber	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Epidemisk hjärnfeber	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Lungsot	—	—	—	—	1	5	3	1	1	1	12
Annan tuberkulos	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Perniciös anämi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra sjukdomar i blodbildande organen och blodet	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2
Sockersjuka	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Hjärnblödning	—	—	—	—	—	1	—	1	1	4	7
Mellanöreinflammation	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Kronisk sjukdom i hjärtats valvler och muskulatur	—	—	—	—	—	2	2	8	6	8	26
Asterio-cardioscleros	—	—	—	—	—	—	—	—	1	19	20
Övriga cirkulationsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akut luftrörsinflammation och bronkopneumoni	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	3
Akut lobär lunginflammation	—	—	—	—	1	2	1	2	2	2	10
Övriga andningsorganens sjukdomar	1	—	—	—	—	—	—	—	2	1	4
Mag- och tarmsår	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3
Blindtarmsinflammation	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Tarmbråk och tarmhinder	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2
Sjukdom i lever och gallvägar	—	—	—	—	—	1	2	—	2	—	5
Övriga matsmältningsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Kronisk njurinflammation	—	—	—	—	1	1	2	—	1	1	6
Prostata hypertrofi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3
Övriga urinorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Magkräfta	—	—	—	—	—	—	1	3	3	5	12
Bröstkörtelkräfta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kräfta i livmoder och äggstock	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kräfta i övriga organ	—	—	—	—	—	—	—	1	4	1	6
Sarkom	—	—	—		—	1	—	1	1	—	3
Övriga svulster	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Olyckshändelser a)	—	—	—	—	5	2	—	—	1	—	8
Självmord b)	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	4
Plötslig död	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2
Gangræna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Summa	6	2		3	8	19	17	23	31	55	164

a) Män: För bränning 1, dynamitexplosion 1, fall 1, drunkning 5, kv.: Bilolycka 1.

b) Män: Hängning 2, gasförgiftning 1, dränkning 1.

Kv.: Hängning 1.

under år 1934 enligt dödsbevis.

N:r 36.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse år 1934.

Kvinnkön under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—50 år	50—60 år	60—70 år	70 år och däröver	Summa kvinnkön	Total summa
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	16	22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	4
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	1	7	—	2	2	1	13	25
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	1	—	4	5	6
—	—	—	—	—	1	—	1	3	9	14	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	1	2	2	5	16	26	52
—	—	—	—	—	—	—	—	1	24	25	45
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	1	6	7	10
—	—	—	—	—	1	—	—	—	4	5	15
—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	3	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	6
1	—	—	—	—	—	—	—	1	2	4	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	5	17
—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	4	4
—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	4	4
—	—	—	—	—	—	1	1	3	—	5	11
—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2	5
—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	3	3
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	9
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
3	—	—	—	1	14	5	12	23	95	153	317

N:r 36. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934.*

Översikt av några av de viktigaste dödsorsakerna i Västerås under år 1934.

Dödsorsak	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
Ålderdomssjukdomar	1	2	1	1	1	1	2	—	1	1	2	9	22
Akut barnförlamning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Lungsot	2	2	2	3	2	3	2	2	2	1	—	4	25
Akut luftrörsinflammation och bronkopneumoni	2	—	—	3	1	3	—	—	—	—	—	1	10
Akut lobär lunginflammation	1	—	3	3	—	1	—	—	—	—	—	7	15
Mag- och tarmsår	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	3
Blindtarmsinflammation	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Självmord	2	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	5

Årsberättelse från 1:ste stadsläkaren i Västerås för år 1934.

I.

Befolkningsförhållanden inom samhället.

1. Antal kyrkoskrivna innevånare vid redovisningsårets början:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	13,085	kv.	14,136	s:a	27,221
i S:t Ilians församling	m.	1,071	kv.	1,111	„	2,182
i Lundby församling	m.	931	kv.	895	„	1,826
S:a	m.	15,087	kv.	16,142	s:a	31,229

Antal vid årets slut:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	13,343	kv.	14,349	s:a	27,692
i S:t Ilians församling	m.	1,126	kv.	1,147	„	2,273
i Lundby församling	m.	925	kv.	871	„	1,796
S:a	m.	15,394	kv.	16,667	s:a	31,761

2. Under året levande födda:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	148	kv.	121	s:a	269
i S:t Ilians församling	m.	18	kv.	18	„	36
i Lundby församling	m.	15	kv.	12	„	27
S:a	m.	181	kv.	151	s:a	332

3. Antal under året döda personer (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen ..	m.	149	kv.	138	s:a	287
i S:t Ilians församling	m.	11	kv.	9	„	20
i Lundby församling	m.	4	kv.	6	„	10
S:a	m.	164	kv.	153	s:a	317

Därav:

4. Antal döda barn under 1 års ålder:

i Domkyrkoförsamlingen ...	m.	6	kv.	2	s:a	8
i S:t Ilians församling	m.	0	kv.	0	„	0
i Lundby församling	m.	0	kv.	1	„	1
S:a	m.	6	kv.	3	„	9

5. Särskilt stor dödlighet inom viss del av samhället och särskilt stor dödlighet bland späda barn har ej förekommit.

II.

Allmänna sjukvården.

1. I 2 § 1 och 6 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom staden under året:

Skarlakansfeber, 37 insjuknade.
Difteri, 2 insjuknade.
Nervfeber, paratyfus, 1 insjuknad.
Epidemisk hjärnfeber 2 insjuknade, 2 döda.
Summa 42 insjuknade, 2 döda.

2. Övriga sjukdomar och i anledning därav vidtagna åtgärder.

Under december månad inträffade ett ökat antal fall av förkylningssjukdomar. Sålunda rapporterades fall av influensa 347 (2 döda), fall av akut luftrörskatarr 212 och fall av lunginflammation 42 (8 döda). Epidemien, som torde ha varit av tämligen stor omfattning, var i stort sett av lindrig karaktär. Komplikationer förekommo i ringa procenttal.

Hälsovårdsnämnden lät i tidningarna i notisform införa ”Råd till allmänheten”.

Beträffande dödsfallen under året må antecknas att i lungsot inträffade 25 dödsfall och 2 i annan tuberkulos. Av de döda ha 12 befunnit sig i åldern 20—40 år.

Av könssjukdomar hava inrapporterats 60 fall av gonorrhoea (41 m. och 19 kv.), av syfilis 1 fall (m.) och ulcus molle 1 fall (m.). 41 insjuknade hava angivits såsom infekterade i Västerås. Av 14 anmälda smittokällor blevo 10 tagna under läkarebehandling här i stalen, 3 kunde ej anträffas och en anmäldes till sundhetsinspektör å annan ort.

N:r 36.
Hälsovårds-nämndens årsberättelse för 1934.

III.

1. *Apoteksväsendet.*

På apoteket Hjorten tjänstgöra vid årsskiftet förutom apoteksinnehavaren två leg. apotekare och tre pharm.-kandidater.

Ledningen för Apoteket Bävern övertogs den 20/11 av nyutnämnde apoteksinnehavaren Johannes Nedin, som tidigare varit stationerad i Djursholm. Å apoteket tjänstgöra vid årsskiftet förutom innehavaren tre leg. apotekare och en pharm.-kandidat.

2. *Barnmorskeväsendet.*

Två distriktsbarnmorsketjänster finnas. Befattningen i Östra distriktet har varit vakant med Fröken Hilda Pihlgren såsom vikarierande distriktsbarnmorska.

3. *Skyddskoppympning.*

2:dre stadsläkaren har under året varit förordnad såsom offentlig vaccinatör. Inalles ha 246 här kyrkoskrivna barn vaccinerats under året.

IV.

Ämbetsförrättningar på grund av vederbörligt förordnande:
1. För hälso- och sjukvård:
Från Medicinalstyrelsen: Intet speciellt att anföra.
Från Hälsovårdsnämnden: Utredningar och inspektioner i tjänsten.

V.

Sinnessjuka och sinnesslöa.

Antalet här kyrkoskrivna sinnessjuka uppgick vid årets slut till 135, varav 62 män och 73 kv. Av de sjuka vårdades 27 i enskilt hem, ingen å enskild anstalt, 10 å försörjningsanstalt, 9 å upptagningsanstalt och 89 å sinnessjukhus.

VI och VII.

Antalet sinnesslöa uppgick till 35, varav 21 män och 14 kvinnor. Av de sjuka vårdades 6 i enskilt hem, 19 å sinnesslöanstalt, 6 å försörjningsanstalt och 5 å sinnessjukhus.

Spädbarnsvården.

1931 inrättades av staden en s. k. Barnavårdscentral för meddelande av läkareråd ang. uppförande och vård av spädbarn under 1 års ålder, vilken ganska talrikt anlitats. Stadsdistriktläkaren har fungerat såsom dess läkare.

Berättelse: Se följande bilaga.

Barnavårdcentralen 1934.

N:r 36. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934.*

Under året inskrivna barn	313
Av dessa kvarstående från föregående år	158
Nyinskrivna år 1934	155
Av de under centralens uppsikt stående barnen voro:	
barn födda i äktenskap	252
barn födda utom äktenskap	61
Fosterbarnens antal var	23
Uppfödning:	
Enbart bröstet	136
Blandad uppfödning	129
Konstgjord uppfödning	48
Sjukdomar:	
Vattenkoppor	1
Kikhosta	2
Under året ha utskrivits	174
Enär barnet fyllt ett år	156
Enär barnet flyttat från staden	12
Enär barnet avlidit	2
Enär föreskrifter och råd ej följts	4

Till år 1935 kvarstå 139 barn.

Läkaren har under året haft 49 mottagningar, varvid sammanlagt 513 undersökningar å barn utförts. Medeltal besök per mottagning: 10,46.

Sköterskan har avlagt 2,687 besök i hemmen.

Avgifter: 5 kronor i kvartalet eller 2 kronor i månaden, ha erlagts till ett belopp av sammanlagt 916 kronor.

De under året inträffade två dödsfallen voro båda orsakade av lungkomplikationer (av icke tuberkulös natur) till infektioner i luftvägarna.

Västerås den 12 febr. 1935.

JOSEF LUNDBLAD,
leg. läkare.

VIII.

Medicinalpersonalen i Västerås den 1 jan. 1935.

Läkare:

E. Björkman, f. d. 1:ste provinsialläkare, (ej praktiserande).
G. Fjellander, 1:ste provinsialläkare.
O. Ohlin, f. d. provinsialläkare.
K. Nylén, provinsialläkare.

N:r 36.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934.

C. Thunström, 1:ste stadsläkare t. o. m. den 30/9 1934.
G. Andrén, 1:ste stadsläkare fr. o. m. den 1/10 1934.
C. Idar, 2:dre stadsläkare.
J. Lundblad, t. f. stadsdistriktsläkare, t. o. m. den 30/9 1934 (under vakans), fängelseläkare.
G. Wingren, fältläkare å reservstat, läkare vid 1:sta flygkåren.
E. Ehrstedt, privatpraktiserande läkare.
N. Boström, privatpraktiserande läkare, öronspecialist.
F. Kugelberg, privatpraktiserande läkare, ögonspecialist.
C. Thunström, privatpraktiserande läkare, fr. den 1/10 1934.
Hjördis Lind-Campbell, d:o.

Vid Centrallasarettet:

L. Norrlin, överläkare vid kir. avd.
T. Björkroth, 1:ste underläkare vid kir. avd.
S. Friberg, 2:dre underläkare vid kir. avd.
A. Bjure, överläkare vid med. avd.
Åke Häger, 1:ste underläkare vid med. avd.
E. Gamstedt, 2:dre underläkare vid med. avd.
A. Renander, läkare vid Röntgenavd.
I. Behring, läkare vid patologiska avd.
M. Sjögren, läkare vid Tuberkulossjukhuset.
Hjördis Lind-Campbell, extra läkare vid Tuberkulossjukhuset.

Tandläkare:

E. Adolpson, G. Jonsson, H. Lybeck, E. Nyström, Hj. Luttrop (skoltandläkare), E. Lagerqvist, K. Edlund, O. Lundvall, H. Ehnberg, F. Wahlund, H. Grape, K. Nylén, O. Boberg, E. von Unge, H. Björn, B. Wallman, Fr. Gisela Rantzen-Cronholm.

Sjukgymnaster:

Manliga: Överstelöjtnant K. Wallenius, Major G. Nordencreutz, Kapten O. Clarholm, A. Hammarfeldt (Gymnastiklärare), A. Tersmeden, E. Johansson.

Kvinnliga: Fru Thora Wittbom, Fröken Elisabeth Arvedson (Gymnastiklärarinna), Fröken Karin Borggren, Fröken Ulla Jönsson, Fru Märtha Lindh'-Landqvist, Fröken Karin Andersson, Fröken Else Andersson, Fröken Dagny Johansson, Fru Wetterling, Fru Morling.

Vid Centrallasarettet: Fröken Gertrud Hidén, Fröken Signe Ehrngren, Fröken Lilly Schultz.

Fältskärer: Ingen.

Sjuksköterskor:

a) Stadssjuksköterskor:

För bemedlade: Lilly Kallin, Greta Åberg.
För obemedlade: Elin Karlsson, Sigrid Sandén.

N:r 36. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934.*

Å Ålderdomshemmet: Anna Forslund, Elin Ramqvist, Vera Andersson, Karin Nyberg.

b) Dispensärsköterskor: Lisa Nilsson.

c) I enskild sjukvårdstjänst: Anna Eriksson, Edit Eriksson, Anna Ekström, Ingeborg Jansson, alla godkända.

Helny Kjellin, Gunhild Gustavsson, ej godkända.

På länslasarettet finnes en sköterskebyrå inrättad från april 1935.

Församlingsdiakonissor: Astrid Aronsson, Anna Karlsson, Linnea Svensson, Anna Åberg.

Barnmorskor:

a) Distriktsbarnmorskor:
Östra distriktet: vakant vikarie, Fröken Hilda Pihlgren.
Västra distriktet, Fru Anna O. K. Ågren.

b) å Centrallasarettet anställda: Fröknarna Anna Kans, Greta Jonsson, Margit Sandström.

c) Kommunalt anställda: f. n. ingen.

d) Privatpraktiserande: Fru Julia Wahlberg-Strömberg.

e) Ej praktiserande: Fru Anna Maria Eriksson, pensionerad distriktsbarnmorska. Fröken Augusta Björkegren.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Översikt över gängse sjukdomar.
2. Summarisk förteckning över skyddskoppympningen.
3. Sammandrag av summariska utdrag ur barnmorskornas dagböcker.
4. Uppgifter över medicinalpersonalen i staden.
5. Översikt över smittosamma könssjukdomar enligt ålder och kön.
6. Översikt över smittosamma könssjukdomar enligt smittningsort.
7. a) 2:dre stadsläkarens årsberättelse (med årsredogörelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem).
7. b) Stadsdistriktsläkarens årsberättelse.
8. Årsredogörelse från Polikliniken för könssjuka.
9. Uppgifter enligt diariet över könssjuka.
10. 1:ste tillsyningsmannens årsberättelse.
11. Bostadsinspektrisens årsberättelse.
12. Översikt över stadssjuksköterskornas arbete under året.

Särskilda bilagor:

1. Årsredogörelse för Köttbesiktningsbyrån i Västerås för år 1934.
2. Årsberättelse från Epidemisjukhuset i Västerås för år 1934.

Västerås den 14 febr. 1935.

GUSTAV ANDRÉN,
1:ste stadsläkare.

N:r 36.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934.

Översikt av gängse sjukdo

Sjukdomar	Januari		Febr.		Mars		April		Maj	
	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda
Scharlakansfeber	3	—	1	—	4	—	3	—	5	—
Difteri (och strypsjuka)	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Mässling	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kikhosta	3	—	3	—	2	—	12	—	8	—
Influensa	22	—	16	—	15	—	—	—	—	—
Nervfeber och Paratyfus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Epidemisk hjärnfeber	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—
Akut infl. i luftstrupe och luftrör	107	—	97	—	65	—	71	—	56	—
Bronkopneumoni. Kapillärbronkit	2	2	—	—	—	—	3	3	—	1
Akut lunginflammation	9	1	10	—	5	3	5	3	9	—
Lungsäcksinflammation	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Akut mag- och tarminflammation	11	1	12	—	10	—	10	1	10	1
Summa	160	4	141	1	102	3	105	8	88	2

Sammandrag av utdrag ur årsberättelser och av summariska utdrag

Antal barnmorskor från vilka uppgifter inkommit	Barnaföderskor						Barnsängskvinnan var 3 veckor efter förlossningen			Vid förlossning använda operationer							
										Inre lösn. av efterbörden verkst. av		Inre vändning verkställd av		Tång anlagd av			
	Antal	Gifta	Ogifta	Änkor o. frånskilda	Förstföderskor	Omföderskor	Frisk	Sängliggande sjuk	Död	Barnmorska	Läkare	Barnmorska	Läkare	Barnmorska	Läkare	Trubbig hake anlagd av läkare	Skarpa instrument använda av läkare
3	44	40	1	3	8	36	43	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Uppgifter den 31 dec. 1934 angående läkare och tand

Provinsialläkardistrikt, E. provinsialläkardistrikt, Stad, Köping och Municipalsamhälle, som ej tillhör provinsialläkardistrikt	Antal leg. läkare						Tandläkare praktiserande	
	Civila läkare med tjänsteårsrätt	Enskilt praktiserande	Icke praktiserande	Manliga	Kvinnliga	Summa	m.	kv.
Västerås stad	13	6	1	19	1	20	16	1
Västerås provinsialläkaredistrikt	1	—	—	1	—	1	—	—
Summa	14	6	1	20	1	21	16	1

mar i Västerås år 1934.

Juni Insjuknade	Juni Döda	Juli Insjuknade	Juli Döda	Augusti Insjuknade	Augusti Döda	September Insjuknade	September Döda	Oktober Insjuknade	Oktober Döda	November Insjuknade	November Döda	December Insjuknade	December Döda	Summa Insjuknade	Summa Döda
1	—	6	—	7	—	2	—	1	—	2	—	2	—	37	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
1	—	2	—	1	—	4	—	5	—	6	—	14	—	61	—
—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	19	—	347	2	424	2
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
30	—	12	—	16	—	32	—	73	—	98	—	212	—	869	—
3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	1	16	10
2	1	—	—	3	—	2	—	8	—	3	—	34	7	90	15
1	—	—	—	1	—	—	—	3	—	2	—	1	—	11	—
6	—	—	—	17	—	49	—	22	—	21	—	30	—	198	3
45	4	21	—	46	—	89	—	117	—	151	—	648	10	1713	32

ur dagböcker, förda av barnmorskor i Västerås under år 1934.

Fall av eklampsi	Fall av trångt bäcken	Fall av föreligg. moderkaka	Fall av livmoderbristning	Barnaföderskor, förlösta och vårdade i barnmorskans eget hem (Regl. § 24 mom. 1)	Barnaföderskor förlösta och vårdade i förlossningshem (Regl. § 24, mom. 2 och 4.	Antal börder med livsd. foster: Enkelbörder	Tvillingbörder	Trillingbörder	Summa	Missfall	Födda barn: Antal	Gossar	Flickor	Levande födda, Fullgångna: Gossar	Flickor	Levande födda, Ofullgångna: Gossar	Flickor	Dödfödda, Fullgångna: Gossar	Flickor	Dödfödda, Ofullgångna: Gossar	Flickor
—	—	—	—	—	—	43	—	—	43	1	43	23	20	22	20	1	—	—	—	—	—

läkare samt sjukgymnaster, barnmorskor och sjuksköterskor.

Sjukgymnaster, legitimerade m.	Sjukgymnaster, legitimerade kv.	Barnmorskor: Distrikt- och reservbarnmorskor	Kommunalt anställda	Anställda å förlossningsanstalt	Enskilt praktiserande	Sjuksköterskor: Distr. sköterskor, anst. av landsting	Distr. sköterskor, anst. av kommun staden	Dispensärsköterskor	Andra av kommun församling, bruk, m. m. fast anst. sjuksköterskor	I ensk. sjukvårdstjänst. (privatvård)	Anmärkningar
6	10	2	—	3*	1	1	4	—	4**	3	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	10	2	—	3	1	1	4	—	4	3	

* Samtl. å lasarettets B. B.-avdeln. ** Diakonissor.

N:r 36.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934.

Summarisk förteckning

upprättad med anledning av inkomna utdrag av journaler över skyddskoppympningen inom Västerås stad i Västmanlands län år 1934.

A. *Vaccination.*

Utdragets N:r	Församlingens namn	Ymparens namn	Antal personer som fullgjort ympningsplikt på grund av		
			framgångsrik ympning	11 § 2 mom. lagen om skyddskoppympning	S:a
1	Västerås	D:r C. Idar	22	—	22
2	„	„	22	—	22
3	„	„	22	—	22
4	„	„	21	—	21
5	„	„	21	—	21
6	„	„	19	—	19
7	„	„	23	—	23
8	„	„	21	—	21
9	„	„	21	—	21
10	„	„	21	—	21
11	„	„	22	1	23
12	„	D:r Klas Nylén	2	—	2
13	S:t Ilian	„	1	—	1
14	Västerås	D:r Gunnar Wingren	5	—	5
15	„	D:r Josef Lundblad	2	—	2
16	Lundby	D:r Klas Nylén	1	—	1
		Summa	246	1	247

Bifogad årsberättelsen och insänd jämte 16 journalutdrag över förut icke ympade personer till Förste provinsialläkaren i Västmanlands län den 14 februari 1935.

GUSTAV ANDRÉN.

1:ste stadsläkare.

Översikt av anmälda fall av smittosam könssjukdom i Västerås stad år 1934 med hänsyn till uppgiven smittningsort.

Smittningsort	Syphilis congenita			Syphilis acquisita: Primaria			Syphilis acquisita: Secundaria			Syphilis acquisita: Summa			Gonorrhoea			Ulcus molle		
	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a
Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	1	9	—	—	—
Södermanlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Norrköpings stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	—	—
Kristianstads stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Malmö stad	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	1
Örebro stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Västerås stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	18	41	—	—	—
Kopparbergs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Gävleborgs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Obekant	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—
Summa	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	1	41	19	60	1	—	1

Översikt av inkomna uppgifter om fall av smittosam könssjukdom i Västerås under år 1934 med hänsyn till ålder och kön.

Sjukdom	Summa	Den smittades kön	ålder: under 1 år	1—10 år	10—15 år	15—20 år	20—25 år	25—30 år	30—40 år	40—50 år	50—60 år	över 60 år	okänd
Syphilis	1	män	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Gonorrhoea	41	män	—	—	—	2	19	8	7	5	—	—	—
„	19	kvinnor	—	—	1	7	6	4	1	—	—	—	—
Ulcus	1	män	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—

N:r 36. Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934.

Uppgifter för år 1934 från sundhetsinspektören i Västerås stad.

Enligt diariet.

Enligt § 9							Enligt § 10.		§ 11	Uppgifter om smittkällor							§ 12	Antal intyg enligt	
	Antal av dessa beh. enligt			Resultat Antal som							Antal anmäln. om smittkälla behandl. enligt			Resultat Antal som					
Antal inkomna anmälningar enl. § 9	§ 13	§ 16	§§ 21—22	ej anträffats	styrkt smittfrihet	Återgått till behandling	Antal anmälningar enl. § 10	Behandlade enl. § 17	Anmälningar enl. § 11.	Antal anmälda smittkällor	§ 13	§ 14	§ 21—22	ej anträffats	styrkt smittfrihet	påbörjat behandling	Antal anmälningar enl. § 12	§ 14	§ 15
23	2	16	5	8	2	6	—	—	65	14	1	13	—	3	—	10	—	—	—

Västerås den 14 febr. 1935.

GUSTAV ANDRÉN.
Sundhetsinspektör.

Redogörelse för hälsovårdstillsyningsmännens i Västerås verksamhet år 1934.

N:r 86. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934.*

Handel och näringar.

Rörelsens art	Antal			
	Vid årets början	Under året		Vid årets slut
		nedlagda	inrättade	
Slakterier	3	—	1	4
Korvfabriker	27	2	2	27
Charkuteributiker	29	1	6	34
Bagerier	34	—	3	37
Karamellfabriker	3	1	—	2
Brödbutiker	13	—	1	14
Mejerier	1	—	—	1
Mjölkbutiker	96	1	1	96
Smör-, ägg- och ostbutiker	2	—	—	2
Speceributiker	64	1	1	64
Fiskbutiker	6	—	—	6
Frukt- och grönsaksbutiker	10	—	—	10
Näringsställen	74	2	3	75

I ovanstående äro platserna i Saluhallen, vilka till största delen stå obegagnade, ej medräknade.

Rak- och frisérsalonger funnos vid årets början 17 st., två nya hava tillkommit och en upphört under året.

Lump-, hud- och benupplag voro 7 till antalet, en har under året upphört.

Tillsynen har omfattat:	Gårdar och avträden	9,556	besök
	Stall	237	„
	Fähus	16	„
	Svinhus	14	„
	Lump-, hud- och benupplag	56	„
	Avstjälpningsplatser	24	„
	Avlopp och diken	20	„
	Godsmagasin	16	„
	Salubodar	2,950	„
	Salutorg	221	„
	Bagerier och karamellfabriker	433	„
	Mjölkförsäljningsställen	1,279	„
	Slakterier och korvfabriker	1,529	„
	Näringsställen	83	„
	Rak- och frisérsalonger	33	„
	Arbetsställen för minderåriga	27	„
Övriga göromål:	Desinfektioner	62	st.
	Provtagning	25	„
	Anhållande av födoämnen	9	„
	Expeditionstjänst	304	„
	Diverse arbeten	323	„

N:r 36.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934.

Anmärkta missförhållanden, vidtagna åtgärder.

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtalade
Slakterier	4	—	—
Fiskbutiker	1	—	—
Charkuterier	28	—	—
Charkuteributiker	6	—	—
Bagerier och konditorier	28	2	1
Mjölkbutiker	20	1	1
Näringsställen	3	1	—
Stall, fähus, svinhus	4	—	—
Gårdsrenhållning	55	1	—
Bristande hämtning av sopor	48	—	—
Avträden och urinkurar	38	—	—
Avstjälpningsplatser och avlopp	6	2	—
Bristfälliga sopplatser och sopkärl	43	—	—

Beslagtagna födoämnen.

Beslag å saluhållna födoämnen har gjorts i 9 fall, alla på grund av förskämning. Sammanlagda vikten av dessa varor, vilka oskadliggjorts, uppgår till 164 kg.

Mjölkkontroll.

Inköpta prov å saluhållen mjölk och grädde ha med avseende å fetthalten undersökts å Kemiska stationen i Västerås. Resultaten av undersökningarna framgå av nedanstående tabell.

	Antal prov			Fetthalt		
	Undersökta	över-stigande 3 procent	under-stigande 3 procent	Högsta %	Lägsta %	Medeltal %
Oskummad mjölk	600	586	14	4,90	2,10	3,53
Tunn grädde	204	203	1	35,50	13,10	18,50
Tjock grädde	83	83	—	49,50	34,50	49,70

Desinfektioner,

utförda under året, uppgå till 65, därav i anledning av tuberkulos 26, sjukdomar enligt epidemilagen 39. Förutom kläder och dylikt, som därvid behandlats i smittade hem, ha 66 rum och 26 kök desinficerats.

I och för utrotande av ohyra har cyanvätegasbehandling utförts i 386 rum. Cyankammaren, som är belägen inom Stora gatan 49, har tagits i bruk 38 gånger för behandling av möbler, kläder m. m.

N:r 36. Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934.

Kommunal tillsyn enligt lag om arbetarskydd har undertecknad på Nämndens uppdrag handhaft. Tillsynen omfattar 27 inspektioner, fördelade på 17 dagar. Arbetsställena: hantverk 22, handel 5. Dessutom har några dagar tagits i anspråk för assistens åt Yrkesinspektionens befattningshavare vid deras tjänsteförrättningar i staden. Missförhållande, som föranlett anmälan till yrkesinspektör, har i intet fall iakttagits.

Västerås i januari 1935.

Ernst Berggren.

Redogörelse för bostadsinspektrisens arbete 1934.

Inspektioner:	Antal 1:sta besök	1,404
	Antal återbesök	828
		2,232
Diverse förfrågningar och klagomål		302
Avhjälpta missförhållanden		110
Utdömda lägenheter, enkelrum		1
Utdömda lägenheter, rum och kök		2
		415

Förutom ovanstående uppgifter ha förekommit andra med inspektionen förenade arbeten, såsom bokföring, skriftliga och muntliga förhandlingar med hyresvärdar och hyresgäster m. fl.

Rätt många resultatlösa besök ha gjorts utom ovan upptagna i och för lägenhetsbesiktningar, enär innehavarna ej vid tillfälle kunnat anträffas.

Arbetet har i allmänhet fortgått efter samma riktlinjer som förut. Dock har detta år ett betydligt större antal besök kunnat göras, då undertecknad haft hjälp av hospitanter med diverse skrivarbeten.

Västerås i februari 1935.

Lisa Bruér,
Bostadsinspektris.

N:r 36.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934.

Sammandrag av stadssjuksköterskornas arbetsuppgifter för 1934.

	Enkla besök för sjukvård	Heldygns sjukvård	Vaknätter	A n m.
Sköterskorna för betalande patienter:				
Lilly Kallin	617	91	44	
Greta Åberg	411	158	6	
Sköterskorna för obemedlade:				
Elin Karlsson	1268	—	16	Dessutom: Behandlingar (Insulininjektioner, massage etc.) i sköterskans bostad, 353 besök.
Sigrid Sandén	933	—	11	Dessutom: sköterska å könspolikliniken alla vardagar.

Ämbetsberättelse från andre stadsläkaren i Västerås för år 1934.

I. *Distriktet.*

1. Andre stadsläkarens distrikt har omfattat samma område som föregående år.

2. Invånareantalet i distriktet torde fortfarande överstiga hälften av hela stadens befolkning, som den 31 dec. 1933 utgjorde 31,247 personer.

II. *Allmänna sjukvården.*

1. Angående de epidemiska sjukdomarnas förekomst hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

2. Angående övriga sjukdomar hänvisas till bilagda översikt av gängse sjukdomar i Västerås under år 1934. Anmärkningsvärd är den influensaepidemi, som började i medio av december och hastigt utbredde sig över staden. Några särskilda åtgärder med hänsyn härtill ha ej behöft företagas, då epidemien varit av relativt godartad beskaffenhet.

III. *Ämbetsförrättningar.*

1. Offentlig skyddskoppympning företogs i maj månad å inalles 224 st. förut ej ympade personer. 4 personer revaccinerade.
2. Tre likbesiktningar ha på polisens begäran företagits.
3. Blodprov för alkoholbestämning har på polisens begäran tagits å 3 st. automobilförare.

IV. *Sinnesslöa och sinnessjuka.*

N:r 36. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934.*

Angående dessa hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

V. Intet av vikt att anföra.

VI. Intet av vikt att anföra.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Årsberättelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem.

2. Översikt av gängse sjukdomar i Västerås stad under år 1934.

Västerås den 31/1 1935.

C. IDAR,
2:dre stadsläkare.

Årsberättelse från sjukhuset vid ålderdomshemmet i Västerås för år 1934.

Sjukhuset tillhör Västerås stad.

Under året hava följande åtgärder vidtagits beträffande byggnader och deras omgivning: Inga väsentliga förändringar.

Mathållning: Inga väsentliga förändringar.

Inventarier, utredningspersedlar och instrument: Komplettering.

Ordningsstadgar och bestämmelser för patienters intagning: Inga förändringar.

Följande förändringar hava inträffat beträffande personalen: Inga förändringar.

Följande viktiga åtgärder hava hos direktionen blivit föreslagna: Inga.

I. *Intagna, avlidna, underhållsdagar, utrymme samt avgifter.*

Antal patienter		Underhållsdagar för samtliga vårdade	Antal sängar	Medeltal vårdade pr dag	Högsta	Lägsta	Medellängd av sjukhusvistelsen
intagna	avlidna				antal vårdade någon dag på året		
148	73	27,255	79	75	79	70	184

N:r 36.
Hälsovårds-nämndens årsberättelse för 1934.

II. *Inkomster.*

Anm.: Räkenskaperna föras gemensamt för hela anstalten.

III. *Utgifter.*

Anm.: Räkenskaperna föras gemensamt för hela anstalten.

IV. *Personalens storlek och löneförmåner.*

Befattningshavare	Lön, Kr.	Andra förmåner
1 sjuksköterska	1,563	+ fritt vivre
2 st. sjuksköterskor à 1,230: —	2,460	+ » »
1 nattsköterska	1,230	+ » »
1 manl. vårdare	3,519	
2 biträden à 810: —	1,620	+ » »
1 biträde à 720: —	720	+ » »
3 st. biträden à 600: —	1,800	+ » »

Övrig personal gemensam för anstalten i dess helhet.
Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:
Uppgift angående intagna sjukdomsfall ävensom döda, se Bil. C.

Västerås den 31 jan. 1935.

C. IDAR,
2:dre stadsläkare.

Uppgift från sjukhuset vid Västerås stads ålderdomshem för år 1934 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdomarnas namn	Intagna m.	Intagna kv.	Döda m.	Döda kv.
Ålderdomssjukdomar.				
Marasmus senilis	3	11	3	4
Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.				
Influenza epidemica	2	1	—	—
Tuberculosis (samtliga fall)	33	21	10	6
Tuberculosis pulmonum. Tuberculosis laryngis	30	20	10	6
Tuberculosis lymphoglandularum	—	1	—	—
Tuberculosis cutis	1	—	—	—
Tuberculosis organorum aliorum	1	—	—	—
Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.				
Anæmia	1	1	—	—
Ämnesomsättningssjukdomar.				
Diabetes mellitus	2	3	—	—
Kroniska förgiftningssjukdomar.				
Alcoholismus chronicus	1	—	—	—
Nervsystemets sjukdomar.				
Hæmorrhagia thrombosis. Embolia cerebri. Emollitio cerebri	5	5	4	3
Hemiplegia	2	1	—	—
Paraplegia	—	1	—	—
Sclerosis cerebro-spinalis disseminata	1	—	—	—
Epilepsia	1	—	—	—

Sjukdomarnas namn	Intagna m.	Intagna kv.	Döda m.	Döda kv.
Neurasthenia	11	7	—	—
Psychonenros	—	5	—	—
Sinnessjukdomar.				
Insania et Idiotia	12	11	—	1
Cirkulationsorganens sjukdomar.				
Endocarditis acuta	1	—	—	—
Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	—	2	—	1
Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	12	8	6	6
Arteriosclerosis. Endarteritis	20	18	8	7
Trombosis. Embolia	—	1	—	—
Andningsorganens sjukdomar.				
Tracheitis chron. Bronchitis chron.	3	1	—	—
Pneumonia crouposa acuta	2	—	1	—
Bronchopneumonia acuta	2	9	1	3
Jleuritis. Empyema pleuræ	1	1	—	—
Matsmältningsorganens sjukdomar.				
Gastritis acuta	2	—	—	—
Entero-colitis acuta. Proctitis acuta	1	1	—	—
Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	2	1	—	—
Entero-colitis chronica	—	2	—	—
Hernia	1	—	—	—
Cholecystitis. Cholangitis	1	—	—	—
Cholelithiasis	—	1	—	—

Sjukdomens namn	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.
Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.				
Nepritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii	1	—	—	—
Pyelitis. Cystopyelonephritis	1	—	1	—
Cystitis	—	3	—	—
Könsorganens sjukdomar.				
A. Manliga könsorganen.				
Hypertrophia prostatæ	2	—	1	—
Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.				
Myitis. Rheumatismus musculorum	4	2	—	—
Polyarthritis rheumatica acuta	1	—	—	—
Polyarthritis rheumatica chronica	3	2	—	—
Arthritis deformans	3	2	—	—
Hudens sjukdomar.				
Eczema	1	—	—	—
Ulcus varicosum cruris	—	1	—	—
Furunculosis, Furunculus	1	—	—	—
Gangræna	—	1	—	—
Ögonsjukdomar.				
Cataracta	1	1	—	—
Svulster.				
Sarcoma	1	1	1	1
Carcinoma (samtliga fall)	4	1	3	1
Carcinoma ventriculi	3	—	2	—
Carcinoma mammæ	—	1	—	—
Carcinoma coli	1	1	1	1

Uppgift från sjukhuset vid ålderdomshemmet i Västerås för år 1934 angående å sjukvårdsinrättningen intagna, som därstädes avlidit.

Sjukdomarnas namn	Antal		Sjukdomarnas namn	Antal	
	m.	kv.		m.	kv.
Morbi senectutis.			**Morbi organorum uropoëticorum.**		
Marasmus senilis	3	4	Cystopyelonephritis	1	—
Morbi infectionis.			**Morbi organorum genitalium.**		
Tuberculosis pulmonis, laryngis	10	6	Hypertrophia prostatae	1	—
Morbi systematis nervosi. Morbi mentis. Morbi organorum sensoriorum.			**Tumores.**		
Haemorrhagia cerebri. Haemorrhagia meningum	4	3	Carcinoma ventriculi	2	—
Morbi organorum circulationis.			Carcinoma intestini	1	1
Thrombo-endocarditis acuta	1	—	Sarcoma ossium	1	1
Endocarditis chronica	—	1	**Suicidium.**		
Myocarditis chronica	6	6	Submersio	1	1
Arteriosclerosis	8	7			
Morbi organorum respirationis.					
Bronchopneumonia acuta. Bronchitis capillaris	1	3			
Pneumonia acuta lobaris	1	—			

N:r 36.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934.

Årsberättelse från stadsdistriktsläkaren i Västerås för år 1934.

I. *Distriktet.*

1. Distriktets omfattning är oförändrad sedan föregående år. Den 1 okt. lades distriktet till 1:ste stadsläkarens åligganden.
2. Innevånareantalet uppgår till närmare hälften av stadens folkmängd.

II. *Allmänna sjukvården.*

1. Angående de anmälningspliktiga sjukdomarnas förekomst hänvisas till förste stadsläkarens berättelse.
2. Allmänna hälsotillståndet har under året varit gott.

III. *Ämbetsförrättningar.*

Jämlikt instruktion har distriktsläkaren att ombesörja läkarvården å polikliniken för könssjukdomar t. o. m. den 30/9. För verksamheten därstädes redogöres i särskild bilaga.

IV. *Sinnessjuka och sinnesslöa.*

Angående dessa hänvisas till förste stadsläkarens berättelse.

V—VI.

Intet av vikt att anföra.

Denna årsberättelse åtföljes av följande bilagor:
1. Översikt av gängse sjukdomar.
2. Årsberättelse från polikliniken för könssjukdomar.

Västerås i januari 1935.

JOSEF LUNDBLAD,
t. f. Stadsdistriktsläkare.

Nr 36. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934.*

Årsberättelse från Västerås stads poliklinik för kostnadsfri behandling av könssjuka enligt lagen den 20 juni, 1918, § 5, för år 1934.

I. a) Läkare och hans vikarier för den manliga och kvinnliga avdelningen 1.

b) Sköterskor, antal 1.

c) Övrig personal 1 städerska.

	Behäftade ell. misstänkta för könssjukdom i smittsamt skede	Lidande av könssjukdom i icke smittosamt skede, hudsjukdomar o. s. v.
II. Antal under året undersökta eller behandlade patienter:		
a) manliga	115	2
därav nytillkomna under året	96	2
b) kvinnliga	37	—
därav nytillkomna under året	28	—
III. Antal under året vid polikliniken avlagda besök:		
a) av manliga patienter	1,174	6
medeltal per mottagning	3,8	—
b) av kvinnliga patienter	783	—
medeltal per mottagning	2.5	—

IV. Poliklinikmottagningarna ha under året varit förlagda till följande tider och veckodagar:

a) för manliga patienter: måndag t. o. m. fredag 17—17,30, lörd. 13—13,30.

b) för kvinnliga patienter: måndag t. o. m. fredag 17,30—18, lörd. 13,30—14.

V. Anmärkningar: (Polikliniklokal m. m.) Den 1/10 indrogs stadsdistriktsläkaretjänsten, som lades till förste stadsläkaretjänsten. I enlighet härmed avgick såsom poliklinikföreståndare Dr. J. Lundblad och tilldelades denna befattning nyutnämnde 1:e stadsläkaren Gustav Andrén.

GUSTAV ANDRÉN.
Poliklinikföreståndare.

Obs.! Särskild berättelse från varje poliklinik.

N:r 36.
Hälsovårds-nämndens årsberättelse för 1934.

Årsredogörelse för Köttbesiktningsbyrån i Västerås för år 1934.

Till Västerås stads Hälsovårdsnämnd.

Härmed får jag till Nämnden ange rapport över verksamheten vid stadens Köttbesiktningsbyrå för år 1934.

Såsom framgår av tabellerna, har tillförseln under året icke fullt kunnat uppvisa samma höga siffror som under närmast föregående år. Orsaken härtill är som bekant tillkomsten av det i november månad nystartade andelsslakteriet.

Vad angår själva besiktningsarbetet, har jag att omtala, att av besiktigade 25,765 stycken kroppar hava mer eller mindre omfattande beslag gjorts å 2,078 stycken. Av dessa äro 1,739 godkända efter kassation av förändrade organ eller delar samt 10 kroppar godkända efter sterilisation. 307 kroppar ha blivit helt oskadliggjorda. Av beslagsorsaker kommer tuberkulosen i främsta rummet, och har på grund härav justerats 330 storboskap, 48 gödkalvar, 3 spädkalvar och 220 svin samt totalkassearts 29 storboskap, 3 gödkalvar, 1 spädkalv och 3 svin.

Bakteriologisk kontroll har företagits i ett flertal tveksamma fall. Sålunda har undersökts 15 stycken storboskap, 4 gödkalvar, 16 spädkalvar och 12 svin, och ha dessa undersökningar givit anledning till beslag av 4 storboskap, 1 gödkalv, 9 spädkalvar samt 1 svin.

Västerås den 16 febr. 1935.

NILS HEGNELL,
t. f. Föreståndare för Västerås stads köttbesiktningsbyrå.

Denna rapport avser följande veterinärers verksamhet som besiktningsmän: Nils Hegnell, t. f. Föreståndare, Osw. Hultén, Ställföreträdare.

Redogörelse för bakteriologisk köttkontroll (laboratorieverksamhet) bifogas. Därjämte redogöres för andra förhållanden, som böra komma till Medicinalstyrelsens kännedom.

Västerås den 17 febr. 1935.

NILS HEGNELL,
Leg. veterinär.

Antal besiktigade kött.

Månad	Kött av																	
	Storboskap		Större kalv		Mindre kalv		Får, get		Svin		Spädgris		Häst		Föl	
	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2
Januari	235	26	381	16	496	5	24	—	746	195	6	—	22	2	—	—
Februari	224	29	369	22	378	11	25	1	770	272	6	—	21	—	—	—
Mars	251	33	554	24	481	13	65	1	902	300	3	—	19	—	—	—
April	199	18	413	19	415	6	12	2	753	285	1	—	12	4	—	—
Maj	204	20	564	18	353	7	15	—	860	308	4	—	17	—	—	—
Juni	182	22	580	27	282	10	22	—	722	218	2	—	14	1	—	—
Juli	202	13	474	23	361	7	29	—	670	168	3	—	15	—	1	—
Augusti	235	22	555	19	295	12	108	1	715	245	—	—	17	—	—	—
September	251	15	474	15	330	3	141	3	560	297	4	—	26	—	—	—
Oktober	275	33	437	18	359	7	95	—	617	343	1	—	33	2	—	—
November	292	28	520	16	469	3	58	4	656	314	—	—	51	1	—	—
December	113	12	298	12	119	6	34	—	508	179	11	—	10	3	—	—
Summa	2,663	271	5,619	229	4,338	90	628	12	8,479	3,124	41	—	257	13	1	—

Antal besiktigade lösa organ (enbart organbesiktning).

Månad	Enbart organbesikning																							
	Storboskap						Kalv					Får, get				Svin				Häst				
	Lunga	Hjärta	Lever	Juver	Tunga	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever	Tunga	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever	Tunga	Huvud
Januari	32	32	48	28	234	27	—	—	—	7	—	—	—	—	—	127	127	245	—	—	—	—	—	—
Februari	35	35	39	28	217	30	2	2	2	2	1	—	—	—	—	93	93	186	1	—	—	—	—	—
Mars	28	29	41	20	239	29	—	—	—	2	—	—	—	—	—	104	104	181	—	—	—	—	—	—
April	23	23	38	17	84	18	1	1	3	4	—	—	—	—	—	136	136	190	1	—	—	—	—	—
Maj	18	18	28	9	185	13	2	2	2	17	—	—	—	—	—	106	106	257	—	—	—	—	—	—
Juni	30	30	40	21	175	23	—	—	1	9	—	—	—	—	—	56	56	188	—	—		—	—	—
Juli	18	18	25	12	199	18	—	—	—	14	—	—	—	—	—	71	71	180	—	—	—	—	—	—
Augusti	25	25	30	20	222	23	4	4	10	14	2	—	—	—	—	66	66	168	—	—	—	—	—	—
September	48	48	55	25	229	30	—	—	1	10	—	2	2	2	2	90	90	156	—	—	—	—	—	—
Oktober	58	58	72	39	245	40	7	7	7	5	4	—	—	—	—	111	111	166	2	—	—	—	—	—
November	47	48	66	40	277	34	11	11	23	7	3	—	—	—	—	113	113	160	—	2	2	2	2	2
December	21	21	30	13	110	19	—	—	9	—	—	—	—	—	—	91	91	134	5	—	—	—	—	—
Summa	383	385	512	272	2416	304	27	27	58	91	10	2	2	2	2	1164	1164	2211	9	2	2	2	2	2

N:r 36.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934.

Beslagsrapport från Köttbesiktning

Orsak till särskild behandling eller kassation	Storboskap				Större kalv				Mindre kalv				Får, Get			
	Antal	Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Åtgärd: Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Åtgärd: Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Åtgärd: Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Åtgärd: Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda
Blodförgiftning (Septicæmia) ..	4	—	1	3	3	—	—	3	58	—	—	58	—	—	—	—
Varfeber (Pyæmia)	1	—	—	1	1	—	—	1	41	—	—	41	—	—	—	—
Tuberkulos (Tuberculosis) ...	330	295	4	29	48	43	2	3	3	2	—	1	—	—	—	—
Svinsjuka (Septicæmia hæmorrhagica suis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rödsjuka (Erysipelas suis) ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Igelsjuka (Distomatosis)	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dyntsjuka (Cysticercus inermis)	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dyntsjuka (Cysticercus tenuicollis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra invasionssjukdomar ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Engelska sjukan (Rachitis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Traum. mag-, mellangärds- och hjärtsäcksinfl.	48	43	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gulsot (Icterus)	3	—	—	3	—	—	—	—	11	—	—	11	—	—	—	—
Fläcklever (Teleangiektasia hepatis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—	—
Njurinflammation (Nephritis) .	34	32	—	—	207	206	—	—	11	11	—	—	—	—	—	—
Juverinflammation (Mastitis) .	7	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Inflam. i leder, slemsäckar och senskidor	29	28	—	—	1	—	—	—	27	27	—	—	—	—	—	—
Blödningar (kontusioner o. benbrott)	50	49	—	—	4	4	—	—	6	5	—	1	2	2	-	—
Abscessbildning	10	10	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cystabildning	8	7	—	—	5	5	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Svulstbildning	5	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra sjukliga förändringar ..	49	29	—	17	15	10	1	4	31	15	—	16	1	1	—	—
Utmärgling	1	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	1	3	—	—	3
Omogenhet	—	—	—	—	—	—	—	—	16	—	—	16	—	—	—	—
Foder-, skållvatten- och blodaspiration	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Förskämning	13	9	—	4	23	17	—	6	55	37	—	18	—	—	—	—
Abnorm lukt	16	3	—	13	20	7	—	13	6	—	—	6	1	1	—	—
Förorening	10	10	—	—	18	18	—	—	26	26	—	—	5	5	—	—
Summa	621	525	5	78	348	312	3	31	293	124	—	169	12	9	—	3
Avgår enligt nedanstående anmärkning	13	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	608	—	—	—	346	—	—	—	293	—	—	—	12	—	—	—
Antal besiktigade kroppar och lösa organ	2,663 $^{271}/_{2}$				5,619 $^{229}/_{2}$				4,338 $^{90}/_{2}$				628 $^{12}/_{2}$			

yrån i Västerås för år 1934.

N:r 36. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934.*

	Svin			Spädgris				Häst				Föl				Enbart organbesiktning				
	Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd			De förändrade organen förstörda				
Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Storboskap	Kalv	Får, get	Svin	Häst
1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	215	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	109	—	—	17	—
33	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	200	—
3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—
—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
12	12	—	—	—	—	—	—	7	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	—	—	—	—
03	102	—	—	—	—	—	—	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
80	80	—	—	—	—	—	—	18	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
83	80	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—
16	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
63	58	—	4	1	—	—	1	7	4	—	2	—	—	—	—	8	6	—	9	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	1	—	42	—
56	50	—	5	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	3	3	—	4	—
27	21	—	5	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
30	30	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	6	3	—	—	—
57	728	2	22	1	—	—	1	46	41	—	3	—	—	—	—	220	13	—	4,548	—
5	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
52	—	—	—	1	—	—	—	44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8,479 3124/2				41				257 13/2				1				4,272	213	—	4,548	10

N:r 36. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934.*

Antal helt eller delvis beslagtagna kroppar och vid beslaget vidtagna åtgärder.

Djurslag	Antal besiktigade	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar		Godkända efter särskild behandling		Helt förstörda		Samma djur vara beslag gjorts	
		Antal	% av besiktigade	Antal	% av besiktigade	Antal	% av besiktigade	Antal	% av besiktigade
Storboskap	2,934	525	—	5	—	78	—	621	—
Större kalv	5,848	312	—	3	—	31	—	348	—
Mindre kalv	4,428	124	—	—	—	169	—	293	—
Får och get	640	9	—	—	—	3	—	12	—
Svin	11,603	728	—	2	—	22	—	757	—
Spädgris	41	—	—	—	—	1	—	1	—
Häst	270	41	—	—	—	3	—	46	—
Föl	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	25,765	1,739	6,9	10	0,04	307	1,2	2,078	8,1

Antal kasserade organ och kött samt vikten av de kasserade köttpartierna.

Djurslag	Organ: Lunga	Hjärta	Brösthinna	Lever	Bukhinna	Njure	Ljuver	Tunga	Huvud	Kött: Delar Vikt i kg.	Kroppar 1/1	Kroppar 1/2	Kroppar Vikt i kg.	Summa vikt kg.
Storboskap	125	9	257	77	201	544	26	19	29	3,924	68	10	13,102	17,026
Större kalv	2	2	41	68	42	551	—	3	—	155	31	—	1,445	1,600
Mindre kalv	143	139	170	153	171	400	—	70	—	85	167	2	3,228	3,313
Får och get	—	—	3	—	3	8	—	—	—	13	3	—	23	36
Svin	216	216	61	51	95	182	92	21	33	839	22	—	1279	2,118
Spädgris	—	—	1	—	1	2	—	1	1	—	1	—	8	8
Häst	—	—	3	—	5	28	—	—	—	675	3	—	1.126	1,801
Föl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	486	176	536	349	518	1,715	118	114	63	5,691	295	12	20,211	25,902

Antal och vikt av särskilt behandlade kroppar jämte uppgift å behandlingens art.

Djurslag	Godkända efter steriliseringen				Summa behandlade		
	Antal		Vikt kg.		Antal		Vikt (Före behandlingen)
	1/1	1/2	Före behandlingen	Efter behandlingen	1/1	1/2	
Storboskap	5	—	822	592	5	—	822
Större kalv	3	—	132	92	3	—	132
Svin	2	—	90	74	2	—	90
Summa	10	—	1,044	758	10	—	1,044

N:r 36.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934.

Årsberättelse från sjukhuset i Västerås för år 1934.

Sjukhuset tillhör Västmanlands läns landsting.

Under året hava följande åtgärder vidtagits beträffande byggnaderna och deras omgivning: Omläggning av elektriska ledningarna och ommålning å avd. III. Modernisering av badrum å observationsavd. å avd. III.

Mathållning: Oförändrad.

Inventarier, utredningspersedlar och instrument: Kylskåp för köksavd. Ersättning för förbrukade artiklar.

Ordningsstadgar och bestämmelser för patienters intagning: Oförändrade.

Följande förändringar hava inträffat beträffande personalen: 1 avdelningssköterska avg. med pension 1 nov. 1 ombyte av ordinarie sköterskebiträde.

I. *Intagna, avlidna, underhållsdagar, antal sängar, dagavgifter.*

Antal ordinarie sängar vid årets slut	Antal patienter under året		Underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade för dag	Högsta antalet vårdade någon dag av året	Medellängd av sjukhusvistelsen		Dagavgift Kr.	Intagna	Underhållsdagar
	intagna	avlidna								
96	269	5	8,199	22	50	30	Halvenskilt rum	—	—	—

II. *Inkomster.*

	Kronor
Tillskott av landsting	28,877: 96
Statsbidrag för sjukhusets drift	16,398: —
Summa inkomster	45,275: 96

N:r 36.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934.

III. *Utgifter.*

	Kronor	Kostnad pr underhållsdag, öre
Avlöningar (i stat upptagna) vikariatsersättningar, pensioner och pensionsavgifter	17,877: 35	218
Läkemedel (för inre och yttre behandling), serum etc.	800: 40	10
Förbandsartiklar (samtliga för sårbehandling använda förbrukningsartiklar), bandage	40: 41	0,5
Mineralvatten, vin, is, näringspreparat och dyl.	42: 17	0,5
Instrument och apparater jämte hithörande förbrukningsartiklar)	—	—
Kläder, sängkläder och andra inventarier samt arbetsmaterial)	1,080: 35	13
Patienters utspisning (incl. personal)	6,481: 42	79
Annat kosthåll	—	—
Värme och lyse jämte liknande förbrukningsartiklar	9,002: 42	109
Tvätt, renhållning (inre och å gård), vatten samt liknande förbrukningsartiklar	1,251: 92	16
Förbrukningsartiklar inom ekonomien, ej å andra titlar förda	1,628: 87	20
Fastigheters (inkl. gårds, parks och vägars) underhåll, reparationer	3,738: 48	46
Ny-, till- och ombyggnader samt reparationer för särsk. anslag	2,000: —	24
Diverse utgifter: Hyror, Onera	1,332: 16	16
Summa utgifter	45,275: 96	552

IV. *Personalens storlek och löneförmåner.*

Befattningshavare	Grundlön	Andra förmåner
1 läkare	3,600	
1 syssloman	675	
1 husmoder	1,272	+ 3 ålderstillägg à 132 + fritt vivre
2 avdelningssköterskor	1,158	+ 3 „ à 116 + „
2 sköterskebiträden	582	+ 3 „ à 108 + „
1 kokerska	696	+ 3 „ à 86 + „
2 köksbiträden	522	+ 3 „ à 58 + „
1 tvätterska	582	+ 3 „ à 66 + „
1 gårdskarl	780	+ 3 „ à 88 + „
1 vaktmästare	2,022	+ 3 „ à 212 + fri bostad m. värme och lyse.

Extra personal vid behov och med dagavlöning.

N:r 36.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1934.

V. *Intagna sjukdomsfall ävensom avlidna.*

Sjukdom Enl. gällande sjukdomsnomenklatur	Intagna		Avlidna		Sjukdom Enl. gällande sjukdomsnomenklatur	Intagna		Avlidna	
	m.	kv.	m.	kv.		m.	kv	m.	kv.
a. I epidemilagen avsedd sjukdom.					b. Andra sjukdomar.				
					Feber av obest. art	2	—	—	—
					Rubeola	—	1	—	—
Scarlatina	66	61	1	—	Meningitis tuberculosa	—	2	—	1
Diphteria	6	5	—	—	Angina	12	24	—	—
Paratyfus	1	1	—	—	Stomatitis ulcerosa	—	1	—	—
Meningitis epid.	2	—	2	—	Psendocroup	1	1	—	—
Polymyelitis ant. ac.	1	2	—	—	Enteritis ac.	2	3	—	—
Icterus infect.	1	—	—	—	Pneumonia ac.	3	3	1	—
			—	—	Div. misstänkta hudåkommor				—
			—	—		11	4	—	—

VI. *Intagna personer, som utan att vara sjuka likväl misstänkas föra smitta av i epidemilagen 2 § 1 mom. avsedd sjukdom.*

Sjukdom, varav smitta misstänkts föreligga	Intagna	
	män	kvinnor
Scarlatina	10	11
Diphteria	11	9
Typhus abd.	—	2
Paratyfus	1	—
Polyomyelitis	1	—
Febris undulans	4	3
Dysenteria	—	1

VII. *Utförda operationer.*

Operation	Patientens ålder			Operation, utgång		
	under 15 år	15–55 år	över 55 år	god	mindre god	dålig
Martoiditop. (å Centralhotellet)	1	—	—	1	—	—
Incicioner å absceuer	2	1	—	3	—	—

Västerås den 31/1 1935.

CARL THUNSTRÖM.
Leg. läkare.

Västerås 1935, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1935. Den 25 April. VI.

N:o 37.

Badhusstyrelsens årsberättelse för 1934.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får över verksamheten och förvaltningen under år 1934 avgiva följande

Berättelse.

A. Varmbadhuset.

I likhet med föregående år har badhuset hållits öppet alla vardagar med undantag av 1 maj som varit fridag samt 6 dagar under juni månad, då det hållits stängt för reparationer av ångpannor och ledningar.

Antalet baddagar har utgjort 297 och antalet serverade bad 92,869. Motsvarande siffror föregående år utgjorde 296 baddagar med 87,481 serverade bad. Medeltalet serverade bad pr dag har under året utgjort 312 mot 295 under år 1933. Antalet serverade bad har således ökat med 5,388 st.

I förestående antal bad ingå dels bad för simundervisningen 7,224 st., dels ock bad för arbetslösa 1,315 st. Simundervisningsbaden har nedgått med 759 st. och bad för arbetslösa med 1,012 st.

Specifikation å verksamheten i sin helhet framgår av följande

N:o 37.
Badhus-styrelsens årsberättelse för 1934.

Tabell med parallellsiffror för år 1933 utvisande antal serverade bad av olika slag vid badanstalten.

Badform	Antal serverade bad					
	Under år 1933			Under år 1934		
	Herrar	Damer	Summa	Herrar	Damer	Summa
I klass karbad	1,227	1,080	2,307	1,272	1,329	2,601
I „ karbad med massage .	162	288	450	123	221	344
I „ halvbad	3	8	11	—	15	15
II „ karbad	2,677	3,412	6,089	2,916	3,613	6,529
II „ karbad med massage .	510	510	1,020	485	449	934
II „ halvbad	20	24	44	34	37	71
I „ badstu	2,195	279	2,474	2,215	310	2,525
I „ badstu med borstning	1,872	82	1,954	1,876	79	1,955
I „ badstu med massage .	5	1	6	9	1	10
Simhall m. värmestuga (vinter)	4,176	2,106	6,282	4,171	2,032	6,203
D:o med värmestuga fredag och lördag	7,436	5,051	12,487	8,502	5,253	13,755
D:o med värmestuga för skolungdom	1,804	1,165	2,969	1,963	1,012	2,975
Elektriskt ljusbad	38	—	38	35	1	36
D:o med borstning	1	1	2	11	1	12
D:o med massage	38	3	41	70	10	80
Bågljus med dusch	88	15	103	110	46	156
D:o med halvbad	27	4	31	27	2	29
D:o med karbad	23	13	36	18	14	32
Kolsyrebad	12	—	12	21	—	21
Syrgasbad	—	5	5	—	—	—
Billighetsbadstu	20,039	8,151	28,190	22,473	8,395	30,868
D:o för arbetslösa	2,316	11	2,327	1,313	2	1,315
Simhall med värmestuga och solbad	4,265	2,526	6,791	5,654	3,375	9,029
Simsällskapet	880	69	949	905	72	977
Elementarskolan	2,043	872	2,915	2,509	1,402	3,911
Folkskolan	531	435	966	755	507	1,262
Från Flygkåren	999	—	999	—	—	—
Summa bad	53,387	26,111	79,498	57,467	28,178	85,645
Bad för simundervisningen ..	4,019	3,964	7,983	3,870	3,354	7,224
Summa bad	57,406	30,075	87,481	61,337	31,532	92,869
Hundbad			18			38

Beräknad inkomststat för år 1934 jämte verkliga inkomster:

N:o 37. *Badhus-styrelsens årsberättelse för 1934.*

Mot beräknad inkomst .... 68,000: —
har influtit i badavgifter och diverse andra poster 68,893: 26
således kronor 893: 26 utöver den beräknade inkomsten.

Beräknad utgiftsstat för år 1934 jämte verkliga utgifter:

	1934 års utgiftsstat	Verkliga utgifter
Löner, arvoden, pensioner och understöd	33,883: —	33,372: 57
Övriga utgifter:		
Bränsle	9,300: —	8,658: 42
Elektrisk belysning och kraftström	2,200: —	1,890: 27
Anskaffning och underhåll av inventarier	900: —	309: 01
Anskaffning och underhåll av linne	2,000: —	1,940: 39
Underhåll av fastigheten	6,000: —	4,304: 94
Underhåll av pannor och ledningar	3,500: —	2,516: 68
Tvätt, extra tvätthjälp	500: —	305: 54
Renhållning och städning	150: —	142: 34
Skriv- och trycksaker	600: —	531: 05
Telefon och samtal	250: —	221: —
Läkare- och sjukvård	100: —	237: 80
Brandförsäkringspremier	160: —	150: 73
Olycksfallsförsäkringspremier	170: —	146: 45
Förbrukningsartiklar	4,500: —	5,429: 49
Utskylder	1,500: —	468: —
Oförutsedda utgifter	287: —	709: 10
Kronor	66,000: —	61,333: 78

Då inkomsterna överstigit de beräknade och utgifterna betydligt understiger vad i 1934 års utgiftsstat anvisats, torde icke mycket vara att tillägga utöver förestående redogörelse. Dock får styrelsen anföra följande beträffande de utgiftsposter, som överskridits: ”Läkare och sjukvård” har överskridits med kronor 137: 80 i följd därav, att personalens sjukdagar under året uppgått till 170. ”Förbrukningsartiklar”, som med kronor 929: 49 överbelastar anslaget; överskridandet har sin orsak i den jämförelsevis stora ökningen av badfrekvensen. Överskridandet av anslaget till ”Oförutsedda utgifter” med kronor 422: 10 har uppkommit därigenom, att på detta anslag har lagts kostnaden för inköp av den automatiska slantvåg, som styrelsen enligt protokoll av den 9 maj 1934, § 5, beslutat inköpa. Vågen kostade kronor 637: —.

N:o 37. *Badhusstyrelsens årsberättelse för 1934.*

B. Kallbadhuset.

Kallbadhuset öppnades den 4 juni och stängdes den 31 augusti. Antal baddagar har utgjort 89.

De badandes antal har varit:

Betalande		5,724
Fribad för gossar	2,654	
Fribad för flickor	2,835	5,489
Summa personer		11,213

Under år 1933 voro de badande:

Betalande	6,562	„
Fribadare	6,166	12,728 personer

Minskning under året utgör 1,515 personer.

Inkomster:

	Beräknade	Verkliga
Badavgifter	1,200 : —	988 : 80
Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	100 : —	127 : 98
Summa kr.	1,300 : —	1,116 : 78

Utgifter:

	Beräknade	Verkliga
Avlöningar	1,000 : —	912 : —
Annonser och trycksaker	100 : —	34 : 20
Isväckning och diverse arbeten	2,000 : —	2,520 : 95
Brandförsäkringspremier	100 : —	61 : 03
Oförutsedda utgifter	100 : —	63 : 91
Summa Kr.	3,300 : —	3,592 : 09

Västerås den 27 mars 1935.

På Badhusstyrelsens vägnar:

THEOFIL ÖBERG.

/B. Falk.

N:o 38.

Drätselkammarens utlåtande ang. påbyggnad av gasklockan samt nya förbindelseledningar för gas.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 28 nästlidne mars hava stadsfullmäktige till drätselkammaren för utlåtande remitterat en framställning från vatten- och gasverksstyrelsen om anslag till påbyggnad av gasklockan vid gasverket samt till en del nya förbindelseledningar för gas.

Med återställande av framställningen får drätselkammaren såsom yttrande i ärendet anföra följande.

Vatten- och gasverksstyrelsen har anfört bärande skäl för behovet av de föreslagna utvidgningarne och därjämte övertygande påvisat, att det föreslagna sättet för erhållande av erforderligt gasklockeutrymme för närvarande och med hänsyn tagen till de närmaste årens väntade utveckling är det ur skilda synpunkter och särskilt ekonomiskt sett fördelaktigaste. Drätselkammaren får därför och då drätselkammaren därjämte delar vatten- och gasverksstyrelsens uppfattning, att ifrågavarande anslag bör gäldas av lånemedel, tillstyrka den gjorda framställningen och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för påbyggnad av gasklockan vid gasverket samt för anläggande av förbindelseledningar för gas dels mellan gasverket och Munkgatan, dels mellan Munkgatan — genom Fiskartorget och Övre Trädgårdsgatan — och Källgatan och dels i Stallhagsgatan anslå 108,000 kronor av lånemedel, samt att uppdraga åt drätselkammaren att underställa beslutet i vad det avser anslagets gällande genom lån, Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse med rätt för drätselkammaren att dessförinnan förskottera anslaget av tillgängliga medel.

Västerås den 4 april 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

N:o 38.

Ang. påbyggnad av gasklockan samt nya förbindelseledn. för gas.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I utredningen för uppförande av nytt gasverk i Västerås, Stadsfullmäktiges handlingar N:r 15 för år 1927, sid. 43 f.f., var den enskilda gasförbrukningen beräknad för de närmast kommande åren och angiven för vart fjärde år nämligen 1928, 32, 36 och 40. För 1936 var den beräknad till 1,550,000 och för 1940 till 1,890,000 kbm. Gasförbrukningen har emellertid redan för 1934 uppgått till 1,750,000 och är för 1935 beräknad till 1,870,000 eller ungefär samma mängd, som vid verkets anläggande beräknades för år 1940. Inberäknas även industri- och annan gas, har hela tillverkningen sedan nya gasverket år 1928 sattes i drift ökat från 1,360,000 kbm. nämnda år till 2,150,000 kbm. år 1934, motsvarande en ökning under 6 år av 790,000 kbm. eller 58 %. Med anledning av denna snabba ökning äro gasklockeutrymmena ej mera tillräckliga. Vid verket finnas 2 klockor, den ena för 3,000 kbm. och den andra, belägen å förrådstomten inne i staden, för 1,000 kbm. eller tillsammans 4,000 kbm. För rationell skötsel av driften bör klockutrymmet ej understiga cirka 70 % av högsta dygnsproduktionen, som nu uppgått till omkring 8,000 kbm. och som är i ständigt stigande. Då sålunda redan nu ett klockutrymme av 5,600 kbm. erfordras, är sålunda det nuvarande, 4,000 kbm., otillräckligt. Härtill kommer också, att utnyttjandet av den mindre klockan försvåras, emedan klockan är belägen inne i staden, varför inmatning av gas i densamma kan ske endast under tider, då ledningsnätet så medgiver.

Samtidigt som gasklockeutrymmet visat sig otillräckligt har gashuvudledningen till staden nått gränsen för sin kapacitet. Hittills har endast funnits en sådan ledning i sträckningen Gasverksvägen — Pilgatan — Karlsgatan — Munkgatan fram till gamla gasverkstomten. Med hänsyn till nuvarande stora momentanförbrukningar är ytterligare en huvudledning behövlig. Denna ledning skulle även medföra ökad säkerhet för gasens distribuering. Den nya ledningens sträckning är emellertid ej avsedd att följa den gamlas utan i stället dragas över Kungsängen. Anslutningen till det befintliga ledningsnätet är beroende av vilket system för gasens frammatning i huvudledningen, lågtrycks- eller högtrycks-, som kommer till användning, varom mera nedan. Vid lågtrycksystem framdrages ledningen till Lillån, längs denna till Södra Esplanaden samt vidare genom sistnämnda gata och Karlsgatan till Munkgatan, där anslutningen till ledningsnätet sker. Vid högtrycksystem framdrages ledningen över hamnområdet och via Hamngatan till turbinhuset, där tryckregulatorstation anordnas och förbindelse sker med ledningsnätet.

I samband med utredningarna för gasklocka och huvudledning har företagits en revidering av planen för gasledningsnätet i staden, varvid visat sig, att för bättre frammatning av gas till västra stadsdelarna erfordras nya förbindelseledningar på några ställen i ledningsnätet, nämligen mellan Munkgatan och Källgatan över Fiskartorget och i Övre Trädgårdsgatan samt i Stallhagsgatan å ett kortare stycke med början vid Hållgatan.

För här berörda anläggningar hava trenne alternativ utarbetats och kostnadsberäknats enligt följande.

Anläggningskostnader.

N:o 38. Ang. påbyggnad av gasklockan samt nya förbindelseledn. för gas.

Alt. I.

Förstoring av gasklockan vid gasverket genom s. k. teleskopering från 3,000 till 6,000 kbm :s rymd	50,000 : —
Anläggande av ny lågtryckshuvudledning av 350 mm. diameter i förut angiven sträckning mellan gasverket och Munkgatan	46,000 : —
Anordnande av förbindelseledningar av 150 mm. diameter i Fiskartorget, Övre Trädgårdsgatan och Stallhagsgatan	12,000 : —
Kronor	108,000 : —

Alt. II.

Uppförande av ny gasklocka vid gasverket vid sidan av den befintliga för en rymd av 5,000 kbm., som när så erfordras kan utökas till 10,000 kbm.	170,000 : —
Anläggande av ny lågtryckshuvudledning av 350 mm. diameter i förut angiven sträckning mellan gasverket och Munkgatan	46,000 : —
Anordnande av förbindelseledningar av 150 mm. diameter i Fiskartorget, Övre Trädgårdsgatan och Stallhagsgatan	12,000 : —
Kronor	228,000 : —

Alt. III.

Uppförande av högtrycksanläggning vid gasverket för komprimering av gasen, inkl. maskiner och 2 st. högtrycksbehållare, vardera med en rymd av 250 kbm. och för ett arbetstryck av 6 kg., sammanlagt motsvarande 3,000 kbm. vid normalt trycf	90,000 : —
Anläggande av högtrycksledning av 150 mm. diameter i förut angiven sträckning mellan gasverket och turbinhuset ..	48,000 : —
Anordnande av förbindelseledningar av 150 mm. diameter i Fiskartorget, Övre Trädgårdsgatan och Stallhagsgatan	12,000 : —
Kronor	150,000 : —

Årskostnader.

Alt. I.

Gasklocka, ränta och amortering (4½ % ränta och 25-årig amortering)	3,370 : —
Huvudlelningen, ränta och amortering (4½ % ränta och 30-årig amortering)	2,830 : —
Drift och underhåll	800 : —
Kronor	7,000 : —

Alt. II.

Gasklocka, ränta och amortering (4½ % ränta och 25-årig amortering)	11,460 : —
Huvudledningen, lika med alt. I	2,830 : —
Drift och underhåll	1,200 : —
Kronor	15,490 : —

N:o 38.

Ang. påbyggnad av gasklockan samt nya förbindelseledn. för gas.

Alt. III.

Kompressoranläggning, ränta och amortering (4½ % ränta och 15-årig amortering)	3,260 : —
Högtrycksbehållare, ränta och amortering (4½ % ränta och 25-årig amortering)	3,710 : —
Högtrycksledning, ränta och amortering (4½ % ränta och 20-årig amortering)	3,690 : —
Drift och underhåll	2,900 : —
Kronor	13,560 : —

Alternativ I kräver lägsta årskostnaden och är således ur ekonomisk synpunkt fördelaktigast. Förslagets genomförande erbjuder vissa svårigheter med avseende å driftens upprätthållande under den tid den större klockan måste ställas ur drift, under två månader delvis och under några dagar helt. För att under sagda tid gas skall kunna tillhandahållas även under den tid av dagen, då gasåtgången är störst, måste ugnsdriften forceras med utnyttjande av hela ugnsreserven under vidtagande av särskilda driftstekniska åtgärder.

Alternativ II är ur driftsynpunkt fördelaktigast, då genom detta fördelen med dubbla gasklockor av tillfredsställande storlekar erhålles.

Vad slutligen beträffar alternativ III, som avser anläggning för komprimering av gasen, erfordras i detta fall för 3,000 kbm. gas ett behållareutrymme av endast 500 kbm. vid 6 kg. tryck. I förslaget har räknats med 2 liggande behållare för 250 kbm. vardera. Anläggningen kan i mån av behov lätt utbyggas med ytterligare behållare. För gasens komprimering erfordras en särskild kompressoranläggning, avsedd att räcka för avsevärt större kapacitet än vad första utbyggnaden av behållare avser.

På grund av det höga trycket kan gasen frammatas till staden i ledning av mindre dimension, i detta fall 150 i stället för 350 mm. vid lågtryck. Turbinhuset vid Svartån är i detta alternativ tänkt som plats för tryckregulatorstation. En dylik högtrycksledning kan sedermera utsträckas till de punkter på ledningsnätet, där bättre tryck erfordras.

Först när gasverksdriften nått en viss omfattning, vilket beräknas inträffa om ett tiotal år, kan emellertid en högtrycksanläggning med fördel ekonomiskt utnyttjas. Om i en framtid en sådan anläggning skulle bliva nödvändig, har man dock under tiden fyllt behovet med en billigare anläggning, som då är till stor del betald på grund av lägre årskostnader. Utbyggnaden av lågtrycksanläggningen är behövlig och kan med fördel utnyttjas i kombination med eventuellt blivande högtrycksanläggning.

Av de här angivna alternativen vill styrelsen efter ingående övervägande förorda alternativ I.

Under åberopande av det här anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville av lånemedel anvisa 108,000 kr. till följande anläggningar:

1. påbyggnad (teleskopering) av gasklockan vid gasverket från nuvarande 3,000 till 6,000 kbm. rymd,

2. anläggande av en 350 mm. lågtrycksledning mellan gasverket och Munkgatan i sträckning över Kungsängen till Lillån, längs denna till Södra Esplanaden samt vidare genom denna gata och Karlsgatan till Munkgatan,

3. förbindelseledningar av 150 mm. diameter genom Fiskartorget och Övre Trädgårdsgatan mellan Munkgatan och Källgatan samt i Stallhagsgatan från Hållgatan till ledningens nuvarande ändpunkt.

N:o 38. *Ang. påbyggnad av gasklockan samt nya förbindelseledn. för gas.*

Västerås den 26 mars 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.
/Gerh. Geston.

N:o 39.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av inventarier för stadsingeniörskontoret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnanle av en av stadsingeniören Schiött upprättad sammanställning över kostnaderna för anskaffning av inventarier till stadsingeniörskontoret med dessa angivna till 1,416 kronor 12 öre utom fraktkostnader och under erinran om, att drätselkammaren i sitt yttrande till förslag till utgifts- och inkomststat för innevarande år förberedelsevis framhållit att efter framställning angående inventarieutrustning för stadsingeniörskontoret särskilt anslag därför borde anvisas hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta att för sådan utrustning enligt ovannämnda sammanställning anvisa förslagsvis 1,500 kronor att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 4 april 1935.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
/Ragnar Tenow.

N:o 40.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av en traktor för lantbruket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren, som här biläggas, har stadens lantegendomsnämnd på anförda skäl hemställt om anvisande av ett anslag å förslagsvis 6,000 kronor för inköp av en traktor, att användas vid lantbruksdriften, och får drätselkammaren, som blivit övertygad om behovet av denna anskaffning men som i avseende å medelsanskaffningen är av den meningen, att kostnaden för inköpet bör fördelas på flere exempelvis 5 år, hemställa, att stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa det begärda anslaget förslagsvis 6,000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och sedan återgäldas av inkomsterna av lantbruket under förslagsvis de 5 närmaste åren med 1/5 varje år.

Västerås den 4 april 1935.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Vid den utsträckta fröodlingen vid stadens lantbruk har det visat sig svårt att medhinna såväl höstsådden samt bärgning av vårsädes- och frögrödorna, varför behovet av ytterligare en traktor gjort sig starkt gällande, och skulle härigenom även vårbruket kunna bedrivas med större intensitet och skyndsamhet, vilket ju är av en mycket stor betydelse. Med anledning av det anförda anhåller lantegendomsnämnden härmed, att Drätselkammaren behagade föreslå Stadsfullmäktige att, för inköp av en traktor, få av innevarande års vinstmedel disponera förslagsvis 6,000: — kronor.

Västerås den 4 april 1935.

E. A. WESTHOLM.

/Tune Dahlström.

N:o 41.

Drätselkammarens skrivelse ang. fortsatt överbyggande av Persbobäcken såsom statskommunalt reservarbete.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Bland av stadsfullmäktige på förslag av drätselkammaren den 28 september 1933 beslutade åtgärder för bekämpande av då rådande arbetslöshet ingick bland annat utförande av överbyggnad med kulvert av Persbobäcken från Engelbrektsgatan och fram till Valsborg samt vidare norr ut mot Persbovägen. Detta arbete utfördes som statskommunalt reservarbete.

I anledning därav, att stadsfullmäktiges arbetslöshetskommitté i skrivelse till drätselkammaren den 28 november 1934 anhållit, att drätselkammaren ville till behandling upptaga frågan om åtgärder för utökande av de statskommunala reservarbetena i ändamål att nödhjälpsverksamhet efter den s. k. understödslinien skulle kunna undvikas, i vilket avseende kommittén såsom ett lämpligt dylikt arbete ifrågasatt fortsättning av kulverläggningen norr ut i Persbobäcken, har drätselkammaren närmare utrett detta uppslag.

Enligt här bilagd utredning har byggnadschefen Smitt beräknat kostnaden för detta arbete i sträckningen fram till Persbovägen omkring 200 meter till 18,000 kronor, varav fördelat å rena arbetskostnader 12,120 kronor och å transporter, materialier m. m. 5,880 kronor med 10 % ökning om arbetet bleve utfört vintertid.

Drätselkammaren har intet att erinra emot detta arbete, då det utgör fortsättning av redan utfört arbete.

I avseende å storleken av det bidrag av statsmedel, som för närvarande kan påräknas, utgår sådant med 30 % av arbetslönerna och av övriga kostnader med andel, som vid medgivande att få arbetet utfört som statskommunalt reservarbete kommer att bestämmas av statens arbetslöshetskommission.

Med överlämnande av handlingarne i ärendet hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga drätselkammaren att i samarbete med stadens arbetslöshetskommitté vidtaga alla erforderliga åtgärder för utförande av arbetet efter beräknad kostnad för detsamma av 18,000 kronor att utföras såsom statskommunalt reservarbete och av tillgängliga medel förskottera för arbetet erforderlig kostnad, med uppdrag tillika åt drätselkammaren att framdeles till stadsfullmäktige inkomma med förslag, på vad sätt stadens egen andel i denna kostnad slutligen skall gäldas.

Västerås den 4 april 1935.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 42.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av Solberga handelsträdgård till ny stadsträdgård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige vid behandling av frågan om åstadkommande av en ny stadsträdgård den 28 mars 1934 avslagit ett av drätselkammaren väckt förslag om sådan lösning av frågan, att staden skulle för ändamålet inköpa Solberga handelsträdgård, har frågan varit föremål för vidare utredning, dels genom planteringsnämnden och dels genom en för denna nämnd och drätselkammaren gemensam delegation.

Nämnda delegation har nu avlämnat sitt utlåtande i ärendet.

Med överlämnande därav samt övrig utredningsmaterial i frågan får drätselkammaren ånyo hänskjuta detta ärende till stadsfullmäktiges omprövning och därvid för egen del anföra följande.

Enligt vad den senast verkställda utredningen giver vid handen skulle vid avgörandet valet stå mellan två alternativ, det ena avseende nyanläggning å området Myggbo och det andra fortfarande inköp av Solberga handelsträdgård på icke så obetydligt gynsammare villkor än då denna fråga senast var föremål för stadsfullmäktiges behandling. Delegerade hava för sin del utan meningsskiljaktighet förordat det senare alternativet, vilket även omfattas av drätselkammarens flertal, varemot två av drätselkammarens ledamöter ansett det förra alternativet, nyanläggning vid Myggbo, vara att föredraga.

Vid en jämförelse av de båda alternativen i ekonomiskt hänseende torde icke mera än en mening kunna råda därom, att Solbergaalternativet är vida förmånligare. Mot en anläggningskostnad för Myggboalternativet å 100,000 kronor, som dock endast är beräknad och som vid utförandet mycket väl kan tänkas bliva otillräcklig, svarar för Solbergaalternativet en faktisk inköpssumma å 85,000 kronor. Från sistberörda belopp bör dessutom, för att jämförelsen skall bliva riktig, dragas dels värdet av ett bostadshus vid Solberga, vartill motsvarighet ej finnes i det andra förslaget, lågt räknat 15,000 kronor, och dels värdet av den mark vid Myggbo som, om Solbergaalternativet väljes, kan exploateras för byggnadsändamål, ett värde, som, i betraktande av att å området kan avstyckas ett 10-tal goda byggnadstomter, ej torde understiga 40,000 kronor. Efter dessa reduceringar svarar mot anläggningskostnaden i ena fallet å 100,000 kronor en kostnad i andra fallet å endast 30,000 kronor. Det må dock härvid icke förbises, att i det förra fallet erhålles en helt ny anläggning, medan det i det senare är fråga om en begagnad sådan. Kostnadsskillnaden är likväl så avsevärd, att nämnda nackdel många gånger motväges av den ekonomiska fördelen. Solbergaanläggningen är dessutom mycket väl underhållen och har under de senaste åren avsevärt förbättrats. I samband härmed vill också drätselkammaren uttryckligen betona, att drätselkammaren, då den nu ånyo förordar Solberga-

köpet, förutsätter, att planteringsnämnden låter sig nöja med anläggningarne och särskilt byggnaderna därstädes, sådana de äro och icke, utöver erforderligt underhåll, gör anspråk på anslag för om- eller tillbyggnader. Till ovan framhållna synpunkter, som tala för Solbergaalternativet, kommer det mycket tungt vägande skälet, att det är möjligt för planteringsnämnden att omedelbart vid tillträdet taga den i gång varande anläggningen i anspråk, så att det nu för stadsträdgård disponerade området vid Kopparbergsvägen redan i höst kan frigöras för byggnadsändamål, något som icke torde vara möjligt om Myggboalternativet väljes.

N:o 42. *Ang inköp av Solberga handelsträdgård till ny stadsträdgård.*

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för tillgodoseende av planteringsnämndens behov av ny stadsträdgård bemyndiga drätselkammaren att för stadens räkning inköpa Solberga handelsträdgård, omfattande stadsägorna 1535 och 1536 samt del av stadsägan 1537 enligt anbud av den 17 oktober 1934 och den 15 mars 1935 för en köpeskilling av 85,000 kronor och på de villkor i övrigt som drätselkammaren kan finna för staden antagliga samt

att för köpeskillingens gäldande anvisa 85,000 kronor, att utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Emot drätselkammarens beslut har reservation anförts av dess ledamöter Herrar Eklund och Hellström, vilka ansett att en närmare undersökning bort göras, huruvida icke den ifrågasatta anläggningen vid Myggbo kunnat komma till stånd efter ett mera inskränkt program och sålunda för lägre kostnad än enligt den nu föreliggande utredningen.

Västerås den 11 april 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

Till Drätselkammaren i Västerås.

På förekommen anledning får jag härmed vördsamt framhålla som min bestämda uppfattning, att några ny-, om- eller tillbyggnader av växthusen vid Solberga icke äro erforderliga för en lång tid framåt, därest denna trädgård skulle inköpas för stadens behov. Likaledes får jag intyga, att Solberga trädgård under en lång följd av år fyller de anspråk, man kan ställa på en stadsträdgård i Västerås.

Västerås den 15 april 1935.

Anders Follmer,
Stadsträdgårdsmästare.

N:o 42.

Ang. inköp av Solberga handelsträdgård till ny stadsträdgård.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Efter förslag av planteringsnämnden till drätselkammaren om en gemensam delegation för att utreda stadsträdgårdsfrågan har drätselkammaren med bifall härtill till delegerade för överläggning i denna fråga utsett herrar Sundström, Hellström och Widén. Planteringsnämnden utsåg för sin del herrar Pers, Billert och Sjögren. Vid ett sammanträde den 13 mars 1935, i vilket dock endast Herrar Pers, Widén och Billert deltogo, diskuterade delegerade de samtliga föreliggande förslagen till ny stadsträdgård.

Därvid förelåg ett den 17 oktober 1934 daterat erbjudanle från Solberga trädgårdsaktiebolag innehållande ett nytt anbud om försäljning av denna trädgård å 90,000 kronor.

Den 24 mars 1934 avslogo Stadsfullmäktige ett av planteringsnämnden och drätselkammaren tillstyrkt förslag om inköp av Solberga trädgård till samma belopp.

Sedan förutvarande behandling av detta ärende har ägaren av Solberga låtit ombygga ett av de äldre växthusen för en kostnad av c:a 3,000 kronor. Därjämte innebure det nya förslaget, att omkring 1,350 kvm. av förutvarande Eriksborgs trädgård sammanslås med Solberga. Efter ett pris av 5 kronor per kvm. skulle detta erbjudande innebära en ytterligare förbättring i jämförelse med förra förslaget med c:a 6,750 kronor. Avdrag har vidare skett för till staden upplåten gatumark om 522,5 kvm. (Eriksborgsgatan).

Delegerade beslöto till en början att till alla delar godkänna, vad planteringsnämnden i sin skrivelse till stadsfullmäktige den 5 mars 1934 anfört beträffande olämpligheten av att förlägga stadsträdgård till annan plats än Rosenhill. Emellertid hade under utredningens gång uppkommit förslag om att förlägga stadsträdgården till Myggbo gamla trädgård jämte området närmast intill och sydost om Korsängsskolan. Då detta område föreföll fördelaktigare för ändamålet än platsen vid Övre Rosenhill hade planteringsnämnden upprättat förslag till ny växthusanläggning avsedd att uppföras vid Myggbo. Kostnadsförslag, avgivet under anbudsansvar, infordrades även och slutar detta anbud vid en summa av kronor 62,000:—, häri dock icke inrymt kostnaderna för värmeledning, vatten- orh avloppsledning, elektrisk belysning samt utredningar och kontroll.

De senare kostnaderna belöpa enligt preliminära beräkningar till:

Enligt beräkningar från Vatten- och Gasverksstyrelsen för huvudledningar till	7,000:—
samt vidare för ledningar inom området	7,000:—
elektrisk belysning till c:a	1,200:—
värmeledningar c:a	6,500:—
hägnader m. m. c:a	3,000:—
dränering m. m. c:a	1,500:—
inredningar	4,000:—
diverse	3,300:—
eller sammanlagt kr.	33,500:—

Sedan delegerade tagit detta nybyggnadsförslag under ingående behandling hava delegerade kommit till den uppfattningen, att en nybyggnad av för stadens vidkommande erforderliga växthus jämte nödiga ekonomibyggnader icke skulle stanna under en kostnad av 100,000 kronor frånsett all tomtmark.

N:o 42. *Ang. inköp av Solberga handelsträdgård ttll ny stadsträdgård.*

Såsom enda två förslag förelågo sålunda:

I)	Nybyggnad vid Myggbo till en kostnad förutom markvärde till c:a	100,000: —
II)	Inköp av Solberga för c:a	90,000: —

Delegerade ansågo detta innebära så många fördelar för staden, att de icke kunde lämna detsamma obeaktat. Dock ansågo delegerade att ett ytterligare försök skulle göras för att om möjligt få köpesumman ännu lägre. Efter sammanträde med ägaren av Solberga har Solberga Trädgårdsaktiebolag i skrivelse av den 15 mars 1935, som här bifogas, erbjudit sig att sänka försäljningssumman till 85,000 kronor.

Ett uppnående av detta pris ansågo delegerade vara en förutsättning för att delegerade skulle tillstyrka Solbergaköpet framför nybyggnad vid Myggbo.

Sedan detta ernåtts anse delegerade att frågan om stadsträdgård blir löst på det billigaste sättet härigenom och få delegerade hemställa, att drätselkammaren ville besluta ingå till Stadsfullmäktige med förslag om inköp av Solberga trädgård för ett pris av 85,000 kronor.

Västerås den 3 april 1935.

För Delegerade:

Josef Widén. *E. Billert.*

Till Drätselkammaren i Västerås.

Den 15 februari 1934 träffades mellan undertecknad Elow Eriksson med godkännande av min hustru Maja Eriksson, å ena, samt Drätselkammaren å Västerås stads vägnar, å andra sidan, avtal om försäljning till staden av mina Elow Eriksson då tillhöriga fastigheter stadsägan n:r 1535 (Rosenhill) och stadsägan n:r 1536 (Eriksborg Litt. B) med därå befintliga byggnader i då befintligt skick för en köpeskilling av nittiotusen (90,000) kronor. Avtalet förföll emellertid genom stadsfullmäktiges avslag å köpet.

Undertecknat aktiebolag, som numera är ägare av sagda fastigheter samt jämväl av stadsägan n:r 1537 (Eriksborg Litt. A) får härmed göra staden följande erbjudande.

Bolaget överlåter till Västerås stad:

a) stadsägan n:r 1535 med nuvarande areal enligt stadens fastighetsbok av 3,147,4 kvadratmeter,

N:o 42. *Ang. inköp av Solberga handelsträdgård till ny stadsträdgård.*

b) stadsägan n:r 1536 med nuvarande areal enligt stadens fastighetsbok av 3,402,5 kvadratmeter (avdrag har därvid skett för till staden tidigare överlåten gatumark om 522,5 kvadratmeter (Eriksborgsgatan), samt

c) av stadsäga nn:r 1537, dels den del därav som åtgår till Gurksaltaregatan med en areal av c:a 315 kvadratmeter, dels ock den del av sagda stadsäga, som gränsar i norr till stadsägan n:r 1535, i öster till stadsägan n:r 1536, i söder till Eriksborgsgatan och i väster till föreslagna Gurksaltaregatan, innehållande detta område omkring 1,315 kvadratmeter.

Kartskiss bifogas.

Särskild överenskommelse angående byte av mark mellan staden och stadsägorna n:r 1535 och 1536, som erfordras efter Persbobäckens reglering, skall vid stadens förvärv av dessa stadsägor icke träffas.

Å stadsägorna n:ris 1535 och 1536 finnes uppförda bland annat ett bostadshus, ett garage, magasin samt 5 växthus med förbindningshus.

I köpet ingå samtliga byggnader å dessa stadsägor. Å den del av stadsägan n:r 1537, som skulle överlåtas till staden, finnas ej några åbyggnader.

Sedan föregående erbjudande gjordes, har ett av de större växthusen under innevarande års sommar ombyggts för en kostnad av mellan 3- och 4,000 kronor.

Detta erbjudande innefattar utöver tidigare erbjudandet omkring 1,350 kvadratmeter mark av stadsägan n:r 1537.

För den nu till överlåtande föreslagna marken med byggnader beräknas en köpeskilling i likhet med vad förut beräknades av nittiotusen (90,000) kronor.

Detta erbjudande är för undertecknat bolag bindande under förutsättning att beslut om godkännande av förvärvet i enlighet med erbjudandet av stadsfullmäktige i staden fattas före innevarande års utgång.

Västerås den 17 oktober 1934.

Solberga Trädgårds Akt.-Bol., Västerås,
Elow Eriksson.

Elow Erikssons egenhändiga firmateckning bevittnas:

E. Otto Wennerström. Victor Åsberg.

Till Herrar Delegerade för stadsträdgårdsfrågans ordnande i Västerås.

I skrivelse den 17 oktober 1934 till Drätselkammaren erbjöd undertecknat bolag överlåtelse till staden av viss mark tillhörande stadsägorna 1535, 1536 och 1537 i Västerås för en köpeskilling av nittiotusen (90,000) kronor. Efter förda underhandlingar får bolaget härmed, ehuru värdet å det erbjudna området med åbyggnader måste anses mer än fullt motsvara den tidigare föreslagna köpeskillingen dock förklara sig villigt, att nedsätta den-

samma med 5,000 kronor till åttiofemtusen (85,000) kronor, under förutsättning att beslutet om godkännande av förvärvet i enlighet med sistnämnda erbjudande av stadsfullmäktige i staden fattas före den 1 maj 1935.

Beträffande eventuell tillträdestid får särskilda underhandlingar därefter upptagas.

Västerås den 15 mars 1935.

För Solberga Trädgårdsaktiebolag:
Elow Eriksson.

N:o 43.

Drätselkammarens skrivelse ang. ny hamntaxa.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen härstädes har i skrivelse till stadsfullmäktige hemställt om antagande av ett till skrivelsen fogat av hamnstyrelsen efter ändrade grunder upprättat förslag till ny hamntaxa för staden att gälla från och med år 1936 och under hänvisning till att enligt detta förslag avgifterna i avsevärd omfattning bleve nedsatta, hemställt, att en av Herr Hedberg väckt motion om nedsättning av hamnavgifter för gods med förslagsvis så gott som över lag 50 % icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

Drätselkammaren, som fått tillfälle taga del av förslaget och som delar hamnstyrelsens uppfattning, att staden för understödjande av sjöfarten bör göra den uppoffring, som förslagets antagande till äventyrs kan medföra i form av minskade inkomster för hamnen hemställer, att stadsfullmäktige ville fatta beslut i ärendet i enlighet med hamnstyrelsens framställning.

Västerås den 11 april 1935.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen, som gått i författning om upprättande av förslag till ny hamntaxa att gälla fr. o. m. år 1936, varvid i gällande förordningar givna bestämmelser beaktats, får härmed till Stadsfullmäktige överlämna detta

N:o 43. *Ang. ny hamntaxa.*

förslag och därvid utöver det som anförts i bilagda underdåniga skrivelse anföra följande.

Under den nuvarande taxans giltighet sedan 1931 hava inkommit upprepade framställningar om provisorisk ändring av densamma. Under nedan angivna paragrafer i styrelsens protokoll äro dylika framställningar antecknade och här i korthet relaterade.

Förslagsställare:	Ärende:
1931.	
§ 28. Västerås—Torshälla Ångbåts Aktiebolag	Sänkning av avgiften för vin, spirituosa, tobak, motorcyklar och velocipeder.
§ 32. Hamnkaptenen m. fl.	Förslag till sänkning av taxa för vissa varuslag.
§ 35. Stockholms Transport och Bogserings A.-B.	Angående sänkning av hamntaxan för pråmar.
§ 61. Västerås—Torshälla Ångbåts A.-B.	Allmänna synpunkter m. m.
§§ 80, 81, 82, 83. Diverse firmor	Ang. fartygsavgifter.
§ 95. Västerås—Torshälla Ångbåts A.-B.	Sänkning av taxan för hel- och halvfabrikat av metall
§ 110. Hamnförbundet, komb. med skrivelser från Rederi A.-B. Svea	Allmänna synpunkter och hamnavgifter i allmänhet. Sänkning av hamnavgifterna för gods mellan inrikes hamnar.
§ 111. Västerås—Torshälla Ångbåts A.-B.	Allmänna synpunkter, omlastningsgods, allmän nedsättning av hamnavgifterna för varor, som avgå eller inkomma med de reguljära båtarna från Stockholm.

N:o 43.
Ang. ny hamntaxa.

Förslagsställare:	Ärende:
	1932.
§ 7. Västerås—Torshälla Ångbåts A.-B.	Allmänna påpekanden, hel- och halvfabrikat av metall.
§ 47. Västeråsspedition, Västerås—Torshälla, Mälaren—Göteborg.	Papper och kranhyror, allmänna påpekanden.
§ 53. Västeråsspedition	Kol samt kranavgifter.
§ 75. Rederi A.-B. Svea	Sänkning av socker och sirup av inhemsk tillverkning samt omlastningsgods fullständigt fritt.
	1933.
§ 4. Stockholms hamnstyrelse.	Sänkning av hamnavgiften för fartyg i inrikes reguljär fart. Inga hamnavgifter för inrikes avgående gods.
§ 30. G. Thorslund.	Skrivelse i anledning av föreliggande förslag till provisorisk hamntaxa.
§ 47. Stockholms Rederi A.-B. Svea	Ang. lättnader i nu gällande hamnavgiftsdebiteringar för vissa varuslag om omlastningsgods.
	1934.
§ 13. Västerås—Torshälla Ångbåts A.-B.	Ang. sänkning av hamnavgifterna.
§ 27. Simsonrederiet, Västerås—Torshälla Ångbåts A.-B.	Ang. sänkning av hamnavgifterna på bensin m. m.
§ 31. Stockholms Rederi A.-B. Svea	Ang. nedsättning av hamnavgifter för rederiets fartyg.
§ 33. Stockholms Rederi A.-B. Svea	Ang. sänkning av hamnavgifter för vissa varuslag.

N:o 43.
Ang. ny hamntaxa.

Förslagsställare:	Ärende:
	1934.
§ 56. A.-B. Förenad Speditions- och Rederiagenturen	Ang. sänkning av hamntaxan för halvfabrikat av koppar.
§ 74. Köpings hamnstyrelse	Ang. ändring av hamntaxan.
Den 2 november. Västerås—Torshälla Ångbåtsaktiebolag	Ang. provisorisk nedsättning av gällande hamnavgift för friska och torkade frukter.

Vidare hava Stadsfullmäktige genom beslut under § 22 i sitt vid sammanträde den 25 januari 1934 förda protokoll till hamnstyrelsen och drätselkammaren för utlåtande remitterat en av herr Hedberg såsom egen motion av honom upptagen framställning från Västerås—Torshälla Ångbåts-A.-B. om nedsättning av hamnavgifterna i Västerås. Denna motion innehöll framställning om provisorisk sänkning i huvudsak med 50 % av hamnavgifterna för gods som ankomme eller avsändes med inrikes fartyg i reguljär trafik.

Av det nu avgivna taxeförslaget torde framgå, att dessa framställningar i huvudsak och så vitt ett tillmötesgående kunnat inrymmas inom en för alla trafikanter gemensamt gällande hamntaxas ram, tillgodosetts.

Beträffande kranavgifter fastställas ju dessa av hamnstyrelsen, men har styrelsen härmed velat bringa till Stadsfullmäktiges kännedom, att de lättnader i dessa avgifter, som det varit styrelsen möjliga att göra med hänsyn till hamnens ekonomiska ställning blivit gjorda.

Under åberopande av det anförda får hamnstyrelsen sålunda hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta,

dels för sin del godkänna närlagda förslag till ny hamntaxa för åren 1936—1938 samt till Kungl. Maj:t ingiva detsamma med den motivering, vartill förslag här bifogas,

dels ock förklara att med hässyn till det avgivna förslaget den av herr Hedberg väckta motionen icke skall till någon vidare åtgärd föranleda.

Västerås den 5 april 1935.

För Hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Konungen.

N:o 43.
Ang. ny hamntaxa.

Stadsfullmäktige i Västerås få härmed jämlikt nådiga förordningen angående taxor å hamnavgifter den 31 december 1907 i underdånighet avgiva förslag till taxa å hamnavgifter i Västerås att gälla från och med år 1936 samt i anslutning därtill anföra följande.

Då Stadsfullmäktige den 24 april 1930 beslutade till Eders Kungl. Maj:t ingå med framställning om fastställande av ny hamntaxa att gälla från och med 1931 års ingång, framhöllo Stadsfullmäktige i sin underdåniga skrivelse bland annat, att tiden syntes Stadsfullmäktige vara inne att övergiva det taxesystem med grundtaxa jämte provisoriska tillägg, som tilllämpats under efterkrigsåren. Det förslag till taxa, som då upprättades med utgångspunkt från den förut gällande taxan av 1926 med tillagda tillläggsavgifter blev också av Eders Kungl. Maj:t fastställt.

Det förslag till taxa, som Stadsfullmäktige nu i underdånighet underställa Eders Kungl. Maj:ts prövning är beträffande varuavgifterna upprättat efter andra grunder än tidigare taxa, i det en särskild avgiftstariff upprättats för utrikes ankommande och avgående varor samt två olika tariffer för inrikes ankommande och avgående. Efter denna mera allmänna orientering om det nya taxeförslaget få Stadsfullmäktige vidare i underdånighet anföra följande.

Under den nuvarande taxans giltighetstid hava rederier och speditionsfirmor upprepade gånger påpekat den inrikes sjöfartsnäringens betryckta läge i följd av de allmänt kända stora förändringarna inom transportväsendet och sålunda hemställt, att hamnmyndigheterna genom sänkta taxor ville giva sjöfarten det stöd den behövde.

Det torde i detta hänseende stå klart för var och en, att alla de som äro intresserade för sjöfartens uppsving, måste vidkännas sina andelar i de ekonomiska uppoffringar, som från samtliga håll måste göras.

När stadsfullmäktige nu taga det steget att föreslå Eders Kungl. Maj:t att fastställa en varutaxa, vars avgifter så avsevärt understiga den nuvarande, är det också härigenom, som staden gör sin ekonomiska uppoffring till sjöfartens fromma, då icke ens de mest optimistiska beräkningar kunna giva stöd för en uppfattning, att en ökad omsättning skulle giva staden den ersättning i hamnuppbörd, som de sänkta taxorna komma att medföra.

Beträffande taxeförslaget är i övrigt att märka följande.

Under *A fartyg I. Allm. bestämmelser* föreslås en enhetlig fartygsavgift för fartyg om mindre än 10 ton nettodräktighet och att sålunda den tidigare högre utrikestaxan skulle bortfalla.

I *mom. 2 av särskilda fartygsbestämmelser* hava Stadsfullmäktige vidtagit en för den reguljära trafiken ej oväsentlig förbättring i det att av normalfartygsavgiften ej skall betalas mer än 50 %, mot att den nuvarande taxan enligt olika grunder upptager avgifter uppgående till 75 och 60 procent av normalavgiften.

Mom. 3 innehåller en ny bestämmelse om reducering av avgifter, införd för att underlätta att fartyg med s. k. dellaster skola kunna utan särskilt ekonomiskt besvär anlöpa hamnen.

N:o 43.
Ang. ny hamntaxa.

Mom. 4, som i dess nuvarande form ej finnes i taxan, är tillkommen för att ett fartyg skall utan ny avgift kunna under ett dygn företaga flera resor, exempelvis lustresor och badresor under söndagar.

Mom. 5 är en ny bestämmelse om erläggande av avgift vid tullklarering, som återfinnes i ett flertal andra taxor.

Mom. 6 är samma bestämmelse som tidigare i mom 4.

I *mom. 7* har intagits skärpta och av erfarenheten härstädes påkallade bestämmelser om avgifters erläggande för utnyttjande av kajutrymme för idkande av köpenskap från fartyg.

I sitt förslag till den nuvarande taxan hemställde Stadsfullmäktige att under III: 5 skulle inflyta bestämmelse om att fartyg som tillhörde *ägare* eller innehavare av inom hamnområdet belägen till staden ej hörande strand etc. skulle vara befriad från fartygsavgift. Stadsfullmäktige motiverade sitt förslag med följande uttalande: "Bestämmelsen i punkt III:5 under rubriken Från hamnavgift för fartyg äro befriade har i förslaget givits en formulering, som både vad ordalagen beträffar och i anseende till innehållet överensstämmer med motsvarande bestämmelse i Kungl. brevet om utvidgning av Västerås hamnområde den 6 november 1925. Den förändring i förhållande till nuvarande taxebestämmelse, som härigenom föreslagits, har ansetts påkallad av följande skäl. Tonnageavgiften erlägges av vederbörande rederi, ej av den lossade eller lastade varans ägare. Fartyg, vilka icke gå in till kaj utan lossa eller lasta å fritt vatten i hamnområdet, äro ej befriade från hamnavgift. Det är en av förhållandena på intet sätt påkallad inkonsekvens, om fartyget blott därför, att det lossar eller lastar vid enskild kaj inom hamnområdet skulle vara befriat från tonnageavgift. Annat blir dock förhållandet med en enskild kajägares *egna* fartyg, för vilket fall också Kungl. brevet om hamnområdet uttryckligen stipulerar avgiftsfrihet. Här berörda angelägenhet har praktisk betydelse för närvarande endast med avseende å trafiken vid Kungl. Vattenfallsstyrelsens enskilda kajanläggning, med avseende å vilken förhållandena mellan staden och Vattenfallsstyrelsen även är ordnad genom en bestämmelse i det köpeavtal, varigenom Vattenfallsstyrlsen från staden förvärvade den mark, varå dess kajanäggning utförts. Enligt denna bestämmelse varav avskrift bifogas, har Vattenfallsstyrelsen betingat sig befrielse från hamnavgift för gods, som transporteras över kajen, varemot tonnageavgiften, såsom för Vattenfallsstyrelsen ovidkommande, ej berörts i avtalet."

Detta förslag vann emellertid ej Eders Kungl. Maj:ts bifall. Stadsfullmäktige anse fortfarande, att behörig hänsyn icke tagits till omnämnda avtal. I det nya förslaget har hela bestämmelsen uteslutits. I stället har dock under mom. 8 III intagits bestämmelse om att för fartyg, som endast passerar stadens hamnområde på genomfart till eller från kajer eller bryggor i enskild ägo, skall erläggas endast 50 % av fartygsavgifterna under förutsättning, att lossning respektive lastning sker för dens enskilda behov, som äger eller innehar stranden, kajen eller bryggan.

Emot införandet av denna bestämmelse i Västerås hamntaxa torde näppeligen några bärande skäl kunna förebringas och få Stadsfullmäktige i samband härmed erinra om att Eders Kungl. Maj:t fastställt *enbart för*

passerandet av Stockholms och Västerviks hamnområden följande bestämmelser:

N:o 43. *Ang. ny hamntaxa.*

"*Stockholm.*

II. 7 för fartyg, som endast passerar hamnområdet utan att därinom avlämna eller mottaga passagerare eller gods erlägges i ett för allt hälften av den här ovan under avd. I stadgade avgift för ankomst.

Västervik.

II. för fartyg, som endast passerar stadens hamnområde på genomfart till eller från plats vid Gamlebyviken utanför nämnda område samt till eller från Grantorpsviken, erlägges likaledes av de i avd. A I angivna avgifterna endast 50 procent."

Beträffande avd. III befrielse från fartygsavgift torde därom icke vara annat att anföra, än att en ny bestämmelse under mom. 5 intagits, i avsikt att skaffa vissa lättnader för fraktsökare, varmed i detta fall närmast avses pråmfartyg.

Stadsfullmäktige hava här ovan redan angivit, att taxeförslaget beträffande varuavgifter upplagts efter för staden nya grunder, som emellertid icke torde vara Eders Kungl. Maj:t obekanta beträffande andra hamntaxor.

Vid taxeförslagets uppgörande hava Stadsfullmäktige beträffande avgifter för varor som ankomma eller avgå till utrikes ort funnit, att denna trafik väl kan bära varuavgifter, som i allmänhet uppgå till de nuvarande. I förslaget har dock s. k. toppar borttagits. Varutaxan för utrikes ankommande och avgående gods har sålunda upprättats i nära överensstämmelse med den nu gällande taxan.

Beträffande taxan för inrikes ankommande gods hava Stadsfullmäktige utgått ifrån, att denna taxa icke skulle upptaga högre avgift pr 100 kg. än 20 öre. Endast i något enstaka fall förekommer högre avgift. Då man vid utarbetandet utgått ifrån att begränsa samtliga varuavgifter till en bestämd maximiavgift och ej företaga en procentuell sänkning av varje speciellt varuslag, är det för Stadsfullmäktige omöjligt att angiva ett visst procenttal för den föreslagna sänkningen. Emellertid giva vissa överslagsberäkningar vid handen, att föreslagna taxesänkningen får en icke obetydlig inkomstminskning som omedelbar följd. Även om ifrån trafikanthåll ytterligare sänkningar skulle påyrkas, torde kommunens eller det allmännas intresse icke få skjutas så åt sidan, att synnerligen allvarliga kommunala ekonomiska konsekvenser därav kunna uppstå.

Den lättnad, som Stadsfullmäktige genom de föreslagna låga taxor för ankommande inrikesgods sökt bereda den inrikes sjöfarten återspeglar sig än tydligare i de ytterligt låga taxor, som föreslås för avgående inrikesgods. Dessa taxor understiga i många fall de ankommande taxorna med 30—50 % och denna starka sänkning i förhållande till nuvarande taxan har sin förklaring däri — förutom vad ovan sagts — att staden härigenom vill söka stimulera den avgående godstrafiken över hamnen, som, tidigare ej obetydlig, för närvarande tenderar till att alltmer försvinna.

N:o 43. *Ang. ny hamntaxa.*

Den nu föreslagna taxan innefattar så genomgripande förändringar, att Stadsfullmäktige anse en tidsrymd av fem år för lång för dess fastställande, utan vore det av synnerligen stort värde för staden att efter en varaktighet av taxan under tre år få tillfälle att företaga de eventuella jämkningar däri, som under tiden visat sig vara av behovet påkallade.

Under hänvisning till det anförda, hemställa Stadsfullmäktige i Västerås i underdånighet, det täcktes Eders Kungl. Maj:t för tiden 1 januari 1936—31 december 1938 i nåder fastställa bilagda förslag till taxa å hamnavgifter i Västerås.

Förslag till

TAXA Å HAMNAVGIFTER I VÄSTERÅS.

att gälla från och med den 1 januari 1936 tillsvidare intill utgången av år 1938.

A. *FÖR FARTYG (Båtar, Pråmar).*

I.

Allmänna bestämmelser.

Hamnavgift erlägges varje gång både vid ankommande och avgående:

för fartyg av 10 tons nettodräktighet eller därutöver:

då det ankommer omedelbart från eller avgår omedelbart till *utrikes ort*
(oavsett om in- eller utklarering äger rum å annan svensk ort)

för varje ton .... 15 öre

då det ankommer omedelbart från eller avgår omedelbart till *inrikes ort*

för varje ton .... 10 öre

för *fartyg om mindre än 10 tons nettodräktighet:*

för styck .... 50 öre

II.

Särskilda bestämmelser.

1. Brutet tal av ton räknas icke.
2. För fartyg som gör regelbundna resor mellan hamnen och viss annan ort efter en på förhand kungjord och hamnförvaltningen delgiven plan

(turlista) eller som i sådant fartygs ställe insättes i dylik reguljär fart, erlägges av de i avdelning A. I. angivna avgifterna endast 50 %. N:o 43. Ang. ny hamtaxa.

3. För fartyg, med undantag för passagerarefartyg, som i hamnen lastar resp. lossar gods vars sammanlagda tontal i resp. fall icke överstiger en tredjedel av fartygets avgiftspliktiga tontal, och som ej erhåller nedsättning i hamnavgifterna på annan grund, erlägges endast 75 % av de i avdelning A. I. angivna avgifterna, skolande vid beräkning av det lossade eller lastade godsets tontal en nettoregisterton anses motsvara en viktton brutto för gods, som i fartygs handlingar upptages i vikt, och 1 kbm. för annat gods.

4. För fartyg, som under loppet av ett dygn mer än en gång anlöper hamnen, erlägges avgift endast en gång för ankommande och en gång för avgående om dygnet.

5. För fartyg som anlöper hamnen uteslutande för tullklarering, erlägges endast 50 % av de avgifter, som jämlikt avdelning I. härovan skolat för fartyg utgå.

6. För fartyg, som kvarligger i hamnen utöver 60 dygn, utgår för varje därefter påbörjad period av 30 dygn avgift med 30 % av den hamnavgift som i allmänhet skall erläggas för fartygs ankommande till hamnen från inrikes ort.

7. För fartyg, å vilket idkas handel eller som användes till magasin, upplag eller expedition, och som kvarligger vid hamninrättningen tillhörig kaj eller brygga över 10 dygn erlägges, för utom avgift för ankommande och avgående enligt avdelning A. I., för varje därefter påbörjad period av 20 dygn, som fartyget kvarligger i hamnen, 5 öre pr netto reg. ton, dock minst 10: — kr. för varje påbörjad period.

8. För fartyg, som endast passerar stadens hamnområde på genomfart till eller från kajer eller bryggor i enskild ägo, erlägges endast 50 % av de i avd. I. angivna avgifterna under förutsättning att lossning resp. lastning sker för dens enskilda behov, som äger eller innehar stranden, kajen eller bryggan.

III.

Från hamnavgift för fartyg äro befriade.

1. båtar (farkoster), av tre tons nettodräktighet och därunder:
2. fartyg som tillhör kronan eller främmande nations örlogsflotta;
3. följande fartyg då de icke begagnas till att mot avgift föra passagerare eller varor, nämligen:

   a) fartyg som tillhör svenskt eller utländskt privilegierat segelsällskap;

N:o 43.
Ang. ny hamntaxa

b) fartyg, som genom inredning eller utrustning visas vara avsett till dykeri- och bärgningsföretag;
c) bogseringsfartyg vid färd för införande till eller utförande från hamnen av annat fartyg eller vid färd omedelbart efter införandet eller utförandet;
d) fartyg vid prov och besiktningsresa;

4. fartyg, som tillföljd av storm, sjöskada eller eljest för trängande behov anlöper hamnen eller efter utgåendet från hamnen för motvind eller på grund av annat dylikt hinder dit återvänder, innan den tillämnade resan fullbordats, under förutsättning att fartyget icke där lossar andra varor än skeppsförnödenheter för fartygets behov, såsom proviant och bränsle ej heller avlämnar eller mottager passagerare.
5. fartyg, som anlöper hamnen A./ för order, som fraktsökare eller B./ endast för reparation, under villkor att fartyget ej i hamnen tullklareras, att det avgår under oförändrade förhållanden i avseende på lasten samt att uppehållet i hamnen icke överstiger i de under A./ angivna fallen 6 dygn och under B./ angivna fallen 20 dygn.

B. *FÖR VAROR.*

I. *Allmänna bestämmelser.*

Hamnavgift erlägges för varor, som i hamnen lossas eller lastas samt därvid föras över hamninrättningen tillhörig kaj eller brygga.

Alla avgifter beräknas efter bruttovikt.	Kvantitet för beräkn.		Utgift i öre för		
			Utrikes		Inrikes
			ank.	avg.	ank. avg.
Aceton	100	kg.	15	12	6
Ackumulatorer	100	„	20	15	10
Aluminiumoxidlera	100	„	3	3	3
Alun	100	„	15	12	6
Ammoniak	100	„	20	12	6
Ammunition (utom hagel)	100	„	35	25	15
Ansjovis i burk	100	„	20	15	10
Ansjovis i lös vikt	100	„	15	12	6
Antimon	100	„	10	9	7
Apoteksvaror ej spec.	100	„	35	25	15
Apparater och instrument, andra slag	100	„	30	20	10
Asbest	100	„	20	15	10
Asbestcementplattor	100	„	10	8	5
Asfalt	100	„	7	7	5
Aska av metaller	100	„	7	7	5
Automobiler	100	„	35	25	15
Automobildelar	100	„	30	20	15

N:o 48. *Ang. ny hamntaxa.*

	Kvantitet för beräkn.		Avgift i öre för Utrikes ank.	Utrikes avg.	Inrikes ank.	Inrikes avg.
Alla avgifter beräknas efter bruttovikt.						
Avfall ej spec.	100	kg.	15		12	6
Babbits	100	„	10		9	7
Badkaminer	100	„	30		20	10
Badkar av porslin	100	„	20		15	10
Badkar, emaljerade	100	„	10		9	5
Bakelit	100	„	30		20	10
Bakpulver	100	„	20		15	10
Bark: kork, oarbetad	100	„	20		15	10
annan	100	„	5		5	5
Bast	100	„	15		10	6
Beck	100	„	15		10	6
Ben: oarbetat	100	„	3		3	3
arbetat, ej benmjöl	100	„	15		15	10
Benmjöl, ej foderbenmjöl	100	„	3		3	3
Betong, alla slag	100	„	7		5	5
Bentyl	100	„	25		20	15
Bensin, se oljor.						
Bicarbonat	100	„	15		12	6
Billets, se Metaller.						
Bindgarn	100	„	20		15	10
Bleckslagarearbeten	100	„	20		15	10
Blommor och växter: naturliga	100	„	20		15	10
konstgjorda .	100	„	30		20	10
Blomsterlök	100	„	15		12	6
Bly, se metaller.						
Blyerts	100	„	15		12	6
Blår	100	„	15		12	6
Bläck	100	„	30		20	10
Bokbinderiarbeten	100	„	30		20	10
Bomull och bomullstrassel	100	„	15		12	6
Borax	100	„	20		15	10
Borst, se hår, andra slag.						
Borstbinderiarbeten	100	„	30		20	10
Briketter av stenkol, brunkol etc. ..	1,000	„	35		25	20
torv	1,000	„	35		25	20
Brännvin, se spritvaror.						
Bröd	100	„	15		12	6
Buteljer, se glas.						
Båtar: rodd-	1	st.	100		100	100
kanoter	1	„	100		50	30
segel- eller motor-	1	„	250		200	100
Böcker	100	kg.	30		20	10

N:o 43.
Ang. ny hamntaxa.

Alla avgifter beräknas efter bruttovikt.

	Kvantitet för beräkn.		Avgift i öre för Utrikes ank.	Utrikes avg.	Inrikes ank.	Inrikes avg.
Bönor: bruna	100	kg.	7	7	7	
andra slag, se spannmål, omalen.						
Carbolineum	100	„	7	7	5	
Celluloid	100	„	30	20	10	
Cement	100	„	5	5	3	
Cementarbeten	100	„	7	7	5	
Chamott, se lervaror.						
Choklad	100	„	30	20	10	
Compoboard	100	„	15	12	6	
Cosmetika	100	„	35	20	10	
Dammbindningsmedel	100	„	7	7	5	
Desinfektionsmedel (Flit, Noxin m. fl.)	100	„	20	15	10	
Djur levande: hästar	1	st.	70	50	50	
nötkreatur	1	„	35	30	30	
får och kalvar	1	„	15	12	10	
svin	1	„	15	12	10	
fåglar	1	„	2	2	2	
andra	1	„	15	12	10	
Dolomit	100	kg.	2	2	2	
Drev och drevmat	100	„	15	12	6	
Duk och järntråd	100	„	10	9	7	
Ebonit	100	„	30	20	10	
Elektriskt material, alla slag	100	„	15	12	6	
Elektroder: kol-	100	„	9	9	5	
andra slag	100	„	15	12	6	
Element: värme	100	„	15	12	6	
galvaniska	100	„	30	20	10	
Emballagevirke	100	„	3	3	3	
Eternitskiffer	100	„	10	8	5	
Extrakter: likörer m. m.	100	„	35	25	15	
Fajans	100	„	25	20	10	
Fanér och plywood	100	„	15	12	6	
Fernissa	100	„	30	20	10	
Fiber	100	„	30	20	10	
Fikon, se frukter.						
Filler	100	„	5	5	5	
Fisk, alla slag	100	„	7	7	5	
Fiskredskap, alla slag	100	„	30	20	10	
Fjäder och dun	100	„	35	20	15	
Flott, se talg.						
Flugfångare	100	„	30	20	10	
Flusspat	100	„	2	2	2	

N:o 43. *Ang. ny hamntaxa.*

	Kvantitet för beräkn.		Avgift i öre för Utrikes ank.	Utrikes avg.	Inrikes ank.	Inrikes avg.
Alla avgifter beräknas efter bruttovikt.						
Flygmaskiner och delar därtill	100	kg.	30		20	15
Flyttsaker: bättre	100	„	35		20	15
sämre	100	„	15		12	6
Fläsk, se kött.						
Foderhavremjöl	100	„	5		4	4
Foderbenmjöl	100	„	5		5	5
Foderfosfat	100	„	5		5	5
Foderkakor, soja-, linfrömjöl	100	„	6		5	5
Fordon: barnvagnar	1	st.	10		10	5
velocipeder	1	„	25		15	10
motorvelocipeder med eller utan sidovagn	1	„	100		75	50
järnvägs- och spårvägsvagnar, se järnvägsmaterial, andra med motor, se automobiler och flygmaskiner, andra utan motor: finare	100	„	150		100	75
simplare och arbets-	100	„	70		50	50
Formalin	100	kg.	20		15	10
Formsvärta	100	„	3		3	3
Fosfor	100	„	15		10	6
Fotogén, se oljor.						
Fotogenkök	100	„	30		20	10
Frukter, alla slag	100	„	20		15	10
Fruktsalt	100	„	30		20	10
Frö, alla slag	100	„	15		12	6
Fåglar: levande, se djur.						
Fältspat	100	„	2		2	2
Färger och färgningsämnen: -extrakter, rödfärg, zinkvitt, bresilja, mönja, kimrök, spackelfärg och ockra, färgträ	100	„	7		7	7
färgstoffer, målarfärger, andra slag	100	„	15		12	6
anilinfärger	100	„	20		15	10
Färgträ, se Färger.						
Galanterivaror	100	„	35		20	15
Galoscher	100	„	30		20	10
Garn: ull-, linne-, hamp-, bomulls-, jute- och skördegarn ..	100	„	15		12	6
andra slag	100	„	20		15	10
Garvningsämnen, vegetabiliska, garvsyra samt garvextrakt	100	„	25		15	10

N:o 43.
Ang. ny hamntaxa.

Alla avgifter beräknas efter bruttovikt.	Kvantitet för beräkn.		Avgift i öre för Utrikes ank. avg.	Inrikes ank.	avg.
Gasackumulatorer, fyllda eller tomma	100	kg.	10	10	5
Gasbetong	100	„	5	5	5
Gasreningsmassa	100	„	3	3	3
Gasreningsmassa, förbrukad	100	„	2	2	2
Gevär, se skjutvapen.					
Gips- och gipsarbeten	100	„	7	7	5
Gjutsand	100	„	1	1	1
Glas: buteljer, flaskor, bunkar o. dyl.	100	„	15	12	6
fönster- och spegelglas	100	„	15	12	6
andra slag	100	„	20	15	10
Glassand	100	„	1	1	1
Glasskärv och krossglas	100	„	5	5	5
Glaubersalt (natriumsulfat)	100	„	7	7	5
Glimmer	100	„	20	15	10
Glycerin	100	„	15	12	6
Glykos	100	„	20	15	10
Glödlampor	100	„	20	15	10
Golvmassa	100	„	7	7	7
Grafit	100	„	15	12	6
Gravvårdar: järn-	100	„	7	7	5
sten-, finhuggna eller slipade	100	„	30	20	10
råa eller grovhuggna	100	„	5	5	5
Gryn: spannmål-, potatis- och sago-	100	„	7	7	7
andra slag	100	„	15	12	9
Grädde, även kondenserad-	100	„	10	9	5
Gräs, tränsat eller upprispat, ävensom andra tagelsurrogat	100	„	15	10	6
Grönsaker, se frukter.					
Gröpe	100	„	5	4	4
Guldsmedsarbeten, ej silverarbeten	10	„	100	25	25
Gummi och guttaperka, se kautschuk.					
Gummikopal	100	„	15	12	6
Guvelit	100	„	10	10	5
Gödningsämnen: kalk	100	„	3	3	3
superfosfat och karbidkväve	100	„	5	5	5
tomasfosfat och tomasslagg	100	„	5	4	4
andra slag, såsom kaligödn., norgesalpeter, chilesalpeter, ammoniumsulfat	100	„	5	5	5

N:r 43.
Ang. ny hamntaxa.

Alla avgifter beräknas efter bruttovikt.

	Kvantitet för beräkn.		Avgift i öre för Utrikes ank.	Utrikes avg.	Inrikes ank. och avg.
Hagel	100	kg.	20	15	10
Halm	100	„	2	2	2
Hampa	100	„	15	12	6
Harts	100	„	15	12	6
Hattar	100	„	30	20	15
Hjorthornssalt	100	„	20	15	10
Honung	100	„	30	20	10
Horn: oarbetat eller raspat	100	„	3	3	3
arbetat	100	„	30	20	10
Hudar och skinn, ej hänförliga till pälsverk:					
oberedda	100	„	15	12	6
beredda	100	„	35	20	10
pälsverk: oberedda	100	„	30	20	10
beredda	100	„	35	20	15
Humle	100	„	20	15	10
Hummer i burkar, se konserver.					
Husgerådsartiklar: emaljerade	100	„	10	9	5
andra, se möbler och flyttsaker.					
Hår: tagel	100	„	30	20	10
andra slag	100	„	20	15	10
Häftstift	100	„	20	15	10
Hö	100	„	5	5	5
Instrument: musik-: flyglar, ackordion, piano, tafflar	100	„	35	20	15
andra slag	100	„	30	20	10
kirurgiska och fysikaliska	100	„	30	20	10
andra slag (apparater)	100	„	30	20	10
Is	100	„	2	2	2
Isolatorer av porslin	100	„	25	20	15
Isoleringsmassa	100	„	10	8	5
Isoleringsmaterial	100	„	20	15	10
Isoleringsrör	100	„	20	15	10
Isskåp, kylskåp	100	„	30	20	15
Ister, se talg.					
Jordvax	100	„	15	12	6
Jute	100	„	15	12	6
Järn, se metaller.					
Järnvägs- och spårvägsmaterial:					
utom skenor	100	„	15	12	6
skenor	100	„	7	7	7

N:o 43.
Ang. ny hamntaxa.

Alla avgifter beräknas efter bruttovikt.

	Kvantitet för beräkn.		Avgift i öre för Utrikes ank.	avg.	Inrikes ank.	avg.
Jäst	100	kg.	20	15	10	
Kabelmassa	100	„	10	8	5	
Kabeltrummor	100	„	10	8	5	
Kaffe	100	„	20	15	10	
Kainit	100	„	5	5	5	
Kakao	100	„	30	20	10	
Kakel, se lervaror:						
Kali och natron, kaustik, även kali- och natronlut	100	„	15	10	6	
Kalk, alla slag	100	„	3	3	3	
Kalkstensmjöl	100	„	3	3	3	
Kamfer, ren-	100	„	30	20	10	
Kaminer, ej badkaminer	100	„	10	9	7	
Kanel	100	„	30	20	10	
Karameller och konfekt	100	„	30	20	10	
Karbid	100	„	25	20	10	
Karbidkväve (kalkkväve)	100	„	5	5	5	
Karbolsyra	100	„	7	7	5	
Karborundum	100	„	15	12	6	
Kautschuk: oarbetad	100	„	20	15	10	
avfall och förslitna kautschukvaror	100	„	10	8	5	
arbetad	100	„	30	20	10	
Kemisk tekniska preparat, ej spec.	100	„	30	20	10	
Kitt	100	„	7	7	5	
Kisbränder (purple ore), se slagg:						
Kli, alla slag	100	„	5	4	4	
Kisel	100	„	3	3	3	
Klarmedel	100	„	20	15	10	
Klebsand	100	„	3	3	3	
Klister	100	„	15	12	6	
Klorextrakt	100	„	7	7	5	
Klorkalcium	100	„	7	7	5	
Klorkalium	100	„	3	3	3	
Klorkalk	100	„	7	7	5	
Klormagnesium	100	„	7	7	5	
Kläder och klädespersedlar	100	„	30	20	10	
Kokiller	100	„	7	7	5	
Kokos	100	„	30	20	10	
Koks	1,000	„	40	40	40	
	10	hl.	20	20	20	

N:o 43. *Ang. ny hamntaxa.*

Alla avgifter beräknas efter bruttovikt.

	Kvantitet för beräkn.		Avgift i öre för Utrikes ank.	Utrikes avg.	Inrikes ank.	Inrikes avg.
Kol: stenkol	1,000	kg.	25	25	25
	10	hl.	20	20	20
träkol	10	„	7	7	7
Kolborstar till motorer, halvfabrikat	100	kg.	9	9	5
Kolonialvaror	100	„	30	20	10
Konserver, ej spec.	100	„	20	15	10
Konstull (schoddy och mungo)	100	„	15	12	6
Koppar, se metaller.					
Korgmakarearbeten	100	„	30	20	10
Kork, arbetad, alla slag	100	„	30	20	10
Korkbark, se Bark.					
Korkstensplattor	100	„	30	20	10
Korta varor, ej spec.	100	„	30	20	10
Kreatur, se djur.					
Kreosot och kreosol	100	„	7	7	5
Krita, alla slag	100	„	7	7	5
Krollsplint, se gräs.					
Krukmakarearbeten, se lervaror.					
Krut och andra sprängämnen	100	„	35	25	15
Kryddor, ej spec.	100	„	30	20	10
Kräftdjur (hummer, räkor, kräftor m. m.)	100	„	20	15	10
Kullager	100	„	20	15	10
Kuvert	100	„	30	20	10
Kvarnstenar	100	„	5	5	5
Kupolugnsmassa	100	„	1	1	1
Kvarts	100	„	1	1	1
Kvicksilver	100	„	30	20	10
Käx	100	„	25	20	10
Kött och fläsk: färskt eller saltat	100	„	15	12	6
rökt	100	„	15	12	6
Köttmjöl	100	„	5	5	5
Lack	100	„	30	20	10
Leksaker	100	„	30	20	10
Lera, eldfast och annan	100	„	4	3	3
Lervaror: eldfast, ävensom fasadtegel, trottoarsten och silicategel	100	„	4	3	3
mur-, tak- m. m., oglacerade	100	„	3	2	2
golv-, väggplattor (tiles)	100	„	8	8	5
rör, brunnar m. m., glacerade	100	„	7	7	5
kakel och krukmakaregods ej spec.	100	„	15	12	6
hushållsporslin och fajans	100	„	25	20	10

N:o 43.
Ang. ny hamntaxa.

	Kvantitet för beräkn.		Avgift i öre för Utrikes ank.	Utrikes avg.	Inrikes ank.	Inrikes avg.
Alla avgifter beräknas efter bruttovikt.						
Lim, alla slag	100	kg.	15	12	6	
Lin	100	„	15	12	6	
Linoleummattor	100	„	20	15	10	
Linor, järn och stål (wire)	100	„	10	9	5	
Ljus, alla slag	100	„	20	15	10	
Lump	100	„	10	9	5	
Lutpulver	100	„	20	15	10	
Lådämnen	100	„	15	12	6	
Läder, se hudar, beredda.						
Läder och skinnarbeten:						
sadelmakare- och skomakarearbeten	100	„	35	20	10	
andra slag	100	„	35	20	10	
Lädercement	100	„	25	20	10	
Läskedrycker	100	„	30	20	10	
Lättbentyl	100	„	25	20	15	
Lök, alla slag	100	„	15	12	6	
Majs och majsmjöl	100	„	5	4	4	
Makaroner	100	„	10	9	5	
Makulatur	100	„	10	9	5	
Malm och slig: järn	1,000	„	5	5	5	
andra slag	1,000	„	15	15	15	
Malt	100	„	5	4	4	
Maltdrycker: på fat	100	kg.	30	15	10	
på andra kärl	100	„	30	20	10	
Maltkaffe	100	„	20	15	10	
Mandel	100	„	30	20	10	
Manufaktur, se vävnader.						
Margarin	100	„	20	15	10	
Marmor: arbetad	100	„	30	20	10	
oarbetad, block eller skivor	100	„	10	9	5	
Maskiner: symaskiner	1	st.	25	15	10	
redskap och verktyg	100	kg.	15	12	7	
Maskingods	100	„	15	10	7	
Maskin- och vagnssmörja	100	„	15	12	6	
Masonit	100	„	15	12	6	
Mattor, ej linoleum	100	„	30	20	10	
Matvaror, ej spec.	100	„	30	20	10	
Medicin	100	„	35	25	15	
Melass	100	„	6	5	5	
Melassfodermjöl	100	„	6	5	5	
Metaller: järn och stål:						
skrot	1,000	„	20	20	20	

N:o 43. *Ang. ny hamntaxa.*

Alla avgifter beräknas efter bruttovikt.

	Kvantitet för beräkn.		Avgift i öre för Utrikes ank. avg.	Inrikes ank.	avg.
tackjärn, kisel-, spegel-, mangangöten, smältstycken, råstänger, billets, ämnen av götmetall ..	1,000	kg.	25	25	25
smitt eller valsat, plåtar, rundjärn, balkar, plåtklovar, valstråd samt annat varmvalsat eller smitt järn och stål, stångjärnsavhugg	1,000	„	40	40	40
gjutgods, grövre	1,000	„	50	50	50
rör valsade eller gjutna, tråd, dragen, smidesstäd, bleckplåt, manufaktursmide och spik, gjotgods, finare	1,000	„	70	70	70
andra icke särskilt nämnda arbeten av järn och stål	100	„	10	9	7
andra oädla metaller:					
koppar, bly, zink, tenn, aluminium samt legeringar därav:					
oarbetade	100	„	9	8	7
skrot	100	„	7	6	6
arbetade: plåtar, band, stänger, rör, duk, tråd, linor och kärl ..	100	„	20	15	10
andra slag, se guldsmedsarbeten.					
ädla metaller: oarbetade samt skrot	10	„	15	15	15
guldsmedsarbeten:					
guld	10	„	100	25	25
silver, nysilver, tenn	100	„	100	25	20
Metylalkohol (träsprit), se spritvaror.					
Mikanit	100	„	30	20	10
Mineralvatten	100	„	30	20	10
Mjöl	100	„	8	7	7
Mjölk, ävensom kondenserad och torrmjölk	100	„	10	9	5
Motoralkohol, se spritvaror.					
Möbler: nya, bättre, polerade och bonade	100	„	35	20	15
enklare	100	„	25	15	10
Natriumfosfat	100	„	5	5	5
Natron	100	„	15	12	10
Natronhydrat	100	„	15	12	10
Nöthårsfilt	100	„	20	15	10

N:o 43.
Ang. ny hamntaxa.

Alla avgifter beräknas efter bruttovikt.	Kvantitet för beräkn.		Avgift i öre för Utrikes ank.	Utrikes avg.	Inrikes ank.	Inrikes avg.
Nötter	100	kg.	20	15	10	
Oljekakor	100	„	6	5	5	
Oljor: alla slag utom bensin, bentyl och brännolja	100	„	15	12	6	
bensin och bentyl	100	„	25	20	15	
brännoljor, ej motorfotogen	100	„	10	9	5	
Ost	100	„	20	15	10	
Ostlöpe och ostlöpeextrakt	100	„	30	20	10	
Packningar av gummi och läder	100	„	30	20	10	
Papp, alla slag	100	„	10	9	5	
Papp-, pappers- och pappersmassearbeten, utom påsar	100	„	30	20	10	
Papper, alla slag	100	„	10	10	5	
Pappersmassa: våt	100	„	3	2	2	
torr	100	„	4	3	3	
Paraffin	100	„	15	12	6	
Paraplyer	100	„	30	20	10	
Parfymer	100	„	35	25	15	
Parkettstav	100	„	20	15	10	
Patronhylsor utan tändhatt	100	„	30	20	10	
Pelusker	100	„	5	4	4	
Piassava	100	„	20	15	10	
Polermedel för industrien	100	„	20	15	10	
Polermedel, andra slag	100	„	30	20	10	
Porslin: badkar, tvättställ, klosetter	100	„	20	15	10	
hushålls-, se lervaror.						
Potatis	100	„	4	3	3	
Potatismjöl	100	„	8	7	7	
Pottaska	100	„	20	15	10	
Presspan	100	„	10	9	5	
Pudrett	100	„	4	3	3	
Påsar av papper	100	„	15	12	6	
Pälsverk, se hudar.						
Raffel	100	„	10	8	6	
Redskap, se maskiner.						
Repslagarearbeten	100	„	20	15	10	
Resgods (sänt som fraktgods)	100	„	15	12	10	
Ris, oskalat eller paddy	100	„	7	5	5	
Rismjöl	100	„	8	7	7	
Risrot	100	„	20	15	10	
Rotfrukter, ej spec.	100	„	4	3	3	

N:o 43. *Ang. ny hamntaxa.*

Alla avgifter beräknas efter bruttovikt.

	Kvantitet för beräkn.		Avgift i öre för Utrikes ank.	Utrikes avg. Inrikes ank.	Inrikes avg.
Rotting	100	kg.	30	20	10
Råglas	100	„	15	12	6
Sadelmakarearbeten	100	„	35	20	10
Saffran	100	„	35	25	15
Saft: på fat	100	„	30	20	10
på andra kärl	100	„	30	20	10
Salpeter	100	„	7	7	5
Salt: oraffinerat	100	„	3	3	3
raffinerat	100	„	4	4	4
Saltgurkor	100	„	20	15	10
Salt-, svavel-, salpetersyra, se syror.					
Sand och grus	1,000	„	7	7	5
gjutsand och glassand	100	„	1	1	1
Sand och smärgelpapper, se papper.					
Schellack	100	„	30	20	10
Schoddy, se Konstull.					
Serponit	100	„	10	10	6
Silke och sidenvaror	100	„	50	30	20
Sill, se fisk					
Silver och nysilverarbeten, alla slag	100	„	100	25	20
Sirap	100	„	10	9	5
Sjukvårdsartiklar	100	„	30	20	10
Skiffer och skiffermjöl	100	„	4	3	3
Skjutvapen	100	„	35	25	15
Skodon, ej hänförliga till läderarbeten	100	„	35	20	10
Skokräm	100	„	30	20	10
Skursten	100	„	15	12	6
Slagg och annat mineraliskt avfall, till gödningsämnen ej hänförligt	100	„	2	2	2
Slaggtegel	100	„	2	2	2
Slipskivor	100	„	15	12	6
Slöjdvaror, ej spec.	100	„	20	15	10
Smältdeglar av gjutgods	100	„	7	7	5
Smärgel	100	„	15	12	6
Smör	100	„	20	15	10
Snickararbeten, se trävaror.					
Snus	100	„	35	20	15
Snäckskal	100	„	7	6	5
Snörmakararbeten	100	„	35	20	15
Socker	100	„	15	12	6
Sockerschnitzel	100	„	5	4	4
Soda, alla slag	100	„	8	7	5

N:o 43.
Ang. ny hamntaxa.

Alla avgifter beräknas efter bruttovikt.

	Kvantitet för beräkn.		Avgift i öre för Utrikes ank.	Utrikes avg.	Inrikes ank.	Inrikes avg.
Spannmål, ej ris: omalen, malt, kli, majs	100	kg.	5	4	4	
malen, mjöl, potatismjöl	100	„	8	7	7	
Specerier, ej specificerade	100	„	35	20	10	
Spisar	100	„	10	9	7	
Spritvaror: brännvin och sprit på fat:						
motorsprit	100	„	25	20	15	
denaturerade	100	„	25	20	15	
andra slag	100	„	35	20	15	
andra kärl	100	„	35	20	15	
arrak, konjak, punsch och rom, alla slag	100	„	35	20	15	
trä-, sulfat- och sulfitsprit på fat	100	„	25	20	15	
Sprängämnen, se krut.						
Spårvägsmaterial, se järnvägsmaterial.						
Späck, se talg.						
Stallgödsel, se gödningsämnen.						
Stearin	100	„	15	12	6	
Steatit	100	„	25	20	10	
Sten: oarbetad	1	kbm.	10	10	10	
gatsten, kalkstensplattor, oarbetade	100	kg.	3	3	3	
slip-, byggnads- och kvarnstenar	100	„	5	5	5	
andra slag, arbetad	100	„	30	20	10	
Stenmjöl	100	„	1	1	1	
Strumpstolsarbeten	100	„	30	20	10	
Stubintråd	100	„	30	20	10	
Stål, se metaller.						
Stängseltråd	100	„	10	9	7	
Stärkelse	100	„	20	15	10	
Sulfat- och sulfitlut samt extrakter	100	„	15	12	6	
Superfosfat	100	„	5	5	5	
Svamp, sug- eller tvättsvamp	100	„	30	20	10	
Svarvararbeten, se trävaror.						
Svarvspån	100	„	3	3	3	
Svavel	100	„	3	3	3	
Svavelkis	100	„	3	3	3	
Svavelsyra, se syror.						
Svavelsyrad ammoniak	100	„	5	5	5	
Sviskon, se frukter.						
Sylter, se konserver.						

N:o 43. *Ang. ny hamntaxa.*

	Kvantitet för beräkn.	Avgift i öre för Utrikes ank. avg.	Inrikes ank.	avg.
Alla avgifter beräknas efter bruttovikt.				
Syror: salt-, svavel-, salpeter-	100 kg.	15	12	6
andra slag	100 „	30	20	10
Sågspån	100 „	10	7	5
Såpa	100 „	15	10	6
Såppulver	100 „	20	15	10
Säckar: nya	100 „	20	15	10
begagnade	100 „	10	7	5
Sängkläder	100 „	20	15	10
Tagel	100 „	30	20	10
Takskiffer	100 „	4	3	3
Talg och ister, späck, tran och flott ..	100 „	15	12	6
Talk	100 „	15	10	5
Tapeter	100 „	30	20	10
Tarmar	100 „	20	15	10
Te	100 „	35	20	10
Tegel, se lervaror.				
Tenn, se metaller.				
Terpentin	100 „	20	15	10
Tjära	100 „	8	7	5
Tobak: oarbetad: blad och stjälkar ..	100 „	25	15	10
arbetad: cigarrer, cigarrcigarretter, cigarretter och röktobak	100 „	35	25	15
andra slag, snus	100 „	35	20	15
Tomkärl och tomlådor	100 „	7	7	5
Torv, torvmull och torvströ	100 „	4	3	3
Traktorer	100 „	20	15	10
Tran, se Talg.				
Trassel	100 „	15	12	6
Tråd, ej spec., se garn.				
Trämassa, se pappersmassa.				
Trämjöl	100 „	10	7	5
Träsprit, se spritvaror.				
Träull	100 „	4	3	3
Trävaror: av furu eller gran:				
timmer och mastträ, spiror, bjälkar, sparrar och annat därmed jämförligt större virke	1 kbm. fast mått	10	10	8
plankor, battens, bräder samt annat därmed jämförligt virke,	„	10	10	8
gruvstolpar och syllar samt annat därmed jämförligt mindre virke	„	8	8	8

N:o 43.
Ang. ny hamntaxa.

Alla avgifter beräknas efter bruttovikt.

	Kvantitet för beräkn.	Avgift i öre för Utrikes ank.	Utrikes avg.	Inrikes ank.	Inrikes avg.
	1 kbm.				
av asp	fast mått	10	10	8	
pappersved	„	8	8	8	
av andra inhemska lövträd, ej ved	„	12	10	8	
av utländska trädslag	100 kg.	25	15	10	
ved till bränsle	1 kbm. löst mått	8	8	8	
tunnbinderiarbeten	100 kg.	20	15	10	
träspån, plywood, takspån	100 „	15	12	6	
svarvar och snickararbeten, ej möbler	100 „	20	15	10	
andra slag	1 kbm.	25	20	15	
Tvål	100 kg.	20	15	10	
Tvättpulver	100 „	20	15	10	
Tågvirke	100 „	20	15	10	
Tändstickor	100 „	30	20	10	
Ull: otvättad	100 „	20	15	10	
tvättad	100 „	30	20	10	
Ur, alla slag, ävensom urdelar	100 „	25	20	10	
Vadd	100 „	15	12	6	
Vagnar och åkdon, se fordon.					
Vagnssmörja	100 „	15	12	6	
Valsar: smidda el. gjutna, väg. över	1,000 „	5	5	5	
smidda el. gjutna, väg. under	1,000 „	10	9	7	
Vanilj	100 „	30	20	10	
Varnish	100 „	15	12	6	
Vaselin, alla slag	100 „	20	15	10	
Vattenglas	100 „	20	15	10	
Vax	100 „	20	15	10	
Verktyg, se maskiner.					
Vicker	100 „	5	4	4	
Vin: på fat	100 „	35	20	15	
på buteljer	100 „	35	20	15	
Vindruvor, se frukter.					
Vinsten	100 „	25	20	10	
Vitriol, järn-	100 „	7	7	5	
Vägbeläggningsämnen, bitumuls m. m.	100 „	7	7	5	
Värmepannor	100 „	10	9	7	
Vävnader, manufaktur, ej silke, siden och jute	100 „	25	20	10	
Växter	100 „	20	15	10	

Zink, se metaller.

N:o 43. *Ang. ny hamntaxa.*

	Kvantitet för beräkn.		Avgift i öre för Utrikes ank.	Utrikes avg.	Inrikes ank.	Inrikes avg.
Alla avgifter beräknas efter bruttovikt.						
Zinkaska, se aska av metaller.						
Ägg	100	kg.	20	15	10	
Ättika	100	„	15	12	6	
Öl, se maltdrycker.						
Ölkulör	100	„	25	20	10	
Varor, ej specificerade	100	„	35	20	15	
	1	hl.	15	12	6	

Anm. Vara, som icke finnes i varuförteckningen upptagen, skall i avseende å hamnavgift behandlas lika med det varuslag, varmed den är till art och värde närmast jämförlig. Först då sådan jämförelse ej kan göras, må varan hänföras till ”Varor härovan icke specificerade”.

II.

Särskilda bestämmelser.

1. Vid avgiftsberäkning uppkommet brutet tal av öre uteslutes.
2. Minsta avgift för en varupost är 5 öre.
3. För varor, som enligt skriftligt intyg av vederbörande fartygsbefäl eller lastemottagare här omlastas från ett fartyg till ett annat och därvid föres över stadens kaj eller brygga, erlägges, där omlastningen sker inom 15 dagar, hamnavgift endast vid ankomsten.
4. För varor, som lossas eller lastas i hamnen utan att därvid föras över hamninrättningen tillhörig kaj eller brygga, erlägges halv avgift, dock med här nedan under rubriken ”Från hamnavgift för varor äro befriade: 5. omförmält undantag.
5. Varor, som angivas till tullnederlag och för vilka vid uppläggningen hamnavgift erlägges, äro, då de vid förtullning, överflyttning till annat tullnederlag eller för reexport åter utföras, från ny sådan avgift fria.
6. Varor, som angivas till transitupplag äro vid uppläggningen befriade från hamnavgift men däremot underkastade hamnavgift vid förtullning eller överflyttning på tullnederlag eller reexport eller överflyttning till annat transitupplag.
7. Hamnavgift för stenkol och koks skall beräknas efter ton om 1,000 kg. oavsett om lasten angivits i annan vikt.

III.

Från hamnavgift för varor äro befriade.

1. försvarsverket tillhöriga varor ävensom de övriga kronans varor, som

N:o 43
Ang. ny hamntaxa.

icke äro avsedda att användas vid bedrivande av industriell eller därmed jämförlig verksamhet;
2. postförsändelser;
3. passagerares reseffekter;
4. varor, som lossas från sådant fartyg, varom förmäles i 4. och 5 B. härovan under rubriken "Från hamnavgift för fartyg äro befriade", och åter utföras med samma fartyg;
5. varor, som utföras från eller införas till annan än staden tillhörig strand, kaj eller brygga, då införseln dit eller utförseln därifrån sker för dens enskilda behov, som äger eller innehar berörda kaj, strand eller brygga.

N:o 44.

Drätselkammarens skrivelse ang. understöd från Torngrenska fonden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan änkefru Olga Olausson i skrivelse till drätselkammaren med åberopande av, att hennes år 1913 avlidne man stationsskrivaren Arthur Olausson varit syskonbarn till bankkassören J. V. Torngren och av att hennes ställning i ekonomiskt hänseende vore bekymmersam anhållit, att ur den av Torngren till staden enligt testamente skänkta fonden kallad Torngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka, som av drätselkammaren förvaltas, utfå ett månatligt understöd å 100 kronor, får drätselkammaren nu med överlämnande av framställningen i ärendet anföra följande.

I framställningen omförmälda Märta Vilhelmina Olausson, liksom änkefru Olaussons man, syskonbarn till donator Torngren, avled i början av detta år, närmare angivet den 7 februari.

Utom henne i testamentet anslaget årligt livräntebelopp å 600 kronor åtnjöt hon enligt i vederbörlig ordning fattade beslut av fondens räntemedel årligen dels efter sedan modern Sofia Vilhelmina Olausson avlidit det legat, som i livstiden till henne utgått å 600 kronor, dels ock i dyrtidstillägg å dessa båda belopp 250 kronor eller tillhopa årligen 1,450 kr.

Tillgångarna i fonden utgjorde vid senaste årsskiftet 431,019 kronor. Inkomsterna utgörande räntor och utgifterna under år 1934 uppgingo till respektive 18,509 kronor och 12 öre och 16,450 kronor med en kapitalökning i fonden från föregående årsskifte av i runt tal omkring 2,000 kronor.

Fondens ställning är alltså sådan att det begärda understödet kan utgå av räntemedel och utan anlitande av fondens kapitaltillgång.

Drätselkammaren har kännedom om att sedan Märta Vilhelmina Olaus-

sons legat från och med innevarande månads ingång bortfallit sökandens ställning i ekonomiskt hänseende är svår.

Med hänsyn därtill och till att bestämmelserna i testamentet bära vittnesbörd om testators omsorg om sina närmaste släktingars utkomstmöjligheter och att det därför icke kan vara stridande mot testators vilja, att understöd lämnas i här förevarande fall, har drätselkammaren såsom det förvaltande organet för fonden velat tillmötesgå den gjorda framställningen, dock med behovet ånyo prövat för varje år. Med det tillägg att drätselkammaren med denna framställning avser en förklaring att från stadsfullmäktiges sida hinder icke möter mot ett beslut av drätselkammaren, att av fondens medel lämna fru Olausson ett månatligt understöd från 1 april och tillsvidare under innevarande år å 100 kronor, hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta avgiva en dylik förklaring.

N:o 44. *Ang. understöd från Torngrenska fonden.*

Västerås den 4 april 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

[Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

I testamente den 10 april 1896 förordnade bankkassören J. W. Torngren i Västerås, att av hans efterlämnade förmögenhet skulle bildas en fond att under namn av ”Torngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka” förvaltas av Västerås ”kommunalstyrelse”. Att testator med detta sitt förordnande ingalunda avsett att ensidigt tillgodose nämnda ändamål framgår av det förhållandet, att han i sitt testamente även tillsett, att de av hans släktingar, som — efter som förhållandena då gestaltade sig — kunde beräknas vara i behov därav, tillförsäkrats vissa årliga belopp.

Att även Drätselkammaren i egenskap av förvaltare av fonden i största möjliga utsträckning visat sig behjärta denna testators tanke framgår därav, att, sedan änkefru Sofia Wilhelmina Olauson år 1904 avlidit, hennes dotter Märta Wilhelmina Olauson tillerkänts jämväl modern förut tillkommande årliga belopp och under senare år även åtnjutit dyrtidstillägg, till följd varav dottern berättigats att årligen lyfta sammanlagt c:a 1,500 kronor.

Undertecknad, änka sedan 1913 efter stationsskrivaren Arthur Olauson, — även han ett syskonbarn till testator — har allt sedan min svärmoder Sofia Wilhelmina Olausons senaste levnadsår sammanbott med såväl henne som min mans syster Märta Wilhelmina, varigenom det gemensamma hushållet tillgodoförts nämnda understöd. Som jag förutom en årlig livränta om 140 kr. i pension efter min framlidne make endast uppbär kr. 297:75 pr kvartal, och som jag ännu har oförsörjda barn att draga försorg om, står jag nu inför den dystra utsikten, att, sedan det bidrag, som genom min svägerska regelbundet kommit det gemensamma hushållet tillgodo, och som va-

N:o 44. *Ang. Torngrenska fonden.*

rit en grundbetingelse för dettas sammanhållande och bestånd, nu efter hennes bortgång ej längre kan påräknas, min och de minas utkomst synes försatt i allvarlig fara, varför jag härmed vördsamt anhåller, att Drätselkammaren ur ovannämnda fond ville bevilja mig ett månatligt understöd om 100 kronor.

Även om jag givetvis är medveten om, att jag och de mina icke ha några som helst rättsanspråk på ett dylikt bidrag, vågar jag emellertid hysa den förhoppningen, att Drätselkammaren skall bevilja denna min begäran — så mycket mer som jag är förvissad om, att detta ock varit i överensstämmelse med testators vilja, därest han kunnat förutse de ekonomiska svårigheter, som skulle komma att drabba mig och min familj.

Västerås den 16 mars 1935.

Olga Olauson,

Adr. Stora gatan 53.

N:o 45.

Drätselkammarens skrivelse ang. till- och ombyggnader för restauranten å Elba.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås hotellaktiebolag, som innehar restauranten å Elba, har hos drätselkammaren anhållit, att åtgärder måtte vidtagas för beredande av bättre bostadsförhållanden för den under sommarsäsongen å Elba stationerade hotellpersonalen samt till allmänhetens bekvämlighet av ökade tamburutrymmen i restaurantbyggnaden.

Då drätselkammaren funnit de begärda åtgärderna vara av behovet påkallade, får drätselkammaren nu förelägga stadsfullmäktige förslag till uppförande av en mindre byggnad med sovrum för personalen förlagd bakom restauranten samt till utökning av tamburutrymmet genom att till det nuvarande lägga den förbindelse, som nu finnes emellan köksavdelningen och den inbyggda serveringslokalen samt anordnande i en tillbyggnad av en ny förbindelsegång mellan dessa restaurantavdelningar, i vilken tillbyggnad samtidigt skulle beredas ökat utrymme för disk. Förslaget är upprättat i samförstånd med hotelledningen.

Kostnaden för byggnadsarbetena är av byggnadschefen Smitt beräknad till 7,000 kronor, varav å bostadsbyggnaden för personalen 4,500 kronor.

Drätselkammaren förutsätter att bolaget för denna byggnad betalar en årlig hyra å 350 kronor motsvarande c:a 8 % av kostnaden.

Med överlämnande av byggnadsritningar hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta för utförande av byggnadsarbetena anvisa ett anslag å förslagsvis 7,000 kronor, att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov. **N:o 44.** ***Ang. till- och ombyggnader för restauranten å Elba.***

Västerås den 11 april 1935.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

N:o 46.

Drätselkammarens skrivelse ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Pistolgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna en framställning av vatten- och gasverksstyrelsen angående utdragning av ledningar för vatten avlopp och gas i Pistolgatan och därvid såsom eget yttrande i ärendet hemställa, att stadsfullmäktige ville bifalla framställningen och för ändamålet anvisa det begärda anslaget 3,400 kronor, att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 11 april 1935.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till vatten- och gasverksstyrelsen har framställning gjorts om utdragning av ledningar för vatten, avlopp och gas i Pistolgatan mellan ledningarnas nuvarande ändpunkt och Djuphamnsvägen. Anläggningskostnaden är beräknad till 5,500 kr., enskilda bidraget bliver 2,100 och stadens andel sålunda 3,400 kronor. Då anläggningen med nu tecknad anslutning bliver ekonomiskt bärande för staden, hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

N:o 46.
Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Pistolgatan.

att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa 3,400 kr. för anläggande av ledningar för vatten, avlopp och gas i Pistolgatan mellan ledningarnas nuvarande ändpunkt och Djuphamnsvägen.

Västerås den 10 april 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

| Gerh. Geston.

N:o 47.

Drätselkammarens skrivelse ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Gjutaregatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I framställning som här bilägges har vatten- och gasverksstyrelsen hemställt om anvisande av ett anslag å 2,100 kronor ur tekniska verkens amorteringsfond för anläggning av vatten, avlopps- och gasledningar i övre delen av Gjutaregatan och får drätselkammaren såsom yttrande i ärendet tillstyrka bifall till framställningen.

Västerås den 11 april 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till vatten- och gasverksstyrelsen har ingivits framställning om utdragning av ledningar för vatten, avlopp och gas i övre delen av Gjutargatan. Anläggningskostnaden är beräknad till 5,200 kr., enskilda bidraget bliver 3,100 och stadens andel alltså 2,100 kr. Då anläggningen bliver för staden ekonomiskt bärande, hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa 2,100 kronor för anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Gjutargatans övre del.

Västerås den 10 april 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

| Gerh. Geston.

N:o 48.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av en del tomter vid Ragvalds backe.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Omedelbart väster om Gästgivarevägen och söder om landsvägen till Köping äger staden ett tomtområde stadsägan n:r 173, som i areal innehåller omkring 1,570 kvadratmeter och efter uppdelning i två stadsägor är lämpligt för bebyggelse.

För samma ändamål kan upplåtas staden tillhöriga västra och södra sidorna av den s. k. Ragvaldsbacke mot respektive Gästgivarevägen och Stohagsvägen. Enligt redan uppgjort förslag till styckningsplan skulle sju tomter, varav fyra stycken helt i stadens ägo, utläggas mot Gästgivarevägen och två stycken tomter mot Stohagsvägen.

I avseende å bebyggelsen av de utmed Ragvaldsbacke belägna områdena har drätselkammaren för avsikt att vid försäljningen — och i ändamål att Ragvaldsbackes karaktär av naturpark icke skall äventyras — föreskriva en låg bebyggelse, varjämte enligt förslaget erforderlig förbindelse mellan backen och Stohagsvägen skulle bli anordnad.

I anledning därav att köpare till tomter inom dessa områden redan finnas anmälda, får drätselkammaren med överlämnande av förslaget till styckningsplan för sistnämnda område hemställa, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna för staden antagliga försälja tomter inom ifrågavarande områden.

Västerås den 11 april 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 49.

Drätselkammarens skrivelse ang. muddring m. fl. arbeten i gamla hamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren har hamnstyrelsen med anmälan att genom av staden under senaste tiden vidtagna åtgärder i gamla hamnen möjligheten att kunna anvisa båtplatser för båtägare blivit starkt kringskuren samt att vissa delar av hamnområdet uppgrundats, anhållit, att frågan om uppmuddring av dessa hamnområdesdelar i samband varmed nya båtplatser skulle kunna åvägabringas måtte upptagas till behandling. Hamnstyrelsen har i sin skrivelse beräknat kostnaderna för dessa åtgärder efter preliminära underhandlingar, som förts med Aktiebolaget Skånska Cementgjuteriet, som för närvarande vore sysselsatt med muddringsarbeten utanför nya kajen vid gamla hamnen till omkring 35,000 kronor.

Drätselkammaren anser det vara oförenligt med hamnens intressen att låta hamnområdet uppgrundas. Även om kostnaderna för en muddring enligt den gjorda beräkningen kunnat tyckas vara avsevärda bör enligt drätselkammarens förmenande arbetena komma till utförande då nu ett mudderverk finnes för dessa arbeten tillgängligt i hamnen. Att skjuta uppmuddringen på framtiden då den blir ofrånkomlig kan endast medföra kostnader utöver de, som med arbetets utförande nu bliva förenade. Kan med muddringen förenas möjlighet att åstadkomma platser för båtar bliva två särskilda behov tillgodosedda, något som i detta sammanhang även bör beaktas.

Drätselkammaren vill alltså i anledning av hamnstyrelsens skrivelse hemställa, att stadsfullmäktige ville för uppmuddring av den öster om Lillån befintliga småbåtshamnen och utbyggnad av brygga i denna, för uppmuddring av gamla hamnbassängen och därav föranledd intagning och utläggning av bojar samt av Svartåmynningen och utläggning i denna av en flytande vågbrytare anvisa sammanlagt 35,000 kronor, att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen gäldas på sätt efter förslag av drätselkammaren kan av stadsfullmäktige bliva bestämt vid fastställande av stadens utgifts- och inkomststat för år 1936.

Västerås den 11 april 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

N:o 49.

Ang. muddring m. fl. arbeten i gamla hamnen.

Behovet av båtplatser i Västerås hamn har under de senare åren icke kunnat tillfredsställas i önskvärd omfattning, ehuru en viss avlastning skett genom Västerås Masugns A.-B. hamnanläggning vid gamla hyttan.

Genom anläggningen av Fors' silomagasin med ty åtföljande fördjupning av östra hamnen och ombyggnad av kajen utanför magasinet, varigenom alla småbåtsplatser — omkring 50 stycken — därstädes försvunnit, nödgas hamnstyrelsen vidtaga särskilda åtgärder för ny småbåtshamnsanläggning.

Hamnstyrelsen har sig dessutom bekant, att drätselkammaren har under utredning fråga om Lillåns fullständiga igenläggande, varigenom ytterligare cirka 70 båtplatser i framtiden komma att försvinna.

Nedanför Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolagets magasin öster om Lillån finnes redan nu en småbåtshamn för ett hundratal båtar. Denna hamn kan genom uppmuddring och utbyggnad av bryggor lämna plats för ytterligare ett 50-tal småbåtar och sålunda ersätta den innevarande år uppkomna minskningen.

Preliminära underhandlingar om utförande av detta muddringsarbete hava förts med Aktiebolaget Skånska Cementgjuteriet och hava beräkningar av kostnaderna för bryggornas utförande verkställts av byggnadschefen. Det visar sig att sammanlagda kostnaden härför skulle komma att belöpa sig till c:a 10,000 kronor.

En stark uppgrundning har tillkommit i gamla hamnbassängen utanför de träbryggor, som äro uppförda utefter vågbrytaren till fyren. Uppgrundningen är så pass kraftig att motorbåtarna alltsom oftast grundstöta, när de skola taga sig in till sina platser efter träbryggorna.

Underhandlingar med Aktiebolaget Skånska Cementgjuteriet giva det preliminära resultatet att behövlig muddring skulle bliva verkställd för c:a 4,000 kronor, varjämte tillkomma kostnader för bojars intagande och utläggande med 1,000 kronor.

Slutligen hava kraftiga slambankar som en följd av w. c. anläggningarna uppstått i Svartåmynningen. Denna slambildning har under de senare åren blivit allt besvärligare för småbåtstrafiken, varför styrelsen anser, att även därstädes muddring utföres till 3 m. djup. För ett belopp av 20,000 kronor, vari kan inrymmas även kostnad för uppförande av flytande vågbrytare i mynningen, kan denna muddring verkställas genom samma bolags försorg.

Genom muddringen och anläggandet av flytande vågbrytare i Svartåmynningen vinner man även möjlighet att undan för undan kunna i den mån behov av båtplatser uppstår, verkställa utbyggande av bryggor utefter strandskoningen väster ut och trävågbrytaren.

Huruvida en sådan senare utbyggnad i olika etapper av småbåtshamn i Svartån kan ske inom ramen av årliga anslag, undandrar sig nu styrelsens bedömande.

N:o 49. *Ang. muddring m. fl. arbeten i gamla hamnen.*

Under hänvisning till det anförda får hamnstyrelsen hemställa, att drätselkammaren ville upptaga frågan om ytterligare muddring för angivna ändamål till behandling.

Västerås den 5 april 1935.

För Hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 50.

Drätselkammarens förnyade framställning ang. omändring och utvidgning av lokalerna för Apoteket Bäfvern.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 sistlidne februari (Se Stadsfullmäktiges handlingar 1935 N:o 22) hemställde drätselkammaren om ett anslag å 39,000 kronor för omändring och tillökning m. m. av de lokaler i stadens fastighet N:o 4 vid Stora torget, som vore upplåtna till apoteket Bäfvern.

Det förutsattes därvid att genom förhöjning av hyran för lokalerna den avsedda kostnaden skulle vara amorterad inom tio år. Vid behandling av denna framställning den 28 sistlidne februari beslöto emellertid stadsfullmäktige återremittera ärendet till drätselkammaren för ytterligare utredning.

Sedan nu drätselkammaren genom en särskild delegation i samråd med innehavaren av apoteket Bäfvern ytterligare utförligt genomgått det tilltänkta byggnadsprogrammet och i detsamma företagit en del jämkningar och inskränkningar, har kostnadsberäkningen nu nedbringats till ett belopp av 28,000 kronor. Samtidigt har den beräknade amorteringstiden kunnat nedsättas till sju år därigenom, att den förut ifrågasatta hyresökningen lämnats orubbad. Någon annan möjlighet att bereda apoteket tillfredsställande lokaler inom den för apotekets förläggning föreskrivna rayongen synes icke stå till buds. Och att nu, efter det denna fråga så nyligen varit föremål för mycket ingående behandling, upptaga spörsmålet om ändrat förläggningsområde för detta apotek, finner drätselkammaren ganska meningslöst, särskilt som utsikterna för en ändring härutinnan synes mycket tvivelaktiga.

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för omändring och tillökning m. m. av erforderliga lokaler i stadens fastighet N:o 4 vid Stora torget för apoteket Bäfvern anvisa förslagsvis 28,000 kronor, att utgå av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren vid fastställande av stadens utgiftsstat för år 1936 kunna komma att besluta.

N:o 50. *Ang. omändring och utvidgning av lokalerna för Apoteket Bäfvern.*

Västerås den 11 april 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Västerås 1935, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1935. Den 25 April VII.

N:o 51.

Brandchefens årsberättelse för 1934.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna Brandchefens berättelser över brandkårens verksamhet under år 1934.

Västerås i april 1935.

På Brandstyrelsens vägnar:

JOHAN SVENSSON.

/*Ragnar Tenow.*

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Över brandkårens verksamhet och därmed sammanhängande förhållanden under det förflutna året får jag härmed vördsamt avgiva följande berättelse:

Västerås stad.

Stadens invånareantal (kyrkoskrivna folkmängden) var den 31 december 1933 31,257 personer och den 31 december 1934 31,764 personer.

Stadens hela ytinnehåll uppgår till 5,934 har, varav 180 inom det planlagda området.

Antalet registerförda fastigheter är 2,972, därav 676 inom och 2,296 utom stadsplanen.

Taxeringsvärdet å samtliga fastigheter var den 31 december 1934 kronor 123,106,500.

Organisation och personal.

Ingen förändring har inträffat bland yrkesbrandkårens personal.

N:o 51.
Brandchefens årsberättelse för 1934.

Brandredskap.

Följande brandfordon ha stått utrustade på brandstationen för utryckning:

1 automobil med 1200 min.-lit. centrifugalpump och utdragsstege,

1 automobil med 1250 min.-lit. R. A. G.-pump och mek. stege,

1 automobil med 800 min.-lit. centrifugalpump och utdragsstege,

1 manskapsautomobil (även användbar som lastbil).

1 reserv: Två ångsprutor, 1 mek. stege m. m.

Under året har anskaffats ett lastvagnschassis av märket Volvo, som skall uppbyggas till manskaps- och redskapsautomobil, avsedd att ersätta en äldre sådan, en motorspruta Albin-33, 300 meter tryckslang med kopplingar, 3 gasmasker samt diverse mindre redskap.

Brandtelegrafen.

Å brandtelegrafen har under året inga större felaktigheter inträffat.

Vattenledningen.

Den stora ombyggnaden av stadens vattenledning har under året fullbordats och vattentornet tagits i bruk, varigenom trycket i brandposterna avsevärt höjts. Omkring 10 nya brandposter ha tillkommit i stadens utkanter.

Bokföringsvärdet

av brandväsendets materiel och inventarier är efter gjorda avskrivningar kronor 66,514: 65.

Ambulansväsendet.

Med Landstingets ambulansautomobil har utförts 332 transporter, därav ter, därav vid sjukdomsfall 281 och vid olycksfall 45.

Med Landstingets ambulanautomobil har utförts 332 transporter, därav vid sjukdomsfall 315 och vid olycksfall 17.

En repetitionskurs i sjukvård och första hjälpen vid olycksfall har under året anordnats.

Brandsyn

har förrättats i enlighet med bestämmelserna i stadens brandordning, varvid eldstadsbesiktning utförts av vederbörande skorstensfejare.

Övningar och arbeten.

N:o 51. *Brandchefens årsberättelse för 1934.*

Dagordning för yrkesbrandkåren:

7,30—8,30 fm. gymnastik och övningar.

8,30—9 fm. frukost.

9 fm.—2 em. arbetstjänst.

Å kårens verkstäder har, utom för brandkårens egen räkning, utförts arbeten för Drätselkammaren, Renhållningsverket, Hälsovårdsnämnden m. fl. stadens institutioner i smide, hovslageri, bilreparation, snickeri, skomakeri, skrädderi och måleri. Ett brandbilskarosseri för Enköpings stads brandkår har uppbyggts. Alarmledningen för poliskåren har under året av brandkåren ombyggts och utökats.

Sammanlagda värdet av de i verkstäderna utförda arbetena är kronor 8,994:89 enligt följande fördelning:

Smedjan	4,177:99
Snickareverkstaden	2,188:20
Skräddareverkstaden	181:—
Skomakareverkstaden	963:80
Brandtelegrafen	1,035:85
Diverse arbeten	448:05
Summa Kronor	8,994:89
Avgår för material	2,429:60
Vinsten utgör Kronor	6,565:29

I arbetssumman äro de för brandkårens egen räkning utförda arbetena å beklädnaden, underhåll av brandredskapen, brandtelegrafen m. m. upptagna till ett värde av kronor 1,377:20, varå en vinst av kronor 1,094:77 uppstått.

Brandkårens hjälp har även tagits i anspåk för länspumpning av pråmar, fyllning av vattentankar å ångare, räddning av djur i fara m. m.

Vakthållning vid teater- och cirkusföreställningar m. m. har av kåren utförts 48 gånger.

Utryckningar och eldsvådor.

Antalet utryckningar har varit:

för eldsvåda	38
för trängrök och förmodad eldfara	6
för soteld	5
Summa	49

En grupp av borgarbrandkåren har en gång deltagit i släckning av eldsvåda.

N:o 51.
Brandchefens årsberättelse för 1934

Vid släckning av eldsvådorna har i ett fall använts 5, i ett fall 3, i tre fall 2 och i fyra fall 1 slangledning från brandposter eller motorsprutor. Övriga eldsvådor ha släckts med mindre redskap. Sammanlagda längden av vid eldsvådor använd slang utgör 2,268 meter.

Alarmeringen har en gång skett genom brandskåp, i övriga fall genom telefon eller bud.

Bland eldsvådor av större betydenhet kunna nämnas:

Måndagen den 8 januari kl. 10,20 em. kallades brandkåren till Statens kraftverk, Västerås, där eld uppstått genom överhettning i en av pannorna.

Vid brandkårens ankomst brann det med stor intensitet omkring en lucka på pannan, och elden hade dessutom spritt sig till källaren och antänt trävirket i taket ovanför pannan. Med en grenad slangledning släcktes snart den synliga elden i källaren och bottenvåningen och medelst kemiska eldsläckningsapparater dämpades elden i taket. Men därmed var faran ej överstånden, ty pannan var fortfarande rödglödgad, och för att den ej skulle spricka, varigenom säkerligen stora skador skulle ha vållats, måste temperaturen i densamma nedbringas genom avstängning av drag och bränsletillförsel. En omedelbart intill pannan belägen oljecistern var också allvarligt hotad, varför oljan tappades ur och cisternen isolerades genom övertäckning med stora järnplåtar. Så småningom nedbringades temperaturen, men trots alla försiktighetsmått uppstod en mindre spricka å nedre delen av pannan.

Vid tiden för eldsutbrottet var kraftverket i Västerås hårt anlitat på grund av den då rådande bristen på vattenkraft, som förorsakats genom den ihållande torkan under förra vintern. Ett driftsavbrott skulle därför ha fått omfattande följder.

Endast några dagar efter eldsvådan kunde den skadade pannan åter tagas i bruk.

Brandkåren återvände till stationen kl. 11,30 em., sedan vakt kvarlämnats, vilken stannade på platsen till kl. 2,30 fm.

På A. S. E. A:s Mimerverkstad uppstod onsdagen den 31 januari vid 12-tiden på dagen eldsvåda vid en explosion i degeln till en virvelströmsugn, varvid en 65-årig traversskötare blev så svårt bränd, att han senare avled på Centrallasarettet i Västerås.

Sedan någon tid tillbaka pågingo i Mimerverkstaden smältningsförsök för avlägsnande av kolhalten ur stål, och hade för den skull en virvelströmsugn uppsatts på nedre botten i verkstaden. Vid smältningen måste stålmassan uppbringas till mycket hög temperatur. Under middagsrasten, då olyckan inträffade, voro endast ett fåtal arbetare sysselsatta i verkstaden, och smältningsförsöket skulle just avslutas för dagen, då en explosion eller överkokning uppstod i den glödande massan. Smält järn kastades ur degeln upp emot taket, där vid tillfället en travers befann sig, med vilken

framforslades material för experimentet. Alla brännbara ämnen i traversen samt traversskötarens kläder antändes. På en stege fördes han ned och elden i kläderna släcktes, varefter den svårt brände mannen i ambulans fördes till Centrallasarettet. Där hyste man till en början gott hopp om hans återfrisknande, men den 5 februari avled han till följd av de erhållna brännskadorna. En ingeniör, som blivit bränd, fördes även till lasarettet, men dennes skador voro av mindre omfattning, och han kunde efter att ha blivit förbunden vårdas i sitt hem.

N:o 51. *Brandchefens årsberättelse för 1934.*

Genom explosionen antändes träbänkar, trassel o. dyl. på flera ställen i verkstaden. Med tillhjälp av skum- och pulverapparater släcktes dock snart all eld och brandkåren kunde återvända till stationen efter ungefär en halvtimme.

J. E. Lindgrens snickerifabrik å Kvarnbrovreten härjades onsdagen den 20 juni av en allvarlig eldsvåda. Brandkåren alarmerades pr telefon kl. 8,10 em. genom fyra olika påringningar i omedelbar följd.

Vid framkomsten brann det i ångpannerummet på nedre botten intill husets södra gavel samt i snickerilokalen. En grenad slangledning utlades och den ena strålen insattes för släckning i ångpannerummet och den andra grenen drogs upp genom trappan till skydd för lägenheten ovanför. Någon direkt fara för denna ansågs dock ej föreligga, enär mellanbottnen emellan bottenvåningen och våningen 1 tr. upp, enligt vad som uppystes å brandplatsen, i denna del av huset bestod av betong. De brandmän, som beordrats upp i trappan lyckades dock ej tränga in i lägenheten på grund av synnerligen kraftig rök.

Plötsligt bröt elden med stor kraft ut genom fönstren i våningen 1 tr. upp på södra gaveln samt genom en lufttrumma på taket. De brandmän, som befunno sig i trappan, måste på grund av eld och rök omedelbart retirera. En motorspruta kopplades till brandposten i hörnet av Kvarnbrogatan och Trumslagaegatan och till denna anslötos fyra slangledningar. I bottenvåningen var elden vid denna tidpunkt släckt och i våningen 1 tr. upp lyckades elden snart hejdas. Däremot var det synnerligen svårt att komma åt elden på hanbjälksvinden, som vid eldens explosionsartade utbrott blivit antänd över hela huset. En motorspruta uppställdes å Skerikesbron och från denna utlades av en grupp av borgarbrandkåren, som kallats till eldstället, en slangledning, som insattes genom en lucka över trappan till släckning av hanbjälksvinden. Det var dock mycket besvärligt att komma åt elden i det trånga utrymmet och man måste på flera ställen taga hål på yttertaket.

Efter 1½ timmes arbete var elden släckt, varefter eftersläckning vidtog, vilken pågick till midnatt.

Orsaken till eldens uppkomst har ej fullständigt klarlagts. Det torde dock vara sannolikt, att någon gnista från eldstaden i ångpannerummet an-

N:o 51. *Brandchefens årsberättelse för 1934.*

tänt en på golvet liggande spånhög, varifrån elden sedan spritt sig till en del trävaror, som upplagts under taket för torkning. Att elden sedan spred sig till ovanför liggande delar av huset torde få tillskrivas den omständigheten, att hålet efter en genom byggnaden förut befintlig trätrumma vid anordnandet av den brandsäkra mellanbottnen ej igensatts. Den oskyddade delen utgjodes av ej mindre än en kvadratmeters yta, och genom detta förbiseende förlorade den ur brandskyddssynpunkt föreskrivna mellanbottnen fullständigt sin brandskyddande betydelse. Emellan panelen i en över förutnämnda hål befintlig mellanvägg i våningen 1 tr. upp spred sig elden sedan till hanbjälksvinden, där den omedelbart ovanför belägna lufftrumman kom att tjänstgöra som skorsten. Härigenom uppstod drag ifrån bottenvåningen upp genom hela huset, vilket förklarar eldens oerhört hastiga spridning.

Brandskadeersättningsbelopp:
för fast egendom: Städernas Allmänna Brandstodsbolag Kr. 16,550:—.
för lös egendom: Svitjod Kr. 7,615:34.

Eldsvåda uppstod fredagen den 30 november vid 3-tiden på eftermiddagen vid Hallstaberg i Björksta socken.

Under det tröskningsarbete pågick vid gården varsnades, att eld utbrutit i en halmhög utanför logbyggnaden. Det dröjde ej länge förrän logbyggnaden var antänd, och därifrån spred sig elden till den närbelägna ladugården. Innan elden nådde denna, hade dock gårdens folk hunnit rädda hela djurbesättningen, ett 60-tal nötkreatur och grisar.

Under tiden hade hjälp begärts av Västerås brandkår, och till eldsvådeplatsen sändes en brandmästare och fyra man med en motorspruta. Vid framkomsten till Halllstaberg voro såväl logen som ladugården övertända, varför man fick inrikta sig på att hindra eldens vidare spridning. I vindriktningen låg något hundratal meter från Hallstaberg Valla gård, och stora eldflagor regnade ned på området mellan de båda gårdarna. Motorsprutan uppställdes vid Lillån och ifrån densamma utlades en 800 m. lång slangledning, som grenades till två strålar. Under fem timmar arbetade motorsprutan oavbrutet, och vid 9-tiden på kvällen var faran för eldens spridning avvärjd. Brandmännen återkommo till Västerås kl. 11,40 e. m.

Eldsvådan har förorsakats av att en gosse lekt med tändstickor, varvid halmstacken intill logbyggnaden antänts.

Brandskadeersättningsbelopp:
för fast egendom kr. 19,000:—,
för lös egendom kr. 21,652:—.

Västerås den 27 februari 1935.

Olof Clarholm,
Brandchef.

N:o 52.

Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1934.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nykterhetsnämnden får härmed avgiva berättelse för år 1934 och i sådant avseende anföra följande.

Nykterhetsnämnden har under år 1934 bestått av följande personer:

Ledamöter: sjukvårdaren J. O. Wass tillika ordförande, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, tillika vice ordförande, 2:dre stadsläkaren C. Idar, överkonstapeln C. V. Karlsson, lindaren Gunnar Jakobsson, kontoristen C. G. R. Sjöberg, fru Blanche Daun och redaktionssekreteraren Henry Karlsson.

Suppleanter: poliskonstapeln Josef Marthon, fru Anna Lundell, fältläkaren Gunnar Wingren och köpmannen Edvin Johansson.

Kriminalöverkonstapeln Emil Carlsson har under år 1934 varit förordnad till nämndens övervakare, men vid årsskiftet 1934—1935 avgått i samband med pensionering från hans ordinarie tjänst.

Under år 1934 har nämnden avhållit 11 sammanträden.

Följande utlåtanden hava avgivits:

Ang. utskänkning av pilsnerdricka; till Stadsfullmäktige	29 st.
Ang. försäljning av maltdrycker av andra klass; till Kungl. Socialstyrelsen	1 „
Ang. gemensam tjänsteman med Västerås Samhjälp och budget för år 1935; till Stadsfullmäktige	1 „
Ang. nykterhetsintyg för körkort; till stadsfiskalen	217 „

Statistik över personer, behandlade enligt alkoholistlagen:

a)	Från 1933 till 1934 kvarstående under övervakning varande personer	14 st.
b)	Anstaltsvård	1 „
c)	Försökspermitterade och från anstalt utskrivna under övervakning stående	3 „
d)	Nytillkomna under 1934	19 „
		37 st.

a)	De från 1933 kvarstående fördelas på följande sätt:	
	Anstaltsvård	3 st.
	Återförda till ett nyktert levnadssätt	7 „
	Kvarstå till 1935, därav 2 utskrivna från anstalt	8 „
		18

N:o 52. *Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1934.*

b) De nytillkomna fördelas på följande sätt:

Anstaltsvård	1 „
Återförda till ett nyktert levnadssätt	12 „
Kvarstå till 1935	6 „
	19

Sammanställning av ovanstående uppgifter:

Anstaltsvård	4 „
Återförda till ett nyktert levnadssätt	19 „
Kvarstå till 1935	14 „
	37 st.

Resultatet av nämndens övervakande verksamhet har i stort sett varit tillfredsställande.

Mot det allmänna nykterhetstillståndet har under året ingen större anmärkning varit att göra.

Liksom tidigare har nykterhetsnämnden den bestämda uppfattningen att förtäringen av hembränt brännvin och smuggelsprit spelar en större roll vid spritmissbruk än den legala spriten.

Västerås den 18 mars 1935.

För Nykterhetsnämnden:

J. O. WASS.

/*Eric Plantin*

N:o 53.

Byggnadsnämndens skrivelse ang. byggnadsbestämmelser för kvarteret Gudmund.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Ägaren av byggnadskvarteret Gudmund Professor C. E. Bergstrands sterbhus har begärt, att för byggnadskvarteret och i anslutning till fastställd tomtindelning för detsamma måtte antagas byggnadsbestämmelser av samma innehåll, som äro gällande för byggnadskvarteret Grimm, antagna av stadsfullmäktige den 30 mars 1933 och fastställda av Kungl. Maj:t den 25 augusti samma år.

Sedan detta stadsplaneärende behandlats jämlikt föreskrifterna uti 19 § i Kungl. byggnadsstadgan den 20 november 1931 utan att några erinringar däri inom anmärkningstidens utgång blivit hos byggnadsnämnden gjorda, får nämnden, under uttalande av den meningen, att annan bebyggelse för kvarteret Gudmund än för kvarteret Grimm ur stadsplanesynpunkt icke bör

komma ifråga, med överlämnande av karta över tomtindelningen, angivande för bebyggelse avsedd mark, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta antaga byggnadsbestämmelser för kvarteret Gudmund, återgina å bilaga till denna skrivelse och tillika den ändring i stadsplanen för detta kvarter, att till förgård avsatta områden emot Brahe- och Vallingatorna skola få bebyggas, samt giva byggnadsnämnden i uppdrag att för fastställelse underställa vederbörande myndigheter detta beslut.

N:o 53. *Ang. byggnadsbestämmelser för kvarteret Gudmund.*

Västerås den 17 april 1935.

THORWALD BERGQUIST.

|Ragnar Tenow.

Förslag till byggnadsbestämmelser för byggnadskvarteret Gudmund.

§ 1.

Med prickning betecknat område får icke bebyggas.

§ 2.

Inom med III och siffra i romb betecknat område får byggnad endast uppföras för bostadsändamål.

Byggnad skall uppföras till den höjd i meter över Stockholms slusströskel, som siffran i romben angiver och får icke innehålla mer än 3 våningar Vind får icke inredas.

§ 3.

Med korsprickning betecknat område får icke bebyggas annat än med uthus eller mindre gårdsbyggnad.

§ 4.

Å för bebyggelse avsett område inom kvarteret få endast uppföras byggnader, som med varandra sammanbyggas.

§ 5.

Avståndet mellan uthus och dyl. mindre gårdsbyggnad samt mellan dylik och huvudbyggnad å samma tomt må icke understiga 4,5 meter.

§ 6.

Uthus och dylik mindre gårdsbyggnad får icke uppföras till högre höjd än 2,5 meter.

N:o 53.
Ang. byggnadsbestämmelser för kvarteret Gudmund

§ 7.

Tak å byggnad får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30 grader.

§ 8.

Huvudbyggnad får icke uppföras av trä.

Utdrag av protokoll, hållet vid Drätselkammarens i Västerås sammanträde den 14 mars 1935.

§ 131.

I kungörelse den 8 innevarande mars hade byggnadsnämnden, sedan förslag till ändring i stadsplanen för Västerås stad i avseende å byggnadskvarteret Gudmund samt förslag till byggnadsbestämmelser för samma kvarter upprättats, tillkännagivit, att erinringar emot förslagen kunde göras hos byggnadsnämnden senast den 10 nästkommande april.

Drätselkammaren beslöt efter tagen del av förslagen, att desamma ej skulle föranleda någon erinran från drätselkammarens sida.

Som ovan
In fidem:
Ragnar Tenow.

Västerås 1935, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1935. Den 31 Maj. VIII.

N:o 54.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1934.

Redogörelse

över Västerås stads räkenskaper för år 1934.

Huvudräkning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början:		
Enligt föregående års redogörelse		36,735,117 : 12
Inkomster under året:		
Drätselkammaren, enligt redogörelse	7,105,853 : 29	
Köttbesiktningsbyrån	25,457 : 10	
Reserverade köpeskillingsmedel	151,989 : 69	
Hamnen	167,651 : 50	
Djuphamnen	115,605 : 51	7,566,557 : 09
Värdeökningar under året:		
Kapitalavbetalning å lån	561,382 : 15	
Inköp av fastigheter	261,500 : —	
D:o av inventarier	250,021 : 41	
Förhöjda värden å fastigheter	100,451 : —	1,173,354 : 56
Utgifter utöver inkomster i årets stat:		
Köttbesiktningsbyrån	5,742 : 61	
Hamnen	8,420 : 19	14,162 : 80
	Transport	45,489,191 : 57

N:o 54.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.

		Transport	45,489,191 : 57
Skulder vid årets slut:			
Fonderade skulder		14,489,043 : 96	
Andra lån och skulder		3,135,372 : 17	
Ogulden köpeskilling		73,536 : 80	
Reserverade medel att av Drätselkammaren tillhandahållas för bestämda ändamål		1,509,459 : 07	
Fonderade medel		951,161 : 30	
Underlydande styrelsers skulder enligt särskilda redogörelser		6,779,942 : 44	26,938,515 : 74
		Kronor	72,427,707 : 31

Huvudräkning.

KREDIT:

Skulder vid årets början:			
Enligt föregående års redogörelse			27,017,065 : 03
Utgifter under året:			
Drätselkammaren, enligt redogörelse		6,799,996 : 69	
Köttbesiktningsbyrån		31,199 : 71	
Reserverade köpeskillingsmedel		64,456 : —	
Hamnen		176,071 : 69	
Djuphamnen	154,559 : 50		
varifrån avgår årets uttaxering, upptagen i Drätselkammarens redogörelse	38,953 : 99	115,605 : 51	7,187,329 : 60
Värdeminskningar under året:			
Kapitalavbetalning å andel i lån		270,498 : 26	
Inkomst av försålda fastigheter		141,026 : —	
Nedskrivning av värdet av d:o m. m.		58,544 : —	
Mark, utlagd till gator och allmänna platser		32,606 : —	
Avskrivning å inventarier m. m.		870,658 : 53	1,373,332 : 79
Inkomster utöver utgifter i årets stat:			
Överskott i årets stat		305,856 : 60	
Reserverade köpeskillingsmedel		87,533 : 69	393,390 : 29
Tillgångar vid årets slut:			
Fastigheter		18,322,426 : 94	
Inventarier		774,517 : 21	
Materialier		147,283 : 32	
Aktier, värdepapper och fordringar tillhörande kapitaltillgångarna		5,004,311 : 36	
Förråd och andra naturapersedlar		123,346 : 92	
	Transport	24,371,885 : 75	35,971,117 : 71

N:o 54. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.*

	Transport	24,371,885 : 75	35,971,117 : 71
I bank innestående		78,652 : 60	
Fordringar		10,033,026 : 68	
Förskotterade medel		1,955,121 : 53	
Kontant		17,903 : 04	36,456,589 : 60
		Kronor	72,427,707 : 31

Inkomster:

Behållning i 1932 års stat				123,020 : 20

Räntor och aktier:

Obligationslån			178,155 : 83	
Andra amorteringslån			239,236 : 87	
Andra lån och skulder			38,579 : 14	
Aktier			17,220 : —	473,191 : 84

Kapitalavbetalningar:

Obligationslån			127,142 : 39	
Andra amorteringslån			143,355 : 87	270,498 : 26

Fattigvården:

Enligt Fattigvårdens räkenskaper:				
Allmänna fattigvården			109,641 : 73	
Ålderdomshemmet			125,619 : 34	235,261 : 07

Barnavårdsnämnden:

Enligt Barnvårdsnämndens räkenskaper				26,769 : 90

Folkskolan:

Statsbidrag			368,042 : 71	
Anslag från Vahlbeckska fonden			2,000 : —	
Arrendemedel			37 : —	
Hyresmedel			6,892 : 50	
Övriga inkomster:				
Slöjdmaterial för flickor		1,854 : 62		
Skomakerislöjden		1,367 : 20		
Försåld mjölk		296 : 54		
	Transport	3,518 : 36	376,972 : 21	1,128,741 : 27

N:o 54. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.*

Transport	3,518 : 36	376,972 : 21	1,128,741 : 27
Skolköken	2 : 06		
Telefonavgifter	47 : 60		
Terminsavgifter	300 : —	3,868 : 02	380,840 : 23

Fortsättningsskolan:

Statsbidrag	11,812 : 50	
Skomakerislöjd	28 : 35	11,840 : 85

Högre folkskolan:

Statsbidrag	16,995 : 26

Andra undervisnings- och bildningsanstalter:

Lärlings- och yrkesskolan:

Statsbidrag till:			
Avlöning åt rektor och lärare	27,580 : 29		
Inköp av stadigvarande undervisningsmaterial	1,373 : 62		
Underhåll och förbrukning av undervisningsmaterial	812 : 92		
Bibliotek	213 : 48	29,980 : 31	
Landstingsmedel		4,000 : —	
Av föreningar eller enskilda anvisade eller påräknade understöd		3,640 : —	
Avkastning av donationer och fonder		2,202 : 80	
Lärjungeavgifter		11,691 : 95	
Säljbar produktion		6,265 : 68	
Ersättning av fackskolan för belysning, uppvärmning, renhållning och städning		2,179 : 77	
Hyra för inventarier m. m.		118 : 35	60,078 : 86

Hälso- och sjukvård:

Statsbidrag åt sundhetsinspektören	1,050 : —	
Betalda utryckningar med ambulansautomobilen	879 : 10	
Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	1,000 : —	
Protokollslösen	548 : 50	
Telefonavgifter	163 : —	3,640 : 60
Transport		1,602,137 : 07

N:o 54. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.*

		Transport	1,602,137 : 07

Gator, vägar, planteringar o. d.:

Gatuläggningen:

Årligt bidrag av A.-B. Yngwe Swenson för omläggning av del av Stora gatan	300 : —		
Automobilskattemedel, ordinarie	65,000 : —		
Avgifter för torgplatser	2,915 : 59		
Bidrag av omnibustrafiken	4,000 : —		
Ersättning för förstörda skyltar	20 : —	72,235 : 59	

Vägar:

Automobilskattemedel, ordinarie	66,617 : 92		
D:o, utjämningsandel	28,400 : —		
Vägskatt	2,891 : 80		
För matjord och grus	1,559 : 42		
För underhåll av väg till Malma grustag	4,125 : 61		
För brobyggnad i Vega	400 : —	103,994 : 75	

Planteringar:

Ersättning från Kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdarna	4,600 : —		
För vård av Slottsparken	1,000 : —		
Försäljningsmedel och växtdekorationer	4,857 : 29		
För vård av parken vid Asea	500 : —		
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten	278 : 40		
Återbetald packningsavgift	9 : 03		
För skötsel av plantering vid Mekaniska verkstaden	50 : —	11,294 : 72	

Gatubelysning:

För belysning å hamnen		840 : —	

Gaturenhållning:

Avgift från skolkassan för renhållning av gatorna vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Herrgärdsskolorna	1,000 : —		
Avgift från hamnen för renhållning å hamnområdet	1,800 : —		
Från Landstinget för renhållning vid Epidemisjukhuset	58 : 56		
Grus från upplag	145 : 80		
Sand till Jakobsbergs skola	2 : 20		
Bortrensning av ogräs	12 : 60	3,019 : 16	191,384 : 22
		Transport	1,793,521 : 29

N:o 54. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.*

			Transport	1,793,521 : 29

Renhållningsverk:

Försäljning av:			
Stallströ och sopor	2,094 : —		
Torvmullspudrett	3,962 : 80		
Torvmull	277 : 82	6,334 : 62	
Hämtningsavgifter		44,447 : 50	
Försäljning av kärl		1,033 : 70	
Transport av svinmat till Malma		1,500 : —	
Uppsamling av svinmat i staden		398 : 59	
Hyror och diverse		1,379 : 42	55,093 : 83

Svingård:

Försäljning av fläsk	25,377 : 36	
D:o av smågrisar	924 : —	26,301 : 36

Avloppsledningar:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse	98,116 : 30

Vattenledningsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse	242,024 : 51

Gasverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse	441,564 : 25

Elektricitetsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse	849,794 : 17

Andra kommunens affärsföretag:

Kallbadhuset:

Badavgifter m. m.		1,116 : 78	

Varmbadhuset:

Badavgifter m. m.		68,893 : 26	

Båttrafiken:

Persontrafik	12,829 : 53		
Godstrafik	136 : 25		
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten	27 : —	12,992 : 78	
		Transport	3,506,415 : 71

		Transport	3,506,415 : 71
Grustaget:			
Inkomst av grusförsäljning	44,189 : 75		
För ett äldre sorteringsverk	500 : —	44,689 : 75	127,692 : 57

Brandväsen:

För utförda arbeten i verkstäderna		6,185 : 82	
Ersättning för skötsel av:			
Hälsovårdsnämndens ambulansautomobil	3,000 : —		
Landstingets d:o	3,000 : —	6,000 : —	
Ersättning för tillsyn av enskildas brandskåp		135 : —	
Ersättning för eldning åt polisen		100 : —	
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten		711 : 13	
Hyresmedel för befäl och manskap		6,972 : 40	
Värdet av åt brandverket utförda arbeten		1,094 : 77	
Gåvomedel från Städernas Allmänna Brandstodsbolag ..		3,400 : —	
Av gåvomedel från Städernas Allm. Brandstodsbolag under föregående år till inköp av en bil och en motorbrandspruta		5,251 : 50	
Diverse inkomster		1,184 : 05	31,034 : 67

Fastighetsförvaltningen:

Egendomar inom stadsplanen:

Stadshotellet	75,847 : 37		
Sundinska huset	11,527 : 50		
Tullhuset	337 : 50		
Paviljongen i Stadsparken	2,500 : —		
Gårds- och tomtfastigheter	153,655 : 69		
Hamnmagasinen	20,634 : 02		
Hamnplanen	21,451 : 06		
Hamnpaviljongen	3,500 : —		
Kabinettet	1,435 : 90		
Omnibustrafikstation	3,100 : —		
Diverse inkomster	156 : 83	294,145 : 87	

Lantegendomar under eget bruk:

Diverse jordbruksprodukter	95,711 : —		
Ladugården	12,816 : 28		
Körningar och andra utförda arbeten	16,436 : 07		
Trädgården vid Malma	800 : —		
Hyror	3,097 : 60		
Transport	128,860 : 95	294,145 : 87	3,665,142 : 95

N:o 54.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.

Transport		128,860 : 95	294,145 : 87	3,665,142 : 95
Hyra för potatislotter		273 : 55		
Försålda djur		11,228 : 38		
Brandskadeersättning för en logbyggnad ..		2,250 : —		
Diverse		1,097 : 80	143,710 : 68	

Jordar och andra fastigheter:

Egendomarna Carlsberg och Stensborg ..		1,058 : 50		
Hästholmarna:				
Hyra för serveringspaviljong å:				
Elba	6,500 : —			
Östra holmen	2,000 : —	8,500 : —		
Arrenden för:				
Östra utmarken		11,990 : —		
Västra utmarken		4,620 : —		
Viksäng		385 : —		
Diverse arrenden		2,859 : 82		
Arrende för fiskvatten		230 : —		
Hyresmedel		18,987 : 47		
Hyra för Klockartorpet		1,229 : 17	49,859 : 96	

Skogar:

Årets skogsavverkning			14,163 : 79	501,880 : 30

Magistrat och rådhusrätt:

Telefonavgifter			5 : 50	
Försäljning av ordningsstadgar			8 : 50	14 : —

Kronouppbörds- och Exekutionsväsen:

Debetsedelslösen och provision å debiterade landstingsmedel			8,780 : 30	
Sportler från stadsfogdetjänsten			5,540 : 04	
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten			180 : 43	
Återbetalda löner			50 : 40	14,551 : 17

Polisväsen och Fångvård:

Ersättning av statsverket för avlöning m. m. till statspolisen under år 1934 enligt rekvisition av den 25/2 1935	28,120 : 98			
varifrån avgår skillnaden mellan beräknad fordran av statsverket ..	11,974 : 22			
Transport				4,181,588 : 42

N:o 54. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.*

			Transport	4,181,588 : 42
och under året inbetalt statsbidrag	11,807 : 42	166 : 80	27,954 : 18	
För analysavgift			10 : —	
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten			66 : —	28,030 : 18

Allmänna pensionsförsäkringen:

Influtna grundavgifter	6,969 : —

Övriga förvaltningskostnader:

Stadsfullmäktige och Drätselkammaren:

Inbetalda revisionsarvoden	3,200 : —		
Diverse inkomster	609 : 32	3,809 : 32	

Byggnadsnämnden:

Avgifter för förrättningar	8,710 : 10	

Automobiler:

Inkomster av körningar	25,960 : 90	38,480 : 32

Anslag och bidrag till diverse ändamål:

Diverse:

Försålda tidskrifter		12 : —		
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten		2,887 : 63		
Återbetald deponerad kostnad i mål mot C. E. T. Holm		150 : —	3,049 : 63	
Arbetslöshet:				
Statsbidrag för:				
Understöd	60,372 : 23			
Hyreshjälp	10,964 : 25			
Kursverksamhet	14,288 : 68	85,625 : 16		
Resebidrag och kläder m. m.		2,377 : 03	88,002 : 19	91,051 : 82

Allmänna bidrag av staten:

Ersättning för brännvinsförsäljningsmedel enligt Kungl. förordningen av den 18/6 1913	7,434 : —	
Källarfrihetsmedel	349 : 89	7,783 : 89
Transport		4,353,903 : 63

N:o 54.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.

	Transport	4,353,903 : 63

Diverse inkomster:

Bötesmedel	559 : 25	
Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.	4,000 : —	
Hyra för maskiner, försäljning av stadgar m. m.	350 : 55	
Vågavgifter från Köttbesiktningsbyrån	1,721 : 70	
Överskott å förrådsrörelsen	6,533 : 19	13,164 : 69

Övriga oförutsedda utgifter:

Inkomst av försålda fastighetsförteckningar	4 : 50

Skatter och liknande avgifter:

Hundskatt	8,263 : 90	
Bevillningsavgifter för offentliga föreställningar	519 : 66	
Skogsaccis	105 : 78	
Statsbidrag för restituerade utskylder till främmande trosbekännare	208 : 02	
Kommunalutskylder inklusive progressivskatt och tomtören	2,693,589 : 19	
Nöjesskatt	36,093 : 92	2,738,780 : 47
	Kronor	7,105,853 : 29

Utgifter:

Räntor och lånekostnader:

Obligationslån	334,958 : 69	
Andra amorteringslån, upptagna från:		
pensionsförsäkringsfonden	58,506 : 66	
bostadslånefonden	21,630 : 93	
reverslån	290,547 : 04	
Andra lån och skulder	75,180 : 43	
Lånekostnader: provisioner m. m.	7,689 : 40	788,513 : 15

Kapitalavbetalningar:

Obligationslån	290,000 : —	
Andra amorteringslån, upptagna från:		
pensionsförsäkringsfonden	24,402 : 73	
bostadslånefonden	11,268 : 95	
reverslån	166,612 : 25	
Andra lån och skulder	2,819 : 87	495,103 : 80
	Transport	1,283,616 : 95

N:o 54. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.*

	Transport	1,283,616 : 95

Fattigvården:

Enligt Fattigvårdens räkenskaper:		
Allmänna fattigvården	435,625 : 40	
Ålderdomshemmet	248,889 : 62	684,515 : 02

Barnavården:

Enligt Barnavårdsnämndens räkenskaper		94,254 : 99

Folkskolan:

Underhåll och reparationer av fastigheter	31,777 : 96	
Anskaffning och underhåll av inventarier	4,442 : 68	
Löner och arvoden	581,609 : 81	
Pensioner	15,887 : 42	
Premier för olycksfallsförsäkring	601 : 20	
Skolträdgårdarna	7,710 : 22	
Fri undervisningsmaterial	27,587 : 44	
Undervisningsmaterial till skolornas förråd	3,432 : 77	
Tandkliniken	21,703 : 74	
Trycknings- och annonskostnader	1,069 : 80	
Lärare- och lärjungebiblioteket	1,879 : 48	
Skolresor	1,489 : 60	
Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn	5,311 : 13	
Vatten, värme och belysning	26,456 : 95	
Skolbad	4,939 : 89	
Renhållning	8,470 : 31	
Diverse utgifter	16,989 : 28	
Räntor	31,148 : 74	
Kapitalavbetalningar	27,696 : 29	820,204 : 71

Fortsättningsskolan:

Lärarearvoden	11,759 : —	
Föreståndarearvode	600 : —	
Fri undervisningsmaterial	2,236 : 68	
Trycknings- och annonskostnader	65 : 65	
Städning och renhållning	318 : 20	
Material till förråden samt div. utgifter	92 : 61	15,072 : 14
	Transport	2,897,663 : 81

N:o 54. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.*

		Transport		2,897,663 : 81

Högre folkskolan:

Undervisningsmaterial	685 : 84		
Löner och arvoden	24,800 : 28		
Trycknings- och annonskostnader	191 : 85		
Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare m. m.	1,116 : 68		
Biblioteket	315 : 09		27,109 : 74

Allmänna läroverket:

Underhåll av fastighet	542 : 12		
Hyresbidrag åt rektor	2,000 : —		
Arvode för simundervisning	430 : —		
Ersättning för simundervisningsbad	450 : —		3,422 : 12

Andra undervisnings- och bildningsanstalter:

Högre flickskolan:

Bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering	2,854 : 06			
Arvode för simundervisning	345 : —			
Fyllnadspension åt fröken Hwasser	737 : 60			
Ersättning för skolbad till varmbadhuset	450 : —	4,386 : 66		

Arbetareinstitutet:

Föreläsningsverksamheten	3,000 : —			
Biblioteket	13,500 : —	16,500 : —		

Lärlings- och yrkesskolorna:

Rektorsarvode	2,500 : —			
Övriga lärarearvoden	46,159 : 59			
Inköp av stadigvarande undervisningsmaterial	3,147 : 57			
Underhåll och förbrukning av undervisningsmaterial	3,177 : 76			
Bibliotekskostnader	800 : 95			
Förbrukning av råvaror	4,466 : 80			
Transport	60,252 : 67	20,886 : 66		2,928,195 : 67

N:o 54. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.

Transport	60,252 : 67	20,886 : 66	2,928,195 : 67
Avlöning till lärjungar för produktivt arbete	1,386 : 85		
Stipendier och premier	2,145 : 10		
Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning	9,194 : 87		
Administrationskostnader ..	2,375 : —		
Pensioner	2,810 : —		
Övriga utgifter	3,030 : 34	81,194 : 83	
Elektrotekniska fackskolan:			
Hyresbidrag åt rektor		2,000 : —	104,081 : 49

Hälso- och sjukvård:

Allmänna hälso- och sjukvården:			
Löner och arvoden	39,375 : 12		
Pensioner	5,723 : 04		
Övriga utgifter	19,884 : 82	64,982 : 98	
Bostadsinspektionen:			
Löner och arvoden	4,131 : —		
Övriga utgifter	364 : 23	4,495 : 23	
Polikliniken för könssjuka:			
Värme, lyse och städning ..	503 : 36		
Lokalhyra	600 : —		
Telefonavgifter	20 : —		
Diverse utgifter	379 : 47	1,502 : 83	70,981 : 04

Gator, vägar, planteringar o. d.:

Gatuläggningen:			
Kostnader för mindre gatuarbeten och reparation av stensatta gator samt avgäld för nubbstensbrott..	21,169 : 69		
Stensättning eller annan permanentbeläggning i:			
Vasagatan	10,507 : 42		
Kristinagatan	17,844 : 20		
Stora gatans norra del ..	15,318 : 61		
Utanbygatan	14,120 : 78		
Transport	78,960 : 70		3,103,258 : 20

N:o 54. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.*

Transport	78,960 : 70		3,103,258 : 20
Anordnande av parkeringsplats vid Vasagatan och Tessingatan	683 : 05		
Komplettering av Herrgärdsgatans utläggning mellan Utanbygatan och Rudbecksgatan	1,933 : 24	81,576 : 99	
Vägar:			
Grusning och annat underhåll av vägar	44,265 : 76		
Stensättning å Köpingsvägen	56,800 : —		
Omläggning av Kopparbergsvägen	50,000 : —		
Underhåll av:			
Köpingsvägen	15,480 : 85		
Skultunavägen	11,803 : 12		
Lasarettsvägen	730 : 78		
Johanneslundsgatan	480 : 65		
Vägunderhåll utmed busslinjerna	4,412 : 44		
Bro vid Vega	813 : 47	184,787 : 07	
Planteringar:			
Löner och arvoden	18,156 : 74		
Pensioner	3,219 : —		
Skötsel och underhåll	72,836 : 45	94,212 : 19	
Gatubelysning:			
Gasbelysning	21,487 : 61		
Elektrisk belysning	45,826 : 76		
Anskaffning av lampor	920 : —	68,234 : 37	
Gaturenhållning:			
Renhållning å gator och allmänna platser	24,017 : 52		
S. k. kapitelhjonen för sopning å allmänna platser ..	4,368 : —	28,385 : 52	457,196 : 14

Hamnar:

Djuphamnen:

Utgifter utöver inkomster	38,953 : 99
Transport	3,599,408 : 33

N:o 54.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.

		Transport	3,599,408 : 33

Renhållningsverk:

Anskaffning och underhåll av inventarier ..	5,381 : 61	
Löner och arvoden	87,055 : 47	
Inköp av torvmull	2,541 : 63	
Stallet	4,431 : 52	
Övriga utgifter	16,062 : 35	115,472 : 58

Svingård:

Kraftfoder	13,243 : 84	
Inköp av grisar	1,270 : 40	
Avlöningar	2,757 : 02	
Transport av svinmat och övriga körningar	3,256 : 09	
Ved, lyse, reparationer och diverse	4,774 : 01	
Hyra för ladugården vid Malma	1,000 : —	
Hyra för svingårdsanläggningen	5,000 : —	31,301 : 36

Avloppsledningar:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse	139,664 : 23

Vattenledningsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse	229,427 : 39

Gasverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse	396,691 : 74

Elektricitetsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse	545,480 : 43

Andra kommunens affärsföretag:

Kallbadhuset:

Avlöningar	912 : —	
Övriga utgifter	2,680 : 09	3,592 : 09

Varmbadhuset:

Avlöningar och pensioner ..	33,372 : 57		
Bränsle	8,665 : 18		
Elektrisk belysning och kraftström	1,890 : 27		
Transport	43,928 : 02	3,592 : 09	5,057,446 : 06

N:o 54. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.*

Transport		43,928 : 02	3,592 : 09	5,057,446 : 06
Anskaffning och underhåll av inventarier		309 : 01		
Anskaffning och underhåll av linne		1,940 : 39		
Underhåll av:				
fastigheten		4,304 : 94		
pannor och ledningar ..		2,516 : 68		
Diverse utgifter		8,341 : 50	61,340 : 54	
Båttrafiken:				
Underhåll och reparationer .		404 : 13		
Löner och arvoden		8,946 : 96		
Anskaffning och underhåll av inventarier		25 : 25		
Driftkostnader:				
Smörjoljor, fotogen och trassel	307 : 87			
Bränsle	1,666 : 50	1,974 : 37		
Diverse utgifter		812 : 30	12,163 : 01	
Grustaget:				
Underhåll av väg		4,125 : 61		
Egentliga driftkostnader ..		20,930 : 34		
Ränta		4,610 : 02		
Kapitalavbetalning		13,000 : —		
Avgäld för grustäkt		500 : —		
Sorteringsverket		1,523 : 78	44,689 : 75	121,785 : 39

Brandväsen:

Pensioner	9,715 : 88	
Löner och arvoden	95,772 : 94	
Kol, ved, lyse samt kraftström till verkstäderna	3,058 : 61	
Diverse utgifter	34,930 : 52	143,477 : 95
Transport		5,322,709 : 40

N:o 54.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.

		Transport		5,322,709 : 40

Fastighetsförvaltningen:

Egendomar inom stadsplanen:

Rådhuset	1,297 : 71		
Polis- och brandstation	3,256 : —		
Stadshotellet	41,130 : 49		
Sundinska huset	13,127 : 25		
Tullhuset	1,221 : 25		
Paviljongen i Stadsparken	2,219 : 83		
Gårds- och tomtfastigheter	81,227 : 16		
Hamnmagasinen	2,497 : 92		
Hamnplanen och materialgården	3,604 : 95		
Hamnpaviljongen	315 : 15		
Kabinettet	1,982 : 62		
Omnibustrafikstationen	3,100 : —	154,980 : 33	

Lantegendomar under eget bruk:

Anskaffning av inventarier	5,293 : 75		
Arrenden	10,437 : —		
Löner och arvoden	51,228 : 33		
Produkter av egen skörd	20,997 : 77		
Underhåll och reparationer	4,554 : —		
Övriga utgifter	31,158 : 06		
Grundförbättringar	164 : 66		
Svingården vid Nordanby	6,302 : 24		
Andel i kostnad för en bro vid Vega	400 : —		
Årets nettovinst disp. för amortering å kostnader för nybyggnader vid Nordanby	13,174 : 87	143,710 : 68	

Jordar och andra fastigheter:

Egendomarna Carlsberg och Stensborg	1,571 : 92		
Hästholmarna	8,674 : 43		
Diverse jordägor	18,642 : 70	28,889 : 05	

Skogar:

Löner och arvoden	2,897 : 60		
Övriga utgifter	4,720 : 07	7,617 : 67	335,197 : 73

Transport	5,657,907 : 13

N:o 54. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.*

Transport			5,657,907 : 13

Magistrat och Rådhusrätt:

Anskaffning och underhåll av inventarier ..		1,541 : 46	
Löner och arvoden		58,054 : 84	
Renhållning		1,676 : 74	
Belysning		509 : 98	
Uppvärmning		866 : 94	
Trycknings- och annonskostnader		3,749 : 62	
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,444 : 63	
Olycksfallsförsäkringspremie		24 : 05	
Läkare- och sjukvård åt stadsvaktmäst. ..		159 : —	
Telefonavgifter		1,225 : 25	
Oförutsedda utgifter		49 : 60	69,302 : 11

Kronouppbörds- och Exekutionsväsen:

Anskaffning och underhåll av inventarier ..		703 : 38	
Löner och arvoden		43,426 : 40	
Pensioner		8,010 : —	
Kronouppbördskontoret:			
Hyra för tjänstelokal ..	750 : —		
Renhållning	805 : 10		
Belysning	128 : 43		
Uppvärmning	202 : 88	1,886 : 41	
Exekutionsbiträdenas tjänstelokal:			
Hyra	1,200 : —		
Renhållning	490 : 61		
Belysning	119 : 42		
Uppvärmning	109 : 54	1,919 : 57	
Stadsfogdekontoret:			
Hyra	1,000 : —		
Städning	300 : —	1,300 : —	
Övriga utgifter:			
Trycknings- och annonskostnader	1,291 : 95		
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten	861 : 43		
Olycksfallsförsäkringspremie	31 : 79		
Läkarearvoden	22 : —		
Transport	2,207 : 17	57,245 : 76	5,727,209 : 24

N:o 54. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.*

Transport	2,207 : 17	57,245 : 76	5,727,209 : 24
Till exekutionsbitr. för hållande av cyklar	150 : —		
Telefonavgifter	657 : 80		
Premier för kollektivförsäkring för uppbördsmedel	150 : —		
Distribuering av kronodebetsedlar	782 : 12		
Oförutsedda utgifter	54 : 05	4,001 : 14	61,246 : 90

Polisväsen och fångvård:

Anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar		3,001 : 78	
Löner och arvoden		229,337 : 97	
Pensioner		17,360 : —	
Renhållning		1,624 : —	
Belysning		1,092 : 26	
Uppvärmning		1,321 : 20	
Övriga utgifter:			
Premier för olycksfallsförsäkring	688 : 16		
Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarbeten	1,685 : 50		
Läkarearvoden	1,203 : 25		
Telefonavgifter	2,270 : —		
Oförutsedda utgifter ..	2,342 : 76		
Fångars vård och förplägnad å straffängelset	508 : 56		
Hyra för expeditionslokaler åt statspolisen .	1,500 : —		
Hyra till fattigvårdsbyrån för bårhus	300 : —	10,498 : 23	264,235 : 44

Allmänna pensionsförsäkringen:

Pensionsnämnden för Västerås:			
Dagtraktamenten för nämndens vice ordf. och ledamöter	228 : —		
Arvode åt ordföranden ..	600 : —		
Bidrag åt ordföranden för skrivhjälp	2,400 : —		
Transport	3,228 : —		6,052,691 : 58

N:o 54.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.

Transport	3,228 : —		6,052,691 : 58
För läkarebetyg och läkareundersökningar	225 : —		
Annonser och kungörelser	78 : 75		
Papper, blanketter och diverse utgifter	396 : 19	3,927 : 94	
Pensionsnämnden i S:t Ilian		36 : —	
D:o i Lundby		36 : —	
Inbetalning till pensionsförsäkringsfonden av grundavgifter, som icke kunnat indrivas		14,136 : —	
Bidrag till pensionstillägg och understöd ..		34,553 : 12	52,689 : 06

Övriga förvaltningskostnader:

Stadsfullmäktige och drätselkammaren:

Anskaffning och underhåll av inventarier	1,772 : 13		
Löner och arvoden	131,011 : 24		
Pensioner	17,912 : 87		
Renhållning	2,400 : 84		
Belysning	568 : 44		
Uppvärmning	1,090 : 78		
Trycknings- och annonskostnader	8,681 : 44		
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten	2,730 : 84		
Olycksfallsförsäkringspremier	41 : 26		
Inbrottsförsäkringspremie ..	203 : 75		
Telefonavgifter	2,185 : 15		
Hyra för tjänstelokaler	1,200 : —		
Diverse och oförutsedda utgifter	1,708 : 67		
Distribuering av debetsedlar	558 : 48		
Stallet	4,160 : 35	176,226 : 24	

Byggnadsnämnden:

Anskaffning och underhåll av inventarier	498 : 25		
Löner och arvoden	22,935 : 08		
Pensioner	4,704 : —		
Kostnader för besiktningar ..	240 : 15		
Hantlangning	3,138 : 78		
Telefon och postavgifter ...	107 : 80		
Annonskostnader	324 : 10		
Transport	31,948 : 16	176,226 : 24	6,105,380 : 64

N:o 54. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.*

Transport	31,948 : 16	176,226 : 24	6,105,380 : 64
Rit- och skrivmaterial	1,559 : 92		
Lösen för resolutioner samt diverse utgifter	125 : 20		
Restitution av syneavgift ..	25 : —	33,658 : 28	
Automobiler:			
Underhåll och reparationer .	5,552 : 14		
Löner och arvoden	6,214 : 83		
Driftkostnader	5,125 : 65		
Diverse utgifter	2,011 : 21		
Slutamortering av kostnaden för inköpta lastautomobiler	2,890 : 31	21,794 : 14	231,678 : 66

Anslag och bidrag till diverse ändamål:

Sociala ändamål:			
Barnkrubban	3,500 : —		
Barnhemmet	1,000 : —		
Natthärbärget	300 : —		
Arbetsförmedlingen	3,200 : —		
Barnhemmet "Sparvboet" ..	600 : —		
D:o hyra för butik	800 : —		
Frälsningsarméns slumverksamhet	800 : —		
Frilufts- och folkkonserter ..	2,300 : —		
Arosgårdens verksamhet ...	3,017 : —		
Nykterhetsnämnden	1,509 : 97		
Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet ..	2,000 : —		
Skollovskolonier	11,000 : —		
Västerås Gymnastikförening	750 : —		
Västmanlands läns fornminnesförening	3,000 : —		
Västmanlands läns konstförening	2,500 : —		
Svenska Brandskyddsföreningen	50 : —		
Premier för hushållsbokföring	175 : —	36,501 : 97	
Taxeringsnämnderna:			
Traktamentsersättning	1,656 : 20		
Biträde åt ordförandena ...	700 : —		
Transport	2,356 : 20	36,501 : 97	6,337,059 : 30

N:o 54.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.

Transport	2,356 : 20	36,501 : 97	6,337,059 : 30
Lyse, värme och städning i byrålokalen	40 : —		
Annonsering	49 : 50		
Skrivmaterial och diverse ..	90 : 63	2,536 : 33	
Diverse utgifter:			
Läkare- och sjukvård samt sjukavlöning åt stadens arbetare	6,233 : 33		
Årsavgift till Svenska Stadsförbundet	1,854 : —		
Årsavgift till Svenska städernas förhandlingsorganisation	463 : 50		
Prenumerationsavgift å Svenska Stadsförbundets tidskrift	732 : —		
Representationskostnader ..	2,200 : 15		
Omkostnader för resor och mindre utredningar ...	1,296 : 65		
Kostnader för utsättande av smörbord	253 : 71		
Hyra för lokaler åt sjömanshuset	360 : —		
Amortering å kostnaden för uppförande av pensionärshem	18,000 : —		
Avskrivning å Masugns A.-B. skuld till staden	10,000 : —	41,393 : 34	
Arbetslöshetsverksamhet:			
Arbetslöshetsunderstöd:			
Kontant utan statsbidrag ..	42,426 : 01		
Kontant med statsbidrag ..	102,827 : 25		
Anvisningar för utbekommande av matvaror	15,605 : 75		
Hyresbidrag	18,357 : 50		
Kursverksamhet:			
Kontant understöd	903 : 90		
Anvisningar för utbekommande av matvaror	10,377 : 75		
Arvoden åt lärare	8,962 : 98		
Material	4,485 : 53		
Kostnader för ungdomsarbetslöshetskommittén	1,336 : 25		
Transport	205,282 : 92	80,431 : 64	6,337,059 : 30

N:o 54.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.

Transport	205,282 : 92	80,431 : 64	6,337,059 : 30	
Administrationskostnader ..	6,795 : 50			
1933 års balanserade kostnader för arbetslöshetsunderstöd enl. Stadsfullmäktiges beslut d. 31/8 1933 ..	75,000 : —			
Gäldande av en del gatuarbeten m. m. enl. Stadsfullm. beslut den 17/12 1934 ..	50,000 : —	337,078 : 42	417,510 : 06	

Övriga oförutsedda utgifter:

Anslaget till oförutsedda behov har enligt Stadsfullmäktiges beslut disponerats för följande ändamål:

Till nykterhetskurs enl. Stadsf. beslut den 26/10 1933		500 : —		
Hyresräkning		1 : —		
Flyttning av ett skjul		211 : 25		
Reglering av gångarna i Vasaparken		918 : 58		
Urinoar vid brandstation		20 : 50		
Sjukkasserörelsen:				
Västerås erkända sjukkassa	6,157 : 50			
Aseapersonalens sjukkassa	4,944 : —			
Svenska träarbetarnas sjukkassa	114 : —	11,215 : 50		
För tryckning av förteckning över stadens fastigheter		800 : —		
Utökning av polisverkets alarmsystem ..		1,099 : 85		
Breddning av Karlsgatan		2,550 : —		
Kostnad för trafikmärken		1,200 : 99		
Masugns A.-B. för omläggning av taket på hyttan		5,000 : —		
Anslag till gatuskyltar		5,000 : —		
Trafikräkning		884 : 15		
Kostnader för Skerikesbron		150 : —		
Inköp av maskiner för brandväsendet		440 : —		
Kostnader för kulvert i N. Ringvägen		951 : 37		
Iordningställande av Östermalmsgatan		4,610 : —		
Kostnader för Hörendesjöns reglering		74 : 14		
Ordnande av torget i Västra förstaden		6,500 : —		
Merkostnad för ordnande av en vidgad del av Stockholmsvägen vid Sommarro		3,300 : —	45,427 : 33	6,799,996 : 69
			Transport	6,799,996 : 69

N:o 54.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.

		Transport	6,799,996 : 69
Överskott i 1934 års stat:			
Behållning till år 1935			305,856 : 60
		Kronor	7,105,853 : 29

Köttbesiktningsbyrån:

DEBET:

Utgifter under året:

Löner och arvoden		19,950 : 98	
Diverse utgifter:			
Värme, belysning och vatten	676 : 64		
Telefonavgifter	250 : 85		
Tvätt	345 : 55		
Underhåll av byggnader	117 : 72		
Hyra	3,042 : —		
Premie för olycksfallsförsäkring	81 : 72		
Diverse	902 : 96		
Kostnad för stängsel	1,384 : 25	6,801 : 69	
Pensioner		4,447 : 04	31,199 : 71

Utgående Balans Konto:

Behållning till år 1935		9,819 : 72
	Kronor	41,019 : 43

KREDIT:

Ingående Balans Konto:

Behållning från år 1933		15,562 : 33

Inkomster under året:

Influtna besiktningsavgifter	25,450 : 82	
Ränta	6 : 28	25,457 : 10
	Kronor	41,019 : 43

N:o 54. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.*

Reserverade köpeskillingsmedel:

DEBET:

Utgifter under året:

Lagfartskostnader och lösen av protokoll		1,392 : 10	
Köpeskilling för inköpta fastigheter		27,624 : 90	
Kostnader för gatuarbeten å:			
Kristiansborgsområdet	10,310 : 21		
Blåsbovägen	1,154 : 18		
Per Olofsgatan	2,835 : 65		
Stohagsvägen	467 : 69		
Herdegatan	392 : 70		
Scheelegatan	74 : 13		
Hållgatan (Loviselund)	73 : 44		
Karlsgatan (Lorens 3)	198 : 12		
Utvidgning av Remontplatsen	6,147 : 12		
Breddning av Stockholmsvägen	10,287 : 97		
Vasagatans fortsättning	40 : 90	31,982 : 11	
Hyra för Köttbesiktningsbyrån m. m.		2,718 : —	
Andel i kostnad för kulvertledning till Stensborg		738 : 89	64,456 : —

Utgående Balans Konto:

Behållning till år 1935			800,172 : 24
		Kronor	864,628 : 24

KREDIT:

Ingående Balans Konto:

Behållning från år 1933			712,638 : 55

Inkomster under året:

Köpeskilling för försålda fastigheter		141,607 : 89	
Ränta å oguldna köpeskillingar		5,188 : 05	
Köttbesiktningsbyrån, del av 1:sta kvart. hyra	324 : —		
Renhållningsverket, del av 1934 års hyra för mark av f. d. tivoliplatsen	2,394 : —	2,718 : —	
Återlämnad material från:			
Kristiansborgsområdet	776 : 39		
Blåsbovägen	72 : 80		
Per Olofsgatan	553 : 15		
Stockholmsvägen	1,073 : 41	2,475 : 75	151,989 : 69
		Kronor	864,628 : 24

N:o 54.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.

Hamnrörelsens Drift Konto:

DEBET:

Den egentliga hamnen:

Nyanläggningar:

1934 års amortering å kostnaderna för fyrbelysningen å Stora Sandskär		1,000: —

Underhåll och reparationer:

Underhåll av kajer, dykdalber, båtbryggor, fyrar och sjömärken	5,369: 28	
Ombyggnad av östra kajen	37,912: 39	
D:o av kajen vid ångaren Västerås tilläggsplats	4,627: 66	
Grusning å hamnen	43: 28	
Underhåll av hamnskjulen	200: 27	
Underhåll av inventarier och nyanskaffning	300: —	
Drift och underhåll av motorbåten	287: 31	48,740: 19

Löner och arvoden:

Hamnens befattningshavare		16,373: 46

Övriga utgifter:

Hamnkontoret	1,662: 64	
Belysning å hamnen	1,205: 12	
Renhållning	1,850: —	
Årsavgift till Svenska Hamnförbundet och föreningen Inre vattenvägar	300: —	
Olycksfallsersättning till F. Svanström	48: —	
Premier för olycksfalls- och ansvarsförsäkring	775: 77	
Brandstodsavgifter	28: 97	
Diverse och oförutsedda utgifter	784: 40	6,654: 90

Ränta å:

1907 års lån	3,864: 38	
1928 „ „	7,637: 60	
1929 „ „	6,419: 53	
1931 „ „	3,858: 86	
Hamnens balanserade underskott Kr. 89,304: 84 à 3 %	2,679: 15	24,459: 52
	Transport	97,228: 07

N:r 54.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.

	Transport	97,228 : 07		
Kapitalavbetalningar å:				
1907 års lån	5,725 : —			
1928 „ „	7,078 : 89			
1929 „ „	2,498 : 47			
1931 „ „	2,362 : 09	17,664 : 45		
Bogserbåten "Thor":				
Avlöningar och driftkostnader	16,886 : 69			
Amortering å inköpssumman	5,000 : —	21,886 : 69		
		136,779 : 21		
Hamnmaskiner:				
Löner och arvoden	11,786 : 15			
Driftkostnader:				
Strömförbrukning	2,017 : 35			
Underhåll och reparationer .	1,324 : 14			
Amortering å kostnader för ny kranutrustning	19,000 : —			
Kostnader för lyftmagnet ..	5,090 : —			
Diverse utgifter	74 : 84	39,292 : 48	176,071 : 69	

Djuphamnsrörelsens Drift Konto:

Den egentliga hamnen:				
Underhåll och reparationer ..	11,208 : 64			
Övriga utgifter	1,559 : 79			
Ränta å lån	87,979 : 75			
Kapitalavbetalningar	35,678 : 20	136,426 : 38		
Hamnmaskiner:				
Underhåll och reparationer ..	4,957 : 95			
Löner och arvoden	8,098 : 63			
Driftkostnader	4,945 : 26			
Övriga utgifter	131 : 28	18,133 : 12	154,559 : 50	330,631 : 19
			Kronor	330,631 : 19

N:o 54.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.

Hamnrörelsens Drift Konto:

KREDIT:

Den egentliga hamnen:

Hamnavgifter för varor av:

Ångfartyg i regelbunden trafik	33,901 : 85		
Andra fartyg	53,444 : 93	87,346 : 78	
Hamnavgifter för fartyg:			
Ångfartyg	14,643 : 30		
Segelfartyg	3,762 : 10		
Pråmar	2,302 : —	20,707 : 40	
Uthyrning av båtplatser		6,015 : —	
D:o av upplagsplatser		206 : 21	
D:o av varuskjul		2,055 : —	
Markhyra för oljemagasin		8,300 : —	
Diverse inkomster		294 : 10	
Bogserbåten "Thor":			
Trafikinkomster		14,413 : 64	
		139,338 : 13	
Hamnmaskiner:			
Kranhyror	26,363 : 37		
Markhyra för kran n:r III ..	150 : —		
Diverse	1,800 : —	28,313 : 37	167,651 : 50

Djuphamnsrörelsens Drift Konto:

Den egentliga hamnen:

Hamnavgifter för varor av:

Ångfartyg		28,897 : 13	
Hamnavgifter för fartyg:			
Ångfartyg	21,138 : 11		
Pråmar	3,608 : 80	24,746 : 91	
Hyror för:			
Upplagsplatser	8,429 : 66		
Hamnarbetarnas lokal	700 : —	9,129 : 66	
Återlämnad material		137 : 30	
Transport		62,911 : —	167,651 : 50

	Transport	62,911 : —	167,651 : 50	
Hamnmaskiner:				
Kranhyror:				
Kran n:r X (Brokranen) ..	34,851 : 85			
Kran n:r XI (Portalkranen)	13,738 : 85			
Malmlossningsanordningen .	3,997 : 87			
Diverse inkomster	105 : 94	52,694 : 51	115,605 : 51	283,257 : 01
Hamnens Underhålls- och Reparationsfond:				
Utgifter utöver inkomster för äldre hamnen			8,420 : 19	
Utgifters- och Inkomsters Konto:				
Utgifter utöver inkomster för djuphamnen			38,953 : 99	47,374 : 18
			Kronor	330,631 : 19

Hamnbyggnadens Amorterings Konto:

DEBET.

Ingående Balans Konto:	
Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1934 års början för hamnbyggnaden	438,370 : 01
Hamnmaskiners Amorterings Konto:	
Ogulden del av andel i stadens amorteringslån hitföres	12,600 : —
Hamnens Konto:	
Hamnens Konto gottgöres för under tidigare år orätt debiterade belopp ..	1,800 : —
Kronor	452,770 : 01

KREDIT.

Kapital Konto:	
1934 års kapitalavbetalning å lån för hamnbyggnaden	17,664 : 45
Utgående Balans Konto:	
Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1934 års slut för hamnbyggnaden	435,105 : 56
Kronor	452,770 : 01

Hamnmaskiners Amorterings Konto:

DEBET.

Ingående Balans Konto:	
Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1934 års början för hamnmaskiner	12,600 : —
Kronor	12,600 : —

N:o 54.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.

KREDIT.

Hamnbyggnadens Amorterings Konto:

Ogulden del av andel i stadens amorteringslån återföres	12,600 : —
Kronor	12,600 : —

Djuphamnsbyggnadens Amorterings Konto:

DEBET.

Ingående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens lån vid 1934 års början för djuphamnsbyggnaden	1,704,667 : 67

Djuphamnens Konto:

Djuphamnen gottgöres för under tidigare år orätt debiterade belopp	1 : 23
Kronor	1,704,668 : 90

KREDIT.

Kapital Konto:

1934 års kapitalavbetalning å lån	35,678 : 20

Utgående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens lån vid 1934 års slut för djuphamnsbyggnaden	1,668,990 : 70
Kronor	1,704,668 : 90

Hamnens Underhålls- och Reparationsfond:

DEBET.

Ingående Balans Konto:

Lån av Drätselkammaren	89,304 : 84

Hamnrörelsens Drift Konto:

Utgifter utöver inkomster i årets rörelse	8,420 : 19
Kronor	97,725 : 03

KREDIT.

Utgående Balans Konto:

Lån av Drätselkammaren	97,725 : 03
Kronor	97,725 : 03

Kapital-Konto.

DEBET.

Västerås stads lån av järnvägsmedelsfonden:			
Återföres upplånta medel av fonden		612,787 : 58	
Värdeminskningar under året:			
Kapitalavbetalningar å andel i lån:			
Fattigvården	24,398 : 12		
Kyrkokassan	3,399 : 53		
Folkskolan	24,436 : 24		
Vatten-, Gas- & El. verket	132,522 : 76		
Hamnbyggnaden	17,664 : 45		
Djuphamnsbyggnaden	35,678 : 20		
Malma Grustag	13,000 : —		
Aktiebolaget Arbetarebostäder	6,175 : —		
Diverse personer	13,223 : 96	270,498 : 26	
Avskrivningar å inventarier under året:			
Drätselkammaren	32,036 : 81		
Hamnen	8,717 : 85		
Djuphamnen	3,537 : 50		
Lärlings- och yrkesskolan	7,832 : 77		
Vatten-, Gas- & El. verket	205,746 : 02	257,870 : 95	
Andra värdeminskningar:			
Försålda fastigheter	141,026 : —		
Nedskrivna värden	58,544 : —		
Mark utlagd till gator och allmänna platser	32,606 : —	232,176 : —	1,373,332 : 79
Utgående Balans Konto:			
Kapitalbehållning vid årets slut			9,518,073 : 86
		Kronor	10,891,406 : 65

KREDIT.

Ingående Balans Konto:			
Kapitalbehållning vid årets början			9,718,052 : 09
Värdeökningar under året:			
Kapitalavbetalningar å lån		561,382 : 15	
Inköp av fastigheter	261,500 : —		
Förhöjda värden	100,451 : —	361,951 : —	
	Transport	923,333 : 15	9,718,052 : 09

N:o 54.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.

	Transport	923,333 : 15	9,718,052 : 09
Inköp av inventarier för:			
Drätselkammaren	28,305 : 62		
Hamnen	3,527 : —		
Djuphamnen	4,365 : —		
Hamnbyggnaden	1,185 : 90		
Lärlings- och yrkesskolorna	6,891 : 87		
Vatten-, Gas- & El. verket	205,746 : 02	250,021 : 41	1,173,354 : 56
		Kronor	10,891,406 : 65

Utgående Balans Konto.

TILLGÅNGAR:

Fastigheter:

Fastigheter enligt fastighetsbok	8,279,175 : —	
Hamnbyggnader	2,705,185 : 90	
Fattigvården	1,220,400 : —	
Folkskolorna	2,250,000 : —	
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverket	3,867,666 : 04	18,322,426 : 94

Inventarier:

Inventarier enligt förteckning vid:

Drätselkammaren	448,157 : 41	
Hamnen	70,682 : —	
Djuphamnen	17,689 : —	
Fattigvården	80,000 : —	
Barnavårdsnämnden	4,645 : 25	
Folkskolorna	105,599 : 66	
Lärlings- och yrkesskolan	47,063 : 37	
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverket	680 : 52	774,517 : 21

Materialier:

Vatten-, Gas- och Elektricitetsverket	147,283 : 32

Aktier, värdepapper och fordringar tillhörande kapitaltillgångarna:

Aktier i:

Byggnadsaktiebolaget Mimer	300,000 : —	
S.—V.—B :s Nya Järnvägs A.-B.	99,000 : —	
S.—V.—B :s Nya Järnvägs A.-B.	1,843,160 : —	
Sala—Gysinge—Gävle Järnvägs A.-B.	2 : —	
Transport	2,242,162 : —	19,244,227 : 47

N:o 54.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.

Transport	2,242,162 : —		19,244,227 : 47
Västerås Teater A.-B.	2 : —		
A.-B. Arbetarebostäder	300,000 : —		
A.-B. Västeråsbanans Intressenter	1,020,250 : —	3,562,414 : —	
Utlånade medel mot säkerhet av inteckningar ur bostadslånefonden för understödjande av byggnadsverksamheten	869,907 : 81		
Utlånade medel ur stadskassan mot inteckningar	215,572 : 55	1,085,480 : 36	
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverkets fonderade medel		146,984 : 07	
Fattigvårdens fonder		171,833 : 35	
Folkskolans fonder		37,599 : 58	5,004,311 : 36

Förråd och andra naturapersedlar:

Makadam	28,000 : —	
Grus	1,430 : 39	
Diverse byggnadsmaterialier	26,904 : 77	
Lantegendomarnas förråd	54,652 : 13	
Renhållningsverkets d:o	243 : 52	
Skogsprodukter	7,906 : 61	
Lärlings- och yrkesskolornas förråd	4,209 : 50	123,346 : 92

I bank innestående:

Innestående medel å kapitalräkning i A.-B. Svenska Handelsbanken för:		
Västerås stads Donationsjordsfond	5,577 : 98	
Strömsholms Våg- och lastageplats	9,991 : 59	
Fattigvårdens checkräkning i A.-B. Jordbrukarbanken	35,267 : 82	
Lärlings- och yrkesskolan	9,162 : 53	59,999 : 92

Innestående å postgiro:

Drätselkammarens postgirokonto	12,313 : 33	
Fattigvårdens d:o	6,339 : 35	18,652 : 68

Fordringar:

För andelar i stadens obligations- och amorteringslån vid 1934 års slut:			
Vatten-, Gas- & El. verk	3,932,712 : 15		
Folkskolestyrelsen	617,353 : 74		
Fattigvårdsstyrelsen	850,134 : 08		
Kyrkorådet	69,749 : 07		
Hamnstyrelsen	2,104,096 : 26	7,574,045 : 30	
Transport		7,574,045 : 30	24,450,538 : 35

N:o 54. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.*

Transport	7,574,045 : 30	24,450,538 : 35	
Restantier å progressivskatt		129 : 45	
Västerås Fattigvårdsstyrelse	81,491 : 25		
Västerås Trädgårdskoloniförening	3,000 : —		
Västerås Teater A.-B.	5,000 : —		
Västerås Barnavårdsnämnd	15,823 : 32		
A.-B. Västeråsbanans Intressenter	158,488 : 43		
A.-B. Arbetarebostäder	225,975 : —		
Västerås Masugns A.-B.	72,932 : 59		
Föreningen Västerås Nya Idrottsplats	118,445 : —		
Kungl. Statskontoret, resterande statsbidrag	41,874 : 28		
Renhållningsverket	7,140 : 35		
Drätselkammarens utestående fordringar	26,454 : 30		
Hamnen	61,298 : 99		
Hamnens underhålls- och reparationsfond	97,725 : 03		
Djuphamnsbyggnadens Konto	92,034 : 31		
Vatten-, Gas- och Elektr.-verket	430,532 : 11		
Gator, vägar, planteringar o. dyl.	76,362 : 01		
Diverse personer	89,343 : 52	1,603,920 : 49	
Fordringar m. m. enligt särskilda redogörelser:			
Västerås stads Fattigvård	103,958 : 31		
Västerås stads Barnavårdsnämnd	21,743 : 84		
Vatten-, Gas- och Elektr.-verk	602,636 : 28		
D:o, d:o	126,593 : 01	854,931 : 44	10,033,026 : 68
Förskotterade medel att gäldas genom uttaxering eller på annat sätt:			
Byggnads A.-B. Mimer		15,000 : —	
Malma Grustag		79,200 : 41	
Nybyggnad av ladugård vid Nordanby		2,369 : 23	
Nordanby gårds uthusbyggnad		38,009 : 22	
Restaurering av gamla huvudbyggnaden vid Karlslund		50,865 : 19	
Omläggning av Tunbyvägen för idrottsplatsen		2,452 : 81	
Uppförande av omnibustrafikstation		8,390 : 68	
D:o av pensionärshem		24,456 : 92	
Statskommunala arbetsföretaget vid:			
Bergslagsvägen	19,177 : 08		
Eriksberg—Kristiansborg	115,552 : 40		
Listavägen	18,311 : 56		
Tegnérgatan I	49,633 : 30		
D:o II	9,718 : 75		
Persbobäckskulverten	14,061 : 56		
Hovdestakröken	7,501 : 81		
Transport	233,956 : 46	220,744 : 46	34,483,565 : 03

N:o 54. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.

Transport	233,956 : 46	220,744 : 46	34,483,565 : 03
Kungsängsledningen	22,585 : 70		
Västra avskärande kulverten	102,569 : 41		
Östra d:o, d:o	17,033 : 66	376,145 : 23	
Föreningen Västerås Nya Idrottsplats		27,003 : 44	
Omändringsarbeten i Stadshotellet		82,553 : 25	
Tillbyggnad av brand- och polisstation		3,654 : 88	
Ordnande av Arosvägen		1,841 : 09	
Uppförande av en vågbrytare vid djuphamnen		30,501 : 82	
D:o av en skolbyggnad i kv. Folke		18,932 : 70	
Muddring i äldre hamnen		86,867 : 94	
Inköp av nytt tröskverk för stadens lantegendomar		4,900 : —	
Fastighetsförvaltningen		33,852 : 50	
Skatter och liknande avgifter		100,000 : —	
Vägunderhållskostnader		217,056 : 04	1,204,053 : 35
Förskotterade kostnader att gäldas genom lån:			
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverket		149,971 : 42	
Drätselkammarens m. fl. arbeten		601,096 : 76	751,068 : 18
Kontant:			
Drätselkammaren		2,750 : 43	
Renhållningsverket		13,457 : 68	
Fattigvården		193 : 59	
Vatten-, Gas- & Elektr.-verket		1,501 : 34	17,903 : 04
		Kronor	36,456,589 : 60

Skulder:

FONDERADE SKULDER:

Utelöpande obligationer:		
1902 års 4 % obligationslån	681,000 : —	
1907 „ 4½ % „	1,050,000 : —	
1929 „ 5 % „	2,516,000 : —	4,247,000 : —
Amorteringslån, upptagna från pensionsförsäkringsfonden:		
1916 års 4¾ % lån	189,555 : 19	
1917 „ 4¾ % „	194,395 : 59	
1918 „ 4¾ % „	278,623 : 20	
1918 „ 5¼ % „	284,203 : 45	
1920 „ 6 % „	181,484 : 21	1,128,261 : 64
	Transport	5,375,261 : 64

N:o 54.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.

	Transport	5,375,261 : 64
Amorteringslån, upptagna från statens bostadslånefond:		
1920 års 4 % lån	132,145 : 91	
1921 „ 4 % „	62,512 : 60	
1925 „ 4½ % „	25,123 : 80	
1926 „ 4½ % „	32,491 : 71	
1927 „ 4½ % „	42,438 : 53	
1928 „ 4½ % „	59,264 : 64	
1929 „ 4½ % „	36,630 : 11	
1930 „ 4½ % „	65,657 : 65	
1931 „ 4½ % „	19,559 : 53	475,824 : 48
Amorteringslån à 5 % upptagna år 1926 från:		
Svenska Arbetarnas Allmänna Sjuk- & Begravningskassa	171,255 : 10	
Sveriges Allmänna Understödsförening	171,255 : 10	
Städernas Allmänna Brandstodsbolag	273,719 : 89	616,230 : 09
Amorteringslån à 5 % upptagna år 1928 från:		
Kopparbergs läns Sparbank	397,146 : 10	
Svenska Livförsäkringsbolaget	112,789 : 50	
Bollnäs Sparbank	19,857 : 22	
Gävle stads Sparbank	79,429 : 22	
Arbetsgivarnas Ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag	397,146 : 16	1,006,368 : 20
Amorteringslån à 4½ % upptaget år 1931 från:		
Kungl. Postsparbanken		794,830 : 50
Amorteringslån upptagna år 1932 från:		
Kungl. Postsparbanken à 4,85 %	633,950 : 22	
Västmanl. läns Landsting à 5 %	239,263 : 12	
Fonder under Drätselkammarens förvaltning à 5 %	957,052 : 48	1,830,265 : 82
Amorteringslån à 4½ % upptagna år 1933 från:		
Försäkrings A.-B. Skandia	491,292 : 70	
Livförsäkringsbolaget Framtiden	98,258 : 54	
Svenska Livförsäkringsbolaget	491,292 : 70	
Svenska Personal-Pensionskassan	196,517 : 08	
Brand- och Livförsäkrings A.-B. Skåne	196,517 : 08	
Transport	1,473,878 : 10	10,098,780 : 73

N:o 54.
Drättelkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.

Transport		1,473,878 : 10	10,098,780 : 73
Kinda Härads Sparbank		49,129 : 27	
Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten för Östergötlands län och stift		49,129 : 27	
Stockholms Sjukhem		162,126 : 59	1,734,263 : 23
Amorteringslån upptagna år 1934: från:			
Städernas Allmänna Brandstodsbolag à 3,8 %		1,844,000 : —	
Kungl. Pensionsstyrelsen à 3,75 %		812,000 : —	2,656,000 : —
			14,489,043 : 96
Andra lån och skulder:			
Upplånta medel från:			
Fonder under Drkns förvaltning	106,880 : 89		
Sundinska beklädnadsfonden	5,000 : —		
Folkskolans fonder	12,000 : —		
Wahlbeckska välgörenhetsfonden	92,250 : —	216,130 : 89	
Sveriges Centralförening för idrottens främjande		2,500 : —	
A.-B. Västeråsbanans Intressenter		1,843,160 : —	
Städernas Allmänna Brandstodsbolag, för inlösen av 1907 års lån		1,050,000 : —	
Aktiebolaget Jordbrukarbanken, checkräkning		23,581 : 28	3,135,372 : 17
Ogulden köpeskilling:			
Västerås stads sparbank:			
Inteckningslån för fastigheten:			
n:r 86 Västra kv. ..	10,000 : —		
n:r 8 Sommarro	20,000 : —	30,000 : —	
Västerås m. fl. städers Hypoteksförening:			
Inteckningslån för fastigheten n:r 39 Norra kvart.		17,170 : 07	
Rotehållarnes i Västmanlands län besparingsfond:			
Inteckningslån för egendomen Malma ..		25,611 : 35	
Tomtägareföreningen Västra Förstaden:			
Resterande köpeskilling för tomten n:r 116 Hammarby stadshage		755 : 38	73,536 : 80
		Transport	17,697,952 : 93

N:o 54. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.*

		Transport	17,697,952 : 93
Reserverade medel att av Drätselkammaren tillhandahållas för bestämda ändamål:			
Järnvägsövergång till nya hamnen		50,544 : 23	
Hyror för år 1935, som influtit under år 1934		11,340 : 62	
Ing. Hans Borgströms donation för iordningställande av Skenvretsgatan		2,000 : —	
Behållning å anslag för uppförande av ekonomibyggnad vid Karlslund		6,654 : 28	
Behållning å anslag för avloppsbrunnar i Västra förstaden		1,211 : 84	
Strömsholms Våg- och lastageplats		10,062 : 36	
Folkskolan, statsbidrag		10,500 : —	
Köttbesiktningsbyråns Konto		9,819 : 72	
Hamnens Konto		120 : 05	
Brandväsens Konto		2,564 : 69	
Gator, vägar, planteringar o. dyl.		131,958 : 84	
Övriga oförutsedda utgifter		36,999 : 06	
Reserverade köpeskillingsmedel		800,172 : 24	
Anslag och bidrag till diverse ändamål ..		50,000 : —	
Överskott i stater:			
Behållning i:			
1933 års stat	76,190 : 47		
1934 års stat	305,856 : 60	382,047 : 07	1,505,995 : —
Konto pro diverse			3,334 : 62
Fonderade medel:			
Västerås stads Donationsjordsfond		6,077 : 98	
Lundby Magasinsfond		1,000 : —	
Fonderade medel av försålda fastigheter vid Strömsholms våg		15,000 : —	
Folkskolans fonder		4,265 : 46	
Järnvägsmedelsfonden		612,787 : 58	
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverks fonderade medel		146,984 : 07	
Västerås stads pensionsfond		165,046 : 21	951,161 : 30
Oredovisad progressivskatt:			
Restantier å progressivskattens utjämningsandel			129 : 45
		Transport	20,158,573 : 30

N:o 54.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.

	Transport	20,158,573 : 30	
Skulder enligt särskilda redogörelser från:			
Fattigvården	1,154,542 : 92		
Barnavårdsnämnden	15,823 : 32		
Folkskolan	707,069 : 09		
Lärlings- och yrkesskolan	9,162 : 53		
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverket	4,893,344 : 58	6,779,942 : 44	26,938,515 : 74
Kapital Konto:			
Kapitalbehållning vid årets slut			9,518,073 : 86
		Kronor	36,456,589 : 60

Västerås den 10 april 1935.

På Drätselkammarens vägnar:
AXEL SUNDSTRÖM.
/Oscar Andersson.

Redogörelse

för i 1934 års bokslut uppkommet överskott i jämförelse med staten för samma år.

Å följande huvudtitlar har uppstått överskott:

Räntor m. m.	14,588 : 80
Kapitalavbetalningar å lån	9,005 : 61
Fattigvård	59,479 : 92
Barnavård	10,068 : 91
Folkskola	21,033 : 05
Fortsättningsskola	4,168 : 71
Högre folkskola	807 : 02
Allmänt läroverk	1,157 : 88
Andra undervisnings- och bildningsanstalter	1,370 : 71
Gator	13,608 : 60
Avloppsledningar	10,552 : 07
Hamnar	17,535 : 18
Renhållningsverk	287 : 67
Gasverk	23,272 : 51
Elektricitetsverk	48,113 : 74
Andra kommunens affärsföretag	4,482 : 18
Transport	239,532 : 56

N:o 54.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.

Transport	239,532 : 56	
Skogar	6,546 : 12	
Anslag och bidrag till diverse ändamål	29,495 : 76	
Oförutsedda utgifter	29,419 : 76	
Diverse inkomster	4,789 : 69	
Skatter och liknande avgifter	109,151 : 92	418,935 : 81

medan följande huvudtitlar lämnat brist:

Hälso- och sjukvård	1,515 : 44	
Vägar	27,392 : 32	
Planteringar	15,385 : 47	
Gatubelysning	414 : 37	
Gaturenhållning	3,798 : 36	
Svingård	5,000 : —	
Vattenledningsverk	3,502 : 88	
Brandväsen	169 : 28	
Fastighetsförvaltning	38,006 : 65	
Magistrat och rådhusrätt	5,254 : 11	
Kronouppbörds- och exekutionsväsen	1,962 : 73	
Polisväsen och fångvård	4,651 : 26	
Auktionsväsen	100 : —	
Allmänna pensionsförsäkringen	2,730 : 06	
Övriga förvaltningskostnader	3,196 : 28	113,079 : 21
Överskott Kronor		305,856 : 60

Fonder och donerade medel som stå under Drätselkammarens förvaltning.

	Behållning 1/1 1934	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1934
Sundinska donationsfonden för pauvres honteux m. m.	45,611 : 33	2,279 : 10	2,326 : 50	45,563 : 93
Sundinska beklädnadsfonden	5,000 : —	250 : —	250 : —	5,000 : —
Curry Treffenbergs fond	2,000 : —	100 : —	100 : —	2,000 : —
Gustaf Wahlbecks gåva	3,033 : 61	151 : 61	180 : —	3,005 : 22
Västerås Gilles donationsfond	1,000 : —	50 : —	50 : —	1,000 : —
Magistratens Ämbets- & Tjänstemäns reservfond	73,855 : 85	3,605 : 30	2,536 : 93	74,924 : 22
Engvallska donationsfonden	32,345 : 49	1,517 : 28	1,512 : —	32,350 : 77
Altinska fonden	4,000 : 54	200 : —	199 : 75	4,000 : 79
Sundinska donationsfonden för Barnhemmet	10,200 : —	400 : —	400 : —	10,200 : —
Ol. Norelii testamentsfond	31,561 : 65	1,528 : 08	1,528 : 08	31,561 : 65
Transport	208,608 : 47	10,081 : 37	9,083 : 26	209,606 : 58

N:o 54. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.*

	Behållning 1/1 1934	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1934
Transport	208,608 : 47	10,081 : 37	9,083 : 26	209,606 : 58
A. Engströms donationsfond	10,000 : —	430 : —	430 : —	10,000 : —
Zimmermanska slöjdskolefonden	73,461 : 89	4,230 : 01	5,625 : 44	72,066 : 46
Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål	183,059 : 48	14,133 : 67	11,451 : 97	185,741 : 18
Sundinska donationsfonden för Skarpskytteföreningen	500 : —	25 : —	25 : —	500 : —
Bilschierska testamentsfonden	907 : 08	45 : 36		952 : 44
Natalia Anderssons stipendiefond	1,000 : —	50 : —	50 : —	1,000 : —
Vahlbeckska välgörenhetsfonden	194,077 : 78	9,494 : 77	8,034 : 05	195,538 : 50
Bergmanska donationsfonden för Arbetareföreningen	11,000 : —	540 : —	540 : —	11,000 : —
Bergmanska donationsfonden för Natthärbärget	3,000 : —	150 : —	150 : —	3,000 : —
Torngrenska fonden	428,960 : 50	18,509 : 12	16,450 : —	431,019 : 62
Ålderdomshemmets kapitalmedel	32,596 : —	3,608 : 07	1,018 : 40	35,185 : 67
Carolina Hygrells donationsfond	41,200 : 60	2,060 : 02		43,260 : 62
Mark Modins minne	500 : —	25 : —	25 : —	500 : —
Doktor P. O. Linds fond	10,000 : —	500 : —	500 : —	10,000 : —
Katarina Molls fond	3,212 : 12	160 : 60		3,372 : 72
Mobergska guldbröllopsfonden	35,606 : 27	1,780 : 31	1,350 : —	36,036 : 58
Joh:a Fryklunds donationsfond	10,299 : 48	514 : 73	510 : —	10,304 : 21
Orströms donationsfond	7,532 : 29	376 : 60	200 : —	7,708 : 89
J. G. Berglunds testamentsfond	15,000 : —	750 : —	750 : —	15,000 : —
Systrarna Sundvalls pensionsfond	30,027 : 90	1,501 : 40	1,015 : —	30,514 : 30
Abraham Hülphers testamentsfond	4,127 : 37	206 : 38		4,333 : 75
Vretmanska donationsfonden	1,109 : 76	55 : 48	55 : 48	1,109 : 76
Anna Norbergs stipendiefond	1,665 : 60	83 : 28	74 : 95	1,673 : 93
Ekelundska sjukvårdsfonden	20,000 : —	1,000 : —	1,000 : —	20,000 : —
Lotten Ekelunds donationsfond	50,000 : —	2,500 : —	2,500 : —	50,000 : —
G. R. Lagerqvists donationsfond	29,542 : 21	1,477 : —	1,473 : 25	29,545 : 96
Västerås Planteringssällskaps donationsfond	3,017 : 39	60 : 37		3,077 : 76
Transport	1,410,012 : 19	74,348 : 54	62,311 : 80	1,422,048 : 93

N:o 54.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1934.

	Behållning 1/1 1934	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1934
Transport	1,410,012 : 19	74,348 : 54	62,311 : 80	1,422,048 : 93
Major Meurlings fond	4,716 : 75	235 : 84	235 : 84	4,716 : 75
G. Sällings donationsfond ..	3,000 : —	150 : —	150 : —	3,000 : —
Karin Möllers donationsfond	4,914 : 17	245 : 71	245 : 71	4,914 : 17
Emelie Bergströms donationsfond	18,012 : 12	1,080 : 50	1,080 : —	18,012 : 62
Stadskamrer Bernh. Carlsons donationsfond	47,557 : 09	2,552 : 78	2,552 : 78	47,557 : 09
Theresia Möllers donationsfond	4,625 : —	231 : 25	231 : 25	4,625 : —
Hanna & P. W. Werkelins donationsfond	22,000 : —	1,100 : —	1,100 : —	22,000 : —
Augusta Berglunds vängåva	25,856 : 09	767 : 40	1,034 : 80	25,588 : 69
Kronor	1,540,693 : 41	80,712 : 02	68,942 : 18	1,552,463 : 25

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 21 februari 1935.

OSCAR ANDERSSON.

Västerås 1935, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1935. **Den 31 Maj.** **IX.**

N:o 55.

Kungl. Maj:ts beslut ang. tillstånd för staden att upptaga ett nytt amorteringslån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till stadsfullmäktiges kännedom får drätselkammaren härmed överlämna i styrkt avskrift Kungl. Maj :ts beslut den 1 mars 1935 angående tillstånd för staden att upplägga ett nytt amorteringslån.

Västerås den 14 mars 1935.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till länsstyrelsen i Västmanlands län.

I en till Kungl. Maj :t ställd, av länsstyrelsen i Västmanlands län med utlåtande den 8 januari 1935 jämte magistratens i Västerås yttrande överlämnad skrift har drätselkammaren i nämnda stad, under åberopande av stadsfullmäktiges å sammanträde den 29 november 1934 fattade beslut, anhållit om tillstånd för staden att mot obligationer eller vanliga skuldförbindelser upptaga ett på tjugufem års amortering ställt lån å femhundranittiosextusensjuhundra kronor, att användas till täckande av följande utgifter, nämligen för

utvidgningar vid stadens gasverk	160,000 : —
anläggande av en vågbrytare vid djuphamnen	22,700 : —
inköp av fastigheten n :r 1 i kvarteret Ingrid	60,000 : —
anläggande av transformatorstation och elektrisk jordkabel i Domkyrkoesplanaden	6,000 : —
inköp av fastigheten Emaus	180,000 : —
uppförande av en nybyggnad för folkskolans och arbetsstugans behov	168,000 : —

Efter anmodan har Svenska Stadsförbundets finansråd den 23 januari 1935 yttrat sig i ärendet, varjämte skolöverstyrelsen den 7 februari 1935 avgivit infordrat utlåtande.

N:o 55. *Ang. tillstånd för staden att upptaga ett nytt amorteringslån.*

Kungl. Maj:t bifaller ansökningen; dock att obligationer skola hava avyttrats eller skuldförbindelse utfärdats senast den 1 mars 1936, vid äventyr att detta medgivande skall anses hava förfallit.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela länsstyrelsen till kännedom och för vederbörandes underrättande.

Stockholm den 1 mars 1935.

Ernst Wigforss.

/Bengt Arwidson.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

P. J. Arrhenius.

Rätt avskrivet intyga:

Emelie Bergström. Irma Edling.

N:o 56.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag för ordnande av Arosvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 25 oktober 1934 beslöto stadsfullmäktige att för ordnande av Arosvägen i dess sträckning från Skultunavägen till och med den öppna platsen vid korsningen av Flodinsgatan anvisa ett anslag å förslagsvis 10,100 kronor och uppdraga åt drätselkammaren att utföra arbetet, beträffande den del av trafikleden, som framgår mellan kvarteren Bertil och Bengt, dock först sedan ägarne av fastigheterna utfter denna gatusträckning förklarat sig villiga att deltaga i kostnaderna för arbetet i samma gatusträckning med hälften av den därför föranledda kostnaden 11,300 kronor, eller sålunda 5,650 kronor och godtagbar förbindelse härom blivit till drätselkammaren överlämnad.

Drätselkammaren har redan låtit verkställa det arbete i Arosvägens nedersta genom stadens egen mark framgående del, som staden enligt nämnda beslut skulle utföra utan bidrag av fastighetsägarne och som beräknades kosta kronor 4,450:—.

Beträffande den återstående delen av trafikleden har emellertid från de ifrågavarande fastighetsägarne jämte fastighetsägarne utmed Arosvägen i dess övre sträckning mellan Flodinsgatan och Agnegatan till drätselkammaren inkommit ett förslag, att jämväl sistnämnda sträcka av Arosvägen måtte

iståndsättas under samma villkor, som stadsfullmäktige bestämt för den ännu ej utförda sträckan av Arosvägens nedre del. Enligt av byggnadschefskontoret verkställd kostnadsberäkning skulle det senast ifrågasatta arbetet draga en kostnad av 4,650 kronor. Drätselkammaren anser för sin del att staden bör kunna tillmötesgå den sålunda utvidgade framställningen. På stadens del skulle i så fall komma för det tillkommande arbetet hälften av nyss angivna summa eller 2,325 kronor.

N:o 56. *Ang.tilläggsanslag för ordnande av Arosvägen.*

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för ordnande av Arosvägen, i ändamål att arbetet må omfatta även den del av trafikleden, som ligger mellan Flodinsgatan och Agnegatan, utöver av stadsfullmäktige den 25 oktober 1934 anslagna medel anvisa av innevarande års anslag till diverse och oförutsedda behov ett tilläggsanslag å 2,325 kronor, samt att enahanda villkor, som bestämts i fråga om det av stadsfullmäktige tidigare beviljade anslaget, skall gälla även den nytillkomna gatusträckan.

Västerås den 2 maj 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 57.

Drätselkammarens skrivelse ang. köp och försäljning av tomtmark inom kv. Lorenz.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan byggnaderna å staden tillhöriga tomten N:o 83 södra kvarteret (enligt gammal beteckning) rivits, har frågan om genomförande av en redan år 1917 fastställd ny tomtindelning för östra delen av kvarteret Lorenz blivit aktuell. Enligt den nya tomtindelningen skall den del av gamla tomten N:o 83, som ej åtgår för utläggande av Karlsgatan — en åtgärd som redan verkställts — ingå jämte andra fastighetsdelar, av vilka en del tillhöra staden och en del enskilda, dels i den nyreglerade tomten N:o 82 i hörnet av Stora gatan och Karlsgatan och dels i den nyreglerade tomten N:o

N:o 57.
Ang. köp och försäljning av tomtmark inom kv. Lorentz.

83 i hörnet av Karlsgatan och Timmermansgatan. Med representanter för ägarne av gamla tomten N:o 82 och med denna fastighet sammanhörande ägolotter hava preliminära underhandlingar förts avseende antingen att staden skulle till nämnda fastighetsägare försälja samtliga sina av regleringen berörda fastighetsdelar, så att båda de nyreglerade tomterna komma i deras hand eller att staden skulle till samma fastighetsägare överlåta den staden tillhöriga mark, som skall ingå i den nyreglerade tomten N:o 82 i utbyte mot staden ej tillhöriga mark av den nyreglerade tomten N:o 83, därvid mellanavgift i kontanter för mervärde å den mark staden lämnar skulle tillkomma staden. Av dessa alternativ synes det sistnämnda hava största utsikterna att kunna genomföras. Om ifrågavarande fastighetsuppgörelse kommer till stånd skulle å den nya tomten N:o 82, således i hörnet av Stora gatan och Karlsgatan, ett större bygge redan innevarande års höst påbörjas. Tomten N:o 83, om staden blir ägare till densamma i dess helhet, bör också så snart som möjligt försäljas för bebyggelse.

Då den ifrågasatta regleringen är önskvärd ur stadens synpunkt får drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna för staden antagliga, dels förvärva den staden ej tillhöriga mark, som enligt år 1917 beslutad och fastställd ändrad tomtindelning av östra delen av kvarteret Lorenz ingår i nyreglerade tomten N:o 83, dels ock avhända staden all staden nu tillhörig och genom eventuellt byte förvärvad mark, som enligt samma tomtindelning ingår i de nyreglerade tomterna N:ris 82 och 83.

Västerås den 2 maj 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

N:o 58.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av industritomter öster om Lillån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Å det område bortom östra kajen i gamla hamnen, som begränsas av Lillån, järnvägsspåret till statens kraftstation och tomten för det blivande reningsverket innehar Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget med nyttjanderätt en tomt närmast öster om Lillån, varå en större magasinsbyggnad finnes uppförd och till vilken järnvägsspår finnes indraget. Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget har hos drätselkammaren gjort framställning att få med äganderätt förvärva denna tomt. Även från en annan företagare från främmande ort har drätselkammaren fått mottaga framställning om förvärvande av tomt inom samma område för uppförande av en industriell anläggning. I anledning härav har drätselkammaren låtit uppgöra ett förslag till indelning av ifrågavarande område i kvarter och tomter. Utanför området åt sjösidan finnes påbörjad en strandskoning ett stycke österut från Lillån räknat.

Drätselkammaren anser, att staden bör kunna här, liksom å det angränsande s. k. Viksängsgärdet, med äganderätt avhända sig tomter just för industriella och liknande anläggningar. För bostadsbyggande kan det däremot ej lämpligen disponeras på grund av att marken är alltför låglänt och ligger nära intill förut befintliga anläggningar av industriell art. Härmed åsyftas kraftverket, gasverket och det blivande reningsverket . För hamnens del torde ej heller vara att påräkna någon annan utbyggnad åt detta håll än möjligen för de anläggningars behov, som kunna komma till stånd inom ifrågavarande område närmast sjön.

På grund av det anförda får drätselkammaren anhålla, att stadsfullmäktige måtte

bemyndiga drätselkammaren att försälja byggnadstomter inom det staden tillhöriga området mellan Lillån, järnvägsspåret till kraftverket och tomten för stadens blivande reningsverk.

Västerås den 2 maj 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 59.

Beredningsutskottets m. fl. förberedande utlåtanden ang. den samhälleliga hjälpverksamhetens organisation.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan magistraten i staden genom resolution den 21 januari innevarande år infordrat yttrande av stadsfullmäktige över de s. k. organisationssakkunnigas betänkande med utredning och förslag rörande den samhälleliga hjälpverksamhetens organisation m. m., hava stadsfullmäktige genom beslut den 31 i samma månad överlämnat handlingarne i ärendet till beredningsutskottet för förberedande utlåtande och därvid lämnat det direktiv, att utskottet borde samarbeta med de kommunala styrelser och nämnder, som av den ifrågasatta reformen berördes.

I överensstämmelse härmed har beredningsutskottet lämnat fattigvårdsstyrelsen, barnavårdsnämnden, pensionsnämnden, nykterhetsnämnden och arbetslöshetskommittén tillfälle avgiva yttrande över förslaget. I nu avgivna yttranden hava dessa intagit till förslaget skiljaktliga ståndpunkter. Medan pensionsnämnden och nykterhetsnämnden i princip förklarat sig icke kunna tillstyrka förslaget ha de övriga förordat, att förslaget lades till grund för ny lagstiftning med mer eller mindre väsentliga ändringar vid den slutliga utformningen.

Beredningsutskottet får nu i ärendet själv anföra följande.

Enligt de sakkunniges förslag skall i varje kommun med mer än 1,500 invånare finnas en social nämnd, som skall övertaga den kommunala hjälpverksamhet som för närvarande ombesörjes av fattigvårdsstyrelse, barnavårdsnämnd, nykterhetsnämnd, pensionsnämnd och arbetslöshetskommitté. Sådan nämnds barnavårdande verksamhet skall obligatoriskt vara anförtrodd åt ett särskilt utskott. I övrigt kan i reglemente för nämnden, som antages av kommunen och fastställes av Konungens befallningshavande, bestämmas, att vissa av eller samtliga övriga grenar av nämndens verksamhet skola handhavas av särskilt tillsatta utskott av nämnden. I avseende å nämndens sammansättning skulle enligt till betänkandet fogat lagförslag nämnden bestå av minst fem ledamöter, därav en jämte suppleant vald av länsstyrelse och de övriga med suppleanter till minst halva antalet valda av kommunen och skall bland de senare finnas en stadsläkare eller annan i staden bosatt läkare. Vid utseende av ledamöter och suppleanter skall tillses att inom nämnden kommer att finnas sakkunskap på alla de områden som nämndens verksamhet berör och däribland, när så lämpligen kan ske, juridisk sakkunskap. För deltagande i handläggning av de ärenden, som nu tillhöra barnavårdsnämnd, skall en i församlingstjänst inom kommun anställd ordinarie präst eller vid folkskolan anställd lärare eller lärarinna eller särskild folkskoleinspektör såsom ledamot i nämnden fungera. Vid handläggning av fattigvårdsärenden äger kyrkoherde eller hans ställföreträdare, om de icke äro ledamöter, att deltaga i överläggning

men ej i beslut med rätt att få sin mening protokollförd. Där särskild hjälpverksamhet bedrives för arbetslöshetens bekämpande tillkommer enahanda befogenhet ledamot av styrelsen för organ för den offentliga arbetsförmedlingen i orten eller tjänsteman hos organet i vad angår ärenden tillhörande nämnda verksamhet. Val av ledamot i nämnden avser en tid av fyra år. Ordförande och vice ordförande i nämnden utses av kommunen och skall ordförande utom i nämnden, självskrivet vara ordförande i varje av nämnden tillsatt utskott. I avseende å den ställning sådan särskilt utskott intar till nämnden, skall fattat beslut utan onödigt uppskov underställas nämndens prövning men gå i verkställighet utan avvaktande därpå.

N:o 59. *Ang. den samhälleliga hjälpverksamhetens organisation.*

Vid avgivande av sitt förslag ha organisationssakkunnige icke varit eniga. En av dess ledamöter Riksdagsmannen Anders Andersson i Råstock har icke kunnat biträda förslaget. I särskild reservation har han närmare redogjort för sin ståndpunkt och vill beredningsutskottet här återge densamma i dess huvuddrag.

En omorganisation av de kommunala organen bör ske med stor varsamhet och en ny organisation med utgångspunkt från mer eller mindre renodlade fattigvårdssynpunkter undvikas. Lagstiftningen på området har såsom regel tidigare utgått ifrån att låta envar kommun söka anpassa sina organ i förhållande till behovet och har man därigenom nått fram till allt större ändamålsenlighet och funktionsduglighet hos respektive organ. Att obligatoriskt ålägga vissa kommuner skyldighet att inrätta social nämnd är för långt gående ändringar och har den förebragta utredningen icke förebragt tillräckliga skäl därför. De fördelar som lagstiftaren tydligen avsett att vinna genom en fördelning av uppgifterna på olika kommunala organ, komma enligt det nya systemet icke lika väl till sin rätt som för närvarande. Pensionsnämndens arbetsuppgift vore artskild från och låge vid sidan av fattigvårdsstyrelsens verksamhet. Det erforderliga samarbetet kunde därför inskränkas till ett meddelande till fattigvårdsstyrelsen om tillerkända pensioner och syntes inrättandet av ett personregister hos fattigvårdsstyrelsen erforderligt, till vilket register alla hjälporgan skulle anmäla vidtagna understödsåtgärder av olika slag. Beträffande arbetslöshetskommittén gällde i ännu högre grad att den hade sina speciella uppgifter och vore arbetsanskaffningen dess huvuduppgift framför andra. Ett sammanförande av så många och så artskilda arbetsuppgifter, som förslaget innebure till en enda nämnd, skulle medföra en sammansättning med ett stort antal personer. Särskilt i stora kommuner vore detta nödvändigt även för de hjälpsökandes bekvämlighet. Resultatet skulle bliva tungroddhet och byråkrati med snabb övergång från förtroendemannasystem till tjänstemannasystem.

Beredningsutskottet har närmare redogjort för denna reservation, då beredningsutskottet i allt väsentligt ansluter sig till den uppfattning, som däri kommit till uttryck. Att ålägga en kommun med Västerås storleksordning skyldighet att inrätta social nämnd med de uppgifter, som enligt förslaget tillagts denna, är att kringskära den kommunala självbestämningsrätten i avseende å ordnandet i förvaltningshänseende av kommunens angelägenheter efter lokalt betonade behov.

N:o 59. *Ang. den samhälleliga hjälpverksamhetens organisation.*

Med uppläggning och utbyggnad av det understödsregister som i allmänhet föres hos fattigvårdsstyrelse och lokalt genomförd föreskrift därom, att beslut av andra kommunala hjälporgan om utdelande av understöd av en eller annan form icke får fattas utan att inhämta upplysningar från detta register om den hjälpbehövandes personliga förhållanden och skyldighet att till detta register anmäla sådana understödsbeslut, är det mål vunnet, som avses med de sakkunnigas förslag vida enklare och lättare än efter de riktlinjer som däri uppdragits. De olägenheter inom den kommunala hjälpverksamheten som hittills bestått däri att det ena hjälporganet saknat kännedom om det andras klientel, varigenom understundom s. k. dubbelunderstöd föranletts, bleve genom tillkomsten av ett hos fattigvårdsstyrelsen fört dylikt register undanröjda, vilket utgjort ett av huvudmotiven för organisationssakkunnigas förslag.

Med understrykande i övrigt av Riksdagsman Anderssons reservation framförd åsikt om den tungroddhet och byråkrati med snabb övergång från förtroendemannasystem till tjänstemannasystem som ett antagande av förslaget skulle medföra, hemställer beredningsutskottet för sin del att stadsfullmäktige ville under hänvisning till det anförda förklara sig i princip icke kunna tillstyrka organisationssakkunnigas förslag.

Herr Gösta Sjöberg, vilken som suppleant deltagit i beredningsutskottets behandling av ärendet, har såsom avvikande mening yrkat, att beredningsutskottet måtte föreslå stadsfullmäktige att principiellt ansluta sig till förslaget med dess utformning i enlighet med av fattigvårdsstyrelsen framförda erinringar.

Västerås den 17 maj 1935.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktiges i Västerås Beredningsutskott.

Såsom infordrat yttrande över organisationssakkunnigas betänkande med utredning och förslag till den samhälleliga hjälpverksamhetens organisation m. m., får fattigvårdsstyrelsen anföra.

Organisationssakkunnigas förslag till socialvårdens organisation avser att i kommuner med över 1,500 invånare till ett och samma organ, kallat "social nämnd", sammanföra de verksamhetsgrenar, som nu handhavas av fattigvårdsstyrelsen, barnavårdsnämnden, nykterhetsnämnden, pensionsnämnden och arbetslöshetskommittén.

Det kan först erinras därom, att Västerås stad är en av de få städer i riket, som tagit ett första steg i den riktning sakkunnigas förslag angiver, i det att barnavårdens förvaltningstekniska verksamhet, alltsedan lagen om

Ang. den samhälleliga hjälpverksamhetens organisation.

samhällets barnavård trädde i kraft den 1 januari 1926, samorganiserats med fattigvården. Härav har endast goda erfarenheter vunnits. Främst ha ekonomiska fördelar, större enhetlighet vid ärendenas handläggning och klarare överblick över de skilda arbetsuppgifterna erhållits. Det kan jämväl framhållas, att klientelet hos fattigvården och barnavården i stor utsträckning är detsamma, varför åtskilligt, eljest nödvändigt dubbelarbete kunnat undvikas samt hjälpklientelet undgått onödiga och upprepade förhör och undersökningar. Samma fördelar skulle utan tvivel kunna utvinnas vid en centralisering även ifråga om de övriga hjälporgan, som i förslaget angivas. Ofta och i stor utsträckning är klientelet väl känt hos fattigvårdsstyrelsen innan detsamma blir föremål för åtgärder hos någon av förut nämnda hjälporgan.

Såsom förut antytts, avser emellertid förslaget icke endast en förvaltningsteknisk samorganisation av sagda hjälporgan utan jämväl, att beslutanderätten i angelägenheter, som röra dessa verksamhetsgrenar, skola hänföras till ett och samma beslutande organ, sociala nämnden. Genom reglemente kan bestämmas, att vissa eller samtliga grenar av nämndens verksamhet skola handhavas av särskilt tillsatta utskott; barnavårdsutskott för ärenden angående omhändertagande och tillsyn över barn och ungdom m. m. är dock obligatoriskt. Enligt förslaget skola utskottens beslut underställas sociala nämndens prövning och såsom ordförande i samtliga utskott skall sociala nämndens ordförande fungera.

Fattigvårdsstyrelsen vill såsom sin uppfattning framhålla, att det är av förhållandena och utvecklingen på detta område påkallat och ändamålsenligt, att samhällets sociala hjälp- och välfärdsverksamhet i förvaltningshänseende sammanföres till en organisatorisk enhet, på sätt lagförslaget angiver, ävensom att till närmaste chefsmyndighet härför tillsättes en social nämnd med huvudsaklig uppgift, att uppdraga riktlinjerna för och leda arbetet samt besluta i principfrågor. Särskilt i större samhällen skulle eljest de arbetsuppgifter, som enligt sakkunnigeförslaget åvila sociala nämnden, bliva alltför betungande och vad en kommun av Västerås storlek beträffar så tidsödande, att det icke kan vara rimligt eller möjligt att ställa sådana anspråk på förtroendemännens tid och intresse. Det synes därför styrelsen nödvändigt, att de olika grenarnas arbetsuppgifter anförtros åt särskilda för ändamålet i enlighet med för verksamheten fastställt reglemente för varje arbetsgren valda utskott, som böra tillmätas full beslutanderätt inom de gränser, som reglemente och den sociala nämnden anvisar. Det kan lämpligen på starka grunder befaras, att den föreslagna föredragningen av utskottens beslut hos sociala nämnden skulle komma att betraktas såsom skäligen meningslösa och snart urarta till en tom formalitet. För övrigt torde det vara uteslutet, att kunna i nämnden förvärva ledamöter, med så mångsidig erfarenhet och så stort intresse, som erfordras för handläggningen av detaljerna i alla de olika arbetsuppgifter, som eljest skulle handläggas hos nämnden. Genom en sådan anordning kan man även undvika den eljest sannolika olägenheten och i många fall omöjligheten av att sociala nämndens ordförande tillika är självskriven ordförande i de olika utskot-

N:o 59.
Ang. den samhälleliga hjälpverksamhetens organisation.

ten. För varje utskott bör sålunda utses särskild ordförande, som jämväl självfallet bör vara ledamot i sociala nämnden. Härigenom torde man kunna trygga ett visst önskvärt samarbete mellan de förtroendemän, som ha att företräda de olika arbetsgrenarna.

Till belysande av omfattningen av det arbete, som inom härvarande fattigvård utföres av förtroendemän, kan anföras, att fattigvårdsstyrelsen i regel har tolv sammanträden om året, vartill åtgår c:a 4 timmar för varje sammanträde. Dessutom fungerar ett förvaltningsutskott, som sammanträder i mån av behov för handläggning av ärenden, som röra ålderdomshemmet samt för övrigt äro av brådskande natur. För understödsärenden rörande de s. k. ordinarie understödstagarna finnas 11 distriktsråd med sammanlagt 76 ledamöter. Distriktsråden sammanträda vardera en gång i månaden. Det torde sålunda vara klart, att fattigvårdsstyrelsen redan nu icke har tid och möjlighet att följa detaljerna i arbetet på detta speciella område, utan måste i stor utsträckning lita till det förvaltningstekniska organet.

Organisationssakkunniga hava bl. a. föreslagit vissa ändringar av gällande fattigvårdslag i syfte att mera påtagligt markera understödssökandes skyldighet att i första hand och i görligaste mån försörja sig själv och de sina, ävensom försörjningspliktigas skyldighet att utan fattigvårdens ingripande i mån av förmåga fullgöra sin underhållsplikt. Dessa ändringar synas fattigvårdsstyrelsen välbetänkta. Det har tyvärr på många håll i vårt land mer och mer blivit en alltför tung fattigvårdsbörda till följd av att en hel del personer, genom försummande av arbetstillfällen och sina försörjningsskyldigheter, parasitera på samhället till förfång särskilt för dem, som med strävsamhet och små inkomster måste bära sin del av fattigvårdsbördan. Lagstiftningen bör i denna del vara i möjligaste mån så utformad, att den ger stöd åt motarbetandet av sådana tendenser. Däremot ställer sig styrelsen ytterst tveksam till förslaget om gottgörelse av statsmedel med nio tiondelar för utgiven fattigvård i de fall, då det möter särskilda svårigheter, att utreda den understöddes eller hans anhörigas hemortsrätt. Varje åtgärd, som är ägnad att minska fattigvårdsprocessernas antal bör givetvis hälsas med tillfredsställelse, men det kan befaras, att ifrågavarande förslag icke leder till åsyftat resultat utan tvärtom i stället medför ökade olägenheter härutinnan.

Med vad sålunda i korthet anförts vill fattigvårdsstyrelsen förorda bifall i princip till organisationssakkunnigas förslag med de ändringar, som här ovan angivits.

Västerås den 23 april 1935.

För Fattigvårdsstyrelsen:

EINAR KEIJSER,

Axel Norén.

N:o 59.
Ang. den samhälleliga hjälpverksamhetens organisation.

Till Stadsfullmäktiges i Västerås Beredningsutskott.

Sedan beredningsutskottet berett undertecknad barnavårdsnämnd tillfälle, att avgiva yttrande ifråga om organisationssakkunnigas betänkande med utredning och förslag till den samhälleliga hjälpverksamhetens organisation m. m., får barnavårdsnämnden i ärendet anföra.

Förslaget avser bl. a. att i kommuner med över 1,500 invånare sammanföra till ett och samma organ, kallat "social nämnd", de kommunala verksamhetsgrenar på socialvårdens område, som f. n. handhavas av fattigvårdsstyrelse, barnavårdsnämnd, nykterhetsnämnd, pensionsnämnd och arbetslöshetskommitté. Där kommuns storlek eller andra förhållanden det påkalla kan för var och en eller vissa av dessa verksamhetsgrenar utses särskilda utskott med viss i reglemente angiven befogenhet. Utskotten skulle ha skyldighet att underställa samtliga sina beslut sociala nämndens prövning; besluten gå dock i verkställighet utan avvaktan härpå. Barnavårdsutskott för ärenden angående omhändertagande och tillsyn av barn och ungdom m. m. skulle dock bliva obligatoriskt, men har samma underställningsskyldighet, som övriga utskott. Såsom ordförande i samtliga utskott skall, enligt förslaget, sociala nämndens ordförande fungera.

Här i staden samorganiserades barnavården förvaltningstekniskt med fattigvården den 1 jan. 1926, då lagen om samhällets barnavård trädde i kraft, först provisoriskt och från och med år 1931 permanent. I motiveringen till förslaget om samorganisationen, framhöll barnavårdsnämnden bl. a. *att* det vore ett viktigt samhällsintresse bland annat ur arbetsbesparande och ekonomisk synpunkt, om barnavården samordnades med fattigvården, *att* grunderna för understödstilldelning och hemortsrätt m. m. i stort sett vore desamma för barnavården och fattigvården *samt att* rekryteringen i betydande utsträckning skedde ur fattigvårdsklientelet, som tidigare vore inregistrerat och känt av fattigvårdsbyrån.

Denna uppfattning har besannats. Främst har genom centraliseringen större enhetlighet vid ärendenas handläggning klarare överblick över arbetsuppgifterna samt ekonomiska fördelar och arbetsbesparing härav utvunnits. Hjälpklientelet har jämväl härigenom i stor utsträckning undgått eljest nödvändiga upprepningar av förhör och undersökningar. Oklarheten i barnavårdslagen ifråga om gränsdragningen mellan fattigvårdens och barnavårdens verksamhetsområden skulle säkerligen vållat olägenheter och tvister, därest sagda verksamhetsgrenar bedrivits genom två skilda förvaltningsorgan. Till stor del tack vare samorganisationen har den för avgörande av tvister mellan sagda båda myndigheter tillsatta tremannanämnden icke någon gång behöft att träda i funktion.

De fördelar, som enligt departementschefens mening kunde vinnas genom centralisering av barnavårdsbestämmelserna och barnavårdsverksamheten och som angivas på sidan 121 i organisationssakkunnigas betänkande, skulle säkerligen i stor utsträckning och tillämpliga delar kunna förverkligas genom att all samhällets sociala hjälpverksamhet bleve centraliserad till ett och samma organ.

Organisationssakkunnigas förslag avser emellertid icke endast, vilket

N:o 59. *Ang. den samhälleliga hjälpverksamhetens organisation.*

förut angivits, en förvaltningsteknisk samorganisation utan även en sammanslagning av de beslutande organen till en enda chefsmyndighet, sociala nämnden. En sådan anordning är enligt nämndens uppfattning principiellt riktig och ändamålsenlig, ty centralisering enbart av det förvaltningstekniska arbetet med de beslutande nämnderna och styrelserna i orubbad ställning, skulle innebära att förvaltningsorganet finge stå i tjänst hos fem beslutande myndigheter, vilket säkerligen icke skulle vara ägnat att åvägabringa önskvärd kontinuitet och utveckling av arbetet.

Det torde emellertid icke kunna förnekas, att anordningen att till en och samma myndighet förlägga handläggningen av all samhällets sociala hjälpverksamhet skulle för denna myndighet, särskilt i större kommuner, kunna bliva alltför betungande och i vissa fall alldeles omöjlig att behärska. Olägenheterna härutinnan synas emellertid kunna elimineras genom tillsättande av utskott med särskild ordförande, som tillika är ledamot av sociala nämnden för var och en av de olika verksamhetsgrenarna med full beslutanderätt för utskotten i den omfattning fastställt kommunalt reglemente eller sociala nämnden bestämmer. Sociala nämnden skulle sålunda få till huvudsaklig uppgift att vara närmaste chefsmyndighet över förvaltningsorganisationen samt att uppdraga riktlinjerna för och leda arbetet samt besluta i principfrågor. Det kan nämligen befaras, att den föreslagna föredragningen av utskottens beslut i sociala nämnden skulle bli skäligen meningslös samt urarta till en tom formalitet.

En organisation av den samhälleliga hjälpverksamheten på sätt nämnden anfört skulle säkerligen icke vare sig förminska intresset hos ledamöterna i nämnden eller utskotten eller på annat sätt inverka menligt på ärendenas sakliga behandling. Tvärtom bör den klarhet och översikt, som genom centraliseringen kan vinnas, verka i motsatt riktning.

Det synes emellertid icke lämpligt, att de föreslagna lagbestämmelserna ifråga om omorganisationen träda i verkställighet samtidigt i samtliga uti förslaget angivna kommuner, utan bör härvid hänsyn tagas till kommunernas särprägel och där förut befintliga organisationsformer på så sätt att en övergångstid på exempelvis 5 år fastställas.

Förslaget att alla barnavårdsnämnder skola vara medlemmar av ett för varje län bildat barnavårdsförbund finner barnavårdsnämnden välbetänkt och lämpligt. För större stadskommuner med deras i regel större resurser torde denna organisation icke vara av någon större betydelse. Däremot synas mindre kommuner, särskilt landskommuner med sina begränsade möjligheter, att vid hastigt uppkommande behov på lämpligt sätt ordna för barns vård, erhålla betydligt ökade möjligheter härutinnan genom anslutning till sådant förbund. Det synes emellertid önskvärt, att bestämmelse intages i förslaget som tryggar förutsättningarna för barnavårdsförbundens ekonomi utöver de bidrag, som kunna erhållas av Allmänna arvsfonden och Allmänna Barnhuset.

Med vad sålunda anförts vill barnavårdsnämnden med de avvikelser från förslaget, som angivits, uttala sin principiella anslutning till organisationssakkunnigas förslag till den samhälleliga hjälpverksamhetens organisation m. m.

Emot förestående uttalande har nämndens ordförande, Herr Em. Granér samt ledamöterna fru Agnes Söderqvist och Herr Nils Berge meddelat avvikande mening, som angives uti bilagda skriftliga reservation.

N:o 59. *Ang. den samhälleliga hjälpverksamhetens organisation.*

Västerås den 4 maj 1935.

För Barnavårdsnämnden:

EM. GRANÉR.

Ordförande.

| Axel Norén.

Undertecknade, som ej kunna biträda majoritetens inom barnavårdsnämnden beslut att tillstyrka organisationssakkunnigas förslag rörande den samhälleliga hjälpverksamhetens organisation, i vad nämnda förslag avser inrättandet av en social nämnd, få härmed avgiva följande reservation:

Enligt förslaget skall till denna sociala nämnd sammanföras alla de uppgifter, som nu handhas av fattigvårdsstyrelsen, barnavårds- och ungdomsnämnderna, pensionsnämnden, nykterhetsnämnden och arbetslöshetskommittén. Dessa uppgifter till sin natur så olikartade ha en sådan omfattning, att det synes oss mycket svårt för en enda nämnd att behärska dem alla. Då ett ej ringa antal av de beslut, som nämnden får att fatta, avse åtgärder, som gripa djupt in i den enskildes eller i hemmens liv, t. ex. olika former av korrektionsåtgärder innebärande förlust för vederbörande av friheten — är det av vikt, att den beslutande nämnden har möjlighet att grundligt sätta sig in i ärendena och att bilda sig en personlig uppfattning av dem. Men skall detta krav ej åsidosättas måste med nödvändighet nämndens arbete bli så omfattande, sammanträdena så långvariga eller så ofta förekommande, att frågan om särskild ersättning till ordförande och ledamöterna snart nog torde bli aktuell. Enbart barnavårdsnämndens sammanträden, som hållas minst en gång i månaden, kräva en tid av 2 à 3 timmar, och ändå har denna nämnd fått lov att tillsätta en särskild delegation för handläggning av vissa ärenden.

Nu skall visserligen kommun, som inrättar social nämnd, äga rätt — i visst fall skyldighet — att överlämna en del av verksamheten till särskilda utskott. Men alla utskottsbesluten skola utan onödigt uppskov underställas nämndens prövning. Man kan befara, att detta kommer att ge upphov till ett betungande skrivardöme, som förutom olägenheten med en onödig omgång i arbetet, leder till att den beslutande myndigheten förlorar den personliga kontakten med ärendena.

I likhet med reservanten bland organisationssakkunniga, riksdagsman Andersson i Råstock, anse också vi, att man med enklare medel kan vinna, vad man avsett. Så synes upprättandet av ett personregister hos fattigvårdsstyrelsen vara betydelsefullt. De olika hjälporganen böra ha skyldig-

N:o 59.
Ang. den samhälleliga hjälpverksamhetens organisation.

het att till registret inrapportera varje vidtagen understödsåtgärd liksom att, innan understöd i någon form lämnas, från registret infordra upplysning om sökanden redan erhållit hjälp i någon form. På så sätt erhålles nödig kontroll.

Dessutom bör kommunen, om den så finner lämpligt, kunna inrätta gemensam byrå för vissa sociala uppgifter. Så har skett här i staden ifråga om fattigvården och vissa grenar av barnavården. Men därvid bör kommunen äga frihet att vidtaga sådana åtgärder, som ur dess egen synpunkt kunna befinnas ändamålsenliga och önskvärda.

Med hänvisning till vad vi i korthet anfört och med understrykande av att enligt vår mening ärendenas sakliga behandling ej befordras och därmed ej heller förtroendemannainstitutionens ställning, därest organisationssakkunnigas förslag antages, anse vi oss ej kunna tillstyrka detsamma.

Västerås den 14 mars 1935.

Em. Granér. *Nils Berge.* *Agnes Söderqvist.*

Till Beredningsutskottet.

I skrivelse den 26 nästlidne februari hade beredningsutskottet anhållit, att Pensionsnämnden ville avgiva yttrande över organisationssakkunnigas betänkande med utredning och förslag rörande den samhälleliga hjälpverksamhetens organisation m. m.

Pensionsnämnden i Västerås stads pensionsdistrikt får i ärendet anföra följande:

Det föreliggande förslaget avser, att i varje kommun med mera än 1,500 innevånare skall finnas en social nämnd med uppgift att handhava kommunens verksamhet för fattigvård, barnavård, ungdomsskydd, allmän ålderdomspensionering, behandling av alkoholister och arbetslöshetshjälp. Den sociala nämnden skall bestå av minst fem ledamöter och skall en av ledamöterna förordnas av Konungens befallningshavande och de övriga utses av kommunen. Vid utseende av ledamöter och suppleanter skall tillses att inom nämnden kommer att finnas sakkunskap på alla de områden, som nämndens verksamhet skall beröra. För deltagande i handläggning av vissa ärenden skall bland nämndens ledamöter finnas en i församlingstjänst inom kommunen anställd ordinarie präst samt en vid kommunens folkskolor anställd lärare eller lärarinna eller för kommunen anställd särskild folkskolinspektör. Vid handläggning av fattigvårdsärenden äger kyrkoherden eller hans ställföreträdare, om de icke äro ledamöter, att deltaga i överläggningen, men ej i beslutet och att få sin mening protokollförd. Ledamot av styrelsen för organ för den offentliga arbetsförmedlingen i orten eller tjänsteman hos organet äger, där särskild hjälpverksamhet för arbetslöshetens bekämpande bedrives enahanda befogenhet.

N:o 59. *Ang. den samhälleliga hjälpverksamhetens organisation.*

Med hänsyn härtill måste givetvis i en stad av Västerås storlek antalet ledamöter i den sociala nämnden sättas betydligt högre än i förslaget angivna minimiantal fem. För vinnande av nödig arbetsfördelning föreslå kommitterade att genom ett särskilt reglemente för nämnden må bestämmas, att vissa grenar av nämndens verksamhet skola handhavas av särskilt tillsatta utskott av nämnden. Så föreskrives att om kommunen är delad i flera pensionsdistrikt jämväl ett pensionsutskott för varje distrikt skall tillsättas samt att ett barnavårdsutskott för ärenden angående omhändertagande av och tillsyn över barn och ungdom, förordnande och entledigande av barnavårdsman samt tillsyn över barnavårdsmans verksamhet i vad rör barns vård och uppfostran skall tillsättas i kommuner, som ha mera än 1,500 innevånare. Tillika bestämmes emellertid att alla beslut av utskott skola utan onödigt uppskov underställas nämndens prövning, men gå i verkställighet utan avvaktande därå. I dessa utskott är nämndens ordförande självskriven ledamot.

Det åligger vidare den sociala nämnden att föra ett särskilt register kallat understödsregister över understödsverksamheten inom kommunen.

Det torde icke kunna förnekas, att den nuvarande organisationen av den kommunala understödsverksamheten fördelad på ett flertal nämnder är förenad med vissa olägenheter. Så får bland annat anses vara fallet beträffande den av Kungl. Pensionsstyrelsen bedrivna sjukvårdande verksamheten och Pensionsstyrelsens verksamhet för yrkesutbildning. Dylika ärenden avgöras icke inom pensionsnämnden utan efter av pensionsnämndens ordförande insänd ansökan direkt av Pensionsstyrelsen. Dessa verksamhetsgrenar förutsätta emellertid i allmänhet ett bidrag av kommunen, d. v. s. av fattigvårdsstyrelsen. Beviljade pensionstillägg föranleda likaledes minskning av dittills utgående fattigvårdsunderstöd. Rörande dessa frågor måste således ett samarbete ske och har även ledes skett här i staden mellan pensionsnämnden eller dess ordförande och fattigvårdsstyrelsen. För prövning av ansökan om pension ävensom beviljande av fattigvårdsunderstöd måste det därför vara av en viss vikt, att en centralisering genomföres beträffande förberedande arbeten, register och ombudsmannaärenden. Detta gäller även beträffande frågor om arbetslöshetsunderstöd. Fall ha förekommit då samtidigt sökts arbetslöshetsunderstöd och pensionstillägg.

Den föreslagna nämndorganisationen avser att undanröja dessa och andra olägenheter, som äro förenade med att olika understödsärenden nu behandlas av olika nämnder, ofta utan att den ena nämnden vet om de beslut, som den andra nämnden fattat.

Fråga är emellertid om icke samma resultat kan vinnas på annat än nu föreslagna sätt. Den sociala nämnden förutsätter ett större kansli, som har att förbereda samtliga till nämnden hörande ärenden. Nämnden måste åtminstone här i staden göras så pass stor att arbetet fördelas å särskilda utskott. Varje beslut av utskott måste sedan underställas nämndens prövning. Härigenom kan ej undvikas en viss omgång vid ärendenas prövning, vilken icke synes lämplig.

N:o 59.
Ang. den samhälleliga hjälpverksamhetens organisation.

En social nämnd, som här skulle komma ifråga, kan icke heller ifrågasätta att dess ledamöter såsom nu sker inom pensionsnämnden skola offra tid och arbete för undersökningar i hithörande frågor. Den sociala nämnden blir därför mer än behövligt beroende av de undersökningar, som måste verkställas av hos nämnden anställda tjänstemän. Den arbetsbörda, som kommer att åvila ordföranden i den sociala nämnden, blir av den omfattning, att lämplig person för uppdraget svårligen kan erhållas utan frångående av principen att kommunala nämnder i allmänhet icke för sitt arbete åtnjuta ersättning av kommunens medel. Allt undersökningsarbete i understödsfrågor kommer säkerligen att ombesörjas av tjänstemän å nämndens expedition och icke såsom nu av nämndsledamöter. Det personliga ansvar och den personliga kontakt, som nu förefinnes med underlydande klientel, kommer därigenom att avtrubbas till skada för understödsverksamheten.

Slutligen vill nämnden erinra, att förslaget i avseende å valbarhet för ledamot eller suppleant i social nämnd stadgar obehörighet i likhet med vad i kommunallagen gäller om val av stadsfullmäktige. Ledamot av magistrat skulle således icke kunna väljas till ledamot i nämnden eller i dess utskott. Det synes nämnden som om särskilt med den erfarenhet, som vunnits här i staden, ett dylikt förbud skulle kunna anses obehövligt.

Vad som i främsta rummet skulle behövas är upprättandet av ett för nämnderna gemensamt centralregister och ett sådant kan även med nuvarande organisation anordnas.

Pensionsnämnden anser sig därför icke i princip kunna tillstyrka det föreliggande förslaget, men vill i detta sammanhang erinra om lämpligheten att för vinnande av enhetlighet beträffande den sociala hjälpverksamheten tages under övervägande frågan om anordnande av en för samtliga hithörande nämnder gemensam expedition.

Västerås den 5 mars 1935.

För Pensionsnämnden i Västerås stads distrikt:

VICTOR ÅSBERG.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan beredningsutskottet berett nykterhetsnämnden tillfälle att yttra sig beträffande organisationssakkunnigas betänkande med utredning och förslag rörande den samhälleliga hjälpverksamhetens organisation får nykterhetsnämnden i ärendet anföra följande.

Nykterhetsnämnden har den 20 januari detta år till Stadsfullmäktige avgivit förberedande utlåtande beträffande rusdryckslagstiftningsrevisionens betänkande med förslag till lag om nykterhetsvård och har nykterhetsnämnden beträffande detta lagförslag och den organisation, som däri förordats, endast gjort en del smärre påpekningar.

N:o 59. *Ang. den samhälleliga hjälpverksamhetens organisation.*

Då nykterhetsnämnden nu ställes inför ett nytt förslag till organisation av samhällets nykterhetsvård kan nykterhetsnämnden, då inga särskilda eller tillräckliga skäl tala för detta nya organisationsförslag, icke avvika från den ställning, nykterhetsnämnden tidigare intagit beträffande rusdryckslagstiftningsrevisionens lagförslag, utan får nykterhetsnämnden avstyrka bifall till det föreliggande förslaget.

Västerås den 18 mars 1935.

För Västerås stads nykterhetsnämnd:

J. O. WASS.

/*Eric Plantin.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan beredningsutskottet berett arbetslöshetskommittén tillfälle att yttra sig beträffande organisationssakkunnigas betänkande med utredning och förslag rörande den samhälleliga hjälpverksamhetens organisation får arbetslöshetskommittén i ärendet anföra följande.

Enligt lagförslaget skall social nämnd så snart kommun beslutar att igångsätta särskild hjälpverksamhet för arbetslöshetens bekämpande fungera som organ för arbetslöshetshjälp. Den prägel av mera tillfällig institution som det kommunala organ, som nu handhar arbetslöshetshjälpen — arbetslöshetskommittén — besitter, försvinner givetvis och genom kommitténs uppgående i den sociala nämnden får man en känsla av att den tillfälliga hjälpverksamhet som här är fråga om, knäsättes på ett sätt som åtminstone ej tidigare avsetts, vare sig av de statliga eller kommunala myndigheterna, vilka senare genom att varje år utse arbetslöshetskommitté velat betona dess provisoriska karaktär.

Vad själva lagförslaget beträffar anser kommittén, att det måste starkt ifrågasättas om icke risker föreligga, att den sociala nämnden blir en rent formell institution, som praktiskt taget icke har annat att göra än att godkänna vad dess olika utskott beslutat. Den mångfald ärenden, som redan nu belastar de olika kommunala institutioner, som enligt förslaget skall ingå i den sociala nämnden torde icke kunna överflyttas utan utskottsverksamhet på den sociala nämnden. Enligt förslaget skall utskottsbeslut gå i verkställighet och sedan underställas den sociala nämnden. En sådan anordning torde med säkerhet leda till att nämnden blir en besvärsinstitution över utskotten. Utan att utskottens prestige riskeras torde en ändring av utskottens redan verkställda beslut ej kunna ifrågasättas.

Vad arbetslöshetskommittén beträffar arbetar densamma sedan ett flertal år tillbaka genom ett arbetsutskott å fyra personer och förekommer beslut av nämnden endast i principfrågor. Arbetslöshetskommitténs arbetsutskott sammanträder en gång i veckan under ett cirka 2 timmars långt sam-

N:o 59.
Ang. den samhälleliga hjälpverksamhetens organisation.

manträde. Den relativt långa tid, som enbart för behandling av arbetslöshetsfrågor är nödvändig synes giva klart, att en underställning av alla utskottsbeslut helt enkelt är omöjlig.

Bestämmelser om att ordföranden i nämnden skall vara självskriven ordförande även i *alla* utskott torde enligt kommitténs åsikt icke kunna genomföras med hänsyn till den alltför stora arbetsbörda, som därigenom skulle komma att åvila en kommunal förtroendeman. Däremot bör varje utskottsordförande ingå i den sociala nämnden som ledamot.

Kommittén, som sålunda hyser betänkligheter av ovan angivet slag mot lagförslagets genomförande i dess nuvarande form förordar ett förvaltningstekniskt sammanförande av olika kommunala hjälpformer under ett gemensamt organ benämnt "social nämnd", beslutande i organisations- och principfrågor, som dock å vederbörliga utskott överflyttat sin beslutanderätt i de frågor, som beröra utskottets verksamhetsområde på sätt, som kan i kommunalt reglemente utformas.

Mot detta betänkande i vad detsamma rör den sociala nämndens befogenhet har Herr Hellblom anfört reservation under yrkande, att kommittén skulle förorda, att den sociala nämnden utan särskilt uppdrag och beslut av Stadsfullmäktige skulle fungera som ordinarie arbetslöshetsorgan.

Västerås den 26 april 1935.

För Arbetslöshetskommittén:

AXEL NORÉN.

/Eric Plantin.

N:o 60.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av tomtmark i kvarteret Guttorm.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt av Konungens befallningshavande i länet den 9 mars 1935 fastställd tomtindelning ingår i en inom kvarteret Guttorm nybildad tomt N:o 13 staden tillhörig mark mel en areal av 485,4 kvm. Sedan övriga delar av tomten genom köp övergått å ny ägare har denne anhållit att av staden få inköpa kvarvarande staden tillhöriga del i avsikt att bebygga tomten och får drätselkammaren, då staden icke kan hava något intresse att behålla denna tomtdel hemställa att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkam-

maren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, försälja densamma.

N:o 60. *Ang. försäljning av tomtmark i kvarteret Guttorm.*

Västerås den 2 maj 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

N:o 61.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till flickläroverket för sänkning av terminsavgifterna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 28 mars 1934 till drätselkammaren för utlåtande remitterat en såsom egen motion av rektorn Hj. Thyresson upptagen framställning från styrelsen för härvarande högre elementarläroverk för flickor om anslag till läroverket i ändamål, att läroverket skulle kunna företaga sänkning av elevavgifterna till paritet med avgifterna vid högre allmänna läroverket i Västerås.

Drätselkammaren får i anledning av stadsfullmäktiges berörda uppdrag i ärendet anföra följande.

Framställningen är från flickläroverkets sida i främsta rummet föranledd av den uppkomna minskningen i elevanslutningen till skolan, som förorsakats därav att tillträde jämväl för flickor beretts i högre allmänna läroverket och särskilt dess realskola, en överflyttning, som till stor del anses hava sin orsak i det förhållandet, att terminsavgifterna äro väsentligt lägre i sistnämnda läroanstalt än i flickskolan. Härigenom skulle de ekonomiska förutsättningarne för flickskolans existens utsättas för ett allvarligt hot. Införskaffade uppgifter bestyrka också detta förhållande. Medan elevantalet vid högre allmänna läroverket är i ständigt stigande, har antalet elever i flickskolan under de sex senaste åren oavbrutet sjunkit eller från 339 vårterminen 1930 till 280 vårterminen 1935, motsvarande drygt 17 %. Samtidigt visa räkenskapsberättelserna, att flickskolans årsinkomster icke fullt räckt till att bestrida dess löpande utgifter, utan att det från gynnsammare år uppbesparade överskottet måst anlitas.

Ifråga om stadens intresse av att med särskilt anslag, på sätt i motionen påkallats, träda hjälpande emellan kan i första hand framhållas angelägenheten ur allmän synpunkt av, att ifrågavarande undervisningsanstalt, som fyller ett verkligt behov för en stor del av stadens invånare — elever-

N:o 61.
Ang. anslag till flickläroverket för sänkning av terminsavgifterna.

na från främmande ort utgöra ett obetydligt mindertal — allt fort upprätthålles. Därutöver kan emellertid staden anses hava ett ekonomiskt intresse av att flickskolan mottager så många elever, som motsvara skolans lokaltillgångar, på det sätt, att därigenom den stora tillströmningen av flickor till högre allmänna läroverket och då framför allt dess realskola samtidigt på ett naturligt sätt hämmas. I följd härav kan läroverkets tendens att svälla ut över ramen för den i den nya läroverksordningen givna organisationsplanen hållas tillbaka och även stadens ekonomiska ansvar för tillgodoseendet av läroverkets lokalbehov i samma mån begränsas. På i huvudsak nu anförda skäl anser drätselkammaren sig böra tillstyrka den väckta motionen i princip.

Vad frågan närmare angår, så bör det hållas i minnet, att stadens nu ifrågasatta anslag icke i och för sig innebär något ekonomiskt upphjälpande av flickskolans budget, enär det belopp, som skulle utgå från stadskassan helt motsvaras av minskning av skolans inkomster av terminsavgifter. Däremot är understödet väl ägnat att indirekt befordra en förbättring av skolans budget genom den väntade utökningen av skolans elevantal. I sammanhang härmed bör framhållas, att med en ökning av elevantalet följer, att även stadens bidrag till nedsättning i elevavgifterna ökas. — Beträffande den omfattning i vilken stadens bidrag bör lämnas kunna två alternativ diskuteras, det ena, att bidraget skall avse de klasser i flickskolan, som närmast motsvara högre allmänna läroverkets realskola, eller sålunda de fem lägsta klasserna, och det andra att bidraget skulle omfatta den sjuåriga flickskolans alla klasser. Båda dessa alternativ hava framförts från flickskolan, i det att skolans styrelse dels i en till drätselkammaren tidigare än den nu ifrågavarande motionen eller år 1932 avgiven framställning i samma ämne, som formellt då avsåg endast de två lägsta klasserna, angav, att bidraget successivt borde sträcka sig till skolans fem lägsta klasser, dels ock i den nu föreliggande motionen anlagt den synpunkten, att bidraget efter hand skulle avse skolans alla sju klasser. Drätselkammaren anser för sin del, att tillräckliga skäl ej kunna anses föreligga, att stadens ifrågavarande understöd omfattar mer än de fem lägsta klasserna. Det är nämligen å ena sidan praktiskt taget endast högre allmänna läroverkets realskola, som egentligen konkurrerar med flickskolan om eleverna, medan övergången från flickskolan till gymnasiet i stort sett torde bero av andra faktorer än kostnadssynpunkter, såsom studieanlag, val av levnadsbana och dylikt. Och å andra sidan kan det från stadens sida framhållas, att det för högre allmänna läroverkets vidkommande är på realskolans område, som det kan bli fråga om en eventuell ehuru ur skilda synpunkter mindre önskvärd utökning av klassernas antal utöver den nu gällande organisationsramen, medan gymnasiets nuvarande klassavdelningar kunna förväntas bliva tillräckliga för en nu överskådlig framtid. — Den föreliggande motionen, som avgavs under vårterminen 1934, avsåg att det begärda bidraget från och med höstterminen 1934 skulle avse flickskolans 4 lägsta klasser, för att sedan för varje år omfatta en ny klass. Med hänsyn härtill skulle bidraget nu från och med höstterminen 1935 avse de fem lägsta klasserna. Drätselkammaren har med den inskränkning, som ovan angivits om att bidraget även framdeles

N:r 61.
Ang. anslag till flickläroverket för sänkning av terminsavgifterna.

skall begränsas till skolans fem lägsta klasser, intet emot ett sådant betraktelsesätt. Verkställda utredningar giva vid handen, att för tillgodoseende av ifrågavarande behov, med beräkning av nuvarande elevantal i respektive klasser och att den nya första klassen i höst skall erhålla 36 lärjungar, samt med utgångspunkt från nuvarande terminsavgifter i flickskolan av 80 kronor i de två första klasserna, 90 kronor i tredje och fjärde klasserna och 100 kronor i femte klassen, mot en terminsavgift av 51 kronor i högre allmänna läroverkets realskola, ävensom med behörig hänsyn tagen till terminsavgiftsbefrielser och nedsättningar i den utsträckning flickskolan är skyldig medgiva, skulle för nästa läsår erfordras ett kommunalt bidrag av förslagsvis 10,000 kronor, eller sålunda för höstterminen 1935 i runt tal 5,000 kronor. Då drätselkammaren anser, att anslag för ifrågavarande ändamål böra beviljas för varje kalenderår, vill drätselkammaren nu föreslå, att bidraget för närvarande beslutas för innevarande års hösttermin.

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för höstterminen 1935 lämna Västerås högre elementarläroverk för flickor ett kontant bidrag motsvarande skillnaden mellan detta läroverks nu utgående terminsavgifter i skolans fem lägsta klasser och terminsavgifterna i högre allmänna läroverkets realskola med hänsyn tagen till avgiftsbefrielser och nedsättningar för obemedlade och mindre bemedlade elever i flickskolan i lagbestämd omfattning, under villkor att de allmänna avgifterna i ifrågavarande klasser för samma termin nedsättas till samma belopp som utgå i högre allmänna läroverkets realskola, samt

att för ändamålet anvisa förslagsvis 5,000 kronor av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 16 maj 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 61.

Ang. anslag till flickläroverket för sänkning av terminsavgifterna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Som bekant beslöt 1927 års riksdag, att högre allmänna läroverket i Västerås skulle i sin helhet vara avsett uteslutande för manliga lärjungar, dock att gymnasiet skulle, till dess att ett högre allmänt läroverk för flickor upprättades i staden, kunna vara tillgängligt även för kvinnliga elever. I strid mot detta beslut bestämde statsmakterna år 1930, att högre allmänna läroverket i staden skulle i sin helhet öppnas även för flickor.

Då frågan angående ombildningen av högre allmänna läroverket till högre samläroverk behandlades av stadsfullmäktige, hade den av fullmäktige tillsatta skolkommittén i sitt utlåtande den 15 maj 1931 bland annat även yttrat sig om högre elementarläroverkets för flickor ställning och uppgift (se stadsfullmäktiges handlingar XIV, 1931 n:o 71).

Styrelsen för högre elementarläroverket för flickor härstädes ansluter sig helt till den uppfattning, som kommitterade där uttalat. Den vill — liksom så många andra — söka upprätthålla flickskolans verksamhet i vårt samhälle. Denna skola är genom statsmakternas beslut infogad i det omorganiserade skolsystemet, då den nu sedan läsåret 1931—1932 har övergått till att bli 7-årig med folkskolan såsom bottenskola och med samma inträdesfordringar gällande till sin 1:a klass som till 1:a klassen i de högre allmänna läroverkens 5-åriga realskola. Och den mottager — liksom förut — samma elevklientel, som realskolan gör. Genomgången 7-årig flickskolekurs ger minst likvärdig kompetens med den, realexamen ger. För dem, som så önska, är övergång från flickskolan till samgymnasiet öppen, och genom regeringsbeslut, (som i skrivelse den 22 april 1932 meddelats Kungl. Skolöverstyrelsen) har denna övergång numera i hög grad underlättats, i det att tentamen krävs blott i fyra ämnen.

Statsmakternas beslut år 1930 har försatt flickskolan i ett svårt läge, som blivit ännu brydsammare i följd av de av 1933 års riksdag beslutade besparingsåtgärderna. Bl. a. fordras nu för upprättande av parallellavdelningar högre elevantal i klasserna än förut (36 lärj. mot förut 31 lärjungar). Redan vid början av innevarande läsår (augusti 1933), räknade man med den hotfulla nödvändigheten att indraga parallellavdelningen i klass 1^7, och endast särskilda åtgärder från skolledningens sida, välvilligt bistånd från folkskolan, löfte om nedsatta terminsavgifter m. m. gjorde, att elevantalet i nämnda klass blev just så stort, att tillstånd till dess delning erhölls.

Alltså hota indragningar av parallellavdelningar och därmed även lärarinnetjänster. Indrages en sådan avdelning i 1:a klassen, synes under nuvarande förhållanden ringa utsikt finnas att åter få dela klassavdelningen.

I motsats till de nu nämnda förhållandena översvämmas högre allmänna samläroverket härstädes av flickor, lockade dit av de lägre terminsavgifterna, detta till förfång för mången gosse, som av dem utestänges från möjlighet till utbildning i läroverk. Det är uppenbart, vilken skada samhället skulle åsamkas, om utvecklingen ostört finge fortgå i denna riktning: flickskolans avfolkning med åtföljande indragning av parallellavdelningar och högre samläroverkets överbefolkning av flickor med åtföljande ute-

stängning av gossar, som sålunda icke ha någon annan möjlighet till högre skolgång i sin hemstad, vilket dock flickor ha.

N:o 61.
Ang. anslag till flickläroverket för sänkning av terminsavgifterna.

En sådan utveckling skulle även i en snar framtid åsamka staden dryga byggnadskostnader, detta till förmån för en samskola, som kanske icke skulle tillgodose hela den manliga ungdomens behov av högre utbildning och dessutom genom sin oformliga storlek bliva ett oting i pedagogiskt och disciplinärt avseende.

Stadens vinst av skolomorganisationen synes under sådana förhållanden synnerligen tvivelaktig. I stället för två högre skolor, av vilka den ena sedan århundraden tillrättalagts för manliga lärjungar och den andra på ett tillfredsställande sätt i långa tider sörjt för den kvinnliga ungdomens utbildning, skulle alltså ett högre samläroverk finnas, där flickor trängas in i en skolform, som är avsedd för gossar, men från vilken många av dessa utestängas, under det flickskolan, där undervisningen är särskilt lämpad efter flickors behov och möjligheter, hotar att avfolkas.

Det faktum, att elevantalet i denna dock ännu ej i avsevärd grad sjunkit, beror därpå, att de två sista åren ett mycket större antal flickor, än under normala förhållanden är vanligt, sökt sig in i högre skolor, samt även och kanske i än högre grad därpå, att flickskolans ledning, såsom redan är nämnt, nödgats vidtaga särskilda åtgärder för att elevantalet ej skolat alltför hastigt sjunka — en utväg, som i längden skulle kännas förödmjukande och förvisso medföra högst skadliga följder.

Stadsfullmäktige ha, då de behandlat frågorna rörande den högre undervisningen i staden, ofta uttryckt som sin bestämda mening, att flickläroverket — som hittills — skall åtnjuta stadens stöd och bidrag. Till frågan om upprättande av en kommunal flickskola vill det synas, som om stadsfullmäktige ställt sig avvisande eller åtminstone tills vidare avvaktande, kanske främst på grund av att man velat hämta erfarenheter från andra städer (för närv. 16 st.) om densamma och de ekonomiska konsekvenser, inrättandet av en dylik skolform medför. Styrelsen för flickläroverket har därför icke *nu* velat framställa en begäran om att stadsfullmäktige skulle upptaga frågan om flickskolans kommunalisering till behandling.

Däremot vill styrelsen — i likhet med vad som skett i andra städer — nu anhålla om ökat bidrag till flickskolan, och detta för att ge den möjlighet att kunna sänka sina terminsavgifter i den 7-åriga flickskolan, till att börja med för de fyra lägsta klasserna och sedermera successivt för de tre övriga, då de upprättas.

Det måste anses vara en rättvis sak och en klok åtgärd, att så sker.

Det är tydligt och bevisat, att föräldrar önska sätta sina döttrar i det högre samläroverket främst på grund av dess lägre terminsavgifter, som för realskolan nu äro 51 kr. och för gymnasiet 61 kr. Terminsavgifterna i flickläroverket äro för närv. för kl. 1^7 och 2^7 80 kr., för kl. 3^7 och 4^8 90 kr., för kl. 5^8 och 6^8 100 kr. och för kl. 7^8 och 8^8 110 kronor.

Vid en sänkning av terminsavgifterna i den 7-åriga flickskolans fyra lägsta klasser (läsåret 1934—1935) till nivå med dem i högre samläroverkets realskola finge flickläroverket vidkännas en kostnad av omkring 8,452 kronor. (se Bil. 1).

N:o 61.
Ang. anslag till flickläroverket för sänkning av terminsavgifterna.

Då flickskolans ekonomiska ställning icke tillåter, att den själv bär en dylik allmän sänkning och minskning av terminsavgifterna, vågar dess styrelse, i förhoppning om att stadens myndigheter ville behjärta sakens betydelse och de sociala och pedagogiska skäl, som i denna skrivelse antytts, vända sig till stadsfullmäktige med vördsam anhållan om

att stadsfullmäktige ville bevilja medel för att möjliggöra en nedsättning av terminsavgifterna för eleverna i den 7-åriga flickskolan i Västerås till samma belopp som i det högre samläroverket i staden, och

att således för sänkning av terminsavgifterna för eleverna i de fyra lägsta klasserna av den 7-åriga flickskolan under läsåret 1934—1935 måtte anslås en summa av förslagsvis 8,500 kr., att utgå med halva beloppet under vardera terminen av nämnda läsår.

Västerås den 6 mars 1934.

Å styrelsens för h. elementarläroverket för flickor vägar:

S. LANDTMANSON.
Ordförande.

/Hjalmar Thyresson.

Denna framställning upptages som egen motion.

Hjalmar Thyresson.

N:o 62.

Drätselkammarens skrivelse ang. understöd åt Västerås teater.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under de senaste sex åren har Västerås stad understött Västerås Teater Aktiebolags ekonomi i olika former. Åren 1929 och 1930 utgick understöd direkt från stadskassan med 5,000 kronor om året. Sedan har understöd utgått i den form, att bolaget fått återbära den nöjesskatt, som influtit

N:o 62.
Ang. understöd åt Västerås teater.

från tillställningar på teatern, och beviljats i perioder om två år, senast den 21 juni 1933 för åren 1933 och 1934. Stadens understöd hava använts dels till nödvändiga reparationer av teaterbyggnaden och dels inredning, vilka arbeten eljes ej skulle hava kunnat komma till stånd, och dels till avbetalning av teaterbolagets stora skuldsumma.

Nu har teaterbolaget, på sätt framgår av närlagda framställning, hemställt om fortsatt understöd efter samma grund, som under de senaste åren även för åren 1935 och 1936 under särskilt framhållande av, att om detta understöd finge åtnjutas under återstoden av den period, som det nuvarande kontraktet med det företag, vilket hyr teatern för biografändamål gäller eller till hösten 1939, bolaget skulle bliva i stånd att därefter utan sådant understöd upprätthålla sin ekonomi.

Av den gjorda framställningen och av den kännedom drätselkammaren i övrigt förskaffat sig om bolagets ekonomiska ställning och förändringarne i densamma särskilt genom dess styrelseberättelser, har drätselkammaren blivit övertygad om, att bolaget ännu icke kan undvara stadens ekonomiska stöd. Huruvida det skall bliva behövligt att fortsätta därmed så länge som bolaget antytt är dock en fråga som det är lättare att bedöma, då frågan nästa gång tilläventyrs blir föremål för drätselkammarens och stadsfullmäktiges behandling. Att bolaget i varje fall med fullt fog kan anses vara i behov av den nu sökta hjälpen för de två år, om vilka närmast är fråga, framgår redan därav att bolagets balanserade förlust enligt 1934 års utgående balansräkning utgör icke mindre än i runt tal 27,500 kronor och att denna förlust i 1934 års bokslut minskats med blott omkring 2,800 kronor (årets vinst), medan i nöjesskatteunderstöd för året uppburits c:a 6,000 kronor, utan vilket i stället för den bokförda vinsten rörelsen måst resultera i förlust. Det torde också vara känt, att å teatern allt fort behöver nedläggas icke obetydliga kostnader för underhåll och förbättringar.

Drätselkammaren som vid uppgörandet av förslaget till stadens budget för innevarande år ansåg sig böra räkna med, att en framställning som den ifrågavarande skulle göras, har vid beräkningen av stadens inkomst av nöjesskattemedel under år 1935 utgått ifrån, att nöjesskatten från teatern kunde tänkas bliva disponerad så som under de senaste åren skett. Om framställningen sålunda bifalles påkallas för år 1935 intet särskilt anslag och uppstår i följd därav ingen rubbning i inkomstberäkningarne till stadens budget.

På grund av det anförda får drätselkammaren föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för åren 1935 och 1936 bevilja Västerås Teateraktiebolag ett understöd, motsvarande under samma år till stadskassan inflytande nöjesskatt från föreställningar å teatern.

Västerås den 16 maj 1935.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 62.
Ang. understöd åt Västerås teater.

Till Drätselkammaren i Västerås.

År 1913 väcktes inom drätselkammaren förslag om att på något sätt söka få till stånd en teaterbyggnad i staden, som då saknade alla möjligheter att bereda den sceniska konstens utövare tillfälle att här bedriva teaterverksamhet. För att utröna intresset för en sådan plans realiserande, läto 5 av drätselkammarens dåvarande ledamöter utfärda listor med inbjudan till teckning av aktier i ett teaterbolag, dock utan några som helst förespeglingar om att utdelning på aktierna i framtiden vore att påräkna. Från enskilt håll tecknades 36,000 kronor och genom en basar och några nöjestillställningar hopbragtes 3,800 kronor, varför aktier tecknades, som förvaltas av drätselkammaren.

Med ett så litet aktiekapital kunde givetvis bolaget icke starta. Drätselkammaren ingick då till stadsfullmäktige med anhållan att staden ville understödja företaget genom att teckna aktier i det tilltänkta bolaget. Stadsfullmäktige funne också företaget vara värt understöd. Staden tecknade aktier för 68,500 kronor och med ett aktiekapital på 108,500 kronor inregistrerades bolaget under namn av Västerås Teateraktiebolag. Tomt inköptes av staden för 28,000 kronor och arbetet med uppförandet av teatern tog omedelbart sin början. Teatern blev dock först färdig 1915. Den hade då kostat i uppförande, tomt inberäknad, i runt tal 252,000 kronor. Teatern invigdes den 19 augusti 1915.

Under de första 10 åren av bolagets verksamhet ändrades bolagets ställning högst obetydligt. Skulder och tillgångar balanserade med cirka 255,000 kronor. Under tiden 1925—1931 försämrades ställningen i hög grad genom den rådande depressionen och skulderna ökade under sistnämnda år till 190,500 kronor. Genom ett 1931 upprättat hyreskontrakt med Skandinaviska biografaktiebolaget och genom dispositionen av nöjesskatten från biografen ha under de tre senaste åren bolagets skulder kunnat nedbringas med 30,000 kronor. Att teater- och biografverksamheten stundom råka i kollision med varandra är ledsamt nog; men att skilja dem åt vore för bolaget helt ruinerande. Att en teaterbyggnad, som för närvarande icke kan uppföras för en kostnad av mindre än 400,000 kronor uteslutande skulle användas för teaterföreställningar är ju orimligt, då teaterföreställningarna endast uppgå till 15 à 20 om året och inkomsten därav endast skulle räcka till att täcka utgiften för uppvärmningen under vintermånaderna. Bolagets ställning är ingalunda svag. Fastigheten är bokförd till ett värde av 226,000 kronor och inventarierna till 7,000 kronor och brandförsäkrade för respektive 250,000 och 20,000 kronor. Bolaget förvaltas på ett mycket billigt sätt och varken styrelsen eller revisorer ha under de gångna 20 åren åtnjutit något arvode. Trots allt finner styrelsen det vara i hög grad önskvärt, att skulderna ytterligare nedbringas. Och därest bolaget under den nuvarande kontraktstiden med biografbolaget, som utgår den 1 augusti 1939, finge förfoga över den intjänta nöjesskatten för amortering av skulderna, skulle bolaget komma i en sådan ekonomisk ställning att någon subvention från stadens sida med all sannolikhet icke vidare skulle vara behövlig.

Det halvkommunala bolagets tillkomst före 1915 får nog räknas som en lycklig tillfällighet, som gjort att Västerås stad lyckats lösa sin teaterfråga på ett billigare sätt än de flesta andra av rikets städer. Hade teatern då icke kommit till stånd, så vore helt visst ännu i denna dag staden utan teater. Teatern är visserligen icke idealisk för sitt ändamål, men får dock räknas som en av landsortens allra bästa, något som också vitsordas av teaterledningarna. N:o 62. *Ang. understöd åt Västerås teater.*

Teatern upplåtes avgiftsfritt för musiksällskapet och orkesterföreningen ävensom för skolbiografen.

Med hänsyn till vad här ovan anförts och med särskild hänsyn till stadens stora intresse i teaterbolaget som innehavare av 2/3 av aktiestocken, får styrelsen för närvarande enträget anhålla, att drätselkammaren ville hos stadsfullmäktige väcka förslag om att teaterbolaget för dess ytterligare finansiering måtte få tillgodogöra sig intäkten av den på teatern inflytande nöjesskatten för åren 1935—1936.

Västerås den 11 maj 1935.

Västerås Teateraktiebolag:
MARTIN JONSSON.

N:o 63.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av tomt å f. d. regementsområdet samt utdragning av järnvägsspår till tomten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 27 mars 1930 beslöto stadsfullmäktige uppdraga åt drätselkammaren att försälja en industritomt om c:a 5,000 kvm. av Västmanlands regementes f. d. övningsfält utmed Pilgatan, motsvarande norra hälften av kvarteret Värjan enligt en av stadsingeniörskontoret den 23 mars 1929 uppgjord indelningsplan för området söder om Pilgatan samt medgiva, att drätselkammaren finge i blivande köpeavtal tillförsäkra köparen av tomten optionsrätt under en tid av 5 år, att få köpa även den återstående södra delen av samma kvarter.

Nu har köparen av ifrågavarande tomt, ett dotterföretag till Kooperativa Föreningen Svea, genom nämnda förening i slutet av år 1934 hemställt att få köpa ovan angivna södra del av kvarteret Värjan. Efter förda underhandlingar med föreningen, vilka underhandlingar även avsett fram-

N:o 63. *Ang. försäljning av tomt å f. d. regementsområdet samt utdragning av järnvägsspår till tomten.*

dragande av järnvägsspår till den nya tomten, som är ämnad att bebyggas med magasin, och även underhandlingar med S. V. B. järnväg har enighet preliminärt vunnits om ett ordnande av denna angelägenhet i huvudsak på det sätt, att Kooperativa Föreningen Svea eller något dess dotterföretag av staden köper återstående södra delen av kvarteret Värjan, c:a 5,000 kvm., efter ett pris av 5 kronor pr kvm., att S. V. B. järnväg utlägger ett järnvägsspår från stationsbangårdens östra del fram genom en tilltänkt gata ungefär paralell med Pilgatan söder om kvarteret Värjan till detta kvarters östra gränslinje och att staden gottgör järnvägen en del av dessa kostnader med ett efter vissa grunder förslagsvis beräknat belopp av 19,600 kronor (hela kostnaden har beräknats till 27,200 kronor). Kostnaden för stickspår in på den nya tomten i kvarteret Värjan med tillhörande växel (beräknad till 7,000 kronor), skulle därutöver falla å tomtköparen. Visserligen skulle genom en sådan uppgörelse större delen av tomtköpeskillingen, utgörande efter en areal av 5,000 kvm. och ett kvm.-pris av 5 kronor 25,000 kronor, åtgå till att gälda stadens deltagande i spåranläggningskostnaden, men å andra sidan måste detta järnvägsspårs tillkomst medföra en ekonomisk fördel för staden vid framtida tomtförsäljningar för industriella ändamål av det område, genom vilket spåret framdrages. Området bör som bekant disponeras för industritomter, vilket det också bäst passar till. För bostadsändamål är marken för lågt belägen.

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna för staden antagliga, försälja den del av f. d. Västmanlands regementes område, som motsvarar södra hälften av kvarteret Värjan om c:a 5,000 kvm. enligt en av stadsingeniörskontoret den 23 mars 1929 uppgjord indelningsplan för området söder om Pilgatan, samt att av köpeskillingen för sagda tomt anvisa förslagsvis 19,600 kronor, för gäldande av kostnad för framdragning av järnvägsspår från stationsområdet till tomten.

Västerås den 16 maj 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

N:o 64.

Drätselkammarens skrivelse ang. nya vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Gästgivarevägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 25 nästlidne april beslöto stadsfullmäktige bemyndiga drätselkammaren att försälja ett antal byggnadstomter bland annat söder och väster om Ragvaldsbacke invid Gästgivarevägen och Stohagsvägen.

Tomterna hava redan blivit disponerade enligt preliminära köpeavtal och deras bebyggande väntas taga sin början omedelbart. Emellertid fordras för de blivande byggnaderna utdragning av stadens ledningar för vatten, avlopp och gas i en del av Gästgivarevägen. Kostnaderna härför äro beräknade till 15,000 kronor, varav dock inflyter c:a 4,650 kronor i anslutningsavgifter från de försålda tomterna utom en av dem, som erhåller anslutning till redan befintliga ledningar. Enligt de beräkningsgrunder, som av vatten- och gasverksstyrelsen tillämpas, skulle emellertid förbrukningsavgifterna från de fem fastigheter invid Ragvaldsbacke, som skulle anslutas till de nya ledningarne, icke fullt förslå att förränta den på staden fallande delen av anläggningskostnaden 10,350 kronor, utan häri fattas c:a 2,000 kronor. Men då ytterligare fem tomter kunna anslutas till ledningarne och sannolikt även komma att göra det inom den närmaste tiden, föreligga tillräckliga skäl, att staden nu anlägger ifrågavarande ledningar. Allenast beträffande sättet för anslagets gäldande bör sådan jämkning ske i härutinnan tillämpad praxis att från de tekniska verkens amorteringsfond endast utgår så stor del därav, som enligt verkens beräkningar kan förräntas med nu ifrågasatt anslutning eller 8,250 kronor, medan återstående 2,100 kronor förskotteras av reserverade köpeskillingsmedel för att från de tekniska verken återgäldas av blivande anslutningsavgifter från de fastigheter, som ytterligare kunna anslutas till ledningarne.

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för utsträckning av stadens vatten-, avlopps- och gasledningar i Gästgivarevägen, c:a 200 meter norrut från Kryddgårdsgatan anvisa ett anslag å 10,350 kronor, att utgå med 8,250 kronor ur de tekniska verkens amorteringsfond och 2,100 kronor av reserverade köpeskillingsmedel, det sistnämnda beloppet såsom förskott att av Vatten- och Gasverksstyrelsen återgäldas med framdeles inflytande anslutningsavgifter

N:o 64. *Ang. nya vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Gästgivarevägen.*

från andra fastigheter invid ledningssträckningen än de fem tomter vid Ragvaldsbacke, för vilkas behov ledningsanläggningen i första hand är avsedd.

Västerås den 16 maj 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 65.

Drätselkammarens skrivelse ang. överföring av en del fastigheter från elektrisk likström till växelström.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren beretts tillfälle yttra sig över Vatten- och Gasverksstyrelsens närlagda framställning den 15 innevarande maj angående anslag till överföring av en del fastigheter i staden från elektrisk likström till växelström, får drätselkammaren för sin del tillstyrka bifall till styrelsens i ärendet gjorda hemställan.

Västerås den 16 maj 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 65.
Ang. överföring av en del fastigheter från elektrisk likström till växelström.

I skrivelse till Stadsfullmäktige av den 28 maj 1930, Stadsfullmäktiges handlingar sid. 227, har vatten- och gasverksstyrelsen lämnat en orientering i frågan rörande omläggning av distributionen vid stadens elektricitetsverk från likström till växelström. Kontentan i denna skrivelse och till densamma hörande utredning utmynnar uti, att i den mån elektricitetsverkets maskiner till följd av ökad belastning ej kunna tillgodose behovet av likström överföra distributionen till växelström. Med ledning av sålunda verkställda utredningar beviljade Stadsfullmäktige anslag för överföring till växelström av ett centralt block inom själva staden, begränsat av Slotts- och Kungsgatorna, Stora Torget, Smedje- och Vasagatorna samt Stora gatan. Jämte detta block äro även stadens ytterområden växelströmsdistribuerade, vilket till större delen skett på ett tidigare stadium. Emellertid har konsumtionen inom kvarvarande likströmsområden åter ökat och tenderar nu återigen till att taga verkets hela kapacitet i anspråk, innebärande att inga reserver finnas för det fall avbrott i distributionen på grund av maskinskada skulle uppstå. Det blir därför nödvändigt att åter företaga överföring av likströmsområden till växelström och har styrelsen låtit verkställa härför erforderliga utredningar. Dylika hava i första rummet avsett att utröna vilka områden, som i detta fall med avseende på kostnaderna i förhållande till avlastningseffekten ställa sig gynnsammast. Det har därvid visat sig att närmast omkring nyssberörda block i stadens centrum liggande områden, dels på grund av förefintligheten av ledningar i gatorna jämte färdiga transformatorstationer och dels på grund av belastningstätheten i ekonomiskt hänseende bliva fördelaktigast. Förslaget avser sålunda fastigheter utefter Domkyrkoesplanaden mellan Östra Kyrkogatan och Vasagatan, Vasagatan mellan Domkyrkoesplanaden och Stora gatan samt sistnämnda gata mellan Vasa- och Källgatorna, ävensom belysningen inom Stadshotellet, det hela omfattande en effekt av omkring 125 kw. Kostnaderna äro beräknade till 65,300 kr. För vinnande av avlastning till nästkommande belysningssäsong skulle arbetet påbörjas innevarande sommar.

Jämlikt beslut av Stadsfullmäktige har sedan år 1928 av elektricitetsverkets driftmedel använts 30,000 kr. per år för täckande av kostnader för överföring till växelström. Styrelsen anser, att man bör fortfara härmed och sålunda bestrida kostnaderna även för nu ifrågasatt överföring genom driftmedel.

Den 1 januari 1936 återstår från tidigare anläggningar att gäldas genom driftmedel ett belopp av cirka 10,200 kr. Tillsammans med nu föreslagna arbeten skulle sålunda beloppet vid nämnda tidpunkt utgöra 75,500 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville av elektricitetsverkets driftmedel, att utgå med 30,000 kr. per år anvisa ett anslag av 65,300 kr. för överföring från likström till växelström av

N:o 65.
Ang. överföring av en del fastigheter från elektrisk likström till växelström

fastigheterna utefter Domkyrkoesplanaden mellan Östra Kyrkogatan och Vasagatan, utefter Vasagatan mellan Domkyrkoesplanaden och Stora gatan samt i sistnämnda gata mellan Vasa- och Källgatorna, ävensom belysningen i Stadshotellet.

Västerås den 15 maj 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 66.

Beredningsutskottets m. fl. förberedande utlåtanden ang. tillsyn över fastighetsregistreringen och fastighetsbildningen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 28 februari innevarande år hava stadsfullmäktige till byggnadsnämnden och beredningsutskottet för avgivande av förberedande utlåtande överlämnat en inom justitiedepartementet utarbetad promemoria angående tillsynen över fastighetsregistreringen och fastighetsbildningen.

Byggnadsnämnden har sedan stadsingeniören Schiött i avgivet yttrande förordat anslutning till ett uttalande av Svenska Kommunaltekniska föreningen att överinseendet över mätningsväsendet jämte fastighetsbildningen, ävensom fastighetsregistreringen i städer med flera samhällen borde förläggas till byggnadsstyrelsen i avseende å valet mellan de båda tillsyningsmyndigheterna, som kunde komma ifråga eller en på visst sätt omorganiserad lantmäteristyrelse och byggnadsstyrelsen uttalat sig för att den senare borde utses som tillsyningsmyndighet.

Enligt den upprättade promemorian skulle efter sedan fastighetsregisterkommissionen fullgjort uppdraget att under nyuppläggning av fastighetsregister i stad och å land hava tillsynen över städernas mätningsväsen och fastighetsregistrering tillsynen överflyttas å ett nybildat ämbetsverk, kallat Rikets jorddelningsverk, i vilket lantmäteristyrelsen och fastighetsregisterkommissionen skulle uppgå.

N:o 66.

Ang. tillsyn över fastighetsregistreringen och fastighetsbildningen.

För egen del har beredningsutskottet icke funnit skäl föreligga att till frågan om val av tillsyningsmyndighet intaga en annan ståndpunkt än byggnadsnämnden. Om ock det kan synas för städernas vidkommande tämligen betydelselöst huruvida det föreslagna nya verket eller byggnadsstyrelsen väljes som tillsyningsmyndighet kan å andra sidan till förmån för valet av den senare tala den ställning denna myndighet intager till stadsbildningen och den beröring denna har med fastighetsbildningen och fastighetsregistreringen. Att indraga en annan myndighet i städernas mätningsväsende synes därför vara opåkallat och skulle i övrigt icke kunna helt utesluta intressekonflikter, som för stadens myndigheter kunna medföra vissa olägenheter.

Beredningsutskottet får därför med överlämnande av handlingarna i ärendet föreslå, att stadsfullmäktige på förut anförda skäl ville uttala sig för Kungl. Byggnadsstyrelsen som blivande tillsyningsmyndighet för fastighetsregistreringen och fastighetsbildningen.

Västerås den 17 maj 1935.

För Beredningsutskottet:
CARL HELLSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Utdrag av protokoll, hållet vid Byggnadsnämndens i Västerås sammanträde den 1 maj 1935.

§ 230.

Sedan byggnadsnämnden genom beslut antecknat under § 74 i protokollet för den 27 februari 1935 för yttrande till stadens mätningsman stadsingeniören Schiött överlämnat en till nämnden av stadsfullmäktige för förberedande utlåtande remitterad inom justitiedepartementet utarbetad promemoria angående tillsynen över fastighetsregistreringen och fastighetsbildningen, hade stadsingeniören Schiött nu med överlämnande av en av Svenska Kommunaltekniska föreningen i ärendet avlåten cirkulärskrivelse föreslagit, att byggnadsnämnden ville biträda däri gjorda uttalanden att överinseendet av mätningsväsendet jämte fastighetsbildningen ävensom fastighetsregistreringen i städer med flera samhällen borde förläggas till samma myndighet som nu hade uppsikt över stadsplane- och byggnadsväsendet, nämligen byggnadsstyrelsen.

N:o 66. *Ang. tillsyn över fastighetsregistreringen och fastighetsbildningen.*

Efter anteckning till protokollet att byggnadsnämnden i förut i ärendet avgivna yttranden företrätt denna ståndpunkt beslöt byggnadsnämnden i yttrande till stadsfullmäktige hemställa, att stadsfullmäktige ville även ansluta sig därtill.

Det antecknades till protokollet att ordföranden ej deltagit i behandlingen av detta ärende.

Som ovan

In fidem:

|Ragnar Tenow.

Till Byggnadsnämnden i Västerås.

Sedan undertecknad för yttrande erhållit ''Promemoria angående tillsynen över fastighetsregistreringen och fastighetsbildningen'', får jag härmed med överlämnande av Svenska Kommunal-Tekniska Föreningens cirkulärskrivelse i ärendet instämma i det däri gjorda uttalandet, att överinseendet över mätningsväsendet jämte fastighetsbildningen, ävensom fastighetsregistreringen i städer m. fl. samhällen bör förläggas till samma myndighet, som nu har uppsikt över stadsplane- och byggnadsväsendet, nämligen byggnadsstyrelsen.

Västerås den 26 april 1935.

F. Schiött.

NÅGRA SYNPUNKTER I ÄRENDET ANGÅENDE INOM JUSTITIEDEPARTEMENTET UTARBETAD PROMEMORIA RÖRANDE TILLSYNEN ÖVER FASTIGHETSREGISTRERINGEN OCH FASTIGHETSBILDNINGEN I STÄDER OCH STADSLIKNANDE SAMHÄLLEN.

I nämnda promemoria hemställes bland annat:

''att för överinseendet över jorddelningen jämte mätningsväsendet ävensom fastighetsregistreringen på landet och i stad nybildas ett ämbetsverk, benämnt rikets jorddelningsverk, i vilket lantmäteristyrelsen och fastighetsregisterkommissionen skola uppgå''.

Frågan om överinseendet över städernas mätningsväsen inklusive fastighetsbildning har sedan ett par årtionden stått på dagordningen. Redan i

1916 års stadsplanelagskommitté var den föremål för behandling. Med anledning av ett uttalande, att städernas mätningsmän inordnats under lantmäteristyrelsen redan genom 1917 års lag om fastighetsbildning i stad, framhöll sålunda denna kommitté i ett den 2 februari 1920 avgivet yttrande bland annat, att någon utsträckning av lantmäteristyrelsens tillsynsmyndighet över städerna till områden, som icke vore hänförliga till skiftesverket (laga skiften), varken varit åsyftad eller ägt rum genom fastighetsbildningslagen.

N:o 66. *Ang. tillsyn över fastighetsregistreringen och fastighetsbildningen.*

Sedermera har frågan även varit före i riksdagen, och i dess skrivelse den 17 juni 1920 till Kungl. Maj:t uttalades, att på grund av det nära sambandet mellan å ena sidan stadsmätningar av olika slag och å andra sidan stadsplaneväsendet, borde det enligt riksdagens åsikt tillkomma byggnadsstyrelsen och ej lantmäteristyrelsen att utöva uppsikt över städernas mätningsväsen.

Även de inom justitiedepartementet tillkallade s. k. stadsbyggnadssakkunniga hava i sitt år 1928 avgivna betänkande med förslag till statsbyggnadslag förordat förläggandet till byggnadsstyrelsen av överinseendet över mätningsväsendet i städer och stadsliknande samhällen.

Fråga uppstår då, om genom 1931 års stadsplanelag och byggnadsstadga sådana förändrade förhållanden hava inträtt, som kunna motivera en annan inställning beträffande överinseendet över städernas mätningsväsen än som här nyss kommit till uttryck. Detta kan icke sägas vara förhållandet. Stadsplanens betydelse för ett ordnat stadsbyggande har i den nya lagstiftningen ytterligare betonats. Kraven på det kartmaterial, som skall läggas till grund för stadsplanearbetet, hava avsevärt skärpts, såväl med avseende på noggrannhet som fullständighet; detsamma gäller ock det för tomtindelning erforderliga kartunderlaget. Överhuvudtaget ställas större krav på den tjänsteman hos byggnadsnämnden, stadsingenjören-mätningsmannen, som icke endast — vilket i regel torde vara förhållandet — medverkar vid stadsplanens *utarbetande*, utan har att handlägga för stadsplanens *genomförande* erforderliga mätningsförrättningar av olika slag, inklusive sådana, som avse fastigheternas bildande.

Beträffande inseendet över stadsplane- och byggnadsväsendet i städer och stadsliknande samhällen åligger det jämlikt 4 § i byggnadsstadgan byggnadsnämnden att övervaka efterlevnaden av lagstiftningen och enligt 124 § byggnadsstyrelsen att hava den allmänna uppsikten på området ifråga. Vidkommande mätningsväsendet utövar jämlikt kungl. kungörelsen med vissa föreskrifter om mätningsväsendet i rikets städer den 31 december 1920 byggnadsnämnden den närmaste tillsynen. Då det därför nu gäller att skapa ett statligt *överinseende* jämväl över mätningsväsendet, så synas följaktligen såväl reella som formella skäl bestämt tala för att — i överensstämmelse med riksdagens tidigare uttalade mening även förlägga detta till byggnadsstyrelsen, varigenom byggnadsnämndens verksamhet helt skulle falla under uppsikt av *samma* statliga organ.

Den inom justitiedepartementet utarbetade promemorian upptar emellertid även frågan om framtida förläggandet av det av fastighetsregisterkommissionen hittills utövade överinseendet över fastighetsregistreringen. Då registreringens uppgift emellertid är att fortlöpande redovisa fastighets-

N:o 66.

Ang. tillsyn över fastighetsregistreringen och fastighetsbildningen.

bildningen, så torde det utan vidare vara klart, att den tillsyningsmyndighet, som erhåller överinseendet över mätningsväsendet jämte fastighetsbildningen, även bör hava uppsikten över fastighetsregistreringen.

För att byggnadsstyrelsen skall kunna omhändertaga även dessa uppgifter, är självfallet en utökning av de å styrelsen tillgängliga arbetskrafterna erforderlig. Denna bör emellertid kunna hållas inom samma kostnadsram, som den i promemorian föreslagna påbyggnaden å lantmäteristyrelsen skulle komma att omfatta.

På grund av bland annat vad sålunda framhållits synes i förevarande ärende från städernas och de stadsliknande samhällenas sida det bestämda uttalandet böra göras, att överinseendet över mätningsväsendet jämte fastighetsbildningen ävensom fastighetsregistreringen i städer m. fl. samhällen förlägges till samma myndighet, som nu har uppsikt över stadsplane- och byggnadsväsendet, nämligen byggnadsstyrelsen.

Stockholm i mars 1935.

Svenska Kommunal-Tekniska Föreningens stadsmätningskommitté.

Västerås 1935, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1935. **Den 21 Juni** **X.**

N:o 67.

Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1934, anslag till elektr. kabel m. fl. ledningar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed får drätselkammaren överlämna vatten- och gasverksstyrelsens till drätselkammaren ingivna årsberättelse för 1934 och därvid föreslå, att stadsfullmäktige ville med bifall till styrelsens hemställan besluta,

att, med godkännande av vatten- och gasverksstyrelsens åtgärd att anlägga en elektrisk högspänningsjordkabel mellan statens kraftverk och vattenverket vid Hesslö för en kostnad av kronor 42,537 : 94, härför dels anvisa kronor 29,556 : 24, utgörande besparade medel av tidigare beviljade lånemedelsanslag till nyanläggningar för de tekniska verken, dels ock till nyes bevilja av lånemedel kronor 12,981 : 70, med uppdrag för drätselkammaren att underställa beslutet i denna del Kungl. Maj :ts prövning och godkännande, *samt att* ur de tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett tilläggsanslag för under år 1934 utförda ledningsanläggningar å kronor 3,772 : 89.

Västerås den 6 juni 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 67. *Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1934.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av styrelseberättelse för år 1934 får Vatten- och Gasverksstyrelsen anföra följande.

Minskat behov av rörelsekapital vid tekniska verken i förening med lägre räntefot medförde minskade utgifter för räntor.

VATTENLEDNINGSVERKET.

I oktober månad sattes nya vattentornet i drift, vilket som bekant innebar en höjning av vattentrycket med 30 m. En följd härav blev, att läckage uppstod å en del äldre och delvis upprostade servisledningar. Härför erforderliga reparationskostnader påfördes vattenverkets underhållskonto för ledningsnät, brunnar och ventiler, vilket härigenom ökade till 48,030 kr. mot beräknade 21,700 kronor.

På förslag av styrelsen fattade Stadsfullmäktige den 26 april f. å. beslut om höjning av avgifterna enligt rumsberäkning för vatten med 50 %, att tillämpas efter avläsningen för första kvartalet samma år. Styrelsen framhöll vid förslagets framläggande, att en dylik höjning komme att stimulera till övergång till vattenuttagning efter mätning, vilket också, såsom framgår av nedanstående sammanställning över inkomsterna för år 1934, blivit fallet.

		Beräknade inkomster.	Verkliga inkomster.
enligt kontrakt	Kr.	65,000 : —	47,500 : —
efter mätning		149,500 : —	182,500 : —
	Kr.	214,500 : —	230,000 : —

Av dessa summor framgår, att efter kontrakt uttaget vatten understeg den beräknade summan med 17,500 : — kr., mot det att vatten efter mätning översteg härför beräknat belopp med 33,000 : — kr.

På grund av den sålunda skedda övergången till vattenuttagning efter mätning i stor omfattning krävde anskaffandet av nya mätare högre kostnader än som beräknats i budgeten.

I det föregående omnämnda osedvanligt stora utgifter för reparation av vattenledningar, ett förhållande som i och med de felaktiga rörens avlägsnande torde upphöra, samt större utgifter för inköp av mätare uppvägdes till väsentlig del av ökade inkomster av vatten jämte besparing i ränteutlägg, så att likväl nära nog den för vattenverket beräknade vinsten erhölls.

N:o 67. *Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1934.*

GASVERKET.

Som åtgången av gaskol vid gasverket understeg den beräknade och kolen därjämte betingade ett något lägre pris än vad som kalkylerades i budgeten samt en del övriga utgifter för driften också kunde minskas, medförde detta att kontot driftkostnader för detta verk understeg det beräknade med cirka 26,000: — kr. Däremot översteg underhållskontot med omkring 5,000: — kr. och inköp av mätare med 11,500 kr. de i budgeten beräknade beloppen.

ELEKTRICITETSVERKET.

Utgifterna för elektrisk energi uttagen från Statens Kraftverk voro i staten beräknade till 167,000: — men uppgingo i verkligheten till 187,000: — kr. Samtidigt ökade emellertid elektricitetsverkets inkomster med 30,000: — kronor, varjämte underhållskontot kunde nedbringas från beräknade 99,600 till 85,000 kronor.

I nedanstående visas en sammanställning över beräknade och verkliga resultat vid tekniska verken under år 1934.

	Inkomster		Utgifter		Behållning	
	Enl. budget	Verkl.	Enl. budget	Verkl.	Enl. budget	Verkl.
Vattenverket	222,700: —	242,024: 51	206,600: —	229,427: 39	16,100	12,597: 12
Gasverket	428,300: —	441,564: 25	406,700: —	396,691: 74	21,600	44,872: 51
Elverket	819,000: —	849,794: 17	562,800: —	545,480: 43	256,200	304,313: 74
	1,470,000: —	1,533,382: 93	1,176,100: —	1,171,499: 56	293,900	361,783: 37

Utöver den beräknade vinsten erhölls sålunda ett överskott av 67,883: 37 kronor.

AVLOPPSLEDNINGARNA.

Utgifter utöver inkomster för avloppsledningarna voro beräknade till 52,100: — kr., men stannade vid 41,547: 93, beroende på till huvudsaklig del minskade ränteutlägg.

VATTENVERKETS UTVIDGNING.

Utvidgningarna vid vattenverket avslutades under redogörelseåret. Som utgifterna för dessa arbeten, vartill anslag beviljats av lånemedel, stannade vid 811,596: 10 mot beräknade 831,000: — kr., innebär detta en besparing av kr. 19,403: 90. Vid upprättande av kostnadsförslaget kalkylerades ej med

N:o 67. *Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1934.*

den automatisering av vattenverkets drift, som sedermera enligt beslut av Stadsfullmäktige kom till utförande och som krävde en kostnad av 27,500: — kr., vilken summa tillika med kostnader för en del andra under arbetets gång utöver ursprungliga beräkningarna tillkomna arbeten av mindre omfattning samt därjämte en utgift av 5,000: — kr. till statsverket för marklösen vid Hesslö är inräknad i ovanstående anläggningssumma av kr. 811,596: 10. Styrelsen kommer sedermera att lämna en särskild redogörelse över de omfattande utvidgningarna vid vattenverket. Såsom vid tidigare tillfälle omnämnts, har styrelsen i samband med dessa utvidgningar låtit nedlägga en elektrisk högspänningskabel mellan Statens Kraftverk och pumpstationen i Hesslö, och skulle sedermera, när utvidgningsarbetena vid vattenverket voro färdigställda, beslut fattas på vad sätt kostnaderna för kabeln skulle täckas. Ifrågasatt var därvid att möjligen besparingar å anslaget till vattenverket skulle uppstå och på så sätt medel erhållas till kabeln. Såsom ovan nämnts har dylik besparing med kr. 19,403: 90 uppstått, varjämte, såsom framgår av styrelseberättelsens ekonomiska del, ytterligare besparingar å kr. 10,152: 34 finnas å anslag av lånemedel eller sålunda sammanlagt kr. 29,556: 24. Kostnaden för berörda kabel uppgick till kr. 42,537: 94 mot beräknade 45,000: — kronor. Om här omnämnda överskott få komma till användning för denna kabel, skulle endast erfordras ett tilläggsanslag av kr. 12,981: 70.

Å till diverse ledningsarbeten anvisade anslag ur tekniska verkens amorteringsfond å tillhopa kr. 177,025: 71 har uppstått en brist å kr. 3,772: 89.

Under åberopande av det anförda hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville, med godkännande av av styrelsen vidtagen åtgärd att anlägga en elektrisk högspänningsjordkabel mellan Statens Kraftverk och vattenverket i Hesslö för en kostnad av kr. 42,537: 94, härför dels anvisa kr. 29,556: 24, motsvarande besparade medel av tidigare beviljade lånemedelsanslag till nyanläggningar för de tekniska verken, dels ock till nyes beviljade kr. 12,981: 70 av lånemedel samt att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett tilläggsanslag för ledningsarbeten under år 1934 med kronor 3,772: 89.

Västerås den 25 maj 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 67.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1934.

Styrelseberättelse för år 1934.

Merkantila uppgifter.

GEMENSAMMA FÖRVALTNINGEN.

	Enl. budget	Enl. bokslut
Löner och pensioner	119,301 : —	119,783 : 70
Diverse utgifter, såsom läkarearvode, sjukhjälp, försäkringar, kontorsutensilier, telefon, renhållning, värme m. m.	38,930 : —	37,108 : 82

VATTENVERKET.

Inkomster:

Vatten och mätarehyror	220,000 : —	239,324 : 51
Skötsel och underhåll av brandposter	1,200 : —	1,200 : —
Installationer m. m.	1,500 : —	1,500 : —
Kronor	222,700 : —	242,024 : 51

Utgifter:

Driftkostnader	30,700 : —	29,588 : 52
Underhållskostnader	21,700 : —	48,030 : 05
Avlöningar	22,800 : —	22,912 : —
Diverse utgifter	11,300 : —	11,628 : 73
Avskrivning av fordringar	400 : —	119 : 95
Inköp av vattenmätare	3,400 : —	11,829 : 30
Ränta och amortering	116,300 : —	105,318 : 84
	206,600 : —	229,427 : 39
Inkomster utöver utgifter	16,100 : —	12,597 : 12
Kronor	222,700 : —	242,024 : 51

N:o 67. *Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1934.*

AVLOPPSLEDNINGARNA.

Inkomster:

	Enl. budget	Enl. bokslut
Avgifter för vattenklosetter	97,200 : —	98,116 : 30

Utgifter:

Driftkostnader	15,100 : —	13,726 : 63
Underhållskostnader	13,000 : —	16,095 : 77
Avlöningar	13,300 : —	13,039 : 19
Diverse utgifter	7,100 : —	6,818 : 31
Ränta och amortering	75,800 : —	64,984 : 33
Avsättning för ett kommande reningsverk	25,000 : —	25,000 : —
	149,300 : —	139,664 : 23
Utgifter utöver inkomster	52,100 : —	41,547 : 93
Kronor	97,200 : —	98,116 : 30

GASVERKET.

Inkomster:

Allmänna belysningen	21,600 : —	21,487 : 61
Gas och mätarehyror	313,000 : —	303,549 : 79
Koks och tjära	92,900 : —	115,046 : 85
Installationer	800 : —	1,480 : —
Kronor	428,300 : —	441,564 : 25

Utgifter:

Driftkostnader	152,500 : —	125,993 : 44
Underhållskostnader	41,300 : —	46,287 : 16
Avlöningar	65,200 : —	66,127 : 13
Diverse utgifter	20,000 : —	21,134 : 86
Avskrivning av fordringar	1,000 : —	371 : 11
Inköp av gasmätare	10,300 : —	21,812 : 80
Ränta och amortering	116,400 : —	114,965 : 24
	406,700 : —	396,691 : 74
Inkomster utöver utgifter	21,600 : —	44,872 : 51
Kronor	428,300 : —	441,564 : 25

ELEKTRICITETVERKET.

Inkomster:

Allmänna belysningen	45,300 : —	45,809 : 46
Elektrisk ström och mätarehyror	773,000 : —	802,750 : 25
Installationsarbeten	700 : —	1,234 : 46
Kronor	819,000 : —	849,794 : 17

Utgifter:

Driftkostnader	188,900 : —	204,191 : 09
Underhållskostnader	99,600 : —	84,919 : 59
Avlöningar	87,500 : —	88,306 : 98
Turbinhusdriften	4,900 : —	4,827 : 67
Diverse utgifter	51,500 : —	49,925 : 36
Avskrivning av fordringar	1,500 : —	768 : 44
Inköp av elektriska mätare	10,000 : —	8,100 : 26
Ränta och amortering	118,900 : —	104,441 : 04
	562,800 : —	545,480 : 43
Inkomster utöver utgifter	256,200 : —	304,313 : 74
Kronor	819,000 : —	849,794 : 17

N:o 67.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1934.

Sammanställning av verkens anläggnings- och bokförda värden år 1934 samt amortering under åren 1912—1934.

	Byggnader, maskiner, ledningar Kr.	Mätare Kr.	Summa Kr.
Vattenverket.			
Anläggn.-(anskaffn.-) värde t. o. m. år 1934 ..	1,820,292: 25	52,983: 32	1,873,275: 57
Bokfört värde 31/12 1934	1,306,328: 97	1: —	1,306,329: 97
Amortering åren 1912—1934	513,963: 28	52,982: 32	566,945: 60
Gasverket.			
Anläggn.-(anskaffn.-)värde t. o. m. år 1934 ..	1,518,526: 85	94,420: 82	1,612,947: 67
Bokfört värde 31/12 1934	972,955: 02	1: —	972,956: 02
Amortering åren 1912—1934	545,571: 83	94,419: 82	639,991: 65
Elverket.			
Anläggn.-(anskaffn.-)värde t. o. m. år 1934 ..	1,716,006: 39	111,507: 23	1,827,513: 62
Bokfört värde 31/12 1934	698,689: 67	1: —	698,690: 67
Amortering åren 1912—1934	1,017,316 72	111,506: 23	1,128,822: 95
Avloppsledningarna.			
Anläggn.-värde t. o. m. år 1934	1,130,810: 70	—	1,130,810: 70
Bokfört värde den 31/12 1934	860,614: 38	—	860,614: 38
Amortering åren 1912—1934	270,196: 32	—	270,196: 32

	Byggnader Kr.	Inventarier Kr.	Summa Kr.
Kontors- och Förrådsbyggnader samt Inventarier.			
Anläggn.-(anskaffn.-)värde t. o. m. år 1934 ..	38,778: 91	87,566: 68	126,345: 59
Bokfört värde den 31/12 1934	29,078: —	677: 52	29,755: 52
Amortering åren 1912—1934	9,700: 91	86,889: 16	96,590: 07

Nyanläggningar år 1934.

N:o 67. *Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1934.*

	Anslaget beviljat den	Verklig kostnad Kr.	Anslagna belopp Kr.	+ överskott — brist Kr.
Lånemedel.				
På diverse anslag besparade medel vid 1934 års början	—	—	30,723: 81	+ 30,723: 81
Till täckande av brist i anslag av fondmedel	30/8 1934	18,450: 71	—	— 18,450: 71
Nyanläggningar, fullbordade år 1934:				
Utvidgning av Västerås vattenledning	26/3 1931	811,596: 10	831,000: —	+ 19,403: 90
Jordkabel i Domkyrkoesplanaden och Kopparbergsvägen	28/3 1934	3,936: 91	3,300: —	— 636: 91
Transformator för 100 kva. i kopplingsstationen vid nedfarten till nya gasverket	28/3 1934	4,183: 85	2,700: —	— 1,483: 85
Överskott på ovan redovisade anslag	—	29,556: 24	—	—
Kronor	—	867,723: 81	867,723: 81	+ 29,556: 24
Amorteringsfonden.				
Brist i anslag vid 1934 års början ..	—	18,450: 71	—	—
Till täckande härav anslogo Stadsfullmäktige	30/8 1934	—	18,450: 71	—
Serviser och diverse mindre utsträckningar av ledningar	18/12 1933	29,084: 41	25,000: —	— 4,084: 41
Omläggning av gasledningen i Hållgatan mellan Övre Kungsgatan och Biskopsvägen	28/4 1929	5,307: —	4,800: —	— 507: —
Avlopps- och gasledningar i Lustigkulla-, Skenvrets- och Djäknebergsgatorna	28/4 1932	7,773: 20	7,700: —	— 73: 20
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Västmannagatan mellan Svante- och Eriksgatorna samt i Eriksgatan och Hasselvägen, söder och väster om kv. Paul	25/8 1932	9,681: 07	9,300: —	— 381: 07
Transport Kr.	—	70,296: 39	65,250: 71	— 5,045: 68

N:o 67.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1934.

	Anslaget beviljat den	Verklig kostnad Kr.	Anslagna belopp Kr.	+ överskott — brist Kr.
Transport Kr.	—	70,296: 39	65,250: 71	— 5,045: 68
Vatten-, avlopps- och gasledningar till och inom dels det området av Kristiansborg, som är beläget norr om Persbovägen och öster om Kristiansborgsallén, och dels det område av samma egendom, som ligger norr om tomten för gårdens huvudbyggnad och väster om Kristiansborgsallén	27/4 1933	78,344: 25	79,000: —	+ 655: 75
Luftledning inom byggnadsområdet vid Kristiansborg väster om Kristiansborgsallén	27/4 1933	3,420: 77	2,550: —	— 870: 77
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Almelundsgatan mellan Repslagaregatan och Köpingsvägen samt i sistnämnda trafikled till en längd av 30 m. från Almelundsgatan österut	28/9 1933	4,306: 72	4,350: —	+ 43: 28
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Per Olovsgatan mellan Föreningsgatan och Blåsbovägen	30/11 1933	3,805: 62	4,150: —	+ 344: 38
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Tråddragargatan från Borrargatan till Målargatan samt i Utmarksgatan från Tråddragargatan till Hemdalsvägen	21/6 1934	13,228: 73	13,475: —	+ 246: 27
Ombyggnad av luftledning till Malma	26/10 1933	7,396: 12	8,250: —	+ 853: 88
Brist i anslag	—	—	3,772: 89	—
Kronor	—	180,798: 60	180,798: 60	— 3,772: 89

N:r 67.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1934.

Tekniska uppgifter.

VATTENVERKET.

Fördelning av det förbrukade vattnet.

	År			Jämförelse mellan åren			
				1932 o. 1933		1933 o. 1934	
	1932	1933	1934	Ökning i			
				m^3	%	m^3	%
För hushållsbehov	1,328,398	1,374,833	1,385,000	46,435	3,5	10,167	0,7
För industriella behov	265,110	205,640	277,000	—59,470	—22,4	71,360	34,7
För allmänna behov, såsom vattenkastare, urinoarer, dricks- och spolposter, vattning av gräsmattor, spolning av gator, brandsläckning, läckage m. m.	68,000	110,000	172,000	42,000	61,8	62,000	56,4
Summa	1,661,508	1,690,473	1,834,000	28.965	1,7	143,527	8,5

Utdrag ur driftrapporten.

Aggregat N:o 1 arbetade 3,241 timmar och uppfordrade 969,000 kbm., gör 83,0 lit. per sekund.

Aggregat N:o 2 arbetade 2,226 timmar och uppfordrade 665,500 kbm., gör 83,0 lit. per sekund.

Aggregat N:o 3 arbetade 792 timmar och uppfordrade 199,500 kbm., gör 70,0 lit. per sekund.

Elektrisk strömförbrukning 792,210 kWh, motsvarande 432,0 kWh per 1,000 kbm. uppfordrat vatten.

Vattnets temperatur lägst 5°, högst 10° C.

Vattenförbrukning per dygn: största 8,350 kbm. (26/7).
medel 5,022 „
lägsta 3,210 „ (2/1).

N:o 67.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1934.

Vattenledningar.

		Meter	S:a meter
Stadens:			
Gjutjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1933	—	73,373
	Under året lagda ledningar	—	1,463
	Sammanlagda längden den 31 dec. 1934	—	76,836
Smidesjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1934	—	2,600
Ledningarnas sammanlagda längd den 31 dec. 1934		—	79,436
Enskildas:			
Gjutjärneledningar		3,310	—
Smidesjärnsledningar		6,250	9,560
Vattenledningsnätets sammanlagda längd den 31 dec. 1934 ..			88,996

År 1934 lagda vattenledningar.

Ledningssträckor	Meter 8"	6"	4"	S:ma meter
Släggargatan från stadsägan 2143 L till 2143 H ..	—	—	86	86
Filargatan öster ut till Montörgatan	—	—	25	25
Montörgatan från Filargatan till stadsägan 2153	—	—	41	41
Tråddragargatan från Borrargatan till stadsägan 2141 Å	80	114	—	194
Utmarksgatan från Tråddragargatan till Hemdalsvägen	154	44	—	198
Hyvlargatan från Tråddragargatan söderut	—	—	51	51
Hagagatan norrut till stadsägan 2184	—	—	20	20
Solhemsgatan från Vargbogatan till Utmarksgatan	—	—	61	61
Runebergsgatan österut till tomten Freja 6	—	—	30	30
Stockholmsvägen från Vargbogatan österut	—	42	—	42
Stjernhjelmsgatan från Malmabergsgatan till Myggbogatan	—	97	145	242
Kristiansborgsområdets nordvästra del	23	53	26	102
Rektorsgatan till tomten Fingal 4	—	—	13	13
Transport	257	350	498	1105

N:o 67.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1934.

År 1934 lagda vattenledningar.

Ledningssträckor	Meter			S:ma meter
	8"	6"	4"	
Transport	257	350	498	1105
Föreningsgatan norrut till tomten Norrmalm 28 ..	—	82	—	82
Per Olovsgatan från Föreningsgatan till tomten Barthold 4	—	—	113	113
Bondegatan från Gamla Bryggerigatan västerut .	—	—	16	16
Backgatan från Nedre Hyttvägen till stadsägan 107	—	—	58	58
Särlagatan, resterande del till Stohagsvägen	—	—	18	18
Stohagsvägen från Franckegatan till tomten Signe 6	—	—	54	54
Drottninggatan norrut till stadsägan 863 a	17	—	—	17
Summa	274	432	757	1463

Vattenmätare: Antalet mätare ökades från 1,490 till 1,724 st.
Brandposter: Antalet brandposter ökades från 384 till 396 st.
Vattenserviser: Inom stadens planlagda område utfördes 4 st.
Utom stadens planlagda område utfördes 132 st.

Vatten lämnas till utanför kommunen belägna Hamre egendom och Hesslö flygfält.

Under året avslutades den av Stadsfullmäktige i mars 1931 beslutade om- och tillbyggnaden av stadens vattenverk, omfattande ombyggnad av pumpstationen i Hesslö, varvid driften helt automatiserades, anläggande av 5 st. nya rörbrunnar norr om pumpstationen med sugledningar till denna, utförande av en ny vattenhuvudledning till staden, uppförande av ett vattentorn på berget söder om de gamla bassängerna.

N:o 67.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1934.

Avloppsledningarna.

	Meter	S:ma meter
Stadens:		
Sammanlagda längden den 31 dec. 1933	—	57,871
Under året lagda ledningar	—	3,955
Sammanlagda längden den 31 dec. 1934	—	61,826
Enskildas:		
Sammanlagda längden den 31 dec. 1933	7,882	—
Under året kasserade ledningar	242	7,640
Avloppsledningarnas sammanlagda längd den 31 dec. 1934	—	69,466

År 1934 lagda avloppsledningar.

Ledningssträckor	Meter							S:ma meter
	32"	28"	24"	18"	15"	12"	9"	
Släggargatan från stadsägorna 2143 L till 2143 H	—	—	—	—	—	—	86	86
Filargatan österut till Montörgatan	—	—	—	—	—	—	25	25
Montörgatan från Filargatan till stadsägan 2153	—	—	—	—	—	—	41	41
Tråddragargatan från Borrargatan till stadsägan 2141 Å	—	—	—	—	—	—	194	194
Utmarksgatan från Tråddragargatan till Hemdalsvägen	—	—	—	—	—	—	141	141
Hyvlargatan från Tråddragargatan söderut	—	—	—	—	—	—	51	51
Hagagatan norrut till stadsägan 2184	—	—	—	—	—	—	20	20
Solhemsgatan från Vargbogatan till Utmarksgatan	—	—	—	—	—	—	61	61
Runebergsgatan österut till tomten Freja 6	—	—	—	—	—	—	30	30
Stockholmsvägen från Vargbogatan österut	—	—	—	—	—	42	—	42
Stjernhjelmsgatan från Malmabergsgatan till Myggbogatan	—	—	—	—	—	—	242	242
Kristiansborgsområdets nordvästra del	—	—	—	—	76	—	—	76
Transport	—	—	—	—	76	42	891	1,009

N:o 67. *Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1934.*

År 1934 lagda avloppsledningar.

Ledningssträckor	Meter							S:ma meter
	32"	28"	24"	18"	15"	12"	9"	
Transport	—	—	—	—	76	42	891	1,009
Rektorsgatan till tomten Fingal 4 ..	—	—	—	—	—	—	13	13
Föreningsgatan norrut till tomten Norrmalm 28	—	—	—	—	—	—	82	82
Per Olovsgatan från Föreningsgatan till tomten Barthold 4	—	—	—	—	—	—	113	113
Bondegatan från Gamla Bryggerigatan västerut	—	—	—	—	—	—	16	16
Backgatan från Nedre Hyttvägen till stadsägan 107	—	—	—	—	—	—	58	58
Särlagatan, resterande del till Stohagsvägen	—	—	—	—	—	—	18	18
Stohagsvägen från Frankegatan till tomten Signe 6	—	—	—	—	—	—	54	54
Drottninggatan norrut till stadsägan 863 a	—	—	—	17	—	—	—	17
Gasverket — Stockholmsvägen genom Kungsängen	570	150	—	—	—	—	—	720
Stensborg — Svartån, avskärande kulvert	—	—	1,387	—	—	—	—	1,387
Slottsträdgården	—	—	468	—	—	—	—	468
Summa	570	150	1,855	17	76	42	1,245	3,955

Avloppsserviser: Inom stadens planlagda område utfördes 4 st.
Utom stadens planlagda område 132 st.

Vattenklosetter: Antal uppsatta den 31 dec. 1933 4,028 st.
Antal uppsatta under året 396 st.
Antal den 31 dec. 1934 4,424 st.

N:o 67.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1934.

GASVERKET.

	År 1933	År 1934	Jämförelse mellan åren 1933 o. 1934 + —	%
Förgasade kol .... ton	5,602	5,840	238	4,2
Tillverkad gas .... kbm.	2,016,985	2,148,025	131,040	6,5
Gasutbyte per 1000 kg. kol .... kbm.	360,0	367,8	7,8	2,2
Koks från ugnarna .... hl.	90,393	91,306	913	1,0
Koks till undereldning .... hl.	20,965	21,000	35	0,2
Koks till ångpannorna .... hl.	410	417	7	1,7
Koks till försäljning .... hl.	69,018	69,889	871	1,3
Koks till försäljning per 1000 kg. kol .... hl.	12,3	12,0	— 0,3	— 2,4
Till undereldning använd koks i % av förgasade kol .... %	16,8	16,9	0,1	0,6
Erhållen tjära .... kg.	286,070	301,900	15,900	5,6
Erhållen tjära per 1000 kg. kol .. kg.	50,1	51,7	1,6	3,2
Antal laddningar .... st.	3,427	3,655	228	6,7
Kol per laddning .... kg.	1,634,8	1,597,8	— 37,0	— 2,3
Gasförbrukning per år och invånare .... kbm.	64,9	68,2	3,3	5,1

Fördelning av den förbrukade gasen.

	1933 kbm.	1933 %	1934 kbm.	1934 %	Jämförelse mellan åren 1933 och 1934 Ökn. resp. minskn. kbm.	%
		av årsförbrukningen		av årsförbrukningen		
Offentlig belysning	106,844	5,3	107,780	5,0	936	0,9
Enskild värme och lysgas	1,718,783	85,2	1,825,778	84,9	106,995	6,2
Gasverkets eget behov	3,335	0,2	4,465	0,2	1,130	33,9
Felmätningar och förluster	188,573	9,3	211,662	9,7	23,089	12,2
Summa	2,017,535	100	2,149,685	100	132,150	6,6

Gasförbrukning per dygn: största 7,880 kbm. (8/9).
medel 5,890 „
minsta 3,625 „ (24/6).

N:o 67.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1934.

Gasledningarna.

		Meter	S:ma meter
Gjutjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1933 ..	—	52,693
	Under året lagda ledningar	1,633	—
	Under året kasserade ledningar	168	1,465
	Sammanlagda längden den 31 dec. 1934 ..	—	54,158
Smidesjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1934	—	6,180
Gasledningsnätets sammanlagda längd den 31 dec. 1934		—	60,338

År 1934 lagda gasledningar.

Ledningssträckor	Meter 6"	Meter 4"	S:ma meter
Släggargatan från stadsägan 2143 L till 2143 H	—	86	86
Filargatan österut till Montörgatan ..	—	25	25
Montörgatan från Filargatan till stadsägan 2153	—	41	41
Tråddragargatan från Borrargatan till stadsägan 2141 Å	80	114	194
Utmarksgatan från Tråddragargatan till Hemdalsvägen	154	44	198
Hyvlargatan från Tråddragargatan söderut	—	51	51
Hagagatan norrut till stadsägan 2184	—	20	20
Solhemsgatan från Varbogatan till Utmarksgatan	—	61	61
Runebergsgatan österut till tomten Freja 6	—	30	30
Stockholmsvägen från Vargbogatan österut	42	—	42
Stjernhjelmsgatan från Malmabergsgatan till Myggbogatan	—	242	242
Kristiansborgsområdets nordvästra del	76	26	102
Föreningsgatan norrut till tomten Normalm 28	—	82	82
Transport	352	8221	1174

N:o 67.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1934.

År 1934 lagda gasledningar.

Ledningssträckor	Meter		S:ma meter
	6"	4"	
Transport	352	822	1174
Per Olovsgatan från Föreningsgatan till tomten Barthold 4	—	113	113
Bondegatan från Gamla Bryggerigatan västerut	—	71	71
Hållgatan från Kristinagatan till Biskopsvägen	—	128	128
Backgatan från Nedre Hyttvägen till stadsägan 107	—	58	58
Särlagatan, resterande del till Stohagsvägen	—	18	18
Stohagsvägen från Frankegatan till tomten Signe 6	—	54	54
Drottninggatan norrut till stadsägan 863 a	17	—	17
Summa	369	1,264	1,633

År 1934 kasserade gasledningar.

Ledningssträckor	Summa meter 2"
Bondegatan från Gamla Bryggerigatan västerut	55
Hållgatan från Kristinagatan till Biskopsvägen	113
Summa	168

Antalet gatulyktor motsvarade .... 251 st.
Antal gasmätare den 31 dec. 1933 .... 6,215 st.
Ökning under året .... 392 st.
Antal gasmätare den 31 dec. 1934 .... 6,607 st.
därav 4,136 automatmätare.
Gasserviser: Inom stadens planlagda område utfördes 4 st.
Utom stadens planlagda område utfördes 132 st.
Varmvattenberedarnas antal ökades från 757 till 813 st.

Under året förlängdes den befintliga högkranbanan 9 meter samt anskaffades en andra på denna löpande elektriskt driven travers. Kokssorteringsverkets maskinella utrustning förnyades.

ELEKTRICITETSVERKET.

N:o 67. *Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1934.*

	År		Jämförelse mellan åren 1933—1934	
	1933	1934	Ökn. resp. minskn.	
	kWh	kWh	kWh	%
Likström:				
Dieselmotorerna exkl. förluster	—	—	—	—
Turbinhusgeneratorerna exkl. förluster	215,401	246,868	31,467	13,8
Motorgeneratorerna exkl. förluster ..	1,687,765	1,769,336	81,571	4,8
Totalt exkl. förluster	1,903,166	2,016,204	113,038	6,3
Växelström:				
Från dieselmotorerna	—	—	—	—
Från Älvkarleby direkt distribuerad ..	3,885,486	4,625,441	739,955	19,0
Från Älvkarleby till omformning	2,154,066	2,160,449	6,383	0,3
Från Älvkarleby totalt	6,039,552	6,785,890	746,338	12,4
Batteri, urladdning	6,831	8,875	2,044	29,9
Batteriförluster	2,277	2,958	681	29,9
Förluster vid omformning	319,394	285,912	— 33,482	—11,1
Förluster vid utjämning	61,767	58,525	— 3,242	— 5,2
Magnetiseringsström	48,537	43,718	— 4,819	— 9,9

N:o 67.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1934.

Levererad ström.

	År		Jämförelse mellan åren 1933—1934	
	1933	1934	Ökn. resp. minskn.	
	kWh	kWh	kWh	%
Till offentlig gatubelysning:				
22 % likström och 78 % växelström ..	218,828	223,168	4,340	2
Till enskild belysning:				
Likström	1,250,929	1,232,618	— 18,311	— 1,5
Växelström	1,280,423	1,457,638	177,215	13,8
Till kraft:				
Likström	469,986	487,176	17,190	3,7
Växelström	1,889,760	2,315,652	425,892	22,5
Egen förbrukning:				
Belysning	10,374	10,007	— 367	— 3,5
Kraft och värme	33,631	30,545	— 3,086	— 9,2
Totalt	5,153,931	5,756,804	602,873	11,7

N:o 67. *Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1934.*

Total anslutning.

			Anslutn. 31/12 1933	Ökning 1934	Anslutning den 31 dec. 1934		
Belysning:							
Gatubelysning:							
Likström:	Glödlampor	st.	84	—	84		
		kw.	18	—			18
Växelström:	Glödlampor	st.	398	8	406		
		kw.	62,30	1,2			63,5
						Summa kw.	81,5
Enskild belysning:							
Likström:	Glödlampor	st.	42,758	735	43,493		
		kw.	1,152,76	22			1,174,76
	Båglampor	st.	14	—	14		
		kw.	36	—			36
Växelström:	Glödlampor	st.	58,358	4,178	62,536		
		kw.	1,759,60	126			1,885,60
	Båglampor	st.	5	—	5		
		kw.	5	—			5
						Summa kw.	3,101,36
Kraft:							
Likström:	Motorer	st.	935	26	961		
		hkr.	1,906	19,25		1,925,25	
		kw.	1,579,53	14,2			1,593,73
Växelström:	Motorer	st.	1,651	156	1,807		
		hkr.	2,927	409,8		3,336,8	
		kw.	2,365,20	302			2,667,20
						Summa kw.	4,260,93
Diverse apparater:							
Likström		st.	2,727	26	2,753		
		kw.	1,883,68	17,4			1,901,08
Växelström		st.	4,725	375	5,100		
		kw.	2,312,23	168,2			2,480,43
						Summa kw.	4,381,51
Den 31 dec. 1934 utgjorde hela anslutningen						kw.	11,825,3
varav likström						„	4,723,57
och växelström						„	7,101,73

N:o 67.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1934.

Transformatorer.

Från 1,7—500 kVA, 6,300 volt: 90 st. om tillsammans 6,514 kVA.

Mätare.

	Likström	Växelström
Den 31 dec. 1933	4,445	6,438
Ökning under året	37	355
Den 31 dec. 1934	4,482	6,793
	Summa	11,275

Under året utförda elektriska servisledningar.

Jordkabel	18 serviser.
Luftledning	107 serviser
Summa	125 serviser

Antal abonnenter.

	År 1933	År 1934
På taxa 6 (ackordslampor)	296	260
På taxa 7 (nattström)	30	30
På taxa 8 (hushållstaxan)	1,141	1,021
På taxa 8 a (nya hushållstaxan)	3,161	3,665

Utförda ledningsarbeten.

Från transformatorhuset vid Djuphamnen framdrogs en högspänningsjordkabel och luftledning till Västerås Andelsslakteriförening, där en tranformator om 70 kVA anslöts.

Från kloakpumpstationen i Södra Esplanaden framdrogs en högspänningsjordkabel till det längst öster ut belägna av stadens hamnmagasin via A.-B. John A. Fors' spannmålslagerhus och ett för hamnkranarna avsett nytt transformatorhus i n:r 2 kvarteret Simon.

I spannmålslagerhuset anordnades en transformatorstation om 125 kVA och i transformatorhuset i kvarteret Simon en transformatorstation om 275 kVA.

I kopplingsstationen vid Pilgatan anordnades en ny tranformatorstation om 100 kVA, avsedd för Ängsgärdet.

Jordkabel för lågspänd växelström nedlades i nedre delen av Knutsgatan samt i Domkyrkoesplanaden och Kopparbergsvägen fram till kvarteret Konrad.

N:o 67. ***Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1934.***

Luftledningar för lågspänning framdrogos på Kristiansborgsområdet, i Tråddragar- och Per Olovsgatorna samt till Hyttan.

Västerås den 25 maj 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1935. Den 21 Juni XI.

N:o 68.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till Arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan styrelsen för Västerås Arbetareinstitut till drätselkammaren ingivit sin till stadsfullmäktige ställda ansökan om anslag till institutets föreläsningsverksamhet under år 1936, får drätselkammaren överlämna framställningen till stadsfullmäktiges prövning och under erinran, att det begärda anslaget är detsamma, som under en följd av år utgått, föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för uppehållande av Västerås Arbetareinstituts föreläsningsverksamhet under år 1936 av uttaxerade medel anslå ett bidrag av 3,000 kronor.

Västerås den 6 juni 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade inkomst- och utgiftsstat får Västerås Arbetarinstituts styrelse härmed vördsamt anhålla om ett anslag av 3,000 kronor för uppehållande av institutets föreläsningsverksamhet under år 1936.

Västerås den 22 maj 1935.

Å Västerås Arbetarinstituts styrelses vägnar:

FREDR. FÅHRÆUS.
Ordf.

/Georg Leontein.

N:o 68.
Ang. anslag till Arbetare-institutets föreläsnings-verksamhet.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde med Västerås Arbetarinstituts styrelse den 22 maj 1935.

— —

§ 5.

Upprättades följande inkomst- och utgiftsstat för föreläsningsverksamheten under år 1936:

Inkomster:

Beräknat anslag från Västerås stad	3,000 : —
„ statsbidrag	650 : —
„ bidrag från S.—V.—B. Järnvägs A.-B.	150 : —
Beräknade medlemsavgifter	600 : —
„ inträdesavgifter	800 : —
Kronor	5,200 : —

Utgifter:

Föreläsningsarvoden	2,000 : —
Lokalhyra	2,000 : —
Arvode till vaktmästare, skötare av film- och skioptikonapparat samt till föreståndare	700 : —
Annonser och trycksaker	450 : —
Diverse utgifter	50 : —
Kronor	5,200 : —

— —

Västerås som ovan

Georg Leontein.

Rätt ur protokollet, betygar:

Georg Leontein.

N:o 69.

Drätselkammarens skrivelse ang. förvärv av mark för utläggning av Snickaregatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt gällande stadsplan skall Snickaregatan hava en bredd av 12 meter, men är ännu ej utlagd till denna bredd, utan framgår som en smal gränd mellan Sturegatan och Kopparbergsvägen. Staden har emellertid tidigare förvärvat den mark, som erfordras för gatuutvidgningen utom närmast Sturegatan, där en del om c:a 185 kvm. av tomten N:o 1 i kvarteret Loke återstår att för ändamålet förvärva. Nu har ett tillfälle yppat sig att med ägaren av nämnda tomt träffa uppgörelse om inköp av detta sista område. Efter förda underhandlingar har sålunda i detta hänseende preliminärt avtalats i huvudsak följande. Tomtens ägare åtager sig att till den 1 januari 1938 hava från byggnader avröjt den del av tomten, som skall utläggas till gata. Dessa byggnader utgöras dels av en del av ett stenhus i två våningar, uppfört i tomtens östra gräns, som sålunda skulle nedrivas till den del det är beläget på den till gata avsedda tomtdelen och förses med ny gavelfasad i den nya gatulinien, dels ock av en mindre uthusbyggnad, som helt skulle borttagas. Friläggandet av gatuområdet skulle påbörjas omedelbart efter den 1 oktober 1937. I ersättning för den till staden försålda tomtdelen samt i gottgörelse för det minskade byggnadsvärdet skulle staden erlägga i ett för allt 15,000 kronor.

Då drätselkammaren anser en sådan uppgörelse som den nu angivna från stadens sida godtagbar, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att bemyndiga drätselkammaren att för stadens räkning inköpa den del av tomten N:o 1 i kvarteret Loke, som erfordras för Snickaregatans utläggande samt att för gäldande av köpeskillingen för sagda fastighetsdel och ersättning i samband därmed för minskat byggnadsvärde å tomten anvisa sammanlagt 15,000 kronor, att utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Västerås den 6 juni 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

N:o 70.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i del av Apalbyvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle yttra sig över Vatten- och gasverksstyrelsens bilagda framställning denna dag angående anläggning av ledningar för vatten-, avlopp- och gas i en del av Apalbyvägen, får härmed såsom eget utlåtande i ärendet tillstyrka bifall till vad vatten- och gasverksstyrelsen hemställt.

Västerås den 6 juni 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av pågående byggnadsverksamhet bliver det nödvändigt företaga utbyggnad av ledningarna för vatten, avlopp och gas i Apalbyvägen från ledningarnas nuvarande slutpunkt till tomten Daniel 9. Anläggningskostnaden är beräknad till 3,000 kr. Fyra tomter kunna anslutas till ledningsutsträckningen, av vilka en tomt nu är under bebyggande. Som ledningsbidraget från denna tomt utgör 800 kr., skulle stadens andel tills vidare uppgå till 2,200 kronor.

Då anläggningen redan från början bliver för staden ekonomiskt bärande, hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag av 2,200 kr. för utsträckning av stadens ledningar för vatten, avlopp och gas i Apalbyvägen från ledningarnas nuvarande slutpunkt till tomten Daniel 9.

Västerås den 6 juni 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 71.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i del av Hyvlaregatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle yttra sig över vatten- och gasverksstyrelsens bilagda framställning denna dag angående anläggning av ledningar för vatten-, avlopp- och gas i övre delen av Hyvlaregatan, får härmed såsom eget utlåtande i ärendet tillstyrka bifall till vatten- och gasverksstyrelsens hemställan.

Västerås den 6 juni 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Då ledningar för vatten, avlopp och gas ej finnas framdragna i övre delen av Hyvlaregatan, har på grund av rådande byggnadsverksamhet därstädes framställning skett om anläggande av dylika ledningar. I detta fall erforderlig utsträckning från ledningarnas nuvarande slutpunkt i samma gata är beräknad kosta 4,000 kr. Det enskilda bidraget uppgår till 1,350 kr. och skulle stadens andel i ledningskostnaden alltså utgöra 2,650 kr. Som anläggningen bliver för staden ekonomiskt bärande, hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville för anläggande av ledningar för vatten, avlopp och gas i Hyvlargatans övre del med utgångspunkt från ledningarnas nuvarande slutpunkt i samma gata anvisa ett anslag av 2,650 kr., att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 6 juni 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/*Gerh. Geston.*

N:o 72.

Drätselkammarens skrivelse ang. fortsatt förordnande av taxeringsassistent.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 29 november 1934 beslöto stadsfullmäktige på drätselkammarens hemställan bemyndiga drätselkammaren att för en tid av omkring 5 månader under innevarande år anställa en taxeringsassistent samt anvisade för denne tjänstemans avlöning ett förslagsanslag å 4,000 kronor.

Befattningshavaren i denna tillfälliga tjänst antogs av drätselkammaren och tillträdde sin befattning den 1 februari. Förordnandet utgår jämlikt grunderna för stadsfullmäktiges berörda beslut med innevarande juni månads utgång.

Dätselkammaren kommer att hos Kungl. Maj:t göra framställning om ersättning för stadens utgifter i berörda avseende.

Av vad drätselkammaren kunnat inhämta har taxeringsassistentens arbete hittills väl tillgodosett det därmed avsedda ändamålet. Enligt uppgift av assistenten grundad på av honom förda anteckningar, har hans granskningsarbete till och med maj månad resulterat i ett sammanlagt ökat inkomstbelopp till den statliga taxeringen av kronor 300,274: — och till den kommunala taxeringen av kronor 235,544: —. Den sista och återstående månaden torde också lämna resultat. Huruvida taxeringsnämndernas granskning kunnat giva samma eller i det närmaste samma resultat, är svårt att med bestämdhet uppgiva, men av de upplysningar rörande assistentens arbete att döma, som stått drätselkammaren till buds, synes det sannolikt, att den allra största delen av angivna inkomstbelopp utan det av honom utförda granskningsarbetet icke skulle hava blivit föremål för beskattning.

Det är av sakens natur uppenbart, att assistentens verksamhet icke kunnat omfatta mer än en ringa del av de skattskyldiga. Därför har fråga uppkommit om det icke vore lämpligt, att hans arbete fortsattes även under den tid, länets prövningsnämnds granskningsarbete fortgår, då det såsom hittills skulle omfatta enbart skatteobjekt i Västerås. Preliminärt har denna fråga diskuterats med Kronans ombud i prövningsnämnden, landskamreraren, och möter från hans sida intet hinder emot en dylik åtgärd. Västerås stad skulle dock åtminstone i första hand svara för assistentens avlöning även under nu ifrågavarande tid. Möjlighet synes dock kunna föreligga, att denna kostnad kan åtminstone till någon del bestridas av statsanslag. Härom ämnar drätselkammaren, om anordningen kommer till stånd, givetvis göra framställning. Att staten bidrager till ifrågavarande kostnad synes också mycket rimligt, då den statliga beskattningen därigenom tillgodoses i minst lika hög grad som den kommunala.

Vid övervägande av ifrågavarande angelägenhet, har drätselkammaren funnit tillräckliga skäl tala för ett förlängt förordnande för taxeringsassi-

stenten. Detta skulle i så fall lämpligen omfatta tiden 1 juli—15 september eller 2½ månader. Avlöningskostnaden uppgår sammanlagt till 2,000 kronor, varav som ovan angivits någon del möjligen kan komma att bestridas av statsmedel.

N:o 72. *Ang. fortsatt förordnande av en taxeringsassistent.*

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för ytterligare anställning av taxeringsassistent under 2½ månader innevarande år av tillgängliga medel ställa till drätselkammarens förfogande ett belopp av 2,000 kronor, med uppdrag för drätselkammaren att framdeles inkomma till stadsfullmäktige med förslag, på vad sätt detta anslag slutligen skall gäldas.

Västerås den 6 juni 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

N:o 73.

Drätselkammarens skrivelse ang. nybyggnad för köttbesiktningsbyrån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 28 maj 1931 beslöto stadsfullmäktige anvisa sammanlagt 140,000 kronor för uppförande av nybyggnad för köttbesiktningsbyrån invid Pilgatan inom ett med namnet Dolken betecknat kvarter enligt uppgjort förslag till indelning av en del av f. d. regementsområdet, som övergått i stadens ägo. Anledningen till detta beslut var, att staden till Allmänna Svenska Elektriska A.-Bol. försålt den s. k. gamla tivoliplatsen, innefattande även den förutvarande köttbesiktningsbyråns tomt. Staden hade visserligen vid denna försäljning betingat sig att någon tid framåt få förhyra köttbesiktningsbyrån, men det var ovisst, när Allmänna Svenska Elektriska A.-Bol. kunde för sina nybyggnader behöva även dess tomtområde. Detta hyresförhållande har allt hitintills kunnat fortbestå. Men nu har bolaget slutligen meddelat, att staden icke efter den 1 oktober 1935 vidare kan få disponera byrålokalerna.

N:o 73. *Ang. nybyggnad för Köttbesiktningsbyrån.*

Under tiden hava inträtt helt nya och förändrade förhållanden med avseende å köttbesiktningen i Västerås, som gjort att programmet för ifrågavarande nybyggnad kunnat i hög grad inskränkas. Från tiden omkring senaste årsskiftet har nämligen det stora andelsslakteriet vid f. d. Elektrolytverken inom stadens område trätt i verksamhet. Det kött, som där uppslaktas, behöver ej besiktigas vid stadens byrå. Verksamheten vid byrån har därför minskat i mycket hög grad. Med anledning härav har drätselkammaren efter samråd med besiktningsveterinären låtit utföra nya ritningar till köttbesiktningsbyrå, avseende en vida mindre byggnad än den tidigare ifrågasatta och endast innehållande de oundgängligen nödvändiga lokaliteterna. Kostnaderna äro ej närmare beräknade, men torde röra sig mellan 30,000 och 40,000 kronor och stannar säkerligen inom den del av det förut beviljade anslaget, som skulle utgå av köpeskillingen för den nuvarande köttbesiktningsbyrån. För tids vinnande har drätselkammaren också redan gått i författning om byggnadsarbetets utbjudande på entreprenad. Beträffande platsen för byrån har drätselkammaren tänkt sig endast den förändringen, att den skulle förläggas till det närmast öster om kvarteret Dolken planerade mindre kvarteret Pistolen, således inemot den s. k. Lägerhyddan. Genom denna lokalförändring vinnes den fördelen, att det stora och reguliära kvarteret Dolken kan reserveras för större byggnadsföretag än det ifrågavarande.

Ovanstående förhållanden har drätselkammaren härmed velat bringa till stadsfullmäktiges kännedom under hemställan om stadsfullmäktiges godkännande av de sålunda av drätselkammaren vidtagna åtgärderna.

Västerås den 6 juni 1935.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
/Ragnar Tenow.

N:o 74.

Beredningsutskottets utlåtande ang. förteckning å vid årsskifte oavgjorda stadsfullmäktigeärenden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet har att avgiva yttrande över en av Herr Ernst Johansson i stadsfullmäktige väckt motion med förslag att å stadsfullmäktiges första sammanträde varje år skulle föreligga en förteckning å från föregående år kvarstående oavgjorda ärenden och får beredningsutskottet nu med återställande av motionen i ärendet anföra följande.

Syftet med motionen eller att stadsfullmäktige skulle få en överblick över vid varje årsskifte olösta frågor och kunna avgöra huruvida bland dessa förelåge någon, som av en eller annan anledning skulle kunna avföras från dagordningen eller erhålla en annan behandling än som från början avsetts, finner beredningsutskottet hava berättigande. Visserligen hava stadsfullmäktige i det register, som varje år upprättas över stadsfullmäktiges beslut och som bifogas stadsfullmäktiges handlingar, en överblick över föregående år behandlade frågor, men då detta register av tekniska skäl icke kan föreligga i tryck så tidigt som å stadsfullmäktiges första sammanträde under året, kan tanken i motionen icke förverkligas på annat sätt, än att en särskild förteckning uppgöres. Under antagande av, att motionären avsett att i detta register skulle upptagas allenast sådana ärenden som för besluts fattande förutsätta särskild utredning förutom av stadsfullmäktige fattade beslut om åtgärder av mera väsentlig betydelse, som av en eller annan anledning icke blivit verkställda, har beredningsutskottet ingen erinran att göra emot att en sådan förteckning upprättas. Omsorgen härom synes böra anförtros åt stadsfullmäktiges sekretariat.

N:o 74. *Ang. förteckning å vid årsskifte oavgjorda stadsfullmäktigeärenden.*

Beredningsutskottet hemställer alltså, att stadsfullmäktige ville besluta att genom sitt sekretariat en förteckning å vid ett årsskifte oavgjorda ärenden av angivet slag skall upprättas och i tryck föreligga vid omedelbart efter årsskiftet infallande sammanträde med stadsfullmäktige.

Västerås den 17 maj 1935.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter varje arbetsår hos stadsfullmäktige finnes en del frågor, som behandlats men av en eller annan orsak ej blivit av stadsfullmäktige slutbehandlade.

Enligt mitt förmenande skulle det vara gagnande om det företogs inventering, och uppgjordes en förteckning över sådana oavgjorda frågor. Denna förteckning skulle innefatta även sådana frågor, som remitterats till stadsfullmäktige underordnad styrelse, nämnd, kommitté eller annan, som fått uppdrag verkställa av stadsfullmäktige fattat beslut, men som av en eller annan orsak icke blivit påbörjat eller verkställt.

Denna förteckning skulle intagas i stadsfullmäktiges handlingar, och föreligga till behandling å första ordinarie sammanträde varje år. Härvid skulle stadsfullmäktige få tillfälle avgöra huruvida någon fråga skulle avföras, eller få ett annat behandlingssätt än vad förut varit tänkt.

På grund av vad ovan anförts föreslår undertecknad, stadsfullmäktige må besluta uppdraga åt beredningsutskottet utreda och inkomma med förslag vartill motionen kan föranleda.

Västerås den 25/1 1934. *Ernst Johansson.*

N:o 75.

Byggnadsförslag ang. stadsplaneändring och byggnadsbestämmelser beträffande Klockaregatan samt kvarteren Idolf och Isidor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Frågan om anordnande av en gatuförbindelse emellan nordöstra hörnet av Stora torget och Vasagatan över den s. k. Klockaregården och vilken sträckning denna förbindelse förslagsvis kallad Klockaregatan skulle få har flera gånger varit hänskjuten till stadsfullmäktige för övervägande.

Senast den 30 juni 1932 hava stadsfullmäktige på förslag av byggnadsnämnden och drätselkammaren beslutat, att med ändring av ett förut i ärendet den 28 mars 1929 träffat avgörande Klockaregatan skulle utläggas som fasadgata med en bredd av 11 meter och norra gatulinjen sammanfallande med södra gränsen för tomten n:r 39 B. inom norra kvarteret rakt utdragen mot Vasagatan med uppdrag tillika för byggnadsnämnden att underställa vederbörande myndighet detta beslut (n:r 44 i Stadsfullmäktiges handlingar för år 1932).

Av mellankommande orsaker har detta beslut icke för fastställelse blivit överlämnat till Kungl. Maj:t. En av dessa orsaker har varit den ovisshet som rått i frågan huruledes behovet av ökade lokaler för polis- och brandverket skulle tillgodoses, en annan att samtidigt med beslutet icke fastställts stadsplanebestämmelser för de båda kvarter kallade det norr om gatan belägna Idolf och det söder därom belägna Isidor, som genom gatans utläggning komme att bildas, vilket med den nya stadsplanelagstiftningen vore förutsättning för en sådan fastställelse. Ännu ytterligare har den outredda frågan huruledes staden tillhörig mark inom det senare kvarteret mot Smedjegatan efter dennas vidgning enligt gällande stadsplan skulle utnyttjas icke varit ägnad att påskynda ett antagande av stadsplanebestämmelser.

Sedan emellertid vad angår sättet för tillgodoseende av behovet av ökade lokaler för polis- och brandverket stadsfullmäktige i princip uttalat sig för nybyggnad å polis- och brandstationens nuvarande tomt med fasad åt Klockaregatan i anslutning till ett av en särskild kommitté framlagt byggnadsprogram samt stadens förenämnda kvartersmark inom kvarteret Isidor emot Smedjegatan blivit såld samt planerna för en bebyggelse av denna blivit till sina huvuddrag kända, har frågan om Klockaregatans upptagande i stadsplanen och antagande av stadsplanebestämmelser för de nybildade byggnadskvarteren kommit i det läge att den äntligen och slutgiltigt bör och kan avgöras.

Byggnadsnämnden har därför upptagit frågan till förberedande behandling och får efter kungörelse enligt bestämmelserna i 19 § byggnadsstadgan av ett första förslag, som omarbetats i överensstämmelse med däremot framförda erinringar och som i vederbörlig ordning i sin tur kungjorts nu underställa detta senare förslag stadsfullmäktige för avgörande.

I avseende å Klockaregatan företer detta förslag ingen annan avvikelse från stadsfullmäktiges förenämnda beslut den 30 juni 1932, än att gatan med hänsyn till ifrågasatt bebyggelse invid densamma skulle vidgas till 12 meter med mindre avfasningar mot Östra Kyrkogatan.

N:o 75.
Ang. stadsplaneändr. och byggnadsbestämmelser beträffande Klockaregat. samt kv. Idolf och Isidor.

Vad angår stadsplanebestämmelserna skulle dessa medgiva en fasadbebyggelse inom kvarteret Idolf å de båda västliga tomterna i tre våningar och uppförande av en tillbyggnad å Missionskyrkans tomt mot Klockaregatan i två våningar och en fasadbebyggelse inom kvarteret Isidor åt Stora torget i fyra våningar, åt Smedjegatan i tre våningar med samma våningshöjd för gavel emot Vasagatan samt åt Vasagatan i övrigt och åt Klockaregatan i två våningar.

Med den upplysning att de ersättningsanspråk som i samband med regleringen av kvarteret Idolf emot Klockaregatan kunna av vederbörande markägare resas skola bedömas och avgöras i den ordning lagstiftningen stadgar samt att stadsplanebestämmelserna för kvarteret Isidor tillkommit under samarbete med den av stadsfullmäktige tillsatta kommittén för utredning av lokalbehovet för polis- och brandverk samt med blivande ägare av tomtmarken utmed Smedjegatan, får byggnadsnämnden härmed överlämna till ärendet hörande handlingar under hemställan, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* Klockaregatan emellan Stora torget och Vasagatan med ändring av beslut den 28 mars 1929 och den 30 juni 1932 skall utläggas till en bredd av 12 meter med den ökade bredden 1 meter förlagd på gatans norra sida, allt på sätt närmare angives å till handlingarne hörande karta *att* antaga å bilaga sammanfattade stadsplanebestämmelser för byggnadskvarteren å båda sidor om gatan, det norra kallat Idolf och det södra Isidor *samt att* giva byggnadsnämnden i uppdrag att underställa detta beslut Kungl. Maj:t för fastställelse.

Västerås den 1 maj 1935.

För Byggnadsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

/Ragnar Tenow.

STADSPLANEBESTÄMMELSER
FÖR KVARTEREN IDOLF OCH ISIDOR INOM VÄSTERÅS STAD.

§ 1.

Med prickning betecknat område får icke bebyggas.

§ 2.

Inom med II, III och IV, snedstreckning och siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till den höjd i meter över Stadens nollplan som siffra i romb angiver och får icke innehålla mer än resp. 2, 3 eller 4 våningar. Härovan får tak med raka fall uppföras till högst den nockhöjd som siffra i triangel angiver.

N:o 75.

Ang. stadsplaneändr. och byggnadsbestämmelser beträffande Klockaregat. samt kv. Idolf och Isidor.

§ 3.

Inom med I, små cirklar och siffra i rektangel betecknat område får 1- resp. 2-våningsbyggnader uppföras till högst den höjd som siffran i rektangeln angiver.

§ 4.

Området får endast bebyggas med byggnader som med varandra sammanbyggas.

§ 5.

Med korsprickning betecknat område får icke bebyggas annat än med uthus eller mindre gårdsbyggnad.

§ 6.

Uthus och dylik mindre gårdsbyggnad får icke uppföras till högre höjd än 2,5 meter.

§ 7.

Huvudbyggnad får icke uppföras av trä.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren beretts tillfälle granska av byggnadsnämnden med skrivelse den 1 maj innevarande år till stadsfullmäktige överlämnade förslag till ändring i stadsplanen i avseende å utläggning av den s. k. Klockaregatan emellan Stora Torget och Vasagatan, vilket sålunda avveke från förut av stadsfullmäktige den 30 juni 1932 fattat beslut att gatan skulle vidgas till 12 meter med mindre avfasningar mot Stora Torget samt till stadsplanebestämmelser för byggnadskvarteren Idolf och Isidor, får drätselkammaren såsom yttrande i ärendet hemställa om förslagens antagande.

Västerås den 6 juni 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Västerås 1935, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1935. Den 21 Juni XII.

N:o 76.

Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1934.

Utdrag ur fattigvårdsstyrelsens protokoll den 28 maj 1935.

---

§ 104.

Beslöt fattigvårdsstyrelsen att till Stadsfullmäktige avgiva följande

Berättelse

över

Västerås stads fattigvård för år 1934.

Jämlikt reglemente för Västerås stads fattigvård, får fattigvårdsstyrelsen härmed avgiva följande berättelse över sin verksamhet för år 1934.

Fattigvårdsstyrelsen har under året avhållit 11 ordinarie sammanträden, varvid avhandlats 868 protokollförda ärenden. Fattigvårdens förvaltningsutskott har haft 9 sammanträden, varvid 72 protokollförda ärenden handlagts.

DEN YTTRE FATTIGVÅRDEN.

Totala antalet understödstagare under året utgjorde 2,246, vilket utgör 6,77 % av stadens folkmängd, vilket innebär en minskning av resp. 345 personer och 0,33 %. Såväl sammanlagda kostnaderna för fattigvården som den genomsnittliga understödskostnaden per understödstagare och år hava jämväl nedgått.

Över obehöriga mantalsskrivningar ha besvär anförts i 98 fall, företrädesvis rörande personer, som befarats komma att falla fattigvården till last.

I 19 fall hava försumliga försörjningspliktiga ålagts arbete enligt 71 § i lagen om fattigvården, varav 6 fall lett till intagning å arbetshem.

N:o 76.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1934.

DEN SLUTNA FATTIGVÅRDEN.

Liksom tidigare skett har ålderdomshemmets behov av livsförnödenheter tillgodosetts genom kvartalsvis antagna anbud. Utspisningen har skett efter särskild utspisningsstat. Tvättinrättningen har i likhet med föregående år utöver hemmets eget behov även kunnat mottaga privat tvätt i stor utsträckning, vilket tillfört hemmet goda inkomster.

Gudstjänster har hållits av hemmets pastor i regel varannan söndag samt andaktsstunder 2 gånger i veckan.

Extra förplägnad genom anordnandet av kaffefester och dyl. har flera gånger bestått s av enskilda personer och korporationer.

Under året ha inalles 372 vårdtagare varit intagna mot 347 år 1933, vilket utgör 1 % av stadens folkmängd.
I övrigt hava hemmets angelägenheter handhafts som under tidigare år.

Fattigvårdsstyrelsen hänvisar i övrigt till följande huvudsakligen siffermässiga uppgifter.

Västerås i maj 1935.

För Fattigvårdsstyrelsen:

EINAR KEIJSER.

|Axel Norén.

N:o 76.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1934.

Fattigvårdsstyrelsen.

Fattigvårdsstyrelsen har under år 1934 utgjorts av:

Kontorschef Einar Keijser, ordförande.

Komminister E. Enochsson, v. ordförande och distriktschef.

Ledamöter och distriktschefer: Exekutor H. Carlsson, Kontorist Gösta Sjöberg, Fru Helga Jakobsson, Kriminalöverkonstapel J. E. Weimer, Lärarinnan Greta Ringdahl, Lärarinnan Elsa Pettersson, Förman H. Svensson, Lindare Fredrik Wetter, Verkstadsarbetaren Oskar Blomkvist, Svarvare Georg Jansson.

Fattigvådsstyrelsens befattningshavare:

Vid Fattigvårdsbyrån:

Axel Norén, Syssloman, sekreterare och ombudsman sedan 1 jan. 1920.

Fröken Elin Isaksson, Kontorsbiträde sedan 1 mars 1922.

Eric Johansson, tillsyningsman sedan 1 nov. 1930.

Karl Österberg, extra tillsyningsman sedan 1 maj 1933.

Fröken Anna-Lisa Larsson, kontorsbiträde, innehaft tjänsten sedan 1 april 1922, ordinarie sedan 1 jan. 1929.

Fröken Gurli Ahlström, extra skrivbiträde sedan 1 febr. 1929.

Vid Ålderdomshemmet:

Gustav Severin Pihl, föreståndare sedan 1 jan. 1924 (vik. sedan 1 april 1923).

Johan Viktor Eriksson, vaktmästare sedan 24 oktober 1921.

Henrik Forslund, maskinist sedan 1 mars 1920.

Olga Lundberg, husmoder sedan 4 jan. 1917.

Anna Forslund, sjuksköterska sedan 1 mars 1910.

Elin Ramkvist, sjuksköterska sedan 1 jan. 1922.

Märta Lindgren, sjuksköterska sedan 15 aug. 1931 till 1 nov. 1934.

Vera Andersson, sjuksköterska sedan 15 aug. 1932.

Agda Keller, t. f. nattsköterska sedan 1 aug. 1933 till 1 dec. 1934.

Karin Nyberg, sjuksköterska sedan 1 nov. 1934.

Elin Andersson, kokerska sedan 1 okt. 1912.

Ester Berggren, tvättföreståndarinna sedan 1 mars 1929.

Ruben Sandh, vårdare sedan 1 juli 1923.

N:o 76. Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1934.

Holger Larsson, eldare sedan 16 juni 1930.

14 köks-, tvätt- och sjukbiträden.

Predikant: Komminister Ernst Enochsson.

Läkare: Doktor Carl Idar, läkare vid ålderdomshemmet och för norra stadsdelens understödstagare.

Doktor J. Lundblad, läkare för södra stadsdelen samt S:t Ilian och Lundby.

Tabell över inlagor i fattigvårdsmål:

N:o 76. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1934.*

a) *Till främmande kommuner avlåtna anmaningar och svar å anmaningsskrivelser.*

	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Anmaningsskrivelser	112	150	172	131	106	136	132	143	166	200	221	150
Svar å anmaningsskrivelser	96	98	136	111	108	130	131	175	179	238	245	195
Summa	208	248	308	242	214	266	263	318	345	438	466	345

b) *Till Konungens Befallningshavande i länet.*

	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Fattigv.-mål:															
Ansökningar	46	86	95	81	118	124	82	53	68	51	31	45	40	51	71
Påminnelser	138	154	253	264	263	304	302	146	127	105	45	111	86	92	97
Förklaringar	167	174	198	211	209	261	256	83	67	110	94	72	111	161	146
Summa	351	414	546	556	590	689	640	282	262	266	170	228	237	304	314
Mantalsskr.-mål:															
Ansökningar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	313	364	355	164	98
Påminnelser	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	190	283	234	102	62
Förklaringar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32	21	41	53	38
Summa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	535	668	630	319	198

Dessutom har från Fattigvårdsstyrelsen under året utgått 1,991 skrivelser i olika fattigvårdsärenden.

N:o 76.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1934.

Uppgift å antalet understödstagare

samt deras fördelning rörande ålder och kön m. m. enligt utdrag av statistisk redogörelse till Statistiska Centralbyrån.

Tablå över antalet understödstagare av olika slag, fördelade efter kön, ålder och civilstånd.

	Varaktigt understödda				Tillfälligt understödda		Summa
	Kvarvarande fr. föreg. år		Nytillkomna under året				
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
Barn, direkt understödda i äktenskap	2	1	—	2	5	7	17
utom äktenskap	—	—	—	—	1	1	2
Summa	2	1	—	2	6	8	19
Ogifta, äldre personer, utan tillh. barn	126	135	15	14	103	48	441
med tillhörande barn	—	40	—	7	—	14	61
Summa	126	175	15	21	103	62	502
Tillhörande barn	31	26	5	2	7	13	84
Äkta makar, som gemensamt åtnjuta understöd							
Utan tillhörande barn	108	108	14	14	19	19	282
Med tillhörande barn	48	48	6	6	58	58	224
Summa	156	156	20	20	77	77	506
Tillhörande barn	54	70	8	3	86	71	292
Äkta makar, av vilka endera eller båda var för sig åtnjuta understöd							
Utan tillhörande barn	13	20	5	7	38	40	123
Med tillhörande barn	—	6	—	—	1	9	16
Summa	13	26	5	7	39	49	139
Tillhörande barn	6	7	—	—	4	10	27
Änklingar, änkor och frånskilda							
Utan tillhörande barn	91	264	6	17	23	23	424
Med tillhörande barn	4	76	—	8	1	8	97
Summa	95	340	6	25	24	31	521
Tillhörande barn	73	63	7	4	7	4	158
Summa direkta understödstagare	392	698	46	75	249	227	1687
Summa tillhörande barn	164	166	20	9	104	98	561
Samtliga understödstagare	556	862	66	84	353	325	2246
Därav tillhörande annat fattigvårdssamhälle	103	145	10	16	66	74	414

N:o 76. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1934.*

Direkta understödstagare, varaktigt understödda:

	M.	Kv.
Under året avlidna	42	31
Under året på annat sätt avgångna	44	83
Till nästa år kvarvarande	352	659
Summa	438	773

Tablå över understödets beskaffenhet.

	Intagna på					Utackorderade	Understödda i hemmet	På annat sätt understödda	Summa
	Fattigvårdsanstalt	Arb.-hem	Anst. för sinnessjuka	Anst. för kroniskt sjuka	Annan sjukv.-anstalt				
Varaktigt understödda:									
Barn, direkt understödda:									
i äktenskap	—	—	5	—	—	—	—	—	5
utom äktenskap	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vuxna män:									
Ogifta	57	—	40	4	9	1	42	—	153
Gifta	25	—	4	—	13	—	176	—	218
Änkl. eller frånskilda	52	1	—	—	4	—	47	—	104
Vuxna kvinnor:									
Ogifta	45	1	35	2	16	—	121	—	220
Gifta	13	—	10	—	13	—	182	—	218
Änkor eller frånskilda	45	—	8	—	16	—	325	—	394
Tillhörande barn	6	—	—	—	5	—	354	—	365
Summa varaktigt understödda	245	2	102	6	76	1	1,247	—	1,677
Tillfälligt understödda:									
Barn, direkt understödda	—	—	—	—	12	—	—	2	14
Vuxna personer	70	—	9	1	134	—	241	37	492
Tillhörande barn	4	—	—	—	13	—	190	6	213
Summa tillf. understödda	74	—	9	1	159	—	431	45	719
Samtliga understödstagare	317	2	111	7	235	1	1,678	45	2,396

N:o 76.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1934.

Tablå över orsaker till understödsbehovet.

	Sjukdom	Otillräcklig arb.-förmåga	Arbetslöshet	Dryckenskap	Lättja och liknöjdhet	Talrik familj	Försörjn.-pliktiges död	Försörjn.-pliktiges avvikande	Andra orsaker	S:ma understödstagare
Nytillkomna, varaktigt understödda:										
Barn, direkt understödda:										
i äktenskap	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
utom äktenskap	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vuxna män:										
Ogifta	10	5	—	—	—	—	—	—	—	15
Gifta	19	4	2	—	—	—	—	—	—	25
Änkl. eller frånskilda	5	1	—	—	—	—	—	—	—	6
Vuxna kvinnor:										
Ogifta	17	1	2	—	—	—	—	—	1	21
Gifta	21	4	2	—	—	—	—	—	—	27
Änkor ell. frånskilda	13	5	—	—	—	—	5	2	—	25
Summa	87	20	6	—	—	—	5	2	1	121
Tillfälligt understödda:										
Barn, direkt understödda	13	—	—	—	—	—	—	—	1	14
Vuxna män	197	4	33	—	—	2	—	—	7	243
Vuxna kvinnor	168	3	35	—	—	2	—	6	5	219
Summa	378	7	68	—	—	4	—	6	13	476

Tablå över personer, som under redogörelseåret erhållit kommunalt pensionstillskott och sjukvårdsbidrag.

N:o 76. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1934.*

Antalet understödstagare av olika slag, fördelade efter kön, ålder och civilstånd.

	Varaktigt understödda				Tillfälligt understödda		Summa
	Kvarv. från föreg. år		Nytillkomna under året				
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
Ogifta, äldre personer	1	7	4	—	3	2	17
Äkta makar, som gemensamt åtnjuta understöd	7	7	—	—	—	—	14
Äkta makar, av vilka endera eller båda var för sig åtnjuta understöd	—	—	—	—	—	1	1
Änklingar, änkor eller frånskilda	4	13	1	—	—	—	18
Samtliga understödstagare	12	27	5	—	3	3	50
Därav personer, som erhållit:							
kommunalt pensionstillskott	12	26	1	—	—	—	39
kommunalt sjukvårdsbidrag	—	1	4	—	3	3	11

Direkta understödstagare, varaktigt understödde.

	m.	kv.
Under året avlidna	—	3
Under året på annat sätt avgångna	1	1
Till nästa år kvarvarande	16	23
Summa	17	27

N:o 76.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1934.

Tablå över understödets beskaffenhet.

	Intagna på annan sjukv.-anst.	Understödda i hemmet	Summa
Varaktigt understödda:			
Vuxna män:			
Ogifta	—	5	5
Gifta	—	7	7
Änklingar eller frånskilda	—	5	5
Vuxna kvinnor:			
Ogifta	—	7	7
Gifta	—	7	7
Änkor eller frånskilda	—	13	13
Summa varaktigt understödda	—	44	44
Tillfälligt understödda:			
Vuxna personer	6	—	6
Summa tillfälligt understödda	6	—	6
Samtliga understödstagare	6	44	50

Tablå över orsaker till understödsbehovet.

	Sjukdom	Otillräcklig arb.-förmåga	Summa understödstag.
Nytillkomna, varaktigt understödda:			
Vuxna män:			
Ogifta	1	3	4
Vuxna kvinnor:			
Änkor eller frånskilda	1	—	1
Summa	2	3	5
Tillfälligt understödda:			
Vuxna män	3	—	3
Vuxna kvinnor	3	—	3
Summa	6	—	6

N:o 76. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1934.*

Tablå över understödstagarnas procenttal av Västerås stads folkmängd.

	Yttre fattigvården	Inre fattigvården	Hela fattigvården
År 1915	—	—	6,31 %
„ 1916	—	—	5,45 „
„ 1917	—	—	5,95 „
„ 1918	—	—	5,91 „
„ 1919	—	—	5,76 „
„ 1920	—	—	5,59 „
„ 1921	—	—	6,96 „
„ 1922	—	—	9,91 „
„ 1923	—	—	10 „
„ 1924	—	—	10,05 „
„ 1925	8,42 %	0,86 %	9,28 „
„ 1926	7,12 „	0,89 „	8,01 „
„ 1927	6,66 „	1,35 „	8,01 „
„ 1928	6,82 „	1,2 „	8,02 „
„ 1929	6,16 „	1,27 „	7,43 „
„ 1930	5,79 „	1,04 „	6,83 „
„ 1931	5,83 „	1,18 „	7,01 „
„ 1932	6,7 „	1,3 „	8 „
„ 1933	7,1 „	0,94 „	8,04 „
„ 1934	5,77 „	1, „	6,77 „

Under året har i 19 fall försörjningspliktig ålagts arbete enligt 71 § fattigvårdslagen, vilket åliggande i 6 fall lett till inställande i arbete.

Vård har under året lämnats.

	Antal personer											
	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Å lasarett och därmed likställda vårdanstalter	221	198	207	172	145	235	174	181	211	216	274	189
Å Sanatorium	34	33	46	37	31	25	31	14	20	30	28	23
Å Sinneslöantalter	18	19	23	8	11	13	14	15	16	19	19	20
Å Hospital	33	41	39	41	52	46	48	43	73	79	91	93
Å Epileptikerhem	1	1	1	3	3	3	3	4	4	2	2	4
Å Eugeniahemmet	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Å Västm. läns sjukhem	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	35	41
Å kuranstalter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49	51	57
Å andra vårdanstalter	5	12	15	10	18	26	34	19	25	20	29	28
Summa	316	305	332	271	260	348	294	276	349	437	529	455

N:o 76.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1934.

Ordinarie understöd i kontanter och in natura under åren 1932, 1933 och 1934, fördelat distriktsvis.

Distriktets n:r	År 1932			År 1933			År 1934		
	Understödskostn. distriktsvis under året	Understödskostn. pr hushåll	Understödskostn. pr person	Understödskostn. distriktsvis under året	Understödskostn. pr hushåll	Understödskostn. pr person	Understödskostn distriktsvis under året	Understödskostn. pr hushåll	Understödskostn. pr person
N:o 1	19,349: 51	552: 84	439: 76	16,172: 67	481: 55	376: 10	11,688: 25	403: 04	307 59
„ 2	19,788: 12	439: 74	421: 02	16,051: 75	433: 83	411: 58	12,486: 41	378: 38	356 75
„ 3	20,013: 29	513: 16	400: 87	18,411: 47	526: 04	361: —	15.524: —	470: 42	337 48
„ 4	25,793: 85	573: 15	368: 48	24,535: 80	570: 60	402: 22	19,470: 35	499: 24	360 56
„ 5	10,807: 59	469: 89	372: 68	11,210: 75	431: 18	361: 64	9,862: 03	365: 26	290 06
„ 6	20,095: 38	528: 82	401: 91	17,014: —	486: 11	369: 86	12,513: 56	417: 12	347 60
„ 7	16,384; 96	468: 14	431: 18	12,005: 56	428: 77	400: 18	7,958: 24	378: 96	331 59
„ 8	19,946: 73	524: 91	398: 93	18,543: 86	501: 18	394: 55	14,556: 68	454: 90	355 04
„ 9	7,499: 76	499: 98	374: 99	8,324: 40	554: 96	320: 18	7.836: 60	489: 79	330 98
„ 10	7,133: 78	475: 58	324: 26	7,847: 15	435: 95	313: 88	8,051: 90	322: 08	268 40
„ 11	16,230: 50	676: 27	377: 45	18,235: 20	607: 84	364: 70	14,164: 55	524: 61	337 25
Genomsnittskostnad	16,640: 32	520: 23	391: 96	14,029: 38	454: 83	339: 66	12,192: 05	427: 62	329: 36

Sammandrag av utgifterna för den yttre fattigvården under åren 1915—1934.

År	Bruttoutgifter Kronor	Inkomster Kronor	Nettoutgifter Kronor	Utgifterna fördelade pr.	
				Inv.	Bev.-kr.
År 1915	104,901: 02	1,566: 37	103,334: 65	4: 70	0: 79
„ 1916	111,985: 28	3,208: 34	108,766; 94	4: 68	0: 71
„ 1917	152,733: 40	9,332: 61	143,400: 79	5: 88	0: 73
„ 1918	237,125: 09	3,317: 56	233,807: 53	9: 20	0: 62
„ 1919	322,480: 29	7,716: 32	315,764; 68	11: 05	0: 75
„ 1920	372,198: 11	8,610: 23	363,587: 88	11: 90	0: 64
„ 1921	411,528: 47	2,249: 99	409,278: 58	13: 35	0: 90
„ 1922	430,977: 09	4,417: 27	426,559: 82	14: 06	1: 45
„ 1923	520,382: 68	32,652: 24	487,730: 44	16: 24	2: 14
„ 1924	487,185: 15	47,893: 19	439,291: 96	14: 68	1: 97
„ 1925	496,233: 03	51,839: 11	444,393: 92	15: 08	1: 81
„ 1926	467,713: 36	47,466: 69	420,246: 67	14: 47	1: 68
„ 1927	468,828: 98	56,888: 52	411,940: 46	14: 15	1: 46
„ 1928	438,237: 89	54,050: 80	384,187: 09	13: 17	1: 30
„ 1929	429,168: 60	54,217: 97	374,950: 63	12: 51	1: 15
„ 1930	420,774: 47	70,358: 66	350,415: 81	11: 53	0: 97
„ 1931	440,965: 12	76,117: 44	364,847: 68	11: 95	0: 97
„ 1932	469,939: 64	83,850: 59	386,089: 05	12: 49	1: 08
„ 1933	482,333: 06	87,494: 86	394,838: 20	12: 64	1: 13
„ 1934	435,625: 40	109,641: 73	325,983: 67	10: 25	1: 02

N:o 76. Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1934.

Ålderdomshemmet Karlslund.

De intagna pensionärernas antal under år 1934:

Kvarvarande sedan år 1933	188	
Under året intagna	184	372
Under året avgångna genom döden	73	
Under året avgångna genom utskrivning ..	119	192
Vid årets slut kvarvarande	180	
därav 98 män, 79 kvinnor och 3 barn.		

Av under året intagna tillhöra 48 män, 31 kvinnor och 2 barn annat fattigvårdssamhälle.

De å hemmet intagna pensionärerna voro till ålder och civilstånd.

	Män			Kvinnor			S:ma
	Ogifta	Gifta	Änkl.	Ogifta	Gifta	Änkor	
Barn under 16 år	5	—	—	6	—	—	11
Pensionärer mellan 16—20 år	6	—	—	9	—	—	15
„ „ 20—30 „	8	2	—	11	—	—	21
„ „ 30—40 „	16	2	—	11	4	1	34
„ „ 40—50 „	12	4	—	12	6	2	36
„ „ 50—60 „	26	8	4	7	4	2	51
„ „ 60—70 „	25	6	9	10	2	4	56
„ „ 70—80 „	12	12	33	8	9	23	97
„ „ 80—90 „	5	2	17	7	3	13	47
„ över 90 „	—	1	—	—	—	3	4
Summa	115	37	63	81	28	48	372

Dessa 372 pensionärer hava åtnjutit vård under sammanlagt 65,360 underhållsdagar, varå 27,255 belöpa sig å 122 män och 104 kvinnor, som vårdats å hemmets sjukavdelningar.

Den äldste av under året vårdade män var Gifte Per Erik Holmberg, född 1841 och bland kvinnor änkan Anna Katarina Lindbom, född 1838.

Med avseende å hälsotillstånd och arbetsförmåga.

	Män	Kvinnor	Summa
Icke arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	13	18	31
Blinda eller litet seende	3	3	6
Lama och ofärdiga	14	4	18
Ständigt sängliggande	58	42	100
Lungsjuka	26	23	49
Ålderstigna och sjukliga	54	28	82
Minderåriga barn	5	6	11
Mindre arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	11	16	27
Arbetsföra	31	17	48
Summa	215	157	372

Pensionärernas sysselsättning har bestått:

dels i arbeten för hemmets behov, såsom vävnad, sömnad, stickning, tvätt och skurning, skomakeri, snickeri, plåtslageri, hönsskötsel och div. trädgårdsarbeten m. m.,

dels i arbeten för andra personer:

såsom fjäderspritning, mangling, vedhuggning, trädgårdsarbeten och diverse arbeten i tvättinrättningen m. m.

I tvättinrättningen har under året avverkats 59,554 kg. tvättkläder, därav 26,635 kg. för hemmets behov.

Tablå över leveranspris å de för fattigvårdens behov inköpta större artiklarna åren 1924—1934.

N:o 76.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1934.

	1924 Kr.	1925 Kr.	1926 Kr.	1927 Kr.	1928 Kr.	1929 Kr.	1930 Kr.	1931 Kr.	1932 Kr.	1933 Kr.	1934 Kr.
Rågmjöl	20: —	26: 37	19: 63	22: —	28: —	22: 75	18: 50	18: 12	17: 75	17: 50	17: 25
Rågsikt	28; 87	34: 50	29: 50	36: —	35: 50	32: —	27: —	26: 25	26: 50	25: 50	24: 50
Vetemjöl	37: 50	44: —	41: 50	41: —	36: —	36: —	32: 25	32: 63	30: 35	29: 25	26: 58
Korngryn	28: 35	30: 25	23: —	23: 25	31: 25	25: 75	19: 25	18: 25	19: 38	18: 25	19: 88
Ärter	32: 50	30: 12	25: 75	34: 75	37: 50	34: 50	22: 12	19: 50	20: 50	23: 38	29: 38
Fläsk	139: —	182· 50	176: 73	136: 62	158: —	163: 85	230: 25	99: —	89: 88	89: 13	79: 75
Sill	36: 75	43: —	31: 88	28 50	25: 50	28: 25	37: 50	30: 50	19: 34	20: 38	28: —
Havregryn	35: 62	37: 63	32: —	31: 75	35; —	32: 50	27: 25	22: 50	26: 50	21: —	24: —
Risgryn	56: —	55; 75	52: —	49: 50	48: 60	47: 25	45: 75	40: 50	38: 83	30: 63	28: 46
Kaffe	330: —	298; 25	269: 50	240: —	272: 50	293: 75	232: 50	180: —	237: 50	217: 50	198: 12
Socker	82: 50	65: 63	55: —	59; 63	51: 75	43: 50	36: —	31: —	35: 38	35: 94	36: —
Br. Bönor	47: 75	42: 75	35: 25	32: 50	62: 50	64: 50	45: 50	28: —	30: 75	29: 75	35: —
Margarin	131: —	131: 25	128: 63	119: —	107: 75	94: 25	86: 87	74: 75	72: 50	72: 63	88: 87
Farrin	79: 75	58: 50	48: 50	51: 75	44: 25	36: 25	28: 25	22: 75	30: 50	28: 75	27: 75

Sammandrag av ålderdomshemmets ekonomi under åren 1915—1934.

År	Understödstagare			Bruttokostn. för år	Inkomster	Nettokostnad för år	Underhållskostnad	
	Antal	Antal Underhållsdagar	Medeltal pr dag	Kr.	Kr.	Kr.	Understödstagare pr år Kr.	För understödstagare pr dag Kr.
1915	161	31,389	86	26,762: 84	1,352: 10	25,410: 74	293· 47	0: 80
1916	141	30,719	84	30.658: 13	1,324: 90	29,232: 23	349: 09	0: 95
1917	136	32,694	90	34,359: 73	1,276: 19	32,083: 54	367: 59	1: —
1918	156	35,110	96	67,992: 64	1,235: 47	66,757: 17	695: 18	1: 90
1919	188	32,418	89	83,665: 77	6,383: 28	77,282: 49	868: 33	2: 38
1920	199	31,064	84	124,518: 71	11,331: 19	113.187: 19	1,347: 47	3: 61
1921	181	32,900	91	99,487: 23	21,072: 25	78,414: 98	861: 70	2: 37
1922	283	43,611	121	138,538: 12	35,862: 10	102,671: 02	1,444: 91	3: 15
1923	325	48,057	132	116,186: 03	49,707: 53	66,478 51	880: 19	2: 42
1924	366	53,244	145	133,855: 90	102.239: 43	31,616: 47	923. 14	2: 51
1925	384	59,957	164	137,817: 26	97,325: 55	40,491: 71	880: 59	2: 42
1926	371	58,035	159	125,389: 15	102,709: 27	22,679: 88	788: 61	2: 16
1927	393	63,931	162	180,076: 68	111,071: 71	69,004: 97	1,111: 58	3: 04
1928	357	62,585	172	218,662: 06	117,986: 45	100,675: 61	1,270: 20	3: 48
1929	382	59,484	163	240.831: 56	118,279: 94	122,551: 62	1,285: 55	4: 07
1930	362	64,404	176	274,890: 20	135,840: 42	139,049: 78	1,558: 55	4: 27
1931	363	67,990	187	243,765: 96	126.751: 55	117,014: 41	1,310: 35	3: 59
1932	366	68,161	186	237.069: 99	132,606: 16	104,463: 83	1,273: 68	3; 48
1933	347	66,137	181	245,341: 97	139,736: 35	105,605: 62	1,354: 15	3: 71
1934	372	65,360	179	248 889: 62	125,619: 34	123,270: 28	1,390; 65	3: 81

I dessa kostnader ha fr. o. m. år 1928 medräknats amorteringar och räntor å byggnadslån.

N:o 76. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1934.*

Tabell, utvisande sammanlagda kostnaden av såväl inre som yttre fattigvården åren 1915—1934.

År	Bruttokostnad		Summa	Nettokostnad		Summa
	Inre fattigvården	Yttre fattigvården		Inre fattigvården	Yttre fattigvården	
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
1915...	27,762: 84	104,902: 02	131,663: 86	25,410: 74	102,977: —	128,388: 10
1916...	30,658: 13	111,985: 28	142,643: 11	29,323: 23	106,863: 50	136.186: 73
1917...	34,359: 73	152,733: 40	187,093: 13	33,082: 45	143,400: 71	186 484: 25
1918...	67,992: 64	237,125: 09	305,117: 73	66,757: 17	233,817: 17	300,574: 70
1919...	83,665: 77	322,480: 29	406,146: 06	77,282: 49	314,763: 97	392,046: 46
1920...	124,518: 97	372,198: 11	496,717: 08	113,187: 78	363,587: 88	476 775: 66
1921...	99,487: 23	411.528: 47	511,015: 70	78,414· 98	409,278: 58	487,693: 56
1922...	138,533: 12	430,977: 09	569,510: 21	102,761; 02	326,559: 82	529,230: 84
1923...	116,186: 03	520,382: 68	636,568: 71	66,478: 51	487,730: 44	554,208; 95
1924...	133,855: 90	528,358: 25	662,214: 15	31,616: 47	480,465: 06	512,081: 55
1925...	183,139: 51	496,233: 03	679,372: 54	85,813: 96	444,393: 92	530,207: 88
1926...	170,747: 67	467,713: 36	638,461: 03	68,038: 40	420,246: 67	488,285: 07
1927...	180,076: 68	468,828: 98	648,905: 66	69,004: 97	411,940: 46	480,945: 43
1928...	218,662: 06	438.237: 89	656,899: 95	100,675: 61	384,187: 09	484,862: 70
1929...	240,831: 56	429,168 60	670,000: 16	122,551: 62	374,950: 63	497,502: 25
1930...	274,890: 20	420,744: 47	695,664: 67	139,049: 78	350,415: 81	489,465: 59
1931...	243,765: 96	440,965: 12	684,731: 08	117,014: 41	364,847: 68	481,862: 09
1932...	237,069: 99	469,939: 64	707,009: 63	104,463: 83	386.089: 05	490,552: 88
1933...	245,341: 97	482,333: 06	727,675: 03	105,605: 62	394,838: 20	500,443: 82
1934...	248,889: 62	435,625: 40	684,516: 02	123,270: 28	325,983: 67	449,253: 95

Tabell, som utvisar hur hela kostnadssumman fördelas på invånare och bevillningskrona.

År	Bruttokostnaden	Nettokostnaden	Antal kyrkoskrivna inv.	Antal bevillningskronor	Kostnad fördelad på antal inv.	Kostn. fördelad på ant. bev.-kronor
1915...	131,663: 86	128,388: 10	21,941	129,804	5: 85	1: 01
1916...	142,643: 11	136,186: 73	23,237	145,280	5: 86	1: 07
1917...	187,093: 13	186,484: 25	24,403	197,761	7: 66	1: 08
1918...	305,117: 73	300.574: 70	25,408	379,490	11: 83	1: 26
1919...	406,146: 06	392,046: 46	28,571	419,136	13: 71	1: 07
1920...	496,717: 08	476,775: 66	30,633	265,794	15: 56	0: 84
1921...	511,015: 70	487,693: 56	30,662	454,494	16: 66	1: 13
1922...	569,510: 21	529,230: 84	30,377	294,147	18: 75	1: 94
1923...	636,568: 71	554,208: 95	30,021	222,748	21: 20	2: 48
1924...	662,214: 15	512,081: 55	29,920	222,740	17; 11	2: 29
1925...	679,372: 54	530,207: 88	29,215	245,128	18: 15	2: 16
1926...	638,461; 03	488,285: 07	29,058	277,758	16: 80	1: 76
1927...	648,905: 66	480,945: 43	29,119	281,858	16: 52	1: 78
1928...	566,899: 95	484,862: 70	29,578	294,721	16; 39	1: 64
1929...	670,000: 16	497,502: 25	29,969	324,948	16: 60	1: 53
1930...	695,664: 67	489,465: 59	30,394	362,516	16: 10	1: 35
1931...	684,731: 08	481,862: 09	30,649	375,128	15: 72	1: 28
1932...	707,009: 63	490,552: 88	30,914	356,952	15: 87	1: 37
1933...	727,675: 03	500.443: 92	31,229	348,096	16: 02	1: 44
1934...	684,515: 02	449,253: 95	31,794	320,206	14: 13	1: 40

N:o 76.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1934.

Tablå över fattigvårdsstyrelsens räkenskaper för år 1934.

DEBET:

Tillgångar vid årets början:			
Fastigheter		1,220,400 : —	
Inventarier		80,000 : —	
Obligationer		117,000 : —	
Utlånade fondmedel		52,785 : 22	
Fordringar av främmande kommuner och staten		33,179 : 71	
Fordringar av landstinget		49,037 : 85	
Fattigvårdens andel av innestående medel hos A.-Bol. Jordbrukarebanken		4,983 : 49	
Innestående å postgiro		6,941 : 17	
Kontant i kassan		3,048 : 81	1,567,376 : 25
Inkomster under året:			
Yttre fattigvården:			
Uttaxerade medel från Drätselkammaren		449,253 : 95	
Ersättning av landstinget enl. 40—42 §§ fattigv.-lagen	30,131 : 07		
Ersättning av statsmedel	14,108 : 61		
Återbetalning av enskilda för utg. fattigvård	12,885 : 45		
Inkomst av pensioner och sjukkassor	41,767 : 02		
Diverse inkomster	5,167 : 90		
Pensionärshemmet	5,581 : 68	109,641 : 73	
Ålderdomshemmet:			
Vårdavgifter av främm. kommuner, enskilda, landstinget och staten	73,411 : 97		
Diverse inkomster	52,207 : 37	125,619 : 34	684,515 : 02
Värdeökningar under året:			
Värdeökningar, som motsvaras av kapitalavbetalningar å andelar i stadens obligationslån och amorteringslån			34,544 : 56
		Transport	2,286,435 : 83

N:o 76.
Fattigpårdsstyrelsens årsberättelse för 1934.

	Transport		2,286,435 : 83
Skulder vid årets slut:			
Fondmedel		172,052 : 40	
Obligationslån		850,134 : 08	
Restaureringslånet av år 1929		50,865 : 19	
Av Drätselkammaren förskotterade medel		81,491 : 25	1,154,542 : 92
	Summa Kronor		3,440,978 : 75

KREDIT:

Skulder vid årets början:		
Fondmedel	170,426 : 94	
Obligationslån	616,336 : 15	
Amorteringslånet av år 1928	258,196 : 05	
Restaureringslånet av år 1929	61,011 : 63	
Förskotterade medel av främmande kommuner	114 : 90	
Pensionärshemmet	4,500 : —	
Av Drätselkammaren förskotterade medel	50,235 : 08	1,160,820 : 75
Utgifter under året:		
Yttre fattigvården:		
Understödskostnader	229,666 : 77	
Anstaltsvård	74,241 : 06	
Kommunalt bidrag u. k. f.	12,237 : 17	
Andra fattigvårdskostnader	69,619 : 53	
Diverse utgifter	6,986 : 97	
Förebyggande fattigvård: Diakonissornas anslag	10,000 : —	
Löner och arvoden	25,059 : —	
Pensionärshemmet	5,581 : 68	
Fastigheten Drottninggatan 22	2,233 : 22	435,625 : 40
Ålderdomshemmet:		
Hushållet	43,310 : 10	
Bränsle, lyse och vatten	21,713 : 45	
Renhållning	12,374 : 31	
Beklädnad	4,078 : 91	
Sjukvård	6,781 : 35	
Transport	88,258 : 12	1,596,446 : 15

N:o 76. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1934.*

Transport	88,258 : 12	1,596,446 : 15
Underhåll och anskaffning av inventarier	8,383 : 08	
Förbrukningsartiklar	1,251 : 92	
Begravningskostnader	1,281 : —	
Diverse omkostnader	3,687 : 40	
Underhåll av fastigheten	11,915 : 94	
Räntor och amorteringar	79,276 : 37	
Underhåll av trädgård och planteringar	3,713 : 99	
Löner och arvoden	39,517 : 65	
Pensioner	1,540 : 50	
Stall och hönshus	3,210 : 53	
Tvättinrättningen	6,853 : 12	248,889 : 62

Tillgångar vid årets slut:

Fastigheter	1,220,400 : —	
Inventarier	80,000 : —	
Utlånade fondmedel	169,833 : 35	
Aktier i Byggn.-A.-Bol. Mimer	2,000 : —	
Fordringar av främmande kommuner och staten ...	27,134 : 07	
Fordringar av landstinget	76,524 : 24	
Fattigvårdens andel av innestående medel hos A.-Bol. Jordbrukarebanken	12,918 : 38	
Innestående å postgiro	6,339 : 35	
Fordran för hyra för bårhus	300 : —	
Kontant i kassan	193 : 59	1,595,642 : 98
	Summa Kronor	3,440,978 : 75

N:o 76.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1934.

Under fattigvårdsstyrelsen stående fonder.

	Behålln. vid årets början Kronor	Under året Inkomster Kronor	Under året Utgifter Kronor	Behålln. den 31/12 1934 Kronor
Malmströmska fonden	10,100: —	450: —	450: —	10,100: —
Beate Louise Vougts fond	10,250: —	410: —	515: —	10,145: —
Anders Nordlövs fond	486: 88	17: 31	—	504: 19
P. Bilchiers fond	893: 91	35: 76	—	929: 67
Hedda Hoffmans fond	752: 78	30: 12	20: 08	762: 82
Sofia B. Sjöbergs fond	4,707: 54	173: 10	134: —	4,746: 64
Anna Sjöbergs fond	288: 82	11: 52	—	300: 34
Alexander Mossbergs fond	547: 70	21: 88	5: —	564: 58
Ulrika Godenius fond	2,057: 85	82: 32	—	2,140: 17
Johanna Hellströms fond	2,579: 35	103: 16	125: —	2,557: 51
Anna Helena Almströms fond	4,010: —	160: —	150: —	4,020: —
Regina Möllers fond	5,042: 61	200: —	200: —	5,042: 61
Ulrika Kat. Anderssons fond	500: —	16: 21	16: 21	500: —
C. G. Vretmans fond	3,731: 89	112: 14	100: —	3,744: 03
Joh. Gust. Berglunds fond	118,972: 87	7,526: 93	6,034: 50	120,465: 30
Hedda Hoffmans m. fl. ränteb.	55: 88	21: 29	32: 80	44: 37
Fanny Johanssons fond	5,000: —	274: 45	250: —	5,024: 45
Johanna Mat. Janssons fond	448: 86	11: 86	—	460: 72
Summa Kronor	170,426: 94	9,658: 05	8,032: 59	172,052: 40

In fidem:
Axel Norén.

Rätt avskrivet, betygar:
Axel Norén.

Västerås 1935, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1935. **Den 21 Juni.** **XIII.**

N:o 77.

Barnavårdsnämndens årsberättelse för år 1934.

Barnavårdsnämnden har under året haft 11 ordinarie sammanträden, varvid 251 protokollförda ärenden behandlats; dessutom har den inom nämnden utsedda delegationen haft 5 sammanträden.

Nämndens verksamhet har bedrivits efter i huvudsak samma linjer som tidigare.

I samarbete med folkskolestyrelsen har nämnden anordnat föredrag i sexualhygien, ett för gossar och ett för flickor från folkskolans avgångsklasser.

Den fastighet i Sommarro 8, i vilken nämndens barnhem är inrymt, har visat sig allt för trång och otidsenlig för ändamålet, varför nämnden är nödsakad att förhyra eller på annat sätt anskaffa lämplig fastighet härför.

De för samhällsvård omhändertagna barnen ha under året minskat i antal.

Även de för skyddsuppfostran omhändertagna barnens antal har nedgått.

Summan av genom barnavårdsmännen till nämndens kassa inlevererade medel har stigit ytterligare under verksamhetsåret.

Antalet hos barnavårdscentralen inskrivna barn har ytterligare ökat.

Under särskilda rubriker redogöres ytterligare för barnavårdsnämndens olika verksamhetsgrenar.

Västerås i maj 1935.

För Barnavårdsnämnden:

EM. GRANÉR.

/*Axel Norén.*

Barnavårdsnämnden har under året utgjorts av:

Folkskoleinspektör Em. Granér, ordförande.

Kontorschef Einar Keijser, v. ordförande.

Ledamöter: Komminister Nils Berge, D:r Josef Lundblad, Fattigvårdssyssloman A. Norén, Kontoristen C. G. R. Sjöberg, Fru Agnes Söderquist.

N:o 77. *Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1934.*

Avd. I.

Samhällsvård och skyddsuppfostran samt därmed sammanhängande åtgärder.

Barn, vilka nämnden omhändertagit eller eljest haft befattning med under året fördela sig sålunda.

År	I äkt.		U. äkt.		Tillh. annan kom.	Förebyggande åtg.					Skyddsuppfostr. enl. 22 §			Samhällsvård enl. 29 §			Ingen åtgärd
	m.	kv.	m.	kv.		1 m. a)	1 m. b)	1 m. c)	1 m. d)	2 m.	a)	b)	c)	1 m.	2 m.	3 m.	
1934	32	39	58	74	42	5	7	—	—	4	3	3	14	—	15	168	22

År	Fr. föreg. år	Nytillkomna	Avgångna	Till nästa år	Antal underhållsmånader	Överl. till ensk. person		Till barnhem		Skyddshem	Annan anstalt
						I kommun	utom kom.	I kommun	utom kom.		
1934	187	16	23	180	2,242	89	62	14	10	14	14

De för samhällsvård omhändertagna barnens antal utgör alltså 183 och för skyddsuppfostran 20. Dessutom hava förebyggande åtgärder vidtagits i 16 fall och anmälningar beträffande 22 barn hava icke föranlett någon åtgärd från nämndens sida.

Samtliga i enskilda hem utackorderade 151 barn ha under året inspekterats. Därjämte ha av andra barnavårdsnämnder utackorderade Västerås tillhörande barn inspekterats. Utackorderingsavgiften utgör i regel 25: — kr. pr barn och månad. Ett fosterhem har underkänts. Fosterhemmen handhava i regel sitt grannlaga och ansvarsfulla värv på ett erkännansvärt gott sätt.

De omhändertagna barnens antal utgör 0,72 % av stadens folkmängd.

Arbetsåläggelse enligt 72 § i lagen om samhällets barnavård har meddelats 26 personer, varav i 4 fall åläggelsen lett till inställelse i arbetet. De övriga ha erhållit uppskov med inställelsen, huvudsakligen enär de börjat iakttaga sin försörjningsplikt.

Tabell över inlagor i barnavårdsmål samt annan skriftväxling.

N:o 77. *Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1934.*

	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Anmaningsskrivelser	48	21	31	26	43	52	22	45	38
Svar å anmaningsskrivelser	18	10	22	21	39	27	36	26	41
Ansökningar hos Länsstyrelsen	21	14	12	18	28	31	13	25	25
Påminnelser hos Länsstyrelsen	27	49	63	72	84	93	97	75	81
Förklaringar hos Länsstyrelsen	7	8	7	19	49	41	34	41	54
Andra skrivelser	—	390	354	409	527	531	529	599	670
Summa	121	492	489	565	770	775	731	811	909

Tabell, utvisande kostnaden för barnavården åren 1926—1934 och dess fördelning på mantalsskriven innevånare och bevillningskrona.

År	Kostnad		Antal invånare	Antal bevilln. kronor	Nettokostnad fördelad på	
	Brutto	Netto			innevånare	bev. kronor
1926	76,404: —	67,198: —	29,058	277,758 —	2: 31	0: 24
1927	85,070: —	68,453: —	29,051	281,858: —	2: 34	0: 24
1928	81,543: —	67,892: —	29,180	294,721: —	2: 33	0: 23
1929	87,804: —	73,113:	29,892	324,948: —	2: 45	0: 22
1930	92,072: —	69,399: —	30,320	362,516: —	2: 29	0: 19
1931	99,066: —	73,900: —	30,525	375,128: —	2: 42	0: 20
1932	99,930: —	77,097: —	30,627	356,952: —	2: 52	0: 22
1933	96,081: —	69,034: —	30,842	348,096: —	2: 24	0: 20
1934	94,255: —	67,485: —	31,794	320,206: —	2: 12	0: 21

Barnhemmet Sommarro 8.

Å barnhemmet har följande antal barn intagits och utskrivits m. m.:

Kvarvarande från år 1933	7	
Intagna under året	25	32
Utskrivna under året		17
Kvarvarande till år 1935		15

Av de intagna barnen voro 13 flickor och 12 gossar.

Hälsotillståndet vid hemmet har varit gott.

Årskostnaden för barnhemmet utgör 12,037: — kr., vilken summa fördelad på 4,516 underhållsdagar utgör 2: 67 kr. pr dag och barn.

Vid hemmet äro anställda en föreståndarinna och två biträden.

N:o 77. *Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1934.*

Avd. II.

Verksamheten på grund av lagen om barn utom äktenskap.

Antal barnavårdsmän:

I likhet med föregående år har samtliga förordnanden varit uppdelade på två fast anställda barnavårdsmän, föreståndaren för byrån och en kvinnlig barnavårdsman.

Antalet barnavårdsmannaförordnanden:

Kvarstående från föregående år		547
Under året utfärdade		68
Därav under året inflyttade från annan kommun	15	
För inom kommunen skrivna	53	
Summa		615

Under året upphörda förordnanden:

På grund av:

Barnet fyllt 16, resp. 18 år	31	
Barnets död (härav 5 st. dödfödda)	8	
Barnets adoption	2	
Föräldrarnas giftermål med varandra	21	
Överflyttning till annan kommun	23	85
Kvarvarande vid årets slut		530

Fastställande av faderskap:

Antal fall där faderskapet erkänts i godo	48
Rättegång pågår	2
Antal fall där faderskapet ej kan fastställas	3

Trolovning har konstaterats i 31 fall.

Mot barnens föräldrar vidtagna åtgärder:

Beslut om arbetsföreläggelse		29
Därav inställda å arbetshem	4	
Uppskov med inställelsen beviljad	20	
Ej anträffad med delgivning	4	
Handräckning ej beviljad	1	

Underhållsbidrag:

I underhållsbidrag har under året till byråns kassa inbetalats kronor 52,094: 76 och utbetalats samma summa, varav till Nämndens och fattigvårdsstyrelsens kassa kronor 11,915: 77. Underhållsbidraget har under året full-

N:o 77.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1934.

gjorts direkt till moder och barn i 136 fall, med en avtalssumma av kronor 41,780: —.

Granskningen av de av barnavårdsmännen förda anteckningar och räkenskaper har under året, enligt Nämndens förordnande, verkställts av Nämndens ombudsman Syssloman Axel Norén och Föreståndare C. Scott.

Tabell, utvisande hos vem barnen vårdades vid utgången av år 1934.

Av årsklass	Modern	Fadern	Båda föräldr.	Andra anhöriga	Icke anhöriga	Barnhem
1918	4	—	—	2	4	—
1919	9	1	1	4	1	—
1920	16	—	4	11	4	1
1921	17	1	3	6	1	1
1922	8	—	2	12	3	1
1923	14	—	3	4	6	—
1924	9	—	3	5	2	2
1925	9	1	4	8	3	3
1926	9	—	3	5	1	1
1927	8	—	4	—	10	—
1928	12	—	6	4	4	1
1929	19	—	5	6	2	—
1930	18	—	3	7	3	1
1931	19	1	5	6	9	1
1932	30	—	4	7	11	—
1933	32	—	7	11	4	2
1934	23	1	12	4	7	1
Summa	256	5	69	102	75	15

Dessutom vårdades 3 barn å sinnesslöanstalt, 1 barn å Epileptikerhem, 1 barn å Eugeniahemmet. I 3 fall kvarstod barnavårdsmannen för under året avlidna barn, enär den ekonomiska uppgörelsen icke var fullgjord.

De utomäktenskapliga födelserna inom Västerås utgjorde under året 15,96 % av samtliga födelser, utgörande en ökning från nästföregående år med c:a 1 %.

Västerås i februari 1935.

CARL E. SCOTT.
Föreståndare.

N:o 77.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1934.

Avd III.

Barnavårdscentralen.

Under året inskrivna barn		313
Av dessa kvarstående från föregående år		158
Nyinskrivna år 1934		155

Av de under centralens uppsikt stående barnen voro:

barn födda i äktenskap	252
barn födda utom äktenskap	61
fosterbarnens antal var	23

Uppfödning:

Enbart bröstet	136
Blandad uppfödning	129
Konstgjord uppfödning	48

Sjukdomar:

Vattenkoppor	1	
Kikhosta	2	
Under året ha utskrivits		174
Enär barnet fyllt ett år	156	
Enär barnet flyttat från staden	12	
Enär barnet avlidit	2	
Enär föreskrifter och råd ej följts	4	

Till år 1935 kvarstå 139 barn.

Läkaren har under året haft 49 mottagningar, varvid sammanlagt 513 undersökningar å barn utförts. Medeltal besök per mottagning: 10,46. Sköterskan har avlagt 2,687 besök i hemmen.

Avgifter, 5: — kr. i kvartalet eller 2: — kr. i månaden, ha erlagts till ett belopp av sammanlagt 916: — kronor.

De under året inträffade två dödsfallen voro båda orsakade av lungkomplikationer (av icke tuberkulös natur) till infektioner i luftvägarna.

Västerås den 12 febr. 1935.

Josef Lundblad.
Leg. läkare.

N:o 77. *Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1934.*

Avd. IV.

Fosterbarn under barnavårdsnämndens tillsyn.

Under barnavårdsnämndens tillsyn ha under år 1934 stått 141 barn enligt bestämmelserna i § 49 mom. I i lagen om samhällets barnavård. Av dessa ha 49 varit födda inom äktenskap samt 92 utom äktenskap.

Barnen under ett års ålder inskrivas i Barnavårdscentralen och stå under barnavårdssysters tillsyn. De kvarstå till fyllda 2 år. Dessa ha till antalet varit 19.

Antal barn vid årets början	105
Därav i fosterhem	97
Därav på barnhem	8
Under året tillkomna	36
därav i fosterhem	27
därav på barnhem	9
Under året avgångna	51
därav enär barnet flyttat från staden	4
därav enär barnet omhändertagits av föräldrarna	16
därav enär barnet omhändertagits av modern	14
därav enär barnet omhändertagits för samhällsvård	5
därav enär barnet fyllt 16 år	10
därav enär barnet adopterats	1
därav enär ingen ersättning utgår	1
Antal barn vid årets slut	90
därav i fosterhem	83
därav på barnhem	7

Antal besök under året: 393.

Västerås i mars 1935.

Svea Sandberg. *Elsa Hultgren.*

N:o 77.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1934.

Sammandrag av Barnavårdsnämndens räkenskaper för år 1934.

UTGIFTER:

Utackorderade barn:		
Samhällsvård	30,434 : 32	
Skyddsuppfostran å skyddshem och i enskilda hem	11,792 : 63	42,226 : 95
Anstalts- och sjukvård:		
Lasarettsvård	769 : 50	
Sinnesslövård	1,701 : 24	
Poliklinisk vård	431 : 19	
Annan anstaltsvård	1,490 : 80	4,392 : 73
Återbetalning till främmande barnavårdsnämnder		15,736 : 83
Löner och arvoden:		
Löner och arvoden för personalen för barnavårdsbyrån		12,458 : 04
Barnavårdscentralen:		
Lön för barnavårdssystern och arvode för läkaren		3,893 : —
Diverse utgifter:		
Hyra, städning och bränsle	1,580 : —	
Telefon	301 : 61	
Tidskrifter, trycksaker, annonser m. m.	672 : 38	
Diverse utgifter, stämpelkostnader m. m.	334 : 35	
Avgifter till Riksförsäkringsanstalten och läkarevård	81 : —	
Avgifter till Västmanlands läns Fattigvårds- och Barnavårdsförbund	155 : 55	3,124 : 89
Diverse utgifter för barnavårdscentralen		384 : 90
Barnhemmet Sommarro:		
Hushållet	3,109 : 74	
Löner och arvoden	2,931 : 38	
Beklädnad	1,258 : 70	
Bränsle, lyse och vatten	1,030 : 28	
Hyra	2,500 : —	
Underhåll av inventarier	264 : 08	
Telefon	110 : —	
Förbrukningsartiklar och diverse utgifter	833 : 47	12,037 : 65
	Summa Kronor	94,254 : 99

INKOMSTER:

Landstinget, ersättning för skyddsuppfostran		6,054 : —
Landstinget, ersättning för sjukvård		1,610 : —
Statsbidrag för skyddsuppfostran		911 : 01
Återbetalning av enskilda:		
För sjukvård	2,499 : 31	
Utackorderade barn	9,812 : 02	
I andra kommuner boende vårdade	3,140 : 10	15,451 : 43
Barnhemmet:		
Återbetalning av främmande barnavårdsnämnder och enskilda	790 : 41	
Av statsmedel	1,037 : 05	1,827 : 46
Barnavårdscentralen:		
Inkomst av avgifter		916 : —
Västerås stads Drätselkammare:		
Uttaxerade medel för barnavårdsnämnden		67,485 : 09
	Summa Kronor	94,254 : 99

Västerås 1935, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1935. Den 21 Juni XIV.

N:o 78.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggspension åt en slöjdlärare vid folkskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren har beretts tillfälle avgiva yttrande över en framställning av lönenämnden angående tilläggspension till Slöjdläraren vid folkskolan Vilhem Alexander Hammarsten, och får, med överlämnande av framställningen till stadsfullmäktige för avgörande, såsom yttrande hemställa, att stadsfullmäktige ville fatta beslut i enlighet med densamma.

Västerås den 13 juni 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till lönenämnden har folkskolestyrelsen anmält Slöjdläraren Vilhelm Alexander Hammarsten till erhållande av kommunal tilläggspension från och med maj månad innevarande år och har styrelsen däri meddelat, att statens pensionsanstalt från samma tid beviljat Hammarsten avkortad tjänstepension, att denne vore född den 24 april 1875 med en tjänstgöringstid vid folkskolan från den 15 januari 1910 och till dagen för avskedet den 25 april 1935.

Enligt beslut av stadsfullmäktige den 25 augusti 1932 har lärarepersonalen i övningsämnen vid folkskolan tillerkänts kommunal tilläggspension vid inträdd pensionsålder enligt av stadsfullmäktige den 31 maj 1928 antagna grunder för sådan pensionering för övrig lärarepersonal, därvid övningslärare i slöjd skulle jämställas med folkskollärarinna.

Jämlikt dessa grunder utgår full tilläggspension efter 30 tjänsteår och avkortad pension vid kortare tjänstetid efter förhållandet mellan denna tid och för full pension erforderlig tjänstetid å ett underlag bestående av ersättning för bostad och vedbrand, ortstillägg samt ersättning för övertids-

N:o 78.
Ang. tilläggspension åt en slöjdlärare vid folkskolan.

läsning med därå utgående dyrtidstillägg, och utgör full pension 65 % å detta underlag.

För folkskollärarinna är detta enligt gällande bestämmelser ersättning för bostad 850 kronor, ersättning för vedbrand 140: —, ortstillägg 200: —, ersättning för övertidsläsning 182: —, dyrtidstillägg därå 49 kronor 14 öre, tillhopa 1,421 kronor 14 öre.

Efter 25 år som tjänstetid för Slöjdlärare Hammarsten skulle han vara berättigad till avkortad pension med 25/30 av 65 % av förenämnda underlag, eller uträknat i kronor ett årligt belopp av 769 kronor.

Lönenämnden hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta förklara Slöjdläraren vid folkskolan Vilh. Alexander Hammarsten berättigad att från den 1 maj 1935 tills vidare och så länge nuvarande bestämmelser för avlöning av folkskolans lärarepersonal och för dennas pensionering förbliva i kraft åtnjuta en årlig kommunal tilläggspension å 769 kronor att utgå av uttaxerade medel i folkskolans stat.

Västerås den 12 juni 1935.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

1421
65
7105
8526
92365

Till Lönenämnden i Västerås.

Sedan Statens pensionsanstalt meddelat, att slöjdläraren Vilhelm Alexander Hammarsten förklarats berättigad att uppbära avkortad tjänstepension, att utgå ”från och med månaden näst efter den, under vilken, efter erhållet avsked, befattningen frånträtts”, har folkskolestyrelsen beviljat Hammarsten avsked fr. o. m. den 25 april 1935.

Med anledning härav får styrelsen hemställa, att tilläggspension måtte beviljas honom att utgå fr. o. m. den 1 maj 1935.

Hammarsten, som är född den 24/4 1875, har tjänstgjort vid Västerås folkskolor fr. o. m. 15/1 1910 t. o. m. den dag, från vilken han erhållit begärt avsked.

Västerås den 19/2 1935.

För Västerås folkskolestyrelse:

RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

N:o 79.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till en vaktmästare vid folkskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av en framställning av folkskolestyrelsen angående anslag till arvode åt en vaktmästare vid den nya skolbyggnaden vid Herrgärdsskolan samt av lönenämnden däröver avgivet utlåtande, får drätselkammaren för egen del hemställa, att stadsfullmäktige i ärendet måtte fatta beslut i enlighet med vad lönenämnden föreslagit.

Västerås den 13 juni 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lönenämnden får härmed för avgörande till stadsfullmäktige överlämna en framställning av folkskolestyrelsen angående bestämmande av årsarvode för den vaktmästare, som skall ombesörja eldning och städning inom den nya skolbyggnaden vid Herrgärdsskolan samt anvisande av ett anslag för ändamålet under innevarande år å 560 kronor och därvid såsom yttrande i ärendet föreslå, att stadsfullmäktige ville med begränsning av framställningen att avse anslag för innevarande år och göra fortsatt anslag liksom tidigare i liknande fall skett beroende på beslut vid behandling av årsbudgeten för folkskolorna besluta, att till arvode för uppehållande av vaktmästaregöromålen under höstterminen innevarande år vid skolbyggnaden ifråga anvisa 560 kronor, att utgå av i innevarande års stat avsatt anslag för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 12 juni 1935.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 79.
Ang. anslag till en vaktmästare vid folkskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med instundande läsårs början kommer den nya skolbyggnaden vid Herrgärdsskolan att tagas i bruk. Då medel till arvode åt vaktmästaren ej står till förfogande, ser sig styrelsen nödsakad att hos stadsfullmäktige göra framställning härom. Årsarvodet, som utgör ersättning för eldning samt städning av hela byggnaden, förutom arbetsstugans och barnbespisningens lokaler, har beräknats till 1,320 kr., vilket belopp satts i relation till det arvode som utgår för enahanda arbete vid Skepparbacksskolan. Fastställes det nämnda årsarvodet till 1,320 kr., erfordras för instundande hösttermin ett belopp av 560 kronor.

Folkskolestyrelsen får alltså hemställa, att stadsfullmäktige behagade bestämma årsarvodet till vaktmästaren vid den nya skolbyggnaden i Herrgärdsskolan till 1,320: — kr. samt för innevarande år anvisa ett belopp av 560 kr.

Västerås den 14/5 1935.

För Västerås Folkskolestyrelse:

RICH. SÖDERQUIST.

/*Em. Granér.*

N:o 80.

Drätselkammarens skrivelse ang. understöd åt en arbetare vid tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna och tillstyrka en framställning av lönenämnden angående årligt understöd åt Lyktvakten Bror Leonard Pettersson från avgång ur anställning vid stadens tekniska verk.

Västerås den 13 juni 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 80.
Ang. understöd åt en arbetare vid tekn. verken.

Vatten- och Gasverksstyrelsen har i skrivelse, som här bilägges, till lönenämnden för den åtgärd, som därav kan föranledas, överlämnat en framställning av Lyktvakten Bror Leonard Pettersson om erhållande av pension och i sin skrivelse lämnat närmare redogörelse för Petterssons anställnings- och avlöningsförhållanden.

Av denna redogörelse framgår, att Pettersson uppnådde den för avgång ur anställning i allmänhet fastställda åldern 65 år den 28 november 1934 och att han då haft anställning vid de tekniska verken från den 20 juni 1920 eller alltså i 14 år och 5 månader.

Enligt gällande reglemente för pensionering av i stadens tjänst anställda är förutsättning för erhållande av pension över huvud taget, att anställningen vid uppnådd pensionsålder icke med mer än 15 år understiger den för full pension stadgade anställningstiden, d. v. s. 30 år.

Vad angår Pettersson fattas vid hans inträde i pensionsåldern 7 månader för pensionering enligt reglementet för stadens arbetare, som för hans vidkommande eljest närmast skulle hava tillämpning.

Som det ligger utom lönenämndens befogenhet att fatta beslut i ärendet har lönenämnden att underställa detsamma stadsfullmäktiges avgörande och gör nu detta, därvid nämnden med hänsyn till att den tid, som för Pettersson vid uppnådd pensionsålder fattas för pensionsrätt, icke uppgår till helt år och att han, som med vederbörandes medgivande varit i tjänst därefter, nu har en faktisk anställningstid av 15 år, har ansett sig kunna tillstyrka, att Pettersson efter slutad anställning erhåller ett årligt understöd. Om man för beräkning av detta använder sig av reglerna i pensionsreglementet och efter en anställningstid av 14 år och 5 månader vid uppnådda 65 år samt en genomsnittlig årsinkomst av 2,300 kronor utmäter understödet får man fram ett belopp av 714 kronor.

Lönenämnden föreslår alltså, att stadsfullmäktige ville besluta tillerkänna Pettersson efter avgången ur anställningen ett årligt understöd å 714 kronor att utgå av tillgängliga medel hos tekniska verken.

Västerås den 12 juni 1935.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Lönenämnden i Västerås.

Lyktvakten Bror Leonard Pettersson har till Vatten- och Gasverksstyrelsen ingivit följande ansökan om erhållande av pension:

"Till Vatten- och Gasverksstyrelsen, Västerås.

På grund av att jag den 28 nov. d. å. fyller 65 år, anhåller jag härmed vördsamt om avsked med pension.

Västerås den 10 november 1934.

Bror Leonard Pettersson."

N:o 80.
Ang. understöd åt en arbetare vid tekn. verken.

Den 20 juli 1920 erhöll Pettersson ett s. k. lykttändarpass vid tekniska verken.

Innehavare av dylik befattning åligger att tillse, att alla lyktor inom hans pass funktionera tillfredsställande. Detta innebär, att han skall inspektera det honom tilldelade lyktområdet, såväl vid tändning på aftonen, som vid halvsläckning kl. ½ 12 och helsläckning senare på natten, tiden beroende på årstid.

För gaslyktorna verkställes tändning och släckning direkt från gasverket och för elektriska lyktorna genom s. k. tidur, placerade på olika punkter i staden. Har fel av sådan art uppstått, att lyktvakt ej på egen hand kan avhjälpa detsamma, skall han göra anmälan till resp. förmän för gas- och elektriska avdelningarna. Med avseende på gaslyktor skall lyktvakt putsa dessa och byta glödstrumpor samt vid frysning "sprita" desamma. Såsom av det föregående framgår har en lyktvakt sin arbetstid förlagd dels till dagen och dels till natten.

Jämlikt avtal med Kommunalarbetareförbundet åtnjuter lyktvakt f. n. 189 kr. per månad under tid då gatubelysning erfordras, cirka 10 månader per år. Önskar lyktvakt vid något tillfälle ledighet från passtjänstgöringen, har han att själv avlöna lämplig ersättare.

Under tid på året, då gatubelysningen är släckt, sysselsättes lyktvakt när så erfordras med utbyte och reparation av lyktor. Han åtnjuter då för grovarbetare gängse timpenning, enligt senaste avtalet kr. 1 : 05 per timme.

Efterföljande uppställning visar Petterssons förtjänst under de senaste 10 åren:

	mån.-lön	efter timpenning	summa kr.
1924	1,691 : —	360 : —	2,051 : —
1925	1,912 : —	348 : —	2,260 : —
1926	1,944 : —	403 : —	2,347 : —
1927	1,944 : —	383 : —	2,327 : —
1928	2,009 : —	430 : —	2,439 : —
1929	1,944 : —	422 : —	2,366 : —
1930	1,944 : —	438 : —	2,382 : —
1931	1,888 : —	426 : —	2314 : —
1932	1,944 : —	406 : —	2,350 : —
1933	1,944 : —	339 : —	2,283 : —
t. o. m. nov. 1934	1,690 : —	371 : —	2,061 : —

Pettersson är fortfarande kvar i tjänsten.

Västerås den 14 december 1934.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 81.

Drätselkammarens och lönenämndens yttranden ang. viss ändring i pensionsreglementet för stadens befattningshavare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter remiss enligt beslut av stadsfullmäktige den 31 nästlidne månad av Svea Hofrätts utlåtande i fråga om nådig fastställelse beträffande Rådhusrättens och Magistraten ledamöter av stadsfullmäktiges beslut den 31 januari innevarande år om vissa ändringar av § 2 mom. c. och § 4 i pensionsreglementet för stadens befattningshavare och sedan lönenämnden häröver avgivit yttrande får drätselkemmaren, med överläonande av handlingarne i ärendet under anslutning till i lönenämndens yttrande framförd mening hemställa, att stadsfullmäktige ville i ärendet fatta beslut enligt lönenämndens förslag.

Västerås den 13 juni 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 31 nästlidne månad hava stadsfullmäktige till lönenämnden för förberedande utlåtande överlämnat ett av Kungl. Svea Hovrätt avgivet yttrande över Kungl. Maj:t underställt beslut av stadsfullmäktige den 31 januari 1935 om vissa ändringar av § 2 mom. c. och § 4 i reglementet för pensionering av stadens befattningshavare i vad dessa ändringar hade avseende å Rådhusrättens ledamöter, och får lönenämden nu i ärendet anföra följande.

Hovrätten har i sitt utlåtande vad angår ändringen av förstnämnda paragraf framhållit såsom önskvärt att beträffande Rådhusrättens ledamöter bestämmelserna angående tvångspensionering vid en på grund av sjukdom eller av annan orsak uppkommen oförmåga att sköta tjänst skulle jämkas till vad som enligt civila tjänstepensionsreglementet gäller domare eller att möjligheten av tvångspensionering av nyssnämnda orsak skall inträda först efter sedan orsaken varit bestående under tre år och icke såsom enligt ändringen kunna inträda efter sedan sådan oförmåga fortvarit under 3/4 av ett år. Vad som före ändringen varit gällande för stadens befattnings-

N:o 81.
Ang. viss ändring i pensionsreglementet för stadens befattningshavare.

havare i allmänhet skulle alltså fortbestå beträffande förenämnda tjänstemän.

För egen del anser lönenämnden, att så vitt möjligt, enhetliga bestämmelser rörande anställningsvillkor och avgång ur tjänst böra vara gällande för alla stadens befattningshavare och att icke härutinnan en viss grupp befattningshavare skall ha en annan och till synes mera gynnad ställning.

Med denna principiella inställning och enär i här förevarande fall några övertygande skäl för att Rådhusrättens ledamöter skall få en bättre ställning i avseende å tvångspensionering icke synes lönenämnden vara andragna, finner sig lönenämnden förhindrad tillstyrka någon ändring i stadsfullmäktiges beslut. I detta sammanhang bör uppmärksammas, att på grund av bestämmelse i föreskrifter för tillämpning av lönestaten för stadens befattningshavare, däri inbegripna Rådhusrättens ledamöter, — en bestämmelse som måhända för Hovrätten varit okänd — att vid sjukdom, som varar längre tid än ett år, det skall ankomma på stadsfullmäktige att bestämma vad som utöver de s. k. tjänstgöringspenningarne — 30 % av begynnelselönen och som vid sjukdom, som varar utöver tre månader, skall avstås till stadskassan — ytterligare av lönen skall indragas för bestridande av kostnader för vikarie, det kan innebära en fördel för befattningshavare att kunna avgå med pension efter sedan sjukdomen varat ett år och styrkes förbliva bestående. Ingenting utesluter nämligen möjligheten, att pensionsbeloppet kan komma att uppgå till högre belopp än den lön en sjuk befattningshavare enligt beslut av stadsfullmäktige kan få åtnjuta efter sedan sjukdomen eller annan omständighet som orsakat tjänsteodugligbet varat under ett år.

Med den upplysning att såväl Magistraten som Konungens befallningshavande i länet tillstyrkt fastställelse av den beslutade ändringen får lönenämnden för sin del föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta att de av Hovrätten framställda erinringarne icke måtte föranleda ändring i stadsfullmäktiges beslut vad angår § 2 mom. c. i reglementet.

I anledning av Hovrättens påpekande av, att det synes böra klart angivas att ändringen av § 4 i reglementet allenast avser paragrafens första mom. och andra momentet skall bibehållas i sin gamla lydelse och så även varit avsett hemställer lönenämnden, att stadsfullmäktige ville avge förklaring med denna innebörd.

Västerås den 12 juni 1935.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

N:o 82.

Drätselkammarens förnyade yttrande ang. tillträde för allmänheten till vattentornet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid behandling den 25 oktober 1934 av Vatten- och Gasverksstyrelsens samt drätselkammarens utlåtanden över Redaktören And. Pers' motion om anordningar för att allmänheten skulle få tillträde till vattentornet beslöto stadsfullmäktige återremittera frågan till drätselkammaren för vidare beredning.

På sätt framgår av stadsfullmäktiges handlingar för år 1934 N:o 101 hade såväl styrelsen som drätselkammaren avstyrkt motionen. Emellertid gjordes under frågans behandling i stadsfullmäktige en del uttalanden, av vilka syntes framgå, att intresset för en åtgärd i motionens syfte var ganska starkt företrätt. Drätselkammaren har därför vid förnyat övervägande av frågan kommit till den uppfattningen, att stadsfullmäktige böra för att tillmötesgå dessa önskemål åtminstone göra ett försök att upplåta vattentornet för besökande. Av en sådan försöksvis gjord anordning, kan också erfarenhet vinnas i vad mån ett mera allmänt omfattat intresse funnes för saken och även på vad sätt ett mera definitivt ordnande av denna angelägenhet, om detta befinnes lämpligt och påkallat, bör ske. Drätselkammaren förordar sålunda, att vattentornet på försök upplåtes för allmänheten under tiden 1 juli—15 augusti innevarande år efter förslagsvis följande normer: besökstiden sättes till kl. 1—5 em. söndagar och kl. 5—7 em. vardagar; dessutom skulle efter tillsägelse tornet kunna visas å andra tider därest vatten- och gasverksstyrelsen kan ordna med vakt, som öppnar och stänger tornet och i övrigt tillhandagår de besökande; för besök erlägges en avgift av 25 öre pr person under de allmänna besökstiderna och 50 öre pr person vid besök å annan tid; skolklasser under lärares ledning skola dock hava fritt tillträde under de allmänna besökstiderna och 50 öre pr person vid besök å annan tid; skolklasser under lärares ledning skola dock hava fritt tillträde under de allmänna besökstiderna. Vad beträffar de särskilda anordningar, som böra vidtagas för ifrågavarande ändamål, synas dessa för den föreslagna försökstiden kunna inskränkas till att vattencisternen avskärmas enligt vatten- och gasverksstyrelsens förut härom lämnade uppgift för en kostnad av 400 kronor, samt att avgränsning av trapplanerna verkställes, kostnad 50 kronor, och enkel belysning anordnas för c:a 150 kronor, allt således representerande en sammanlagd kostnad av omkring 600 kronor. I fråga om risken för de besökande har drätselkammaren inhämtat, att ansvarsförsäkring för vattentornet, omfattande såväl person- som egendomsskada, kan erhållas för en årlig premie av 35 kronor. Enligt drätselkammarens mening bör det ankomma på vatten- och gasverksstyrelsen att besluta om närmare föreskrifter i förevarande hänseende och vidtaga de åtgärder

N:o 82.
Ang. tillträde för allmänheten till vattentornet.

i övrigt, som påkallas av ett eventuellt beslut i enlighet med drätselkammarens nu framställda förslag.

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att uttala sig för att vattentornet på försök hålles tillgängligt för besökande i huvudsaklig överensstämmelse med ovan av drätselkammaren angivna riktlinjer,

att för de anordningar, som härför påkallas, till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ställes ett förslagsanslag å 600 kronor, att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov,

samt att bemyndiga vatten- och gasverksstyrelsen att i övrigt vidtaga de åtgärder som må anses erforderliga för ifrågavarande ändamål.

Västerås den 13 juni 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

N:o 83.

Drätselkammarens skrivelse ang. reparationer vid h. allm. läroverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos drätselkammaren har rektor vid högre allmänna läroverket gjort framställning om en del invändiga reparationer i läroverkets samtliga byggnader. Även om under vanliga förhållanden intet vore att erinra emot behövligheten av de föreslagna reparationerna, anser likväl drätselkammaren, att de för närvarande böra inskränkas till de byggnader, som icke kunna tänkas bliva föremål för de förestående om- och tillbyggnadsarbeten för tillgodoseende av läroverkets lokalbehov, rörande vilka utredning genom en av

stadsfullmäktige tillsatt kommitté för närvarande pågår. Reparationerna i de hus, som skola om- eller tillbyggas, torde nämligen, då dessa större arbeten måste anses vara nära förestående — ett förslag från kommittén torde vara att förvänta någon gång under innevarande års höst eller senast i början av nästa år — bliva av värde endast för en mycket kort tid och omfattningen av desamma således ej uppväges av de därav föranledda relativt stora kostnaderna. Drätselkammaren förordar sålunda, att reparationerna nu inskränkas till nya annexet och gymnastikhuset. Kostnaderna för reparationerna i dessa byggnader hava av byggnadschefen beräknats till omkring 2,500 kronor.

N:o 83. *Ang. reparationer vid h. allm. läroverket.*

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för utförande av diverse reparationsarbeten i högre allmänna läroverkets nya annexbyggnad och gymnastikhus anvisa förslagsvis 2,500 kronor, att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 13 juni 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Västerås 1935, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1935. Den 29 Augusti XV.

N:o 84.

Beredningsutskottets förberedande yttrande i anl. av besvär över stadsfullmäktiges beslut ang. pension åt stadsarkitekten Hahr.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Konungens befallningshavande i länet genom resolution den 23 april innevarande år anmodat magistraten infordra yttrande av stadsfullmäktige över av Muraren Martin Hellblom anförda besvär över stadsfullmäktiges beslut den 28 mars 1935, att bevilja stadsarkitekten Erik Hahr pension samt dessa besvär efter remiss av magistraten överlämnats för förberedande utlåtande till beredningsutskottet, får beredningsutskottet nu i ärendet anföra följande.

Såsom skäl för sitt yrkande, att beslutet måtte upphävas har klaganden anfört, att beslutet avsåge nytt ändamål och att vid det förhållande, att kvalificerad majoritet icke förelegat, beslutet icke vore tillkommet i laga ordning. Klaganden har i avseende å frågan, huruvida det avsåge nytt ändamål eller icke, ansett vara avgörande, att anställning som stadsarkitekt varit avlönad med arvode och att, enär denna ej vore upptagen i för stadens befattningshavare gällande lönestat, bestämmelserna i reglementet för pensionering av stadens befattningshavare icke kunde vara tillämpliga å innehavare av anställningen.

Vid sitt ställningstagande till besvären har flertalet ledamöter inom beredningsutskottet i likhet med klaganden och i huvudsak på av denne anförda grunder ansett kvalificerad majoritet utgöra förutsättningen för lagligheten av ett beslut att pensionera innehavaren av stadsarkitektstjänsten, och får beredningsutskottet förty såsom sitt yttrande i ärendet föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta tillstyrka besvären.

Under åberopande av särskild motivering enligt bilaga till denna skrivelse ha ledamöterna i beredningsutskottet Herrar Hellström och C. V. Karlsson anmält reservation emot beredningsutskottets yrkande, och hemställa desamma för sin del, att stadsfullmäktige ville besluta avstyrka besvären.

Stadsombudsmannen Tenow har såsom avvikande mening anmält sin anslutning till de synpunkter, som i reservationen kommit till uttryck.

Västerås den 8 juni 1935.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 84.
Ang. pension åt stadsarkitekten Hahr.

RESERVATION.

Undertecknade, som deltagit vid beredningsutskottets behandling av de av Herr Hellblom anförda besvären över stadsfullmäktiges beslut den 28 mars innevarande år att tillerkänna stadsarkitekten Hahr pension från avgång ut tjänst kunna icke biträda beredningsutskottets hemställan, att stadsfullmäktige ville besluta tillstyrka besvären och få såsom motivering för vårt yrkande om avstyrkande av desamma anföra följande.

Av handlingarne till stadsfullmäktiges överklagade beslut framgår, att stadsarkitekten Hahr alltsedan år 1909 varit anställd i stadens tjänst, ävensom att hans långvariga verksamhet vitsordats vara förtjänstfull. Vi anse att en pensionering i allmänhet är en gottgörelse för utfört arbete efter inträde av pensionsåldern och att vad nu föreliggande fall angår detta icke intar någon särställning gentemot denna allmänna regel. Vid det förhållande att år efter år bland byggnadsnämndens utgifter anvisats anslag för avlöning åt stadsarkitekten Hahr kan med vår förenämnda principiella ståndpunkt ett beslut om pensionering av honom icke avse något nytt ändamål. Ett ytterligare stöd för vår uppfattning finna vi i den omständigheten, att stadsfullmäktige förut vid skilda tillfällen beviljat pension åt arvodesavlönade och ej i lönestaten upptagna tjänster, för att nämna exempel under de senare tio åren den 29/12 1924 åt vågmästaren vid Strömsholms våg O. Möller, den 30/4 1925 åt sifferrevisorn H. Tersmeden och den 30/9 1926 åt skrivbiträdet Fru Amelie Presto Ström. I avseende å den verkan pensionering i föregående fall har vid avgörande av frågan, huruvida nytt ändamål eller icke skall anses föreligga, tillåta vi oss hänvisa till rättsfallet n:o 19 i regeringsrättens årsbok för år 1917.

Västerås den 8 juni 1935.

Carl Hellström. *Carl W. Karlsson.*

Till Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Över stadsfullmäktiges i Västerås stad den 28 mars fattade beslut rörande pension åt stadsarkitekten Hahr (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 27) får undertecknad, medlem av nämnda kommun, härmed vördsamt anföra besvär.

Till stöd härför får jag anföra följande. Beslutet om stadsarkitektens pensionering fattades med 21 röster för och 19 röster emot sagda pensionering. Stadsarkitektbefattningen i Västerås stad är arvodesavlönad och på grund härav icke intagen i lönestaten och kan därför för pensionering av innehavaren bestämmelserna i pensionsstaten för stadens befattningshavare icke vara tillämpliga.

Beviljandet av nämnda pension måste således anses innebära beslut om anslag för "nytt ändamål", vilka beslut för att vara i laga ordning tillkomna fordras 2/3 av de vid omröstningen avgvina rösterna.

Då av vad ovan anförts torde framgå, att det överklagade beslutet icke tillkommit i laga ordning får jag yrka, att Länsstyrelsen måtte till all kraft och verkan upphäva beslutet i fråga.

N:o 84. *Ang. pension åt stadsarkitekten Hahr.*

Protokollsutdrag över ifrågavarande beslut jämte stadsfullmäktiges handlingar i ärendet bifogas.

Västerås den 18 april 1935.

Martin Hellblom.

N:o 85.

Drätselkammarens skrivelse ang. utökade och förbättrade lokaler åt tullkammaren.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av framställningar från tullmyndigheterna, Kungl. Generaltullstyrelsen och tullkammaren härstädes, angående vidtagande av åtgärder för beredande åt tullkammaren av utökade och mera tidsenliga lokaler har drätselkammaren utan att därtill vara direkt bemyndigad av stadsfullmäktige haft denna fråga under utredning genom en särskild utsedd kommitté. Denna utredning har hittills varit inriktad på att utreda, huruvida tullkammarens ökade lokalbehov skulle kunna tillgodoses genom en tillbyggnad och modernisering av nuvarande tullhuset. Sedan ett genom den särskilda kommittén efter dessa riktlinier utarbetat förslag överlämnats till Kungl. Generaltullstyrelsen med skrivelse den 8 maj innevarande år har Kungl. styrelsen i sin tur i skrivelse den 4 därpå följande juni, med överlämnande av utlåtanden av tullkammaren och styrelsens arkitekt, i vilket senare närmare angivits omfattningen av de förbättringar i fråga om utrymme och anordningar, som för en tullkammare av härvarande storleksordning vore ett minimum, med biträdande av dessa synpunkter förklarat det av drätselkammaren översända förslaget icke kunna godkännas som en nöjaktig lösning av lokalfrågan, och har styrelsen såsom följd härav förutsatt, att utan uppskov nytt förslag med beaktande av bl. a. de anvisningar, som innefattades i de avgivna yttrandena bleve upprättat och för granskning underställt Kungl. styrelsen.

Genom tullmyndigheternas ställningstagande till det av drätselkammaren uppgjorda förslaget har frågan kommit i sådant läge, att det icke är uteslutet att vid den fortsatta utredningen även alternativet med en nybyggnad för tullkammaren på annan plats än där denna nu ligger måste bliva föremål för ett övervägande.

Drätselkammaren har därför i detta skede av frågans vidare behandling velat underrätta stadsfullmäktige om dess nuvarande läge, och anser drät-

N:o 85. *Ang. utökade och förbättrade lokaler åt tullkammaren.*

selkammaren att inför nyss antydda möjlighet av den blivande omfattningen av den fortsatta utredningen ett särskilt bemyndigande bör givas drätselkammaren att i fortsättningen handhava utredningen.

Med överlämnande av den i ärendet med Kungl. Generaltullstyrelsen förda skriftväxlingen hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville giva drätselkammaren i uppdrag att efter utredning av föreliggande behov av utökade och förbättrade lokaler för tullkammaren inkomma till stadsfullmäktige med det förslag, som denna vidare utredning kan föranleda.

Västerås den 13 juni 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

I skrivelse till Kungl. Generaltullstyrelsen den 8 maj 1935 har Ni under hänvisning till Styrelsens skrivelser till stadsfullmäktige i Västerås den 9 september 1932 och den 21 september 1934 hemställt om Styrelsens yttrande över ett vid skrivelsen närlagt förslag till vissa omändringar i därvarande tullkammarbyggnad i syfte att därmed tillgodose av Styrelsen uttalade önskemål om åstadkommande av tillräckliga och tidsenligt anordnade tjänstelokaler för tullkammaren på platsen.

I ärendet har tullkammaren i Västerås den 25 maj 1935 avgivit infordrat utlåtande, som härhos i avskrift närlägges, varjämte efter anmodan arkitekten P. Benson i Stockholm yttrat sig över förslaget i en den 3 juni 1935 dagtecknad promemoria. I promemorian, varav avskrift likaledes bilägges, framföras åtskilliga väsentliga erinringar mot det framlagda förslaget.

Vid föredragning av detta ärende har Styrelsen, som ansett sig kunna i huvudsak biträda de i nyssberörda promemoria framförda synpunkterna, funnit det av Eder översända förslaget icke vara av beskaffenhet att kunna av Styrelsen godkännas såsom en nöjaktig lösning av frågan om anordnande av efter nuvarande behov inrättade tjänstelokaler åt tullkammaren i Västerås.

Styrelsen förutsätter alltså, att nytt förslag, upprättat med beaktande av bland annat de anvisningar, som innefattas i nyss åberopade promemoria, genom vederbörande stadsmyndighets försorg utan uppskov upprättas och underställes Styrelsen för granskning.

Stockholm den 4 juni 1935.

Kungl. Generaltullstyrelsen.

Nils Wohlin.

Till Kungl. Generaltullstyrelsen, Stockholm.

N:o 85.
Ang. utökade och förbättrade lokaler åt tullkammaren.

I skrivelse till stadsfullmäktige i Västerås den 9 september 1932 anhöll Kungl. styrelsen, därtill föranledd av en framställning av tullkammaren i Västerås, att åtgärder ifrån stadens sida måtte snarast möjligt vidtagas i syfte att tillräckliga och fullt tidsenligt anordnade tjänstelokaler komme att stå till tullverkets förfogande, därvid styrelsen tillika meddelade de önskemål, som tullkammaren ansett böra beaktas vid en blivande om- eller nybyggnad av tullhuset.

Efter remiss av denna framställning till hamnstyrelsen och drätselkammaren vitsordade hamnstyrelsen i den 23 oktober 1933 avgivet utlåtande behovet av åtgärder i den riktning som angivits i Kungl. styrelsens förenämnda skrivelse.

I anledning därav att något beslut i ärendet icke blivit fattat, beroende bland annat därpå att under mellantiden framkommit förslag angående markbyte mellan staden och ett enskilt företag möjliggörande en utvidgning av den tomt, varå nuvarande tullhuset vore uppfört, vilket emellertid efter utredning av stadsfullmäktige blivit avvisat, begärde Kungl. styrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 21 september 1934 under erinran om den förut gjorda framställningen och hänvisning till en av personalen vid tullkammaren avlåten anhållan i ärendet om besked i vilket läge frågan för det dåvarande funne sig. Denna senare skrivelse har till drätselkammaren remitterats för besvarande.

Med meddelande, att utredningen i ärendet allt ifrån remissen av den första framställningen varit överlämnad av en särskild av drätselkammaren tillsatt kommitté får drätselkammaren nu, sedan denna kommitté till drätselkammaren avgivit redogörelse för vad från kommitténs sida blivit åtgjort för frågans lösande för egen del i ärendet anföra följande.

Efter sedan förut angiven utväg att utöka tullhustomten blivit stängd har utredningen av kommittén varit inriktad på att finna möjlighet att inom nuvarande tullhuset bättre och ändamålsenligare utnyttja lokalerna. Vid ett den 11 april 1934 hållet sammanträde i tullhuset, däri tullförvaltare Kihlberg deltog, blevo dessa möjligheter närmare undersökta, och fattades då preliminärt beslut, som kommittén antagit under anslutning från tullförvaltarens sida att utbygga en lastbrygga öster om tullhuset samt om vidtagande inom tullhuset av andra anordningar i syfte att bättre kunna utnyttja lokalerna.

Sedan i anslutning därtill av kommittén upprättats ritningar till denna utbyggnad och modernisering och kostnaderna därför närmare utretts, överlämnades förslaget på begäran till tullförvaltaren A. H. Kihlberg, som emellertid efter inhämtande av yttrande av arkitekten T. Benson i Stockholm enligt uppgift Kungl. styrelsens arkitekt, förklarade förslaget vara från tullkammarens sida alldeles oantagbart. Med hänsyn till att det skulle hava varit skäligen ofruktbart att låta utarbeta kommitténs förslag, om detta från början hade av tullförvaltaren Kihlberg underkänts, anser sig drätselkammaren icke böra jäva kommitténs uppfattning att tullförvaltarens inställning till det vid omförmälda sammanträde uppskisserade förslaget

N:o 85.
Ang. utökade och förbättrade lokaler åt tullkammaren.

varit en annan och välvilligare än den han i ett senare skede av utredningen intagit.

Då drätselkammaren nu underställer detta förslag Kungl. styrelsens direkta omprövning sker det i medvetande om de skyldigheter, staden gent emot tullverket iklätt sig och under önskan om att få frågan löst i samförstånd. Detta innebär emellertid icke att drätselkammaren vill frånhända sig möjligheten att låta kraven på förbättring och utvidgningar undergå den granskning, som drätselkammaren i egenskap av stadens i ekonomiska frågor ansvariga organ har skyldighet att företaga. Det kan i detta sammanhang vara värt att erinra därom, att Västerås m. fl. städer i underdånig framställning till Kungl. Maj:t, för stadens del avlåten den 8 april 1915, anhållit att såsom tolagsersättning utgå ett anslag av tullmedel med årligen 5 % av den i staden verkställda uppbörden alternativt att staden måtte befrias från staden genom nådiga brev den 1 februari och den 7 juni 1878 ålagda skyldigheten att åt tullverket anskaffa och underhålla för tullförvaltningen i staden erforderliga lokaler jämte inventarier och möbler. Den bristande förståelse, som mött denna framställning från statsmakternas sida — något avgörande i anledning av densamma har ännu icke fallit — är med den inställning, städerna i allmänhet hava till utgifter för rent statliga ändamål icke ägnad att vice versa hos dessa städer bana väg för förståelse för allt för vittgående krav på bekvämlighet och utrymmen i byggnader, som av stad för sådana behov skola tillhandahållas. Härjämte anser drätselkammaren det böra erinras, att tullverket under senare år tillagts nya eller i varje fall väsentligt förändrade uppgifter med intet eller mycket litet sammanhang med de förhållanden — varuförmedlingen med utrikes ort över staden — vilka utgjorde förutsättning för stadens åtagande på sin tid att tillhandahålla lokaler åt tullverket.

Drätselkammaren har blivit föranledd göra denna erinran därav att i den P. M., som av arkitekten Benson avgivits, utrymmesbehov och bekvämlighet blivit tillgodosedda i större utsträckning än som i allmänhet åtnjutes av ämbets- och tjänstemän, såväl i statlig som kommunal tjänst.

Med det tillägg till det anförda, att annan utväg att lösa tullkammarens lokalfråga än att få nuvarande tullhuset utvidgat och moderniserat inom av förut angivna faktorer bestämd kostnadsram synes drätselkammaren vara utesluten, får drätselkammaren härmed vördsamt överlämna det förslag till sådana förbättringar jämte därtill hörande kostnadsberäkning som av drätselkammarens kommitterade utarbetats under hemställan, att styrelsen behagade däröver avgiva sitt yttrande.

Västerås den 8 maj 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 86.

Drätselkammarens m. fl. yttranden ang. viss ändring i instruktionen för stadsläkarne.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 31 januari innevarande år till hälsovårdsnämnden, lönenämnden och drätselkammaren remitterat en framställning från barnavårdsnämnden, att sådan bestämmelse måtte införas i instruktionen för stadsläkarne i Västerås att någon av dem skulle vara skyldig att tjänstgöra som läkare vid stadens barnhem. Hälsovårdsnämnden har i ärendet hört tjänsteläkarne och har 1:ste stadsläkaren, efter det att andre stadsläkaren, inom vars distrikt barnhemmet är beläget, förklarat sig icke vilja ifrågakomma som läkare vid barnhemmet även om lön skulle komma att utgå för befattningen, åtagit sig att bestrida ifrågavarande tjänst. Samtidigt har förste stadsläkaren till hälsovårdsnämndens ordförande meddelat, att därest det berott på ett förbiseende att bestämmelse om besöksskyldighet vid barnhemmet ej inkommit i tjänsteläkareinstruktionen, han ej gjorde anspråk på ersättning för besök därstädes.

Hälsovårdsnämnden har med meddelande härom och samtidigt med uttalande av nämndens åsikt att en instruktionsförändring i avsevärd tid komme att fördröja frågans slutliga avgörande den 12 mars innevarande år föreslagit stadsfullmäktige att besluta att förste stadsläkaren tillsvidare enligt eget åtagande skulle utan särskild ersättning ombesörja läkarevården åt genom barnavårdsnämndens försorg å stadens barnhem intagna medellösa barn.

I detta förslag har lönenämnden den 10 april innevarande år beslutat instämma.

Vid handläggning av detta ärende har drätselkammaren, då enligt vad för drätselkammaren synes uppenbart berörda sjukvårdsskyldighet genom ett förbiseende icke kommit att inflyta i tjänsteläkareinstruktionen velat förorda, att hälsovårdsnämndens av lönenämnden tillstyrkta förslag vinner stadsfullmäktiges godkännande såsom en provisorisk lösning av frågan, men i avseende till att skyldighet att ombesörja denna läkarevård dock bör i instruktion fastslås, härjämte velat föreslå att ärendet för utredning och förslag härom återremitteras till hälsovådrsnämnden och lönenämnden

Drätselkammaren föreslår alltså, att stadsfullmäktige ville besluta,

dels att tillsvidare och till dess bestämmelse härom i stadens tjänsteläkareinstruktion influtit, förste stadsläkaren skall enligt eget åtagande utan särskild ersättning ombesörja läkarvården åt de å stadens barnavårdsnämnds barnhem intagna medellösa barn, *dels ock* till hälsovårdsnämnden och

N:r 86.
Ang. viss ändring i instruktionen för stadsläkarne.

lönenämnden återremittera ärendet för berörda skyldighets instruktionsmässiga fastställande för någon av stadens tjänsteläkare.

Västerås den 1 augusti 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Eric Plantin.

Utdrag av protokoll, hållet vid Lönenämndens i Västerås sammanträde den 10 april 1935.

§ 29.

Genom beslut den 31 januari innevarande år hade stadsfullmäktige till lönenämnden, hälsovårdsnämnden och drätselkammaren remitterat en hemställan av barnavårdsnämnden, att sådan bestämmelse måtte införas i instruktionen för stadsläkarne i Västerås, att någon av dem skulle vara skyldig att tjänstgöra som läkare vid stadens barnhem.

Enligt utdrag av protokoll för den 12 mars innevarande år hade hälsovårdsnämnden efter sedan nämnden i ärendet hört 1:ste och 2:dre stadsläkarne med överlämnande av en förklaring av 1:ste stadsläkaren Gust. Andrén, att han vore villig att utan ersättning utöva besöksskyldighet vid stadens barnhem hemställt, att stadsfullmäktige ville utan ändring i instruktionen besluta, att 1:ste stadsläkaren tillsvidare enligt eget åtagande och medgivande skulle utan särskild ersättning ombesörja läkarevården åt de å stadens barnhem intagna medellösa barnen.

I detta förslag beslöt lönenämnden såsom eget yttrande instämma.

Som ovan

In fidem:

/Ragnar Tenow.

Utdrag av protokoll, hållet vid Hälsovårdsnämndens i Västerås sammanträde den 12 mars 1935.

§ 45.

Upptogs till förnyad handläggning det under § 23 i nämndens protokoll för den 12 februari 1934 antecknade och bordlagda ärende rörande änd-

rad instruktion för tjänsteläkarne i syfte att med enderas tjänst förena besöksskyldighet vid stadens barnhem.

N:o 86.
Ang. viss ändring i instruktionen för stadsläkarne.

Sedan tjänsteläkarne beretts tillfälle yttra sig i frågan hade nu från 1:ste stadsläkaren inkommit följande yttrande:

”Till Hälsovårdsnämnden.

Betr. läkartjänsten vid Västerås barnhem, Sommarro.

Sedan andre stadsläkaren inom vars distrikt barnhemmet är beläget, förklarat sig icke vilja ifrågakomma såsom läkare vid barnhemmet även om lön skulle komma att utgå för befattningen, förklarar sig undertecknad vara villig att bestrida sagda tjänst.

Västerås den 8 mars 1935.

Gustav Andrén,

1:ste stadsläkare.”

Förste stadsläkaren hade vidare till nämndens ordförande meddelat, att därest det berott på ett förbiseende, att bestämmelse om besöksskyldighet vid barnhemmet ej inkommit i tjänsteläkareinstruktionen han ej gjorde anspråk på ersättning för besök därstädes.

Hälsovårdsnämnden beslöt med påpekande, att en instruktionsförändring i avsevärd tid komme att fördröja frågans slutliga avgörande föreslå stadsfullmäktige att besluta, att 1:ste stadsläkaren tillsvidare enligt eget åtagande och medgivande skulle utan särskild ersättning ombesörja läkarevården åt genom barnavårdsnämndens försorg å stadens barnhem intagna medellösa barn.

Det antecknades, att förste stadsläkaren icke varit närvarande vid ärendets föredragning.

Justerat den 20/3 1935.

Thorwald Bergquist.

Som ovan

In fidem:

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning därav att instruktionen för Västerås stads tjänsteläkare saknar bestämmelse om särskild skyldighet för någon av stadsläkarna att tjänstgöra som läkare vid stadens barnhem, får barnavårdsnämnden hemställa, att

N:o 86.
Ang. viss ändring i instruktionen för stadsläkarne.

åtgärder måtte vidtagas för införande av sådan bestämmelse i sagda instruktion.

Enligt nu gällande instruktion kunna de å barnhemmet intagna barnen komma i åtnjutande av läkarevård i likhet med vad som är fallet beträffande barn i medellösa hem inom läkaredistriktet. Detta anses icke fullt tillfredsställande. Barn, som intagits i barnhem eller eljest å anstalt, böra nämligen stå under regelbunden tillsyn av läkare.

Barnavårdsnämnden hemställer därjämte att bliva i tillfälle att yttra sig över eventuellt förslag till ändring av läkareinstruktionen.

Västerås den 24 dec. 1934.

För Barnavårdsnämnden:

Einar Keijser, v. ordf.

/Axel Norén.

N:o 87.

Drätselkammarens förberedande yttrande ang. lagförslag om allmänna handlingars offentlighet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom resolution den 26 sistlidne juni har Konungens befallningshavande i länet överlämnat till drätselkammaren av särskilda sakkunnige uppgjort förslag till ändrade bestämmelser rörande allmänna handlingars offentlighet med anmodan till drätselkammaren att till länsstyrelsen inkomma med eget och stadsfullmäktiges yttrande i ärendet.

För sin del vill drätselkammaren anföra följande.

Beträffande förslagets innehåll anser drätselkammaren det icke behövligt att närmare redogöra för detsamma, enär förslaget varit utförligt refererat i Svenska Stadsförbundets tidskrift 1935 sid. 89. Här må endast i korthet erinras, att de sakkunniges förslag innebär, att även kommunala handlingar, liksom förut de statliga, skola som regel vara offentliga och att i fråga om undantagen härifrån i stort sett samma regler skola bliva gällande för båda de statliga och de kommunala handlingarne.

Svenska Stadsförbundets styrelse har redan avgivit yttrande i ärendet. Detta yttrande finnes i huvudsak återgivet i förbundets tidskrift 1935 sid. 253. Drätselkammaren vill för sin del ansluta sig till detta yttrande, vilket i stort sett innebär ett tillstyrkande av förslaget. Även i de mindre detaljer, där Svenska Stadsförbundet uttalat önskvärdheten av vissa ändringar, ansluter sig drätselkammaren härtill. I det förra hänseendet får drätselkammaren sålunda uttala sin tillfredsställelse över, att genom den föreslagna

lagstiftningen kommer att införas bestämda regler beträffande de kommunala handlingarnes offentlighet, i fråga varom hittills egentligen ingen lagstiftning över huvud funnits och rättspraxis varit mycket obestämd och sålunda föga vägledande. Beträffande erinringarne vilka rikta sig emot en del detaljer i förslaget till sekretessbestämmelser, måste drätselkammaren med skärpa understryka den av Svenska stadsförbundet framhållna nödvändigheten av en ändring i den föreslagna föreskriften, att handlingarne i ett stadsplaneärende skola vara offentliga redan så snart förslaget utställts. Det måste framstå såsom ytterst angeläget, att exempelvis beräkningar av kostnad för stadsplans genomförande med därtill hörande handlingar kunna undandragas offentligheten intill dess stadsplanen blivit genomförd. Motsvarande önskemål måste ock uppställas i fråga om köp och försäljningar av fast egendom, även då sådana affärer icke hava omedelbart sammanhang med någon stadsplanefråga. Till och med 10-årsgränsen för en utsträckt sekretesstid kan i dylika fall bliva för närliggande. Hälst bör samhället i förevarande avseenden hava samma möjlighet att undandraga sina åtgöranden och undersökningar offentligheten i samma utsträckning som vilken enskild markexploatör eller fastighetsägare som hälst.

N:o 87. *Ang. lagförslag om allmänna handlingars offentlighet.*

Drätselkammaren instämmer med Svenska stadsförbundets styrelse däri, att frågan om skydd för kommunernas affärsuppgörelser i övrigt, bör före det slutliga förslagets framläggande underkastas en ytterligare granskning i syfte att giva kommunerna större möjlighet till sekretess än vad förslaget avser.

Utöver de detaljfrågor, som beröras i Svenska stadsförbundets yttrande vill drätselkammaren framhålla ännu en. Det synes drätselkammaren nödvändigt, att det i lagstiftningen på lämpligt sätt uttalas, att sådana handlingar, som endast tjäna till belysning av en kommunal fråga på det förberedande utredningsstadiet, utan att kunna betraktas som utlåtande eller yttrande i frågan, icke skola vara att hänföra till sådana allmänna handlingar, som avses i förevarande lagstiftning. Vad som här närmast åsyftas är av förvaltningstjänstemän eller andra, som hava med utredningen att skaffa upprättade föredragningspromemorior eller memorial, vilka ersätta eller komplettera den muntliga föredragningen eller äro att jämnställa med ett diskussionsinlägg och som icke inflyta i protokollet eller eljest i oförändrad form åberopas av myndigheten, ävensom utkast och förslag till skrivelser och utlåtanden, vilka sedan i mer eller mindre ändrat skick bliva utgående expeditioner och då givetvis offentliga handlingar.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville med överlämnande till Konungens befallningshavande av detta yttrande såsom eget utlåtande åberopa vad drätselkammaren här anfört.

Västerås den 15 augusti 1935.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

|Eric Plantin.

N:o 88.

Drätselkammarens skrivelse ang. nya vatten-, avlopps och gasledningar inom Viktoriaföreningens område.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 31 juli innevarande år, vilken skrivelse överlämnats till drätselkammaren för förberedande behandling, har vatten- och gasverksstyrelsen, under hänvisning till stadsfullmäktiges beslut den 31 augusti 1911 att vid erforderliga utvidgningar och ombyggnader av allmänna ledningar inom Viktoriaföreningens område, föreningen med avseende på bidrag till kostnaderna skulle vara underkastad de villkor, som vore antagna eller kunde komma att av stadsfullmäktige antagas för dylika arbeten, ävensom att ledningarna i Oden-, Stjernhöks- och Tegnérgatorna i sträckningen mellan Malmabergs- och Myggbogatorna vore i sådant skick att de behövde ersättas med nya, hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa medel för täckande av de på staden belöpande kostnaderna för ledningarnas ombyggnad.

Drätselkammaren får med tillstyrkande av vatten- och gasverksstyrelsens förslag hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att för bestridande av kostnaderna för ombyggnad av vatten-, avlopps- och gasledningar i Oden-, Stjernhöks- och Tegnérgatorna i sträckningen mellan Malmabergs- och Myggbogatorna anvisa ett belopp av 29,400 kronor, att gäldas av de tekniska verkens amorteringsfond, under särskilt villkor dock att ledningsarbetena ej finge påbörjas förrän fastighetsägare förbundit sig att erlägga anslutningsavgifter i sådan utsträckning att företaget blir för staden ekonomiskt bärande.

Västerås den 15 augusti 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Erik Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 88.
Ang. nya vatten-, avlopps- och gasledningar inom Viktoriaföreningens område.

Såsom vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse av den 8 september 1933 rörande anslag till ledningar i Stjernhjelmsgatan omnämnde, övertog staden år 1911 Viktoriaföreningens privata vatten- och avloppsledningar. Vid övertagandet av ledningarna stipulerades, att vid erforderliga utvidgningar och ombyggnader av allmänna ledningar inom föreningens område, fastighetsägarna med avseende på bidrag till kostnaderna vore underkastade de villkor, som voro antagna eller kunde komma att av Stadsfullmäktige antagas för dylika arbeten.

Frånsett Stjernhjelmsgatan, i vilken nya ledningar i överensstämmelse med Stadsfullmäktiges beslut år 1933 redan blivit framdragna, äro samtliga ledningar inom Viktoriaföreningens område, alltså i Oden-, Stjernhöks- och Tegnérgatorna mellan Malmabergsgatan och Myggbogatan, numera i sådant skick, att de behöva ersättas med nya ledningar. På grund av rostförträngning förmår vattenledningen ej mata fram tillräckligt med vatten, vartill kommer att rören på grund av avfrätning delvis äro otäta, och avloppet är tid efter annan igentäppt. Av denna anledning hava en del fastighetsägare hemställt om nya ledningar. Inklusive gasledning äro dylika ledningar kostnadsberäknade till 48,000:— kr. Anslutningsavgifterna uppgå till 18,600 kr. och skulle stadens utlägg sålunda bliva 29,400:— kronor. Genom tillkomsten av vattenklosetter samt ökad vattenförbrukning jämte förbrukning av gas blir omläggningen ekonomiskt bärande.

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville besluta om utbyggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Oden-, Stjernhöks- och Tegnérgatorna mellan Malmabergsgatan och Myggbogatan och för detta ändamål anvisa ett belopp av 29,400:— kr., att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond, med uppdrag åt styrelsen att utföra anläggningen så snart teckning rörande anslutning skett i den utsträckning att ledningarna bliva ekonomiskt bärande.

Västerås den 31 juli 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

| Folke Heimer.

N:o 89.

Drätselkammarens skrivelse ang. reparation av elektricitetsverkets ackumulatorbatteri.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos stadsfullmäktige har Vatten- och Gasverksstyrelsen den 14 augusti 1935 anhållit, att stadsfullmäktige ville bevilja ett anslag å 25,000 kronor till reparation av elektricitetsverkets ackumulatorbatteri.

Framställningen har överlämnats till drätselkammaren för förberedande behandling.

Av framställningen har drätselkammaren inhämtat, att reparationer icke verkställts sedan fem år tillbaka och torde man enligt uppgift icke heller behöva förvänta någon större reparation under en följande femårsperiod.

Med hänsyn till att anslaget är oundgängligen nödvändigt får drätselkammaren föreslå,

att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 25,000 kronor för reparation av elektricitetsverkets ackumulatorbatteri att tillsvidare bestridas av tillgängliga medel å vatten- och gasverksstyrelsens stat och sedermera gäldas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren och vatten- och gasverksstyrelsen kan komma att besluta i samband med fastställande av budget för de tekniska verken för år 1936.

Västerås den 15 augusti 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Reparationer och utbyte av förbrukade plåtar i elektricitetsverkets ackumulatorbatteri hava alltsedan kristiden, då reparationerna voro dyrbara och sedan växelström införts i större utsträckning utförts med stor återhållsamhet, varjämte ackumulatorbatteriet i drifthänseende sparats så mycket som möjligt för att i dess något bristfälliga skick likväl kunna tjänstgöra ännu någon tid.

Battteriet har ej undergått någon reparation sedan år 1929, då det s. k. regleringsbatteriet blev justerat.

Vid den årliga inspektion, som utfördes i maj månad d. å., visade det sig, att samtliga kvarvarande positiva plattor från åren 1910, 1914 och 1921 voro helt förbrukade. Även de negativa plattorna från år 1914 äro obrukbara och kunna ej arbeta tillsammans med de positiva.

N:o 89. *Ang. reparation av elektricitetsverkets ackumulatorbatteri.*

Enligt infordrade anbud omfattande utbyte av c:a 3,000 plattor m. m. kräver reparationen en summa av kronor 25,000: —.

Vatten- och Gasverksstyrelsen, som behandlat denna fråga på sammanträde den 6 augusti, beslöt därvid att hos Stadsfullmäktige hemställa om anslag till reparationens utförande.

Beträffande sättet för anslagets gäldande är styrelsen ännu ej i tillfälle att framlägga förslag. Reparationskostnaderna böra bestridas av driftmedel, men med hänsyn till kostnadsbeloppets storlek har ifrågasatts en uppdelning på flera år.

Styrelsen anser emellertid att frågan om anslagets uttagande under ett och samma år eller uppdelning på ett flertal år bör behandlas i samband med budgetsberedning.

Med hänvisning till det ovan sagda får Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställa,

att Stadsfullmäktige ville bevilja ett anslag av Kronor 25,000: — till reparation av elektricitetsverkets ackumulatorbatteri samt att frågan om sättet för anslagets gäldande får bero till tiden för uppställande av nästkommande budget.

Västerås den 14 augusti 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Folke Heimer.

N:o 90.

Drätselkammarens skrivelse ang. köp av fastigheten Valsborg n:r 5.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I en skrivelse till stadsfullmäktige den 11 januari 1934, då fråga gällde inköp av fastigheten, stadsägan n:r 1598, eller enligt äldre beteckning Valsborg n:r 6, framhöll drätselkammaren en del synpunkter på Kristiansborgsalléns framdragande mot Tessingatan och anförde att inköpet av fas-

N:o 90. *Ang. köp av fastigheten Valsborg n:r 5.*

tigheten skulle underlätta en efter samråd med stadsplanekommittén föreslagen vidgning av mynningen av Kristiansborgsallén mot Norra Ringvägen, vilket då ansågs vara tillfredsställande lösning av trafikproblemet. I denna skrivelse berördes också att man genom köp även av fastigheten stadsägan n:r 1597, Valsborg n:r 5, skulle kunna framdraga en västlig gren av Kristiansborgsallén rakt mot Tessingatan. I denna fråga hava åsikterna bland stadens kommunala institutioner gått avsevärt i sär. Nu föreligger emellertid en möjlighet att genom köp av fastigheten Valsborg n:r 5 även kunna tillfredsställa de mest vittgående åsikterna i frågan. Drätselkammaren anser sig utan att taga bestämd ståndpunkt i frågan angående sättet för Kristiansborgsalléns slutliga framdragande kunna förorda inköp av den nu salubjudna fastigheten Valsborg n:r 5, varigenom för framtiden alla möjligheter för reglering stå öppna. Fastigheten Valsborg n:r 5, vari inrymmes 7 rum, har salubjudits till drätselkammaren för ett belopp av 20,000 kronor. Drätselkammaren anser den erbjudna köpesummans storlek vara sådan att även om fastigheten icke skulle tagas i anspråk för Kristiansborgsalléns reglering staden icke gör någon oförmånlig affär genom fastighetsköpet.

I anledning därav och på i övrigt anförda skäl föreslår drätselkammaren att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att för erbjudet pris 20,000 kronor och på de villkor i övrigt som drätselkammaren kan finna för staden antagliga inköpa fastigheten n:r 5 Valsborg samt bestämma att köpeskillingen skall utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Västerås den 15 augusti 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Eric Plantin.

N:o 91.

Drätselkammarens skrivelse ang. tillfälligt biträde å stadsingeniörskontoret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna en framställning från byggnadsnämnden, att ett extra tekniskt biträde måtte under fyra månader innevarande år få anställas å stadsingeniörskontoret mot en lön av 250 kronor i månaden att utgå av byggnadsnämndens inkomstmedel.

Enligt en framställningen bilagd tablå över byggnadsnämndens inkomstmedel innevarande år vill det visserligen synas, som om beloppet skulle kunna gäldas därav, men synes det drätselkammaren lämpligare, att kostnader-

na gäldas av årets förslagsanslag. Endast med denna avvikelse från byggnadsnämndens förslag tillstyrker drätselkammaren detsamma och får alltså hemställa,

N:o 91. *Ang. tillfälligt biträde å stadsingeniörskontoret.*

att Stadsfullmäktige ville besluta att till avlönande av ett extra tekniskt biträde å stadsingeniörskontoret anvisa 1,000 kronor, att gäldas av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 15 augusti 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Utdrag av protokoll, hållet vid Byggnadsnämndens i Västerås sammanträde den 7 augusti 1935.

§ 457.

Stadsingeniören Schiött hemställde att ett extra tekniskt biträde på grund av den hopade arbetsbördan å stadsingeniörskontoret måtte under en tid av fyra månader anställas å kontoret.

Byggnadsnämnden beslöt i anledning därav hemställa hos drätselkammaren att denna ville hos stadsfullmäktige begära att ett extra tekniskt biträde under fyra månader innevarande år måtte anställas å stadsingeniörskontoret mot en lön av 250 kronor i månaden, att utgå av byggnadsnämndens inkomstmedel.

Som ovan

In fidem:

Martin Lindheimer.

Till Byggnadsnämnden, Västerås.

Den stora byggnadsverksamhet, som varit rådande under året har medfört en mycket stor efterfrågan på byggnadsplatser, vilket givit upphov till en livlig fastighetsbildning i form av avstyckningar. Även för områden utanför den tidigare kartlagda delen av staden har framställning inkommit om styckningsplaner. Flera stadsplaneärenden vänta på behandling, vilka erfordrade kompletterande mätningar.

N:o 91. *Ang. tillfälligt biträde å stadsingeniörskontoret.*

Med nuvarande arbetskrafter på stadsingeniörskontoret är det omöjligt att inom önskad tid expediera alla dessa ärenden, utan måste till olägenhet antingen för den byggande allmänheten eller staden en del ärenden läggas åt sidan.

Undertecknad har velat meddela byggnadsnämnden detta för att nämnden benäget ville taga under prövning möjligheten att för återstoden av året anställa ett extra mätningsbiträde på stadsingeniörskontoret.

För att ge en uppfattning om ärendenas antal och byggnadsnämndens inkomster bifogas en tablå över desamma.

Västerås den 7 augusti 1935.

F. Schiött.

N:o 92.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av fixpunkter.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får med överlämnande av en framställning från byggnadsnämnden om ett anslag å 1,500 kronor för nedsättande av fixpunkter för nymätningar under åberopande av de skäl byggnadsnämnden anfört, förorda framställningen.

Drätselkammaren får alltså hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att för anordnande av fixpunkter anvisa åt byggnadsnämnden ett anslag å 1,500 kronor, att gäldas av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 15 augusti 1935.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Utdrag av protokoll, hållet vid Byggnadsnämndens i Västerås sammanträde den 7 augusti 1935.

§ 449.

Sedan nämnden på sätt protokollet den 5 juni 1935, § 345 utvisar, beslutat tillstyrka en framställning om anslag till fixpunkter för nymätningar

samt uppdragit åt stadsingeniören Schiött att utförligen motivera framställningen hade från Schiött till nämnden inkommit följande skrivelse:

N:o 92. *Ang. anordnande av fixpunkter.*

"Till Byggnadsnämnden i Västerås.

Vid de nymätningar som hittills verkställts inom Västerås stad har endast förekommit tillfällig markering av mätlinjer och stationspunkter för instrumentuppställningar. Dessa markeringar hava utgjorts av järnrör och träpålar nedslagna i marken. Dels äro dessa enkla markeringar känsliga för tjälskjutning och sättningar i marken, dels äro de lätt utsatta för direkt åverkan. Vid grävningar och arbeten i en gata försvinna de och kunna icke påräkna samma hänsyn som mera fast markerade mätfixar.

Följden härav är den, att en vid en viss mätning använd sådan enklare markering redan efter mycket kort tid icke längre har något värde som stöd för nya mätningar inom samma område eller utsättningar, baserade på redan verkställd mätning.

Det är uppenbart, att detta i längden medför ett betydande och kostsamt merarbete. För att bestämma gränsen för en fastighet är det oftast nödvändigt att verkställa mätning och undersökning av gränserna även för en del av de angränsande fastigheterna eller för att utstaka en gatugräns att göra en undersökning av gatulinjens sträckning i ett sammanhang för flera kvarter eller en längre sträcka. Det merarbete, om alltså icke direkt berör den för dagen gällande gränsbestämningen är till största delen utan värde, om efter någon tid de vid mätningen använda fixpunkterna äro försvunna eller osäkra. Har man däremot säkert markerade fixpunkter får man, utöver mätningens bestående värde även den fördelen att efter hand arbetet blir lättare, därigenom att man vid mätning av till redan gränsbestämda fastigheter angränsande områden redan har största delen färdigmätt och således slipper vidlyftiga mätningar i varje särskilt fall.

Vid ny mätning för planering av nya byggnadsområden eller utsättning av dylika har man den fördelen av bestående fixpunkter, att en rekonstruktion av försvunna markeringar blir betydligt enklare, då dessa äro bestämda genom direkta mått till fasta punkter.

Sådana fixpunkter böra helst ingå i ett mätsystem för hela staden, då deras inbördes läge även blir exakt bestämt. Även utan att vara inordnade i ett större mätsystem hava nämnda fixpunkter stort värde och kunna, lämpligt placerade, sedermera inmätas i ett sådant system.

Då det är av vikt, att så mycket som möjligt av verkställda mätningar ges ett för framtiden bestående värde böra alltså så snart som möjligt de vid mätningarna använda fixpunkterna markeras på ett varaktigt sätt.

Kostnaden för sådana fixpunkter variera betydligt beroende på markens beskaffenhet, där de skola placeras. För de områden, som närmast avses, nämligen ytterområdena, torde priset i medeltal vara c:a 50 kronor per styck.

Med åberopande av ovanstående får undertecknad vördsamt hemställa, att byggnadsnämnden av drätselkammaren ville begära ett anslag på för-

N:o 92. *Ang. anordnande av fixpunkter.*

slagsvis 1,500 kronor för nedsättande av fixpunkter för de nymätningar, som komma att verkställas under innevarande år.

Västerås den 5 juni 1935.

F. Schiött."

Med anledning härav beslöt byggnadsnämnden att hos drätselkammaren hemställa, att drätselkammaren ville hos stadsfullmäktige begära ett förslagsanslag å 1,500 kronor för nedsättande av fixpunkter för nymätningar under år 1935.

Som ovan

In fidem:

Martin Lindheimer.

N:o 93.

Drätselkammarens skrivelse ang. elektriska ledningar till ett byggnadsområde vid Hovdesta.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 maj innevarande år som till drätselkammaren överlämnats för förberedande behandling har vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville ur de tekniska verkens amorteringsfond anvisa 3,650 kronor för utsträckning av elektriska högspänningsnätet till ett nytt egnahemsområde beläget på mark, som avsöndrats för Hovdesta n:r 1.

Av styrelsens skrivelse har drätselkammaren inhämtat, att anläggningen avses för ett 40-tal tomter och att densamma skulle bliva för staden ekonomiskt bärande.

I de av stadsfullmäktige antagna villkor och bestämmelser angående utsträckningar av stadens allmänna ledningar stadgas emellertid bland annat att sådana skola framdragas successivt från stadens centrum och utåt. Ifrågavarande förslag uppfyller ej detta villkor.

I detta sammanhang förtjänar det också framhållas, att marken å ömse sidor om Skultunavägen mellan den sista bebyggelsen vid Ullspinneriet och här ifrågavarande egnahemsområde är allmän mark — ecklesiastikjord — varför det icke kan förväntas att här mellanliggande mark åtminstone icke inom rimlig tid kommer att tagas i anspråk för bebyggelse.

Enligt drätselkammarens uppfattning, som i detta fall avviker från vatten- och gasverksstyrelsens, för vilken styrelse den ekonomiska bärigheten tydligen spelat den avgörande rollen, vore det icke lyckligt om stadsfull-

N:o 93.
Ang. elektriska ledningar till ett byggnadsområde vid Hovdesta.

mäktige genom ett bifall till förslaget skulle medgiva undantag från den ovan återgivna för utvecklingen av stadens bebyggelse betydelsefulla regeln och detta med alldeles särskild hänsyn till, att den markexploatering som ifrågavarande anläggning avser att tillgodose, icke torde bliva ensam i sitt slag.

Drätselkammaren erinrar om att på flera områden liknande bebyggelse planeras såsom vid Bjärby, Lista och Lilla Johannislund.

Drätselkammaren får under hänvisning till det anförda föreslå,

att stadsfullmäktige ville besluta avslå vatten- och gasverksstyrelsens förslag om elektriska ledningars utdragande till Hovdestalunds egnahemsområde.

Mot detta drätselkammarens beslut har reservation anförts av Herr Widén, vilken inom drätselkammaren yrkat att drätselkammaren skulle tillstyrkt vatten- och gasverksstyrelsens förslag.

Västerås den 15 augusti 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till vatten- och gasverksstyrelsen har ansökan ingivits från ett flertal personer om utdragning av stadens elektriska ledningar till ett från Hovdesta N:r 1 avstyckat område, avsett för byggnadstomter. Detta nya byggnadsområde, som omfattar ett 40-tal tomter, är beläget i närheten av Hovdestalunds kyrkogård, nämligen straxt nordost om denna.

Kostnaden för framdragning av högspänningsledning till området jämte fördelningsledningar inom detsamma i erforderlig utsträckning för nuvarande sökande äro beräknade till 4,950 kr., varav stadens andel bliver 3,650 kronor.

Då anläggningen bliver ekonomiskt bärande för staden, hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa 3,650 kr för utsträckning av elektr. högspänningsnätet till berörda byggnadsområde inom Hovdesta

N:o 93.
Ang. elektriska ledningar till ett byggnadsområde vid Hovedsta.

N:r 1 samt fördelningsledningar i nu erforderlig utsträckning.

Västerås den 9 maj 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/*Gerh. Geston.*

N:o 94.

Kungl. Maj:ts brev ang. vissa ändringar i stadens pensionsreglemente.

RESOLUTION.

Närlagda avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 2 augusti 1935 angående viss ändring i pensionsreglementet för Västerås stads befattningshavare överlämnas till magistraten i Västerås för kännedom samt för vederbörandes förständigande.

Västerås slott i landskansliet den 12 augusti 1935.

På Länsstyrelsens vägnar:

David Wilén. *E. Holmqvist.*

AVSKRIFT.

Gustaf etc.

Vår ynnest etc. Vid sammanträde den 31 januari 1935 beslöto stadsfullmäktige i Västerås, att § 2 mom. c och "§ 4" i pensionsreglementet för stadens befattningshavare skulle, § 4 från och med den 1 januari 1935, erhålla följande ändrade lydelse:

§ 2 mom. c: "då han till följd av sjukdom, vanförhet eller lyte i andra fall än under b) sägs eller eljes till följd av nedsatt arbetsförmåga under mer än tre fjärdedelar av ett år varit och av den myndighet som under b) sägs efter inhämtat läkarutlåtande anses för framtiden oförmögen att sköta sin tjänst."

§ 4: "Befattningshavare, som uppnått den för rätt till ålderspension i § 3 stadgade levnadsålder, är skyldig att från tjänsten avgå; dock må, där ej annorlunda är särskilt stadgat, vederbörande myndighet, där myndigheten är kollegial för så vitt minst 2/3 av antalet ledamöter i myndigheten därom

äro ense, låta uppå ansökan av befattningshavaren för ett år i sänder och för en sammanlagd tid av högst tre år med avskedet anstå, därest befattningshavaren prövas fortfarande kunna på ett tillfredsställande sätt sköta sin befattning.”

N:o 94. *Ang. vissa ändringar i stadens pensionsreglemente.*

Med underdånig skrivelse den 9 april 1935 har länsstyrelsen i Västmanlands län överlämnat en av magistraten i Västerås i underdånig skrivelse den 5 april 1935 gjord framställning om fastställelse å stadsfullmäktiges ifrågavarande beslut i vad detsamma avsåge rådhusrättens och magistratens ledamöter; och har länsstyrelsen jämväl för egen del utlåtit sig i ärendet.

I ärendet har Svea hovrätt avgivit infordrat utlåtande, däri hovrätten framställt vissa erinringar mot den ifrågasatta ändringen av § 2 mom. c, ävensom uttalat att förslaget till ändring av § 4, trots beslutets avfattning, syntes avse allenast paragrafens första stycke, något som borde komma till klart uttryck.

Länsstyrelsen har härefter, med anledning av vad hovrätten sålunda anfört, jämlikt nådig befallning infordrat yttranden från stadsfullmäktige och magistraten — därvid stadsfullmäktige bland annat förklarat, att den beslutade ändringen av § 4 i reglementet allenast avsåge paragrafens första stycke och att andra stycket skulle bibehållas i sin förutvarande lydelse — ävensom med underdånig skrivelse den 18 juli 1935 överlämnat dessa yttranden och tillika för egen del ånyo avgivit utlåtande i ärendet.

Kungl. Maj:t finner gott fastställa det av stadsfullmäktige antagna förslaget till ändrad lydelse från och med den 1 januari 1935 av § 4 första stycket i pensionsreglementet för Västerås stads befattningshavare, i vad detsamma avser magistratens och rådhusrättens ledamöter, men lämnar utan bifall framställningen om fastställelse å stadsfullmäktiges beslut om ändrad lydelse av § 2 mom. c samma reglemente, likaledes i vad detsamma avser magistratens och rådhusrättens ledamöter.

Detta meddelas länsstyrelsen till kännedom och för vederbörandes förständigande. Stockholms slott den 2 augusti 1935.

Under Hans Maj:ts
Vår Allernådigste Konungs och Herres frånvaro,
Dess tillförordnade regering:

P. Albin Hansson *Östen Undén.*
Henning Leo. *Fritjof Ekman.*
/Carl Romberg.

Rätt avskrivet betygar:
W. v. Schwerin,
t. f. Kanslisekreterare.

N:o 95.

Fattigvårdsstyrelsens och barnavårdsnämndens förberedande utlåtande ang. ersättningar för viss anstaltsvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom infordrat yttrande i anledning av förslag till bestämmelser rörande ersättningsbelopp för vård å vissa sjuk- och fattigvårdsanstalter samt barnhem att tills vidare gälla från och med den 1 jan. 1936, får Västerås stads fattigvårdsstyrelse och barnavårdsnämnd anföra.

Till grund för bestämmandet av ersättningsbeloppen för vård å föresagda anstalter har lagts den s. k. skattegrupperingen.

Enligt Kungl. Socialstyrelsens skattegruppindelning för år 1935 (Sv. Författn. saml. n:o 16) befinner sig Västerås i samma grupp (grupp 3), som vissa i olika avseenden jämförliga städer, bl. a. Borås och Eskilstuna, varemot bl. a. städerna Örebro och Uppsala äro intagna i grupp 4. Borås har ändock ifråga om ersättningsbelopp å sina fattigvårdsanstalter och barnhem erhållit samma placering som de båda sist nämnda städerna. Faktiska förhållandet torde emellertid vara, att levnadskostnaderna äro minst lika höga i Västerås som i någon av de förenämnda städerna, vilket bl. a. bestyrkes därav, att i den s. k. avlöningsortsgrupperingen (Sv. Författn. saml. n:o 425) är Västerås inplacerad i samma grupp, som Örebro, Uppsala och Borås, varemot Eskilstuna erhållit placering en grupp lägre.

Beträffande underhållskostnaden vid härvarande fattigvårdsanstalt, beräknad pr vårdtagare å såväl frisk- som sjukavdelningarna, utgör densamma för understödstagare och dag under åren 1930—1934 resp. kr. 4 : 27, 3 : 59, 3 : 48, 3 : 71 samt 3 : 81. Motsvarande siffror för exempelvis Örebro stad utgöra resp. kr. 2 : 50, 2 : 47, 2 : 61, 2 : 76 och 2 : 86. De faktiska kostnaderna å härvarande barnhem pr barn och dag under åren 1933 och 1934 utgöra resp. kr. 3 : 03 samt 2 : 67. Motsvarande faktiska siffror, som skulle kunna anföras till jämförelse från övriga städer, äro vida lägre än de från Örebro anförda.

Uppflyttning av Västerås stad i högre grupp vid fastställandet av ersättningsbelopp för vård å stadens fattigvårdsanstalter och barnhem, synes därför mer än väl motiverad.

På grund av vad sålunda anförts får fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden föreslå och hemställa, att Stadsfullmäktige måtte påyrka att Västerås stad uppflyttas i grupp C uti de bestämmelser, som komma att fastställas rörande ersättningsbelopp för vård å härvarande fattigvårdsanstalt och barnhem.

Västerås den 20 augusti 1935.

För Fattigvårdsstyrelsen:
Ernst Enochsson,
fvst. v. ordf.

För Barnavårdsnämnden:
Em. Granér,
bvn. ordf.

N:o 96.

Drätselkammarens skrivelse ang. anstånd med åtgärder för till- och ombyggnader för polis- och brandstationen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Kommitterade för utredning av fråga om förbättrade och utökade lokaler för polisverket och brandväsendet hava i skrivelse till stadsfullmäktige den 1 augusti innevarande år under åberopande av stadsfullmäktiges beslut den 31 maj 1934 att anvisa medel för förberedande arbeten för ombyggnad av nuvarande brandstationen och nybyggnad för ifrågavarande institutioner anmält, att fullständiga ritningar och entreprenadhandlingar nu upprättats samt under hänvisning till det allmänna goda konjunkturläget, särskilt inom byggnadsbranschen, underställt stadsfullmäktige för beslutsfattande, huruvida entreprenadanbud nu omedelbart skulle infordras eller om därmed skulle anstå till dess staden genom ett så pass omfattande byggnadsarbetes igångsättande kunde bidraga till förbättrande av eventuellt inträdande konjunkturförsämring inom byggnadsbranschen. Skrivelsen har överlämnats till drätselkammaren för förberedande behandling.

Dätselkammaren anser för sin del, att ett omedelbart igångsättande av bygget på grund av den brist, som råder på byggnadsarbetare, kan åstadkomma en inflyttning till staden, som i händelse av en försämring inom arbetsmarknaden från stadens sida icke är önskvärd. Å andra sidan får ju behovet av byggets fullbordande inom rimlig tid icke skjutas åt sidan utan bör saken fullföljas så fort läget på byggnadsmarknaden kan anses medgiva sådant.

Med anmälan tillika, att drätselkammaren har för avsikt att vid beredning av budgeten för år 1936 överväga om något anslag lämpligen kan i samband därmed avsättas till företaget, hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville uttala, att entreprenadanbud å bygget icke för närvarande infordras.

Västerås den 19 augusti 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Eric Plantin.

N:o 96.

Ang. anstånd med åtgärder för till- och ombyggnader för polis- och brandstationen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava under § 88 i sitt vid sammanträde den 31 maj 1934 förda protokoll i anledning av förslag från kommittén för utredning av fråga om förbättrade och utökade lokaler för polisverket och brandväsendet ävensom från drätselkammaren beslutat att för upprättandet av ritningar och entreprenadhandlingar för tillbyggnad till och omändring i den nuvarande polis- och brandstationen enligt ett av kommittén förordat, i dess senaste utredning som alt. VII betecknat förslag, i vad därför erfordrades arkitektbiträde, till utredningskommitténs förfogande ställa ett anslag å 10,000 kr. att jämte dittills havda utredningskostnader, c:a 3,300 kr., tillsvidare utgå av tillgängliga medel för att framdeles gäldas av eventuellt blivande byggnadsanslag eller på sätt eljes kunde varda av stadsfullmäktige beslutat.

Kommittén får härmed till stadsfullmäktige anmäla att fullständiga ritningar och entreprenadhandlingar nu upprättats.

Om än ett starkt behov föreligger för polisverket och brandväsendet att snarast möjligt få inflytta i nya lokaler, föranleder dock det förhållandet att nuvarande arbetsmöjligheterna i allmänna marknaden särskilt inom byggnadsbranschen äro ovanligt gynnsamma, kommittén till att underställa stadsfullmäktige för besluts fattande, huruvida entreprenadanbud nu omedelbart skola infordras eller om därmed skall anstå till dess staden genom ett så pass omfattande byggnadsarbetes igångsättande kan bidraga till förbättrande av eventuellt inträdande konjunkturförsämring inom byggnadsbranschen.

Västerås den 1 augusti 1935.

För kommitterade för utredning av fråga om förbättrade och utökade lokaler för polisverket och brandväsendet:

THORWALD BERGQUIST.

/*Eric Plantin.*

N:o 97.

Revisorernas berättelse över granskning av stadens räkenskaper för år 1934 samt vederbörandes förklaringar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Bilagda revisionsberättelse och räkenskapsredogörelse jämte av magistraten införskaffade förklaringar överlämnas härmed till stadsfullmäktige för fattande av beslut.

Västerås rådhus den 22 augusti 1935.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Gunnar Fredrikson.

Till Magistraten i Västerås.

Sedan Magistraten med skrivelse den 30 april 1935 till de av Stadsfullmäktige för granskning av 1934 års förvaltning utsedda revisorerna överlämnat redogörelse över Västerås stads räkenskaper för år 1934, innefattande jämväl särskilda redogörelser över fattigvårdsstyrelsens och barnavårdsnämndens, folkskolans, lärlings- och yrkesskolans, de tekniska verkens, järnvägsmedelsfondens, donationsfondens, gasverksfondens och Västerås stads pensionsfonds räkenskaper, så har med ledning av dessa redogörelser och av i samtidigt överlämnade skrivelser anmälda eller eljest tillgängliga handlingar den oss anförtrodda revisionen slutförts, och få vi härmed med remisshandlingarnas återställande vördsamt avgiva följande

REVISIONSBERÄTTELSE.

Samtliga rakenskapshandlingar ävensom drätselkammarens och de särskilda styrelsernas protokoll hava genomgåtts.

Det löpande bokföringsarbetet har dessutom under hela året kontrollerats av särskilda siffergranskare.

Kassa- och banktillgodohavanden ävensom stadens innehav av obligationer, aktier och reverser hava inventerats.

Verkställd granskning av brandförsäkringshandlingarna för stadens byggnader och inventarier har icke givit anledning till anmärkning.

Drätselkammarens redogörelse över stadens ekonomiska ställning per ultimo december 1934 vitsordas såsom överensstämmande med räkenskaperna.

De under året uppdagade oegentligheterna i förutvarande hamnkaptenens förvaltning hava föranlett en särskild undersökning angående ordnin-

N:o 97.
Revisorernas berättelse över granskning av stadens räkenskaper för år 1934 samt vederbörandes förklaringar.

gen för hamnuppbörden. Efter vissa nu vidtagna förändringar i redovisningssystemet torde detsamma, såvitt nu kan bedömas, komma att fungera på ett ur kontrollsynpunkt tillfredsställande sätt.

I detta sammanhang vilja vi framhålla, att hamnkontorets lokalutrymmen äro alltför trånga och otidsenliga för den dit förlagda verksamhetens behöriga bedrivande. Även kontorsutrustningen är synnerligen otillräcklig och medgiver bl. a. icke en tillfredsställande förvaring av kontorets räkenskaper och övriga handlingar.

Vi ifrågasätta lämpligheten av att vid stadens olika förvaltningar — med undantag för de tekniska verken — kassaboken icke avslutas omedelbart vid räkenskapsårets utgång, utan hålles öppen långt in på kommande år i syfte att möjliggöra bokföring för det gångna året av försenade in- och utbetalningar. Den på så sätt åstadkomna överensstämmelsen mellan bokföringen och de reella affärshändelserna är ur ordnings- och kontrollsynpunkt otillfredsställande och synes för övrigt icke stå i överensstämmelse med grunderna för gällande bokföringslag, vilka synas böra vara normerande jämväl för den kommunala bokföringen. Ett rätt tidigt avslutande av kassaboken torde också kunna möjliggöra ett tidigare påbörjande av bokslutsarbetet och ett överlämnande av räkenskaperna inom den i kommunallagen föreskrivna tiden, vilken på senare år avsevärt överskridits.

Vid granskningen av stadens fastighetsförvaltning hava vi uppmärksammat de relativt stora belopp, till vilka förfallna men icke betalda hyror upptagits. Denna post utgör per ultimo december 1934 kr. 21,816 : 79, varav kr. 14,401 : 95 hänföra sig till tiden före 1934 års ingång. Indrivandet av sådana resthyror bör kunna ske mera energiskt och med vida bättre resultat än hittills. I de fall, då utsikter icke förefinnas att utfå betalning, böra hyresbeloppen avskrivas. För närvarande inventeras såsom tillgång hyresfordringar på företag och personer, som för länge sedan avträtt sin egendom till konkurs.

För att skapa möjligheter till bättre övervakande av såväl indrivningen av utestående hyror som ock tillvaratagandet i övrigt av stadens rätt gentemot försumliga gäldenärer föreslås, att hos stadsombudsmannen uppläggas diarium över till honom överlämnade bevakningsärenden.

Det av stadens revisorer tidigare påtalade missförhållandet med regelbundet utbetalande av förskott å lön till stadens tjänstemän består alltjämt i anmärkningsvärd utsträckning vid såväl drätselkontoret som stadens tekniska verk. Enligt vår mening böra sådana utbetalningar icke ske annat än undantagsvis och i intet fall tidigare än att det lyfta beloppet må anses intjänat. God ordning bjuder ävenledes, att dylika utbetalningar omedelbart bokföras och icke, såsom nu sker, redovisas med avlämnat kvitto såsom kontant tillgång i kassan.

Det förhållandet, att stadens tjänstemän, såväl i ansvarsfullare som mindre ansvarsfulla befattningar i en icke oväsentlig utsträckning syssla med privata uppdrag, synes oss böra föranleda en närmare undersökning i syfte att utröna *dels* huruvida berörda sysslande grundar sig på särskild tillåtelse av vederbörande nämnd eller styrelse, såsom förutsättes i åtskilliga av stadens tjänstemannainstruktioner och för övrigt måste anses tillhöra god

N:o 97.
Revisorernas berättelse över granskning av stadens räkenskaper för år 1934 samt vederbörandes förklaringar.

ordning, *och dels* huruvida icke därigenom tjänstens behöriga intressen i vissa fall åsidosatts eller löpa fara att åsidosättas. Då en sådan undersökning icke lämpligen kunnat göras i samband med revisionsarbetet, vilja vi på detta sätt bringa ärendet i magistratens och stadsfullmäktiges erinran.

Av stadens revisorer tidigare gjorda anmärkningar beträffande ordningen för stadens upphandlingar anse vi oss böra ånyo understryka. Sålunda böra, vare sig en centralisering av inköpen kommer till stånd eller icke, anbud infordras från eller förfrågningar riktas till mer än en inköpskälla. Vart frånvaron av konkurrens kan leda, illustreras på ett förträffligt sätt av följande upphandlingsärende. En ny våg för tullverkets lokaler inköptes genom byggnadskontoret i en för stadens inköp regelbundet anlitad järnaffär härstädes för ett pris av 375 kronor, varå medgavs 12½ % rabatt, så att nettopriset blev 328 kronor 13 öre. Vid en på vår tillskyndan verkställd förfrågning från Gasverket direkt hos tillverkaren begärdes för samma våg ett pris av 195 kronor och efter uppmaning till reduktion 175 kronor. I ett annat fall har i samma järnaffär inköpts en för hotellfastigheten avsedd gasspis, för ett pris, som även efter avdrag av medgiven 37 % rabatt överstiger det pris, vartill samma spis tillhandahålles av stadens gasverk. Dylika exempel på bristande omtänksamhet kunna mångfaldigas. Ett annat uttryck för klandervärd slentrian är den vid granskningen ofta påträffade underlåtenheten att vid betalning av fakturor avdraga kassarabatt även i de fall, då sådan rabatt enligt tillkännagivande å fakturan eller i tidigare avgivet anbud är stadens otvivelaktiga rätt. Den planlöshet, som präglar handhavandet av stadens inköpsverksamhet, har också resulterat däri, att för regelbundna inköp hos en och samma firma vissa förvaltningar åtnjuta lägre rabatt än andra och vissa förvaltningar ingen rabatt alls. De belopp, som genom här antydda förhållanden onödigtvis avhändas staden, äro alltför betydande för att icke snar rättelse bör komma till stånd.

Utöver vad här ovan anförts har anledning till anmärkning icke förekommit. Vi anse oss därför oförhindrade att tillstyrka stadsfullmäktige att bevilja ansvarsfrihet för 1934 års förvaltning åt drätselkammaren och stadens övriga förvaltningsorgan.

I revisionen av folkskolans räkenskaper hava undertecknade Bergquist och Lundgren på grund av ledamotskap i folkskolestyrelsen icke deltagit.

Till sist vilja vi meddela, att erfarenheterna från det nu avslutade revisionsarbetet bibragt oss den jämväl av tidigare erfarenheter stödda uppfattningen, att för revisionsarbetets behöriga bedrivande en fast avlönad stadsrevisor bör anställas. Med den omfattning, som stadens förvaltning och räkenskaper numera tagit, kan man icke räkna med, att de av stadsfullmäktige för varje år utsedda revisorerna, vilka i regel äro var på sitt område strängt sysselsatta personer, skola kunna förfoga över tillräcklig tid för ett så ingående granskningsarbete under räkenskapsårets lopp, som ur många synpunkter vore önskvärt, icke minst på grund av den knappa tid, som plä-

N:o 97. *Revisorernas berättelse över granskning av stadens räkenskaper för år 1934 samt vederbörandes förklaringar*

gar stå till förfogande för slutrevisionen. Under sådana förhållanden blir revisionsarbetets effektivitet mycket beroende på de av revisorerna tillsatta siffergranskarnas arbete. De medel, som ställas till förfogande för dessas avlöning, äro för närvarande så knappa, att de icke medgiva skälig ersättning för det med uppdraget förenade arbetet. Det kan därför komma att stöta på betydande svårigheter att tillfredsställande rekrytera dessa befattningar utan höjning av revisionsanslaget. Vi anse det då bättre att i de särskilda siffergranskarnas ställe sätta en fast anställd stadsrevisor av obestridlig kompetens, åt vilken hela den löpande sifferkontrollen kunde anförtros, och hemställa, att denna fråga upptages till övervägande i samband med frågan om utfärdande av instruktion för revisorerna, vilken för närvarande är beroende på stadsfullmäktiges handläggning.

Västerås den 7 juni 1935.

Thure Bergquist.

David Sjöholm. *Joh. A. Öberg.* *Gösta Lundberg.*

H. Öjve. *John Lundgren.* *Erik Ekeroth.*

Till Magistraten i Västerås.

Genom magistratens beslut den 11 sistlidne juni anmodad till magistraten inkomma med yttrande över de anmärkningar, som framställts i revisorernas berättelse över verkställd granskning av stadens räkenskaper och förvaltning år 1934, i vad dessa anmärkningar avse drätselkammarens förvaltning, får drätselkammaren i ärendet anföra följande.

Revisorerna hava ifrågasatt lämpligheten av att, bland andra, drätselkammarens kassabok icke avslutas omedelbart vid räkenskapsårets utgång utan hålles öppen in på kommande år i syfte att möjliggöra bokföring för det gångna året av försenade in- och utbetalningar. Nu förhåller det sig icke alldeles så, som uttrycket i revisionsberättelsen närmast ger vid handen. Vid den omläggning av drätselkontorets räkenskapssystem, som skedde i samband med den nuvarande stadskamrerarens tjänstetillträde år 1919, vidtogs bl. a. den förändringen, att kassan avslutas på årets sista dag, vilket sålunda allt fortfarande sker. Före denna omläggning hölls kassakonto öppet tills det gångna årets praktiskt taget alla utgifter och inkomster blivit klarerade och där införda. Nu tillgår det i stället så, att de inkomster och utgifter, som tillhöra det gångna året, men inflyta eller betalas i början av det följande och således sedan det gamla årets kassakonto avslutats, bokföras på ett särskilt upplägg i det gamla årets kassabok. Det saldo, som uppstår vid avslutningen av detta upplägg, bokföres även i det följande årets kassabok och föres i avräkning i såväl gamla som nya årets räkenskaper. Denna metod, som nu således tillämpats i över 15 år, bör enligt drätselkammarens mening icke kunna förhindra eller försvåra en effektiv kassakontroll, men

N:o 97. *Revisorernas berättelse över granskning av stadens räkenskaper för år 1934 samt vederbörandes förklaringar.*

den är däremot i hög grad ägnad att underlätta bokföringsarbetet. Ungefär lika gammal som nu angivna bokföringsmetod är den fortlöpande dagliga kassakontrollen genom en särskild kassakontrollant och den av denna befattningshavare vid arbetets slut för varje dag upprättade kassarapporten. Denna kassarapport upptager *alla* drätselkontorets inkomster och utgifter — även dem från fondernas kassa — och kassaställningen kan i följd härav kontrolleras varje dag under året, lika väl med det extra kassakontot under årets början som om detta ej funnes. För övrigt må det i nu förevarande hänseende framhållas, att boksluten skulle bliva icke så litet missvisande, om man utan vidare skulle övergå till den s. k. kassaprincipen, d. v. s. vid avslutningen endast taga hänsyn till de inkomst- och utgiftsposter, som influtit resp. utgivits under bokföringsåret. Härutinnan får ej förbises, att den kommunala bokföringen har en väsentligt olikartad uppgift mot den vanliga affärsbokföringen, i det att den förras viktigaste syfte är — utom angivande av kommunens tillgångar och skulder — att redovisa den för året uppgjorda utgifts- och inkomststaten. Denna budgetredovisning kan bokslutet svårligen prestera vid en övergång till kassaprincipen. Det sätt att föra kassaboken, som här i många år tillämpats, kan drätselkammaren icke finna vara stridande mot någon för den kommunala bokföringen gällande lag eller förordning. Tvärtom underlättar den en bokavslutning i kommunallagens anda. Emellertid är drätselkammaren beredd att efter överläggning med revisorerna till nästa bokslut taga under övervägande frågan om någon förändring av bokföringssystemet på ifrågavarande punkt lämpligen kan utan eftersättande av bokföringens huvuduppgift genomföras.

I samband med den nyss behandlade anmärkningen göra revisorerna gällande, att tiden för räkenskapens avslutande blivit under senare år avsevärt överskriden. Drätselkammaren har svårt att beteckna överskridandet såsom avsevärt, då räkenskapen avlämnats under april månad, vilket varit fallet de senaste åren, i stället för till den 1 april. Denna försening har emellertid ej sin orsak i den dubbla kassabokföringen under årets början, utan beror på att en del av de övriga förvaltningsstyrelserna, vilka enligt lag skola överlämna sina specialräkenskaper till drätselkammaren före den 1 mars icke göra detta i rätt tid. Drätselkammaren vill emellertid härutinnan söka åstadkomma rättelse.

Beträffande revisorernas erinran, att indrivningen av hyrorna i stadens fastigheter borde kunna ske mera energiskt och med bättre resultat än för närvarande, vill drätselkammaren å sin sida erinra om, att denna fråga vid tidigare tillfällen varit föremål för ingående diskussioner i stadsfullmäktige, utan att någon egentlig vägledning därav vunnits. Vederbörande tjänstemän göra — därom har drätselkammaren övertygat sig — vad av dem rimligen kan begäras i nu förevarande hänseende. Allmänt kända sakförhållanden förorsaka dock härutinnan betydande svårigheter. Hyresfordringar hos personer, som gjort konkurs, böra icke avskrivas innan det blir klart, vanligen ej förr än med konkursens avslutning, om och till vilket belopp bevakningen av fordringen ger utdelning. Utdelning på hyresfordran sker ofta med hela beloppet, då denna slags fordran medför förmånsrätt.

N:o 97. *Revisorernas berättelse över granskning av stadens räkenskaper för år 1934 samt vederbörandes förklaringar.*

I anledning av revisorernas förslag om uppläggande av ett inkassodiarium hos stadsombudsmannen må det meddelas, att ett enklare sådant diarium redan finnes, men att detsamma hädanefter kommer att genom ombudsmannens försorg kompletteras såväl med avseende å de ärenden, vilka skola däri införas som ifråga om i ärendena vidtagna åtgärder.

Drätselkammaren vill gärna medgiva, att utbetalning av förskott till löntagare åtminstone i de flesta fall bör betraktas som ett missförhållande. Denna ovana har ett visst stöd i ett avtal, som vid sidan av lönestaten enligt stadsfullmäktiges medgivande ingåtts mellan lönenämnden för stadens del och en stor del av stadens befattningshavare, och vilket avtal ansetts böra vara vägledande i förevarande hänseende även i förhållandet till de befattningshavare, som ej innefattas i avtalet. Den punkt i avtalet, som här åsyftas och som fått formen av en förklaring till själva avtalet, har följande lydelse: "Vederbörande verks chef skulle äga att vid behov på begäran av befattningshavare även mellan de bestämda avlöningsdagarne låta utbetala förskott å blivande avlöning, därvid det dock så vitt möjligt borde tillses, att förskottet hölle sig inom den intjänade avlöningen."

Emellertid har drätselkammaren nu liksom vatten- och gasverksstyrelsen infört en bestämd regel av innehåll, att förskott ej utlämnas förr än den 10 i månaden och då ej till högre belopp än att det svarar mot den del av månadslönen, som därvid kan anses intjänad. Visst undantag härifrån medgives vid semester, då semestertiden anses som i förväg intjänad. Vad bokföringen av löneförskott åter angår, möter det betydande svårigheter att härutinnan göra ändring i det även i enskilda företag allmänt brukliga sättet, att kvitton å avlöningsförskott räknas som kassatillgång intill avlöningsdagen. Skola förskottsposterna bokföras, måste detta kompletteras med en föreskrift, att några dagar närmast före avlöningsdagen inga förskott vidare få utbetalas, på det att riktiga avlöningslistor må kunna upprättas. Då ifrågavarande utbetalningar hädanefter mera än hittills torde få karaktären av undantag och någon större olägenhet eller fara ur redovisningssynpunkt icke kan vara förenad med den tillämpade metoden, synes tillräckliga skäl för en ändring däri knappast vara för handen.

Revisorerna hava återupprepat sin tidigare gjorda anmärkning i fråga om stadens upphandlingar. Till denna fråga som sådan torde drätselkammaren få tillfälle att återkomma i det yttrande drätselkammaren skall avgiva över ett nyligen avlämnat kommittéförslag. Drätselkammaren förbigår således frågan i allmänhet i nu förevarande sammanhang. Däremot vill drätselkammaren något beröra de särskilda fall, som i revisionsberättelsen framdragits.

Det ena av dessa fall rör inköp av en våg för tullverket. Sedan drätselkammaren redan i början av år 1933 efter framställning från tullförvaltaren medgivit anskaffandet av en ny decimalvåg av viss storlek och typ men däremot icke ansett sig kunna utan vidare antaga en samtidigt föreliggande offert å en sådan våg från en fabrikant i Stockholm å kronor 590: —, utan anbefallt införskaffande av offert även från annat håll, inkom erbjudande från en firma här i staden att leverera en våg av önskad typ och storlek men från annan tillverkare till ett pris efter frånräknande av rabatt av kronor

328: 13. Som detta erbjudande ansågs antagbart och i förhållande till den förut erhållna offerten förmånligt, ledde det därefter i början av år 1934 till den affär, varå anmärkning gjorts. Att tillverkaren av den köpta vågen skulle komma att lägga ned sin tillverkning och realisera lagret av vågar kunde då ej gärna förutses. Sedan leverantören av vågen i anledning av revisionsanmärkningen hemställt om köpets återgång och inbetalat köpesumman och en ny prisförfrågan hos Stockholmsfabrikanten givit till resultat en offert å 550 kronor, lät drätselkammaren hos fabrikanten av den köpta vågen göra beställning av en ny våg enligt de i revisionsberättelsen åsyftade offerterna, varpå ingått meddelande om ovannämnda förhållande om fabrikationens nedläggande. Drätselkammaren vill låta sig angeläget vara att såsom förhållandena nu stå söka ordna ifrågavarande angelägenhet på för staden förmånligaste sätt.

N:o 97. *Revisorernas berättelse över granskning av stadens räkenskaper för år 1934 samt vederbörandes förklaringar.*

Det andra av de båda fallen avser inköp av en gasspis till stadshotellet, som enligt revisorernas uppgift skulle hava försålts till billigare pris av gasverket, än det spisen betingat vid drätselkammarens inköp av densamma. Vid köpet i fråga erhölls en extra rabatt av 10 % å nettobeloppet (motsvarande 7 % å bruttosumman) utöver den rabatt av 30 %, säljaren ägde bevilja enligt medgivande från fabrikanten, vilket ansågs vara så förmånligt, att köpet kunde avslutas utan ytterligare prisförfrågan. En nu gjord undersökning har visat, att gasverket vid förmedling av dylikt köp ägt medgiva en rabatt till köparen av 30 % och att gasverkets egen provision å förmedlingen utgjorde ytterligare 13 % av bruttosumman. Prisskillnaden till stadens favör skulle i förevarande fall sålunda hava utgjort 6 % av bruttopriset, motsvarande kronor 27: 90, varifrån dock rätteligen böra frånräknas gasverkets egna försäljningsomkostnader.

Drätselkammaren vill givetvis hava sin uppmärksamhet riktad på, att kassarabatter, där så lagligen kan ske, frånräknas vid förekommande likvider. Drätselkammaren har också beslutat rikta en erinran härom till vederbörande.

Den av revisorerna berörda frågan om en del befattningshavares arbete med privata uppdrag ämnar drätselkammaren upptaga till särskild behandling, åtminstone beträffande de hos drätselförvaltningen anställda, samt eventuellt, därest så kan anses påkallat, hänskjuta frågan för ett mera allmänt övervägande till lönenämnden.

Västerås den 19 augusti 1935.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Eric Plantin.

N:o 97.
Revisorernas berättelse över granskning av stadens räkenskaper för år 1934 samt vederbörandes förklaringar.

Till Magistraten i Västerås.

I vad revisorernas berättelse för 1934 berör vatten- & gasverksstyrelsen, nämligen utbetalande av förskott å lön till tjänstemän, har vid stadens tekniska verk förskott endast sparsamt lämnats och endast efter nogsam prövning av ledningen, som i detta fall även har att följa ett arbets- och löneavtal rörande Västerås stads till Svenska Kommunalarbetarförbundet anslutna befattningshavare, dagtecknat den 4 maj 1931, och där en förtydligande förklaring till § 6 lyder: "Vederbörande verks chef skulle äga att vid behov på begäran av befattningshavare även mellan de bestämda avlöningsdagarna låta utbetala förskott å blivande avlöning, därvid det dock så vitt möjligt borde tillses, att förskottet hölle sig inom den intjänade avlöningen."

Styrelsen har haft frågan rörande utbetalande av förskott under särskild behandling och därvid utarbetat för verkens ledning vägledande direktiv.

Västerås den 13 juli 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/*Gerh. Geston.*

Till Magistraten i Västerås.

Såsom infordrat yttrande över revisorernas i revisionsberättelsen för år 1934 ifrågasatta ändring av bokföringen inom den kommunala förvaltningen i så måtto, att kassaboken avslutas vid räkenskapsårets utgång, får fattigvårdsstyrelsen anföra.

Genomförandet av revisorernas önskemål skulle med sannolikhet komma att medföra bristande överensstämmelse mellan den för året uppgjorda utgifts- och inkomststaten och bokslutet, vilket emellertid torde bliva mest påfallande under övergångsåret. I den kommunala bokföringen synes sådan överensstämmelse mellan stat och bokslut vara av fundamental betydelse. Ur kontrollsynpunkt torde tiden för kassabokens avslutande knappast spela någon roll.

Fattigvårdsstyrelsen vill dock icke härmed motsätta sig bifall till revisorernas önskemål, därest detta kan genomföras utan att styrelsens uttalade farhågor förverkligas. Helt visst medför ett tidigt avslutande av kassaboken ett tidigare bokslut.

Västerås den 20/8 1935.

För Fattigvårdsstyrelsen:

ERNST ENOCHSSON,
vice ordförande.

/*Axel Norén.*

Till Magistraten i Västerås.

N:o 97. *Revisorernas berättelse över granskning av stadens räkenskaper för år 1934 samt vederbörandes förklaringar.*

Genom överlämnande av utdrag av sitt vid sammanträde den 11 sistlidne juni förda protokoll har magistraten anmodat bland andra lantegendomsnämnden att i anledning av stadens revisorers till magistraten inlämnade berättelse över 1934 års förvaltning till magistraten inkomma med yttrande över de framställda anmärkningarne, i vad de avsåge lantegendomsnämndens förvaltning.

Lantegendomsnämnden har efter föredragning av revisionsberättelsen ansett sig kunna utläsa att av anmärkningarne endast den, som anser att kassaboken icke avslutas omedelbart vid räkenskapsårets utgång, har tillämpning på nämndens förvaltning.

Nämnden får såsom yttrande anföra följande.

Ett avslutande av kassan per den 31 december varje år skulle för nämnden medföra stora olägenheter och avsevärt ökat arbete, då alla hämtningsavgifter skulle komma på utestående fordringar och alla sådana poster c:a 1,500 stycken måste införas i debiteringsjournalen. Vid likvid måste även varje post kassaföras var för sig. Genom kassans öppethållande inpå nya året kan däremot hela uppbörden införas i en post med hämtningsjournalen. som inkomstverifikation och endast de vid uppbörden ej inbetalda hämtningsavgifterna, ej uppgående till ett hundratal, införas i debiteringsjournalen som utestående fordringar.

Vidare skulle genom kassans avslutande pr den 31 december en del avlöningar för december månad ej kunna kassaföras på det år till vilket de höra, därigenom att december månads avlöning för jordbruksarbetare och timavlönade renhållningsarbetare icke utbetalats förrän i början av januari.

Detsamma gäller en del inköp, varför genom revisorernas föreslagna åtgärd överensstämmelse med budgeten ej skulle kunna ernås.

Svårigheter med kassakontroll kan ej uppstå då tvenne kassor såväl föregående som löpande års föras samtidigt till dess föregående års kassa avslutats.

Västerås den 31 juli 1935.

För Lantegendomsnämnden:

E. A. WESTHOLM.

/*Eric Plantin.*

Västerås 1935, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1935. **Den 26 September** **XVI.**

N:o 98.

Drätselkammarens skrivelse ang. rivning av Kristiansborgs ladugård m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I följd av den pågående exploateringen för bostadsbyggnadsändamål av de delar av Kristiansborgs egendom, som ligga norr och nordost om den kulle där gårdens huvudbyggnad med flera hus äro belägna, är det, som stadsfullmäktige har sig bekant, nödvändigt att riva ladugårdsbyggnaden därstädes. Genom stadens köp av Emaus egendom låter sig också detta göra redan innan den planerade nya ladugården vid Nordanby kommer till stånd. Nötkreaturen äro redan installerade vid Emaus och det återstår endast att överföra de ännu kvarvarande hästarna från stallavdelningen i Kristiansborgsladugården till stallet vid Emaus. Rivningen av ifrågavarande hus vid Kristiansborg har beräknats kosta staden ett belopp av inemot 1,000 kronor. Denna kostnad bör bestridas av de medel som inflyta från tomtförsäljningarna vid Kristiansborg eller sålunda reserverade köpeskillingsmedels fond.

I samband med bortrivningen av ladugården bör gårdsområdet vid Kristiansborg avgränsas och förses med tillfredsställande inhägnad. Kostnaden härför bör också kunna bestridas av reserverade köpeskillingsmedel. Den avröjning och uppsnyggning i övrigt av gårdsområdet, som synes vara väl behövlig, bör det ankomma på lantegendomsnämnden att ombesörja med anlitande av de resurser, som stå nämnden till buds.

På grund av det ovan anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att av reserverade köpeskillingsmedel ställa till drätselkammarens förfogande ett belopp av förslagsvis 5,000 kronor för bestridande av kostnaderna för dels rivning av ladugårdsbyggnaden vid Kristiansborgs gård och dels anordnande av stängsel kring gårdsområdet.

Västerås den 5 september 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 99.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av tomtmark i kv. Guttorm.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt av Konungens befallningshavande i länet den 9 mars 1935 fastställd tomtindelning ingår i en inom kvarteret Guttorm nybildad tomt N:o 12 staden tillhörig mark med en areal av 92,7 kvm. Sedan övriga delar av tomten genom köp övergått å ny ägare har denna anhållit att av staden få inköpa kvarvarande staden tillhöriga del i avsikt att bebygga tomten och får drätselkammaren, då staden icke kan hava något intresse att behålla denna tomtdel, hemställa, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, försälja densamma.

Västerås den 5 september 1935.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

N:o 100.

Drätselkammarens skrivelse ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i S:t Ursulavägen m. fl. gator och en kloakpumpstation vid Köpingsvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 sistlidne juli som här bifogas, har vatten- och gasverksstyrelsen begärt anslag till anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i S:t Ursulavägen och tvärgatorna mellan denna och Narvavägen samt av en kloakpumpstation vid Köpingsvägen.

Vid drätselkammarens första behandling av denna framställning anmärktes, att i densamma saknades uppgift om den anslutning, som tecknats eller med säkerhet kunde påräknas till dessa ledningar, ävensom förslag på

vad sätt den del av anläggningskostnaden som ej täcktes av det begärda anslaget och vid arbetets färdigställande inbetalade eller kontrakterade anslutningsavgifter, tillsvidare skulle gäldas. Sedan drätselkammaren i anledning härav för utredning i berörda hänseenden återremitterat ärendet till vatten- och gasverksstyrelsen, har styrelsen nu genom utdrag av sitt protokoll för den 3 innevarande september meddelat, att av det beräkningsbara beloppet av samtliga anslutningsavgifter 40,000 kronor förbindelser om anslutning med i det närmaste 32,000 kronor i avgifter tecknats, varav omkring 25,000 kronor avsåge omedelbar anslutning och omkring 7,000 kronor anslutning inom närmaste framtid, samt att beträffande återstående cirka 8,000 kronor, som avsåge mark, vars anslutning ännu icke blivit begärd, detta belopp kunde med hänsyn till den livliga byggnadsverksamheten beräknas bliva tecknade inom närliggande tid. Styrelsen har därjämte hemställt, att hela det begärda anslaget dock måtte på en gång beviljas, därvid styrelsen framhållit, att ledningsutbyggnaden komme att utföras successivt, så att den i förhållande till föreliggande förbindelser om anslutning enligt gällande bestämmelser för varje utbyggnadsetapp bleve för staden räntabel.

N:o 100. *Ang. vatten-, avlopps- och gasledn. i S:t Ursulavägen m. fl. gator och en kloakpumpstation vid Köpingsvägen.*

Under nu angivna förutsättning samt med erinran att enligt av stadsfullmäktige antagna bestämmelser för utdragning av stadens ledningar gatumarken skall före arbetets igångsättande vara överlämnad till staden, har drätselkammaren intet att erinra emot det begärda anslaget och får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i S:t Ursulavägen och i tvärgatorna mellan denna och Narvavägen samt av en kloakpumpstation invid Köpingsvägen att utföras sedan erforderlig gatumark överlämnats till staden och i den mån anslutning till ledningarne sker i sådan omfattning, att stadens andel av anläggningskostnaden för varje del av anläggningen blir räntabel anvisa ett anslag å 30,000 kronor, att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 12 september 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

N:o 100.

Ang. vatten-, avlopps- och gasledn. i S:t Ursulavägen m. fl. gator och en kloakpumpstation vid Köpingsvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till vatten- och gasverksstyrelsen har framställning gjorts om utdragning av allmänna ledningar för vatten, avlopp och gas i St. Ursulavägen och tvärgatorna mellan denna och Narvavägen.

På grund av lutningsförhållanden kan avloppssystemet för detta område ej anslutas till befintliga avlopp. Och att anlägga ett nytt huvudavlopp till Mälaren stöter på svårigheter, då nämligen området söder om Köpingsvägen ej är planlagt. Avloppsfrågan bör därför inskränkas till berörda område norr om Köpingsvägen och avloppsvätskan bortskaffas genom en mindre pumpstation, som placeras på södra sidan om Köpingsvägen i närheten av den punkt, där denna korsar St. Ursulavägen.

Kostnaden för ledningar i St. Ursulavägen och berörda tvärgator äro beräknade till 57,000 kr., för pumpstationen med erforderlig tryckledning mellan denna och Narvavägen till 13,000 kronor, eller tillsammans 70,000 kronor. När området är fullt bebyggt uppgår enskilda ledningsbidraget till 40,000 kr. och stadens andel alltså till 30,000 kronor. Efter avdrag av årliga kostnaden för pumpstationen, bliver vid berörda tidpunkt ifrågavarande ledningsanläggning dock ekonomiskt bärande för staden.

Pumpstationen är avsedd för automatisk drift. Byggnaden skulle bestå av en under markytan förlagd betongkammare, avsedd att avskrivas på 10 år, varemot för maskineriet räknats med 20 år. Det är högst sannolikt att pumpstationen långt före denna tid på grund av ledningsnätets utsträckning bliver överflödig, men torde maskinanläggningen då kunna få användning på annat håll.

Jämlikt allmänna villkoren för ledningsanläggning skall sådan för att kunna komma till utförande vara för staden ekonomiskt bärande. Med nuvarande bebyggelse inom berörda område bliver detta ej fallet. Men på grund av rådande byggnadsverksamhet därstädes ställes staden med avseende på sanitära förhållanden inför nödvändigheten av att redan nu anlägga ledningar. Styrelsen har dock grundad anledning antaga, att området snart nog är fullbebyggt.

På grund av det anförda hemställer därför vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville för anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i St. Ursulavägen och tvärgatorna mellan denna och Narvavägen samt anläggande av en pumpstation för automatisk drift vid södra sidan av Köpingsvägen anvisa ett anslag av 30,000 kr., att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 16 juli 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 101.

Drätselkammarens skrivelse ang. nya elektr. ledningar samt transformatorstation vid Djuphamnsvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren överlämnar härmed en framställning av vatten- och gasverksstyrelsen angående anslag för anläggning av en elektrisk kraftledning mellan Arosvallen och Blåsbo i huvudsaklig sträckning utefter Kapellvägen samt för anläggningen av en underjordisk transformatorstation vid korsningen av Köpings- och Djuphamnsvägarne med utbyggnad av högspänningsnätet i S:t Ursulavägen och angränsande gator ävensom förstärkning av luftledningen vid Djuphamnsvägen mellan Köpings- och Stohagsvägarne, och får därvid såsom yttrande i ärendet föreslå, att stadsfullmäktige med bifall till framställningen ville för resp. anläggningar anvisa 2,300 och 13,700 kronor, att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 12 september 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Området norr om Flodinsgatan och söder om Aroslund har under senaste åren varit föremål för livlig bebyggelse, medförande ökad åtgång av elektrisk ström, vilket gör att strömbehovet ej mer tillfredsställande kan tillgodoses från den nuvarande transformatorstationen, belägen vid Karlslund, då nämligen avståndet mellan denna och förbrukningsområdet är för stort.

Frågan rörande anläggande av en ny transformatorstation för nämnda och angränsande områden kan emellertid anstå genom dragande av en förstärkningsledning från transformatorstationen vid Arosvallen. En dylik förstärkningsledning, vilken i varje fall i och för utjämning av belastningen i ledningarne, bör komma till stånd, kan tills vidare ersätta en transformatorstation. Ledningen skulle dragas genom Kapellvägen och är beräknad kosta 2,300 kronor.

Västra Förstadens förseende med elektrisk ström sker huvudsakligen genom två transformatorstationer vid Ragvalds Backe, den ene belägen vid Köpingsvägen, den andre vid Stohagsvägen. Fröklängningsanstalten, Gus-

N:o 101.
Ang. nya elektriska ledningar samt transformatorstation vid Djuphamnsvägen.

tavsviksområdet och området för f. d. Skeppsvarvet äro utrustade med var sin transformator av endast den storlek, som erfordras för varje område. Dessutom finnes en transformatorstation för Djuphamnen. Som bekant hava stora områden inom Västra Förstaden under senare tiden blivit bebyggda och f. n. pågår en livlig byggnadsverksamhet särskilt vid S:t Ursulavägen och angränsande gator. Transformatorstationerna vid Ragvalds Backe kunna på grund av för stora avstånd och belastningar ej längre förse här nämnda områden med ström. Förslag har därför utarbetats rörande anläggande av en ny underjordisk transformatorstation vid korsningen mellan Köpings- och Djuphamnsvägarne jämte erforderliga anslutningar till befintlig till Djuphamnen gående högspänningsjordkabel. Förslaget omfattar också utsträckning av lågspänningsnätet till S:t Ursulavägen och angränsande gator samt förstärkning av luftledningen i Djuphamnsvägen.

Transformatorstationerna inom Frölängningsanstalten och Gustavsviksområdet matas f. n. med ström från en luftledning för högspänning, som är ansluten till en bygdelinje väster om Jakobsberg och slutar vid f. d. Skeppsvarvet. Denna linje är dragen strax väster om S:t Ursulavägen och så nära denna, att den enligt gällande föreskrifter kommer för nära de under uppförande varande byggnaderna därstädes. Efter tillkomsten av de i det föregående omnämnda nyanläggningarna kan denna linje, vars area endast är 3×10 kvmm., slopas i sträckningen mellan berörda bygdelinje och Gustavsviksområdet, vilket område därefter kommer att matas från Skeppsvarvet.

På grund av det anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen, att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa,

dels ett anslag av kr. 2,300: — för anläggande av en elektrisk luftledning mellan Arosvallen och Blåsbo i huvudsaklig sträckning utefter Kapellvägen och

dels ett anslag av kr. 13,700: — för anläggande av en underjordisk transformatorstation vid korsningen mellan Köpings- och Djuphamnsvägarne samt utbyggnad av lågspänningsnätet i S:t Ursulavägen och angränsande gator, ävensom förstärkning av luftledningarna vid Djuphamnsvägen mellan Köpings- och Stohagsvägarne.

Västerås den 3 september 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 102.

Drätselkammarens skrivelse ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Pressar-, m. fl. gator vid Malmaberg samt i Herdegatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I här bilagd framställning har vatten- och gasverksstyrelsen begärt anslag för utdragning av stadens ledningar för vatten, avlopp och gas i delar av Pressar-, Utmarks- och Herdegatorna, och får drätselkammaren såsom yttrande i ärendet, under erinran om att förutsättningen för arbetets påbörjande är att gatumark skall vara till staden överlämnad, hemställa, att stadsfullmäktige enligt framställningen måtte besluta anvisa 2,800 kronor för ledningar i Pressar- och Utmarksgatorna samt 1,500 kronor till ledningar i Herdegatan, att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 12 september 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av rådande byggnadsverksamhet bliver det nödvändigt att anlägga ledningar för vatten, avlopp och gas i Pressar-, Utmarks- och Herdegatorna; i Pressargatan till en längd av 50 m. och i Utmarksgatan 90 m., med början i båda fallen vid Gjutargatan samt Herdegatan till en längd av 85 m. med början vid Frankegatan.

Anläggningskostnaderna äro beräknade till 5,200 kr. för Pressar- och Utmarksgatorna samt 4,000 kr. för Herdegatan. Efter frånräkning av de enskilda bidragen bliver stadens andel resp. 2,800 och 1,500 kr. Anläggningarna bliva med den anslutning, som omedelbart erhålles, ekonomiskt bärande. Dessutom kunna ytterligare en del tomter, som ännu ej äro under bebyggelse, anslutas till ifrågavarande ledningsutsträckningar.

Under åberopande av det anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville för utsträckning av ledningar för vatten, avlopp och gas i Pressar- och Utmarksgatorna anvisa ett an-

N:o 102.
Ang. vatten-, avlopps- och gasledn. i Pressare-, m. fl. gator vid Malmaberg samt i Herdegatan

slag av 2,800 kr. samt i Herdegatan ett anslag av 1,500 kr., att i båda fallen utgå ur Tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 3 september 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/*Gerh. Geston.*

N:r 103.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av fastighet vid Strömsholms våg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt det avtal, som på sin tid träffades mellan Kungl. Maj:t och Kronan, å ena, samt Västerås och Köpings städer, å den andra sidan, angående avstående av städernas dispositionsrätt till mark å Strömsholms Kungsladugård vid Borgås udde i Kolbäcks socken överlät Kronan åt städerna med äganderätt och tillträde den 1 januari 1930 tomtområde till den städerna förut tillhöriga gamla vågmästarebostaden även kallad "städernas hus". (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 77 1929).

Enligt senare träffad överenskommelse med Köpings stad handhar Västerås stad genom drätselkammaren förvaltningen av fastigheten. Denne är för närvarande uthyrd med en årshyra av 700 kronor.

Då förvaltningen av fastigheten medför en del besvär, och kostnader på grund av behövliga reparationer å densamma kunna förväntas uppstå samt vad stadens rätt angår, staden icke kan ha något intresse av att behålla fastigheten i sin ägo, anser drätselkammaren, att föreliggande möjligheter att få densamma försåld böra tillvaratagas. Sådan försäljning måste ske i samförstånd med Köpings stad, och har drätselkammaren under hand inhämtat, att någon erinran emot en avhändelse från dess sida icke är att förvänta.

Med den upplysning, att fastigheten har en areal av omkring 2,100 kvm. och att den för närvarande är åsatt ett taxeringsvärde av 15,000 kronor får drätselkammaren föreslå, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkam-

maren att i samförstånd med Köpings stad och vad angår stadens del i äganderätten till fastigheten till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna för staden antagliga, försälja fastigheten.

N:o 103. *Ang. försäljning av fastighet vid Strömsholms våg.*

Västerås den 12 september 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:r 104.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av tomt av f. d. Västmanlands regementes övningsfält vid Pilgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under erinran, att stadsfullmäktige vid skilda tillfällen och senast den 31 maj innevarande år fattat beslut om försäljning av vissa tomter för industriellt ändamål av Västmanlands regementes f. d. övningsfält närmast Pilgatan, får drätselkammaren meddela, att en köpare anmält sig att för liknande ändamål förvärva ytterligare en tomt inom samma område, nämligen en tomt om c:a 4,000 kvm. i nordöstra hörnet av kvarteret Värjan enligt en av stadsingeniörskontoret den 23 mars 1929 uppgjord indelningsplan för området söder om Pilgatan.

Drätselkammaren får med anledning härav hemställa, att stadsfullmäktige måtte bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna för staden antagliga, försälja ifrågavarande tomt.

Västerås den 12 september 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:r 105.

Drätselkammarens skrivelse ang. ordnande av trafikled söder om kv. Phyllis.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren har Kungl. Byggnadsstyrelsen anhållit, att drätselkammaren snarast ville gå i författning om iordningställande av gatorna invid kvarteret Phyllis inom f. d. Länsträdgården, där en byggnad för lantmäterikontorets räkning är under uppförande och beräknas bliva färdig i början av nästkommande år.

De i berörda skrivelse avsedda gatorna äro dels ett å den fastställda stadsplanen såsom park betecknat område av 8 meters bredd söder om lantmäterikontorets tomt, där enligt grunderna för stadsfullmäktiges beslut om denna del av stadsplanen en gångväg skulle framgå, förbunden med en trappa ned till Skepparbacken, dels ock en framgående gata från Hållgatan söderut utmed kvarteret Phyllis. Enligt utredning av byggnadschefen skulle för utförande av berörda gångväg och trappa inklusive planering av området åtgå omkring 2,000 kronor. För den andra trafikleden har kostnadsförslag ännu ej upprättats. Emellertid är enligt vad drätselkammaren erfarit den förstnämnda förbindelsens anordnande från lantmäterikontorets sida mest angelägen.

Drätselkammaren anser, att staden bör tillmötesgå vederbörandes önskan att omedelbart göra iordning området söder om lantmäterikontorets tomt, och får därför för närvarande hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för iordningställande medels planering, anläggande av en gångväg och en trappa ned till Skepparbacken av det såsom park betecknade området söder om kvarteret Phyllis anvisa förslagsvis 2,000 kronor, att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 12 september 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

N:r 106.

Drätselkammarens skrivelse ang. reglering av stadsägorna N:ris 213 och 214.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Ägaren av stadsägorna N:ris 213 och 214 ha anhållit, att staden ville medverka till reglering av fastigheterna enligt upprättat förslag till planläggning av områdena invid Djuphamnsvägen.

Denna reglering skulle avse avstående till staden av mark för Herdegatan och Stohagsvägen samt överlåtelse av staden tillhörig mark utefter Djuphamnsvägen omkring 105 kvm. att sammanläggas med stadsägan N:o 213 och omkring 590 kvm. att sammanläggas med stadsägan N:o 214, därvid ägaren av sistnämnda stadsäga skulle vid sitt förvärv av mark få avräkna värdet av omkring 75 kvm. mark, avsedd att utläggas till Stohagsvägen.

Med bifogande av karta över regleringsförslaget hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga drätselkammaren att på villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, träffa avtal om regleringen.

Västerås den 12 september 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:r 107.

Drätselkammmrens skrivelse ang. justering av spåret till portalkranen vid Djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen har med anmälan att spåret till portalkranen i djuphamnen på grund av sättningar i marken under detsamma måste höjas och omjusteras, i samband varmed utbyte av slipers skulle ske och att arbetet lämp-

N:o 107. *Ang. justering av spåret till portalkranen vid Djuphamnen.*

ligen borde utföras samtidigt med pågående justering av järnvägsspåren inom djuphamnsområdet anhållit, att drätselkammaren ville utverka anslag för kostnaden, som beräknas till 1,000 kronor, och får drätselkammaren därför hemställa, att stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa ett anslag å förslagsvis 1,000 kronor, att utgå av hamnens inkomster.

Västerås den 12 september 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Utdrag av protokoll, hållet vid Hamnstyrelsens i Västerås sammanträde den 6 september 1935.

§ 68.

Efter anmälan av hamnkaptenen att sättningar i marken under spåret till portalkranen i djuphamnen gjorde en höjning och justering av spåret med utbyte av slipers nödvändig, därför kostnaden av byggnadschefen beräknades till 1,000 kronor samt att detta arbete borde vidtagas omedelbart i samband med pågående justering av järnvägsspåren inom hamnområdet beslöt hamnstyrelsen med anmälan om behovet av arbetets utförande hos drätselkammaren anhålla, att drätselkammaren ville utverka anslag för arbetets utförande samt därvid tillika på sitt ansvar tillåta dess omedelbara utförande.

Som ovan

In fidem:

Ragnar Tenow.

N:r 108.

Drätselkammarens och lönenämndens skrivelser ang reglering av civilrådmannens lön under sjukledighet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige, som här bilägges, har magistraten med anmälan, att civilrådmannen J. W. Ödman på grund av sjukdom varit förhindrad att sköta sin tjänst alltsedan den 10 september 1934 och att nämnda hinder kunde förväntas fortfara ännu någon tid, hemställt, att stadsfullmäktige, med stöd av mom. 3 a) andra stycket i allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av stadens lönestater för åren 1921 och 1929, ville bestämma, huru stor del av sin avlöning, Ödman skulle avstå för den sjukledighet, som överstege 1 år. I avseende härå har magistraten föreslagit, att Ödman månatligen skulle för avlöning av vikarie avstå 400 kronor.

För egen del får drätselkammaren med hänsyn till önskvärdheten av att ett beslut i ärendet bringas i överensstämmelse med sådan tillämpning av den av magistraten åberopade bestämmelsen, att staden vid sjukledighet, som varar utöver 1 år, icke för överskjutande tid skall behöva hava större kostnader för tjänstens upprätthållande, än vad som motsvarar vad som av lön skall avstås till stadskassan, föreslå, att stadsfullmäktige på det sätt ville besluta i ärendet, att civilrådmannen Ödman för sjukledighet utöver 1 år skall månatligen av sin avlöning avstå vad som åtgår för tjänstens skötande genom vikarie.

Västerås den 12 september 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom yttrande i fråga om bestämmande av den del av avlöningen, som civilrådmannen J. W. Ödman jämlikt bestämmelse för tillämpning av lönestaterna för stadens befattningshavare skall avstå under sjukledighet, som varar längre tid än 1 år, får lönenämnden efter att hava tagit del av magistratens förslag och drätselkammarens däröver avgivna yttrande, för sin del föreslå, att stadsfullmäktige ville i ärendet besluta i enlighet med drätselkammarens hemställan.

Västerås den 16 september 1935.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 108.
Ang. regl. av civilrådmannens lön under sjukledighet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enär civilrådmannen J. W. Ödman på grund av sjukdom oavbrutet sedan den 10 september 1934 varit förhindrad att förrätta sin tjänst vid rådhusrätten och magistraten samt anledning finnes att antaga, att berörda hinder kommer att fortvara ännu någon tid, får magistraten, med stöd av moment 3 a) andra stycket i "Allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av Västerås stads lönestater av åren 1921 och 1929", överlämna till stadsfullmäktiges prövning, huru stor del av sin avlöning Ödman skall förpliktas avstå för den del av sjukledigheten, som överstiger ett år.

Magistraten finner Ödman skäligen böra avstå så stor del av sin avlöning, som åtgår för avlönande av vikarie å tjänsten, och får magistraten, som anser sådan vikarie kunna anskaffas för ett arvode av 400 kronor i månaden, hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta att Ödman för den tid utöver ett år, hans sjukledighet fortfar, månatligen av sin avlöning skall avstå sistnämnda belopp.

Västerås rådhus den 11 september 1935.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Gunnar Fredrikson.

N:r 109.

Drätselkammarens och byggnadsnämndens skrivelser ang. förbud mot nybyggnad inom byggnadskv. Fjalar, Fjolner och Gregor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I till stadsfullmäktige ställd och här bilagd skrivelse har byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige med stöd av 15 § i stadsplanelagen ville hos Konungens befallningshavande i länet utverka förbud mot nybyggnad inom byggnadskvarteren Fjalar, Fjolner och Gregor, och får drätselkammaren under hänvisning till det för förbudet av byggnadsnämnden åberopade skälet såsom sitt yttrande i ärendet föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta bifalla byggnadsnämndens hemställan.

Västerås den 12 september 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 109.
Ang. förbud mot nybyggnad inom byggn.-kv. Fjalar, Fjolner och Gregor.

Sedan byggnadsnämnden den 11 september 1935 beslutat kungöra ett av stadsingeniör F. Schiött upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Fjalar, Fjolner och Gregor får byggnadsnämnden härmed hemställa, att Stadsfullmäktige ville med stöd av 15 § i stadsplänelagen hos Konungens befallningshavande utverka byggnadsförbud för nämnda kvarter.

Förslaget avser sådan ändring av nu gällande stadsplan, att en bebyggelse med friliggande byggnadskroppar med orientering huvudsakligen i riktning norr — söder kan erhållas. Härför föreslås borttagandet av vissa förgårdslinjer mot Norra Ringvägen, Brahegatan, Vasagatan och Rudbecksgatan samt jämkning i kvartersgränserna i väster för kvarteret Fjalar och i söder för kvarteren Fjolner och Gregor.

Den för området gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

För området ha fastställts provisoriska byggnadsföreskrifter genom kungl. brev den 25 januari 1935.

Västerås den 12 september 1935.

För Byggnadsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

N:r 110.

Drätselkammarens skrivelse ang. reglering av byggnadskv. Gregor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt nu kungjort förslag till ändring i stadsplanen i avseende å byggnadskvarteret Gregor skall till kvarteret läggas gatumark nu ingående i den öppna platsen söder om kvarteret och i areal innehållande 105 kvm. samt från kvarteret till samma öppna plats avskiljas 6 kvm.

Sedan ägaren av kvarteret Byggmästaren Anders Diös i Uppsala anhållit att, under förutsättning att stadsplaneändringen genomfördes, få förvärva den gatumark, som i kvarteret skulle ingå, får drätselkammaren härmed hemställa, att stadsfullmäktige under berörda förutsättning ville bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, träffa avtal om förenämnda reglering av kvarteret.

Västerås den 12 september 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Västerås 1935. Wilh. Nybergs Boktr

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1935. Den 31 Oktober XVII.

N:o 111.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av mark för utläggning av Norra Ringvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För framdragande av Norra Ringvägen närmast Kopparbergsvägen erfordras bland annat förvärv av c:a 530 kvm. mark från fastigheten stadsägan N:o 1787 eller Gamla Nygård. Drätselkammaren har sedan flere år tillbaka haft sin uppmärksamhet riktad på detta markförvärv och fört underhandlingar härom med ägaren. Dessa underhandlingar hava nu fört till sådant resultat, att en enligt drätselkammarens mening för staden antaglig uppgörelse kan ernås. Enligt den preliminära överenskommelsen skulle staden i köpeskilling för den behövliga marken samt såsom ersättning för en därå uppförd uthusbyggnad, som fastighetsägaren måste flytta eller i stället för vilken han genom nybyggnad måste skaffa sig andra utrymmen, erlägga i ett för allt 11,000 kronor.

Genom ifrågavarande markförvärv kan åtminstone den ena av Norra Ringvägens körbanor framföras till Kopparbergsvägen och därigenom en välbehövlig trafikförbindelse ernås. För ett fullständigt ordnande av Ringvägen i denna del erfordras ytterligare markförvärv från annan fastighet, varom förslag dock icke nu kan framläggas.

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna för staden antagliga, inköpa den del av fastigheten Gamla Nygård eller stadsägan N:o 1787, som åtgår för utläggande av Norra Ringvägen, samt att kostnaderna för ifrågavarande markförvärv skola gäldas av reserverade köpeskillingsmedel.

Västerås den 3 oktober 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 112.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av mark för utvidgning av området för Västerås kraftverk.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Kungl. Vattenfallsstyrelsen har hos drätselkammaren gjort framställning att få inköpa ytterligare mark för utvidgning av området för Västerås Kraftverk. Det område, som sålunda nu skulle förvärvas, ligger väster om kraftverkets senaste förvärv och innehåller i areal mellan 20,000 à 25,000 kvm. Drätselkammaren är för sin del av den meningen, att staden bör tillmötesgå ifrågavarande framställning. Vad priset på det till inköp ifrågasatta området beträffar är preliminärt uppgjort, att de grunder, som voro bestämmande för prissättningen vid den senaste försäljningen till kraftverket år 1930 fortfarande kunna tillämpas.

Drätselkammaren får på grund av det anförda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna för staden antagliga, till Kungl. Vattenfallsstyrelsen för utvidgning av Västerås Kraftverks område försälja 20,000 à 25,000 kvm. staden tillhörig mark liggande väster om det markområde, som staden senast eller år 1930 försålt till kraftverket.

Västerås den 3 oktober 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 113.

Drätselkammarens skrivelse ang. ordnande av en del av Zimmermansgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Busslinie III inom staden, som enligt trafikplanen skall framgå i Kristiansborgsallén mellan Gustavsborgsgatan och Norra Ringvägen har från början på grund av Kristiansborgsalléns ofullbordade skick i stället dragits

genom en del av Zimmermansgatan och Engelbrektsgatan. Den del av Zimmermansgatan till en längd av 50 meter, som sålunda faktiskt ingår i berörda busslinie är på grund av sin ringa bredd omöjlig att hålla i trafikabelt skick med det enkla utförande gatan nu har. Denna olägenhet kan avhjälpas genom anordnande av kantsten vid rännstenarna. Kostnaden härför är beräknad till 1,000 kronor.

N:o 113. *Ang. ordnande av en del av Zimmermansgat.*

Drätselkammaren hemställer därför att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för utläggande av trottoarkantstenar vid Zimmermansgatan mellan Kristiansborgsallén och Engelbrektsgatan anslå 1,000 kronor, att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 3 oktober 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 114.

Drätselkammarens skrivelse ang. nytt staket kring f. d. vedgårdsområdet å hamnplanen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av bifogade framställning från arbetslöshetskommittén om uppförande av en hägnad omkring stadens f. d. vedgårdsområde, får drätselkammaren, som anser att, även om kostnaden för staketet, som beräknas uppgå till 3,000 kronor, icke motsvaras av en direkt ekonomisk fördel i förhållande till värdet av vad som förvaras inom området, det ur ordningssynpunkt är lämpligt att området tillfredsställande inhägnas, hemställa, att stadsfullmäktige måtte för ändamålet anvisa förslagsvis 3,000 kronor, att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 3 oktober 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 114.
Ang. nytt staket kring f.d. vedgårdsområdet å hamnplanen.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan det statskommunala reservarbetet Östra avskärande kulvertledningen under sommaren på grund av den minskade arbetslösheten nedlagts har stämplingsvirke till ett värde av mellan 3- och 4,000 kronor inlagts å stadens vedgård, där för övrigt ved upphuggen från stadens skogar och holmar förvaras. Då arbetslöshetskommittén har en vakt, som två gånger om dagen går över de oavslutade arbetena och vedgården, har det varit lättare för kommittén än för de andra kommunala myndigheter, som där förvara vedförråd att konstatera, att åtminstone kommitténs upplag minskas genom stölder.

Förlusterna äro givetvis obetydliga i förhållande till de kostnader, som enligt bilagda kostnadsförslag skulle uppstå, därest området skulle effektivt avstängas, men har kommittén emellertid ansett det vara kommitténs skyldighet att fästa drätselkammarens uppmärksamhet på, att avsevärda kommunala lager ligga fullständigt oskyddade.

Västerås den 25 september 1935.

För Arbetslöshetskommittén:

AXEL NORÉN.

/*Eric Plantin.*

N:o 115.

Drätselkammarens skrivelse ang. förvärv av mark för rätning och vidgning av köpingsvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I samband med fastställandet av stadens budget för innevarande år anslogo stadsfullmäktige till påbörjande av arbetet med breddning och komplettering av stensättningen i Köpingsvägen från stadsplanegränsen vid Västmannagatan och järnvägskorsningen vid Hammarby, därvid förutsattes, att bidrag till arbetet skulle erhållas av städernas utjämningsmedel av automobilskattemedel. I samband med sitt förslag i berörda hänseende meddelade drätselkammaren, att vägsträckan särskilt närmast staden vore i behov av rätning och vidgning. Kungl. Maj:t har beslutat att bidrag till arbetet må utgå av automobilskattemedel, visserligen icke i fullt den utsträckning, drätselkammaren begärt, men dock till så stor del, att arbetet bör fullföljas.

För berörda rätning och vidgning av vägen erfordras emellertid att staden från intilliggande fastigheten förvärvar en del mindre markområ-

N:o 115.
Ang. förvärv av mark för rätning och vidgning av Köpingsväg.

den, varvid staden utom lösen för själva marken i de flesta fall måste ikläda sig skyldighet att betala ersättning för spoliering av planteringar samt ikläda sig kostnader för flyttning av hägnader eller nya sådana. I de flesta fall torde uppgörelse under hand kunna träffas, men det är tänkbart att i något eller några fall sådan uppgörelse icke kan ernås, utan expropriation måste tillgripas. Det ligger i sakens natur, att det är omöjligt att i förväg göra någon tillförlitlig beräkning över vad kostnaderna i här berörda hänseende kunna uppgå till. Om drätselkammaren erhåller stadsfullmäktiges bemyndigande att härutinnan handla å stadens vägnar, vill drätselkammaren låta sig angeläget vara att söka genomföra regleringen så fördelaktigt som det är drätselkammaren möjligt.

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att bemyndiga drätselkammaren att åt staden genom frivillig uppgörelse eller expropriation förvärva de i annans ägo varande markområden, som erfordras för rätning och vidgning av Köpingsvägen mellan Västmannagatan och järnvägskorsningen vid Hammarby,

samt att de kostnader, som föranledas av dessa markförvärv och i samband därmed stående ersättningar skola utgå av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren kunna komma att besluta.

Västerås den 3 oktober 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 116.

Drätselkammarens skrivelse ang. vatten- och gas- samt avloppsledningar i en del av Stohagsvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Vatten- och Gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 19 nästlidne september hemställt, att stadsfullmäktige ville ur de tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag å 2,800 kronor för anläggning av vatten- och gasledningar å en sträcka av 70 meter i Stohagsvägen med början vid Västmannagatan samt avloppsledning i en mindre del av nämnda sträcka, får drätselkammaren, som förehaft detta ärende till förberedande behandling, föreslå, att stadsfullmäktige måtte bifalla framställningen.

Västerås den 17 oktober 1935.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För frammatning till stadens västra delar av vatten och gas finnas stamledningar dels i Stora gatan och Köpingsvägen och dels i Skepparbacken, Stallhags- och Svantegatorna samt Stohagsvägen. I sistnämnda gata saknas emellertid ledningar å en sträcka av 70 m. från Västmannagatan västerut. För att fullt kunna utnyttja även den södra stamledningen är det önskvärt att de båda ändpunkterna sammankopplas. Samtidigt bör avlopp nedläggas å en del av sträckan, så att utefter densamma befintlig tomtmark, vilken tillhör staden, kan erhålla ledningsanslutning. Intill dess denna tomtmark bebygges skulle på densamma kommande ledningsavgift, 1,200: — kr., kunna förskotteras av verkens rörelsekapital. Återstående del av ledningskostnaden utgör 2,800: — kr.

Då berörda förbindelseledningar äro synnerligen önskvärda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag av 2,800: — kr. för utbyggande av ledningar för vatten och gas å en sträcka av 70 m. i Stohagsvägen med början vid Västmannagatan, samt anläggande av avlopp till den i det föregående omnämnda tomtmarken.

Västerås den 19 september 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 117.

Drätselkammarens skrivelse ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Edmansgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande till stadsfullmäktiges prövning av närlagda av vatten- och gasverksstyrelsen den 19 nästlidne september gjorda framställning, att stadsfullmäktige ville ur de tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag å 4,300 kronor för anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Edmansgatan från ledningarnes nuvarande ändpunkt i gatan till tomten N:ris 29 och 30 Sommarro, får drätselkammaren såsom eget yttrande i ärendet tillstyrka den av vatten- och gasverksstyrelsen gjorda framställningen.

Västerås den 17 oktober 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till Vatten- och Gasverksstyrelsen hava ansökningar inkommit om utsträckning av allmänna ledningar för vatten, avlopp och gas i Edmansgatan å Sommarro område. Ledningsutsträckningen är beräknad kosta 7,500: — kr., enskilda bidraget uppgår till 3,200: — kr. och skulle sålunda på staden kommande andel bliva 4,300: — kr.

Då anläggningen bliver för staden ekonomiskt bärande anhåller styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa 4,300: — kr. för utsträckning av ledningar för vatten, avlopp och gas i Edmansgatan från ledningarnas nuvarande ändpunkt till tomterna 29 och 30.

Västerås den 19 september 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 118.

Drätselkammarens skrivelse ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Åsgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 19 nästlidne september hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 3,500 kronor ur de tekniska verkens amorteringsfond för anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar å en sträcka av 170 meter i Åsgatan med början vid Götgatan, med uppdrag för vatten- och gasverksstyrelsen att utföra arbetet så snart gatumarken överlämnats till staden, får drätselkammaren efter förberedande behandling av ärendet tillstyrka den sålunda gjorda framställningen.

Västerås den 17 oktober 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

En del utefter västra sidan av Åsgatan å Jakobsberg bosatta personer hava inkommit med framställning om anslutning till stadens ledningsnät för vatten, avlopp och gas. För detta ändamål erfordras nya ledningar å en sträcka av 170 m. med utgångspunkt vid Götgatan. Anslutningen bliver från början av den omfattning att anläggningen, som är beräknad kosta 12,000: — kr., varav kommer på stadens andel 3,500: — kr., bliver ekonomiskt bärande. Så snart erforderlig gatumark överlämnats till staden, vilket ännu ej skett utefter gatans östra sida, skulle hinder alltså ej möta att låta sökandena få anslutning för sina fastigheter till stadens ledningar.

På grund av det anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville fatta beslut om utsträckning av stadens allmänna ledningar för vatten, avlopp och gas å en sträcka av 170 m. i Åsgatan med början vid Götgatan samt för detta ändamål anvisa ett anslag av 3,500: — kronor, att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond, med uppdrag åt styrelsen att utföra arbetet så snart erforderlig gatumark överlämnats till staden.

Västerås den 19 september 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 119.

Drätselkammarens skrivelse ang. vatten-, avlopps- och gasledningar inom gamla lasarettsområdet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 19 nästlidne september hemställt, att stadsfullmäktige ville under i skrivelsen närmare angivna förutsättning för anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar inom gamla lasarettsområdet i kvarteren Phyllis, Pandora och Penelope angränsande gator anvisa ett anslag ur de tekniska verkens amorteringsfond å 13,400 kronor att användas i den mån byggnadsverksamheten inom nämnda kvarter så påfordrar, får drätselkammaren, som förehaft detta ärende till förberedande behandling, härmed tillstyrka den gjorda framställningen.

Västerås den 17 oktober 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Som bekant har Landstinget låtit indela ett område mellan Skepparbacken och Västmanlands Läns Sjukhem i byggnadstomter. Antalet tomter utgöra 12 st. fördelade på tre kvarter, vilka erhållit namnen Phyllis, Pandora och Penelope. Som en del tomter redan försålts och byggnadsverksamhet påbörjats bliver det nödvändigt att framdraga allmänna ledningar. Kostnaden för vatten-, avlopps- och gasledningar äro beräknade till 25,600: — kr. Då enskilda bidraget uppgår till kr. 12,200: — bliver stadens andel kr. 13,400: —. Vid denna ledningsutsträckning erhålles ej omedelbart anslutning från samtliga anslutbara tomter. För att åt staden säkra anläggningens räntabilitet, har Landstingets ombud förklarat, att Landstinget är villigt att till staden erlägga hela den på varje tomt kommande ledningskostnaden intill dess tomten bebygges, då staden återbetalar sin andel i kostnaden. Härtill kommer att ledningar endast skulle anläggas i de gator, där byggnadsverksamhet förekommer. På så sätt behöver stadens andel i kostnaden endast tagas i anspråk i mån av anslutning.

N:o 119.
Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar inom gamla lasarettsområdet.

Som ifrågavarande ledningsanläggning bliver för staden ekonomiskt bärande hemställer Vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville för utbyggnad av ledningar för vatten, avlopp och gas till kvarteren Phyllis, Pandora och Penelope ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag av 13,400: — kr., att användas i den mån byggnadsverksamheten inom dessa kvarter så påfordrar.

Västerås den 19 september 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CTRL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 120.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadsplaneändring beträffande kvarteren Fjalar, Fjolner och Gregor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren fått del av en framställning till stadsfullmäktige av byggnadsnämnden angående ändring i stadsplanen för byggnadskvarteren Fjalar, Fjolner och Gregor samt byggnadsbestämmelser för dessa kvarter, får drätselkammaren såsom yttrande i ärendet tillstyrka, att stadsfullmäktige däri fatta beslut i enlighet med byggnadsnämndens hemställan.

Västerås den 17 oktober 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Utdrag av protokoll, hållet vid Stadsplanekommitténs i Västerås sammanträde den 29 augusti 1935.

N:o 120. *Ang. stadsplaneändring beträffande kvart. Fjalar, Fjolner o. Gregor*

§ 15.

Genom beslut den 21 augusti 1935 hade Byggnadsnämnden anhållit om stadsplanekommitténs yttrande över ansökan av Edv. Petersson med flera med förslag till viss ändring i stadsplanen inom kvarteren Fjolner, Fjalar och Gregor.

Stadsplanekommittén godkände förslaget i vad det rörde kvarteren Fjolner och Gregor och förklarade sig i princip icke hava något att erinra mot förslaget beträffande kvarteret Fjalar men uppdrog åt stadsingenjören att underhandla med markägarna för åstadkommande av en lämpligare tomtindelning.

Mot kommitténs beslut i avseende å kvarteret Fjolner reserverade sig Herr Sundström i det denne yrkade, att tomten N:o 4 måtte bebyggas utefter Vasagatan i anslutning till befintligt hus å tomten N:o 5 med byggnadskroppen framdragen till Linnégatan, så att huset bildade fond mot Vasagatan. Enligt Herr Sundströms mening borde i stället övrig del av tomt N:o 4 lämnas obebyggd och fasadrätt lämnas tomt N:o 3 i tomtgränsen mot tomt N:o 4.

Som ovan

In fidem:
Martin Lindheimer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På förslag av byggnadsnämnden och efter tillstyrkan av drätselkammaren beslöto stadsfullmäktige den 26 nästlidne september att hos Konungens befallningshavande i länet hemställa om utfärdande av förbud mot nybyggnad inom byggnadskvarteren Fjalar, Fjolner och Gregor. Sådan framställning har därefter, enligt vad byggnadsnämnden inhämtat, blivit gjord.

Avsikten med detta förbud vore att under tiden för dess giltighet förslag till ändring i stadsplanen för dessa kvarter samt till byggnadsbestämmelser för desamma skulle kunna uppgöras och efter kungörelse enligt föreskrifterna uti § 19 Kungl. byggnadsstadgan den 20 november 1931 underställas stadsfullmäktige för antagande. Så har nu också skett utan att några erinringar emot förslagen inom anmärkningstidens utgång blivit framställda.

N:o 120.
Ang. stadsplaneändring beträffande kvart. Fjalar, Fjolner o. Gregor

Ändringen i stadsplanen skulle avse borttagande av förgårdslinier inom kvarteren Fjalar och Fjolner emot Norra Ringvägen och Brahegatan, inom kvarteret Fjolner dessutom emot Vasagatan och emot den öppna platsen vid Linnégatans mynning i Vasagatan, samt inom kvarteret Gregor mot Vasagatan och mot Rudbecksgatan i samband med mindre jämkningar i kvartersgränserna, inom kvarteret Fjalar mot den öppna platsen mellan Brahegatan och Norra Ringvägen, inom kvarteret Fjolner mellan Linnégatan och Vasagatan och inom kvarteret Gregor emot Rudbecksgatan, allt på sätt närmare vore angivet på en till ärendet hörande av stadsingeniören F. Schiött den 11 september 1935 upprättad stadsplanekarta.

Enligt förslaget till byggnadsbestämmelser skulle kvarteren bebyggas med friliggande byggnadskroppar förlagda i huvudsaklig riktning norr till söder, jämväl utmärkta å nyssnämnda karta.

Ett antagande av dessa byggnadsbestämmelser innebär ett upphävande, vad angår dessa kvarter av de av Kungl. Maj:t den 25 januari 1935 fastställda provisoriska byggnadsföreskrifterna för det stadsplanelagda området.

Med överlämnande av kartan i ärendet med tillhörande beskrivning hemställer byggnadsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta antaga dels ändringar i stadsplanen för byggnadskvarteren Fjalar, Fjolner och Gregor, här förut och å till ärendet hörande karta närmare angivna, dels ock de byggnadsbestämmelser, som finnas återgivna i till kartan hörande beskrivning, ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa beslut härom Kungl. Maj:t för fastställelse.

Västerås den 16 oktober 1935.

För Byggnadsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

Ragnar Tenow.

BESKRIVNING

TILL FÖRSLAG TILL ÄNDRING AV STADSPLANEN FÖR KVARTEREN FJALAR, FJOLNER OCH GREGOR I VÄSTERÅS STAD.

Förslaget avser sådan ändring av nu gällande stadsplan, att en bebyggelse med friliggande byggnadskroppar med orientering huvudsakligen i riktning norr—söder kan erhållas. Härför föreslås borttagandet av vissa förgårdslinjer mot Norra Ringvägen, Brahegatan, Vasagatan och Rudbecksgatan samt jämkning i kvartersgränserna i väster för kvarteret Fjalar och i söder för kvarteren Fjolner och Gregor.

N:o 120. *Ang. stadsplaneändring beträffande kvart. Fjalar, Fjolner o. Gregor*

Den för området gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

För området ha fastställts provisoriska byggnadsföreskrifter genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

Följande stadsplanebestämmelser för området föreslås till fastställelse med upphävande av förut gällande bestämmelser.

§ 1.

Områdets användning.

Med S betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden må dock medgiva inredning av mindre garage och lokaler för handel.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas. Byggnadsnämnden äger dock medgiva byggnads indragning från grannes tomtgräns, om detta prövas vara förenligt med ett prydligt och ändamålsenligt bebyggande av kvarteret och grannarna därom överenskomma att båda indraga sina byggnader från tomtgränsen.

§ 3.

Gård.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas och får där ej heller anordnas källare.

§ 4.

Byggnads läge å tomt.

Byggnad, som ej uppföres i gräns mot granntomt, får ej läggas närmare sådan gräns än att avståndet blir lika med hälften av den för byggnaden tillåtna största höjden, dock ej närmare än 4,5 meter.

Uppföres byggnad av trä i två våningar, får avståndet till gräns mot granntomt ej understiga 6 meter.

N:o 120.
Ang. stadsplaneändring beträffande kvart. Fjalar, Fjolnero. Gregor

§ 5.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område, betecknat med punktprickning, samt byggnad, som förlägges indraget från tomtgräns, får mot nämnda områden förses med fönster.

§ 6.

Hushöjd.

Å med siffra i cirkel betecknat område skall byggnads taklist förläggas å den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i cirkeln angiver.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnads taklist förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

§ 7.

Våningsantal.

Å med IV, III eller II betecknat område får byggnad uppföras med högst resp. fyra (4), tre (3) eller två (2) våningar.

§ 8.

Vindsinredning.

Å med IV, III och II betecknat område får vind icke inredas för bostadsändamål eller därmed likställda behov.

§ 9.

Takfall.

Å med siffra i rektangel betecknat område får byggnads taknock förläggas å högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i rektangeln angiver.

Tak över oinredd vind skall givas en lutning mot horisontalplanet av minst tjugotre (23) grader och högst trettio (30) grader.

§ 10.

N:o 120.
Ang. stadsplaneändring beträffande kvart. Fjalar, Fjolner o. Gregor

Byggnadsmaterial.

Å med IV eller III betecknat område skall byggnad uppföras av sten. Å med II betecknat område får byggnad uppföras av trä, om ytterväggarna putsas.

§ 11.

Plantering.

Å med punktprickning betecknat område skall plantering anordnas.

§ 12.

Undantag.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må för vissa byggnadspartier smärre avvikelser kunna medgivas beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden samt från vad ovan stadgats angående hushöjd, våningsantal och taklutning.

Västerås den 11 september 1935.

F. Schiött.

N:o 121.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av värmeledning och w. c. i vissa delar av Sundinska huset.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västmanlands läns arbetsförmedling har i skrivelse ställd till stadsfullmäktige under åberopande av att anordningarne för uppvärmning och toalett i de till förmedlingen upplåtna lokalerna inom Sundinska huset vore bristfälliga hemställt om ett anslag för lokalernas förseende med värme- och w. c.-anläggningar.

N:o 121.
Ang. anordnande av värmeledning och w. c. i vissa delar av Sundinska huset.

Drätselkammaren får under vitsordande av behovet av de begärda anordningarne och med meddelande, att drätselkammaren vid undersökning, huruvida andra lokaler inom fastigheten vore i behov av förbättrade bekvämligheter funnit, att behov av w. c.-anläggning vore särskilt framträdande och lämpligen kan anordnas i tandkliniken, folkbiblioteket och pastorsexpeditionens lokaler, samt att kostnaden för dessa anordningar enligt infordrade anbud äro beräknade till omkring 3,700 kronor, hemställa, att stadsfullmäktige ville för anordnande av värmeledning och w. c. i arbetsförmedlingens lokaler samt w. c. i de för tandkliniken, folkbiblioteket och pastorsexpeditionen upplåtna lokalerna anvisa ett anslag å förslagsvis 3,700 kronor, att utgå av innevarande års förslagsanslag.

Drätselkammaren ämnar förhandla med respektive hyresgäster om mot lokalernas förbättring svarande hyresökning.

Västerås den 17 oktober 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västmanlands läns arbetsförmedling har sin huvudverksamhet förlagd till lokaler, som ägas och uthyras av Västerås stad.

Styrelsen för arbetsförmedlingen får härmed framhålla att inom lokalerna förefintliga anordningar för uppvämning och toalett äro mycket bristfälliga. Med anledning härav och för avhjälpande av bristfälligheterna ifråga hemställer styrelsen, att Stadsfullmäktige måtte bevilja anslag för inmontering av centralvärme- och w. c.-anläggning.

Västerås den 15 maj 1934.

Å styrelsens vägnar:

EM. GRANÉR.

|Josef Widén.

N:o 122.

Drätselkammarens skrivelse ang. förbättrad belysning vid Djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av framställning av hamnstyrelsen angående åstadkommande av förbättrad belysning inom djuphamnens område får drätselkammaren såsom yttrande i ärendet hemställa, att stadsfullmäktige i överensstämmelse med framställningen ville för ändamålet anvisa 1,810 kronor, att utgå av inkomsterna vid djuphamnen under år 1935.

Västerås den 17 oktober 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid uppförandet av malmtippningsanordningen vid Djuphamnen blevo de elektriska ledningarna för väg- och allmänbelysningen å djuphamnsområdet rubbade och därefter tillsvidare endast provisoriskt ordnade i sträckningen över malmtippen och dess spåranläggning. Dessa ledningar behöva nu revideras och iordningställas.

Vidare måste åtgärder vidtagas för belysning av det c:a 400 m. långa dubbelspåret norr om tippen.

Av ett här bilagt kostnadsförslag från tekniska verken framgår, att kostnaden för revideringen uppgår till 260 kronor och för belysning av angivna dubbelspår till 1,400 kronor. Då det emellertid visat sig önskvärt med ännu en kontakt, ökas kostnaderna i senare fallet till 1,450 kronor eller en sammanlagd kostnad av 1,810 kronor.

Under hänvisning till det anförda får hamnstyrelsen hemställa,

att Stadsfullmäktige ville för bestridande av kostnaderna för revidering och nyanläggning av elektriska ledningar vid djuphamnen besluta, att av djuphamnens inkomster för 1935 anvisa ett belopp av 1,810 kronor.

Västerås den 4 oktober 1935.

För Hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Eric Plantin.

N:o 123.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag till brandväsendet från Städernas Allm. Brandstodsbolag

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Städernas Allmänna Brandstodsbolag har i bifogade skrivelse till stadsfullmäktige meddelat, att bolaget i likhet med vad som skett under de senare åren även för innevarande år beslutat lämna staden ett bidrag till brandväsendet, vilket bidrag bestämts till 5,300 kronor.

Drätselkammaren föreslår i anledning härav, att stadsfullmäktige, under uttalande av sin tacksamhet för det beviljade bidraget ville i överensstämmelse med föregående beslut angående bidragets användning bestämma, att det utlovade bidraget skulle reserveras för ändamål, som betjänar stadens brandväsens utveckling och fulländning i enlighet med vad stadsfullmäktige framdeles må komma att bestämma.

Västerås den 17 oktober 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt beslut av Städernas Allmänna Brandstodsbolags bolagsstämma år 1931 har bolagets styrelse bemyndigats att tillsvidare för varje år lämna bidrag till bestridandet av kostnaderna för brandförsvaret i de orter, där bolaget ocn dess dotterbolag i någon större omfattning driva rörelse och vilka efter styrelsens beprövande äro därtill berättigade.

Styrelsen för Städernas Allmänna Brandstodsbolag har nu på grundval av bolagens sammanlagda ansvarssumma i Edert samhälle vid utgången av nästföregående år samt inhämtade uppgifter angående samhällets egna utgifter för brandväsendet under innevarande år fastställt det Edert samhälle tillkommande bidraget till 5,300: — kronor. Härom har styrelsen nu velat lämna Eder meddelande, på det att omförmälda bidrag må kunna upptagas i eller tagas i beräkning vid uppgörandet av inkomst- och utgiftsstaten för nästkommande år. Bidraget kommer att utbetalas i slutet av innevarande år.

Bolaget räknar med att de samhällen, vilka komma i åtnjutande av ifrågavarande bidrag, skola låta sig angeläget vara att beträffande sättet för ordnande av sitt brandförsvar i största möjliga omfattning tillmötesgå de önskemål och anvisningar, som meddelas av Kommittén för brandsläckningsväsendets ordnande i Sveriges städer och köpingar.

N:o 123. *Ang. bidrag till brandväsendet från Städernas Allm. Brandstodsbolaget.*

Styrelsen har icke velat föreskriva, på vad sätt samhällena skola handhava de lämnade bidragen, men har utgått från att de skola komma till användning för brandkårs- eller andra brandförsvarsutgifter och att bidragen alltså antingen skola upptagas såsom inkomst i brandstyrelsens stat eller fonderas för någon större nyanskaffning eller nyanläggning för brandkårens eller vattenledningens behov eller användas såsom annuitet å för sådant ändamål upptaget lån.

I sinom tid vore styrelsen tacksam erhålla meddelande om det sätt, varpå ifrågavarande bidrag disponerats, ävensom utdrag av utgifts- och inkomststaten för nästkommande år, avseende brandväsendet.

Stockholm den 14 oktober 1935.

Städernas Allmänna Brandstodsbolag:

C. O. SJÖBERG.

|Sven Boye.

N:o 124.

Drätselkammarens skrivelse ang. tillbyggnad av Varmbadhuset.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige, som härvid bifogas, har badhusstyrelsen framlagt förslag om tillbyggnad av varmbadhuset för beredande av större utrymmen i värmestugorna till simhallen samt anvisande av ett anslag å förslagsvis 25,400 kronor för ändamålet att under 10 år gäldas av badhusets inkomster, och får drätselkammaren vid överlämnande av denna framställning med kännedom om de olägenheter, som äro förenade med de på grund av ökad badfrekvens otillräckliga utrymmena i värmestugorna och vid det förhållande, att ett avhjälpande genom en tillbyggnad av denna olägenhet kan ske med anlitande av badhusets inkomster av rörelsen, tillstyrkta framställningen, dock med den avvikelse, att tiden för anslagets återgäldande begränsas till 5 år, och alltså föreslå, att stadsfullmäktige ville

N:o 124. *Ang. tillbyggnad av Varmbadhuset.*

för tillbyggnad av varmbadhuset besluta anvisa förslagsvis 25,400 kronor, att förskotteras av tillgängliga medel för att återbetalas med 1/5 under vart och ett av åren 1936—1940 av inkomsterna på badhusrörelsen.

Västerås den 17 oktober 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I varmbadhuset har sedan flera år tillbaka trängseln i simhallens värmestugor, särskilt under fredagar och lördagar samt hela veckor före helger, varit besvärande för att allt mer och mer närma sig det olidliga. Simhallsbaden synas också numera vara särdeles begärliga, enligt vad som framgår av tabellen över serverade bad, vilken åtföljt badhusets senaste årsberättelse. Av denna framgår, att under år 1933 serverades tillhopa 38,373 st. simhallsbad och under sistlidet år 45,336 st., i båda fallen jämväl inräknat bad för simundervisningen. Vore där befintliga värmestugor rymligare, torde ännu flera badgäster kunna finna trevnad i simhallsbaden, som helt säkert därigenom än ytterligare skulle komma att ökas.

Badhusstyrelsen har länge haft sin uppmärksamhet riktad på förhållandet och därför låtit utarbeta ett förslag till bristens avhjälpande, vilket skulle ske genom tillbyggnad av värmestugorna till nordöstra tomtgränsen. Kostnaderna för tillbyggnaden belöper sig enligt verkställd beräkning på 19,400 kronor, vartill möjligen ytterligare erfordras 6,000 kronor, för den händelse grunden till angränsande staden tillhörig byggnad är så underhaltig, att den fordrar förstärkning, vilket synes vara att befara.

Badhusets ekonomi är numera så god, att kostnaderna torde kunna bestridas av badhusets egna inkomster, om de fördelas på några år.

På grund av det anförda anhåller styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville för tillbyggnad av värmestugorna vid varmbadhusets simhall anvisa förslagsvis 25,400 kronor, att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen gäldas genom inflytande badavgifter under en tid av högst tio år.

Västerås den 10 oktober 1935.

På Badhusstyrelsens vägnar:

THEOFIL ÖBERG.

/B. Falk.

N:o 125.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av en väghyvel.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadschefen har hos drätselkammaren gjort framställning om anslag till anskaffande av en ny väghyvel. Detta redskap skulle ersätta den först inköpta nu snart 10 år gamla väghyveln, vilken är rätt så försliten och ej motsvarar de anspråk, som måste ställas på densamma med hänsyn till det myckna arbete, som med densamma skulle uträttas. Enligt avgivet anbud skulle med den gamla hyveln ingående i likviden vid inköp av en ny hyvel mellanavgiften belöpa sig till högst 10,000 kronor. Kostnaden för ifrågavarande anskaffning bör såsom förut varit fallet påföras förrådets konto och amorteras genom att förrådet gottgöres för det med hyveln utförda arbetet. De förutvarande väghyvlarne äro redan på så sätt till fullo avskrivna.

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för inköp av en ny väghyvel anvisa av tillgängliga medel högst 10,000 kronor, att påföras förrådets konto och amorteras genom inkomster från vederbörliga anslag av det med väghyveln utförda arbetet.

Västerås den 17 oktober 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

N:o 126.

Drätselkammarens skrivelse ang. reparation och förbättring av en verkstadslokal i Sundinska husets östra flygel.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

En av stadens hyresgäster i Sundinska husets östra flygel har för erhållande av större möjlighet att utöva det hantverk han bedriver i de för-

N:o 126. *Ang. reparation och förbättring av en verkstadslokal i Sundinska husets östra flygel.*

hyrda lokalerna gjort framställning om vissa reparationer och förbättringar i desamma. Ifrågavarande arbeten bestå i främsta rummet av inpanelning av taket och införande av lokal värmeledning. Hela kostnaden för de ifrågasatta arbetena är beräknad till 2,300 kronor. Med hyresgästen har preliminärt uppgjorts, att om dessa arbeten komma till stånd, årshyran skall höjas med 275 kronor, varvid uppvärmningen bekostas och ombesörjes av hyresgästen.

Drätselkammaren anser, att staden bör tillmötesgå denna framställning och får därför hesställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för reparation och förbättring av en lägenhet i Sundinska husets östra flygel anvisa förslagsvis 2,300 kronor, att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 17 oktober 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1935. **Den 28 November** **XVIII.**

N:o 127.

Drätselkammarens skrivelse ang. skogsaccis för år 1935.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt bestämmelserna i lag den 28 september 1928 om skogsaccis skall skogsaccis utgå till kommun å det taxerade rotvärdet för avverkat virke efter en skattesats, vilken för 100 kronor utgör en fjärdedel av det belopp, som på en skattekrona i medeltal under de senast förflutna fem åren utdebiterats inom kommunen, jämkat till närmast högre 5-tal ören. Skattesatsen skall i stad bestämmas av stadsfullmäktige.

Under de senaste fem åren har skattesatsen i staden utgjort i medeltal kronor 7 : 89 pr skattekrona. I följd härav skulle skogsaccisen för år 1935 efter ovan angivna beräkningsgrund utgå efter 2 kronor pr 100 kronor rotvärde.

Drätselkammaren hemställer på grund av det anförda, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att skogsaccis i Västerås för år 1935 skall utgå med 2 kronor för varje 100-tal kronor av det taxerade rotvärdet.

Västerås den 7 november 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 128.

Drätselkammarens skrivelse ang. gäldande av kostnader för taxeringsassistenten år 1935.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut av stadsfullmäktige den 29 november 1934 bemyndigades drätselkammaren att under 5 månader under år 1935 anställa en taxeringsassistent, varjämte till drätselkammarens förfogande för ändamålet ställdes

N:o 128.
Ang. gäldande av kostnader för taxeringsassistenten år 1935.

ett belopp av förslagsvis 4,000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt stadsfullmäktige framdeles komme att besluta efter förslag av drätselkammaren. Den 21 juni 1935 höjdes ifrågavarande anslag med 2,000 kronor för möjliggörande av förlängt förordnande för taxeringsassistenten under 2 ½ månader.

Drätselkammaren har nu att framställa förslag rörande ifrågavarande anslags slutliga gäldande.

Kostnaderna för ändamålet hava uppgått till sammanlagt kr. 6,222 : 66, därav 6,000 kronor utgörande avlöning och kronor 222 : 66 till diverse omkostnader såsom telefon och skrivmaterial.

Sedan drätselkammaren jämlikt 145 § taxeringsförordningen hos Kungl. Maj :t hemställt om bidrag till kostnaden för taxeringsarbetet och huvudsakligen motiverat denna framställning med åtgärden att anställa en taxeringsassistent och de därav föranledda kostnaderna, har Kungl. Maj :t den 23 augusti 1935 för ändamålet tillerkänt Västerås stad ett belopp av 2,500 kronor. Då det för övriga kostnader för taxeringsarbetet finnes anslag beviljade i stadens ordinarie budget, återstår således att täcka vad som efter frånräknande av statsbidraget är oguldet av kostnaderna för taxeringsassistenten eller sålunda skillnaden mellan kronor 6,222 : 66 och 2,500, utgörande kronor 3,722 : 66. Denna återstående kostnad bör bestridas av 1935 års förslagsanslag.

Drätselkammaren hemställer alltså, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för täckande av efter erhållet statsbidrag kvarstående kostnader för anställandet under år 1935 av en taxeringsassistent enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 november 1934 och 21 juni 1935 av 1935 års anslag till diverse och oförutsedda behov anvisa ett belopp av 3,722 kronor 66 öre.

Västerås den 7 november 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 129.

Drätselkammarens skrivelse ang. anställande av taxeringsassistent år 1936.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Erfarenheterna av den verksamhet, som under år 1935 utövats av den taxeringsassistent, som enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 november 1934 och den 21 juni 1935 under en tid av sammanlagt 7 ½ månader varit anställd av staden med uppgift att i samarbete med taxeringsordförandena utföra granskningsarbete i och för årets taxering, hava varit sådana, att drätselkammaren anser sig böra hemställa om anslag för samma ändamål även för nästkommande år. Som av annan framställning till stadsfullmäktige denna dag framgår, har den ifrågavarande anordningen uppskattats även av Kungl. Maj:t, i det att Kungl. Maj:t för första gången tillerkänt staden ett bidrag av 2,500 kronor för stadens särskilda kostnader för taxeringsarbetet. Efter samråd med den under år 1935 anställda taxeringsassistenten har drätselkammaren funnit sig böra föreslå, att anställningstiden för nästkommande år något ytterligare utsträckes och kommer att omfatta 9 månader. Med beräkning allt fortfarande av ett månatligt arvode av 800 kronor skulle sålunda för ändamålet fordras ett avlöningsbelopp av 7,200 kronor.

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att bemyndiga drätselkammaren att för en tid av 9 månader under år 1936 anställa i stadens tjänst en taxeringsassistent med uppdrag att efter magistratens förordnande biträda taxeringsnämnderna med deklarationsgranskning och andra i samband därmed stående göromål, samt att för ändamålet anvisa ett anslag av 7,200 kronor att utgå, till den del kostnaden ej täckes av statsbidrag, av uttaxerade medel i 1936 års budget.

Västerås den 7 november 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 130.

Drätselkammarens skrivelse ang. nedsättning av w.c.-avgiften.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna en framställning av vatten- och gasverksstyrelsen angående nedsättning av avgiften för till stadens avloppsledningar ansluten w. c.-anläggning och därvid för egen del anföra följande.

Med stöd av en omfattande utredning rörande de kostnader för stadens avloppsledningar, som föranletts av w. c.-anslutningen har vatten- och gasverksstyrelsen ansett en utjämning av dessa kostnader kunna ske så småningom med en nedsättning av avgiften från och med år 1936 tills vidare från 25 kronor till 18 kronor för år och varje w. c.

Vid sitt ställningstagande till frågan har drätselkamaren ansett sig kunna mer än de tekniska verken tillmäta allmänna synpunkter på bekostnad av de ekonomiska större utslagsgivande betydelse. Härutinnan har drätselkammaren funnit att anläggning av w. c. i allt större omfattning och möjliggjord genom en nedsatt avgift vara i hygieniskt avseende en samhällelig angelägenhet och att i betraktande därav den merkostnad, som w. c.-anslutningen förorsakat och förorsakar, till någon om och mindre del kan läggas å den allmänna uttaxeringen. Därför talar också det förhållandet, att förutlagda ledningar bekostade med uttaxerade medel i viss utsträckning och där dimensionerna för dessa sådant medgiva bliva bättre utnyttjade genom en ökad w. c.-anslutning. En avvägning av avgiften så att denna blir lämplig såväl för den enskilde som den åvilar som för staden med hänsyn till dess intressen av att tillgodose allmänna hygieniska krav är alltså vad som enligt drätselkammarens åsikt bör eftersträvas.

Under åberopande av det nu anförda hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville så besluta i ärendet, att den årliga avgiften för w. c.-anläggning ansluten till stadens avloppsledningar skall från och med år 1936 och tillsvidare utgå med ett från 25 till 15 kronor nedsatt belopp.

Västerås den 14 november 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 130.
Ang. nedsättning av w-c avgiften.

Med anledning av den diskussion, som förekom vid stadsfullmäktiges behandling av stadens budget för innevarande år i anledning av ett framfört yrkande därom, att den för närvarande utgående avgiften för w. c. skulle borttagas, ett yrkande som dock icke vann stadsfullmäktiges bifall, har vatten- och gasverksstyrelsen företagit en undersökning i avsikt att belysa frågan om rättmätigheten och skäligheten av ifrågavarande avgift.

Till en början bör härvid erinras om hur w. c.-avgiften i Västerås tillkommit och vad som i övrigt i denna fråga förekommit.

På uppdrag av stadsfullmäktige avlämnade vatten- och gasverksstyrelsen och hälsovårdsnämnden i maj 1914 utredningar rörande möjligheten av ett allmännare införande av vattenklosettsystem i staden — w. c. hade förut tillåtits endast i enstaka fall provisoriskt och alltid efter medgivande i varje fall av stadsfullmäktige. Vatten- och gasverksstyrelsen framhöll i sin utredning med stöd av ett särskilt sakkunnigeutlåtande, att innan w. c. kunde medgivas, vissa nybyggnader och förändringar av avloppsledningarne måste vidtagas. Bland annat måste avskärande ledningar, som ledde systemet ned till Svartåns mynning utbyggas, en pumpstation anordnas för avloppet från de östra stadsdelarne m. m. Av dessa anordningar föreslogos en del till omedelbart utförande. I samband med denna utredning föreslog styrelsen införandet av en årlig w. c.-avgift av 15 kronor, som styrelsen fann skäligen motsvara de särskilda kostnader, som staden måste ikläda sig för tillmötesgåendе av fastighetsägarnes önskemål att få ansluta w. c.till stadens avloppsledningar. Hälsovårdsnämnden åberopade för sin del den särskilda sakkunniges och vatten- och gasverksstyrelsens utredningar, tillstyrkte de av vatten- och gasverksstyrelsen såsom förutsättning för allmännare tillstånd till w. c. inom vissa stadsdelar till omedelbart utförande föreslagna åtgärderna samt yttrade i fråga om w. c.-avgiften, att styrelsens förslag vore synnerligen välbetänkt, och framhöll att avgiften borde erläggas även för de w. c., vilka redan vore i bruk. — Efter tillstyrkan av drätselkammaren blev berörda förslag enhälligt antaget av stadsfullmäktige den 19 juni 1914, varvid bestämdes, att avgiften skulle utgå från och med den 1 oktober samma år. Enligt beslut av stadsfullmäktige den 29 december 1919 höjdes avgiften från och med år 1920 till 25 kronor. Förslag härom hade framställts av vatten- och gasverksstyrelsen under hänvisning till de väsentligt stegrade årliga kostnaderna för avloppsledningarne, närmast såsom följd av w. c.-anslutningarne. Förslaget hade tillstyrkts av drätselkammaren och antogs av stadsfullmäktige utan meningsskiljaktighet. Avgiften utgår allt fortfarande med det sålunda senast besämda beloppet 25 kronor.

W. c.-avgiftsfrågan har sedermera allt ifrån år 1929 vid skilda tillfällen varit föremål för stadsfullmäktiges uppmärksamhet och behandling. En kommitté, som tillsatts för utredning och förslag rörande åtgärder att motverka i staden rådande bostadsknapphet, föreslog år 1929, under förmenande att w. c.-avgiften vore hämmande för företagsverksamheten på sagda område, att avgiften skulle borttagas eller nedsättas. I sitt i augusti 1930 avgivna yttrande över detta förslag framhöll vatten- och gasverksstyrelsen

N:o 130. *Ang. nedsättning av w.c.-avgiften*

bland annat, att om också den föreslagna åtgärden vore välkommen för husägarne, densamma icke kunde tillstyrkas, därför att den väsentligen förryckte räntabilitetsberäkningarne för nya ledningsutsträckningar och sålunda verkade i rakt motsatt riktning mot den av kommittén angivna, samt att w. c.-föroreningarne inom nära framtid framkallade ett nödvändigt behov att bygga ett reningsverk för avloppsvätskan, en anläggning som komme att medföra betydande kostnader i såväl anläggning som drift. I sitt förslag till budget för år 1931 avstyrkte vatten- och gasverksstyrelsen fortfarande ovanberörda kommittéförslag om w. c.-avgiftens borttagande eller nedsättning, men föreslog, under framhållande av de allt mera besvärande föroreningarne av vattnet vid kloakutloppen i Svartåmynningen och Mälaren i följd av w. c.-anslutningarne, att av 1931 års inkomster av w. c.-avgifter måtte avsättas 25,000 kronor till blivande reningsanordningar, rörande vilka styrelsen redan föranstaltat om en förberedande utredning. Drätselkammaren yttrade sig i frågan i samband med budgetberedningen för år 1931 och föreslog i enlighet med en av drätselkammarens flertal omfattad mening, att w. c.-avgiften måtte nedsättas till 15 kronor samt avstyrkte vatten- och gasverksstyrelsens förslag om avsättning av medel till ett blivande reningsverk. En stark minoritet inom drätselkammaren tillstyrkte dock bifall till vatten- och gasverksstyrelsens förslag. Jämväl magistraten och beredningsutskottet förordade vatten- och gasverksstyrelsens förslag, beredningsutskottet dock icke enhälligt, i det att tre av dess ledamöter anslöto sig till drätselkammarens uppfattning. Vid ärendets behandling i stadsfullmäktige den 22 december 1930 blev frågan återremitterad till vatten- och gasverksstyrelsen samt drätselkammaren. — I sitt förnyade yttrande i ärendet den 10 december 1931 återgav vatten- och gasverksstyrelsen det huvudsakliga innehållet av en av A.-Bol. Vattenbyggnadsbyrån verkställd preliminär utredning rörande anläggandet av ett reningsverk för stadens avloppssystem, upptagande en byggnadskostnad av 930,000 kronor, samt framhöll vidare att en av styrelsen verkställd utredning visade, att av de under de närmast föregående två åren beslutade ledningsutsträckningarne, med en sammanlagd kostnad av omkring 270,000 kronor endast 25 % kunnat komma till utförande om w. c.-avgiften utgjort 15 kronor, alldenstund jämlikt gällande bestämmelser för ledningsutdragning, stadens kostnadsandel skall vara ekonomiskt bärig för att ledningen skall få utföras. För att den övriga delen av ledningarne ändock skulle hava utförts, hade fordrats extra anslutningsavgifter eller motsvarande årliga bidrag från fastighetsägarne. En nedsättning i w. c.-avgiften skulle därför i stället för att främja bostadsproduktionen verka hämmande på densamma. Vidare framhölls, att w. c.-avgiften vore väl avvägd i förhållande till kostnaden för hämtning från torvmullsklosetter. Styrelsen vidhöll på sålunda angivna grunder sitt tidigare framställda förslag. — Drätselkammaren å sin sida vidhöll sin förut uttalade mening, dock liksom vid föregående behandling icke enhälligt. — Vid slutlig behandling av ärendet den 28 januari 1932 fattade stadsfullmäktige beslut i frågan, därvid stadsfullmäktige genom omröstning med 35 röster mot 10 godkände vatten- och gasverksstyrelsens förslag, vilket sålunda innebar, att w. c.-avgiften skulle bibehållas vid 25 kronor och att för år 1932 skulle avsättas av inkomsterna

från denna avgift 25,000 kronor till en nybyggnadsfond för anläggande av ett reningsverk.

N:o 130. Ang. nedsättning av w.c.-avgiften

Över stadsfullmäktiges beslut anfördes besvär av två fastighetsägare. Sitt yrkande om beslutets undanrödjande grundade de ifråga om w. c.-avgiftens bibehållande därpå, att de ansågo, att w. c.-anläggningarne ej till någon del bidragit till ökning av utgifterna för stadens avloppsledningar, varför w. c.-avgiften måste betraktas som en skatt och sålunda vore olaglig, då den ej drabbade alla medlemmar av stadskommunen lika, samt beträffande avsättningen till ett blivande reningsverk, att beslutet i denna del saknade laglig grund. — I anledning av besvären avgåvos yttranden. Vatten- och gasverksstyrelsen framhöll för sin del till en början, att besvären beträffande w. c.-avgiften icke borde upptagas till prövning samt anförde vidare härutöver ovan omförmälda tidigare anförda omständigheter, att utom de vid 1914 års utredning angivna särskilda kostnader, som föranleddes av w. c.-anslutningarne, måste till samma kategori hänföras den fördyring av nytillkommande ledningsanläggningar, som följde av deras dimensionering och anordning även i andra hänseenden, för att anslutning av w. c. till desamma skulle kunna ske, att behovet av ett reningsverk vore mera tydligt framträdande, än då frågan senast varit på tal, samt att w. c.-avgiften ej vore att anse såsom någon slags beskattning, utan en frivillig avgift, förbunden med ett tillstånd, som icke utan vidare tillkomme fastighetsägarne utan enligt gällande lag vore beroende av hälsovårdsnämndens prövning, och utgjorde gottgörelse för särskilda kostnader och besvär, vilka föranleddes av tillståndet. Beträffande avsättningen till ett blivande reningsverk gendrev styrelsen ävenledes, vad klagandena anfört. Såväl drätselkammaren som beredningsutskottet anslöto sig i sina yttranden över besvären till vad vatten- och gasverksstyrelsen anfört. Vid behandlingen av frågan den 28 april 1932 beslöto stadsfullmäktige utan omröstning såsom eget yttrande åberopa vad de kommunala delegationerna i sina förberedande utlåtanden anfört. I sitt den 28 oktober 1933 meddelade utslag i besvärsmålet lämnade Konungens befallningshavande besvären utan avseende; beträffande w. c.-avgiften enär stadsfullmäktiges den 30 december 1929 fattade beslut om avgiftens höjning till 25 kronor, icke överklagats och sålunda lagligheten av beslutet den 28 januari 1932 icke nu kunde komma under bedömande samt beträffande fonderingen av en del av inkomsten av w. c.-avgiften, enär denna avgift ej vore hänförlig till beskattning för kommunala behov och stadsfullmäktige vore lagligen oförhindrade att besluta den ifrågavarande avsättningen. Konungens befallningshavandes utslag har ej överklagats och sålunda vunnit laga kraft.

Vad härefter angår stadens rättighet att uttaga ifrågavarande avgift, har ju denna från fastighetsägarehåll dragits i tvivelsmål, trots ovan återgivna lagakraftvunna utslag av Konungens befallningshavande. Därvid har särskilt ett Kungl. Maj:ts utslag beträffande w. c.-avgift i Sundbyberg ansetts vara vägledande. Även i en del andra städer hava tvister rörande motsvarande avgift förekommit. De avgöranden, som skett på andra håll äro, enligt vad man kan sluta av tillgängliga uppgifter, i allmänhet icke sådana, att de utan vidare äro förebildliga för förhållandena i Västerås. Så mycket

N:o 130.
Ang. nedsättning av w.c.-avgiften

torde dock av dem framgå, att ett samhälle som ej kan påvisa några särskilda av w. c.-anslutningarne föranledda kostnader för avloppsledningarne, icke heller anses berättigat upptaga någon w. c.-avgift, men att i motsatt fall samhället har rätt att uttaga en mot dessa kostnader skäligen avvägd avgift. Sådana särskilda kostnader kunna, såsom redan av den föregående redogörelsen framgår, påvisas här i Västerås, där ju bland annat redan i samband med det första beslutet om w. c:s införande särskilda anslag beviljas just för detta ändamål. Till denna sida av saken vill styrelsen emellertid återkomma här nedan. Härtill kommer emellertid för Västerås del en alldeles särskild omständighet, utan motsvarighet i Sundbyberg och även av allt att döma i de andra städer, där tvist om w. c.-avgiften uppkommit. Det har av den ovan lämnade redogörelsen framgått, att ingen fastighetsägare har ovillkorlig rätt att inrätta w. c. och ansluta den till stadens avloppsledningar. Enligt gällande lag fordras härför särskilt tillstånd. Sådant tillstånd meddelas av hälsovårdsnämnden. Vid alla de tillstånd av dylikt slag, som hälsovårdsnämnden i Västerås meddelat, har tillståndet förbundits med det villkoret, bl. andra att fastighetsägaren skulle erlägga den av stadsfullmäktige bestämda w. c.-avgiften. Om nu fastighetsägaren begagnar sig av det på så sätt lämnade tillståndet, är han i varje fall juridiskt förpliktad fullgöra det därmed förbundna villkoret.

Styrelsen vill här nedan lämna en utredning rörande de stadens kostnader för avloppsledningarne, som hava sin grund i w. c.-anslutningarne.

Kostnader för stadens avloppsledningar, föranledda av w. c.-anslutningarne.

I. *Hittillsvarande kostnader.*

A. Anläggningskostnader.

a) Helt förorsakade av w. c.

Omläggning av vissa ledningar m. m. enligt stadsfullmäktiges beslut den 19 juni 1914 i samband med införandet av w. c.		19,000 : —
Avskärande kulvert Biskopsvägen — Källgatan — Slottsgatan — Stadsparken — Svartån, omförmäld vid stadsfullmäktiges beslut 19 juni 1914		74,664 : —
Kulvert i Lustigkullagatan, omförmäld vid samma beslut. Arbetet i hög grad förbilligat genom att det utfördes i samband med ny vattenhuvudledning, som fick bära den största delen av kostnaden för jordarbetena		3,732 : —
Kloakpumpstation i Södra Esplanaden, jämväl omnämnd vid samma stadsfullmäktiges beslut.		
Första anläggning	28,610 : —	
Senare utvidgning	9,980 : —	38,590 : —
Transport		135,986 : —

N:o 130. *Ang. nedsättning av w.c.-avgiften*

Transport		135,986 : —
b) Delvis förorsakade av w. c.		
Kulvert Malmabergsgatan — Tegnérgatan — Bergslagsvägen—Kopparbergsvägen—Södra Esplanaden — Svartån	288,514 : —	
Hela detta belopp skulle kunna upptagas såsom särskild av w. c. föranledd kostnad, med avdrag för vad som beräknats skulle hava åtgått för sådana vanliga avloppsledningar utan avseende å w. c., som skulle hava behöft anläggas om kulverten ej kommit till stånd, med 20,400 kronor eller sålunda	268,114 : —	
Emellertid har styrelsen för att icke giva uppgiften sken av att för högt belasta w. c.-anläggningarne här endast räknat med halva kostnaden		144,257 : —
Övriga efter år 1914 utförda avloppsledningar. Dessa hava dimensionerats och i övrigt anlagts med hänsyn till att de skulle utom spillvatten — enligt lag — mottaga även orenlighet från w. c. samt dagvatten. Härigenom har uppkommit en kostnadsökning, som enligt verkställda noggranna undersökningar belöper sig i genomsnitt till 6 kronor pr längdmeter ledning. Om, som styrelsen anser skäligt, denna kostnadsökning fördelas lika mellan intresset för dagvattnets avledande och för w. c.-anslutningarne, uppstår en av de sistnämnda föranledd kostnadsandel, motsvarande 3 kronor pr. lm. Då längden av utförda ledningar utgör 51,900 m. blir hela kostnadsandelen för w. c.		155,700 : —
Summa anläggningskostnad Kronor		435,943 : —

B. Årliga kostnader.

a) Ränta och amortering. Annuiteten å ovan angivna anläggningskapital har beräknats så lågt som till 6 ½ %, motsvarande som ungefärligt medeltal 4 ½ % ränta och 25 års amorteringstid	28,336 : —
b) Pumpstationens årliga driftkostnad i medeltal	6,012 : —
c) Kostnad för muddring vid kloakutloppen, bortförande av avfall från pumpstationen, spolning och rensning av ledningar och brunnar. Minst halva ifrågavarande kostnad är att hänföra till w. c. Här utföres dock ej mer än halva kostnaden, motsvarande i medeltal	5,200 : —
Transport	39,548 : —

N:o 130.
Ang. nedsättning av w.c.-avgiften

Transport	39,548 : —
Härtill kommer, att w. c. rätteligen borde belastas med någon del av den årliga rena underhållskostnaden för avloppsledningarne. Så har dock ej skett i denna utredning. Ej heller har i utredningen medtagits kostnaden för den muddring i Svartåmynningen, som i år utförts och som är så gott som uteslutande föranledd av w. c.-föroreningarne. Denna kostnad uppgick till 8,700 kronor.	
Den årliga kostnaden stannar alltså vid kronor ..	39,548 : —
Härtill lägges den under de senaste åren beslutade årliga avsättningen till ett reningsverk med kronor	25,000 : —
Summa Kronor	64,548 : —

W. c.-avgifterna hava under tiden sedan de infördes givit en medelinkomst pr år av .... Kr. 52,100 : —

II. *Kostnader efter reningsverkets utförande.*

A. Anläggningskostnader.

a)	Ovan under I angivna kostnader, vilka allt fort kvarstå och skola förräntas och amorteras	435,943 : —
b)	Kostnad för nytt reningsverk. Enligt vid stadsfullmäktiges sammanträde d. 28 jan. 1932 föreliggande preliminära utredn. fr. A.-B. Vattenbyggnadsbyrån, skulle reningsverket med tillhörande särskilda ledningar draga en kostnad av 930,000 kronor. Enligt stadsfullmäktiges uppdrag har styrelsen påbörjat en fullständig och definitiv utredning och har denna nu fortskridit så långt, att kostnaderna kunna bättre överblickas, detta jämväl i fråga om de tillhörande ledningarne, som till rätt stor del redan utförts och hittills dragit en kostnad av kr. 285,475 : 97, med ledning av därvid vunnen erfarenhet. Enligt en sålunda nu gjord kostnadskalkyl skulle den planerade reningsverksanläggningen draga en kostnad av	1,044,000 : —
	Summa Kronor	1,479,943 : —

B. Årliga kostnader.

a)	Ränta och amortering. 6 ½ % å kvarstående anläggningskapital enligt ovan	28,336 : —
	Transport	28,336 : —

N:o 130.
Ang. nedsättning av w.c.-avgiften

	Transport		28,336 : —
	6 1/2 % å anläggningskostnaden för reningsverket kronor 1,044,000 : — . . . . Härvid är att observera, att A.-Bol. Vattenbyggnadsbyrån på det lägre beräknade anläggningskapitalet (930,000 kr.) räknade en avsevärt högre annuitet (74,980 kr.)		67,860 : —
b)	Rensning av till reningsverket hörande ledningar		3,400 : —
c)	Driftkostnad för reningsverket, elektr. ström	8,000 : —	
	Betjäning, underhåll och diverse . .	15,000 : —	23,000 : —
	Suma Kronor		122,596 : —

Av den verkställda undersökningen framgår sålunda, att stadens nuvarande årliga kostnader, som måste anses direkt förorsakade av w. c.-anslutningarne uppgå till minst omkring 65,000 kronor (ränta å hittills nedlagda kostnader för nya reningsverket m. m. äro dock jämte en del ovan angivna kostnader ej inräknade), medan motsvarande kostnad efter det nya reningsverkets färdigställande uppgår till drygt 122,000 kronor. Det fortsatta arbetet med reningsverkets utförande torde sannolikt komma att fullföljas omedelbart efter det den pågående utredningen blivit färdig, vilket torde kunna väntas inom de närmaste månaderna.

Då det gäller att bedöma, till vilken storlek w. c.-avgiften skäligen bör sättas enbart ur synpunkten av att den skall innebära gottgörelse för stadens särskilda kostnader i följd av w. c.-anslutningarne till stadens avloppsledningar, är det enligt styrelsens uppfattning riktigt, att det icke blott räknas med just nu förhandenvarande förhållanden, utan jämväl behörig hänsyn tages till de så gott som omedelbart förestående nya kostnader, som med säkerhet tillkomma. Styrelsen har efter omsorgsfullt övervägande funnit sig kunna föreslå, att den nuvarande avgiften i betraktande av nu nämnda förhållanden nedsättes från 25 till 18 kronor pr. w. c. och år. Därvid har styrelsen, dock icke utan tvekan, ansett sig kunna bortse från andra synpunkter, vilka kunde hava beaktats vid detta bedömande. Härutinnan må det ännu en gång erinras om de jämförliga kostnaderna för bortföring av orenlighet från torvmullsklosetter, samt om det hinder i fråga om bärigheten av nya ledningsutsträckningar, som varje sänkning av w. c.-avgiften måste medföra, och som i många fall måste kompenseras av höjda anslutningsavgifter eller särskilda årliga tillskott utöver de från till ledningarne anslutna abonnenter inflytande förbrukningsavgifterna för vatten, gas och elektrisk ström. Den föreslagna nedsatta avgiften skulle enligt beräkningarne för 1936 års stat giva en inkomst av omkring 83,500 kronor. Det erfordras sålunda en med icke mindre än 50 % ökad anslutning, innan — med denna avgifts bibehållande — inkomsten når upp i en summa som täcker stadens särskilda kostnader i följd av w. c.-anslutningen sedan reningsverket tillkommit.

N:o 130.
Ang. nedsättning av w.c.-avgiften

Senast angivna förhållande skulle närmast motivera, att nuvarande avgift tillsvidare bibehölles, enär det förefaller mycket ovisst, hur snart jämvikt mellan den nedsatta avgiften och stadens kostnader skall kunna uppnås, Emellertid har styrelsen ansett, att genom den föreslagna nedsättningen intresset för ett ur hygienisk synpunkt önskvärt ännu allmännare övergående till w. c. skall kunna främjas, och hoppas att genom sålunda ökad anslutning den önskade jämvikten så småningom skall uppnås.

Med stöd av det anförda får vatten- och gasverksstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att den här i staden utgående w. c.-avgiften av 25 kronor skall från och med år 1936 och tillsvidare utgå med ett till 18 kronor pr år nedsatt belopp.

Emot styrelsens beslut i ärendet har ledamoten Herr Hiersemann reserverat sig, i det att han för sin del på sätt av närlagda yttrande framgår, ansett, att den nuvarande w. c.-avgiften borde bibehållas oförändrad.

Västerås den 5 november 1935.

För Vatten- och Gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

/*Gerh. Geston.*

Mot Vatten- och Gasverksstyrelsens beslut den 5 maj 1935 att föreslå en sänkning av w. c.-avgiften från 25 kronor till 18 kronor för år har undertecknad anfört sin reservation under yrkande, att den nuvarande avgiften skulle bibehållas och har jag som motiv därför anfört:

1:o) en stor del av de hittills utförda ledningsanläggningarna hava kunnat bliva för staden ekonomiskt bärande genom w. c.-avgiftens nuvarande storlek 25 kronor. Genom den föreslagna sänkningen bortfaller den förutsatta bärigheten för dess utförande och förluster komma att uppstå för staden för varje sådan anläggning, där w. c.-avgiften varit utslagsgivande för räntabiliteten.

2:o) Genom sänkningen kommer utan tvivel vatten- och gasverksstyrelsen att i många fall nödgas avslå ansökningar om anslutningar till stadens allmänna ledningar, då de årliga nettoinkomsterna från anläggningarna icke komma att uppgå till sådant belopp, att anläggningarna bliva för staden ekonomiskt bärande. Genom detta förhållande kommer sänkningen av w. c.-avgiften att verka hämmande för bebyggelsen i stället för som därmed avses befordrande.

3:o) Av de verkställda kalkylerna framgår att efter tillkomsten av reningsverket, genom sänkningen, inkomsterna ej komma att täcka utgifterna. Styrelsens förutsättning att genom ökad anslutning, inkomsterna snart nog komma att täcka kostnaderna är endast ett antagande, då däremot kan anföras, att det kan ifrågasättas, om den ökade bebyggelsen med ty åtföljande anslutning kommer att fortsätta i samma tempo som hittills. (se punkt 2 ovan). Jag har därför ansett det fördelaktigare, om denna fråga om nedsättning uppskjutits till dess att en överblick över stadens verkliga kostnader vunnits.

N:o 130. *Ang. nedsättning av w.c.-avgiften*

4:o) En sänkning av w. c.-avgifterna kan åstadkomma att uttaxering måste anlitas för att gälda uppkommen inkomstminskning. Det blir en tydlig orättvisa att samhällsmedborgare, som ej äga eller bebo fastigheter, vari w. c.-anläggningar finnas, skola skattevägen deltaga i gäldandet av andras förmåner.

Västerås den 5 november 1935.

P. Hiersemann.

N:o 131.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggande av en gångstig vid västra svartåstranden norr om Skerikesbron.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bilagd skrivelse har planteringsnämnden hemställt om anvisande av ett anslag för iordningställande av en gångstig utefter västra Svartåstranden från vägen till Skerikesbron till gränsen mot Vallby inägor, och får drätselkammaren såsom sitt yttrande i ärendet hemställa, att stadsfullmäktige ville i enlighet med framställningen för ändamålet anvisa det begärda anslaget 1,000 kronor, att bestridas av i innevarande års stat avsatta medel för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 7 november 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

N:o 131.

Ang. anläggning av an gångstig vid västra svartåstranden norr om Skerikesbron

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Utefter Svartån löper å dess västra sida från vägen vid Skerikesbron till gränsen mot Vallby inägor, alltså i kanten av Kvarnbrovreten och Trumslagareskogen en stig som ansluter till den nyligen anordnade gångvägen från Ullspinneriet till Vallby friluftsmuseum. Denna stig är nu på sina ställen svårframkomlig men skulle, om en del hålor ifylldes med sten och stigen grusades, bliva en värdefull promenadplats för Västerås innevånare, såsom utgörande en direkt fortsättning på de anläggningar, som av planteringsnämnden utförts utefter västra åstranden fram till den s. k. Skerikesbron.

Planteringsnämnden får med anmälan, att nämnden i skrivelse till jägmästaren i Västerås revir hemställt om tillstånd att få utföra en del förbättringsarbeten å denna åstig, i vad densamma framgår å Kronans mark, härmed hos Stadsfullmäktige hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att för utförande av en del förbättringsarbeten i åstigen å den staden tillhöriga stadsägan 698 och å det Kungl. Maj:t och Kronan tillhöriga stadsägoområdet 1048, även benämnt Trumslagareskogen, anvisa ett belopp av 1,000 kronor.

Västerås den 18 oktober 1935.

För Planteringsnämnden:

AND. PERS.

/*Eric Plantin.*

Avskrift.

Till Västerås stads planteringsnämnd, Västerås.

Med anledning av skrivelsen den 18 nästlidne oktober angående utförandet genom planteringsnämndens försorg av en del förbättringsarbeten å den gamla stig, som löper utefter Svartån å dess västra sida över mark tillhörande kronoegendomen Vallby, får jag härigenom meddela det begärda tillståndet till förbättringsarbetena ifråga, dock under villkor att dessa arbeten icke medföra någon kostnad för Kronan. Genom denna upplåtelse avhänder sig Kronan icke äganderätten till den mark, varå stigen går fram.

Västerås den 1 november 1935.

I tjänsten:

Carl Fredholm.

Rätt avskrivet intyga:

Irma Edling. Anna-Lisa Söderström.

N:o 132.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av f. d. skeppsvarvsområdet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Då det för staden är av stor betydelse att kunna bestämma över det strandområde i Mälaren, som är beläget emellan gamla hamnen och djuphamnen vid Carlsberg, har frågan om förvärv åt staden av den enda fastigheten mellan s. k. Hyttan och djuphamnen vid Carlsberg, som staden nu icke behärskar, nämligen Skeppsvarvets område, varit föremål för drätselkammarens uppmärksamhet. Vid flere föregående tillfällen har också förelegat erbjudande av ägaren åt staden att förvärva området, men har den då begärda köpeskillingen varit allt för hög för att drätselkammaren ansett staden böra reflektera å sådant förvärv.

I dagarne har emellertid ägaren av fastigheten Direktör Gust. Barckman i Köping ånyo fört frågan på tal och därvid för fastigheten, som består av stadsägorna N :ris 2293 och 2290 A i areal 10,387 kvm. med därå uppförda slip och verkstadsbyggnader m. m. begärt en köpeskilling av 65,000 kronor. Fastigheten är för närvarande åsatt ett taxeringsvärde av 89,000 kronor.

Med priset för fastigheten enligt detta senaste anbud väsentligt nedsatt under vad som förut begärts och till ett belopp, som kan anses vara rimligt i förhållande till fastighetens värde och beskaffenhet, anser drätselkammaren frågan om förvärvet hava kommit i nytt läge och att staden icke bör försitta den möjlighet därtill, som nu yppats. Det kan icke vara förenligt med stadens intressen att låta fastigheten, som är till salu, förvärvas av annan köpare.

Under hänvisning till det nu anförda hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 65,000 kronor och under de villkor i övrigt, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, inköpa stadsägorna N :ris 2293 och 2290 A eller s. k. Skeppsvarvets område samt därvid tillika bestämma, att köpeskillingen skall gäldas av reserverade köpeskillingsmedel.

Västerås den 7 november 1935.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Ragnar Tenow.

N:o 133.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadsplaneändring beträffande del av Vasagatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden har i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 oktober 1935 hemställt om uppdrag att upprätta förslag till vidgning av Vasagatan söder om Smedjegatan från 10 till 14 meters bredd samt föreslagit att stadsfullmäktige måtte utverka av framställningen betingat nybyggnadsförbud i kvarteren öster om Vasagatan i förevarande sträckning. Drätselkammaren har fått handlingarne i ärendet till sig överlämnade för att med eget yttrande vidarebefordra dem till stadsfullmäktige.

Drätselkammaren får härmed underställa ärendet stadsfullmäktiges prövning och därvid för egen del anföra följande.

Anledningen till att Vasagatans bredd i den del, varom nu är fråga, inskränktes i 1915 års ännu gällande stadsplan torde mindre hava varit den av byggnadsnämnden antagna än fastmera den av stadsfullmäktige vunna erfarenheten om den svårighet för att icke säga omöjlighet det mött att inom den gamla staden genomföra mera genomgripande förändringar i bestående förhållanden. Enligt drätselkammarens uppfattning kvarstår detta skäl allt fortfarande i oförminskad grad. När det gäller regleringar inom den äldre staden är det nödvändigt för att åtminstone något praktiskt resultat skall vinnas av den på papperet uppgjorda planen, att omändringarne inskränkas till det allra nödvändigaste. Att, såsom byggnadsnämnden uppenbarligen tänkt sig i föreliggande fall, låta regleringarne komma till stånd efter hand, som de särskilda fastighetsägarne finna med sin fördel förenligt eller bliva nödsakade att medverka till deras genomförande, är enligt drätselkammarens erfarenhet ofruktbart. Skall en reglering genomföras, erfordras initiativ och uppoffringar, oftast av betydande omfattning från stadens sida. I de flesta fall blir det så, att en låt vara önskvärd reglering på grund av de därmed förbundna kostnaderna förhindras eller i varje fall fördröjes så länge, att värdet av regleringsbeslutet förbytes till sin motsats, enär det under tiden beslutet om regleringen består verkar hämmande för eljes behövliga nybyggnadsföretag inom de områden, som beröras av densamma. Denna sistberörda omständighet får icke förbises. Här i Västerås har allmänt framhållits angelägenheten av att byggnadsverksamheten icke endast söker sig till stadens utkanter, utan att de nybyggnadsmöjlighter, som onekligen förefinnas inom stadens gamla kärna, utnyttjas. Under senare tiden har verkligen också en viss företagarelust med intresset riktat just mot stadens centralare delar börjat visa sig. Det gäller då att tillse, att det vaknande intresset icke förkväves genom nya stadsplaneändringsbeslut och byggnadsförbud, som icke äro påkallade av oundgängligen nödvändiga behov.

Vad det nu framställda förslaget angår kan drätselkammaren icke finna tillräckligt starka skäl anförda för den reglering förslaget avser. Vasagatan

N:o 133. *Ang. stadsplaneändring beträffande del av Vasagatan.*

i dess sträckning inom den gamla staden är en typisk affärsgata. Som sådan har den enligt nuvarande stadsplan en ganska lagom bredd. som också i stort sett svarar mot den verkliga med undantag för hörnet vid Smedjegatan, där en betydande vidgning skall ske. Sedan nu nämnda vidgning kommit till stånd, torde också de trafiksvårigheter, som åberopas av byggnadsnämnden i väsentlig grad undanröjas. Såsom genomgående större trafikled är Vasagatan icke lämplig, framförallt på grund av gatans starka lutning norrifrån mot korsningen med Stora gatan, vilket förhållande alltid kommer att göra denna korsning till en olämplig och farlig trafikknut, men även därför att Vasagatan stannar vid Vasaparken och icke är avsedd att dragas genom parken ned till järnvägsstationen. De ovan angivna mera allmänna synpunkterna i fråga om gaturegleringar äro i särskild grad tillämpliga just på ifrågavarande fall. Är det meningen att låta förslaget bliva så att säga en reform på papperet med den avsikten att genomförandet av densamma skall bliva beroende av när lägligt tillfälle efter hand yppar sig ifråga om än den ena fastigheten än den andra,då kommer det med säkerhet att dröja en eller flere mansåldrar, innan staden får se något praktiskt resultat av det fattade beslutet. All hittills gjord erfarenhet bestyrker detta. Anses å andra sidan förslaget vara av verklig betydelse för stadens intressen, måste också staden bereda sig på att taga sådana konsekvenser av ett regleringsbeslut, att de leda till en genomförd reglering inom nära liggande tid. Drätselkammaren har sökt göra sig ett begrepp om vad en sådan reglering skulle kosta staden. Den härutinnan verkställda utredningen resulterar i ett nedlagt nettokostnadsbelopp av ej mindre än omkring en million kronor. Och ändock är det otänkbart att breddningen kan ske så snart och i ett sammanhang. Framförallt kommer i så fall återuppbyggandet vid den vidgade sidan av gatan av skilda anledningar låta länge vänta på sig. Och under tiden kan gatan lätt förlora sitt företräde som affärsgata och fastigheterna invid densamma falla i värde till förlust både för staden och för enskilda. Även om vissa skäl skulle tala för önskvärdheten av denna gatureglering, äro dock de med densamma förbundna kostnaderna och olägenheterna i övrigt av den storleksordningen, att de enligt drätselkammarens uppfattning lägga ett bestämt hinder i vägen för dess antagande. Dessa skäl äro också så avgörande, att det synes meningslöst att lägga ned ytterligare arbete på en utredning av frågan och framförallt att genom ett byggnadsförbud lägga ytterligare en hämsko på det intresse, som möjligen kan finnas att uppföra nybyggnader å de tomter, som skulle beröras av regleringen. Det torde finnas andra redan i gällande stadsplan upptagna gaturegleringar — exempelvis Torggatans framdragande — som kunna vara värda en kraftansträngning och någon uppoffring från stadens sida att få genomförda. I det nämnda fallet är säkerligen åtskilligt att vinna, som skulle kunna träda i stället för den föreslagna vidgningen av Vasagatan, och som kan genomföras för en bråkdel av kostnaden för detta förslags realiserande.

Med åberopande av det anförda får drätselkammaren för sin del hemställa, att det föreliggande förslaget icke måtte föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

N:o 133. *Ang. stadsplaneändring beträffande del av Vasagatan.*

En av drätselkammarens ledamöter, Herr Widén, har en mot drätselkammarens övriga ledamöter avvikande mening och har vid behandlingen av ärendet yrkat, att byggnadsnämndens förslag skulle av drätselkammaren tillstyrkas.

Västerås den 14 november 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt den för Västerås stad nu gällande stadsplanen är Vasagatans bredd i sträckningen söder om Smedjegatan fastställd till endast 10 meter, dock med någon vidgning längst i söder. Beslutet härom fattades av stadsfullmäktige år 1910 och innebar, att Vasagatans bredd uti ifrågavarande sträckning minskades med bibehållande av gatans västra huslinie från den i 1902 års stadsplan upptagna bredden 14 meter med 4 meter. I sträckningen mellan Gåsmyregatan och Smedjegatan bibehölls däremot den enligt äldre stadsplan fastslagna bredden, 14 meter, med allenast det undantag, att gatan i sträckningen mellan Linnégatan och Rudbecksgatan, varest en trädrad skulle planteras genom avskärning av kvarteret Gregors västra sida vidgades till 18 meters bredd.

Anledningen till beslutet om minskning av bredden å Vasagatans södra del framgår ej av tillgängliga handlingar, men detsamma torde hava förestavats av den uppfattningen, att med hänsyn till då rådande trafikförhållanden den mindre bredden vore tillfyllest. Den utveckling av trafiken, som därefter ägt rum, har emellertid medfört, att den fastställda bredden icke kan anses tillräcklig för att motsvara de krav på en modern trafikled, som med fog kunna uppställas. Vasagatan i angivna sträckning är nu en livlig affärsgata och detta har medfört en mycket livlig trafik och därjämte att parkering av lastautomobiler för varutransport i stor utsträckning förekommer och försvårar den övriga trafiken. Anordnande av omnibusstation å Munkgatan strax öster om korsningen med Vasagatan har även föranlett en väsentlig ökning av trafiken å Vasagatan. Dessa och andra omständigheter hava förorsakat, att Vasagatan söder om Smedjegatan numera hör till en av de ur trafiksynpunkt mest belastade gatorna i den centrala stadsdelen. Någon minskning av trafikintensiteten å denna gata torde icke vara att vänta, utan snarare tvärtom, då Vasagatans betydelse som affärsgata måhända kommer att ökas. Det kan för övrigt även ifrågasättas om icke Vasagatans betydelse som infartsled även kommer att avsevärt ökas. Med hänsyn till angivna förhållanden torde det vara nödvändigt, att till undersökning upptaga frågan om en vidgning av Vasagatan i förut omnämnda sträckning till en bredd av 14 meter, med vidgningen förlagd åt gatans östra sida.

Under åberopande av vad sålunda anförts får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

N:o 133. *Ang. stadsplaneändring beträffande del av Vasagatan.*

dels att uppdraga åt byggnadsnämnden att snarast upprätta förslag till vidgning av Vasagatan söder om Smedjegatan till 14 meter samt i vederbörlig ordning handlägga detta ärende,

dels och att i enlighet med 15 § i stadsplanelagen hos länsstyrelsen omedelbart göra framställning om nybyggnadsförbud inom de områden, öster om Vasagatan, som beröras av den ifrågasatta breddningen.

Västerås den 16 oktober 1935.

På Byggnadsnämndens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/*Ragnar Tenow.*

Till Byggnadsnämnden i Västerås.

Sedan fråga väckts inom byggnadsnämnden om breddning av Vasagatan på sträckan Smedjegatan — Nedre Trädgårdsgatan får undertecknad härmed vördsamt anföra följande.

Enligt 1902 års stadsplan är Vasagatan i hela dess sträckning 14 meter bred. I 1915 års stadsplan är för delen Smedjegatan — Nedre Trädgårdsgatan bredden minskad till 10 meter.

Trafiken norrifrån till den tättbebyggda delen av staden har fyra infartsleder, nämligen Skultunavägen, Vasagatan, Kristiansborgsallén och Kopparbergsvägen.

Skultunavägens fortsättning, Västra Kyrkogatan, får genom den minskade bredden vid Konsistoriebyggnaden sitt värde som infartsled betydligt nedsatt. Vasagatan har naturliga förutsättningar att bli, dels en huvudtrafikgata för områdena norr om Norra Ringvägen mellan Rocklundaskogen och Skallbergen, dels en infartsled såsom avgrening av Skultunavägen. Kristiansborgsallén är huvudtrafikleden för områdena norr om Norra Ringvägen mellan Skallbergen och Gideonsberg. Genom Tessingatan kommer denna trafik att inledas till Vasagatan vid Rudbecksgatan, varigenom Vasagatan söder därom kommer att direkt belastas av trafiken från båda dessa huvudtrafikgator.

Den rena genomgångstrafiken bör icke ledas genom Vasagatan utan i Norra Ringvägen och längre söderut avledas åt öster och väster.

N:o 133.
Ang. stadsplaneändring beträffande del av Vasagatan.

Däremot är Vasagatan den naturliga huvudleden för inomstadstrafiken i riktning norr—söder till Stora gatan och Munkgatan.

I Munkgatan finnes för närvarande station för busstrafiken inom länet och även de hittills bästa parkeringsmöjligheterna för bilar. Detta medför, att en livlig trafik måste uppstå av gångtrafikanter i riktning från och till Munkgatan, och då Vasagatan är belägen i affärscentrum, blir den den naturliga fördelnings- och samlingsgatan för denna gångtrafik.

Som affärsgata har Vasagatan i sträckningen Smedjegatan — Stora gatan för närvarande stor betydelse.

Den har, om man bortser från betydelsen som infartsled, alltså den dubbla uppgiften av affärsgata och fördelnings- och samlingsgata för gångtrafiken av från landsbygden och närmare ytterområdena inkommande personer.

Den ökade bilismen har medfört ökade krav på plats för fordonen, och dessa krav hava i stor utsträckning tillgodosetts såsom fullt naturliga — men i många fall på bekostnad av fotgängarnas säkerhet och trevnad.

Det ideala för en affärsgata vore den formen, där körtrafik vore förbjuden, varvid förutsättes, att körtrafiken på andra vägar kunde nå affärshusen. När så icke är fallet och alltså gångtrafik och biltrafik, delvis upptagande infartstrafik, måste samsas på samma gata, måste sådana utrymmen finnas att, dels körtrafiken utan större svårigheter kan fortlöpa trots nödvändiga kortare parkeringar, dels gångtrafikanterna med full säkerhet kunna röra sig till och från butikerna, stanna framför skyltfönster och obehindrat passera.

Genom den alltmera ökade cykeltrafiken inkräktas ofta på långa sträckor av vid trottoarkanten parkerade cyklar både körbanan och gångbanorna, varvid dessa icke bli fullt effektiva med vanliga teoretiska mått för olika kör- eller gångfiler.

För körtrafik räknar man med 3 meters bredd för hastig körfil och 2,5 meters bredd för långsam körfil. För en affärsgata, där uppehåll ofta göres för i- och avlastning av personer eller varor bör man fordra tre körfiler. Räknar man med endast långsamgående trafik erfordras sålunda en bredd av $3 \times 2{,}5 = 7{,}5$ meters körbana. Tillåter man en mera snabbgående fil för genomfart erfordras $2 \times 2{,}5 + 3{,}0 = 8{,}0$ meter. Den senare bredden är att föredraga med tanke på parkerade trampcyklar, även om man räknar med tre långsamma körfiler.

För fotgängare beräknas ett erforderligt utrymme av 0,7 meter. Möte av fyra personer på samma gångbana, två i vardera riktningen, är icke något orimligt krav för en affärsgata. Därvid erhålles en bredd på gångbanan av $4 \times 0{,}7 = 2{,}8$ meter, vilket mått med tanke på parkerade tramcyklar bör avrundas till minst 3,0 meter.

Av ovanstående erhålles sålunda såsom *minimibredd* för en affärsgata $2 \times 3 + 7{,}5$ à 8 meter = 13,5—14 meter.

Inom en bredd av 12 meter skulle enligt samma grunder rymmas tre körfiler à 2,5 meter samt två gångbanor med vardera 2,25 meters bredd eller vardera tre gångfiler.

N:o 133. *Ang. stadsplaneändring beträffande del av Vasagatan*

Inom tio meters bredd rymmes två körfiler à 3,0 meter (med endast två körfiler böra dessa givas bredden 3,0 meter) samt två gångbanor med vardera 2 meters bredd eller vardera icke fullt tre gångfiler.

Det är givet, att icke alla dagar dessa breddmått erfordras för den rådande trafiken. Då emellertid villkoret för en god affärsgata är, att den skall vara effektiv både ur trafik- och affärssynpunkt just när trafikanhopningen är störst, måste det vara av stort intresse för såväl affärsinnehavare och fastighetsägare som trafikanter av olika slag, att gatan motsvarar rimliga krav på rymlighet och trygghet för alla parter.

Av ovanstående framgår, att Vasagatans bredd i sträckningen Smedjegatan — Nedre Trädgårdsgatan är för liten ur både trafik- och affärssynpunkt.

Västerås den 16 september 1935.

F. Schiött.

N:o 134.

Beredningsutskottets yttrande ang. resereglemente för Västerås stad (jfr. Stfms. handl. 1935 N:o 2.)

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid behandling den 31 januari innevarande år av förslag till kommunalt resereglemente, avgivna av lönenämnden och drätselkammaren och sinsemellan i väsentliga delar avvikande (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 2/1935) beslöto stadsfullmäktige remittera ärendet till beredningsutskottet för ytterligare utredning.

Under den överläggning, som föregick remissbeslutet, blev såväl lönenämndens som drätselkammarens förslag utsatta för kritik i avseende å det förstnämnda särskilt riktad emot den däri gjorda gruppuppdelningen av de resande med för de grupperna olika avvägd resekostnadsersättning allt efter loneställning och i avseende å det sistnämnda beträffande särskiljandet av förtroendemännen från befattningshavarne utom i det fall att befattningshavare företoge resa tillsammans med förtroendemän för gemensamt uppdrag. Vid den fortsatta utredningen har beredningsutskottet fattat dessa motsättningar i åsikter som ett direktiv att söka framlägga enhetliga bestämmelser och i detta hänseende sammanjämka de båda förslagen.

I det förslag, som beredningsutskottet nu framlägger, är denna princip genomförd och alltså befattningshavare jämställd med förtroendeman. I övrigt är i avseende å huvudgrunderna såsom nyhet i detta förslag inför-

N:o 134. *Ang. resereglemente för Västerås stad.*

da, att ersättning för kortare resa — valet av 120 km. som gräns är beroende på avståndet till Stockholm, dit resorna till övervägande del företagas — skall utgå med biljettkostnad i 3:dje klass och vid längre resa i 2:dra klass samt att traktamentet föreslås skola utgå som dygnstraktamente och icke såsom i övriga förslagen uppdelas i dagtraktamente och nattlogiersättning. Beträffande detaljerna i förslaget kan anmärkas, att bestämmelsen om att traktamente ej utgår vid resa under 5 timmar varit beroende av ett enligt beredningsutskottets mening legitimt behov av att vid resa, som varar längre än 5 timmar, intaga måltid, samt att vid nattresa det icke kan anses vara obilligt, att ersättning för sofplats utgår även om dygnstraktamentet delvis kan anses inbegripa sådan ersättning. I avseende härå är ingalunda uteslutet att en längre nattresa jämte logi å slutpunkten för resan kan förekomma en och samma natt. Den för alla förslagen likartade bestämmelsen, att lönenämnden vid tillämpningen av reglementet har att avgöra tveksamma fall innebär en garanti för att det anmärkta förhållandet icke skall kunna utnyttjas på obehörigt sätt.

Med den allmänna anmärkningen, att ett kommunalt resereglemente för Västerås stads vidkommande mindre är en ekonomisk fråga än ur ordningssynpunkt önskvärd, samt att beredningsutskottet anser sitt förslag fylla rimliga anspråk i avseende å enhetlighet och lätthet att tillämpa, får beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige ville godkänna detsamma sådant det återgives å bilaga till denna skrivelse.

Västerås den 19 november 1935.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Beredningsutskottets förslag till resereglemente för Västerås stad.

Ledamot av stadsfullmäktige samt annan kommunal förtroendeman ävensom å fast lönestat anställd kommunal befattningshavare är berättigad till ersättning för de kostnader, som äro förenade med resa till annan ort i och för fullgörande av kommunalt uppdrag eller tjänst enligt följande grunder.

Ersättningen uppdelas uti traktamente samt kostnad för resa.

Traktamente för dygn är 18 kronor,

för del av dygn intill 5 timmars frånvaro utgår intet traktamente,
för mer än 5 intill 15 timmars frånvaro utgår halft traktamente,
för mer än 15 intill 24 timmars frånvaro utgår helt traktamente.

Dygnet räknas från tiden för avresan till motsvarande tid följande dygn, och del av dygn är överskjutande tid vid resans slut.

N:o 134.
Ang. resereglemente för Västerås stad.

Kostnad för resa utgår:

vid resa å järnväg med avgift för biljett i 3:dje klass vid en väglängd av intill 120 km. och i 2:dra klass vid längre resa jämte sovplats vid nattresa,

vid resa å båt med avgift för hyttplats, och

vid resa med automobil, omnibus eller annat fortskaffningsmedel, där dessa färdsätt måste användas, med den kostnad, som därav betingas, varvid i förekommande fall gällande taxor skola tillämpas. Ej må debiteras högre kostnad för resa än som verkligen utgivits.

Förtroendeman gottgöres därjämte för av bortovaron föranledd påvisbar förlust i arbetsförtjänst, beräknad efter högst 10 kronor pr dag.

Det kommunala uppdrag, som föranlett resan, skall vara givet av stadsfullmäktige eller annan kommunal styrelse, nämnd eller kommitté.

Resa i tjänst skall vara beslutad av vederbörande styrelse, nämnd eller kommitté eller anbefalld av ordförande i sådan styrelse, nämnd eller kommitté eller ock av högste förvaltningschef.

Beslut om resa i här förut angivna fall skall protokollföras.

Bidrag till resekostnader i andra fall än ovan avses, såsom för bevistande av kongresser, föreningsmöten och dylikt, må kunna utgivas enligt beslut av den kommunala myndighet, under vilken befattningshavaren lyder.

Ersättning må ej avse längre tid än som för uppdragets fullgörande är nödvändigt. Resa bör planläggas så, att den med nödig hänsyn till uppdragets fullgörande för staden medför lägsta möjliga kostnad.

För reseutgifternas bestridande må i mån av behov förskott utgivas.

I reseräkning skall uppgivas resans ändamål, beslut eller annan omständighet, som påkallat resan, färdsätt samt tidpunkten för avresa och återkomst.

Vid resa utom Sverige utgår ersättning enligt grunder, som för varje fall bestämmes av stadsfullmäktige eller vederbörande styrelse, som beslutat om sådan resas företagande.

Vid resa, företagen av å extra stat anställd befattningshavare eller av tjänstförrättande vikarie, skola ovanstående bestämmelser i tillämpliga delar vara gällande.

Frågor rörande tolkningen och tillämpningen av detta reglemente avgöras i tveksamma fall av lönenämnden.

N:o 135.

Beredningsutskottets förslag ang. val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av uppdragstidens utgång, avsägelser, avflyttningar från staden samt andra orsaker hava stadsfullmäktige att företaga val av förtroendemän i de olika kommunala styrelserna och nämnderna m. fl. institutioner, och får beredningsutskottet som haft detta ärende under förberedande behandling för antagande, framlägga följande valförslag.

Drätselkammaren:

Med innevarande år utlöper uppdraget att vara ledamot i drätselkammaren för Herrar Direktören Axel Sundström, Byggmästaren Fritz Eklund, Kassören Einar Keijser, Ingeniören David Sjölander och Arbetsförmedlingsföreståndaren Josef Widén.

Av de avgående har Herr Sundström av åldersskäl anhållit att ej bli ifrågakommen till återval.

Beredningsutskottet hemställer, att stadsfullmäktige för nästa fyraårsperiod ville till ledamöter i drätselkammaren omvälja avgående Herrar Eklund, Keijser, Sjölander och Widén samt till ny ledamot efter Herr Sundström utse Statens Lantbruksingeniör H. Welin-Berger.

Vatten- och Gasverksstyrelsen:

I tur att avgå ur styrelsen äro ledamöterna: Förste Baningeniören Carl Henning, Ingeniören P. Hiersemann och Statens Lantbruksingeniör H. Welin-Berger samt suppleanten Muraren O. M. Hellblom.

Beredningsutskottet föreslår omval av Herrar Henning, Welin-Berger och Hellblom i resp. uppdrag samt nyval av Ingeniören H. Trangius till ledamot, alla för tiden 1936—1939.

Hamnstyrelsen:

Beredningsutskottet föreslår omval för åren 1936—1940 av ledamoten Bergsingeniören Gustaf Lundberg och för åren 1936—1938 av suppleanten Förste Baningeniören C. Henning.

N:o 135. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

Lönenämnden:

Beredningsutskottet föreslår för valperioden 1936—1939 omval av ledamöterna Förste Baningeniören Carl Henning och Byggnadssnickaren David Johansson samt såsom suppleant efter Målaren A. Vestling, Muraren Martin Hellblom.

Hälsovårdsnämnden:

Under omval stå av ledamöterna Veterinären Martin Jonsson, Sjukvårdaren J. O. Wass och Gjutaren Axel Larsson samt av suppleanterna Ingeniören Th. Arvidsson, Posttjänstemannen E. Östlund och Kyrkoskrivaren J. O. Sjöblom.

Beredningsutskottet föreslår omval av samtliga i respektive uppdrag för åren 1936—1939.

Barnavårdsnämnden:

I tur att avgå ur barnavårdsnämnden äro ledamoten för fattigvårdsstyrelsen tillika vice ordförande Kassören Einar Keijser och ledamoten för kommunen i övrigt Kontoristen C. G. R. Sjöberg samt suppleanten för ledamot för kommunen i övrigt Snickaren J. A. Grönberg.

Beredningsutskottet föreslår återval för åren 1936—1939 av de avgående samt att stadsfullmäktige ville förnya uppdraget för Herr Keijser att vara vice ordförande.

Sakkunniga vid brandsyn:

Såsom sakkunniga vid brandsyn under år 1936 föreslår beredningsutskottet omval av Byggmästaren J. Alb. Fredriksson och Muraren Martin Hellblom, med Kakelugnsmakaren Jonas Johansson och Byggnadssnickaren A. Vretholm som suppleanter.

Fattigvårdsstyrelsen:

I anledning av uppkommen ledighet i uppdraget att tillhöra fattigvårdsstyrelsen eller vara dess biträden har fattigvårdsstyrelsen till beredningsutskottet överlämnat eget valförslag, och hemställer beredningsutskottet, att stadsfullmäktige i anslutning därtill ville besluta att fattigvårdsstyrelsen och dess biträden måtte utses sålunda:

N:o 135.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

1:sta distriktet.

Vårdare: Fröken Ester Johansson, Blåsbo 1, efter entledigande från uppdraget av Församlingsdiakonissan Gerda Nilsson, som på grund av avflyttning från staden avsagt sig detsamma.

2:dra distriktet.

Vårdare: Svarvaren Axel Bernhard Adamsson, Tegelvreten 4, efter entledigande av Fru Emma Eriksson, som på grund av sjuklighet begärt befrielse från vårdarskapet.

3:dje distriktet.

Suppleant och vice distriktschef: förutvarande vårdaren Filialföreståndaren Axel Andersson efter Tidskrivaren Axel Pettersson, som avsagt sig fortsatt uppdrag.

Vårdare: Förrådsförmannen Joh. Teodor Bergquist, Vasagatan 34, efter Herr Pettersson.

4:de distriktet.

Ledamot och distriktschef: förutvarande vice distriktschefen Verkstadsarbetaren Gunnar Jakobsson.

Suppleant och vice distriktschef: förutvarande vårdaren Förmannen Josef Brunnsberg.

Vårdare: Verkstadsarbetaren Olof Klinga, Ängsgärdet 36, efter Herr Jakobsson.

7:e distriktet.

Ledamot och distriktschef: Folkskollärarinnan Fröken Elsa Pettersson.

Suppleant och vice distriktschef: Småskollärarinnan Fröken Anna von Essen.

8:de distriktet:

Ledamot och distriktschef: Förmannen Hugo Svensson.

Vårdare: Snickeriarbetaren J. G. Lindholm, Krutkällarvägen 6, efter beslut att entlediga Byggnadssnickaren Otto Andersson, som avsagt sig vårdarskapet.

N:o 135.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

9:de distriktet.

Ledamot och distriktschef: förutvarande vice distriktschefen Tjänstemannen Hugo Lindgren.

Suppleant och vice distriktschef: förutvarande vårdaren Muraren Ludvig Gräns.

Vårdare: Lantbrukaren Erik Johansson, Hellby, efter Herr Lindgren.

Efter entledigande av vårdaren Herman Nordin enligt egen begäran har uppkommit ledighet i uppdrag att vara vårdare. Ny vårdare behöver emellertid icke utses.

11:te distriktet.

Ledamot och distriktschef: förutvarande vice distriktschefen Kyrkoskrivaren J. O. Sjöblom.

Suppleant och vice distriktschef: förutvarande vårdaren Lagerarbetaren Oskar F. Löfkvist.

Vårdare: Plåtslagaren Axel Ture Åberg, Myggbo 9, efter Herr Sjöblom.

Valet av Tjänstemannen Hugo Lindgren till distriktschef inom 9:de distriktet samt valet av samtliga vårdare avser tiden intill 1937 års utgång; alla övriga val avse åren 1936—1939.

Tillika hemställer beredningsutskottet, att stadsfullmäktige till ledamot i fattigvårdsstyrelsen och dess ordförande för åren 1936—1939 måtte omvälja Kassören Einar Keijser.

Folkskolestyrelsen.

Samtliga ledamöter och suppleanter avgå med utgången av innevarande år. Av ledamöterna har Fru Ida Olsson och Inköpschefen J. Lundgren avböjt återval.

Beredningsutskottet föreslår följande sammansättning av folkskolestyrelsen för nästa fyraårsperiod.

Ledamöter: Bokföraren R. Söderquist, Studieledaren G. Sund, Rektorn Folke Ericsson, Byggnadssnickaren David Johansson, Muraren M. Hellblom, Fru Agnes Söderquist, Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist, Redaktören A. Pers, Komministern E. Enochsson, Folkskolläraren G. Leontein, Fru Ebba Berg och Ingeniören Nils Ramqvist.

Suppleanter: Snickaren J. A. Grönberg, Metallarbetaren Gunnar Pettersson, Lektorn E. Zachrisson, Brandförmannen E. Johansson, Redaktören Sven Strömblad, Verkstadsarbetaren Ivar Andersson, Verkmästaren Gustaf Karlsson, Byggmästaren K. A. Darnell, Domkyrkosysslomannen Hugo Berggren, Fastighetsägaren E. Billert, Fru Ebba Holmström och Bokhandlaren Ivar Wennberg.

N:o 135. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

Då valet icke sker enligt proportionell valmetod skall tillika bestämmas den ordning i vilka suppleanterna skola inkallas, och föreslår beredningsutskottet, att suppleanterna bliva personliga för ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här äro nämnda.

Lantegendomsnämnden.

Beredningsutskottet föreslår till ledamöter i Lantegendomsnämnden för åren 1936—1938 Statens Lantbruksingeniör H. Welin-Berger, Lantbrukaren Johan Jansson, Svarvaren B. A. Lundvall, Förmannen G. F. Lundberg och Arbetsförmedlingsföreståndaren Josef Widén.

Taxeringsnämnderna.

Beredningsutskottet föreslår följande sammansättning i de olika nämnderna för år 1936.

1:sta distriktet:

Ledamöter: Handelsträdgårdsmästaren Elow Eriksson efter Byggmästaren J. Alb. Fredriksson, som nu avsagt sig återval, Bokföraren R. Söderquist och Fabrikören Otto Peterson.

Suppleanter: Köpmannen O. Maunsbach, Montören E. V. Larsson och Tapetseraren Gust. Lindström.

2:dra distriktet:

Ledamöter: Ingeniören Erik Kjörning, Bokförlagsföreståndaren R. Hult och Överpostiljonen J. E. Wirén.

Suppleanter: Köpmannen Sigfr. Holm, Gjutaren Axel Larsson och Linieförmannen V. R. Brännström.

3:dje distriktet:

Ledamöter: Sågverksägaren A. Norén, Fastighetsägaren Fritz Nyberg och Verkmästaren Gustaf Karlsson.

Suppleanter: Handelsföreståndaren Axel Andersson, Bryggaren O. M. Hammarström och Förmannen Gunnar Larsson.

4:de distriktet:

Ledamöter: Handlanden Nils Åberg, Fanjunkaren K. A. Jansson och Byggnadssnickaren Karl Viktorsson.

Suppleanter: Kalkylatorn Oskar Norstedt, Löjtnanten Gustaf Olsson och Gjutaren Aug. Lindström. N:o 135. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

5:te distriktet:

Ledamöter: Byggmästaren Axel Hammer, Verkstadsarbetaren Gust. Spännare och Ingeniören Algot Svensson.

Suppleanter: Kaptenen G. Robsahm, Verkstadsarbetaren C. A. Fröbom och Köpmannen Bror Edling.

6:te distriktet:

Ledamöter: Byggmästaren E. A. Eriksson, Grosshandlaren Alb. Reutergårdh och Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist.

Suppleanter: Disponenten Oscar Johansson, Kamreraren S. Holmblad och Byggnadsarbetaren J. E. Willebrand.

7:de distriktet:

Ledamöter: Kyrkoskrivaren R. Pettersson, Handelsföreståndaren C. E. Juhlin och Plåtslagaren Erik Karlsson.

Suppleanter: Folkskolläraren G. Leontein, Överingeniören O. Hellman och Snickaren Erik Lindström.

8:de distriktet:

Ledamöter: f. d. Överkonstapeln P. E. Winroth, Matvaruhandlaren F. H. Berglind och Byggnadssnickaren K. J. Pettersson.

Suppleanter: Arkitekten V. Segerstedt, Skräddaren K. Torstensson och Svarvaren A. V. Adamsson.

9:de distriktet:

Ledamöter: f. Slöjdläraren F. Brandt, Plåtarbetaren Emil Johansson och f. Guldsmeden C. E. Tengström.

Suppleanter: Folkskolläraren Elis Hedberg, Plåtslagaren J. V. Bergstrand och Ingeniören F. O. Berling.

10:de distriktet:

Ledamöter: Järnvägstjänstemannen A. Rosborg, Ingeniören Ferdinand Wahlberg och Förmannen C. F. Larsson.

Suppleanter: Verkmästaren V. Linde-Olsson, Målaremästaren O. Hansson och Plåtslagaren Olof Larsson.

N:o 135. Ang. val av kommunala förtroendemän.

11:te distriktet:

Ledamöter: Lokeldaren Ernst Larsson, Snickaren J. A. Johansson, Lindaren Fredr. Wetter, Lantbrukaren Jakob Pettersson och f. Lantbrukaren A. Engström.

Suppleanter: Lokeldaren Gunnar Lindgren, Snickaren J. A. Grönberg, Lantbrukaren Herman Falk, Lantbrukaren C. P. Carlstedt och Bankkamreraren Curt Möller; och föreslår beredningsutskottet att åt nämnden i detta distrikt och närmast åt ledamoten i nämnden Pettersson gives uppdraget att taga befattning med virkestaxering, på sätt angives i § 81 i taxeringsförordningen med Herr Falk som suppleant i detta särskilda uppdrag.

Tillika föreslår beredningsutskottet, att suppleanterna skola inträda vid förfall för envar av de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter i de olika nämnderna här blivit nämnda.

Pensionsnämnderna.

För dessa nämnder föreslår beredningsutskottet, försåvitt ledighet uppstått eller annat skäl därtill föranleder, följande sammansättning.

I distriktet för äldre stadsområdet:

Av de avgående ledamöterna hava Kyrkoskrivaren R. Pettersson och Fru Ida Olsson avböjt återval.

Ledamöter: Kyrkoskrivaren John Sjöblom efter Herr Pettersson, Fru Blanche Daun efter Fru Olsson och Bokförlagsföreståndaren R. Hult.

Suppleanter: Fru Märta Johansson, Allégatan 12, efter Fru Daun, Tjänstemannen S. Svensson och Fattigvårdssysslomannen A. Norén.

I distriktet för f. S:t Ilians socken.

Ledamöter: Snickaren J. A. Grönberg efter Lägenhetsägaren G. Skogman och Trädgårdskonsulenten Gunnar Larsson.

Suppleanter: Lantbrukaren J. V. Lundkvist, Metallarb. Gunnar Pettersson efter Herr Grönberg för ej under omval stående Snickaren O. Blomkvist samt Lokeldaren Ernst Larsson.

I distriktet för f. Lundby socken.

Ledamöter: Folkskolläraren A. Segerström efter Ingeniören Karl Kiessling och Lindaren Fredr. Wetter.

Suppleanter: Lantbrukaren C. A. Falk, Posttjänstemannen C. A. Litzen efter Skrivaren P. F. Blomkvist samt Fabrikören Carl Holmquist efter Herr Segerström för ej under omval stående Lindaren Karl Ludvig Lundin.

Försåvitt ej här förut angivits suppleants ställföreträdareskap för ledamot skola suppleanterna vara personliga för ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här förut blivit nämnda. N:o 135. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

Valet av suppleant efter Herr Grönberg i distriktet för f. S:t Ilians socken och efter Herr Segerström i distriktet för f. Lundby socken avser tiden intill 1937 års utgång, övriga val åren 1936—1939.

Nykterhetsnämnden.

Beredningsutskottet föreslår återval för åren 1936—1939 av ledamöterna Sjukvårdaren J. O. Wass med förordnande för denne att vara ordförande, Andre Stadsläkaren C. Idar, Fru Blanche Daun och Lokmästaren Erik Holmström samt suppleanten Köpmannen Edvin Johansson samt att till ny suppleant efter biträdande Överkonstapeln Josef Marthon måtte utses Polismannen Lorenz Gustafsson.

Västerås Kaféaktiebolag.

Beredningsutskottet hemställer om återval för år 1936 av ledamöterna i styrelsen Stuveriförmannen Carl Hellström, Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och Kassören Gösta Lundberg med Byggnadssnickaren David Johansson och Förrådsförvaltaren John Beckman som suppleanter samt återval för samma tid av Bokförlagsföreståndaren R. Hult som revisor, med Rektorn Hj. Thyresson som suppleant.

Ombud vid mantalsskrivningen.

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1936 av Skrivaren Axel Andersson, Snickeriförmannen Hugo Svensson, f. Guldsmeden Emil Tengström och Fattigvårdstillsyningsmannen Erik Johansson.

Brandstodskommittén för fast egendom.

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1936 av de avgående ledamöterna Direktören A. Sundström, Byggmästaren Edv. Karlsson, Byggmästaren J. Alb. Fredriksson och Byggmästaren Axel Hammer, med Byggmästaren Fritz Eklund och Byggnadssnickaren David Johansson som suppleanter.

Gode män vid mätningsförrättningar.

För nästa 6-årsperiod föreslås omval av Byggmästaren Alb. Andersson och Faktorn E. Svedlund samt nyval av Lantbrukaren J. Jansson i Lista.

N:o 134.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd.

För åren 1936—1938 föreslås de avgående ledamöterna Fabrikören J. Svensson, Svarvaren B. A. Lundvall, Fabrikören C. Holmkvist, f. Guldsmeden E. Tengström och Stationskarlen C. F. Melin till återval.

Nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen.

Beredningsutskottet föreslår att till ledamöter för åren 1936—1937 måtte återväljas Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Köpmannen Carl Hedberg, Sjukvårdaren J. O. Wass, Kaptenen G. Robsahm, Fru Ebba Berg, Kassören Einar Keijser och Folkskolläraren G. Leontein.

Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

Beredningsutskottet föreslår återval för åren 1936—1937 av Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Köpmannen Carl Hedberg, Sjukvårdaren J. O. Wass och Fru Ebba Berg.

Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus Guldbröllopsfond.

I tur avgående ledamöterna Fröken Hilda Pihlgren, Komministern E. Enochsson och Metallarbetaren Gunnar Pettersson föreslår beredningsutskottet måtte återväljas för åren 1936—1937.

Nämnden över Fru Johanna Fryklunds donationsfond.

Beredningsutskottet föreslår återval för åren 1936—1937 av Drätseldirektören T. Öberg från tjänstemannaklassen, av Fabrikören Otto Peterson från handlande- och hantverkareklassen samt av Tapetseraren Carl Bäckman från arbetsklassen.

Delegerade för utdelning ur Noreliska fonden.

Beredningsutskottet föreslår återval för nästa fyraårsperiod av Komministern E. Enochsson.

Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.

I tur att avgå äro Direktören A. Sundström och Fru Agnes Söderquist. Beredningsutskottet föreslår omval av de avgående för åren 1936—1937.

Nämnden över Lagerquistska donationsfonden.

N:o 135. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

Beredningsutskottet föreslår omval för åren 1936—1939 av Kassören Einar Keijser, Fru Ida Grönberg och Fattigvårdssysslomannen A. Norén samt efter Församlingsdiakonissan Gerda Nilsson, som avflyttat från staden, till ny ledamot intill utgången av år 1937 Brandförmannen Ernst Johansson.

Styrelsen för Elektrotekniska fackskolan i Västerås.

Av stadsfullmäktige valda ledamöter i styrelsen Drätseldirektören T. Öberg och Överingeniören O. Hellman föreslås till återval för nästa 4-års period.

Styrelsen för Västerås arbetareinstituts förening.

De avgående ledamöterna Rektorn Hj. Thyresson och Redaktören Sven Strömblad föreslås till återval för åren 1936—1938.

Revisorer.

Av stadens räkenskaper:

Kontorsbiträdet J. A. Öberg har på grund av avflyttning från staden avsagt sig uppdraget att vara revisor. Under året har Revisorn A. Åstedt avlidit.

Beredningsutskottet föreslår till revisorer av 1936 års räkenskaper Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist, Kassören Gösta Lundberg, Bankkassören Harry Öjve, Inköpschefen John Lundgren, Hovrättsnotarien Erik Genell, Tjänstemannen E. Ekeroth och Tubdragaren Karl Engdahl med Kamreraren Rickard Landstätt, Svarvaren Viktor Karlsson, Bokföraren J. E. Vestling, Folkskolläraren Knut Karlfors, Kontoristen C. G. R. Sjöberg, Kamreraren Fritz Lilliecreutz och Bokföraren B. Sjöberg som suppleanter, med uppdrag för Herrar Ekeroth och Engdahl att även deltaga uti revisionen av räkenskaperna för år 1935.

Av Arbetareinstitutets räkenskaper.

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1936 av Ingeniören F. O. Berling med Kassören Gösta Lundberg som suppleant.

Av Högre Allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper.

Vattenrättsingeniören A. V. Nordin har avböjt återval. Till revisorer föreslås Verkmästaren Gustaf Karlsson och Kaptenen Georg Robsahm med Bokföraren Josef Emanuel Vestling som suppleant.

Av Flickskolans räkenskaper.

Beredningsutskottet föreslår återval av Folkskolläraren I. Fröier.

N:o 135. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

Av Arbetarnas Bildningsförbunds biblioteksverksamhet.

Avgående revisorn Posttjänstemannen E. R. Östlund och suppleanten Kaptenen G. Robsahm föreslås till återval för år 1936.

Av Baptistkyrkans ungdomsförbunds biblioteksverksamhet.

Till revisor för år 1936 föreslår beredningsutskottet. måtte omväljas Posttjänstemannen E. R. Östlund med Kaptenen Georg Robsahm som suppleant.

Huvudmän i Västerås stads sparbank.

I tur att avgå äro Kassören Einar Keijser, Baningeniören Carl Henning och Byggmästaren Axel Hammer.

Beredningsutskottet föreslår återval av dessa för åren 1936—1940.

Sakkunniga att gå Rådstuvurätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör.

Beredningsutskottet hemställer att till sådana sakkunniga under år 1936 måtte föreslås Hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, Sjökaptenen G. Thorslund, Ångbåtsbefälhavaren N. Sander, Maskiningeniören G. Wallenius och Kaptenen Karl Wenström.

Arbetslöshetskommittén.

Beredningsutskottet föreslår, att stadens arbetslöshetskommitté för år 1936 måtte få följande av stadsfullmäktige valda sammansättning.

Ledamöter: Studieledaren Gust. Sund, Direktören K. R. Liljeblad, Statens Lantbruksingeniör H. Welin-Berger, Montören H. Gustafsson, Överingeniören O. Hellman, Svarvaren Hugo Karlström, Muraren M. Hellblom, Förrådsförvaltaren John Beckman och Hyvlaren Herm. Thorén.

Suppleanter: Smidesmästaren F. H. Eriksson, Redaktören E. Berg, Rörarbetaren E. Widén, Ingeniören Nils Ramqvist och Förmannen Gunnar Larsson.

Vidare föreslår beredningsutskottet att stadsfullmäktige ville till revisorer för kommitténs under år 1936 med statsbidrag bedrivna verksamhet återvälja Kamreraren Harald Ivarson och Kassören Gösta Lundberg, med Kassören Harry Öjve till suppleant.

Västerås den 12 november 1935.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1935. Den 19 December XIX.

N:o 136.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stad år 1936.

Behållning från sist avslutade räkenskapsår .... Kronor 305,856 : 60

1. A. Räntor och lånekostnader samt aktier.

UTGIFTER:

	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
a) Obligationslån:			
1. Upptaget år 1929 à 5 %	2,463,000 : —	123,150 : —	123,150 : —
b) Andra amorteringslån:			
Upptagna från pensionsförsäkringsfonden:			
1. År 1916 à 4 ¾ %	184,484 : 87	8,763 : 03	
2. År 1917 à 4 ¾ %	189,555 : 19	9,003 : 87	
3. År 1918 à 4 ¾ %	272,153 : 94	12,927 : 31	
4. År 1918 à 5 ¼ %	278,023 : 90	14,596 : 25	
5. År 1920 à 6 %	178,416 : 34	10,704 : 98	
5 a. År 1934 à 3 ¾ %	784,016 : 78	29,400 : 63	85,396 : 07
Upptagna från Kungl. Statskontoret:			
(Bostadslån):			
6. År 1920 à 4 %	127,711 : 75	5,108 : 47	
7. År 1921 à 4 %	60,558 : 70	2,422 : 35	
	Transport	7,530 : 82	208,546 : 07

N:o 136.

Budgetförslag 1936.

		Transport	7,530 : 82	208,546 : 07
8.	År 1925 à 4,5 %	24,454 : 37	1,100 : 45	
9.	År 1926 à 4,5 %	31,685 : 84	1,425 : 86	
9 a.	År 1927 à 4,5 %	41,456 : 78	1,865 : 56	
9 b.	År 1928 à 4,5 %	57,983 : 56	2,609 : 26	
9 c.	År 1929 à 4,5 %	35,888 : 96	1,615 : —	
9 d.	År 1930 à 4,5 %	64,412 : 24	2,898 : 55	
10.	År 1931 à 4,5 %	19,211 : 21	864 : 50	19,910 : —

Upptagna lån från:

11.	Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och begravningskassa: År 1926 à 5 %	166,807 : 64	8,340 : 38	
12.	Sveriges Allm. Understödsförening: År 1926 à 5 %	166,807 : 64	8,340 : 38	
13.	Städernas Allmänna Brandstodsbolag: År 1926 à 5 %	266,611 : 44	13,330 : 58	
14.	Kopparbergs läns sparbank: År 1928 à 5 %	376,882 : —	18,312 : 10	
15.	Svenska Livförsäkringsbolaget: År 1928 à 5 %	107,034 : 55	5,200 : 67	
16.	Bollnäs Sparbank: År 1928 à 5 %	18,843 : 99	915 : 60	
17.	Gävle Stads Sparbank: År 1928 à 5 %	75,376 : 40	3,662 : 42	
18.	Arbetsgivarnas Ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag: År 1928 à 5 %	376,882 : 16	18,312 : 17	
19.	Kungl. Postsparbanken: År 1931 à 4 ½ %	764,805 : 21	34,416 : 24	
20.	Kungl. Postsparbanken: År 1932 à 4,85 %	618,360 : 30	29,594 : 09	
21.	Västmanlands läns Landsting: År 1932 à 5 %	233,488 : 78	11,522 : 86	
22.	Fonder under Drätselkammarens förvaltning: År 1932 à 5 %	933,955 : 12	46,091 : 44	
23.	Försäkringsaktiebolaget Skandia: År 1933 à 4½ %	482,193 : 60	21,484 : 76	
		Transport	219,523 : 69	228,456 : 07

N:o 136.
Budgetförslag 1936.

	Transport	219,523 : 69	228,456 : 07
24. Livförsäkringsbolaget Framtiden:			
År 1933 à 4½ %	96,438 : 72	4,296 : 95	
25. Svenska Livförsäkringsbolaget:			
År 1933 à 4½ %	482,193 : 56	21,484 : 75	
26. Svenska Personal-Pensionskassan:			
År 1933 à 4½ %	192,877 : 44	8,593 : 90	
27. Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget Skåne:			
År 1933 à 4½ %	192,877 : 44	8,593 : 90	
28. Kinda Härads Sparbank, Kisa:			
År 1933 à 4½ %	48,219 : 36	2,148 : 48	
29. Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten för Östergötlands län och stift:			
År 1933 à 4½ %	48,219 : 36	2,148 : 48	
30. Stockholms Sjukhem:			
År 1933 à 4½ %	159,123 : 88	7,089 : 97	
31. Städernas Allmänna Brandstodsbolag:			
År 1934 à 3,8 %	1,758,146 : —	66,809 : 55	
År 1935 à 3,9 %	986,450 : —	38,471 : 55	
32. Kungl. Postsparbanken:			
År 1935 à 3 %	596,700 : —	17,901 : —	
33. Vahlbeckska fonden:			
År 1935 à 3 %	90,000 : —	2,700 : —	
34. Västerås stads fonder:			
År 1935 à 3 %	76,000 : —	2,280 : —	
35. Västerås Stads Fattigvårdsstyrelse:			
År 1935 à 3 %	125,000 : —	3,750 : —	
36. Västmanlands läns Sparbank:			
År 1935 à 3 %	316,000 : —	9,480 : —	
37. Statens Byggnadslånebyrå:			
År 1935 à 5 %	39,200 : —	1,960 : —	417,232 : 22

c) Andra lån och skulder:

Upplånta medel:

1. Från fonder under Drätselkammarens förvaltning à 3 %	140,000 : —	4,200 : —	
	Transport	4,200 : —	645,688 : 29

N:o 136.

Budget-förslag 1936.

Transport		4,200 : —	645,688 : 29
3. Från Sundinska Beklädnadsfonden à 5 %	5,000 : —	250 : —	
4. Från Järnvägsmedelsfonden à 4½ %	612,787 : 58	27,575 : 44	
7. Avgäld till Tuhundra m. fl. häraders tingslag (t. o. m. år 1938) i anledning av inkorporeringen av S:t Ilian och Lundby		500 : —	
9. Ränta å tillfälliga lån		40,000 : —	72,525 : 44

d) Lånekostnader:

Provisioner	500 : —
Kronor	718,713 : 73

INKOMSTER:

Räntor å:

a) Obligationslån och amorteringslån:

1. Fattigvårdsstyrelsen:

	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1928 års lån à 5 %	233,666 : 97	11,353 : 55	
1929 års lån à 5 %	205,373 : 38	10,268 : 67	
1933 års lån à 4,5 %	328,513 : 67	14,783 : 12	
1934 års lån à 3,75 %	49,079 : 46	1,840 : 48	
1935 års lån à 3 %	7,679 : 25	230 : 38	38,476 : 20

2. Folkskolestyrelsen:

1929 års lån à 5 %	123,268 : 63	6,163 : 43	
1931 års lån à 4,5 %	16,947 : 92	762 : 66	
1932 års lån à 4,85 %	101,936 : 28	4,943 : 91	
1933 års lån à 4,5 %	55,319 : 65	2,489 : 38	
1934 års lån à 3,75 %	15,680 : 34	588 : 01	
1934 års lån à 3,8 %	194,006 : 26	7,372 : 24	
1935 års lån à 3,9 %	18,977 : 42	740 : 12	
1935 års lån à 3 %	65,252 : —	1,957 : 56	25,017 : 31

3. Hamnen:

För nya hamnbyggnaden:

1928 års lån à 5 %	138,240 : 43	6,716 : 91	
1929 års lån à 5 %	123,268 : 63	6,163 : 49	
	Transport	12,880 : 40	63,493 : 51

N:o 136.

Budgetförslag 1936.

	Transport	12,880 : 40	63,493 : 51	
1931 års lån à 4,5 %	80,921 : 88	3,641 : 48		
1935 års lån à 3,9 %	75,299 : 02	2,936 : 66	19,458 : 54	
4. Djuphamnen:				
1926 års lån à 5 %	554,735 : 42	27,736 : 77		
1932 års lån à 5 %	772,380 : 89	38,619 : 04		
Lån av stadskassan à 3 %	92,034 : 31	2,761 : 03		
1934 års lån à 3,75 %	300,187 : 85	11,257 : 04	80,373 : 88	
5. Vatten- och Gasverksstyrelsen:				
1896 års lån à 3,6 %	4,890 : —	176 : 04		
1926 års lån à 5 %	70,809 : 60	3,540 : 48		
1928 års lån à 5 %	430,399 : 47	20,912 : 51		
1929 års lån à 5 %	524,789 : 48	26,239 : 47		
1931 års lån à 4,5 %	308,523 : 27	13,883 : 55		
1932 års lån à 4,85 %	516,424 : 02	25,046 : 56		
1932 års lån à 5 %	394,404 : 65	19,720 : 23		
1933 års lån à 4,5 %	383,833 : 32	17,272 : 50		
1934 års lån à 3,75 %	145,043 : 12	5,439 : 12		
1934 års lån à 3,8 %	650,046 : 84	24,701 : 78		
1935 års lån à 3,9 %	341,133 : 20	13,304 : 19		
1935 års lån à 3 %	20,340 : —	610 : 20	170,846 : 63	
6. Kyrkorådet:				
Lån av stadskassan à 5 %	35,000 : —	1,750 : —		
1896 års lån à 3,6 %	680 : —	24 : 48		
1934 års lån à 3,8 %	30,000 : —	1,140 : —	2,914 : 48	337,087 : 04

b) Andra amorteringslån:

1. Upptaget från pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:

Räntor å av staden till bostadsbyggare utlämnade lån, förslagsvis 40,000 : —

c) Andra lån och skulder:

2. Ränta å beräknad brist i hamnkassan à 3 %	97,725 : 03	2,931 : 75		
	Transport	2,931 : 75		377,087 : 04

N:o 136.
Budgetförslag 1936.

	Transport	2,931 : 75		377,087 : 04
3. Ränta å kostnad för ökad hamnutrustning à 3 %	171,000 : —	5,130 : —		
4. Ränta å 1,000 : —, lån ur Lundby sockens magasinsfond à 4,5 %	1,000 : —	45 : —		
5. Ränta å till Fattigvården förskotterade medel för restaurering av huvudbyggnaden vid ålderdomshemmet Karlslund, enligt amorteringsplan	35,271 : 04	1,763 : 55		
6. Ränta å till Malma grustag förskotterade och ännu oguldna anläggningskostnader à 4 %	75,345 : 41	3,013 : 82	12,884 : 12	
7. Ränta å tillfälliga lån			20,000 : —	32,884 : 12
d) Aktier:				
1. Utdelning å aktier i Stockholm—Västerås—Bergslagens Järnväg kr. 99,000 : — à 5 %			4,950 : —	
3. Utdelning å A.-B. Arbetarebostäders aktier, kronor 300,000 : — à — %			— : —	4,950 : —
4. Utdelning å på staden överförda aktier i S.—W.—B:s Nya Järnvägs A.-B., motsvarande ränta till A.-B. Västeråsbanans intressenter kr. 1,843,160 : — à 5 % kr. 92,158 : —				
				414,921 : 16
Överskjutande utgifter				303,792 : 57
			Kronor	718,713 : 73

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

UTGIFTER:

a) Obligationslån:

	Ursprungl. låneb.	Rester, låneb.	Årets amortering:	
1. Upptaget år 1929 à 5 %	2,744,000 : —	2,463,000 : —	55,000 : —	55,000 : —
			Transport	55,000 : —

N:o 136.
Budget-förslag 1936.

		Transport		55,000 : —
b) Amorteringslån:				
Upptagna från pensionsförsäkringsfonden:				
1. År 1916 à 4¾ % ..	250,000 : —	184,484 : 87	5,311 : 16	
2. År 1917 à 4¾ % ..	250,000 : —	189,555 : 19	5,070 : 32	
3. År 1918 à 4¾ % ..	350,000 : —	272,153 : 94	6,776 : 55	
4. År 1918 à 5¼ %	350,000 : —	278,023 : 90	6,503 : 98	
5. År 1920 à 6 % ..	210,000 : —	178,416 : 34	3,251 : 94	
5a. År 1934 à 3¾ % ..	812,000 : —	784,016 : 78	29,032 : 59	55,946 : 54
Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):				
6. År 1920 à 4 % ..	162,000 : —	127,711 : 75	4,611 : 53	
7. År 1921 à 4 % ..	74,240 : —	60,558 : 70	2,032 : 05	
8. År 1925 à 4,5 % ..	30,000 : —	24,454 : 37	699 : 55	
9. År 1926 à 4,5 % ..	37,800 : —	31,685 : 84	842 : 14	
9a. År 1927 à 4,5 % ..	48,191 : 37	41,456 : 78	1,025 : 92	
9b. År 1928 à 4,5 % ..	65,800 : —	57,983 : 56	1,338 : 74	
9 c. År 1929 à 4,5 % ..	39,825 : —	35,888 : 96	774 : 50	
9 d. År 1930 à 4,5 % ..	70,000 : —	64,412 : 24	1,301 : 45	
10. År 1931 à 4,5 % ..	20,475 : —	19,211 : 21	364 : —	12,989 : 88
Upptagna lån från:				
11. Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och Begravningskassa:				
År 1926 à 5 %	200,000 : —	166,807 : 64	4,669 : 84	
12. Sveriges Allm. Understödsförening:				
År 1926 à 5 %	200,000 : —	166,807 : 64	4,669 : 84	
13. Städernas Allm. Brandstodsbolag:				
År 1926 à 5 %	319,663 : 33	266,611 : 44	7,463 : 87	
14. Kopparbergs Läns Sparbank:				
År 1928 à 5 %	500,000 : —	376,882 : —	21,277 : 30	
15. Svenska Livförsäkringsbolaget:				
År 1928 à 5 %	142,000 : —	107,034 : 55	6,042 : 71	
		Transport	44,123 : 56	123,936 : 42

N:o 136.

Budget-förslag 1936.

			Transport	44,123 : 56	123,936 : 42
16.	Bollnäs Sparbank: År 1928 à 5 %	25,000 : —	18,843 : 99	1,063 : 87	
17.	Gävle Stads Sparbank: År 1928 à 5 %	100,000 : —	75,376 : 40	4,255 : 46	
18.	Arbetsgivarnas Ömsesesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag: År 1928 à 5 %	500,000 : —	376,882 : 16	21,277 : 20	
19.	Kungl. Postsparbanken: År 1931 à 4,5 % ..	881,000 : —	764,805 : 21	30,700 : 86	
20.	Kungl. Postsparbanken: År 1932 à 4,85 % ..	663,000 : —	618,360 : 30	16,346 : 02	
21.	Västmanlands läns Landsting: År 1932 à 5 % ..	250,000 : —	233,488 : 78	6,063 : 06	
22.	Fonder under Drätselkammarens förvaltning: År 1932 à 5 % ..	1,000,000 : —	933,955 : 12	24,252 : 24	
23.	Försäkringsaktiebolaget Skandia: År 1933 à 4½ % ..	500,000 : —	482,193 : 60	9,508 : 58	
24.	Livförsäkringsbolaget Framtiden: År 1933 à 4½ % ..	100,000 : —	96,438 : 72	1,901 : 72	
25.	Svenska Livförsäkringsbolaget: År 1933 à 4½ % ..	500,000 : —	482,193 : 56	9,508 : 60	
26.	Svenska Personal-Pensionskassan: År 1933 à 4½ % ..	200,000 : —	192,877 : 44	3,803 : 44	
27.	Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget Skåne: År 1933 à 4½ % ..	200,000 : —	192,877 : 44	3,803 : 44	
28.	Kinda Härads Sparbank, Kisa: År 1933 à 4½ % ..	50,000 : —	48,219 : 36	950 : 85	
			Transport	177,558 : 90	123,936 : 42

N:o 136.
Budget-förslag 1936.

	Transport	177,558 : 90	123,936 : 42	
29. Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten för Östergötlands län och stift:				
År 1933 à 4½ % ..	50,000 : —	48,219 : 36	950 : 85	
30. Stockholms Sjukhem:				
År 1933 à 4½ % ..	165,000 : —	159,123 : 88	3,137 : 83	
31. Städernas Allmänna Brandstodsbolag:				
År 1934 à 3,8 % ..	1,844,000 : —	1,758,146 : —	89,116 : 45	
År 1935 à 3,9 % ..	1,050,000 : —	986,450 : —	66,028 : 45	
32. Kungl. Postsparbanken:				
År 1935 à 3 %	596,700 : —	596,700 : —	16,366 : 21	
33. Vahlbeckska fonden:				
År 1935 à 3 % ..	90,000 : —	90,000 : —	11,745 : 90	
34. Västerås stads fonder:				
År 1935 à 3 %	76,000 : —	76,000 : —	9,918 : 76	
35. Västerås Stads Fattigvårdsstyrelse:				
År 1935 à 3 %	125,000 : —	125,000 : —	16,313 : 75	
36. Västmanlands läns Sparbank:				
År 1935 à 3 %	316,000 : —	316,000 : —	41,241 : 16	432,378 : 26
			Kronor	556,314 : 68

INKOMSTER:

a) Obligationslån och amorteringslån:

	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1 Fattigvårdsstyrelsen:			
1928 års lån à 5 %	233,666 : 97	13,191 : 87	
1929 års lån à 5 %	205,373 : 38	4,589 : 23	
1933 års lån à 4½ %	328,513 : 67	6,478 : 10	
1934 års lån à 3,75 %	49,079 : 46	1,817 : 43	
1935 års lån à 3 %	7,679 : 25	1,002 : 22	27,078 : 85
2 Folkskolestyrelsen:			
1929 års lån à 5 %	123,268 : 63	2,754 : 57	
1931 års lån à 4,5 %	16,947 : 92	540 : 23	
	Transport	3,294 : 80	27,078 : 85

N:o 136.
Budget-förslag 1936.

	Transport	3,294 : 80	27,078 : 85	
1932 års lån à 4,85 %	101,936 : 28	2,694 : 63		
1933 års lån à 4,5 %	55,319 : 65	1,090 : 88		
1934 års lån à 3,75 %	15,680 : 34	580 : 65		
1934 års lån à 3,8 %	194,006 : 26	9,833 : 74		
1935 års lån à 3,9 %	18,977 : 42	1,270 : 26		
1935 års lån à 3 %	65,252 : —	8,516 : 04	27,281 : —	
3. Hamnen:				
För nya hamnbyggnaden:				
1928 års lån à 5 %	138,240 : 43	7,804 : 47		
1929 års lån à 5 %	123,268 : 63	2,754 : 57		
1931 års lån à 4,5 %	80,921 : 88	2,579 : 47		
1935 års lån à 3,9 %	75,299 : 02	5,040 : 17	18,178 : 68	
4. Djuphamnen:				
1926 års lån à 5 %	554,735 : 42	12,464 : 23		
1932 års lån à 5 %	772,380 : 89	20,056 : 61		
1934 års lån à 3,75 %	300,187 : 85	11,116 : 11	43,636 : 95	
5. Vatten- och Gasverks-styrelsen:				
1896 års lån à 3,6 %	4,890 : —	4,890 : —		
1926 års lån à 5 %	70,809 : 60	1,982 : 38		
1928 års lån à 5 %	430,399 : 47	24,298 : 55		
1929 års lån à 5 %	524,789 : 48	11,792 : 49		
1931 års lån à 4,5 %	308,523 : 27	9,834 : 53		
1932 års lån à 4,85 %	516,424 : 02	13,651 : 40		
1932 års lån à 5 %	394,404 : 65	10,241 : 62		
1933 års lån à 4,5 %	383,833 : 32	7,568 : 98		
1934 års lån à 3,75 %	145,043 : 12	5,371 : 01		
1934 års lån à 3,8 %	650,046 : 84	32,949 : 38		
1935 års lån à 3,9 %	341,133 : 20	22,833 : 89		
1935 års lån à 3 %	20,340 : —	2,654 : 57	148,068 : 80	
6. Kyrkorådet:				
Lån från Stadskassan à 5 %	35,000 : —	2,000 : —		
1896 års lån à 3,6 %	680 : —	680 : —		
1934 års lån à 3,8 %	30,000 : —	2,000 : —	4,680 : —	268,924 : 28
			Transport	268,924 : 28

N:o 136. *Budgetförslag 1936.*

Transport	268,924 : 28
b) Andra amorteringslån:	
1. Kapitalavbetalningar å lån från Pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:	
Årets amortering, förslagsvis	22,000 : —
	290,924 : 28
överskjutande utgifter	265,390 : 40
Kronor	556,314 : 68

2. Fattigvård.

UTGIFTER:

Enligt Fattigvårdsstyrelsens förslag	689,038 : 55
Enligt Drätselkammarens förslag:	
Avgår:	
Å anslaget till oförutsedda utgifter	500 : —
Kronor	688,538 : 55

INKOMSTER:

Enligt Fattigvårdsstyrelsens förslag	223,674 : —
överskjutande utgifter	464,864 : 55
Kronor	688,538 : 55

3. Barnavård.

UTGIFTER:

Enligt Barnavårdsnämndens förslag	97,748 : —
Kronor	97,748 : —

INKOMSTER:

Enligt Barnavårdsnämndens förslag	26,700 : —
överskjutande utgifter	71,048 : —
Kronor	97,748 : —

N:o 136.
Budget-förslag 1936.

4 A. Folkskola.

UTGIFTER:

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		823,601 : 57
	Kronor	823,601 : 57

INKOMSTER:

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		372,120 : —
Överskjutande utgifter		451,481 : 57
	Kronor	823,601 : 57

4 B. Fortsättningsskola.

UTGIFTER:

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		15,050 : —
	Kronor	15,050 : —

INKOMSTER:

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		7,500 : —
Överskjutande utgifter		7,550 : —
	Kronor	15,050 : —

4 C. Högre Folkskola.

UTGIFTER:

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		28,586 : 50
	Kronor	28,586 : 50

INKOMSTER:

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		17,300 : —
Överskjutande utgifter		11,286 : 50
	Kronor	28,586 : 50

4 D. Allmänt läroverk.

N:o 136.

Budget-förslag 1936.

UTGIFTER:

a)	Underhåll av fastighet		1,500: —
	Anslag till påbörjande av läroverkets restaurering		100,000: —
b)	Löner och arvoden:		
	1. Hyresbidrag åt rektor (29/1 1906, 26/11 1908, 28/1 1909, 25/5 1920)	2,000: —	
	2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)	430: —	2,430: —
c)	Övriga utgifter:		
	Ersättning till varmbadhuset för skolbad		450: —
		Kronor	104,380: —

4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

UTGIFTER:

a)	Högre Flickskolan:		
	1. Bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering utöver den enligt Stfms. beslut d. 28/8 1908 efterskänkta räntan å läroverkets lån från stadskassan: 5½ % å 30,000: — eller kr. 1,650: —, förslagsvis (31/3 1919, 26/2 1931, 25/2 1932)	3,000: —	
	2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)	345: —	
	3. Fyllnadspension åt fröken Hildur Hwasser (28/12 1920), förslagsvis	750: —	
	4. Ersättning för skolbad till varmbadhuset	450: —	
	5. Anslag till nedsättning av terminsavgifter	11,800: —	16,345: —
b)	Arbetareinstitutet:		
	1. Anslag till Arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet (21/6 1935)	3,000: —	
	2. Anslag till Arbetareinstitutets bibliotek	15,000: —	18,000: —
c)	Tekniska skolan: (läsåret 1936—1937):		
	Enligt styrelsens förslag		71,075: —
d)	Elektrotekniska fackskolan:		
	1. Hyresbidrag åt rektor		2,000: —
		Kronor	107,420: —

N:o 136.

Budgetförslag 1936.

INKOMSTER:

c) Tekniska skolan: (läsåret 1936—1937):

Enligt styrelsens förslag	48,196 : 67
Överskjutande utgifter	59,223 : 33
Kronor	107,420 : —

5. Hälso- och sjukvård.

UTGIFTER:

5 A. Allmänna Hälso- och sjukvården.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag	65,197 : —

5 B. Bostadsinspektionen.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag	4,511 : —

5 C. Köttbesiktningsbyrån.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag	17,261 : —

5 D. Polikliniken för könssjuka.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag	1,420 : —
Kronor	88,389 : —

INKOMSTER:

5 A. Allmänna hälso- och sjukvården.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag	2,700 : —

5 C. Köttbesiktningsbyrån.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag	17,261 : —
	19,961 : —
Överskjutande utgifter	68,428 : —
Kronor	88,389 : —

6. Gator, vägar, planteringar och dylikt.

UTGIFTER:

6 A. Gatuläggning.

1. Kostnader för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator	20,000 : —	
Avgäld för nubbstensbrott	150 : —	20,150 : —
Transport		20,150 : —

N:o 136. *Budgetförslag 1936.*

	Transport	20,150: —		
2. Särskilda gatuarbeten:				
Permanentbeläggning av:				
Engelbrektsgatan från Utanbygatan till Norra Ringvägen	40,000: —			
Biskopsgatan från Västra Kyrkogatan till Källgatan	14,000: —			
Domkyrkoesplanadens norra körbana	14,500: —			
Breddning av Slottsgatan	12,200: —			
Uppschaktning och bottenfyllning av Tessingatan från Rudbecksgatan till Norra Ringvägen	20,000: —	100,700: —	120,850: —	

6 B. Vägar.

1. Grusning och annat underhåll av vägar	65,000: —	
2. Återstående kostnader för Köpingsvägen mellan Hammarby och Saltängsbron, som ej täckas av statsbidrag	14,902: 48	
3. Vidgad stensättning av Köpingsvägen från Västmannagatan till Djuphamnsvägen utöver 1935 års anslag	86,000: —	
4. Asfaltering av Skultunavägen från Skerikesvägen till Kyrkogården vid Hovdestalund	48,000: —	213,902: 48

6 C. Planteringar.

Enligt Planteringsnämndens förslag	86,382: —	
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Avgår:		
Del av anslaget till allétråd i Vasagatan	2,000: —	84,382: —

6 D. Gatubelysning.

a) Gasbelysning		21,700: —	
b) Elektrisk belysning	37,400: —		
Avgår belysning vid hamnen	840: —	36,560: —	
c) Anskaffning av nya gatulyktor		23,330: —	81,590: —
		Transport	500,724: 48

N:o 136.

Budget-förslag 1936.

		Transport	500,724 : 48

6 E. Gaturenhållning.

1.	Renhållning (vinterunderhåll och vattning m. m)	24,000 : —	
3.	S. k. kapitelhjonen för sopning å allmänna platser: 13 kvinnor à 336 : —	4,368 : —	28,368 : —
		Kronor	529,092 : 48

INKOMSTER:

6 A. Gatuläggning.

Årligt bidrag till omläggning av del av Stora gatan (A.-B. Yngve Swenson), (29/3 1928)	300 : —	
Till gäldande av särskilda gatuarbeten:		
Av ordinarie automobilskattemedel	60,000 : —	
Avgifter för torgplatser	4,000 : —	
Bidrag av omnibustrafiken	4,000 : —	68,300 : —

6 B. Vägar.

Av ordinarie automobilskattemedel	80,000 : —	
Av automobilskattemedlens utjämningsandel	51,000 : —	
Vägskatt, förslagsvis	3,000 : —	134,000 : —

6 C. Planteringar.

Enligt Planteringsnämndens förslag		11,100 : —

6 E. Gaturenhållning.

1.	Avgift från skolkassan för renhållning vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Herrgärdsskolorna	1,000 : —	
2.	Avgift från Hamnstyrelsen för hamnområdet ..	1,800 : —	2,800 : —
			216,200 : —
	Överskjutande utgifter		312,892 : 48
		Kronor	529,092 : 48

N:o 136.
Budget-förslag 1936.

7. Avloppsledningar.

UTGIFTER:

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	155,700 : —	
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Tillkommer:		
För muddring i Svartåmynningen (Stfm. 25/4 1935)	8,700 : —	164,400 : —
	Kronor	164,400 : —

INKOMSTER:

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	83,300 : —	
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Avgår ytterligare sänkning	13,920 : —	69,380 : —
överskjutande utgifter		95,020 : —
	Kronor	164,400 : —

8. Hamnen.

UTGIFTER:

8 A. och B. Den äldre hamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag		170,305 : —

8 C. och D. Djuphamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag		145,621 : 83
	Kronor	315,926 : 83

INKOMSTER:

8 A och B. Den äldre hamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag		170,305 : —

8 C och D. Djuphamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag		122,200 : —
		292,505 : —
överskjutande utgifter		23,421 : 83
	Kronor	315,926 : 83

N:o 136.
Budget-förslag 1936.

10. Renhållningsverk och Svingård.

UTGIFTER:

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag		116,884 : 76

10 B. Svingård.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag		35,000 : —
	Kronor	151,884 : 76

INKOMSTER:

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag		53,500 : —

10 B. Svingård.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag		35,000 : —
		88,500 : —
Överskjutande utgifter		63,384 : 76
	Kronor	151,884 : 76

11. Vattenledningsverk.

UTGIFTER:

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		233,100 : —
Överskjutande inkomster		24,500 : —
	Kronor	257,600 : —

INKOMSTER:

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		257,600 : —
	Kronor	257,600 : —

12. Gasverk.

UTGIFTER:

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		435,100 : —
Överskjutande inkomster		39,900 : —
	Kronor	475,000 : —

INKOMSTER:

N:o 136. *Budget-förslag 1936.*

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		475,000 : —
	Kronor	475,000 : —

13. Elektricitetsverk.

UTGIFTER:

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		630,600 : —
Överskjutande inkomster		273,500 : —
	Kronor	904,100 : —

INKOMSTER:

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		904,100 : —
	Kronor	904,100 : —

17. Andra kommunens affärsföretag.

UTGIFTER:

17 A. Kallbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag		3,300 : —

17 B. Varmbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag	62,000 : —	
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Tillkommer:		
Anslag för tillbyggnad av varmbadhuset kr. 25,000 : — att gäldas på 5 år (Stfm. 31/10 1935)	5,000 : —	67,000 : —

17 D. Båttrafik.

Enligt bilaga		13,300 : —

17 F. Grustag.

Enligt bilaga		33,868 : 82
	Kronor	117,468 : 82

N:o 136.
Budget-förslag 1936.

INKOMSTER:

17 A. Kallbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag	1,100 : —

17 B. Varmbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag	68,000 : —

17 D. Båttrafik.

Enligt bilaga	13,300 : —

17 F. Grustag.

Enligt bilaga	33,868 : 82
	116,268 : 82
Överskjutande utgifter	1,200 : —
Kronor	117,468 : 82

18. Brandväsen.

UTGIFTER:

Enligt Brandstyrelsens förslag	128,088 : 75
Kronor	128,088 : 75

INKOMSTER:

Enligt Brandstyrelsens förslag	12,235 : —
Överskjutande utgifter	115,853 : 75
Kronor	128,088 : 75

20. Fastighetsförvaltning.

UTGIFTER:

20 A. Egendomar inom stadsplan.

a) Rådhuset:

1. Underhåll av fastigheten	600 : —	
2. Anskaffning och underhåll av inventarier	500 : —	
3. Brandförsäkringspremier m. m.	175 : —	1,275 : —
Transport		1,275 : —

N:o 136. *Budgetförslag 1936.*

		Transport	1,275: —
b) Polis- och Brandstationen:			
1. Underhåll av fastigheten		500: —	
2. Brandförsäkringspremier och vattenavgifter		500: —	
4. Gaturenhållning		150: —	
5. Sotning		100: —	
7. Arrende till kyrkokassan för del av klockaregårdens tomt		300: —	1,550: —
c) Stadshotellet:			
Räntor och amorteringar:			
1 års ränta 7,664: 42			
1 års amort. 29,816: 44	37,480: 86		
2. Underhåll av fastigheten och inventarier	5,000: —		
Extra underhållskostnader enligt Stadsfullmäktiges beslut d. 25/4 och 27/10 1932, 4:de året	15,700: —	20,700: —	
3. Kostnader för uppvärmning, (häri ingår avlöning och bostad för eldaren)		12,500: —	
4. Skatter		5,000: —	
5. Brandförsäkringspremier		400: —	
6. Renhållning		900: —	
7. Sotning		400: —	
8. Vattenavgift		1,700: —	41,600: —
d) Sundinska huset:			
1. Underhåll av fastigheten		1,000: —	
Tillfällig kostnad för större yttre reparation c:a 18,000: — kr., att amorteras på 5 år, 3:dje året ..		3,500: —	
2. Skatter		400: —	
3. Brandförsäkringspremier		75: —	
4. Renhållning		350: —	
5. Sotning		50: —	
6. Vattenavgift		300: —	
7. Hyra, avgift till Sundinska fonden för fastighetens övertagande av staden (30/9 1920)		8,000: —	13,675: —
		Transport	58,100: —

N:o 136.

Budgetförslag 1936.

	Transport		58,100 : —
e) Tullhuset:			
1. Underhåll av fastighet och inventarier		300 : —	
2. Vattenavgift och sotning		25 : —	
3. Brandförsäkringspremier		15 : —	340 : —
f) Paviljongen i Stadsparken:			
1. Underhåll av fastigheten		1,500 : —	
2. Skatter		280 : —	
3. Brandförsäkringspremier		160 : —	
4. Sotning		40 : —	1,980 : —
g) Gårds- och tomtfastigheter:			
1. Underhåll av fastigheter		13,600 : —	
2. Skatter		11,000 : —	
3. Brandförsäkringspremier		2,500 : —	
4. Renhållning		7,000 : —	
5. Sotning		1,800 : —	
6. Vattenavgifter m. m.		4,500 : —	
8. Lön till v. värd, 36:IV		6,180 : —	
8 a. Iordningställande av tjänstelokaler för byggnadschefskontoret m. m. (12,800:5 = 2,560: —) 2:dra året		2,560 : —	
Kostnad för iordningställande av Apoteket Bäverns lokaler enl. Stadsfullmäktiges beslut den 25/4 1935		28,000 : —	77,140 : —
h) Hamnmagasinen:			
1. Underhåll av fastigheterna		800 : —	
2. Skatter		1,700 : —	
3. Brandförsäkringspremier		100 : —	2,600 : —
i) Hamnplanen och materialgården:			
1. Underhåll av förrådsbyggnader och grusning av magasinsgatorna m. m.		2,000 : —	
2. Justering av spår m. m.		1,500 : —	3,500 : —
j) Hamnpaviljongen:			
1. Underhåll av fastigheten		100 : —	
2. Skatter		150 : —	
3. Brandförsäkringspremier		65 : —	
4. Vatten och sotning		25 : —	340 : —
	Transport		144,000 : —

N:o 136.
Budgetförslag 1936.

		Transport	144,000 : —	
k)	Kabinettet:			
	1. Underhåll av fastigheten	100 : —		
	2. Löner och arvoden	1,750 : —		
	4. Brandförsäkringspremier	30 : —		
	5. Vattenavgift	50 : —		
	6. Bränsle, lyse och diverse	450 : —	2,380 : —	
m)	Omnibustrafikstationen:			
	1. Amortering	2,550 : —		
	2. Brandförsäkringspremier	150 : —		
	3. Övriga utgifter	400 : —	3,100 : —	149,480 : —

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	115,162 : —

20 C. Jordar och andra fastigheter utom stadsplan.

a)	Egendomarna Carlsberg och Stensborg:			
	1. Underhåll av fastigheterna	500 : —		
	2. Skatter	1,200 : —	1,700 : —	
aa)	Egendomen Emaus:			
	Underhåll av fastigheter m. m.		1,000 : —	
b)	Hästholmarna:			
	1. Underhåll av fastigheter och bryggor	3,000 : —		
	3. Skatter	600 : —		
	4. Brandförsäkringspremier	300 : —		
	5. Diverse utgifter	100 : —		
	6. Ordningsman, arvode, förslagsvis ..	1,100 : —		
	7. Amortering å kostnader på tillbyggnad av Elba-resturanten, enl. Stadsfullmäktiges beslut den 26/2 1931 (återstod Kr. 5,731 : 52)	2,000 : —	7,100 : —	
		Transport	9,800 : —	264,642 : —

N:o 136.

Budgetförslag 1936.

		Transport	9,800:—	264,642:—
c) Diverse jordägor:				
1. Skatter		5,700:—		
2. Arrenden o. avgälder: Gästgivarevreten i gamla och nya Stohagsjorden efter medelmarkegång	45:—			
S. k. Falkenbergska tomten	200:—	245:—		
3. Upplåten mark till staden av lasarettets område efter medelmarkegång enl. Kungl. brevet den 21/11 1873	45:—			
Upplåten mark av straffängelsets område efter medelmarkegång enl. Kungl. brevet den 21/11 1873 ..	25:—			
Avsöndrad mark från straffängelsets område enligt Kungl. brevet den 21/11 1873 ..	100:—			
Vasaparken, utgörande lösen för 53,4 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegång ..	580:—			
Upplåtande till staden enl. Kungl. brevet den 29/9 1900 av:				
1:o) Stadskomministerns förut anslagna lönejordar i Kopparbergsvreten, Ängsgärdet o. Herrgärdet, utgörande lösen för 20,91 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegång ..	226:—			
Transport	976:—	5,945:—	9,800:—	264,642:—

N:o 136. *Budgetförslag 1936.*

Transport	976 : —	5,945 : —	9,800 : —	264,642 : —
2:o) Domkyrkosysslomannens förut anslagna lönejord å Trådarön, utgörande lösen för 97,2 lit. spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegång	10 : —	986 : —		
4. Mark av Lustigkulla och Skenvretarna (Koloniträdgårdar)		180 : —		
5. Arrende för biskopsängarna (Koloniträdgårdar)		450 : —	7,561 : —	
d) Övriga utgifter:				
1. Omkostnader för kreaturstorg och tivoliplats		1,000 : —		
2. Avstjälpningsplatserna: Underhåll och tillsyn		8,000 : —	9,000 : —	26,361 : —

20 D. Skogar.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag		4,350 : —
		295,353 : —
Överskjutande inkomster		160,659 : 89
	Kronor	456,012 : 89

INKOMSTER:

20 A. Egendomar inom stadsplan.

c) Stadshotellet:			
1. Västerås Hotell A.-B	32,000 : —		
D:o, tilläggshyra	3,550 : —	35,550 : —	
Västerås Systembolag		18,500 : —	
Sällskapet		2,250 : —	
Upplands Ensk. Bank		5,000 : —	
Frisör Gösta Ståhl		1,400 : —	62,700 : —
2. Avgifter för festvåningens användande			1,000 : —
		Transport	63,700 : —

N:o 136.
Budgetförslag 1936.

Transport		63,700 : —	
Hyresgästernas andel i kostnaden för vattenavgifter		400 : —	
Hyresgästernas andel i kostnaden för uppvärmning		11,500 : —	75,600 : —
d) Sundinska huset:			
Hyresinkomster			13,395 : —
e) Tullhuset:			
Hyra för bostadslägenhet			450 : —
f) Paviljongen i Stadsparken:			
Hyresinkomster			2,500 : —
g) Gårds- och tomtfastigheter:			
Hyror och arrenden för gårdar och tomter		136,763 : 50	
För pensionärshemmet		4,500 : —	141,263 : 50
h) Hamnmagasinen:			
A.-B. Aug. Jönsson & C:o, magasin n:r 1		6,000 : —	
A.-B. John A. Fors, magasin n:r 2	6,000 : —		
A.-B. John A. Fors, magasin n:r 3	2,087 : 50	8,087 : 50	
A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3	2,200 : —		
A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3	1,500 : —	3,700 : —	
A.-B. Hakon Swenson, magasin n:r 3 ..		1,800 : —	
Norlings Agenturaffär, magasin n:r 3 ..		674 : —	
Vatten- och Gasverksstyrelsen		112 : 50	20,374 : —
i) Hamnplanen:			
Platshyror av:			
Hygrell & C:o		1,087 : 50	
Tegel- och Murbruks A.-B.		2,128 : —	
Kafferosteriet Pyramiden		650 : —	
Järnhandlare Axel Sundström		812 : 50	
Tekniska Byggnadsbyrån		367 : 50	
Transport		5,045 : 50	253,582 : 50

N:o 136.

Budgetförslag 1936.

	Transport	5,045 : 50	253,582 : 50	
Grosshandl. H. Nordenhaag	495 : —			
Grosshandl. H. Nordenhaag	1,930 : —	2,425 : —		
Västerås Nya Murbruks A.-B.		478 : —		
Vatten- och Gasverksstyrelsen		1,050 : —		
Svensk-Engelska Mineralolje A.-B.		843 : 75		
Järnhandl. Eric Sundström		562 : 50		
Järnhandl. Bröderna Larsson		735 : —		
Allm. Svenska El. A.-B.	207 : —			
D:o	525 : —			
D:o, för magasinstomt	5,667 : —	6,399 : —		
A.-B. John A. Fors		180 : —		
J. Aug. Andersson		600 : —		
Arrende för 6 tomter å Sjöhatten:				
Koop. Fören. Svea n:r 1, 1:sta raden	233 : 80			
Centralföreningen, n:r 2, 1:sta raden	230 : 50			
A.-B. Hakon Swenson, n:r 3, 1:sta raden	316 : 80			
A.-B. Hakon Swenson, n:r 1, 2:dra raden	291 : —			
A.-B. John A. Fors, n:r 2, 2:dra raden	292 : 30			
A.-B. Nissen & C:o, n:r 3, 2:dra raden	235 : 40	1,599 : 80		
A.-B. Västeråsspedition		25 : —		
C. A. Breed		800 : —		
Tomt av f. d. vedgården, förslagsvis		1,200 : —	21,943 : 55	
j) Hamnpaviljongen:				
Hyresinkomster:				
Spedition		2,250 : —		
Fackfören. kafé		750 : —		
Hamnkontor		500 : —	3,500 : —	
k) Kabinettet:				
Inkomster			1,400 : —	
m) Omnibustrafikstation:				
Hyra			3,100 : —	283,526 : 05
			Transport	283,526 : 05

N:o 136.
Budget-förslag 1936.

		Transport	283,526 : 05

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag			115,162 : —

20 C. Jordar och andra fastigheter utom stadsplan.

a) Egendomen Carlsberg	500 : —		
Del av Carlsberg (stadens lantbruk) ..	200 : —		
Arrende för ett markområde (Knut Albin Andersson)	5 : —	705 : —	
aa) Egendomen Emaus:			
Hyra för bostäder, trädgård och garage		4,550 : —	
b) Hästholmarna:			
1. Hyra för serveringspaviljong och villabyggnader å Elba	6,850 : —		
2. Hyra för serveringspaviljong å Östra holmen	2,000 : —	8,850 : —	
c) Diverse jordägor:			
1. Östra utmarken:			
Arrende:			
För följande lägenheter:			
Lilla Stenby, delar av Utmarken, del av Enbacken, Nordanby, Nordanby utmarks jord (Nordanby gård) ..	3,500 : —		
Gustavsslätt (G. Boholm), utgår 14/3 1936	275 : —		
Andersborg (G. Andersson)	500 : —		
Sundinska utmarken (Koloniträdgårdar)	430 : —		
Kristiansborg (stadens lantbruk) ..	3,000 : —		
Hovdestalund (F. Johansson)	1,000 : —		
Malma gård (stadens lantbruk) ..	3,500 : —	12,205 : —	
2. Västra utmarken:			
Arrende:			
Stensborg, växthus och en del jord (R. Eriksson)	2,500 : —		
Transport	2,500 : —	26,310 : —	398,688 : 05

N:o 136.
Budget-förslag 1936.

Transport		2,500 : —	26,310 : —	398,688 : 05
Stensborg, övrig mark och hus	1,200 : —			
Ett område, (Ridhuset)	200 : —	1,400 : —		
Byggnadsplatser å det s. k. Käringberget:				
Fru Eriksson, Ekeby		10 : —		
Mindre områden å s. k. Ragvaldsbacke:				
J. A. Thilén	5 : —			
Mat:a Eriksson ..	5 : —			
J. A. Olsson	15 : —			
Rob. Pettersson ...	5 : —	30 : —		
Ett till Hyttan på 50 års tid för rätt till framdragande av järnvägsspår upplåtet område t. o. m år 1949 ..		25 : —		
Området av Gästgivarevreten i Gamla Stohagsjorden:				
Dir. G. Barckman		570 : —		
Ett område intill Mälardalen:				
Registrator N. Filling		25 : —		
Ett område för båthus:				
Västerås Kanotförening		10 : —	4,570 : —	

d) Viksäng:

Arrende för 9 villatomter, utarrenderade t. o. m. 1944:			
Fru Eva Larsson	20 : —		
Stadsfogde E. Kumlin	100 : —		
Disp. O. Johansson	50 : —		
Kamrer H. Molander	20 : —		
Dir. A. Sundström	40 : —		
f. Handl. Gustav Svensson	35 : —		
Änkefru Lydia Ström	20 : —		
V:ås Kyrkliga Ungdomsförbund ..	25 : —		
Kapten H. Slettengrens sterbhus ..	75 : —	385 : —	

c) Diverse arrenden:

f. d. Stadskassörsjorden i Iggebygärdet (Kristiansborgs gård)	37 : —		
D:o, jämte Domkyrkosysslomannens f. d. lönejord å Trådarön (J. A. Hellman), utgår den 14/3 1936	60 : —		
Transport	97 : —	31,265 : —	398,688 : 05

N:o 136.

Budgetförslag 1936.

Transport		97 : —	31,265 : —	398,688 : 05
Koloniträdgårdar vid Lustigkulla		175 : 64		
Koloniträdgårdar vid Biskopsängarna		500 : —		
Mark av Kungsängen (Lantbruket) ..		200 : —		
Kablar och ledningar i stadens gator (Asea) ..	12 : 80			
	272 : 60	285 : 40		
Kraftledningskabel i stadens mark (Svenska Metallverken)		72 : 40		
Jordkabelledning i stadens mark (H. Nordenhaag)		14 : —		
A.-B. Naftasyndikat		300 : —		
Blåsbo Tennisplaneförening		100 : —		
Diverse mindre områden		1,000 : —	2,744 : 44	

f) Arrende för fiskevatten:

Västerås-fjärden från Johannisberg till Hyttan samt vid Kattskär och Amundsgrund (Sundkvist)	50 : —		
Vid Hästholmarna jämte fiskarstuga med jord å Elba	150 : —		
Diverse mindre fiskearrenden (G. O. Sabel med flera)	30 : —	230 : —	

g) Hyresmedel:

Platshyror:

Pumphus å Kungsängen (Sv. Metallverken)	50 : —		
Hyra för skjul av Motorbåtsklubben ..	50 : —		
Två magasinsplatser å Skallberget (Söderlund och Nitroglycerin A.-B.)	20 : —		
Hyra för mark vid Lillån, (Vega)	20 : —		
Upplag å Munk- och Kungsängen (Telegrafverket)	100 : —		
P. J. Walléns isupplag, (260 kvm. à 50 öre)	130 : —		
Mjölkcentralen (270 kvm. à 50 öre) ..	135 : —		
Mjölkcentralen (208 kvm. à 50 öre) ..	104 : —		
K. Larssons isupplag (198 kvm. à 50 öre)	99 : —		
Markhyra för serveringspaviljong å Djäkneberget	300 : —		
Markhyra för vattenkiosken i Vasaparken	800 : —		
Transport	1,808 : —	34,239 : 44	398,688 : 05

Transport	1,808 : —	34,239 : 44	398,688 : 05
Tidningskiosk vid Stora gatan och Hållgatan (A.-B. Vintervägen)	200 : —		
Karuseller och skjutbanor m. m.	4,000 : —		
Hyra för vattenkraften i Svartån	3,000 : —		
Hyra för gasverkstomten å Kungsängen	2,800 : —		
Försäljningskiosk vid flickskolans gymnastikhus (Karlsson)	500 : —		
Myggbo Sågbolag (879 kvm. à 60 öre) ..	527 : 40		
Avgäld för grustäkt	500 : —		
Hyra för svingårdsanläggningen vid Malma	5,000 : —		
Försäljningskiosk vid Stora gatan i Ringvägen (Elna Bergman)	200 : —		
Försäljningskiosk vid Stora gatan intill järnvägen (T. Eriksson)	200 : —	18,735 : 40	52,974 : 84

20 D. Skogar.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	4,350 : —
Kronor	456,012 : 89

21. Magistrat och rådhusrätt.

UTGIFTER:

Enligt Magistratens förslag	64,545 : —
Kronor	64,545 : —

22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

UTGIFTER:

Enligt Magistratens förslag			63,139 : —
Enligt Drätselkammarens förslag:			
Avgår:			
Anslag till nytt biträde på ordinarie stat ..	2,310 : —		
Anslag till semestervikarie för exekutionsbiträden	400 : —	2,710 : —	
Tillkommer:			
Å anslag till tillfälliga biträden		2,100 : —	610 : —
Kronor			62,529 : —

N:o 136.

Budget-förslag 1936.

INKOMSTER:

Enligt Magistratens förslag		14,040 : —
Överskjutande utgifter		48,489 : —
	Kronor	62,529 : —

23. Polisväsen och fångvård.

UTGIFTER:

Enligt Polisnämndens förslag		274,537 : —
	Kronor	274,537 : —

INKOMSTER:

Enligt Polisnämndens förslag		29,103 : —
Överskjutande utgifter		245,434 : —
	Kronor	274,537 : —

24. Auktionsväsen.

INKOMSTER:

Auktionsprovision, förslagsvis		100 : —
	Kronor	100 : —

26. Allmän pensionsförsäkring.

UTGIFTER:

a) Pensionsnämnden för Västerås stad:

1.	Dagtraktamenten för nämndens vice ordförande och ledamöter, förslagsvis	290 : —
2.	Arvode åt ordföranden	600 : —
3.	Bidrag åt ordföranden för skrivhjälp	2,700 : —
4.	För läkarebetyg och läkarundersökningar, förslagsvis	200 : —
5.	Annonser och kungörelser	100 : —
	Transport	3,890 : —

N:o 136.
Budgetförslag 1936

	Transport	3,890 : —	
6. Papper och blanketter samt diverse utgifter, förslagsvis		250 : —	4,140 : —
b) Pensionsnämnden för S:t Ilian och Lundby: Arvode åt ledamöterna, 4 kr. per sammanträde			100 : —
d) Inbetalning till pensionsförsäkringsfonden av grundavgifter, som icke kunnat indrivas			7,000 : —
e) Bidrag till pensionstillägg och understöd			35,000 : —
		Kronor	46,240 : —

27. Övriga förvaltningskostnader.

UTGIFTER:

27 A. Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier			1,000 : —
b) Löner och arvoden:			
Drätseldirektören, 60:IV		16,128 : —	
Byggnadschefen, 55:IV		13,476 : —	
Stadsombudsmannen, 49:IV		10,812 : —	
Drätselnotarien, 41:IV		7,584 : —	
Stadskamreraren, 47:IV		9,924 : —	
Stadsbokhållaren, 29:IV		4,605 : —	
Stadskassörskan, 26:IV		4,101 : —	
Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å drätseldirektörskontoret, 20:IV	3,243 : —		
Personligt lönetillägg	500 : —	3,743 : —	
Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å Stadskamrerarekontoret, 20:IV		3,243 : —	
Manligt kontorsbiträde av II klass å stadskamrerarekontoret, 19:IV		3,105 : —	
Byggmästaren, 39:IV		6,981 : —	
Manligt kontorsbiträde av I klass å byggnadskontoret, 24:II		3,345 : —	
3 arbetsförmän: (Pettersson, Westholm, Johansson), 27:IV à 4,269 : —		12,807 : —	
Förrådsförman, 25:II		3,471 : —	
Rådhusvaktmästaren, 25:IV		3,933 : —	
Transport		107,258 : —	1,000 : —

N:o 136.

Budget-förslag 1936.

		Transport	107,258 : —	1,000 : —
	2 körkarlar: (Persson, Andersson), 22:IV à 3,519:—		7,038 : —	
	1 körkarl (Gustavsson), 22:II		3,093 : —	
	Extra biträden å ombudsmannaexpeditionen och stadskamrerarekontoret, förslagsvis		8,500 : —	
	Tekniskt biträde åt byggnadschefen		5,880 : —	
	Tillfälligt sekreterarebiträde å stadskansliet		1,800 : —	
	Biträde åt rådhusvaktmästaren, arvode		1,320 : —	
	Revisionskostnader		2,300 : —	
	Läkarearvode för rådhusvaktmästaren, körkarlar, och skrivbiträden		100 : —	137,289 : —
b)	Pensioner och understöd:			
	f. Stadsinsp. P. V. Johansson		3,696 : —	
	f. Förrådsförman Barklund		2,556 : —	
	f. Förman J. V. Råberg		1,400 : —	
	f. Körkarl A. Eriksson		993 : —	
	f. Arbetaren V. Ehrnström		1,302 : —	
	f. Grovarbet. H. Hansson		1,347 : —	
	f. Grovarbet. J. R. Svangren		1,464 : —	
	f. Grovarbet. E. A. Tibbling		762 : —	
	f. Grovarbet. J. V. Karlsson		1,041 : —	
	f. Grovarbet. K. A. Bergvall		1,464 : —	
	f. Träarbet. J. E. Pettersson		1,041 : —	
	Änkefru Södergren	376 : —		
	Dyrtidstillägg till änkefru Södergren, förslagsvis 50 %	188 : —	564 : —	
	f. Skrivbiträdet Amelie Presto-Ström		400 : —	
	f. Grovarb. A. T. Svensson		1,170 : —	
	f. Grovarb. J. A. Wagerman		879 : —	20,079 : —
d)	Renhållning:			
	Rådhuset och annexet			2,400 : —
e)	Belysning:			
	Rådhuset och annexet			600 : —
f)	Uppvärmning:			
	Rådhuset och annexet			1,300 : —
g)	Övriga utgifter:			
	1. Tryck- och annonskostnader		10,000 : —	
		Transport	10,000 : —	162,668 : —

N:o 136.
Budgetförslag 1936.

		Transport	10,000 : —	162,668 : —	
2.	Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		2,800 : —		
3.	Olycksfallsförsäkringspremier		50 : —		
4.	Premie för inbrotts- och garantiförsäkring		203 : 75		
5.	Telefonavgifter för ledningar till:				
	Stadsfullmäktiges ordförande	70 : —			
	Drätselkammarens ordförande	70 : —			
	Drätseldirektörens expedition och bostad	230 : —			
	Stadsombudsmannens expedition och bostad	180 : —			
	Drätselnotariens expedition och bostad ..	250 : —			
	Byggnadschefens expedition och bostad ..	180 : —			
	Stadskamrerarekontoret	230 : —			
	Stadskamrerarens bostad	70 : —			
	Arbetskontoret	110 : —			
	Byggmäst. Alb. Anderssons bostad ...	70 : —			
	Arbetsförman Westholm	70 : —			
	Arbetsförman Johansson	70 : —			
	Arbetsförman Pettersson	70 : —			
	Rådhusvaktmästaren	70 : —			
	Förrådet	180 : —			
	Samtalsavgifter ...	250 : —	2,170 : —		
6.	Hyra för lokaler i Rådhusets annex		2,400 : —		
7.	Diverse och oförutsedda utgifter ..		1,000 : —		
8.	Distribution av debetsedlar m. m. ..		1,000 : —	19,623 : 75	

h) Sallet:

1.	Utfodring och skötsel av 4 hästar	3,000 : —		
2.	Hästskoning och hästförsäkring ..	400 : —		
3.	Underhåll av körredskap	600 : —	4,000 : —	186,291 : 75
			Transport	186,291 : 75

N:o 136.

Budgetförslag 1936.

		Transport	186,291 : 75

27 B. Byggnadsnämnd.

Enligt Byggnadsnämndens förslag		47,754 : —

27 C. Automobiler.

a) Underhåll och reparationer	4,000 : —	
b) Löner och arvoden: 2 bilförare, förslagsvis	6,300 : —	
c) Driftkostnader: Bensin, smörjoljor m. m.	5,000 : —	
d) Diverse utgifter: Diverse, såsom skatter m. m.	2,000 : —	17,300 : —
	Kronor	251,345 : 75

INKOMSTER:

27 B. Byggnadsnämnd.

Enligt Byggnadsnämndens förslag	10,000 : —

27 C. Automobiler.

Inkomster av körningar	26,000 : —
	36,000 : —
Överskjutande utgifter	215,345 : 75
Kronor	251,345 : 75

28. Anslag och bidrag till diverse ändamål.

UTGIFTER:

a) Sociala ändamål:

1. Arbetsstugan (29/12 1910) att helt utgå från Sundinska fonden 4,000 : — kr.

2. Barnkrubban (28/12 1918)	3,500 : —
Transport	3,500 : —

N:o 136.
Budgetförslag 1936.

	Transport		3,500 : —	
3.	Barnhemmet (28/12 1918) att utgå från Sundinska fonden 1,000 : — kr.			
4.	Natthärberget av Sundinska fonden 600 kr.			
5.	Anslag till Västmanlands läns arbetsförmedling (30/9 1907, 29/12 1920 och 17/12 1934)		3,000 : —	
8.	Anslag till barnhemmet "Sparvboet" (21/12 1911 och 28/12 1918)		600 : —	
9.	Anslag till barnhemmet "Sparvboet", hyra för butiken (23/2 och 21/12 1917)		800 : —	
10.	Anslag till Frälsningsarméns slumverksamhet (26/10 1916 och 28/12 1918)		800 : —	
11.	Anslag till frilufts- och folkkonserter till Drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas (30/12 1919)		2,300 : —	
12.	Anslag till sjukkasseverksamheten (21/6 och 17/12 1934) förslagsvis		14,000 : —	
15.	Anslag till Arosgårdens verksamhet (28/10 1920)..		3,000 : —	
16.	Anslag till Nykterhetsnämnden		2,700 : —	
17.	Anslag till Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet (28/12 1920)		2,500 : —	
18.	Anslag till skollovskolonier		11,000 : —	
19.	Anslag till Västerås gymnastikförening		1,000 : —	
21.	Västmanlands fornminnesförening		3,000 : —	
22.	Västerås Konstförening (30/4 1931 till 1/10 1941) ..		2,500 : —	
23.	Kristliga föreningens för unge män studie- och sociala verksamhet		1,000 : —	51,700 : —

b) Taxeringsnämnderna:

1.	Traktamentsersättning à 1.40 pr sammanträdestimma, högst 10 : — kr. pr dag		1,800 : —	
2.	Biträde åt ordförandena		700 : —	
3.	Lyse och städning av byrålokal		60 : —	
4.	Annonser		60 : —	
5.	Skrivmaterial och diverse		100 : —	
6.	Arvode till taxeringsassistent	7,200 : —		
7.	Telefon och skrivmaterialier till d:o	200 : —	7,400 : —	10,120 : —

c) Diverse utgifter:

1.	Premie för olycksfallsförsäkring av drätselkammarens arbetare		3,500 : —	
2.	Läkare och sjukvård samt sjukavlöning åt samma arbetare (19/12 1912)		5,000 : —	
	Transport		8,500 : —	61,820 : —

N:o 136.

Budget-förslag 1936.

	Transport	8,500 : —	61,820 : —
3.	Årsavgift till Svenska stadsförbundet à 6 kr. för varje 100-tal innevånare (26/3 1908)	1,902 : —	
5.	Prenumerationsavgift för Svenska stadsförbundets tidskrift, 60 ex. à 12 : — (26/10 1911)	720 : —	
6.	Representationsanslag (19/12 1912)	1,000 : —	
7.	Omkostnader för resor och mindre utredningar (21/12 1917)	1,500 : —	
9.	Anslag till utsättning av smörbord	300 : —	
10.	Anslag till arbetslöshetsverksamhet, förslagsvis	15,000 : —	
11.	Till gäldande av kostnaden för uppförande av pensionärshem (22/12 1930), sjätte året och slutamortering	6,456 : 92	
12.	Svenska städernas förhandlingsorganisation, årsavgift	523 : 05	
13.	Hyra för lokaler åt Sjömanshuset i Västerås	360 : —	
14.	Avskrivning å Västerås Masugns A.-B. resterande skuld	65,000 : —	
15.	Avskrivning å Byggnads A.-B. Mimers resterande skuld	32,445 : 62	
16.	Anslag till påbörjande av grundförstärkning för stadshotellet	50,000 : —	
17.	Anslag till restaurering av polis- och brandstationsbyggnaden samt påbörjande av nybyggnad för densamma	100,000 : —	283,707 : 59
		Kronor	345,527 : 59

INKOMSTER:

b) Taxeringsnämnderna:		
Beräknat statsbidrag		3,000 : —
Överskjutande utgifter		342,527 : 59
	Kronor	345,527 : 59

29. Övriga oförutsedda utgifter.

Årets förslagsanslag		77,176 : 32
	Kronor	77,176 : 32

30. Allmänna bidrag av staten.

Källarfrihetsmedel		349 : 89
	Kronor	349 : 89

31. Diverse inkomster.

N:o 136.

Budget-förslag 1936.

a)	Bötesmedel	500 : —
b)	Behållning av influtna registreringsavgifter för handelsfirmor	10 : —
c)	Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.	4,000 : —
d)	Hyror för maskiner, försäljning av stadgar rörande Västerås stad m. m.	300 : —
e	Vågavgifter från köttbesiktningsbyrån	1,000 : —
f)	Överskott å förrådsrörelsen	3,000 : —
	Kronor	8,810 : —

32. Skatter och liknande avgifter.

UTGIFTER:

Avsättning av nöjesskattemedel	25,000 : —	
För avkortningar och restitutioner, förslagsvis	142,132 : 47	167,132 : 47
Överskjutande inkomster		2,645,299 : 02
Kronor		2,812,431 : 49

INKOMSTER:

a)	Hundskatt à 25: — kr. pr hund		8,500 : —
b)	Bevillningsavgifter från offentliga föreställningar, artistskatt		1,000 : —
c)	Skogsaccis		100 : —
d)	Utdebitering för år 1935 à 7 : 07 å 379,313 : 26 skattekronor	2,681,744 : 75	
e)	Kommunal progressivskatt	85,000 : —	
f)	Tomtören för bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund för all framtid	86 : 74	2,766,831 : 49
g)	Nöjesskatt		36,000 : —
	Kronor		2,812,431 : 49

Sammandrag av Utgifts- och Inkomststaten för år 1936.

	Utgifter:	Inkomster:	Överskjutande Inkomster:	Överskjutande Utgifter:
Behållning från sist avslutade räkenskapsår		305,856 : 60	305,856 : 60	
1 a. Räntor m. m.	718,713 : 73	414,921 : 16		303,792 : 57
Transport	718,713 : 73	750,777 : 76	305,856 : 60	303,792 : 57

N:o 136.

Budgetförslag 1936.

	Transport	718,713 : 73	750,777 : 76	305,856 : 60	303,792 : 57
1 b.	Kapitalavbetalningar å lån	556,314 : 68	290,924 : 28		265,300 : 40
2.	Fattigvård	688,538 : 55	223,674 : —		464,864 : 55
3.	Barnavård	97,748 : —	26,700 : —		71,048 : —
4 A.	Folkskola	823,601 : 57	372,120 : —		451,481 : 57
4 B.	Fortsättningsskola	15,050 : —	7,500 : —		7,550 : —
4 C.	Högre Folkskola	28,586 : 50	17,300 : —		11,286 : 50
4 D.	Allmänt läroverk	104,380 : —			104,380 : —
4 E.	Andra undervisnings- och bildningsanstalter	107,420 : —	48,196 : 67		59,223 : 33
5.	Hälso- och sjukvård	88,389 : —	19,961 : —		68,428 : —
6.	Gator, vägar, planteringar och dylikt	529,092 : 48	216,200 : —		312,892 : 48
7.	Avloppsledningar	164,400 : —	69,380 : —		95,020 : —
8.	Hamnar	315,926 : 83	292,505 : —		23,421 : 83
10.	Renhållningsverk och svingård	151,884 : 76	88,500 : —		63,384 : 76
11.	Vattenledningsverk	233,100 : —	257,600 : —	24,500 : —	
12.	Gasverk	435,100 : —	475,000 : —	39,900 : —	
13.	Elektricitetsverk	630,600 : —	904,100 : —	273,500 : —	
17.	Andra kommunens affärsföretag	117,468 : 82	116,268 : 82		1,200 : —
18.	Brandväsen	128,088 : 75	12,235 : —		115,853 : 75
20.	Fastighetsförvaltning	295,353 : —	456,012 : 89	160,659 : 89	
21.	Magistrat och rådhusrätt	64,545 : —			64,545 : —
22.	Kronouppbörds- och exekutionsväsen	62,529 : —	14,040 : —		48,489 : —
23.	Polisväsen och fångvård	274,537 : —	29,103 : —		245,434 : —
24.	Auktionsväsen		100 : —	100 : —	
25.	Allm. pensionsförsäkringen	46,240 : —			46,240 : —
27.	Övriga förvaltningskostnader	251,345 : 75	36,000 : —		215,345 : 75
28.	Anslag och bidrag till diverse ändamål	345,527 : 59	3,000 : —		342,527 : 59
29.	Oförutsedda utgifter	77,176 : 32			77,176 : 32
30.	Allmänna bidrag av staten		349 : 89	349 : 89	
31.	Diverse inkomster		8,810 : —	8,810 : —	
32.	Skatter och liknande avgifter	167,132 : 47	2,812,431 : 49	2,645,299 : 02	
	Kronor	7,518,789 : 80	7,518,789 : 80	3,458,975 : 40	3,458,975 : 40

N:o 136.
Budget-förslag 1936. Fattigvården

Bil. Litt. 2.

Utdrag ur protokoll, fört vid Fattigvårdsstyrelsens sammanträde den 24/9 1935.

§ 153.

Beslöt fattigvårdsstyrelsen att avgiva följande

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads fattigvård för år 1936.

UTGIFTER:

A. Yttre fattigvården:

a) Understödskostnader:		
1) Ordinarie understöd	144,000:—	
2) Tillfälliga understöd	55,500:—	
3) Understöd in natura	36,000:—	235,500:—
b) Anstaltsvård:		
1) Hospitalsvård	40,000:—	
2) Lasarettsvård	6,000:—	
3) Sanatorievård	5,000:—	
4) Andra sjukvårdskostnader	24,000:—	75,000:—
c) Kommunalt bidrag utan karaktär av fattigvård:		
1) Sjukvård å kuranstalter	2,500:—	
2) Yrkesutbildning	1,500:—	
3) Kommunalt pensionstillskott	9,000:—	13,000:—
	Transport	323,500:—

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Fattigvården

		Transport	323,500 : —
d) Andra fattigvårdskostnader:			
1) Återbetalning till främmande kommuner för utgiven fattigvård		62,000 : —	
2) Medikamenter		5,000 : —	
3) Begravningskostnader		1,000 : —	68,000 : —
e) Diverse utgifter:			
1) Hyra för fattigvårdsbyrån		2,500 : —	
2) Trycksaker och skrivmaterial		1,400 : —	
3) Städning, bränsle och lyse		1,500 : —	
4) Telefoner till:			
Fattigvårdsbyrån ..	210 : —		
Fattigv.-syssl. bost. ..	110 : —		
Fattigv.-tills.-m. bost.	70 : —		
Fattigv.-st.-ordf. bost.	70 : —		
Diakonissan	70 : —		
Samtalsavgifter ...	100 : —	630 : —	
5) Brandförsäkrings- och olycksfallsavgifter		270 : —	
6) Stämpelkostnader		75 : —	
7) Årsavgifter till Sv. Fattigvårds- och barnavårdsförbundet		96 : —	
8) Årsavgift till Västmanlands läns fattigvårds- och barnavårdsförbund ..		155 : —	
9) Resekostnader, annonser och diverse utgifter		400 : —	
10) Hyra till Drätselkammaren för magasin		800 : —	
11) Anslag till Hjälpbyrån		1,000 : —	8,826 : —
f) Förebyggande fattigvård:			
1) Anslag till diakonissornas verksamhet			10,000 : —
g) Löner och arvoden:			
1) Sysslomannen, 44 :IV		8,592 : —	
2) Tillsyningsmannen, 27 :II		3,783 : —	
3) Extra tillsyningsman		3,540 : —	
4) Kontorsbiträde, I kl. 20 :IV		3,243 : —	
5) Kontorsbiträde, II kl. 17 :III		2,676 : —	
6) Extra kontorsbiträde		1,800 : —	
7) Revisionskostnader		800 : —	
	Transport	24,434 : —	410,326 : —

N:o 136.
Budgetförslag 1936. Fattigvården

Transport	24,434 : —	410,326 : —	
8) Kontorsbiträde I kl., arvode som kassörska hos barnavårdsnämnden ..	500 : —	24,934 : —	
h) Pensionärshemmet:			
1) Hyra för fastigheten	4,500 : —		
2) Koks	600 : —		
3) Diverse omkostnader, gårdskarlsarvode m. m.	540 : —	5,640 : —	
i) Oförutsedda utgifter		1,000 : —	441,900 : —

B. Ålderdomshemmet:

j) Hushållet:			
1) Inköp av förnödenheter	39,300 : —		
2) Produkter från hönsgården	1,200 : —		
3) Produkter från trädgården	3,000 : —		
4) Värdet av utförda arbeten i köket	800 : —	44,300 : —	
k) Bränsle, lyse och vatten:			
1) 450 ton ångkol	11,000 : —		
2) Gas	2,000 : —		
3) Vattenavgifter	3,500 : —		
4) Belysningsström	3,000 : —		
5) Kraftström	300 : —	19,800 : —	
l) Renhållning:			
1) Såpa, tvål och tvättpulver	1,200 : —		
2) Torvmull och sophämtning	400 : —		
3) Värdet av utförd tvätt	5,300 : —		
4) Värdet av arbeten i övrigt	5,000 : —	11,900 : —	
m) Beklädnad:			
1) Gång- och underkläder samt skodon	2,500 : —		
2) Värdet av utförda arbeten	3,000 : —	5,500 : —	
n) Sjukvård:			
1) Sjukvårdsartiklar och medicin ..	6,000 : —		
2) Sjuktransport	450 : —		
3) Sjukvård för personalen	300 : —	6,750 : —	
	Transport	88,250 : —	441,900 : —

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Fattigvården

	Transport			88,250 : —	441,900 : —
o)	Underhåll och anskaffning av inventarier:				
	1) Linne och sängkläder		2,500 : —		
	2) Underhåll och anskaffning av möbler och husgeråd		1,000 : —		
	3) Anskaffning av glas, porslin och köksattiralj		700 : —		
	4) Värdet av utförda arbeten		500 : —	4,700 : —	
p)	Förbrukningsartiklar:				
	1) Skrivmaterial och tryckning		400 : —		
	2) Sänghalm		100 : —	500 : —	
q)	Begravningskostnader			1,400 : —	
r)	Diverse omkostnader:				
	1) Flitpengar		2,300 : —		
	2) Telefon till:				
	Föreständ. exp.	236 : —			
	Sjukhuset	230 : —			
	Samtalsavgifter ...	25 : —	491 : —		
	3) Inköp av böcker för biblioteket ..		150 : —		
	4) Stämpelkostnader å utslag samt diverse utgifter		600 : —	3,541 : —	
s)	Underhåll av fastigheter:				
	1) Reparation av hemmets byggnader		5,000 : —		
	2) Brandförsäkringspremier		700 : —		
	3) Värdet av utförda arbeten		5,000 : —	10,700 : —	
t)	Räntor och amorteringar:				
	1929 års lån: kvarvarande skuld 205,373 : 38) :				
	Ränta	10,268 : 67			
	Amortering	4,589 : 23	14,857 : 90		
	1928 års lån: (kvarvarande skuld 233,666 : 97) :				
	Ränta	11,353 : 55			
	Amortering	13,191 : 87	24,545 : 42		
	1933 års lån: (kvarvarande skuld 328,513 : 67) :				
	Ränta	14,783 : 12			
	Transport	14,783 : 12	39,403 : 32	109,091 : —	441,900 : —

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Fattigvården

Transport	14,783 : 12	39,403 : 32	109,091 : —	441,900 : —
Amortering	6,478 : 10	21,261 : 22		
1934 års lån: (kvarvarande skuld 49,079 : 46):				
Ränta	1,840 : 48			
Amortering	1,817 : 43	3,657 : 91		
1935 års lån: (kvarvarande skuld 7,679 : 25):				
Ränta	230 : 38			
Amortering	1,002 : 22	1,232 : 60		
Amorteringslånet: (kvarvarande skuld 35,271 : 04):				
Ränta	1,763 : 55			
Amortering	11,186 : 45	12,950 : —	78,505 : 05	
u) Underhåll av trädgård och planteringar:				
1) Kontanta kostnader för planteringar		500 : —		
2) Utsäde, fröer m. m.		500 : —		
3) Arrende för trädgårdsjord		325 : —		
4) Kommunalskatt		407 : —		
5) Värdet av utförda arbeten		5,000 : —	6,732 : —	
v) Löner och arvoden:				
1) Föreståndaren, 36:IV	6,180 : —			
med avdrag för naturaförmåner 3 rum och kök	1,235 : —	4,945 : —		
2) Vaktmästaren, 25:IV	3,933 : —			
med avdrag för naturaförmåner	680 : —	3,253 : —		
3) Maskinisten, 24:IV	3,795 : —			
med avdrag för naturaförmåner	555 : —	3,240 : —		
4) Eldaren, 20:II	2,841 : —			
med avdrag för naturaförmåner	555 : —	2,286 : —		
5) Husmodern, 6:IV		1,671 : —		
6) Vårdare, 22:IV	3,519 : —			
med avdrag för naturaförmåner	555 : —	2,964 : —		
	Transport	18,359 : —	194,328 : 05	441,900 : —

N:o 136.
Budgetförslag 1936. Fattigvården

Transport	18,359 : —	194,328 : 05	441,900 : —
7) Två sjuksköterskor, 5:IV à 1,563 : —	3,126 : —		
8) En sjuksköterska, 5:II	1,341 : —		
9) En sjuksköterska, 5:I	1,230 : —		
10) En nattsjuksköterska, 5:I	1,230 : —		
11) Kokerska, 1:I	870 : —		
12) Tvättföreståndarinna, 1:III	1,044 : —		
13) Tre biträden à 810 : —	2,430 : —		
14) Två biträden à 720 : —	1,440 : —		
15) Sju biträden à 660 : —	4,620 : —		
16) Två biträden à 600 : —	1,200 : —		
17) Semester- och sjukvikarier	1,400 : —		
18) Predikantarvode	500 : —		
19) Organistarvode	100 : —		
20) Semesterpengar till personalen	820 : —	39,710 : —	
x) Pensioner:			
1) Pension till föreståndare Larssons änka	527 : —		
2) Pension till vaktmästare Lundbergs änka	500 : —		
	1,027 : —		
Dyrtidstillägg 50 %	513 : 50		
	1,540 : 50		
3) Pension till kokerskan Elin Andersson	873 : —	2,413 : 50	
y) Stall och hönshus:			
1) Diverse utgifter för stallet	150 : —		
2) Diverse utgifter för hönsgården ..	1,000 : —		
3) Bensin och underhåll av bilen	400 : —		
4) Skatt och försäkringar för bilen ..	337 : —		
5) Värdet av produkter	100 : —		
6) Värdet av utförda arbeten	500 : —	2,487 : —	
z) Tvättinrättningen:			
1) Kraftström	500 : —		
2) Vatten	1,000 : —		
3) Tvättmedel	2,000 : —		
4) Diverse omkostnader	200 : —		
5) Värdet av utförda arbeten	3,500 : —	7,200 : —	
å) Oförutsedda utgifter		1,000 : —	247,138 : 55
		Summa kronor	689,038 : 55

INKOMSTER:

A. Yttre fattigvården:

a) Ersättning av Landstinget enl. 40—42 §§ i lagen om fattigvården för:			
1) Hospitalsvård	17,000 : —		
2) Lasarettsvård	4,600 : —		
3) Sanatorievård	4,500 : —		
4) Andra sjukvårdskostnader	2,000 : —		
5) Vårdkostnader till andra kommuner	2,100 : —	30,200 : —	
b) Inkomst av statsbidrag		14,500 : —	
c) Återbetalning av enskilda, pensioner och sjukkassor:			
1) Återbetalning av enskilda för utgiven fattigvård	11,500 : —		
2) Inkomst av pensioner och sjukkassor m. m.	30,000 : —	41,500 : —	
d) Diverse inkomster:			
1) Diverse inkomster	1,500 : —		
2) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av kostnad för hyra, städning, bränsle och telefon m. m.	1,580 : —		
3) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av lönerna för kassörska och biträden jämte diverse andra utgifter	1,979 : —	5,059 : —	
e) Pensionärshemmet:			
1) Värdet av hyror att debiteras fattigvårdens understödskostnader		5,840 : —	97,099 : —

B. Ålderdomshemmet:

f) Vårdavgifter:			
1) Ersättning av främmande kommuner	18,000 : —		
2) Ersättning av enskilda	17,000 : —		
3) Ersättning av Landstinget enligt 41 § fattigvårdslagen	1,500 : —		
Transport	36,500 : —		97,099 : —

N:o 136.
Budgetförslag 1936.
Fattigvården

Transport		36,500 : —		97,099 : —
4) Ersättning av Landstinget för tuberkulosavdelningen		3,000 : —		
5) Ersättning av staten för tuberkulosavdelningen		8,000 : —		
6) Ersättning av statsmedel för vissa personer		1,500 : —		
7) Inkomst av pensioner		26,000 : —	75,000 : —	
g) Diverse inkomster:				
1) Inkomst av arbeten	1,500 : —			
Värdet av åt hemmet utförda arbeten	23,300 : —	24,800 : —		
2) Värdet av produkter från trädgården för hushållet		3,000 : —		
3) Inkomst av trädgårdsprodukter ..		400 : —		
4) Inkomst av försålda bohag		1,000 : —		
5) Inkomst av hönsgården	500 : —			
Produkter till hushållet	1,200 : —	1,700 : —		
6) Inkomst av tvättinrättningen	14,000 : —			
Värdet av åt hemmet utförd tvätt	5,300 : —	19,300 : —		
7) Anslag av staten för biblioteket ..		75 : —		
8) Hyra från polisväsendet för bårhus		300 : —		
9) Diverse ej specificerade inkomster ..		1,000 : —	51,575 : —	126,575 : —
				223,674 : —
Att uttaxera				465,364 : 55
			Summa Kronor	689,038 : 55

I anslutning till förestående förslag till Utgifts- och Inkomststat får Fattigvårdsstyrelsen, beträffande de delar detsamma avviker från innevarande års stat, anföra: N:o 136. *Budgetförslag 1936. Fattigvården*

Yttre fattigvården.

Under rubriken understödskostnader har äskats anslag med belopp som understiger innevarande års anslag med 42,000: — kr.

Anslaget för anstaltsvård har begärts förhöjt med c:a 12,000: — kr. till övervägande del beroende därpå att kostnaderna för hospitalsvård och poliklinisk vård ökat i betydande grad. Kostnaderna för kurortsvård debiteras i viss utsträckning andra sjukvårdskostnaders konto. Kostnadsökningen beträffande hospitalsvården uppväges dock av ungefär motsvarande inkomstökning.

Under rubriken "Andra fattigvårdskostnader" har äskats 8,000: — kr. högre anslag, enär anslaget för återbetalning av uti andra kommuner utgivet understöd åt understödstagare, tillhörande Västerås, under en följd av år varit otillräckligt och ännu icke visat tendens att sjunka. Kostnaden har under de senaste åren rört sig snarare över än under det nu för ändamålet begärda anslaget. Över utgivandet av dessa understöd har hemortskommunens fattigvårdsstyrelse inget annat inflytande, än att ersättningskrav härför kan bestridas endast under förutsättning, att det utgivna understödet icke är lagligen betingat.

Beträffande pensionärshemmet har upptagits arvode till gårdskarl med 360: — kr., vilket icke tidigare varit fallet. Anslaget har upptagits förhöjt med 290: — kr. Motsvarande höjning har gjorts beträffande inkomsterna för hemmet.

Anslaget för oförutsedda utgifter har begärts förhöjt till 1,000: — kr. mot tidigare 500: — kr. För en stat av ifrågavarande omfattning, är ett anslag på den upptagna summan behövlig och motiverad.

Totala minskningen av anslagskraven beträffande yttre fattigvården utgör 22,110 kr.

Ålderdomshemmet.

Ifråga om anslaget för "renhållning" har till inköp av "Såpa, tvål och tvättpulver" begärts förhöjning med 200: — kr., enär tidigare anslag är otillräckligt. Dessutom har det beräknade värdet av vid hemmet för dess räkning utförd tvätt och andra arbeten höjts med sammanlagt 2,300: —, vilket alltså icke betyder förhöjt anslagsäskande.

Under rubriken "Underhåll och anskaffning av inventarier" har anslaget för inköp av linne och sängkläder föreslagits förhöjt med 1,500: — kr. på grund av att betydande ersättning och nyanskaffning av företrädesvis sängkläder måste under budgetåret äga rum.

N:o 136.
Budgetförslag 1936.
Fattigvården

Det beräknade värdet för av hemmets personal utfört arbete med underhåll av fastigheter har upptagits förhöjt med 4,000: — kr.

Äskade anslaget för "underhåll av trädgård och planteringar" är 200: — kr. lägre än årets anslag.

Beträffande begärda anslag under "löner och arvoden" har följande förändringar ägt rum:

En sjuksköterska, som, enligt bestämmelserna i lönestat för Västerås stads befattningshavare, är berättigad att erhålla ett första ålderstillägg, har upptagits i II lönegraden. Detsamma är förhållandet med tvättföreständarinnan, som är berättigad ett andra ålderstillägg. Två biträden skola enligt särskilda bestämmelser, som fastställts, erhålla var sitt första ålderstillägg.

Ifråga om "pensioner" har pension upptagits åt kokerskan Elin Andersson i enlighet med lönenämndens beslut.

Under "stall och hönshus" har upptagits för skatt och försäkring av bilen nytt erforderligt anslag på 337: — kr.

I övrigt äro anslagskraven upptagna med samma belopp som för innevarande år.

Anslagen för ålderdomshemmet ha sålunda beräknats förhöjda jämfört med innevarande år med 9,467: — kr., varav dock 6,300: — kr. utgör beräknad ökning av värdet av vid hemmet av vårdtagarna utfört arbete, vadan den faktiska kostnadsökningen alltså skulle utgöra 3,167: — kr.

Beträffande i statförslaget upptagna beräknade inkomster kan anföras ifråga om

Yttre fattigvården,

att inkomsterna beräknats 9,490: — kronor högre än för innevarande år, vadan om utgiftsminskningen 22,110: — kr. medräknas, det belopp, som sålunda skall uttaxeras för denna del av fattigvården är 31,600: — kr. lägre än innevarande års beräknade uttaxering, samt beträffande

Ålderdomshemmet,

att den i föreliggande stat beräknade inkomsten är 8,100: — kr. lägre än den för innevarande år beräknade. Detta motiveras därmed att de faktiska inkomsterna sannolikt icke komma att motsvara årets alltför högt beräknade inkomstsiffror. 1934 års faktiska inkomster understiga de i innevarande års stat beräknade med c:a 9,000: — kr. och årets inkomstsiffror visa här på liknande resultat. Det synes alltså uteslutet, att 1936 års faktiska inkomster komma att överstiga de i föreliggande stat beräknade. Härigenom kommer uttaxeringsbeloppet för den slutna fattigvården att stiga med 11,464: — kr. vilket dock mer än väl uppväges av den minskade uttaxeringen för yttre fattigvårdens behov.

In fidem:
Axel Norén.

Rätt utdraget, betygar:
Axel Norén.

Bil. Litt. 3.

N:o 136.
Budget-förslag 1936.
Barnavårds-nämnden.

Utdrag ur Barnavårdsnämndens protokoll den 14/10 1935.

§ 237.

Beslöt barnavårdsnämnden att avgiva följande

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Barnavårdsnämnd för år 1936.

UTGIFTER:

a)	Utackorderade barn:			
	1. Barns omhändertagande för samhällsvård		31,000: —	
	2. För skyddsuppfostran i enskilda hem		3,000: —	
	3 För barn intagna å skyddshem		9,000: —	43,000: —
b)	Anstalts- och sjukvård:			
	1. Lasarettsvård		700: —	
	2. Sanatorievård		500: —	
	3. Vanföre- och sinnesslövård		2,500: —	
	4. Poliklinisk sjukvård m. m.		500: —	
	5. Medikamenter		200: —	
	6. Begravningskostnader		100: —	4,500: —
c)	Återbetalning till främmande kommuner			15,500: —
d)	Löner och arvoden:			
	1. Föreståndaren, 33:II	4,899: —		
	2. Kvinnlig barnavårdsman, 22:II ..	3,093: —		
	3. Barnavårdssyster, 22:II	3,093: —		
	4. Läkare, arvode	800: —	11,885: —	
	5. Del i löner, utgående å fattigvårdens stat		1,979: —	
	6. Diverse arvoden och inspektionskostnader		3,000: —	16,864: —
			Transport	79,864: —

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Barnavårdsnämnden.

			Transport	79,864 : —
e) Pension:				
Pension till f. d. föreståndarinnan Maria Emelia Hellström (fr. Statens Pensionskassa utgår 360: —)				984 : —
f) Diverse utgifter:				
1. Del i hyra för lokal			1,100 : —	
2. Del i kostnader för städning, bränsle och lyse			480 : —	
3. Tryck, annonser och postporto m. m.			800 : —	
4. Telefoner:				
Barnavårdsbyrån		180 : —		
Föreståndarens bostad		70 : —		
Barnavårdscentralen		70 : —		
Barnavårdsmannens bostad		70 : —	390 : —	
5. Stämpelkostnader för utslag i barnavårdsmål			100 : —	
6. Avgift till Riksförsäkringsanstalten och läkarevård m. m. för anställd personal			125 : —	
7. Tidskrifter, föredrag och resor m. m.			180 : —	
8. Diverse			150 : —	3,325 : —
g) Barnavårdscentralen:				
1. Tvätt			60 : —	
2. Trycksaker			50 : —	
3. Bussbiljetter och skjutsar			170 : —	
4. Sjukvårdsartiklar			40 : —	320 : —
h) Årsavgift till länets fattigvårds- och barnavårdsförbund				155 : —
i) Barnhemmet Sommarro:				
1. Hushållet			4,000 : —	
2. Löner:				
Föreståndarinnan, 5:I		1,230 : —		
Två biträden		1,310 : —		
Semestervikarier för föreståndarinnan och biträden		150 : —	2,690 : —	
3. Beklädnad			1,400 : —	
4. Bränsle, lyse och vatten			1,300 : —	
5. Hyra för fastigheten			2,500 : —	
6. Underhåll av inventarier			400 : —	
7. Telefon			110 : —	
8. Tvätt			250 : —	
9. Tandvård och medicin			100 : —	
10. Förbrukningsartiklar och diverse utgifter			350 : —	13,100 : —
			Summa Kronor	97,748 : —

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Barnavårdsnämnden.

INKOMSTER:

a)	Återbetalning av Landstinget för utgivna vårdkostnader för skyddsuppfostran enl. § 63 i barnavårdslagen	6,000: —	
b)	Återbetalning av Landstinget för utgivna vårdkostnader å lasarett, sanatoriet och sinnesslöanstalter	1,600: —	
c)	Ersättning av enskilda för utg. uppfostringsbidrag ..	15,400: —	
d)	Statsbidrag enl. § 67 i barnavårdslagen	1,000: —	
e)	Inkomst av avgifter vid barnavårdscentralen	900: —	
f)	Barnhemmet, vårdavgifter av staten, främmande barnavårdsnämnder och enskilda	1,800: —	26,700: —
	Brist att genom uttaxering täckas		71,048: —
		Summa Kronor	97,748: —

Såsom motivering till förestående statförslag i de delar detsamma avviker från innevarande års stat, får barnavårdsnämnden anföra.

Under rubriken ”Utackorderade barn” har äskats ett anslag, som med 500: — kr. understiger anslaget för innevarande år. Däremot har för ”återbetalning till främmande kommuner” begärts ett med 500: — kr. förhöjt anslag, enär tidigare anslag för detta ändamål visat sig otillräckliga. Ifråga om ”Löner och arvoden” kan anföras, att den kvinnliga barnavårdsmannen upptagits i 2:dra lönegraden, vartill hon enligt bestämmelserna i lönestat för Västerås stads befattningshavare är berättigad. Anslaget för ”diverse arvoden och inspektionskostnader” har sänkts med 1,000: — kr. Till fyllnadspension åt f. d. föreståndarinnan vid stadens barnhem har upptagits 984: — kr. i enlighet med lönenämndens beslut. Till bestridandet av kostnader för tidskrifter, föredrag och resor m. m. har under diverse utgifter begärts ett anslag på 180: — kr. För detta ändamål har tidigare disponerats medel under annan rubrik, men nämnden har funnit det lämpligt, att anslag för hithörande kostnader särskilt angivas i staten. För barnhemmet Sommarro har anslaget för hushållsändamål sänkts med 200: — kr. För tvätt och tandvård åt barnen hava upptagits anslag på resp. 250: — och 100: — kr., som icke tidigare särskilt angivits i staten, ehuru kostnader för ändamålet förekommit i angiven omfattning. Tandvården gäller sådana barn, som icke kunna få sitt behov av tandvård tillgodosett av skoltandläkaren. De sammanlagda beräknade utgifterna uppgå sålunda till 97,748: — kr. eller 523: — kr. lägre än för innevarande år. Inkomsterna äro beräknade till samma belopp som uti innevarande års stat, eller 26,700: — kr., vadan det belopp, som alltså skulle uttaxeras uppgår till 71,048: — kr.

In fidem:
Axel Norén.

Rätt utdraget, betygar:
Axel Norén.

N:o 136.

*Budget-
förslag 1936.
Folkskolan.*

Bil. Litt. 4 A—C.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås folkskolestyrelse får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås folk- och fortsättningsskolor avseende år 1936 och i anslutning därtill anföra följande:

Efter prövning av inkomna ansökningar om uppflyttning i högre lönegrad fr. o. m. 1/1 1936 fann styrelsen följande befattningshavare berättigade därtill:

folkskolläraren Thure Greijer i 4:de lönegraden,
„ Karl Skoglund i 4:e lönegraden,
„ Karl Nordlund i 4:e lönegraden,
„ Erik Elowson i 4:e lönegraden,
folkskollärarinnan Ester Kraft i 4:e lönegraden,
„ Karin Wickman i 3:e lönegraden,
„ Greta Andersson i 2:a lönegraden,
„ Greta Åhman i 2:a lönegraden.

Som villkor för uppflyttningen i den högre lönegraden bör dock sättas som villkor, att statsbidrag härför av vederbörliga statliga myndighet erhålles.

Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse av den 20/9 1935 äger på viss tid anställd lärare, som innehaft anställning med full tjänstgöring under sammanlagt minst fem läsår, att åtnjuta provisoriskt lönetillägg med för år räknat 300 kr. åt manlig och 200 kr. åt kvinnlig folkskollärare samt 150 kr. åt småskollärare. Då enligt för staden gällande lönebestämmelser slöjdlärare och lärarinnor samt skolkökslärarinnor ha sin avlöning bestämd i viss relation till folk- och småskollärarinnas, bör självfallet stadgandet i den nämnda kungörelsen tillämpas även på lärare i övningsämne.

Följande e. o. lärare ha befunnits berättigade att uppbära provisoriskt lönetillägg:

folkskolläraren Edvin Andersson,
folkskollärarinnan Elsa Rydin,
småskollärarinnan Karin Sjögren,
slöjdlärarinnan Elin Haake.

Beträffande användningen av det begärda anslaget till underhåll och reparationer av fastigheter får styrelsen hänvisa till bifogade detaljförslag. Att en så betydande summa erfordras för angivna ändamål beror på att stadsfullmäktige vid fastställandet av innevarande års stat av budgetära skäl uppsköt utförandet av behövliga reparationer för en summa av 8,000 kr.

Bland nya äskanden må särskilt nämnas reparation av Skepparbacksskolan, utvidgning och uppsnyggning av bassängen i skolbadet i Djäknebergsskolan, invändig ommålning av gymnastikhuset därstädes och ny värmean-

läggning i detsamma samt ut- och delvis invändig reparation av fastigheten Engelbrektsgatan 16. N:o 136.

Budgetförslag 1936. Folkskolan.

Frågan om förbättring av badanordningarna i Djäknebergsskolan har länge stått på dagordningen men undan för undan uppskjutits för att få ännu mera trängande behov tillgodosedda. För den nämnda förbättringen tala såväl hygieniska som trevnadsskäl. Genom utvidgning av bassängen avlägsnas olägenheterna av det hittills alltför trånga utrymmet och genom den föreslagna kakelbeklädnaden blir badavdelningen mera glad och trivsam.

Värmeanläggningen i gymnastikhuset vid Djäknebergsskolan, som utgöres av ett kombinerat system av varmvatten och lågtrycksånga vållar stora besvär och kostnader. De sista hänföra sig dels till den i förhållande till byggnadens storlek alltför stora bränsleåtgången, dels till de ständigt återkommande reparationerna av rörledningarna. Det är samma olägenheter, som utmärkte enahanda slag av uppvärmningssystem i Korsängsskolan, vilket för ett par år sedan utbyttes mot en varmvattensanläggning. Denna ställer sig långt billigare i drift och fungerar i alla avseenden oklanderligt. Styrelsen föreslår nu motsvarande omändring av värmesystemet i gymnastikhuset vid Djäknebergsskolan.

På grund av färre slöjdgrupper har arvodet till timlärare i manlig slöjd kunnat nedbringas. Anslaget till timlärarinna i kvinnlig slöjd svarar mot den tjänstgöring ifrågavarande lärarinna för närvarande har. Det i tidigare stater upptagna särskilda undervisningsarvodet i slöjd för flickor utgår.

Styrelsen tillstyrker en anhållan från städerskorna i Herrgärds- och Korsängsskolorna att få samma arvode som städerskorna i Djäknebergsskolan. Sedan golven i den sistnämnda skolan mattbelagts, finns ej längre något skäl att göra skillnad i städerskearvodet. De föreslagna beloppen kunna ej heller betecknas som höga, då varje städerska i Herrgärds- och Korsängsskolorna har att städa 8 lärosalar med tillhörande avklädningsrum och trappuppgångar.

Från arvodesavlönade befattningshavare, såsom städerskor, baderskor och bespisningsföreståndarinnor, hade inkommit framställning om att få vissa önskemål tillgodosedda, nämligen fri läkarvård vid sjukdom, ersättning till vikarie vid sjukdom samt fastställande av skälig pension. Då dessa önskemål vore av sådan natur, att de berörde arvodesavlönade befattningshavare även inom andra stadens verk, beslöt styrelsen att befordra önskemålen ifråga till stadsfullmäktige utan vare sig till- eller avstyrkan.

Sedan erfarenheten bestyrkt den betydelsefulla uppgift, som skolsköterskan har för hälsovården bland skolbarnen, har styrelsen funnit det välbetänkt, att tjänsten ifråga uppföres på ordinarie stat. I anslutning till det arvode, som tidigare utgått, föreslår styrelsen, att skolsköterskebefattningen hänföres till grupp 14 i gällande lönestat med en beynnelselön av 2,040 kr.

Anslaget till pensioner har höjts, beroende på att nya pensionärer under innevarande år tillkommit.

I 1935 års budget upptogs för första gången inkomster av försåld materiell till flickor i syslöjden samt till gossar i skomakerislöjden. Dessa inkomster, som ej kunna i förväg annat än approximativt beräknas, ha tidi-

N:o 136.
Budgetförslag 1936. Folkskolan.

gare avräknats från beloppen för motsvarande poster på utgiftssidan, vilka alltså satts lägre än de verkliga utgifterna. Genom den vidtagna förändringen kan detta ej längre ske, vilken omständighet utgör förklaringen till höjningen av anslagen till slöjdmateriell för flickor samt till skomakerislöjd och skor till behövande skolbarn.

Undervisningsmateriell till skolornas förråd samt förbrukningsartiklar, till tandkliniken ha något höjts, vilket motiveras av det faktiska behovet.

Genom förskjutningar av antalet undervisningsavdelningar inom de olika skolorna är det ej längre möjligt att bereda samtliga skolbaderskor lika lång tjänstgöring. Det arvode, som utgår till dem, bör därför bestämmas med hänsyn till tjänstgöringens omfattning. Styrelsen föreslår, att arvodet sättes till en kr. pr badtimme med skyldighet för baderskorna att utan särskild ersättning sörja för den dagliga städningen och renhållningen inom badavdelningen. För den större rengöringen, som vid slutet av varje termin påfordras, bör dock varje baderska äga rätt att utfå en årlig ersättning svarande mot 2 dagsarvoden till skurbiträde. Genom den föreslagna anordningen beräknas arvodet till baderskor komma att höjas med 200 kr.

Utgifterna för vatten, belysning, handdukstvätt och tvål, skurning och rengöring samt brandstodsavgifter ha beräknats i enlighet med vad som för nämnda ändamål åtgått under 1934, varvid hänsyn tagits till de merutgifter, som betingas av den nya skolbyggnaden i kvarteret Folke.

Till skolläkarens mottagningsrum i nämnda byggnad erfordras telefon. Skolläkaren och i än högre grad skolsköterskan, som har daglig mottagning bör nås per telefon av såväl lärare som barnens föräldrar.

Styrelsen tillstyrker av tillsyningsläraren och tillsyningslärarinnan i slöjd gjord hemställan om fri bostadstelefon. Arbetet, som de ha att utföra, skulle i hög grad bli lidande på om de nämnda tillsyningslärarne ej hade tillgång till telefon eller kunde nås pr sådan, då de ha att sörja för anordningarna, som höra samman med slöjdundervisningen i stadens samtliga skolor. Då numera en av skolans tillsyningslärare i annan egenskap har fri tjänstetelefon, erfordras en anslagshöjning av 70 kr.

Anslaget till barnbespisning har något höjts, enär det visat sig väl knappt tilltaget.

Beträffande budgetsförslagets inkomstsida må påpekas, att statsbidrag till beredande av utjämning av skoldistriktets kostnader upptagits för hela året 1936, ändock att medel härtill endast anvisats för tiden 1/7 1935—30/6 1936. Skulle emellertid nämnda statsbidrag ej utgå för nästkommande års senare hälft, erhålles kompensation härför i form av nya statsbidrag, som riksdagen beslutat. Då Kungl. kungörelse rörande dessa nya bidrag ännu ej utfärdats, har styrelsen ej ansett lämpligt eller ens kunnat uppföra dem i budgeten.

Statsbidraget till slöjdundervisningen, som något minskat, har beräknats för det antal grupper, till vilka sådant bidrag utgår.

För fortsättningsskolan har anslaget till lärararvoden kunnat sänkas, men en mindre höjning föreslås till städning och renhållning.

Västerås den 18 oktober 1935.

För Västerås folkskolestyrelse:
RICH. SÖDERQUIST.
Ordförande.

Em. Granér.

N:o 136.
Budgetförslag 1936. Folkskolan.

Föreslagna reparationer i Västerås Folkskolor att utföras under år 1936.

Skepparbacksskolan:		
Skolhusets ytterväggar vattrivas och kalkfärgas	1,849 : —	
Skolhusets yttertak, list- och fönsterbeslag repareras och målas	428 : —	
Skolsalarna och tamburerna 1 tr. upp samt trappuppgångarna repareras och ommålas	2,000 : —	4,277 : —
Mariabergsskolan:		
Skolhusets ytterväggar omrappas och kalkfärgas	2,940 : —	
Diverse reparationer invändigt	250 : —	
Uthuset repareras: plåttaket och stuprören repareras och målas	225 : —	
Uthusets väggar ommålas	115 : —	3,530 : —
Lärarebostadshuset vid Västgötegatan:		
Rökgångarna i 6 st. kök omändras: spisarna repareras och kakelplattor anbringas omkring och över desamma		900 : —
Djäknebergsskolan:		
Nya golv inläggas i goss-slöjdsalen och angränsande rum	562 : 50	
Stensättningen vid båda ingångarna omändras och höjes förslagsvis	200 : —	
Badbassängen förstoras och såväl bassängen som delvis väggarna beklädas med kakelplattor	2,260 : —	
Gymnastikhuset ommålas helt invändigt	2,850 : —	
Ribbstolarna omputsas och polityrstrykas	150 : —	
Värmeledningen i gymnastikhuset omändras till varmvatten	6,500 : —	12,522 : 50
Herrgårdsskolan:		
Gymnastiksalen och skolköket repareras och ommålas	2,650 : —	
Ribbstolarna och övrig gymnastikredskap repareras och polityrstrykas	200 : —	
Transport	2,850 : —	21,229 : 50

N:o 136.
Budgetförslag 1936. Folkskolan.

Transport	2,850 : —	21,229 : 50
Bostadshuset:		
Fru Dahlbergs kök samt trappuppgångarna repareras och målas	450 : —	
Ytterväggarna omrappas och kalkfärgas	1,000 : —	
Uthusen repareras och ommålas	500 : —	
Stängsel kring trädgården	600 : —	5,400 : —
Rosenlunds skola:		
Bostadshuset ommålas utvändigt	250 : —	
Folkskolesalen repareras och ommålas. I småskolesalen laseras panelen	550 : —	800 : —
Hammarbyskolan:		
Fröken Nilssons bostadslägenhet repareras och målas	800 : —	
Trappuppgången i bostadshuset ommålas sockeln repareras	75 : —	875 : —
Jakobsbergsskolan:		
Tvenne portstolpar uppsättas		75 : —
Till under året uppkommande brister samt diverse oförutsedda utgifter		2,620 : 50
Summa kronor		31,000 : —

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Folkskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås högre folkskola under år 1936 får styrelsen som motivering rörande förändringar i anslagskraven anföra följande:

Efter vederbörlig framställning från ordinarie ämneslärarinnan Hildur Gerland föreslår styrelsen hennes uppflyttning i fjärde lönegraden från och med 1/1 1936, under förutsättning att Kungl. skolöverstyrelsen fastställer sagda uppflyttning.

Styrelsen förnyar sin tidigare anhållan om anslag till skolläkare vid högre folkskolan. Olägenheterna och riskerna för de ungas hälsa av att ej ha en målsman för hygien och hälsovård knuten till skolan, har förut många gånger påtalats. Ingen annan skola inom samhället anser sig heller stå till svars med att avvara skolläkare. Möjligen deltaga nu elever i gymnastik, som ej borde göra det. Man vet ingenting med bestämdhet därom, då ingen allmän undersökning av elevernas hälsotillstånd kan göras.

Den provisoriska avlöningsförbättringen, som av riksdagen beslutats för tiden 1/7 1935—30/6 1936 har upptagits för hela året men bör, evad det avser 1936 års senare hälft, av vederbörande uppbäras, endast under förutsättning att riksdagen beviljar anslag även för denna tid.

Anslaget till undervisningsmateriell har kunnat något minskas.

Västerås den 15/10 1935.

För högre folkskolans styrelse:

FOLKE ERICSSON.

/*Em. Granér.*

N:o 136.

Budget-förslag 1936. Folkskolan.

Förslag

till

Utgifts- och inkomststat för Västerås stads folkskolor år 1936.

UTGIFTER:

4 A. Den egentliga folkskolan.

a) 1. Underhåll och reparationer av fastigheter		31,000: —	
2. Anskaffning och underhåll av inventarier		3,000: —	34,000: —
b) Löner och arvoden:			
1. Folkskoleinspektören, 49:IV		10,812: —	
Folkskollärare:			
23 ord. lärare: (Näslund, Vasberg, N. Granér, Krantz, Leontein, Ekroth, Lindberg Sjöholm, Pihlsjö, Vallström, Carlvik, Stenvall, Hedberg, Sigroth, S. Granér, Magnusson, Jäderlund, Engmark, Lindgren, Greijer, Skoglund, Nordlund, Elowsson), lön i 4:de lönegraden à kr. 5,136: — ..	118,128: —		
4 ord. lärare: (Wallander, Söderholm, Karlsson, Segerström), lön i 4de lönegraden (bostad och bränsle in natura) à kr. 3,806: —	15,224: —		
5 ord. lärare: (Gustavsson, Silén, Eriksson, Runsten, Sandahl), lön i			
Transport	133,352: —	10,812: —	34,000: —

N:o 136.
Budget-förslag 1936. Folkskolan.

Transport	133,352 : —	10,812 : —	34,000 : —
3:dje lönegraden à kr. 4,814 : — ..	24,070 : —		
1 e. o. lärare, lön samt provisorisk avlöningsförbättring à kr 300 : — ..	3,278 : —	160,700 : —	
Folkskollärarinnor:			
17 ord. lärarinnor: (Hellman, Maunsbach, Bolin, F. Bostrand, E. Bostrand, Andersson, Ahlstedt, Eriksson, Engström, Sigroth, Pettersson, Karlsson, Sjöberg, E. Eriksson, Emanuelsson, Råström, Kraft), lön i 4:de lönegraden à kr. 4,112 : —	69,904 : —		
7 ord. lärarinnor: (A. Granér, Sjöfäldt, Schelin, Lindström, Sandahl, Nordkvist, Vickman), lön i 3:dje lögraden à kr. 3,897 : —	27,279 : —		
5 ord. lärarinnor: (Holm, Nordin, Boström, Carlberg, Åhman), lön i 2:dra lönegraden à kr. 3,683 : — ..	18,415 : —		
1 ord. lärarinna: (G. Andersson), lön i 2:dra lönegraden, (bostad och bränsle in natura)	2,693 : —		
3 e. o. lärarinnor, lön à kr. 2,639 : — samt provisorisk avlöningsförbättring till 1 e. o. lärarinna å kronor 200 : —	8,117 : —	126,408 : —	
Småskollärarinnor:			
29 ord. lärarinnor: (Norling, Ahlström, Granath, E. Svensson, Vahlberg, Ellen Svensson, Almberg, Sjöholm, Lagrelius, T. Söderholm, Boije-Carlvik, Lundeberg, S. Söderholm, M. Carlsson, Sjölund, S. Linder, H. Hedlund, Ringdahl, Bergström, Källbäck, Jäderlund, G. Persson, H. Svensson, Norman, A. Söderholm, v. Essen, L. Pettersson, Thunell, M. Werner), lön i 4:de lönegraden à kr. 2,788 :—	80,852 : —		
4 ord. lärarinnor: (Nilsson, Larsson, Billby, E. Pettersson), lön i 4:de lönegraden, (bostad och bränsle in natura) à kr. 2,138 : —	8,552 : —		
1 ord. lärarinna (Norell), lön i 2:dra lönegraden å kr.	2,466 : —		
Transport	91,870 : —	297,920 : —	34,000 : —

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Folkskolan.

		Transport	91,870: —	297,920: —	34,000: —
		1 e. o. lärarinna, lön samt provisorisk avlöningsförbättring à kronor 150: —	2,193: —	94,063: —	
b)	2.	Lärare i slöjd och huslig ekonomi:			
		1 lärare i slöjd: (Karlsson), lön i 4:de lönegraden à kr.	4,112: —		
		1 lärare i slöjd: (Ljungberg), lön i 2:dra lönegraden	3,683: —		
		1 lärare i slöjd: (Abramsson), lön i 1:sta lönegraden	3,468: —		
		1 e. o. lärare i slöjd, lön kr.	2,639: —		
		4 lärarinnor i slöjd: (Lindkvist, Morberg, Vahlström, Palmén), lön i 4:de lönegraden à kr. 2,888: —	11,552: —		
		3 lärarinnor i slöjd: (Gudmundsson, Eriksson, Svedin), lön i 2:dra lönegraden à kr. 2,566: —	7,698: —		
		1 lärarinna i slöjd: (M. Johansson), lön i 1:sta lönegraden	2,405: —		
		1 e. o. lärarinna i slöjd, lön samt provisorisk avlöningsförbättring à kr. 150: —	2,293: —		
		1 timlärarinna i slöjd, lön förslagsvis	1,875: —		
		2 lärarinnor i huslig ekonomi: (Granér, Karlsson), lön i 4:de lönegraden à kr. 3,088: —	6,176: —		
		1 e. o. lärarinna i huslig ekonomi	2,343: —	48,244: —	
		Dyrtidstillägg, förslagsvis		90,000: —	
b)	3.	Diverse undervisningsarvoden:			
		För undervisning i slöjd för gossar	4,590: —		
		Vikariearvode, förslagsvis	6,000: —		
		Privatläsning	600: —		
		Undervisning för hörselsvaga barn	672: —		
		För extra undervisning i sång	300: —	12,162: —	
b)	4.	Vaktmästare och städerskor:			
		Löner och ålderstillägg till Vaktmästarena Ekman, Sahlkvist, Ekström, (bostad och bränsle in natura), 25:IV à kr. 3,093: —	9,279: —		
		Pettersson, (bostad och bränsle in natura), 25:II	2,631: —		
		Vaktmästaren vid Jakobsbergsskolan (Hilda Johansson), arvode (bostad			
		Transport	11,910: —	542,389: —	34,000: —

N:o 136.
Budgetförslag 1936.
Folkskolan.

Transport	11,910 : —	542,389 : —	34,000 : —
och bränsle in natura)	695 : —		
Vaktmästaren vid Hammarby skola (Engström)	1,700 : —		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (S. Arvidsson), arvode	650 : —		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (E-lida Johansson) arvode	650 : —		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (S. Jonsson), arvode	650 : —		
Städerskan vid nya Herrgärdsskolan (Elsa Svangren), arvode	1,320 : —		
Städerskan vid Djäknebergsskolan (M. Sjöberg), arvode	650 : —		
Städerskan vid Djäknebergsskolan (Lilly Lindberg), arvode	650 : —		
Städerskan vid Skepparbacksskolan (Thorell), arvode	1,085 : —		
Städerskan vid Mariabergsskolan (A. Eriksson), arvode	525 : —		
Städerskan vid Korsängsskolan (N. E. Nordström), arvode	650 : —		
Städerskan vid Korsängsskolan (S. Adolfsson), arvode	650 : —		
Städerskan vid Korsängsskolan (A. Eklund), arvode	650 : —		
Städerskan i Hwasserska gården (Söderkvist), arvode (bostad å 1 rum och kök, bränsle och lyse in natura)	280 : —		
Städerskan i Rosenlunds skola (E. Andersson), arvode	450 : —		
Städerskan i Lundby kyrkskola (H. Lövstav), arvode	550 : —		
Läkarearvode för vaktmästare ..	160 : —	23,875 : —	
b) 5. Diverse arvoden:			
till skolläkaren	1,400 : —		
„ sjukgymnastik	1,250 : —		
„ simläraren	1,708 : —		
„ simlärarinnan	1,386 : —		
„ 3 tillsyningslärare à 500 : —, 1 „ à 400 : —, 1 à 150 : —, 1 à 100 : —	2,150 : —		
„ 1 tillsyningslärare i slöjd för gossar	500 : —		
„ 1 tillsyningslärare i slöjd för flickor	500 : —		
„ skrivbiträde å folkskoleexpedi-			
Transport	8,894 : —	566,264 : —	34,000 : —

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Folkskolan.

Transport		8,894:—	566,264:—	34,000:—
tionen		850:—		
till bibliotekarie för lärjungebiblioteket		300:—		
„ skolsköterska, 14:I		2,040:—	12,084:—	578,348:—
g) Pensioner:				
f. Småskollärarinnan J. Kjellin ..		600:—		
f. slöjdläraren J. F. Brandt		535:—		
f. Slöjdlär. F. Ljung, Hammarsten, f. folkskollärarinnorna S. Hammarskiöld, E. Fröman, Bohman, Persson, Svanholm, Svanbom, Fernqvist, Kolmodin, f. slöjdlär:na Vahlbäck, Hahr, f. småskollärarinnorna Bergh, Lennmalm, A. S. Eriksson, E. Karlsson, Svedin, A. Pettersson och f. skolkökslärarinnan Tunell		13,840:—		
f. vaktmästaren Fr. Andersson ..		2,301:—		
f. vaktmäst. K. G. Lönnborgs änka		200:—		
änkan E. Gustavsson		480:—	17,956:—	
Dyrtidstillägg till pensionärer			350:—	18,306:—
h) Premie för olycksfallsförsäkring				700:—
i) Skolträdgårdarna:				
1. Trädgården vid Västgötegatan:				
Omkostnader:	500:—			
Arvode till trädgårdsläraren	1,000:—	1,500:—		
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Djäknebergs-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna (inkl. arvode till vårdaren 50 kronor) ..		600:—	2,100:—	
2. Herrgärdsskolan:				
Omkostnader	650:—			
Arvode till trädgårdsläraren	1,000:—	1,650:—		
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Herrgärdsskolan och nya skolbyggnaden i Kv. Folke		600:—	2,250:—	
3. Korsängsskolan:				
Omkostnader	650:—			
Arvode till trädgårdsläraren	1,000:—	1,650:—		
Anslag till vård av skolgårdarna ooh parken vid Korsängsskolan (in-				
Transport		1,650:—	4,350:—	631,354:—

N:o 136. Budgetförslag 1936. Folkskolan.

	Transport		1,650 : —	4,350 : —	631,354 : —
	klusive arvode till vårdaren 50 kr.)		750 : —	2,400 : —	
	4. Hammarby m. fl. skolor:				
	Hammarby skola:				
	Omkostnader	300 : —			
	Arvode till trädgårdsläraren	250 : —	550 : —		
	Omkostnader vid Jakobsbergsskolan		150 : —		
	Omkostnader vid Lundby skola ..		150 : —		
	Omkostnader vid Rosenlunds skola		150 : —	1,000 : —	7,750 : —
j)	Fri undervisningsmaterial till skolbarnen:				
	1. Material i läs- och skrivämnen			18,500 : —	
	2. Slöjdmaterial för gossar			3,000 : —	
	3. Slöjdmaterial för flickor			5,000 : —	
	4. Förbrukningsartiklar för skolköken			2,500 : —	29,000 : —
k)	Undervisningsmaterial till skolornas förråd				3,000 : —
m)	Tandklinik:				
	1. Lokalhyra			600 : —	
	2. Tandläkare, arvode			9,000 : —	
	3. Tandläkareassistent, arvode			7,500 : —	
	4. Arvode till biträde			1,800 : —	
	5. Förbrukningsartiklar			2,300 : —	
	6. Eldning och renhållning			500 : —	21,700 : —
n)	Trycknings- och annonskostnader				1,500 : —
o)	Lärare- och lärjungebiblioteken:				
	Lärarepersonalens bibliotek			400 : —	
	Lärjungebiblioteket			1,150 : —	1,550 : —
p)	Skolresor:				
	Bidrag till skolresor för lärjungarna			1,000 : —	
	Bidrag till studieresor och fortbildningskurser för lärare			500 : —	1,500 : —
r)	Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn (förslagsvis)				4,400 : —
s)	Vatten, värme och belysning:				
	1. Vattenavgifter			4,500 : —	
	2. Uppvärmning			22,100 : —	
	3. Belysning			6,500 : —	33,100 : —
t)	Skolbad:				
	Avlöning till baderskor			1,000 : —	
	Handdukstvätt och tvål			900 : —	
	Ersättning till varmbadhuset för simundervisningsbad			3,150 : —	5,050 : —
u)	Renhållning:				
	1. Skurning och rengöring			6,300 : —	
	Transport			6,300 : —	739,904 : —

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Folkskolan.

			Transport	6,300 : —	739,904 : —
2.	Renhållning av gårdar samt gata vid Hammarby skola			1,400 : —	
3.	Renhållning av gatorna utanför Herrgärds-, Korsängs-, Skepparbacks-, Mariabergs- och Djäknebergsskolorna samt lärarebostäderna			1,000 : —	
4.	Sotning			500 : —	9,200 : —
v)	Diverse utgifter:				
1.	Brandstodsavgifter			1,000 : —	
2.	Telefonavgifter till:				
	Djäknebergsskolan		151 : 40		
	Skepparbacksskolan		110 : —		
	Herrgärdsskolan		157 : 40		
	Folkskoleinspektörens exp.		110 : —		
	Skolläkarens bottagningsrum		110 : —		
	Folkskoleinspektörens bostad		70 : —		
	Korsängsskolan		221 : 40		
	Lundby skola		82 : —		
	Hammarby skola		110 : —		
	Jakobsbergs skola		110 : —		
	Tandkliniken		110 : —		
	Slöjdlärare Brandts bostad		70 : —		
	5 tillsyningslärare à 70 : —		350 : —		
	Samtalsavgifter, förslagsvis		119 : 80	1,882 : —	
3.	Postavgifter, förslagsvis			240 : —	
4.	Smärre reparationer av material och inventarier			3,000 : —	
5.	Barnbespisning, förslagsvis			7,500 : —	
6.	Hyra för lokaler i Hwasserska gården			2,000 : —	
7.	Skatter			800 : —	
8.	Oförutsedda utgifter			750 : —	17,172 : —
	Utgifter för ränta och amortering:				
y)	Räntor:	Resterande lånebelopp:	Ränta:		
1.	Obligationslån:				
	1929 års lån à 5 %	123,268 : 63	6,163 : 43	6,163 : 43	
2.	Andra amorteringslån:				
	Kungl. Postsparbanken, 1931 års lån à 4,5 %	16,947 : 92	762 : 66		
	Kungl. Postsparbanken, 1932 års lån à 4,85 %	101,936 : 28	4,943 : 91		
	Prästerskapets Änke- och Pupillkassa, à 4,5 %	8,647 : 06	378 : 81		
		Transport	6,085 : 38	6,163 : 43	766,276 : —

N:o 136.
Budgetförslag 1936. Folkskolan.

	Transport	6,085 : 38	6,163 : 43	766,276 : —
Västmanlands läns sparbank à 3,5 % —	23,445 : 30	703 : 36		
Västmanlands läns sparbank à 3,5 % ..	9,068 : 91	272 : 07		
1933 års lån à 4,5 %	55,319 : 65	2,489 : 38		
1934 års lån à 3,75 %	15,680 : 34	588 : 01		
1934 års lån à 3,8 %	194,006 : 26	7,372 : 24		
1935 års lån à 3,9 %	18,977 : 42	740 : 12		
1935 års lån à 3 %	65,252 : —	1,957 : 56	20,208 : 12	26,371 : 55
z) Kapitalavbetalningar:				
1. Obligationslån:				
1929 års lån à 5 %	2,754 : 57	2,754 : 57		
2. Andra amorteringslån:				
Kungl. Postsparbanken, 1931 års lån à 4,5 %		540 : 23		
Kungl. Postsparbanken, 1932 års lån à 4,85 %		2,694 : 63		
Prästerskapets Änke- och Pupillkassa		920 : 25		
Västmanlands läns Sparbank		2,048 : 84		
Västmanlands läns Sparbank		703 : 93		
1933 års lån à 4,5 %		1,090 : 88		
1934 års lån à 3,75 %		580 : 65		
1934 års lån à 3,8 %		9,833 : 74		
1935 års lån à 3,9 %		1,270 : 26		
1935 års lån à 3 %		8,516 : 04	28,199 : 45	30,954 : 02
			Summa kronor	823,601 : 57

4 B. Fortsättningsskolan.

Lärarearvoden	11,500 : —	
Föreståndarearvode	600 : —	12,100 : —
Fri undervisningsmaterial till skolans lärjungar		2,000 : —
Tryck- och annonskostnader		100 : —
Städning och renhållning		350 : —
Material till förråden samt diverse utgifter		500 : —
	Summa kronor	15,050 : —

4 C. Högre Folkskolan.

a) Undervisningsmaterial	1,000 : —
Transport	1,000 : —

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Folkskolan.

	Transport		1,000: —
b)	Löner och arvoden:		
	Arvode till skolans rektor	900: —	
	2 ord. lärare: (Fröier, Karlfors), lön i 4:de lönegraden à kr. 6,750: —	13,500: —	
	1 ord. lärarinna (Gerland), lön i 4:de lönegraden	5,479: —	
	Arvode till timlärare och sjukvikarier	2,100: —	
	Dyrtidstillägg	4,300: —	26,279: —
c)	Trycknings- och annonskostnader		250: —
d)	Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare		607: 50
e)	Biblioteket		300: —
f)	Skolläkare		150: —
	Summa kronor		28,586: 50

INKOMSTER:

4 A. Den egentliga folkskolan.

a)	Statsbidrag:		
	1. Till folkskolan:		
	28 ord. lärare à 2,810: —	78,680: —	
	5 ord. lärare à 2,510: —	12,550: —	
	1 e. o. lärare à	1,550: —	
	17 ord. lärarinnor à 2,310: —	39,270: —	
	7 ord. lärarinnor à 2,110: —	14,770: —	
	6 ord. lärarinnor à 1,910: —	11,460: —	
	3 e. o. lärarinnor à 1,350: —	4,050: —	162,330: —
	Provisorisk avlöningsförbättring enl. Kungl. kung. av den 5/7 1929, till 33 ord. lärare à 288: —, en e. o. lärare à 204: —, 30 ord. lärarinnor à 240: — samt 3 e. o. lärarinnor à 180: —	17,448: —	
	Provis. lönetillägg enl. Kungl. kung. av den 20/9 1935, till en e. o. lärare à 300: — och en e. o. lärarinna à 200: — kr.	500: —	17,948: —
	2. Till småskolan:		
	32 ord. lärarinnor à 1,530: —	48,960: —	
	1 ord. lärarinna à	1,380: —	
	1 ord. lärarinna à	1,230: —	
	1 e. o. lärarinna à	900: —	52,470: —
	Provisorisk avlöningsförbättring enl. Kungl. kung. av den 15/7 1929 till 34 ord. lärarinnor à 168: — samt en e. o. lärarinna à 120: —	5,832: —	
	Transport	5,832: —	232,748: —

N:o 136.
Budgetförslag 1936. Folkskolan.

Transport	5,832 : —	232,748 : —	
Provisoriskt lönetillägg enl. Kungl. kung. av den 20/9 1935, till en e. o. lärarinna à	150 : —	5,982 : —	
3. Till slöjdundervisningen:			
För gossar	6,115 : —		
För flickor	9,760 : —	15,875 : —	
3½. Provisorisk avlöningsförbättring till slöjdlärare samt slöjd- och skolkökslärarinnor		3,372 : —	
4. Till undervisning i huslig ekonomi:			
18 kurser à kr. 229 : 50		4,131 : —	
Dyrtidstillägg		76,000 : —	338,108 : —
7. Till lärjungebiblioteket			400 : —
8. Statsbidrag till beredande av utjämning av skoloistriktets kostnader för folkskoleväsendet			20,600 : —
b) Barnbespisning, anslag från Wahlbäckska fonden			2,000 : —
c) Arrendemedel:			
För jord å Iggebygärdet och äng å Trådarön, Staubska fonden			37 : —
d) Hyresmedel:			
För bostäder till lärare m. fl.		6,275 : —	
För uthyrning av skollokaler		300 : —	6,575 : —
e) Diverse inkomster av försålda slöjdmaterialier och mjölk, terminsavgifter m. m.			4,400 : —
Summa kronor			372,120 : —

4 B. Fortsättningsskolan.

Statsbidrag till lärarearvoden	7,500 : —
Summa kronor	7,500 : —

4 C. Högre Folkskolan.

Statsbidrag till avlöningar	12,550 : —
Statsbidrag till dyrtidstillägg	3,700 : —
Statsbidrag till bibliotek	130 : —
Statsbidrag till provisorisk avlöningsförbättring	920 : —
Summa kronor	17,300 : —

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Undervisningsändamål.

Bil. Litt. 4 E. a. 1.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse den 6 mars 1934 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 61 1935) anhöll styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor, att stadsfullmäktige måtte bevilja medel för att möjliggöra en nedsättning av terminsavgifterna för eleverna i den 7-åriga flickskolan i Västerås till samma belopp, som utgå i det högre allmänna läroverket i staden.

Denna ansökan beviljade stadsfullmäktige vid sammanträde den 31 maj 1935 i så måtto, att medel skulle anslås för dylik nedsättning av terminsavgifterna i skolans fem lägre klasser och detta — eftersom stadens budgetår sammanfaller med kalenderåret — blott för höstterminen 1935.

Innevarande hösttermin utgör det beviljade anslaget 5,262: 18 kronor. För läsårets kommande vårtermin behöves alltså samma anslagssumma och för höstterminen 1936 torde — med en beräknad ökning av elevantalet med omkring 30 st. — ett anslag av omkring 6,500 kr. vara erforderligt.

Styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor får sålunda vördsamt anhålla,

att stadsfullmäktige måtte — i likhet med sitt beslut, gällande höstterminen 1935 — nu bevilja flickskolan dylika medel för kalenderåret 1936 med en summa av förslagsvis 11,800 kr.

Västerås i oktober 1935.

Å Styrelsens för Västerås högre elementarläroverk för flickor vägnar:

S. LANDTMANSON.
Ordförande.

/Hjalmar Thyresson.

Bil. Litt. 4 E. b. 2.

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Undervisningsändamål.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade inkomst- och utgiftsstat får styrelsen för Västerås Arbetareinstitut härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige måtte för år 1936 bevilja institutet ett anslag av 15,000 kronor för uppehållande av institutets biblioteksverksamhet.

Allmänhetens intresse för biblioteket fortsätter alltjämt. Under år 1934 utlämnades från biblioteket 103,996 boklån till 4,502 låntagare, vilket innebär en minskning av antalet boklån med 5,581, medan antalet låntagare ökats med 63. Minskningen i antalet boklån motsvarar ungefär utlåningen under de två veckor, biblioteket under året varit stängt för inventering, varför antalet boklån praktiskt taget är oförändrat.

Institutets styrelse har under de senare åren påpekat, att bibliotekets betjäning är alldeles för fåtalig. Den räcker nätt och jämt till för det egentliga expeditions- och katalogiseringsarbetet. En hel del andra mycket viktiga uppgifter måste eftersättas, såsom rådgivning, studieanvisningar och förarbete för litteraturinköp. Detta är mycket att beklaga, särskilt vad beträffar den studieintresserade ungdomen, som i allt större antal frekventerar biblioteket. Styrelsen har år efter år uppskjutit att göra framställning om utökning av personalen, dels med hänsyn till de senare årens ekonomiska förhållanden, dels även med tanke på att förslaget om inrättande av ett landsbibliotek i Västerås skulle förverkligas, då ju staten skulle tillsätta och avlöna vissa tjänster. I förhoppning om att positiva och allvarligt menade åtgärder inom den närmaste tiden vidtagas från drätselkammarens och stadsfullmäktiges sida för att lösa bibliotekets i sanning trängande lokalfråga, göres ej heller nu framställning om utökning av personalen i annan mån än att anslaget för extra expeditionshjälp i biblioteket ökas med 1,500 kronor. Dock vädjar institutets styrelse varmt och enträget till drätselkammaren och stadsfullmäktige att snarast vidtaga de här påpekade åtgärderna.

Med stöd av vad sålunda anförts, får styrelsen vördsamt anhålla, att institutet för år 1936 kommer i åtnjutande av det anslag, varom ovan anhållits.

Västerås den 4 november 1935.

Å Västerås Arbetareinstituts styrelses vägnar:

FREDR. FÅHRÆUS.

/Georg Leontein.

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Undervisningsändamål.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde med Västerås Arbetarinstituts styrelse den 4 november 1935.

§ 1.

Upprättades följande inkomst- och utgiftsstat för biblioteket under år 1936.

Inkomster:

Beräknat anslag från Västerås stad	15,000 : —
Beräknat statsbidrag	6,000 : —
Kronor	21,000 : —

Utgifter:

Avlöningar	9,180 : —
Inköp av litteratur	3,500 : —
Inbindning och reparation av böcker	2,000 : —
Lokalhyra	2,400 : —
Bränsle och lyse	750 : —
Extra hjälp i biblioteket	2,500 : —
Rengöring, eldning och extra vakthållning	400 : —
Trycksaker och diverse utgifter	270 : —
Kronor	21,000 : —

Västerås som ovan

GEORG LEONTEIN.

Rätt ur protokollet, betygar:

Georg Leontein.

Bil. Litt. 4 E. c.

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Yrkesundervisningen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning får härmed vördsamt framlägga förslag till budget för arbetsåret 1936—1937.

Vid uppställandet av statförslaget har styrelsen räknat med att verksamheten vid skolorna kommer att bedrivas i ungefär samma utsträckning som nu. Med ledning av erfarenheterna från senast förflutna verksamhetsår ha ändringar företagits på en del håll i staten.

Sålunda ha på utgiftssidan posterna "Övriga lärararvoden" och "Inköp av stadigvarande undervisningsmateriell" kunnat sänkas.

På inkomstsidan beräknas statsbidraget till lärare sänkt, dels på grund av sänkningen på utgiftssidan och dels på grund av att tyngdpunkten av undervisningen beräknas i viss mån, till följd av konjunkturförhållandena, bli förflyttad från dag- till kvällsklasser, vilket ur statsbidragssynpunkt är ogynnsamt. Vidare blir statsbidraget till materiell mindre eftersom motsvarande utgift beräknas sänkt. Terminsavgifterna vågar styrelsen, liksom förra året, icke beräkna till högre belopp än 10,000 kr. och även detta belopp upptages med stor tvekan. Gentemot den förra året godkända staten innebär detta en nedsättning av 2,000 kronor.

Bidraget från kommunen beräknas för läsåret 1936—1937 bli 22,878 : 33 kronor.

Västerås den 21 oktober 1935.

THEOFIL ÖBERG.

Styrelsens ordförande.

|Folke Ericsson.

N:o 136. *Budgetförslag 1936. Yrkesundervisningen.*

Inkomst- och utgiftsförslag för Västerås stads skolor för yrkesundervisning för anslagsåret 1936—1937.

INKOMSTER:

1.		Beräknade statsunderstöd:		
	A.	a) till avlöning åt rektor och övriga lärare	25,000:—	
		b) till inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	250:—	
		c) till underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	666:67	25,916:67
	B.	till bibliotek		240:—
2.		Av landsting anvisade eller påräknade understöd		4,000:—
4.		Av föreningar eller enskilda anvisade eller påräknade understöd		3,640:—
5.		Avkastning av donationer och fonder		200:—
6.		Lärjungeavgifter		10,000:—
7.		Säljbar produktion		4,200:—
8.		Att av kommunen tillskjutas		22,878:33
			Summa inkomster	71,075:—

UTGIFTER:

1.	Rektorsarvode	2,500:—	
2.	övriga lärararvoden	45,000:—	47,500:—
2. a.	Pension åt förre slöjdläraren A. Svensson	2,985:—	
	Avgår bidrag härtill från Zimmermanska fonden	1,000:—	1,985:—
2. b.	Understöd åt fru Lundahl och hennes barn ..	1,800:—	
	Avgår bidrag härtill från Zimmermanska fonden	900:—	900:—
3.	Inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	750:—	
4.	Underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	2,000:—	2,750:—
5.	Bibliotekskostnader		640:—
6.	Förbrukning av råvaror för den säljbara produktionen	3,500:—	
7.	Arbetspremier till lärjungarna för produktivt arbete	700:—	4,200:—
8.	Andra premier samt stipendier		200:—
9.	Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning		8,000:—
10.	Administrationskostnader (utom rektorsarvode)		2,400:—
11.	övriga utgifter		2,500:—
		Summa utgifter	71,075:—

Bil. Litt. 5 A, B, C och D.

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Hälsovårdsnämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till budget för år 1936 och därvid anföra följande.

Å allmänna hälso- och sjukvårdens stat är upptagen del av avlöning åt vaktmästaren å köttbesiktningsbyrån med 2,433 kronor, vilket utgör skillnaden mellan lön i 25:IV, 3,933 kronor och 1,500 kronor, vilket senare belopp såsom del av avlöning påförts köttbesiktningsbyråns stat. Beträffande denna åtgärd åberopar hälsovårdsnämnden, vad nämnden i särskild skrivelse till Stadsfullmäktige, som ingivits till lönenämnden, anfört beträffande personlig uppflyttning av nuvarande innehavaren av befattningen som vaktmästare å köttbesiktningsbyråns stat från lönegrupp 16 till lönegrupp 25. I ävenledes särskild skrivelse till lönenämnden har hälsovårdsnämnden anmält stadssjuksköterskan Lilly Kallin till uppflyttning i IV:de lönegraden av den lönegrupp hon tillhör. Reservationsvis har beräknats avlöning m. m. åt två distriktsbarnmorskor. Enligt medgivande av Kungl. Medicinalstyrelsen äger barnmorskestyrelsen i länet rätt att tillsvidare med ordinarie befattningshavare icke besätta den ena av dessa tjänster, men då det torde förväntas, att detta medgivande någon gång under år 1936 upphör, har hälsovårdsnämnden ansett lämpligt att i sin budget upptaga tidigare utgående bidrag till tvenne barnmorskor. I överensstämmelse med sitt förslag här ovan rörande vaktmästaren vid köttbesiktningsbyrån har i budgeten också upptagits ersättning till honom för hållande av velociped.

Under posten "Diverse utgifter" å allmänna hälsovårdens stat märkes, att "tryck- och annonskostnaderna" höjts med 200 kronor, beroende på kostnader för under sommarmånaderna utfärdade annonser rörande hygieniska åtgärder. Vidare har "diverse"-posten höjts med 200 kronor i anledning av att hälsovårdsnämnden anser sig böra erlägga kostnaderna för de prov, som tagas vid undersökning av epidemiska sjukdomar. I skrivelse till hälsovårdsnämnden har styrelsen för Västerås stads förening mot tuberkulos hemställt om förhöjt bidrag i 1936 års stat och motiverat denna framställning med, att föreningen väntar sig dryga kostnader för reparation och utvidgning av föreningens fastighet vid Lindersnäs vid Varberg och brunnsborrning därstädes. Hälsovårdsnämnden, som i princip behjärtar framställningen, har dock ansett lämpligt att sedan kostnadsförslag på de omtalade reparationerna m. m. uppgjorts, särskild framställning från föreningen ingives och har hälsovårdsnämnden sålunda i anslutning till denna tankegång i 1936 års stat endast upptagit det sedvanliga anslaget å 4,000 kronor samt lokalhyra å 600 kronor.

N:o 136.
Budgetförslag 1936. Hälsovårdsnämnden.

Beträffande hälsovårdsnämndens utgiftsstat finnes i övrigt intet annat att anföra, än att nämnden å köttbesiktningsbyråns stat upptagit hyra för de nya byrålokalerna utefter Pilgatan med förslagsvis 3,000 kronor.

Å inkomstsidan hava betalda utryckningar med ambulansautomobilen höjts med 200 kronor samt lösen av protokoll med 100 kronor.

Hälsovårdsnämnden hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville godkänna hälsovårdsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat för hälsovårdsnämnden för år 1936.

Västerås den 8 oktober 1935.

För Hälsovårdsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

/Eric Plantin.

N:o 136.
Budgetförslag 1936. Hälsovårdsnämnden.

Förslag
till
Utgifts och Inkomststat för Hälsovårdsnämnden år 1936.

5. Hälso och sjukvård.

UTGIFTER:

A. Allmänna hälso- och sjukvården:

b) 1. Löner och arvoden:			
1:ste stadsläkaren, 43:I		7,140:—	
2:dre stadsläkaren, 40:IV		7,248—	
Arvode till sundhetsinspektören (statsanslag)		600:—	
1:ste tillsyningsmannen, 30:IV		4,773:—	
Två tillsyningsmän, 26:IV à 4,101:—		8,202:—	
Del av vaktmästarens å köttbesiktningsbyrån avlöning 25:IV (3,933—1,500)		2,433:—	
En stadssjuksköterska, 8:I		1,500:—	
En stadssjuksköterska, 8:IV		1,887:—	
Två stadssjuksköterskor för mindre bemedlade 5:IV à 1,563:—		3,126:—	
(Avgifter till statens pensionskassa erlägges av varje sköterska med 42:— kr. för år).			
Kost å Epidemisjukhuset för två stadssjuksköterskor		1,340:—	
Kostpengar under semester, 60 dagar à 2 kr. per dag		120:—	
Bidrag till avlönande tillsvidare av 1 distriktsbarnmorska à 850 kronor	1,700:—		
Ersättning för bostad åt d:o à 425 kronor	850:—		
Ersättning för bränsle åt d:o à 150 kronor	300:—	2,850:—	
Ersättning till 3 tillsyningsmän, en vaktmästare och 2 stadssjuksköterskor för mindre bemedlade för hållande av velociped à 30 kronor		180:—	41,399:—
2) Pensioner:			
f. stadsläkaren C. Thunström	3,850:—		
Transport	3,850:—		41,399:—

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Hälsovårdsnämnden.

Transport		3,850:—	41,399:—
f. stadssjuksköterskan Anna Ekström, stadens del i tjänstepension (Lönenämnden 1933)	786:—		
Stadens del i pensionsförbättring, förslagsvis	138:—		
Stadens del i dyrtidstillägg, förslagsvis	144:—	1,068:—	
f. Hälsovårdstillsyningsman C. A. Holtz' änka		800:—	5,718:—
c) Diverse utgifter:			
1) Barnmorskor:			
1 telefon à 70 kronor	140:—		
Förbrukningsartiklar	50:—	190:—	
2) Kostnader för skyddskoppympning		150:—	
3) Telefoner till:			
1:ste stadsläkarens bostad	70:—		
2:dre stadsläkarens bostad	70:—		
En stadssjuksköterska, bostad ...	70:—		
En stadssjuksköterska, bostad ...	70:—		
Hälsovårdsnämndens byrå	110:—		
1:ste tillsyningsmannens bostad ...	70:—		
Två tillsyningsmäns bostäder	140:—		
Samtalsavgifter, förslagsvis	40:—	640:—	
4) Desinfektionskostnader		200:—	
5) Tryck- och annonskostnader		400:—	
6) Diverse, häri inräknat inköp av matvaror, analysavgifter m. m.		1,200:—	
Transport		2,780:—	47,117:—

N:o 136.
Budgetförslag 1936. Hälsovårdsnämnden.

	Transport	2,780 : —	47,117 : —	
7) Anslag till Västerås stads förening mot tuberkulos för uppehållande av dispensärverksamheten (28/12 1920) ..	4,000 : —			
Lokalhyra till d:o	600 : —	4,600 : —		
9) Ambulansautomobilen:				
Drift- och underhållskostnader	700 : —			
Ersättning till brandkåren för skötsel och underhåll ..	3,000 : —	3,700 : —		
10) Premier för olycksfallsförsäkring		100 : —		
11) Hälsovårdsnämndens byrå, hyra ...	300 : —			
Städning, eldning och belysning	500 : —	800 : —		
12) Stadens ersättning till Centrallasarettets barnbördsavdelning:				
Fast årsavgift	3,600 : —			
Bidrag till driftskostnad, förslagsvis	2,500 : —	6,100 : —	18,080 : —	65,197 : —

5 B. Bostadsinspektionen.

b) Löner och arvoden:				
Bostadsinspektrisen, 26:IV		4,101 : —		
Ersättning för hållande av velociped		30 : —	4,131 : —	
c) Övriga utgifter:				
Tryck, annonser och diverse		50 : —		
Telefon till byrån	110 : —			
Telefon till bostadsinspektrisens bostad	70 : —	180 : —		
Städning och eldning		150 : —	380 : —	4,511 : —
			Transport	69,708 : —

N:o 136. Budgetförslag 1936. Hälsovårdsnämnden.

					Transport	69,708 : —

5 C. Köttbesiktningsbyrån.

b)	1.	Löner och arvoden:				
		Föreståndare, arvode	3,000. —			
		2:dre besiktningsman à 12 kr. per besiktningsdag	500 : —			
		Del av vaktmästarens avlöning (se 5 A, B 1)	1,500 : —			
		Bokförare och kassör	1,000 : —			
		Två mikroskopister å 600 kr.	1,200 : —			
		Ett mikroskopistbiträde	200 : —			
		Arvode till extra biträden, 2 st. à 450 kr.	900 : —	8,300 : —		
b)	2.	Pension:				
		Pension till f. d. Föreståndaren M. Jonsson (Stadsfullmäktiges beslut den 25/1 1934)		4,461 : —		
c)		Diverse utgifter:				
	1.	Värme, belysning och vatten	700 : —			
	2.	Telefoner till byråns exp.	215 : —			
	3.	Tvätt	130 : —			
	4.	Underhåll av byggnader	50 : —			
	5.	Hyra	3,000 : —			
	6.	Premier för olycksfallsförsäkring —	100 : —			
	7.	Diverse	305 : —	4,500 : —		17,261 : —

5 D. Polikliniken för könssjuka.

Värme, belysning och städning	600 : —	
Lokalhyra	600 : —	
Telefon	20 : —	
Diverse	200 : —	1,420 : —
	Kronor	88,389 : —

INKOMSTER:

A. Allmänna hälso- och sjukvården.

1.	Statsanslag åt sundhetsinspektör	600 : —
	Transport	600 : —

N:o 136. *Budgetförslag 1936. Hälsovårdsnämnden.*

	Transport	600 : —	
2.	Betalda utryckningar med ambulansautomobilen ..	800 : —	
3.	Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	800 : —	
4.	Protokollslösen	500 : —	2,700 : —

C. Köttbesiktningsbyrån.

Besiktningsavgifter	14,615 : 90	
Beräknad brist i årets stat att gäldas av överskottsmedel från föregående år	2,635 : 10	17,261 : —
	Kronor	19,961 : —

Brist att genom uttaxering fyllas		68,438 : —
	Kronor	88,389 : —

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Planteringsnämnden.

Bil. Lit. 6 C.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Planteringsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1936 och i anslutning därtill anföra följande.

Anslaget för "underhåll av redskap" föreslås höjt från 1,000 till 1,200 kronor. Beträffande "skötsel- ooh underhållsanslagen" för parker och dylikt nödgas planteringsnämnden i en hel del fall hemställa, att ifrågavarande anslag höjas och har planteringsnämnden därvidlag jämfört förbrukningen under innevarande års tre första kvartal och verkliga förbrukningssiffrorna under år 1934.

Sålunda hemställer planteringsnämnden att anslaget för Vasaparken höjes från 7,000 till 7,500 kronor, att anslaget för planteringar utmed Hamngatan, esplanader m. m. höjes från 9,500 kronor till 10,000 kronor, att anslaget för Stallhagen, Mariaberget, Käringberget och Ragvalds backe höjes från 2,000 till 3,000 kronor, att anslaget för Elba och Östra holmen höjes från 2,500 kronor till 3,500 kronor, att anslaget för körslor till alla planteringar höjes från 4,500 kronor till 5,000 kronor, att anslaget för tillsyn av fåglar i Svartån höjes från 400 till 600 kronor samt att anslaget för brandförsäkringspremier och telefonavgifter höjes från 380 till 400 kronor.

Slutligen får planteringsnämnden hemställa om följande särskilda anslag för år 1936, nämligen:

1:o) Tempel och flaggstänger å Djäkneberget äro i bristfälligt skick och är såväl reparation som ommålning av desamma högst nödvändigt, härför begär nämnden ett anslag å kr. 1,000:—.

2:o) Nämndens nuvarande utombordsmotor inköptes för 12 år sedan och är ganska sliten och osäker och drager för stora reparationskostnader, varför nämnden hemställer om anslag för nyinköp å kr. 750:—.

3:o) Nämnden anser, att från stadens sida något bör göras för att försköna Vasagatan i dess sträckning norrut från Norra Ringvägen, varför nämnden hemställer, att anslag beviljas för plantering av alléträd därstädes med kr. 2,500:—.

Då utgiftsposterna sammanlagda uppgå till 86,382 kronor erfordras i händelse av bifall till nämndens förslag 75,282 kronor.

Planteringsnämnden hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för nämnden för år 1936.

Västerås den 18 oktober 1935.

För Planteringsnämnden:

AND. PERS.

/*Eric Plantin.*

N:o 136.

Budget-förslag 1936. Planterings-nämnden.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Planteringar år 1936.

6 C. Planteringar.

UTGIFTER:

a) Anskaffning och underhåll av inventarier:				
1. Anskaffning av redskap		500:—		
2. Underhåll av redskap		1,200:—		
3. Målning av soffor		500:—	2,200:—	
b) 1. Löner och arvoden:				
Stadsträdgårdsmästaren, 37:IV	6,447:—			
Trädgårdsmästaren, 26:IV	4,101:—			
Elever, förslagsvis .	6,000:—			
Trädgårdskonsulenten, arvode för år 1936	1,050:—	17,598:—		
2. Pensioner:				
f. Trädgårdsarbetaren K. V. Andersson ..	936:—			
f. Trädgårdsarbetaren J. Nordström ..	996:—			
f. Trädgårdsarbetaren A. G. Hellberg	1,287:—	3,219:—	20,817:—	
c) Skötsel och underhåll:				
1. Vasaparken inkl. parken vid Aseas kontor		7,500:—		
2. Stadsparken		2,000:—		
3. Kyrkogårdarna samt planteringarna kring Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,500:—			
Planteringar utmed Hamngatan, Espla-				
Transport	4,500:—	9,500:—	23,017:—	

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Planteringsnämnden.

	Transport	4,500 : —	9,500 : —	23,017 : —	
	nader, Högre Allm. Läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan, Skarpskyttebron och Stadshusplanteringarna m. m.	10,000 : —	14,500 : —		
4.	Rudbecksparken		900 : —		
5.	Djäkneberget		5,000 : —		
6.	Stallhagen, Mariaberget, Käringberget och Ragvaldsbacke		3,000 : —		
7.	Elba och Östra holmen		3,500 : —		
8.	Botaniska trädgården vid Högre Allm. Läroverket		1,000 : —		
9.	Slottsparken		1,000 : —		
10.	Gräsfrö och lökväxter till alla planteringar		2,500 : —		
11.	Körslor till alla planteringar		5,000 : —		
12.	Växthus och drivbänkar, bränsle m. m.		4,000 : —		
14.	Grus till alla planteringar		3,000 : —		
15.	Tillsyn av fåglar i Svartån		600 : —		
16.	Brandförsäkringspremier och telefonavgifter		400 : —		
17.	Olycksfallsförsäkringspremier, läkarevård, medicin och sjukvård ..		1,200 : —		
18.	Årsavgift till hembygdsföreningen och Västmanlands läns trädgårdsförening		65 : —		
19.	Oförutsedda utgifter		750 : —		
20.	Ersättning till timavlönade arbetare under semester		1,800 : —		
21.	Kostnad för parkvakt		1,400 : —	59,115 : —	
d)	Extra utgifter:				
1.	Målning och reparationer av tempel och flaggstänger å Djäkneberget ..		1,000 : —		
2.	Inköp av en ny båtmotor		750 : —		
3.	Plantering av alléträd i Vasagatan ifrån N. Ringvägen norrut		2,500 : —	4,250 : —	86,382 : —
				Summa kronor	86,382 : —

N:o 136.
Budgetförslag 1936 Planteringsnämnden.

INKOMSTER:

Ersättning från kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdarna och planteringarna vid Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,600 : —	
Anslag för vård av Slottsparken	1,000 : —	
Försäljningsmedel och dekorationer	4,000 : —	
Ersättning från Asea för underhåll av planteringen framför kontorsbyggnaden	500 : —	
För försäljning av ved och diverse	1,000 : —	11,100 : —
Summa Kronor		11,100 : —
Brist att genom uttaxering fyllas		75,282 : —
Summa Kronor		86,382 : —

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Hamnen.

Bil. Litt. 8 A och B.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen får härmed avgiva sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1936 för äldre hamnen och därvid anföra följande.

Under rubriken "Underhåll och reparationer" har styrelsen förslagsvis upptagit amortering av kostnaden för muddring i Lillån m. m. Efter förslag av drätselkammaren beslutade nämligen Stadsfullmäktige den 25/4 1935 anvisa ett belopp av 35,000 kronor för uppmuddring av den öster om Lillån befintliga småbåtshamnen och utbyggnad av brygga i denna, för uppmuddring av gamla hamnbassängen samt av Svartåmynningen och utläggning i denna av en flytande vågbrytare. Av detta belopp är vid budgetsförslagets uppgörande taget i anspråk i runt tal 29,000 kronor och återstå alltså 6,000 kronor, som i första hand skola användas för utbyggnad av småbåtshamnen utanför Lillå-mynningen. Av dessa kostnader hava 8,700 kronor uppstått för uppmuddring av slambankar i Svartåmynningen, vilka äro en direkt följd av w. c.-anläggningar. Enligt hamnstyrelsens åsikt böra dessa kostnader påföras avloppsledningarna enär, som också styrelsen framhöll i sin framställning till Stadsfullmäktige den 5 april innevarande år, dessa utgifter uppstått för uppmuddring av genom w. c.-anläggningar uppkomna slambankar i Svartåmynningen. Styrelsen hemställer därför, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att ifrågavarande anslag å 35,000 kronor, som Stadsfullmäktige anvisade den 25/4 1935 skall gäldas med 8,700 kronor å avloppsledningarnas konto och återstående belopp kronor 26,300 av äldre hamnens inkomster med 2,630 kronor under en följd av 10 år.

Styrelsen har i skrivelse till lönenämnden anmält, att hamnkaptenen Filip Carlsson skall uppflyttas i 39. lönegruppens 3 lönegrad. I särskild skrivelse till Stadsfullmäktige, som till lönenämnden ingivits har styrelsen hemställt, att den manliga i II klass och lönegrupp 19 placerade kontorsbiträdestjänsten måtte förändras till manlig kontorsbiträdestjänst av I klass. I anledning härav har styrelsen förslagsvis upptagit förhöjt anslag, samtidigt som styrelsen vill meddela, att i händelse av bifall till styrelsens förslag någon personalförändring icke är avsedd. För avlönande av tillfälligt biträde hemställer styrelsen om ett med 600 kronor förhöjt anslag. Den arbetsfördelning, som verkställts å hamnkontoret och det därmed ökade ansvaret i tjänsten för detta tillfälliga biträde motiverar den föreslagna anslagsförhöjningen.

N:o 136. *Budgetförslag 1936. Hamnen.*

Under rubriken "övriga utgifter" upptagna anslag märkas, att anslaget för skrivmaterial och tryck höjts med 200 kronor. Under år 1936 måste nämligen tryckas ny hamntaxa. Kostnaden för telefon till befälhavaren å bogserbåten Thor, vilken kostnad tidigare bestritts med hälften var å styrelsens och båttrafikens konti har i anledning av att båttrafiken numera har årsanställd befälhavare med fulla beloppet upptagits i hamnstyrelsens stat.

Ökad belysning å östra kajen föranleder, att belysningsanslaget höjts med 100 kronor. I anledning av utvidgning av hamnområdet öster ut har renhållningsanslaget höjts. Kostnaderna för olycksfalls- och ansvarsförsäkringspremier hava höjts till belopp motsvarande de verkliga. Detsamma gäller också för anslaget för oförutsedda utgifter och brandförsäkringspremier.

Beträffande bogserbåten Thor vill styrelsen meddela, att löneutgifter för därå anställd personal jämte driftskostnader måste höjas på grund av det övertidsarbete, som är med tjänstgöringen förenad. En jämförelse mellan inkomster och utgifter för bogserbåten Thor kan synas giva vid handen, att inkomsterna icke ens täcka driftsutgifterna. I detta fall har emellertid styrelsen velat framhålla, att isbrytning i hamnen och diverse annat hamnarbete motsvarande en kostnad av cirka 2,350 kronor utförts av bogserbåten Thor utan att detta föranlett särskild debitering av hamnens konto.

Beträffande "hamnmaskiner" får styrelsen påpeka, att rörelsens ökade omfattning nödvändiggör större anslag för avlöning av kranskötare men oaktat styrelsen beräknar större strömförbrukning för kranar anslaget härför icke höjts, enär styrelsen hos vatten- och gasverksstyrelsen gjort framställning om sänkning av strömpriset. Reparationsanslaget för kranar i äldre hamnen har höjts från 1,600 till 2,000 kronor, enär kran n:o 6 behöver undergå en något mer omfattande revision.

Beträffande äldre hamnens inkomster är att märka, att inkomsten av hamnavgifter för varor av ångfartyg i regelbunden trafik icke beräknats ökad, oaktat styrelsen har all anledning att förvänta ökad trafik. Anledningen härtill är att sänkningarna i den hamntaxa, som med 1936 års ingång träder i kraft närmast berör insjötrafiken, varför styrelsen försiktigtvis anser sig böra ej beräkna högre inkomster än som upptagits i 1935 års budget. Inkomster av övriga hamnavgifter äro däremot beräknade ökade, vilket också gäller beträffande inkomster av hamnmaskiner, där styrelsen dock vidtagit den förändringen att inkomsterna beräknats i en gemensam siffra och ej som tidigare, fördelats på varje kran.

Till slut bör påpekas att å regleringskontot "Anslag för ombyggnad av östra kajen" en avbetalning å 34,160 kronor 3 öre är beräknad.

Hamnstyrelsen hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för hamnstyrelsen under år 1936 beträffande äldre hamnen.

Västerås den 4 oktober 1935.

För Hamnstyrelsen:
CARL HELLSTRÖM.

|Eric Plantin.

N:o 136.
Budget-förslag 1936. Hamnen.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås äldre hamn år 1936.

UTGIFTER:

8 A. Den egentliga hamnen.

	Nyanläggningar:		
	1936 års amortering av fyrbelysningen å Stora Sandskär (Stadsfullmäktiges beslut 23/2 1928), att amorteras 1929—1938, ursprunglig kostnad kronor 10,645:64, återstod den 1/1 1936 kronor 1,200, 8:de och sista året		1,200:—
a)	1. Underhåll och reparationer:		
	1 a. Kajer, dykdalber, båtbryggor, fyrar och sjömärken	6,000:—	
	1 b. Anslag för ombyggnad av östra kajen (28/12 1928)	34,160:03	
	1 c. 1936 års amortering av muddring i Lillån m. m. (Stfms beslut den 25/4 1935), anslag kr. 35,000 avgår 8,700 kr., se motiv. återstående kostnad kr. 26,300 att amorteras på 10 år, första årets amortering	2,630:—	
	2. Grusning å hamnen	300:—	
	3. Hamnskjulen	100:—	
	4. Underhåll av inventarier och nyanskaffningar	100:—	
	5. Drift och underhåll av motorbåten	300:—	43,590:03
b)	Löner och arvoden:		
	Hamnkaptenen, 39:III	6,654:—	
	Manlig kontorsbiträde, (förslagsvis av I klass) 24:I	3,120:—	
	Tillfälligt biträde å hamnkontoret, förslagsvis	1,800:—	
	Hamnens andel i stadens allmänna kostnader (byggnadschef, polis, bokföring m. m.)	4,000:—	
	Ersättning till befäl å fartyg i regelbun-		
	Transport	15,574:—	44,790:03

N:o 136.
Budgetförslag 1936. Hamnen.

Transport			15,574 : —	44,790 : 03
den trafik för av dem förrättad uppbörd och redovisning av hamnavgifter för varor, 7 % å uppbörden			2,380 : —	17,954 : —
c) Övriga utgifter:				
1. Hamnkontoret:				
Hyra för lokal		500 : —		
Skrivmaterial och tryck		500 : —		
Telefonavgifter för ledningar till:				
Hamnkontoret	180 : —			
Hamnkaptenens bostad	70 : —			
Kranmaskinistförmannens bostad	70 : —			
Befälhavaren å bogserbåten Thor	70 : —			
Samtalsavgifter, förslagsvis	75 : —	465 : —		
Städning och eldning		400 : —	1,865 : —	
2. Belysning å hamnen			1,500 : —	
3. Renhållning å hamnen			1,850 : —	
4. Årsavgift till Svenska Hamnförbundet och föreningen för Inre Vattenvägar			250 : —	
5. Olycksfallsersättning för F. Svanström			48 : —	
6. Premie för Olycksfalls- och ansvarsförsäkring			775 : —	
7. Diverse oförutsedda utgifter			800 : —	
8. Brandförsäkringspremier			30 : —	7,118 : —
d) 1. Räntor:				
Hamnbyggnaden:				
(Enligt av Stadsfullmäktige den 22 dec. 1920 godkänd plan).				
Andel i obligations- och amorteringslån:		Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1928 års lån à 5 %		138,240 : 43	6,716 : 91	
1929 års lån à 5 %		123,268 : 63	6,163 : 49	
1931 års lån à 4,5 %		80,921 : 88	3,641 : 48	
Transport			16,521 : 88	69,862 : 03

N:o 136.
Budgetförslag 1936. Hamnen.

	Transport	16,521 : 88	69,862 : 03	
1935 års lån à 3,9 %	75,299 : 02	2,936 : 66		
Ränta à 3 % å beräknat balanserat underskott i hamnkassan	97,725 : 03	2,931 : 75	22,390 : 29	

d) 2. Kapitalavbetalningar å lån:

	Ursprungl. lånebelopp	Rester. lånebel.	Årets amortering	
1928 års lån à 5 %	183,400 : —	138,240 : 43	7,804 : 47	
1929 års lån à 5 %	150,000 : —	123,268 : 63	2,754 : 57	
1931 års lån à 4,5 %	90,911 : —	80,921 : 88	2,579 : 47	
1935 års lån à 3,9 %	80,150 : —	75,299 : 02	5,040 : 17	18,178 : 68

f) Bogserbåten Thor:			
1936 års, 6:te årets amortering av kostnaderna för inköp av bogserbåten Thor (Stadsfullmäktiges beslut den 28/5 1931), ursprunglig kostnad 36,000 : — återstående kostnad den 1/1 1936 11,000 : — ..	5,000 : —		
Befälhavare och maskinist	6,700 : —		
Besättningsmän	1,800 : —		
Driftutgifter	5,000 : —		
Sjöförsäkring	875 : —	19,375 : —	129,806 : —

8 B. Hamnmaskiner.

a) 1935 års nyanskaffning:			
Andra årets amortering av kostnader för bättre kranutrustning å östra kajen (Stadsfullmäktiges beslut den 30/8 1934), ursprungligt belopp 190,000 : —, återstående kr. 171,000 : —	19,000 : —		
1 års änta à 3 %	5,130 : —	24,130 : —	
b) Löner och arvoden:			
En kranmaskinistförman, 27 :IV	4,269 : —		
Kranskötare, förslagsvis	8,000 : —	12,269 : —	
c) Driftkostnader:			
Strömförbrukning för kranar		2,000 : —	
d) Underhåll och reparationer		2,000 : —	
e) Diverse utgifter, förslagsvis		100 : —	40,499 : —
		Kronor	170,305 : —

N:o 136.

Budget-förslag 1936. Hamnen.

INKOMSTER:

8 A. Den egentliga hamnen.

f)	Hamnavgifter för varor av:			
	1. Ångfartyg i regelbunden trafik ..	34,000: —		
	2. Andra fartyg	55,000: —	89,000: —	
g)	Hamnavgifter för fartyg:			
	1. Ångfartyg	15,000: —		
	2. Segelfartyg	3,000: —		
	3. Pråmar	2,000: —	20,000: —	
i)	Uthyrning av båtplatser		8,000: —	
k)	Uthyrning av upplagsplatser i hamnen		300: —	
l)	Uthyrning av varuskjul		2,055: —	
n)	Uthyrning av mark för oljemagasin		8,300: —	
o)	Bogserbåten Thor		12,500: —	140,155: —

8 B. Hamnmaskiner.

f)	Kranhyror	30,000: —	
g)	Markhyra för kran N:r III	150: —	30,150: —
		Kronor	170,305: —

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Djuphamnen.

Bil. Litt. 8 C och D.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stads djuphamn för år 1936 och i anledning därav anföra följande.

Kostnaderna för grusning å hamnen hava höjts från 100 kronor till 200 kronor. Under rubriken "övriga utgifter" märkes, att telefon till hamnkontoret med anknytning till vakt höjts till det verkliga utgiftsbeloppet 186 kronor samt att en ny post "skjutsar till djuphamnen" tillkommit. Härmed avses resor för hamnkaptenen i tjänsten företagna mellan äldre hamnen och djuphamnen. Beträffande hamnmaskiners konto hava löner och arvoden till kranskötare höjts med 3,000 kronor. Åtgärden är orsakad av den ökade trafiken, vilken motivering också gäller beträffande höjningen av driftskostnaderna. Även diverseposten är något höjd.

Inkomsterna äro genomgående beräknade ökade såväl av hamnavgifter för varor, hamnavgifter för fartyg som ock för kranhyror.

Då utgifterna beräknas uppgå till 145,621 kronor 83 öre och inkomsterna däremot till 122,200 kronor skall skillnaden, beräknad till 23,421 kronor 83 öre, täckas genom uttaxering. I innevarande års stat beräknades uttaxeringen å djuphamnen till cirka 44,600 kronor. Beräkningarna för det kommande året, 1936, giva sålunda vid handen, att det uttaxerade beloppet kan högst betydligt sänkas.

Hamnstyrelsen hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för hamnstyrelsen för år 1936 beträffande Djuphamnen.

Västerås den 4 oktober 1935.

För Hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Eric Plantin.

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Djuphamnen.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads djuphamn år 1936.

UTGIFTER:

8 C. Den egentliga hamnen.

a) Underhåll och reparationer:				
1. Underhåll av kajer, byggnader, moringar och sjömärken			500 : —	
2. Underhåll av järnvägsspår			1,000 : —	
3. Anskaffning och underhåll av livräddningsredskap och andra inventarier			100 : —	
4. Grusning å hamnen			200 : —	1,800 : —
c) Övriga utgifter:				
1. Belysning, inklusive fyrlampa			800 : —	
2. Premie för olycksfallsförsäkring ..			200 : —	
3. Diverse och oförutsedda utgifter ..			100 : —	
4. Invaliditetsförsäkring till f. hamnarbetaren C. E. T. Holm (Kungl. Maj:ts dom 15/5 1931) 1,400: — kr. pr år t. o. m. 9/3 1932, därefter 525: — kr. pr år			525 : —	
5. Telefon till hamnkontoret med anknytning till vakt			186 : —	
6. Skjutsar till djuphamnen m. m. ..			500 : —	2,311 : —
d) 1. Räntor:		Rest. lånebel.	Ränta	
Andel i stadens lån:				
1926 års lån à 5 %		534,735 : 42	27,736 : 77	
1932 års lån à 5 %		772,380 : 89	38,619 : 04	
1935 års lån à 3,75 %		300,187 : 85	11,257 : 04	
Lån av stadskassan avsett att ingå i blivande amorteringslån à 3 %		92,034 : 31	2,761 : 03	80,373 : 88
			Transport	84,484 : 88

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Djuphamnen.

			Transport	84,484 : 88	
d) 2. Kapitalavbetalningar:	Ursprungligt lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amort.:		
1926 års lån à 5 %	618,000 : —	554,735 : 42	12,464 : 23		
1932 års lån à 5 %	827,000 : —	772,380 : 89	20,056 : 61		
1934 års lån à 3,75 %	310,902 : 17	300,187 : 85	11,116 : 11	43,636 : 95	128,121 : 83

8 D. Hamnmaskiner.

a) Underhåll och reparationer:		
Underhåll av kranmaskiner	2,500 : —	
b) Löner och arvoden:		
Avlöning till kranskötare	9,000 : —	
c) Driftskostnader:		
Strömförbrukning för kranmaskiner	5,500 : —	
d) Övriga utgifter:		
Diverse	500 : —	17,500 : —
	Kronor	145,621 : 83

INKOMSTER:

8 C. Den egentliga hamnen.

f) Hamnavgifter för varor		30,000 : —	
g) Hamnavgifter för fartyg:			
1. Ångfartyg	22,000 : —		
2. Pråmar	3,000 : —	25,000 : —	
k) Hyror:			
1. Upplagsplatser	6,000 : —		
2. Hamnarbetarnas lokal	700 : —	6,700 : —	61,700 : —

8 D. Hamnmaskiner.

f) Kranhyror:		
1. Brokranen (12 tons)	37,000 : —	
2. Portalkranen (5 tons)	13,500 : —	
3. Malmlossningsanordningen	10,000 : —	60,500 : —
	Kronor	122,200 : —
Brist att genom uttaxering fyllas		23,421 : 83
	Kronor	145,621 : 83

Bil. Litt. 7 samt 11—13.

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Gasverksstyrelsen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen får härmed överlämna förslag till inkomst- och utgiftsstat för 1936 och därvid anföra följande.

För tillfällig kontorshjälp har styrelsen på grund av ökat kontorsarbete måst insätta 2,800 mot i år 2,200 kr.

Vid beräkning av avgifter för vattenklosetter har styrelsen jämlikt till stadsfullmäktige ingivet förslag räknat med 18 kr. per w. c. mot i år 25 kr. Det sålunda beräknade beloppet utgör 83,500 kr.

För elektriska gatubelysningen har under senare åren räknats 10 öre kilowattimmen för belysningen före ½12 samt 5 öre för belysningen efter denna tid, den s. k. nattbelysningen. Det högre priset beror på att strömuttagningen till viss del infaller med elektricitetsverkets toppbelastning. Verkställda kalkyler hava emellertid givit vid handen, att berörda pris, utan att medföra förlust för elektricitetsverket, böra kunna sänkas. Som emellertid ett enhetspris för all ström är önskvärt, har vid beräkning av sänkningarna ett dylikt kunnat fastställas till 5 öre. Kostnaden för gatubelysningen i sin nuvarande omfattning skulle för 1936 efter nu gällande pris blivit 42,200 kr., men sänkes efter här föreslaget kilowattimmepris till 35,400 kronor.

I samband med denna sänkning vill styrelsen föreslå en förbättring av gatubelysningen, i det att lamporna utanför stadens egentliga område ökas i ljusstyrka med 33 % eller från nuvarande 150 till 200 watt. Som bekant äro av sparsamhetsskäl lamporna i regel placerade på rätt stora avstånd från varandra. Då genom denna ökning i ljusstyrka olägenheterna till stor del borteliminerас, skulle en omplacering av lamporna och därmed förenade utlägg, åtminstone i stora delar av staden, kunna tills vidare anstå. Övergång till starkare belysning, som bör ske i mån av de nuvarande lampornas förbränning och med början på platser, där lampavstånden äro störst, bör påbörjas omedelbart och vara genomförd inom loppet av de två närmaste åren. För 1936 är för detta ändamål inräknat 2,000 kronor i summan för gatubelysning.

Samtidigt framlägger styrelsen förslag till utökad gatubelysning, dels i utkanterna inom nytillkomna byggnadsområden och dels inom staden. Styrelsen anser, att utökad belysning bl. a. är av behovet på och omkring Stortorget samt i de angränsande Västra och Östra Kyrkogatorna fram till Domkyrkan. Ett häröver upprättat förslag avser att utbyta nuvarande gatubelysningen mot elektrisk belysning. De två kandelabrarna på torget skulle dels förlängas och dels flyttas något i och för bättre placering. I alla gatuhörn samt i Västra och Östra Kyrkogatorna skulle lamporna upphängas

N:o 136. *Budgetförslag 1936. Gasverksstyrelsen.*

på bärlinor i gatornas mitt, övriga lampor placeras på stolpar av vedertagen typ. För samtliga lampor är höjden över gatuplanet beräknad till 7 m. Förslaget omfattar 24 st. 300 watts lampor, alltså avsevärt ökad ljusstyrka mot nuvarande 19 st. gaslyktor. Anläggningskostnaderna äro beräknade till 10,500 kr., varemot årliga kostnaden minskar något, nämligen från 1,857 till 1,840 : — kronor.

Förslag till förbättrad gatubelysning i Smedje-, Vasa-, Hantverkare- och Munkgatorna, innebärande utbyte av gasbelysningen mot elektrisk belysning av större ljusstyrka än den nuvarande, överlämnade styrelsen under år 1934 till drätselkammaren och anhåller få hänvisa till denna utredning.

En del av taxorna på elektrisk ström äro i behov av revidering, så att de bliva mer anpassningsbara efter nutidens krav. Detta gäller i första rummet taxorna 1, 2, 3, 4 och 7, varjämte styrelsen även framlägger ett i vissa delar omarbetat förslag till verkens hushållstaxa 8 a, så att denna kan komma till större användning, än vad nu är fallet. Vid taxornas omarbetning har till styrelsens ledning, förutom av tekniska verkens personal utarbetade förslag, även taxorna vid verken i Örebro och Eskilstuna fått tjäna som underlag. I det efterföljande äro nuvarande taxor och förslaget till nya uppställda bredvid varandra, varigenom bättre överskådlighet vinnes.

Taxa 1.

Nu gällande.	Förslag.
Tariff för kraft. Växelström. Normalspänning 6,000 volt.	Lika.
(För större abonnenter med kontinuerlig drift.)	(För större abonnenter med regelbunden drift).
Av förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:	Lika.
a) ett grundpris av 80 kr. per maximal kilowatt och år,	a) en grundavgift av 72 kr. per maximal kilowatt och år,
b) ett förbrukningspris av 4 öre kw.-tim. för de första 50,000 kw.-tim., 3½ öre kilowattimmen för de följande 50,000 kw.-tim., 3 öre kilowattimmen för all ström drutöver.	b) ett förbrukningspris av 4 öre kw.-tim. för de första 20,000 kw.-tim. 3½ öre kw.-tim. för de följande 10,000 kw.-tim. 3 öre kw-tim. för de följande 10,000 kw.-tim. 2½ öre kw.tim. för all ström därutöver.

N:o 136. *Budgetförslag 1936. Gasverksstyrelsen.*

Minsta effekt, varom avtal kan träffas, är 20 kilowatt.	Minsta effekt, varom avtal får träffas är 10 kilowatt.
Betalning utgår för följande minimibelopp:	Lika.
a) 80 % av den effekt, som av abonnenten för året rekvirerats;	Lika.
b) en förbrukningsavgift, motsvarande 1,800 timmars användningstid per driftår av det effektbelopp, för vilket grundpris enligt förestående bestämmelser skall utgå.	Lika.
För del av år beräknas grundpris efter 1,75 per kilowatt och vecka, därvid påbörjad vecka räknas som hel sådan.	För del av år beräknas grundavgift efter antalet dagar.
Till grund för beräkning av maximalbelastningen lägges medelvärdet av årets fyra högsta månadsavläsningar.	Till grund för beräkning av maximalbelastningen lägges medelvärdet av årets fyra högsta månadsavläsningar. Eventuell tilläggsavgift beräknas vid avläsningen för årets sista kvartal.
Enligt denna taxa uttagen ström får även användas för belysningsändamål i de fabrikslokaler, inom vilka kraften användes.	Lika.
Vid tillfällen, då K. Vattenfallsstyrelsen på grund av lågvatten i Dalälven inskränker kraftleveransen, skall, om Vatten- och Gasverksstyrelsen med hänsyn till Elektricitetsverkets driftförhållanden finner anledning så besluta, förbrukningspriset utgå efter 5 öre kilowattimmen.	Kolklausul tillämpas i överensstämmelse med kontraktet mellan staden och K. Vattenfallsstyrelsen rörande leverans av elektrisk energi.

Såsom av förslaget framgår, föreslår styrelsen sänkning av en del pris, ävenså att det effektbelopp, varom avtal får träffas, minskas samt att sista

N:o 136. *Budgetförslag 1936. Gasverksstyrelsen.*

punkten rörande pris på ström vid inskränkning av kraftleveransen från Älvkarleby utbytes mot den bestämmelse rörande kolklausul, som inryckts i nya kontraktet mellan staden och K. Vattenfallsstyrelsen.

Taxa 2.

Nu gällande.	Förslag.
Tariff för kraft och värme. Likström och lågspänd växelström. (För mindre abonnenter med intermittent drift).	Lika. (För mindre abonnenter med ej regelbunden drift).
Av förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:	Lika.
de första 3,000 kw.-tim. med 20 öre/kw.-tim.	de första 1,500 kw.tim. med 20 öre/kw.tim.
de följande 5,000 kw.-tim. med 16 öre/kw.-tim.	de följande 1,500 kw.tim. med 16 öre/kw.tim.
och all ström därutöver med 13 öre/kw.-tim.	all ström därutöver med 12 öre/kw. tim.
Årliga avgiften beräknas i varje fall till 25 kr. även om förbrukningen icke skulle motsvara denna summa.	Per kalenderår beräknas en minimiavgift av 25 kr., även om förbrukningen icke skulle uppgå till denna summa.
Abonnent äger dock att utfå kraftström efter samma pris som för belysningsström, i vilket fall han ej är skyldig att erlägga nämnda minimiavgift.	Lika.

I denna taxa gäller ändringen huvudsakligen den fallande skalan, så att de lägre prisen kunna komma i tillämpning även vid ordinär förbrukning.

N:o 136. Budgetförslag 1936. Gasverksstyrelsen.

Taxa 3.

Nu gällande.	Förslag.
Kombinerad tariff för kraft och värme. Likström och lågspänd växelström.	Lika.
(För mindre och större abonnenter med kontinuerlig drift).	(För större och mindre abonnenter med regelbunden drift).
Av förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:	Lika.
a) en grundavgift av kr. 90: — pr maximal ansluten kilowatt och år samt	a) en grundavgift av 80 kr. per maximal ansluten kilowatt och år,
b) en förbrukningsavgift av 5 öre kilowattimmen.	b) ett förbrukningspris av: 5 öre för de första 5,000 kw.tim. 4 öre för de följande 5,000 „ 3 öre för all ström därutöver. För värme- och kraftändamål. Spärrtid 2—10 em. a) en grundavgift av 40 kr. per maximal ansluten kilowatt och år, b) ett förbrukningspris av: 5 öre kw.tim. för de första 5,000 kw.-tim. 4 öre kw.tim. för de följande 5,000 kw.-tim. 3 öre kw.tim. för all ström. därutöver.
Minsta effektbelopp, varom avtal kan träffas, är 0,5 kilowatt. Kraftbeloppet må dock, om Vatten- och Gasverksstyrelsen därtill finner anledning, sättas lägre.	Minsta effektbelopp, varom avtal kan träffas, är 0,2 kilowatt.
Till grund för beräkning av maximalbelastningen lägges medelvärdet av årets fyra högsta månadsavläsningar.	Lika.

N:o 136.
Budget-förslag 1936. Gasverks-styrelsen.

Dels har grundavgiften sänkts och dels har, såsom är fallet vid taxorna 1 och 2, med tanke på intensivförbrukare införts en fallande skala. Då numera varmvattenberedare förekomma i stor utsträckning och dylika kräva ett effektbelopp av c:a 200 watt, anser styrelsen, att abonnemang numera bör tillåtas på detta belopp mot förut 500 watt. Taxan har utökats på så sätt, att densamma även får användas mot halva grundavgiften, eller 40 kr., men med spärrtid mellan 2 och 10. Denna form av taxan möjliggör densammas användning för mindre intensivförbrukare, t. ex. bagerier och konditorier, som kunna undvara strömmen, då elektricitetsverkets toppbelastning inträffar och sålunda ej förorsaka staden ökad effektuttagning från statens kraftverk, vilket gör att effektavgiften kan sättas till så pass lågt pris som 40 kr. Styrelsen har redan tillämpat denna taxeform för att kunna vinna och samtidigt tillmötesgå en del förbrukare.

Taxa 4.

Nu gällande.	Förslag.
Belysningstariff. Likström och lågspänd växelström. (För belysningsabonnenter).	Lika.
a) Av förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:	Lika.
de första 1,000 kw.-tim med 30 öre/kw.-tim.	de första 500 kw.tim. med 30 öre/kw.tim.
de följande 4,000 kw.-tim. med 28 öre/kw.-tim.	de följande 1,500 kw.tim. med 26 öre/kw.tim.
och allt därutöver med 25 öre/kw.-tim.	de följande 1,500 kw.tim. med 22 öre/kw.tim. all ström därutöver med 18 öre/kw.tim.
b) För skyltbelysning för affärer från kl. 6 em. betalas 15 öre per kw.-tim. Taxan får dock ej användas för det fall affären hålles öppen efter kl. 6 em.	Lika.
Efter 15 öre uttagen ström får ej tillgodoräknas med avseende på den fallande skalan för övrig ström enligt taxa 4.	Till skyltbelysning uttagen ström får ej tillgodoräknas med avseende på den fallande skalan för övrig ström enligt taxa 4.

Vid denna taxa, som uteslutande tjänar som belysningstaxa, har den fallande skalan omarbetats på så sätt, att en stor förbrukare kan komma ned till 18 öre för sin ström, vilket torde komma att animera till ökad förbrukning. Samtidigt som en för abonnenterna förmånligare prisskala införts, hava också de erforderliga energibeloppen inom varje grupp minskats. N:o 136. *Budgetförslag 1936. Gasverksstyrelsen.*

Taxa 7.

Nu gällande.	Förslag.
Värmetariff. Likström och lågspänd växelström.	Lika.
(För värmeändamål).	(För värme- och kylanläggningar).
För energi till värmeändamål, som endast tillhandahålles nattetid, betalas:	För energi till dessa ändamål, som endast tillhandahålles nattetid mellan kl. 9 em. och 7 fm. betalas:
a) en grundavgift av 30 kr. per maximal ansluten kilowatt och år samt	a) en grundavgift av 20 kr. per maximal ansluten kilowatt och år samt
b) en förbrukningsavgift av 2 öre per kilowattimme,	b) Lika.
Minsta effekt, varom avtal kan träffas, är 0,5 kw.	Minsta effekt, varom avtal kan träffas är 0,2 kilowatt.
För undvikande av missbruk skall mätare, som in- och urkopplar strömmen samt registrerar maximalbelastning och förbrukning, uppsättas. För dylik mätare skall reglementerad hyra erläggas.	(Bortfaller).
Till grund för bestämmande av effektens storlek för varje år räknas den högsta belastning, som under något av kvartalen registreras. Eventuell tilläggsavgift beräknas vid avläsningen för årets sista kvartal.	Lika.

N:o 136.
Budgetförslag 1936.
Gasverksstyrelsen.

Styrelsen äger rätt att göra de undantag i taxans användning, som drift och ledningsnät kunna påfordra.	Lika.

Det har visat sig att grundpriset 30 kr. är för högt, vilket gör att taxan ej blivit populär. På grund härav föreslår styrelsen ett grundpris av 20 kr.; vilket utan risk kan tillämpas, då under nattetid uttagen effekt faller inom det effektbelopp, som även utan denna taxa måste uttagas från statens kraftverk. Med ett grundpris av 20 kr. och ett förbrukningspris av 2 öre bör taxan kunna få en rätt så omfattande användning för värmeändamål.

Taxa 8 a.

Nu gällande.	Förslag.
Kobinerad utrymmes-, effekt- o. mätartariff. Likström och lågspänd växelström.	Lika.
(För kokning, belysning, uppvärmning, strykning, motordrift o. andra hushållsbehov).	(För hushållsbehov).
Av förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:	Lika.
a) en grundavgift av 45 öre per kvadratmeter golvyta av bostadslägenheten, därvid alla utrymmen utan undantag medräknas.	en grundavgift per kvm. golvyta av 45 öre intill 120 kvm. lägst 12 kr. 44 öre över 120 intill 140 kvm. lägst 54 kr. 43 öre över 140 intill 160 kvm. lägst 61 : 60 kr. 42 öre över 160 intill 180 kvm. lägst 68 : 80 kr. 41 öre över 180 intill 200 kvm. lägst 75 : 60 kr. 40 öre över 200 intill 220 kvm. lägst 82 kr. 39 öre över 220 intill 240 kvm. lägst 88 kr. 38 öre över 240 intill 260 kvm. lägst 93 : 60 kr. 37 öre över 260 intill 280 kvm. lägst 98 : 80 kr. 36 öre över 280 intill 300 kvm. lägst 103 : 60 kr. 35 öre över 300 lägst 108 kr. Vid beräkning av golvytan medräknas alla bostadsutrymmen med undantag av yttertrappa, garage, källare och vind.

N:o 136. *Budgetförslag 1936. Gasverksstyrelsen.*

b) en anslutningsavgift av 100 kr. per eventuellt abonnerad kilowatt och år,

c) en förbrukningsavgift av 3 öre per kilowattimme intill och 7 öre per kilowattimme över effektgränsen.

b) en effektavgift av 100 kr. per eventuellt abonnerad kilowatt och år,

c) en förbrukningsavgift av 7 öre per kw.-tim. för ett kw.-timmetal, motsvarande 4 gånger golvytans kvadratmetertal; minimigräns 300 kw.tim.

För överskjutande ström betalas 5 öre per kw.tim. För ström, uttagen inom effektgränsen, vid det fall att särskild effektavgift erlägges, utgör priset 3 öre/kw.tim.

Denna taxa har fått en omfattande användning inom hushållen. Men med de ändringar av densamma, som styrelsen nu föreslår, bör taxan bliva ännu mer populär. Vad först förbrukningspriset angår, har en sänkning av detsamma från 7 öre till 5 öre kw.-tim. föreslagits för förbrukning utöver 4 kilowattimmar per kvm. golvyta. Härmed åsyftas, att all förbrukning intill 4 kw.-tim. skall, då densamma anses utgöra huvudsakligen belysningsström jämte grundavgiften, betalas efter 7 öre, men att förbrukning därutöver, som till större delen anses falla inom andra områden än belysning, nämligen i första rummet kokström, bör åsättas ett lägre pris för åstadkommande av billig värmeström och i förening därmed ökad förbrukning. För den strömmängd, som skall betalas efter 7 öre har styrelsen insatt en minimigräns av 300 kw.-tim. Denna minimigräns är så vald, att åtminstone stora flertalet förbrukare ej torde utfå belysningsström till det lägre priset. Med avseende på grundavgiften föreslår styrelsen en glidande skala för att därigenom möjliggöra taxans användning i våningar med större golvytor, varigenom ökad avsättning skulle vinnas även hos dylika förbrukare, vilka med nuvarande pris ej kunna tillgodogöra sig taxan. Såsom av den glidande skalan framgår, är det nuvarande priset av 45 öre bibehållet intill 120 kvm. golvyta, men minskas därefter med 1 öre för varje kvm. i etapper av 20 kvm. ned till lägst 35 öre, som kommer till tillämpning när golvytan överstiger 300 kvm. Genom denna glidande skala skulle alltså även för större våningar möjliggöras en övergång till taxa 8 a och i förening därmed tillfälle även i dessa fall beredas till användande av kokström. Som den glidande skalan skulle kunna medföra, att abonnent med större golvyta än abonnenten i närmast föregående etapp kan komma till en lägre summa i grundavgift, har i skalan insatts de lägsta värden, som beräknas i varje etapp. Även föreslås en minimiavgift av 12 kr. pr år, då nämligen kategorier av förbrukare finnas, som på grund av små golvytor utfå sin ström till ett oskäligt lågt pris, omräknat per kw.-tim. samtidigt som förbrukningen är mycket ringa och abonnenten på så sätt tydligtvis förorsakar verket fortgående förluster, då avgifterna på inget sätt svara mot verkets omkost-

N:o 136.
Budget-förslag 1936. Gasverks-styrelsen.

nader för avläsning etc. Städerna hava i allmänhet börjat införa dylika minimiavgifter.

I den mån det låtit sig göra, hava beräkningar verkställts rörande de minskade inkomster, dessa taxesänkningar skulle medföra. Det därvid erhållna resultatet utvisar något över 30,000 kr. Som emellertid en taxesänkning animerar till ökad förbrukning, har styrelsen endast räknat med en minskning av 20,000 kr. i budgeten.

För reparation av elektricitetsverkets ackumulatorbatteri hava Stadsfullmäktige den 29 augusti innevarande år anvisat ett anslag av 25,000 kr. med uppdrag åt styrelsen att i samband med upprättande av 1936 års statförslag föreslå, huru denna kostnad bör bestridas. Styrelsen har i statförslaget insatt 10,000 kr. Skulle resterande belopp kunna påföras innevarande års räkenskaper utan att rubba beräknad vinst, ämnar styrelsen föreslå detta.

Till serviser och diverse mindre anläggningar hemställer styrelsen liksom för innevarande år om ett förslagsanslag av 30,000 kr., att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond.

På grund av det anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att till utvidgning av gatubelysningen utöver år 1934 gjord framställning enligt det här ovan omförmälda förslaget bevilja ett anslag av kr. 16,630: — att utgå av uttaxerade medel,

att godkänna styrelsens i denna skrivelse intagna förslag till ändring av elektriska taxorna 1, 2, 3, 4, 7 och 8 a,

att av elektricitetsverkets inkomster år 1936 anslå ett belopp av 10,000 kr. för gäldande av en del av den reparation av ackumulatorbatteriet, som av Stadsfullmäktige beslutats den 29 augusti 1935,

att för nya serviser och diverse mindre ledningsanläggningar anvisa ett förslagsanslag av 30,000 kr., att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond, samt

att i övrigt godkänna styrelsens förslag till inkomst- och utgiftsstat för 1936.

Mot styrelsens förslag till omändring av belysningen på Stortorget och Västra och Östra Kyrkogatorna har Drätseldirektör Öberg anmält sin reservation.

Västerås den 5 november 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 136.
Budgetförslag 1936. Gasverksstyrelsen.

Förslag till utökning av gatubelysningen år 1936.

— betyder minskning av lampor resp. kostnad.

	Antal lampor				Anläggn. kostnad	Årlig kostnad
	200 watt		300 watt			
	A	B	A	B	Kr.	Kr.
1. S:t Ursulavägen och angränsande gator	10		3		1,900	1,100
2. Herdegatan m. fl. gator	7				600	560
3. Råbygatan	1				60	80
4. Högbergs- och Schenströmsgatorna	2				140	160
5. Drottninggatan vid tvärgatan närmast norr om Hammarbygatan	1				120	80
6. Djäknebergsgatan	1	1			200	130
7. Bryggeri- och Lustigkullagatorna		2			120	100
8. Skultunavägen	2	1			740	210
9. Föreningsgatan		1			120	50
10. Ugglevägen	1				120	80
11. Bomansgatan	2				180	160
12. Johanneslundsvägen		1			80	50
13. Katrinelundsvägen	3	— 3			0	90
14. Ängsgatan	2				120	160
15. Pilgatan, fr. järnvägen österut	—10	— 3	10	3	0	230
16. Utmarksgatan	6				600	480
17. Återvändsgränd		1			130	50
18. Stora Torget, Västra och Östra Kyrkogatorna mellan torget och Domkyrkan, 19 gaslyktor slopas			10	14	10,500	— 17
19. Flickläroverket, 2 gaslyktor slopas				4	900	106
S:ma	38	7	23	21	16,630	3,859
1934 framlagda förslag:						
Munkgatan mellan Vasa- och Karlsgatorna, 5 gaslyktor slopas			3	6	4,500	186
Vasa-, Hantverkare- och Smedjegatorna, 16 gaslyktor slopas			7	13	12,200	110
Summa	38	7	33	40	33,330	4,155

Västerås den 4 november 1935.

Gerh. Geston.

N:o 136.

Budgetförslag 1936.
Gasverksstyrelsen.

Förslag

till

Inkomst- och Utgiftsstat för Vatten- & Avloppsledningssamt Gas- & Elektricitetsverken för år 1936.

Utgifter för verkens gemensamma förvaltning.

Löner:

Föreståndaren, 53:IV	12,588:—	
Assistenten vid vatten-, avloppslednings- och gasverken, 41:IV	7,584:—	
Assistenten vid elektricitetsverket, 41:IV	7,584:—	
Kamreraren, 41:IV	7,584:—	
Kassören, 29:III	4,350:—	
Bokhållaren, 27:IV	4,269:—	
Förrådsförmannen, 27:IV	4,269:—	
Kontorsbiträde: manligt 1 kl. 24:IV	3,795:—	
kvinnligt, 1 kl. 20:II	2,841:—	
kvinnligt, 2 kl. 17:II	2,493:—	
kvinnligt, 2 kl. 17:I	2,310:—	
Avläsareförmannen, 25:IV	3,933:—	
Avläsare, 23:IV, 3 st. à 3,657:—	10,971:—	
Avläsare, 23:II	3,219:—	
Ritbiträde	3,000:—	
Revisionskostnader	2,000:—	
Springpojkar	1,600:—	
Tillfällig kontorshjälp	2,800:—	87,190:—

Pensionärer:

A. H. Eriksson, 30/5 1919	1,814:—	
Hilma Boholm, 22/2 1923	636:—	
Augusta Lönnqvist, 20/3 1923	900:—	
C. G. Gustavsson, 22/6 1925	1,814:—	
Anna Johansson, 28/3 1929	570:—	
Judit Hellström, 24/1 1930	786:—	
K. V. Jansson, 24/1 1930	2,994:—	
Greta Tersmeden, 17/3 1930	2,667:—	
Transport	12,181:—	87,190:—

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Gasverksstyrelsen.

Transport	12,181 : —	87,190 : —
C. F. Jonsson, 14/2 1930	1,959 : —	
K. B. Asplund, 10/11 1930	1,497 : —	
C. Lindkvist, 10/11 1930	1,287 : —	
K. Johansson, 10/11 1930	1,302 : —	
C. A. Eklund, 10/11 1930	879 : —	
K. F. Johansson, 10/11 1930	996 : —	
Gerh. Karlsson, 10/11 1930	996 : —	
A. G. Andersson, 17/11 1931	879 : —	
J. A. Falk, 17/11 1931	1,365 : —	
J. E. Eriksson, 17/11 1931	1,107 : —	
Charlotta Löf, 23/2 1933	600 : —	
Aug. Hedqvist, 27/4 1933	2,049 : —	
Hulda Klingvall, 29/6 1933	1,125 : —	
G. Andersson, 1/11 1933	2,775 : —	
P. A. Pettersson, 1/10 1933	1,968 : —	
Arvida Eriksson, 1/1 1935	840 : —	
Anna Gustavsson, 1/3 1935	540 : —	
J. A. Persson, förslagsvis	780 : —	
H. G. Boberg, 1/7 1935	3,399 : —	
B. L. Pettersson, 21/7 1935	714 : —	
Beräknade tillkommande pensioner	2,307 : —	41,545 : —
	Kronor	128,735 : —

Härav påföres:

Vattenverket	19,300 : —
Avloppsledningarna	11,600 : —
Gasverket	28,300 : —
Elektricitetsverket	64,400 : —
Installationsarbeten	5,135 : —
Kronor	128,735 : —

Diverse utgifter:

Läkare och sjukvård	1,900 : —	
Avlöning vid sjukdom och olycksfall	6,000 : —	
Medicin	900 : —	8,800 : —
Olycksfallsförsäkringsavgift		5,000 : —
Kontorsmaterial och trycksaker	6,500 : —	
Porto och annonser	1,500 : —	8,000 : —
	Transport	21,800 : —

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Gasverksstyrelsen.

	Transport	21,800 : —
Telefonavgifter:		
Föreståndarens exp. och bostad	200 : —	
Kamrerarens exp.	110 : —	
2 assistenters exp. och bostäder	400 : —	
Förrådet	220 : —	
3 förmäns exp. och bostäder	490 : —	
Elektricitetsverket och t. f. maskinmästarens bostad	180 : —	
Vattenverket	193 : —	
Gasverket	220 : —	
7 elektr. montörers bostäder	490 : —	
	2,503 : —	
Samtalsavgifter	697 : —	3,200 : —
Kontor och förråd:		
Renhållning och städning	3,300 : —	
Uppvärmning	1,200 : —	
Belysning	600 : —	5,100 : —
Kontors- och förrådsbyggnader:		
Försäkringar	450 : —	
Underhållskostnader	3,000 : —	
Omändring av kontorsbyggnaden enligt Stadsfullmäktiges beslut den 31/8 1933 att fördelas på 5 år, 3 året	2,400 : —	5,850 : —
Anskaffande och underhåll av inventarier och verktyg	4,000 : —	
Resor och diverse	1,450 : —	5,450 : —
	Kronor	41,400 : —

Härav påföres:

Vattenverket		6,200 : —
Avloppsledningarna		3,700 : —
Gasverket		9,100 : —
Elektricitetsverket		20,800 : —
Installationsarbeten		1,600 : —
	Kronor	41,400 : —

N:o 136.
Budgetförslag 1936. Gasverksstyrelsen.

Vattenverket.

INKOMSTER:

Avgifter för vatten samt hyror för mätare		255,000:—
Skötsel och underhåll av brandposter		1,200:—
Installationsarbeten och hyror		1,400:—
	Kronor	257,600:—

UTGIFTER:

Driftkostnader:			
Kraftström, smörjoljor m. m.		21,800:—	
Tillsyn av ledningsnät		4,000:—	
Tillsyn av installationer		1,200:—	
Ombyte av mätare		1,000:—	
Renhållning, uppvärmning och belysning		900:—	28,900:—
Underhållskostnader:			
Byggnader		1,000:—	
Maskiner och elektrisk utrustning		600:—	
Ledningsnät och brandposter		23,000:—	
Mätare		3,200:—	
Verktyg och inventarier		1,500:—	29,300:—
Avlöningar:			
Förvaltningen enligt ovan		19,300:—	
Maskinisten, 23:IV		3,657:—	
Rörnätsförmannen, 27:IV		4,269:—	
Ersättningspersonal vid semester m. m.		264:—	
		27,490:—	
Avgår:			
Värdet av maskinistens naturaförmåner	840:—		
Avloppsledningarnas och gasverkets andel i lön till rörnätsförmannen	2,550:—	3,390:—	24,100:—
		Transport	82,300:—

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Gasverksstyrelsen.

	Transport	82,300 : —
Diverse utgifter:		
Förvaltningen enligt ovan	6,200 : —	
Brandförsäkringar	200 : —	
Utskylder	2,700 : —	
Avgift till Hamre gård	300 : —	
Bränsle till maskinisten	200 : —	
Analyser och skjutsar m. m.	1,200 : —	
Avskrivning av fordringar	400 : —	11,200 : —
Räntor och amortering:		
Enligt särskild plan (30/11 1911):		
Räntor	68,900 : —	
Amortering	59,700 : —	128,600 : —
Inköp av mätare, förslagsvis		11,000 : —
		233,100 : —
Inkomster utöver utgifter		24,500 : —
	Kronor	257,600 : —

Avloppsledningarna.

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Kraftström till driften i pumpstationen samt smörjoljor	3,300 : —	
Spolning av ledningar, rensning av brunnar	6,300 : —	
Muddring framför utloppen i Svartån och Mälaren	6,200 : —	
Bortfraktning av avfall från pumpstationen	200 : —	16,000 : —
Underhållskostnader:		
Byggnader	300 : —	
Maskiner	300 : —	
Ledningsnät och brunnar	16,800 : —	17,400 : —
Avlöningar:		
Förvaltningen enligt ovan	11,600 : —	
Andel i avlöning till rörnätsförmnnnen	1,275 : —	
Tillsyn av driften i pumpstationen	1,225 : —	14,100 : —
	Transport	47,500 : —

N:o 136. *Budgetförslag 1936. Gasverksstyrelsen.*

	Transport		47,500 : —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan			3,700 : —
Avsättning för ett blivande reningsverk			25,000 : —
Räntor och amortering:			
Enligt planen för obligationslånen:			
Räntor		46,100 : —	
Amortering		33,400 : —	79,500 : —
			155,700 : —
Inkomster för cirka 4,680 vattenklosetter			83,300 : —
Utgifter utöver inkomster	Kronor		72,400 : —

Gasverket.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen		21,700 : —
Enskild gasförbrukning samt hyror för mätare		333,500 : —
Koks och tjära		118,400 : —
Installationsarbeten		1,400 : —
	Kronor	475,000 : —

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Gaskol	135,000 : —	
Kraftström	5,000 : —	
Smörjoljor m. m.	1,000 : —	
Reningsmassa	1,400 : —	
Vatten	1,800 : —	
Apparatdrift och ombyte av reningsmassa	3,000 : —	
Tillsyn av ledningsnätet	1,500 : —	
Tillsyn av installationer	1,200 : —	
Ombyte av mätare	1,400 : —	
Gatubelysningen	3,900 : —	
Renhållning, städning, uppvärmning, belysning	2,600 : —	157,800 : —
	Transport	157,800 : —

N:o 136.

Budgetförslag 1936.

Gasverksstyrelsen.

	Transport		157,800: —
Underhållskostnader:			
Byggnader och transportanläggn.	4,900: —		
Ugnar, apparater, gasklockor, ledn., inom verket och elektr. utrustning	9,000: —		
Ledningsnät	9,500: —		
Mätare	4,700: —		
Gatubelysningen	1,500: —		
Verktyg och inventarier	3,000: —		
Avsättning för ommurning av ugnarna	7,000: —		
Kolkrossningsanordning enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26/1 1933, att fördelas på 1934—36	3,000: —		
Förlängning av koksbanan, anskaffande av en kran m. m. enl. Stadsfullmäktiges beslut den 28/3 1934, att fördelas på 4 år, 2:a året	5,000: —		47,600: —
Avlöningar:			
Förvaltningen enligt ovan	28,300: —		
Gasmästaren, 30:IV	4,773: —		
Justerareförmannen 26:IV	4,101: —		
Gasverkseldarna, 25:IV, 7 st. à 3,933: —	27,531: —		
Ersättningspersonal vid semester och sjukdomsfall	2,960: —		
Andel i avlöning till rörnätsförmannen	1,275: —		
	68,940: —		
Avgår värdet av gasmästarens naturaförmåner	840: —		68,100: —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan	9,100: —		
Brandförsäkringar	800: —		
Utskylder	9,200: —		
Bränsle till kontor och gasmästarens bostad	300: —		
Analyser, skjutsar och föreningsavgifter	1,500: —		
Utställning m. m.	500: —		
Avskrivning av fordringar	1,000: —		
Hyra till Drätselkammaren för gasverkstomten	2,800: —		
Omkostnader för gaspoletter	1,000: —		26,200: —
	Transport		299,700: —

N:o 136. *Budgetförslag 1936. Gasverksstyrelsen.*

	Transport		299,700: —
Räntor och amortering:			
Enligt särskild plan (30/11 1911):			
Räntor	55,000: —		
Amortering	68,400: —		123,400: —
Inköp av gasmätare, förslagsvis			12,000: —
			435,100: —
Inkomster utöver utgifter			39,900: —
	Kronor		475,000: —

Elektricitetverket.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen		37,400: —
Enskild belysnings- och kraftström samt hyror för mätare		865,400: —
Installationsarbeten		1,300: —
	Kronor	904,100: —

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Elektrisk energi	227,500: —	
Oljor, vatten, svavelsyra m. m.	500: —	
Tillsyn av ledningsnät och transformatorer	1,000: —	
Tillsyn av installationer	2,500: —	
Ombyte av mätare	4,500: —	
Gatubelysningen	11,000: —	
Renhållning, uppvärmning, belysning	2,000: —	249,000: —
Underhållskostnader:		
Byggnader inkl. transformatorhusen	2,500: —	
Maskiner, transformatorer och instrumentering	4,000: —	
Jord- och luftledningsnäten	40,000: —	
Mätare	11,500: —	
Gatubelysning	3,700: —	
Verktyg och inventarier	4,300: —	
Omläggning inom vissa områden till växelström enligt Stadsfullmäktiges beslut den 25/4 1929, 27/2 1930 och 31/5 1935, 7:de året	30,000: —	
Reparation av ackumulatorbatteriet	10,000: —	106,000: —
Transport		355,000: —

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Gasverksstyrelsen.

		Transport	355,000: —
Avlöningar och pensioner:			
Förvaltningen enligt ovan		64,400: —	
Maskinist, 25:IV	3,933: —		
Personligt lönetillägg, reservationsvis	800: —	4,733: —	
Maskinist, 25:III		3,702: —	
Maskinist, 25:II		3,471: —	
Maskinist, 25:I, reservationsvis		3,240: —	
Montörförmannen, 27:IV		4,269: —	
Justerareförmannen, 26:IV		4,101: —	
Ersättningspersonal vid semester och sjukdom		1,084: —	89,000: —
Turbinstationen:			
Arrende för vattenfallet i Svartån (21/II 1911)		3,000: —	
Tillsyn av maskinerna och reglering av dammluckorna		1,100: —	
Övriga kostnader för drift och underhåll		800: —	4,900: —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan		20,800: —	
Brandförsäkringar		500: —	
Utskylder		26,800: —	
Skjutsar, föreningsavgifter och annonskostnader		2,200: —	
Utställning m. m.		1,800: —	
Avskrivning av fordringar		1,500: —	
Amortering av motorfordon		1,000: —	
Hyra till Statens Kraftverk m. fl. för elektr. utrustning		1,800: —	56,400: —
Räntor och amortering:			
Enligt särskild plan (30/11 1911):			
Räntor: Elektr.-verket	40,100: —		
Turbinhuset	900: —	41,000: —	
Amortering: Elektr.-verk	69,000: —		
Turbinhuset	1,300: —	70,300: —	111,300: —
Inköp av elektriska mätare			14,000: —
			630,600: —
Inkomster utöver utgifter			273,500: —
		Kronor	904,100: —

Västerås den 5 november 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

Bil. Litt. 10 A. och B. samt 20 B. och D.

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Lantegendomsnämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1936 för renhållningsverket, svingården, jordbruket och skogarna och i anledning därav anföra följande:

Renhållningsverket.

Nämnden nödgas hemställa, att anslaget för "inköp och underhåll av kärl" måtte på grund av nödvändigheten av kärlanskaffning ökas med 500 kronor. Under rubriken "löner och arvoden" märkes, att nämnden i anslutning till sin särskilda framställning till Stadsfullmäktige att få återbesätta två av tre vakanta renhållningsarbetarebefattningar upptagit lön för 4 renhållningsarbetare i lägsta lönegraden. Då genom nämndens försorg icke längre bostäder tillhandahållas åt några renhållningsarbetare är allt som rör värdering av dylika förmåner uteslutet i budgetsförslaget för 1936. Däremot är å "Stallet" upptaget en hyrespost å 675 kronor. Pensionskontot ökar med pension för E. S. Lundin med 2,220: 40 kr., men minskas samtidigt med 732 kronor, då änkan Matilda Mallmén avlidit. Då på inkomstsidan posten "försäljning av torvmullspudrett" måste minskas med 1,000 kronor till följd av att denna vara icke längre får försäljas inom den egentliga staden och de stadsliknande områdena, har i överensstämmelse härmed å utgiftssidan posten "inköp av torvmull" sänkts från 3,000 till 2,500 kronor. Posten "försäkring av hästar" är sänkt med 100 kronor, då försäkringsavgifterna för äldre hästar äro så avsevärda, att självrisk förordas. Posten "underhåll av fabriken" och "drivkraft för blandningsmaskin" är sänkt med vardera 200 kronor. På inkomstsidan har i överensstämmelse med vad nämnden redan anfört, inkomsterna av hyror och diverse sänkts med 1,300 kronor, motsvarande hyresinkomsterna.

Jordbruket.

Å utgiftssidan är upptaget första årets amortering av traktor med 1,200 kronor. "Driftkostnad" är upptagen för två traktorer med 2,000 kronor mot 1,200 kronor i innevarande års stat. Häst- och brandförsäkringsutgifter samt skatter äro sänkta med 300 kronor vardera. Posten "olycksfallsförsäkring" däremot är i överensstämmelse med Riksförsäkringsanstaltens debitering höjd från 500 till 750 kronor. Beträffande inkomstsidan märkes endast att samtidigt som försäljning av djur icke kan under den nya

N:o 136. *Budgetförslag 1936. Lantegendomsnämnden.*

kreatursstammens tillväxt uppskattas till så högt belopp som tidigare, ett par mindre höjningar företagits.

Skogarna.

Beträffande utgifterna är endast att märka, att posterna för "röjning och skogsodling" sänkts med 50 kronor samtidigt som på jägmästarens förslag upptagits en ny post "torrkvistning för kvalitetsförbättring" med 200 kronor. Å inkomstsidan är rotvärde å diverse virke höjt till 4,300 kronor från 4,200: —.

Lantegendomsnämnden hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville godkänna lantegendomsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat för lantegendomsnämnden för år 1936.

Västerås den 17 oktober 1935.

För Lantegendomsnämnden:

E. A. WESTHOLM.

|Eric Plantin.

N:o 136.

Budget-förslag 1936. Lant-egendoms-nämnden.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Lantegendomsnämnd år 1936.

Renhållningsverket.

UTGIFTER:

a) Anskaffning och underhåll av inventarier:				
1. Inköp och underhåll av kärl			3,500:—	
2. Inköp och underhåll av inventarier			1,500:—	
3. Beklädnadspersedlar			1,200:—	6,200:—
b) Löner och arvoden:				
1. Förvaltarens lön 45:IV	9,036:—			
Bokhållarens lön 27:IV 4,269:—				
Personligt lönetillägg 400:—	4,669:—			
Revisionskostnader	400:—			
	14,105:—			
Av ovanstående påföres renhållningsverket hälften		7,052:50		
Kontorsbiträde, vakant		1,800:—		
En förman, lön 25:IV		3,933:—		
Fem renhållningsarbetare: (Forslund, Westlin, Kihlgren, Persson och Karlsson) lön 23:IV à 3,657:— ..		18,285:—		
Två renhållningsarbetare: (Stärling och Johansson) lön 23:II à 3,219:—		6,438:—		
Fyra renhållningsarbetare: (Persson, Johansson och två vakanta vid budgetens uppgörande), lön 23:I à 3,000:—		12,000:—		
1 vakant renhållningsarbetaretjänst		3,000:—	52,508:50	
2. Pensioner:				
K. J. Jansson	1,450:—			
Dyrtidstillägg	764:50	2,214:50		
G. Karlsson	1,300:65			
Transport	1,300:65	2,214:50	52,508:50	6,200:—

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Lantegendomsnämnden.

	Transport	1,300 : 65	2,214 : 50	52,508 : 50	6,200 : —
	Dyrtidstillägg	715 : 21	2,015 : 86		
	O. Eriksson 25/30 av 2,379 : —		1,982 : 50		
	E. Dahl 19/30 av 2,379 : —	1,506 : —			
	Avgår livränta från Riksförsäkringsanstalten	1,200 : —	306 : —		
	Änkan Anna Jansson		786 : —		
	Änkan Anna Andersson		732 : —		
	Änkan Hanna Sunesson		732 : —		
	Änkan Lovisa Andersson		732 : —		
	F. d. kontrosbiträdet Elisabeth Eriksson		1,440 : —		
	E. S. Lundin 28/30 av 2,379 : — ..		2,220 : 40	13,161 : 26	
3	Extra kontorsbiträde			1,000 : —	
4.	Extra arbetare			22,000 : —	
5.	Kostnader för arbetarnes semester			2,500 : —	91,169 : 76
c)	Inköp av torvmull				2,500 : —
d)	Stallet:				
1.	Utfodring			3,200 : —	
2.	Hästskoning			600 : —	
3.	Underhåll av seldon, täcken och presenningar ..			600 : —	
4.	Försäkring av hästar			75 : —	
5.	Hyra för stall och vagnslider			675 : —	5,150 : —
e)	Övriga utgifter:				
1.	Hyra för kontor			1,000 : —	
2.	Olycksfallsförsäkring			900 : —	
3.	Kontorsböcker och skrivmaterial			500 : —	
4.	Vattenavgifter			150 : —	
5.	Sotning			65 : —	
6.	Brandförsäkringsavgifter			150 : —	
7.	Belysning i fabriken och kontoret samt städning..			800 : —	
8.	Underhåll av fabriken			800 : —	
9.	Telefonavgifter för ledningar till:				
	Kristiansborgs kontor		236 : —		
	Renhållningsverkets kontor		116 : —		
	Fabriken		70 : —		
	Samtalsavgifter, förslagsvis		78 : —	500 : —	
10.	Läkare, veterinär, medicin och sjukvårdsavgifter			500 : —	
11.	Drivkraft för blandningsmaskin			800 : —	
12.	Driftkostnad och underhåll av 2 automobiler			5,000 : —	
13.	Diverse utgifter och skatter			700 : —	11,865 : —
				Summa Kronor	116,884 : 76

N:o 136.
Budgetförslag 1936. Lantegendomsnämnden.

INKOMSTER:

a)	Försäljning av stallströ och sopor	2,000 : —
b)	Försäljning av torvmullspudrett	2,500 : —
c)	Försäljning av torvmull	300 : —
d)	Hämtningsavgifter	44,000 : —
e)	Transport av svinmat till Malma	1,500 : —
f)	Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis	3,000 : —
g)	Hyror och diverse	200 : —
	Summa Kronor	53,500 : —

Svingården.

UTGIFTER:

a)	Kraftfoder, förslagsvis	14,000 : —
b)	Inköp av grisar, förslagsvis	3,000 : —
c)	Avlöningar	3,000 : —
d)	Transport av svinmat och övriga körningar	3,000 : —
e)	Ved, lyse, reparationer och diverse	3,000 : —
f)	Hyra till Malma gård för ladugården i ursprungligt skick m .fl. byggnader, rastgårdar m. m.	1,000 : —
g)	Hyra för svingårdsanläggningen, motsvarande 5 % à anläggningskostnaden	5,000 : —
h)	Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis	3,000 : —
	Summa Kronor	35,000 : —

INKOMSTER:

Försäljning av fläsk	35,000 : —
Summa Kronor	35,000 : —

Lantbruket.

UTGIFTER:

a)	Anskaffning av inventarier		2,000 : —
b)	Driftkostnad:		
	1. Arrende för Nordanby	1,500 : —	
	2. Arrende för Kungsängen	200 : —	
	3. Arrende för del av Ö. Utmarken	2,000 : —	
	4. Arrende för Malma	3,500 : —	
	Transport	7,200 : —	2,000 : —

N:o 136.

Budgetförslag 1936.

Lantegendomsnämnden.

Transport	7,200 : —		2,000 : —
5. Arrende för Kristiansborg	3,037 : —		
6. Arrende för del av Carlsberg	200 : —	10,437 : —	
7. Avlöningar till arbetare, bokhållare och förvaltare	54,400 : —		
Avgår naturaförmåner till bokhållare och förvaltare	2,300 : —	52,100 : —	62,537 : —
c) Produkter av egen skörd samt inköpt:			
1. Till utsäde: Nordanby	3,000 : —		
Malma	3,000 : —		
Kristiansborg	1,500 : —	7,500 : —	
2. Till stallet: Nordanby	2,230 : —		
Malma	3,180 : —		
Kristiansborg	1,890 : —	7,300 : —	
3. Till ladugården		7,600 : —	22,400 : —
d) Underhåll och reparationer:			
1. Underhåll av seldon		900 : —	
2. Underhåll av fordon och redskap		3,000 : —	
3. Underhåll av hus		2,000 : —	5,900 : —
e) Övriga utgifter:			
1. Hästskoning		600 : —	
2. Häst- och brandförsäkring		800 : —	
3. Driftkostnad för 2 traktorer		2,000 : —	
4. Komposter, pudrett och konstgödesl		4,000 : —	
5. Läkare, veterinär och medicin		700 : —	
6. Skatter		3,000 : —	
7. Avverkningskostnad för ved		750 : —	
8. Elektrisk ström		1,300 : —	
9. Hägnadskostnader		500 : —	
10. Telefonavgifter för ledningar till Nordanby och Malma	182 : 80		
Samtalsavgifter, förslagsvis	42 : 20	225 : —	
11. Olycksfallsförsäkring		750 : —	
12. Diverse utgifter (skördegarn, presstråd, hösalt m. m.)		4000 : —	
13. Inköp av tröskverk 5,000 : — att amorteras under 5 år (Stadsfullmäktiges beslut d. 30/8 1934) Andra årets amortering		1,000 : —	
14. Inköp av traktor 6,000 : —, att amorteras på 5 år (Stadsfullmäktiges beslut den 25/4 1935), Första årets amortering		1,200 : —	20,825 : —
f) Grundförbättringar:			
1. Dikning, stensprängning och kalkning			1,500 : —
		Summa Kronor	115,162 : —

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Lantegendomsnämnden.

INKOMSTER:

a) Diverse jordbruksprodukter:			
Nordanby	33,810: —		
Malma	32,952: —		
Kristiansborg	16,250: —	83,012: —	
b) Från ladugården		16,000: —	
c) Körningar och andra utförda arbeten		11,000: —	
d) Trädgården vid Malma		800: —	
e) Hyror		3,000: —	
f) Hyra för potatislotter		350: —	
g) Försäljning av djur		1,000: —	
Summa Kronor		115,162: —	

Skogarna.

UTGIFTER:

a) Löner och arvoden:			
Skogvaktaren, pension 29/30 av 2,556: —	2,470: 80		
Avgår för bostad	400: —	2,070: 80	
Jägmästarearvode	350: —		
Bevakning och tillsyn	550: —	900: —	2,970: 80
b) Övriga utgifter:			
1. Hägnadskostnader		75: —	
2. Utskylder		550: —	
3. Dikningar och dikesrensningar		250: —	
4. Röjning och skogsodling		100: —	
5. Torrkvistning för kvalitetsförbättring		200: —	
6. Diverse utgifter		204: 20	1,379: 20
Summa Kronor			4,350: —

INKOMSTER:

Rotvärde å diverse virke	4,300: —
Hyra för benupplag	50: —
Summa Kronor	4,350: —

Sammandrag:

	Utgifter:	Inkomster:	Brist:
Renhållningsverket	116,884: 76	53,500: —	63,384: 76
Svingården	35,000: —	35,000: —	
Lantbruket	115,162: —	115,162: —	
Skogarna	4,350: —	4,350: —	
Summa Kronor	271,396: 76	208,012: —	63,384: 76
Brist att genom uttaxering fyllas		63,384: 76	
Summa Kronor	271,396: 76	271,396: 76	

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Badhusstyrelsen.

Bil. Litt. 17 A och B.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1936.

Beträffande de ändringar, som gjorts i det nu upprättade förslaget, får styrelsen anföra följande.

Varmbadhuset.

Utgifter:

Löner och arvoden:

Vakten i folkbadet har förbundit sig att själv svara för städning inom sin avdelning, mot det att löneförmåner utgår med samma belopp, som till vakten i simhallen.

Pensioner:

Som förra baderskan Lovisa Schön under året avlidit, bortfaller det till henne utgående understödet 300 kronor.

Enligt vad som framgår av det nu avlämnade förslaget, upptager detsamma en utgiftsökning å vissa poster med kronor 2,011: —, varav 1,800: — kronor belöper sig på det periodiskt återkommande anslaget för nyanskaffning av linne, varemot nedsättning av de olika anslagskraven uppgår till 3,511 kronor och uppkommer således härigenom en minskning i beräknade utgifter med 1,500 kronor vid jämförelse med innevarande års stat.

Västerås den 10 oktober 1935.

För Badhusstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

/B. Falk.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Badhus år 1936.

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Badhusstyrelsen.

17 A. Kallbadhuset.

UTGIFTER:

a) Avlöningar:			
En biljettförsäljerska och bitr. simlärarinna	500: —		
En biträdande simlärare	300: —		
Arvode till kontrollanten	200: —	1,000: —	
b) Övriga utgifter:			
1. Annonser och trycksaker	100: —		
2. Isväckning och diverse arbeten	2,000: —		
3. Brandförsäkringspremier	100: —		
4. Oförutsedda utgifter	100: —	2,300: —	3,300: —
		Kronor	3,300: —

INKOMSTER:

Badavgifter	1,000: —	
Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	100: —	1,100: —
	Kronor	1,100: —

17 B. Varmbadhuset.

UTGIFTER:

Andel i obligationslån:			
Ränta	5,626: 34		
Amortering	7,470: 93	13,097: 27	
b) 1. Löner och arvoden:			
Maskinisten, 23:IV		3,657: —	
Eldaren, 20:IV	3,243: —		
Avgår värdet av bostad, 1 rum o. kök med bränsle, förslagsvis	555: —	2,688: —	
Biljettförsäljerskan, 11:IV		2,211: —	
Transport		8,556: —	

N:o 136.

Budgetförslag 1936.

Badhusstyrelsen.

Transport		8,556: —	
Badaren, 19:IV		3,105: —	
En baderska, lön	1,350: —		
Avgår värdet av bostad, 2 rum o. kök med bränsle, förslagsvis	880: —	470: —	
En baderska, lön	1,350: —		
Avgår värdet av bostad, 2 rum o. kök med bränsle, förslagsvis	880: —	470: —	
Två baderskor, lön à 1,350: —		2,700: —	
En vakt i simhallen, lön		1,785: —	
En vakt i folkbadet, lön		1,785: —	
Två tvätterskor, lön à 1,785: —		3,570: —	
Provisioner, förslagsvis		4,500: —	
Ersättning för vikarie under semester, vid sjukdomsfall samt extra hjälp		2,000: —	
Arvode till kontrollanten		900: —	29,841: —
b) 2. Pensioner och understöd:			
Pension åt f. maskinisten C. J. Söderlund		1,428: —	
Understöd åt f. baderskan Henny Tärnlund		300: —	
Understöd åt f. badmästaren John Söderström		1,800: —	3,528: —
c) Övriga utgifter:			
1. Bränsle		9,000: —	
2. Elektrisk belysning och kraftström		2,000: —	
3. Anskaffning och underhåll av inventarier		900: —	
4. Anskaffning och underhåll av linne		2,000: —	
5. Underhåll av fastigheten		4,000: —	
6. Underhåll av pannor och ledningar		2,500: —	
7. Tvätt, extra hjälp		400: —	
8. Renhållning och städning		150: —	
9. Skriv- och trycksaker		600: —	
10. Telefon i badhuset	230: —		
Samtalsavgifter	20: —	250: —	
Transport		21,800: —	33,369: —

N:o 136.
Budgetförslag 1936. Badhusstyrelsen.

	Transport	21,800 :—	33,369 : —	
11.	Läkarearvode och sjukvård	200 : —		
12.	Brandförsäkringspremier	160 : —		
13.	Olycksfallsförsäkringspremier	200 : —		
14.	Förbrukningsartiklar	4,500 : —		
15.	Utskylder	1,000 : —		
16.	Oförutsedda utgifter	771 : —	28,631 : —	62,000 : —
			Kronor	62,000 : —

INKOMSTER:

1.	Badavgifter	63,950 : —	
2.	Ersättning för simundervisningsbad	4,050 : —	68,000 : —
		Kronor	68,000 : —

N:o 136.
Budget-förslag 1936.
Båttrafiken.

Bil. Litt. 17 D.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Båttrafik år 1936.

17 D. Båttrafiken.

UTGIFTER:

a)	Underhåll och reparationer		900 : —	
b)	Löner och arvoden:			
	Befälhavare och maskinist m. m.	7,150 : —		
	Besättningsmän	1,300 : —		
	Polettförsäljare	600 : —		
	Extra betjäning sön- och helgdagar	600 : —	9,650 : —	
c)	Anskaffning och underhåll av inventarier		50 : —	
d)	Driftskostnader:			
	Smörjoljor, fotogen och trassel m. m.	300 : —		
	Bränsle	1,700 : —	2,000 : —	
e)	Övriga utgifter:			
	1. Försäkringsavgifter	560 : —		
	2. Diverse	140 : —	700 : —	13,300 : —
			Kronor	13,300 : —

INKOMSTER:

1.	Persontrafik	13,150 : —
2.	Godstrafik	150 : —
	Kronor	13,300 : —

Bil. Litt. 17 F. **N:o 136.**

Budgetförslag 1936. Grustaget.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Grustag år 1936.

17 F. Grustaget.

UTGIFTER:

a)	Underhåll av väg till grustaget	1,000 : —	
b)	Egentliga driftkostnader	25,000 : —	26,000 : —
c)	Räntor:		
	Ränta å av Drätselkammaren förskotterade och ännu oguldna anläggningskostnader, varav 1/1 1936 återstår kr. 75,345 : 41 à 4 %		3,013 : 82
d)	Kapitalavbetalningar:		
	6:te årets amortering å av Drätselkammaren förskotterade anläggningskostnader. utöver inköpssumman för maskiner till grustaget, varav den 31/12 1935 återstår kronor 44,628 : 19, förslagsvis	1,500 : —	
	3:dje årets amortering å inköpssumman kr. 23,545 : 44 à 10 % för maskiner till grustaget, varav den 31/12 1935 återstår kr. 17,890 : 44	2,355 : —	3,855 : —
e)	övriga utgifter:		
	Avgäld för grustäkt 5 % å taxeringsvärdet kr. 10,000 : —	500 : —	
	Avskrivning å fordringar	500 : —	1,000 : —
		Kronor	33,868 : 82

INKOMSTER:

Inkomster av grusförsäljning		33,868 : 82
	Kronor	33,868 : 82

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Brandverket.

Bil. Litt. 18.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen överlämnar härmed för godkännande sitt förslag till utgifts- och inkomststat för stadens brandväsen under år 1936 och får därvid anföra följande.

Under utgiftstiteln Pensioner har tillkommit pension till brandmannen G. A. Lindberg, som med stöd av intyg av läkare att han för framtiden vore oförmögen att tjänstgöra, beviljats begärt avsked från den 10 nästkommande december, och har pensionen beräknats efter hans tjänstetid vid avgången ur tjänst. En begäran av Lindberg att få pensionen beräknad efter andra grunder blir beroende på avgörande av lönenämnden och kan detta avgörande möjligen föranleda annat pensionsbelopp.

Under löneutgifterna har upptagits lön för den efter Lindberg vakanta befattningen, som kan besättas med person, som fullgjort den extra tjänstgöring, som utgör förutsättning för anställning som ordinarie brandman.

Under diverse utgifter uppförda poster förete allenast mindre avvikelser i jämförelse med budgeten för innevarande år frånsett posten försäkringsavgifter, som fördubblats på grund av under detta år fattat beslut, att trafikförsäkra samtliga brandkårens bilar. Genom förhöjning med 50 kronor i anslaget till trycksaker och skrivmateriel möjliggöres en välbehövlig anskaffning av ny skrivmaskin till brandchefsexpeditionen.

Ändringarna i utgifterna för borgarbrandkåren har sin förklaring uti avgång på grund av ålder av en del däri anställda och genom avgången erforderlig rekrytering av manskapsstyrkan.

Under utgiftstiteln nyanskaffningar är anslaget till inköp av linneslang ökat med 200 kronor beroende på prisförhöjning samt upptaget ett anslag för komplettering av det delvis förslitna förrådet av eldrockar.

Brandstyrelsen anser förhållandena icke motivera en beräkning av inkomsten å verkstäderna till högre belopp än 4,000 kronor.

Västerås den 14 oktober 1935.

För Brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

|Ragnar Tenow.

N:o 136.
Budgetförslag 1936. Brandverket.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Brandväsende år 1936.

18. Brandväsendet.

UTGIFTER:

a)	Pensioner:			
	f. Brandchefen C. G. Sjökvist		2,000: —	
	f. Brandförman K. A. Lövstrand		2,400: —	
	f. Brandförman J. R. Andersson		2,490: —	
	f. Brandmannen K. E. Pettersson		1,893: —	
	f. Tornväktaren C. E. Eriksson (30/3 1922)	150: —		
	Dyrtidstillägg till Eriksson, förslagsvis	90: —	240: —	
	f. Brandchefen A. Danielssons änka (27/11 1930)		700: —	
	f. Brandmannen G. A. Lindberg		1,974: —	11,697: —
b)	Löner och arvoden:			
	Brandchefen, 41:III	7,236: —		
	Vice brandchefen, 36:II	5,580: —		
	2 Brandmästare, 29:IV	9,210: —		
	1 Brandförman (Thorgren) 26:IV	4,101: —		
	2 Brandförmän (E. Johansson, E. V. Nystrand) 26:III à 3,864: —	7,728: —		
	13 Brandmän: (Rask, Ferngren, Junggren, Karlsson, Isaksson, E. E. E. Andersson, Reimitz, Lundberg, E. H. Andersson, Törning, Schenning, K. S. Johansson, Hjort) 24:IV à 3,795: —	49,335: —		
	1 Brandman (Thor), 24:II	3,345: —		
	3 Brandmän: (Danielsson, Medin och en vakant), 24:I à 3,120: —	9,360: —		
	Arvode till verkstadsförman	250: —	96,145: —	
	Avgår samtliga befattningshavares bostadsförmåner, värderade till		13,160: 75	82,984: 25
d)	Kol, ved, lyse samt kraft till verkstäderna			2,500: —
f)	Diverse utgifter:			
	1. Olycksfallsförsäkring av personalen		750: —	
	Transport		750: —	97,181: 25

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Brandverket.

	Transport	750 : —	97,181 : 25
2.	Anslag till reserv vid sjukdomsfall	200 : —	
3.	Trycksaker och skrivmaterial	350 : —	
4.	Tvätt och renhållning	250 : —	
5.	Underhåll av brandtelegrafen och ringledningar till reservkåren	300 : —	
6.	Underhåll av brandredskapen	1,400 : —	
7.	Underhåll av inventarierna i brandstationen och verkstäderna	450 : —	
8.	Telefon och samtalsavgifter	700 : —	
9.	Försäkringsavgifter för material och inventarier	320 : —	
10.	Läkare- och sjukvård	500 : —	
11.	Bensin och smörjoljor till automobiler och motorsprutor	700 : —	
12.	Löner till skorstensfejarmästare	50 : —	
13.	Oförutsedda utgifter	200 : —	
14.	Beklädnad à 170 kr. för 20 man, förslagsvis	3,400 : —	
15.	Anslag till semestervikarie	1,050 : —	
16.	Anslag till gradbeteckningar, knappar, beklädnad åt vikarier, förstörda kläder m. m.	400 : —	
17.	Anslag för teknisk utbildning av personal	200 : —	
18.	Hyra att erläggas till staden för bostäder i staden tillhöriga gårdar	6,562 : 50	
19.	Kostnad för skötsel enligt avtal av landstingets ambulansautomobil	3,000 : —	
20.	Värdet av arbeten för brandverket	2,000 : —	22,782 : 50
h)	Borgarbrandkåren:		
	1 chef	300 : —	
	3 förmän à 200 kr.	600 : —	
	2 maskinister à 150 kr.	300 : —	
	3 eldare à 100 kr.	300 : —	
	31 man à 75 kr.	2,325 : —	
	Övningar och eldsvådor	1,200 : —	
	Kol och underhåll av sprutor	100 : —	5,125 : —
i)	Nyanskaffningar:		
	Inköp av linneslang och kopplingar	1,000 : —	
	10 st. eldrockar à 30 : —	300 : —	1,300 : —
k)	Fastigheter:		
	8 % å 2/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen, 100,000 : —		
l)	Brandsynekostnader	100 : —	
	Arvode till skorstensfejarmästare för eldstadsbesiktningar (Stadsfullmäktiges beslut den 27/1 1927)	400 : —	500 : —
m)	Ersättning till vattenverket för skötsel av brandposterna		1,200 : —
		Kronor	128,088 : 75

INKOMSTER:

n) Verkstäderna:	
1. Smidesverkstaden	
2. Snickareverkstaden	
3. Skräddareverkstaden	4,000: —
4. Skomakareverkstaden	
5. Värdet av åt brandverket utförda arbeten	2,000: —
o) Ersättning för skötsel och underhåll av hälsovårdsnämndens ambulansautomobil	3,000: —
p) Ersättning för skötsel av landstingets ambulansautomobil	3,000: —
q) Ersättning för eldning åt polisen	100: —
r) Ersättning för tillsyn och skötsel av enskilda brandskåp	135: —
	12,235: —
Brist att genom uttaxering fyllas	115,853: 75
Kronor	128,088: 75

N:o 136.

Budgetförslag 1396. Gårdar och tomter.

Bil. Lit. 20 A. g.

Förslagsvis

beräknade inkomster för stadens gårdar och tomter år 1936.

Taxerings-värde:		Bokf.-värde kronor:	Inkomster kronor:
20,000 : —	Gården n :r 65 B, Västra kv. (Mina 5) ..	20,000 : —	1,790 : —
19,000 : —	„ „ 87, Västra kv. (Laura 1) ..	22,000 : —	1,675 : —
17,000 : —	„ „ 88—89, Västra kv. (Laura 2—3)	21,900 : —	1,325 : —
36,000 : —	„ „ 93, Västra kv. (Laura 7) ..	36,000 : —	3,050 : —
12,000 : —	„ „ 94, Västra kv. (Laura 8) ..	10,000 : —	1,000 : —
5,000 : —	„ , 99, Västra kv. (Klara 7)	8,000 : —	300 : —
52,000 : —	„ „ 109, Västra kv. (Irma 2—3)	60,000 : —	4,425 : —
40,000 : —	„ „ 112 Västra kv. (Kraka 1) ..	40,000 : —	2,650 : —
52,000 : —	„ „ 133, Västra kv.	55,000 : —	4,675 : —
153,000 : —	„ „ 147, Västra kv. (Lovisa 2) ..	180,000 : —	13,450 : —
20,000 : —	„ Adolfsberg (St.-äg. 81 del av) ..	30,000 : —	1,455 : —
4,000 : —	„ Nedre Backa (St.-äg. 74)	3,900 : —	400 : —
11,000 : —	„ Backa n :r 1 (St.-äg. 79)	12,000 : —	500 : —
12,500 : —	„ n :r 35 Västermalm (Kata 9) ..	10,400 : —	500 : —
25,000 : —	„ Fridsborg (St.-äg. 560)	20,000 : —	1,970 : —
5,200 : —	„ Rosenberg nr 2 (St.-äg. 222) ..	3,000 : —	600 : —
105,000 : —	„ n :r 1 Norra kv. (Johan 1) (förslagsvis	100,000 : —	17,500 : —
60,000 : —	„ n :r 2 Norra kv. (Johan 2)	60,000 : —	5,450 : —
65,000 : —	„ nr 3—4 Norra kv. (Jarl 3)	55,000 : —	6,385 : —
15,000 : —	„ nr 5 Norra kv. (Johan 3)	12,000 : —	280 : —
17,000 : —	„ nr 6 Norra kv. (Jakob 2)	15,000 : —	1,550 : —
9,000 : —	„ nr 7 a Norra kv. (Jakob 1)	10,000 : —	880 : —
52,000 : —	„ nr 21 Norra kv. (Jesper 5)	60,000 : —	5,437 : 50
12,000 : —	„ Kristinedal (St.-äg. 22)	12,000 : —	860 : —
120,000 : —	„ Gude nr 5	115,000 : —	10,875 : —
18,000 : —	„ Valsborg nr 6 (St.-äg. 1598)	21,500 : —	1,200 : —
100,000 : —	„ nr 110 Södra kv. (Nestor 2) —	125,000 : —	10,300 : —
60,000 : —	„ nr 111 Södra kv. (Nestor 5) ..	40,000 : —	3,250 : —
75,000 : —	„ nr 112 a Södra kv. (Nestor 4) ..	100,000 : —	5,070 : —
73,000 : —	„ nr 121—122 Södra kv. (Oden 2—3)	72,500 : —	3,000 : —
40,000 : —	„ Kungsängen nr 1	40,000 : —	4,145 : —
35,000 : —	„ Kungsängen nr 7	135,000 : —	3,785 : —
26,500 : —	„ Myggbo 10 a och 12	36,000 : —	1,275 : —
1,366,200 : —		1,541,200 : —	121,007 : 50

N:o 136. *Budgetförslag 1936. Gårdar och tomter.*

Taxeringsvärde:		Bokf-värde kronor	Inkomster kronor:
1,366,200: —		1,541,200: —	121,007: 50
16,000: —	Gården Vargbolund Litt. D (St.-äg. 2101—2103)	22,500: —	400: —
25,000: —	„ Myggbo nr 8 (St.-äg. 2008)	35,000: —	1,675: —
35,000: —	„ Myggbo nr 9 (St.-äg. 2005—2006)	30,000: —	2,676: —
	„ Sommarro 8 (St.-äg. 2045)	46,000: —	2,500: —
15,000: —	„ Klockartorp A och B	4,900: —	1,150: —
3,500: —	„ Njord 1 och 6 (A.-B. Vintervägen)		
16,000: —	„ St.-äg. 1597 (Valsborg 5)		950: —
	Mark för bensinstation (A.-B. Svenska Petroleum A.-B. Standart)		2,500: —
	Del av tomterna n:r 98—99 i Västra kv. (J. Aug. Larsson)		25: —
	Ett område av Mariaberget (Dir. G. Bolander)		10: —
	Mark av lägenheten Nyro (Fru Gerda Rudhe)		25: —
	Ett område intill Nylund (Ing. H. Bager)		10: —
	Mark av Smedjegatan utanför tomten Inge 3 (Alb. Brosché)		300: —
	Ett område av Skolgatan (L. G. Anderssons sterbhus)		25: —
	Mark av Flodinska jorden (Fru E. Malmbergs sterbhus)		10: —
	Ett område av Snickaregatan (Västmanlands Allehanda)		250: —
	Ett område utefter Svartån inom kvart. Irma 2 (H. Gustavsson)		10: —
	Mark för oljebehållare i kvart. Melker (Svensk-Engelska Mineralolje A.-B.)		100: —
	Mark för bensinstationen (A.-B. Nafta Syndikat)		3,000: —
	Mark av kvart. Heimer (Th. Bergquist)		100: —
	Platshyra för utgreningsstolpe vid Lorens 9 (Telegrafverket)		15: —
	Hyra för skylttavlor:		
	Selma Karlström		15: —
	Svenska Frälsningsarmén		10: —
1,476,700: —	Kronor	1,679,600: —	136,763: 50

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Magistratens förslag.

Bil. Litt. 21 och 22.

Till Drätselkammaren.

Magistraten får härmed överlämna sitt förslag till stat för år 1936 och därtill anföra:

A. *Beträffande Magistraten och Rådhusrätten.*

Anslaget till anskaffning och underhåll av inventarier har upptagits till 1,000 kronor i stället för 800 kronor under innevarande år. Anledningen till denna höjning av anslaget är att under nästkommande år en ny skrivmaskin för brottmålsrådmannens räkning behöver anskaffas. Magistraten bifogar en av Aktiebolaget Åtvidabergs Industrier avgiven offert å skrivmaskin.

Reservationsanslaget för tillfälliga biträden har vid det förhållande att riksdagsmannaval skola äga rum under nästkommande år upptagits till 2,000 kronor i stället för 1,000 kronor under innevarande år.

Magistraten hemställer om anslag å 150 kronor för täckande av en från föregående år balanserad utgift för kungörande av anmälningar till handelsregistret. Dessa kungörelsekostnader hava under de sistförflutna två åren med cirka 150 kronor överstigit influtna avgifter för anmälningarnas registrering och kungörande, vilket är beroende på den omständigheten, att anmälningar om firmors upphörande, vilka anmälningar äro avgiftsfria, numera göras i betydligt större utsträckning än tidigare varit fallet.

Övriga anslag hava upptagits med samma belopp som föregående år.

B. *Beträffande Kronouppbörds- och Exekutionsväsen.*

Sedan kronouppbördskassören hos magistraten hemställt att ett av de extra biträdena, som har längsta tjänstetiden, måtte uppföras på ordinarie stat, får magistraten hemställa om anslag för kvinnligt kontorsbiträde i första lönegraden i sjuttonde lönegruppen, i samband varmed anslaget till extra och tillfälliga biträden nedsättes med 1,800 kronor till 3,000 kronor.

Magistraten hemställer om anslag å 1,852 kronor 70 öre för inköp till kronouppbördskontoret av en räknemaskin med dubbla räkneverk och åberopar vad kronouppbördskassören i bilagda skrivelse till magistraten anfört.

Därest magistraten beviljas anslag för inköp av räknemaskinen till kronouppbördskontoret, torde under hänvisning till vad kronouppbördskassören i sin skrivelse till magistraten anfört anslaget till extra och tillfälliga biträden å kronouppbördskontoret kunna nedsättas ytterligare från 3,000 kronor till 2,800 kronor.

Stadsfogden har i skrivelse till magistraten, av vilken skrivelse transumt bifogas, hemställt, att magistraten måtte förordna lämplig person såsom vi-

karie under semester för exekutionsbiträdena. Magistraten vitsordar riktigheten av stadsfogdens uppgift, att behov av vikarie förefinnes med hänsyn till svårigheten att medhinna redovisning av indrivnings- och handräckningsärenden under tiden för exekutionsbiträdenas semester. Exekutionsbiträdenas semestertid omfattar sammanlagt två månader under året och får magistraten med hänsyn därtill hemställa om anslag till arvode åt vikarie för exekutionsbiträdena, beräknat efter en ersättning av 200 kronor i månaden, med sammanlagt 400 kronor.

N:o 136. *Budgetförslag 1936. Magistratens förslag.*

Anslaget till uppvärmning av kronouppbördskontoret har höjts från 150 kronor under innevarande år till 250 kronor, enär anslaget för innevarande år redan öveskidits med 27 kronor 14 öre.

Såsom inkomst å debetsedelslösen och provision å debiterade landstingsmedel har upptagits 8,500 kronor i stället för 10,000 kronor under innevarande år och får magistraten härutinnan åberopa vad kronouppbördskassören i bilagda uppgift anfört.

I övrigt hava ändringar icke vidtagits i staten för innevarande år.

Västerås Rådhus den 14 oktober 1935.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/*N. O. Karell.*

Till Magistraten i Västerås.

Anmodad inkomma med utgiftsförslag för kronouppbördsväsendet inom staden under år 1936 får jag vördsamt anföra följande.

För bestridande av kostnaderna för den arbetskraft, som erfordras utöver den vid kontoret anställda personalen vid vår- och höstuppbörderna inom staden, får jag hemställa, att i likhet med år 1935 ett belopp å 900 kronor måtte ställas till förfogande.

Å kontoret tjänstgöra såsom ständiga extra biträden Edit Dettel och Anna-Lisa Pettersson och hava dessa tjänstgjort respektive sedan den 1 augusti 1928 och den 20 januari 1929. Under innevarande år hava de åtnjutit i avlöning per månad 150 kr. vardera. Då de löner, som dessa biträden åtnjuta, äro mycket låga med hänsyn till den tid de varit å kontoret anställda och då arbetet å kontoret varje år ökar på grund av stadens utveckling får jag hemställa, att Edit Dettel, som har den längsta tjänstetiden, måtte till kommande år anställas på stadens ordinarie stat med placering i 17:de lönegruppen i gällande lönestat. För avlönande av det å kontoret anställda ständiga extra biträdet samt för bestridande av kostnaderna för de tillfälliga biträden, som måste anställas vid debetsedelsutskrivningen, vid restlängdsutskrivningen efter kronouppbörderna samt vid komplettering av det för sta-

N:o 136. *Budgetförslag 1936. Magistratens förslag.*

den upplagda kortregistret m. fl. arbeten får jag hemställa, att ett anslag måtte beviljas mig med 3,000 kronor.

Å kontoret har innevarande höst Aktiebolaget Hadar Schmidt i Stockholm till förfogande ställt en räknemaskin, som ifyller siffror och uträknar kronodebetsedlarna. Denna maskin är försedd med dubbla räkneverk och har det visat sig att samtliga debetsedlar för staden, vilka år 1934 uppgick till 19,553, innevarande år kunna uträknas med maskinen av endast 2 personer. Dessa räkna halva dagen var med maskinen och hava tillsammans kommit till ett resultat å 900 à 1,000 sedlar om dagen. Vid skrivning och uträkning för hand av debetsedlarna under föregående år uppgick antalet sedlar, som under dagen utskrevs till 200 à 250 pr biträde. Genom användande av maskinen i år har en besparing å kostnaderna för extra arbetskrafts anställande vid debetsedelsutskrivningen gjorts med 225 kronor. Den maskin, som nu finnes å kontoret, är 20 år gammal, och har visat sig ej tillförlitlig. Den går ofta sönder och måste repareras oaktat den står under tillsyn av Aktiebolaget Åtvidabergs Industrier, vilket årligen drager en kostnad à 55 kronor.

Jag får därför vördsamt med bifogande av närlagda offert från Aktiebolaget Hadar Schmidt hemställa, att få utbyta den gamla å kontoret befintliga räknemaskinen mot i offerten refererade maskin till en kostnad å kronor 1,852 : 70. Skulle maskinen ifråga få inköpas för kontorets räkning bör anslaget för extra biträden minskas med 200 kronor till 2,800 kronor.

Tager man härtill i beräkning 55 kronor årligen enligt kontrakt med A.-B. Åtvidabergs Industrier för den gamla maskinen kommer en årlig besparing genom den nya maskinen troligen att kunna göras med ungefär 300 kronor.

Det årligen utgående anslaget till mantalsskrivningsombuden bör upptagas till 300 kronor.

Västerås i Kronouppbördskontoret den 4 oktober 1935.

Oscar Karlsson.

Uppgift å till Västerås stad från Västmanlands läns landskontor inlevererad debetsedelslösen och provision å landstingsmedel, avseende 1934 års debiterade kronoutskylder.

	Provision å landstingsmedel	Debetsedelslösen	Summa
1934, dec 8	2,400 : 51		
1935, jan. 30	354 : 15		
1935, jan. 23		3,919 : 23	
	2,754 : 66	3,919 : 23	6,673 : 89

Enligt meddelande från landskontoret har vid leverering till staden av landstingsprovisionen å 1934 års debiterade landstingsmedel avdrag gjorts med 1,931 kronor 80 öre, utgörande till staden för mycket utbetald provi-

sion å 1933 års debiterade landstingsmedel. Den å 1935 års debiterade landstingsmedel utgående provisionen kan beräknas uppgå till 4,500 kronor. **N:o 136.** *Budgetförslag 1936. Magistratens förslag.*

Västerås i Kronouppbördskontoret den 4 oktober 1935.

Oscar Karlsson.

Till Magistraten i Västerås.

Härmed får jag vördsamt till Magistratens prövning hänskjuta nedan avhandlade angelägenheter.

1) *Ang. vikarie för exekutionsbiträdena:*

Under de tider, exekutionsbiträdena åtnjuta semester eller på grund av sjukdom äro förhindrade att utföra sina tjänsteåligganden har det i än högre grad, än vad som under normala förhållanden är fallet, visat sig förenat med svårighet att medhinna redovisning av restlängder och handräckningsärenden inom vederbörlig tid.

Med anledning härav får jag hemställa, att lämplig person av magistraten förordnas att vid behov emot ersättning av staden inträda såsom vikarie för den eller de exekutionsbiträden, som icke äro i tjänst. — — — — — —

Västerås i Stadsfogdekontoret den 6 juni 1935.

Olof Berglind.

N:o 136.
Budgetförslag 1936. Magistratens förslag.

Förslag

till

Utgifts- och inkomststat för Magistraten år 1936.

21. Magistrat och rådhusrätt.

UTGIFTER:

a) Anskaffning och underhåll av inventarier			1,000: —
b) Löner och arvoden:			
Borgmästaren, 48:II	9,456: —		
Civilrådmannen, 48:IV	10,368: —		
Brottmålsrådmannen, 48:IV	10,368: —		
3:dje rådmannen, 46:IV	9,480: —		
Assessorn, 45:I	7,830: —		
Stadsvaktmästaren, 25:IV	3,933: —	51,435: —	
Anslag för beredande av semester åt borgmästaren, rådmännen och assessorn, högst		2,200: —	
Reservationsanslag för tillfälliga biträden år 1936		2,000: —	55,635: —
c) Renhållning			1,500: —
d) Belysning			400: —
e) Uppvärmning			1,000: —
f) Övriga utgifter:			
1. Tryck- och annonskostnader		2,000: —	
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,500: —	
3. Olycksfallsförsäkringspremier		25: —	
4. Läkare- och sjukvård för stadsvaktmästaren		50: —	
5. Telefonavgifter för ledningar till:			
Borgmästarens ämbetsrum och bost.	230: —		
Civilrådmannen	110: —		
Brottmålsrådmannen	70: —		
3:dje rådmannen	110: —		
Assessorn	180: —		
Rådhusets tambur	290: —		
Stadsvaktmästaren	70: —		
Samtalsavgifter	125: —	1,185: —	
6. För täckande av en från föregående år balanserad utgift för kungörande av anmälningar till handelsregistret		150: —	4,910: —
g) Oförutsedda utgifter			100: —
		Summa Kronor	64,545: —

N:o 136.
Budgetförslag 1936. Magistratens förslag.

Förslag

till

Utgifts- och inkomststat för Kronouppbörds- och exekutionsväsen år 1936.

22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

UTGIFTER:

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier		2,150: —
b)	1. Löner och arvoden:		
	Kronokassören, 41:II	6,888: —	
	Stadsfogden, 41:1	6,540: —	
	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å kronouppbördskontoret, 20:IV	3,243: —	
	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass å kronouppbördskontoret, 17:III	2,676: —	
	Ett kvinnligt kontorsbiträde 17:I	2,310: —	
	5 st. exekutionsbiträden: (Richtnér, Carlsson, Steen, Larsson, Sundqvist), 23:IV à 3,657: —	18,285: —	
	Extra och tillfälliga biträden å kronouppbördskontoret	2,800: —	
	Extra biträden vid uppbörd	900: —	
	Arvode åt vikarie under semester åt kronouppbördskassören	210: —	
	Arvode åt vikarie under semester åt stadsfogden —	210: —	
	Arvode till mantalsskrivningsombud	300: —	
	Anslag till vikarie under semester för exekutionsbiträdena	400: —	44,762: —
	2. Pensioner:		
	Understöd åt f. fjärdingsman Törn för år 1936	300: —	
	Pension åt f. stadsfogden Kumlin	6,207: —	
	Pension åt f. kronouppbördskassör Ax. Eklunds änka	1,755: —	8,262: —
c)	Kronouppbördskontoret:		
	1. Hyra för tjänstelokal i rådhusets annex	900: —	
	2. Renhållning	650: —	
	3. Belysning	100: —	
	4. Uppvärmning	250: —	1,900: —
		Transport	57,074: —

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Magistratens förslag.

			Transport	57,074 : —
d)	Stadsfogdekontoret:			
	Kostnad för tjänstelokal		1,000 : —	
	Städning		300 : —	
	Belysning		50 : —	1,350 : —
e)	Exekutionsbiträdenas tjänsterum:			
	1. Hyra		1,200 : —	
	2. Renhållning		500 : —	
	3. Belysning		100 : —	
	4. Uppvärmning		125 : —	1,925 : —
f)	Övriga utgifter:			
	1. Tryck och annonskostnader		1,000 : —	
	2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		600 : —	
	3. Olycksfallsförsäkringspremie		25 : —	
	4. Läkare- och sjukvård för exekutionsbiträden och skrivbiträden		50 : —	
	5. Anslag till exekutionsbiträdena för hållande av velocipeder		150 : —	
	6. Telefonavgifter för ledningar till:			
	Stadsfogden	180 : —		
	Kronokassören	230 : —		
	Exekutionsbiträdena	280 : —		
	Samtalsavgifter	25 : —	715 : —	
	7. Premier för kollektivförsäkring för uppbördsmedel ang. 5 st. exekutionsbiträden		150 : —	2,690 : —
g)	Oförutsedda utgifter			100 : —
			Summa Kronor	63,139 : —

INKOMSTER:

Debetsedelslösen och provision å debiterade landstingsmedel, förslagsvis	8,500 : —
Sportler från stadsfogdetjänsten	5,540 : —
Summa Kronor	14,040 : —

Bil. Litt. 23. **N:o 136.**

Budget-förslag 1936. Polisen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1936 och i anslutning därtill anföra följande.

Polischefen har till nämnden överlämnat av poliskommissarien uppgjort förslag till budget för år 1936 jämte särskilda skrivelser från poliskommissarien och stadsfiskalen, ävensom polischefens egen motivering till 1936 års budgetförslag.

Polisnämnden upptager polischefens motivering såsom eget yttrande till budgetförslaget och får därutöver endast anföra följande.

Polischefen hemställer om ett anslag å 480 kronor för anskaffande av ny skrivmaskin att användas å ordningspolisexpeditionen. Med hänsyn till vad inkomna preliminära offerter utvisa, anser sig polisnämnden behöva begära ett anslag endast å 425 kronor. I särskild skrivelse till stadsfullmäktige, som till lönenämnden ingivits har polisnämnden med den motivering, som polischefen i här bilagda skrivelse anfört hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja anslag för avlönande av ytterligare en kriminalkonstapel utöver de fem, för vilka avlöning finnes i nu gällande budget upptagen. I enlighet med denna hemställan är sålunda i budgetförslaget upptaget lön och slitningsersättning till ytterligare en kriminalkonstapel.

Utgifter för erläggande av premier för olycksfallsförsäkring äro upptagna i enlighet med de verkliga, varjämte kostnader för oförutsedda utgifter sänkts med 250 kronor från 1,000 kronor till 750 kronor, men å andra sidan kostnader för biltransporter, varmed avses kostnader i samband med anhållande av personer för fylleri etc. höjts med 250 kronor.

Vad inkomsterna beträffa äro dessa ifråga om ersättning för avlöningar från statsverket för omkostnader för statspolisavdelningen sänkta till det belopp, som kommer att från statsverket utbetalas.

Polisnämnden hemställer alltså, att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för polisväsen och fångvård under år 1936.

Västerås den 14 oktober 1935.

För Polisnämnden:

J. O. WASS.

/Eric Plantin.

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Polisen.

Förslag

till

Utgifts- och inkomstsstat för Polisväsen och fångvård år 1936.

23. Polisväsen och fångvård.

UTGIFTER:

(8 % å 1/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen å kr. 50,000: — = 4,000: —).

a)	1. Anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar	2,000: —		
	2. Inköp av två velocipeder	300: —		
	3. Inköp av en skrivmaskin	425: —		2,725: —
b)	Löner och arvoden:			
	Stadsfiskalen, 37:IV	6,447: —		
	Poliskommissarien, 38:I	5,760: —		
	Kriminalöverkonstapeln, 31:I	4,200: —		
	4 polisöverkonstaplar: (Andersson, Kling, H. Carlsson, Ström), 29:IV à 4,605: —	18,420: —		
	1 polisöverkonstapel: (Johansson), 29:III	4,350: —		
	2 biträdande överkonstaplar: (Wass, Marthon) 26:IV à 4,101: —	8,202: —		
	5 kriminalkonstaplar: (Söder, Sporre, Svensson, Dahlin, Eriksson) 26:IV à 4,101: —	20,505: —		
	1 kriminalkonstapel, förslagsvis 26:I	3,390: —		
	23 poliskonstaplar: (3 Eriksson, 5 Fäldt, 6 Johnsson, 11 Gustavsson, 12 Brohmé, 13 Deander, 14 Persson, 16 Carlsson, 18 Lundgren, 19 Morlin, 20 Björkman, 21 Carlsson, 23 Qviberg, 25 Hising, 26 Andersson, 28 Svalberg, 29 Bertilsson, 30 Lundkvist, 32 Mårtensson, 33 Gustavsson, 34 Johansson, 35 Pettersson, 36 Ullberg) 25:IV à 3,933: —	90,459: —		
	3 poliskonstaplar: (4 Persson, 17 Rosdahl, 27 Imberg) 25:III à 3,702: —	11,106: —		
	2 poliskonstaplar: (2 Carlsson, 7 Rydén (25:II à 3,471: —	6,942: —		
	Transport	179,781: —		2,725: —

N:o 136.
Budgetförslag 1936. Polisen.

Transport		179,781:—	2,725:—
8 poliskonstaplar: (1 Forshäll, 8 Rebermark, 9 Löfdahl, 10 Imberg, 24 Lundström, 38 Johansson, 39 Österberg och 1 vakant, ev. 22 Pettersson) 25:I à 3,240:—		25,920:—	
1 extra poliskonstapel: (31 Andersson) 25:I à 3,240:—		3,240:—	
2 extra poliskonstaplar: (15 Nyström, 37 Carlsson) 23:I à 3,000:—		6,000:—	
Vikariatsersättning under semester för polispersonalen		3,000:—	
Ersättare för tre reservpolismän (Stfm. 25/1 1934 à 300:—		900:—	
Extra anslag för 1936; bidrag till en polismans utbildning vid högre polisskolan:			
Vikariatsersättning	800:—		
Stipendium, förslagsvis	200:—	1,000:—	
Beklädnad till 5 överkonstaplar, 2 biträdande överkonstaplar, 36 ordinarie och 3 extra konstaplar, 46 man à förslagsvis 215:— kr.		9,890:—	
Slitningsersättning åt 1 kriminalöverkonstapel och 5 kriminalkonstaplar och förslagsvis ytterligare en förslagsvis 215:— kr.		1,505:—	231,236:—
c) Pensioner:			
Överkonstapel Vretlöfs änka, pensionsersättning		400:—	
f. Poliskonstapel Asplunds änka		500:—	
Dyrtidstillägg till ovanstående, 50 %		450:—	
f. Poliskommissarien C. A. Linder		4,365:—	
f. Kriminalöverkonstapel E. Carlsson		3,252:—	
f. Överkonstapel V. Karlsson		2,994:—	
f. Överkonstapel P. E. Winroth		2,994:—	
f. Inspektionskonst. K. A. Eriksson		2,667:—	
f. biträdande överkonstapel Haake		2,667:—	
f. Kriminalkonstapel G. K. Forslund		2,667:—	
f. Poliskonstapel E. Kraft		2,385:—	
f. Poliskonstapel Hj. Rosenberg		2,385:—	27,726:—
d) 1. Hyra för expeditionslokal åt statpolis och ordonnansavdelningarna, inkl. värme		1,500:—	
2. Hyra för garage till statspolisens automobil och motorcykel, beräknad till 270:— kr.			
3. Städning av tjänstelokalerna		1,600:—	3,100:—
e) Belysning			750:—
f) Uppvärmning:			
Bränsle inklusive ersättning till brandkåren för eldning av ugnarna			1,500:—
		Transport	267,037:—

N:o 136.
Budgetförslag 1936.
Polisen.

		Transport		267,037 : —
g)	Övriga utgifter:			
1.	Premie för olycksfallsförsäkring		700 : —	
2.	Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,800 : —	
3.	Läkare- och sjukvård för poliskåren		600 : —	
4.	Telefonavgifter för ledningar till:			
	Polisstationen	220 : —		
	Ordonnanspolisen	110 : —		
	Poliskommissariens tj.-rum	110 : —		
	Poliskommissariens bostad	70 : —		
	Kriminalpolisstationen, 2 ledningar	400 : —		
	Stadsfiskalens tj.-rum	110 : —		
	Stadsfiskalens bostad	70 : —		
	Kriminalöverkonstapeln bostad	70 : —		
	Kriminalkonstapel Sporres bostad	70 : —		
	1 statskriminalkonstapels bostad	70 : —		
	1 polisöverkonstapels (statspolisen) bostad	70 : —		
	Flyttbar apparat i polischefens bost.	15 : —		
	Statspolisavdelningen	160 : —		
	Samtalsavgifter, förslagsvis	355 : —	1,900 : —	
6.	Oförutsedda utgifter		750 : —	
7.	Fångars vård och förplägnad å straffängelset		500 : —	
8.	Biltransporter		750 : —	
9.	Förplägnad av anhållna		200 : —	
10.	Hyra till Fattigvårdsstyrelsen för bårhus vid Carlslund (Stfm. beslut den 26/6 1930)		300 : —	7,500 : —
			Summa Kronor	274,537 : —

INKOMSTER:

a) 1.	Statsbidrag till reservpolis 1/6 av 6 poliskonstapelslöner i lägsta lönegraden				3,240 : —
2.	Ersättning av statsverket för omkostnader för statpolisavdelningen:				
	Avlöningar till:				
	1 överkonstapel, 1/5 av nettoavlöningen för 5 överkonstaplar	4,416 : —			
	3 poliskonstaplar 3/36 av nettoavlöningen för 36 konstaplar	10,851 : —			
	Beklädnadsersättningar	860 : —		16,127 : —	
	Pensioneringskostnader, förslagsvis			3,035 : —	
	Hyra för expeditionslokaler jämte belysning och städning			1,420 : —	
			Transport	20,582 : —	3,240 : —

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Polisen.

Transport	20,582 : —	3,240 : —	
Ersättning för garage	270 : —		
Olycksfallsförsäkrings- och sjukvårdskostnader, förslagsvis	210 : —		
Telefon och samtalsavgifter, förslagsvis	475 : —	21,537 : —	
3. Statsbidrag för avlönande av 1 kriminalkonstapel		4,326 : —	29,103 : —
			29,103 : —
Brist att genom uttaxering fyllas			245,434 : —
		Summa Kronor	274,537 : —

N:o 136.

Budget-förslag 1936. Byggnads-nämnden.

Bil. Litt. 27 B.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden överlämnar härmed för godkännande sitt förslag till utgifts- och inkomststat för nästkommande år, och får rörande detta anföra följande.

Byggnadsnämnden har beräknat utgifterna till avsevärt högre belopp i jämförelse med budgeten för innevarande år, och har vad beträffar vissa av utgiftsposterna anledningen varit, att byggnadsnämnden ansett att extra arbetshjälp bör ställas till stadsingeniörens förfogande för att denne skall kunna frigöras från en del löpande expeditionsarbeten och kunna mera helt ägna sig åt den för närvarande viktigaste uppgiften i tjänsten revidering av gällande stadsplan och utomplansområdenas stadsplaneläggning samt utformning av stomplan. Utgiftsposter, som hava samband med denna utökade arbetshjälp och här avses, äro det nyuppförda anslaget till extra biträden samt ökningen i anslagen till anskaffande och underhåll av inventarier samt till hantlangning med material. Den här berörda utgiftsökningen är emellertid av mera övergående karaktär.

Arbetsuppgifterna å stadsingeniörskontoret ha av förhållandena fått sådan fördelning, att det därstädes anställda ritbiträdet på sin lott mera än förut fått de huvudsakliga mätningsarbetena utomhus. Denna ändring av tjänsten från att vara ritbiträde med huvudsakligt innearbete och uppgift att rita kartor till ett mätningsmannauppdrag med viktigare uppgifter och den kompetens, som nuvarande innehavaren av tjänsten Ingeniören K. Jansson innehar, har föranlett byggnadsnämnden att biträda ett förslag av stadsingeniören att upptaga ett till 3,600 kronor förhöjt arvode till detta biträde, som jämfört med den nyss beslutade omorganisationen av befattningarne å stadsingeniörskontoret innebär en årlig utgiftsökning å 600 kronor.

Under motivering, att mätningsarbetet å stadsingeniörskontoret skulle avsevärt underlättas genom anskaffning av efter de förbättrade arbetsmetoderna anpassade mätningsinstrument, har stadsingeniören begärt anslag för nyanskaffning av en teodolit. Byggnadsnämnden har ansett sig kunna biträda detta förslag med hänsyn till det allt mera ökade mätningsarbetet och den arbetsbesparing en sådan nyanskaffning skulle medföra och därför för densamma uppfört ett anslag å 3,000 kronor.

Den övriga ökningen i utgifterna är beroende av den omreglering av stadsarkitekttjänsten, som i samband med nuvarande tjänsteinnehavarens avgång med pension, skall genomföras från och med nästkommande år.

Utgiftsökningen enligt förslaget jämförd med nämndens budget för innevarande år 15,975 kronor, varav anslag för tillfälliga och engångsändamål omkring 5,000 kronor motväges delvis av, att byggnadsnämnden med ledning av inkomsterna under detta år och försiktig beräkning kunnat upptaga inkomsterna till belopp, som med 3,000 kronor övergår i årets budget beräknade inkomster.

N:o 136. *Budgetförslag 1936. Byggnadsnämnden.*

Västerås den 2 oktober 1935.

För Byggnadsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

/Ragnar Tenow.

N:o 136.
Budgetförslag 1936.
Byggnadsnämnden.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Byggnadsnämnden år 1936.

27 B. Byggnadsnämnd.

UTGIFTER:

a) Anskaffning och underhåll av inventarier	500 : —		
Teodolit	3,000 : —	3,500 : —	
b) Löner och arvoden:			
Stadsarkitekten, arvode	8,000 : —		
Stadsingeniören, 48 : I	9,000 : —		
Ett tekniskt biträde, arvode	5,000 : —		
Ett ritbiträde, arvode	3,600 : —		
Förslagsanslag till extra biträden	2,000 : —	27,600 : —	
c) Pensioner:			
f. Biträdande stadsingeniören J. Eriksson	4,704 : —		
f. Stadsarkitekten E. Hahr	3,000 : —	7,704 : —	
d) Övriga utgifter:			
1. Kostnader för besiktningar	400 : —		
2. Hantlangning med material	6,000 : —		
3. Telefon och postavgifter	300 : —		
4. Annonskostnader	250 : —		
5. Rit- och skrivmaterial o. dyl.	1,500 : —		
6. Lösen för resolutioner hos myndigheter samt andra diverse utgifter	500 : —	8,950 : —	47,754 : —
		Summa Kronor	47,754 : —

INKOMSTER:

Avgifter för av stadsingeniören och stadsarkitekten åt enskilda utförda förrättningar samt lösen av protokoll	10,000 : —
Brist att genom uttaxering fyllas	37,754 : —
Summa Kronor	47,754 : —

Bil. Litt. 26.

N:o 136.

Budgetförslag 1936.
Pensionsnämnden.

Utdrag ur protokoll, hållet vid pensionsnämndens i Västerås stads pensionsdistrikt sammanträde den 24 september 1935.

§ 1.

Företogs till behandling frågan om upprättande av utgiftsstat för pensionsnämnden i Västerås stads distrikt för år 1936.

Arvode till ordföranden beräknas lika med förra året till 600: — kr.

Beträffande arvode till skrivbiträde åt ordföranden anser nämnden att detsamma skäligen bör höjas från 200: — till 250 krooor i månaden.

Omfattningen av de ärenden som av nämnden för åren 1930—24/9 1935 behandlats framgår av följande uppställning:

	Västerås			S:t Ilian			Lundby		
	pension	sjukv.	S:ma	pension	sjukv.	S:ma	pension	sjukv.	S:ma
1930	323	41	364	24	3	27	9	5	14
1931	357	58	415	21	8	29	12	0	12
1932	320	92	412	39	4	43	13	3	16
1933	354	97	451	30	2	32	5	4	9
1934	284	92	376	23	4	27	6	3	9
24/9 1935	214	55	269	11	0	11	8	2	10

Denna uppställning ger emellertid icke i och för sig tillräcklig upplysning angående det expeditionen åvilande arbetet. Det har de senaré årén alltmer blivit vanligt att utbildning anordnats hos yrkesidkare här i staden för personer bosatta å annan ort. Yrkesutbildningen genom Pensionsstyrelsens försorg medför mycket arbete med övervakning, kontroll och attestering av räkningar samt ingivande av rapporter och i ärenden om sjukvård förekommer en synnerligen omfattande korrespondens. Detta arbete ombesörjes i huvudsak av skrivbiträdet å expeditionen. Genomförandet av de ändrade pnsionsbestämmelserna i enlighet med Riksdagens beslut innevarande år kommer att under nästa år orsaka expeditionen ökat arbete. En ny arbetsuppgift, som tillkommit under innevarande år är prövningen av frågor om blindhetsersättning.

Med åberopande av de skäl som nästlidet år av nämnden anförts för då begärda höjning av arvodet till skrivbiträdet samt av vad härovan ytterligare åberopats, får nämnden hemställa,

att arvode åt skrivbiträde å expeditionen måtte beräknas ett belopp av 250 kronor för månad eller för år 3,000 kronor.

Övriga i staten för nästkommande år upptagna poster anser nämnden kunna bibehållas vid samma belopp som under innevarande år.

N:o 136.
Budgetförslag 1936. Pensionsnämnden.

Med anledning av det ovan sagda, hemställer Pensionsnämnden i Västerås stads distrikt, att stadsfullmäktige behagade godkänna följande förslag till utgiftsstat för år 1936.

Kostnader för gemensamt kansli:

Dagtraktamente till vice ordföranden och nämndens övriga ledamöter efter 4 kronor per dag och med ett beräknat antal av 12 sammanträden.

Förslagsvis	290 : —	
Arvode till ordföranden	600 : —	
Arvode till skrivbiträde	3,000 : —	
För läkarebetyg och läkareutlåtande i ömmande fall, förslagsvis	200 : —	
Annonser och kungörelser	100 : —	
Papper, blanketter och diverse utgifter, förslagsvis	250 : —	4,440 : —

— —

Som ovan

In fidem:
Victor Åsberg.

Justerat:
Anton Åberg. *Agnes Söderquist.*

Rätt utdraget, betygar:
Victor Åsberg.

Bil. Litt. 28 a. 1, 3 och 4. **N:o 136.**

Budgetförslag 1936. Sundinska donationsfonden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål får härmed till stadsfullmäktige överlämna följande redogörelse över förvaltningen 1935:

Kapitaltillgångar 1935:

Fordran hos Västerås stad mot obligationer i *1935 års lån:*

Kapital		2,000 : —
1932 års lån, kapital		102,000 : —
Ränta		3,275 : 77
Mot gällande bankränta		11,297 : 61
(Bergstrands sterbhus, numera inlöst)		6,000 : —
Fondens fastighet		60,000 : —
Andel i fondens gemensamma kassabehållning (ej ränta)		1,167 : 80
	Kronor	185,741 : 18

Inkomster 1935.

5 % ränta på 105,275 : 77		5,263 : —
3 % ränta på 18,297 : —		548 : —
Sundinska huset		8,000 : —
	Kronor	13,811 : —

Utgifter 1935:

Kontanta bidrag		1,220 : 80
Ved, c:a		6,000 : —
Diverse		200 : —
Natthärbärget		300 : —
Arbetsstugan		4,000 : —
Barnhemmet		1,000 : —
	Kronor	12,720 : —

I anledning av att det väl knappast kan förväntas, att ränteläget skall ytterligare sänkas under år 1936 och därmed fondens inkomster skulle minskas, anser sig nämnden kunna föeslå stadsfullmäktige att av Sundinska donationsfondens för välgörande och allmännyttiga ändamål räntemedel bestridas i 1936 års stat samma allmänna anslag som i 1935 års stat, nämligen:

till natthärbärget		300 : —
till arbetsstugan		4,000 : —
till barnhemmet		1,000 : —
	Summa kronor	5,300 : —

Västerås den 22 oktober 1935.

För Nämndens över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål:

ALB. LUNDKVIST.

|Eric Plantin.

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Nykterhetsnämnden.

Bil. Litt. 28 a 16.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nykterhetsnämnden åtnjuter för år 1935 ett anslag för sin verksamhet å 1,250 kronor, fördelade på följande sätt: Övervakning, däri ingående körkortsundersökningar 750 kronor, alkoholistvården 450 kronor samt tryck och diverse 50 kronor.

Av nykterhetsnämndens yttrande till innevarande års budget ingivet den 18 oktober 1934 framgår, att avlöning till övervakaren icke kommer honom direkt till godo utan i stället Västerås samhjälp, som med övervakaren träffat viss uppgörelse beträffande hans avlöning.

Västerås Samhjälp har nu påpekat, att omfattningen av det arbete, som av övervakaren utföres för nykterhetsnämndens räkning icke skäligen motsvaras av det belopp, som i nykterhetsnämndens stat härför är avsatt utan borde detta belopp höjas med 250 kronor. Nykterhetsnämnden biträder denna uppfattning och hemställer, att anslaget för övervakning höjes från 750 till 1,000 kronor.

Kostnaderna för alkoholistvården under innevarande år hava uppgått till betydligt högre belopp än som vid uppgörandet av budget för 1935 beräknades. Sålunda beräknades i 1935 års budget, att omkostnaderna för alkoholistvården skulle uppgå endast till 450 kronor. Då de verkliga utgifterna vid uppgörandet av 1936 års budgetsförslag uppgå till 900 kronor synes tydligt, att det i innevarande års stat upptagna anslaget beräknats för lågt och synes det vara nödvändigt att höja anslaget för alkoholistvården i 1936 års budget till minst 1,800 kronor.

Nykterhetsnämnden hemställer alltså, att stadsfullmäktige ville för nykterhetsnämndens verksamhet för år 1936 anvisa 3,000 kronor, fördelat på följande sätt.

Alkoholistvården	1,800 : —
Övervakare med skyldighet att utföra körkortsundersökningar	1,000 : —
Diverse	200 : —
Summa kronor	3,000 : —

Västerås den 23 oktober 1935.

För Nykterhetsnämnden:

J. O. WASS.

/Eric Plantin.

Bil. Litt. 28 a 23.

N:o 136.
Budget-förslag 1936. K. F. U. M.

Till Drätselkammaren i Västerås.

K. F. U. M. i Västerås, som nu i tretton år bedrivit sin verksamhet bland stadens uppväxande manliga ungdom, har haft glädjen se sin verksamhet undergå en oavbruten utveckling. Antalet medlemmar har ökat från 20 till över 300 och verksamhetsgrenarna ha kommit att omspänna snart sagt alla goda intressen i en ung människas liv.

Föreningens verksamhet är ju också så gestaltad att alla pojkar och unga män kunna, oavsett om de äro medlemmar eller ej, draga nytta av dess arbete. Föreningens hem i staden och på landet stå året runt öppna för de unga, där kunna de möta vänner och kamrater, idka sällskaplig samvaro, studera tidningar och böcker, få tillfälle att deltaga i studiecirklar, omväxlande och givande sammankomster etc. Likaså erbjudas de tillfälle att få deltaga i gymnastik, idrott, läger m. m. Intet tvång utövas, utan i ett hems goda och fostrande anda söker föreningen påverka de unga till att bliva redbara och samhällsnyttiga medborgare. Dagligen äro också föreningshemmen tillflyktsorten för ett stort antal ungdomar. Under tiden 1/1—30/4 1935 äro sålunda 4,214 besök antecknade.

Då arbetet alltså alltjämt synes i stigande grad uppskattas och värderas önskar föreningen se sin verksamhet kunna följa utvecklingen. Tyvärr hindrar här den ekonomiska frågan. Föreningen har till det yttersta vädjat till medlemmarnas och de välvilliga understödjarnas offervilja. Det nya föreningshemmet Stora gatan 13 har betytt mycket för verksamheten, men ställer ökade krav på föreningens ekonomi. Hyra, lyse och städning samt kostnader för tidningar till läsrummet och telefon uppgå till 4,100: — kronor per år. Härtill kommer administrationskostnader, trycksaker och andra kostnader för verksamhetens bedrivande.

Med hänsyn till den allmännyttiga, kulturellt och socialt inriktade verksamhet som K. F. U. M. bedriver, av önskan att få tjäna samhället, hemmen och ungdomen, bedja vi härmed få framställa vördsam hemställan om att till ovannämnda lokalkostnader få mottaga ett bidrag av kronor 2,000: — för innevarande år. Därigenom kan föreningen erhålla möjlighet att utan inskränkning fortsätta sin verksamhet och vidtaga erforderliga åtgärder för upptagande av nya arbetsuppgifter bland olika kategorier av stadens ungdom.

Vi våga vördsamt uttrycka förhoppning om Drätselkammarens förståelse för den samhällsgagnande gärning som K. F. U. M. bedriver och därigenom ett godhetsfullt uppmuntrande till fortsatt gärning genom beviljande av begärt anslag.

Västerås den 8 maj 1935.

Kristliga Föreningen av Unge Män, Västerås.

E. Edmark, Ordf. *Erik Andersson*, Sekr.

N:o 136.

Budget-förslag 1936. Bibliotek.

Bil. Litt. 32.

Till Västerås Stadsfullmäktige.

Frågan om ordnande av större och bättre bibliotek till tjänst för skolorna och allmänheten står på dagordningen i de flesta svenska stadssamhällen. Genom statsmakternas beslut att lämna större understöd för bokinköp och den årliga driften av biblioteken har saken fått större aktualitet. Västerås bildar intet undantag ifråga om detta allmänna förhållande. Tvärtom har det länge varit uppenbart att arbetareinstitutets bibliotek, som tjänstgör som folkbibliotek, är i stort behov av bättre lokaler. Efter den nya skolordningen kommer allmänna läroverket att i högre grad än förut behöva tillgång till ett väl försett bibliotek med tillräckliga läsesalar. Fria bokstudier ingå nämligen i högre grad än förut i läroplanen.

Stadsfullmäktige tillsatte i våras en kommitté med uppdrag att förbereda frågan. Denna är i arbete, men något resultat har ej ännu kunnat framläggas. Emellertid är det tydligt, att en lösning av lokalfrågan kommer att föranleda ekonomiska uppoffringar av staden, måhända rätt betydande. Jag föreställer mig att det är lämpligt att i tid bereda sig därpå. I de städer, där biblioteksfrågan redan är löst, eller där byggnadsarbeten planeras eller äro under utförande, har detta kunnat ske därföre att städerna reserverat sina nöjesskattemedel för detta ändamål. I Västerås har detta ej skett, utan staden har tillgodogjort sig medlen i sin allmänna budget, så vida ej särskilda beslut fattats om någon annan användning. Så har en del av från idrottstillställningar influtna medel anslagits till idrottsplatsens iordningställande.

Inför utsikten att staden måste ikläda sig utgifter för åstadkommande av en biblioteksbyggnad föreslår jag

att stadsfullmäktige ville besluta att avsätta inflytande nöjesskattemedel i den mån dessa ej redan äro disponerade för åstadkommande av en biblioteksbyggnad.

Västerås den 31 okt. 1929.

And. Pers.

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Drätselkammarens förslag

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren har med ledning av från de särskilda kommunala styrelserna inkomna specialförslag samt av tidigare fattade beslut och av stadens räkenskaper upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för stadens hela kommunalförvaltning för år 1936.

Med överlämnande till Stadsfullmäktiges prövning av detta förslag jämte tillhörande specialförslag får drätselkammaren därtill foga följande betänkande.

Sedan stadens budget för innevarande år upprättats, har en betydande förbättring inträtt i det ekonomiska underlaget för budgetregleringen. Genom innevarande års taxering har skatteunderlaget höjts i avsevärd grad. Mot förra årets 320,206 : 11 skattekronor svarar nu ett antal skattekronor av 379,313 : 26, vilket innebär en ökning av 59,107 : 15 skattekronor eller 18,5 %. Även den senaste räkenskapsavslutningen för 1934 har givit ett gynnsamt resultat i det att stadens bokslut för nämnda år visar en behållning av kr. 305,856 : 60, ett belopp, som enligt här tillämpad praxis kommer 1936 års budget till godo. Beloppet överstiger med nära 240,000 kronor den behållning, som fanns tillgänglig vid budgetregleringen för innevarande år. Vad angår anspråken på stadskassan framträda i åtskilliga avseenden ökade behov. Så är särskilt fallet med avseende å en del underhålls- och förbättringsarbeten, med vilkas utförande tidigare ansetts böra anstå. Men även eljes synes det förbättrade läget hava gjort, att tidigare tillbakahållna anspråk och önskemål nu kommit till synes. Å andra sidan hava för en del av kommunens verksamhetsgrenar anspråken på bidrag av skattemedel kunnat nedsättas på grund av det goda ekonomiska tidsläget. Så är fallet med exempelvis djuphamnen, där inkomsterna kunnat beräknas till icke obetydligt höjda belopp. Avloppsledningarne däremot kräva betydligt ökad uttaxering i följd av den föreslagna nedsättningen i w. c.-avgiften, varutinnan drätselkammaren ansett sig böra gå något längre än vatten- och gasverksstyrelsen. Frånsett denna sistberörda avvikelse, har drätselkammaren icke föreslagit några större ändringar i de särskilda nämndernas och styrelsernas specialförslag.

För egen del har drätselkammaren ansett, att särskilt den osedvanligt stora behållningen från föregående år och även till någon del det ökade skatteunderlaget, motiverar, att budgeten nu belastas med en del mera avsevärda engångsanslag till sådana ändamål, som Stadsfullmäktige bundit sig vid eller eljes synas ofrånkomliga, ävensom till avskrivning av en del fordringar, varjämte till vissa allmänna arbeten upptagits större anslag än under de senare åren varit möjligt. I övrigt föreslår drätselkammaren, att den möjlighet, som det förbättrade taxeringsresultatet ger, begagnas till nedsättning av den kommunala utdebiteringen, en nedsättning som för den borger-

N:o 136. *Budgetförslag 1936. Drätselkammarens förslag.*

liga kommunens del beräknas till 75 öre per skattekrona. Som den kyrkliga utdebiteringen medgiver en sänkning av 5 öre per skattekrona skulle den samfällda sänkningen bliva 80 öre och utdebiteringen stanna vid kr. 7 : 70, därav kronor 7 : 07 för den borgerliga kommunen och 65 öre för kyrkliga ändamål.

I övrigt må här meddelas, att drätselkammaren vid statens uppställning sökt förverkliga ett uttalat önskemål om större överskådlighet och lättare orientering i budgetförslaget, i det att för varje särskild huvudtitel i det föreliggande förslaget utgifter och inkomster upptagits omedelbart efter varandra.

Räntor m. m.

Utgifter för räntor och kapitalavbetalningar äro i budgetförslaget upptagna i enlighet med stadens nu förefintliga låneavtal.

Beträffande inkomsten av räntor och aktier får drätselkammaren meddela att på sätt i de senaste årens räkenskaper skett, ingen ränteinkomst för stadskommunen upptagits från järnvägsmedelsfonden.

Sedan Aktiebolaget Arbetarebostäder under en följd av år lämnat utdelning å stadens stamaktier, föreslår emellertid drätselkammaren nu, enligt av bolagsledningen gjord framställning, i och för bolagets konsolidering, att ingen utdelning för 1935 beräknas å dessa aktier såsom inkomst i 1936 års budget.

Fattigvård.

Kostnaderna i fattigvårdsstyrelsens förslag till utgiftsstat äro något lägre än för innevarande år.

Styrelsen hemställer i sitt förslag, att anslaget för oförutsedda utgifter till yttre fattigvården höjes från 500 till 1,000 kronor. I anledning av att detta anslag av styrelsen icke till någon del tagits i anspråk i 1934 års bokslut, anser drätselkammaren en förhöjning obehövlig samt avstyrker bifall därtill.

I allt övrigt tillstyrker drätselkammaren bifall till fattigvårdsstyrelsens utgifts- och inkomststat.

Barnavård.

Mot barnavårdsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat har drätselkammaren ingen erinran att framställa utan tillstyrker bifall härtill i oförändrat skick.

Folkskola.

Men hänsyn såväl till nu gällande bestämmelser som ock till vad folkskolestyrelsen anfört, får drätselkammaren beträffande rätten för folkskollärare och folkskollärarinnor till uppflyttning i högre lönegrad föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta att även om anslag för ändamålet upptages, sådan rätt må föreligga endast under förutsättning, att statsbidrag härför av statlig myndighet beviljas.

Beträffande skolstyrelsens hemställan, att den hittills arvodesavlönade skolsköterskebefattningen må uppföras å ordinarie stat, får drätselkammaren föreslå, att Stadsfullmäktige ville remittera detta ärende för yttrande till lönenämnden och att i avvaktan på Stadsfullmäktiges beslut, i staten reservationsvis upptages det av styrelsen begärda anslaget, som icke nämnvärt skiljer sig från nuvarande anslag.

Mot skolstyrelsens hemställan om anslag för bostadstelefoner åt tillsyningsläraren och tillsyningslärarinnan i slöjd har drätselkammaren visserligen icke framställt något ändringsförslag, men likväl endast med tvekan tillstyrkt styrelsens hemställan, då ett bifall till densamma synes peka på att utvecklingen i detta hänseende går i annan riktning, än vad inom Stadsfullmäktige tidigare uttalats som önskvärt.

N:o 136. *Budgetförslag 1936. Drätselkammarens förslag.*

Mot drätselkammarens beslut att tillstyrka bifall till denna folkskolestyrelsens framställning hava reservationer anförts av herrar Hellman och Bäckman, som för sin del yrkat att drätselkammaren skulle avstyrka bifall härtill.

I övrigt har drätselkammaren intet att anföra beträffande skolstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat utan tillstyrker bifall till detsamma.

Fortsättningsskola.

Efter granskning av förslaget till utgifts- och inkomststat för fortsättningsskolan tillstyrker drätselkammaren bifall till detsamma.

Högre folkskola.

Drätselkammaren hemställer, att Stadsfullmäktige ville fastställa förslaget till utgifts- och inkomststat för högre folkskolan, dock att beträffande högre folkskolans lärarekår i fråga om rätten till uppflyttning i högre lönegrad göres motsvarande förbehåll som beträffande lärarkåren vid den egentliga folkskolan.

Allmänt läroverk.

Med kännedom om, att den av Stadsfullmäktige tillsatta kommittén för utredning rörande utökning och förbättring av högre allmänna läroverkets lokaler inom den närmaste tiden kommer att avgiva förslag till Stadsfullmäktige i frågan och då Stadsfullmäktige sannolikt under början av år 1936, jämväl på grund av gentemot statsmakterna gjort åtagande, icke kunna undgå att fatta beslut om avsevärda om- och tillbyggnader för detta ändamål, vilka åtminstone till någon del böra bestridas av skattemedel, får drätselkammaren föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta, att i 1936 års budget till uttaxering upptages ett belopp å 100,000 kronor till påbörjandet av berörda om- och tillbyggnadsarbeten. I övrigt äro utgifterna för läroverket upptagna till sedvanligt belopp, utom att kostnaden för underhåll av läroverkshuset beräknats högre än tidigare på grund av meddelad föreskrift om, att läroverkets byggnadsfond ej till någon del får användas för ändamålet.

Högre flickskola.

Den 31 maj innevarande år beslutade Stadsfullmäktige att för höstterminen 1935 lämna Västerås högre elementarläroverk för flickor ett kontant bidrag motsvarande skillnaden mellan detta läroverks nu utgående terminsavgifter i skolans fem lägsta klasser och terminsavgifterna i högre allmänna läroverkets realskola med hänsyn tagen till avgiftsbefrielser och nedsättningar för obemedlade och mindre bemedlade elever i flickskolan i lagbestämd omfattning, under villkor att de allmänna avgifterna i ifrågavarande klasser för samma termin nedsattes till samma belopp, som utginge i högre

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Drätselkammarens förslag.

allmänna läroverkets realskola, samt att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag å 5,000 kronor.

Styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor har nu hos Stadsfullmäktige anhållit om bidrag av enahanda art för år 1936 å förslagsvis 11,800 kronor. Drätselkammaren föreslår, att Stadsfullmäktige ville bifalla denna framställning och alltså besluta för år 1936 av uttaxerade medel anvisa åt Västerås högre elementarläroverk för flickor ett belopp av förslagsvis 11,800 kronor för möjliggörande av nedsättning av terminsavgifterna i skolans fem lägsta klasser enligt de grunder och under de villkor, som omförmälas i Stadsfullmäktiges beslut den 31/5 1935. I övrigt äro anslagen till flickskolan upptagna efter oförändrade grunder.

Arbetareinstitutet.

Av Stadsfullmäktige den 21/6 1935 anvisat anslag å 3,000 kronor till arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet är i förslaget uppfört. I fråga om institutets biblioteksverksamhet tillstyrker drätselkammaren bifall till av institutets styrelse gjord framställning om ökning av det nuvarande anslaget 13,500 kronor med 1,500 kronor för extra expeditionshjälp å biblioteket och får i anledning härav hemställa, att Stadsfullmäktige ville för institutets biblioteksverksamhet under år 1936 av uttaxerade medel anvisa 15,000 kronor.

Teknisk skola.

Drätselkammaren får, under erinran att Stadsfullmäktige den 29/11 1922 beslutat tillförbinda staden skyldighet att tillsvidare åtaga sig det ansvar för en del kostnader för verksamheten vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning, som utgör förutsättning för erhållande av statsbidrag, föreslå, att Stadsfullmäktige ville fastställa det av styrelsen uppgjorda förslaget till stat för läsåret 1936—1937 med ett totalt utgiftsbelopp å 71,075 kr. och ett anslag av staden å 22,878 kronor 33 öre, samt jämväl anvisa ett anslag av uttaxerade medel å sist angivna belopp till upprätthållande av skolornas verksamhet under år 1936.

Elektroteknisk fackskola.

Det sedvanliga anslaget å 2,000 kronor till hyresbidrag åt rektor vid elektrotekniska fackskolan är här upptaget.

Hälso- och sjukvård.

Med reservation för blivande beslut av Stadsfullmäktige rörande hälsovårdsnämndens förslag, att vaktmästarebefattningen vid köttbesiktningsbyrån skulle placeras i 25. lönegruppen från 1936 års ingång, hemställer drätselkammaren, att Stadsfullmäktige måtte fastställa hälsovårdsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat och därvid särskilt enligt hälsovårdsnämndens förslag av uttaxerade medel anvisa ett anslag å 4,000 kronor jämte fri lokal för år 1936 åt Västerås stads förening mot tuberkulos.

Gatuläggning.

Enär anslaget för utförande av mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator å 15,000 kronor under flera år visat sig vara otillräckligt, föreslår drätselkammaren, att ifrågavarande anslag i 1936 års stat höjes till 20,000 kronor. Såsom särskilda större gatuarbeten att komma till utförande år 1936, föreslår drätselkammaren:

Permanentbeläggning av Engelbrektsgatan från Utanbygatan till Norra Ringvägen	40,000 : —	**N:o 136.** *Budgetförslag 1936.*
av Biskopsgatan från Västra Kyrkogatan till Källgatan	14,000 : —	*Drätselkammarens förslag.*
av Domkyrkoesplanadens norra körbana från Engelbrektsplan till Kopparbergsvägen	14,500 : —	
Breddning av Slottsgatan från Stora gatan till Trädgårdsgatan	12,200 : —	
Uppschaktning och bottenfyllning av Tessingatan från Rudbecksgatan till Norra Ringvägen	20,000 : —	
Summa kronor	100,700 : —	

Vägar. Det för vägunderhållet nu flera år anvisade anslaget å 40,000 kronor har visat sig vara otillräckligt. Då härtill kommer, att anspråken på underhållet stegras, har drätselkammaren i 1936 års budget härför upptagit 65,000 kronor. Å kostnader för stensättning av Köpingsvägen mellan vägövergången vid Hammarby och Saltängsbron, till vilket arbete Stadsfullmäktige den 22/12 1930 först anvisade medel, återstå att gälda 14,902 kronor 48 öre, som ej täckas av statsbidrag. Detta belopp är upptaget under förevarande rubrik. I framställning till 1935 års stat, som godkändes av Stadsfullmäktige, angav drätselkammaren, att kostnaderna för rätning i vissa delar och breddning av stensättningen i Köpingsvägen i sträckningen mellan stadsplanegränsen vid Västmannagatan och järnvägskorsningen vid Hammarby beräknades till 186,000 kronor och hemställde för halva detta arbete, som antogs skola komma till utförande år 1935 om ett anslag å 93,000 kronor. Å inkomstsidan beräknades statsbidrag med 62,000 kronor och uttaxerades sålunda 31,000 kronor. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, som hade att yttra sig över drätselkammarens framställning om statsbidrag, ansåg emellertid, att arbetet i ett sammanhang borde utföras från Västmannagatan till Djuphamnsvägen, alltså längre än vad drätselkammaren förutsatt och beräknades denna längre vägsträcka draga en kostnad av 140,000 kronor. Å den del av denna kostnad, som motsvarade arbeten i körbanan eller 117,000 kronor förordades statsbidrag med 65 %. Härjämte tillstyrktes, att av detta bidrag omedelbart skulle utgå 40,000 kronor. Kungl. Maj:t fattade sitt beslut enligt nämnda förslag. Emellertid har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen ifråga om arbetets utförande meddelat en del föreskrifter, som enligt verkställda beräkningar fördyra arbetet med 22,920 kronor. Hela kostnaden skulle alltså uppgå till 162,920 kronor. Emellertid kan genom användandet av betongkantsten i stället för granit arbetet förbilligas med 5,980 kronor och kostnaden således komma att uppgå till 156,940 kronor eller i runt tal 157,000 kronor. Drätselkammarens finansieringsplan för detta arbete, som ännu ej är påbörjat, är följande: I statsbidrag är redan beviljat 40,000 kronor samt i 1935 års stat uttaxerat 31,000 kronor, summa 71,000 kronor; återstod att täcka 86,000 kronor. Då statsbidrag redan utlovats med 65 % å 117,000 kronor, motsvarande 76,050 kronor skall ytterligare statsbidrag å 65 % begäras å 22,920 kronor eller 14,900 kronor, vilket i runt tal ger ett statsbidrag å 91,000 kronor, varför staden själv skall

N:o 136.
Budgetförslag 1936.
Drätselkammarens förslag.

gälda återstoden av 157,000 kronor eller 66,000 kronor. Därav äro redan i innevarande års stat uttaxerade 31,000 kronor, varför till uttaxering i 1936 års stat återstå 35,000 kronor. Nedanstående uppställning visar kostnaderna och huru dessa skola gäldas.

Köpingsvägen mellan Västmannagatan och Djuphamnsvägen.

Kostnader:		Gäldas på följande sätt:	
Enligt första beräkning	140,000: —	i 1935 års stat uttaxerade	31,000: —
Tillkommande enligt Väg- o. Vattenbyggnadsstyrelsens föreskrift	22,920: —	Statsbidrag redan beviljat	40,000: —
Kronor	162,920: —	Återstående statsbidrag	51,000: —
avgår vid användande av billigare material	5,980: —	Återstår att uttaxera i 1936 års stat	35,000: —
Återstår kronor	156,940: —		
eller i runt tal kronor	157,000: —	Summa kronor	157,000: —

Drätselkammaren hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville för komplettering av stensättningen i Köpingsvägen mellan Västmannagatan och Djuphamnsvägen anvisa ett anslag av 86,000 kronor, att utgå med 51,000 kronor av påräknat bidrag av automobilskattemedlens utjämningsandel och till återstående belopp — 35,000 kronor — av uttaxerade medel.

Slutligen föreslår drätselkammaren, att Skultunavägen mellan Skerikesvägen och kyrkogården vid Hovdestalund avfalteras för en kostnad av 48,000 kronor.

Planteringar.

Emot planteringsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat har drätselkammaren ingen annan erinran att göra än att drätselkammaren anser, att den av nämnden föreslagna planteringen av alléträd i Vasagatans fortsättning norrut tillsvidare endast bör beröra den bebyggda delen av gatan fram till Persbovägen, varför det begärda anslaget nedprutats till 500 kronor. Drätselkammaren hemställer alltså, att Stadsfullmäktige med fastställande av denna utgifts- och inkomststat ville särskilt i 1936 års budget av uttaxerade medel anvisa 1,000 kronor för reparation och ommålning av flaggstänger och tempel å Djäkneberget, 750 kronor till inköp av ny utombordsmotor och 500 kronor för påbörjandet av alléanläggning i Vasagatan.

Gatubelysning.

Vatten- och gasverksstyrelsen har i anslutning till sitt budgetsförslag hemställt om ett anslag å 33,330 kronor för anläggning av nya gatulyktor i enlighet med en förteckning, som bilagts styrelsens förslag. I förteckningen ingår och medräknas i beloppet av styrelsen under 1934 avgivna, i drätsel-

kammaren bordlagda förslag om ökad gatubelysning, dels i Munkgatan mellan Vasa- och Karlsgatorna å 4,500 kronor, dels ock i Vasa-, Hantverkare- och Smedjegatorna å 12,200 kronor. I styrelsens förslag ingår vidare slopande av gasbelysningen (19 lampor) å Stora torget, samt Västra och Östra Kyrkogatorna och införande av elektrisk belysning på sätt styrelsens motivering anger för en kostnad av 10,500 kronor.

N:o 136.

Budgetförslag 1936.

Drätselkammarens förslag.

Drätselkammaren anser, att med förslagets genomförande beträffande Stora torget kan i avvaktan på färdigställandet av den nya bebyggelsen utefter dess östra sida tillsvidare anstå, men tillstyrker anslag för ny elektrisk belysning i Västra och Östra kyrkogatorna till Domkyrkan. Kostnaderna härför hava av vatten- och gasverksstyrelsen beräknats och uppgå till 4,800 kronor, då framdeles utvidgning kan ske i enlighet med styrelsens större förslag. Beträffande förslaget om ny belysning i Munkgatan mellan Vasa- och Karlsgatorna kan drätselkammaren för sin del endast tillstyrka sådan i sträckningen mellan Vasagatan och Kopparbergsvägen för en beräknad kostnad av 3,000 kronor. Vad slutligen angår styrelsens belysningsförslag i Vasa-, Hantverkare- och Smedjegatorna å 12,200 kronor förordar drätselkammaren elektrisk belysnings anordnande i Vasagatan emellan Trädgårdsgatan och Smedjegatan, i Smedjegatan mellan Vasagatan och Kopparbergsvägen samt i Hantverkaregatan mellan Vasagatan och Köpmangatan för en kostnad beräknad till 9,400 kronor. Det torde nämligen vara omöjligt att så länge nybyggnadsarbetena utefter Smedjegatans norra sida mellan Stora torget och Vasagatan pågå, ändra belysningen därstädes utan torde därmed böra anstå till ett kommande budgetår. Då drätselkammaren i allt övrigt tillstyrker bifall till styrelsens förslag och de av drätselkammaren föreslagna inskränkningarna motsvara 10,000 kronor, får drätselkammaren alltså hemställa, att Stadsfullmäktige ville av uttaxerade medel anvisa 23,330 kronor till anläggningskostnad för nya gatulyktor.

Belysningskostnaden är upptagen i överensstämmelse med motsvarande inkomstposter för gas- och elektricitetsverken.

Gaturenhållningen.

Det hittillsvarande anslaget för gaturenhållning synes hava varit beräknat väl lågt, varför detsamma höjts från 20,000 till 24,000 kronor. Den sedvanliga ersättningen till de s. k. kapitelhjonen är här upptagen.

Beträffande inkomsterna under den gemensamma rubriken "gator, vägar, planteringar och dylikt" får drätselkammaren påpeka, att inkomsten av ordinarie automobilskattemedel för gatuläggningen beräknats till 60,000 kronor och för vägarna till 80,000 kronor. Inkomsten av automobilskattemedlens utjämningsandel är såsom redan ovan anförts upptagen till 51,000 kronor. Inflytande avgifter för torgplatser kunna beräknas uppgå till 1,500 kronor högre belopp än i innevarande års stat.

Drätselkammaren hemställer, att Stadsfullmäktige ville godkänna utgifts- och inkomststaten under denna huvudrubrik.

Avloppsledningar.

Under tillstyrkan av ett av hamnstyrelsen i dess budgetbetänkande avgivet förslag, att kostnader för muddring i Svartån 8,700 kronor (Stfms. be-

N:o 136. *Budgetförslag 1936. Drätselkammarens förslag.*

slut den 25/4 1935) skola påföras avloppsledningarna och med erinran om att hamnstyrelsen i sin framställning om berörda muddringsarbetes utförande framhöll, att detsamma föranleddes av w. c.-anläggningarnas utmynnande i Svartån, har drätselkammaren höjt den av vatten- och gasverksstyrelsen föreslagna utgiftssiffran för avloppsledningarna från 155,700 kronor till 164,400 kronor. Å inkomstsidan har drätselkammaren däremot under hänvisning till sitt i annan ordning till Stadsfullmäktige avgivna förslag till den årliga w. c.-avgiftens sänkande från 25 till 15 kronor minskat den av vatten- och gasverksstyrelsen beräknade inkomstsiffran från 83,300 kronor till 69,380 kronor, varigenom ett uttaxeringsbehov å denna rubrik å 95,020 kronor uppkommer. Drätselkammaren hemställer, att Stadsfullmäktige ville med de företagna ändringarna godkänna styrelsens förslag.

Hamnar. Den äldre hamnen.

Mot hamnstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat för äldre hamnen har drätselkammaren intet att erinra och får alltså med reservation för blivande särskilt beslut av Stadsfullmäktige rörande kontorsbiträdestjänstens uppflyttning i högre lönegrupp tillstyrka förslaget och därvid hemställa, att Stadsfullmäktige ville särskilt besluta, dels att det av Stadsfullmäktige den 25/4 1935 anvisade anslaget av 35,000 kronor för uppmuddring av den öster om Lillån befintliga småbåtshamnen och utbyggnad av brygga i denna, för uppmuddring av gamla hamnbassängen samt av Svartåmynningen och utläggning i denna av en flytande vågbrytare skall i enlighet med hamnstyrelsens förslag med 8,700 kronor upptagas å avloppsledningarnas utgiftsstat och gäldas genom uttaxering i 1936 års budget samt med återstående belopp 26,300 kronor gäldas av äldre hamnens inkomster med 2,630 kronor om året under 10 år, dels ock att överskott i rörelsen, i förslaget beräknat till 34,160 kronor 3 öre, skall tagas i anspråk för gäldande av kostnad för östra kajens förut beslutade ombyggnad.

Djuphamnen.

Drätselkammaren, som intet har att erinra mot hamnstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat för djuphamnen, vilket utvisar en i jämförelse med innevarande års stat med mer än 20,000 kronor förminskad brist, hemställer, att Stadsfullmäktige ville godkänna densamma.

Renhållningsverk och svingård.

Drätselkammaren föreslår, att förslagen till utgifts- och inkomststater för renhållningsverket och svingården fastställas i oförändrat skick.

Vattenledningsverk.

Mot Vatten och gasverksstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat för vattenledningsverket har drätselkammaren intet att erinra, utan hemställer, att Stadsfullmäktige ville godkänna detsamma.

Gasverket.

Det av vatten- och gasverksstyrelsen avgivna förslaget till utgifts- och inkomststat för gasverket föranleder ingen erinran från drätselkammarens sida, utan tillstyrkes detsamma i obeskuret skick.

N:o 136.

Budgetförslag 1936.
Drätselkammarens förslag.

Elektricitetsverket.

Drätselkammaren har intet att erinra emot Vatten- och gasverksstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat för elektricitetsverket och sålunda ej heller emot den av styrelsen föreslagna förändrade beräkningsgrunden för priset å elektrisk ström till gatubelysningen och förbättringen av ljusstyrkan i ytterområdenas elektriska gatulyktor. Drätselkammaren föreslår sålunda, att Stadsfullmäktige ville, med reservation för blivande särskilt beslut i fråga om inrättande under vissa villkor av en ny maskinistbefattning vid elektricitetsverket godkänna det upprättade förslaget till utgifts- och inkomststat för elektricitetsverket samt att Stadsfullmäktige därvid ville besluta,

dels godkänna Vatten- och gasverksstyrelsens förslag till ändring av elektrisk taxa 1, 2, 3, 4, 7 och 8 a med lydelse enligt vidfogade bilaga och tilllämpning från och med avläsningen för 1936 års första kvartal: *ändring av taxor.*

dels att av elektricitetsverkets inkomster för år 1936 anvisa ett belopp av 10,000 kronor för gäldande av del av kostnader för den reparation av ackumulatorbatteriet, som av Stadsfullmäktige beslutats den 29 augusti 1935.

Drätselkammaren tillstyrker i fråga om stadens tekniska verk slutligen, att Stadsfullmäktige måtte i enlighet med vatten- och gasverksstyrelsens förslag för nya serviser och diverse mindre ledningsanläggningar anvisa ett förslagsanslag av 30,000 kronor, att gäldas av de tekniska verkens amorteringsfond.

Andra kommunens affärsföretag.
Kall- och varmbadhus.

Med det tillägg att bland utgifter för varmbadhuset skall upptagas första årets amortering, 5,000 kronor av det av Stadsfullmäktige den 31/10 1935 beslutade anslaget å 25,000 kronor för tillbyggnad av varmbadhuset tillstyrker drätselkammaren badhusstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststater för kall- och varmbadhusen.

Båttrafik, Grustag.

Förslagen till utgifts- och inkomststater för dels båttrafiken och dels grustaget äro uppgjorda efter av Stadsfullmäktige förut godkända grunder, och får drätselkammaren hemställa om godkännande av dessa bägge statförslag.

Brandväsen.

Drätselkammaren tillstyrker bifall till brandstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat för brandväsendet.

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Drätselkammarens förslag.

Fastighetsförvaltningen. Egendomar inom stadsplanen.

I avseende å underhåll m. m. av rådhuset, polis- och brandstationen, stadshotellet, Sundinska huset, tullhuset, paviljongen i stadsparken, hamnmagasinen, hamnplanen och materialgården, hamnpaviljongen, kabinettet och omnibusstrafikstationen företer förslaget allenast smärre avvikelser från budgeten för innevarande år.

I sedvanlig ordning har upprättats ett syneinstrument över behövliga reparationer av staden tillhöriga andra gårds- och tomtfastigheter belöpande å 13,600 kronor. Drätselkammaren hemställer i anledning härav om ett underhållsanslag å ifrågavarande belopp av uttaxerade medel för underhåll av gårds- och tomtfastigheter för år 1936.

Stadsfullmktige hava den 25/4 1935 beslutat att för omändring och tillökning m. m. av apoteket Bäverns lokaler i fastigheten n:r 4 vid Stora torget anvisa förslagsvis 28,000 kronor, att utgå av tillgängliga medel, att slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren vid fastställande av statens utgiftsstat för år 1936 kunna komma att besluta. Drätselkammaren föreslår, att Stadsfullmäktige ville besluta, att hela anslaget skall gäldas av uttaxerade medel i 1936 års stat.

Lantegendomar under eget bruk.

Med påpekande att i utgiftsstaten för stadens lantegendomar upptagits amortering av kostnaderna för den enligt Stadsfullmäktiges beslut den 25 april innevarande år inköpta traktorn, tillstyrker drätselkammaren godkännande av lantegendomsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1936 för lantegendomarna under eget bruk.

Jordar och andra fastigheter utom stadsplanen.

Utgifterna för jordar och andra fastigheter utom stadsplanen äro i stort sett upptagna till samma belopp som innevarande år. En ny post ”egendomen Emaus” inflyter under rubriken.

Skogar.

Mot lantegendomsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat för stadens skogar, har drätselkammaren ingen erinran att framställa och hemställer för den skull, att Stadsfullmäktige ville fastställa densamma.

Beträffande inkomsterna i de fall de ej tidigare omnämnts under denna huvudrubrik, får drätselkammaren endast meddela, att hyresinkomsterna av olika lokaler inom Sundinska huset stigit, sedan hyrorna efter införandet av värmeledning och w. c. därstädes i motsvarande omfattning höjts. Genom rivning och försäljning under innevarande år av en hel del staden tillhöriga gårdsfastigheter sjunka inkomsterna genom uthyrning av lägenheter häri från kronor 159,273:50 i innevarande års stat till kronor 141,263:50.

Drätselkammaren hemställer om godkännande av utgifts- och inkomststaten för fastighetsförvaltningen.

N:o 136.
Budgetförslag 1936. Drätselkammarens förslag.

Drätselkammaren, som intet har att erinra emot magistratens förslag till utgifts- och inkomststat för magistraten och rådhusrätten hemställer, att stadsfullmäktige ville godkänna densamma.

Magistrat och rådhusrätt.

Under åberopande av en framställning från kronouppbördskassören hemställer magistraten att å ordinarie stat inrättas en ny kvinnlig 2. klass kontorsbiträdesbefattning å kronouppbördskontoret. Drätselkammaren föreslår, att Stadsfullmäktige ville remittera denna framställning till lönenämnden för yttrande och kommer drätselkammaren härigenom i tillfälle att yttra sig vidare i denna fråga i annat sammanhang. I avvaktan på avgörande av denna fråga och då drätselkammaren anser sig hava skäl att starkt ifrågasätta bifall till framställningen, har drätselkammaren, som dock i likhet med magistraten anser, att löneförbättring bör beredas det angivna extra biträdet, uteslutit det särskilda löneanslaget till det nya biträdet, men däremot höjt magistratens förslag till anslag för extra och tillfälliga biträden med 2,100 kronor, varigenom detta anslag skulle upptagas till 4,900 kronor och hemställer drätselkammaren om Stadsfullmäktiges godkännande härav.

Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

Drätselkammaren tillstyrker magistratens förslag om inköp av en särskild räknemaskin för uträkning av kronodebetsedlarna.

Beträffande förslaget om upptagande av ett anslag till semestervikarie åt exekutionsbiträdena får drätselkammaren, som erfarit, att dessa befattningshavare nu utfå en semester av icke mindre än en månad och som anser, att om semestertiden för dem inskränkes till den för övriga befattningshavare i motsvarande ställning mera allmänt gängse samt lämpligare fördelas under något längre tid av året än vad nu synes vara fallet, den ökning i indrivningsarbetet, som stadsfogden anser önskvärd, kan vinnas utan en ny vikarierande arbetskraft, avstyrka bifall till förslaget.

Med ovanberörda ändringar tillstyrker drätselkammaren förslaget till utgifts- och inkomststat för kronouppbörds- och exekutionsväsendet.

Mot polisnämndens förslag till utgifts- och inkomststat för polisväsendet har drätselkammaren intet annat att erinra, än att drätselkammaren torde få tillfälle att i annat sammanhang yttra sig i frågan rörande inrättandet av ytterligare en kriminalkonstapelsbefattning, varför drätselkammaren under reservation för det anslag, som avser avlönande av denne, hemställer, att Stadsfullmäktige ville godkänna polisnämndens förslag till utgifts- och inkomststat för polisväsendet och därvid särskilt besluta att för underlättande för en polisman att genomgå polisskolans högre kurs, dels förklara den polisman, som därtill av polischefen utses berättigad, att under skolti-

Polisväsen och fångvård

N:o 136.
Budgetförslag 1936.
Drätselkammarens förslag.

den åtnjuta oavkortad lön samt för den händelse denne polisman är familjeförsörjare, utbekomma ett belopp av 200 kronor såsom stipendium för fördyrade levnadskostnader, allt under förutsättning, att polismannen förbinder sig ej mindre att uttaga honom under året tillkommande semester under skoltiden, än även att efter genomgången kurs under minst fem år kvarstå i tjänst vid stadens poliskår, eller om han tidigare vill avgå från tjänsten återbetala det belopp, staden fått vidkännas för vikarie under skoltiden eller utgivit som stipendium, dels ock av uttaxerade medel i 1936 års stat anvisa 800 kronor såsom vikariatsersättning, beräknat efter 200 kronor per månad samt reservationsvis 200 kronor såsom stipendium, polischefen dock obetaget, att därest han så finner önskvärt, fördela nämnda anslag som kostnadsbidrag för två konstaplar vid genomgång av ifrågavarande kurs, detta dock under förutsättning, att stadskassan härigenom icke tillskyndas någon utgift utöver det anslagna beloppet.

Allmänna Pensionsförsäkringen.

Med undantag av den av pensionsnämnden i Västerås begärda löneförhöjningen åt nämndens skrivbiträde, som drätselkammaren föreslår till 300 kronor mot begärda 600 kronor, tillstyrkes pensionsnämndernas förslag till utgiftsstat. Övriga anslag till allmänna pensionsförsäkringen äro av drätselkammaren beräknade med ledning av anslagsförbrukningen och hemställer drätselkammaren om förslagets godkännande.

Mot drätselkammarens beslut att tillstyrka en löneförhöjning åt nämndens skrivbiträde med endast 300 kr. hava reservationer anförts av herrar Bäckman och Keijser under yrkande att drätselkammaren skulle tillstyrka bifall till nämndens förslag obeskuret, d. v. s. en löneförhöjning med 600 kronor.

Övriga förvaltningskostnader.

Stadsfullmäktige och drätselkammaren.

Drätselkammaren hemställer, att anslaget till extra biträden å ombudsmannaexpeditionen och stadskamrerarekontoret, som i innevarande års stat uppgår till 6,000 kronor höjes till 8,500 kronor. Anslagsförbrukningen har de senaste åren uppgått till cirka 7,000 kronor, därav 1,000 kronor för särskild hjälp under uppbördsdagarna och 6,000 kronor på årsanställda extra biträden. Dessa senare hava varit anställda så lång tid, och därunder förvärvat sådana kvalifikationer, att någon löneförbttring bör beredas dem. De förbättrade konjunkturerna hava medfört en måhända tillfällig ansvällning av stadskansliets arbetsbörda särskilt beträffande sekretariatet i byggnadsnämnden. Detta gör, att tjänstemännen ej i samma utsträckning som hittills kunna, särskilt under semestrar åtaga sig varandras arbetsuppgifter och även i övrigt hava behov av hjälp i arbetet, varför drätselkammaren nödgas hemställa om ett anslag för 1936 å 1,800 kronor för tillfälligt sekreterarebiträde å stadskansliet. Distributionen av debetsedlar ombesörjes som bekant numera av postverket. Kostnaderna härför hava tidigare bestritts å diverseanslaget, som därigenom regelbundet överskridits. Drätselkammaren hemställer om anvisande av ett särskilt anslag å 1,000 kronor för "distribution av debetsedlar m. m." I övrigt anhåller drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville godkänna den av drätselkammaren upprättade utgiftsstaten för stadsfullmäktige och drätselkammaren.

N:o 136.
Budgetförslag 1936.
Drätselkammarens förslag.

Byggnadsnämnden har ingivit ett förslag till utgiftsstat, som med omkring 16,000 kronor överstiger innevarande års. Att märka är emellertid, att lön för ny stadsarkitekt och pension för den avgående belastar nämndens budget med respektive 8,000 och 3,000 kronor. Nämnden begär, att ett anslag å 3,000 kronor måtte anvisas för anskaffande av en teodolit. På de av byggnadsnämden anförda skäl får drätselkammaren tillstyrka framställningen i denna del. Sedan byggnadsnämnden vidare redogjort för fördelningen av arbetsuppgifterna å stadsingeniörskontoret, hemställer byggnadsnämnden med särskild hänvisning till den nuvarande innehavarens av ritbiträdestjänsten kompetens, att Stadsfullmäktige ville besluta höja dennes vid genomförandet av omorganisationen av befattningarna å stadsingeniörskontoret, till 3,000 kronor fastställda årsarvode till 3,600 kronor. Drätselkammaren hemställer, att Stadsfullmäktige ville godkänna detta förslag. Vidare anhåller byggnadsnämnden om anvisande av ett förslagsanslag å 2,000 kronor till extra biträden. Då byggnadsnämnden härmed avser att kunna frigöra stadsingeniören från en del löpande expeditionsarbeten och sätta honom i stånd att övervägande ägna sig åt stadsplaneuppgifter har drätselkammaren intet att erinra mot byggnadsnämndens förslag. Enär drätselkammaren ej heller har något att invända mot byggnadsnämndens anslagsäskanden i övrigt hemställer drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville godkänna byggnadsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1936. **Byggnadsnämden.**

Utgifter och inkomster under rubriken ”Automobiler” äro beräknade med hänsyn till anslagsförbrukning och antal körningar. Drätselkammaren hemställer om förslagets godkännande. **Automobiler.**

Drätselkammaren hemställer, att Stadsfullmäktige ville för år 1936 till sociala ändamål anvisa följande belopp: **Sociala ändamål.**

Anslag av uttaxerade medel erfordras ej för arbetsstugan, barnhemmet och natthärberget, enär nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål i skrivelse till Stadsfullmäktige, som här bilägges, anmält, att de sedvanliga anslagen å 4,000 kronor till arbetsstugans verksamhet, å 1,000 kronor till barnhemmet och å 300 kronor till Västerås natthärbärge, kunna bestridas av fonden under år 1936. Styrelsen för Västerås natthärbärge har i skrivelse till Stadsfullmäktige hemställt om ett till 1,000 kronor förhöjt bidrag. Drätselkammaren, som icke anser sig kunna tillstyrka annat än att anslaget höjes till 600 kronor, har av Sundinska nämndens redogörelse funnit, att även detta höjda anslag utan olägenhet för

N:o 136. *Budgetförslag 1936. Drätselkammarens förslag.*

Sundinska fonden kan bestridas av 1936 års inkomster ur fonden. I anledning härav får drätselkammaren föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta att för 1936 till *arbetsstugans verksamhet* anvisa 4,000 kronor, till *Västerås barnhem* 1,000 kronor och till *Västerås natthärbärge* 600 kronor, att gäldas av Sundinska fondens för välgörande och allmännyttiga ändamål medel:

Till *Västerås barnkrubbas understödsförening* förordas ett oförändrat anslag å 3,500 kronor.

Under hänvisning till vad drätselkammaren anfört i sitt betänkande till innevarande års budget angående anslag till *Västmanlands läns arbetsförmedlingsanstalt*, får drätselkammaren tillstyrka, att bidrag även i fortsättningen lämnas till anstaltens lokalhyra. Då denna hyra i anledning av utförda lokalförbättringar höjts från 2,400 till 3,000 kronor, hemställer drätselkammaren, att anstalten beviljas 3,000 kronor i anslag för år 1936.

Till *barnhemmet Sparvboet* förordar drätselkammaren ett oförändrat bidrag å 600 kronor och likaledes till *Föreningen Vita Bandet* å 800 kronor motsvarande hyran för föreningens förhyrda butik i staden tillhörig fastighet vid Stora torget, under villkor, att föreningen överlämnar samma belopp oavkortat till barnhemmet Sparvboet.

Till *Frälsningsarméns slumstation* i Västerås tillstyrker drätselkammaren även för år 1936 ett hyresbidrag å 800 kronor.

För *frilufts- och folkkonserter* hemställer drätselkammaren att till drätselkammarens förfogande må ställas samma belopp som för år 1935 eller 2,300 kronor, att av drätselkammaren fördelas.

Beträffande sjukkasseverksamheten hava Stadsfullmäktige den 21 juni och 17 december 1934 beslutat till förvaltnings- och dylika kostnader bevilja Västerås erkända sjukkassa, Asea-personalens erkända Centralsjukkassa och härvarande lokalavdelning av Träarbetareförbundets erkända Centralsjukkassa bidrag, motsvarande 1 krona 50 öre för varje i Västerås mantalsskriven medlem. Framställningar om sådana bidrag för år 1936 hava inkommit.

Drätselkammaren anser, att Stadsfullmäktige såsom tidigare bör bevilja det begärda bidraget. I överensstämmelse med senaste beslut i detta fall bör fastslås, att bidrag endast skola utgå för fullt försäkrade medlemmar, således exempelvis ej för sådana medlemmar, som blott äro försäkrade för sjukvård. Antalet medlemmar i de erkända sjukkassorna har under året något ökat. Under hänvisning till det anförda föreslår drätselkammaren alltså, att Stadsfullmäktige ville besluta att för år 1936 till förvaltnings- och dylika kostnader bevilja i *Västerås arbetande erkända sjukkassor* bidrag motsvarande 1 krona 50 öre för varje i Västerås mantalsskriven fullt försäkrad medlem samt för ändamålet av uttaxerade medel i 1936 års stat anvisa ett belopp av förslagsvis 14,000 kronor.

Till *Arosgårdens intressentförening* förordas ett oförändrat bidrag av 3,000 kronor. N:o 136. *Budgetförslag 1936.*

I framställningen till Stadsfullmäktige hemställer *nykterhetsnämnden* om ett från 1,250 till 3,000 kronor förhöjt anslag. Innevarande års anslag och det för 1936 begärda anslaget fördelas på följande sätt: *Drätselkammarens förslag.*

	1935	1936
Övervakning, inbegripet körkortsundersökningar	750 : —	1,000 : —
Alkoholistvården	450 : —	1,800 : —
Diverse	50 : —	200 : —
	1,250 : —	3,000 : —

I innevarande års budgetmotivering redogöres för sambandet mellan Västerås Samhjälp och nykterhetsnämnden beträffande anlitandet av övervakarens arbetskraft. I skrivelse till nykterhetsnämnden har Västerås Samhjälp begärt förhöjt anslag, då övervakarens arbetskraft av nykterhetsnämnden synes hava tagits i anspråk i högre grad än som tidigare avsetts. Som det nu är ordnat tillhör sekreteraregöromålen stadsombudsmannaexpeditionen och övervakaren har sina mottagningar å Västerås Samhjälps expedition. En viss oreda i expeditionshänseende måste härigenom komma att uppstå och något mottagningsrum, lämpligt för ärenden av denna natur, kan ej beredas övervakaren inom stadsombudsmannaexpeditionen. Drätselkammaren vill därför föreslå, att frågan tillsvidare ordnas så, att det begärda anslaget å 1,000 kronor beviljas under förutsättning, att övervakaren tillsvidare åtager sig även ledes sekreteraregöromålen. Skrivhjälp lämnas givetvis å stadsombudsmannaexpeditionen. Beträffande det berörda anslaget för alkoholistvården anser drätselkammaren, att detsamma utan olägenhet kan sänkas till 1,500 kronor, då kostnaderna dock till och med september 1935 icke uppgått till mer än 900 kronor. Drätselkammaren föreslår, att Stadsfullmäktige ville åt nykterhetsnämnden anvisa ett anslag av 2,700 kronor under förutsättning, att Västerås Samhjälp godtager förslaget beträffande sekreteraregöromålens överflyttande på övervakaren, men eljes å 2,450 : — kronor.

Västeråsavdelningen av arbetarnes bildningsförbund torde i likhet med innevarande år anvisas ett anslag av 2,500 kronor till förbundets biblioteksverksamhet.

Vidare föreslår drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville anvisa följande oförändrade anslag för år 1936: till *Västerås skollovskolonier* kronor 11,000 : —, till *Västerås gymnastikförening* kr. 1,000 : — och till *Västmanlands läns fornminnesförening* kronor 3,000 : —.

I skrivelse till drätselkammaren har *Kristliga föreningen av unge män* i Västerås hemställt om ett anslag å 2,000 kronor för föreningens verksamhet. Då den av K. F. U. M. bedrivna verksamheten synes drätselkammaren vara av gagnande och understödsvärd natur, hemställer drätselkammaren,

N:o 136.

Budgetförslag 1936.

Drätselkammarens förslag.

att Stadsfullmktige ville anvisa K. F. U. M. ett anslag för föreningens studie- och sociala verksamhet under år 1936 å 1,000 kronor.

Taxeringsnämnderna.

Drätselkammaren hemställer, att Stadsfullmäktige ville besluta, att arvodet till av Stadsfullmäktige valda ledamöter i taxeringsnämnderna skall under år 1936 utgå med 1 krona 40 öre per sammanträdestimma, dock högst 10 kronor per sammanträdesdag samt att för taxeringsnämndernas behov anvisas i statförslaget, upptagna belopp, som förutom arvode åt taxeringsassistenten, varom drätselkammaren i särskild skrivelse till Stadsfullmäktige framlagt förslag, äro desamma som för innevarande år.

Diverse utgifter.

Premier för olycksfallsförsäkring av drätselkammarens arbetare kan sänkas från 5,000 till 3,500 kronor, men måste i stället för läkare- och sjukvårdkostnader samt sjukavlöning upptagas ett från 3,000 till 5,000 kronor förhöjt anslag.

Ett anslag å 15,000 kronor är upptaget för arbetslöshetskommitténs verksamhet under år 1936, vari givetvis icke inräknats kostnader för statskommunala arbeten, för vilka medel redan anvisats. Skulle sådan arbetslöshet under året inträffa, som kräver större anslag, föreligga ju icke hinder för Stadsfullmäktige att utom ramen av det beviljade anslaget anvisa ytterligare medel för hjälpåtgärder.

I sitt betänkande till 1934 års budget har drätselkammaren redogjort för de ekonomiska mellanhavandena mellan Västerås stad och Västerås Masugns Aktiebolag samt meddelat, att stadens sammanlagda fordran hos bolaget då uppgick till c:a 78,000 kronor. Till avskrivning med motsvarande belopp av stadskassans fordran har av uttaxerade medel anvisats 10,000 kronor i såväl 1934 års som 1935 års budget, I anledning av att räntor å skulden påförts bolaget, uppgår nu stadskassans fordran hos detsamma till omkring 65,000 kronor. Drätselkammaren föreslår, att Stadsfullmäktige ville av uttaxerade medel anvisa hela detta belopp för avskrivning av stadskassans fordringar hos Västerås Masugns Aktiebolag.

Sedan Västerås stad åtagit sig att garantera utdelning å preferensaktier i byggnadsaktiebolaget Mimer med 5 % uppgår garantibeloppet för tiden 1922—1934 till 44,911 kronor 25 öre. Genom skattemedel hava redan gäldats 12,465 kronor 63 öre, varjämte drätselkammaren hittills av tillgängliga medel förskotterat 26,000 kronor till bolaget. Det återstår sålunda för drätselkammaren att till bolaget gälda 6,445 kronor 62 öre. Drätselkammaren föreslår att till uttaxering upptages 26,000: — + 6,445: 62 = 32,445: 62 för utbetalning av garantibelopp för utdelning å byggnadsaktiebolaget Mimers preferensaktier.

Som det torde vara Stadsfullmäktige bekant, är det nödvändigt att verkställa grundförbättring av stadshotellsfastigheten och komma kostnaderna härför att uppgå till betydande belopp. Drätselkammaren hemställer, att

Stadsfullmäktige ville för påbörjande av dessa grundförstärkningsarbeten anvisa av uttaxerade medel 50,000 kronor.

Under hänvisning till Stadsfullmäktiges beslut den 21 juni 1933, den 31 aug. 1934 och den 29 aug. 1935 rörande till- och ombyggnader för polisväsendet och brandverket, får drätselkammaren föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta att för restaurering av polis- och brandstationsbyggnaden och påbörjande av nybyggnad för polisväsendet och brandverket av uttaxerade medel anvisa 100,000 kronor.

Som enda inkomst under huvudrubriken "Anslag och bidrag till diverse ändamål" är upptagen förväntat statsbidrag för taxeringsarbetet å 3,000 kronor.

N:o 136. *Budgetförslag 1936. Drätselkammarns förslag.*

Övriga oförutsedda utgifter.

Förslagsanslag.

För år 1936 har drätselkammaren beräknat ett anslag för diverse och oförutsedda behov å omkring 77,000 kronor.

Allmänna bidrag av staten.

Enda inkomstpost under denna rubrik är, då ersättning för brännvinsförsäljningsmedel för sista gången erhålles under innevarande år, källarfrihetsmedel med 349 kronor 89 öre.

Diverse inkomster.

Diverse inkomster äro beräknade till ungefär samma belopp som innevarande år.

Skatter.

Å skatterubrikens utgiftssida har drätselkammaren upptagit en avsättning å 25,000 kronor av nöjesskattemedel för något kulturellt eller därmed jämförligt ändamål. I samband härmed vill drätselkammaren i anledning av den av Stadsfullmäktige den 31 oktober 1929 till drätselkammaren remitterade av Redaktören Pers väckta motionen om avsättande av inflytande nöjesskattemedel för åstadkommande av en biblioteksbyggnad uttala, att innan Stadsfullmäktige tagit slutlig ställning till frågan om byggandet av ett bibliotek, det icke gärna kan ifrågakomma, att Stadsfullmäktige anslå medel härtill ens i den form motionären föreslagit. Vid bifall till drätselkammarens ovanberörda förslag om avsättning av nöjesskattemedel, hava Stadsfullmäktige däremot icke bundit sig vid ett bestämt ändamål. Drätselkammaren hemställer därför, att Stadsfullmäktige ville besluta, att det av herr Pers framställda förslaget icke skall för närvarande föranleda annan åtgärd, än att år 1936 av nöjesskattemedel avsättes 25,000 kronor till kulturellt eller annat ideellt ändamål, varom Stadsfullmäktige framdeles må komma att fatta beslut.

Vidare är här upptaget en, efter 5,3 % å det utdebiterade beloppet, beräknad summa å kronor 142,132:47 för avkortningar och restitutioner.

Drätselkammaren föreslår, att hundskatten för år 1936 bestämmes att fortfarande utgå med 25 kronor per hund, och beräknas härav inflyta 8,500 kronor.

N:o 136.

Budgetförslag 1936.

Drätselkammarens förslag.

Den kommunala progressivskatten beräknas till 85,000 kronor.

Nöjesskatten avses giva en inkomst av 36,000 kronor nästkommande år.

Redan i inledningen till detta betänkande har drätselkammaren angivit, att uttaxeringen för kyrkliga ändamål enligt kyrkofullmäktiges beslut nedgår från 68 öre per skattekrona till 63 öre och att en nedsättning av den borgerliga kommunens utdebitering beräknas till 75 öre per skattekrona, varigenom den samfällda sänkningen bliver 80 öre och utdebiteringen kronor 7 : 70, därav kronor 7 : 07 för den borgerliga kommunen och 63 öre för kyrkliga ändamål.

I anledning härav får drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige ville för bestridande av stadens utgifter för år 1936 i den mån de icke täckas av andra inkomster besluta en uttaxering inom stadskommunen för år 1935 av 7 kronor 7 öre per skattekrona.

Slutligen hemställer drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville i allt övrigt godkänna det föreliggande, av drätselkammaren upprättade förslaget till utgifts- och inkomststat i dess helhet.

Västerås den 21 november 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Eric Plantin.

N:o 136.
Budget-förslag 1936.
Förslag till taxor.

Förslag till taxor.

Tariff för kraft. Växelström. Normalspänning 6,000 volt. (För större abonnenter med regelbunden drift).

Av förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:

a) en grundavgift av 72 kr. per maximal kilowatt och år,

b) ett förbrukningspris av 4 öre kw.-tim. för de första 20,000 kw.-tim.
3½ öre kw.-tim. för de följande 10,000 kw.-tim.
3 öre kw.-tim. för de följande 10,000 kw.-tim.
2½ öre kw.-tim. för all ström därutöver.

Minsta effekt, varom avtal får träffas, är 10 kilowatt.

Betalning utgår för följande minimibelopp:

a) 80 % av den effekt, som av abonnenten för året rekvirerats;

b) en förbrukningsavgift, motsvarande 1,800 timmars användningstid per driftår av det effektbelopp, för vilket grundpris enligt förestående bestämmelser skall utgå.

För del av år beräknas grundavgift efter antalet dagar.

Till grund för beräkning av maximalbelastningen lägges medelvärdet av årets fyra högsta månadsavläsningar. Eventuell tilläggsavgift beräknas vid avläsningen för årets sista kvartal.

Enligt denna taxa uttagen ström får även användas för belysningsändamål i de fabrikslokaler, inom vilka kraften användes.

Kolklausul tillämpas i överensstämmelse med kontraktet mellan staden och K. Vattenfallsstyrelsen rörande leverans av elektrisk energi.

Taxa 2.

Tariff för kraft och värme. Likström och lågspänd växelström.
(För mindre abonnenter med oregelbunden drift).

Av förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:
de första 1,500 kw.-tim. med 20 öre kw.-tim.
de följande 1,500 kw.-tim. med 16 öre kw.-tim.
all ström därutöver med 12 öre kw.-tim.

Per kalenderår beräknas en minimiavgift av 25 kr., även om förbrukningen icke skulle uppgå till denna summa.

N:o 136. *Budgetförslag 1936.* **Förslag till taxor.**

Abonnent äger dock att utfå kraftström efter samma pris som för belysningsström, i vilket fall han ej är skyldig att erlägga nämnda minimiavgift.

Taxa 3.

Kombinerad tariff för kraft och värme. Likström och lågspänd växelström.

(För större och mindre abonnenter med regelbunden drift).

Av förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:

a) en grundavgift av kr. 80 per maximal ansluten kilowatt och år.

b) ett förbrukningspris av:
5 öre för de första 5,000 kw.-tim.
4 öre för de följande 5,000 kw.-tim.
3 öre för all ström därutöver.
För värme- och kraftändamål.
Spärrtid 2—10 em.

a) en grundavgift av kr. 40: — per maximal ansluten kilowatt och år.

b) ett förbrukningspris av:
5 öre kw.-tim. för de första 5,000 kw.-tim.
4 öre kw.-tim. för de följande 5,000 kw.-tim.
3 öre kw.-tim. för all ström därutöver.

Minsta effektbelopp, varom avtal kan träffas, är 0,2 kilowatt.

Till grund för beräkning av maximalbelastningen lägges medelvärdet av årets fyra högsta månadsavläsningar.

Taxa 4.

Belysningstariff. Likström och lågspänd växelström.

(För belysningsabonnenter).

a) Av förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:
de första 500 kw.-tim. med 30 öre kw.-tim.
de följande 1,500 kw.-tim. med 26 öre kw.-tim.
följande 1,500 kw.-tim. med 22 öre kw.-tim.
all ström därutöver med 18 öre kw.-tim.

b) För skyltbelysning för affärer från kl. 6 em. betalas 15 öre per kw.-tim. Taxan får dock ej användas för det fall affären hålles öppen efter kl. 6 em.

Till skyltbelysning uttagen ström får ej tillgodoräknas med avseende på den fallande skalan för övrig ström enligt taxa 4.

Taxa 7.

Värmetariff. Likström och lågspänd växelström.
(För värme och kylanläggningar).

För energi till dessa ändamål, som endast tillhandahållas nattetid mellan kl. 9 em. och 7 fm. betalas:

a) en grundavgift av 20 kr. per maximal ansluten kilowatt och år samt

b) en förbrukningsavgift av 2 öre per kilowattimme.

Minsta effekt, varom avtal kan träffas, är 0,2 kilowatt.

Till grund för bestämmande av effektens storlek för varje år räknas den högsta belastning, som under något av kvartalen registreras. Eventuell tillläggsavgift beräknas vid avläsning för årets sista kvartal.

Styrelsen äger rätt att göra de undantag i taxans användning, som drift och ledningsnät kunna påfordra.

Taxa 8 a.

Kombinerad utrymmes-, effekt- och mätartariff. Likström och lågspänd växelström. (För hushållsbehov).

Av förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:

en grundavgift per kvm. golvyta av 45 öre intill 120 kvm., lägst 12 kr.
44 öre över 120 intill 140 kvm. lägst 54 kr.
43 öre över 140 intill 160 kvm. lägst 61 : 60 kr.
42 öre över 160 intill 180 kvm. lägst 68 : 80 kr.
41 öre över 180 intill 200 kvm. lägst 75 : 60 kr.
40 öre över 200 intill 220 kvm. lägst 82 kr.
39 öre över 220 intill 240 kvm. lägst 88 kr.
38 öre över 240 intill 260 kvm. lägst 93 : 60 kr.
37 öre över 260 intill 280 kvm. lägst 98 : 80 kr.
36 öre över 280 intill 300 kvm. lägst 103 : 60 kr.
35 öre över 300 kvm. 108 kr.

Vid beräkning av golvytan medräknas alla bostadsutrymmen med undantag av yttertrappa, garage, källare och vind.

b) en effektavgift av 100 kr. per eventuellt abonnerad kilowatt och år,

c) en förbrukningsavgift av 7 öre per kw.-tim. för ett kilowattimmetal, motsvarande 4 gånger golvytans kvadratmetertal; minimigräns 300 kw.-tim.

För överskjutande ström betalas 5 öre per kw.-tim. För ström, uttagen inom effektgränsen, vid det fall att särskild effektavgift erlägges, utgör priset 3 öre kw.-tim.

N:o 136.

Budgetförslag 1936.

Magistratens förslag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Magistraten får härmed för besluts fattande överlämna drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stad för år 1936 jämte därtill hörande handlingar.

Västerås rådhus den 25 november 1935.

På Magistratens vägnar:

THORWALDH BERGQUIST.

/Martin Lindheimer.

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Beredningsutskottets förslag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter att hava tagit del av drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat för staden för år 1936 med därvid fogade motivering, får beredningsutskottet beträffande budgeten för år 1936 anföra följande.

Beträffande folkskolans utgiftsstat har drätselkalmaren, om också med tvekan och med påpekande, att utvecklingen beträffande beviljandet av bostadstelefoner ginge i annan riktning än som inom Stadsfullmäktige tidigare uttalats som önskvärd, tillstyrkt folkskolestyrelsens hemställan om bostadstelefoner åt tillsyningsläraren och tillsyningslärarinnan i slöjd.

Mot drätselkammarens beslut hava emellertid reservationer anförts av Herrar Hellman och Bäckman, som för sin del yrkat, att drätselkammaren skulle avstyrka bifall till folkskolestyrelsens hemställan.

Beredningsutskottet icke blott delar drätselkammarens tvekan rörande lämpligheten av inrättandet av dessa bostadstelefoner, utan anser fastmer förslaget stridande mot Stadsfullmäktiges tidigare uttalade önskemål i detta hänseende, varför beredningsutskottet för sin del instämmer i reservanternas inom drätselkammaren yrkande, och sålunda hemställer att Stadsfullmäktige ville avslå folkskolestyrelsens framställning om anslag för ifrågavarande bostadstelefoner.

Under rubriken "gatuläggning" hemställer drätselkammaren bland annat om ett anslag å 12,200 kronor för breddning av Slottsgatan från Stora gatan till Trädgårdsgatan. Breddningen är avsedd att ske utefter Stadsparken med anlitande av det nuvarande området, varför det kan befaras, att ny trottoar kommer att anläggas å den mark, som nu upptages av parken.

Beträffande nödvändigheten av den föreslagna breddningen hava meningarna inom beredningsutskottet varit delade, då det å ena sidan ansåges, att alldenstund trafiken å gatan vore så ringa, att den särskilt under sommarmånaderna förekommande parkeringen av bilar utefter östra sidan, icke vore särskilt besvärande för trafiken, men å andra sidan framhölles att en breddning i alla händelser vore önskvärd. Förespråkarna för den senare åsikten hava emellertid bestämt framhållit, att en sådan breddning icke finge inkräkta på det nuvarande parkområdet eller med andra ord att om till breddningen skulle åtgå hela trottoarbredden, någon mark icke skulle få tagas från Stadsparken för anläggande av ny trottoar.

Beredningsutskottet har beslutat tillstyrka drätselkammarens förslag om breddning av Slottsgatan, dock endast under förutsättning, att sådan breddning icke finge inkräkta på parkområdet och att i stället gångarna i Stadsparken utefter Slottsgatan breddades och iordningsställes så, att de kunde upptaga gångtrafiken utefter Slottsgatans östra sida eller större delen därav.

Mot detta beredningsutskottets beslut hava reservationer anförts av utskottsledamöterna Fru Berg samt Herrar E. Johansson och Carl Henning, vilka för sin del yrkat avslag på drätselkammarens förslag i detta hänseende.

N:o 136.

Budgetförslag 1936. Beredningsutskottets förslag.

I samband med behandlingen av ärenden under rubriken ”gatuläggning”, får beredningsutskottet framhålla önskvärdheten av att Köpmangatan mellan Stora gatan och Stora torget asfalteras och att trottoarerna erhålla lämplig klinkerbeläggning samt att denna fråga av drätselkammaren tages under övervägande.

Beträffande gatubelysningen får beredningsutskottet uttala sin tillfredsställelse med det förslag till utökad gatubelysning, som av vatten- och gasverksstyrelsen framlagts och kan utskottet icke finna, att några bärande skäl av drätselkammaren förebragts för den nedprutning av anslaget, som av drätselkammaren verkställts i annat avseende, än att ny gatubelysning i Munkgatan mellan Kopparbergsvägen och Karlsgatan i enlighet med drätselkammarens åsikt torde vara för närvarande obehövlig. Kostnaden för den nya gatubelysningen i sistnämnda gatudel är beräknad till 1,500 kronor.

I anledning härav får beredningsutskottet hemställa, att Stadsfullmäktige ville för bestridande av kostnaderna för ökad gatubelysning i huvudsaklig överensstämmelse med vatten- och gasverksstyrelsens förslag, dock med det undantag, att ny belysning icke skall anordnas i Munkgatan mellan Kopparbergsvägen och Karlsgatan, anvisa i 1936 års budget av uttaxerade medel 31,830 kronor.

Under rubriken ”Allmänna pensionsförsäkringen” har drätselkammaren, sedan pensionsnämnden för Västerås hemställt, att bidraget åt ordföranden för skrivhjälp måtte höjas med 600 kronor från 2,400 till 3,000 kronor, förordat, ett med endast 300 kronor förhöjt anslag, mot vilket beslut reservationer inom drätselkammaren anförts av Herrar Bäckman och Keijser, som för sin del förordat bifall till pensionsnämndens förslag. Även inom beredningsutskottet har i detta ärende delade meningar rått, men har beredningsutskottets majoritet beslutat förorda bifall till drätselkammarens förslag, under det att reservation mot detta beredningsutskottets beslut anförts av utskottsledamöterna Herrar Hult, Östlund och E. Johansson, vilka för sin del yrkat, att beredningsutskottet måtte med hänsyn till den av pensionsnämnden avgivna motiveringen, bifalla pensionsnämndens begäran om anslagets höjande med 600 kronor.

I övriga delar av budgetförslaget, tillstyrker beredningsutskottet, vad drätselkammaren föreslagit.

Västerås den 4 december 1935.

För Beredningsutskottet:

HJALMAR THYRESSON.

/*Eric Pantin.*

REGISTER
över
förslag till Utgifts- och Inkomststat för Västerås stad för år 1936.

Wilh. Nybergs Boktryckeri, Västerås 1935.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1935. **Den 19 December** **XX.**

N:o 137.

Kungl. Maj:ts beslut ang. tillstånd för staden att försälja viss donationsjord.

Till länsstyrelsen i Västmanlands län.

I en av länsstyrelsen i Västmanlands län med skrivelse den 10 juli 1935 jämte yttrande av magistraten i Västerås överlämnad skrift har nämnda stad anhållit om tillstånd att med äganderätt upplåta mark för bebyggelse inom vissa å en ansökningen bifogad, av stadsingenjören Gösta Smitt i november 1933 upprättad karta angivna områden av stadens donationsjord å den s. k. östra utmarken.

Häröver har kammarkollegiet den 31 oktober 1935 avgivit utlåtande.

Kungl. Maj :t förklarar hinder från Kungl. Maj :ts och kronans sida icke möta för staden Västerås, att sedan sådan plan, som omförmäles i 5 kap. 8 a § lagen d. 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad, av magistraten i staden godkänts för ifrågavarande områden, till enskilda försälja tomtplatser inom områdena för bebyggelse.

Såsom villkor härför föreskriver Kungl. Maj :t:

Till grund för köpeskillingens bestämmande skall läggas en värdering av varje särskild tomtplats. Vid denna värdering skall avseende fästas vid såväl tomtplatsens storlek och jordens beskaffenhet som ock tomtplatsens belägenhet och övriga på dess värde inverkande omständigheter. Värderingen skall verkställas av en för ändamålet utsedd nämnd, bestående av tre personer, vilka utses en av länsstyrelsen för Kungl. Maj :ts och kronans räkning, en av stadsfullmäktige i staden samt en av köparen. Det värde, som på angivet sätt åsättes tomtplatsen, får vid köpeskillingens bestämmande icke underskridas.

Inflytande försäljningsmedel skola läggas till den fond, som jämlikt Kungl. Maj :ts brev den 19 augusti 1914 och senare förordnande bildats av medel, influtna vid avyttring av donationsjord i staden, för att förvaltas och disponeras i enlighet med de för fonden i nyssnämnda brev meddelade bestämmelserna.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela till kännedom. Avskrifter av denna ämbetsskrivelse tillställas kammarkollegiet, stadsfullmäktige och magistraten till kännedom. Stockholm den 22 november 1935.

GUSTAV MÖLLER.

/*Gunnar Corin.*

Bestyrkes å tjänstens vägnar:
N. Ekberg.

N:o 138.

Beredningsutskottets yttrande ang. utredning rörande tomträttsupplåtelser och inrättande av en tomträttskassa.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av remiss till beredningsutskottet för förberedande utlåtande av en av Herrar O. M. Hellblom, David Johansson och Gösta Sjöberg den 26 september 1935 väckt motion med förslag, att stadsfullmäktige ville besluta att genom en särskild kommitté låta skyndsamt utreda frågan om tomträtt som form för upplåtelse av tomter å stadens mark samt om inrättande av en tomträttskassa, får beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige med bifall till motionen ville för utredningen tillsätta en kommitté, bestående av fem personer samt till ledamöter däri utse Herrar Borgmästaren Thorwald Bergquist, Byggmästaren E. Edv. Karlsson, Muraren O. M. Hellblom, Byggnadssnickaren David Johansson samt Statens Lantbruksingeniör H. Welin-Berger.

Västerås den 28 november 1935.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 13 oktober 1913 uppdrogo stadsfullmäktige åt en kommitté, bestående av herrar A. Danielsson, J. S. Edström och Viktor Larsson att dels utarbeta förslag till stadgar och bestämmelser samt vidtaga övriga förbere-

N:o 138.

Ang. utredning rörande tomträttsupplåtelser och inrättande av en tomträttskassa.

dande åtgärder för organisation av en bostadsförening med ändamål att med ekonomiskt stöd av staden för tillgodoseende av föreningsmedlemmarnas behov av tjänliga bostäder å kvarteret Ivar eller annan lämplig tomt uppföra större arbetarbostadskomplex, ävensom under förutsättning att tillräckligt många föreningsmedlemmar under behörigen bindande former komme att anmäla sig att underställa sitt förslag i ovannämnda hänseende Stadsfullmäktiges prövning och avgörande, dels ock att förelägga Stadsfullmäktige till företagets finansiering, varjämte Stadsfullmäktige tillika uppdragit åt kommittén att verkställa utredning och för Stadsfullmäktige framlägga förslag om planmässigt upplåtande av egnahemsområden, helst å staden tillhörig mark samt om understödjande av byggnadsverksamheten å dessa områden genom förmedlande av billiga egnahemslån eller på annat liknande sätt.

Den 26 februari 1914 avlämnade kommitterade sitt betänkande till Stadsfullmäktige, vilket innehöll, dels en principiell utredning om fördelarna av tomträttsupplåtelse för Västerås stads egnahemsnämnd, förslag till byggnadskreditivkontrakt samt förslag till låneavtal.

Stadsfullmäktige beslöto nämnda dag remittera betänkandet till Drätselkammaren och Beredningsutskottet för utlåtande.

Detta utlåtande har tills dato ej kommit Stadsfullmäktige tillhanda och på den grund har Stadsfullmäktige ej kunnat fatta något beslut i frågan. Då nu så lång tid förflutit sedan betänkandet avgavs kan det kanske vara olämpligt att på den gamla utredningens grund avfordra Drätstlkammarens och Beredningsutskottets utlåtande i saken.

Undertecknade anser att bland annat följande skäl tala för att Stadsfullmäktige på nytt aktualisera frågan om tomträtt. Då staden genom köp och ägo kommit i besittning av rätt avsevärda jordområden, lämpliga att utnyttjas som tomtmark, anse undertecknade, att staden ej bör, såsom hittills skett, genom försäljning avhända sig äganderätten till nämnda jordområden.

Vi anse i stället, att staden bör upplåta tomtmark endast med nyttjanderätt på viss tid exempelvis 49 år, s. k. tomträtt.

Fördelarna för staden vid tomträttsupplåtelse äro: dels att staden kan tillgodoräkna sig den värdestegring, som tomtmarken får i ett framåtgående samhälle med ökad folkmängd, dels att vid framtida omreglering av gator och öppna platser staden ej behöver lösa in mark till kanske tiodubbla priser mot vad samma område av staden förut sålts för. Vidare är det ett livsintresse för ett samhälle av Västerås struktur att hålla tillbaka en levnadskostnadsökning. Jordvärdestegring kan ej hindras vid stigande folkmängd, men äger staden marken kan jordvärdestegringen indragas i stadens budget och på så sätt, som motvikt till hyresstegringen, lätta skattetrycket och därmed hålla tillbaka en levnadskostnadsökning.

Då bankerna ej bevilja lån mot inteckning i hus uppfört på ofri grund, är det nödvändigt att som komplement till tomträtt inrätta en tomträttskassa för att tillgodose inteckningsbehovet för de byggande.

N:o 138.
Ang. utredning rörande tomträttsupplåtelser och inrättande av en tomträttskassa.

På grund av anförda skäl hemställa undertecknade, att Stadsfullmäktige måtte besluta att genom en särskild kommitté skyndsamt låta utreda frågan om tomträtt som upplåtelseform för stadens tomtmark samt om inrättande av en tomträttskassa.

Västerås den 26/9 1935.

O. M. Hellblom. *David Johansson.*

Gösta Sjöberg.

N:o 139.

Drätselkammarens skrivelse ang. donation efter Fröken Maria Hallander.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan utredningsmannen i dödsboet efter Fröken Maria Sofia Vilhelmina Hallander, Rådmannen V. Åsberg, bland annat anhållit om Stadsfullmäktiges förklaring, att Västerås stad vore villig mottaga en i ett av Fröken Hallander den 15 december 1923 upprättat testamente omnämnda donation på i testamentet angivna villkor, samt Stadsfullmäktige den 28 nästlidne november remitterat denna framställning till drätselkammaren för yttrande, får drätselkammaren, som jämlikt Stadsfullmäktiges bemyndigande förordnat stadsombudsmannen att vid blivande bouppteckning och boutredning bevaka stadens rätt i boet enligt testamentet, hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta,

dels förklara, att Västerås stad är villig mottaga den i ifrågavarande testamente omförmälda donationen till staden,

dels ock uppdraga åt beredningsutskottet att utarbeta och till Stadsfullmäktige inkomma med förslag till regelemente för den fond, som enligt testamentet skall bildas av donationen.

Västerås den 5 december 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

N:o 139.
Ang. donation efter Fröken Maria Hallander.

Till Magistraten i Västerås.

Res.

Överlämnas till stadsfullmäktige.

Västerås rådhus den 20 november 1935.

På Magistratens vägnar:

THORWALDH BERGQUIST.

/Martin Lindheimer.

Bifogade framställning till Stadsfullmäktige i anledning av testamentariska förordnanden av fröken Maria Hallander, vilken avlidit den 4 innevarande november, jämte därvid fogade två avskrifter av testamenten, får jag anhålla, att Magistraten ville överlämna till Stadsfullmäktige i staden.

Västerås den 20 november 1935.

Victor Åsberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom utredningsman uti dödsboet efter fröken Maria Sofia Vilhelmina Hallander, vilken avlidit i Västerås den 4 innevarande november, får jag härmed till Stadsfullmäktige för kännedom överlämna avskrifter av två av henne den 15 december 1923 och den 27 januari 1932 upprättade testamenten, vilka av mig den 11 innevarande november bevakats vid rådhusrätten i Västerås; och får jag tillika hemställa,

dels om Stadsfullmäktiges förklaring att Västerås stad är villig mottaga den i testamentet den 15 december 1923 omnämnda donationen på de i testamentet angivna villkor,

dels ock att bemyndigande måtte lämnas för någon att vid blivande bouppteckning och boutredning bevaka stadens rätt i boet enligt testamentet.

Västerås den 20 november 1935.

Victor Åsberg.

Avskrift.

Testamente.

Såsom min yttersta vilja och testamente förordnar undertecknad att efter min död skall, sedan eventuellt befintlig gäld samt begravnings- och utredningskostnader avgått, med min kvarlåtenskap förfaras på följande sätt:

N:o 139. *Ang. donation efter Fröken Maria Hallander.*

1:o) Mig tillhöriga fastigheten N:r 37 Korsängsgärdet eller Stadsägan N:r 1907 i Västerås stad, vilken fastighet icke är besvärad av någon inteckning, skall jämte det i densamma förvarade lösörebo, därest jag icke genom särskilt testamente angående dessa mina tillhörigheter annorledes må hava förordnat, tillfalla mina närmaste släktingar, att dem emellan fördelas enligt lag.

2:o) All min övriga kvarlåtenskap, bestående i aktier, banktillgodohavanden och kontanter eller av vad slag den eljest må vara, skall fördelas på följande sätt:

A. Femtusen (5,000:—) kronor skall tillfalla min brorson John W. Hallander, nu bosatt vid Jelöen per Moss, Norge.

B. Återstoden skall tillfalla Västerås stad att såsom en särskild fond förvaltas på sätt och enligt reglemente, som Stadsfullmäktige i staden må fastställa; dock med iakttagande av följande villkor, nämligen:

1. *att* det ursprungliga kapitalet ej får genom utdelning förminskas, utan skall fastmer av den årliga räntan en femtedel läggas till kapitalet för dess framtida förkovran, men får av vad sålunda blivit tillagt det ursprungliga kapitalet användas så mycket som må vara erforderligt för att utgående årliga understödsbelopp må kunna oberoende av kapitalets avkastning bibehållas vid samma belopp.

2. *att* av de räntemedel, som enl. ovan icke skola tilläggas kapitalet, skola utdelas pensioner till fattiga, obotligt sjuka eller lemlösa (delvis eller helt), i Västerås bosatta personer, vilka icke uppbära understöd från den allmänna fattigvården, med årliga belopp till dem var av tvåhundra, tvåhundrafemtio eller trehundra kronor, allt efter beprövande i särskilda fall, att kvartalsvis utbetalas.

I övrigt må de närmare bestämmelserna för fondens förvaltning samt medlens utdelning bestämmas av stadsfullmäktige uti reglementet för fonden.

Dock gör jag det förbehåll, att av räntemedlen å sålunda till Västerås stad donerade medel skola utbetalas till mina kusiner Karl Vallin och Sofi Vallin, nu båda boende vid Ekenbergs varv i Stockholm, därest någon av dem skulle mig överleva, årliga understöd, så länge de leva, till Karl Vallin med femhundra (500:—) kronor och till Sofi Vallin med trehundra (300:—) kronor.

Härjämte förordnar jag till utredningsman av mitt bo rådmannen Ernst Victor Åsberg i Västerås eller, därest han skulle hava avlidit före mig, den person, som Magistraten i Västerås därtill må utse.

Västerås den 15 December 1923.

Maria Hallander.

Att fröken Maria Hallander, vilken vi personligen känna med fullt och sunt förstånd samt av fri vilja förklarat förestående handling innehålla hennes yttersta vilja och testamente samt detsamma egenhändigt underskrivit intyga undertecknade på en gång närvarande och för ändamålet särskilt tillkallade vittnen.

N:o 139. *Ang. donation efter Fröken Maria Hallander.*

Västerås den 15 December 1923.

C. A. Holtz. Per Berglund.

§ 344. År 1935 den 11 november ingavs detta testamente till rådhusrätten i Västerås för bevakning efter avlidna fröken Maria Sofia Vilhelmina Hallander och meddelade rådhusrätten följande

Beslut.

Den, som vill begagna sig av testamentet, skall låta detsamma delgivas arvinge genom överlämnande av testamentshandlingen i bestyrkt avskrift. Vill arvinge göra gällande, att testamentet är ogillt enligt 5 kap. lagen om testamente, skall han därom föra klandertalan inom sex månader från delfåendet. Vill bröstarvinge endast påkalla jämkning i testamentet för utfående av laglott, har han att inom samma tid anhängiggöra talan mot testamentstagaren eller eljest giva honom sitt anspråk tillkänna. Försittes tid, som nu är sagd, vare rätt till talan förlorad.

Västerås rådhus som ovan.

På rådhusrättens vägnar:

J. W. Ödman.

Lösen En kr. påf. exp.

Rätt avskrivet betyga:

Greta Gustafsson. *Ingrid Österberg.*

Avskrift.

Undertecknad förklarar med ändring och tillägg dock endast beträffande dessa delar av ett utav mig tidigare upprättat testamente såsom min yttersta vilja och testamente att efter min död skall min fastighet stadsägan 1907, (äldre beteckning Korsängsgärdet 37) i Västerås stad jämte däri varande lösören samt den behållning, som i mitt dödsbo finnes och icke är av mig genom det tidigare testamentet disponerad, till lika delar med full äganderätt tillfalla fröken Anna Charlotta Björkstedt och köpmannen John Axel Björkstedt, båda i Västerås, eller därest Anna Charlotta Björkstedt är avliden, hennes brorson Karl Axel Björkstedt och därest John Axel Björkstedt skulle vara avliden, dennes barn.

N:o 139.
Ang. donation efter Fröken Maria Hallander.

Härjämte förordnar jag till bouppteckningsförrättare och utredningsman av mitt dödsbo rådmannen Victor Åsberg i Västerås eller därest han skulle vara förhindrad eller icke villig att åtaga sig detta uppdrag den som Rådhusrätten i Västerås därtill förordnar.

Västerås den 27 januari 1932.

Maria Hallander.

Att fröken Maria Sofia Hallander, vilken vi personligen känna med sunt och fullt förstånd samt av fri vilja förklarat denna handling innehålla hennes yttersta vilja och testamente samt densamma egenhändigt underskrivit, intygas av oss på en gång närvarande och för ändamålet särskilt tillkallade vittnen.

Västerås som ovan.

Victor Åsberg.

Naima Streng, Lustigkullagatan 20, Västerås.

Per Berglund, Stadsvaktm., Västerås.

§ 208. År 1932 den 18 juli vid rådhusrätten i Västerås hördes rådmannen Ernst Victor Åsberg, stadsvaktmästaren Per Berglund och fröken Naima Margareta Streng för dödsfalls skull på ed angående tillkomsten av detta testamente; betygar

På rådhusrättens vägnar:

Olof Berglind.

§ 344. År 1935 den 11 november ingavs detta testamente till rådhusrätten i Västerås för bevakning efter avlidna fröken Maria Sofia Vilhelmina Hallander och meddelade rådhusrätten följande

Beslut.

Den, som vill begagna sig av testamentet, skall låta detsamma delgivas arvinge genom överlämnande av testamentshandlingen i bestyrkt avskrift. Vill arvinge göra gällande, att testamentet är ogillt enligt 5 kap. lagen om testamente, skall han därom föra klandertalan inom sex månader från delfåendet. Vill bröstarvinge endast påkalla jämkning i testamentet för utfående av laglott, har han att inom samma tid anhängiggöra talan mot testamentstagaren eller eljest giva honom sitt anspråk tillkänna. Försittes tid, som nu är sagd, vare rätt till talan förlorad.

Västerås rådhus som ovan.

På rådhusrättens vägnar:

J. W. Ödman.

Lösen En kr. påf. exp.

Rätt avskrivet betyga:

Greta Gustafsson. Ingrid Österberg.

N:r 140.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Lidmansvägen, Iggebygatan och Akademivägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande till Stadsfullmäktiges prövning av närlagda framställning från vatten- och gasverksstyrelsen av den 12 nästlidne november angående utdragning av stadens vatten-, avlopps- och gasledningar i Lidmansvägen, Iggebygatan och Akademivägen, får drätselkammaren såsom eget utlåtande tillstyrka bifall till vad vatten- och gasverksstyrelsen i berörda skrivelse hemställt.

Västerås den 5 december 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till vatten- och gasverksstyrelsen hava framställningar inkommit om utdragande av allmänna ledningar för vatten, avlopp och gas i Lidmansvägen, Iggebygatan och Akademivägen.

I Lidmansvägen erfordras ledningsutsträckning på grund av en större nybyggnad i hörnet av denna gata och Bondegatan. Anläggningskostnaden är beräknad till 5,700 kr., varav kommer på stadens andel 4,200 kr.

Iggebygatan, som numera efter utdragning av ledningar i Vasagatan kan erhålla ledningsanslutning, är till större delen bebyggd å ömse sidor, och hava samtliga fastighetsägare ansökt om ledningar. Kostnaden för ledningsutbyggnad är beräknad till 14,000 kr., vari staden skall deltaga med 7,000 kr.

Förslaget om ledningsutbyggnad i Akademivägen avser en kortare sträcka å norra delen av gatan. Stadens andel i ledningskostnaden, beräknad till 2,500 kr., bliver 1,350 kr.

Samtliga här omnämnda förslag bliva ekonomiskt bärande för staden.

N:o 140.
Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Lidmansvägen, Iggebygatan och Akademivägen.

Styrelsen hemställer att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa:

1. Kr. 4,200: — till utsträckning av ledningar för vatten, avlopp och gas i Lidmansvägen till nybyggnad i hörnet av denna gata och Bondegatan;
2. Kr. 7,000: — till ledningar för vatten, avlopp och gas i Iggebygatan med anslutning till Vasagatans ledningar, samt
3. Kr. 1,350: — till ledningsutbyggnad för vatten och avlopp i norra delen av Akademivägen.

Västerås den 12 november 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 141.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av diverse elektriska ledningar och transformatorstationer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig över vatten- och gasverksstyrelsens närlagda framställning av den 12 nästlidne november angående anvisande av anslag till elektriska ledningar i norra Blåsboområdet, elektriska ledningar jämte en transformatorstation vid Myggbo såg, elektriska ledningar till kvarteret Penelope samt elektriska ledningar mellan Vasagatan och Mjölkcentralens fastighet jämte en transformatorstation i sagda fastighet, får på de skäl styrelsen anfört till alla delar tillstyrka bifall till vatten- och gasverksstyrelsens hemställan.

Västerås den 5 december 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 141.
Ang anläggning av diverse elektriska ledningar och transformatorstationer.

Dels på grund av pågående byggnadsverksamhet och dels till följd av nyanslutningar av industriella företag till elektricitetsverket föreligger behov av en del nyanläggningar av elektriska ledningar m. m. på sätt i nedan anföres.

För en del nytillkomna kvarter inom norra Blåsbo erfordras utbyggnad av ledningsnätet, kostnadsberäknad till 4,460 kr., varav kommer på stadens andel 2,750 kr. Anslutning kan ske till nuvarande ledningsändpunkter i Blåsbovägen, Föreningsgatan och Arosvägen.

Mjölkcentralen, som hittills endast för belysning och mindre kraftbehov använt sig av ström från stadens verk, önskar numera väsentligt öka sin strömuttagning, som skall omfatta såväl dagström för kraftändamål som nattström för en kylanläggning. Hittills har likström levererats till Mjölkcentralen, men vid den större omfattning leveransen nu får, bör växelström komma till användning, och är Mjölkcentralen inställd på att ombygga sin elektriska installation från likström till trefas växelström. För det område, inom vilket Mjölkcentralen är belägen, är planerat att, när behovet av växelström så kräver, anlägga en transformatorstation någonstädes utefter Engelbrektsgatan, för vilken station högspänningsjordkablar skulle dragas från den underjordiska transformatorstationen i Vasagatan strax norr om Smedjegatan. Av dessa högspänningskablar skulle nu sträckan till Mjölkcentralen komma till utförande och avgrening på densamma göras för en planerad transformatorstation inom Mjölkcentralen, som ställer härför erforderligt utrymme till förfogande. Anläggningskostnaderna äro beräknade till 8,000 kronor.

Myggbo Sågbolag uttager sedan ett par år tillbaka kraftström från stadens elektricitetsverk och önskar nu öka sin kraftuttagning i sådant omfång, att ledningsutbyggnad erfordras. Detta sker enklast genom anläggande av en högspänningskabel från transformatorstationen strax öster om Folkets Park samt anordnande av en transformatoranläggning i närheten av sågen. Denna station får även användning för övriga närliggande områden. Kostnaderna äro beräknade till 6,700 kr.

För kvarteret Penelope erfordras utdragning av en jordkabel, vilken skulle anslutas till Hållgatans ledning och dragas i gatan norr om Sjukhemmet. Kostnaden är beräknad till 1,700 kr.

Då här omnämnda anläggningar bliva ekonomiskt bärande för staden, hemställer vatten- och gasverksstyrelsen, att Stadsfullmäktige ville anvisa:

1. Ur tekniska verkens amorteringsfond:
Kr. 2,750:— till elektriska luftledningar för nya kvarter inom norra Blåsbo,
Kr. 6,700 till högspänningskablar mellan transformatorstationen vid Folkets Park och Myggbo Sågbolags anläggningar vid Pilgatan jämte transformatorstation därstädes,

N:o 141.
Ang. anläggning av diverse elektriska ledningar och transformatorstationer.

Kr. 1,700 till elektrisk jordkabel till kvarteret Penelope, att med utgångspunkt från Hållgatan dragas i gatan närmast norr om Västmanlands Läns Sjukhem,

2. Av elektricitetsverkets driftmedel att, på sätt förut skett, sedermera ingå i den årliga avskrivningen vid verket för omläggning till växelström,
Kr. 8,000 till högspänningskablar mellan Vasagatans transformatorstation och Mjölkcentralen samt anordnande av transformatoranläggning i av Mjölkcentralen tillhandahållet rum.

Västerås den 12 november 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 142.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Drottning-, Göt- och Jakobsbergsgatorna m. fl. trafikleder.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande till Stadsfullmäktiges prövning av närlagda skrivelse från Vatten- och Gasverksstyrelsen den 3 innevarande december med hemställan om anslag till anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar, dels i vissa delar av Drottning- och Götgatorna och dels i Jakobsbergs m. fl. gator norr om vattentornet, får drätselkammaren såsom eget yttrande i ärendet tillstyrka Vatten- och Gasverksstyrelsens framställning.

Västerås den 5 december 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 142.

Ang. anläggning av vatten-avlopps- och gasledningar i Drottning-, Göt- och Jakobsbergsgatorna m. fl. trafikleder.

I ansökningar till vatten- och gasverksstyrelsen hava framställningar skett om utdragande av ledningar för vatten, avlopp och gas, dels i Drottning- och Götgatorna till en längd av cirka 200 meter och dels i Jakobsbergs- m. fl. gator norr om vattentornet å en sträcka av omkring 300 meter. Anläggningskostnaderna äro beräknade till resp. 17,500 och 30,000 kr., varav, efter avdrag av de enskilda bidragen, på stadens andel kommer resp. 9,500 och 10,600 kr. Då samtliga utefter ledningsutsträckningarne belägna fastigheter äro anmälda till anslutning, bliva anläggningarna ekonomiskt bärande för staden och böra alltså för att underlätta byggnadsverksamheten komma till utförande så snart erforderlig gatumark överlämnats till staden.

Vatten- och Gasverksstyrelsen får därför hemställa,

att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa 9,500 kr. för utsträckning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Drottning- och Götgatorna å en sträcka av cirka 200 meter, med utgång från ledningarnas nuvarande ändpunkt samt 10,600 kr. för liknande ledningsarbeten i Jakobsbergs- m. fl. gator norr om vattentornet å en sträcka av omkring 300 meter, med början vid ledningarnas ändpunkt i Djäknebergsgatan, med uppdrag åt styrelsen att utföra arbetena så snart för gator avsedd mark överlämnats till staden.

Västerås den 3 december 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

|Gerh. Geston.

N:o 143.

Drätselkammarens skrivelse ang. lönetillägg åt en maskinist vid elektricitetsverket för utförande av maskinmästaregöromål.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av en framställning i ämnet från Vatten- och Gasverksstyrelsen har lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 30 nästlidne november föreslagit, att Stadsfullmäktige ville tillerkänna maskinisten vid elektricitetsverket O. B. Börjesson så länge han uppehåller de göromål vid verket, som ålegat den förutvarande maskinmästaren, ett årligt tillägg till sin lön som maskinist, av 800 kronor, att utgå av de tekniska verkens driftmedel.

Med överlämnande av handlingarna i ärendet till Stadsfullmäktiges prövning får drätselkammaren såsom eget yttrande tillstyrka bifall till lönenämndens förslag.

Västerås den 5 december 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I här bilagd skrivelse har vatten- och gasverksstyrelsen i anledning därav, att maskinmästaren vid stadens elektricitetsverk, G. Boberg, avgått från befattningen med pension, till behandling upptagit frågan huruledes göromålen i denna befattning för framtiden skulle handhavas och i avseende härå med hänsyn till att den fortsatta övergången från växelström och därav föranledd minskad maskindrift vid elektricitetsverket gjorde behovet av att bibehålla befattningen tveksamt, ifrågasatt, att göromålen i befattningen tillsvidare skulle ombesörjas av den äldste av maskinisterna vid elektricitetsverket, O. B. Börjesson. Denne skulle härvid komma i åtnjutande av ett tillägg i lönen som maskinist å 800 kronor pr år. Vid Börjessons avgång ur tjänst kunde med ledning av utvecklingen säkrare avgöras, huruvida behov förelåge att bibehålla maskinmästarbefattningen.

Lönenämnden anser allt tala för ett uppskov med avgörandet av frågan om fördelningen och ledningen av göromålen vid elektricitetsverket och

att under detta uppskov dessa handhavas på sätt Vatten- och Gasverksstyrelsen ifrågasatt och får därför föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta tillerkänna maskinisten vid elektricitetsverket O. B. Börjesson, så länge han uppehåller göromålen i maskinmästarbefattningen ett årligt tillägg till lönen i maskinistbefattningen å 800 kronor, att utgå av de tekniska verkens driftmedel.

N:o 143. *Ang. lönetillägg åt en maskinist vid elektricitetsverket för utförande av maskinmästaregöromål.*

Västerås den 30 november 1935.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Maskinmästarebefattningen i elektricitetsverket har från och med den 1 juli innevarande år, då förre maskinmästaren Boberg avgick med pension, varit vakant. Med sysslan förenat arbete har sedan nämnda tid ombesörjts av maskinisterna, som härför åtnjutit extra ersättning. Som en dylik fördelning av ansvaret ej är lämpligt i längden, har styrelsen från den 1 innevarande oktober uppdragit åt den äldste av maskinisterna, O. B. Börjesson, att utöva den tillsyn och ledning av arbetet inom elektricitetsverket, som ålegat maskinmästaren mot det att han utöver sin lön som maskinist skulle erhålla ett extra tillägg av 800 kronor per år, med skyldighet sålunda att utöva med tjänsten som maskinmästare förenade åligganden och därjämte fullgöra det s. k. 7:de skiftet för varje maskinist eller alltså 3 skift i veckan, motsvarande 24 timmar mot nu 48 timmar.

Då styrelsen ordnat maskinmästarebefattningen på ovannämnda sätt, så är det med tanke på att ovisshet råder, huru elektricitetsverkets drift i framtiden kan komma att gestalta sig. Övergång till växelström sker alltjämt och blir måhända av den omfattning, att driften i själva elektricitetsverket, vilken avser framställning av likström, så småningom kan upphöra eller endast bliva av så ringa omfattning, att befattningen framdeles kan indragas.

Med anledning av det anförda hemställer styrelsen, att Stadsfullmäktige ville godkänna den av styrelsen vidtagna åtgärden.

Västerås den 3 oktober 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 144.

Drätselkammarens skrivelse ang. anställande av ytterligare en maskinist vid elektricitetsverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 nästlidne oktober har vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga styrelsen att, intill dess frågan, huvuvida den nu ledigblivna befattningen som maskinmästare vid elektricitetsverket skall bibehållas, blir avgjord förordna ytterligare en maskinist vid elektricitetsverket med full tjänstgöring.

Lönenämnden har i avgivet yttrande över denna framställning den 30 nästlidne november tillstyrkt densamma med det tillägg, att avlöningen till den nye maskinisten skall bestridas av de tekniska verkens driftmedel.

Drätselkammaren får nu överlämna handlingarna i ärendet till Stadsfullmäktiges prövning och därvid såsom eget yttrande tillstyrka bifall till lönenämndens förslag.

Västerås den 5 december 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse som härmed överlämnas till stadsfullmäktige för avgörande har vatten- och gasverksstyrelsen under åberopande av, att styrelsen i avseende å handhavandet av göromålen i befattningen som maskinmästare vid elektricitetsverket efter förutvarande innehavarens avgång ur befattningen med pension ordnat så, att dessa tillsvidare skulle handhavas av äldste maskinisten vid elektricitetsverken O. B. Börjesson, anhållit om bemyndigande att i dennes ställe förordna en ytterligare maskinist och får lönenämnden under hänvisning till sitt yttrande angående lämpligheten av ett uppskov med avgörandet av frågan om fördelning och ledningen av göromålen vid elektricitetsverket enligt i annat sammanhang avgivet förslag av vatten- och gasverksstyrelsen föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta lämna vatten- och gasverksstyrelsen det begärda bemyndigandet med det tillägget att avlöningen åt den nye maskinisten skall bestridas av driftmedel vid de tekniska verken.

Västerås den 30 november 1935.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 144.
Ang. anställande av ytterligare en maskinist vid elektricitetverket.

Den 1 juli i år avgick manskinmästaren vid stadens elektricitetsverk, G. Boberg, med pension.

På grund av rådande ovisshet huru det i framtiden skall ordnas med maskinmästarebefattningen i elektricitetsverket, då nämligen maskindriften därstädes, som avser alstring av likström, vid fortsatt övergång till växelström med tiden kommer att minska och ev. upphöra och i samband därmed maskinmästarebefattningen indragas, har styrelsen tillsvidare löst denna personalfråga på så sätt, att den träffat uppgörelse med äldste maskinisten i verket, O. B. Börjesson, att vid sidan av sin maskinistsyssla även ombesörja befattningen som maskinmästare åliggande göromål, men att Börjesson för att medhinna sistnämnda arbeten endast skall fullgöra det s. k. sjunde skiftet för varje maskinist eller pr vecka 3 skift motsvarande 24 timmar mot förut 6 skift med 48 timmar. Så länge denna anordning tillämpas, kan den i ordinarie stat upptagna maskinmästaresysslan utgå, men erfordras i stället ännu en ordinarie maskinist, då nämligen driften kräver tre maskinister med full tjänstgöring, och måste sålunda en ny man träda in för Börjesson. När Börjesson om 7 år inträder i pensionsåldern, får med ledning av då rådande förhållanden frågan rörande maskinmästarebefattningen åter prövas.

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville bemyndiga styrelsen att, intill dess frågan, huruvida sysslan som maskinmästare i elektricitetsverket skall bibehållas, blir avgjord, förordna ytterligare en maskinist vid elektricitetsverket med full tjänstgöring.

Västerås den 8 oktober 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 145.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en ny ingeniörsbefattning vid tekniska verken m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren lämnats tillfälle att avgiva yttrande över en av vatten- och gasverksstyrelsen till Stadsfullmäktige gjord framställning av den 8 sistlidne oktober angående inrättande av en ny ingeniörsbefattning vid de tekniska verken samt andra i samband därmed stående frågor ävensom lönenämndens däröver den 30 nästlidne november avgivna yttrande, får drätselkammaren såsom eget utlåtande i ärendet i likhet med lönenämnden tillstyrka bifall till vatten- och gasverksstyrelsens förslag.

Västerås den 5 december 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I här bilagd skrivelse har vatten- och gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt om inrättande från och med nästa års skifte å fast lönestat av en befattning som biträdande ingeniör vid de tekniska verken med löneläge i lönestatens 34 lönegrupp och kontorsarbete som huvudsaklig uppgift samt angående vissa förmåner i löne- och pensionsavseende för assistenten vid elektricitetsverket ingeniören G. Lönnqvist, därest denne bleve överflyttad till denna nyinrättade befattning, ävensom rätt för styrelsen att under denna förutsättning återbesätta den efter Lönnqvist lediga assistentbefattningen och får lönenämnden, som blivit övertygad om behovet av denna nya befattning och enär löneförmånerna i densamma synas väl avvägda efter 34 lönegruppen i lönestaten för sin del föreslå, att stadsfullmäktige ville bifalla vatten- och gasverksstyrelsens framställning.

Västerås den 30 november 1935.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 145.
Ang. inrättande av en ny ingeniörsbefattning vid tekniska verken m.m.

I följd av den starka utvecklingen av stadens tekniska verk särskilt under de senaste åren har den organisation av verkens tekniska ledning, som bestått alltsedan år 1908, visat sig otillräcklig. Ifrågavarande personal utgöres, som bekant, utom av verkens föreståndare, vilken har att svara för uppgifter även av administrativ natur, av två assistenter, den ene för vatten- och gasverken samt avloppsledningarne och den andre för elektricitetsverket. På grund av omöjligheten för denna personal att medhinna alla på densamma ankommande uppgifter har styrelsen nödgats att vid utförande av större nybyggnadsarbeten anlita tillfälligt anställd teknisk hjälp. Så har särskilt varit förhållandet vid de stora utvidgningsarbeten, som under den senast förflutna tiden pågått för vattenverkets del. Erfarenheten har emellertid givit vid handen, att omfattningen av de tekniska göromålen vid verken gör det nödvändigt att verksledningen erhåller ytterligare hjälpkraft av permanent karaktär.

Styrelsen anser sig sålunda böra föreslå, att en ny teknisk tjänstebefattning anordnas. Denna befattnings innehavare skulle närmast hava att syssla med kontorsarbete för samtliga verk och ledningar, medan assistenterna var för sig, utom andra göromål, skulle hava hand om tillsynen över utomhusarbetena och anläggningarnas drift. För den nya befattningen skulle fordras nöjaktig teknisk utbildning och praktisk erfarenhet. Styrelsen har tänkt sig såsom lämplig beteckning av tjänsten biträdande ingeniör och att befattningen upptages på fast stat i lönestatens grupp 34, med en begynnelselön av 4,830 kr., tre ålderstillägg à 285 kr. och en slutlön sålunda av 5,685 kr.

I samband med nu berörda fråga vill styrelsen framföra en annan angelägenhet, som påkallar beslut av Stadsfullmäktige. Den nuvarande assistenten för vatten- och gasverken samt avloppsledningarne, Ingeniör Lönnqvist, är på grund av nedsatt rörelseförmåga, vari någon förbättring icke är att förvänta, urståndsatt att sköta en avsevärd del av de göromål, som åligga honom i denna tjänst. Då han emellertid är mycket väl skickad att fullgöra de uppgifter, som skulle vara förenade med den nya biträdande ingeniörsbefattningen, har styrelsen i stället för en eljes ofrånkomlig förtidspensionering av Ingeniör Lönnqvist, ansett lämpligast att det ordnas så, att Lönnqvist överflyttas till den nya tjänsten. Med hänsyn till Ingeniör Lönnqvists stora erfarenhet, framförallt i följd av hans mångåriga tjänstgöring vid stadens tekniska verk, vinnes med en dylik anordning för staden den fördelen, att önskvärd kontinuitet i arbetet ernås och för Ingeniör Lönnqvist, att han icke skulle behöva vidkännas så stor inkomstminskning, som en förtidspensionering skulle medföra, särskilt om Stadsfullmäktige vilja tillmötesgå styrelsens förslag om särskilda förmåner för Ingeniör Lönnqvist personligen efter övergången till den nya tjänsten. Styrelsen är nämligen av den uppfattningen, att Ingeniör Lönnqvists ingående kännedom om rådande förhållanden inom verkens tekniska förvaltning och den nytta han i följd härav kan göra i den nya tjänsten är av sådant värde, att därav motiveras en särskild ersättning. Denna bör enligt styrelsens mening — utom det att

N:o 145.
Ang. inrättande av en ny ingeniörsbefattning vid tekniska verken m.m.

Ingeniör Lönnqvist, som självfallet torde vara, tillföres avlöning i tjänstens högsta lönegrad — få karaktären av ett personligt lönetillägg, lämpligen avvägt till 1,200 kr. pr år, varjämte Ingeniör Lönnqvist bör tillförsäkras pension för sig och sin familj, såsom om han kvarstått i assistenttjänsten, med skyldighet givetvis för honom att fortfarande erlägga däremot svarande pensionsavgift.

På grund av det anförda får vatten- och gasverksstyrelsen hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta,

att från och med den 1 januari 1936 må vid de tekniska verken på fast stat inrättas en ny befattning såsom biträdande ingeniör att insättas i lönestatens 34. lönegrupp,

att, därest till denna befattning överflyttas nuvarande assistenten G. Lönnqvist, denne må tilldelas ett personligt lönetillägg av 1,200 kr. årligen,

att, under samma förutsättning, Ingeniör Lönnqvists rättigheter och skyldigheter med avseende å blivande pensionering skola förbliva orubbade såsom om han fortfarande innehaft assistentbefattningen med de löne- och pensionsbestämmelser, som nu gälla för befattningen,

samt att den ledigblivande assistentbefattningen får återbesättas i vanlig ordning.

Västerås den 8 oktober 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

|Gerh. Geston.

N:o 146.

Drätselkammarens skrivelse ang. lönereglering m. m. för vaktmästaren vid köttbesiktningsbyrån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren lämnats tillfälle yttra sig över en av hälsovårdsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 sistlidne oktober gjord framställning angående lönereglering i samband med förändrad tjänstgöring för den nuvarande innehavaren av befattningen som vaktmästare vid köttbesiktningsbyrån ävensom lönenämndens däröver den 30 nästlidne november avgivna utlåtande, får drätselkammaren för sin del i likhet med lönenämnden tillstyrka bifall till hälsovårdsnämndens framställning.

Västerås den 5 december 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till lönenämnden har för att med dess yttrande tillställas stadsfullmäktige överlämnats en framställning av hälsovårdsnämnden angående uppflyttning från den 1 januari 1936 av befattningen som vaktmästare vid köttbesiktningsbyrån från 16 till 25 lönegruppen i lönestaten med i framställningen närmare angiven skillnad i löneförmåner att gälla för den nuvarande innehavaren av tjänsten med tjänstgöringsskyldighet utöver göromålen vid köttbesiktningsbyrån m. m. och får lönenämnden med hänsyn till, att befattningen genom den ökade tjänstgöringen blir i avseende å arbetsuppgifter jämnställd med övriga i lönestaten upptagna vaktmästartjänster och därför bör avlönas lika med dessa, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta bifalla hälsovårdsnämndens framställning.

Västerås den 30 november 1935.

För lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

N:o 146.

Ang. lönereglering m. m för vaktmästaren vid köttbesiktningsbyrån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I sitt förslag till budget för innevarande år angav hälsovårdsnämnden beträffande köttbesiktningsbyråns stat de skäl, som förorsakade att nämnden påförde köttbesiktningsbyråns stat endast 1,500 kronor som ersättning till vaktmästare. Förhållandena i oktober 1934, när budgetsbetänkandet avgavs voro nämligen sådana, att nämnden icke kunde bestämt angiva, huru nämnden skulle tillgodogöra sig vaktmästarens arbetskraft under den tid han icke var sysselsatt å byrån. Under innevarande år har emellertid denna fråga ordnats så, att vaktmästaren efter byråarbetets slut tjänstgör som biträdande tillsyningsman vid allmänna hälsovården med de arbetsuppgifter, som tilldelats honom av 1:ste stadsläkaren. Skillnaden, 1,851 kronor, mellan hans nuvarande löneinkomster i 16:e lönegruppens IV:de lönegrad, 2,751 kronor, jämte personligt tillägg å 600 kronor, tillsammans 3,351 kronor och de 1,500 kronor, som finnas upptagna å köttbesiktningsbyråns stat, har därför innevarande år bestritts å allmänna hälsovårdens stat.

Som emellertid vaktmästaren vid köttbesiktningsbyrån till följd av den vidtagna organisationsåtgärden, som synes lämplig och för framtiden bör tillämpas, numera har fulltidstjänstgöring i stadens tjänst, torde en omreglering av hans löneförmåner böra vidtagas och får hälsovårdsnämnden i sådant avseende anföra följande.

I 1921 års löneregleringskommitterades betänkande (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 30 1921) framhålla kommitterade å sidor 164 och 165 följande.

"Löneregleringskommittén har genom särskild undersökning av ifrågavarande förhållanden väl funnit, att vaktmästaren icke har full sysselsättning av sin tjänst men att han likväl är så bunden av densamma, att de inkomster han har möjlighet att förvärva sig på sin från tjänsten lediga tid icke kunna vara så avsevärda, om man ock icke kan undgå att räkna med ytterligare förvärvsmöjlighet utom tjänsten vid avvägandet av en lämplig avlöning för befattningen. Kommitterade hava vidare undersökt möjligheten att med befattningen förena annat arbete, så att innehavaren skulle beredas full sysselsättning och sålunda kunna upptagas i samma lönegrupp som övriga vaktmästare, men icke kunnat finna något lämpligt sådant arbete.

Emellertid hava kommitterade ansett, att, då vaktmästarebefattningens utövande dock i varje fall måste bliva den huvudsakliga sysselsättningen för befattningshavaren ifråga, det är lämpligt och riktigt att befattningen upptages som ordinarie i lönestaten, men att den måste placeras i en lägre än övriga vaktmästare, på grund av att den icke medför full sysselsättning i tjänsten."

Den 28 december 1922 beslöto Stadsfullmäktige i samband med fastställande av budget för hälsovårdsnämnden för 1923 (Stadsfullmäktiges handlingar sid. 426, 1922) att tilldela vaktmästaren vid köttbesiktningsbyrån ett provisoriskt arvode av 600 kronor per år på grund av ökade arbetsåligganden.

I sitt betänkande till 1929 års lönestat anför lönenämnden (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 46, sid. 239) följande.

N:o 146.
Ang. lönereglering m. m. för vaktmästaren vid köttbesiktningsbyrån.

"Det tillfälliga lönetillägg å 600 kronor årligen, som vaktmästaren vid köttbesiktningsbyrån åtnjuter på grund av Stadsfullmäktiges beslut den 29 december 1922, har det synts lämpligt bibehålla vid sidan av den reglerade lönen."

Befattningen placerades i 16. lönegruppen med en begynnelselön av 2,220 kronor och en slutlön av 2,751 kronor. Härigenom torde stadsfullmäktige hava fastslagit, att befattningshavaren icke hade samma arbetsbörda eller fulltidstjänstgöring som stadens övriga vaktmästare, vilka ingingo i lönestatens 25. lönegrupp med 3,240 kronor i begynnelselön och 3,933 kronor i slutlön.

Då sålunda vaktmästaren vid köttbesiktningsbyrån med hänsyn till den vidtagna organisationsåtgärden att med tjänsten förena tjänstgöringsskyldighet inom annat arbetsområde numera har fulltidstjänstgöring, anser hälsovårdsnämnden rättvist, att befattningen uppföres i samma lönegrupp som övriga vaktmästarebefattningar i lönestaten och att tillsvidare lönekostnaderna bestridas med 1,500 kronor å köttbesiktningsbyråns stat och återstoden å allmänna hälsovårdsnämndens stat (25:IV 3,933 kronor — 1,500 kronor = 2,403 kronor).

Slutligen får hälsovårdsnämnden meddela, att på grund av medgivande från Kungl. Medicinalstyrelsen pensionsavgift icke erlägges av befattningshavaren utan utgår av köttbesiktningsbyråns medel.

Hälsovårdsnämnden hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att från och med den 1 januari 1936 befattningen som vaktmästare vid köttbesiktningsbyrån skall placeras i lönestatens 25. lönegrupp, att gälla endast för nuvarande innehavare av tjänsten och med skyldighet för befattningshavaren att förutom de med befattningen å köttbesiktningsbyråns stat förenade göromål fullgöra de åliggandet i stadens tjänst, som kunna bliva honom tilldelade för full tjänstgöring ävensom uppdraga åt vederbörande myndigheter att vid uppgörande av budget för varje kommande år föreslå skälig fördelning av ifrågavarande löneförmåner å de stater, som kunna komma ifråga.

Västerås den 8 oktober 1935.

För Hälsovårdsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

/Eric Plantin.

N:o 147.

Drätselkammarens skrivelse ang. lönereglering för ett biträde å hamnkontoret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan hamnstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 sistlidne juni hemställt, att den å hamnens stat upptagna manliga kontorsbiträdesbefattningen av 2:dra klass från och med den 1 juli 1935 skulle förändras till manlig kontorsbiträdesbefattning av 1:sta klass samt lönenämnden i häröver den 30 nästlidne november avgivet yttrande på det sätt tillstyrkt den sålunda gjorda framställningen, att den förändrade avlöningsstaten skulle träda i tillämpning från och med ingången av år 1936, får drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, jämväl för sin del tillstyrka framställningen med den jämkning, som av lönenämnden föreslagits.

Västerås den 5 december 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I här bilagd skrivelse har hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att nuvarande befattningen som 2 klass manligt kontorsbiträde å hamnkontoret måtte förändras till befattning av 1. klass och får lönenämnden med hänsyn till de genom ändrad instruktion och arbetsfördelning för hamnkontorspersonalen ökade göromålen i befattningen med därav föranlett ökat ansvar såsom sitt yttrande i ärendet föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta, att den begärda regleringen av befattningen skall genomföras och träda i tillämpning från och med ingången av år 1936.

Västerås den 30 november 1935.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 147. *Ang. lönereglering för ett biträde å hamnkontoret.*

I skrivelse till stadsfullmäktige den 6 oktober 1930 (Stadsfullmäktiges handlingar 91/1930) anhöll hamnstyrelsen med lämnande av en utförlig redogörelse över huru biträdesförhållandena dittills varit ordnade å hamnkontoret att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1931 inrätta en ordinarie manlig kontorsbiträdesbefattning av 2, klass å styrelsens stat. Efter tillstyrkan av lönenämnden biföllo stadsfullmäktige hamnstyrelsens framställning den 27 november 1930.

Sedan dess har emellertid kontorsbiträdet tilldelats uppgifter av mer kvalificerad art än tidigare, vilka uppgifter framgå av bilagda instruktion och arbetsfördelning för kontorspersonalen å hamnkontoret.

För att vinna ökad kontroll har hamnuppbörden uppdelats på hamnkaptenen och kontorsbiträdet, på så sätt att debiteringen verkställes av kontorsbiträdet och själva kassan handhaves av hamnkaptenen. Denna nytillkomna arbetsuppgift anser styrelsen vara av särskild betydelsefull art och med hänsyn till det som förekom under förre hamnkaptenens tjänstgöringstid nödvändig.

De anförda omständigheterna beträffande det nuvarande 2. klass kontorsbiträdet, dels att större kvalifikation fordras av honom, dels ock att han utövar en form av kontrollantskap, föranleda styrelsen att föreslå den ändringen i styrelsens förvaltning, att kontorsbiträdestjänsten förändras från 2. klass till 1:sta klass.

Hamnstyrelsen hemställer alltså,

att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 juli innevarande år den å hamnstyrelsens stat upptagna 2. klass manliga kontorsbiträdesbefattningen skall förändras till 1:sta klass manlig kontorsbiträdesbefattning.

Västerås den 7 juni 1935.

För Hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Eric Plantin.

N:o 148.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en ny kriminalkonstapelsbefattnig.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden har på framställning av polischefen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 sistlidne oktober hemställt, att från och med den 1 januari 1936 skulle här i staden inrättas ytterligare en kriminalkonstapelsbefattning.

Över denna framställning har lönenämnden avgivit yttrande den 30 nästlidne november och därvid tillstyrkt polisnämndens förslag.

Drätselkammaren får nu överlämna handlingarna i detta ärende till Stadsfullmäktiges prövning och såsom eget utlåtande i frågan jämväl för sin del tillstyrka bifall till polisnämndens hemställan.

Västerås den 5 december 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom yttrande över härmed till stadsfullmäktige för avgörande överlämnad framställning av polisnämnden angående inrättande från och med den 1 januari 1936 av ytterligare en befattning, som kriminalkonstapel i stadens poliskår, får lönenämnden, som funnit behov utav denna nya befattning vara klarlagt genom den av polischefen i staden förebragta utredningen, såsom sitt yttrande i ärendet hemställa, att stadsfullmäktige ville bifalla framställningen.

Västerås den 30 november 1935.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 148.

Ang. inrättande av en ny kriminalkonstapelsbefattning.

I skrivelse till polisnämnden den 7 oktober 1935 anför polischefen i sin motivering till 1936 års budget i fråga om uppförande å ordinarie stat av ytterligare en kriminalkonstapel följande.

"I fråga om personalbehovet vid poliskåren har stadsfiskalen uti en till mig ingiven skrivelse varvid fogats en statistisk redogörelse för arbetet å kriminalavdelningen, (bil. C och D) hemställt, att kriminalavdelningens personal från och med den 1 januari 1936 måtte ökas med två befattningshavare. Under tiden från och med den 1 januari 1926 till och med den 31 december 1932 bestod kriminalavdelningen av en överkonstapel och sex kriminalkonstaplar, därav två s. k. länskriminalkonstaplar, avsedda huvudsakligen för tjänstgöring å länets landsbygd. Även länskriminalkonstaplarna kunde emellertid i stor utsträckning anlitas för arbete i stadens tjänst. Enligt för mig tillgängliga uppgifter användes dessa kriminalkonstaplar för arbete utom staden endast en à en och en halv högst två månader om året och under den övriga tiden av året stodo de till stadens förfogande. Med inrättande av statspolisavdelningen den 1 januari 1932 inträdde ändrade förhållanden. Den ena av länskriminalpoliskonstaplarna befordrades till överkonstapel vid statspolisavdelningen och någon ny kriminalkonstapel i hans ställe tillsattes ej. Den andre länskriminalkonstapeln överflyttades till statspolisavdelningen dock alltjämt med skyldighet för honom att tjänstgöra i staden, då han ej vore upptagen av annan tjänstgöring. Förhållandena hava emellertid medfört, att denne kriminalkonstapel i allt mindre och mindre utsträckning kunnat utnyttjas i staden. Allt eftersom statspolisens verksamhet blivit mera effektiv har också den till statspolisavdelningen knutne kriminalkonstapeln blivit anlitad för utredningar å landsbygden i betydligt större utsträckning än tidigare. Värdet av det arbete, som länskriminalkonstapeln under de sista åren utfört inom staden, kan ej heller mätas med hans tidigare arbetsprestationer, då något egentligt självständigt utredningsarbete icke kunnat lämnas honom under de korta tider, han tjänstgjort härstädes, eftersom han när som helst kunnat bliva utkallad å landsbygden och då omedelbart måst lämna sitt arbete i staden. Någon ändring härutinnan är ej att förvänta. Det torde med hänsyn härtill utan överdrift kunna sägas, att personalen vid kriminalavdelningen sedan den 1 januari 1933 faktiskt minskats med två befattningshavare. Då därtill kommer, att, såsom framgår av den utav stadsfiskalen verkställda utredningen, antalet ärenden å kriminalavdelningen stadigt ökas, är det uppenbart, att behov föreligger av ökning av personalstyrkan å avdelningen. Redan tidigare har jag varit betänkt att påkalla sådan ökning, men avstått därifrån, dels med hänsyn till de ekonomiska förhållandena, och dels för att vinna ytterligare erfarenhet angående verkningarna av statspolisens inrättande. Nu synes mig frågan icke längre kunna uppskjutas. För att ej alltför starkt belasta stadens budget anser jag mig dock för närvarande böra begära inrättande av endast en ny kriminalkonstapels befattning och jag hemställer alltså, att polisnämnden ville i sitt statförslag upptaga anslag till avlöning av och slitningsersättning åt sex kriminalkonstaplar."

Denna polischefens motivering för uppförande å ordinarie stat av yt-

N:o 148. *Ang. inrättande av en ny kriminalkonstapelsbefattning.*

terligare en kriminalkonstapel upptager polisnämnden såsom egen, men har polisnämnden ansett, att denna framställning utan samband med 1936 års budgetförslag bort till Stadsfullmäktige ingivas.

Polisnämnden hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att från och med den 1 januari 1936 ytterligare en kriminalkonstapelsbefattning skall här i staden inrättas. Avskrifter av stadsfiskalens framställning till polischefen och statistik över kriminalpolisens arbete bifogas.

Västerås den 14 oktober 1935.

För Polisnämnden:

J. O. WASS.

|Eric Plantin.

N:o 149.

Drätselkammarens skrivelse ang. återbesättande av en biträdestjänst vid tekniska verkens kontor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom eget yttrande över vatten- och gasverksstyrelsens i närlagda skrivelse den 13 sistlidne juli gjorda hemställan om medgivande att med ny innehavare besätta en ledigbliven befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass, får drätselkammaren, som i likhet med lönenämnden ej har något att erinra emot framställningen föreslå, att Stadsfullmäktige måtte förklara hinder icke möta mot tjänstens återbesättande.

Västerås den 5 december 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lönenämnden får härmed för prövning överlämna en framställning av vatten- och gasverksstyrelsen angående medgivande att få med ny inneha-

vare återbesätta en ledig befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass vid verkens kontor och därvid såsom yttrande i ärendet förklara sig icke hava något att erinra emot bifall till framställningen.

N:o 149. *Ang. återbesättande av en biträdestjänst vid tekniska verkens kontor.*

Västerås den 30 november 1935.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

Till Lönenämnden i Västerås.

Vid de under Vatten- och Gasverksstyrelsen lydande verken har en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av 2:dra klass blivit ledig. Då göromålen på verkens kontor äro av den omfattning, att ifrågavarande befattning erfordras, hemställer styrelsen att få återbesätta densamma.

Västerås den 13 juli 1935.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 150.

Drätselkammarens skrivelse ang. återbesättande av två befattningar som renhållningsarbetare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom eget yttrande över lantegendomsnämndens i närlagda skrivelse den 17 sistlidne oktober gjorda hemställan om medgivande att med ordinarie innehavare återbesätta två lediga befattningar som renhållningsarbetare, får drätselkammaen, som i likhet med lönenämnden ej har något att erinra emot framställningen, föreslå, att Stadsfullmäktige måtte förklara hinder icke möta mot befattningarnas återbesättande.

Västerås den 5 december 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

N:o 150. *Ang. återbesättande av två befattningar som renhållningsarbetare.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Stadsfullmäktige, som härmed bifogas har lantegendomsnämnden med anmälan, att tre befattningar som renhållningsarbetare på grund av förutvarande innehavares avgång ur tjänst vid instundande årsskifte bliva lediga, anhållit om bemyndigande att återbesätta två av dessa med ordinarie befattningshavare och får lönenämnden såsom yttrande i ärendet i enlighet med sin uppfattning, att befattningarna icke kunna indragas, förklara sig icke hava något att erinra emot bifall till framställningen.

Västerås den 30 november 1935.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid upprättandet av budget för år 1935 hemställde lantegendomsnämnden hos Stadsfullmäktige att få återbesätta med ordinarie befattningshavare två stycken av då vakanta tre stycken renhållningsarbetare, vilken framställning också av Stadsfullmäktige bifölls.

Genom avgång under innevarande år äro den 1 januari 1936 ånyo tre renhållningsarbetarebefattningar vakanta.

Lantegendomsnämnden hemställer om bemyndigande att från och med den 1 januari 1936 återbesätta två av dessa med ordinarie befattningshavare.

Västerås den 17 oktober 1935.

För Lantegendomsnämnden:

E. A. WESTHOLM.

|Eric Plantin.

N:o 151.

Drätselkammarens skrivelse ang. värdesättning av vissa befattningshavare tillkommande bostads- och bränsleförmåner.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande till Stadsfullmäktiges prövning av bilagda skrivelse från lönenämnden den 30 nästlidne november angående värdesättning under år 1936 av vissa av stadens befattningshavare tillkommande naturaförmåner av bostad och bränsle m. m., får drätselkammaren såsom eget yttrande i ärendet tillstyrka lönenämndens i skrivelsen framställda förslag.

Västerås den 5 december 1935.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Någon ändring för år 1936 uti av Stadsfullmäktige den 31 januari 1935 antagna bestämmelser angående värdesättning av befattningshavare tillkommande förmån av fri bostad och vedbrand, har lönenämnden ansett icke vara av förhållandena påkallad och hemställer förty, att Stadsfullmäktige ville besluta för år 1936 fastställa följande värden därå, eller

för bostad i logement	264: —
för ett rum och kök	425: —
för två rum och kök	700: —
för tre rum och kök	1,000: —
för fyra rum och kök	1,250: —
för stadens jordbruksförvaltare tillhandahållen bostad å fem rum och kök jämte övriga förmåner	1,600: —

och förmån av fritt bränsle följande värden:

för ett rum och kök	100: —
för två rum och kök	140: —
för tre rum och kök	180: —
för fyra rum och kök	220: —

även som bestämma, att i lönestaten upptagna lönebelopp skola minskas med belopp, motsvarande dessa värden.

I avseende å värdesättningen av bostäder i logement har brandstyrelsen ifrågasatt en reglering nedåt i detta värde, men har lönenämnden med hänsyn till att bostad i logement även inbegriper förmån av fri värme, fri belysning och fri tvätt ansett sig icke hava anledning att föreslå lägre värde än det hittills för denna förmån bestämda.

Västerås den 30 november 1935.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.
/Ragnar Tenow.

N:o 152.

Drätselkammarens skrivelse ang. värdesättning av vissa befattningshavare tillkommande beklädnadsförmåner.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed till stadsfullmäktiges prövning överlämna närlagda skrivelse från lönenämnden av den 30 nästlidne november angående värdesättning för år 1936 av vissa befattningshavare tillkommande beklädnadsförmåner och slitningsersättning och därvid såsom eget yttrande tillstyrka lönenämndens i ärendet framställda förslag.

Västerås den 5 december 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lönenämnden ifrågasätter icke för nästkommande år någon ändring i förut enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 januari 1935 åsatt värde å beklädnadsförmån, där sådan ingår i löneförmånerna för stadens befattningshavare och ej heller i kontant uppburen slitningsersättning för viss polispersonal och får alltså föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta, att för år 1936 bestämma värdet av förmån av fri beklädnad för en var av personalen vid polisverket till 215 kronor, vid brandverket till 170 kronor och vid renhållningsverket till 60 kronor, samt att kriminalkonstapel och kriminalöverkonstapel för samma år tillkommande slitningsersättning skall utgå med 215 kronor och att anslag härför i enlighet härmed beräknas i utgiftsstaten.

Västerås den 30 november 1935.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 153.

Drätselkammarens skrivelse ang. dyrtidstillägg å vissa pensioner.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed får drätselkammaren ~~under~~ tillstyrkande av däri gjord framställning till stadsfullmäktiges prövning överlämna lönenämndens närlagda skrivelse den 30 nästlidne november med förslag angående dyrtidstillägg under år 1936 å vissa äldre pensioner.

Västerås den 5 december 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Av Stadsfullmäktige den 16 december 1929 antagen pensionsstat för stadens befattningshavare är icke tillämplig i avseende å tidigare beviljade pensioner eller s. k. pensionsersättningar, i följd varav å dessa utgående dyrtidstillägg tillsvidare måste bibehållas och får lönenämnden därför föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta att hittills gällande bestämmelser angående dyrtidstillägg å sådana pensioner och pensionsersättningar måtte vara gällande även under år 1936.

Västerås den 30 november 1935.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 154.

Drätselkammarens skrivelse ang. lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 30 nästlidne november, som här bifogas, har lönenämnden framställt förslag att de senast under innevarande år gällande lönebestämmelserna för folkskolans lärarepersonal måtte oförändrade fastställas även för år 1936.

Drätselkammaren får såsom eget yttrande i ärendet tillstyrka bifall till lönenämndens framställning.

Västerås den 5 december 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 31 januari 1935 fastställde stadsfullmäktige lönebestämmelser att gälla tillsvidare under år 1935 för folk- och småskolans samt högre folkskolans lärarepersonal.

I anledning av att därefter enligt lönenämndens åsikt icke något förhållande inträtt, som för nästkommande år påkallar en avvikelse från hittills gällande bestämmelser — i avseende å värdering av in natura åtnjuten vedbrand och ersättning för sådan förmån, där den ej åtnjutes in natura, har under år 1934 vidtagits en reglering — hemställer lönenämnden, att bestämmelserna måtte förlängas att gälla tillsvidare under nästkommande år med vanlig reservation för den ändring, som kan föranledas av en statlig lönereglering för denna personal, och att stadsfullmäktige ville med detta förbehåll fastställa följande bestämmelser att tillsvidare gälla under år 1936.

Lönebestämmelser rörande folk- och småskolans samt högre folkskolans lärarepersonal.

a) För folk- och småskolans samt högre folkskolans lärare och lärarinnor skall avlöningen utgöra:
1) lagstadgad minimilön;
2) statens dyrtidstillägg och tillfällig löneförbättring;

3) lagstadgad ersättning för övertidsläsning; N:o 154.

4) ersättning för bostad och bränsle, där dessa förmåner ej lämnas in natura, skall utgå med:

Ang. lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal.

för ett rum och kök	550: —
för två rum och kök	850: —
för tre rum och kök	1,150: —
för fyra rum och kök	1,450: —

för bränsle för ovan nämnda lägenhetsstorlekar med resp. 100, 140, 180 och 220 kronor.

De lärare, som bebo staden tillhöriga lärarebostäder i den egentliga staden, skola härför vidkännas löneavdrag, motsvarande den ersättning, som för bostad enligt ovan skall utgå.

5) Ortstillägg för ordinarie och e. o. folkskollärare samt för folk- och småskollärarinna med 300 kronor för manlig befattningshavare och 200 kronor för kvinnlig befattningshavare;

6) kommunalt dyrtidstillägg, utgående på den del av den kontanta delen av minimiavlöningen (således ej å bostads- och bränsleersättningarna), varå statens dyrtidstillägg för folkskolans lärare ej beräknas och å ersättning för övertidsläsning efter samma grunder, som om de belopp, varå det utgår, tillhörde det dyrtidstilläggsunderlag, varå statens dyrtidstillägg beräknas.

Det kommunala dyrtidstillägget utbetalas liksom det statliga enligt därom gällande författningsbestämmelser månadsvis i efterskott.

b) För fast anställd lärare i övningsämne med årslön skola löneförmånerna utgöra:

för slöjdlärarinna: småskollärarinnas löneförmån med tillägg av 100 kronor jämte därå belöpande dyrtidstillägg, beräknat på sätt ovan angivits;

för skolkökslärarinna: småskollärarinnas löneförmåner med tillägg av 300 kronor jämte därå belöpande dyrtidstillägg, beräknat på sätt ovan angivits.

för slöjdlärare: folkskollärarinnas löneförmåner med tillämpning i förekommande fall av statens dyrtidstilläggsbestämmelser rörande familjeförsörjare.

Västerås den 30 november 1935.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 155.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av ett mindre markområde i Västra förstaden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Staden är ägare till ett mindre jordområde inom Västra förstaden, å registerkartan betecknat B. M. och liggande mellan stadsägorna 331 och 335 å ena sidan, och stadsägorna 332 och 334 å den andra. Området har tidigare utgjort ett större avloppsdike, som numera ej har någon uppgift sedan avloppsledningar anlagts i Västra förstaden. Ej heller för något annat ändamål har staden någon användning för denna markremsa. I anledning härav och sedan ägaren av en av de till området angränsande stadsägorna anhållit att få inköpa den del av markremsan som ligger intill stadsägan, får drätselkammaren härmed hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna för staden antagliga försälja ett staden tillhörigt å registerkartan med bokstäverna B. M. betecknat mindre markområde inom Västra förstaden.

Västerås den 5 december 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

N:o 156.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till ett förvaringsskjul för "Barnens dags" material.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Bestyrelsen för den under innevarande år här i staden avhållna "Barnens dag", vars hela behållning går till välgörande ändamål och komma medlemmar av detta samhälle till godo, i det att överskottet fördelas mellan Västerås skollovskoloniförening och Västerås stads förening mot tuberkulos, har haft svårigheter med förvaringen av allt det material för anordningarna, som är värt att behålla kvar till framtida liknande tillställningar. Tidigare använda förvaringsutrymmen hava blivit otillräckliga och äro för övrigt mindre ändamålsenliga. Drätselkammaren har därför till förvaringsplats upplåtit en mindre del av stadens före detta vedgårdstomt å hamnplanen vid den äldre hamnen och har "Barnens dags" bestyrelse där låtit uppföra ett större skjul till skydd för materialen. Nu har emellertid Barnens dags arbetsutskott ytterligare i framställning till drätselkammaren hemställt om bidrag till täckande av kostnaderna för skjulets uppförande — 2,510 kronor.

Drätselkammaren anser för sin del, att staden med hänsyn till det behjärtansvärda ändamålet bör tillmötesgå framställningen på det sätt, att staden gäldar hela kostnaden för skjulet mot det att byggnaden blir stadens egendom, men å andra sidan kostnadsfritt och tillsvidare upplåtes för förvaring av ifrågavarande material.

På grund av det anförda får drätselkammaren sålunda hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta,

att till gäldande av kostnaden för uppförandet av ett skjul å stadens f. d. vedgård å hamnplanen, avsett att kostnadsfritt och tillsvidare upplåtas för förvaring av "Barnens dags" material anvisa 2,510 kronor, att gäldas av det i innevarande års stat avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 5 december 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 156. *Ang anslag till ett förvaringsskjul för "Barnens dags" material.*

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan med anledning av vår skrivelse av den 11 september 1935 angående förrådsutrymme för Barnens Dags material, genom drätseldirektörens försorg plats anvisats inom stadens vedgård för uppläggning och förvaring av ifrågavarande material, är ett skjul under uppförande på nämnda plats för beredande av erforderligt skydd.

Skjulet uppföres av byggmästaren Albert Nilsson och komma kostnaderna att belöpa sig till kr. 2,510: —.

Då förvaringen av ifrågavarande material för användning vid kommande Barnens Dagsfestligheter eller liknande anordningar för välgörande eller samhället gagnande ändamål synes vara av intresse för Västerås stad, får arbetsutskottet för Barnens Dag 1935 härmed vördsamt anhålla, att Drätselkammaren i enlighet med dess uttalande enl. protokollet från sammanträdet den 12 september 1935 § 483 ville medverka till att staden lämnade bidrag till täckandet av kostnaderna — 2,510: — kronor — för det uppförda skjulet.

Västerås den 18 september 1935.

För Barnens Dags arbetsutskott:

Sven Hellsten,

N:o 157.

Drätselkammarens skrivelse ang. tillfällig upplåning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadens behov av penningmedel under nästkommande år för bestridande dels av löpande utgifter i avvaktan på uppbörderna av kommunalutskylder och dels av utgifter, som slutligen skola gäldas med fasta lån, ävensom för hållande av nödiga förråd av materialer och förbrukningsartiklar samt för hållande av rörelsekapital åt stadens tekniska verk föranleder fortfarande såsom hittills tillfällig upplåning.

Drätselkammaren hemställer för den skull, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga ej mindre drätselkammaren att i bankinrättning eller eljes för stadens räkning upptaga tillfälliga lån för ovan angivna ändamål, i vad de avse drätselkammarens förvaltning till belopp, som drätselkammaren kan finna erforderligt, än även vatten- och gasverksstyrelsen att ikläda staden skuld genom upptagande av tillfälliga lån till erforderligt belopp för tillgodoseende av de tkeniska verkens behov av rörelsekapital under år 1936.

Västerås den 5 december 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 158.

Drätselkammarens skrivelse ang. förbindelsespår till djuphamnen m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 26 nästlidne november har hamnstyrelsen anhållit om anslag för anläggning av ett förbindelsespår från Västerås järnvägsstation till djuphamnens växlingsplats, kallad Västerås västra, samt framlagt förslag rörande en del i samband därmed stående överenskommelser med Stockholm — Västerås — Bergslagens järnväg.

Drätselkammaren som tagit del av förslaget och som erfarit, att den i hamnstyrelsens skrivelse omnämnda preliminära överenskommelsen godkänts av järnvägens styrelse, får härmed överlämna framställningen till stadsfullmäktiges prövning och därvid tillstyrka bifall till densamma i alla delar.

Västerås den 3 december 1935.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt nu gällande avtal mellan Stockholm — Västerås — Bergslagens järnvägsförvaltning och staden, låter järnvägsbolaget framföra tågsätt mellan Västerås och Västerås Västra på järnvägens huvudspår samt ombesörjer växlingen från Västerås Västra till djuphamnen och dess område. På grund av gällande trafikbestämmelser får emellertid lokomotiv icke befinna sig på sidospår från Västerås Västra, när tåg framföres å järnvägens huvudlinje. Genom denna bestämmelse och den under innevarande år ökade trafiken å huvudlinjen kunna vagnar framföras till Västerås Västra och växling ske å djuphamnsområdet endast en à två gånger om dagen. Tydligt är att detta förhållande är till stort men för hela djuphamnsrörelsen, en olägenhet, som med den alltmer ökade hamntrafiken tilltagit i allt större grad, och har hamnstyrelsen länge insett nödvändigheten av att vidtaga åtgärder för att få missförhållandet rättat. Förbindelserna med Västerås Västra kunna givetvis endast underlättas genom utläggande av ytterligare ett spår från Västerås, och har Stockholm — Västerås — Bergslagens Järnvägs Aktiebolag, sedan hamnstyrelsen hos bolaget anhållit om utredning och kostnadsförslag å anläggandet av ett dubbelspår från Västerås till Västerås Västra, nu inkommit med kostnadsförslag och ritningar. Detta förslag innebär att ett nytt spår lägges norr om det nuvarande huvudspåret mot Dingtuna och skall detta spår bliva järnvägens huvudspår. Det nuvarande huvudspåret,

N:o 158. *Ang. förbindelsespår till djuphamnen m. m.*

omändrat i vissa delar av dess sträckning, bliver härefter växlingsspår till Västerås västra. Dessa spåranläggningar beräknas kosta 90,000 kronor, varjämte verkställandet av en del spårändringar vid lokstallarna, anordnade av en 50 tons vagnvåg utefter växlingsspåret och utförandet av ett förbindelsespår från växlingsspåret till huvudspåret i syfte att kunna anordna direkt avtågande tåg från Västerås Västra, västerut, betinga en kostnad av omkring 27,000 kronor. Genom denna anläggning blir såsom hittills loket dragande till Västerås Västra och tågsättet backas därefter ned till djuphamnen. Förslaget innebär jämväl en stor fördel för den framtida utvecklingen och tillkomsten av industrianläggningar söder om järnvägen mellan hyttan och djuphamnen, därigenom att stickspår kunna dragas söderut till Mälaren. Sålunda kunna blivande industrier i händelse så önskas få såväl järnvägs- som sjöförbindelser.

I detta sammanhang får hamnstyrelsen meddela, att även en annan tanke på frågans lösning diskuterats, nämligen att förbinda Västerås bangård direkt med djuphamnen genom ett spår över Stensborgs och Västerås Skeppsvarvs mark i nära anslutning till stranden fram till djuphamnen. Från detta förslags framförande har emellertid hamnstyrelsen, efter samråd med Stockholm — Västerås — Bergslagens banavdelning avstått, då denna lösning skulle innebära, dels att marken mellan järnvägens huvudlinje och stranden icke skulle kunna så rationellt utnyttjas som enligt tidigare angivna förslag, dels att besvärliga gatu- och vägkorsningar skulle uppstå, dels ock att trafikförhållandena skulle bliva sämre och kostsamma ytterligare rangeringsanläggningar måste utföras.

Styrelsen har därför enhälligt inriktat sig på att få trafikfrågan på djuphamnen löst enligt det av Stockholm— Västerås — Bergslagens Järnvägsaktiebolag framlagda förslaget och vill i anledning härav redogöra för resultatet av de preliminära förhandlingar, som förts med Stockholm — Västerås — Bergslagens Järnvägs Aktiebolags ledning rörande lösningen av denna frågas ekonomiska sida och därmed sammanhängande frågor angående marköverlåtelser och framtida underhåll av det föreslagna växlingsspåret till Djuphamnen.

Förslaget innehåller följande:

1) Stockholm — Västerås — Bergslagens järnvägar och Västerås stad bestrida hälften vardera av kostnaderna för spåranläggningarna från järnvägsövergången vid Fridnäs till banvaktsstugan vid Västerås Västra, vilket för stadens del gör 45,000 kronor. Järnvägsbolaget betalar ensamt kostnaderna för övriga därmed sammanhängande spåranläggningar och vagnvåg. Det nya förbindelsespåret till Västerås Västra bliver järnvägsbolagets egendom och underhålles av bolaget.

2) Västerås stad överlämnar till järnvägsbolaget kostnadsfritt och med full äganderätt all den mark, som åtgår för dessa spåranläggningar mellan järnvägskorsningen vid Fridnäs och banvaktsstugan vid Hammarby.

3) Västerås stad överlämnar vidare till järnvägsbolaget under samma villkor som ovan, all mark för anläggningen av Västerås Västra och banvaktsstugan vid Hammarby, som staden av Allmänna Svenska Elektriska Aktie-

N:o 158.

Ang. förbindelsespår till djuphamnen m. m.

bolaget tidigare förvärvat ävensom utdragsspåret å denna mark, vilket jämväl skall av järnvägsbolaget underhållas.

4) Västerås stad förbliver ägare till djuphamnens spåranläggningar med djuphamnens rangeringsbangård och spåret till vagntipparen från växlarna å förbindelsespåret mellan Västerås och Västerås Västra samt bekostar underhållet härå efter järnvägsbolagets anvisningar.

Med framhållande av att denna överenskommelse är för staden fördelaktig, får hamnstyrelsen, under förutsättning, att järnvägsbolagets styrelse biträder den preliminära överenskommelsen hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta,

dels att för anläggning av järnvägsspår mellan järnvägskorsningen vid Fridnäs och Västerås Västra anvisa på staden belöpande andel härför, förslagsvis 45,000 kronor, att förskotteras av tillgängliga medel och påföras djuphamnens anläggningskostnad för att framdeles jämte andra å detta konto balanserade kostnader gäldas genom lånemedel,

dels ock bemyndiga drätselkammaren att på sätt ovan angivits till Stockholm — Västerås — Bergslagens Järnvägsaktiebolag överlåta för spåranläggningen och för anläggningen av växlingsplatsen vid Hammarby, benämnd Västerås Västra, med dithörande banvaktsstuga erforderlig mark, ävensom därå befintliga staden tillhöriga spår.

Västerås den 26 november 1935.

För Hamnstyrelsen:

G. A. WITTBOM.

|Eric Plantin.

VÄSTERÅS 1935
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1935. Den 19 December XXI.

N:o 159.

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stad år 1936.

Behållning från sist avslutade räkenskapsår .... Kronor 305,856 : 60

1. A. Räntor och lånekostnader samt aktier.

UTGIFTER:

	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
a) Obligationslån:			
1. Upptaget år 1929 à 5 %	2,463,000 : —	123,150 : —	123,150 : —
b) Andra amorteringslån:			
Upptagna från pensionsförsäkringsfonden:			
1. År 1916 à 4 ¾ %	184,484 : 87	8,763 : 03	
2. År 1917 à 4 ¾ %	189,555 : 19	9,003 : 87	
3. År 1918 à 4 ¾ %	272,153 : 94	12,927 : 31	
4. År 1918 à 5 ¼ %	278,023 : 90	14,596 : 25	
5. År 1920 à 6 %	178,416 : 34	10,704 : 98	
5 a. År 1934 à 3 ¾ %	784,016 : 78	29,400 : 63	85,396 : 07
Upptagna från Kungl. Statskontoret:			
(Bostadslån):			
6. År 1920 à 4 %	127,711 : 75	5,108 : 47	
7. År 1921 à 4 %	60,558 : 70	2,422 : 35	
	Transport	7,530 : 82	208,546 : 07

N:o 159.
Budget för 1936.

		Transport	7,530 : 82	208,546 : 07
8.	År 1925 à 4,5 %	24,454 : 37	1,100 : 45	
9.	År 1926 à 4,5 %	31,685 : 84	1,425 : 86	
9 a.	År 1927 à 4,5 %	41,456 : 78	1,865 : 56	
9 b.	År 1928 à 4,5 %	57,983 : 56	2,609 : 26	
9 c.	År 1929 à 4,5 %	35,888 : 96	1,615 : —	
9 d.	År 1930 à 4,5 %	64,412 : 24	2,898 : 55	
10.	År 1931 à 4,5 %	19,211 : 21	864 : 50	19,910 : —
	Upptagna lån från:			
11.	Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och begravningskassa:			
	År 1926 à 5 %	166,807 : 64	8,340 : 38	
12.	Sveriges Allm. Understödsförening:			
	År 1926 à 5 %	166,807 : 64	8,340 : 38	
13.	Städernas Allmänna Brandstodsbolag:			
	År 1926 à 5 %	266,611 : 44	13,330 : 58	
14.	Kopparbergs läns sparbank:			
	År 1928 à 5 %	376,882 : —	18,312 : 10	
15.	Svenska Livförsäkringsbolaget:			
	År 1928 à 5 %	107,034 : 55	5,200 : 67	
16.	Bollnäs Sparbank:			
	År 1928 à 5 %	18,843 : 99	915 : 60	
17.	Gävle Stads Sparbank:			
	År 1928 à 5 %	75,376 : 40	3,662 : 42	
18.	Arbetsgivarnas Ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag:			
	År 1928 à 5 %	376,882 : 16	18,312 : 17	
19.	Kungl. Postsparbanken:			
	År 1931 à 4 ½ %	764,805 : 21	34,416 : 24	
20.	Kungl. Postsparbanken:			
	År 1932 à 4,85 %	618,360 : 30	29,594 : 09	
21.	Västmanlands läns Landsting:			
	År 1932 à 5 %	233,488 : 78	11,522 : 86	
22.	Fonder under Drätselkammarens förvaltning:			
	År 1932 à 5 %	933,955 : 12	46,091 : 44	
23.	Försäkringsaktiebolaget Skandia:			
	År 1933 à 4½ %	482,193 : 60	21,484 : 76	
		Transport	219,523 : 69	228,456 : 07

	Transport	219,523 : 69	228,456 : 07
24. Livförsäkringsbolaget Framtiden:			
År 1933 à 4½ %	96,438 : 72	4,296 : 95	
25. Svenska Livförsäkringsbolaget:			
År 1933 à 4½ %	482,193 : 56	21,484 : 75	
26. Svenska Personal-Pensionskassan:			
År 1933 à 4½ %	192,877 : 44	8,593 : 90	
27. Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget Skåne:			
År 1933 à 4½ %	192,877 : 44	8,593 : 90	
28. Kinda Härads Sparbank, Kisa:			
År 1933 à 4½ %	48,219 : 36	2,148 : 48	
29. Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten för Östergötlands län och stift:			
År 1933 à 4½ %	48,219 : 36	2,148 : 48	
30. Stockholms Sjukhem:			
År 1933 à 4½ %	159,123 : 88	7,089 : 97	
31. Städernas Allmänna Brandstodsbolag:			
År 1934 à 3,8 %	1,758,146 : —	66,809 : 55	
År 1935 à 3,9 %	986,450 : —	38,471 : 55	
32. Kungl. Postsparbanken:			
År 1935 à 3 %	596,700 : —	17,901 : —	
33. Vahlbeckska fonden:			
År 1935 à 3 %	90,000 : —	2,700 : —	
34. Västerås stads fonder:			
År 1935 à 3 %	76,000 : —	2,280 : —	
35. Västerås Stads Fattigvårdsstyrelse:			
År 1935 à 3 %	125,000 : —	3,750 : —	
36. Västmanlands läns Sparbank:			
År 1935 à 3 %	316,000 : —	9,480 : —	
37. Statens Byggnadslånebyrå:			
År 1935 à 5 %	39,200 : —	1,960 : —	417,232 : 22

c) Andra lån och skulder:

Upplånta medel:

1. Från fonder under Drätselkammarens förvaltning à 3 %	140,000 : —	4,200 : —	
	Transport	4,200 : —	645,688 : 29

N:o 159.
Budget för 1936.

Transport		4,200 : —	645,688 : 29
3. Från Sundinska Beklädnadsfonden à 5 %	5,000 : —	250 : —	
4. Från Järnvägsmedelsfonden à 4½ %	612,787 : 58	27,575 : 44	
7. Avgäld till Tuhundra m. fl. häraders tingslag (t. o. m. år 1938) i anledning av inkorporeringen av S:t Ilian och Lundby		500 : —	
9. Ränta å tillfälliga lån		40,000 : —	72,525 : 44

d) Lånekostnader:

Provisioner	500 : —
Kronor	718,713 : 73

INKOMSTER:

Räntor å:

a) Obligationslån och amorteringslån:

1. Fattigvårdsstyrelsen:

	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1928 års lån à 5 %	233,666 : 97	11,353 : 55	
1929 års lån à 5 %	205,373 : 38	10,268 : 67	
1933 års lån à 4,5 %	328,513 : 67	14,783 : 12	
1934 års lån à 3,75 %	49,079 : 46	1,840 : 48	
1935 års lån à 3 %	7,679 : 25	230 : 38	38,476 : 20

2. Folkskolestyrelsen:

1929 års lån à 5 %	123,268 : 63	6,163 : 43	
1931 års lån à 4,5 %	16,947 : 92	762 : 66	
1932 års lån à 4,85 %	101,936 : 28	4,943 : 91	
1933 års lån à 4,5 %	55,319 : 65	2,489 : 38	
1934 års lån à 3,75 %	15,680 : 34	588 : 01	
1934 års lån à 3,8 %	194,006 : 26	7,372 : 24	
1935 års lån à 3,9 %	18,977 : 42	740 : 12	
1935 års lån à 3 %	65,252 : —	1,957 : 56	25,017 : 31

3. Hamnen:

För nya hamnbyggnaden:

1928 års lån à 5 %	138,240 : 43	6,716 : 91	
1929 års lån à 5 %	123,268 : 63	6,163 : 49	
Transport		12,880 : 40	63,493 : 51

N:o 159.
Budget för 1936.

	Transport	12,880 : 40	63,493 : 51	
1931 års lån à 4,5 %	80,921 : 88	3,641 : 48		
1935 års lån à 3,9 %	75,299 : 02	2,936 : 66	19,458 : 54	
4. Djuphamnen:				
1926 års lån à 5 %	554,735 : 42	27,736 : 77		
1932 års lån à 5 %	772,380 : 89	38,619 : 04		
Lån av stadskassan à 3 %	92,034 : 31	2,761 : 03		
1934 års lån à 3,75 %	300,187 : 85	11,257 : 04	80,373 : 88	
5. Vatten- och Gasverksstyrelsen:				
1896 års lån à 3,6 %	4,890 : —	176 : 04		
1926 års lån à 5 %	70,809 : 60	3,540 : 48		
1928 års lån à 5 %	430,399 : 47	20,912 : 51		
1929 års lån à 5 %	524,789 : 48	26,239 : 47		
1931 års lån à 4,5 %	308,523 : 27	13,883 : 55		
1932 års lån à 4,85 %	516,424 : 02	25,046 : 56		
1932 års lån à 5 %	394,404 : 65	19,720 : 23		
1933 års lån à 4,5 %	383,833 : 32	17,272 : 50		
1934 års lån à 3,75 %	145,043 : 12	5,439 : 12		
1934 års lån à 3,8 %	650,046 : 84	24,701 : 78		
1935 års lån à 3,9 %	341,133 : 20	13,304 : 19		
1935 års lån à 3 %	20,340 : —	610 : 20	170,846 : 63	
6. Kyrkorådet:				
Lån av stadskassan à 5 %	35,000 : —	1,750 : —		
1896 års lån à 3,6 %	680 : —	24 : 48		
1934 års lån à 3,8 %	30,000 : —	1,140 : —	2,914 : 48	337,087 : 04

b) Andra amorteringslån:

1. Upptaget från pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:
Räntor å av staden till bostadsbyggare utlämnade lån, förslagsvis 40,000 : —

c) Andra lån och skulder:

2. Ränta å beräknad brist i hamnkassan à 3 %	97,725 : 03	2,931 : 75	
	Transport	2,931 : 75	377,087 : 04

N:o 159.
Budget för 1936.

	Transport	2,931 : 75		377,087 : 04
3. Ränta å kostnad för ökad hamnutrustning à 3 %	171,000 : —	5,130 : —		
4. Ränta å 1,000 : —, lån ur Lundby sockens magasinsfond à 4,5 %	1,000 : —	45 : —		
5. Ränta å till Fattigvården förskotterade medel för restaurering av huvudbyggnaden vid ålderdomshemmet Karlslund, enligt amorteringsplan	35,271 : 04	1,763 : 55		
6. Ränta å till Malma grustag förskotterade och ännu oguldna anläggningskostnader à 4 %	75,345 : 41	3,013 : 82	12,884 : 12	
7. Ränta å tillfälliga lån			20,000 : —	32,884 : 12
d) Aktier:				
1. Utdelning å aktier i Stockholm—Västerås—Bergslagens Järnväg kr. 99,000 : — à 5 %			4,950 : —	
3. Utdelning å A.-B. Arbetarebostäders aktier, kronor 300,000 : — à — %			— : —	4,950 : —
4. Utdelning å på staden överförda aktier i S.—W.—B :s Nya Järnvägs A.-B., motsvarande ränta till A.-B. Västeråsbanans intressenter kr. 1,843,160 : — à 5 % kr. 92,158 : —				
				414,921 : 16
Överskjutande utgifter				303,792 : 57
			Kronor	718,713 : 73

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

UTGIFTER:

a) Obligationslån:

	Ursprungl. låneb.	Rester, låneb.	Årets amortering:	
1. Upptaget år 1929 à 5 % slutamort. 1/9 1959	2,744,000 : —	2,463,000 : —	55,000 : —	55,000 : —
Transport	2,744,000 : —	2,463,000 : —		55,000 : —

N:o 159. *Budget för 1936.*

	Transport	2,744,000: —	2,463,000: —		55,000: —
b)	Amorteringslån: Upptagna från pensionsförsäkringsfonden:				
1.	År 1916 à 4¾ % .. slutamort. 31/12 1956	250,000: —	184,484: 87	5,311: 16	
2.	År 1917 à 4¾ % .. slutamort. 31/12 1957	250,000: —	189,555: 19	5,070: 32	
3.	År 1918 à 4¾ % .. slutamort. 30/6 1958	350,000: —	272,153: 94	6,776: 55	
4.	År 1918 à 5¼ % slutamort. 30/6 1958	350,000: —	278,023: 90	6,503: 98	
5.	År 1920 à 6 % .. slutamort. 31/12 1960	210,000: —	178,416: 34	3,251: 94	
5a.	År 1934 à 3¾ % .. slutamort. 1/7 1954	812,000: —	784,016: 78	29,032: 59	55,946: 54
	Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):				
6.	År 1920 à 4 % .. slutamort. 31/12 1954	162,000: —	127,711: 75	4,611: 53	
7.	År 1921 à 4 % .. slutamort. 31/12 1955	74,240: —	60,558: 70	2,032: 05	
8.	År 1925 à 4,5 % .. slutamort. 31/12 1955	30,000: —	24,454: 37	699: 55	
9.	År 1926 à 4,5 % .. slutamort. 31/12 1956	37,800: —	31,685: 84	842: 14	
9a.	År 1927 à 4,5 % .. slutamort. 31/12 1957	48,191: 37	41,456: 78	1,025: 92	
9b.	År 1928 à 4,5 % .. slutamort. 31/12 1958	65,800: —	57,983: 56	1,338: 74	
9 c.	År 1929 à 4,5 % .. slutamort. 31/12 1959	39,825: —	35,888: 96	774: 50	
9 d.	År 1930 à 4,5 % .. slutamort. 31/12 1960	70,000: —	64,412: 24	1,301: 45	
10.	År 1931 à 4,5 % .. slutamort. 31/12 1961	20,475: —	19,211: 21	364: —	12,989: 88
	Upptagna lån från:				
11.	Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och Begravningskassa:				
	År 1926 à 5 % .... slutamort. 31/12 1956.	200,000: —	166,807: 64	4,669: 84	
	Transport	5,714,331: 37	4,979,822: 07	4,669: 84	123,936: 42

N:o 159.
Budget för 1936.

	Transport	5,714,331 : 37	4,979,822 : 07	4,669 : 84	123,936 : 42
12.	Sveriges Allm. Understödsförening: År 1926 à 5 % .... slutamort. 31/12 1956.	200,000 : —	166,807 : 64	4,669 : 84	
13.	Städernas Allm. Brandstodsbolag: År 1926 à 5 % .... slutamort. 31/12 1956.	319,663 : 33	266,611 : 44	7,463 : 87	
14.	Kopparbergs Läns Sparbank: År 1928 à 5 % .... slutamort. 30/6 1948.	500,000 : —	376,882 : —	21,277 : 30	
15.	Svenska Livförsäkringsbolaget: År 1928 à 5 % .... slutamort. 30/6 1948.	142,000 : —	107,034 : 55	6,042 : 71	
16.	Bollnäs Sparbank: År 1928 à 5 % .... slutamort. 30/6 1948.	25,000 : —	18,843 : 99	1,063 : 87	
17.	Gävle Stads Sparbank: År 1928 à 5 % .... slutamort. 30/6 1948.	100,000 : —	75,376 : 40	4,255 : 46	
18.	Arbetsgivarnas ömsesesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag: År 1928 à 5 % .... slutamort. 30/6 1948.	500,000 : —	376,882 : 16	21,277 : 20	
19.	Kungl. Postsparbanken: År 1931 à 4,5 % .. slutamort. 30/12 1955.	881,000 : —	764,805 : 21	30,700 : 86	
20.	Kungl. Postsparbanken: År 1932 à 4,85 % .. slutamort. 30/6 1957	663,000 : —	618,360 : 30	16,346 : 02	
21.	Västmanlands läns Landsting: År 1932 à 5 % .. slutamort. 1/4 1957.	250,000 : —	233,488 : 78	6,063 : 06	
	Transport	9,294,994 : 70	7,984,914 : 54	123,830 : 03	123,936 : 42

	Transport	9,294,994 : 70	7,984,914 : 54	123,830 : 03	123,936 : 42
22.	Fonder under Drätselkammarens förvaltning:				
	År 1932 à 5 % .. slutamort. 30/6 1957.	1,000,000 : —	933,955 : 12	24,252 : 24	
23.	Försäkringsaktiebolaget Skandia:				
	År 1933 à 4½ % .. slutamort. 1/6 1962.	500,000 : —	482,193 : 60	9,508 : 58	
24.	Livförsäkringsbolaget Framtiden:				
	År 1933 à 4½ % .. slutamort. 1/6 1962.	100,000 : —	96,438 : 72	1,901 : 72	
25.	Svenska Livförsäkringsbolaget:				
	År 1933 à 4½ % .. slutamort. 1/6 1962.	500,000 : —	482,193 : 56	9,508 : 60	
26.	Svenska Personal-Pensionskassan:				
	År 1933 à 4½ % .. slutamort. 1/6 1962.	200,000 : —	192,877 : 44	3,803 : 44	
27.	Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget Skåne:				
	År 1933 à 4½ % .. slutamort. 1/6 1962.	200,000 : —	192,877 : 44	3,803 : 44	
28.	Kinda Härads Sparbank, Kisa:				
	År 1933 à 4½ % .. slutamort. 1/6 1962.	50,000 : —	48,219 : 36	950 : 85	
29.	Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten för Östergötlands län och stift:				
	År 1933 à 4½ % .. slutamort. 1/6 1962.	50,000 : —	48,219 : 36	950 : 85	
30.	Stockholms Sjukhem:				
	År 1933 à 4½ % .. slutamort. 1/6 1962.	165,000 : —	159,123 : 88	3,137 : 83	
	Transport	12,059,994 : 70	10,621,013 : 02	181,647 : 58	123,936 : 42

N:o 159.
Budget för 1936.

	Transport	12,059,994 : 70	10,621,013 : 02	181,647 : 58	123,936 : 42
31.	Städernas Allmänna Brandstodsbolag:				
	År 1934 à 3,8 % .. slutamort. 1/4 1950	1,844,000 : —	1,758,146 : —	89,116 : 45	
	År 1935 à 3,9 % .. slutamort. 1/8 1947	1,050,000 : —	986,450 : —	66,028 : 45	
32.	Kungl. Postsparbanken:				
	År 1935 à 3 % .... slutamort. 1/6 1960	596,700 : —	596,700 : —	16,366 : 21	
33.	Vahlbeckska fonden:				
	År 1935 à 3 % .. slutamort. 1/8 1942.	90,000 : —	90,000 : —	11,745 : 90	
34.	Västerås stads fonder:				
	År 1935 à 3 % .... slutamort. 1/8 1942.	76,000 : —	76,000 : —	9,918 : 76	
35.	Västerås Stads Fattigvårdsstyrelse:				
	År 1935 à 3 % .... slutamort. 1/8 1942.	125,000 : —	125,000 : —	16,313 : 75	
36.	Västmanlands läns Sparbank:				
	År 1935 à 3 % .... slutamort. 1/8 1942.	316,000 : —	316,000 : —	41,241 : 16	432,378 : 26
	Kronor	16,157,694 : 70	14,569,309 : 02		556,314 : 68

INKOMSTER:

a) Obligationslån och amorteringslån:

		Resterande lånebelopp:	Årets amortering:	
1	Fattigvårdsstyrelsen:			
	1928 års lån à 5 %	233,666 : 97	13,191 : 87	
	1929 års lån à 5 %	205,373 : 38	4,589 : 23	
	1933 års lån à 4½ %	328,513 : 67	6,478 : 10	
	1934 års lån à 3,75 %	49,079 : 46	1,817 : 43	
	1935 års lån à 3 %	7,679 : 25	1,002 : 22	27,078 : 85
2	Folkskolestyrelsen:			
	1929 års lån à 5 %	123,268 : 63	2,754 : 57	
	1931 års lån à 4,5 %	16,947 : 92	540 : 23	
		Transport	3,294 : 80	27,078 : 85

N:o 159.
Budget för 1936.

		Transport	3,294 : 80	27,078 : 85	
	1932 års lån à 4,85 %	101,936 : 28	2,694 : 63		
	1933 års lån à 4,5 %	55,319 : 65	1,090 : 88		
	1934 års lån à 3,75 %	15,680 : 34	580 : 65		
	1934 års lån à 3,8 %	194,006 : 26	9,833 : 74		
	1935 års lån à 3,9 %	18,977 : 42	1,270 : 26		
	1935 års lån à 3 %	65,252 : —	8,516 : 04	27,281 : —	
3.	Hamnen:				
	För nya hamnbyggnaden:				
	1928 års lån à 5 %	138,240 : 43	7,804 : 47		
	1929 års lån à 5 %	123,268 : 63	2,754 : 57		
	1931 års lån à 4,5 %	80,921 : 88	2,579 : 47		
	1935 års lån à 3,9 %	75,299 : 02	5,040 : 17	18,178 : 68	
4.	Djuphamnen:				
	1926 års lån à 5 %	554,735 : 42	12,464 : 23		
	1932 års lån à 5 %	772,380 : 89	20,056 : 61		
	1934 års lån à 3,75 %	300,187 : 85	11,116 : 11	43,636 : 95	
5.	Vatten- och Gasverksstyrelsen:				
	1896 års lån à 3,6 %	4,890 : —	4,890 : —		
	1926 års lån à 5 %	70,809 : 60	1,982 : 38		
	1928 års lån à 5 %	430,399 : 47	24,298 : 55		
	1929 års lån à 5 %	524,789 : 48	11,792 : 49		
	1931 års lån à 4,5 %	308,523 : 27	9,834 : 53		
	1932 års lån à 4,85 %	516,424 : 02	13,651 : 40		
	1932 års lån à 5 %	394,404 : 65	10,241 : 62		
	1933 års lån à 4,5 %	383,833 : 32	7,568 : 98		
	1934 års lån à 3,75 %	145,043 : 12	5,371 : 01		
	1934 års lån à 3,8 %	650,046 : 84	32,949 : 38		
	1935 års lån à 3,9 %	341,133 : 20	22,833 : 89		
	1935 års lån à 3 %	20,340 : —	2,654 : 57	148,068 : 80	
6.	Kyrkorådet:				
	Lån från Stadskassan à 5 %	35,000 : —	2,000 : —		
	1896 års lån à 3,6 %	680 : —	680 : —		
	1934 års lån à 3,8 %	30,000 : —	2,000 : —	4,680 : —	268,924 : 28
				Transport	268,924 : 28

N:o 159.
Budget för 1936.

	Transport	268,924 : 28
b) Andra amorteringslån:		
1. Kapitalavbetalningar å lån från Pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:		
Årets amortering, förslagsvis		22,000 : —
		290,924 : 28
Överskjutande utgifter		265,390 : 40
	Kronor	556,314 : 68

2. Fattigvård.

UTGIFTER:

A. Yttre fattigvården:

a) Understödskostnader:		
1) Ordinarie understöd	144,000 : —	
2) Tillfälliga understöd	55,500 : —	
3) Understöd in natura	36,000 : —	235,500 : —
b) Anstaltsvård:		
1) Hospitalsvård	40,000 : —	
2) Lasarettsvård	6,000 : —	
3) Sanatorievård	5,000 : —	
4) Andra sjukvårdskostnader	24,000 : —	75,000 : —
c) Kommunalt bidrag utan karaktär av fattigvård:		
1) Sjukvård å kuranstalter	2,500 : —	
2) Yrkesutbildning	1,500 : —	
3) Kommunalt pensionstillskott	9,000 : —	13,000 : —
d) Andra fattigvårdskostnader:		
1) Återbetalning till främmande kommuner för utgiven fattigvård	62,000 : —	
2) Medikamenter	5,000 : —	
3) Begravningskostnader	1,000 : —	68,000 : —
	Transport	391,500 : —

N:o 159. *Budget för 1936.*

			Transport	391,500: —
e) Diverse utgifter:				
1) Hyra för fattigvårdsbyrån			2,500: —	
2) Trycksaker och skrivmaterial			1,400: —	
3) Städning, bränsle och lyse			1,500: —	
4) Telefoner till:				
	Fattigvårdsbyrån ..	210: —		
	Fattigv.-syssl. bost. ..	110: —		
	Fattigv.-tills.-m. bost.	70: —		
	Fattigv.-st.-ordf. bost.	70: —		
	Diakonissan	70: —		
	Samtalsavgifter ...	100: —	630: —	
5) Brandförsäkrings- och olycksfallsavgifter			270: —	
6) Stämpelkostnader			75: —	
7) Årsavgifter till Sv. Fattigvårds- och barnavårdsförbundet			96: —	
8) Årsavgift till Västmanlands läns fattigvårds- och barnavårdsförbund ..			155: —	
9) Resekostnader, annonser och diverse utgifter			400: —	
10) Hyra till Drätselkammaren för magasin			800: —	
11) Anslag till Hjälpbyrån			1,000: —	8,826: —
f) Förebyggande fattigvård:				
1) Anslag till diakonissornas verksamhet				10,000: —
g) Löner och arvoden:				
1) Sysslomannen, 44:IV			8,592: —	
2) Tillsyningsmannen, 27:II			3,783: —	
3) Extra tillsyningsman			3,540: —	
4) Kontorsbiträde, I kl. 20:IV			3,243: —	
5) Kontorsbiträde, II kl. 17:III			2,676: —	
6) Extra kontorsbiträde			1,800: —	
7) Revisionskostnader			800: —	
8) Kontorsbiträde I kl., arvode som kassörska hos barnavårdsnämnden ..			500: —	24,934: —
			Transport	435,260: —

N:o 159.
Budget för 1936.

	Transport		435,260: —	
h) Pensionärshemmet:				
1) Hyra för fastigheten	4,500: —			
2) Koks	600: —			
3) Diverse omkostnader, gårdskarlsarvode m. m.	540: —		5,640: —	
i) Oförutsedda utgifter			500: —	441,400: —

B. Ålderdomshemmet:

j) Hushållet:			
1) Inköp av förnödenheter	39,300: —		
2) Produkter från hönsgården	1,200: —		
3) Produkter från trädgården	3,000: —		
4) Värdet av utförda arbeten i köket	800: —	44,300: —	
k) Bränsle, lyse och vatten:			
1) 450 ton ångkol	11,000: —		
2) Gas	2,000: —		
3) Vattenavgifter	3,500: —		
4) Belysningsström	3,000: —		
5) Kraftström	300: —	19,800: —	
l) Renhållning:			
1) Såpa, tvål och tvättpulver	1,200: —		
2) Torvmull och sophämtning	400: —		
3) Värdet av utförd tvätt	5,300: —		
4) Värdet av arbeten i övrigt	5,000: —	11,900: —	
m) Beklädnad:			
1) Gång- och underkläder samt skodon	2,500: —		
2) Värdet av utförda arbeten	3,000: —	5,500: —	
n) Sjukvård:			
1) Sjukvårdsartiklar och medicin	6,000: —		
2) Sjuktransport	450: —		
3) Sjukvård för personalen	300: —	6,750: —	
	Transport	88,250: —	441,400: —

N:o 159.
Budget för 1936.

Transport			88,250:—	441,400:—
o) Underhåll och anskaffning av inventarier:				
1) Linne och sängkläder		2,500:—		
2) Underhåll och anskaffning av möbler och husgeråd		1,000:—		
3) Anskaffning av glas, porslin och köksattiralj		700:—		
4) Värdet av utförda arbeten		500:—	4,700:—	
p) Förbrukningsartiklar:				
1) Skrivmaterial och tryckning		400:—		
2) Sänghalm		100:—	500:—	
q) Begravningskostnader			1,400:—	
r) Diverse omkostnader:				
1) Flitpengar		2,300:—		
2) Telefon till:				
Förestånd. exp.	236:—			
Sjukhuset	230:—			
Samtalsavgifter ...	25:—	491:—		
3) Inköp av böcker för biblioteket ..		150:—		
4) Stämpelkostnader å utslag samt diverse utgifter		600:—	3,541:—	
s) Underhåll av fastigheter:				
1) Reparation av hemmets byggnader		5,000:—		
2) Brandförsäkringspremier		700:—		
3) Värdet av utförda arbeten		5,000:—	10,700:—	
t) Räntor och amorteringar:				
1929 års lån: (kvarvarande skuld 205,373:38):				
Ränta	10,268:67			
Amortering	4,589:23	14,857:90		
1928 års lån: (kvarvarande skuld 233,666:97):				
Ränta	11,353:55			
Amortering	13,191:87	24,545:42		
1933 års lån: (kvarvarande skuld 328,513:67):				
Ränta	14,783:12			
Transport	14,783:12	39,403:32	109,091:—	441,400:—

N:o 159.
Budget för 1936.

Transport	14,783: 12	39,403: 32	109,091: —	441,400: —
Amortering	6,478: 10	21,261: 22		
1934 års lån: (kvarvarande skuld 49,079: 46):				
Ränta	1,840: 48			
Amortering	1,817: 43	3,657: 91		
1935 års lån: (kvarvarande skuld 7,679: 25):				
Ränta	230: 38			
Amortering	1,002: 22	1,232: 60		
Amorteringslånet: (kvarvarande skuld 35,271: 04):				
Ränta	1,763: 55			
Amortering	11,186: 45	12,950: —	78,505: 05	
u) Underhåll av trädgård och planteringar:				
1) Kontanta kostnader för planteringar		500: —		
2) Utsäde, fröer m. m.		500: —		
3) Arrende för trädgårdsjord		325: —		
4) Kommunalskatt		407: —		
5) Värdet av utförda arbeten		5,000: —	6,732: —	
v) Löner och arvoden:				
1) Föreståndaren, 36:IV	6,180: —			
med avdrag för naturaförmåner 3 rum och kök	1,235: —	4,945: —		
2) Vaktmästaren, 25:IV	3,933: —			
med avdrag för naturaförmåner	680: —	3,253: —		
3) Maskinisten, 24:IV	3,795: —			
med avdrag för naturaförmåner	555: —	3,240: —		
4) Eldaren, 20:II	2,841: —			
med avdrag för naturaförmåner	555: —	2,286: —		
5) Husmodern, 6:IV		1,671: —		
6) Vårdare, 22:IV	3,519: —			
med avdrag för naturaförmåner	555: —	2,964: —		
Transport		18,359: —	194,328: 05	441,400: —

N:o 159. *Budget för 1936.*

Transport	18,359: —	194,328: 05	441,400: —	
7) Två sjuksköterskor, 5:IV à 1,563: —	3,126: —			
8) En sjuksköterska, 5:II	1,341: —			
9) En sjuksköterska, 5:I	1,230: —			
10) En nattsjuksköterska, 5:I	1,230: —			
11) Kokerska, 1:I	870: —			
12) Tvättföreståndarinna, 1:III	1,044: —			
13) Tre biträden à 810: —	2,430: —			
14) Två biträden à 720: —	1,440: —			
15) Sju biträden à 660: —	4,620: —			
16) Två biträden à 600: —	1,200: —			
17) Semester- och sjukvikarier	1,400: —			
18) Predikantarvode	500: —			
19) Organistarvode	100: —			
20) Semesterpengar till personalen	820: —	39,710: —		
x) Pensioner:				
1) Pension till föreståndare Larssons änka	527: —			
2) Pension till vaktmästare Lundbergs änka	500: —			
	1,027: —			
Dyrtidstillägg 50 %	513: 50			
	1,540: 50			
3) Pension till kokerskan Elin Andersson	873: —	2,413: 50		
y) Stall och hönshus:				
1) Diverse utgifter för stallet	150: —			
2) Diverse utgifter för hönsgården ..	1,000: —			
3) Bensin och underhåll av bilen	400: —			
4) Skatt och försäkringar för bilen ..	337: —			
5) Värdet av produkter	100: —			
6) Värdet av utförda arbeten	500: —	2,487: —		
z) Tvättinrättningen:				
1) Kraftström	500: —			
2) Vatten	1,000: —			
3) Tvättmedel	2,000: —			
4) Diverse omkostnader	200: —			
5) Värdet av utförda arbeten	3,500: —	7,200: —		
å) Oförutsedda utgifter		1,000: —	247,138: 55	
		Kronor	688,538: 55	

N:o 159.
Budget för 1936.

INKOMSTER:

A. Yttre fattigvården:

a) Ersättning av Landstinget enl. 40—42 §§ i lagen om fattigvården för:		
1) Hospitalsvård	17,000 : —	
2) Lasarettsvård	4,600 : —	
3) Sanatorievård	4,500 : —	
4) Andra sjukvårdskostnader	2,000 : —	
5) Vårdkostnader till andra kommuner	2,100 : —	30,200 : —
b) Inkomst av statsbidrag		14,500 : —
c) Återbetalning av enskilda, pensioner och sjukkassor:		
1) Återbetalning av enskilda för utgiven fattigvård	11,500 : —	
2) Inkomst av pensioner och sjukkassor m. m.	30,000 : —	41,500 : —
d) Diverse inkomster:		
1) Diverse inkomster	1,500 : —	
2) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av kostnad för hyra, städning, bränsle och telefon m. m.	1,580 : —	
3) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av lönerna för kassörska och biträden jämte diverse andra utgifter ..	1,979 : —	5,059 : —
e) Pensionärshemmet:		
1) Värdet av hyror att debiteras fattigvårdens understödskostnader		5,840 : —	97,099 : —

B. Ålderdomshemmet:

f) Vårdavgifter:			
1) Ersättning av främmande kommuner	18,000 : —		
2) Ersättning av enskilda	17,000 : —		
3) Ersättning av Landstinget enligt 41 § fattigvårdslagen	1,500 : —		
Transport	36,500 : —		97,099 : —

N:o 159. *Budget för 1936.*

Transport		36,500 : —		97,099 : —
4) Ersättning av Landstinget för tuberkulosavdelningen		3,000 : —		
5) Ersättning av staten för tuberkulosavdelningen		8,000 : —		
6) Ersättning av statsmedel för vissa personer		1,500 : —		
7) Inkomst av pensioner		26,000 : —	75,000 : —	
g) Diverse inkomster:				
1) Inkomst av arbeten	1,500 : —			
Värdet av åt hemmet utförda arbeten	23,300 : —	24,800 : —		
2) Värdet av produkter från trädgården för hushållet		3,000 : —		
3) Inkomst av trädgårdsprodukter ..		400 : —		
4) Inkomst av försålda bohag		1,000 : —		
5) Inkomst av hönsgården	500 : —			
Produkter till hushållet	1,200 : —	1,700 : —		
6) Inkomst av tvättinrättningen	14,000 : —			
Värdet av åt hemmet utförd tvätt	5,300 : —	19,300 : —		
7) Anslag av staten för biblioteket ..		75 : —		
8) Hyra från polisväsendet för bårhus		300 : —		
9) Diverse ej specificerade inkomster ..		1,000 : —	51,575 : —	126,575 : —
				223,674 : —
Överskjutande utgifter				464,864 : 55
			Kronor	688,538 : 55

3. Barnavård.

UTGIFTER:

a) Utackorderade barn:		
1. Barns omhändertagande för samhällsvård	31,000 : —	
2. För skyddsuppfostran i enskilda hem	3,000 : —	
3 För barn intagna å skyddshem	9,000 : —	43,000 : —
Transport		43,000 : —

N:o 159.
Budget för 1936.

		Transport	43,000 : —
b) Anstalts- och sjukvård:			
1. Lasarettsvård		700 : —	
2. Sanatorievård		500 : —	
3. Vanföre- och sinnesslövård		2,500 : —	
4. Poliklinisk sjukvård m. m.		500 : —	
5. Medikamenter		200 : —	
6. Begravningskostnader		100 : —	4,500 : —
c) Återbetalning till främmande kommuner			15,500 : —
d) Löner och arvoden:			
1. Föreståndaren, 33 :II	4,899 : —		
2. Kvinnlig barnavårdsman, 22 :II	3,093 : —		
3. Barnavårdssyster, 22 :II	3,093 : —		
4. Läkare, arvode	800 : —	11,885 : —	
5. Del i löner, utgående å fattigvårdens stat		1,979 : —	
6. Diverse arvoden och inspektionskostnader		3,000 : —	16,864 : —
e) Pension:			
Pension till f. d. föreståndarinnan Maria Emelia Hellström (fr. Statens Pensionskassa utgår 360 : —)			984 : —
f) Diverse utgifter:			
1. Del i hyra för lokal		1,100 : —	
2. Del i kostnader för städning, bränsle och lyse		480 : —	
3. Tryck, annonser och postporto m. m.		800 : —	
4. Telefoner:			
Barnavårdsbyrån	180 : —		
Föreståndarens bostad	70 : —		
Barnavårdscentralen	70 : —		
Barnavårdsmannens bostad	70 : —	390 : —	
5. Stämpelkostnader för utslag i barnavårdsmål		100 : —	
6. Avgift till Riksförsäkringsanstalten och läkarevård m. m. för anställd personal		125 : —	
7. Tidskrifter, föredrag och resor m. m.		180 : —	
8. Diverse		150 : —	3,325 : —
g) Barnavårdscentralen:			
1. Tvätt		60 : —	
2. Trycksaker		50 : —	
3. Bussbiljetter och skjutsar		170 : —	
4. Sjukvårdsartiklar		40 : —	320 : —
h) Årsavgift till länets fattigvårds- och barnavårdsförbund			155 : —
		Transport	84,648 : —

		Transport		84,648 : —
i) Barnhemmet Sommarro:				
1. Hushållet			4,000 : —	
2. Löner:				
Föreståndarinnan, 5:I	1,230 : —			
Två biträden	1,310 : —			
Semestervikarier för föreståndarinnan och biträden	150 : —		2,690 : —	
3. Beklädnad			1,400 : —	
4. Bränsle, lyse och vatten			1,300 : —	
5. Hyra för fastigheten			2,500 : —	
6. Underhåll av inventarier			400 : —	
7. Telefon			110 : —	
8. Tvätt			250 : —	
9. Tandvård och medicin			100 : —	
10. Förbrukningsartiklar och diverse utgifter			350 : —	13,100 : —
			Kronor	97,748 : —

INKOMSTER:

a) Återbetalning av Landstinget för utgivna vårdkostnader för skyddsuppfostran enl. § 63 i barnavårdslagen	6,000 : —	
b) Återbetalning av Landstinget för utgivna vårdkostnader å lasarett, sanatoriet och sinnesslöanstalter	1,600 : —	
c) Ersättning av enskilda för utg. uppfostringsbidrag	15,400 : —	
d) Statsbidrag enl. § 67 i barnavårdslagen	1,000 : —	
e) Inkomst av avgifter vid barnavårdscentralen	900 : —	
f) Barnhemmet, vårdavgifter av staten, främmande barnavårdsnämnder och enskilda	1,800 : —	26,700 : —
Överskjutande utgifter		71,048 : —
	Kronor	97,748 : —

4. Folkskola.

4 A. Den egentliga folkskolan.

UTGIFTER:

a) 1. Underhåll och reparationer av fastigheter	31,000 : —	
2. Anskaffning och underhåll av inventarier	3,000 : —	34,000 : —
	Transport	34,000 : —

N:o 159.
Budget för 1936.

	Transport		34,000 : —
b) Löner och arvoden:			
1. Folkskoleinspektören, 49 :IV		10,812 : —	
Folkskollärare:			
23 ord. lärare: (Näslund, Vasberg, N. Granér, Krantz, Leontein, Ekroth, Lindberg Sjöholm, Pihlsjö, Vallström, Carlvik, Stenvall, Hedberg, Sigroth, S. Granér, Magnusson, Jäderlund, Engmark, Lindgren, Greijer, Skoglund, Nordlund, Elowsson), lön i 4:de lönegraden à kr. 5,136 : — ..	118,128 : —		
4 ord. lärare: (Wallander, Söderholm, Karlsson, Segerström), lön i 4de lönegraden (bostad och bränsle in natura) à kr. 3,806 : —	15,224 : —		
5 ord. lärare: (Gustavsson, Silén, Eriksson, Runsten, Sandahl), lön i 3:dje lönegraden à kr. 4,814 : — ..	24,070 : —		
1 e. o. lärare, lön samt provisorisk avlöningsförbättring à kr 300 : — ..	3,278 : —	160,700 : —	
Folkskollärarinnor:			
17 ord. lärarinnor: (Hellman, Maunsbach, Bolin, F. Bostrand, E. Bostrand, Andersson, Ahlstedt, Eriksson, Engström, Sigroth, Pettersson, Karlsson, Sjöberg, E. Eriksson, Emanuelsson, Råström, Kraft), lön i 4:de lönegraden à kr. 4,112 : —	69,904 : —		
7 ord. lärarinnor: (A. Granér, Sjöfäldt, Schelin, Lindström, Sandahl, Nordkvist, Vickman), lön i 3:dje lögraden à kr. 3,897 : —	27,279 : —		
5 ord. lärarinnor: (Holm, Nordin, Boström, Carlberg, Åhman), lön i 2:dra lönegraden à kr. 3,683 : — ..	18,415 : —		
1 ord. lärarinna: (G. Andersson), lön i 2:dra lönegraden, (bostad och bränsle in natura)	2,693 : —		
3 e. o. lärarinnor, lön à kr. 2,639 : — samt provisorisk avlöningsförbättring till 1 e. o. lärarinna å kronor 200 : —	8,117 : —	126,408 : —	
	Transport	297,920 : —	34,000 : —

Transport		297,920 : —	34,000 : —
Småskollärarinnor:			
29 ord. lärarinnor: (Norling, Ahlström, Granath, E. Svensson, Vahlberg, Ellen Svensson, Almberg, Sjöholm, Lagrelius, T. Söderholm, Boije-Carlvik, Lundeberg, S. Söderholm, M. Carlsson, Sjölund, S. Linder, H. Hedlund, Ringdahl, Bergström, Källbäck, Jäderlund, G. Persson, H. Svensson, Norman, A. Söderholm, v. Essen, L. Pettersson, Thunell, M. Werner), lön i 4:de lönegraden à kr. 2,788:—	80,852 : —		
4 ord. lärarinnor: (Nilsson, Larsson, Billby, E. Pettersson), lön i 4:de lönegraden, (bostad och bränsle in natura) à kr. 2,138 : —	8,552 : —		
1 ord. lärarinna (Norell), lön i 2:dra lönegraden å kr.	2,466 : —		
1 e. o. lärarinna, lön samt provisorisk avlöningsförbättring å kronor 150 : —	2,193 : —	94,063 : —	
b) 2. Lärare i slöjd och huslig ekonomi:			
1 lärare i slöjd: (Karlsson), lön i 4:de lönegraden å kr.	4,112 : —		
1 lärare i slöjd: (Ljungberg), lön i 2:dra lönegraden	3,683 : —		
1 lärare i slöjd: (Abramsson), lön i 1:sta lönegraden	3,468 : —		
1 e. o. lärare i slöjd, lön kr.	2,639 : —		
4 lärarinnor i slöjd: (Lindkvist, Morberg, Vahlström, Palmén), lön i 4:de lönegraden à kr. 2,888 : — ..	11,552 : —		
3 lärarinnor i slöjd: (Gudmundsson, Eriksson, Svedin), lön i 2:dra lönegraden à kr. 2,566 : —	7,698 : —		
1 lärarinna i slöjd: (M. Johansson), lön i 1:sta lönegraden	2,405 : —		
1 e. o. lärarinna i slöjd, lön samt provisorisk avlöningsförbättring å kr. 150 : —	2,293 : —		
1 timlärarinna i slöjd, lön förslagsvis	1,875 : —		
Transport	39,725 : —	391,983 : —	34,000 : —

N:o 159.
Budget för 1936.

		Transport	39,725 : —	391,983 : —	34,000 : —
		2 lärarinnor i huslig ekonomi: (Granér, Karlsson), lön i 4:de lönegraden à kr. 3,088 : —	6,176 : —		
		1 e. o. lärarinna i huslig ekonomi ..	2,343 : —	48,244 : —	
		Dyrtidstillägg, förslagsvis		90,000 : —	
b)	3.	Diverse undervisningsarvoden:			
		För undervisning i slöjd för gossar	4,590 : —		
		Vikariearvode, förslagsvis	6,000 : —		
		Privatläsning	600 : —		
		Undervisning för hörselsvaga barn..	672 : —		
		För extra undervisning i sång	300 : —	12,162 : —	
b)	4.	Vaktmästare och städerskor:			
		Löner och ålderstillägg till Vaktmästarne Ekman, Sahlkvist, Ekström, (bostad och bränsle in natura), 25:IV à kr. 3,093 : —	9,279 : —		
		Pettersson, (bostad och bränsle in natura), 25:II	2,631 : —		
		Vaktmästaren vid Jakobsbergsskolan (Hilda Johansson), arvode (bostad och bränsle in natura)	695 : —		
		Vaktmästaren vid Hammarby skola (Engström)	1,700 : —		
		Städerskan vid Herrgärdsskolan (S. Arvidsson), arvode	650 : —		
		Städerskan vid Herrgärdsskolan (Elida Johansson) arvode	650 : —		
		Städerskan vid Herrgärdsskolan (S. Jonsson), arvode	650 : —		
		Städerskan vid nya Herrgärdsskolan (Elsa Svangren), arvode	1,320 : —		
		Städerskan vid Djäknebergsskolan (M. Sjöberg), arvode	650 : —		
		Städerskan vid Djäknebergsskolan (Lilly Lindberg), arvode	650 : —		
		Städerskan vid Skepparbacksskolan (Thorell), arvode	1,085 : —		
		Städerskan vid Mariabergsskolan (A. Eriksson), arvode	525 : —		
		Städerskan vid Korsängsskolan (N. E. Nordström), arvode	650 : —		
		Städerskan vid Korsängsskolan (S. Adolfsson), arvode	650 : —		
		Transport	21,785 : —	542,389 : —	34,000 : —

N:o 159. *Budget för 1936.*

Transport	21,785 : —	542,389 : —	34,000 : —
Städerskan vid Korsängsskolan (A. Eklund), arvode	650 : —		
Städerskan i Hwasserska gården (Söderkvist), arvode (bostad å 1 rum och kök, bränsle och lyse in natura)	280 : —		
Städerskan i Rosenlunds skola (E. Andersson), arvode	450 : —		
Städerskan i Lundby kyrkskola (H. Lövstav), arvode	550 : —		
Läkarearvode för vaktmästare	160 : —	23,875 : —	
b) 5. Diverse arvoden:			
till skolläkaren	1,400 : —		
„ sjukgymnastik	1,250 : —		
„ simläraren	1,708 : —		
„ simlärarinnan	1,386 : —		
„ 3 tillsyningslärare à 500 : —, 1 à 400 : —, 1 à 150 : —, 1 à 100 : —	2,150 : —		
„ 1 tillsyningslärare i slöjd för gossar	500 : —		
„ 1 tillsyningslärare i slöjd för flickor	500 : —		
„ skrivbiträde å folkskoleexpeditionen	850 : —		
„ bibliotekarie för lärjungebiblioteket	300 : —		
„ skolsköterska, reservationsvis	2,040 : —	12,084 : —	578,348 : —
g) Pensioner:			
f. Småskollärarinnan J. Kjellin	600 : —		
f. slöjdläraren J. F. Brandt	535 : —		
f. Slöjdlär. F. Ljung, Hammarsten, f. folkskollärarinnorna S. Hammarskiöld, E. Fröman, Bohman, Persson, Svanholm, Svanbom, Fernqvist, Kolmodin, f. slöjdlär:na Vahlbäck, Hahr, f. småskollärarinnorna Bergh, Lennmalm, A. S. Eriksson, E. Karlsson, Svedin, A. Pettersson och f. skolkökslärarinnan Tunell	13,840 : —		
f. vaktmästaren Fr. Andersson	2,301 : —		
Transport	17,276 : —		612,348 : —

N:o 159.
Budget för 1936.

		Transport		17,276 : —		612,348 : —
		f. vaktmäst. K. G. Lönnborgs änka		200 : —		
		änkan E. Gustavsson		480 : —	17,956 : —	
		Dyrtidstillägg till pensionärer			350 : —	18,306 : —
h)		Premie för olycksfallsförsäkring				700 : —
i)		Skolträdgårdarna:				
	1.	Trädgården vid Västgötegatan:				
		Omkostnader:	500 : —			
		Arvode till trädgårdsläraren	1,000 : —	1,500 : —		
		Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Djäknebergs-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna (inkl. arvode till vårdaren 50 kronor) ..		600 : —	2,100 : —	
	2.	Herrgärdsskolan:				
		Omkostnader	650 : —			
		Arvode till trädgårdsläraren	1,000 : —	1,650 : —		
		Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Herrgärdsskolan och nya skolbyggnaden i Kv. Folke		600 : —	2,250 : —	
	3.	Korsängsskolan:				
		Omkostnader	650 : —			
		Arvode till trädgårdsläraren	1,000 : —	1,650 : —		
		Anslag till vård av skolgårdarna ooh parken vid Korsängsskolan (inklusive arvode till vårdaren 50 kr.)		750 : —	2,400 : —	
	4.	Hammarby m. fl. skolor:				
		Hammarby skola:				
		Omkostnader	300 : —			
		Arvode till trädgårdsläraren	250 : —	550 : —		
		Omkostnader vid Jakobsbergsskolan		150 : —		
		Omkostnader vid Lundby skola ..		150 : —		
		Omkostnader vid Rosenlunds skola		150 : —	1,000 : —	7,750 : —
j)		Fri undervisningsmaterial till skolbarnen:				
	1.	Material i läs- och skrivämnen			18,500 : —	
	2.	Slöjdmaterial för gossar			3,000 : —	
	3.	Slöjdmaterial för flickor			5,000 : —	
	4.	Förbrukningsartiklar för skolköken			2,500 : —	29,000 : —
k)		Undervisningsmaterial till skolornas förråd				3,000 : —
					Transport	671,104 : —

N:o 159. *Budget för 1936.*

			Transport	671,104 : —
m)	Tandklinik:			
	1. Lokalhyra		600 : —	
	2. Tandläkare, arvode		9,000 : —	
	3. Tandläkareassistent, arvode		7,500 : —	
	4. Arvode till biträde		1,800 : —	
	5. Förbrukningsartiklar		2,300 : —	
	6. Eldning och renhållning		500 : —	21,700 : —
n)	Trycknings- och annonskostnader			1,500 : —
o)	Lärare- och lärjungebiblioteken:			
	Lärarepersonalens bibliotek		400 : —	
	Lärjungebiblioteket		1,150 : —	1,550 : —
p)	Skolresor:			
	Bidrag till skolresor för lärjungarna		1,000 : —	
	Bidrag till studieresor och fortbildningskurser för lärare		500 : —	1,500 : —
r)	Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn (förslagsvis)			4,400 : —
s)	Vatten, värme och belysning:			
	1. Vattenavgifter		4,500 : —	
	2. Uppvärmning		22,100 : —	
	3. Belysning		6,500 : —	33,100 : —
t)	Skolbad:			
	Avlöning till baderskor		1,000 : —	
	Handdukstvätt och tvål		900 : —	
	Ersättning till varmbadhuset för simundervisningsbad		3,150 : —	5,050 : —
u)	Renhållning:			
	1. Skurning och rengöring		6,300 : —	
	2. Renhållning av gårdar samt gata vid Hammarby skola		1,400 : —	
	3. Renhållning av gatorna utanför Herrgärds-, Korsängs-, Skepparbacks-, Mariabergs- och Djäknebergsskolorna samt lärarebostäderna		1,000 : —	
	4. Sotning		500 : —	9,200 : —
v)	Diverse utgifter:			
	1. Brandstodsavgifter		1,000 : —	
	2. Telefonavgifter till:			
	Djäknebergsskolan	151 : 40		
	Skepparbacksskolan	110 : —		
	Transport	261 : 40	1,000 : —	749,104 : —

N:o 159.
Budget för 1936.

		Transport	261 : 40	1,000 : —	749,104 : —
	Herrgärdsskolan		157 : 40		
	Folkskoleinspektörens exp.		110 : —		
	Skolläkarens mottagningsrum		110 : —		
	Folkskoleinspektörens bostad		70 : —		
	Korsängsskolan		221 : 40		
	Lundby skola		82 : —		
	Hammarby skola		110 : —		
	Jakobsbergs skola		110 : —		
	Tandkliniken		110 : —		
	Slöjdlärare Brandts bostad		70 : —		
	5 tillsyningslärare à 70 : —		350 : —		
	Samtalsavgifter, förslagsvis		119 : 80	1,882 : —	
3.	Postavgifter, förslagsvis			240 : —	
4.	Smärre reparationer av material och inventarier			3,000 : —	
5.	Barnbespisning, förslagsvis			7,500 : —	
6.	Hyra för lokaler i Hwasserska gården			2,000 : —	
7.	Skatter			800 : —	
8.	Oförutsedda utgifter			750 : —	17,172 : —

Utgifter för ränta och amortering:

		Resterande lånebelopp:	Ränta:		
y)	Räntor:				
1.	Obligationslån:				
	1929 års lån à 5 %	123,268 : 63	6,163 : 43	6,163 : 43	
2.	Andra amorteringslån:				
	Kungl. Postsparbanken, 1931 års lån à 4,5 %	16,947 : 92	762 : 66		
	Kungl. Postsparbanken, 1932 års lån à 4,85 %	101,936 : 28	4,943 : 91		
	Prästerskapets Änke- och Pupillkassa, à 4,5 %	8,647 : 06	378 : 81		
	Västmanlands läns sparbank à 3,5 % —	23,445 : 30	703 : 36		
	Västmanlands läns sparbank à 3,5 % ..	9,068 : 91	272 : 07		
	1933 års lån à 4,5 %	55,319 : 65	2,489 : 38		
	1934 års lån à 3,75 %	15,680 : 34	588 : 01		
	1934 års lån à 3,8 %	194,006 : 26	7,372 : 24		
	1935 års lån à 3,9 %	18,977 : 42	740 : 12		
	1935 års lån à 3 %	65,252 : —	1,957 : 56	20,208 : 12	26,371 : 55
				Transport	792,647 : 55

N:o 159. *Budget för 1936.*

		Transport	792,647 : 55
z) Kapitalavbetalningar:			
1. Obligationslån:			
1929 års lån à 5 %		2,754 : 57	
2. Andra amorteringslån:			
Kungl. Postsparbanken, 1931 års lån à 4,5 %	540 : 23		
Kungl. Postsparbanken, 1932 års lån à 4,85 %	2,694 : 63		
Prästerskapets Änke- och Pupillkassa	920 : 25		
Västmanlands läns Sparbank	2,048 : 84		
Västmanlands läns Sparbank	703 : 93		
1933 års lån à 4,5 %	1,090 : 88		
1934 års lån à 3,75 %	580 : 65		
1934 års lån à 3,8 %	9,833 : 74		
1935 års lån à 3,9 %	1,270 : 26		
1935 års lån à 3 %	8,516 : 04	28,199 : 45	30,954 : 02
		Kronor	823,601 : 57

INKOMSTER:

a) Statsbidrag:		
1. Till folkskolan:		
28 ord. lärare à 2,810 : —	78,680 : —	
5 ord. lärare à 2,510 : —	12,550 : —	
1 e. o. lärare à	1,550 : —	
17 ord. lärarinnor à 2,310 : —	39,270 : —	
7 ord. lärarinnor à 2,110 : —	14,770 : —	
6 ord. lärarinnor à 1,910 : —	11,460 : —	
3 e. o. lärarinnor à 1,350 : —	4,050 : —	162,330 : —
Provisorisk avlöningsförbättring enl. Kungl. kung. av den 5/7 1929, till 33 ord. lärare à 288 : —, en e. o. lärare à 204 : —, 30 ord. lärarinnor à 240 : — samt 3 e. o. lärarinnor à 180 : —	17,448 : —	
Provis. lönetillägg enl. Kungl. kung. av den 20/9 1935, till en e. o. lärare à 300 : — och en e. o. lärarinna à 200 : — kr.	500 : —	17,948 : —
	Transport	180,278 : —

N:o 159.
Budget för 1936.

	Transport	180,278: —	
2. Till småskolan:			
32 ord. lärarinnor à 1,530: —	48,960: —		
1 ord. lärarinna à	1,380: —		
1 ord. lärarinna à	1,230: —		
1 e. o. lärarinna à	900: —	52,470: —	
Provisorisk avlöningsförbättring enl. Kungl. kung. av den 15/7 1929 till 34 ord. lärarinnor à 168: — samt en e. o. lärarinna à 120: —	5,832: —		
Provisoriskt lönetillägg enl. Kungl. kung. av den 20/9 1935, till en e. o. lärarinna à	150: —	5,982: —	
3. Till slöjdundervisningen:			
För gossar	6,115: —		
För flickor	9,760: —	15,875: —	
3 ½. Provsorisk avlöningsförbättring till slöjdlärare samt slöjd- och skolkökslärarinnor		3,372: —	
4. Till undervisning i huslig ekonomi:			
18 kurser à kr. 229: 50		4,131: —	
Dyrtidstillägg		76,000: —	338,108: —
7. Till lärjungebiblioteket			400: —
8. Statsbidrag till beredande av utjämning av skoloistriktets kostnader för folkskoleväsendet			20,600: —
b) Barnbespisning, anslag från Wahlbeckska fonden			2,000: —
c) Arrendemedel:			
För jord å Iggebygärdet och äng å Trådarön, Staubska fonden ..			37: —
d) Hyresmedel:			
För bostäder till lärare m. fl.		6,275: —	
För uthyrning av skollokaler		300: —	6,575: —
e) Diverse inkomster av försålda slöjdmaterialier och mjölk, terminsavgifter m. m.			4,400: —
			372,120: —
Överskjutande utgifter			451,481: 57
		Kronor	823,601: 57

4 B. Fortsättningsskola

UTGIFTER:

Lärarearvoden	11,500: —	
Föreståndarearvode	600: —	12,100: —
	Transport	12,100: —

N:o 159. *Budget för 1936.*

	Transport	12,100: —
Fri undervisningsmaterial till skolans lärjungar		2,000: —
Tryck- och annonskostnader		100: —
Städning och renhållning		350: —
Material till förråden samt diverse utgifter		500: —
	Kronor	15,050: —

INKOMSTER:

Statsbidrag till lärarearvoden		7,500: —
Överskjutande utgifter		7,550: —
	Kronor	15,050: —

4 C. Högre Folkskola.

UTGIFTER:

a)	Undervisningsmaterial		1,000: —
b)	Löner och arvoden:		
	Arvode till skolans rektor	900: —	
	2 ord. lärare: (Fröier, Karlfors), lön i 4:de lönegraden à kr. 6,750: —	13,500: —	
	1 ord. lärarinna (Gerland), lön i 4:de lönegraden	5,479: —	
	Arvode till timlärare och sjukvikarier	2,100: —	
	Dyrtidstillägg	4,300: —	26,279: —
c)	Trycknings- och annonskostnader		250: —
d)	Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare		607: 50
e)	Biblioteket		300: —
f)	Skolläkare		150: —
		Kronor	28,586: 50

INKOMSTER:

Statsbidrag till avlöningar		12,550: —
Statsbidrag till dyrtidstillägg		3,700: —
Statsbidrag till bibliotek		130: —
Statsbidrag till provisorisk avlöningsförbättring		920: —
		17,300: —
Överskjutande utgifter		11,286: 50
	Kronor	28,586: 50

N:o 159.
Budget för 1936.

4 D. Allmänt läroverk.

UTGIFTER:

a)	Underhåll av fastighet		1,500: —
	Anslag till påbörjande av läroverkets restaurering		100,000: —
b)	Löner och arvoden:		
	1. Hyresbidrag åt rektor (29/1 1906, 26/11 1908, 28/1 1909, 25/5 1920)	2,000: —	
	2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)	430: —	2,430: —
c)	Övriga utgifter:		
	Ersättning till varmbadhuset för skolbad		450: —
		Summa utgifter kronor	104,380: —

4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

UTGIFTER:

a)	**Högre Flickskolan:**			
	1. Bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering utöver den enligt Stfms. beslut d. 28/8 1908 efterskänkta räntan å läroverkets lån från stadskassan: 5½ % å 30,000: — eller kr. 1,650: —, förslagsvis (31/3 1919, 26/2 1931, 25/2 1932)		3,000: —	
	2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)		345: —	
	3. Fyllnadspension åt fröken Hildur Hwasser (28/12 1920), förslagsvis		750: —	
	4. Ersättning för skolbad till varmbadhuset		450: —	
	5. Anslag till nedsättning av terminsavgifter		11,800: —	16,345: —
b)	**Arbetareinstitutet:**			
	1. Anslag till Arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet (21/6 1935)		3,000: —	
	2. Anslag till Arbetareinstitutets bibliotek		15,000: —	18,000: —
c)	**Tekniska skolan:** (läsåret 1936—1937):			
1.	Rektorsarvode	2,500: —		
2.	Övriga lärararvoden	45,000: —	47,500: —	
2 a.	Pension åt förre slöjdläraren A. Svensson	2,985: —		
	Avgår bidrag härtill från Zimmermanska fonden	1,000: —	1,985: —	
		Transport	49,485: —	34,345: —

N:o 159.
Budget för 1936.

		Transport	49,485 : —	34,345 : —
2 b.	Understöd åt fru Lundahl och hennes barn	1,800 : —		
	Avgår bidrag härtill från Zimmermanska fonden	900 : —	900 : —	
3.	Inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	750 : —		
4.	Underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	2,000 : —	2,750 : —	
5.	Bibliotekskostnader		640 : —	
6.	Förbrukning av råvaror för den säljbara produktionen	3,500 : —		
7.	Arbetspremier till lärjungarna för produktivt arbete	700 : —	4,200 : —	
8.	Andra premier samt stipendier		200 : —	
9.	Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning		8,000 : —	
10.	Administrationskostnader (utom rektorsarvode)		2,400 : —	
11.	övriga utgifter		2,500 : —	71,075 : —
d)	**Elektrotekniska fackskolan:**			
1.	Hyresbidrag åt rektor			2,000 : —
			Kronor	107,420 : —

INKOMSTER:

c)	**Tekniska skolan:** (läsåret 1936—1937):			
1.	Beräknade statsunderstöd:			
	A. a) till avlöning åt rektor och övriga lärare	25,000 : —		
	b) till inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	250 : —		
	c) till underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	666 : 67	25,916 : 67	
	B. till bibliotek		240 : —	
2.	Av landsting anvisade eller påräknade understöd		4,000 : —	
4.	Av föreningar eller enskilda anvisade eller påräknade understöd		3,640 : —	
5.	Avkastning av donationer och fonder		200 : —	
6.	Lärjungeavgifter		10,000 : —	
7.	Säljbar produktion		4,200 : —	42,196 : 67
	Överskjutande utgifter:			
	för tekniska skolan		22,878 : 33	
	i övrigt		36,345 : —	59,223 : 33
			Kronor	107,420 : —

N:o 159.
Budget för 1936.

5. Hälso- och sjukvård.

UTGIFTER:

A. Allmänna hälso- och sjukvården:

b) 1. Löner och arvoden:

1:ste stadsläkaren, 43:I		7,140:—	
2:dre stadsläkaren, 40:IV		7,248—	
Arvode till sundhetsinspektören (statsanslag) ..		600:—	
1:ste tillsyningsmannen, 30:IV		4,773:—	
Två tillsyningsmän, 26:IV à 4,101:—		8,202:—	
Del av vaktmästarens å köttbesiktningsbyrån avlöning 25:IV (3,933—1,500)		2,433:—	
En stadssjuksköterska, 8:I		1,500:—	
En stadssjuksköterska, 8:IV		1,887:—	
Två stadssjuksköterskor för mindre bemedlade 5:IV à 1,563:—		3,126:—	
(Avgifter till statens pensionskassa erlägges av varje sköterska med 42:— kr. för år).			
Kost å Epidemisjukhuset för två stadssjuksköterskor		1,340:—	
Kostpengar under semester, 60 dagar à 2 kr. per dag		120:—	
Bidrag till avlönande tillsvidare av 1 distriktsbarnmorska à 850 kronor ..	1,700:—		
Ersättning för bostad åt d:o à 425 kronor	850:—		
Ersättning för bränsle åt d:o à 150 kronor	300:—	2,850:—	
Ersättning till 3 tillsyningsmän, en vaktmästare och 2 stadssjuksköterskor för mindre bemedlade för hållande av velociped à 30 kronor		180:—	41,399:—

2) Pensioner:

f. stadsläkaren C. Thunström	3,850:—	
Transport	3,850:—	41,399:—

N:o 159. *Budget för 1936.*

Transport		3,850: —	41,399: —
f. stadssjuksköterskan Anna Ekström, stadens del i tjänstepension (Lönenämnden 1933)	786: —		
Stadens del i pensionsförbättring, förslagsvis	138: —		
Stadens del i dyrtidstillägg, förslagsvis	144: —	1,068: —	
f. Hälsovårdstillsyningsman C. A. Holtz' änka		800: —	5,718: —
c) Diverse utgifter:			
1) Barnmorskor:			
1 telefon à 70 kronor	140: —		
Förbrukningsartiklar	50: —	190: —	
2) Kostnader för skyddskoppympning		150: —	
3) Telefoner till:			
1:ste stadsläkarens bostad	70: —		
2:dre stadsläkarens bostad	70: —		
En stadssjuksköterska, bostad ...	70: —		
En stadssjuksköterska, bostad ...	70: —		
Hälsovårdsnämndens byrå	110: —		
1:ste tillsyningsmannens bostad ...	70: —		
Två tillsyningsmäns bostäder	140: —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	40: —	640: —	
4) Desinfektionskostnader		200: —	
5) Tryck- och annonskostnader		400: —	
6) Diverse, häri inräknat inköp av matvaror, analysavgifter m. m.		1,200: —	
Transport		2,780: —	47,117: —

N:o 159.
Budget för 1936.

	Transport	2,780: —	47,117: —	
7) Anslag till Västerås stads förening mot tuberkulos för uppehållande av dispensärverksamheten (28/12 1920) . .	4,000: —			
Lokalhyra till d:o	600: —	4,600: —		
9) Ambulansautomobilen:				
Drift- och underhållskostnader	700: —			
Ersättning till brandkåren för skötsel och underhåll . .	3,000: —	3,700: —		
10) Premier för olycksfallsförsäkring		100: —		
11) Hälsovårdsnämndens byrå, hyra . . .	300: —			
Städning, eldning och belysning	500: —	800: —		
12) Stadens ersättning till Centrallasarettets barnbördsavdelning:				
Fast årsavgift	3,600: —			
Bidrag till driftskostnad, förslagsvis	2,500: —	6,100: —	18,080: —	65,197: —

5 B. Bostadsinspektionen.

b) Löner och arvoden:				
Bostadsinspektrisen, 26:IV		4,101: —		
Ersättning för hållande av velociped . . .		30: —	4,131: —	
c) Övriga utgifter:				
Tryck, annonser och diverse		50: —		
Telefon till byrån	110: —			
Telefon till bostadsinspektrisens bostad	70: —	180: —		
Städning och eldning		150: —	380: —	4,511: —
			Transport	69,708: —

N:o 159. *Budget för 1936.*

		Transport		69,708 : —

5 C. Köttbesiktningsbyrån.

b) 1. Löner och arvoden:				
Föreståndare, arvode	3,000 : —			
2:dre besiktningsman à 12 kr. per besiktningsdag	500 : —			
Del av vaktmästarens avlöning (se 5 A. b. 1)	1,500 : —			
Bokförare och kassör	1,000 : —			
Två mikroskopister å 600 kr.	1,200 : —			
Ett mikroskopistbiträde	200 : —			
Arvode till extra biträden, 2 st. à 450 kr.	900 : —	8,300 : —		
b) 2. Pension:				
Pension till f. d. Föreståndaren M. Jonsson (25/1 1934)		4,461 : —		
c) Diverse utgifter:				
1. Värme, belysning och vatten	700 : —			
2. Telefoner till byråns exp.	215 : —			
3. Tvätt	130 : —			
4. Underhåll av byggnader	50 : —			
5. Hyra	3,000 : —			
6. Premier för olycksfallsförsäkring —	100 : —			
7. Diverse	305 : —	4,500 : —		17,261 : —

5 D. Polikliniken för könssjuka.

Värme, belysning och städning	600 : —		
Lokalhyra	600 : —		
Telefon	20 : —		
Diverse	200 : —		1,420 : —
	Kronor		88,389 : —

INKOMSTER:

A. Allmänna hälso- och sjukvården.

1. Statsanslag åt sundhetsinspektör	600 : —
Transport	600 : —

N:o 159.
Budget för 1936.

	Transport	600 : —	
2.	Betalda utryckningar med ambulansautomobilen ..	800 : —	
3.	Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	800 : —	
4.	Protokollslösen	500 : —	2,700 : —

C. Köttbesiktningsbyrån.

Besiktningsavgifter	14,615 : 90	
Beräknad brist i årets stat att gäldas av överskottsmedel från föregående år	2,635 : 10	17,261 : —
		19,961 : —

Överskjutande utgifter:

för allmänna hälsovården	62,497 : —	
för bostadsinspektionen	4,511 : —	
för polikliniken för könssjuka	1,420 : —	68,438 : —
Kronor		88,389 : —

6. Gator, vägar, planteringar och dylikt.

UTGIFTER:

6 A. Gatuläggning.

1.	Kostnader för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator	20,000 : —		
	Avgäld för nubbstensbrott	150 : —	20,150 : —	
2.	Särskilda gatuarbeten:			
	Permanentbeläggning av:			
	Engelbrektsgatan från Utanbygatan till Norra Ringvägen	40,000 : —		
	Biskopsgatan från Västra Kyrkogatan till Källgatan	14,000 : —		
	Domkyrkoesplanadens norra körbana	14,500 : —		
	Breddning av Slottsgatan, reservationsvis	12,200 : —		
	Uppschaktning och bottenfyllning av Tessingatan från Rudbecksgatan till Norra Ringvägen	20,000 : —	100,700 : —	120,850 : —
			Transport	120,850 : —

N:o 159. *Budget för 1936.*

Transport				120,850 : —
6 B. Vägar.				
1. Grusning och annat underhåll av vägar			65,000 : —	
2. Återstående kostnader för Köpingsvägen mellan Hammarby och Saltängsbron, som ej täckas av statsbidrag			14,902 : 48	
3. Vidgad stensättning av Köpingsvägen från Västmannagatan till Djuphamnsvägen utöver 1935 års anslag			86,000 : —	
4. Asfaltering av Skultunavägen från Skerikesvägen till Kyrkogården vid Hovdestalund			48,000 : —	213,902 : 48
6 C. Planteringar.				
a) Anskaffning och underhåll av inventarier:				
1. Anskaffning av redskap		500 : —		
2. Underhåll av redskap		1,200 : —		
3. Målning av soffor		500 : —	2,200 : —	
b) 1. Löner och arvoden:				
Stadsträdgårdsmästaren, 37:IV	6,447 : —			
Trädgårdsmästaren, 26:IV	4,101 : —			
Elever, förslagsvis	6,000 : —			
Trädgårdskonsulenten, arvode för år 1936	1,050 : —	17,598 : —		
2. Pensioner:				
f. Trädgårdsarbetaren K. V. Andersson	936 : —			
f. Trädgårdsarbetaren J. Nordström	996 : —			
f. Trädgårdsarbetaren A. G. Hellberg	1,287 : —	3,219 : —	20,817 : —	
c) Skötsel och underhåll:				
1. Vasaparken inkl. parken vid Aseas kontor		7,500 : —		
2. Stadsparken		2,000 : —		
3. Kyrkogårdarna samt planteringarna kring Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,500 : —			
Transport	4,500 : —	9,500 : —	23,017 : —	334,752 : 48

N:o 159.
Budget för 1936.

	Transport	4,500 : —	9,500 : —	23,017 : —	334,752 : 48
	Planteringar utmed Hamngatan, Esplanader, Högre Allm. Läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan, Skarpskyttebron och Stadshusplanteringarna m. m.	10,000 : —	14,500 : —		
4.	Rudbecksparken		900 : —		
5.	Djäkneberget		5,000 : —		
6.	Stallhagen, Mariaberget, Käringberget och Ragvaldsbacke		3,000 : —		
7.	Elba och Östra holmen		3,500 : —		
8.	Botaniska trädgården vid Högre Allm. Läroverket		1,000 : —		
9.	Slottsparken		1,000 : —		
10.	Gräsfrö och lökväxter till alla planteringar		2,500 : —		
11.	Körslor till alla planteringar		5,000 : —		
12.	Växthus och drivbänkar, bränsle m. m.		4,000 : —		
14.	Grus till alla planteringar		3,000 : —		
15.	Tillsyn av fåglar i Svartån		600 : —		
16.	Brandförsäkringspremier och telefonavgifter		400 : —		
17.	Olycksfallsförsäkringspremier, läkarevård, medicin och sjukvård		1,200 : —		
18.	Årsavgift till hembygdsföreningen och Västmanlands läns trädgårdsförening		65 : —		
19.	Oförutsedda utgifter		750 : —		
20.	Ersättning till timavlönade arbetare under semester		1,800 : —		
21.	Kostnad för parkvakt		1,400 : —	59,115 : —	
d)	Extra utgifter:				
1.	Målning och reparationer av tempel och flaggstänger å Djäkneberget		1,000 : —		
2.	Inköp av en ny båtmotor		750 : —		
3.	Plantering av alléträd i Vasagatan ifrån N. Ringvägen norrut		500 : —	2,250 : —	84,382 : —
				Transport	419,134 : 48

N:o 159. *Budget för 1936.*

		Transport	419,134 : 48

6 D. Gatubelysning.

a) Gasbelysning		21,700 : —	
b) Elektrisk belysning	37,400 : —		
Avgår belysning vid hamnen	840 : —	36,560 : —	
c) Anskaffning av nya gatulyktor		33,330 : —	91,590 : —

6 E. Gaturenhållning.

1. Renhållning (vinterunderhåll och vattning m. m)	24,000 : —	
3. S. k. kapitelhjonen för sopning å allmänna platser: 13 kvinnor à 336 : —	4,368 : —	28,368 : —
	Kronor	539,092 : 48

INKOMSTER:

6 A. Gatuläggning.

Årligt bidrag till omläggning av del av Stora gatan (A.-B. Yngve Swenson), (29/3 1928)	300 : —	
Till gäldande av särskilda gatuarbeten av ordinarie automobilskattemedel	60,000 : —	
Avgifter för torgplatser	4,000 : —	
Bidrag av omnibustrafiken	4,000 : —	68,300 : —

6 B. Vägar.

Av ordinarie automobilskattemedel	80,000 : —	
Av automobilskattemedlens utjämningsandel	51,000 : —	
Vägskatt, förslagsvis	3,000 : —	134,000 : —

6 C. Planteringar.

Ersättning från kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdarna och planteringarna vid Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,600 : —	
Anslag för vård av Slottsparken	1,000 : —	
Försäljningsmedel och dekorationer	4,000 : —	
Ersättning från Asea för underhåll av planteringen framför kontorsbyggnaden	500 : —	
För försäljning av ved och diverse	1,000 : —	11,100 : —
	Transport	213,400 : —

N:o 159.
Budget för 1936

	Transport		213,400: —
6 E. Gaturenhållning.			
1. Avgift från skolkassan för renhållning vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Herrgärdsskolorna		1,000: —	
2. Avgift från Hamnstyrelsen för hamnområdet ..		1,800: —	2,800: —
			216,200: —
Överskjutande utgifter:			
för gatuläggning		52,550: —	
„ vägar		79,902: 48	
„ planteringar		73,282: —	
„ gatubelysning		91,590: —	
„ gaturenhållning		25,568: —	322,892: 48
	Kronor		539,092: 48

7. Avloppsledningar.

UTGIFTER:

Enligt Bil. Litt. A (sid. 782)		164,400: —
	Kronor	164,400: —

INKOMSTER:

Enligt Bil. Litt. A (sid. 783)		69,380: —
Överskjutande utgifter		95,020: —
	Kronor	164,400: —

8. Hamnen.

UTGIFTER:

8 A. och B. Den äldre hamnen.

Enligt Bil. Litt. B 1 (sid. 787)		170,305: —

8 C. och D. Djuphamnen.

Enligt Bil. Litt. B. 2 (sid. 791)		145,621: 83
	Kronor	315,926: 83

N:o 159. *Budget för 1936.*

INKOMSTER:

8 A och B. Den äldre hamnen.

Enligt Bil. Litt. B. 1. (sid. 790)	170,305 : —

8 C och D. Djuphamnen.

Enligt Bil. Litt. B. 2. (sid. 792)		122,200 : —
		292,505 : —
Överskjutande utgifter för djuphamnen		23,421 : 83
	Kronor	315,926 : 83

10. Renhållningsverk och Svingård.

UTGIFTER:

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 793)	116,884 : 76

10 B. Svingård.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 795)		35,000 : —
	Kronor	151,884 : 76

INKOMSTER:

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 795)	53,500 : —

10 B. Svingård.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 795)		35,000 : —
		88,500 : —
Överskjutande utgifter för renhållningsverket		63,384 : 76
	Kronor	151,884 : 76

11. Vattenledningsverk.

UTGIFTER:

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 781)		233,100 : —
Överskjutande inkomster		24,500 : —
	Kronor	257,600 : —

N:o 159.
Budget för 1936.

INKOMSTER:

Enligt Bil. Litt. A. (sd. 781)	257,600: —
Kronor	257,600: —

12. Gasverk.

UTGIFTER:

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 783)	435,100: —
överskjutande inkomster	39,900: —
Kronor	475,000: —

INKOMSTER:

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 783)	475,000: —
Kronor	475,000: —

13. Elektricitetsverk.

UTGIFTER:

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 785)	630,600: —
Överskjutande inkomster	273,500: —
Kronor	904,100:—

INKOMSTER:

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 785)	904,100: —
Kronor	904,100: —

17. Andra kommunens affärsföretag.

UTGIFTER:

17 A. Kallbadhus.

a) Avlöningar:

En biljettförsäljerska och bitr. simlärarinna	500: —	
En biträdande simlärare	300: —	
Arvode till kontrollanten	200: —	1,000: —
Transport		1,000: —

N:o 159.
Budget för 1936.

Transport		1,000: —	
b) Övriga utgifter:			
1. Annonser och trycksaker	100: —		
2. Isväckning och diverse arbeten ..	2,000: —		
3. Brandförsäkringspremier	100: —		
4. Oförutsedda utgifter	100: —	2,300: —	3,300: —

17 B. Varmbadhus.

Andel i obligationslån:			
Ränta	5,626: 34		
Amortering	7,470: 93	13,097: 27	
a) Tillbyggnad av badhuset 25,000: — att amorteras på 5 år, 1:sta året (31/10 1935)			5,000: —
b) 1. Löner och arvoden:			
Maskinisten, 23:IV		3,657: —	
Eldaren, 20:IV ...	3,243: —		
Avgår värdet av bostad, 1 rum o. kök med bränsle	555: —	2,688: —	
Biljettförsäljerskan, 11:IV		2,211: —	
Badaren, 19:IV		3,105: —	
En baderska, lön ..	1,350: —		
Avgår värdet av bostad, 2 rum o. kök med bränsle	880: —	470: —	
En baderska, lön ..	1,350: —		
Avgår värdet av bostad, 2 rum o. kök med bränsle	880: —	470: —	
Två baderskor, lön à 1,350: — ..		2,700: —	
En vakt i simhallen, lön		1,785: —	
En vakt i folkbadet, lön		1,785: —	
Två tvätterskor, lön à 1,785: — ..		3,570: —	
Provisioner, förslagsvis		4,500: —	
Ersättning för vikarie under semester, vid sjukdomsfall samt extra hjälp		2,000: —	
Arvode till kontrollanten		900: —	29,841: —
Transport		34,841: —	3,300: —

N:o 159.
Budget för 1936.

			Transport	34,841: —	3,300: —
b) 2.	Pensioner och understöd:				
	Pension åt f. maskinisten C. J. Söderlund		1,428: —		
	Understöd åt f. baderskan Henny Tärnlund		300: —		
	Understöd åt f. badmästaren John Söderström		1,800: —	3,528: —	
c)	Övriga utgifter:				
1.	Bränsle		9,000: —		
2.	Elektrisk belysning och kraftström		2,000: —		
3.	Anskaffning och underhåll av inventarier		900: —		
4.	Anskaffning och underhåll av linne		2,000: —		
5.	Underhåll av fastigheten		4,000: —		
6.	Underhåll av pannor och ledningar		2,500: —		
7.	Tvätt, extra hjälp		400: —		
8.	Renhållning och städning		150: —		
9.	Skriv- och trycksaker		600: —		
10.	Telefon i badhuset	230: —			
	Samtalsavgifter	20: —	250: —		
11.	Läkarearvode och sjukvård		200: —		
12.	Brandförsäkringspremier		160: —		
13.	Olycksfallsförsäkringspremier		200: —		
14.	Förbrukningsartiklar		4,500: —		
15.	Utskylder		1,000: —		
16.	Oförutsedda utgifter		771: —	28,631: —	67,000: —

17 D. Båttrafik.

a)	Underhåll och reparationer			900: —	
b)	Löner och arvoden:				
	Befälhavare och maskinist m. m.		7,150: —		
	Besättningsmän		1,300: —		
	Polettförsäljare		600: —		
	Extra betjäning sön- och helgdagar		600: —	9,650: —	
c)	Anskaffning och underhåll av inventarier			50: —	
d)	Driftskostnader:				
	Smörjoljor, fotogen och trassel m. m.		300: —		
	Bränsle		1,700: —	2,000: —	
			Transport	12,600: —	70,300: —

N:o 159. *Budget för 1936.*

	Transport	12,600: —	70,300: —	
e) Övriga utgifter:				
1. Försäkringsavgifter	560: —			
2. Diverse	140: —	700: —	13,300: —	

17 F. Grustag.

a) Underhåll av väg till grustaget	1,000: —			
b) Egentliga driftkostnader	25,000: —	26,000: —		
c) Räntor:				
Ränta å av Drätselkammaren förskotterade och ännu oguldna anläggningskostnader, varav 1/1 1936 återstår kr. 75,345: 41 à 4 %		3,013: 82		
d) Kapitalavbetalningar:				
6:te årets amortering å av Drätselkammaren förskotterade anläggningskostnader, utöver inköpssumman för maskiner till grustaget, varav den 31/12 1935 återstår kronor 44,628: 19, förslagsvis	1,500: —			
3:dje årets amortering å inköpssumman kr. 23,545: 44 à 10 % för maskiner till grustaget, varav den 31/12 1935 återstår kr. 17,890: 44	2,355: —	3,855: —		
e) Övriga utgifter:				
Avgäld för grustäkt 5 % å taxeringsvärdet kr. 10,000: —	500: —			
Avskrivning å fordringar	500: —	1,000: —	33,868: 82	
		Kronor	117,468: 82	

INKOMSTER:

17 A. Kallbadhus.

Badavgifter	1,000: —	
Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	100: —	1,100: —

17 B. Varmbadhus.

1. Badavgifter	63,950: —	
2. Ersättning för simundervisningsbad	4,050: —	68,000: —

17 D. Båttrafik.

1. Persontrafik	13,150: —	
2. Godstrafik	150: —	13,300: —
	Transport	82,400: —

N:o 159.
Budget för 1936.

		Transport	82,400 : —

17 F. Grustag.

Inkomster av grusförsäljning			33,868 : 82
Överskjutande utgifter för kallbadhuset		2,200 : —	
Överskjutande inkomster för varmbadhuset		1,000 : —	1,200 : —
		Kronor	117,468 : 82

18. Brandväsen.

UTGIFTER:

a) Pensioner:			
f. Brandchefen C. G. Sjökvist		2,000 : —	
f. Brandförman K. A. Lövstrand		2,400 : —	
f. Brandförman J. R. Andersson		2,490 : —	
f. Brandmannen K. E. Pettersson		1,893 : —	
f. Tornväktaren C. E. Eriksson (30/3 1922)	150 : —		
Dyrtidstillägg till Eriksson, förslagsvis	90 : —	240 : —	
f. Brandchefen A. Danielssons änka (27/11 1930)		700 : —	
f. Brandmannen G. A. Lindberg		1,974 : —	11,697 : —
b) Löner och arvoden:			
Brandchefen, 41:III	7,236 : —		
Vice brandchefen, 36:II	5,580 : —		
2 Brandmästare, 29:IV	9,210 : —		
1 Brandförman (Thorgren) 26:IV	4,101 : —		
2 Brandförmän (E. Johansson, E. V. Nystrand) 26:III à 3,864 : —	7,728 : —		
13 Brandmän: (Rask, Ferngren, Junggren, Karlsson, Isaksson, E. E. E. Andersson, Reimitz, Lundberg, E. H. Andersson, Törning, Schenning, K. S. Johansson, Hjort) 24:IV à 3,795 : —	49,335 : —		
1 Brandman (Thor), 24:II	3,345 : —		
3 Brandmän: (Danielsson, Medin och en vakant), 24:I à 3,120 : —	9,360 : —		
Arvode till verkstadsförman	250 : —	96,145 : —	
Avgår samtliga befattningshavares bostadsförmåner, värderade till		13,160 : 75	82,984 : 25
d) Kol, ved, lyse samt kraft till verkstäderna			2,500 : —
		Transport	97,181 : 25

N:o 159. *Budget för 1936.*

	Transport		97,181: 25
f) Diverse utgifter:			
1. Olycksfallsförsäkring av personalen	750: —		
2. Anslag till reserv vid sjukdomsfall	200: —		
3. Trycksaker och skrivmaterial	350: —		
4. Tvätt och renhållning	250: —		
5. Underhåll av brandtelegrafen och ringledningar till reservkåren	300: —		
6. Underhåll av brandredskapen	1,400: —		
7. Underhåll av inventarierna i brandstationen och verkstäderna	450: —		
8. Telefon och samtalsavgifter	700: —		
9. Försäkringsavgifter för material och inventarier	320: —		
10. Läkare- och sjukvård	500: —		
11. Bensin och smörjoljor till automobiler och motorsprutor	700: —		
12. Löner till skorstensfejarmästare	50: —		
13. Oförutsedda utgifter	200: —		
14. Beklädnad à 170 kr. för 20 man, förslagsvis	3,400: —		
15. Anslag till semestervikarie	1,050: —		
16. Anslag till gradbeteckningar, knappar, beklädnad åt vikarier, förstörda kläder m. m.	400: —		
17. Anslag för teknisk utbildning av personal	200: —		
18. Hyra att erläggas till staden för bostäder i staden tillhöriga gårdar	6,562: 50		
19. Kostnad för skötsel enligt avtal av landstingets ambulansautomobil	3,000: —		
20. Värdet av arbeten för brandverket	2,000: —		22,782: 50
h) Borgarbrandkåren:			
1 chef	300: —		
3 förmän à 200 kr.	600: —		
2 maskinister à 150 kr.	300: —		
3 eldare à 100 kr.	300: —		
31 man à 75 kr.	2,325: —		
Övningar och eldsvådor	1,200: —		
Kol och underhåll av sprutor	100: —		5,125: —
i) Nyanskaffningar:			
Inköp av linneslang och kopplingar	1,000: —		
10 st. eldrockar à 30: —	300: —		1,300: —
k) Fastigheter:			
8 % å 2/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen, 100,000: —			
	Transport		126,388: 75

N:o 159.
Budget för 1936.

	Transport	126,388 : 75
l) Brandsynekostnader	100 : —	
Arvode till skorstensfejarmästare för eldstadsbesiktningar (Stadsfullmäktiges beslut den 27/1 1927)	400 : —	500 : —
m) Ersättning till vattenverket för skötsel av brandposterna		1,200 : —
	Kronor	128,088 : 75

INKOMSTER:

n) Verkstäderna:	
1. Smidesverkstaden 2. Snickareverkstaden 3. Skräddareverkstaden 4. Skomakareverkstaden	4,000 : —
5. Värdet av åt brandverket utförda arbeten	2,000 : —
o) Ersättning för skötsel och underhåll av hälsovårdsnämndens ambulansautomobil	3,000 : —
p) Ersättning för skötsel av landstingets ambulansautomobil	3,000 : —
q) Ersättning för eldning åt polisen	100 : —
r) Ersättning för tillsyn och skötsel av enskilda brandskåp	135 : —
	12,235 : —
Överskjutande utgifter	115,853 : 75
Kronor	128,088 : 75

20. Fastighetsförvaltning.

UTGIFTER:

20 A. Egendomar inom stadsplan.

a) Rådhuset:		
1. Underhåll av fastigheten	600 : —	
2. Anskaffning och underhåll av inventarier	500 : —	
3. Brandförsäkringspremier m. m.	175 : —	1,275 : —
b) Polis- och Brandstationen:		
1. Underhåll av fastigheten	500 : —	
2. Brandförsäkringspremier och vattenavgifter	500 : —	
Transport	1,000 : —	1,275 : —

N:o 159.
Budget för 1936.

Transport				1,000 : —	1,275 : —
4. Gaturenhållning				150 : —	
5. Sotning				100 : —	
7. Arrende till kyrkokassan för del av klockaregårdens tomt				300 : —	1,550 : —
c) Stadshotellet:					
Räntor och amorteringar:					
1 års ränta	7,664 : 42				
1 års amort.	29,816 : 44	37,480 : 86			
2. Underhåll av fastigheten och inventarier			5,000 : —		
Extra underhållskostnader enligt Stadsfullmäktiges beslut d. 25/4 och 27/10 1932, 4:de året			15,700 : —	20,700 : —	
3. Kostnader för uppvärmning, (häri ingår avlöning och bostad för eldaren)				12,500 : —	
4. Skatter				5,000 : —	
5. Brandförsäkringspremier				400 : —	
6. Renhållning				900 : —	
7. Sotning				400 : —	
8. Vattenavgift				1,700 : —	41,600 : —
d) Sundinska huset:					
1. Underhåll av fastigheten				1,000 : —	
Tillfällig kostnad för större yttre reparation c:a 18,000 : — kr., att amorteras på 5 år, 3:dje året ..				3,500 : —	
2. Skatter				400 : —	
3. Brandförsäkringspremier				75 : —	
4. Renhållning				350 : —	
5. Sotning				50 : —	
6. Vattenavgift				300 : —	
7. Hyra, avgift till Sundinska fonden för fastighetens övertagande av staden (30/9 1920)				8,000 : —	13,675 : —
				Transport	58,100 : —

N:o 159.
Budget för 1936.

	Transport		58,100: —
e) Tullhuset:			
1. Underhåll av fastighet och inventarier		300: —	
2. Vattenavgift och sotning		25: —	
3. Brandförsäkringspremier		15: —	340: —
f) Paviljongen i Stadsparken:			
1. Underhåll av fastigheten		1,500: —	
2. Skatter		280: —	
3. Brandförsäkringspremier		160: —	
4. Sotning		40: —	1,980: —
g) Gårds- och tomtfastigheter:			
1. Underhåll av fastigheter		13,600: —	
2. Skatter		11,000: —	
3. Brandförsäkringspremier		2,500: —	
4. Renhållning		7,000: —	
5. Sotning		1,800: —	
6. Vattenavgifter m. m.		4,500: —	
8. Lön till v. värd, 36:IV		6,180: —	
8 a. Iordningställande av tjänstelokaler för byggnadschefskontoret m. m. (12,800:5 = 2,560: —) 2:dra året		2,560: —	
Kostnad för iordningställande av Apoteket Bäverns lokaler (25/4 1935)		28,000: —	77,140: —
h) Hamnmagasinen:			
1. Underhåll av fastigheterna		800: —	
2. Skatter		1,700: —	
3. Brandförsäkringspremier		100: —	2,600: —
i) Hamnplanen och materialgården:			
1. Underhåll av förrådsbyggnader och grusning av magasinsgatorna m. m.		2,000: —	
2. Justering av spår m. m.		1,500: —	3,500: —
j) Hamnpaviljongen:			
1. Underhåll av fastigheten		100: —	
2. Skatter		150: —	
3. Brandförsäkringspremier		65: —	
4. Vatten och sotning		25: —	340: —
	Transport		144,000: —

N:o 159.
Budget för 1936.

Transport		144,000 : —	
k) Kabinettet:			
1. Underhåll av fastigheten	100 : —		
2. Löner och arvoden	1,750 : —		
4. Brandförsäkringspremier	30 : —		
5. Vattenavgift	50 : —		
6. Bränsle, lyse och diverse	450 : —	2,380 : —	
m) Omnibustrafikstationen:			
1. Amortering	2,550 : —		
2. Brandförsäkringspremier	150 : —		
3. Övriga utgifter	400 : —	3,100 : —	149,480 : —

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 795)	115,162 : —

20 C. Jordar och andra fastigheter utom stadsplan.

a) Egendomarna Carlsberg och Stensborg:			
1. Underhåll av fastigheterna	500 : —		
2. Skatter	1,200 : —	1,700 : —	
aa) Egendomen Emaus:			
Underhåll av fastigheten m. m.		1,000 : —	
b) Hästholmarna:			
1. Underhåll av fastigheter och bryggor	3,000 : —		
3. Skatter	600 : —		
4. Brandförsäkringspremier	300 : —		
5. Diverse utgifter	100 : —		
6. Ordningsman, arvode, förslagsvis ..	1,100 : —		
7. Amortering å kostnader på tillbyggnad av Elba-restauranten (26/2 1931) (återstod Kr. 5,731 : 52)	2,000 : —	7,100 : —	
c) Diverse jordägor:			
1. Skatter	5,700 : —		
Transport	5,700 : —	9,800 : —	264,642 : —

N:o 159.
Budget för 1936.

Transport		5,700: —	9,800: —	264,642: —
2. Arrenden o. avgälder: Gästgivarevreten i gamla och nya Stohagsjorden efter medelmarkegång	45: —			
S. k. Falkenbergska tomten	200: —	245: —		
3. Upplåten mark till staden av lasarettets område efter medelmarkegång enl. Kungl. brevet den 21/11 1873	45: —			
Upplåten mark av straffängelsets område efter medelmarkegång enl. Kungl. brevet den 21/11 1873 ..	25: —			
Avsöndrad mark från straffängelsets område enligt Kungl. brevet den 21/11 1873 ..	100: —			
Vasaparken, utgörande lösen för 53,4 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegång ..	580: —			
Upplåtande till staden enl. Kungl. brevet den 29/9 1900 av:				
1:o) Stadskomministerns förut anslagna lönejordar i Kopparbergsvreten, Ängsgärdet o. Herrgärdet, utgörande lösen för 20,91 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegång ..	226: —			
Transport	976: —	5,945: —	9,800: —	264,642: —

N:o 159. *Budget för 1936.*

Transport	976 : —	5,945 : —	9,800 : —	264,642 : —
2:o) Domkyrkosysslomannens förut anslagna lönejord å Trådarön, utgörande lösen för 97,2 lit. spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegång	10 : —	986 : —		
4. Mark av Lustigkulls- och Skenvretarna (Koloniträdgårdar)		180 : —		
5. Arrende för biskopsängarna (Koloniträdgårdar)		450 : —	7,561 : —	
d) Övriga utgifter:				
1. Omkostnader för kreaturstorg och tivoliplats		1,000 : —		
2. Avstjälpningsplatserna: Underhåll och tillsyn		8,000 : —	9,000 : —	26,361 : —

20 D. Skogar.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 797)		4,350 : —
		295,353 : —
Överskjutande inkomster:		
för egendomar inom stadsplan	134,046 : 05	
för jordar och andra fastigheter	26,613 : 84	160,659 : 89
	Kronor	456,012 : 89

INKOMSTER:

20 A. Egendomar inom stadsplan.

c) Stadshotellet:			
1. Västerås Hotell A.-B	32,000 : —		
D:o, tilläggshyra	3,550 : —	35,550 : —	
Västerås Systembolag		18,500 : —	
Sällskapet		2,250 : —	
Upplands Ensk. Bank		5,000 : —	
Frisör Gösta Ståhl		1,400 : —	62,700 : —
2. Avgifter för festvåningens användande			1,000 : —
		Transport	63,700 : —

N:o 159.
Budget för 1936.

Transport		63,700 : —	
Hyresgästernas andel i kostnaden för vattenavgifter		400 : —	
Hyresgästernas andel i kostnaden för uppvärmning		11,500 : —	75,600 : —
d) Sundinska huset:			
Hyresinkomster			13,395 : —
e) Tullhuset:			
Hyra för bostadslägenhet			450 : —
f) Paviljongen i Stadsparken:			
Hyresinkomster			2,500 : —
g) Gårds- och tomtfastigheter:			
Hyror och arrenden för gårdar och tomter		136,763 : 50	
För pensionärshemmet		4,500 : —	141,263 : 50
h) Hamnmagasinen:			
A.-B. Aug. Jönsson & C:o, magasin n:r 1		6,000 : —	
A.-B. John A. Fors, magasin n:r 2	6,000 : —		
A.-B. John A. Fors, magasin n:r 3	2,087 : 50	8,087 : 50	
A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3	2,200 : —		
A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3	1,500 : —	3,700 : —	
A.-B. Hakon Swenson, magasin n:r 3 ..		1,800 : —	
Norlings Agenturaffär, magasin n:r 3 ..		674 : —	
Vatten- och Gasverksstyrelsen		112 : 50	20,374 : —
i) Hamnplanen:			
Platshyror av:			
Hygrell & C:o		1,087 : 50	
Tegel- och Murbruks A.-B.		2,128 : —	
Kafferosteriet Pyramiden		650 : —	
Järnhandlare Axel Sundström		812 : 50	
Tekniska Byggnadsbyrån		367 : 50	
Transport		5,045 : 50	253,582 : 50

N:o 159.
Budget för 1936.

Transport		5,045 : 50	253,582 : 50	
Grosshandl. H. Nordenhaag	495 : —			
Grosshandl. H. Nordenhaag	1,930 : —	2,425 : —		
Västerås Nya Murbruks A.-B.		478 : —		
Vatten- och Gasverksstyrelsen		1,050 : —		
Svensk-Engelska Mineralolje A.-B.		843 : 75		
Järnhandl. Eric Sundström		562 : 50		
Järnhandl. Bröderna Larsson		735 : —		
Allm. Svenska El. A.-B.	207 : —			
D:o	525 : —			
D:o, för magasinstomt	5,667 : —	6,399 : —		
A.-B. John A. Fors		180 : —		
J. Aug. Andersson		600 : —		
Arrende för 6 tomter å Sjöhatten:				
Koop. Fören. Svea n:r 1, 1:sta raden	233 : 80			
Centralföreningen, n:r 2, 1:sta raden	230 : 50			
A.-B. Hakon Swenson, n:r 3, 1:sta raden	316 : 80			
A.-B. Hakon Swenson, n:r 1, 2:dra raden	291 : —			
A.-B. John A. Fors, n:r 2, 2:dra raden	292 : 30			
A.-B. Nissen & C:o, n:r 3, 2:dra raden	235 : 40	1,599 : 80		
A.-B. Västeråsspedition		25 : —		
C. A. Breed		800 : —		
Tomt av f. d. vedgården, förslagsvis ..		1,200 : —	21,943 : 55	
j) Hamnpaviljongen:				
Hyresinkomster:				
Spedition		2,250 : —		
Fackfören. kafé		750 : —		
Hamnkontor		500 : —	3,500 : —	
k) Kabinettet:				
Inkomster			1,400 : —	
m) Omnibustrafikstation:				
Hyra			3,100 : —	283,526 : 05
			Transport	283,526 : 05

N:o 159.
Budget för 1936.

Transport			283,526 : 05

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 797)			115,162 : —

20 C. Jordar och andra fastigheter utom stadsplan.

a) Egendomen Carlsberg	500 : —		
Del av Carlsberg (stadens lantbruk)	200 : —		
Arrende för ett markområde (Knut Albin Andersson)	5 : —	705 : —	
aa) Egendomen Emaus:			
Hyra för bostäder, trädgård och garage		4,550 : —	
b) Hästholmarna:			
1. Hyra för serveringspaviljong och villabyggnader å Elba	6,850 : —		
2. Hyra för serveringspaviljong å Östra holmen	2,000 : —	8,850 : —	
c) Diverse jordägor:			
1. Östra utmarken:			
Arrende:			
För följande lägenheter:			
Lilla Stenby, delar av Utmarken, del av Enbacken, Nordanby, Nordanby utmarks jord (Nordanby gård)	3,500 : —		
Gustavsslätt (G. Boholm), utgår 14/3 1936	275 : —		
Andersborg (G. Andersson)	500 : —		
Sundinska utmarken (Koloniträdgårdar)	430 : —		
Kristiansborg (stadens lantbruk)	3,000 : —		
Hovdestalund (F. Johansson)	1,000 : —		
Malma gård (stadens lantbruk)	3,500 : —	12,205 : —	
2. Västra utmarken:			
Arrende:			
Stensborg, växthus och en del jord (R. Eriksson)	2,500 : —		
Transport	2,500 : —	26,310 : —	398,688 : 05

N:o 159.
Budget för 1936.

Transport		2,500 : —	26,310 : —	398,688 : 05
Stensborg, övrig mark och hus	1,200 : —			
Ett område, (Ridhuset)	200 : —	1,400 : —		
Byggnadsplatser å det s. k. Käringberget:				
Fru Eriksson, Ekeby		10 : —		
Mindre områden å s. k. Ragvaldsbacke:				
J. A. Thilén	5 : —			
Mat:a Eriksson	5 : —			
J. A. Olsson	15 : —			
Rob. Pettersson	5 : —	30 : —		
Ett till Hyttan på 50 års tid för rätt till framdragande av järnvägsspår upplåtet område t. o. m år 1949		25 : —		
Området av Gästgivarevreten i Gamla Stohagsjorden:				
Dir. G. Barckman		570 : —		
Ett område intill Mälardalen:				
Registrator N. Filling		25 : —		
Ett område för båthus:				
Västerås Kanotförening		10 : —	4,570 : —	
d) Viksäng:				
Arrende för 9 villatomter, utarrenderade t. o. m. 1944:				
Fru Eva Larsson		20 : —		
Stadsfogde E. Kumlin		100 : —		
Disp. O. Johansson m. fl.		50 : —		
Kamrer H. Molander		20 : —		
Dir. A. Sundström		40 : —		
f. Handl. Gustav Svensson		35 : —		
Änkefru Lydia Ström		20 : —		
V:ås Kyrkliga Ungdomsförbund		25 : —		
Kapten H. Slettengrens sterbhus		75 : —	385 : —	
c) Diverse arrenden:				
f. d. Stadskassörsjorden i Iggebygärdet (Kristiansborgs gård)		37 : —		
D:o, jämte Domkyrkosysslomannens f. d. lönejord å Trådarön (J. A. Hellman), utgår den 14/3 1936		60 : —		
Transport		97 : —	31,265 : —	398,688 : 05

N:o 159.
Budget för 1936.

Transport	97: —	31,265: —	398,688: 05
Koloniträdgårdar vid Lustigkulla	175: 64		
Koloniträdgårdar vid Biskopsängarna	500: —		
Mark av Kungsängen (Lantbruket) ..	200: —		
Kablar och ledningar i stadens gator (Asea) .. 12: 80; 272: 60	285: 40		
Kraftledningskabel i stadens mark (Svenska Metallverken)	72: 40		
Jordkabelledning i stadens mark (H. Nordenhaag)	14: —		
A.-B. Naftasyndikat	300: —		
Blåsbo Tennisplaneförening	100: —		
Diverse mindre områden	1,000: —	2,744: 44	
f) Arrende för fiskevatten:			
Västerås-fjärden från Johannisberg till Hyttan samt vid Kattskär och Amundsgrund (Sundkvist)	50: —		
Vid Hästholmarna jämte fiskarstuga med jord å Elba	150: —		
Diverse mindre fiskearrenden (G. O. Sabel med flera)	30: —	230: —	
g) Hyresmedel:			
Platshyror:			
Pumphus å Kungsängen (Sv. Metallverken)	50: —		
Hyra för skjul av Motorbåtsklubben ..	50: —		
Två magasinsplatser å Skallberget (Söderlund och Nitroglycerin A.-B.)	20: —		
Hyra för mark vid Lillån, (Vega)	20: —		
Upplag å Munk- och Kungsängen (Telegrafverket)	100: —		
P. J. Walléns isupplag, (260 kvm. à 50 öre)	130: —		
Mjölkcentralen (270 kvm. à 50 öre) ..	135: —		
Mjölkcentralen (208 kvm. à 50 öre) ..	104: —		
K. Larssons isupplag (198 kvm. à 50 öre)	99: —		
Markhyra för serveringspaviljong å Djäkneberget	300: —		
Markhyra för vattenkiosken i Vasaparken	800: —		
Transport	1,808: —	34,239: 44	398,688: 05

N:o 159. *Budget för 1936.*

Transport	1,808 : —	34,239 : 44	398,688 : 05
Tidningskiosk vid Stora gatan och Hållgatan (A.-B. Vintervägen)	200 : —		
Karuseller och skjutbanor m. m.	4,000 : —		
Hyra för vattenkraften i Svartån	3,000 : —		
Hyra för gasverkstomten å Kungsängen	2,800 : —		
Försäljningskiosk vid flickskolans gymnastikhus (Karlsson)	500 : —		
Myggbo Sågbolag (879 kvm. à 60 öre) ..	527 : 40		
Avgäld för grustäkt	500 : —		
Hyra för svingårdsanläggningen vid Malma	5,000 : —		
Försäljningskiosk vid Stora gatan i Ringvägen (Elna Bergman)	200 : —		
Försäljningskiosk vid Stora gatan intill järnvägen (T. Eriksson)	200 : —	18,735 : 40	52,974 : 84

20 D. Skogar.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 797)	4,350 : —
Kronor	456,012 : 89

21. Magistrat och rådhusrätt.

UTGIFTER:

a) Anskaffning och underhåll av inventarier			1,000 : —
b) Löner och arvoden:			
Borgmästaren, 48 :II	9,456 : —		
Civilrådmannen, 48 :IV	10,368 : —		
Brottmålsrådmannen, 48 :IV	10,368 : —		
3 :dje rådmannen, 46 :IV	9,480 : —		
Assessorn, 45 :I	7,830 : —		
Stadsvaktmästaren, 25 :IV	3,933 : —	51,435 : —	
Anslag för beredande av semester åt borgmästaren, rådmännen och assessorn, högst		2,200 : —	
Reservationsanslag för tillfälliga biträden år 1936		2,000 : —	55,635 : —
c) Renhållning			1,500 : —
d) Belysning			400 : —
e) Uppvärmning			1,000 : —
f) Övriga utgifter:			
1. Tryck- och annonskostnader		2,000 : —	
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,500 : —	
Transport		3,500 : —	59,535 : —

N:o 159.
Budget för 1936.

Transport		3,500:—	59,535:—
3. Olycksfallsförsäkringspremier		25:—	
4. Läkare- och sjukvård för stadsvaktmästaren		50:—	
5. Telefonavgifter för ledningar till:			
Borgmästarens ämbetsrum och bost.	230:—		
Civilrådmannen	110:—		
Brottmålsrådmannen	70:—		
3:dje rådmannen	110:—		
Assessorn	180:—		
Rådhusets tambur	290:—		
Stadsvaktmästaren	70:—		
Samtalsavgifter	125:—	1,185:—	
6. För täckande av en från föregående år balanserad utgift för kungörande av anmälningar till handelsregistret		150:—	4,910:—
g) Oförutsedda utgifter			100:—
Summa utgifter kronor			64,545:—

22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

UTGIFTER:

a) Anskaffning och underhåll av inventarier		2,150:—
b) 1. Löner och arvoden:		
Kronokassören, 41:II	6,888:—	
Stadsfogden, 41:1	6,540:—	
Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å kronouppbördskontoret, 20:IV	3,243:—	
Kvinnligt kontorsbiträde av II klass å kronouppbördskontoret, 17:III	2,676:—	
5 st. exekutionsbiträden: (Richtnér, Carlsson, Steen, Larsson, Sundqvist), 23:IV à 3,657:—	18,285:—	
Extra och tillfälliga biträden å kronouppbördskontoret	4,900:—	
Extra biträden vid uppbörd	900:—	
Arvode åt vikarie under semester åt kronouppbördskassören	210:—	
Arvode åt vikarie under semester åt stadsfogden	210:—	
Arvode till mantalsskrivningsombud	300:—	44,152:—
Transport		46,302:—

N:o 159. *Budget för 1936.*

		Transport	46,302: —
2. Pensioner:			
Understöd åt f. fjärdingsman Törn för år 1936 ..		300: —	
Pension åt f. stadsfogden Kumlin		6,207: —	
Pension åt f. kronouppbördskassör Ax. Eklunds änka		1,755: —	8,262: —
c) Kronouppbördskontoret:			
1. Hyra för tjänstelokal i rådhusets annex		900: —	
2. Renhållning		650: —	
3. Belysning		100: —	
4. Uppvärmning		250: —	1,900: —
d) Stadsfogdekontoret:			
Kostnad för tjänstelokal		1,000: —	
Städning		300: —	
Belysning		50: —	1,350: —
e) Exekutionsbiträdenas tjänsterum:			
1. Hyra		1,200: —	
2. Renhållning		500: —	
3. Belysning		100: —	
4. Uppvärmning		125: —	1,925: —
f) Övriga utgifter:			
1. Tryck och annonskostnader		1,000: —	
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		600: —	
3. Olycksfallsförsäkringspremie		25: —	
4. Läkare- och sjukvård för exekutionsbiträden och ord. kontorsbiträden		50: —	
5. Anslag till exekutionsbiträdena för hållande av velocipeder		150: —	
6. Telefonavgifter för ledningar till:			
Stadsfogden	180: —		
Kronokassören	230: —		
Exekutionsbiträdena	280: —		
Samtalsavgifter	25: —	715: —	
7. Premier för kollektivförsäkring för uppbördsmedel ang. 5 st. exekutionsbiträden		150: —	2,690: —
g) Oförutsedda utgifter			100: —
		Kronor	62,529: —

INKOMSTER:

Debetsedelslösen och provision å debiterade landstingsmedel, förslagsvis	8,500: —
Sportler från stadsfogdetjänsten	5,540: —
	14,040: —
Överskjutande utgifter	48,489: —
Kronor	62,529: —

N:o 159.
Budget för 1936.

23. Polisväsen och fångvård.

UTGIFTER:

(8 % à 1/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen à kr. 50,000: — = 4,000: —).			
a)	1. Anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar	2,000: —	
	2. Inköp av två velocipeder	300: —	
	3. Inköp av en skrivmaskin	425: —	2,725: —
b)	Löner och arvoden:		
	Stadsfiskalen, 37:IV	6,447: —	
	Poliskommissarien, 38:I	5,760: —	
	Kriminalöverkonstapeln, 31:I	4,200: —	
	4 polisöverkonstaplar: (Andersson, Kling, H. Carlsson, Ström), 29:IV à 4,605: —	18,420: —	
	1 polisöverkonstapel: (Johansson), 29:III	4,350: —	
	2 biträdande överkonstaplar: (Wass, Marthon) 26:IV à 4,101: —	8,202: —	
	5 kriminalkonstaplar: (Söder, Sporre, Svensson, Dahlin, Eriksson) 26:IV à 4,101: —	20,505: —	
	1 kriminalkonstapel, (ej tillsatt), 26:I	3,390: —	
	23 poliskonstaplar: (3 Eriksson, 5 Fäldt, 6 Johnsson, 11 Gustavsson, 12 Brohmé, 13 Deander, 14 Persson, 16 Carlsson, 18 Lundgren, 19 Morlin, 20 Björkman, 21 Carlsson, 23 Qviberg, 25 Hising, 26 Andersson, 28 Svalberg, 29 Bertilsson, 30 Lundkvist, 32 Mårtensson, 33 Gustavsson, 34 Johansson, 35 Pettersson, 36 Ullberg) 25:IV à 3,933: —	90,459: —	
	3 poliskonstaplar: (4 Persson, 17 Rosdahl, 27 Imberg) 25:III à 3,702: —	11,106: —	
	2 poliskonstaplar: (2 Carlsson, 7 Rydén (25:II à 3,471: —	6,942: —	
	8 poliskonstaplar: (1 Forshäll, 8 Rebermark, 9 Löfdahl, 10 Imberg, 24 Lundström, 38 Johansson, 39 Österberg och 1 vakant, ev. 22 Pettersson) 25:I à 3,240: —	25,920: —	
	1 extra poliskonstapel: (31 Andersson) 25:I à 3,240: —	3,240: —	
	2 extra poliskonstaplar: (15 Nyström, 37 Carlsson) 23:I à 3,000: —	6,000: —	
	Vikariatsersättning under semester för polispersonalen	3,000: —	
	Ersättare för tre reservpolismän (25/1 1934) à 300: —	900: —	
	Transport	218,841: —	2,725: —

N:o 159. *Budget för 1936.*

Transport		218,841:—	2,725:—
Extra anslag för 1936; bidrag till en polismans utbildning vid högre polisskolan:			
Vikariatsersättning	800:—		
Stipendium, förslagsvis	200:—	1,000:—	
Beklädnad till 5 överkonstaplar, 2 biträdande överkonstaplar, 36 ordinarie och 3 extra konstaplar, 46 man à 215:—		9,890:—	
Slitningsersättning åt 1 kriminalöverkonstapel och 6 kriminalkonstaplar à 215:—		1,505:—	231,236:—
c) Pensioner:			
överkonstapel Vretlöfs änka, pensionsersättning		400:—	
f. Poliskonstapel Asplunds änka		500:—	
Dyrtidstillägg till ovanstående, 50 %		450:—	
f. Poliskommissarien C. A. Linder		4,365:—	
f. Kriminalöverkonstapel E. Carlsson		3,252:—	
f. överkonstapel V. Karlsson		2,994:—	
f. överkonstapel P. E. Winroth		2,994:—	
f. Inspektionskonst. K. A. Eriksson		2,667:—	
f. biträdande överkonstapel Haake		2,667:—	
f. Kriminalkonstapel G. K. Forslund		2,667:—	
f. Poliskonstapel E. Kraft		2,385:—	
f. Poliskonstapel Hj. Rosenberg		2,385:—	27,726:—
d) 1. Hyra för expeditionslokal åt statspolis och ordonnansavdelningarna, inkl. värme		1,500:—	
2. Hyra för garage till statspolisens automobil och motorcykel, beräknad till 270:—			
3. Städning av tjänstelokalerna		1,600:—	3,100:—
e) Belysning			750:—
f) Uppvärmning:			
Bränsle inklusive ersättning till brandkåren för eldning av ugnarna			1,500:—
g) Övriga utgifter:			
1. Premie för olycksfallsförsäkring		700:—	
2. Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,800:—	
3. Läkare- och sjukvård för poliskåren		600:—	
4. Telefonavgifter för ledningar till:			
Polisstationen	220:—		
Ordonnanspolisen	110:—		
Poliskommissariens tj.-rum	110:—		
Poliskommissariens bostad	70:—		
Transport	510:—	3,100:—	267,037:—

N:o 159.
Budget för 1936.

	Transport	510:—	3,100:—	267,037:—
	Kriminalpolisstationen, 2 ledningar	400:—		
	Stadsfiskalens tj.-rum	110:—		
	Stadsfiskalens bostad	70:—		
	Kriminalöverkonstapelns bostad ..	70:—		
	Kriminalkonstapel Sporres bostad	70:—		
	1 statskriminalkonstapels bostad ..	70:—		
	1 polisöverkonstapels (statspolisen) bostad	70:—		
	Flyttbar apparat i polischefens bost.	15:—		
	Statspolisavdelningen	160:—		
	Samtalsavgifter, förslagsvis	355:—	1,900:—	
6.	Oförutsedda utgifter		750:—	
7.	Fångars vård och förplägnad å straffängelset ..		500:—	
8.	Biltransporter		750:—	
9.	Förplägnad av anhållna		200:—	
10.	Hyra till Fattigvårdsstyrelsen för bårhus (26/6 1930)		300:—	7,500:—
			Kronor	274,537:—

INKOMSTER:

a) 1.	Statsbidrag till reservpolis 1/6 av 6 poliskonstapelslöner i lägsta lönegraden			3,240:—	
2.	Ersättning av statsverket för omkostnader för statspolisavdelningen:				
	Avlöningar till:				
	1 överkonstapel, 1/5 av nettoavlöningen för 5 överkonstaplar	4,416:—			
	3 poliskonstaplar 3/36 av nettoavlöningen för 36 konstaplar ..	10,851:—			
	Beklädnadsersättningar	860:—	16,127:—		
	Pensioneringskostnader, förslagsvis		3,035:—		
	Hyra för expeditionslokaler jämte belysning och städning		1,420:—		
	Ersättning för garage		270:—		
	Olycksfallsförsäkrings- och sjukvårdskostnader, förslagsvis		210:—		
	Telefon och samtalsavgifter, förslagsvis		475:—	21,537:—	
3.	Statsbidrag för avlönande av 1 kriminalkonstapel			4,326:—	29,103:—
					29,103:—
	Överskjutande utgifter				245,434:—
				Kronor	274,537:—

N:o 159.
Budget för 1936.

24. Auktionsväsen.

INKOMSTER:

Auktionsprovision, förslagsvis	100: —
Summa inkomster kronor	100: —

26. Allmän pensionsförsäkring.

UTGIFTER:

a) Pensionsnämnden för Västerås stad:		
1. Dagtraktamenten för nämndens vice ordförande och ledamöter, förslagsvis	290: —	
2. Arvode åt ordföranden	600: —	
3. Bidrag åt ordföranden för skrivhjälp	3,000: —	
4. För läkarebetyg och läkarundersökningar, förslagsvis	200: —	
5. Annonser och kungörelser	100: —	
6. Papper och blanketter samt diverse utgifter, förslagsvis	250: —	4,440: —
b) Pensionsnämnden för S:t Ilian och Lundby: Arvode åt ledamöterna, 4 kr. per sammanträde		100: —
d) Inbetalning till pensionsförsäkringsfonden av grundavgifter, som icke kunnat indrivas		7,000: —
e) Bidrag till pensionstillägg och understöd		35,000: —
Summa utgifter kronor		46,540: —

27. Övriga förvaltningskostnader.

UTGIFTER:

27 A. Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier		1,000: —	
b) Löner och arvoden:			
Drätseldirektören, 60:IV	16,128: —		
Byggnadschefen, 55:IV	13,476: —		
Transport	29,604: —	1,000: —	

N:o 159.
Budget för 1936.

Transport		29,604 : —	1,000 : —
Stadsombudsmannen, 49 :IV		10,812 : —	
Drätselnotarien, 41 :IV		7,584 : —	
Stadskamreraren, 47 :IV		9,924 : —	
Stadsbokhållaren, 29 :IV		4,605 : —	
Stadskassörskan, 26 :IV		4,101 : —	
Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å drätseldirektörskontoret, 20 :IV	3,243 : —		
Personligt lönetillägg ..	500 : —	3,743 : —	
Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å stadskamrerarekontoret, 20 :IV		3,243 : —	
Manligt kontorsbiträde av II klass å stadskamrerarekontoret, 19 :IV		3,105 : —	
Byggmästaren, 39 :IV		6,981 : —	
Manligt kontorsbiträde av I klass å byggnadskontoret, 24 :II		3,345 : —	
3 arbetsförmän: (Pettersson, Westholm, Johansson), 27 :IV à 4,269 : —		12,807 : —	
Förrådsförman, 25 :II		3,471 : —	
Rådhusvaktmästaren, 25 :IV		3,933 : —	
2 körkarlar: (Persson, Andersson), 22 :IV à 3,519 : —		7,038 : —	
1 körkarl (Gustavsson), 22 :II		3,093 : —	
Extra biträden å ombudsmannaexpeditionen och stadskamrerarekontoret, förslagsvis		8,500 : —	
Tekniskt biträde åt byggnadschefen ..		5,880 : —	
Tillfälligt sekreterarebiträde å stadskansliet		1,800 : —	
Biträde åt rådhusvaktmästaren, arvode		1,320 : —	
Revisionskostnader		2,300 : —	
Läkarearvode för rådhusvaktmästaren, körkarlar, och skrivbiträden		100 : —	137,289 : —
b) Pensioner och understöd:			
f. Stadsinsp. P. V. Johansson		3,696 : —	
f. Förrådsförman Barklund		2,556 : —	
f. Förman J. V. Råberg		1,400 : —	
f. Körkarl A. Eriksson		993 : —	
f. Arbetaren V. Ehrnström		1,302 : —	
f. Grovarbet. H. Hansson		1,347 : —	
f. Grovarbet. J. R. Svangren		1,464 : —	
f. Grovarbet. E. A. Tibbling		762 : —	
f. Grovarbet. J. V. Karlsson		1,041 : —	
f. Grovarbet. K. A. Bergvall		1,464 : —	
f. Träarbet. J. E. Pettersson		1,041 : —	
Transport		17,066 : —	138,289 : —

N:o 159.
Budget för 1936.

Transport		17,066 : —	138,289 : —
Änkefru Södergren	376 : —		
Dyrtidstillägg, förslagsvis 50 %	188 : —	564 : —	
f. Skrivbiträdet Amelie Presto-Ström ..		400 : —	
f. Grovarb. A. T. Svensson		1,170 : —	
f. Grovarb. J. A. Wagerman		879 : —	20,079 : —
d) Renhållning:			
Rådhuset och annexet			2,400 : —
e) Belysning:			
Rådhuset och annexet			600 : —
f) Uppvärmning:			
Rådhuset och annexet			1,300 : —
g) Övriga utgifter:			
1. Tryck- och annonskostnader		10,000 : —	
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		2,800 : —	
3. Olycksfallsförsäkringspremier		50 : —	
4. Premie för inbrotts- och garantiförsäkring		203 : 75	
5. Telefonavgifter för ledningar till:			
Stadsfullmäktiges ordförande	70 : —		
Drätselkammarens ordförande	70 : —		
Drätseldirektörens expedition och bostad	230 : —		
Stadsombudsmannens expedition och bostad	180 : —		
Drätselnotariens expedition och bostad ..	250 : —		
Byggnadschefens expedition och bostad ..	180 : —		
Stadskamrerarekontoret	230 : —		
Stadskamrerarens bostad	70 : —		
Arbetskontoret	110 : —		
Byggmäst. Alb. Anderssons bostad ...	70 : —		
Arbetsförman Westholm	70 : —		
Transport	1,530 : —	13,053 : 75	162,668 : —

N:o 159.
Budget för 1936.

	Transport	1,530 : —	13,053 : 75	162,668 : —	
	Arbetsförman Johansson	70 : —			
	Arbetsförman Pettersson	70 : —			
	Rådhusvaktmästaren	70 : —			
	Förrådet	180 : —			
	Samtalsavgifter ...	250 : —	2,170 : —		
6.	Hyra för lokaler i Rådhusets annex		2,400 : —		
7.	Diverse och oförutsedda utgifter ..		1,000 : —		
8.	Distribution av debetsedlar m. m. ..		1,000 : —	19,623 : 75	
h)	Stallet:				
1.	Utfodring och skötsel av 4 hästar		3,000 : —		
2.	Hästskoning och hästförsäkring ..		400 : —		
3.	Underhåll av körredskap		600 : —	4,000 : —	186,291 : 75

27 B. Byggnadsnämnd.

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier	500 : —		
	Teodolit	3,000 : —	3,500 : —	
b)	Löner och arvoden:			
	Stadsarkitekten, arvode	8,000 : —		
	Stadsingeniören, 48 :I	9,000 : —		
	Ett tekniskt biträde, arvode	5,000 : —		
	Ett ritbiträde, arvode	3,600 : —		
	Förslagsanslag till extra biträden	2,000 : —	27,600 : —	
c)	Pensioner:			
	f. Biträdande stadsingeniören J. Eriksson	4,704 : —		
	f. Stadsarkitekten E. Hahr	3,000 : —	7,704 : —	
d)	Övriga utgifter:			
1.	Kostnader för besiktningar	400 : —		
2.	Hantlangning med material	6,000 : —		
3.	Telefon och postavgifter	300 : —		
	Transport	6,700 : —	38,804 : —	186,291 : 75

N:o 159. *Budget för 1936.*

Transport	6,700 : —	38,804 : —	186,291 : 75
4. Annonskostnader	250 : —		
5. Rit- och skrivmaterial o. dyl.	1,500 : —		
6. Lösen för resolutioner hos myndigheter samt andra diverse utgifter	500 : —	8,950 : —	47,754 : —

27 C. Automobiler.

a) Underhåll och reparationer	4,000 : —	
b) Löner och arvoden: 2 bilförare, förslagsvis	6,300 : —	
c) Driftkostnader: Bensin, smörjoljor m. m.	5,000 : —	
d) Diverse utgifter: Diverse, såsom skatter m. m.	2,000 : —	17,300 : —
Kronor		251,345 : 75

INKOMSTER:

27 B. Byggnadsnämnd.

Avgifter för av stadsingeniören och stadsarkitekten åt enskilda utförda förrättningar samt lösen av protokoll	10,000 : —

27 C. Automobiler.

Inkomster av körningar		26,000 : —
Överskjutande utgifter:		
för stadsfullmäktige och drätselkammaren	186,291 : 75	
för byggnadsnämnden	37,754 : —	
	224,045 : 75	
Överskjutande inkomster för automobiler	8,700 : —	215,345 : 75
Kronor		251,345 : 75

28. Anslag och bidrag till diverse ändamål.

UTGIFTER:

a) Sociala ändamål:

1. Arbetsstugan (29/12 1910) att helt utgå från Sundinska fonden 4,000 : — kr.

2. Barnkrubban (28/12 1918)	3,500 : —
Transport	3,500 : —

N:o 159. *Budget för 1936.*

	Transport		3,500 : —	
3.	Barnhemmet (28/12 1918) att utgå från Sundinska fonden 1,000 : — kr.			
4.	Natthärberget av Sundinska fonden 600 kr.			
5.	Anslag till Västmanlands läns arbetsförmedling (30/9 1907, 29/12 1920 och 17/12 1934)		3,000 : —	
8.	Anslag till barnhemmet "Sparvboet" (21/12 1911 och 28/12 1918)		600 : —	
9.	Anslag till barnhemmet "Sparvboet", hyra för butiken (23/2 och 21/12 1917)		800 : —	
10.	Anslag till Frälsningsarméns slumverksamhet (26/10 1916 och 28/12 1918)		800 : —	
11.	Anslag till frilufts- och folkkonserter till Drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas (30/12 1919)		2,300 : —	
12.	Anslag till sjukkasseverksamheten (21/6 och 17/12 1934) förslagsvis		14,000 : —	
15.	Anslag till Arosgårdens verksamhet (28/10 1920)..		3,000 : —	
16.	Anslag till Nykterhetsnämnden		2,700 : —	
17.	Anslag till Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet (28/12 1920)		2,500 : —	
18.	Anslag till skollovskolonier		11,000 : —	
19.	Anslag till Västerås gymnastikförening		1,000 : —	
21.	Västmanlands fornminnesförening		3,000 : —	
22.	Västerås Konstförening (30/4 1931 till 1/10 1941) ..		2,500 : —	
23.	Kristliga föreningens för unge män studie- och sociala verksamhet (19/12 1935)		1,000 : —	51,700 : —

b) Taxeringsnämnderna:

1.	Traktamentsersättning à 1.40 pr sammanträdestimma, högst 10 : — kr. pr dag		1,800 : —	
2.	Biträde åt ordförandena		700 : —	
3.	Lyse och städning av byrålokal		60 : —	
4.	Annonser		60 : —	
5.	Skrivmaterial och diverse		100 : —	
6.	Arvode till taxeringsassistent	7,200 : —		
7.	Telefon och skrivmaterialier till d:o	200 : —	7,400 : —	10,120 : —

c) Diverse utgifter:

1.	Premie för olycksfallsförsäkring av drätselkammarens arbetare		3,500 : —	
2.	Läkare och sjukvård samt sjukavlöning åt samma arbetare (19/12 1912)		5,000 : —	
	Transport		8,500 : —	61,820 : —

N:o 159. *Budget för 1936.*

	Transport	8,500: —	61,820: —
3.	Årsavgift till Svenska stadsförbundet à 6 kr. för varje 100-tal innevånare (26/3 1908)	1,902: —	
5.	Prenumerationsavgift för Svenska stadsförbundets tidskrift, 60 ex. à 12: — (26/10 1911)	720: —	
6.	Representationsanslag (19/12 1912)	1,000: —	
7.	Omkostnader för resor och mindre utredningar (21/12 1917)	1,500: —	
9.	Anslag till utsättning av smörbord	300: —	
10.	Anslag till arbetslöshetsverksamhet, förslagsvis	15,000: —	
11.	Till gäldande av kostnaden för uppförande av pensionärshem (22/12 1930), sjätte året och slutamortering	6,456: 92	
12.	Svenska städernas förhandlingsorganisation, årsavgift	523: 05	
13.	Hyra för lokaler åt Sjömanshuset i Västerås	360: —	
14.	Avskrivning å Västerås Masugns A.-B. resterande skuld	65,000: —	
15.	Avskrivning å Byggnads A.-B. Mimers resterande skuld	32,445: 62	
16.	Anslag till påbörjande av grundförstärkning för stadshotellet	50,000: —	
17.	Anslag till restaurering av polis- och brandstationsbyggnaden samt påbörjande av nybyggnad för densamma	100,000: —	283,707: 59
		Kronor	345,527: 59

INKOMSTER:

b) Taxeringsnämnderna:	
Beräknat statsbidrag	3,000: —
Överskjutande utgifter	342,527: 59
Kronor	345,527: 59

29. Övriga oförutsedda utgifter.

Årets förslagsanslag	66,876: 32
Summa utgifter kronor	66,876: 32

30. Allmänna bidrag av staten.

Källarfrihetsmedel	349: 89
Summa inkomster kronor	349: 89

N:o 159.
Budget för 1936.

31. Diverse inkomster.

a)	Bötesmedel	500 : —
b)	Behållning av influtna registreringsavgifter för handelsfirmor	10 : —
c)	Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.	4,000 : —
d)	Hyror för maskiner, försäljning av stadgar rörande Västerås stad m. m.	300 : —
e	Vågavgifter från köttbesiktningsbyrån	1,000 : —
f)	Överskott å förrådsrörelsen	3,000 : —
	Summa inkomster kronor	8,810 : —

32. Skatter och liknande avgifter.

UTGIFTER:

Avsättning av nöjesskattemedel till kulturellt ändamål	25,000 : —	
För avkortningar och restitutioner, förslagsvis	142,132 : 47	167,132 : 47
Överskjutande inkomster		2,645,299 : 02
Kronor		2,812,431 : 49

INKOMSTER:

a)	Hundskatt à 25 : — kr. pr hund		8,500 : —
b)	Bevillningsavgifter från offentliga föreställningar, artistskatt		1,000 : —
c)	Skogsaccis		100 : —
d)	Utdebitering för år 1935 à 7 : 07 å 379,313 : 26 skattekronor	2,681,744 : 75	
e)	Kommunal progressivskatt	85,000 : —	
f)	Tomtören för bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund för all framtid	86 : 74	2,766,831 : 49
g)	Nöjesskatt		36,000 : —
	Kronor		2,812,431 : 49

Sammandrag av Utgifts- och Inkomststaten för år 1936

	Utgifter:	Inkomster:	Överskjutande Inkomster:	Överskjutande Utgifter:
Behållning från sist avslutade räkenskapsår		305,856 : 60	305,856 : 60	
1 a. Räntor m. m.	718,713 : 73	414,921 : 16		303,792 : 57
Transport	718,713 : 73	720,777 : 76	305,856 : 60	303,792 : 57

Transport	718,713 : 73	720,777 : 76	305,856 : 60	303,792 : 57
1 b. Kapitalavbetalningar å lån	556,314 : 68	290,924 : 28		265,390 : 40
2. Fattigvård	688,538 : 55	223,674 : —		464,864 : 55
3. Barnavård	97,748 : —	26,700 : —		71,048 : —
4 A. Folkskola	823,601 : 57	372,120 : —		451,481 : 57
4 B. Fortsättningsskola ..	15,050 : —	7,500 : —		7,550 : —
4 C. Högre Folkskola	28,586 : 50	17,300 : —		11,286 : 50
4 D. Allmänt läroverk ..	104,380 : —			104,380 : —
4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter	107,420 : —	48,196 : 67		59,223 : 33
5. Hälso- och sjukvård	88,389 : —	19,961 : —		68,428 : —
6. Gator, vägar, planteringar och dylikt ..	539,092 : 48	216,200 : —		322,892 : 48
7. Avloppsledningar ..	164,400 : —	69,380 : —		95,020 : —
8. Hamnar	315,926 : 83	292,505 : —		23,421 : 83
10. Renhållningsverk och svingård	151,884 : 76	88,500 : —		63,384 : 76
11. Vattenledningsverk .	233,100 : —	257,600 : —	24,500 : —	
12. Gasverk	435,100 : —	475,000 : —	39,900 : —	
13. Elektricitetsverk ...	630,600 : —	904,100 : —	273,500 : —	
17. Andra kommunens affärsföretag	117,468 : 82	116,268 : 82		1,200 : —
18. Brandväsen	128,088 : 75	12,235 : —		115,853 : 75
20. Fastighetsförvaltning	295,353 : —	456,012 : 89	160,659 : 89	
21. Magistrat och rådhusrätt	64,545 : —			64,545 : —
22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen ..	62,529 : —	14,040 : —		48,489 : —
23. Polisväsen och fångvård	274,537 : —	29,103 : —		245,434 : —
24. Auktionsväsen		100 : —	100 : —	
25. Allm. pensionsförsäkringen	46,540 : —			46,540 : —
27. Övriga förvaltningskostnader	251,345 : 75	36,000 : —		215,345 : 75
28. Anslag och bidrag till diverse ändamål ..	345,527 : 59	3,000 : —		342,527 : 59
20. Oförutsedda utgifter .	66,876 : 32			66,876 : 32
30. Allmänna bidrag av staten		349 : 89	349 : 89	
31. Diverse inkomster ..		8,810 : —	8,810 : —	
32. Skatter och liknande avgifter	167,132 : 47	2,812,431 : 49	2,645,299 : 02	
Kronor	7,518,789 : 80	7,518,789 : 80	3,458,975 : 40	3,458,975 : 40

N:o 159. *Budget för 1936, Gasverks-styrelsen.*

Bil. Litt. A.

Inkomst- och Utgiftsstat för Vatten- & Avloppsledningssamt Gas- & Elektricitetsverken för år 1936.

Utgifter för verkens gemensamma förvaltning.

Löner:

Föreståndaren, 53:IV	12,588:—	
Assistenten vid vatten-, avloppsledningsoch gasverken, 41:IV	7,584:—	
Assistenten vid elektricitetsverket, 41:IV	7,584:—	
Kamreraren, 41:IV	7,584:—	
Kassören, 29:III	4,350:—	
Bokhållaren, 27:IV	4,269:—	
Förrådsförmannen, 27:IV	4,269:—	
Kontorsbiträde: manligt, 1 kl. 24:IV	3,795:—	
kvinnligt, 1 kl. 20:II	2,841:—	
kvinnligt, 2 kl. 17:II	2,493:—	
kvinnligt, 2 kl. 17:I	2,310:—	
Avläsareförmannen, 25:IV	3,933:—	
Avläsare, 23:IV, 3 st. à 3,657:—	10,971:—	
Avläsare, 23:II	3,219:—	
Ritbiträde	3,000:—	
Revisionskostnader	2,000:—	
Springpojkar	1,600:—	
Tillfällig kontorshjälp	2,800:—	87,190:—

Pensionärer:

A. H. Eriksson, 30/5 1919	1,814:—	
Hilma Boholm, 22/2 1923	636:—	
Augusta Lönnqvist, 20/3 1923	900:—	
C. G. Gustavsson, 22/6 1925	1,814:—	
Anna Johansson, 28/3 1929	570:—	
Judit Hellström, 24/1 1930	786:—	
K. V. Jansson, 24/1 1930	2,994:—	
Greta Tersmeden, 17/3 1930	2,667:—	
Transport	12,181:—	87,190:—

N:o 159. *Budget för 1936. Gasverksstyrelsen.*

Transport	12,181: —	87,190: —
C. F. Jonsson, 14/2 1930	1,959: —	
K. B. Asplund, 10/11 1930	1,497: —	
C. Lindkvist, 10/11 1930	1,287: —	
K. Johansson, 10/11 1930	1,302: —	
C. A. Eklund, 10/11 1930	879: —	
K. F. Johansson, 10/11 1930	996: —	
Gerh. Karlsson, 10/11 1930	996: —	
A. G. Andersson, 17/11 1931	879: —	
J. A. Falk, 17/11 1931	1,365: —	
J. E. Eriksson, 17/11 1931	1,107: —	
Charlotta Löf, 23/2 1933	600: —	
Aug. Hedqvist, 27/4 1933	2,049: —	
Hulda Klingvall, 29/6 1933	1,125: —	
G. Andersson, 1/11 1933	2,775: —	
P. A. Pettersson, 1/10 1933	1,968: —	
Arvida Eriksson, 1/1 1935	840: —	
Anna Gustavsson, 1/3 1935	540: —	
J. A. Persson, förslagsvis	780: —	
H. G. Boberg, 1/7 1935	3,399: —	
B. L. Pettersson, 21/7 1935	714: —	
Beräknade tillkommande pensioner	2,307: —	41,545: —
	Kronor	128,735: —

Härav påföres:

Vattenverket	19,300: —
Avloppsledningarna	11,600: —
Gasverket	28,300: —
Elektricitetsverket	64,400: —
Installationsarbeten	5,135: —
Kronor	128,735: —

Diverse utgifter:

Läkare och sjukvård	1,900: —	
Avlöning vid sjukdom och olycksfall	6,000: —	
Medicin	900: —	8,800: —
Olycksfallsförsäkringsavgift		5,000: —
Kontorsmaterial och trycksaker	6,500: —	
Porto och annonser	1,500: —	8,000: —
	Transport	21,800: —

N:o 159. Budget för 1936. Gasverksstyrelsen.

	Transport	21,800 : —
Telefonavgifter:		
Föreståndarens exp. och bostad	200 : —	
Kamrerarens exp.	110 : —	
2 assistenters exp. och bostäder	400 : —	
Förrådet	220 : —	
3 förmäns exp. och bostäder	490 : —	
Elektricitetsverket och t. f. maskinmästarens bostad	180 : —	
Vattenverket	193 : —	
Gasverket	220 : —	
7 elektr. montörers bostäder	490 : —	
	2,503 : —	
Samtalsavgifter	697 : —	3,200 : —
Kontor och förråd:		
Renhållning och städning	3,300 : —	
Uppvärmning	1,200 : —	
Belysning	600 : —	5,100 : —
Kontors- och förrådsbyggnader:		
Försäkringar	450 : —	
Underhållskostnader	3,000 : —	
Omändring av kontorsbyggnaden enligt Stadsfullmäktiges beslut den 31/8 1933 att fördelas på 5 år, 3 året	2,400 : —	5,850 : —
Anskaffande och underhåll av inventarier och verktyg	4,000 : —	
Resor och diverse	1,450 : —	5,450 : —
	Kronor	41,400 : —

Härav påföres:

Vattenverket		6,200 : —
Avloppsledningarna		3,700 : —
Gasverket		9,100 : —
Elektricitetsverket		20,800 : —
Installationsarbeten		1,600 : —
	Kronor	41,400 : —

N:o 159.
Budget för 1936. Gasverksstyrelsen.

Vattenverket.

INKOMSTER:

Avgifter för vatten samt hyror för mätare	255,000: —
Skötsel och underhåll av brandposter	1,200: —
Installationsarbeten och hyror	1,400: —
Kronor	257,600: —

UTGIFTER:

Driftkostnader:			
Kraftström, smörjoljor m. m.		21,800: —	
Tillsyn av ledningsnät		4,000: —	
Tillsyn av installationer		1,200: —	
Ombyte av mätare		1,000: —	
Renhållning, uppvärmning och belysning		900: —	28,900: —
Underhållskostnader:			
Byggnader		1,000: —	
Maskiner och elektrisk utrustning		600: —	
Ledningsnät och brandposter		23,000: —	
Mätare		3,200: —	
Verktyg och inventarier		1,500: —	29,300: —
Avlöningar:			
Förvaltningen enligt ovan		19,300: —	
Maskinisten, 23:IV		3,657: —	
Rörnätsförmannen, 27:IV		4,269: —	
Ersättningspersonal vid semester m. m.		264: —	
		27,490: —	
Avgår:			
Värdet av maskinistens naturaförmåner	840: —		
Avloppsledningarnas och gasverkets andel i lön till rörnätsförmannen	2,550: —	3,390: —	24,100: —
		Transport	82,300: —

N:o 159.
Budget för 1936. Gasverksstyrelsen.

	Transport	82,300: —
Diverse utgifter:		
Förvaltningen enligt ovan	6,200: —	
Brandförsäkringar	200: —	
Utskylder	2,700: —	
Avgift till Hamre gård	300: —	
Bränsle till maskinisten	200: —	
Analyser och skjutsar m. m.	1,200: —	
Avskrivning av fordringar	400: —	11,200: —
Räntor och amortering:		
Enligt särskild plan (30/11 1911):		
Räntor	68,900: —	
Amortering	59,700: —	128,600: —
Inköp av mätare, förslagsvis		11,000: —
		233,100: —
överskjutande inkomster		24,500: —
	Kronor	257,600: —

Avloppsledningarna.

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Kraftström till driften i pumpstationen samt smörjoljor	3,300: —	
Spolning av ledningar, rensning av brunnar	6,300: —	
Muddring framför utloppen i Svartån och Mälaren	6,200: —	
Bortfraktning av avfall från pumpstationen	200: —	
Särskilt anslag för muddring i Svartåmynningen (24/5 1935)	8,700: —	24,700: —
Underhållskostnader:		
Byggnader	300: —	
Maskiner	300: —	
Ledningsnät och brunnar	16,800: —	17,400: —
Avlöningar:		
Förvaltningen enligt ovan	11,600: —	
Andel i avlöning till rörnätsförmnnnen	1,275: —	
Tillsyn av driften i pumpstationen	1,225: —	14,100: —
	Transport	56,200: —

N:o 159. *Budget för 1936. Gasverksstyrelsen.*

	Transport	56,200: —
Diverse utgifter:		
Förvaltningen enligt ovan		3,700: —
Avsättning för ett blivande reningsverk		25,000: —
Räntor och amortering:		
Enligt planen för obligationslånen:		
Räntor	46,100: —	
Amortering	33,400: —	79,500: —
	Kronor	164,400: —

INKOMSTER:

Avgifter för cirka 4,680 vattenklosetter	69,380: —
Överskjutande utgifter	95,020: —
Kronor	164,400: —

Gasverket.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen	21,700: —
Enskild gasförbrukning samt hyror för mätare	333,500: —
Koks och tjära	118,400: —
Installationsarbeten	1,400: —
Kronor	475,000: —

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Gaskol	135,000: —	
Kraftström	5,000: —	
Smörjoljor m. m.	1,000: —	
Reningsmassa	1,400: —	
Vatten	1,800: —	
Apparatdrift och ombyte av reningsmassa	3,000: —	
Tillsyn av ledningsnätet	1,500: —	
Tillsyn av installationer	1,200: —	
Ombyte av mätare	1,400: —	
Gatubelysningen	3,900: —	
Renhållning, städning, uppvärmning, belysning	2,600: —	157,800: —
	Transport	157,800: —

N:o 159. *Budget för 1936. Gasverksstyrelsen.*

	Transport	157,800: —
Underhållskostnader:		
Byggnader och transportanläggn.	4,900: —	
Ugnar, apparater, gasklockor, ledn., inom verket och elektr. utrustning	9,000: —	
Ledningsnät	9,500: —	
Mätare	4,700: —	
Gatubelysningen	1,500: —	
Verktyg och inventarier	3,000: —	
Avsättning för ommurning av ugnarna	7,000: —	
Kolkrossningsanordning (26/1 1933) att fördelas på 1934—36	3,000: —	
Förlängning av koksbanan, anskaffande av en kran m. m. (28/3 1934) att fördelas på 4 år, 2:a året	5,000: —	47,600: —
Avlöningar:		
Förvaltningen enligt ovan	28,300: —	
Gasmästaren, 30:IV	4,773: —	
Justerareförmannen 26:IV	4,101: —	
Gasverkseldarna, 25:IV, 7 st. à 3,933: —	27,531: —	
Ersättningspersonal vid semester och sjukdomsfall	2,960: —	
Andel i avlöning till rörnätsförmannen	1,275: —	
	68,940: —	
Avgår värdet av gasmästarens naturaförmåner	840: —	68,100: —
Diverse utgifter:		
Förvaltningen enligt ovan	9,100: —	
Brandförsäkringar	800: —	
Utskylder	9,200: —	
Bränsle till kontor och gasmästarens bostad	300: —	
Analyser, skjutsar och föreningsavgifter	1,500: —	
Utställning m. m.	500: —	
Avskrivning av fordringar	1,000: —	
Hyra till Drätselkammaren för gasverkstomten	2,800: —	
Omkostnader för gaspoletter	1,000: —	26,200: —
	Transport	299,700: —

N:o 159. *Budget för 1936. Gasverksstyrelsen.*

	Transport		299,700: —
Räntor och amortering:			
Enligt särskild plan (30/11 1911):			
Räntor		55,000: —	
Amortering		68,400: —	123,400: —
Inköp av gasmätare, förslagsvis			12,000: —
			435,100: —
Överskjutande inkomster			39,900: —
	Kronor		475,000: —

Elektricitetsverket.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen		37,400: —
Enskild belysnings- och kraftström samt hyror för mätare		865,400: —
Installationsarbeten		1,300: —
	Kronor	904,100: —

UTGIFTER:

Driftkostnader:			
Elektrisk energi		227,500: —	
Oljor, vatten, svavelsyra m. m.		500: —	
Tillsyn av ledningsnät och transformatorer		1,000: —	
Tillsyn av installationer		2,500: —	
Ombyte av mätare		4,500: —	
Gatubelysningen		11,000: —	
Renhållning, uppvärmning, belysning		2,000: —	249,000: —
Underhållskostnader:			
Byggnader inkl. transformatorhusen		2,500: —	
Maskiner, transformatorer och instrumentering		4,000: —	
Jord- och luftledningsnäten		40,000: —	
Mätare		11,500: —	
Gatubelysning		3,700: —	
Verktyg och inventarier		4,300: —	
Omläggning inom vissa områden till växelström (25/4 1929, 27/2 1930 och 31/5 1935) 7:de året		30,000: —	
Reparation av ackumulatorbatteriet (29/8 1935)		10,000: —	106,000: —
	Transport		355,000: —

N:o 159.
Budget för 1936. Gasverksstyrelsen.

		Transport	355,000:—
Avlöningar och pensioner:			
Förvaltningen enligt ovan		64,400:—	
Maskinist, 25:IV	3,933:—		
Lönetillägg för maskinmästaregöromål	800:—	4,733:—	
Maskinist, 25:III		3,702:—	
Maskinist, 25:II		3,471:—	
Maskinist, 25:I		3,240:—	
Montörförmannen, 27:IV		4,269:—	
Justerareförmannen, 26:IV		4,101:—	
Ersättningspersonal vid semester och sjukdom		1,084:—	89,000:—
Turbinstationen:			
Arrende för vattenfallet i Svartån (21/II 1911)		3,000:—	
Tillsyn av maskinerna och reglering av dammluckorna		1,100:—	
Övriga kostnader för drift och underhåll		800:—	4,900:—
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan		20,800:—	
Brandförsäkringar		500:—	
Utskylder		26,800:—	
Skjutsar, föreningsavgifter och annonskostnader		2,200:—	
Utställning m. m.		1,800:—	
Avskrivning av fordringar		1,500:—	
Amortering av motorfordon		1,000:—	
Hyra till Statens Kraftverk m. fl. för elektr. utrustning		1,800:—	56,400:—
Räntor och amortering:			
Enligt särskild plan (30/11 1911):			
Räntor: Elektr.-verket	40,100:—		
Turbinhuset	900:—	41,000:—	
Amortering: Elektr.-verk	69,000:—		
Turbinhuset	1,300:—	70,300:—	111,300:—
Inköp av elektriska mätare			14,000:—
			630,600:—
Överskjutande inkomster			273,500:—
		Kronor	904,100:—

Bil. Litt. B. 1.

N:o 159.
Budget för 1936.
Hamnen.

Utgifts- och Inkomststat för Västerås äldre hamn år 1936.

UTGIFTER:

8 A. Den egentliga hamnen.

Nyanläggningar:

1936 års amortering av fyrbelysningen å Stora Sandskär (23/2 1928), 8:de och sista året		1,200: —
a) 1. Underhåll och reparationer:		
1 a. Kajer, dykdalber, båtbryggor, fyrar och sjömärken	6,000: —	
1 b. Anslag för ombyggnad av östra kajen (28/12 1928)	34,160: 03	
1 c. 1936 års amortering av muddring i Lillån m. m. (25/4 1935), 26,300 att amorteras på 10 år, första årets amortering	2,630: —	
2. Grusning å hamnen	300: —	
3. Hamnskjulen	100: —	
4. Underhåll av inventarier och nyanskaffningar	100: —	
5. Drift och underhåll av motorbåten	300: —	43,590: 03
b) Löner och arvoden:		
Hamnkaptenen, 39:III	6,654: —	
Manligt kontorsbiträde, 24:I	3,120: —	
Tillfälligt biträde å hamnkontoret, förslagsvis	1,800: —	
Hamnens andel i stadens allmänna kostnader (byggnadschef, polis, bokföring m. m.)	4,000: —	
Ersättning till befäl å fartyg i regelbun-		
Transport	15,574: —	44,790: 03

N:o 159.
Budget för 1936. Hamnen.

Transport			15,574 : —	44,790 : 03
den trafik för av dem förrättad uppbörd och redovisning av hamnavgifter för varor, 7 % å uppbörden			2,380 : —	17,954 : —
c) Övriga utgifter:				
1. Hamnkontoret:				
Hyra för lokal		500 : —		
Skrivmaterial och tryck		500 : —		
Telefonavgifter för ledningar till:				
Hamnkontoret	180 : —			
Hamnkaptenens bostad	70 : —			
Kranmaskinistförmannens bostad	70 : —			
Befälhavaren å bogserbåten Thor	70 : —			
Samtalsavgifter, förslagsvis	75 : —	465 : —		
Städning och eldning		400 : —	1,865 : —	
2. Belysning å hamnen			1,500 : —	
3. Renhållning å hamnen			1,850 : —	
4. Årsavgift till Svenska Hamnförbundet och föreningen för Inre Vattenvägar			250 : —	
5. Olycksfallsersättning för F. Svanström			48 : —	
6. Premie för Olycksfalls- och ansvarsförsäkring			775 : —	
7. Diverse oförutsedda utgifter			800 : —	
8. Brandförsäkringspremier			30 : —	7,118 : —
d) 1. Räntor:				
Hamnbyggnaden:				
(Enligt av Stadsfullmäktige den 22 dec. 1920 godkänd plan).				
Andel i obligations- och amorteringslån:		Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1928 års lån à 5 %		138,240 : 43	6,716 : 91	
1929 års lån à 5 %		123,268 : 63	6,163 : 49	
1931 års lån à 4,5 %		80,921 : 88	3,641 : 48	
Transport			16,521 : 88	69,862 : 03

N:o 159. *Budget för 1936. Hamnen.*

	Transport	16,521 : 88	69,862 : 03
1935 års lån à 3,9 %	75,299 : 02	2,936 : 66	
Ränta à 3 % å beräknat balanserat underskott i hamnkassan	97,725 : 03	2,931 : 75	22,390 : 29

d) 2. Kapitalavbetalningar å lån:

	Ursprungl. lånebelopp:	Rester. lånebel.	Årets amortering:	
1928 års lån à 5 %	183,400 : —	138,240 : 43	7,804 : 47	
1929 års lån à 5 %	150,000 : —	123,268 : 63	2,754 : 57	
1931 års lån à 4,5 %	90,911 : —	80,921 : 88	2,579 : 47	
1935 års lån à 3,9 %	80,150 : —	75,299 : 02	5,040 : 17	18,178 : 68

f) Bogserbåten Thor:

6:te årets amortering av kostnaderna för (30/8 1934)	19,000 : —		
Befälhavare och maskinist	6,700 : —		
Besättningsmän	1,800 : —		
Driftutgifter	5,000 : —		
Sjöförsäkring	875 : —	19,375 : —	129,806 : —

8 B. Hamnmaskiner.

a) 1935 års nyanskaffning:

2:dra årets amortering av kostnader för bättre kranutrustning å östra kajen 30/8 1934)	19,000 : —		
1 års ränta à 3 % å oguldet belopp 171,000 : —	5,130 : —	24,130 : —	

b) Löner och arvoden:

En kranmaskinistförman, 27:IV	4,269 : —		
Kranskötare, förslagsvis	8,000 : —	12,269 : —	

c) Driftkostnader: Strömförbrukning för kranar	2,000 : —	
d) Underhåll och reparationer	2,000 : —	
e) Diverse utgifter, förslagsvis	100 : —	40,499 : —
	Kronor	170,305 : —

N:o 159.
Budget för 1936. Hamnen.

INKOMSTER:

8 A. Den egentliga hamnen.

f) Hamnavgifter för varor av:			
1. Ångfartyg i regelbunden trafik ..	34,000: —		
2. Andra fartyg	55,000: —	89,000: —	
g) Hamnavgifter för fartyg:			
1. Ångfartyg	15,000: —		
2. Segelfartyg	3,000: —		
3. Pråmar	2,000: —	20,000: —	
i) Uthyrning av båtplatser		8,000: —	
k) Uthyrning av upplagsplatser i hamnen		300: —	
l) Uthyrning av varuskjul		2,055: —	
n) Uthyrning av mark för oljemagasin		8,300: —	
o) Bogserbåten Thor		12,500: —	140,155: —

8 B. Hammaskiner.

f) Kranhyror	30,000: —	
g) Markhyra för kran N:r III	150: —	30,150: —
	Kronor	170,305: —

Bil. Litt. B. 2.

N:o 159. *Budget för 1936. Djuphamnen.*

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads djuphamn år 1936.

UTGIFTER:

8 C. Den egentliga hamnen.

a) Underhåll och reparationer:

1. Underhåll av kajer, byggnader, moringar och sjömärken	500 : —	
2. Underhåll av järnvägsspår	1,000 : —	
3. Anskaffning och underhåll av livräddningsredskap och andra inventarier	100 : —	
4. Grusning å hamnen	200 : —	1,800 : —

c) Övriga utgifter:

1. Belysning, inklusive fyrlampa	800 : —	
2. Premie för olycksfallsförsäkring ..	200 : —	
3. Diverse och oförutsedda utgifter ..	100 : —	
4. Invaliditetsförsäkring till f. hamnarbetaren C. E. T. Holm (Kungl. Maj:ts dom 15/5 1931)	525 : —	
5. Telefon till hamnkontoret med anknytning till vakt	186 : —	
6. Skjutsar till djuphamnen m. m. ..	500 : —	2,311 : —

d) 1. Räntor:

Andel i stadens lån:	Rest. lånebel:	Ränta:	
1926 års lån à 5 %	534,735 : 42	27,736 : 77	
1932 års lån à 5 %	772,380 : 89	38,619 : 04	
1935 års lån à 3,75 %	300,187 : 85	11,257 : 04	
Lån av stadskassan avsett att ingå i blivande amorteringslån à 3 %	92,034 : 31	2,761 : 03	80,373 : 88
		Transport	84,484 : 88

N:o 159.
Budget för 1936. Djuphamnen.

			Transport	84,484 : 88	
d) 2. Kapitalavbetalningar:					
	Ursprungligt lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amort.:		
1926 års lån à 5 %	618,000 : —	554,735 : 42	12,464 : 23		
1932 års lån à 5 %	827,000 : —	772,380 : 89	20,056 : 61		
1934 års lån à 3,75 %	310,902 : 17	300,187 : 85	11,116 : 11	43,636 : 95	128,121 : 83

8 D. Hamnmaskiner.

a) Underhåll och reparationer:		
Underhåll av kranmaskiner	2,500 : —	
b) Löner och arvoden:		
Avlöning till kransskötare	9,000 : —	
c) Driftskostnader:		
Strömförbrukning för kranmaskiner	5,500 : —	
d) Övriga utgifter:		
Diverse	500 : —	17,500 : —
	Kronor	145,621 : 83

INKOMSTER:

8 C. Den egentliga hamnen.

f) Hamnavgifter för varor		30,000 : —	
g) Hamnavgifter för fartyg:			
1. Ångfartyg	22,000 : —		
2. Pråmar	3,000 : —	25,000 : —	
k) Hyror:			
1. Upplagsplatser	6,000 : —		
2. Hamnarbetarnas lokal	700 : —	6,700 : —	61,700 : —

8 D. Hamnmaskiner.

f) Kranhyror:		
1. Brokranen (12 tons)	37,000 : —	
2. Portalkranen (5 tons)	13,500 : —	
3. Malmlossningsanordningen	10,000 : —	60,500 : —
		122,200 : —
Överskjutande utgifter		23,421 : 83
	Kronor	145,621 : 83

Bil. Litt. C.

N:o 159.
Budget för 1936. Lantegendomsnämnden.

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Lantegendomsnämnd år 1936.

10 A. Renhållningsverket.

UTGIFTER:

a) Anskaffning och underhåll av inventarier:					
1. Inköp och underhåll av kärl				3,500 : —	
2. Inköp och underhåll av inventarier				1,500 : —	
3. Beklädnadspersedlar				1,200 : —	6,200 : —
b) Löner och arvoden:					
1. Förvaltarens lön 45:IV		9,036 : —			
Bokhållarens lön 27:IV	4,269 : —				
Personligt lönetillägg	400 : —	4,669 : —			
Revisionskostnader		400 : —			
		14,105 : —			
Av ovanstående påföres renhållningsverket hälften			7,052 : 50		
Kontorsbiträden			2,800 : —		
En förman, lön 25:IV			3,933 : —		
Fem renhållningsarbetare: (Forslund, Westlin, Kihlgren, Persson och Karlsson) lön 23:IV à 3,657 : — ..			18,285 : —		
Två renhållningsarbetare: (Stärling och Johansson) lön 23:II à 3,219 : —			6,438 : —		
Fyra renhållningsarbetare: (Persson, Johansson, två ej tillsatta), lön 23:I à 3,000 : —			12,000 : —		
1 vakant renhållningsarbetaretjänst			3,000 : —	53,508 : 50	
2. Pensioner:					
K. J. Jansson		1,450 : —			
Dyrtidstillägg		764 : 50	2,214 : 50		
G. Karlsson		1,300 : 65			
Transport		1,300 : 65	2,214 : 50	53,508 : 50	6,200 : —

N:o 159. *Budget för 1936. Lantegendomsnämnden.*

	Transport	1,300 : 65	2,214 : 50	53,508 : 50	6,200 : —
	Dyrtidstillägg	715 : 21	2,015 : 86		
	O. Eriksson 25/30 av 2,379 : —		1,982 : 50		
	E. Dahl 19/30 av 2,379 : —	1,506 : —			
	Avgår livränta från Riksförsäkringsanstalten	1,200 : —	306 : —		
	Änkan Anna Jansson		786 : —		
	Änkan Anna Andersson		732 : —		
	Änkan Hanna Sunesson		732 : —		
	Änkan Lovisa Andersson		732 : —		
	F. d. kontorsbiträdet Elisabeth Eriksson		1,440 : —		
	E. S. Lundin 28/30 av 2,379 : — ..		2,220 : 40	13,161 : 26	
3.	Extra arbetare			22,000 : —	
4.	Kostnader för arbetarnes semester			2,500 : —	91,169 : 76
c)	Inköp av torvmull				2,500 : —
d)	Stallet:				
1.	Utfodring			3,200 : —	
2.	Hästskoning			600 : —	
3.	Underhåll av seldon, täcken och presenningar ..			600 : —	
4.	Försäkring av hästar			75 : —	
5.	Hyra för stall och vagnslider			675 : —	5,150 : —
e)	Övriga utgifter:				
1.	Hyra för kontor			1,000 : —	
2.	Olycksfallsförsäkring			900 : —	
3.	Kontorsböcker och skrivmaterial			500 : —	
4.	Vattenavgifter			150 : —	
5.	Sotning			65 : —	
6.	Brandförsäkringsavgifter			150 : —	
7.	Belysning i fabriken och kontoret samt städning..			800 : —	
8.	Underhåll av fabriken			800 : —	
9.	Telefonavgifter för ledningar till:				
	Kristiansborgs kontor		236 : —		
	Renhållningsverkets kontor		116 : —		
	Fabriken		70 : —		
	Samtalsavgifter, förslagsvis		78 : —	500 : —	
10.	Läkare, veterinär, medicin och sjukvårdsavgifter			500 : —	
11.	Drivkraft för blandningsmaskin			800 : —	
12.	Driftkostnad och underhåll av 2 automobiler			5,000 : —	
13.	Diverse utgifter och skatter			700 : —	11,865 : —
				Summa Kronor	116,884 : 76

N:o 159. *Budget för 1936. Lantegendomsnämnden.*

INKOMSTER:

a) Försäljning av stallströ och sopor	2,000: —
b) Försäljning av torvmullspudrett	2,500: —
c) Försäljning av torvmull	300: —
d) Hämtningsavgifter	44,000: —
e) Transport av svinmat till Malma	1,500: —
f) Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis	3,000: —
g) Hyror och diverse	200: —
	53,500: —
Överskjutande utgifter	63,384: 76
Kronor	116,884: 76

10 B. Svingården.

UTGIFTER:

a) Kraftfoder, förslagsvis	14,000: —
b) Inköp av grisar, förslagsvis	3,000: —
c) Avlöningar	3,000: —
d) Transport av svinmat och övriga körningar	3,000: —
e) Ved, lyse, reparationer och diverse	3,000: —
f) Hyra till Malma gård för ladugården i ursprungligt skick m .fl. byggnader, rastgårdar m. m.	1,000: —
g) Hyra för svingårdsanläggningen, motsvarande 5 % å anläggningskostnaden	5,000: —
h) Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis	3,000: —
Kronor	35,000: —

INKOMSTER:

Försäljning av fläsk	35,000: —
Kronor	35,000: —

20 B. Lantbruket.

UTGIFTER:

a) Anskaffning av inventarier		2,000: —
b) Driftkostnad:		
1. Arrende för Nordanby	1,500: —	
2. Arrende för Kungsängen	200: —	
3. Arrende för del av Ö. Utmarken	2,000: —	
4. Arrende för Malma	3,500: —	
Transport	7,200: —	2,000: —

N:o 159.
Budget för 1936. Lantegendomsnämnden.

	Transport	7,200:—		2,000:—
5.	Arrende för Kristiansborg	3,037:—		
6.	Arrende för del av Carlsberg	200:—	10,437:—	
7.	Avlöningar till arbetare, bokhållare och förvaltare	54,400:—		
	Avgår naturaförmåner till bokhållare och förvaltare	2,300:—	52,100:—	62,537:—
c)	Produkter av egen skörd samt inköpt:			
1.	Till utsäde: Nordanby	3,000:—		
	Malma	3,000:—		
	Kristiansborg	1,500:—	7,500:—	
2.	Till stallet: Nordanby	2,230:—		
	Malma	3,180:—		
	Kristiansborg	1,890:—	7,300:—	
3.	Till ladugården		7,600:—	22,400:—
d)	Underhåll och reparationer:			
1.	Underhåll av seldon		900:—	
2.	Underhåll av fordon och redskap		3,000:—	
3.	Underhåll av hus		2,000:—	5,900:—
e)	Övriga utgifter:			
1.	Hästskoning		600:—	
2.	Häst- och brandförsäkring		800:—	
3.	Driftkostnad för 2 traktorer		2,000:—	
4.	Komposter, pudrett och konstgödesl		4,000:—	
5.	Läkare, veterinär och medicin		700:—	
6.	Skatter		3,000:—	
7.	Avverkningskostnad för ved		750:—	
8.	Elektrisk ström		1,300:—	
9.	Hägnadskostnader		500:—	
10.	Telefonavgifter för ledningar till Nordanby och Malma	182:80		
	Samtalsavgifter, förslagsvis	42:20	225:—	
11.	Olycksfallsförsäkring		750:—	
12.	Diverse utgifter (skördegarn, presstråd, hösalt m. m.)		4,000:—	
13.	Inköp av tröskverk 5,000:— att amorteras under 5 år (30/8 1934) 2:dra året		1,000:—	
14.	Inköp av traktor 6,000:—, att amorteras på 5 år (25/4 1935), första året		1,200:—	20,825:—
f)	Grundförbättringar:			
1.	Dikning, stensprängning och kalkning			1,500:—
			Kronor	115,162:—

N:o 159.
Budget för 1936. Lantegendomsnämnden.

INKOMSTER:

a) Diverse jordbruksprodukter:			
Nordanby		33,810:—	
Malma		32,952:—	
Kristiansborg		16,250:—	83,012:—
b) Från ladugården			16,000:—
c) Körningar och andra utförda arbeten			11,000:—
d) Trädgården vid Malma			800:—
e) Hyror			3,000:—
f) Hyra för potatislotter			350:—
g) Försäljning av djur			1,000:—
		Kronor	115,162:—

20 D. Skogarna.

UTGIFTER:

a) Löner och arvoden:			
Skogvaktaren, pension 29/30 av 2,556:—	2,470:80		
Avgår för bostad	400:—	2,070:80	
Jägmästarearvode	350:—		
Bevakning och tillsyn	550:—	900:—	2,970:80
b) Övriga utgifter:			
1. Hägnadskostnader		75:—	
2. Utskylder		550:—	
3. Dikningar och dikesrensningar		250:—	
4. Röjning och skogsodling		100:—	
5. Torrkvistning för kvalitetsförbättring		200:—	
6. Diverse utgifter		204:20	1,379:20
		Kronor	4,350:—

INKOMSTER:

Rotvärde å diverse virke		4,300:—
Hyra för benupplag		50:—
	Kronor	4,350:—

N:o 159.
Budget för 1936. Kyrkan.

Utgifts- och Inkomststat för kyrkan och kyrkliga ändamål år 1936.

UTGIFTER:

1. Avlöningar och pensioner.

Domkyrkoorganisten, lön	4,830 : —		
tre ålderstillägg	855 : —	5,685 : —	
Domkyrkoklockaren, lön	3,240 : —		
två ålderstillägg	462 : —		
hyresersättning	1,200 : —	4,902 : —	
Domkyrkovaktmästaren, lön		3,240 : —	
Extra domkyrkovaktmästaren, arvode		800 : —	
Eldare, ringare och handhavare av den yttre renhållningen kring kyrka och ämbetsgårdar, lön		2,700 : —	
Kyrkogårdsvaktmästaren, arvode (jämte bostad)		2,500 : —	
För tillsyn av östra kyrkogården		720 : —	
Orgelnist och kantor vid begravningar, arvode		500 : —	
Räkenskapsföraren, arvode		1,000 : —	
Kyrkoskrivaren, lön		3,840 : —	
Skrivbiträde å pastorsexpedition		900 : —	
Kyrkofullmäktiges sekreterare, arvode		300 : —	
Klockare och orgelnist i Lundby, provisorisk lön (jämte bostad)		1,250 : —	
Kyrkovaktare i Lundby		500 : —	
Orgeltrampare i Lundby		100 : —	
Dödgrävare i Lundby		100 : —	
Extra ringare i Lundby		30 : —	
Kyrkvärdarne i Lundby		5 : —	
Städerskan i Lundby kyrka		75 : —	
Fru Bedinger, pension med 50 % dyrtidstillägg		600 : —	
G. Eriksson, understöd		400 : —	
Fru Söderholm, pension med 50 % dyrtidstillägg		450 : —	
Fru I. Eriksson, understöd		300 : —	
F. kyrkoskrivaren Pettersson, pension		3,000 : —	33,897 : —

2. Prästgårdsbyggnadsmedel m. m.

Reparationer i domprostgården och komministergården vid kyrkan	2,500 : —	
Allmänt reparationsanslag	2,000 : —	
Transport	4,500 : —	33,897 : —

N:o 159. *Budget för 1936. Kyrkan.*

Transport	4,500 : —	33,897 : —
Brandstod och sotning m. m.	500 : —	
Utgifter för arrendegårdar c:a	1,000 : —	
För arrendegårdarna enl. beslut vid ekonomisk besiktning	3,700 : —	
Elektr. armatur m. m. i byggnaden vid Lundby kyrka	500 : —	10,200 : —

3. Pastorsexpeditionen.

Hyra till staden	1,200 : —	
Bränsle och ljus	600 : —	
Städning, eldning och skurning	720 : —	
Kyrkböcker, blanketter, annonser m. m.	1,500 : —	4,020 : —

4. Kyrkans och församlingarnas egentliga behov.

Elektrisk belysning och kraft till orgelmotorn	1,200 : —	
Underhåll av ledningar, lampor m. m.	400 : —	
Stearin- och vaxljus	300 : —	
Tillsyn av orgeln och den elektriska motorn	250 : —	
Bänkhyresersättning till domkyrkan	2,000 : —	
För klockors användning till d:o	500 : —	
För tornurets skötsel	100 : —	
För skurning och tvätt	425 : —	
Barnkören	500 : —	
Den större kyrkokören	1,500 : —	
Bränsle, förslagsvis	5,000 : —	
Sotning	75 : —	
Sand och grus	300 : —	
Elektr. uppvärmningsanordning i Lundby kyrka, förslagsvis	7,600 : —	
Brandstod för Lundby kyrka	100 : —	
Kyrksalen (hyra till staden, bränsle, ljus, städning)	3,500 : —	
Västra församlingshemmet	1,800 : —	
Inredning samt för städning m. m. i Kyrksalen vid Lundby kyrka	1,800 : —	
Bidrag till hyra och städning av lokaler för kyrklig och diakonissverksamhet i östra och norra stadsdelarna	2,000 : —	
För barngudstjänster (tidningar, böcker, orgelspel)	800 : —	
För biblar och böcker åt nattvardsungdom	1,000 : —	
Bidrag till det kyrkliga arbetet bland pojkar	750 : —	
För orgel- och musikaftnar i domkyrkan	800 : —	
Avgifter till riksförsäkringsanstalten	500 : —	
Diverse och oförutsedda utgifter	2,000 : —	35,200 : —
	Transport	83,317 : —

N:o 159. *Budget för 1936. Kyrkan.*

	Transport	83,317 : —

5. **Kyrkogårdarna.**

Anslag till östra kyrkogården	4,900 : —	
Snöskottning, sprängning m. m.	300 : —	
Sand och grus	500 : —	
För kyrkogården vid Hovdestalund, förslagsvis	11,000 : —	
Diverse behov för kyrkogårdarna	1,300 : —	
Bårhus eller likbod å Lundby kyrkogård	2,500 : —	20,500 : —

6. **Diakonissorna.**

Anslag till diakonissanstalten	4,000 : —	
Kostpenningar	4,800 : —	
För biträde vid matlagning åt sjuka	180 : —	
Hyresmedel	2,400 : —	
Bränsle och tvätt m. m.	1,500 : —	
Diverse, såsom för modermöten, semesterpengar, telefon m. m.	2,000 : —	14,880 : —

7. **Församlingsbiblioteket.**

Hyra till staden	600 : —	
Arvode för skötseln	75 : —	
Städning, bränsle, lyse	400 : —	
Bokinköp och bindning	400 : —	
Filialen i västra stadsdelen	500 : —	
Filialen i Lundby	50 : —	
Till "De blindas förenings" bibliotek	60 : —	2,085 : —

8. **Arrendemedel.**

Avgäld för västra kyrkogården utom kvarntullen efter medelmarkegång	150 : —

9. **Räntor och amorteringar.**

Andel i 1896 års obligationslån:

Kapitalskuld 1/1 1935: 680 : —

Ränta för året	24 : 48		
Amortering för året	680 : —	704 : 48	
Transport		704 : 48	120,932 : —

N:o 159. *Budget för 1936. Kyrkan.*

	Transport	704 : 48	120,932 : —	
Andel i 1910 års obligationslån:				
Kapitalskuld 1/1 1935: 30,000 : —				
Ränta för året	1,140 : —			
Amortering för året	2,000 : —	3,140 : —		
Lån från Pensionsstyrelsen:				
Kapitalskuld 1/1 1935: 334,586 : 76				
Ränta för året	16,729 : 34			
Amortering för året	11,893 : 29	28,622 : 63		
Lån för prästgårdar m. m.:				
Kapitalskuld 1/1 1935: 35,000 : —				
Ränta för året	1,750 : —			
Amortering för året	2,000 : —	3,750 : —		
Lån i Stadssparbanken för prästgården i västra förstaden:				
Kapitalskuld 1/1 1935: 18,200 : —				
Ränta för året	637 : —			
Amortering för året	4,300 : —	4,937 : —	41,154 : 11	

10. Prästerskapets avlöning.

Lön för kyrkoherden	10,000 : —	
Lön för fyra komministrar à 5,000 : — kr.	20,000 : —	
Lön till pastoratsadjunkten med ålderstillägg och hyresbidrag	2,990 : —	
Provisoriskt lönetillägg och barntillägg	11,688 : —	
Skjutsersättning	750 : —	
Avgifter till änke- och pupillkassan	489 : —	
Lönetillägg åt pastor Berggren enligt av K. m:t fastställt kyrkostämmobeslut	600 : —	46,517 : —

11. Allmän kyrkoavgift.

Enligt Kungl. kungörelsen sept. 1935 med 11 öre för skattekrona (omkring 379,000 skattekronor), förslagsvis	41,712 : —
Kronor	250,315 : 11

N:o 159.
Budget för 1936. Kyrkan.

INKOMSTER:

Beräknad behållning från 1933	c:a	5,000 : —	
För gravplatser, förslagsvis		5,000 : —	
För klockor, förslagsvis		500 : —	
För likvagn m. m., förslagsvis		100 : —	
Hyra för klockargården		900 : —	
Andra smärre inkomster		200 : —	
Arrenden av ecklesiastik jord		2,400 : —	14,100 : —
Att uttaxeras såsom allmän kyrkoavgift		41,712 : —	
Att uttaxeras till prästerskapets avlöning		44,117 : —	
Att för övrigt uttaxeras		150,386 : 11	236,215 : 11
		Kronor	250,315 : 11

För kyrkliga ändamål upptages följande uttaxering.

Antal skattekronor 379,313 : 26.

Till allmän kyrkoorganisation	11 öre	41,724 : 46
Till prästerskapets avlöning	12 öre	45,517 : 50
Att för övrigt uttaxeras	40 öre	151,725 : 30
	S:a 63 öre	238,967 : 35
varifrån avgår beräknad avkortning		2,752 : 24
	Kronor	236,215 : 11

REGISTER

över

Utgifts- och Inkomststaten för år 1936.

Västerås 1936, Wilh. Nybergs Boktryckeri.